SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 05.10.2026

Pöytäkirjan kansilehti ... 1

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus ... 3

2 § Pöytäkirjan tarkastaminen ... 4

3 § Kokouksen selostukset ... 5

4 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset/PT ... 6

5 § Kaupunginvaltuuston 21.9.2026 pitämän kokouksen täytäntöönpanot/PT ... 7

6 § Tiedoksi merkittävät aloitevastaukset ... 9

- Vastaus Juha Suoniemen ja Juha Järän aloitteeseen luottamuksen arviointi kaupunginjohtajaan ja apulaiskaupunginjohtajiin ... 10

7 § Luottamushenkilön pidättäminen tehtävästään /PT (kvalt) ... 13

8 § Eron myöntäminen Pietari Jääskeläiselle varavaltuutetun tehtävästä /PT (kvalt) ... 16

9 § Eron myöntäminen Eva Tawasolillle valtuustovaliokunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen / PT (kvalt) ... 17

10 § Eron myöntäminen Eve Rämölle edunvalvontatoimikunnan jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen / PT ... 19

11 § Eron myöntäminen Tuure Savuojalle vanhusneuvoston kaupunginhallituksen edustajan tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen / PT ... 21

12 § Eron myöntäminen Samuli Lahtiselle monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen /PT ... 23

13 § Myönteisen aluekehityksen ohjelma /PT (kvalt) ... 25

- Myönteisen aluekehityksen ohjelma (29.9.2026) ... 28

14 § Turvallisuusohjelma /PT (kvalt) ... 62

- Turvallisuusohjelma (29.9.2026) ... 65

15 § Vuoden 2026 toinen osavuosikatsaus 1.1.-31.8.2026 /PT (kvalt) ... 87

- Vantaan kaupungin toinen osavuosikatsaus 2026 ... 93

- Suurimpien tytäryhtiöiden osavuosikatsaukset 2/2026 ... 176

- Sitovien tavoitteiden raportointi osavuosikatsaus 2/2026 ... 216

16 § Vuoden 2025 arviointikertomuksesta aiheutuneet toimenpiteet /PT (kvalt) ... 236

- Selvitys vuoden 2025 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä ... 238

- Lautakuntien selvitykset arviointikertomuksesta vuodelta 2025 ... 268

- Arviointikertomus 2025 ... 285

17 § Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n osakkeiden myyminen /PT ... 408

- Kauppakirjaluonnos ... 411

18 § Maankäyttösopimuksen rakentamisvelvoitteen määräajan pidentäminen Tikkurilan korttelissa 61209 / Peab Oy / TeA ... 413

- Peab Oy hakemus 5.8.2026 (henkilötiedot poistettu) ... 417

- Maankäyttösopimuksen muutossopimus 1 ... 418

19 § Maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet / TeA ... 420

- Maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet khs 05102026 ... 423

20 § Vantaan rakennusjärjestyksen muutettu muutosehdotus /TeA (kvalt) ... 444

- Liite 1 Rakennusjärjestyksen muutettu muutosehdotus 15.9.2026 ... 458

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 05.10.2026

- Liite 2 Vertailuasiakirja 15.9.2026 481
- Liite 3 Vaikutusten arviointi 15.9.2026 538
- Liite 4 Vuorovaikutusraportti 15.9.2026 619
- Liite 5 Lausuntolyhennelmät ja vastineet 10.8.2026 658
21 § Asemakaavamuutos 002634, 22 Keimola / Keimolan Ruutulippu /TeA (kvalt) 677
- 002634 selostus, asemakaavamuutos 10.3.2026, tarkistettu 15.9.2026, Keimolan Ruutulippu 681
- 002634 Lausunnot ja vastineet 15.9.2026, Keimolan Ruutulippu 713
- Asiaan liittyvä muu aineisto 717
- 002634 asemakaavamuutosehdotus 10.3.2026, Keimolan Ruutulippu_allek 718
22 § Asemakaava 233600 ja tonttijako, 23 Kivistö / Kivistön Kivenkolo /TeA (kvalt) 719
- 233600 selostus, asemakaava 15.9.2026, Kivistön Kivenkolo 723
- 233600 lausunnot ja vastineet 15.9.2026, Kivistön Kivenkolo 759
- Asiaan liittyvä muu aineisto 762
- 233600 asemakaavaehdotus 15.9.2026, Kivistön Kivenkolo_allek 763
23 § Maankäyttösopimus / Asemakaavan muutos 002660 Tiilipojanlenkki 4 / Sulan Tekijät Oy /TeA 764
- 002660 Maankäyttösopimus_luonnos (27.8.2026) 766
- Liitekartta A1 sopimusalue 002660 Tiilipojanlenkki 4 772
24 § Asemakaavamuutos 002660, 26 Petikko / Tiilipojanlenkki 4 - Ehdotus nähtäville /TeA 773
- 002660 asemakaavamuutosehdotus 15.9.2026, Tiilipojanlenkki 4 776
- 002660 selostus, asemakaavamuutos 15.9.2026, Tiilipojanlenkki 4 777
- 002660 Mielipiteet ja vastineet 15.9.2026, Tiilipojanlenkki 4 810
25 § Asemakaavamuutos 002483 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 26 Petikko / Etelä-Koivurinne - Ehdotus nähtäville /TeA 816
- 002483 asemakaavamuutosehdotus 15.9.2026, Etelä-Koivurinne 820
- 002483 selostus, asemakaavamuutos 15.9.2026, Etelä-Koivurinne 821
- 002483 mielipiteiden kooste ja vuorovaikutusraportti 15.9.2026 891
- Asiaan liittyvä muu aineisto 978
26 § Vantaan kaupungin kaksikielisyysohjelman raportti 2025 /KK 979
- Vantaan kaupungin kaksikielisyysohjelman raportti 2025 980
- Vantaan kaupungin kaksikielisyysohjelman raportti 2025 992
27 § Vastaus Nuorisovaltuuston aloitteeseen: Vantaan Kaupungin Kesäyrittäjyys-ohjelman saavutettavuuden lisääminen ja näkyvyyden parantaminen / PT 1010
- Aloite: Vantaan Kaupungin Kesäyrittäjyys-ohjelman saavutettavuuden lisääminen ja näkyvyyden parantaminen 1014
28 § Vastaus Eve Rämön ja Otso Kivimäen sekä 37 muun valtuutetun aloitteeseen voimajohtohankkeiden päätöksenteon, vaikuttamisen ja omistajaohjauksen selkiyttämiseksi /PT (kvalt) 1015
- Voimajohdon suunnittelu alueidenkäyttölain ja sähkömarkkinalain mukaisissa prosesseissa sekä toteutustavan valinta 1024

- Eve Rämön ja Otso Kivimäen sekä 37 muun valtuutetun aloite voimajohtohankkeiden päätöksenteon, vaikuttamisen ja omistajaohjauksen selkiyttämiseksi 1033

29 § Vastaus Anu Hallin ja 36 muun valtuutetun aloitteeseen kaupungin on tuettava aktiivisemmin järjestöjä ja asukasyhdistyksiä espanjansiruetanoiden torjunnassa /TeA (kvalt) 1035

- Anu Hallin ja 36 muun valtuutetun aloite kaupungin on tuettava aktiivisemmin järjestöjä ja asukasyhdistyksiä espanjansiruetanoiden torjunnassa 1037

30 § Kaupunginjohtajan sijaisen määrääminen ajalle 13.10.2026 /KK 1039

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus 1040

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen 1042

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto 1044

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus 1045

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa 1050

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa 1052

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa 1053

Muutoksenhakuohje 8: Hallintovalitus hallinto-oikeudelle 1055

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 5.10.2026 klo 17.00–17.45
Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	**Läsnä**	**Varajäsenet**	**Läsnä**
Kaukola Ulla, puheenjohtaja	x	Laakso Päivi	
Kasonen Mika, I varapuheenjohtaja	x	Forsblom-Prittinen Frida	
Rämö Eve, II varapuheenjohtaja	x klo 17.00-17.21, § 1-9; klo 17.22-17.45, § 11-30	Laalo Kari	
Abdi Faysal	x	Koskelin Kia	
Aura Anssi	x	Vacker Marjo	
Demiri Funda	x	Karinen Ville	
Hakala Heli	x	Lahti Timo	
Hentilä Jorma	x	Panula Tuula	
Kivimäki Otso	x	Karemo Jenni	
Niikko Mika	x	Aidanjuuri Tanja	
Nummela Nina	x	Snellman Victor	
Räsänen Minna	x	Eriksson Soile	
Strohm Emily	x	Kiiski Henri	
Tammi Visa	x	Aalto Riku	
Tuomainen Anni Juulia	x	Valtanen Hanna	
Nuorisovaltuuston edustaja		**Varajäsenet**	
Huynh Johnny	x		

Muut osallistujat	**Läsnä**
Rokkanen Sakari, valtuuston puheenjohtaja	x
Tamminen Ida, valtuuston I varapuheenjohtaja	x
Kaimio Tuire, valtuuston II varapuheenjohtaja	x
Kalske Katri, vs. kaupunginjohtaja	x klo 17.00-17.15, § 1-5; klo 17.16-17.34, § 7-16; klo 17.35-17.45, § 18-30
Kalo Ilkka, vs. apulaiskaupunginjohtaja	x
Kallislahti Veli-Matti, vs. apulaiskaupunginjohtaja	x
Perttula Sampo, vs. apulaiskaupunginjohtaja	x
Kalmari Mari, viestintäjohtaja	x
Ruusula Matti, talous- ja strategiajohtaja	x
Pennanen Sari-Anna, lakiasiainjohtaja	x
Lentämäki Tiina, hallintosihteeri	x
Kalske Jaakko, vastaava hallintoasiantuntija, pöytäkirjanpitäjä	x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Ulla Kaukola

Pöytäkirjanpitäjä Jaakko Kalske

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 12.10.2026 klo 16.00, sähköisesti.

Pykälät 10, 11, 12 ja 30 tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Anssi Aura Mika Niikko

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 14.10.2026, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 1

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittely:
Kokouksen alussa puheenjohtaja ilmoitti seuraavista muutoksista kaupunginhallituksen syksyn aikatauluihin:

14.10.2026 klo 17-20 pidetään kaupunginhallituksen ylimääräinen selostustilaisuus etäyhteyksien välityksellä. Luottamushenkilöistä selostustilaisuuteen kutsutaan kaupunginhallituksen varsinaiset jäsenet sekä kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto; kaupunginhallituksen varajäsen kutsutaan, mikäli varsinainen jäsen ei pääse paikalle 19.10. kokoukseen. Läsnäolevan virkakunnan määrää kaupunginjohtaja.

19.10.2026 kaupunginhallituksen kokous siirretään aloitettavaksi klo 13.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

2 § Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 2

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 12.10.2026 klo 16.00 ja

Jäsenet	Kokous pvä
Abdi Faysal	24.8.
Aura Anssi	5.10.
Demiri Funda	24.8.
Hakala Heli	7.9.
Hentilä Jorma	7.9
Kasonen Mika	21.9
Kivimäki Otso	21.9
Niikko Mika	5.10.
Nummela Nina	
Rämö Eve	
Räsänen Minna	
Strohm Emily	
Tammi Visa	
Tuomainen Anni Juulia	

b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 14.10.2026 lähtien.

Päätös:
Päätettiin

a) valita Anssi Aura ja Mika Niikko toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 12.10.2026 klo 16.00 ja

b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 14.10.2026 lähtien.

3 § **Kokouksen selostukset**

Kokouksessa annetaan seuraavat selostukset:

- Yhteistoimintaneuvotteluiden tilanne
  vs. kaupunginjohtaja Katri Kalske

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 3

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi saatu selostus.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

4 § **Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset/PT**

PT/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Konsernijaoston pöytäkirja nro 9/29.9.2026
Elinvoima- ja työllisyysjaoston pöytäkirja nro 8/23.9.2026

Hankintajohtajan päätökset
§ 50 Ajoneuvojen nostolaitteiden tarkastus-, huolto- ja korjauspalvelujen hankintaan liittyminen
§ 51 Sähkön ja salkunhoidon hankinta

Vaikuttamistoimielimien pöytäkirjojen tiedoksi merkitseminen
Kaupunginhallituksen 8.6.2026 § 7 hyväksymän Vantaan kaupungin toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelman mukaan vaikuttamistoimielimien pöytäkirjat toimitetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi. Hallintosäännön 2 luvun 2 §:n mukaan Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielimiä ovat nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, Svenska kommittén sekä monikulttuurisuusasioiden neuvottelukunta.

Kaupunginhallitukselle tiedoksi on toimitettu seuraavat vaikuttamistoimielimien pöytäkirjat:

Svenska kommitténin pöytäkirja nro 5/16.9.2026
Monikulttuurisuusasioiden neuvottelukunnan pöytäkirja nro 5/5.9.2026

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 4

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä ja
b) merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen edustajien raportit toimielimistä sekä kaupunginhallitukselle toimitetut vaikuttamistoimielimien pöytäkirjat.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana vs. kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavalla tiedoksi merkittävällä vaikuttamistoimielimen pöytäkirjalla:
Vanhusneuvoston pöytäkirja nro 5/24.9.2026

Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

5 § Kaupunginvaltuuston 21.9.2026 pitämän kokouksen täytäntöönpanot/PT

PT/IP

Kuntalain mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta (39 §). Päätökset voidaan pannan täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, kuitenkin niin, että täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon (143 §). Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on tällöin viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi (96 §).

Kaupunginvaltuusto teki 21.9.2026 päätökset seuraavissa asioissa:

§ 3	Eron myöntäminen Tuure Savuojalle kaupunginhallituksen varajäsenen sekä kaupunginhallituksen konsernijaoston varajäsenen tehtävistä ja täydennysvaalien toimittaminen
§ 4	Määrärahamuutosten hyväksyminen vuoden 2026 talousarvion käyttötalousosaan sekä tuloslaskelmaosaan
§ 5	Vantaan ratikan vaunuhankinnan päivitetyn hankesuunnitelman hyväksyminen ja omavelkaisen takauksen myöntäminen Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:lle
§ 6	Eurooppalaisen tasa-arvon peruskirjan uusien artiklojen hyväksyminen
§ 7	Ympäristövastuuraportin (2025-2026) hyväksyminen
§ 8	Ympäristöohjelman hyväksyminen
§ 9	Kotoutumisen ohjelman hyväksyminen
§ 10	Asemakaava ja asemakaavan muutos 931400 sekä tonttijaon muutos, 93 Vaarala / Vantaan ratikka - Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki
§ 11	Asemakaavamuutos 002586 ja tonttijaon muutos, 52 Veromies / Rälssitie 6
§ 12	Asemakaavamuutos 002651, 15 Myyrmäki / Liesipuisto ja Tuurapuisto
§ 13	Vastaus Loviisa Kaartokallion ja 37 muun valtuutetun aloitteeseen laaja-alaisten erityisopettajien täydennyskouluttaminen
§ 14	Vastaus Antero Eerolan ja 25 muun valtuutetun aloitteeseen tilat eläkeläisjärjestöjen toiminnalle on turvattava
§ 17	Tia Seppäsen ja 21 muun valtuutetun aloite vanhempien vapaailta Vantaalle
§ 18	Mika Kasosen, Tomi Puikkosen ja Otso Kivimäen sekä 36 muun valtuutetun aloite Reunan vesihuollon toteuttamisesta
§ 19	Ulla Kaukolan ja 35 muun valtuutetun aloite Vantaan luonnonmuistomerkkien inventoimiseksi ja kylttien uusimiseksi
§ 20	Heli Hakalan ja 44 muun valtuutetun aloite yläkoulun opettajien valvonta-ateriaedun laajentamisesta koskemaan kaikkien vuosiluokkien, myös 9. luokkien opettajia
§ 21	Topi Liutun ja 29 muun valtuutetun aloite Vantaa sujuvan liikenteen suunnannäyttäjäksi: laaditaan kaupunkiin autoilun edistämisen ohjelma
§ 22	Tiina Arlinin ja 31 muun valtuutetun aloite Vantaan siisteyden parantamiseksi ja roskaantumisen vähentämiseksi
§ 23	Gashaw Bibanin, Tuomas Vanhasen, Matti Kotirannan, Tiina Tuomelan, Patrik Karlssonin, Marjo Vackerin, Eve Rämön ja Mika Niikon sekä 27 muun valtuutetun aloite teknologiavälitteisen väkivallan ehkäisyn ja osaamisen kehittämisen vahvistamiseksi Vantaalla
§ 24	Lauri Kairan ja 33 muun valtuutetun aloite Rajatorpan Sahapuiston päihdeongelmaisten asumisyksikön (Sahatie 1) aiheuttamien häiriöiden vähentäminen

§ 25 Antero Eerolan ja 5 muun valtuutetun aloite konsulttiselvityksistä luopuminen kaupungin säästötoimissa
§ 26 Antero Eerolan ja 29 muun valtuutetun aloite Tikkuraitin yrittäjien ja asukkaiden tukeminen peruskorjauksen ja ratikkatöiden aikana

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja 8/21.9.2026 on kokonaisuudessaan nähtävänä kaupunginvaltuuston extranet-sivuilla ja kaupungin internet-sivuilla.

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 5

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) todeta, että kaupunginvaltuuston 21.9.2026 tekemät päätökset voidaan panna täytäntöön, ja
b) lähettää päätökset ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu/ao. toimialat

6 § Tiedoksi merkittävät aloitevastaukset

VD/6739/00.02.01.00/2026

Hallintosäännön 22 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan mikäli vähemmän kuin 15 valtuutettua on allekirjoittanut aloitteen, vastaa aloitteeseen toimivaltainen viranhaltija suoraan aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Vastaus on annettava kuuden kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä ensimmäiselle allekirjoittaneelle. Vastaus on myös annettava tiedoksi lautakunnalle tai kaupunginhallitukselle tai sen jaostolle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu.

Kaupunginhallituksen tai sen alaisen viranomaisen toimivaltaan kuuluvissa asioissa on annettu seuraavat aloitevastaukset:

Hallintojohtajan viranhaltijapäätös 19 / 2026:
Vastaus Juha Suoniemen ja Juha Järän aloitteeseen luottamuksen arviointi kaupunginjohtajaan ja apulaiskaupunginjohtajiin

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 6

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi esittelyosassa mainitut valtuustoaloitevastaukset.

Käsittely:
Merkittiin, että vs. kaupunginjohtaja Katri Kalske poistui kokouksesta asianosaisjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Vastaus Juha Suoniemen ja Juha Järän aloitteeseen luottamuksen arviointi kaupunginjohtajaan ja apulaiskaupunginjohtajiin

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala
Kuntademokratian palvelualue
Hallintojohtaja Rusanen Leena

29.9.2026

VD/3244/00.02.00.03/2026

Vastaus Juha Suoniemen ja Juha Järän aloitteeseen luottamuksen arviointi kaupunginjohtajaan ja apulaiskaupunginjohtajiin

Lisätietoja antaa Lakiasiainjohtaja Sari-Anna Pennanen

Juha Suoniemi ja Juha Järä jättivät seuraavan hallintosäännön mukaisen valtuustoaloitteen:

"Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että valtuusto ryhtyy toimenpiteisiin kaupunginjohtajan sekä apulaiskaupunginjohtajien nauttiman luottamuksen arvioimiseksi.

Kaupungin johtamisen keskeinen perusta on valtuuston ja ylimmän viranhaltijajohdon välinen luottamus. Tämä koskee koko johtoryhmää, mukaan lukien kaupunginjohtajan sekä apulaiskaupunginjohtajat, joilla on keskeinen vastuu kaupungin taloudesta, strategisesta ohjauksesta sekä päätöksenteon valmistelusta. Viimeaikainen kehitys kaupungin talouden, päätöksenteon valmistelun sekä strategisen johtamisen osalta herättää perusteltua huolta siitä, onko luottamus ylimpään viranhaltijajohtoon säilynyt riittävällä tasolla.

Erityisesti:
Kaupungin taloudellinen tilanne on heikentynyt ja tulevaisuuden näkymät ovat epävarmat. Useat peräkkäiset tappiolliset tilikaudet herättävät kysymyksen johtamisen suunnasta ja vastuunkannosta. Valmistelun laatu, ennakoitavuus ja läpinäkyvyys ovat herättäneet kysymyksiä. Valtuuston ja viranhaltijajohdon välinen yhteistyö ei kaikilta osin ole toiminut luottamusta vahvistavalla tavalla. Johtamisen kokonaisuus ja vastuunjako ylimmässä
viranhaltijajohdossa vaativat arviointia.

On perusteltua kysyä: kuinka monta tappiollista tilikautta kaupungin tulee tehdä ennen kuin johtamiseen puututaan? Kaupunki vastaa taloudelliselta mittakaavaltaan suurta pörssiyhtiötä. Vastaavassa tilanteessa pörssiyhtiö johdolta edellytettäisiin tulosvastuuta, ja jatkuvat alijäämät johtaisivat väistämättä johdon vaihtumiseen. On myös tärkeää todeta, että kaupungin johto ei voi piiloutua yleisten suhdanteiden tai globaalien kriisien taakse. Vaikka ulkoisilla tekijöillä on vaikutusta kuntatalouteen. Vantaan nykyinen tilanne ei selity pelkästään niillä. Kaupungissa on tehty useita omia epäonnistumisia, jotka ovat heikentäneet taloutta merkittävästi. Näitä ovat muun muassa puutteellinen hankeosaaminen, epäonnistuneet kilpailutukset sekä hankintaprosessien heikkoudet, jotka ovat johtaneet kustannusten kasvuun ja tehottomuuteen.

Edellä mainitut seikat muodostavat kokonaisuuden, jonka perusteella luottamuksen arviointi koko ylimmän viranhaltijajohdon osalta on perusteltua.

Tämän vuoksi esitämme, että valtuusto:
1. Käynnistää virallisen luottamuksen arviointiprosessin kaupunginjohtajan sekä apulaiskaupunginjohtajien osalta
2. Saattaa asian viipymättä valtuuston käsiteltäväksi
3. Arvioi tilanteen kokonaisuutena ja tekee tarvittavat johtopäätökset luottamuksen jatkumisesta koko ylimmän viranhaltijajohdon osalta

Mikäli luottamuksen todetaan olennaisesti heikentyneen, valtuuston tulee ryhtyä kuntalain mukaisiin toimenpiteisiin tilanteen ratkaisemiseksi."

Kuntademokratian palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Hallintosäännön 22 luvun 1 §:n kolmannen momentin mukaan mikäli vähemmän kuin 15 valtuutettua on allekirjoittanut aloitteen, vastaa aloitteeseen toimivaltainen viranhaltija suoraan aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Koska kaupunginjohtaja on esteellinen antamaan vastausta asiassa, jossa vaaditaan mm. hänen luottamuksensa arviointia, toimivaltainen viranhaltija vastauksen antamiseen on hallintojohtaja. Kuntademokratian palvelualueen tehtäviin kuuluu vastata kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä sen jaostojen kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta. Hallintojohtajan vastaus annetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala
Kuntademokratian palvelualue
Hallintojohtaja Rusanen Leena

29.9.2026

VD/3244/00.02.00.03/2026

Kuntalain mukaan valtuusto voi arvioida ainoastaan kunnanjohtajan luottamusta, mutta ei apulaiskaupunginjohtajien luottamusta.

Apulaiskaupunginjohtajat ovat kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003) tarkoittamia viranhaltijoita, joiden virkasuhde voidaan päättää ainoastaan kyseisessä laissa säädetyillä perusteilla. Kyseisen lain 35 §:ssä on säädetty viranhaltijasta johtuvista irtisanomisperusteista. Työnantaja ei saa irtisanoa virkasuhdetta viranhaltijasta johtuvasta syystä, ellei tämä syy ole asiallinen ja painava. Tällaisena syynä voidaan pitää virkasuhteesta, laista tai määräyksestä johtuvien, virkasuhteeseen olennaisesti vaikuttavien velvoitteiden vakavaa rikkomista tai laiminlyöntiä sekä sellaisten viranhaltijan henkilöön liittyvien työntekoedellytysten olennaista muuttumista, joiden vuoksi viranhaltija ei enää kykene selviytymään tehtävistään. Syyn asiallisuutta ja painavuutta arvioitaessa on otettava huomioon työnantajan ja viranhaltijan olosuhteet kokonaisuudessaan. Pelkkä valtuuston luottamuksen menettäminen ei ole peruste päättää virkasuhde.

Vaikka kunnanjohtaja on myös kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain mukainen viranhaltija, hänen irtisanomisestaan on kuntalaissa erityissäännös. Kuntalain 43 §:n mukaan valtuusto voi irtisanoa kunnanjohtajan tai siirtää hänet muihin tehtäviin, jos hän on menettänyt valtuuston luottamuksen. Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljäsosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen. Asiaa valmisteltaessa kunnanjohtajalle on ilmoitettava, mihin luottamuksen menetys perustuu ja varattava hänelle tilaisuus tulla kuulluksi. Kuntalain 35 §:n mukaan kun 43 §:ssä tarkoitettu kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Asiaa valmisteltaessa kunnanjohtajalle on ilmoitettava, mihin luottamuksen menetys perustuu, ja annettava hänelle tilaisuus tulla kuulluksi.

Kuntalain 43 §:n 3 momentin mukaan kunnanjohtajan irtisanomista tai toiseen tehtävään siirtämistä koskevan päätöksen tekemiseen vaaditaan, että sitä kannattaa kaksi kolmasosaa kaikista valtuutetuista.

Koska tämän aloitteen on allekirjoittanut ainoastaan kaksi valtuutettua, ei tämä valtuustoaloite anna aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Päätös / Hallintojohtaja

Päätän

a) antaa Juha Suoniemelle ja Juha Järälle vastauksen heidän tekemäänsä aloitteeseen ja
b) esittää kaupunginhallitukselle merkittäväksi tämä vastaus tiedoksi.

Vantaa 29.9.2026

Rusanen Leena
Hallintojohtaja

Allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.

Täytäntöönpano Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Tiedoksianto asianosaiselle

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala
Kuntademokratian palvelualue
Hallintojohtaja Rusanen Leena

29.9.2026

VD/3244/00.02.00.03/2026

☑ Annettu tiedoksi sähköisesti
Pvm:
Vastaanottajat: Juha Suoniemi

Muutoksenhakukielto
Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

7 § Luottamushenkilön pidättäminen tehtävästään /PT (kvalt)

VD/6695/00.00.01.00/2026

PT/S-AP/JK

Kuntalain 86 §:n 2 momentin mukaan jos luottamushenkilö vaalin toimittamisen jälkeen on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu vankeuteen vähintään kuudeksi kuukaudeksi, valtuusto voi erottaa hänet luottamustoimestaan.

Kuntalain 89 §:n 1 momentin mukaan jos luottamushenkilö on asetettu syytteeseen rikoksesta, jonka laatu ja tekotapa osoittaa, ettei hän voi toimia luottamustehtävässään sen edellyttämällä tavalla, valtuusto voi oikeudenkäynnin ajaksi pidättää hänet toimestaan. Pidättämispäätös voidaan panna täytäntöön heti.

Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että se, johtaako rikos luottamustoimesta pidättämiseen, on arvioitava kussakin tapauksessa erikseen. Yhtenä lähtökohtana asiaa harkittaessa on kuntalain 69 § 2 momentissa luottamushenkilölle asetettu käyttäytymisvelvollisuus: luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden parasta ja toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla. Kysymys on ennen kaikkea siitä, säilyykö luottamushenkilön uskottavuus sellaisena, että hän voi edelleen toimia tehtävässään. (Harjula – Prättälä – Myllymäki - Sarvilinna: Kuntalaki: 86 §:n selostus)

Kaupunginvaltuuston varavaltuutettu ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan jäsen Milad Dehghan on tuomittu Helsingin käräjäoikeuden tuomiolla 21.11.2025 seitsemän kuukauden ehdolliseen vankeustuomioon. Dehghan on valittanut käräjäoikeuden tuomiosta ja hakenut jatkokäsittelylupaa Helsingin hovioikeudesta. Helsingin hovioikeus on 10.9.2026 antanut päätöksen, että asiassa ei myönnetä Milad Dehghanille jatkokäsittelylupaa. Helsingin hovioikeus on todennut, että käräjäoikeuden ratkaisun lopputuloksen oikeellisuutta ole aihetta epäillä valituksessa esitettyjen seikkojen perusteella. Käräjäoikeuden ratkaisu on jäänyt pysyväksi. Hovioikeuden päätös ei ole vielä lainvoimainen. Dehghanilla on mahdollisuus hakea valituslupaa korkeimmalta oikeudelta.

Milad Dehghanin saama tuomio on pituudeltaan yli 6 kuukautta, joten jos tuomio olisi lainvoimainen, hänet voitaisiin tuomion pituuden perusteella erottaa luottamustehtävistään.

Asiassa on arvioitava, onko teko, josta Milad Dehghan on tuomittu, sellainen, että se on vaikuttanut hänen uskottavuuteensa toimia luottamustehtävässä. Kuntalain 86 §:n 2 momentin nojalla Dehghan olisi voitu pidättää tehtävästään jo, kun asiassa on nostettu syyte tai kun käräjäoikeus on antanut asiassa ratkaisunsa. Asia ei ole ollut tuossa vaiheessa kaupungin tiedossa. Kaupunki on saanut tiedon asiasta vasta, kun tiedotusvälineet ovat uutisoineet hovioikeuden päätöksestä 10.9.2026.

Milad Dehghania on kuultu asian johdosta. Hän on toimittanut kuulemiskirjeensä sähköpostitse 25.9.2026.

Tarkempi teon kuvaus, annetun rangaistuksen perusteet ja näistä tehtävät johtopäätökset on kuvattu erillisessä liitteessä, jota ei julkaista yleisessä tietoverkossa.

Tarkemmat perustelut, Helsingin hovioikeuden päätös 10.9.2026 nro 1064 8100 sekä Milad Dehghanin lähettämä kuulemiskirje ovat Extranetissä luottamushenkilöiden nähtävänä.

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 7

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle
a) Milad Dehghanin pidättämistä hänen kaikkien luottamustehtäviensä hoidosta, kunnes häntä koskeva tuomio on saanut lainvoiman;
b) pidättämispäätös esitetään pantavaksi heti täytäntöön.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Mika Niikko teki päätösesitykseen seuraavan muutosesityksen, joka raukesi kannattamattomana:

Luottamushenkilö pidätetään luottamustehtäviensä hoidosta siihen saakka, kunnes korkein oikeus on ratkaissut hänen valituslupahakemuksensa. Mikäli korkein oikeus ei myönnä valituslupaa, pidättäminen jatkuu siihen saakka, kunnes tuomio on saanut lainvoiman. Mikäli korkein oikeus myöntää valitusluvan, pidättäminen päättyy valitusluvan myöntämiseen ja hän voi jatkaa luottamustehtäviensä hoitamista rikosasian lainvoimaiseen ratkaisuun saakka.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Mika Niikko jätti asialle seuraavan pöytäkirjalausuman:

Perussuomalaiset korostavat oikeusturvaa ja syyttömyysolettamaa. Lähtökohtaisesti henkilöä ei tule kohdella lopullisesti syyllisenä ennen kuin rikosasiassa on annettu lainvoimainen ratkaisu. Kuntalain 86 §:n mukainen pidättäminen on harkinnanvarainen toimenpide, eikä se seuraa automaattisesti lainvoimattomasta rikostuomiosta. Kaupungin esityslistassakin todetaan, että hovioikeuden päätös ei ole vielä lainvoimainen ja että asiassa voidaan hakea valituslupaa korkeimmalta oikeudelta.

Tällä lausumalla ei oteta kantaa rikostuomion sisältöön, sen oikeellisuuteen tai rikosasian lopputulokseen. Katsomme kuitenkin, että oikeasuhtaisempi menettely olisi ollut odottaa, myöntääkö korkein oikeus asiassa valitusluvan, ja tehdä pidättämistä koskeva ratkaisu tämän jälkeen.

Vaihtoehtoisesti päätös olisi voitu rajata siten, että pidättäminen olisi ollut voimassa korkeimman oikeuden valituslupapäätökseen saakka. Mikäli valituslupa olisi myönnetty, pidättäminen olisi päättynyt ja asian käsittelyä olisi voitu odottaa korkeimmassa oikeudessa ilman luottamustehtävistä pidättämistä. Mikäli valituslupaa ei olisi myönnetty, asia olisi voitu arvioida lainvoimaisen tuomion perusteella uudelleen. Kaupungin nykyinen esitys sen sijaan pitää pidättämisen voimassa siihen saakka, kunnes tuomio saa lainvoiman.

Perussuomalaisten näkemyksen mukaan jokaiselle henkilölle, myös poliittisessa luottamustehtävässä toimivalle, kuuluu sama oikeusturva ja syyttömyysolettama rikosprosessin loppuun saakka.

Liite:
- Tarkemmat perustelut, julkinen, ei julkaista yleisessä tietoverkossa

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Lakiasiainjohtaja Sari-Anna Pennanen,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

8 § Eron myöntäminen Pietari Jääskeläiselle varavaltuutetun tehtävästä /PT (kvalt)

VD/5493/00.00.01.00/2026

PT/JK

Pietari Jääskeläinen on 23.9.2026 saapuneella viestillään pyytänyt eroa varavaltuutetun tehtävästä henkilökohtaisesta syystä.

Kuntalain 70 §:n mukaan kaupunginvaltuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Vaalilain 93 §:n mukaan, jos valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi, kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja kuntalain 17 §:n mukaisesti.

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 8

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että Pietari Jääskeläiselle myönnetään ero varavaltuutetun tehtävästä.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

9 § **Eron myöntäminen Eva Tawasolillle valtuustovaliokunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen / PT (kvalt)**

VD/3495/00.00.01.00/2026

PT/IP

Eva Tawasoli on 20.9.2026 saapuneella viestillään pyytänyt eroa valtuustovaliokunnan varajäsenen tehtävästä henkilökohtaisesta syystä.

Hallintosäännön 23 luvun 1 §:n mukaan valtuusto asettaa vuosittain pysyvän valtuustovaliokunnan käsittelemään valmistelevasti valtuustossa vireillä olevia asioita sekä muita valtuuston työskentelyyn liittyviä kysymyksiä.

Valtuustovaliokunnan jäseninä ovat valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä valtuuston kulloinkin päättämä määrä valtuuston valitsemia jäseniä ja heidän henkilökohtaisia varajäseniään.

Valtuustovaliokunnan puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan valtuuston I varapuheenjohtaja tai valtuuston II varapuheenjohtaja.

Valtuustovaliokunnan kokouksiin osallistuvat asiantuntijoina kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä kulloinkin asian käsittelyn kannalta tarvittavat henkilöt.

Valtuustovaliokunnan kokoukset eivät ole yleisölle avoimia.

Tässä määräyksessä mainitulla valtuustovaliokunnalla ei tarkoiteta kuntalain 35 §:ssä säädettyä valio kuntaa.

Vantaan kaupunginvaltuusto on kokouksissaan (KV 22.6.2026 § 4, KV 24.8.2026 § 4) määrännyt valtuustovaliokunnan jäsenten ja heidän henkilökohtaisten varajäsentensä lukumääräksi 8 kaudelle 1.6.2026–31.5.2027 ja valinnut jäseniksi seuraavat henkilöt:

Jäsen	**Henkilökohtainen varajäsen**
Sakari Rokkanen, puheenjohtaja	
Ida Tamminen, I varapuheenjohtaja	
Tuire Kaimio, II varapuheenjohtaja	
Soile Eriksson	Anu Hall
Heli Hakala	Anssi Aura
Tia Seppänen	Eva Tawasoli
Kai-Ari Lundell	Janne Hartikainen
Antero Eerola	Chau Nguyen
Jorma Hentilä (KV 24.8.2026 § 4)	Tuomas Vanhanen (KV 24.8.2026 § 4)
Loviisa Kaartokallio	Tiina Tuomela
Patrik Karlsson	Stefan Åstrand

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 9

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle
a) myönnettäväksi Eva Tawasolille ero valtuustovaliokunnan varajäsenen tehtävästä ja
b) toimitettavaksi valtuustovaliokunnan varajäsenen täydennysvaali jäljelläolevaksi ajaksi toimikaudesta 1.6.2026–31.5.2027.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

10 § Eron myöntäminen Eve Rämölle edunvalvontatoimikunnan jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen / PT

VD/4538/00.00.01.01/2025

PT/IP/JK

Eve Rämö on 21.9.2026 saapuneella viestillään pyytänyt eroa edunvalvontatoimikunnan jäsenen tehtävästä henkilökohtaisesta syystä.

Edunvalvontatoimikunta on toiminut kaupunginhallituksen alaisena toimikuntana marraskuusta 2011 lähtien. Toimikunnan asettamisen perusteena oli tarve selvittää ja tarkastella Vantaan kannalta tärkeitä edunvalvonnallisia asioita luottamushenkilöiden kanssa jo ennen niiden tulemista virallisten päätöksentekoelimien käsittelyyn.

Toimikunnassa käsitellyt teemat ovat vaihdelleet sen eri toimikausina. Toimikaudella 2023–2025 on käsitelty muun muassa kaupunkien ja valtion välistä allianssiyhteistyötä, eri lainsäädäntöhankkeiden, kuten Vos ja Te2024 uudistusten vaikutuksia sekä Vantaan kaupungin EU edunvalvontatavoitteita tulevalle ohjelmakaudelle.

Edunvalvontatoimikunnan tarkoituksena on ollut mahdollistaa tiedonvaihto ja keskustelu keskeisistä asioista jo aikaisessa vaiheessa ennen asioiden tuloa viralliseen päätöksentekoon ja toisaalta saada kaupungin edunvalvonnan kannalta olennaisia asioita niin toimikunnan jäseninä olevien luottamushenkilöiden kuin toimikunnan pysyvinä asiantuntijoina toimivien viranhaltijoiden tietoon.

Edunvalvontatoimikunta on ollut perusteltua asettaa myös toimikaudelle 2025–2027.

Kaupunginhallitus on kokouksissaan (KH 18.6.2025 § 7, KH 8.9.2025 § 9) päättänyt asettaa edunvalvontatoimikunnan toimikaudeksi 2025–2027 ja valinnut sinne seuraavat henkilöt:

Jäsen	**Henkilökohtainen varajäsen**
Ulla Kaukola, puheenjohtaja	Emily Strohm
Sakari Rokkanen, varapuheenjohtaja	Anitta Orpana
Soile Eriksson	Anu Hall
Eve Rämö	Anni Juulia Tuomainen
Tia Seppänen (KH 8.9.2025 § 9)	Eva Tawasoli (KH 8.9.2025 § 9)
Antero Eerola	Chau Nguyen
Jasi Kuokkanen	Pirjo Nykänen
Patrik Karlsson	Stefan Åstrand
Loviisa Kaartokallio	Tiina Tuomela
Kai-Ari Lundell	Janne Hartikainen

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 10

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) myöntää Eve Rämölle ero edunvalvontatoimikunnan jäsenen tehtävästä, ja
b) toimittaa edunvalvontatoimikunnan jäsenen täydennysvaali jäljelläolevaksi ajaksi toimikautta 2025–2027.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Eve Rämö poistui kokouksesta asianosaisjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:
Päätettiin
a) myöntää Eve Rämölle ero edunvalvontatoimikunnan jäsenen tehtävästä ja
b) valita Sirpa Kauppinen edunvalvontatoimikunnan jäseneksi jäljelläolevaksi ajaksi toimikaudesta 2025-2027.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Jäsen	**Henkilökohtainen varajäsen**
Ulla Kaukola, puheenjohtaja	Emily Strohm
Sakari Rokkanen, varapuheenjohtaja	Anitta Orpana
Soile Eriksson	Anu Hall
Sirpa Kauppinen (KH 5.10.2026 § 10)	Anni Juulia Tuomainen
Tia Seppänen (KH 8.9.2025 § 9)	Eva Tawasoli (KH 8.9.2025 § 9)
Antero Eerola	Chau Nguyen
Jasi Kuokkanen	Pirjo Nykänen
Patrik Karlsson	Stefan Åstrand
Loviisa Kaartokallio	Tiina Tuomela
Kai-Ari Lundell	Janne Hartikainen

Täytäntöönpano: Johdon tuki

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

11 § **Eron myöntäminen Tuure Savuojalle vanhusneuvoston kaupunginhallituksen edustajan tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen / PT**

VD/5354/00.02.03.00/2025

PT/SE/JK

Tuure Savuoja on 5.8.2026 saapuneella viestillään pyytänyt eroa kaupunginhallituksen edustajan tehtävästä vanhusneuvostossa henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Vantaan vanhusneuvosto on kuntalain 27 §:ssä tarkoitetulla tavalla ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi asetettu vaikuttamistoimielin. Hallintosäännön 2 luvun 2 §:n mukaan vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus, joka hyväksyy näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt.

Hallintosäännön 17 luvun 10 §:n mukaan kaupunginhallituksen edustajalla on vanhus- ja vammaisneuvostojen, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan ja Svenska kommitténin kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 11.8.2025 § 10 nimennyt vanhusneuvostoon kaupunginhallituksen edustajaksi Tuure Savuojan ja tämän henkilökohtaiseksi varaedustajaksi Anni Juulia Tuomaisen.

Kaupunginhallitus 24.8.2026 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) myöntää Tuure Savuojalle ero kaupunginhallituksen edustajan tehtävästä vanhusneuvostossa, ja
b) toimittaa vanhusneuvoston kaupunginhallituksen edustajan täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025–2027.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 7.9.2026 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) myöntää Tuure Savuojalle ero kaupunginhallituksen edustajan tehtävästä vanhusneuvostossa, ja
b) toimittaa vanhusneuvoston kaupunginhallituksen edustajan täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025–2027.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle 5.10.2026 pidettävään kokoukseen.

_____

Kaupunginhallituksen 7.9.2026 kokouksen jälkeen kaupunginvaltuusto on myöntänyt Tuure Savuojalle eron kaupunginhallituksen varajäsenen sekä kaupunginhallituksen konsernijaoston varajäsenen tehtävästä ja valinnut molempiin tilalle Kari Laalon (KV 21.9.2026 § 3).

_____

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 11

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) myöntää Tuure Savuojalle ero kaupunginhallituksen edustajan tehtävästä vanhusneuvostossa, ja
b) toimittaa vanhusneuvoston kaupunginhallituksen edustajan täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025–2027.

Päätös:
Päätettiin
a) myöntää Tuure Savuojalle ero kaupunginhallituksen edustajan tehtävästä vanhusneuvostossa, ja
b) valita Kari Laalo kaupunginhallituksen edustajaksi vanhusneuvostoon jäljelläolevaksi ajaksi toimikaudesta 2025-2027.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

12 § Eron myöntäminen Samuli Lahtiselle monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen /PT

VD/5418/00.00.01.01/2025

PT/JK

Samuli Lahtinen on 15.9.2026 saapuneella viestillään pyytänyt eroa monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan varajäsenen tehtävästä.

Hallintosäännön 2 luvun 2 §:n mukaan vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus, joka hyväksyy näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt. Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta on Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielin.

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan toimintasäännön mukaan kaupunginhallitus valitsee neuvottelukunnan jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet kahden vuoden toimikaudeksi. Kaupunginhallitus nimeää neuvottelukuntaan 6–12 luottamushenkilöä ja heille kullekin henkilökohtaisen varajäsenen.

Kaupunginhallitus on päätöksellään KH 11.8.2025 § 11 ja 21.9.2026 § 7 valinnut monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaan seuraavat henkilöt:

Varsinainen jäsen	**Henkilökohtainen varajäsen**
Ruth Kaboi-Mattila, puheenjohtaja	Heikki Tidenberg
Ellen Pessi, varapuheenjohtaja (KH 21.9.2026 § 7)	Christos Mandalios
Sunil Thakur	Refka Elech
Leila Gharajeh Daghi	Sari Purmonen
Nejdet Karadag	Georgiana Forsang
Taru Kyllönen	Samson Tanke Aba
Ziaulhag Momeni	Hellu Isomäki
Matti Virkkunen (KH 21.9.2026 § 7)	Terhi Salminen
Marine Meliksetyan	Samuli Lahtinen
Mila Kangasniemi	Matias Ollila
Ilpo Elo	Anna Keikko
Sanni Hilpinen	Abdurrahim Ay

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 12

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) myöntää Samuli Lahtiselle ero monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan varajäsenen tehtävästä ja
b) toimittaa monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025-2027.

Päätös:
Päätettiin

a) myöntää Samuli Lahtiselle ero monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan varajäsenen tehtävästä ja
b) valita Mika Malin monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan varajäseneksi jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025-2027.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Varsinainen jäsen	**Henkilökohtainen varajäsen**
Ruth Kaboi-Mattila, puheenjohtaja	Heikki Tidenberg
Ellen Pessi, varapuheenjohtaja (KH 21.9.2026 § 7)	Christos Mandalios
Sunil Thakur	Refka Elech
Leila Gharajeh Daghi	Sari Purmonen
Nejdet Karadag	Georgiana Forsang
Taru Kyllönen	Samson Tanke Aba
Ziaulhag Momeni	Hellu Isomäki
Matti Virkkunen (KH 21.9.2026 § 7)	Terhi Salminen
Marine Meliksetyan	Mika Malin (KH 5.10.2026 § 12)
Mila Kangasniemi	Matias Ollila
Ilpo Elo	Anna Keikko
Sanni Hilpinen	Abdurrahim Ay

Täytäntöönpano: Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

13 § **Myönteisen aluekehityksen ohjelma /PT (kvalt)**

VD/3136/00.01.02.00/2026

PT/RÅ/MR/HR/JK

Kuntalain 37 §:n mukaan jokaisessa kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Vantaan kaupungin Tulevaisuus asuu Vantaalla -strategian vuosille 2026–2029 kokouksessaan 26.1.2026 § 3.

Strategian hyväksymispäätöksessään kaupunginvaltuusto on todennut, että strategiaa toteutetaan strategisten ohjelmien, vuotuisten talousarviossa esitettävien kaupunkitason sitovien tavoitteiden sekä toimialojen ja palvelualueiden tuloskorttien kautta.

Hyväksyttyyn kaupunkistrategiaan on kirjattu strategisista ohjelmista seuraavasti:

Toteutamme strategiaa kuuden muutosohjelman kautta. Onnistumme strategiassa, kun saamme aikaan tavoitteellisen muutoksen näillä tietopohjaisesti valituilla ohjelma-alueilla. Strategiset ohjelmat ovat kaupunkitasoisia ja niitä johdetaan yli toimialarajojen. Kehitämme kaupungin johtamisjärjestelmää ja kyvykkyyksiä ohjelmien onnistumisen tueksi. Strategiset ohjelmat ovat strategian mukaisesti elinvoima- ja työllisyysohjelma, kotoutumisen ohjelma, myönteisen aluekehityksen ohjelma, turvallisuusohjelma, talousohjelma ja ympäristöohjelma. Muutosohjelmat kattavat strategiakauden.

Myönteisen aluekehityksen ohjelma toimii kaupunkistrategian keskeisenä toimeenpanovälineenä 2026–2029. Edellisellä strategiakaudella 2022–2025 Myönteisen aluekehityksen ohjelman tavoitteita on pyritty edistämään Myönteisen erityiskohtelun ohjelmalla. Kaupungilla ei aikaisemmin ole ollut selkeästi segregaatiokehitykseen liittyviä ohjelmia, mutta ainakin osittain aihetta ohjaavina dokumentteina voidaan pitää Kaavoitussuunnitelmaa (Kaupunkiympäristölautakunta 19.1.2026 § 6), Maa- ja asuntopoliittisia linjauksia (Kaupunginvaltuusto 10.10.2022 § 7), NEET-toimenpideohjelmaa (Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 3.12.2024 § 28), Palveluverkkosuunnitelmaa (Kaupunginvaltuusto 19.12.2022 § 5) sekä Sosiaalisesti kestävä Vantaa (Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 12). Myönteisen aluekehityksen ohjelma noudattaa kaupunkitasoisia sitoumuksia, lakisääteisiä suunnitelmia sekä hyväksyttyjä periaatteita ja linjauksia. Myönteisen aluekehityksen ohjelman kannalta keskeisiä , työllisyyden edistämisen periaatteet (KV 12.5.2025 § 7) maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet (vireillä), maa- ja asuntopoliittiset linjaukset (10.10.2022 § 7), tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmat (KH 8.6.2026) sekä aikaisemmin mainitut.

Ohjelmatyön strategisena tavoitteena on parantaa kaupunkitasoisia kyvykkyyksiä segregaation torjunnassa. Työtä edistetään kahdella eri tasolla. Toisaalta pyritään nimenomaan kaupunkitason kehityskulkujen parempaan havainnointiin ja ennakointiin tulevaisuudessa ja toisaalta etsitään toimenpiteitä ja ratkaisuja valittujen kohdekaupunginosien suunnan muuttamiseksi.

Myönteisen aluekehityksen ohjelman muutoksen osa-alueet ovat seuraavat:

1. Kaupunkitasoinen tavoite

   Tällä muutoksen osa-alueella pyritään edistämään kaupungin kyvykkyyksiä reagoida jatkossa aikaisemmin ja ennakoivammin erityisesti negatiiviseen kaupunkikehitykseen. Tätä kyvykkyyttä rakennetaan erityisesti tiedolla johtamisen keinoin.

2. Myönteisen aluekehityksen kohdekaupunginosien tavoitteet

   Hakunila

   Hakunilasta luodaan elinvoimainen, vetovoimainen ja positiivisesti tulevaisuuteen katsova alue.

   Hakunilan toimenpiteiden tavoitteena on kääntää kaupunginosan kehityssuunta ja rakentaa Hakunilasta elinvoimainen ja kiinnostava alue. Hakunilan lähiympäristö, johon kuuluvat muun muassa Håkansbölen kartanoalue puistoineen, hienot liikunta-alueet sekä Sotungin kulttuurihistoriallisesti merkittävät ympäristöt, luo poikkeuksellista potentiaalia kaupunginosan kehitykselle.

   Havukoski

   Havukosken kaupunkikehitys käännetään vahvistamalla alueen yhteisöllisyyttä ja sosiaalista kestävyyttä.

   Havukosken kaupunginosan kehityksen kääntyminen vaatii tekoja, uuden identiteetin rakentamista ja vie aikaa. Alueen yksiöiden ja kaksioiden merkittävä määrä, matala vuokrataso ja väestöpohja ohjaavat kehitystä tavalla, joka heijastuu koulutus- ja työllisyysasteeseen sekä alueen yleiseen elinvoimaan. Kehityskulun suunnan muuttaminen edellyttää pitkäjänteistä ja sitoutunutta työtä, ja on selvää, että ilman erittäin mittavia kaupunkiuudistushankkeita ja investointeja kokonaisvaltainen rakennemuutos ei ole lyhyellä aikavälillä mahdollinen. Kaupunkirakenteellisten toimenpiteiden ohella Havukosken kehittämisen painopiste on sosiaalisen kestävyyden ja kaupunkikulttuurin vahvistamisessa.

   Myyrmäki

   Myyrmäki lunastaa paikkansa Vantaan yhtenä liike-elämän keskuksista ja kaupunginosan vetovoima palautuu

   Myyrmäki on ollut yksi Vantaan talouden ja liike-elämän keskuksista. Yritysten asteittaisen alueelta poistumisen kautta ja viivästyneiden kaupunkikehityshankkeiden myötä kaupunginosa on alkanut rapistua ja muuttua epäsiistiksi. Samaan aikaan sinne on alkanut kasaantua päihteidenkäyttäjiä ja sitä myötä päihderikollisuuteen kytkeytyviä ilmiötä. Nämä taas ovat kiihdyttäneet negatiivista kehitystä entisestään. Myyrmäen kehityskulussa on kuitenkin nähtävissä mahdollisuuksia ja potentiaalia sen kääntämiselle, edellyttäen että asioita saadaan etenemään suhteellisen nopeasti.

Myönteisen aluekehityksen ohjelma eroaa muista ohjelmista sekä rakenteeltaan että sisällöltään. Ohjelman rakenne perustuu segregaation tarkasteluun eikä yksittäisiin tavoitteisiin, eikä sen uudistaminen ole

ollut mahdollista ohjelmaneuvotteluiden ja päätöksenteon aikataulujen vuoksi. Ohjelman erityispiirteenä on sen kompleksisuus: segregaatiokehitykseen vaikuttavat useat samanaikaiset tekijät. Tämä selittää myös osittain ohjelma-asiakirjan poikkeavan sisällöllisen rakenteen.

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 13

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi Vantaan Myönteisen aluekehityksen ohjelma vuosille 2026–2029,
b) todeta, että strategisen ohjelman väliarviointi tehdään osana strategian väliarviointia ja ohjelman toteutumisesta raportoidaan valtuustolle vuosittain, ja
c) todeta, että strategiset ohjelmat ohjaavat osaltaan strategisten vuositavoitteiden eli sitovien tavoitteiden asetantaa.
d) valtuuttaa ohjelmajohtaja tekemään myönteisen aluekehityksen ohjelmaan vähäisiä teknisiä korjauksia tarvittaessa.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Mika Niikko jätti asialle seuraavan pöytäkirjalausuman:

Ohjelman tavoitteena on varmistaa, että se aidosti edistää kototumista, eri väestöryhmien kohtaamista ja kiinnittymistä suomalaiseen yhteiskuntaan eikä se vahvista alueellista tai yhteisöllistä eriytymistä.

Pidämme tärkeänä, että ohjelman toimeenpanossa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että kaupungin tukema yhteisö- ja järjestötoiminta lisää eri väestöryhmien välistä vuorovaikutusta eikä vahvista rinnakkaisia yhteisöjä.

Mikroyrittäjyyden tukemisessa tulee puolestaan vahvistaa suomen kielen osaamista, laajempia yritysverkostoja ja kiinnittymistä avoimille markkinoille.

Lisäksi kotoutumistyössä tulee vahvistaa suomalaisen yhteiskunnan sääntöjen, oikeuksien, velvollisuuksien ja viranomaisjärjestelmän tuntemusta.

Liitteet:
- Liite 1: Myönteisen aluekehityksen ohjelma (29.9.2026)

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
ohjelmajohtaja Hannu Rusama, 044 761 4117
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Myönteisen aluekehityksen ohjelma

Ohjelmapohja

Vantaa

STRATEGINEN OHJELMA

Sisällysluettelo

1. Strategisen ohjelman perustiedot 4

2. Tiivistelmä 5

3. Toimialojen ja palvelujen kytkeytyminen ohjelmaan 6

4. Ohjelman tavoiteltu muutos 10

5. Strateginen yhteys ja rajaus 11

5.1. Kytkentä kaupunkistrategiaan 11

5.2. Ohjelman rajaus ja suhteet muihin ohjelmiin 12

5.3. Ohjelma osana strategista muutosta 13

6. Muutoksen toteuttaminen 15

7. Myönteisen aluekehityksen ohjelman kaupunkitasoinen tavoite 20

8. Myönteisen aluekehityksen ohjelman kohdekaupunginosien tavoitteet 22

8.1. Hakunila 22

8.2. Havukoski 24

8.3. Myyrmäki 27

9. Vaikuttavuus ja avainindikaattorit 30

10. Muutoksen toteuttaminen ja menestystekijät 31

10.1. Muutoksen osa-alueet 32

10.2. Menestystekijät ja muutostoimenpiteet 33

Julkaisija
Vantaan kaupunki
pvm 05/2026
Yhteyshenkilö tarvittaessa tai toimialatieto/yksikkö
Ohjelmajohtaja Hannu Rusama

1. Strategisen ohjelman perustiedot

Ohjelman nimi: Myönteisen aluekehityksen ohjelma

Strategiakausi: 2026-2029

Ohjelman omistajat: Riikka Åstrand, Matti Ruusula

Ohjelmajohtaja: Hannu Rusama

Ohjausryhmä: Riikka Åstrand, Matti Ruusula, Ilkka Kalo, Leena Rusanen, Kimmo Viljamaa, Juha Nurmi, Susanna Issakainen

Neuvonantajaryhmä: Venla Bernelius (OKM), Pasi Saukkonen (Helsingin kaupunki), Elina Palola (STM), Juha Malm (Lähi-Tapiola), Mikko Nurminen (Nubacom)
Lisäksi rakennamme pohjoismaisten kaupunkien verkostoa Nordic Safe Cities kanssa segregaation ja turvallisuuden teemoissa.

Versio ja päiväys: 29.9.2026

2. Tiivistelmä

Myönteisen aluekehityksen ohjelman tavoitteena on ehkäistä ja kääntää kaupunkisegregaation kehityskulkua Vantaalla vahvistamalla kaupunginosien elinvoimaa, hyvinvointia ja vetovoimaa. Vaikka Suomi on pitkään välttynyt moniin Euroopan maihin verrattuna syvälle juurtuneelta segregaatiolta, kaupungistumisen myötä ilmiö on voimistunut ja näkyy kasvavassa määrin myös Vantaalla. Samalla ymmärrys segregaation pitkäaikaisista vaikutuksista ja siihen liittyvistä riskeistä on lisääntynyt, mutta käytännön toimia ilmiön ehkäisemiseksi ja sen vaikutusten hillitsemiseksi on onnistuttu juurruttamaan liian vähän.

Ohjelma keskittyy kolmeen kohdealueeseen, Hakunilaan, Havukoskeen ja Myyrmäkeen, joiden kehityshaasteet ja vahvuudet ovat erilaisia ja edellyttävät aluekohtaisia ratkaisuja. Tavoitteena on tunnistaa kaupunginosien kehitykseen vaikuttavat keskeiset muutostekijät, arvioida tunnistettuja riskejä sekä löytää ja toteuttaa vaikuttavia keinoja myönteisen kehityksen vahvistamiseksi. Työ perustuu kolmeen toisiinsa kytkeyvään kehittämispolkuun: tulevaisuuspolkuun, asumisen polkuun ja turvallisuuspolkuun. Näitä yhdistää hyvinvointia suojaavien tekijöiden vahvistaminen sekä pyrkimys rakentaa pitkäjänteisesti myönteisiä kehityssuuntia alueille.

Ohjelmassa rakennetaan systemaattisesti alueellista tietopohjaa ja syvennetään ymmärrystä segregaatiosta ilmiönä. Tietoon perustuvan kehittämisen tueksi etsitään, kehitetään ja toimeenpannaan sekä uusia kokeiluja että hyväksi todettuja toimintamalleja, samalla seuraten niiden vaikuttavuutta. Ohjelma hyödyntää aktiivisesti kumppanuuksia ja ulkopuolista rahoitusta uusien ratkaisujen löytämiseksi sekä tarkastelee palvelurakenteen kehittämistarpeita, jotta palvelut vastaisivat paremmin eri kaupunginosien lähtökohtia ja tarpeita. Myös kaupunkisuunnittelussa ja esimerkiksi

kouluverkkosuunnittelussa huomioidaan aiempaa vahvemmin segregaation ehkäisy.

Perinteisesti negatiivisia kehityskulkuja on pyritty torjumaan lisäämällä erilaisia tukipalveluita ja korjaavia toimenpiteitä. Myönteisen aluekehityksen ohjelma täydentää tätä lähestymistapaa painottamalla alueiden omia vahvuuksia ja mahdollisuuksia. Tavoitteena on vahvistaa kaupunginosien identiteettiä, yhteisöllisyyttä ja positiivista naapurustokulttuuria, joka rakentuu asukkaiden arjesta, osallisuudesta, luovuudesta ja toimeliaisuudesta. Kaupunkitila nähdään ympäristönä, jossa kulttuuri, liike, kohtaamiset ja yhteinen tekeminen lisäävät alueiden elävyyttä, näkyvyyttä ja vetovoimaa. Näin ohjelma pyrkii siirtämään painopistettä pelkästä ongelmien ehkäisystä myönteisen tulevaisuuden aktiiviseen rakentamiseen.

Samalla ohjelma tukee kaupungin strategista uudistumista kehittämällä toimintatapoja, johtamista ja osaamista niin, että segregaation ehkäisy muodostuu pysyväksi, poikkihallinnolliseksi ja vaikuttavaksi osaksi kaupungin perustoimintaa.

3. Toimialojen ja palvelujen kytkeytyminen ohjelmaan

Kasvatus ja oppiminen

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala on keskeisessä roolissa myönteisen aluekehityksen edistämisessä Vantaalla. Koulujen, oppilaitosten ja varhaiskasvatuksen yksiköiden eriytyminen heijastelee alueellista väestörakennetta, ja sen vaikutukset näkyvät oppijoiden lähtökohdissa, oppimistuloksissa ja hyvinvoinnissa. Toimialalla eriytymisen ehkäisyä ja sen kielteisten vaikutusten lieventämistä toteutetaan laajalla toimenpidekokonaisuudella.

Toimiala kehittää segregaatiotietopohjaa yhteistyössä muiden toimialojen kanssa, jotta aluekehitykseen voidaan vaikuttaa ennakoivasti ja vaikuttavasti. Segregaatiotietoa hyödynnetään muun muassa resurssien kohdentamisessa, palveluverkkosuunnittelussa ja oppilaaksi ottamisessa.

Toimiala kohdentaa perusrahoitusta tarveperusteisesti esimerkiksi sosioekonomisten kriteerien (Kota-indeksit) perusteella ja oppimisen tuen tietoihin perustuen. Lisäksi toimiala käyttää eriytymiskehityksen ehkäisyyn sekä valtiolta saatavaa kohdennettua rahoitusta että kaupungin omaa Kota-rahoitusta.

Toimialalla työskentelee lakisääteisen henkilöstön lisäksi henkilöstöä, joiden työn avulla haetaan vaikuttavuutta eriytymiskehityksen lieventämiseen. Tällaisia henkilöstöresursseja ovat muun muassa kehittäjäopettajat- ja sosionomit, monikieliset ohjaajat, koulu- ja opiskeluvalmentajat sekä aluekoordinaattorit. Alueelliseen eriytymiseen vastataan myös erilaisilla lisäresursseilla oppijoille sekä palkan lisinä henkilöstölle.

Yhtenä segregaatiota tuottavana tekijänä toimialalla on tunnistettu vieraskielisen taustan tuottamat erot oppimistuloksissa sekä hyvinvoinnissa. Toimiala on sitoutunut monikielisten oppijoiden osaamisen kehittämistyössään vahvistamaan Vantaalla yhdenvertaista, kestävää ja kieli ja kulttuuritietoista kasvatus- ja koulutusjärjestelmää. Työssä korostuu myös vieraskielisten huoltajien tukeminen.

Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palveluissa painotetaan tekemistä aiempaa vahvemmin valittuihin kolmeen kaupunginosaan alueelliset tarpeet ja toiveet huomioiden.

Jokaisessa näistä kaupunginosasista on nuorisotila, asukastila ja kirjasto. Pian jokaisesta kohdekaupunginosasta (tai niiden välittömässä

läheisyydessä) löytyy myös uimahalli ja monimuotoisia muita liikuntapaikkoja. Palveluissa painotetaan erityisesti kaupunginosien erityisiä tarpeita, tuetaan yhteisöjä ja omaehtoisen toiminnan järjestämistä, tarjotaan lukutaito- ja kieliopetusta kirjastoissa sekä tehdään tiivistä yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa.

Kulttuuria vahvistetaan ja laajennetaan osana kaupunginosien arkea lisäämällä matalan kynnyksen ulkotapahtumia ja rikastamalla asukastilojen ja kirjastojen sisältöjä asukkaiden toiveista nousevalla kulttuurilla, jotta alueille syntyy enemmän eläviä, merkityksellisiä kohtaamisia. Kaupunginosien omaleimaista identiteettiä vahvistetaan yhteiskehittämällä ja rakentamalla sujuvaa yhteistyötä ja hyödyntämällä olemassa olevia tiloja ja resursseja viisaasti ja vaikuttavasti.

Myös koulujen yhteyteen viedään erityisiä toimia: Harrastusten Vantaa –kokonaisuudessa panostetaan maksuttomia harrastuksia erityisesti niihin kouluihin, joissa muuten harrastetaan vähemmän. Tempo-orkesteri ja koulujen urheilujoukkue –toimintoja toteutetaan kouluilla osana koulupäivää. Harrastuspolkuja kehitetään Harrastusten Vantaasta ja Tempo-orkesterista eteenpäin pitkäjänteisiin harrastuksiin ja tuetaan lasten ja nuorten pitkäjänteisen harrastamisen jatkumista lasten ja nuorten juhlarahaston avulla. Havukosken Kytöpuiston alakoululla kehitetään kokonaiskoulupäivämallia, josta saatuja oppeja voidaan tulevaisuudessa hyödyntää myös muissa kouluissa ja alueilla.

Aikuisten osallisuutta vahvistetaan lisäämällä maahanmuuttajakoulutuksen ja suomen kielen opetuksen saavutettavuutta kaupunginosien tarpeet huomioiden. Kaupunginosissa kehitetään yhteisöbudjetoinnin mallia, jossa asukkaiden toiveet ja tarpeet ohjaavat alueella kehitettäviä asioita. Avoimia käyttövuoroja kehittämällä luodaan liikuntatiloihin ohjattuun toimintaan ja urheiluseuratoimintaan kuulumattomille ihmisille mahdollisuuksia päästä matalalla kynnyksellä liikkumaan, vaikkapa koko perheen kanssa pelaamaan korista sisäliikuntapaikkaan. Avustuksilla tuetaan kohdennetusti seurojen ja järjestöjen toimintaa kaupunginosien tarpeiden mukaisesti.

Kaupunkiympäristö

Kaupunkiympäristön toimialalla maa- ja asuntopoliittisilla periaatteilla, VAKIO-mallilla (Vantaan kasvun ja investointien malli) ja kaavoituksella varmistetaan asuntotarjonnan ja omistusmuotojen monipuolisuus, asuntotuotannon vastaaminen erilaisiin asumisen tarpeisiin sekä investointien kohdentaminen oikea-aikaisesti ja tarvelähtöisesti. Kaavoituksella ja yleisten alueiden suunnittelulla tuetaan lähipalveluiden ja työpaikkojen sijoittumista asuinalueille. Keskustoissa ja asemanseuduilla pyritään kehittämään toiminnallisesti monipuolista ja elävää kaupunkirakennetta kaavoituksen keinoin. Toimiala vastaa myös julkisen tilan laadusta ja viihtyisyydestä sekä kaupunkivihreän riittävyydestä ja lähiluonnon saavuttavuudesta. Alueiden myönteinen kehittäminen edellyttää monipuolisia toimenpiteitä, kuten purkavan uudistamisen hankkeita, hyviä liikenneratkaisuja, nykyisen asuntokannan peruskorjaamista ja alueiden viihtyvyyden lisäämistä.

Kaupunkiympäristön toimialan eriytymisen tiekartassa (ERKKO) on tunnistettu toimenpidesuositukset vaikuttavan johtamisen, maa- ja asuntopolitiikan, investointien ohjaamisen sekä osallisuuden, viestinnän ja mainetyön kehittämiseksi. Segregaatiouhan alaisilla alueilla pilotoidaan uusia täydennysrakentamisen malleja ja kehitetään taloudellisia kannustimia erikseen määriteltyjen alueiden hankkeille, joiden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti alueen kehitykseen.

Työllisyys- ja elinvoimapalvelut

Työllisuus- ja kotoutumispalveluiden toiminta kiinnittyy ohjelman tavoitteisiin erittäin vahvasti. Työllisyys ja kotoutumispalveluiden tehtävät ovat kaupunkitasoisia ja pitkälle lakisääteisiä, mutta niiden merkitys paikallisen tason tavoitteiden saavuttamisessa on merkittävä. Samankaltaisia kaupunkitasoisia toimintoja ovat esimerkiksi turvallisuustyö ja demokratian edistäminen. Kiinteä yhteistyö työllisyys- ja kotoutumispalveluiden kanssa erityisesti paikallisen tason toimenpiteiden suunnittelussa ja suuntaamisessa

mahdollistaa tavoitteiden saavuttamisen. Lähitulevaisuuden tavoitteena on kehittää myös alueellisia jalkautuvia palveluita. Alueellisesti jalkautuvilla palveluilla tarkoitetaan sellaisia työllisyys-, elinvoima- ja kotoutumispalveluita, jotka järjestetään muun muassa asukastiloissa tai kohtaamispaikoissa ja jotka tavoittelevat asiakkaita näistä avoimista tiloista.

Elinvoimapalvelut (EPA) tukevat myönteisen aluekehityksen ohjelmaa vahvistamalla kohdekaupunginosien elinvoimaa yritystoiminnan, yrittäjyyden ja paikallisen elinkeinodynamiikan kautta osana ohjelman yhteistä työskentelyä ja pääosin nykyisillä resursseilla. EPA:n rooli ohjelmassa on toimia aktivoijana, mahdollistajana, tilannekuvan tuojana ja kumppanina: se aktivoi kaupunginosien yrityksiä ja yrittäjiä mukaan kehittämiseen, mahdollistaa uusia avauksia yrityspalvelujen ja verkostojen kautta, tuo elinkeinoelämän näkökulman ja tiedon ohjelman suunnitteluun ja seurantaan sekä osallistuu kokeiluihin ja hankkeisiin yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

4.Ohjelman tavoiteltu muutos

Kaupunkisegregaation kehitys sekä Suomessa että Vantaalla muodostaa myönteisen aluekehitysohjelman perustan ja strategisen lähtökohdan.

Kaupunkisegregaatio (voidaan puhua myös segregaatiosta ilman kaupunkiliitettä) tarkoittaa kaupunkialueiden sisäistä eriytymistä, jossa väestö jakautuu asumaan eri alueille sosioekonomisten, demografisten tai kulttuuristen tekijöiden perusteella. Käytännössä tämä näkyy esimerkiksi siinä, että tietyille alueille kasaantuvat pienituloisuus, työttömyys, matala koulutustaso, heikompi palvelutaso ja maahanmuuttajataustainen väestö, kun taas toisilla alueilla asuu keskimäärin paremmin toimeentulevaa ja korkeasti koulutettua väestöä. Segregaatio ei ole vain asumisen ilmiö, vaan se liittyy laajemmin koulutukseen, palveluihin, turvallisuuteen, terveyteen ja alueiden maineeseen, ja se voi pitkäkestoisena heikentää elämänmahdollisuuksien tasa-arvoa sekä lisätä eriarvoisuutta kaupunkien sisällä. Kaupunkisegregaation ja huono-osaisuuden kasautumisen suurimmat haasteet ovat ongelmien kumuloitumisen luonne. Kun työttömyys ja köyhyys kasaantuvat

samalle asuinalueelle, vauhdittaa se ongelmien ja niiden seurausten kasvua.

Ohjelman tavoitteena on vahvistaa kaupungin valmiuksia kehittää, testata ja toteuttaa toimenpiteitä, jotka vastaavat eri kaupunginosien yhteiskunnallisiin haasteisiin.

Oikeiden toimenpiteiden ja niiden skaalaamisen myötä jokaisen valitun kaupunginosan kehitys kääntyy positiiviseen suuntaan.

Toimenpiteiden näkökulmasta ohjelmalla tavoitellaan kahta keskeistä asiaa. Toisaalta kumppaneiden ja ulkopuolisen rahoituksen etsimistä niissä kohdissa, joissa tavoitellaan uusia innovaatioita. Ja toisaalta kaupungin oman toiminnan kehittämistä niin, että se vastaisi paremmin asetettuihin tavoitteisiin.

5.Strateginen yhteys ja rajaus

5.1. Kytkentä kaupunkistrategiaan

Tämä strateginen ohjelma toteuttaa Vantaan kaupunkistrategian 2026–2029 tavoitteita. Kokonaisuudessaan ohjelma kytkeytyy moniin strategisiin päämääriin ja tavoitteisiin:

Hyvän elämän Vantaa

- Annamme lapsille ja nuorille vahvat eväät elämään
- Vahvistamme yhteisöllisyyttä
- Lisäämme kaupunkikeskusten viihtyisyyttä
- Parannamme turvallisuutta

Vetovoimainen Vantaa

- Erotumme koulutuksen edelläkävijänä

- Monipuolistamme asumisen vaihtoehtoja

Tasapainoisen kasvun Vantaa

- Pysäytämme alueellisen eriytymisen
- Varmistamme kotoutumisen
- Nostamme työllisyyttä ja koulutustasoa

Myönteisen aluekehityksen ohjelma poikkeaa muista ohjelmista siinä, että se keskittyy ensisijaisesti nimettyihin kaupunginosiin. Nämä kaupunginosat ovat Hakunila, Havukoski ja Myyrmäki. Kaupunkistrategian päämääriä ja tavoitteita tutkitaan tässä ohjelmassa siis ensisijaisesti näiden kaupunginosien näkökulmista.

Ohjelman rooli strategiassa on johtaa kaupunkitasoista, poikkihallinnollista muutosta, jota ei voida saavuttaa yksittäisten toimialojen tai linjaorganisaation keinoin.

5.2. Ohjelman rajaus ja suhteet muihin ohjelmiin

Myönteisen aluekehityksen ohjelmalla on kytkentöjä useimpiin muihin ohjelmiin. Turvallisuuspolun kautta alueellinen tiivis yhteys muodostuu turvallisuusohjelmaan. Kaupunginosan työllisyystilanteen ja koulutusasteen kautta selkeä yhteys syntyy elinvoima- ja työllisyysohjelmaan. Kotoutumisen ohjelman kytkeytyminen samoihin teemoihin on myös selkeä, mutta myönteisen aluekehityksen ohjelmassa tämä näkökulma on kaupunginosien tasolla. Myös kaupunkistrategian eri tavoitteista iso osa kytkeytyy ohjelmaan. Eroavaisuus muihin ohjelmiin tulee alueellisen rajauksen kautta. Toisin kuin monet muut ohjelmat, jotka tarkastelevat kysymyksiä koko kaupungin tasolla, myönteisen aluekehityksen ohjelma lähestyy ensisijaisesti kolmea kaupunginosaa. Tämä mahdollistaa huomion rajaamisen jokaisen alueen kannalta keskeisimpiin kysymyksiin ja niiden tarkempaan analyysiin sekä sen myötä parhaisiin mahdollisiin ratkaisuihin.

Ohjelmassa luodaan tavoitteet kolmelle kohdekaupunginosalle (Hakunila, Havukoski ja Myyrmäki) sekä rakennetaan toimenpiteitä, joilla edistetään kaupunginosien tavoitteiden toteutumista. Ohjelmassa tehdään yhteistyötä eri toimialojen ja organisaatioiden, kuten poliisin, hyvinvointialueen tai järjestöjen, kanssa. Alueelliset tavoitteet ja toimenpiteet määrittävät aina ohjelman keskeisimmät toimijat. Myönteisen aluekehityksen ohjelma voi siis edistää esimerkiksi elinvoima- ja työllisyysohjelman tavoitteita paikallisesti sopivilla toimilla, kun taas elinvoima- ja työllisyysohjelmassa keskitytään kysymysten kaupunkitasoiseen tilanteeseen. Toimenpiteiden rakentamisessa, tiedonkulussa sekä yhteisen tilannekuvan luomisessa alueelliset johtoryhmät ja seurantaryhmät ovat keskeisessä asemassa.

5.3. Ohjelma osana strategista muutosta

Segregaation ehkäisyyn liittyvää lainsäädäntöä tai lakisääteisiä suunnitelmia on varsin vähän, varsinkin silloin kun puhutaan kaupunkisegregaatiosta, eli alueiden eriytymisestä. Keskeisimmät segregaation ehkäisyyn liittyvät lait ovat **Alueidenkäyttölaki,** jonka tavoite on kirjattu seuraavasti:

1 § Lain yleinen tavoite

Tämän lain tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää kehitystä.

Kuntalaissa määritetään myös kunnan tehtävistä seuraavasti:

1 § Lain tarkoitus *(2. mom)*

Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla.

Suoraan alueellisen eriarvoisuuden purkamiseen ja segregaation ehkäisyyn liittyvää lainsäädäntöä ei ole, koska ilmiö on Suomessa sen verran uusi tai ainakin se on tunnistettu kunnolla vasta viime vuosina. Velvoittavia

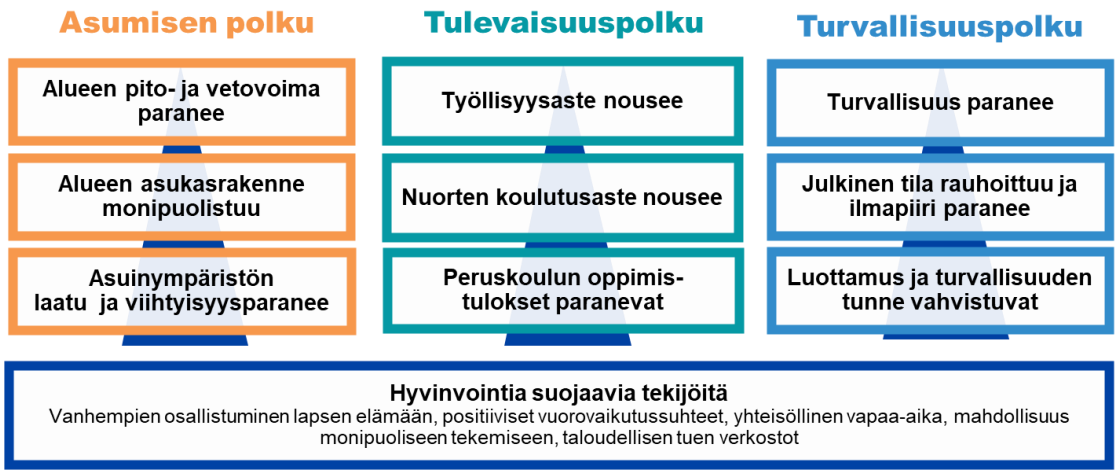
suunnitelmia tai muita vastaavia ei myöskään kaupunkisegregaatioon ole tunnistettavissa.

Valtioneuvosto järjestäytyi vuoden 2026 alusta segregaation ehkäisyn ohjelman valmistelutyöhön. Vantaan kaupungilla on edustus sekä työryhmässä että valmistelutyöryhmän sihteeristössä, josta syntyy suora vaikuttamismahdollisuus Suomen lähivuosien kansalliseen strategiaan segregaation ehkäisyn työssä. Mikäli tuosta työstä syntyy jotain velvoittavia suunnitelmia kunnalle, liitetään ne suoraan osaksi ohjelmatyötä.

Alueellisella tasolla kaikki hyvinvointiin, työllisyyteen, koulutukseen ja muihin vastaaviin aihealueisiin liittyvät suunnitelmat ja lainsäädäntö otetaan huomioon ohjelmatyössä. Niitä ei kuitenkaan ohjelmassa yksitellen käsitellä, koska ne ovat kaupungin lakisääteistä työtä myös muualla. Ohjelmissa pääpaino on niiden kriittisten strategisten muutosten löytäminen ja saavuttaminen määritetyillä kohdealueilla, joilla parhaiten voidaan saada kehityskulkua käännettyä positiiviseen suuntaan.

Vaikka suoraa velvoittavaa lainsäädäntöä tai muutakaan ohjaavaa sääntelyä ei ole, voi segregaatiokehityksen nähdä Suomen ja Vantaan yhtenä keskeisimmistä haasteista. Alueellinen eriytyminen haastaa lähestymistapamme kaupunkikehitykseen, palveluverkkomme kestävyyden ja vaikuttavuuden ja kehityksellä on myös riskejä muodostua sisäisen turvallisuuden uudeksi isoksi uhkatekijäksi. Segregaatiokehitys ei siis ole vain Vantaan kysymys, vaan se on merkittävä kansallinen kysymys. Ohjelmalla pyritään löytämään strategisesti merkittäviä lähestymistapoja tämän kehityskulun ja sen seurausten torjunnassa.

6.Muutoksen toteuttaminen

Myönteisen aluekehityksen ohjelma perustuu kolmen toisiaan täydentävän ja toisiinsa kytkeytyvän polun kokonaisuuteen: tulevaisuuspolkuun, asumisen polkuun ja turvallisuuspolkuun. Polut kuvaavat, millä tavoin kaupunki voi vaikuttaa alueelliseen eriytymiskehitykseen sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä ja miten eri kysymykset kytkeytyvät toisiinsa. Ne kokoavat yhteen eri toimialojen, palveluiden ja kumppaneiden tavoitteet ja tekevät näkyväksi sen, miten kasvatuksen ja koulutuksen, asumisen, sosiaali- ja terveyspalvelujen, nuorisotyön sekä kaupunkiympäristön ratkaisut tukevat parhaimmillaan samaa strategista kokonaisuutta.

Samalla, kun polut kuvaavat jokaisen eri teeman asteittaista kehitystä, ne kuvaavat niiden kytkeytymistä toisiinsa. Poluissa keskeisin kaupunkikehityksen mittari löytyy keskeltä tulevaisuuspolusta. Koulutus ja työllisyys vaikuttavat kaupungin kehitykseen kaikista eniten ja ovat tavallaan samalla sekä keino, että päämäärä. Reunoilla ovat asumisen polku ja turvallisuuspolku, jotka kytkeytyvät tulevaisuuspolkuun erityisesti muuttoliikkeen kautta. Asumisympäristön viihtyisyys, asuntorakenne ja toisaalta taas turvallisuuteen liittyvät asiat vaikuttavat lopulta melkein eniten työllisyyteen ja koulutusasteeseen muuttoliikettä joko positiivisesti tai negatiivisesti vahvistavina ilmiöinä.

Myönteisen aluekehityksen ohjelma etsii ja tarttuu polkumallista tunnistettaviin vipupisteisiin, joihin vaikuttamalla on mahdollista saada isompi muutos aikaan. Kysymykset eivät ole samat kaikissa kaupunginosissa, joten ohjelman lähestymistapoja räätälöidään kaupunginosittain.

6.1. Tulevaisuuspolku

Tulevaisuuspolku tarkastelee segregaation ehkäisyä koulutuksen, osaamisen ja työllistymisen näkökulmasta. Sen tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten tasavertaisia mahdollisuuksia, kaventaa oppimis- ja koulutuseroja sekä ehkäistä eriytymistä varhaislapsuudesta aikuisuuteen saakka. Keskeinen periaate ja tavoite on, että yksilön tulevaisuus ei määräydy asuinalueen, perhetaustan tai sosioekonomisen aseman perusteella.

Polussa painopiste on peruskoulun oppimistulosten parantamisessa, koulutuspolkujen katkeamattomuudessa ja koulutustason nostamisessa. Varhaiskasvatukseen osallistuminen, riittävät kielelliset valmiudet, osaava henkilöstö, koulukiinnittymisen vahvistuminen sekä harrastustoiminta nähdään keskeisinä keinoina ehkäistä oppimiserojen kasautumista. Nuorten osalta tavoitteena on, että jokainen löytää itselleen sopivan toisen asteen koulutuspolun, suorittaa tutkinnon ja halutessaan etenee jatko-opintoihin.

Työllisyyden näkökulmasta tulevaisuuspolku painottaa varhaisia työelämäkokemuksia, elinikäistä oppimista ja sekä nuorten että aikuisten mahdollisuuksia päivittää osaamistaan. Työllisyysasteen nousu tukee alueiden elinvoimaa ja ehkäisee huono-osaisuuden ylisukupolvista kasautumista.

Jokaista polun askelta voi ja tulee tarkastella omana kokonaisuutenaan. Samalla on tärkeää ymmärtää koko ketju, jossa jo varhaiskasvatuksesta ja peruskoulusta lähtien rakennetaan tulevaisuuden hyvinvoivia ja aktiivisia kansalaisia sekä työntekijöitä ja työelämää.

Tulevaisuuspolkuun kytkeytyvät keskeisimmät strategiset tavoitteet:

- Annamme lapsille ja nuorille vahvat eväät elämään

- Vahvistamme yhteisöllisyyttä
- Pysäytämme alueellisen eriytymisen
- Nostamme työllisyyttä ja koulutustasoa
- Varmistamme kotoutumisen
- Nostamme työllisyyttä ja koulutustasoa
- Erotumme koulutuksen edelläkävijänä

6.2. Asumisen polku

Asumisen polku tarkastelee segregaation ehkäisyä asuinympäristöjen rakenteellisen ja pitkäjänteisen kehittämisen näkökulmasta. Asuminen ymmärretään osana laajempaa kokonaisuutta, jossa fyysinen ympäristö, asumismuotojen saatavuus, palvelut, saavutettavuus, liikkuminen, alueen maine ja väestörakenne kytkeytyvät toisiinsa.

Tavoitteena on vahvistaa alueiden viihtyisyyttä ja vetovoimaa, turvata arjen toimivuus ja edistää monipuolista asukasrakennetta. Hyvin hoidetut julkiset tilat, toimivat lähipalvelut ja osallistava suunnittelu vähentävät segregaatiota vahvistavaa muuttoliikkeen valikoitumista ja edistävät alueiden tasapainoista kehitystä. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että alueilla on tarjolla erilaisia ja taloudellisesti saavutettavia asumisen vaihtoehtoja eri elämäntilanteissa oleville ihmisille. Lähiluonnon saavutettavuuteen kiinnitetään erityistä huomiota segregaatioalueilla. Lähiluonto lisää viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Asumisen polkuun sisältyy myös asumisen turvaaminen segregaation ehkäisyn keskeisenä tekijänä. Häädöt ja asunnottomuus lisäävät merkittävästi eriytymistä ja kuormittavat palvelujärjestelmää. Ennaltaehkäisevä työ, kaupunkien ja hyvinvointialueen yhteistyö sekä kohtuuhintaisen asumisen lisääminen nähdään kriittisinä keinoina turvata asukkaiden mahdollisuus asua nykyisillä asuinalueillaan ja ehkäistä köyhyyden kasautumista. Valtion tukemaa asuntotuotantoa tulee lisätä eriytyvillä asuinalueilla harkiten.

Asumispolun askeleet eivät muodosta niin selkeää kerroksellista kokonaisuutta kuin Tulevaisuuspolku, jossa jokainen askel rakentuu tavallaan edellisen päälle. On kuitenkin tärkeää nähdä asumiseen ja asumisviihtyisyyteen liittyvät eri näkökulmat ja tasot, koska niiden vaikutus muuttoliikkeeseen on merkittävä.

Asumisen polkuun kytkeytyvät keskeisimmät strategiset tavoitteet:

- Monipuolistamme asumisen vaihtoehtoja
- Vahvistamme yhteisöllisyyttä
- Lisäämme kaupunkikeskusten viihtyisyyttä
- Parannamme turvallisuutta
- Pysäytämme alueellisen eriytymisen

6.3. Turvallisuuspolku

Turvallisuuspolku kuvaa segregaation ehkäisyä arjen turvallisuuden, sosiaalisen ilmapiirin ja luottamuksen näkökulmasta. Turvallisuus nähdään perusedellytyksenä lasten ja nuorten kasvulle, oppimiselle ja alueiden myönteiselle kehitykselle. Polku rakentuu kolmiportaisesti: rakenteellisesta turvallisuudesta arjen julkisen tilan laatuun ja edelleen luottamuksen ja yhteisöllisyyden vahvistumiseen.

Ylin taso keskittyy rikollisuuden ja vakavien häiriöiden vähentämiseen tietoon perustuvalla turvallisuustyöllä ja moniviranomaisyhteistyöllä. Kun perusrakenne on kunnossa, painopiste siirtyy julkisen tilan rauhoittamiseen, siisteyteen, valaistukseen ja positiiviseen käyttöön. Elävä katutaso, kulttuuri ja tapahtumat tukevat myönteistä ilmapiiriä ja vähentävät turvattomuuden kokemusta. Polun rakenne hahmottaa turvallisuuden eri tasoja. Toimenpiteiden osalta täytyy kuitenkin tarkasti miettiä, mihin kohtaan vaikuttamalla saadaan suurin positiivinen muutos isossa kuvassa.

Kestävä turvallisuus syntyy ennen kaikkea luottamuksesta – naapureihin, viranomaisiin ja omaan asuinympäristöön. Asukkaiden osallisuus, yhteisölliset kohtaamispaikat ja avoin viestintä vahvistavat sosiaalista kontrollia ja ehkäisevät häiriöiden uusiutumista. Turvallisuuspolku kytkeytyy tiiviisti tulevaisuus- ja asumisen polkuihin: työllisyys, koulutus ja toimiva ympäristö tukevat suoraan turvallisuuden kokemusta.

Turvallisuuspolku kuvaa kaupunkiturvallisuuden eri tasoja. Ylimpänä on ns. kova turvallisuus ja erityisesti rikollisuus ja alimmalle tasolle taas liittyy ennen kaikkea koetun turvallisuuden tunteeseen vaikuttavia kysymyksiä. Turvallisuusohjelmassa pilkotaan tätä polkua vielä pidemmälle erilaisten kohderyhmien kautta.

Turvallisuuspolkuun kytkeytyvät keskeisimmät strategiset tavoitteet:

- Annamme lapsille ja nuorille vahvat eväät elämään
- Vahvistamme yhteisöllisyyttä
- Lisäämme kaupunkikeskusten viihtyisyyttä
- Parannamme turvallisuutta
- Pysäytämme alueellisen eriytymisen

6.4. Hyvinvointia suojaavat tekijät polkujen läpileikkaavana perustana

Kaikkia kolmea polkua yhdistää hyvinvointia suojaavien tekijöiden kokonaisuus. Ne ovat lasten, nuorten ja perheiden arjen voimavaroja, jotka vähentävät riskien kasautumista ja vahvistavat selviytymistä myös haasteellisissa elämäntilanteissa. Tällaisia tekijöitä ovat muun muassa vanhempien osallistuminen lapsen elämään, myönteiset vuorovaikutussuhteet, yhteisöllinen vapaa-aika, mahdollisuudet osallistumiseen, riittävä tulotaso sekä toimivat taloudellisen tuen ja palveluiden verkostot.

Hyvinvointia suojaavat tekijät muodostavat toimintaohjelman yhteisen arvopohjan. Kaikkia toimenpiteitä suunniteltaessa ja arvioitaessa tarkastellaan, miten ne vahvistavat yksilöiden, perheiden tai yhteisöjen voimavaroja ja ehkäisevät eriytymistä.

6.5. Polkujen yhteinen toimintalogiikka

Tulevaisuuspolku, asumisen polku ja turvallisuuspolku eivät ole erillisiä tai toisiaan seuraavia kehittämisalueita, vaan ne muodostavat yhtenäisen, poikkihallinnollisen toimintamallin. Segregaation ehkäisy perustuu rakenteisiin ja käytäntöihin, joissa kaupunki, hyvinvointialue, järjestöt, yhteisöt ja asukkaat toimivat yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Mallissa tieto ja havainnot jaetaan yli organisaatiorajojen, rajapinnat ovat selkeitä ja tuki tavoittaa asukkaat oikea-aikaisesti. Yhteinen ymmärrys alueiden tarpeista ohjaa resurssien kohdentamista ja varmistaa, että toimenpiteet tukevat toisiaan. Näin polut muodostavat kaupunkitasoisen kokonaisuuden, jonka avulla myönteisen aluekehityksen ohjelmaa rakennetaan suunnitelmallisesti, ennakoivasti ja vaikuttavasti.

7. Myönteisen aluekehityksen ohjelman kaupunkitasoinen tavoite

Ohjelma tarkastelee koko kaupungin kehitystä segregaation näkökulmasta systemaattisesti ja pitkäjänteisesti. Keskeisenä tavoitteena on muodostaa ja ylläpitää ajantasainen kaupunkitasoinen tietopohja segregaatiokehityksestä kaikkien kaupunginosien osalta. Tämä mahdollistaa kehityskulkujen ennakoinnin ja antaa kaupungille aiempaa paremmat edellytykset reagoida nopeasti syntyviin haasteisiin. Varhainen tunnistaminen tukee tehokasta ja vaikuttavaa segregaation ehkäisyä ja hallintaa.

Ohjelmatyö on käynnistetty kolmessa kohdekaupunginosassa: Hakunilassa, Havukoskessa ja Myyrmäessä. Näiden alueiden syvällisempi tarkastelu toimii ohjelman alkuvaiheen painopisteenä. Samanaikaisesti tietopohjaa on alusta alkaen rakennettu koko kaupungin tasolle, mikä mahdollistaa segregaatiokehityksen seurannan myös muissa kaupunginosissa jo ohjelman käynnistymisvaiheessa. Näin varmistetaan, ettei ohjelma rajoitu yksittäisiin alueisiin, vaan tukee tasapainoista kaupunkikehitystä kokonaisuutena.

Kaupunginosatasoisen tiedontuotannon kehittäminen jatkuu ohjelman edetessä. Kaikkien kaupunginosien kehityskulkuja seurataan systemaattisesti, ja seurantatiedon perusteella arvioidaan tarvetta lisätoimenpiteille. Mikäli seurannassa tunnistetaan hälyttäviä tai nopeasti kielteiseen suuntaan eteneviä kehityskulkuja myös muilla alueilla, viedään nämä havainnot ohjelman ohjausryhmän käsittelyyn. Tämän kautta voidaan käynnistää tarvittavia jatkotoimia ja tarvittaessa laajentaa ohjelman painopisteitä uusiin kohdealueisiin.

8. Myönteisen aluekehityksen ohjelman kohdekaupunginosien tavoitteet

Hakunila, Havukoski ja Myyrmäki on valittu ohjelmaan niiden erilaisista lähtökohdista huolimatta yhteisen tavoitteen vuoksi: kaupunginosien myönteisen kehityksen vahvistamiseksi ja eriytymiskehityksen ehkäisemiseksi. Jokaiselle kaupunginosalle on määritelty omiin vahvuuksiin ja haasteisiin perustuva tavoitetila sekä keskeiset muutostekijät, joiden kautta alueiden elinvoimaa, turvallisuutta, yhteisöllisyyttä ja vetovoimaa vahvistetaan. Seuraavissa alaluvuissa esitetään kaupunginosakohtaiset tavoitteet ja ohjelmakauden painopisteet.

8.1. Hakunila

Hakunilasta luodaan elinvoimainen, vetovoimainen ja positiivisesti tulevaisuuteen katsova alue.

Hakunilan toimenpiteiden tavoitteena on kääntää kaupunginosan kehityssuunta ja rakentaa Hakunilasta elinvoimainen ja kiinnostava alue. Hakunilan lähiympäristö, johon kuuluvat muun muassa Håkansbölen kartanoalue puistoineen, hienot liikunta-alueet sekä Sotungin kulttuurihistoriallisesti merkittävät ympäristöt, luo poikkeuksellista potentiaalia kaupunginosan kehitykselle. Tähän vetovoimaan ei kuitenkaan ole toistaiseksi osattu rakentaa kestävää menestystekijää.

Haasteena on ostoskeskuksen nykyinen kunto ja sen vaikutus mielikuviin koko Hakunilasta. Toisaalta ratikan tuleminen alueelle ja ostoskeskuksen uudistaminen luovat mahdollisia positiivisia menestystekijöitä, joissa täytyy onnistua ja joista täytyy ottaa kaikki irti.

Hakunilan tavoitteet

Hakunilan kaupunkikehityksen tavoite on kääntää kaupunginosan kehityssuunta ja kehittää Hakunilasta elinvoimainen ja kiinnostava alue, jonka mielikuvaan liitetään houkutteleva kulttuuri- ja liikuntaympäristö sekä lähiluonto. Tavoitteen saavuttaminen ja kehityksen kääntäminen edellyttää useita rinnakkaisia toimia. Vaikka keskeisin tekijä on Hakunilan mielikuvan parantaminen, muutos ei onnistu ilman merkittäviä ankkuri-investointeja. Ratikan ympärille rakentuva kaupunki tarvitsee tuekseen erityisesti Hakunilan ostoskeskuksen uudistamisen. Ilman tätä on vaikea nähdä, että positiivinen mielikuva voisi laajasti vahvistua.

Ostoskeskuksen uudistaminen luo perustan alueen myönteiselle muutokselle. Kaupungille ostoskeskuksen, sen rappeutuneen rakennuskannan ja ympäristön uudistaminen on prioriteetti, jota kiirehditään. Sen rinnalla on onnistuttava myös uuden asuntorakentamisen kohteissa siten, että ne tukevat alueen sosioekonomisen rakenteen vahvistumista. Asuntorakentamisen laadukas ja onnistunut toteutus on kriittistä, jotta haasteet eivät syvene.

Kaksi edellä mainittua toimenpidettä muodostavat pohjan myönteiselle kehitykselle. Lisäksi Hakunilassa on jo huomattava joukko nuoria aikuisia työn ja koulutuksen ulkopuolella. Heidän kiinnittämisensä koulutukseen ja työelämään on ratkaisevaa alueen tulevaisuudelle – ja samalla suuri mahdollisuus työikäisen väestön vähentyessä.

Kolme keskeistä muutostekijää – ratikkakaupunki ja ostoskeskuksen uudistaminen, onnistuminen asuntorakentamisessa sekä nuorten kiinnittäminen yhteiskuntaan – luovat perustan kestävälle positiiviselle kehitykselle. Näiden päälle voidaan rakentaa vahva uudistunut Hakunila-brändi, joka korostaa alueen lähiluontoa, liikuntamahdollisuuksia, kulttuuria ja historiallista kulttuuriympäristöä.

Tavoitteet:

Hakunilasta kasvaa elinvoimainen ja kiinnostava kaupunginosa ratikan ja muiden investointien myötä.

Keskisimmät **ohjelmakauden tavoitteet,** jotka edistävät myönteistä kaupunkikehitystä ovat:

- **Mahdollistaa Hakunilan positiivinen kehitys** onnistumalla alueen uudisrakentamisessa sekä tukemalla hallittua kasvua ja vetovoimaa.
- **Lisätä alueen elinvoimaa uudistamalla ostoskeskuksen seutua**, kehittämällä monipuolisia ja saavutettavia palveluja sekä vahvistamalla alueen kohtaamispaikkoja.
- **Tukea nuorten aikuisten aktiivista osallisuutta yhteiskunnassa** edistämällä koulutus-, työllistymis- ja osallisuuspolkuja sekä yhteisöllisyyttä.
- **Laajentaa ja vahvistaa mielikuvaa Hakunilasta** monipuolisena ja vetovoimaisena alueena, joka tunnetaan lähiluonnosta, liikkumismahdollisuuksista, kulttuurista ja historiallisesta kulttuuriympäristöstä.

8.2. Havukoski

Havukosken kaupunkikehitys käännetään vahvistamalla alueen yhteisöllisyyttä ja sosiaalista kestävyyttä.

Havukosken kaupunginosan kehityksen kääntyminen vaatii tekoja, uuden identiteetin rakentamista ja vie aikaa. Alueen yksiöiden ja kaksioiden merkittävä määrä, matala vuokrataso ja väestöpohja ohjaavat kehitystä tavalla, joka heijastuu koulutus- ja työllisyysasteeseen sekä alueen yleiseen elinvoimaan. Kehityskulun suunnan muuttaminen edellyttää pitkäjänteistä ja sitoutunutta työtä, ja on selvää, että ilman erittäin mittavia kaupunkiuudistushankkeita ja investointeja kokonaisvaltainen rakennemuutos ei ole lyhyellä aikavälillä mahdollinen. Kaupunkirakenteellisten toimenpiteiden

ohella Havukosken kehittämisen painopiste on sosiaalisen kestävyyden ja kaupunkikulttuurin vahvistamisessa.

Havukosken tavoitteet

Havukosken kehitys on herättänyt huolto jo pidemmän aikaa. Havukosken kokonaiskehitys voidaan kuitenkin laaja-alaisesti kääntää uuteen suuntaan kaupunkiuudistushankkeen ja investointien avulla. Segregaation oireita ja kielteisiä seurauksia on mahdollista hallita ja hillitä kohdennetuilla, pitkäjänteisillä ja strategisesti valituilla toimenpiteillä.

Havukosken kehittämisen painopisteenä on keskustan ja erityisesti ostoskeskuksen alueen uudistaminen. Ostoskeskuksen alueen ja sen ympäristön uudistaminen on kaupungin prioriteetti, jota kiirehditään. Toiminnallisesti tavoitteena on kehittää urbaania kaupunkikulttuuria kaupunginosan väestön identiteettiä vahvistavalla tavalla. Kaupunginosan kehittämisessä hyödynnetään toimintamallia, joka edellyttää uudenlaista ajattelua mutta tarjoaa merkittävän mahdollisuuden. Toimintamallin perusajatuksia on haettu esimerkiksi Keski-Euroopan segregaation ehkäisyn toimenpiteistä. Näissä keskiössä ovat yleensä valovoimaisen lähiökulttuurin tuominen näkyvästi kaupunginosaan sekä tavoitteellinen yhteisöllisyyden rakentaminen. Vaikka Suomessa on toki näitä elementtejä käytetty ennenkin, on toteutukset jääneet selkeästi kunnianhimon tasossa, jos vertaa esimerkiksi joihin Euroopan kulttuurikeskus -nimellä menneisiin aloitteisiin. Oikein toteutettuna Havukoski voi profiloitua kulttuuritoimijoita kiinnostavaksi, urbaaniksi ja omaleimaiseksi kaupunginosaksi, joka samalla vahvistaa asukkaiden osallisuutta ja hyvinvointia.

Toivottu kehityssuunta edellyttää yhteisöllisen kaupunginosan tietoista vahvistamista. Yhteisöllinen toimintatapa lisää asukkaiden välisiä arjen kohtaamisia, rakentaa sosiaalista luottamusta ja synnyttää elävää kaupunkikulttuuria, joka houkuttelee alueelle myös muita kuin sen omia asukkaita. Alueen kohtuullinen vuokrataso ja kiinteistöjen edullisemmat kustannukset luovat hyvät edellytykset kulttuuritoimijoiden, luovien alojen ja

kolmannen sektorin toimijoiden sijoittumiselle Havukoskelle. Tämä puolestaan monipuolistaa väestöpohjaa ja tukee myönteistä, itseään vahvistavaa kehitystä. Yhteisöllisyyden vahvistamistyöhön osallistetaan asukkaat, alueella jo toimivat järjestöt ja muut toimijat.

Havukosken perheiden sosioekonomisen taustan ja lasten oppimistulosten välinen yhteys on selkeä. Alueen kehittämisessä on siksi kiinnitettävä erityistä huomiota oppimisen tukeen ja koulumenestykseen, jotta lasten ja nuorten keskuuteen ei synny toivottomuuden tai näköalattomuuden kokemuksia. Eri taustoista tulevien lasten ja nuorten oppimistulosten vahvistaminen on keskeistä paitsi yksilöiden tulevaisuuden myös laajemman yhteiskunnallisen kestävyyden näkökulmasta.

Päihteiden käyttö ja turvattomuuden kokemus keskittyvät erityisesti Koivutorin ja vanhan ostoskeskuksen ympäristöön. Näiden alueiden merkitys Havukosken imagolle ja arjen turvallisuudelle on keskeinen. Ostoskeskuksen uudistamisella on mahdollisuus käynnistää laajempi positiivinen kulttuurinen ja sosiaalinen murros koko alueella. Mikäli vanha ostoskeskus ja Koivutori säilyvät ennallaan, on todennäköistä, ettei mikään yksittäinen toimenpide kykene merkittävästi muuttamaan alueen ilmapiiriä tai toimintakulttuuria. Tästä syystä ostoskeskuksen uudistaminen muodostaa Havukosken lähitulevaisuuden kannalta kriittisimmän yksittäisen onnistumisen paikan.

Lisäksi kansainväliset esimerkit Ruotsista ja Keski-Euroopasta osoittavat, että alueilla, joilla on paljon vieraskielistä väestöä, voidaan mikrotaloutta ja pienyrittäjyyttä vahvistamalla luoda työtä, osallisuutta ja elinvoimaa. Mikrotalouden ja -yrittäjyyden toimintamallin kokeileminen Havukoskella tarjoaisi Suomessa uudenlaisen ja innovatiivisen lähestymistavan aluekehittämiseen. Malli olisi helposti kopioitavissa kansainvälisistä esimerkeistä ja sillä voisi olla merkittävä rooli alueen taloudellisen ja sosiaalisen kestävyyden vahvistamisessa.

Tavoitteet:

Havukoskesta luodaan sosiaalisesti kestävää ja uudenlaista persoonallista kaupunkikulttuuria tuottava asuinalue, joka toimii uutena suomalaisen

lähiötyön esimerkkinä.

Keskeisimmät ohjelmakauden tavoitteet, jotka edistävät myönteistä kaupunkikehitystä:

- **Vahvistaa alueen yhteisöllisyyttä** rakentamalla toimintaa ja tiloja, jotka edistävät ihmisten kohtaamista, osallisuutta ja yhdessä tekemistä.
- **Parantaa alueen nuorten opintomenestystä** tukemalla oppimista, koulupolkuja ja hyvinvointia yhteistyössä koulujen ja muiden toimijoiden kanssa.
- **Kehittää Havukoskesta kulttuurillisesti houkutteleva kaupunginosa** vahvistamalla kulttuuritarjontaa, tapahtumia ja luovia toimintaympäristöjä.
- **Uudistaa ostoskeskuksen alue elinvoimaiseksi keskukseksi**, joka palvelee alueen asukkaita, tukee paikallista yritystoimintaa ja toimii arjen kohtaamispaikkana.
- **Mahdollistetaan keskusta-alueen kehittäminen** kuluvalla strategiakaudella ja vahvistetaan kaupungin maan- ja kiinteistönomistusta vanhan ostoskeskuksen ja Koivutorin alueella.
- **Edistää mikroyrittäjyyttä alueella** luomalla matalan kynnyksen mahdollisuuksia yritystoiminnan käynnistämiseen ja kasvuun.

8.3. Myyrmäki

Myyrmäki lunastaa paikkansa Vantaan yhtenä liike-elämän keskuksista ja kaupunginosan vetovoima palautuu.

Myyrmäki on ollut yksi Vantaan talouden ja liike-elämän keskuksista. Yritysten asteittaisen alueelta poistumisen kautta ja viivästyneiden kaupunkikehityshankkeiden myötä kaupunginosa on alkanut rapistua ja muuttua epäsiistiksi. Samaan aikaan sinne on alkanut kasaantua päihteidenkäyttäjiä ja

sitä myötä päihderikollisuuteen kytkeytyviä ilmiötä. Nämä taas ovat kiihdyttäneet negatiivista kehitystä entisestään. Myyrmäen kehityskulussa on kuitenkin nähtävissä mahdollisuuksia ja potentiaalia sen kääntämiselle, edellyttäen että asioita saadaan etenemään suhteellisen nopeasti.

Myyrmäessä tehtävän työn tavoitteena on pysäyttää kaupunginosan negatiivisen kehityksen kierre ja palauttaa sen pito- ja vetovoima. Positiivisen suunnanmuutoksen kautta Myyrmäestä tulee turvallinen, viihtyisä ja elinvoimainen kulttuurin ja liike-elämän keskus ja se lunastaa lupauksensa yhtenä Vantaan keskeisistä kaupunkikeskuksista. Tätä tavoitetta tukevat myös Myyrmäkeen tulossa olevat isommat kaupunkiuudistushankkeet. Kaupunki tekee yhteistyötä aktiivisesti alueen yksityisten toimijoiden kanssa.

Myyrmäen tavoitteet

Myyrmäkeen suunnitteilla olevat ja käynnissä olevat kaupunkikehittämisen hankkeet luovat vahvan rakenteellisen pohjan alueen tulevalle kehitykselle ja strategisten tavoitteiden saavuttamiselle. Yksi alueen ongelmista liittyy julkisessa tilassa tapahtuvaan päihteiden käyttöön, mikä on lisännyt päihteisiin liittyvää rikollisuutta ja järjestyshäiriöitä. Tilanne on kuitenkin käännettävissä parempaan suuntaan. Vantaan kaupunki on sitoutunut tähän täysimääräisesti yhteistyökumppaniensa ja alueen asukkaiden kanssa.

Turvallisuuskysymykset muodostavat kaupunginosan kehityksen kriittisimmän alkuvaiheen onnistumistekijän. Ilman selkeää ja näkyvää parannusta koettuun ja todelliseen turvallisuuteen alueen muu kehittäminen jää helposti vaillinaiseksi eikä kykene houkuttelemaan uusia toimijoita tai investointeja. Myös alueen siisteys ja viihtyisyys vaikuttavat erityisesti turvallisuuden kokemukseen, joten niidenkin tulee olla keskeisiä panosten ja kehittämisen alueita.

Turvallisuustilanteen parantamisen rinnalla Myyrmäen kehityksessä keskeisessä roolissa on elävän ja yhteisöllisen kaupunkikulttuurin vahvistaminen.

Monipuolinen ja aktiivinen kaupunkikulttuuri toimii luontevana vastavoimana turvattomuutta lisääville ilmiöille ja tukee alueen sosiaalista kontrollia, yhteisöllisyyttä ja vetovoimaa. Turvallisuuden parantaminen ja kaupunkikulttuurin elävöittäminen eivät ole toisistaan irrallisia tavoitteita, vaan ne muodostavat yhdessä riittävän vahvan positiivisen muutosvoiman, joka vaikuttaa samanaikaisesti kaupunginosan mielikuvaan, käyttöasteeseen ja koettuun turvallisuuteen.

Kun tavoitteissa onnistutaan nopeasti, syntyy edellytyksiä myös elinvoimaa tukeville investoinneille. Näiden seurauksena Myyrmäki voi palauttaa asemansa kiinnostavana yritysten, palveluiden ja työpaikkojen sijoittumispaikkana. Kaupunginosan kehityksellä on siten suora ja tiivis yhteys koko kaupunkiseudun elinvoima- ja kilpailukykystrategiaan.

Rikollisuustilanteen paraneminen ja koetun turvallisuuden vahvistuminen avaavat Myyrmäelle merkittävää pitkän aikavälin potentiaalia. Monipuolinen ja aktiivinen kaupunkikulttuuri tukee alueen sosiaalista kontrollia, yhteisöllisyyttä ja vetovoimaa. Oikein ajoitettuna ja kokonaisuutena johdettuna Myyrmäen kehitys voi muodostua esimerkilliseksi kaupunkikeskustan uudistumisprosessiksi, jossa sosiaalinen, kulttuurinen ja taloudellinen elinvoima vahvistuvat toisiaan tukien.

Tavoitteet

Myyrmäki lunastaa lupauksensa yhtenä kaupungin pääkeskuksena ja kaupunginosan pito- ja vetovoimatekijät palautuvat.

Keskisimmät ohjelmakauden tavoitteet, jotka edistävät myönteistä kaupunkikehitystä:

- **Parantaa Myyrmäen turvallisuustilannetta** ennaltaehkäisemällä häiriöitä, lisäämällä koettua turvallisuutta ja vahvistamalla viranomaisten, toimijoiden ja asukkaiden välistä yhteistyötä, asukkaiden osallistumismahdollisuuksia sekä avointa ja oikea-aikaista asukasviestintää.
- **Lisätä alueen siisteyttä ja viihtyisyyttä** kehittämällä ympäristön laatua, ylläpitoa ja yhteisiä toimintatapoja julkisissa tiloissa.

- **Vahvistaa Myyrmäen elävää ja yhteisöllistä kaupunkikulttuuria** vastavoimana kielteisille ilmiöille tukemalla osallistavaa toimintaa, kulttuuria ja alueellista identiteettiä.
- **Palauttaa ja vahvistaa Myyrmäen kiinnostavuutta yritysten sijoittumispaikkana** parantamalla alueen vetovoimaa, toimintaedellytyksiä ja myönteistä mielikuvaa.
- **Mahdollistetaan keskusta-alueen kehittäminen** kuluvalla strategiakaudella.

9.Vaikuttavuus ja avainindikaattorit

Ohjelman vaikuttavuutta arvioidaan:

- strategisten vaikutusmittareiden avulla
- taloudellisen vaikuttavuuden ja tuottavuuden näkökulmasta
- suhteessa kaupunkistrategian tavoitteisiin

Kaupunkitasoiset vaikuttavuustavoitteet koko kaupungin eri alueiden kehityskulkujen tiedostamisessa ja reagoimisessa ovat:

- Kaupungilla on toimiva ja systemaattisesti käytössä oleva tiedolla johtamisen tapa tutkia kaupunginosien kehityskulkuja
- Johtamisjärjestelmä tunnistaa ja reagoi kehityskulkuihin kokonaisuutena

Vaikuttavuutta arvioidaan eri tasoilla.

- Toimenpidekokonaisuuksien ja yleisen yhteiskunnallisen kehityksen vaikutukset kohdekaupunginosien kehitykseen.
- Kaupungin palveluiden oikeanlainen kohdentuminen ja vaikuttavuus suhteessa kyseisen kaupunginosan tarpeisiin.
- Yksittäisten toimenpiteiden vaikutus- ja vaikuttavuusanalyysit

Keskeisimmät avainindikaattorit vaihtelevat hieman kaupunginosittain. Isossa kuvassa lopulta kaikki kuitenkin lopulta tiivistyy työllisyyden ja koulutusasteen paikalliseen kehitykseen. Keskeisimmät avainindikaattorit alueellisesti tutkittuna ovat:

- Työllisyysaste
- Koulutusaste
- Nettomuuttoliike koulutustason mukaan
- Väestön tulotaso
- Lapsiperheköyhyys
- Lasten ja nuorten alueelliset oppimistulokset
- Viheralueiden saavutettavuus

Lisäksi kaupunginosien asuntokannan monipuolisuutta seurataan monesta eri näkökulmasta.

10. Muutoksen toteuttaminen ja menestystekijät

Myönteisen aluekehityksen ohjelman toteuttaminen edellyttää pitkäjänteistä, suunnitelmallista ja poikkihallinnollista muutostyötä. Segregaatiokehityksen kääntäminen ei ole yksittäisten hankkeiden tai nopeiden kehittämistoimien tulos, vaan asteittainen prosessi, jossa toimenpiteiden yhteisvaikutus, oikea ajoitus ja onnistunut toimeenpano ratkaisevat lopputuloksen.

Ohjelman lähtökohtana on, että muutosta viedään eteenpäin samanaikaisesti kolmella tasolla:

1. kaupunginosatasolla konkreettisina tekoina ja kokeiluina,
2. organisaatiotasolla toimintatapoja, johtamista ja tiedolla ohjaamista kehittämällä
3. strategisella tasolla varmistamalla yhteinen suunta ja resurssien kohdentuminen pitkäjänteisesti.

Muutoksen toteuttamisessa korostuu kyky tunnistaa kunkin kaupunginosan kriittisimmät vipupisteet ja kohdentaa toimenpiteet niihin. Kaikkia alueita ei kehitetä samoilla keinoilla, vaan ratkaisut rakennetaan paikallisten lähtökohtien, vahvuuksien ja haasteiden pohjalta.

10.1. Muutoksen osa-alueet

Muutoksen toteuttaminen rakentuu useista toisiaan täydentävistä osa-alueista, jotka yhdessä muodostavat ohjelman operatiivisen perustan:

1. Tietopohja ja analyysi
Ajantasainen, alueellinen ja ilmiölähtöinen tietopohja on muutostyön edellytys. Ohjelmassa hyödynnetään sekä määrällistä seurantatietoa että laadullista ymmärrystä alueiden arjesta. Tieto ei ole vain seurantaa varten, vaan ennen kaikkea väline päätöksenteon, resurssien kohdentamisen ja toimenpiteiden valinnan tueksi.

2. Poikkihallinnollinen yhteistyö
Segregaation ehkäisy edellyttää toimialarajat ja organisaatiot ylittävää yhteistyötä. Ohjelma kokoaa yhteen kasvatuksen ja oppimisen, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin, kaupunkiympäristön, työllisyys- ja elinvoimapalvelut sekä keskeiset ulkoiset kumppanit yhteisten tavoitteiden äärelle. Yhteistyö ei perustu vain tiedon vaihtoon, vaan yhteiseen suunnitteluun ja yhteisesti sovittuihin toimenpiteisiin.

3. Alueelliset toimenpiteet, innovaatiot ja kokeilut
Kohdekaupunginosissa toteutetaan konkreettisia, paikallisesti räätälöityjä toimenpiteitä. Osa toimista on olemassa olevien palveluiden suuntaamista ja vahvistamista, osa taas uusia kokeiluja ja innovaatiota, joissa hyödynnetään kumppaneita ja ulkopuolista rahoitusta. Kokeilut nähdään oppimisen välineinä, joita voidaan onnistumisten myötä laajentaa. Kokeiluihin liitetään tutkimusta, jotta ymmärrys ja oppiminen niiden toimivuudesta voidaan varmistaa.

4. Johtaminen ja toimeenpanokyky
Muutoksen onnistuminen edellyttää selkeää vastuunjakoa, päätöksentekokykyä ja ohjelman tavoitteiden kytkemistä kaupungin normaaliin johtamisjärjestelmään. Ohjelman omistajuus, ohjausryhmätyö ja seuranta varmistavat, että strategiset linjaukset muuttuvat käytännön toiminnaksi.

10.2. Menestystekijät ja muutostoimenpiteet

Ohjelman onnistuminen perustuu useisiin keskeisiin menestystekijöihin, jotka ohjaavat muutostoimenpiteiden suunnittelua ja toteutusta:

Selkeä strateginen tavoite ja yhteinen ymmärrys
Kaikilla toimijoilla tulee olla yhteinen näkemys siitä, mitä muutoksella tavoitellaan ja miksi. Segregaation ehkäisy ymmärretään koko kaupunkia koskevaksi strategiseksi kysymykseksi, ei yksittäisten alueiden tai toimialojen ongelmaksi.

Oikea-aikaisuus ja fokusoitu tekeminen
Toimenpiteet kohdennetaan niihin vaiheisiin ja ilmiöihin, joissa niillä on suurin mahdollinen vaikutus. Erityisesti varhainen puuttuminen, ennaltaehkäisy ja positiivisten kehityskulkujen vahvistaminen ovat keskiössä.

Kumppanuudet ja ulkopuolinen rahoitus
Ohjelma hyödyntää aktiivisesti kumppaneita, järjestöjä, yrityksiä ja kansallisia sekä kansainvälisiä verkostoja. Ulkopuolinen rahoitus mahdollistaa uudenlaisten ratkaisujen kehittämisen ilman, että perustoimintaa kuormitetaan kohtuuttomasti.

Asukkaiden osallisuus ja luottamus
Kestävä muutos syntyy vain, jos asukkaat kokevat olevansa osa kehitystyötä. Osallisuus, avoin viestintä ja arjen kohtaamiset rakentavat luottamusta ja vahvistavat alueiden sosiaalista pääomaa.

Jatkuva arviointi ja oppiminen
Ohjelmassa seurataan toimenpiteiden vaikutuksia systemaattisesti. Arvioinnin perusteella toimintaa voidaan muuttaa, tehostaa tai suunnata uudelleen. Epäonnistumiset nähdään oppimisen paikkoina, ei muutoksen esteinä.

Näiden menestystekijöiden varaan rakentuu myönteisen aluekehityksen ohjelman kyky tuottaa pysyvää ja vaikuttavaa muutosta. Ohjelman tavoitteena ei ole vain vastata tämän hetken haasteisiin, vaan luoda Vantaalle

toimintamalli, jolla alueelliseen eriytymiseen voidaan vastata ennakoivasti myös tulevaisuudessa.

14 § **Turvallisuusohjelma /PT (kvalt)**

VD/3133/00.01.02.00/2026

PT/TH-K/MK/HR/KO/JK

Kuntalain 37 §:n mukaan jokaisessa kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Vantaan kaupungin Tulevaisuus asuu Vantaalla -strategian vuosille 2026–2029 kokouksessaan 26.1.2026 § 3.

Strategian hyväksymispäätöksessään kaupunginvaltuusto on todennut, että strategiaa toteutetaan strategisten ohjelmien, vuotuisten talousarviossa esitettävien kaupunkitason sitovien tavoitteiden sekä toimialojen ja palvelualueiden tuloskorttien kautta.

Hyväksyttyyn kaupunkistrategiaan on kirjattu strategisista ohjelmista seuraavasti:

Toteutamme strategiaa kuuden muutosohjelman kautta. Onnistumme strategiassa, kun saamme aikaan tavoitteellisen muutoksen näillä tietopohjaisesti valituilla ohjelma-alueilla. Strategiset ohjelmat ovat kaupunkitasoisia ja niitä johdetaan yli toimialarajojen. Kehitämme kaupungin johtamisjärjestelmää ja kyvykkyyksiä ohjelmien onnistumisen tueksi. Strategiset ohjelmat ovat strategian mukaisesti elinvoima- ja työllisyysohjelma, kotoutumisen ohjelma, myönteisen aluekehityksen ohjelma, turvallisuusohjelma, talousohjelma ja ympäristöohjelma. Muutosohjelmat kattavat strategiakauden.

Turvallisuusohjelma toimii kaupunkistrategian keskeisenä toimeenpanovälineenä 2026–2029. Edellisellä strategiakaudella 2022–2025 Turvallisuusohjelman tavoitteita on pyritty edistämään Turvallisuussuunnitelman keinoin. Kaupunki on aikaisemmin edistänyt turvallisuuteen liittyviä tavoitteita eri keinoin, mutta uudessa turvallisuusohjelmassa on pyritty keskittymään vain keskeisiin turvallisuushuoliin ja poikkeamiin. Turvallisuusohjelman liittyviä linjaavia tai huomioon otettavia dokumentteja on Turvallisuussuunnitelma (Kaupunginhallitus 1.11.2021 § 10), Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma (Kaupunginhallitus 28.2.2022 § 14), Sosiaalisesti kestävä Vantaa (Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 12), Osallistuva Vantaa (Kaupunginhallitus 11.4.2022 § 14) ja Hyvinvointisuunnitelma (Kaupunginvaltuusto 19.6.2023 § 14). Turvallisuusohjelma noudattaa kaupunkitasoisia sitoumuksia, lakisääteisiä suunnitelmia sekä hyväksyttyjä periaatteita ja linjauksia.

Ohjelmatyön strategisena tavoitteena on etsiä ratkaisuja kaupungin kriittisimpiin havaittuihin turvallisuuskysymyksiin. Turvallisuusohjelman kohderyhmät ovat rakentuneet aikaisemman turvallisuussuunnitelman sekä tietopohjaisen kohdentamisen kautta. Toimenpiteitä ja ratkaisuja etsitään niin kaupungin oman työn kuin sidosryhmien ja verkostotyön kautta.

Turvallisuusohjelman kohderyhmät ja tavoitellut keskeisimmät muutokset ovat

1. Lapset ja nuoret

   Lasten ja nuorten turvallisuuden kokemus vahvistuu ja näköalattomuus vähenee.

Keskeisimmät **ohjelmakauden tavoitteet,** jotka edistävät turvallisuusohjelman osa-aluetta lapset ja nuoret ovat:

- **Lasten ja nuorten yhteisöt ovat vahvoja, kasvavia ja toimintakykyisiä**, ja ne tukevat osallisuutta, yhteenkuuluvuuden tunnetta sekä myönteistä identiteetin rakentumista.
- **Kiusaaminen vähenee ja siihen puututaan järjestelmällisesti ja vaikuttavasti**, ja käytettyjen toimien vaikutuksia seurataan säännöllisesti.
- **Kaupunkitila koetaan lasten ja nuorten arjessa turvallisemmaksi**, kun turvattomiksi koetut paikat on korjattu ja kehitetty vastaamaan heidän tarpeitaan.
- **Paikallinen kulttuuri ja vetovoima vahvistuvat**, kun lapsille ja nuorille on tarjolla mahdollisuuksia sekä tukirakenteita alueellista kulttuuria rakentaville ja yhteisöllisille toiminnoille ja konsepteille.

2. Asukkaat ja kaupunkitila

   Asukkaat kokevat kaupunkitilan turvallisena. Mielikuva Vantaasta turvallisena paikkana paranee.

Keskeisimmät **ohjelmakauden tavoitteet,** jotka edistävät asukkaiden ja kaupunkitilan osa-aluetta ovat:

- **Asemaseutujen turvallisuus on parantunut**, ja ne koetaan viihtyisinä, valaistuina ja hyvin hallittuina paikkoina, joissa liikkuminen ja oleskelu on turvallista eri vuorokaudenaikoina.
- **Kaupunginosien viihtyisyys ja koettu turvallisuus ovat vahvistuneet**, kun siisteyteen, kunnossapitoon, valaistukseen, viheralueisiin ja kaupunkitilan laatuun panostetaan kokonaisvaltaisesti ja asukkaiden kokemuksia hyödyntäen.
- **Päihdehaitat ovat vähentyneet ja niiden vaikutus kaupunkitilan turvallisuuteen pienentynyt**. Tiivis yhteistyö hyvinvointialueen ja poliisin kanssa tukee sekä ennaltaehkäisyä että arjen häiriöiden hallintaa.
- **Asukkaiden turvallisuuden tunne ja luottamus vahvistuvat**, kun kaupunki viestii aktiivisesti ja läpinäkyvästi turvallisuustyöstä, onnistumisista ja kehityksestä sekä erottautuu myönteisesti turvallisena ja toimivana kaupunkiympäristönä.

3. Palvelut ja henkilöstö

   Henkilöstön turvallisuuskokemus ja valmiudet toimia palveluiden häiriötilanteissa paranee.

Keskeisimmät **ohjelmakauden tavoitteet,** jotka edistävät palvelut ja henkilöstö osa-aluetta ovat:

- **Palveluissa on käytössä ennakoiva ja nopean puuttumisen toimintamalli**, joka tunnistaa turvallisuuspoikkeamat varhaisessa vaiheessa ja varmistaa johdonmukaisen ja vaikuttavan reagoinnin häiriötilanteissa.
- **Henkilöstön turvallisuusosaaminen ja valmiudet arjen tilanteissa ovat vahvistuneet**, ja henkilöstö kokee pystyvänsä toimimaan turvallisesti ja luottavaisesti myös haastavissa ja poikkeavissa tilanteissa.

Päätökseen on tehty vaikutusten ennakkoarviointi, jonka lomakkeet ovat luottamushenkilöiden nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 14

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi Vantaan Turvallisuusohjelma vuosille 2026–2029,
b) todeta, että strategisen ohjelman väliarviointi tehdään osana strategian väliarviointia ja ohjelman toteutumisesta raportoidaan valtuustolle vuosittain,
c) todeta, että strategiset ohjelmat ohjaavat osaltaan strategisten vuositavoitteiden eli sitovien tavoitteiden asetantaa ja
d) valtuuttaa ohjelmajohtaja tekemään turvallisuusohjelmaan vähäisiä teknisiä korjauksia tarvittaessa.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Funda Demiri jätti asialle seuraavan pöytäkirjalausuman:

Vasemmiston valtuustoryhmä edellyttää, että turvallisuusohjelman toimeenpanossa painotetaan turvallisuuden rakenteellisia ja ennaltaehkäiseviä keinoja sekä huolehditaan siitä, että turvallisuutta vahvistetaan vähentämällä eriarvoisuutta, turvaamalla riittävät julkiset palvelut ja vahvistamalla kaikkien vantaalaisten osallisuutta ja oikeutta yhteiseen kaupunkitilaan.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Mika Niikko jätti asialle seuraavan pöytäkirjalausuman:

Perussuomalaiset nostivat ohjelmaneuvotteluissa esiin erityisesti nuorten turvallisuuden, katujengi-ilmiön ja koulujen järjestyshäiriöt sekä tarpeen vahvistaa turvallisuustilanteen jatkuvaa seurantaa. Nuorisorikollisuus on ohjelmassa huomioitu yleisellä tasolla, mutta katujengi-ilmiötä ja koulujen järjestyshäiriöitä ei ole nostettu sille konkreettiselle tasolle, jota pidämme tarpeellisena.

Vaikka esityksiä ei hyväksytty ohjelmatekstiin, pidämme perusteltuna, että ohjelman toimeenpanossa kiinnitetään erityistä huomiota katujengi-ilmiön ja koulujen järjestyshäiriöiden ehkäisyyn sekä konkreettisiin ja seurattaviin toimenpiteisiin yhteistyössä poliisin, koulujen ja hyvinvointialueen kanssa. Lisäksi kaupungin johdon tulee seurata turvallisuustilanteen kehitystä jatkuvasti ja käyttää seurannassa riittäviä turvallisuusindikaattoreita.

Liitteet:
- Turvallisuusohjelma (29.9.2026)

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
ohjelmajohtaja Hannu Rusama, 044 761 4117
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Turvallisuusohjelma

Ohjelmapohja

Vantaa

STRATEGINEN OHJELMA

Sisällysluettelo

1. Strategisen ohjelman perustiedot 4

2. Tiivistelmä 5

3. Ohjelman tavoiteltu muutos 6

3.1. Lähestymistavan muutos turvallisuushaasteisiin 6

3.2. Turvallisuuspolku muutoksen viitekehyksenä 7

3.1. Muutoksen kohderyhmät 8

3.3. Muutoksen menestystekijät 10

4. Ohjelman tavoitteet 13

4.1. Muutoksen osa-alue 1: Lasten ja nuorten turvallisuuden kokemuksen ja tulevaisuudenuskon vahvistaminen 13

4.2. Muutoksen osa-alue 2: Asukkaille turvallinen, toimiva ja viihtyisä kaupunkitila 15

4.3. Muutoksen osa-alue 3: Palveluiden ja henkilöstön turvallisuuden ja valmiuksien kehittäminen 17

5. Strateginen yhteys ja rajaus 19

5.1. Kytkentä kaupunkistrategiaan 19

5.2. Vaikuttavuus 19

5.3. Ohjelman rajaus ja suhteet muihin ohjelmiin 20

5.4. Ohjelma osana strategista muutosta 21

6. Tilannekuva ja tietopohja 22

6.1. Tilannekuvan ja tietopohjan päivitys 22

6.2. Avainindikaattorit 22

Julkaisija
Vantaan kaupunki
pvm 04/2026
Yhteyshenkilö tarvittaessa tai toimialatieto/yksikkö
Ohjelmajohtaja Hannu Rusama

1. Strategisen ohjelman perustiedot

Ohjelman nimi: Turvallisuusohjelma
Strategiakausi: 2026-2029
Ohjelman omistajat: Tiina Harju-Kukkula, Mari Kalmari
Ohjelmajohtaja: Hannu Rusama
Ohjausryhmä: Tiina Harju-Kukkula, Mari Kalmari, Leena Rusanen, Jarno Köykkä, Jussi Perämäki, Tiina Kulju-Palo, Susanna Issakainen, Markus Hammarström
Neuvonantajaryhmä: Ari Evwaraye (Effekt Fund), Emilia Hämäläinen (THL), Antti Kivijärvi (Nuorisotutkimusseura), Saija Benjamin (Helsingin yliopisto), Johanna Sergejeff (Jyväskylän yliopisto), Johanna Siikaluoma (Myyrmanni, Citycon)
Lisäksi rakennamme yhdessä Nordic Safe Citiesin kanssa pohjoismaisten kaupunkien verkostoa segregaation ja turvallisuuden teemoissa.
Versio ja päiväys: 27.4.2026

2. Tiivistelmä

Vantaan turvallisuusohjelma 2026–2029 on strateginen muutosohjelma, joka vastaa kaupungin keskeisimpiin ja voimistuneisiin turvallisuushaasteisiin kokonaisvaltaisella, tietoon perustuvalla ja laajaan yhteistyöhön nojaavalla lähestymistavalla. Ohjelman taustalla ovat viime vuosina korostuneet turvallisuuteen liittyvät huolet, kuten lasten ja nuorten lisääntyneet turvattomuuden kokemukset, nuorisorikollisuuden kehityskulut, tietyissä paikoissa näkyvät kaupunkitilan turvattomuuden ilmiöt sekä palveluissa ja henkilöstön työssä esiintyvät häiriötilanteet. Nämä ilmiöt vaikuttavat kaupunkilaisten arkeen ja ovat samalla heikentäneet mielikuvaa Vantaasta turvallisena kaupunkina, mikä heijastuu kaupungin vetovoimaan ja luottamukseen.

Ohjelman tavoitteena on vahvistaa sekä koettua turvallisuutta että vähentää todettujen turvallisuuspoikkeamien määrää sekä edistää myönteistä ja kestävää kehitystä erityisesti niissä ilmiöissä ja kohderyhmissä, joissa riskit ja haitalliset vaikutukset kasaantuvat. Turvallisuusohjelma kokoaa kaupungin keinot yhteen ja kohdistaa ne turvallisuuskysymyksiin, joissa vaikutukset ovat merkittävimmät. Turvallisuutta tarkastellaan kolmesta toisiaan täydentävästä näkökulmasta: lasten ja nuorten, asukkaiden ja kaupunkitilan sekä palveluiden ja henkilöstön turvallisuudesta.

Ohjelma ei pyri kattamaan kaikkea turvallisuutta eikä korvaa kaupungin lakisääteistä turvallisuus- tai valmiussuunnittelua, vaan täydentää niitä kohdennetulla muutosotteella. Keskiössä ovat ennaltaehkäisy, vaikuttavien ratkaisujen kehittäminen, tiedolla johtaminen ja tiivis yhteistyö. Erityistä huomiota kiinnitetään niihin turvallisuushaasteisiin, joiden ratkaiseminen edellyttää kumppanuuksia kaupungin ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Turvallisuutta vahvistetaan yhteistyössä kaupungin, hyvinvointialueen ja poliisin kanssa.

Ohjelma tukee Vantaan kaupunkistrategian toteutumista sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä, viihtyisyyttä, luottamusta ja turvallisuutta sekä arjessa että pitkällä aikavälillä.

3. Ohjelman tavoiteltu muutos

3.1. Lähestymistavan muutos turvallisuushaasteisiin

Ohjelmalla tavoitellaan ymmärrystä, osaamista, kumppanuuksia ja toimenpiteitä kaupungin keskeisimpiin turvallisuushaasteisiin. Onnistumisessa keskeistä on myös keskeisimpien sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö ja samaan tavoitteeseen pyrkiminen. Keskeisimpiä sidosryhmiä jo toimivallankin perusteella ovat sekä poliisi että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Turvallisuuskysymysten syvempi ymmärrys ja erilaiset vaikuttimet on ensisijaisia, jotta löydetään toimivimmat ja tehokkaimmat toimenpiteet niiden ratkomiseen.

Ennaltaehkäisyn ja pysyvän hyvinvoinnin rakentamisessa ja sitä kautta turvallisuushaasteiden ennaltaehkäisyssä keskeistä on systeeminen lähestymistapa ja eri toimintojen ja toimialojen liittyminen toisiinsa. Pistemäisissä turvallisuushaasteissa varsin yksityiskohtaiset pistemäiset ratkaisut taas voivat joskus olla parhaimpia. Ohjelmassa pyritään tarkastelemaan näitä molempia tasoja ja tunnistamaan milloin mikäkin ratkaisu on tehokkain.

Turvallisuusohjelman kohteena ovat turvallisuuskysymyksen kannalta akuuteimmat ja muutosta tarvitsevat kysymykset, joihin se keskittyy kehittämällä olemassa olevaa, tutkimalla uusia mahdollisia ratkaisuita ja kokeilemalla innovaatioita.

Ohjelmalla tavoitellaan konkreettista muutosta siihen, miten Vantaan kaupunki ymmärtää, johtaa ja toteuttaa turvallisuustyötä. Ohjelmatyön

kautta siirrytään hajanaisista ja reaktiivisista toimista yhteiseen, tietoon perustuvaan ja ennakoivaan turvallisuuden johtamiseen, joka keskittyy kaupungin kriittisimpiin ilmiöihin. Turvallisuus nähdään kokonaisuutena, jossa todetut turvallisuuspoikkeamat ja koettu turvallisuus, kaupunkitilan laatu, yhteisöllisyys ja luottamus kietoutuvat yhteen. Ratkaisut rakennetaan poikkihallinnollisesti ja kumppanuuksissa kaupungin ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Ohjelma kirkastaa turvallisuuden muutoskohteet, erityisesti lasten ja nuorten arjen, turvattomat paikalliset kaupunkitilat sekä palveluiden ja henkilöstön häiriötilanteet ja ohjaa kaupungin toimintaa kohdennettuihin, vaikuttaviin ja seurattaviin toimenpiteisiin, jotka vahvistavat turvallisuuden kokemusta ja kestävää myönteistä kehitystä pitkällä aikavälillä. Ohjelma luo strategista kehystä turvallisuuskokonaisuudesta ja tuo näkyviin kaupungin roolin, sekä toimialojen kytkeytymisen samaan kysymykseen ja samaan tavoitteeseen.

3.2. Turvallisuuspolku muutoksen viitekehyksenä

Turvallisuuspolku	Näkökulmat ja kohderyhmät		
	Lapset ja nuoret	Asukkaat ja kaupunkitila	Palvelut ja henkilöstö
Turvallisuus paranee	Nuorisorikollisuus vähenee	Kaupunkitilan rikollisuus vähenee	Palveluiden keskeytykset häiriötilanteiden takia vähenevät
Julkinen tila rauhoittuu ja ilmapiiri paranee	Häiriökäyttäytyminen vähenee	Häiriökäyttäytyminen ja koettu häirintä vähenee	Häiriötilanteiden määrä palveluissa vähenee
Luottamus ja turvallisuuden tunne vahvistuvat	Lasten ja nuorten turvallisuuden tunne paranee	Kaupunkitilan viihtyisyys ja koettu turvallisuus paranee	Henkilöstön turvallisuuden tunne paranee

Turvallisuusohjelmassa turvallisuutta tutkitaan kolmella eri tasolla kolmen eri kohderyhmän näkökulmasta. Turvallisuuspolku kuvaa turvallisuuskysymystä kovan turvallisuuden, sosiaalisen ilmapiirin ja luottamuksen näkökulmasta. Turvallisuus nähdään perusedellytyksenä lasten ja nuorten kasvulle, oppimiselle ja kaupungin myönteiselle kehitykselle. Polku rakentuu kolmiportaisesti: niin sanotusta kovasta turvallisuudesta arjen julkisen tilan laatuun ja tunnelmaan ja edelleen luottamuksen ja yhteisöllisyyden vahvistumiseen.

Ylin taso keskittyy rikollisuuden ja vakavien häiriöiden vähentämiseen tietoon perustuvalla turvallisuustyöllä ja moniviranomaisyhteistyöllä. Kun perusrakenne on kunnossa, painopiste siirtyy julkisen tilan rauhoittamiseen, siisteyteen, valaistukseen ja positiiviseen käyttöön. Elävä katutaso, kulttuuri ja tapahtumat tukevat myönteistä ilmapiiriä ja vähentävät turvattomuuden kokemusta. Polun rakenne hahmottaa turvallisuuden eri tasoja.

Kestävä turvallisuus syntyy kuitenkin ennen kaikkea luottamuksesta – naapureihin, viranomaisiin ja omaan asuinympäristöön. Asukkaiden osallisuus, yhteisölliset kohtaamispaikat ja avoin viestintä vahvistavat sosiaalista kontrollia ja ehkäisevät häiriöiden uusiutumista. Turvallisuuspolku kytkeytyy tiiviisti Myönteisen aluekehityksen ohjelman tulevaisuuden ja asumisen polkuihin: työllisyys, koulutus ja toimiva ympäristö tukevat suoraan turvallisuuden kokemusta.

Turvallisuuspolku kuvaa kaupunkiturvallisuuden eri tasoja. Ylimpänä on ns. kova turvallisuus ja erityisesti rikollisuus ja alimmalle tasolle taas liittyy ennen kaikkea koetun turvallisuuden tunteeseen vaikuttavia kysymyksiä. Turvallisuusohjelmassa polkua tutkitaan kohderyhmittäin. Turvallisuuspoluissa ja niihin liittyvissä toimenpiteissä tunnistetaan asukkaiden moninaisuus ja huomioidaan eri ihmisryhmien, kuten ikäihmisten ja vammaisten, tarpeet ja näkökulmat. Turvallisuuden perustana tunnistetaan myös riittävä toimeentulo, mahdollisuus koulutukseen, työhön, harrastuksiin sekä toimivien hyvinvointipalveluiden saavutettavuus.

3.1. Muutoksen kohderyhmät

Lapset ja nuoret

Lasten ja nuorten näkökulmasta turvallisuuspolun tasot kulkevat nuorisorikollisuudesta turvattomuuden kokemuksiin. Kaupunkitilan osalta ohjelmassa tunnistetaan paikkoja, jotka lapset ja nuoret kokevat

turvattomiksi, ja niihin laaditaan korjaus- ja kehittämissuunnitelmat. Lasten ja nuorten kohdalla myös sosiaalisen median turvallisuuskysymykset korostuvat. Sosiaalinen media on myös hyvä nähdä eräänlaisena kaupunkitilana.

Turvallisuusohjelman lasten ja nuorten tavoitteisiin kytkeytyvät strategiset tavoitteet:

- Vahvistamme yhteisöllisyyttä
- Lisäämme kaupunkikeskusten viihtyisyyttä
- Parannamme turvallisuutta

Asukkaat ja kaupunkitila

Turvallisuusohjelma lähestyy yhteiskunnallisia negatiivisia ilmiöitä, kuten esimerkiksi rasismi, vihapuhe, polarisaatio, radikalisoitumisen riski ja demokratian heikentyminen niiden seurauksien torjunnasta ja riskien pienentämisestä käsin. Turvallisuusohjelman tarkastelussa on siis esimerkiksi rasismiin kytkeytyvä väkivalta ja radikalisoitumisen riski. Ohjelmassa on selkeä yhtymäkohta kotoutumisen ohjelmaan, mutta rajaus menee siinä, että turvallisuusohjelmassa nämä ilmiöt otetaan tarkasteluun turvallisuusuhista käsin ja kotoutumisen ohjelmassa taas esimerkiksi edistetään hyviä väestösuhteita. Myös turvallisuusohjelman kautta kaupunki sitoutuu aktiivisesti ehkäisemään rasismia, syrjintää ja viharikoksia sekä vahvistamaan yhdenvertaisuutta kaikissa palveluissaan.

Erityisesti asukkaat ja kaupunkitila kokonaisuus kytkeytyy vahvasti myös myönteisen aluekehityksen ohjelmaan. Alueellinen tarkastelu kaupunkitilan ja asukkaiden osalta on keskeistä, koska syyt eivät välttämättä ole ollenkaan samat, jos esimerkiksi koettu turvallisuus lähtee laskuun.

Turvallisuusohjelman asukkaiden ja kaupunkitilan tavoitteisiin kytkeytyvät strategiset tavoitteet:

- Vahvistamme yhteisöllisyyttä
- Lisäämme kaupunkikeskusten viihtyisyyttä
- Parannamme turvallisuutta
- Pysäytämme alueellisen eriytymisen
- Varmistamme kotoutumisen
- Nostamme työllisyyttä ja koulutustasoa

Palvelut ja henkilöstö

Palveluiden ja henkilöstön osa-alue keskittyy palveluiden häiriötilanteisiin sekä henkilöstön turvallisuuden tunteeseen eri toimintaympäristöissä. Tarkastelu tehdään palvelutuotannon näkökulmasta: tavoitteena on varmistaa, että palvelut pysyvät toimintakykyisinä turvallisuuspoikkeamista huolimatta. Osa-alue ei arvioi yksittäisiä turvallisuustoimenpiteitä, vaan palveluiden jatkuvuutta ja henkilöstön resilienssiä turvallisuus- ja häiriötilanteissa.

Turvallisuusohjelman palveluiden ja henkilöstön osa-alueeseen kytkeytyvät strategiset tavoitteet:

- Parannamme turvallisuutta
- Vaikutamme inhimillisesti työssämme
- Vahvistamme kykyämme uudistua ja ratkaista

3.3. Muutoksen menestystekijät

Turvallisuusohjelman toteuttaminen edellyttää systemaattista, pitkäjänteistä ja poikkihallinnollista muutostyötä. Turvallisuushaasteet ovat luonteeltaan monisyisiä: ne kytkeytyvät sosiaalisiin ilmiöihin, kaupunkitilan käyttöön, palvelujärjestelmän toimivuuteen, yksilöiden kokemuksiin sekä luottamukseen instituutioita kohtaan. Siksi turvallisuuden vahvistaminen ei voi perustua yksittäisiin toimenpiteisiin tai lyhytaikaisiin reaktioihin, vaan kokonaisvaltaiseen muutokseen siinä, miten turvallisuutta ymmärretään, johdetaan ja rakennetaan.

Ohjelmassa turvallisuustyö nähdään sekä rakenteellisena että kokemuksellisena kysymyksenä. Todetut turvallisuuspoikkeamat ja koettu turvallisuus kehittyvät rinnakkain, ja molempiin on vaikutettava samanaikaisesti. Muutoksen toteuttaminen perustuu siihen, että kaupunki tunnistaa kriittisimmät turvallisuusilmiöt, kohdentaa voimavaransa vaikuttavimpiin kohtiin ja toimii tiiviissä yhteistyössä keskeisten kumppaneiden kanssa.

Turvallisuusohjelman muutos rakentuu useista toisiaan vahvistavista osa-alueista, jotka yhdessä muodostavat ohjelman toimeenpanon perustan. Turvallisuusohjelman onnistuminen perustuu tunnistettuihin menestystekijöihin, jotka ohjaavat sekä strategista ajattelua että käytännön toimeenpanoa:

Tieto ja tilannekuva

Ajantasainen ja yhteisesti jaettu tilannekuva on turvallisuustyön perusedellytys. Tietoa ei kerätä vain raportointia varten, vaan sitä käytetään aktiivisesti päätöksenteossa, toimenpiteiden kohdentamisessa ja muutoksen seurannassa.

Poikkihallinnollinen ja poikkisektorinen yhteistyö

Turvallisuushaasteet ylittävät hallinnolliset rajat. Ohjelman toteuttaminen edellyttää tiivistä yhteistyötä kaupungin toimialojen välillä sekä kumppanuuksia poliisin, hyvinvointialueen, järjestöjen, tutkimuslaitosten ja muiden toimijoiden kanssa. Yhteistyön tavoitteena on yhteinen ymmärrys ilmiöistä ja toisiaan tukevat toimenpiteet. Erityiseksi onnistumistekijäksi muodostuu sellaisten turvallisuuskysymysten kumppanuudet, joissa vahvin toimivalta on jollain toisella organisaatiolla. Tällaisia kysymyksiä ovat esimerkiksi päihteidenkäyttöön liittyvät kysymykset sekä nuorisorikollisuus. Moniin turvallisuushaasteisiin ei ole ratkaisua kaupungin omassa toimivallassa. Onnistuminen edellyttää toimivia kumppanuuksia ja yhteistä vastuunkantoa erityisesti poliisin ja hyvinvointialueen kanssa.

Kohdennetut ja vaikuttavat toimenpiteet

Ohjelma keskittyy valittuihin turvallisuushaasteisiin sen sijaan, että pyrkisi kattamaan kaiken turvallisuustyön. Tämä mahdollistaa resurssien

tehokkaan käytön ja todellisen vaikuttavuuden. Turvallisuusohjelmassa keskitytään rajattuihin, kriittisiin ilmiöihin. Toimenpiteet suunnitellaan kohderyhmäkohtaisesti (lapset ja nuoret, asukkaat ja kaupunkitila, palvelut ja henkilöstö) ja kohdistetaan sinne, missä riskit ja haitalliset vaikutukset kasaantuvat. Painopiste on ennaltaehkäisyssä, varhaisessa puuttumisessa ja toimintamalleissa, joita voidaan vakiinnuttaa osaksi kaupungin arkea. Ennaltaehkäisyn lisäksi myös kriittisten turvallisuuskysymysten ratkaisu on keskeistä.

Johtaminen ja toimeenpanokyky

Muutoksen läpivienti edellyttää selkeää vastuunjakoa, johdon sitoutumista ja kykyä tehdä tarvittavia painopistevalintoja. Turvallisuusohjelma kytketään kaupungin johtamisrakenteisiin ja päätöksen tekoon siten, että ohjelman tavoitteet ohjaavat käytännön tekemistä eivätkä jää irrallisiksi linjauksiksi.

Ennaltaehkäisevä ja ennakoiva työote

Turvallisuutta vahvistetaan ennen kuin ongelmat kärjistyvät. Varhainen puuttuminen, riskien tunnistaminen ja yhteisten toimintamallien kehittäminen vähentävät raskaampien ja kalliimpien toimenpiteiden tarvetta.

Luottamuksen rakentaminen

Kestävä turvallisuus syntyy luottamuksesta: asukkaiden luottamuksesta kaupunkiin ja viranomaisiin, henkilöstön luottamuksesta omiin valmiuksiinsa ja organisaation tukeen sekä toimijoiden välisestä luottamuksesta. Avoin viestintä, osallisuus ja läsnäolo arjessa ovat keskeisiä muutostoimenpiteitä.

Jatkuva arviointi ja oppiminen

Ohjelman toimenpiteitä seurataan ja arvioidaan systemaattisesti. Vaikuttavuuden arviointi mahdollistaa suunnanmuutokset, opetusten tunnistamisen ja onnistuneiden käytäntöjen laajentamisen.

Turvallisuusohjelma on oppiva kokonaisuus, joka kehittyy toimintaympäristön mukana.

Näiden menestystekijöiden varaan rakentuva turvallisuusohjelma vahvistaa Vantaan kykyä vastata nykyisiin ja tuleviin turvallisuushaasteisiin. Tavoitteena ei ole vain häiriöiden ja rikollisuuden vähentyminen, vaan arjen turvallisuuden, luottamuksen ja yhteisöllisyyden kestävä vahvistuminen osana kaupungin pitkän aikavälin kehitystä.

4. Ohjelman tavoitteet

4.1. Muutoksen osa-alue 1: Lasten ja nuorten turvallisuuden kokemuksen ja tulevaisuudenuskon vahvistaminen

Turvallisuusohjelman keskeinen tavoite lasten ja nuorten osalta on vahvistaa heidän kokemustaan turvallisuudesta ja vähentää näköalattomuuden tunnetta. Turvallisuus ei ole vain rikosten tai häiriöiden poissaoloa, vaan ennen kaikkea arjen kokemusta. Kaupunkiympäristö on ennakoitava, yhteisöt tukevat hyvinvointia ja tulevaisuus näyttää mahdolliselta. Kun lapset ja nuoret kokevat tulevansa nähdyiksi, kuulluiksi ja arvostetuiksi omassa elinympäristössään, myös luottamus yhteiskuntaan ja muihin ihmisiin vahvistuu.

Tavoitteeseen päästään vahvistamalla lasten ja nuorten yhteisöjä ja niiden elinvoimaa. Merkitykselliset yhteisöt tarjoavat turvaa, osallisuutta ja mahdollisuuden kasvaa sekä toimia omana itsenään. Kaupungin roolina on luoda edellytyksiä sille, että lapset ja nuoret voivat rakentaa yhteisöjään, toteuttaa aloitteitaan ja vaikuttaa omaan ympäristöönsä. Yhteisöllisyys toimii samalla keskeisenä ennaltaehkäisevänä voimana turvattomuuden, yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden kokemuksia vastaan.

Turvallisuuden kokemusta heikentäviin ilmiöihin puututaan määrätietoisesti. Kiusaaminen on yksi merkittävimmistä lasten ja nuorten

arjen turvattomuutta aiheuttavista tekijöistä, ja siihen puuttuminen edellyttää suunnitelmallisia, vaikuttavia ja seurattavia toimenpiteitä. Tavoitteena on varmistaa, että kiusaamisen ehkäisy ja siihen puuttuminen ovat systemaattisia ja että toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan jatkuvasti lasten ja nuorten kokemusten perusteella. Kaupunki edistää keinoja tehdä yhteistyötä sosiaalisen median negatiivisten turvallisuuteen vaikuttavien haittailmiöiden vähentämiseksi esimerkiksi kansallisten toimijoiden kanssa.

Fyysinen ympäristö on keskeinen osa turvallisuuden kokemusta. Kaupunkitilaa kehitetään korjaamalla ja parantamalla niitä paikkoja, jotka lapset ja nuoret kokevat turvattomiksi. Erityistä huomiota kiinnitetään arjen liikkumisreitteihin, vapaa-ajan ympäristöihin ja kokoontumispaikkoihin. Ympäristön kehittäminen tehdään yhteistyössä lasten ja nuorten kanssa, jotta ratkaisut vastaavat todellisiin tarpeisiin ja kokemuksiin.

Samanaikaisesti turvallisuutta vahvistetaan rakentamalla tulevaisuususkoa. Kaupunki luo edellytyksiä paikallista kulttuuria rakentaville, alueiden vetovoimaa lisääville toiminnoille ja konsepteille. Positiivinen, näkyvä ja yhteisesti tuotettu kulttuuri vahvistaa identiteettiä, lisää ylpeyttä omasta asuinalueesta ja luo myönteisiä tulevaisuusnäköaloja. Näin turvallisuus rakentuu paitsi suojan myös merkityksen ja mahdollisuuksien kautta.

Tavoitteet:

Lasten ja nuorten turvallisuuden kokemus vahvistuu ja näköalattomuus vähenee.

Keskeisimmät **ohjelmakauden tavoitteet,** jotka edistävät turvallisuusohjelman osa-aluetta lapset ja nuoret ovat:

- **Lasten ja nuorten yhteisöt ovat vahvoja, kasvavia ja toimintakykyisiä**, ja ne tukevat osallisuutta, yhteenkuuluvuuden tunnetta sekä myönteistä identiteetin rakentumista.

- **Kiusaaminen vähenee ja siihen puututaan järjestelmällisesti ja vaikuttavasti**, ja käytettyjen toimien vaikutuksia seurataan säännöllisesti.
- **Kaupunkitila koetaan lasten ja nuorten arjessa turvallisemmaksi**, kun turvattomiksi koetut paikat on korjattu ja kehitetty vastaamaan heidän tarpeitaan.
- **Paikallinen kulttuuri ja vetovoima vahvistuvat**, kun lapsille ja nuorille on tarjolla mahdollisuuksia sekä tukirakenteita alueellista kulttuuria rakentaville ja yhteisöllisille toiminnoille ja konsepteille.

4.2. Muutoksen osa-alue 2: Asukkaille turvallinen, toimiva ja viihtyisä kaupunkitila

Turvallisuusohjelman keskeinen tavoite asukkaiden ja kaupunkitilan osalta on, että kaupunkitila koetaan Vantaalla turvallisena, toimivana ja viihtyisänä kaikissa arjen tilanteissa. Turvallisuuden kokemus syntyy siitä, että kaupunkiympäristö on ennakoitava, hyvin hoidettu ja elävä paikka, jossa liikkuminen, oleskelu ja kohtaaminen tuntuvat luontevilta eri vuorokaudenaikoina. Samalla vahvistuu mielikuva Vantaasta turvallisena ja vetovoimaisena kaupunkina niin asukkaiden kuin kaupungissa vierailevien silmissä.

Erityistä huomiota kiinnitetään asemaseutuihin, jotka ovat keskeisiä solmukohtia liikkumiselle, palveluille ja kaupunkielämälle. Asemaseutujen turvallisuus ja koettu hallittavuus vaikuttavat voimakkaasti koko kaupungin turvallisuusmielikuvaan. Tavoitteena on, että asemaseutuja kehitetään aktiivisiksi, valaistuiksi ja selkeiksi ympäristöiksi, joissa häiriöihin puututaan ennaltaehkäisevästi ja joissa läsnäolo, toiminta ja kaupunkielämä lisäävät koettua turvallisuutta. Asemanseutujen turvallisuuden parantamiseen kohdennetuilla rahoilla toteutetaan konkreettisia toimenpiteitä turvallisuuden parantamiseksi ja laajennetaan esimerkiksi järjestyksenvalvontaa.

Kaupunginosien viihtyisyys on keskeinen osa arjen turvallisuutta. Siisteys, kunnossapito, esteettömyys, valaistus, viheralueet ja ympäristön laatu vaikuttavat suoraan siihen, miten asukkaat kokevat oman elinympäristönsä. Turvallisuusohjelmassa kaupunkitilan kehittäminen nähdään kokonaisuutena, jossa fyysiset ratkaisut, käyttö ja asukkaiden kokemukset ovat keskeisiä onnistumistekijöitä. Kaupunginosia kehitetään yhteistyössä asukkaiden kanssa, huomioiden erityisesti paikat ja tilanteet, jotka koetaan turvattomiksi. Ilkivaltaan, roskaamiseen, häiriökäyttäytymiseen ja ympäristön epäsiisteyteen puututaan nopeasti. Rikotut ikkunat, töhryt ja muut ilkivallan jäljet korjataan mahdollisimman pian. Kaupungin vastuulla olevien, turvallisuuteen liittyvien havaintojen ilmoituskäytäntöjä kehitetään ja varmistetaan nopea reagointi tehtyihin ilmoituksiin. Työssä otetaan huomioon myös sukupuolittuneet turvallisuuskokemukset ja –ratkaisut.

Päihteisiin liittyviin haittoihin puututaan määrätietoisesti yhteistyössä hyvinvointialueen ja muiden kumppaneiden kanssa. Päihdehaittojen vähentäminen tukee sekä yksilöiden hyvinvointia että kaupunkitilan turvallisuutta, vähentäen häiriöitä ja parantaen yhteistä arjen kokemusta. Yhteistyö perustuu sekä ennaltaehkäisyyn että arjen tilanteisiin reagoimiseen.

Turvallisuuden kokemus rakentuu myös tiedosta ja mielikuvista. Kaupunki vahvistaa asukkaiden turvallisuudentunnetta aktiivisella, avoimella ja positiivisesti erottautuvalla viestinnällä. Tuomalla esiin onnistumisia, kehitystyötä ja konkreettisia parannuksia rakennetaan luottamusta ja vahvistetaan mielikuvaa Vantaasta turvallisena, aktiivisesti kehittyvänä kaupunkina. Viestinnässään kaupunki pyrkii myös vähentämään ennakkoluuloja ja torjumaan rasismia ja syrjintää.

Tavoitteet:

Asukkaat kokevat kaupunkitilan turvallisena. Mielikuva Vantaasta turvallisena paikkana paranee.

Keskeisimmät **ohjelmakauden tavoitteet,** jotka edistävät asukkaiden ja kaupunkitilan osa-aluetta ovat:

- **Asemaseutujen turvallisuus on parantunut**, ja ne koetaan viihtyisinä, valaistuina ja hyvin hallittuina paikkoina, joissa liikkuminen ja oleskelu on turvallista eri vuorokaudenaikoina.
- **Kaupunginosien viihtyisyys ja koettu turvallisuus ovat vahvistuneet**, kun siisteyteen, kunnossapitoon, valaistukseen, viheralueisiin ja kaupunkitilan laatuun panostetaan kokonaisvaltaisesti ja asukkaiden kokemuksia hyödyntäen.
- **Päihdehaitat ovat vähentyneet ja niiden vaikutus kaupunkitilan turvallisuuteen pienentynyt**. Tiivis yhteistyö hyvinvointialueen ja poliisin kanssa tukee sekä ennaltaehkäisyä että arjen häiriöiden hallintaa.
- **Asukkaiden turvallisuuden tunne ja luottamus vahvistuvat**, kun kaupunki viestii aktiivisesti ja läpinäkyvästi turvallisuustyöstä, onnistumisista ja kehityksestä sekä erottautuu myönteisesti turvallisena ja toimivana kaupunkiympäristönä.

4.3. Muutoksen osa-alue 3: Palveluiden ja henkilöstön turvallisuuden ja valmiuksien kehittäminen

Turvallisuusohjelman keskeinen tavoite palveluiden ja henkilöstön osalta on vahvistaa henkilöstön turvallisuuden kokemusta sekä parantaa valmiuksia toimia häiriötilanteissa ja arjen poikkeamissa. Turvallinen palvelutuotanto edellyttää, että henkilöstö kokee olonsa turvalliseksi työssään ja luottaa siihen, että organisaatiossa on selkeät mallit, toimivat tukirakenteet ja yhteinen ymmärrys siitä, miten erilaisiin tilanteisiin reagoidaan ja miten niitä voisi ennakoida ja ennalta estää.

Turvallisuutta rakennetaan ennakoimalla. Palveluihin kehitetään malli, joka tunnistaa turvallisuusriskit ja poikkeamat varhaisessa vaiheessa ja mahdollistaa nopean ja tarkoituksenmukaisen puuttumisen. Ennakointi ja selkeät toimintamallit vähentävät epävarmuutta, tukevat henkilöstön päätöksentekoa ja ehkäisevät tilanteiden kärjistymistä. Tavoitteena on, että turvallisuuspoikkeamat käsitellään järjestelmällisesti, oppien ja toimintaa jatkuvasti kehittäen. Samalla kehitetään kaupungin kyvykkyyttä toimia ennakoiden ja tunnistaa asioiden vaikutusketjuja jo etukäteen. Kehitystyön kautta kaupungin ennakoiva työote ja kyvykkyys kasvaa.

Henkilöstön osaaminen on keskeinen turvallisuuden perusta. Turvallisuusohjelmassa vahvistetaan henkilöstön turvallisuusosaamista ja valmiuksia kohdata arjen haastavia tilanteita eri palveluissa. Tämä tarkoittaa sekä käytännön toimintaohjeiden selkeyttämistä että osaamisen ja varmuuden lisäämistä tilanteissa, joissa kohdataan uhkaa, häiriöitä tai epävarmuutta. Kun henkilöstö tietää, miten toimia ja mistä saa tukea, myös turvallisuuden kokemus vahvistuu. Ohjelmassa keskitytään niihin kriittisiin kohtiin, joihin olemassa oleva turvallisuussuunnittelu ja koulutus ei toistaiseksi ole löytänyt ratkaisuita.

Tavoitteet:
Henkilöstön turvallisuuskokemus ja valmiudet toimia palveluiden häiriötilanteissa paranee.

Keskeisimmät **ohjelmakauden tavoitteet,** jotka edistävät palvelut ja henkilöstö osa-aluetta ovat:

- **Palveluissa on käytössä ennakoiva ja nopean puuttumisen toimintamalli**, joka tunnistaa turvallisuuspoikkeamat varhaisessa vaiheessa ja varmistaa johdonmukaisen ja vaikuttavan reagoinnin häiriötilanteissa.
- **Henkilöstön turvallisuusosaaminen ja valmiudet arjen tilanteissa ovat vahvistuneet**, ja henkilöstö kokee pystyvänsä toimimaan

turvallisesti ja luottavaisesti myös haastavissa ja poikkeavissa tilanteissa.

5.Strateginen yhteys ja rajaus

5.1. Kytkentä kaupunkistrategiaan

Turvallisuusohjelma toteuttaa Vantaan kaupunkistrategian 2026–2029 tavoitteita. Kokonaisuudessaan ohjelma kytkeytyy moniin strategisiin päämääriin ja tavoitteisiin:

Hyvän elämän Vantaa

- Vahvistamme yhteisöllisyyttä
- Lisäämme kaupunkikeskusten viihtyisyyttä
- Parannamme turvallisuutta

Tasapainoisen kasvun Vantaa

- Pysäytämme alueellisen eriytymisen
- Varmistamme kotoutumisen
- Nostamme työllisyyttä ja koulutustasoa

Ohjelmassa pyritään löytämään keskeisimpiä suoria tai välillisiä vaikuttavia toimenpiteitä todettuihin turvallisuushaasteisiin.

5.2. Vaikuttavuus

Ohjelman vaikuttavuutta arvioidaan:

- strategisten vaikutusmittareiden avulla
- taloudellisen vaikuttavuuden ja tuottavuuden näkökulmasta
- suhteessa kaupunkistrategian tavoitteisiin

Vaikuttavuutta arvioidaan eri tasoilla:

- Toimenpidekokonaisuuksien ja yleisen yhteiskunnallisen kehityksen vaikutukset kohdekaupunginosien kehitykseen.
- Kaupungin palveluiden oikeanlainen kohdentuminen ja vaikuttavuus suhteessa kyseisen kaupunginosan tarpeisiin.
- Henkilöstön turvallisuudenkokemus
- Yksittäisten toimenpiteiden vaikutus- ja vaikuttavuusanalyysit

5.3. Ohjelman rajaus ja suhteet muihin ohjelmiin

Ohjelmassa keskitytään erityisesti niihin toimiin ja toimintamallien kehittämiseen, joilla voidaan saada aikaan konkreettista ja myönteistä muutosta kuntalaisten turvallisuuteen ja turvallisuuden tunteeseen. Tavoitteena on vahvistaa vaikuttavuutta kohdentamalla toimenpiteet huolella valittuihin kokonaisuuksiin.

Turvallisuusohjelma ei kuvaa kattavasti kaupungin päivittäistä, lakisääteistä tai vakiintunutta turvallisuustyötä. Sen sijaan ohjelma rajautuu valittuihin painopisteisiin ja kehittämiskohteisiin, joissa kaupungin omalla toiminnalla, palveluilla ja yhteistyöllä on arvioitu olevan suurin vaikuttavuus. Näin ohjelma toimii strategisena ohjausvälineenä, joka täydentää kaupungin normaalia toimintaa ja kohdistaa huomion tulevien vuosien kannalta kriittisimpiin muutostarpeisiin. Samalla se vahvistaa kaupungin roolia aktiivisena turvallisuuden edistäjänä arjen toimintaympäristöissä.

Kaupungilla on turvallisuuteen liittyvää perustekemistä, joka on osa normaalia toimintaa ja lakisääteisiä velvoitteita, kuten valmiussuunnittelu ja riskienhallinta. Lisäksi eri toimialoilla tehdään runsaasti turvallisuustavoitteisiin liittyvää työtä. Kaikki tämä tekeminen ei kuitenkaan ole osa turvallisuusohjelmaa, ellei se kytkeydy ohjelman yhteisiin painopisteisiin ja kokonaisuuteen.

Useat ohjelman teemat linkittyvät suoraan toimialojen perustehtäviin. Esimerkiksi kiusaamisen ehkäisy on olennainen osa kasvatuksen ja opetuksen työtä, ja nuorisorikollisuuden ehkäisy kuuluu nuorisotyön ja

etsivän nuorisotyön ydintoimintaan. Kaupunkiympäristön toimialalla turvallisuutta edistäväät perustekemistä ovat muun muassa kaupunkiympäristöön, valaistukseen ja asemaseutuihin kohdistuvat toimenpiteet.

Ohjelmalla on kytkentöjä moniin muihin ohjelmiin, mutta turvallisuusohjelman rajaus on selkeä, koska se tutkii kysymyksiä vain turvallisuuden näkökulmasta. Toisaalta turvallisuushaasteet ja kysymykset voivat liittyä alueellisen kehityksen kysymyksiin (Myönteisen aluekehityksen ohjelma) ja toisaalta taas kaupunkiturvallisuuden kysymyksiin, josta tulee vahva kytkentä esimerkiksi elinvoima- ja työllisyysohjelmaan. Rajaus tulee kuitenkin selkeästi turvallisuusohjelman kautta, joten ohjelman tehtäväksi anto on varsin selvä.

5.4. Ohjelma osana strategista muutosta

Vantaan kaupungin turvallisuusohjelma määrittelee kaupungin turvallisuustyön strategisen painopisteen. Turvallisuusohjelman tehtävänä on tuoda perustekemisiin strategista näkökulmaa: vahvistaa poikkihallinnollista yhteistyötä, kohdentaa kehittämistä valittuihin teemoihin ja varmistaa, että kaupungin toimenpiteet muodostavat vaikuttavan ja yhteen nivoutuvan kokonaisuuden.

Kaupungissa turvallisuuteen ja valmiuteen liittyvissä kysymyksissä turvallisuussuunnittelu ja valmiusohje ovat keskeisimmät ohjelmaan olennaisesti liittyvät asiakirjat. Strategiset ohjelmat ovat kuitenkin muutosohjelmia, joten turvallisuusohjelma keskittyy niihin keskeisimpiin tunnistettuihin turvallisuuskysymyksiin, joihin tulisi löytää ratkaisuita ja saada muutos. Näin ollen ohjelmassa tiedostetaan ja tunnistetaan kaupungin muukin turvallisuuteen liittyvä tekeminen, mutta ohjelman tavoitteiden kärki on selkeästi kapeampi.

6.Tilannekuva ja tietopohja

6.1. Tilannekuvan ja tietopohjan päivitys

Ohjelmassa hyödynnetään rikos- ja häiriötilannetta koskevaa tietoa, palveluiden turvallisuushavaintoja, henkilöstön kokemuksia sekä asukkaiden koettua turvallisuutta koskevaa tietoa. Tilannekuvaa ja tietopohjaa rakennetaan jatkuvasti. Uusia tietolähteitä rakentuu ja dataa analysoidaan kokonaisuutena aina kun uutta tietoa tulee saataville. Päättäjille kerrotaan puolen vuoden välein kehityssuunnista niitä parhaiten kuvaavilla mittareilla.

6.2. Avainindikaattorit

Keskeisimmät avainindikaattorit vaihtelevat hieman osa-alueittain. Isossa kuvassa keskeisimmät mittarit ovat rikollisuuskehitys, häiriötilanteet ja asukkaiden ja henkilöstön turvallisuudentunne.

- Kaupunkitilassa näkyvän rikollisuuden kehittyminen
- Nuorisorikollisuuden kehitys
- Häiriökäyttäytyminen ja palveluiden häiriötilanteet
- Asukkaiden ja henkilöstön turvallisuuden tunteen kehittyminen
- Usein kiusatuksi joutuneiden oppilaiden osuuden kehittyminen perusopetuksessa

15 § Vuoden 2026 toinen osavuosikatsaus 1.1.-31.8.2026 /PT (kvalt)

VD/6692/00.01.02.01/2026

PT/MR/PK

Talousarvion täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden mukaisesti talousarvion määrärahojen ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle vuosikolmanneksittain tammi-huhtikuun, tammi-elokuun sekä koko vuoden osalta tilinpäätöksen yhteydessä. Vuoden 2026 toinen osavuosikatsaus on laadittu tilanteen 31.8.2026 mukaisesti.

Toimintaympäristön kehitys

Suomen talous on vuonna 2026 vähitellen kääntynyt kasvuun pitkän heikon jakson jälkeen, mutta elpyminen on edelleen hidasta ja siihen liittyy merkittäviä epävarmuuksia. Talouden kasvua tukevat viennin vahvistuminen, investointien lisääntyminen sekä ostovoiman asteittainen paraneminen. Toisaalta geopoliittiset jännitteet, energiamarkkinoiden epävarmuus, maailmankaupan riskit sekä julkisen talouden heikko tila jarruttavat talouskehitystä. Keskeinen kysymys on mm. se, miten nousevat korot voivat vaikuttaa orastavaan kasvuun. Toisaalta geopoliittisten jännitteiden lieventyminen auttaisi kasvua.

Tilastokeskuksen mukaan Suomen bruttokansantuote kasvoi vuoden 2026 toisella neljänneksellä 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Kasvua ovat tukeneet erityisesti vienti ja yksityinen kulutus sekä investoinnit. Viennin volyymi kasvoi peräti 5,7 prosenttia.

Valtiovarainministeriön syyskuussa 2026 julkaiseman ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa vuonna 2026 noin 1,6 prosenttia, vuonna 2027 noin 1,8 prosenttia ja vuonna 2028 noin 1,5 prosenttia. Kasvun taustalla ovat viennin vahvistuminen, investointien lisääntyminen sekä yksityisen kulutuksen asteittainen elpyminen. Erityisesti datakeskus-, vihreän siirtymän ja puolustusteollisuuden investointien odotetaan tukevan kasvua lähivuosina.

Työmarkkinatilanne on edelleen vaikea. Tilastokeskuksen mukaan työttömyysasteen trendi oli heinäkuussa 2026 noin 10,5 prosenttia. Työttömyys on pysynyt korkeana, vaikka talousnäkymät ovat hieman parantuneet. Valtiovarainministeriö arvioi työttömyyden alkavan vähitellen laskea talouden elpyessä, mutta kehitys on hidasta.

Kuntatalouden näkymät säilyvät haastavina myös vuonna 2026. Kuntien velkaantuminen jatkuu, investointitarpeet ovat edelleen suuria ja kuntatalous on aiempaa herkempi suhdannevaihteluille. Kuntaliiton kevään 2026 talousbarometrin mukaan kuntien velkaantuminen uhkaa kiihtyä, ja tuottavuuden parantaminen nähdään keskeisenä sopeutuskeinona.

Kuntien talouteen vaikuttavat samanaikaisesti useat rakenteelliset muutokset. Työllisyyspalveluiden siirtyminen kuntien vastuulle on lisännyt kuntien rahoitusvastuuta erityisesti korkean työttömyyden aikana. TE-palveluiden taloudelliset siirtolaskelmat perustuvat vuoden 2023 tilanteeseen ja silloisiin työttömyyslukuihin. Työttömyystilanne on heikentynyt huomattavasti tuosta ajankohdasta, ja mm. Vantaalla työttömyysluvut ovat nyt ennätyskorkealla tasolla. Lisäksi palkankorotukset, investointitarpeet sekä kustannustason nousu kasvattavat menoja.

Vaikka verotulojen ennakoidaan kasvavan taloussuhdanteen vähitellen kohentuessa, kuntatalouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino säilyy merkittävänä. Valtiovarainministeriön arvion mukaan

kuntien on jatkettava omia sopeutustoimiaan ja tehtävä tuottavuutta parantavia uudistuksia palveluiden rahoituksen turvaamiseksi.

Vantaalla oli 252 956 asukasta vuoden 2025 lopussa. Väestö kasvoi vajaalla 1 700 asukkaalla, joka oli 2 140 henkeä vähemmän kuin edellisvuonna. Väestönkasvun väheneminen johtui suurelta osin pienentyneestä maahanmuutosta. Vantaa sai ulkomailta muuttovoittoa 1 720 henkeä, joka oli lähes 1 900 vähemmän kuin vuonna 2024. Kotimaan nettomuutto jäi negatiiviseksi, sillä Vantaalta muutti 650 henkeä enemmän muualle Suomeen kuin sieltä muutettiin Vantaalle.

Heinäkuussa 2026 Vantaalla asui 76 800 vieraskielistä, joka oli 30,3 prosenttia koko väestöstä. Vantaan väestö on kasvanut kuusi vuotta peräkkäin ainoastaan vieraskielisten ansiosta ja sama suunta näyttää jatkuvan vuonna 2026. Kuluvan vuoden tammi-heinäkuussa vieraskielisten määrä on lisääntynyt 1 135 hengellä, kun kotimaankielisten määrä on vähentynyt 500 hengellä.

Väestönkasvu on hidastunut alkuvuonna 2026. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Vantaalla oli 253 600 asukasta vuoden 2026 heinäkuussa. Väestö on kasvanut tammi-heinäkuun aikana 635 hengellä, joka oli puolet vähemmän kuin samaan aikaan viime vuonna. Väestön kasvun hidastuminen on myös huomioitu kaupungin uudessa väestöennusteessa. Väestön arvioidaan kasvavan keskimäärin 1,1 prosenttia vuodessa seuraavan vuosikymmenen aikana, kun vastaava luku vuonna 2025 lasketussa ennusteessa oli 1,5 prosenttia. Koko kaupungin tasolla näiden ennusteiden ero on noin 6 500 henkilöä vuonna 2030.

Heinäkuussa 2026 Vantaan asukkaista 21 100 oli työttömänä ja työttömyysaste oli 15,7 prosenttia. Työttömyys on todella korkealla tasolla, sillä ainoastaan koronan alkuaikoina vuonna 2020 työttömien määrä tai työttömyysaste on ollut tätä korkeammalla tasolla. Työttömyydessä on ollut selkeä kasvava trendi kesästä 2023 lähtien. Vuoden 2026 heinäkuussa työttömiä oli 1 600 enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2025 ja peräti 3 600 enemmän kuin vuonna 2024. Työ- ja elinkeinoministeriön työmarkkinaennusteen mukaan vuonna 2027 työttömien työnhakijoiden määrän ennustetaan laskevan kaikissa muissa maakunnissa paitsi Uudellamaalla ja Kymenlaaksossa, joissa määrä edelleen kasvaisi. Vasta vuonna 2028 myös näissä maakunnissa työttömien työnhakijoiden määrän arvioidaan kääntyvän laskuun.

Pitkäaikaistyöttömyys on muutamia poikkeuskuukausia lukuun ottamatta kasvanut vuoden 2023 lokakuusta lähtien. Pitkäaikaistyöttömien määrä on jo pidempään ollut historiallisen korkealla tasolla ja heinäkuussa 2026 Vantaalla oli 8 600 pitkäaikaistyötöntä. Myös nuorisotyöttömyys on Vantaalla viime vuosina kasvanut, vaikka nuorisotyöttömyydessä näkyy kausivaihtelua vuodenaikojen mukaan. Heinäkuussa 2026 alle 25-vuotiaita työttömiä oli peräti 2 750, joka lähentelee jo korona-ajan lukemia. Nuorten työttömyysaste oli 22,5 prosenttia.

Heinäkuussa 2026 Helsingin seudun kunnista työttömyysaste oli korkein Vantaalla (15,7 %) ja alhaisin Sipoossa (7,8 %). Vantaan työttömyysaste oli myös koko Uudenmaan korkein. Kuuden suurimman kaupungin vertailussa Vantaan työttömyys oli keskitasoa, sillä työttömyysaste vaihteli Tampereen 17,1 prosentista Espoon 12,7 prosenttiin.

Vuoden kahden ensimmäisen kolmanneksen aikana aloitettiin vajaan 150 asunnon rakentaminen. Näin alhaisella tasolla ei ole aloitusten määrät olleet 20 vuoteen. Vuonna 2025 rakentaminen käynnistyi tammi-elokuussa vielä yli 420 asunnossa. Näistä aloituksista yli 300 oli asuinkerrostaloissa. Vuonna 2026 vastaavana ajanjaksona asuntorakentamisen aloitukset ovat jääneet selvästi vähäisemmiksi, ja asuinkerrostaloasuntojen aloitusten määrä on pudonnut vain 45 asuntoon.

Uusien asuntojen kauppa oli Vantaalla lähes pysähdyksissä vuoden 2026 toisen kolmanneksen aikana. Uusia kerros-, rivi- ja omakotitaloasuntoja myytiin vain kymmenkunta, kun vuotta aiemmin vastaava määrä oli noin kolminkertainen. Vanhojen asuntojen hinnat laskivat vuoden 2026 ensimmäisten seitsemän kuukauden aikana vajaat kuusi prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Myös käytettyjen asuntojen myyntimäärien arvioidaan laskeneen saman verran.
Asuntorakentamislupia myönnettiin tämän vuoden kahden ensimmäisen kolmanneksen aikana reilut 560, joka oli 300 enemmän kuin viime vuonna samana ajanjaksona. Myönnetyistä luvista vajaat 430 asuntoa sijaitsee kerrostaloissa ja loput pientaloissa. Yksikään tänä vuonna luvitetuista asuinkerrostalohankkeista ei ole vielä edennyt rakentamisvaiheeseen.

Verorahoituksen kehitys

Kaupunki on saanut tammi-elokuussa 2026 verotilityksiä yhteensä 392,6 milj. euroa (2025: 381,9 milj. euroa), josta kunnallisveroja 289,4 milj. euroa (2025: 278,1 milj. euroa), yhteisöveroja 51,3 milj. euroa (2025: 48,0 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 52,0 milj. euroa (2025: 55,8 milj. euroa). Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-elokuussa 5,9 prosenttia edellisvuotta enemmän, Vantaalla 4,1 prosenttia enemmän. Kuluvana vuonna tilitettävät kunnallisverot nousevat koko maassa arviolta yhteensä noin 5,5 prosenttia.

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa elokuussa vuoden 2024 valmistuneen verotuksen, vuoden 2025 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto), valtiovarainministeriön uusimpien verotuloennusteiden sekä arvioidun kuntakohtaisen väestön kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kertyvän Vantaalla vuonna 2026 noin 23,7 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa on oletettu. Suurin syy löytyy edelleen heikosta työllisyystilanteesta, jonka vuoksi palkkatulojen kehitysarviota on laskettu. Vuoden 2025 verotus valmistuu lokakuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus sekä marraskuun tilityksen suuruus varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastetaan myös vuoden 2026 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet. Kuntaliitto päivittää koko maan kunnallisveroennusteen ja kuntakohtaiset kehikot seuraavan kerran syyskuussa, kun valtion budjetin linjaukset ovat tiedossa.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 51,3 milj. euroa tammi-elokuussa, nousua 6,9 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen nousu edellisvuoteen verrattuna oli hieman alhaisempi, 5,3 prosenttia. Kuluvana vuonna tilitettävät yhteisöverot nousevat koko maassa arviolta yhteensä noin 3,6 prosenttia. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan ylittävän talousarvon (68 milj. euroa) noin 3,4 milj. eurolla vuonna 2026 arvioita suurempien maksettujen ennakkoverojen vuoksi. Kuntaliiton yhteisöveroennuste tarkentuu, kun valmistuvan yhteisöverotuksen 2025 tiedot valmistuvat marraskuussa 2026.

Tammi-elokuussa on kaupungille kertynyt kiinteistöverotilityksiä 52,0 milj. euroa. Ennusteen mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 111,0 milj. euroa vuonna 2026, joka alittaisi talousarviossa arvioidun 6,0 milj. eurolla. Ennusteen mukaan kiinteistöverotuotto alittaa vuoden 2025 kiinteistöverokertymän 6,9 prosentilla. Kiinteistöveroon on kuluvana vuonna kohdistunut merkittävä määrä vanhoihin verovuosiin kohdistuneita vero-oikaisuja. Oikaisut kohdentuvat pääosin sairaalarakennuksiin ja muihin yleisiin rakennuksiin. Näiden korotetut ikäalennusprosentit heikentävät merkittävästi kuluvan vuoden kiinteistöverokertymiä monessa kunnassa, kuten myös Vantaalla. Lisäksi kiinteistöverojen historiallisen heikkoon kehitykseen vaikuttaa kiinteistöjen verotusarvojen heikkenemisestä ensimmäistä kertaa vuodesta 2014 alkavan tilastohistorian aikana. Tähän vaikuttaa vähäinen uudisrakentaminen sekä jälleenhankinta-arvojen heikko kehitys.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 23,7 milj. eurolla. Veroennusteet tarkentuvat vielä loppuvuoden aikana.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta Kuntaliiton valtionosuuslaskelman mukaan 209,9 milj. euroa, veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvausta 19,0 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 43,9 milj. euroa vuonna 2026. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia arvioidaan kertyvän 272,9 milj. euroa, eli ylittävän talousarvion 3,9 milj. eurolla.

Käyttötalous

Tammi-elokuussa kaupungin ja rahastojen toimintatuottoja on kertynyt 255,0 milj. euroa, toimintakuluja -757,6 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -502,6 milj. euroa. Tammi-elokuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 67-prosenttisesti, toimintakulut 62-prosenttisesti ja toimintakate 60-prosenttisesti talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 383,8 milj. euroon ja toimintakulut -1 186,3 milj. euroon vuoden loppuun mennessä. Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan ylittämään talousarvion noin 3,6 milj. eurolla. Toimintatuottoihin ennustetaan noin 2,3 milj. euron ylitystä kasvatuksen ja oppimisen toimialalla. Kaupunkiympäristön toimialalla maanvuokratulojen ja maankäyttösopimuskorvausten sekä käyttöomaisuusmyyntien ennustetaan ylittävän talousarvion. Käyttöomaisuusmyynneistä kaupungin Peijaksen sairaalasta omistamien tilojen myynti HUS-yhtymälle toteutunee syyskuussa 2026. Toimintatuottojen ennustetaan alittuvan Konsernijohdon ja elinvoiman sekä Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla.

Toimintakulut alittavat talousarvion ennusteen mukaan noin 30,8 milj. eurolla. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla suurimmat menoalitukset syntyvät varhaiskasvatuksen kokonaishenkilöstömenoissa, eli oman henkilökunnan menojen arvioidaan alittuvat reilusti ja vuokratyövoiman kustannusten ylittyvän vähän talousarvioon nähden. Kaupunkiympäristön toimialan toimintamenojen ennustetaan alittuvan. Työmarkkinatuen kuntaosuuden puolestaan arvioidaan ylittävän talousarvion yhä heikentyneen työllisyystilanteen vuoksi. Toimintakulujen kasvua on hillitty kaikilla toimialoilla taloutta sopeuttamalla. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 34,4 milj. euroa positiivisempana talousarvioon nähden.

Kuntaliiton elokuisen ennusteen mukaisesti verotulojen ennustetaan alittavan talousarvion 23,7 milj. eurolla. Kuntaliiton verotuloennusteiden negatiivinen poikkeama syksyn 2024 arvioista lähtien on ollut poikkeuksellisen suuri erityisesti kunnallis- ja yhteisöveroissa. Käytännössä jokaisessa uudessa ennusteessa verotuloja laskettiin edelliseen verrattuna aina kesäkuun 2026 ennusteeseen saakka. Kesäkuussa ennuste kääntyi vihdoin positiivisempaan suuntaan, joten voisi olettaa, että jo vuosia jatkunut verotuloennusteiden alamäki olisi vähintään tasaantumassa. Valtionosuustuottojen arvioidaan toteutuvan 3,9 milj. euroa talousarviota positiivisempana.

Rahoituserien ennakoidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisena. Korkokulujen ennustetaan ylittävän talousarvion (26,1 milj. euroa) noin 2,0 milj. eurolla, mikä on 7,4 milj. euroa enemmän kuin tilinpäätöksen 2025 toteuma. Kaupungin lainamäärä on kasvanut nopeasti ja tulee kasvamaan myös tulevaisuudessa. Kasvavan lainamäärän vuoksi kaupungin korkomenot tulevat tulevaisuudessa vääjäämättä kasvamaan. Rahoituserät pysyvät kuitenkin talousarviossa, koska korkotuottojen ja muiden rahoituserien ennustetaan ylittävän talousarvion.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-elokuussa toteutunut 78,9 milj. euroa ja koko vuonna niitä ennustetaan kertyvän yhteensä noin 118,0 milj. euroa, eli ylittävän talousarvion noin 1,9 milj. eurolla.

Vuoden 2026 toisessa osavuosikatsauksessa vuosikatteeksi ennustetaan 63,7 milj. euroa, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 14,5 milj. eurolla. Talouden synkkä suhdanne heijastuu edelleen vahvasti ennusteeseen, vaikka ennuste onkin talousarviossa arvioitua parempi. Tulosennuste päätyy elokuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella noin 55,3 milj. euron alijäämään (talousarvio -67,9 milj. euroa). Vuoden 2025 tulos oli Vantaalla heikko (tilikauden tulos -79,7) ja vuoden 2026 ennuste on 25,4 milj. euroa tätä parempi, joten suunta on oikea. Suomen yleisessä taloustilanteessa on vihdoin näkymässä piristymistä, mutta julkisen talouden tilanne on edelleen heikko.

Investoinnit

Tammi-elokuussa kaupungin ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 9,1 milj. euroa, investointiosan menoja -234,5 milj. euroa ja investointiosan netto on -225,4 milj. euroa. Tuloihin ei ole vielä kirjattu Vantaan ratikan vuoden 2026 valtion rahoitusosuutta.

Kaupungin ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2026 toteutuvan 401,1 milj. euron tasolla ja ylittävän talousarvion investointimäärärahat noin 7,3 milj. eurolla. Ylitys syntyy Vantaan ratikkainvestoinnista, jossa rakentaminen on edistynyt aiemmin suunniteltua nopeammin ja rakennustyöt ovat käynnissä laajalla alueella ratikkalinjan varrella. Investointituloja ennustetaan kertyvän 48,2 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan -352,9 milj. euroa (talousarvio -350,2 milj. euroa). Investointiosan tuloista valtaosa kertyy valtion rahoitusosuudesta Vantaan ratikan rakentamiseen.

Investointimenojen ennustetaan alittuvan irtaimen omaisuuden osalta 0,9 milj. eurolla ja rakentamisinvestoinneissa 6,8 milj. eurolla. Rakentamisen muutokset ennusteeseen johtuvat hankealoitusten siirtymisistä sekä odotuksista poikkeavista edullisemmista urakkahinnoista. Muiden investointiryhmien ennustetaan pysyvän talousarviossa.

Rahoitus

Vuoden 2026 nettolainanoton arvioidaan olevan runsaat 343 milj. euroa, minkä lisäksi kaupunki jälleenrahoittaa vuoden 2026 lainojen lyhennykset, yhteensä noin 36,8 milj. euroa. Näin ollen kuluvan vuoden bruttolainanotto on enimmillään 380 milj. euroa riippuen loppuvuoden talouden kehityksestä ja kaupungin likviditeettitilanteesta. Kaupungin lainakanta ylitti uudelleen miljardin euron rajan vuoden 2025 lopussa. Lainakannan kasvu jatkuu voimakkaana myös tulevina vuosina, kun kaupungin muiden investointien lisäksi myös Vantaan ratikka -hanke etenee. Kaupunki nosti heti alkuvuonna 100 milj. euron suuruisen ns. vihreän lainan ja sekä laski kesäkuussa liikkeeseen 100 milj. euron suuruisen joukkovelkakirjalainan. Vuoden 2026 lainanoton määrä varmistuu loppuvuodesta.

Likviditeettitilanne on edelleen jatkunut hieman ennustettua parempana, mutta ero ennusteeseen todennäköisesti tasaantuu vuoden loppuun mennessä. Likviditeettitilanne huomioidaan kaupungin ja sen yhtiöiden pitkäaikaisten lainojen nostojen ajoituksessa. Kassanhallinnan strategisena tavoitteena on riittävän likviditeetin turvaaminen konsernitasolla kaikissa tilanteissa.

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 15

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) merkitä tiedoksi vuoden 2026 toinen osavuosikatsaus, ja
b) esittää vuoden 2026 toinen osavuosikatsaus kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Liite 1: Vantaan kaupungin toinen osavuosikatsaus 2026
- Liite 2: Suurimpien tytäryhtiöiden osavuosikatsaukset 2/2026
- Liite 3: Sitovien tavoitteiden raportointi 2/2026

Täytäntöönpano: kuntademokratia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, puh. 040 626 7613, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaa

Osavuosikatsaus 2-2026

5.10.2026

RAPORTIN TOIMITUSKUNTA

Pekka Timonen	kaupunginjohtaja
Matti Ruusula	talous- ja strategiajohtaja
Päivi Kandolin	talousarviopäällikkö
Päivi Kunnas	taloussihteeri

OSAVUOSIKATSAUKSEN VASTUUHENKILÖT

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Teemu Laakso	Talous ja strategia, strategia ja tutkimus p. 040 775 7634

KAUPUNKITASON TALOUS

Matti Ruusula	Konsernijohto ja elinvoima, p. 043 824 9254
Päivi Kandolin	Talous ja strategia, talousohjaus, p. 040 626 7613
Vesa Kokkonen	Talous ja strategia, strategia ja tutkimus, p. 050 318 1582
Pirjo van Nues	Talous ja strategia, rahoitus, p. 0400 889 180

TOIMIALAT

Päivi Kandolin	Konsernijohto ja elinvoima, p. 040 626 7613
Raakel Tiihonen	Kasvatus ja oppiminen, p. 050 302 5187
Jussi Perämäki	Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi, p. 044 722 2313
Jonna Hohti	Kaupunkiympäristö, p. 043 836 8687

RAHASTOT

Ossi Huuskonen	Kiinteistörahasto, p. 0400 815 428
Hannele Nordman	Vahinkorahasto, p. 040 682 4975
Saija Männistö	Lasten ja nuorten juhlarahasto, p. 050 355 5051

HENKILÖSTÖ

Tiina Harju-Kukkula	Henkilöstöpalvelut, p. 040 358 1764

KONSERNIYHTIÖT

Riikka Kiljander-Kiiskinen	Konserniohjaus ja -valvonta, p. 040 632 7880

SISÄLLYSLUETTELO

Toimintaympäristö 1
Maahanmuutto laski huippuvuosia edeltävälle tasolle 1
Väestöstä yli 30 prosenttia vieraskielisiä 2
Väestönkasvu hidastunut edelleen alkuvuonna 2026 3
Helsingin väestö kasvanut eniten 4
Työttömyys on jatkanut kasvuaan Vantaalla 5
Pitkäaikaistyöttömyys edelleen ennätyskorkealla tasolla 6
Pitkäaikaistyöttömyys ennätyskorkealla tasolla kaikissa suurissa kaupungeissa . 8
Avoimia työpaikkoja enemmän kuin viime vuonna 9
Asuntorakentamisen aloitukset romahtaneet alhaisimmalle tasolleen kahteen vuosikymmeneen 9
Talouden kehitys 12
Yleinen talouskehitys 12
Kaupungin verorahoitus 14
Käyttötalous 16
Investoinnit 17
Rahoitus 18
Rahoitusmarkkinat 19
Sitovat tavoitteet 20
Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet 20
Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet 20
Keskeiset tunnusluvut 21
Verotulot 22
Tuloslaskelma 23
Rahoituslaskelma 23

10 Yleishallinto 24

11 Konsernijohto ja elinvoima 28

13 Kasvatus ja oppiminen 44

16 Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi 49

14 Kaupunkiympäristö 59

Rahastot 65

Kiinteistörahasto 65

Vahinkorahasto 66

Lasten ja nuorten juhlarahasto 66

Investoinnit 67

Rakentaminen 67

Aineeton omaisuus 70

Julkinen käyttöomaisuus 70

Irtain omaisuus 71

Kiinteä omaisuus 71

Osakkeet ja osuudet 72

Henkilöstö 72

Henkilöstömäärän ja henkilöstökulujen kehitys 72

Henkilöstön saatavuus 72

Menestystekijät strategiassa onnistumiseksi ja osaamisen vahvistamista 73

Työhyvinvoinnin ja työsuojelun arviointia ja tuloksia 75

Työsuojelu 76

Työturvallisuusjärjestelmä Tutka 77

Vantaan kaupungin suurimmat tytäryhtiöt 77

Kansikuva: Vantaan kaupungin aineistopankki, Kartanonkoski

Toimintaympäristö

Maahanmuutto laski huippuvuosia edeltävälle tasolle

Vantaalla oli 252 956 asukasta vuoden 2025 lopussa. Väestö kasvoi vajaalla 1 700 asukkaalla, joka oli 2 140 henkeä vähemmän kuin edellisvuonna. Väestönkasvun väheneminen johtui suurelta osin pienentyneestä maahanmuutosta. Vantaa sai ulkomailta muuttovoittoa 1 720 henkeä, joka oli lähes 1 900 vähemmän kuin vuonna 2024. Ulkomaan nettomuutto kohosi historiallisen korkeaksi vuosina 2022–2024, mutta vuonna 2025 palattiin huippuvuosia edeltäneelle tasolle.

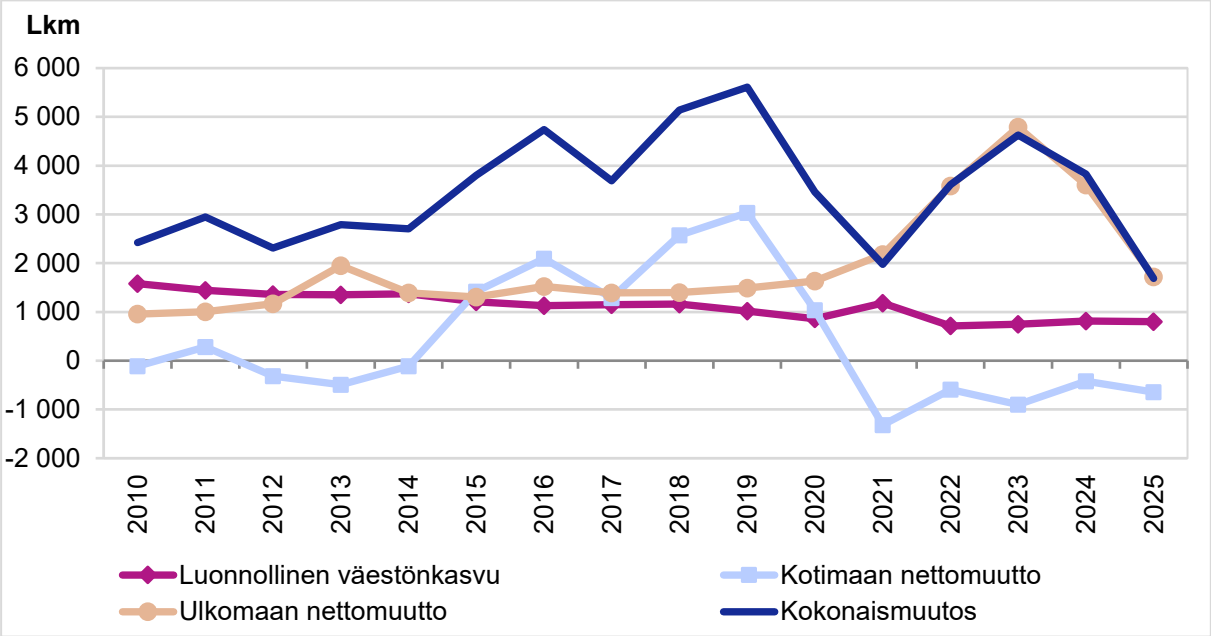
Kotimaan nettomuutto jäi negatiiviseksi, sillä Vantaalta muutti 650 henkeä enemmän muualle Suomeen kuin sieltä muutettiin Vantaalle. Verrattuna vuoteen 2024, kotimaan muuttotappio kasvoi 220 hengellä.

Vantaan saama muuttovoitto vuonna 2025 perustui 15–34-vuotiaisiin, joiden osuus muuttovoitosta oli 97 prosenttia. Ulkomailta muuttovoittoa tuli eniten Ukrainasta (+290) sekä Sri Lankasta, Nepalista ja Bangladeshista (160 henkeä per maa).

Vantaan saamasta vieraskielisten muuttovoitosta 59 prosenttia tuli ulkomailta ja 41 prosenttia Suomesta. Kun kokonaisnettomuuttoa tarkastellaan kielen mukaan, sai Vantaa eniten muuttovoittoa ukrainankielisistä (+598) sekä bengalin- ja nepalinkielisistä (+280 kumpikin). Vuonna 2025 ukrainankielisten muuttovoitosta jo 58 prosenttia tuli muualta Suomesta.

Vuonna 2025 Vantaalla syntyi 2 571 vauvaa ja kuolleita oli lähes 1 770 henkeä. Luonnollinen väestönkasvu jäi samalle tasolle (+803) kuin edellisvuonna.

Kuvio 1: Väestönmuutokset Vantaalla vuosittain 2010–2025

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus

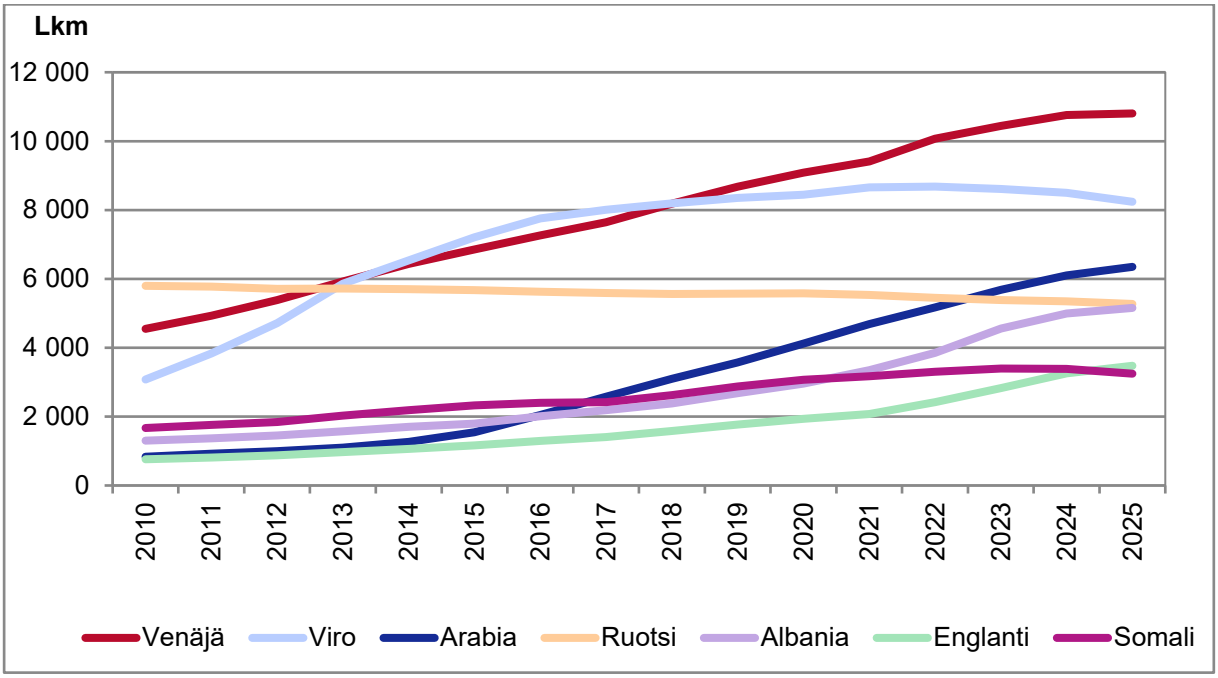
Väestöstä yli 30 prosenttia vieraskielisiä

Vuonna 2025 Vantaan väestöstä 0–6-vuotiaita oli 7,1 prosenttia, 7–15-vuotiaita 10,1 prosenttia ja 65 vuotta täyttäneitä 16 prosenttia. Alle kouluikäisten osuus on laskenut melko nopealla tahdilla yli kymmenen vuoden ajan, mutta myös kouluikäisten (7–15-vuotiaat) osuus on laskenut viime vuosina. Väestöennusteen mukaan peruskouluikäisten lasten määrän ennakoidaan jatkossakin vähentyvän, kun taas voimakkainta kasvua arvioidaan tapahtuvan työikäisten ja 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmissä.

Heinäkuussa 2026 Vantaalla asui 76 800 vieraskielistä, joka oli 30,3 prosenttia koko väestöstä. Vantaan väestö on kasvanut kuusi vuotta peräkkäin ainoastaan vieraskielisten ansiosta ja sama suunta näyttää jatkuvan vuonna 2026. Kuluvan vuoden tammi-heinäkuussa vieraskielisten määrä on lisääntynyt 1 135 hengellä, kun kotimaankielisten määrä on vähentynyt 500 hengellä.

Vuoden 2025 lopussa Vantaan yleisimmät vieraat kielet olivat venäjä (10 800) ja viro (8 200), joiden jälkeen tulivat arabia, albania, englanti ja somali. Ulkomaan kansalaisia Vantaalla asui lähes 47 900, joka oli 18,9 prosenttia koko väestöstä. Nopeinta kasvu on ollut Aasian kansalaisilla, joiden määrä on lähes kaksinkertaistunut 2020-luvulla.

Kuvio 2: Vantaan yleisimmät äidinkielet vuosina 2010–2025 (pois lukien suomi)

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus

Väestönkasvu hidastunut edelleen alkuvuonna 2026

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Vantaalla oli 253 600 asukasta vuoden 2026 heinäkuussa. Väestö on kasvanut ensimmäisten seitsemän kuukauden aikana 635 hengellä, joka oli puolet vähemmän kuin samaan aikaan viime vuonna. Koko alkuvuoden nettomaahanmuutto oli plussalla ainoastaan vajaa 50 henkeä, kun viime vuonna samaan aikaan ulkomailta oli saatu muuttovoittoa 880 henkeä.

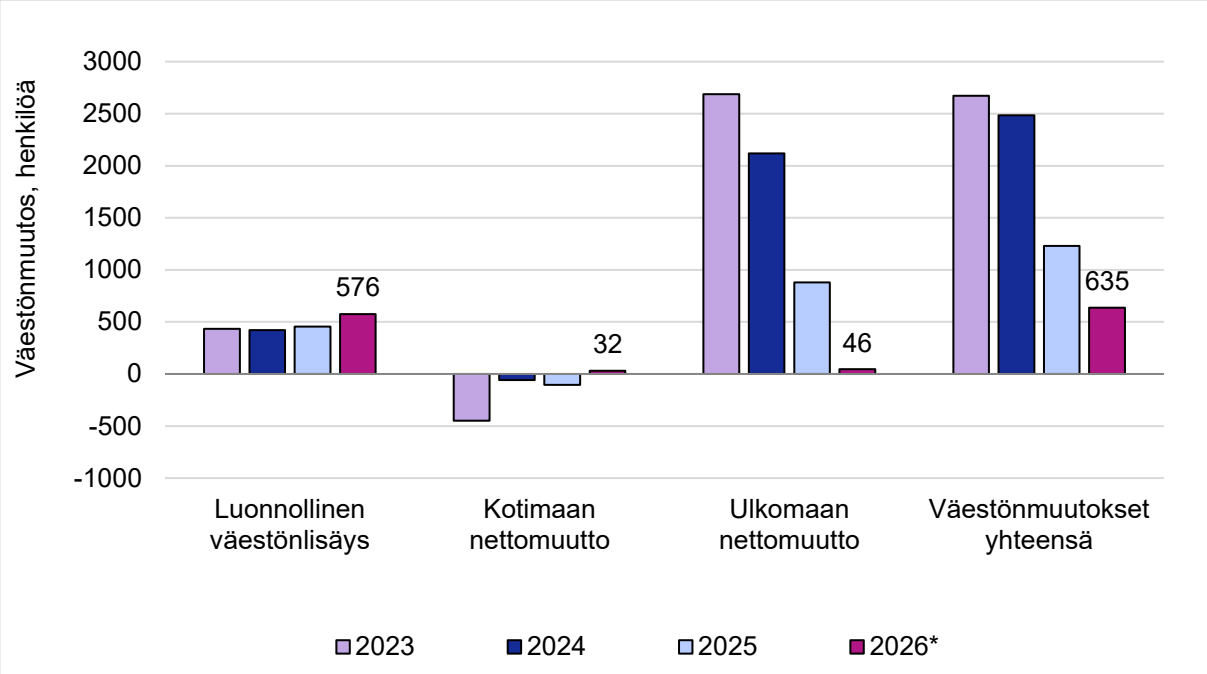
Maahanmuuton vähentyminen johtuu pitkälti Suomen ja Viron välisestä väestörekisteritietojen vaihtoa koskevasta valtiosopimuksesta. Henkilöt, joilla on ollut vakinainen osoite molemmissa maissa, mutta tosiasiallisesti asuvat Virossa, kirjattiin alkuvuodesta 2026 maasta muuttaneiksi Viroon. Korjausten myötä Vantaalta on poistunut Viroon noin tuhat henkilöä normaalia enemmän.

Kotimaan nettomuutto oli tammi-heinäkuussa plussalla 30 henkeä, kun se kolmena edellisenä vuotena on ollut samaan aikaan miinuksella. Vantaa menettää asukkaitaan jo toista vuotta peräkkäin Helsinkiin ja muuttotappio näyttää kasvavan vuonna 2026. Tammi-heinäkuussa muuttotappio oli 600 henkeä, kun viime vuonna samaan aikaan se oli 470 henkeä.

Viime vuosien aikana Vantaa on kasvanut etenkin muuttoliikkeen ansiosta, mutta vuoden 2026 väestönkasvusta 90 prosenttia on tullut luonnollisesta väestönkasvusta. Syntyneitä oli tammi-heinäkuussa 580 henkeä enemmän kuin kuolleita.

Väestön kasvun hidastuminen on myös huomioitu kaupungin uudessa väestöennusteessa. Väestön arvioidaan kasvavan keskimäärin 1,1 prosenttia vuodessa seuraavan vuosikymmenen aikana, kun vastaava luku vuonna 2025 lasketussa ennusteessa oli 1,5 prosenttia. Koko kaupungin tasolla näiden ennusteiden ero on noin 6 500 henkilöä vuonna 2030.

Kuvio 3: Väestönmuutokset Vantaalla tammi-heinäkuussa vuosina 2023–2026 (2026* on ennakkotieto)

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus (päivitetty 25.8.2026)

Helsingin väestö kasvanut eniten

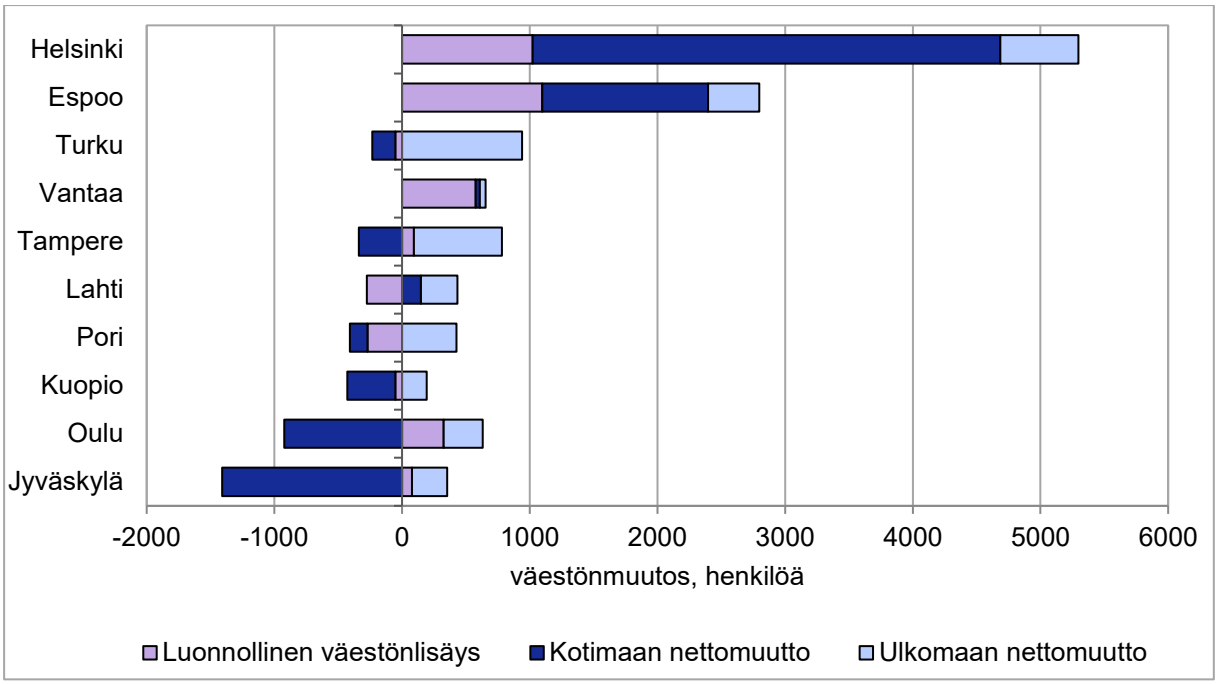
Kymmenestä suurimmasta kaupungista Helsingin väestö on kasvanut kuluvan vuoden tammi-heinäkuun aikana selvästi eniten, 5 200 henkeä, minkä jälkeen tuli Espoo 2 800 hengen kasvullaan. Turussa ja Vantaalla kasvu oli jo huomattavasti alhaisempaa, 600–700 henkeä.

Kotimaan muuttoliikkeessä suurimmat muuttovoitot keräsivät Helsinki ja Espoo, kun taas suurimmat tappiot kärsivät Jyväskylä ja Oulu. Ulkomaan nettomuuton luvut ovat etenkin pääkaupunkiseudun kunnissa poikkeuksellisen alhaisia, mikä johtuu

Suomen väestörekisteriin tehdyistä korjauksista (eli virolaisten maastamuuttoja on kirjattu suuri määrä).

Kun kotimaan nettomuuttoa tarkastellaan tammi-huhtikuulta pääasiallisen toiminnan mukaan, saivat ainoastaan Helsinki, Espoo ja Lahti muuttovoittoa työllisistä. Kaikki muut seitsemän suurta kaupunkia menettivät työllistä väestöä muualle Suomeen. Vantaalla työllisten nettomuutto oli tammi-huhtikuussa tappiolla 65 henkeä, mutta se oli selvästi vähemmän kuin esimerkiksi Tampereella (-477).

Kuvio 4: Väestönmuutosten ennakkotiedot kymmenessä suurimmassa kaupungissa tammi-heinäkuussa 2026

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus (päivitetty 25.8.2026. Kuvio ei sisällä väkiluvun korjauksia.)

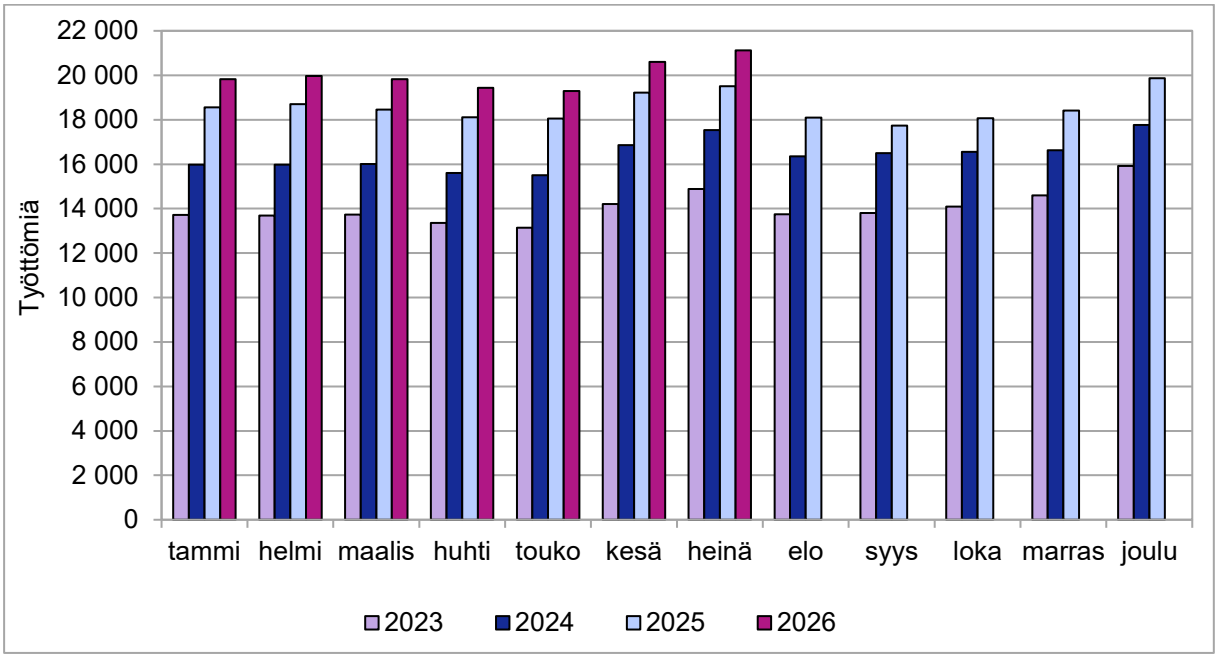
Työttömyys on jatkanut kasvuaan Vantaalla

Heinäkuussa 2026 Vantaan asukkaista 21 100 oli työttömänä ja työttömyysaste oli 15,7 prosenttia. Työttömyys on todella korkealla tasolla, sillä ainoastaan koronan alkuaikoina vuonna 2020 työttömien määrä tai työttömyysaste on ollut tätä korkeammalla tasolla.

Työttömyydessä on ollut selkeä kasvava trendi kesästä 2023 lähtien, vaikka väliin mahtuu laskujakin. Vuoden 2026 heinäkuussa työttömiä oli 1 600 enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2025 ja peräti 3 600 enemmän kuin vuonna 2024.

Työ- ja elinkeinoministeriön työmarkkinaennusteen mukaan vuonna 2027 työttömien työnhakijoiden määrän ennustetaan laskevan kaikissa muissa maakunnissa paitsi Uudellamaalla ja Kymenlaaksossa, joissa määrä edelleen kasvaisi. Vasta vuonna 2028 myös näissä maakunnissa työttömien työnhakijoiden määrän arvioidaan kääntyvän laskuun.

Kuvio 5: Työttömät (lomautetut mukaan lukien) kuukauden lopussa vuosina 2023–2026

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde KEHA-keskus (päivitetty 25.8.2026)

Pitkäaikaistyöttömyys edelleen ennätyskorkealla tasolla

Pitkäaikaistyöttömyys on muutamia poikkeuskuukausia lukuun ottamatta kasvanut vuoden 2023 lokakuusta lähtien. Pitkäaikaistyöttömien määrä on jo pidempään ollut historiallisen korkealla tasolla ja heinäkuussa 2026 Vantaalla oli 8 600 pitkäaikaistyötöntä.

Työ- ja elinkeinoministeriön keväällä tehdyn työmarkkinaennusteen mukaan pitkäaikaistyöttömyyden odotetaan Suomessa kääntyvän laskuun jo loppuvuoden aikana. Ennuste on muuttunut selkeästi positiivisempaan suuntaan, sillä käänne laskuuralle tapahtuisi yli puoli vuotta aikaisemmin kuin viime syksyn ennusteessa.

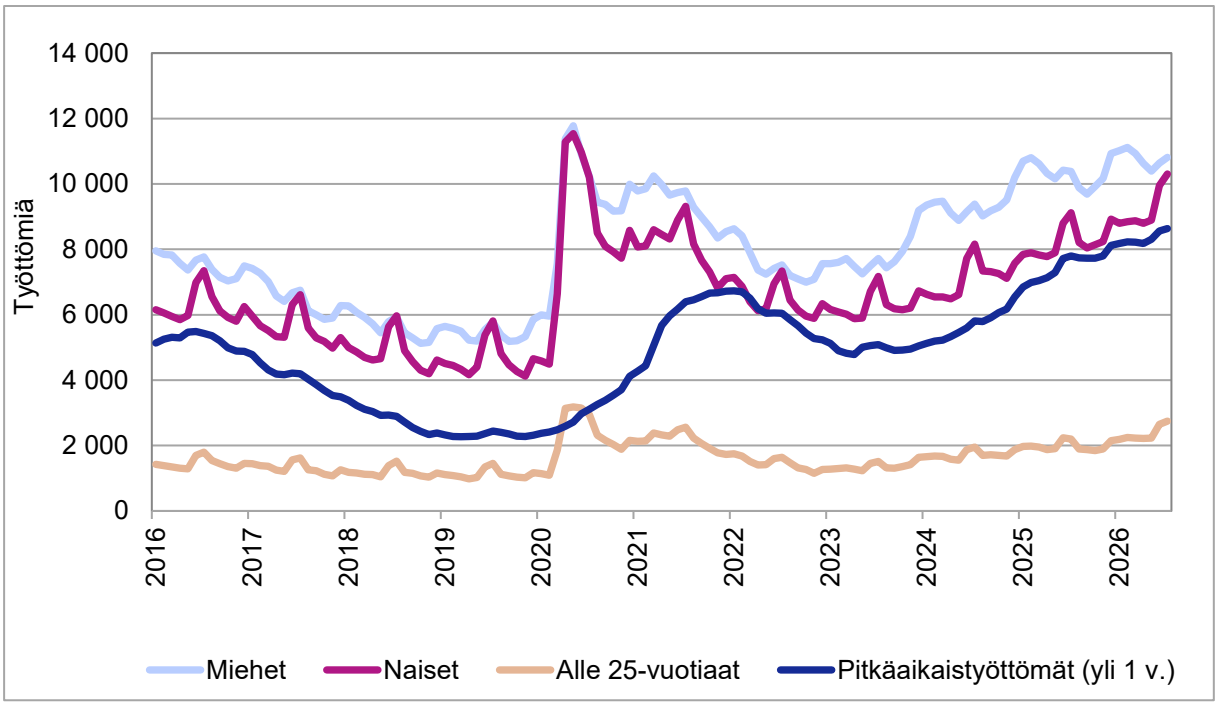
Myös nuorisotyöttömyys on Vantaalla viime vuosina kasvanut, vaikka nuorisotyöttömyydessä näkyy kausivaihtelua vuodenaikojen mukaan. Heinäkuussa 2026 alle 25-

vuotiaita työttömiä oli peräti 2 750, joka lähentelee jo korona-ajan lukemia. Nuorten työttömyysaste oli 22,5 prosenttia.

Työttömyyden kasvu on koskettanut molempia sukupuolia, mutta naisten työttömyys on kasvanut miehiä nopeammin. Heinäkuussa 2026 Vantaalla oli 10 800 työtöntä miestä ja 10 300 työtöntä naista. Verrattuna vuoden takaiseen, työttömien miesten määrä oli kasvanut 440 hengellä ja naisten 1 200 hengellä. Sukupuolten välinen ero työttömien määrässä oli alhaisimmillaan neljään vuoteen.

Kielen mukaan tarkasteltuna kaikista Vantaan työttömistä 52 prosenttia oli suomenkielisiä, yksi prosentti ruotsinkielisiä ja loput 47 prosenttia muunkielisiä. Kansalaisuuden mukaan tarkasteltuna 69 prosenttia työttömistä oli Suomen kansalaisia, 7 prosenttia EU-kansalaisia ja 23 prosenttia muiden maiden kansalaisia.

Kuvio 6: Työttömien miesten, naisten ja alle 25-vuotiaiden sekä pitkäaikaistyöttömien määrät Vantaalla vuoden 2016 tammikuusta lähtien

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde KEHA-keskus (päivitetty 25.8.2026)

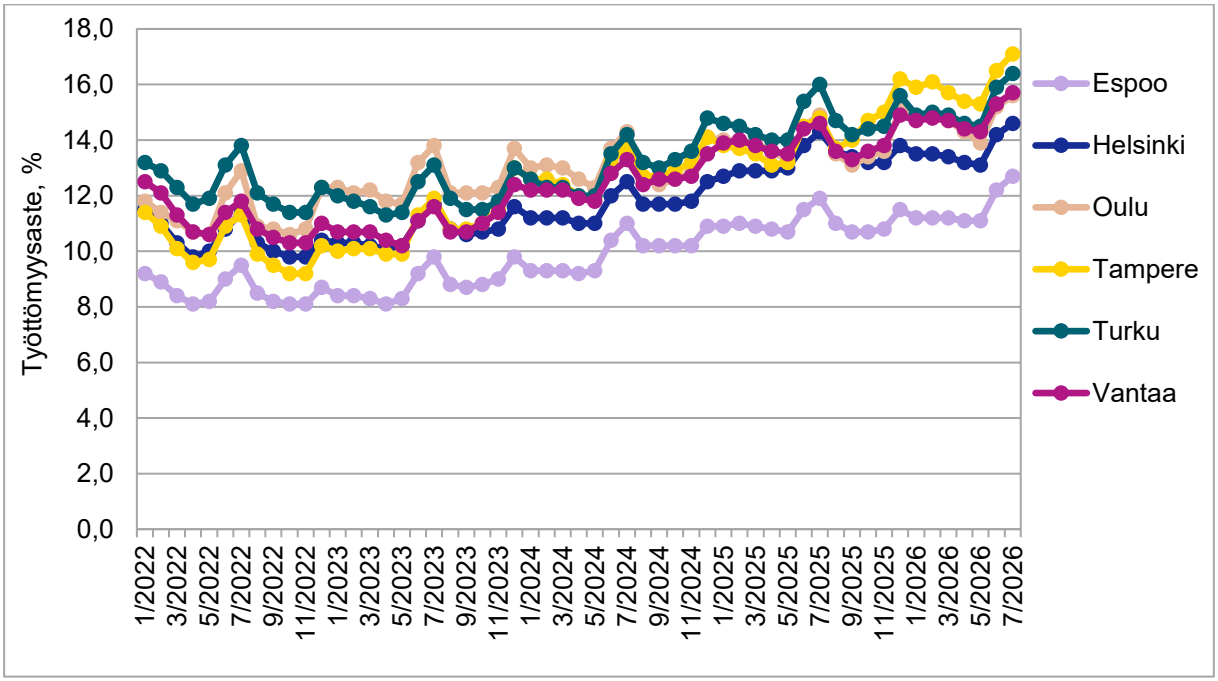
Pitkäaikaistyöttömyys ennätyskorkealla tasolla kaikissa suurissa kaupungeissa

Heinäkuussa 2026 Helsingin seudun kunnista työttömyysaste oli korkein Vantaalla (15,7 %) ja alhaisin Sipoossa (7,8 %). Vantaan työttömyysaste oli myös koko Uudenmaan korkein. Kuuden suurimman kaupungin vertailussa Vantaan työttömyys oli keskitasoa, sillä työttömyysaste vaihteli Tampereen 17,1 prosentista Espoon 12,7 prosenttiin.

Nuorten työttömyysaste oli heinäkuussa 2026 korkein Oulussa (23,3 %) ja alhaisin Helsingissä (17,4 %). Kaikissa kuudessa suurimmassa kaupungissa alle 25-vuotiaita työttömiä oli selvästi enemmän kuin samaan aikaan vuosi sitten. Eniten kasvua oli Vantaalla, jossa nuorten työttömyysaste oli vuoden 2025 heinäkuun 17,2 prosentista kasvanut 22,5 prosenttiin.

Lisäksi kaikissa suurimmissa kaupungeissa pitkäaikaistyöttömyys on pientä vaihtelua lukuun ottamatta kasvanut jo parin vuoden ajan. Pitkään jatkuneen kasvun takia pitkäaikaistyöttömien määrä on noussut kaikissa kaupungeissa ennätyskorkealle tasolle.

Kuvio 7: Työttömyysaste (%) Vantaalla ja muissa suurissa kaupungeissa vuoden 2022 tammikuusta lähtien

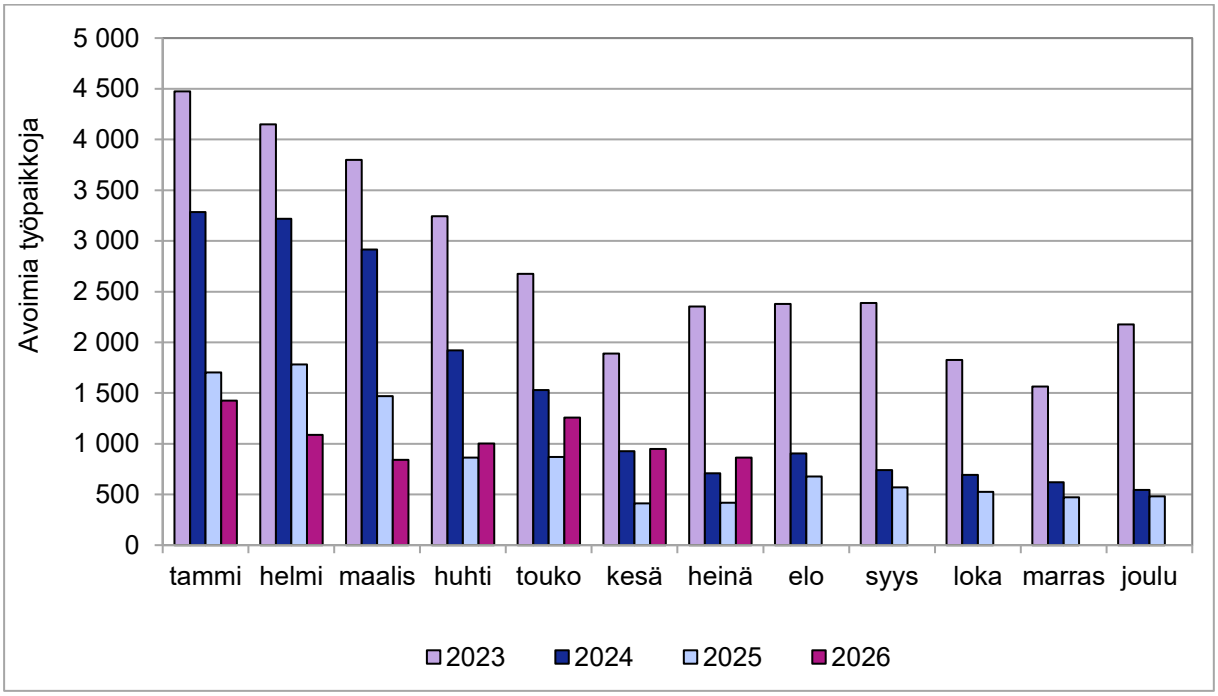

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde KEHA-keskus (päivitetty 25.8.2026)

Avoimia työpaikkoja enemmän kuin viime vuonna

Heinäkuussa 2026 Vantaalla oli avoinna 864 työpaikkaa. Työpaikkojen määrä on edelleen alhaisella tasolla, mutta tilanne on kehittynyt hieman parempaan suuntaan. Kuluvan vuoden huhti-heinäkuussa työpaikkoja on ollut enemmän auki kuin viime vuoden huhti-heinäkuussa.

Kuvio 8: Avoimet työpaikat Vantaalla kuukauden lopussa vuosina 2023–2026

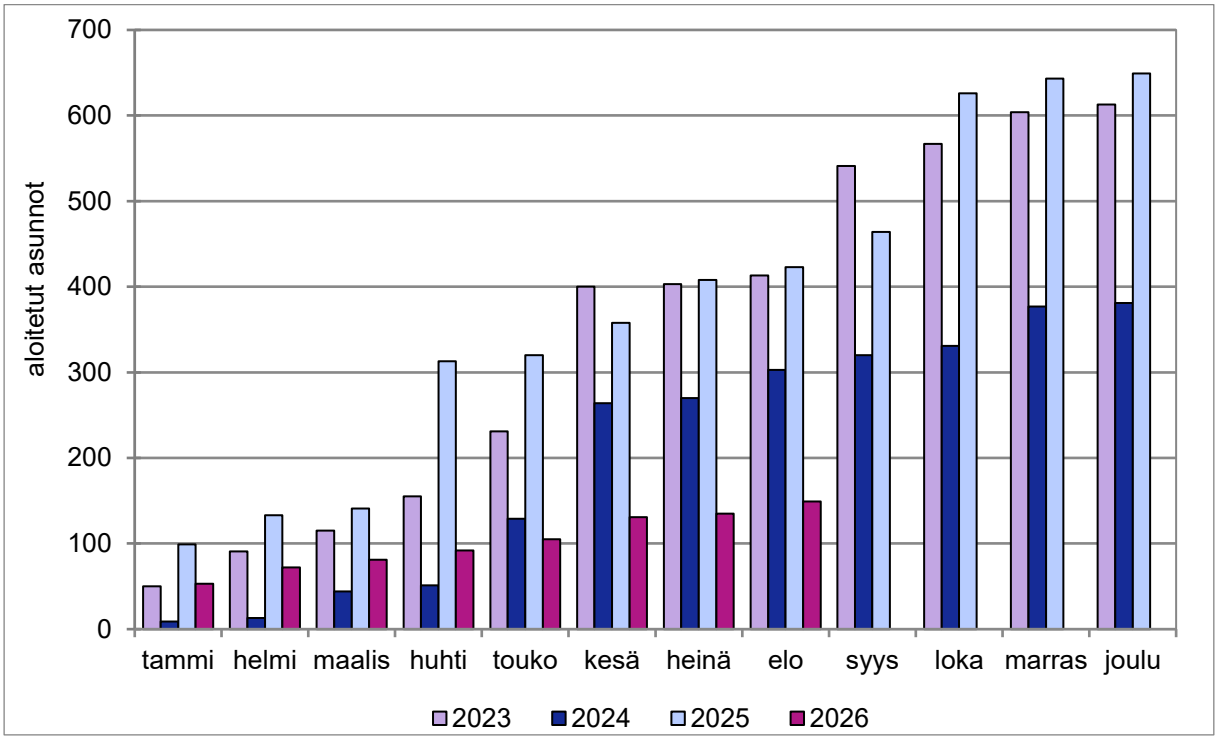
Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde KEHA-keskus (päivitetty 25.8.2026)

Asuntorakentamisen aloitukset romahtaneet alhaisimmalle tasolleen kahteen vuosikymmeneen

Vuoden kahden ensimmäisen kolmanneksen aikana aloitettiin vajaan 150 asunnon rakentaminen. Näin alhaisella tasolla ei ole aloitusten määrät olleet 20 vuoteen.

Vuonna 2025 rakentaminen käynnistyi tammi-elokuussa vielä yli 420 asunnossa. Näistä aloituksista yli 300 oli asuinkerrostaloissa. Vuonna 2026 vastaavana ajanjaksona asuntorakentamisen aloitukset ovat jääneet selvästi vähäisemmiksi, ja asuinkerrostaloasuntojen aloitusten määrä on pudonnut vain 45 asuntoon.

Kuvio 9: Vantaalla aloitettujen asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2023–2026

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 7.9.2026

Uusien asuntojen kauppa oli Vantaalla lähes pysähdyksissä vuoden 2026 toisen kolmanneksen aikana. Uusia kerros-, rivi- ja omakotitaloasuntoja myytiin vain kymmenkunta, kun vuotta aiemmin vastaava määrä oli noin kolminkertainen. Markkinoita tulee todennäköisesti tasapainottamaan se, että myös uusien asuntojen hinnat ovat kääntyneet viime vuosina selvään laskuun.

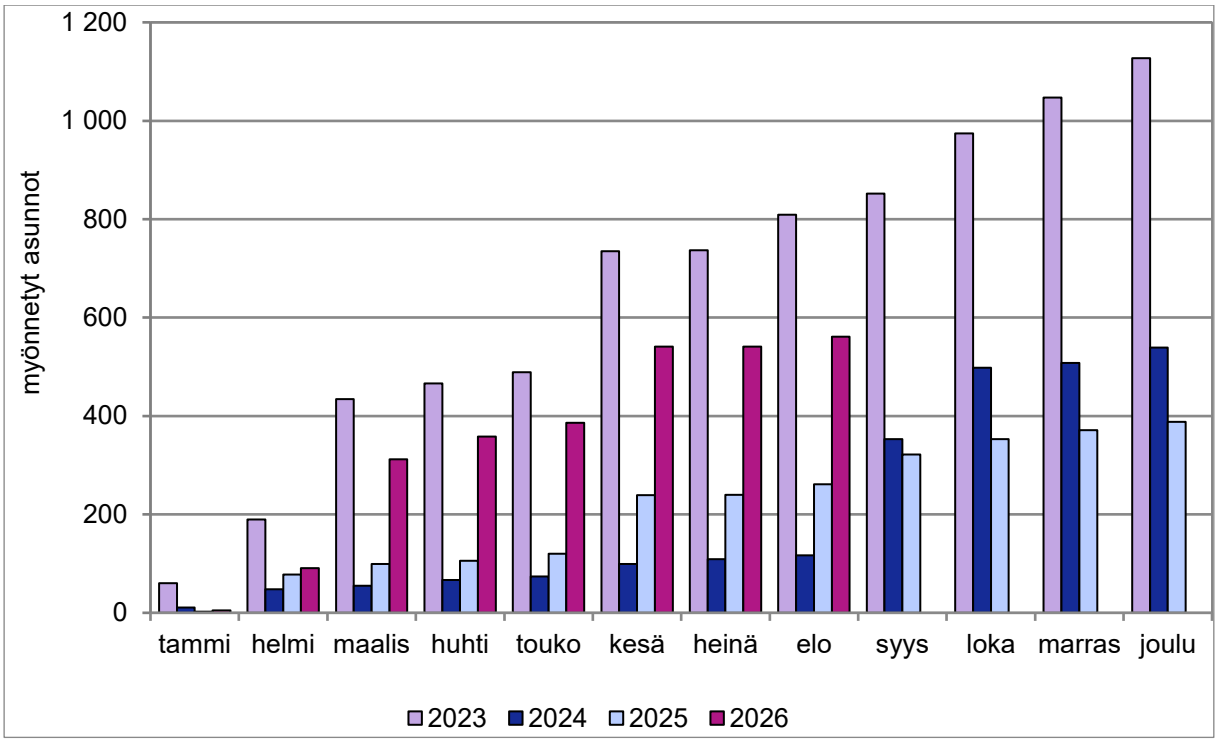
Vanhojen asuntojen hinnat laskivat vuoden 2026 ensimmäisten seitsemän kuukauden aikana vajaat kuusi prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Myös käytettyjen asuntojen myyntimäärien arvioidaan laskeneen saman verran. Hintojen laskuun on osaltaan vaikuttanut alkuvuonna Vantaalla käydyt vuokra-asuntokiinteistökaupat, johon sisältyi myös muutamia merkittäviä asuntosalkkukauppoja.

Talouden myönteiset näkymät ovat vähitellen vahvistaneet kuluttajien luottamusta vuoden 2026 kuluessa. Toisen kolmanneksen aikana kuluttajien luottamus koheni pitkän aikavälin keskiarvon tuntumaan. Elokuussa kuluttajaluottamusta kuvaava saldoluku oli pääkaupunkiseudulla korkeimmillaan sitten maaliskuun 2022. Luottamuksen vahvistuminen on heijastunut myös kulutusaikomuksiin: auton ostoaikeet

ovat nousseet lähelle pitkän aikavälin keskiarvoa, kun taas asunnon ostoaikomukset ovat edelleen keskimääräistä matalammalla tasolla.

Asuntorakentamislupia myönnettiin tämän vuoden kahden ensimmäisen kolmanneksen aikana reilut 560, joka oli 300 enemmän kuin viime vuonna samana ajanjaksona. Myönnetyistä luvista vajaat 430 asuntoa sijaitsee kerrostaloissa ja loput pientaloissa. Yksikään tänä vuonna luvitetuista asuinkerrostalohankkeista ei ole vielä edennyt rakentamisvaiheeseen.

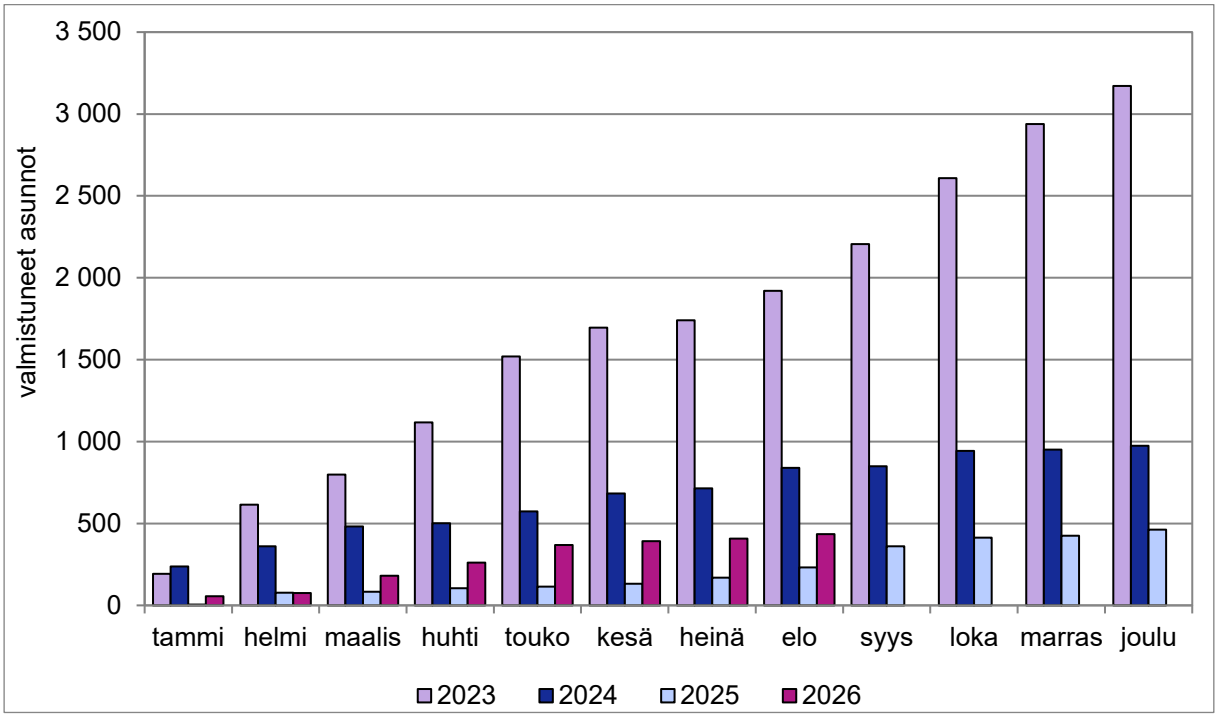
Kuvio 10: Vantaalla myönnettyjen asuntorakentamislupien (asuntoja, ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2023–2026

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 7.9.2026

Vuoden kahden ensimmäisen kolmanneksen aikana valmistui 435 asuntoa, joista runsaat 300 oli kerrostaloasuntoja. Vuotta aiemmin vastaavana ajanjaksona valmistui hieman yli 230 asuntoa.

Kuvio 11: Vantaalla valmistuneiden asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2023–2026

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 7.9.2026

Talouden kehitys

Yleinen talouskehitys

Suomen talous on vuonna 2026 vähitellen kääntynyt kasvuun pitkän heikon jakson jälkeen, mutta elpyminen on edelleen hidasta ja siihen liittyy merkittäviä epävarmuuksia. Talouden kasvua tukevat viennin vahvistuminen, investointien lisääntyminen sekä ostovoiman asteittainen paraneminen. Toisaalta geopoliittiset jännitteet, energiamarkkinoiden epävarmuus, maailmankaupan riskit sekä julkisen talouden heikko tila jarruttavat talouskehitystä. Keskeinen kysymys on mm. se, miten nousevat korot voivat vaikuttaa orastavaan kasvuun. Toisaalta geopoliittisten jännitteiden lieventyminen auttaisi kasvua.

Tilastokeskuksen mukaan Suomen bruttokansantuote kasvoi vuoden 2026 toisella neljänneksellä 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Kasvua ovat tukeneet erityisesti vienti ja yksityinen kulutus sekä investoinnit. Viennin volyymi kasvoi peräti 5,7 prosenttia.

Valtiovarainministeriön syyskuussa 2026 julkaiseman ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa vuonna 2026 noin 1,6 prosenttia, vuonna 2027 noin 1,8 prosenttia ja vuonna 2028 noin 1,5 prosenttia. Kasvun taustalla ovat viennin vahvistuminen, investointien lisääntyminen sekä yksityisen kulutuksen asteittainen elpyminen. Erityisesti datakeskus-, vihreän siirtymän ja puolustusteollisuuden investointien odotetaan tukevan kasvua lähivuosina.

Työmarkkinatilanne on edelleen vaikea. Tilastokeskuksen mukaan työttömyysasteen trendi oli heinäkuussa 2026 noin 10,5 prosenttia. Työttömyys on pysynyt korkeana, vaikka talousnäkymät ovat hieman parantuneet. Valtiovarainministeriö arvioi työttömyyden alkavan vähitellen laskea talouden elpyessä, mutta kehitys on hidasta.

Inflaatio on pysynyt maltillisena, mutta kiihtynyt hieman vuoden 2026 aikana energian hinnan nousun seurauksena. Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan kuluttajahintojen vuosimuutos oli elokuussa 2026 noin 2,4 prosenttia. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan inflaatio pysyy vuosina 2026–2028 noin 1,9–2,1 prosentin tasolla. Euroalueen inflaation oli elokuussa EKP:n mukaan 3,3 prosenttia. Tämä on yli keskuspankin 2 prosentin inflaatiotavoitteen.

Korkotaso on laskenut selvästi vuosien 2023–2024 huipuista, mutta korot ovat kääntyneet taas nousuun loppukesästä 2026. Yleinen markkinakorko Euribor 12 kk on nyt 3,1 prosenttia ja korkojen nousun uskotaan jatkuvan. Tähän vaikuttaa etenkin inflaatiopaineet.

Kuntatalouden näkymät säilyvät haastavina myös vuonna 2026. Kuntien velkaantuminen jatkuu, investointitarpeet ovat edelleen suuria ja kuntatalous on aiempaa herkempi suhdannevaihteluille. Kuntaliiton kevään 2026 talousbarometrin mukaan kuntien velkaantuminen uhkaa kiihtyä, ja tuottavuuden parantaminen nähdään keskeisenä sopeutuskeinona.

Kuntien talouteen vaikuttavat samanaikaisesti useat rakenteelliset muutokset. Työllisyyspalveluiden siirtyminen kuntien vastuulle on lisännyt kuntien rahoitusvastuuta erityisesti korkean työttömyyden aikana. TE-palveluiden taloudelliset siirtolaskelmat perustuvat vuoden 2023 tilanteeseen ja silloisiin työttömyyslukuihin. Työttömyystilanne on heikentynyt huomattavasti tuosta ajankohdasta, ja mm. Vantaalla työttömyysluvut ovat nyt ennätyskorkealla tasolla. Lisäksi palkankorotukset, investointitarpeet sekä kustannustason nousu kasvattavat menoja.

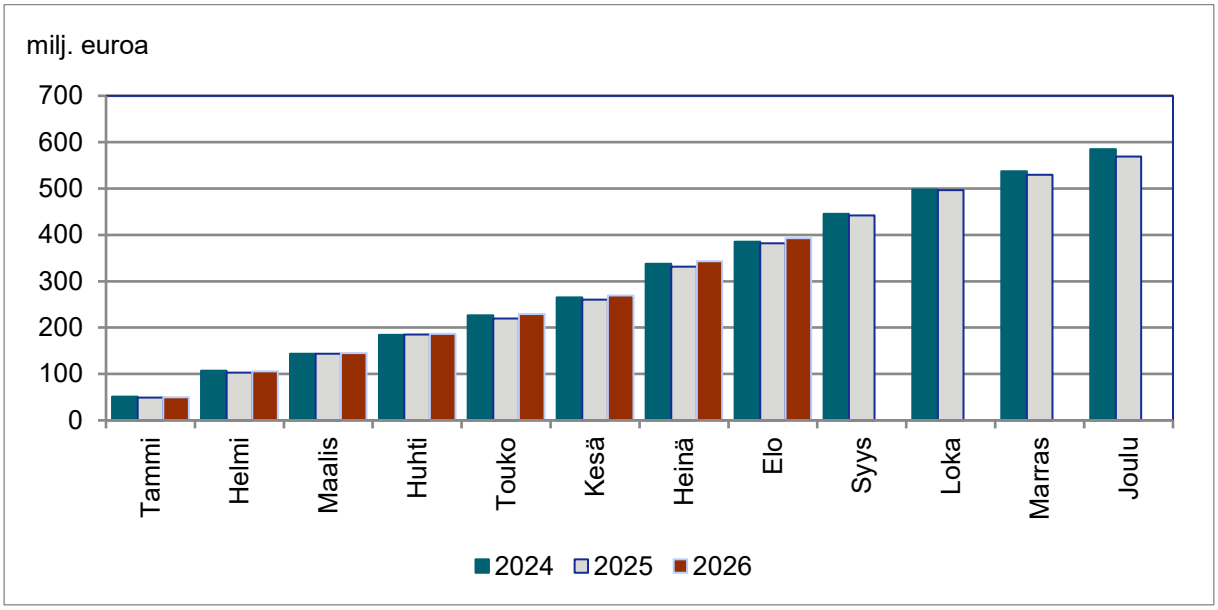
Vaikka verotulojen ennakoidaan kasvavan taloussuhdanteen vähitellen kohentuessa, kuntatalouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino säilyy merkittävänä. Valtiovarainministeriön arvion mukaan kuntien on jatkettava omia sopeutustoimiaan ja tehtävä tuottavuutta parantavia uudistuksia palveluiden rahoituksen turvaamiseksi.

Kaupungin verorahoitus

Kaupunki on saanut tammi-elokuussa 2026 verotilityksiä yhteensä 392,6 milj. euroa (2025: 381,9 milj. euroa), josta kunnallisveroja 289,4 milj. euroa (2025: 278,1 milj. euroa), yhteisöveroja 51,3 milj. euroa (2025: 48,0 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 52,0 milj. euroa (2025: 55,8 milj. euroa).

Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-elokuussa 5,9 prosenttia edellisvuotta enemmän, Vantaalla 4,1 prosenttia enemmän. Kuluvana vuonna tilitettävät kunnallisverot nousevat koko maassa arviolta yhteensä noin 5,5 prosenttia.

Kuvio 12: Kunnallis-, kiinteistö ja yhteisöveron kumulatiiviset kuukausittaiset tilitykset 2024–2026

Kuntaryhmän ja Vantaan jako-osuudet kunnallisveroista vuosille 2024–2026

Verovuosi	Kuntaryhmä	Jako-osuus
Verovuosi 2026	0,2654	0,0392187
Verovuosi 2025	0,2598	0,0396383
Verovuosi 2024	0,2520	0,0391437

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa elokuussa vuoden 2024 valmistuneen verotuksen, vuoden 2025 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto), valtiovarainministeriön uusimpien verotuloennusteiden sekä arvioidun kuntakohtaisen väestön kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kertyvän Vantaalla vuonna 2026 noin 23,7 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa on oletettu. Suurin syy löytyy edelleen heikosta työllisyystilanteesta, jonka vuoksi palkkatulojen kehitysarviota on laskettu. Vuoden 2025 verotus valmistuu lokakuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus sekä marraskuun tilityksen suuruus varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastetaan myös vuoden 2026 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet. Kuntaliitto päivittää koko maan kunnallisveroennusteen ja kuntakohtaiset kehikot seuraavan kerran syyskuussa, kun valtion budjetin linjaukset ovat tiedossa.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 51,3 milj. euroa tammi-elokuussa, nousua 6,9 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen nousu edellisvuoteen verrattuna oli hieman alhaisempi, 5,3 prosenttia. Kuluvana vuonna tilitettävät yhteisöverot nousevat koko maassa arviolta yhteensä noin 3,6 prosenttia. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan ylittävän talousarvon (68 milj. euroa) noin 3,4 milj. eurolla vuonna 2026 arvioita suurempien maksettujen ennakkoverojen vuoksi. Kuntaliiton yhteisöveroennuste tarkentuu, kun valmistuvan yhteisöverotuksen 2025 tiedot valmistuvat marraskuussa 2026.

Tammi-elokuussa on kaupungille kertynyt kiinteistöverotilityksiä 52,0 milj. euroa. Ennusteen mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 111,0 milj. euroa vuonna 2026, joka alittaisi talousarviossa arvioidun 6,0 milj. eurolla. Ennusteen mukaan kiinteistöverotuotto alittaa vuoden 2025 kiinteistöverokertymän 6,9 prosentilla. Kiinteistöveroon on kuluvana vuonna kohdistunut merkittävä määrä vanhoihin verovuosiin kohdistuneita vero-oikaisuja. Oikaisut kohdentuvat pääosin sairaalarakennuksiin ja muihin yleisiin rakennuksiin. Näiden korotetut ikäalennusprosentit heikentävät merkittävästi kuluvan vuoden kiinteistöverokertymiä monessa kunnassa, kuten myös Vantaalla. Lisäksi kiinteistöverojen historiallisen heikkoon kehitykseen vaikuttaa kiinteistöjen verotusarvojen heikkenemisestä ensimmäistä kertaa vuodesta 2014 alkavan tilastohistorian aikana. Tähän vaikuttaa vähäinen uudisrakentaminen sekä jälleenhankinta-arvojen heikko kehitys.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 23,7 milj. eurolla. Veroennusteet tarkentuvat vielä loppuvuoden aikana.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta Kuntaliiton valtionosuuslaskelman mukaan 209,9 milj. euroa, veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvausta 19,0 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 43,9 milj. euroa vuonna 2026. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia arvioidaan kertyvän 272,9 milj. euroa, eli ylittävän talousarvion 3,9 milj. eurolla.

Käyttötalous

Tammi-elokuussa kaupungin ja rahastojen toimintatuottoja on kertynyt 255,0 milj. euroa, toimintakuluja -757,6 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -502,6 milj. euroa. Tammi-elokuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 67-prosenttisesti, toimintakulut 62-prosenttisesti ja toimintakate 60-prosenttisesti talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 383,8 milj. euroon ja toimintakulut -1 186,3 milj. euroon vuoden loppuun mennessä. Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan ylittämään talousarvion noin 3,6 milj. eurolla. Toimintatuottoihin ennustetaan noin 2,3 milj. euron ylitystä kasvatuksen ja oppimisen toimialalla. Kaupunkiympäristön toimialalla maanvuokratulojen ja maankäyttösopimuskorvausten sekä käyttöomaisuusmyyntien ennustetaan ylittävän talousarvion. Käyttöomaisuusmyynneistä kaupungin Peijaksen sairaalasta omistamien tilojen myynti HUS-yhtymälle toteutunee syyskuussa 2026. Toimintatuottojen ennustetaan alittuvan Konsernijohdon ja elinvoiman sekä Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla.

Toimintakulut alittavat talousarvion ennusteen mukaan noin 30,8 milj. eurolla. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla suurimmat menoalitukset syntyvät varhaiskasvatuksen kokonaishenkilöstömenoissa, eli oman henkilökunnan menojen arvioidaan alittuvat reilusti ja vuokratyövoiman kustannusten ylittyvän vähän talousarvioon nähden. Kaupunkiympäristön toimialan toimintamenojen ennustetaan alittuvan. Työmarkkinatuen kuntaosuuden puolestaan arvioidaan ylittävän talousarvion yhä heikentyneen työllisyystilanteen vuoksi. Toimintakulujen kasvua on hillitty kaikilla toimialoilla taloutta sopeuttamalla. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 34,4 milj. euroa positiivisempana talousarvioon nähden.

Kuntaliiton elokuisen ennusteen mukaisesti verotulojen ennustetaan alittavan talousarvion 23,7 milj. eurolla. Kuntaliiton verotuloennusteiden negatiivinen poikkeama syksyn 2024 arvioista lähtien on ollut poikkeuksellisen suuri erityisesti kunnallis- ja yhteisöveroissa. Käytännössä jokaisessa uudessa ennusteessa verotuloja laskettiin edelliseen verrattuna aina kesäkuun 2026 ennusteeseen saakka. Kesäkuussa ennuste kääntyi vihdoin positiivisempaan suuntaan, joten voisi olettaa, että jo vuosia jatkunut verotuloennusteiden alamäki olisi vähintään tasaantumassa. Valtionosuustuottojen arvioidaan toteutuvan 3,9 milj. euroa talousarviota positiivisempana.

Rahoituserien ennakoidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisena. Korkokulujen ennustetaan ylittävän talousarvion (26,1 milj. euroa) noin 2,0 milj. eurolla, mikä on 7,4 milj. euroa enemmän kuin tilinpäätöksen 2025 toteuma. Kaupungin lainamäärä on kasvanut nopeasti ja tulee kasvamaan myös tulevaisuudessa. Kasvavan lainamäärän vuoksi kaupungin korkomenot tulevat tulevaisuudessa vääjäämättä kasvamaan. Rahoituserät pysyvät kuitenkin talousarviossa, koska korkotuottojen ja muiden rahoituserien ennustetaan ylittävän talousarvion.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-elokuussa toteutunut 78,9 milj. euroa ja koko vuonna niitä ennustetaan kertyvän yhteensä noin 118,0 milj. euroa, eli ylittävän talousarvion noin 1,9 milj. eurolla.

Vuoden 2026 toisessa osavuosikatsauksessa vuosikatteeksi ennustetaan 63,7 milj. euroa, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 14,5 milj. eurolla. Talouden synkkä suhdanne heijastuu edelleen vahvasti ennusteeseen, vaikka ennuste onkin talousarviossa arvioitua parempi. Tulosennuste päätyy elokuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella noin 55,3 milj. euron alijäämään (talousarvio -67,9 milj. euroa). Vuoden 2025 tulos oli Vantaalla heikko (tilikauden tulos -79,7) ja vuoden 2026 ennuste on 25,4 milj. euroa tätä parempi, joten suunta on oikea. Suomen yleisessä taloustilanteessa on vihdoin näkymässä piristymistä, mutta julkisen talouden tilanne on edelleen heikko.

Investoinnit

Tammi-elokuussa kaupungin ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 9,1 milj. euroa, investointiosan menoja -234,5 milj. euroa ja investointiosan netto on

- 225,4 milj. euroa. Tuloihin ei ole vielä kirjattu Vantaan ratikan vuoden 2026 valtion rahoitusosuutta.

Kaupungin ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2026 toteutuvan 401,1 milj. euron tasolla ja ylittävän talousarvion investointimäärärahat noin 7,3 milj. eurolla. Ylitys syntyy Vantaan ratikkainvestoinnista, jossa rakentaminen on edistynyt aiemmin suunniteltua nopeammin ja rakennustyöt ovat käynnissä laajalla alueella ratikkalinjan varrella. Investointituloja ennustetaan kertyvän 48,2 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan -352,9 milj. euroa (talousarvio - 350,2 milj. euroa). Investointiosan tuloista valtaosa kertyy valtion rahoitusosuudesta Vantaan ratikan rakentamiseen.

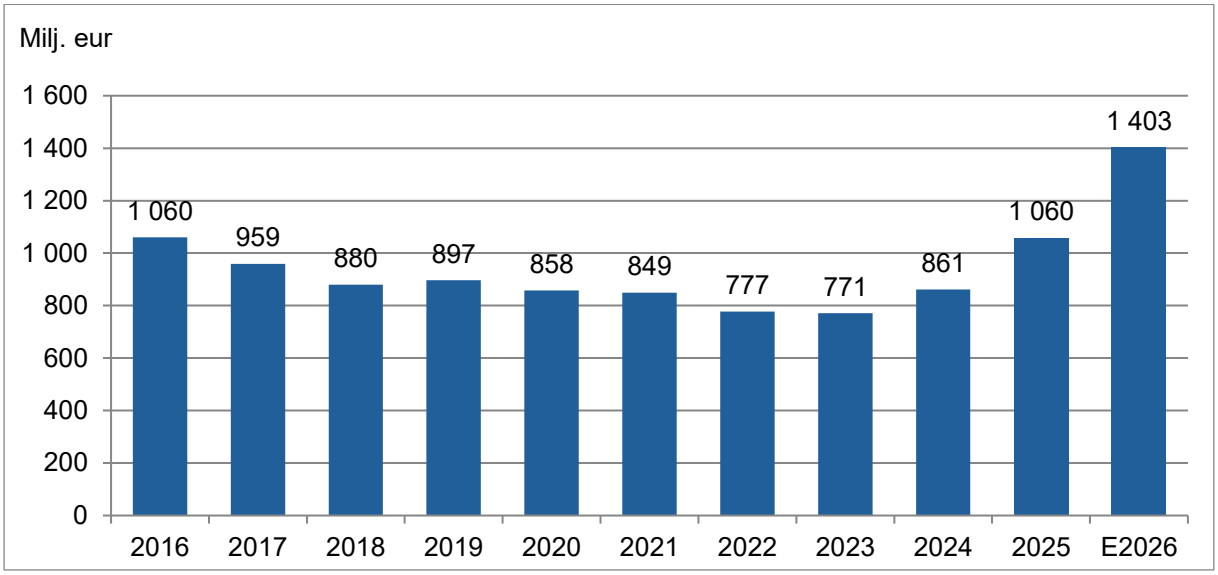
Investointimenojen ennustetaan alittuvan irtaimen omaisuuden osalta 0,9 milj. eurolla ja rakentamisinvestoinneissa 6,8 milj. eurolla. Rakentamisen muutokset ennusteeseen johtuvat hankealoitusten siirtymisistä sekä odotuksista poikkeavista edullisemmista urakkahinnoista. Muiden investointiryhmien ennustetaan pysyvän talousarviossa.

Rahoitus

Vuoden 2026 nettolainanoton arvioidaan olevan runsaat 343 milj. euroa, minkä lisäksi kaupunki jälleenrahoittaa vuoden 2026 lainojen lyhennykset, yhteensä noin 36,8 milj. euroa. Näin ollen kuluvan vuoden bruttolainanotto on enimmillään 380 milj. euroa riippuen loppuvuoden talouden kehityksestä ja kaupungin likviditeettitilanteesta. Kaupungin lainakanta ylitti uudelleen miljardin euron rajan vuoden 2025 lopussa. Lainakannan kasvu jatkuu voimakkaana myös tulevina vuosina, kun kaupungin muiden investointien lisäksi myös Vantaan ratikka -hanke etenee. Kaupunki nosti heti alkuvuonna 100 milj. euron suuruisen ns. vihreän lainan ja sekä laski kesäkuussa liikkeeseen 100 milj. euron suuruisen joukkovelkakirjalainan. Vuoden 2026 lainanoton määrä varmistuu loppuvuodesta.

Likviditeettitilanne on edelleen jatkunut hieman ennustettua parempana, mutta ero ennusteeseen todennäköisesti tasaantuu vuoden loppuun mennessä. Likviditeettitilanne huomioidaan kaupungin ja sen yhtiöiden pitkäaikaisten lainojen nostojen ajoituksessa. Kassanhallinnan strategisena tavoitteena on riittävän likviditeetin turvaaminen konsernitasolla kaikissa tilanteissa.

Kuvio 13: Kaupungin pitkäaikainen lainakanta

Rahoitusmarkkinat

Lähi-idän konfliktin aiheuttamat fossiilienergian saatavuusongelmat ja hintojen nousu ovat toistaiseksi vaikuttaneet maailmantalouden suorituskykyyn yllättävän vähän. Euroopassa kasvu on ylittänyt ennusteet ja Yhdysvalloissa kotimainen kysyntä on säilynyt erittäin vahvana polttoaineiden tuntuvasta kallistumisesta huolimatta. Myös Suomessa talouden tilannekuva on lyhyessä ajassa muuttunut oleellisesti aiempaa valoisammaksi. Markkinat näyttävät sopeutuneen talouden shokkeihin, mutta tulenarka geopoliittinen tilanne voi edelleen tuottaa taloudelle ikäviä yllätyksiä. Persianlahden tilanteen vaihtelut heijastuvat markkinahinnoitteluun ja aiheuttavat talouden näkymiin merkittävää epävarmuutta. Uhkakuvat sodan laajenemisesta ylläpitävät riskiä globaalin energiahuollon ja toimitusketjujen uusista häiriöistä.

Positiiviset kasvuyllätykset yhdistettynä Lähi-idän konfliktin aiheuttamiin inflaatioriskeihin ovat nostaneet jonkin verran korko-odotuksia euroalueella. EKP nosti ohjauskorkoaan 0,25 prosenttia kesäkuussa, ja seuraavaa koronnostoa odotetaan syyskuussa. Voimakasta ja nopeaa rahapolitiikan kiristymistä ei kuitenkaan toistaiseksi ole näköpiirissä, sillä fossiilienergian kallistumisen leviämisestä laajemmaksi inflaatiopaineeksi ei vielä ole näyttöä.

Kaupungin ja sen yhtiöiden pitkäaikainen varainhankinta on sujunut alkuvuonna ongelmitta. Koska kaupunki sai merkittävän ns. vihreän rahoituksen alennuksen Kuntarahoituksesta nostamalleen lainalle, lainan marginaali oli erittäin kohtuullinen.

Myös kaupungin VTK Kiinteistöt Oy:lle (in-house yhtiö) järjestelemä vihreän rahoituksen laina saatiin erinomaisella marginaalilla ja liikkeeseen lasketun joukkovelkakirjan marginaali oli erittäin edullinen. Kaupungin korkokulut tulevat vääjäämättä ilman EKP:n koronnostojakin nousemaan jatkossa merkittävästi uuden lainanoton ja lainakannan kasvun myötä.

Sitovat tavoitteet

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet

Sitovat tavoitteet ovat kuntalain 110 §:n tarkoittamia valtuuston asettamia toiminnallisia tavoitteita. Vuonna 2026 niitä on 23 kappaletta. Sitovista tavoitteista raportoidaan 31.8.2026 tilanteen mukaisesti. Tavoitteista 7 toteutunee täysin, 11 osittain ja yksi ei lainkaan. Neljän tavoitteen osalta arviointia ei voitu vielä tehdä. Raportointi sisältää tiiviin sanallisen selostuksen sitovan tavoitteen toteutumiseksi tehdyistä toimenpiteistä ja tilannearvion tavoitteiden toteutumisesta. Sitovien tavoitteiden raportointi on liitteenä.

Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi ohjata asettamillaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Kaupunginvaltuusto on asettanut tytäryhtiöille talouteen, toimintaan, henkilöstöön ja vastuullisuuteen liittyviä tavoitteita, joiden toteutumisesta raportoidaan konsernijaostolle tilanteesta 30.4, 31.8. ja 31.12.2026. Lisäksi suurimpien tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutumisen tilanne raportoidaan kaupungin osavuosikatsauksen yhteydessä.

Keskeiset tunnusluvut

Keskeiset tunnusluvut	TA 2026	TOT 1–8 2026	Ennuste 2026	Ennuste – TA 2026
Toimintakate (milj. eur)	-836,9	-502,6	-802,5	34,4
Toimintakatteen kasvu %	6,7 %	-	2,3 %	-4,1 %
Vuosikate (milj. eur)	49,2	80,2	63,7	14,5
Vuosikatteen muutos %	40,6 %	-	82,2 %	29,6 %
Vuosikate/poistot, %	42 %	102 %	54 %	12 %
Poistot ja arvonalentumiset	-116,0	-78,9	-118,0	-2,0
Tilikauden tulos (milj. eur)	-66,8	1,4	-54,3	12,5
Investointiosa netto (milj. eur)	-350,2	-225,4	-352,9	-2,7
Investointiosa netto tulorahoitus %	14 %	36 %	18 %	4 %
Pitkäaikainen lainakanta (milj. eur)	1 403	-	1 401	0

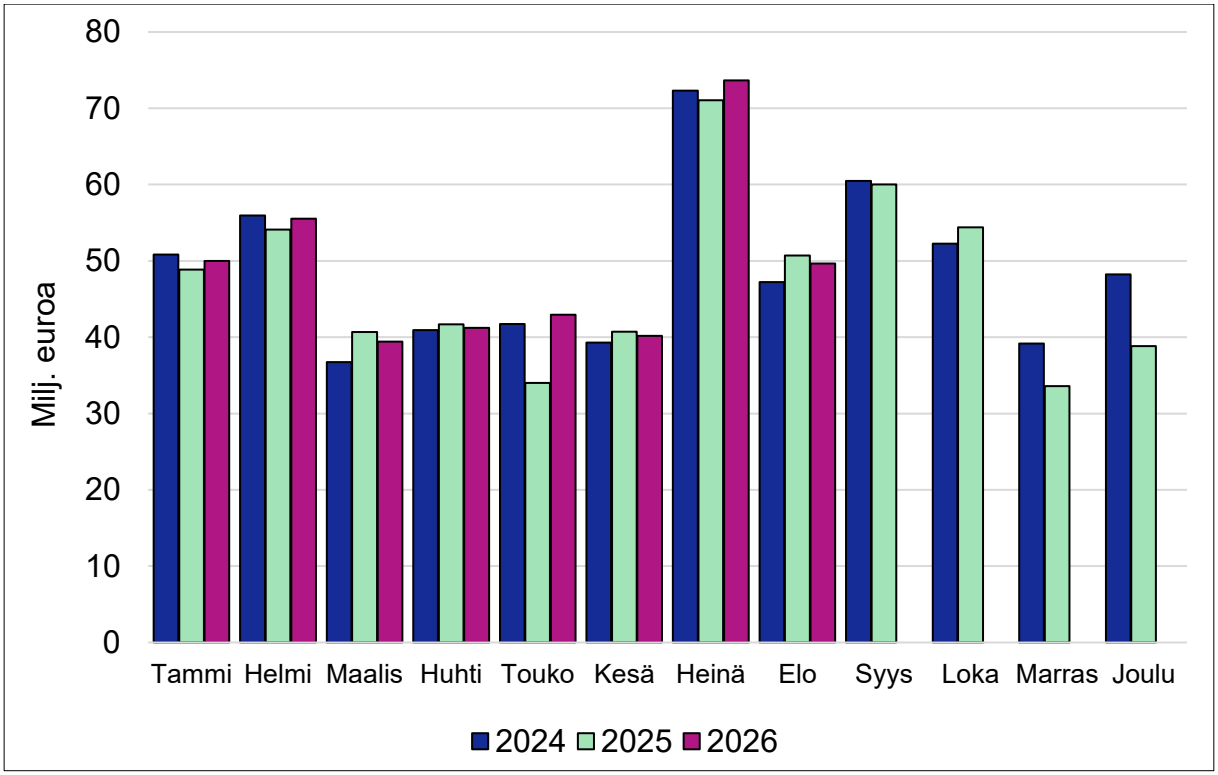
Vuoden 2026 toisen osavuosikatsauksen talousarvio ei sisällä talousarviomuutoksia.

- Toimintakatteen ennustetaan alittavan alkuperäisen talousarvion 34,4 milj. eurolla. Toimintatuottojen ennustetaan ylittävän talousarvio 3,6 milj. eurolla mm. käyttöomaisuuden myyntivoittojen vuoksi. Toimintamenojen ennustetaan alittavan talousarvio 30,8 milj. eurolla. Alitukseen vaikuttavat mm. talouden tasapainottamistoimenpiteet.
- Vuosikate on ennusteen mukaan 14,5 milj. euroa parempi kuin talousarviossa. Verotuloennuste heikentää vuosikatetta noin 20 milj. eurolla.
- Tilikauden tuloksen ennustetaan paranevan talousarvioon nähden 12,5 milj. euroa, mutta on edelleen negatiivinen -54,3 milj. euroa.
- Investointien tulorahoitusprosentti on laskettu vuosikate / nettoinvestoinnit ja se kuvaa minkä verran investointeja rahoitetaan vuosittain tulorahoituksella. Ennusteen 2026 mukaan tulorahoitus ei ole riittävä, vaan investoinnit rahoitetaan lähes kokonaan lainarahoituksella.

Verotulot

1 000 €	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TOT 1–8 2026	TOT -%
Verotulot yhteensä	**585 163**	**568 699**	**611 000**	**392 649**	**64,3 %**
Kunnallisvero	398 766	387 711	426 000	289 385	67,9 %
Kiinteistövero	111 625	113 961	117 000	51 991	44,4 %
Yhteisövero	74 772	67 027	68 000	51 273	75,4 %

Kuvio 14: Verotulojen kehitys kuukausittain 2024–2026

Tuloslaskelma (Kaupunki ja rahastot)

1 000 €	TA 2026	TOT 1–8 2026	Ennuste 2026
Toimintatulot	380 201	255 014	383 809
Toimintamenot	-1 217 146	-757 644	-1 186 349
Toimintakate	**-836 944**	**-502 630**	**-802 540**
Verotulot	611 000	392 649	587 300
Valtionosuudet	269 000	181 586	272 882
Korkotulot	16 700	9 606	17 200
Muut rahoitustulot	15 900	16 061	17 400
Korkomenot	-26 060	-16 955	-28 100
Muut rahoitusmenot	-405	-101	-405
Vuosikate	**49 191**	**80 216**	**63 737**
Poistot	-116 063	-78 863	-118 003
Satunnaiset erät	0	0	0
Tilikauden tulos	**-66 872**	**1 353**	**-54 266**
Varausten ja rahastojen muutos	-1 078	0	-1 078
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-67 950**	**1 353**	**-55 344**

Rahoituslaskelma (Kaupunki ja rahastot)

1 000 €	TA 2026	TOT 1–8 2026	Ennuste 2026
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	49 191	80 216	63 737
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-30 744	-20 390	-30 744
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-393 728	-234 521	-401 062
Rahoitusosuudet investointimenoihin	40 000	179	40 500
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutukset	34 244	29 293	39 646
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-301 037**	**-145 223**	**-287 922**
Antolainauksen muutokset	-9 200	4 598	-9 400
Antolainasaamisten lisäykset	-12 000	1	-12 000
Antolainasaamisten vähennykset	2 800	4 597	2 600
Lainakannan muutokset	343 200	181 224	340 700
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	380 000	200 000	380 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-36 800	-18 776	-39 300
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-25 000	-18 720	-25 000
Rahoituksen rahavirta	**309 000**	**167 103**	**306 300**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**7 963**	**21 880**	**18 378**
Nettolainanotto	**343 200**	**181 224**	**340 700**

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukoissa on rasteroitu.

10 Yleishallinto

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2025	TA 2026	TOT 1–8 2026	TOT-%	Ennuste 2026
TOIMINTATULOT	273	0	5 335	0	5 335
TOIMINTAMENOT	-16 347	-17 656	-9 633	55	-17 334
TOIMINTAKATE	-16 075	-17 656	-4 297	24	-11 999

Palvelualueittain toteuma

1 000 €	TA 2026	TOT 1–8 2026	TOT-%
Yleishallinto yhteensä			
Toimintatulot	**0**	**5 335**	**0**
Toimintamenot	**-17 656**	**-9 633**	**55**
Toimintakate	**-17 656**	**-4 297**	**24**
Keskusvaalilautakunta			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-90	-64	71
Toimintakate	-90	-64	71
Kaupunginvaltuusto			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-1 777	-744	42
Toimintakate	-1 777	-744	42
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-677	-348	51
Toimintakate	-677	-348	51
Kaupunginhallitus			
Toimintatulot	0	5 335	0
Toimintamenot	-9 823	-4 642	47
Toimintakate	-9 823	694	-7
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-5 289	-3 835	73
Toimintakate	-5 289	-3 835	73

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Yleishallinnon menojen kumulatiivinen toteuma talousarvioon nähden tammi-elokuussa oli 55 prosenttia ja menojen talousarvion ennustetaan alittuvan. Tuloihin on kirjattu osakkeiden myyntivoittoja 5,3 milj. euroa.

Keskusvaalilautakunta on valmistellut vuoden 2027 eduskuntavaaleja sekä vuoden 2027 alussa voimaan tulevaa äänestysalueuudistusta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy syksyn 2026 aikana strategiset ohjelmat ja valtuusto on pitänyt yksipäiväiset seminaarit toukokuussa ja elokuussa.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus valmistui toukokuussa.

Kaupunginhallituksen uusi Vantaan ratikkakaupungin seurantaryhmä on kokoontunut 2 kertaa ja kokoontuu vielä syksyllä toiset kaksi kertaa. Hallitukselle järjestettiin yksipäiväinen seminaari toukokuussa ja lisäksi kesäkuussa pidettiin neuvottelut kahdesta ensimmäisestä strategisesta ohjelmasta. Syyskaudella järjestetään neuvottelutilaisuudet lopuille strategisille ohjelmille.

Talousarvion toteutuminen 2026

Yleishallinnon tuloihin on kirjattu osakkeiden myyntivoittoja 5,3 milj. euroa.

Menojen toteumaprosentti tammi-elokuussa on 55 ja menojen talousarvion ennustetaan alittuvan. (Keskusvaalilautakunta 71 %, Kaupunginvaltuusto 42 %, Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus 51 %, Kaupunginhallitus 47 %, Yhteistoiminta-osuudet ja -avustukset 73 %).

Kaupunginhallituksen käyttövarauksiin vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahaan on varattu 860 000 euroa, josta on käytetty 87 prosenttia, eli yhteensä 752 200 euroa. Määräraha siirretään toimialoille lokakuussa syyskuun toteumien valmistuttua. Määräraha arvioidaan käytettävän kokonaan.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Keskusvaalilautakunnan toiminta on katsauskaudella keskittynyt vuoden 2027 eduskuntavaalien valmisteluun sekä vaalijärjestelyiden pitkäjänteiseen kehittämiseen. Keskeisiä toimenpiteitä ovat olleet vaalien yleissuunnitelman laatiminen, vaaleja koskevien periaatteiden valmistelu sekä vuoden 2027 alussa voimaan tulevien äänestysalueuudistusten toimeenpano. Valmistelulla vahvistetaan vaalien

yhdenvertaisuutta, saavutettavuutta, toimintavarmuutta ja kustannustehokkuutta muuttuvassa kaupunkiympäristössä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Vantaan kaupunkistrategian 2026–2029 tammikuussa 2026. Strategisten ohjelmien hyväksymistä varten kesäkuun kokousta siirrettiin juhannuksen jälkeen, mutta strategisten ohjelmien hyväksyminen siirtyi syyskaudelle 2026. Kaupunginvaltuusto on maaliskuun kaksipäiväisen seminaarin lisäksi pitänyt toukokuussa yksipäiväisen seminaarin ja elokuussa toisen yksipäiväisen seminaarin. Valtuustokauden alkuun suunnitellut toimialakohtaiset infot on saatu pidettyä kaikkien toimialojen osalta. Muutoin kaupunginvaltuuston toiminta on ollut tavanomaista.

Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus on hoitanut tehtäväänsä toiminta- ja arviointisuunnitelmiensa mukaisesti. Arviointikertomus valmistui toukokuussa. Tilintarkastus on toteutunut suunnitellusti. Tilintarkastukseen ohjataan loppuvuonna hieman lisäresurssia, joka on tarkoitus kohdentaa ratikkainvestoinnin lakisääteiseen tilintarkastukseen.

Kaupunginhallitus perusti vuoden alussa Vantaan ratikkakaupungin seurantaryhmän seuraamaan ratikan rakentamista ja sen oheisasioita. Seurantaryhmä on kokoontunut suunnitelman mukaisesti kaksi kertaa ja loppuvuodelle on aikataulutettu kaksi kokousta lisää.

Kaupunginhallitukselle järjestettiin yksipäiväinen seminaari toukokuussa ja hallitus piti lisäksi kesäkuussa neuvottelut kahdesta ensimmäisestä strategisesta ohjelmasta. Syyskaudella järjestetään yhteensä kaksi neuvottelutilaisuutta lopuille strategisille ohjelmille. Ensimmäinen näistä järjestettiin elokuussa ja toinen on suunniteltu syyskuulle.

Kaupunginhallituksen jaostot ovat kokoontuneet pääasiallisesti tavanomaisesti. Konsernijaostolle järjestettiin kesäkuussa yksipäiväinen seminaari ja lisäksi pidettiin yksi ylimääräinen kokous.

Kaupunginhallituksen talous- ja strategiatoimikunta kokoontui kevään aikana neljä kertaa ja elokuussa kerran. Loppuvuonna on tarkoitus kokoustaa vielä ainakin kahdesti.

Historiatoimikunnan julkaiseman Kaupungiksi kaavoitettu -teoksen ruotsinkielinen versio En planlagd stad on valmistunut ja julkaistu elokuussa 2026. Håkansbölen

kartanossa - På Håkansböle gård -teoksen toinen painos valmistui ja julkaistiin Håkansbölen kartanomuseon avajaisten yhteydessä kesäkuussa. Historiatoimikunnan uutta kivikauteen liittyvää tutkimushanketta ei ole voitu aloittaa suunnitellusti yhteistoimintaneuvottelujen aikaisen rekrytointikiellon vuoksi. Tutkijaa ei voitu palkata sovitusti töihin hankkeeseen 1.9. alkaen. Tutkija Eeva Kotioja on aloittanut Vantaan suuralue-tutkimuksen parissa. Håkansbölen kartanosta kertovat historia-artikkelit ovat valmiina ja julkaistaan marras-joulukuun vaihteessa Helsingin pitäjä-Vantaa vuosikirjassa.

11 Konsernijohto ja elinvoima

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2025	TA 2026	TOT 1–8 2026	TOT-%	Ennuste 2026
TOIMINTATULOT	18 144	16 980	8 373	49	16 119
TOIMINTAMENOT	-162 334	-169 728	-108 131	64	-181 553
TOIMINTAKATE	-144 190	-152 748	-99 758	65	-165 434

Palvelualueittain toteuma

1 000 €	TA 2026	TOT 1–8 2026	TOT-%
Konsernijohto ja elinvoima yhteensä			
Toimintatulot	**16 980**	**8 373**	**49**
Toimintamenot	**-169 728**	**-108 131**	**64**
Toimintakate	**-152 748**	**-99 758**	**65**
Yleisjohto			
Toimintatulot	0	1	0
Toimintamenot	-4 344	-1 208	28
Toimintakate	-4 344	-1 208	28
Sisäinen tarkastus			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-442	-304	69
Toimintakate	-442	-304	69
Talous ja strategia			
Toimintatulot	381	260	68
Toimintamenot	-6 929	-3 972	57
Toimintakate	-6 549	-3 712	57
Henkilöstöpalvelut			
Toimintatulot	3 017	1	0
Toimintamenot	-15 648	-7 034	45
Toimintakate	-12 631	-7 034	56
Konsernipalvelut			
Toimintatulot	2 103	1 299	62
Toimintamenot	-40 711	-24 178	59
Toimintakate	-38 608	-22 879	59

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

1 000 €	TA 2026	TOT 1–8 2026	TOT-%
Elinvoimapalvelut			
Toimintatulot	986	135	14
Toimintamenot	-6 529	-3 325	51
Toimintakate	-5 543	-3 189	58
Työllisyys ja kotoutumispalvelut yhteensä			
Toimintatulot	10 493	6 666	64
Toimintamenot	-87 382	-63 663	73
Toimintakate	-76 889	-56 997	74
Työllisyys ja kotoutumispalveluiden palvelutuotanto			
Toimintatulot	10 493	6 666	64
Toimintamenot	-49 216	-26 835	55
Toimintakate	-38 723	-20 169	52
Työmarkkinatuen kuntaosuus			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-38 166	-36 828	96
Toimintakate	-38 166	-36 828	96
Viestintä			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-2 858	-1 626	57
Toimintakate	-2 858	-1 626	57
Kuntademokratia			
Toimintatulot	0	10	0
Toimintamenot	-4 885	-2 819	58
Toimintakate	-4 885	-2 809	58

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Konsernijohdon ja elinvoiman toimialan toimintatuottojen kumulatiivinen toteuma talousarvioon nähden on elokuun lopussa 49 prosenttia ja toimintakulujen 64 prosenttia. Toimialan tulojen ennakoidaan alittavan talousarvion noin 0,9 milj. eurolla ja menojen ylittävän talousarvion noin 11,8 milj. eurolla.

Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden toimintakulujen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 16,0 milj. eurolla työttömyysturvan kuntaosuuden vuoksi. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys ovat edelleen korkealla tasolla.

Toimintakulujen ennustetaan alittuvan tietohallinnon palveluiden ostojen sekä työterveyshuollon kustannusten osalta. Työterveyshuollon kustannusten alittuminen vaikuttaa myös KELA-korvaustuloihin.

Toiminnan kehittämisessä painottuvat kaupungin talouden tasapainottaminen, uuden kaupunkistrategian 2026–2029 toimeenpano sekä lukuisat uudistukset palveluissa, johtamisessa ja järjestelmissä.

Elokuussa 2026 kaupunginhallitus päätti käynnistää yhteistoimintamenettelyt, joiden tavoitteena on saavuttaa enintään 15 milj. euron säästöt.

Talousarvion toteutuminen 2026

Konsernijohdon ja elinvoiman toimialan toimintatuottojen kumulatiivinen toteuma talousarvioon nähden on elokuun lopussa 49 prosenttia ja toimintakulujen 64 prosenttia. Toimialan tulojen ennakoidaan alittavan talousarvion noin 0,9 milj. eurolla ja menojen ylittävän talousarvion noin 11,8 milj. eurolla.

Toimintatuottojen ennakoidaan alittuvan henkilöstöpalveluiden palvelualueella noin 0,9 milj. eurolla. Lisäksi henkilöstöpalveluissa kulujen ennakoidaan alittuvan noin 1,9 milj. eurolla. Tuottojen ja kulujen alitus johtuu työterveyshuollon kustannuksista ja niihin saatavasta KELA-korvauksesta.

Toimintakulujen ennakoidaan alittuvan myös konsernipalveluiden palvelualueella noin 2,2 milj. eurolla tietohallinnon palveluiden ostojen osalta.

Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden toimintakulujen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 16,0 milj. eurolla työttömyysturvan kuntaosuuden vuoksi, sillä Vantaan työttömyyden pitkän aikavälin suunta on edelleen nouseva mm. kohtaanto-ongelmasta johtuen. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys ovat edelleen korkealla tasolla.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Talouden ja strategian palvelualue

Segregaation ehkäisyn ohjelma muutti nimeään alkuvuodesta myönteisen aluekehityksen ohjelmaksi tammikuussa 2026 hyväksytyn kaupunkistrategian 2026–2029 mukaisesti. Segregaatiotiimin alkuvuosi on mennyt pitkälti ohjelman järjestäytymisessä ja tavoitteiden asetannassa, joka on edennyt aikataulun mukaisesti. Samaan aikaan useampia toimenpiteitä ja rahoituskanavia sekä verkostoja on rakennettu pidemmälle. Valtioneuvosto järjestäytyi vuoden alusta segregaation ehkäisyn toimintaohjelman valmistelutyöryhmän perustamisella. Vantaalla on paikka työryhmässä

ja sen lisäksi kaupungin myönteisen aluekehityksen ohjelman ohjelmajohtaja toimii pks-edustajana työryhmän sihteeristössä.

Myönteisen aluekehityksen ohjelma on menossa kaupunginhallituksen käsittelyyn syyskuun aikana. Ohjelman virallista muotoa ja hyväksyntää ei vielä ole, mutta ohjelman toimenpiteiden ja rahoituksen rakentaminen on jatkunut edelleen. Valtioneuvoston segregaation ehkäisyn toimintaohjelman rakentaminen on jatkunut ja siinä tehtävä edunvalvontatyö tulee olemaan erittäin merkittävä tavoite loppuvuodelle. Ohjelman virallisen hyväksynnän jälkeen on tarkoitus aloittaa muutosprosessit toimialojen ja palvelualueiden kanssa, jotta kaupunkiorganisaatio vastaisi paremmin tavoitteisiin tulevaisuudessa.

Talousohjaus valmistelee taloussuunnitelmaa 2027–2030 taloudellisesti erittäin haastavissa olosuhteissa. Vuonna 2025 kaupungin tulos oli –79,7 milj. euroa alijäämäinen, vuoden 2026 ennuste on –55,3 milj. euroa alijäämäinen ja vuoden 2027 talousarvion kehys –69,9 milj. euroa alijäämäinen. Kaupungin taloutta rasittaa erityisesti verotulojen jyrkkä lasku sekä työttömyyden aiheuttamat suuret kustannukset. TE2025 uudistus osui huonoon aikaan, koska valtion tuet on laskettu vuoden 2023 työttömyyslukujen perusteella ja tuosta alkaen työttömyysluvut ovat heikentyneet lähes kuukausittain ja työttömyysluvut ovat nyt ennätyskorkealla tasolla. Kaupungin historian suurimman investoinnin, Vantaan ratikan, rakentaminen aloitettiin vuoden 2025 lopussa ja se tulee lisäämään investointikustannuksia vuosien 2026–2029 ajan.

Tulevien vuosien aikana kaupungin talous on saatava tasapainoon, mikä edellyttää merkittäviä ja laaja-alaisia toimenpiteitä. Vuoden 2027 talousarviokehys sisältää 32,1 milj. euroa talouden tasapainotustoimenpiteitä, mutta nämä eivät yksin riitä tasapainottamaan taloutta. Elokuussa 2026 kaupunginhallitus päätti käynnistää yhteistoimintamenettelyt, joiden tavoitteena on saavuttaa enintään 15 milj. euron säästöt. Pidemmän aikavälin suunnitteluun liittyy olennaisesti kaupunginvaltuuston elokuussa 2026 hyväksymä talousohjelma, joka on yksi kaupungin strategisista muutosohjelmista.

Rahoituksen yksikkö hakee kuluvana vuonna ennätysmäärän pitkäaikaista lainaa sekä emokaupungille että yhtiöille. Emokaupungin bruttolainanotto vuonna 2026 on 380 milj. euroa, minkä lisäksi konserniyhteisöillä on myös merkittäviä rahoitustarpeita. Merkittävin haaste kuluvana vuonna kuten aikaisempinakin vuosina on

turvata mahdollisimman edullinen pitkäaikainen rahoitus kaupunkikonsernille. Erillisenä projektina käynnistettiin due diligence- prosessi Euroopan Investointipankin kanssa. Projektin tavoitteena on varmistaa Euroopan Investointipankin rahoitus ratikkahankkeelle. EIB:n mahdollinen osallistuminen ratikan rahoitukseen varmistuu vuoden loppuun mennessä.

Talouspalveluissa edistettiin uusien talousjärjestelmien hankintaa valmistelemalla kilpailutusmateriaalia. Tarjouspyyntö on tarkoitus julkaista syksyn aikana. Lisäksi talouspalveluissa valmisteltiin uuden perintäpalveluntuottajan käyttöönottoa. Käyttöönotto on viivästynyt alkuperäisestä aikataulusta, mutta tavoitteena on saada palvelu käyttöön alkusyksystä. Tytäryhtiöille tarjottavan talousraportoinnin kehittäminen on parhaillaan käynnissä, ja sen tavoitteena on parantaa raportoinnin laatua ja ajantasaisuutta. Prosessien automaatiotasoa kasvatettiin kevään aikana mm. toimittajien avausprosessin sekä ostolaskujen käsittelyn osalta. Automaatiotason nostaminen jatkuu syksyn aikana.

Kaupunkistrategia “Tulevaisuus asuu Vantaalla” on hyväksytty kaupunginvaltuustossa vuosille 2026–2029. Kaupunkistrategiaa toteuttavat strategiset ohjelmat ovat osavuosikatsauksen hetkellä valmistumassa. Kuudesta ohjelmasta kaksi, elinvoima- ja työllisyysohjelma sekä talousohjelma hyväksyttiin elokuun valtuustossa ja kotoutumis- ja ympäristöohjelmat syyskuun valtuustossa. Myönteisen aluekehityksen ohjelma ja turvallisuusohjelma ovat menossa lokakuun valtuustoon. Strategia- ja tietopalvelutiimi ovat tukeneet ohjelmien edistymistä ja kehittänyt niille seurantajärjestelmää.

Henkilöstöpalveluiden palvelualue

Henkilöstöpalvelujen HR-kumppanuusmallin ja partnerityön kehittäminen jatkui. Malli vahvistaa HR:n sisäistä yhteistyötä, HR:n palvelua toimialoille ja tukee toimialojen johtoa henkilöstöjohtamisessa.

Alkuvuodesta käyttöön otettu HR:n ajankohtaisten asioiden esihenkilöinfot laajenivat koko konsernijohdon ja elinvoiman toimialan yhteisiksi infoiksi helpottamaan esihenkilöiden työtä. Lisäksi HR-kumppanuustapaaminen laajennetaan asiakkaiden toiveesta koskemaan operatiivisten asioiden lisäksi laajemmin ajankohtaisia HR-teemoja.

Työterveyshuollon osalta uusi sopimus astui voimaan vuoden alussa ja Vantaan työterveyshuoltoa tuottaa nyt yksi palveluntuottaja. Esihenkilöiden ja johdon

käytössä on Sirius työkykyjohtamisen järjestelmä, jonka käytössä toimialoja opastetaan.

Vantaan kaupungilla on erilaisia yhteistyökumppaneita työyhteisöjen toiminnan, esihenkilötyön ja johtamisen kehittämiseen. Uudet valtuustokauden sopimukset astuivat voimaan maaliskuussa 2026 ja uusia sopimuskumppaneita perehdytetään ja ohjataan Vantaan malliin. Esihenkilöiden, päälliköiden ja johtajien valmennuksia ja valmennusrakenteita on uudistettu vahvistamaan strategian toteutumista.

HR-digivision toteuttamisen ensimmäistä vaihetta on edistetty aktiivisesti HR- ja palkkajärjestelmäprojektissa. Projektissa kilpailutetaan ja hankitaan HR- ja palkkajärjestelmä palkanmaksun turvaamiseksi hankintalain muutokseen liittyen. Projekti on edennyt suunnitelmallisesti ohjausryhmän päättämän aikataulun mukaisesti. Kesällä 2026 toteutettiin markkinavuoropuhelukierros, jonka pohjalta vaatimuksia on edelleen työstetty vastaamaan työnantajan tarvetta ja markkinoiden tarjontaa.

Työaikajärjestelmän kilpailutuksen suunnittelu on käynnistynyt esiselvityksellä nykyisen järjestelmätoimittajan ilmoitettua järjestelmän ylläpidon päättymisestä vuoden 2028 loppuun mennessä. Projektin on tarkoitus käynnistyä kilpailutuksen valmisteluvaiheella loppuvuodesta 2026. Uusien järjestelmien kilpailutusvalmistelu sekä käyttöönottojen suunnittelu ja toteutus haastaa HR-palveluja lähivuosina merkittävästi, koska samanaikaisesti tulee huolehtia myös jatkuvan HR-palvelutuotannon kuten palkanmaksupalvelun tuottamisesta.

HR- ja palkkajärjestelmän organisaatiorakenne ei ole opetusalalla virallisen organisaatiorakenteen mukainen. Henkilömäärältään suuren kokonaisuuden rakenteen päivittämistä on valmisteltu yhteistyössä perusopetuksen ja toisen asteen esihenkilöiden, toimialan talouden asiantuntijoiden sekä tietohallinnon käyttövaltuushallinnan kanssa. Valmistelussa on huomioitu moninaiset heijastevaikutukset, sillä HR-järjestelmä toimii myös master-järjestelmänä, josta tiedot siirtyvät myös muihin järjestelmiin ja alaprosesseihin. Tavoiteaikataulu muutoksessa on 1.10.2026. Tämä mahdollistaa tulevaisuudessa tietojen yhdenmukaisuuden ja yhdistelyn.

Henkilöstökoulutusten ja osaamisen kehittämisen tukena on hyödynnetty Osuma koulutustenhallintajärjestelmää ja Oppiva verkko oppimisalustaa. Osuman tuotantokäytön päättyessä koulutustenhallintaa uudistetaan siirtymällä Osumasta uuteen osaamisen hallintajärjestelmään Oskuun, jonka käyttöönotto on 1.9.2026.

Hankintalain muutoksen vuoksi tehtävä työturvallisuusjärjestelmän kilpailutus etenee suunnitellusti ja on valmisteluvaiheessa. Tietopyyntö, vastaukset ja markkinavuoropuhelut on jo toteutettu. Tarjouskilpailu on tarkoitus julkaista syyskuussa 2026 ja päätös syksyllä 2026. Tavoitteena on, että uuden työturvallisuusjärjestelmän käyttöönotto on vuonna 2027.

Työkykyjohtamisen kehittäminen palvelualueilla jatkuu. Kevan kanssa yhteistyössä rakennetun työkykyjohtamisen vuosikellon tavoitteena on koota hajallaan oleva työhyvinvointitieto yhteen ja rytmittää sen käsittely vahvistaen tiedolla johtamista ja ennakoivaa työkyvyn johtamista sekä varmistaa yhdenmukaiset käytännöt ja johtamisen linjakkuus kaikissa yksiköissä. Vuosikello kytketään osaksi olemassa olevia johtamisen rakenteita, jolloin työhyvinvoinnin johtaminen siirtyy satunnaisesta tarkastelusta systemaattiseksi ja jatkuvaksi osaksi arjen johtamista. Mallia kehitetään vielä HR-raportoinnin kehittyessä. Työkykyjohtamisen vuosikellomalli on jo otettu käyttöön varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, työllisyys- ja kotoutumispalveluissa, konsernipalveluissa sekä kaupunkiympäristön toimialalla. Lisäksi vuosikelloa rakennetaan myös kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla sekä toisen asteen palvelualueella.

Anonyymin rekrytoinnin menetelmää oli käytetty elokuun 2026 loppuun mennessä 60 tehtävässä. Määrä on hieman suurempi kuin vuoden 2025 lopussa, jolloin menetelmää oli käytetty 49 tehtävässä. Anonyymia rekrytointimenetelmää hyödyntäneisiin rekrytointeihin osallistui 3 431 hakijaa, mikä vastaa 7,9 prosenttia kokonaishakijamäärästä.

Huhtikuussa 2026 valmistui henkilöarviointikumppanin kilpailutus, jonka seurauksena uudeksi kumppaniksi valittiin Psycon Oy. Elokuun lopussa päättyi vuoden mittainen määräaikainen sopimus lisänäkyvyyden tarjoamisesta Jobly Oy:n kanssa.

Esihenkilöille tarjottiin rekrytointiin liittyviä tietoiskuja konsernijohto ja elinvoima toimialan yhteisissä aamukahvitilaisuuksissa sekä HR:n järjestämissä ajankohtaistilaisuuksissa. Eri palvelualueille tarjottiin lisäksi räätälöityjä koulutuksia yhteistyössä henkilöstöpalvelujen eri yksiköiden ja muiden palvelualueiden kanssa. Rekrytointiin liittyviä työkaluja ja palveluja kehitettiin, ja uusia toiminnallisuuksia pilotoitiin.

Kaupunginhallitus käynnisti päätöksellään 10.8.2026 yhteistoimintaneuvottelut Vantaan kaupungissa. Yhteistoimintaneuvottelujen toteutus edellyttää merkittävästi

työnantajavalmistelua henkilöstöpalveluissa koko syksyn ajan. Tämä saattaa vaikuttaa aiemmin asetettujen tavoitteiden etenemiseen.

Konsernipalveluiden palvelualue

Kevään 2026 aikana konserniohjaus on vetänyt Vantaa-konsernin sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen välisiä vuokraneuvotteluja. Neuvottelujen kohteena olivat kaupungin omistamat, vuoden 2027 alusta yhtiöitettävät sote-kiinteistöt sekä VAV Hoiva-asunnot Oy:n kolme hoivakohdetta, joiden vuokrasopimukset hyvinvointialue irtisanoi joulukuussa 2025. Neuvottelut saatiin päätökseen ja neuvottelutulos hyväksyttiin toukokuussa 2026. Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen tuodaan päätöksentekoon syksyn 2026 aikana.

Konserniomistusten kokonaissuunnitelma hyväksyttiin konsernijaostossa alkuvuodesta 2026. Suunnitelmaan sisältyneet VTK:n ja kaupungin väliset tonttikaupat on hyväksytty kaupunkitilalautakunnassa 14.4.2026 § 16 ja § 17 ja kaupat toteutettiin kevään 2026 aikana. VTK-konsernin rakenteen uudistaminen etenee ja tarkoituksena on, että Vivamus Kiinteistöt Oy on kaupungin suoraan omistama tytäryhtiö 2027 alusta lukien.

Hankintojen tiedolla johtamisen kehittämistyö jatkuu, vaikka tietoalustan kanssa on vielä haasteita. Hankintasuunnitelmat keväälle 2027 on saatu toimialoilta. Hankintojen kategoriajohtamisen mallin kehittäminen toimialojen kanssa sekä hankintojen säästötavoitteiden ja seurantamallien työstäminen jatkuu. Keittiöverkkosuunnitelman konsulttiselvityksen raportti on esitelty hankejohtoryhmässä.

Tietohallinto on työstänyt Vantaan kaupungin digivisiosta luonnoksen, jonka pohjalta loppuvuoden aikana käydään keskustelut toimialojen kanssa yhteisen näkemyksen saamiseksi. Toimialojen tueksi on perustettu tekoälyagenttitehdas, jonka tehtävänä on tukea toimialoja tekoälyn hyödyntämisessä. Tavoitteena on lisätä henkilöstön ymmärrystä tekoälyn hyödyistä ja kartoittaa samalla kokonaiskuvaa sen mahdollisuuksista Vantaalla.

Digione on otettu käyttöön pilottikoulussa Päiväkummussa. Tavoitteena on laajentaa järjestelmän käyttö kaikkiin Vantaan peruskouluihin lukuvuoden aikana.

Bloomberg Innovaatiotiimin (i-team) työ on edennyt tavoitteiden mukaisesti. Ensimmäiset testit ja kokeilut toteutettiin kesällä Ratikkakaupungin asukas- ja

yritysviestintään liittyen, vuorovaikutuksessa viestinnän sekä Tikkurilan asukkaiden ja kivijalkayrittäjien kanssa. Asukasvuorovaikutukseen osallistui yli 500 asukasta.

Työllisyyden ja kotoutumisen teemassa on selvitetty työllistävän kalustekunnostuksen ja -kierrätyksen toimintamallia ja tähän liittyvän uuden liiketoiminnan perustamista osaksi konsernin toimintaa. Kalustekunnostuksen ja -kierrätyksen toimintamallilla on laskettu olevan mahdollisuus merkittäviin säästöihin strategiakaudella. Lisäksi teemassa on valmisteltu syyskuussa käynnistyvää yhteistyötä Kotoutumisen ohjelman kanssa ja toimenpiteitä yrittäjyyden edistämiseksi yhteistyössä Business Vantaan ja Uusyrityskeskuksen kanssa.

Innovaatiokyvykkyyksien ja -kulttuurin kehittämisessä on analysoitu kaupunkiorganisaation lähtötasoa toteuttamalla HR:n kanssa Henkilöstön menestystekijät -kysely, johon vastasi yli 1 900 kaupungin työntekijää. Kyselyn tulokset ja jatkotoimenpiteet esiteltiin kaupungin johtoryhmälle elokuussa. Lisäksi i-team on järjestänyt useita sisäisiä työpajoja eri palvelualueiden kanssa ja viestinyt aktiviteeteista toteuttamalla toistakymmentä webinaaria, jotka ovat olleet henkilöstölle avoimia.

Elinvoimapalveluiden palvelualue

Elinvoimapalveluiden toiminta perustuu laaja-alaiseen verkostoyhteistyöhön sekä aktiiviseen vuorovaikutukseen vantaalaisen elinkeinoelämän kanssa. Palvelualueen suunniteltu henkilöstökapasiteetti on saavutettu alkuvuonna 2026 ja kehittämistyötä on jatkettu aktiivisesti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunkitasoiset Elinvoima- ja elinkeinopoliittiset periaatteet kesäkuussa 2026 sekä Elinvoima- ja työllisyysohjelman strategiakaudelle 2026–2029 elokuussa 2026. Ohjelman tavoitteina ovat mm. työllisyyskehityksen muuttaminen positiiviseksi, investointien voimakas kiihdyttäminen Vantaalle sekä houkuttelevan kaupunkikokemuksen kehittäminen. Ohjelman toimeenpano on aloitettu, uusia toimenpiteitä suunnitellaan sekä uusia kumppaneita ja rahoituslähteitä kartoitetaan.

Ennakointityössä nuorten tulevaisuususkon vahvistamiseen liittyvää tutkimusta hyödynnetään mm. nuoriso- ja yhteisöpalveluissa sekä nuorten yrittäjyys- ja työelämätaitojen kehittämisessä. Lisäksi alkuvuoden aikana on ennakoitu Iranin sodan vaikutuksia ja järjestetty Vantaan toinen Tulevaisuusfoorumi. Kesällä käynnistettiin elinkeinorakenteen visiotyö.

Nuorten yrittäjyys- ja työelämä- eli YTY-ryhmä on virallistettu. Ensimmäinen pilottiluonteisesti toteutettu YTY-Akatemia kokosi yhteen nuorten yrittäjyyttä ja työelämäyhteyksiä tukevia tahoja kesäkuussa, ja seuraavaa tapaamista suunnitellaan lokakuun alkuun. Kesäyrittäjyysohjelmaan osallistui yli 100 nuorta. Yrittäjyys- ja taloustaitojen vahvistamista kouluissa edistetään yhteistyössä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa, ja syksylle on valmisteltu uusia ryhmä-TET-pilotteja klusteritoiminnan ja perusopetuksen yhteistyönä.

Tikkurilan osaamiskampuksen kehittämistyön kaupunkitasoinen koordinaatiovastuu siirtyi elinvoimapalveluille vuoden alussa. Kampukseen liittyvä kehittämishankevaihe on päättynyt ja alueen rakentamiseen sekä palveluiden kehittämiseen liittyvä työ jatkuu toimialojen ja verkostojen voimin. Business Vantaa Hub -palvelukonseptille luotu pilotointiympäristö on otettu käyttöön Yrityspalvelukeskus Leijassa ja ohjauspalvelun työkaluksi on kehitetty tekoälyä hyödyntävää digitaalista palvelukarttaa.

Yritys-korkeakouluyhteistyötä on vahvistettu ja neuvotteluja käyty useiden oppilaitosten kanssa. SITRA-yhteistyötä yritysten TKI-toiminnan tukipalvelujen kehittämiseksi on jatkettu. Lisäksi on aloitettu yrityslähtöisen ja kysyntälähtöisen innovaatiotoiminnan rakentamista Vantaalle. Klusteritoiminnan yhteyteen on valmisteltu uusia palvelukokonaisuuksia ja tehty toimenpiteitä pk-yritysten osaamisen ja kilpailukyvyn tukemiseksi. Kesän ja syksyn aikana käynnistyy viisi ulkoisesti rahoitettua kehittämishanketta.

Kaupunkitasoinen projektitoimisto on tukenut kaupunkikehityshankkeiden sekä EU-rahoitteisten projektien valmistelua. Toimialojen käyttöön on lanseerattu AI-rahoitusagentti kehittämistarpeisiin sopivien rahoitusmahdollisuuksien hakuun. Projektitoimiston koordinoiman innovaatioverkoston jäsenmäärä on kasvanut 222:een, ja verkostolle on järjestetty tilaisuuksia, työpajoja ja rahoitusinfoja. Ohjelmajohtajien kanssa on valmisteltu ulkoisen rahoituksen tuen suunnitelmaa muutosohjelmittain sekä suunniteltu muutosohjelmien tueksi tarvittavia tukitoimia ulkopuolisen rahoituksen hyödyntämiseksi. Ulkoisesti rahoitetuista hankkeista merkittävä uusi avaus on kansainvälinen CIRCULANDIA-kiertotaloushanke.

Aviapoliksessa toimivan Vantaa Startup Runwayn palveluja on kehitetty edelleen, ja Vantaalle on sijoittunut uusia kansainvälisiä startup -yrityksiä. Startup- ja kasvuyritystoimintaa sekä maahanmuuttajien yrittäjyyttä on edistetty mm. yhteistyöllä

Innovestor sijoittajayhteisön kanssa. Kasvuyritysten ja perinteisten yritysten törmäyttämistä on tuettu kansainvälisissä tapahtumissa, kuten VivaTech- ja Arctic15-messuilla. Kansainvälisten osaajien rekrytointia tukevan palvelumallin kehittämistä on jatkettu yhteistyössä kuutoskaupunkien, Business Finlandin ja TEM:n kanssa.

Vantaan matkailun kehittämistä on jatkettu suunnitelmallisesti ja kuluttajille suunnattua mainontaa on tehty kotimaassa sekä kansainvälisesti. Yrityksiä, kansainvälisiä osaajia sekä matkailua tukevia tapahtumia on järjestetty noin joka toinen viikko. Tapahtumien, luovien alojen ja kaupunkikokemuksen uusia elinvoima-avauksia on valmisteltu.

Kansainvälistä yhteistyötä lentoasemaympäristössä on vahvistettu aktiivisesti. Lentokentän talousalueen Airport Region -verkoston perustamista valmistellaan, ja Vantaa on liittynyt Airport City Developers Network (ACDN) -asiantuntijaverkostoon. Lisäksi yhteistyö Ranskan Val-d'Oisen alueen kehittämisorganisaatio CEEVO:n kanssa jatkuu.

Kaupunkitasoisen asiakkuudenhallintajärjestelmän (CRM) käyttöönotto on edennyt suunnitellusti. Järjestelmä siirtyy testausvaiheesta käyttöön syksyn aikana, ja kaupungin pilottiryhmä aloittaa sen käytön syyskuussa. Palvelualueella on myös käynnistetty tekoälyn käyttötapausten kartoitus johtamisen ja tiimien työn tueksi.

Asiakkuusyksikkö on toteuttanut yli 200 yritystapaamista Vantaan keskeisille työllistäjille. Aluetyöhön on osallistuttu aktiivisesti ja Vantaan ratikan työmaa-alueella sijaitsevia yrityksiä on kontaktoitu osana ennakoivaa asiakastyötä. Yritysten systemaattisen houkuttelutyön toimintamallin kehittäminen on käynnissä. Tonttimyynnissä on edistetty 45 tontin myyntiä ja löydetty potentiaalisia asiakkaita. Yritysneuvontapalveluissa neuvontojen määrä ja tavoittavuus ovat nousseet viime vuodesta. Yhteistyötä on tehty tiiviisti työllisyyspalveluiden ja Varian kanssa yritysten työvoimatarpeisiin vastaamiseksi.

Työllisyyden ja kotoutumispalvelujen palvelualue

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue tukee vantaalaisten työllistymistä ja varmistaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa työmarkkinoiden kohtaannon toteutumisen. Palvelualue vastaa vantaalaisten työttömien työnhakijoiden asiakaspalvelusta sekä työvoiman ulkopuolisten kotoutuja-asiakkaiden palveluista. Lisäksi palvelualue vastaa mm. kaupungin monikanavaisesta asiakaspalvelusta.

Työttömyys on kasvanut edelleen Vantaalla vuoden 2026 aikana ja on erittäin korkealla tasolla. Työnhakija-asiakkaiden määrä ja kotoutumislain piirissä olevien työvoiman ulkopuolisten asiakkaiden määrä on noussut vuoden 2026 aikana. Erityisesti alle 30-vuotiaiden asiakkaiden määrä on kasvanut merkittävän paljon. Asiakasmäärän lisääntymisestä huolimatta asiakastyytyväisyys on ollut erittäin hyvällä tasolla.

Asiakaskunnan lisääntymiseen tarkastelujaksolla vaikutti työnhakijan palveluprosessin, työnvälityksen ja työttömyysturvaseuraamusten lakiuudistus (HE 108/2025-kokonaisuus). Uudistus muutti samanaikaisesti työvoimapalveluiden järjestämistä, työttömyysturvaa, kotoutumislakia, kuntouttavaa työtoimintaa ja monialaista työllistymisen edistämistä koskevaa sääntelyä.

Järjestämislakiin tuli muutoksia yleistukilain myötä 1.5.2026 alkaen. Muutosten myötä pitkäaikaistyöttömien palvelutarvetta arvioidaan aikaisempaa systemaattisemmin ja asiakaspalvelua tehostetaan.

Nuorten rekrytointituen ja Vantaa-lisän myöntämisehtoja on päivitetty. Lainsäädäntö määrää työnhakuprofiilin pääsääntöisesti pakolliseksi kaikille uusille ja nykyisille työnhakijoille 1.9.2026 alkaen.

Palvelualueella on valmisteltu kaupunkistrategian mukaisia ohjelmia, elinvoima- ja työllisyysohjelmaa sekä kotoutumisen ohjelmaa. Elinvoima- ja työllisyysohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa elokuussa.

Palvelualueella on valmisteltu pääkaupunkiseudun työvoimaviranomaisten yhteistä tulosperusteista valmennuspalvelua pitkäaikaistyöttömille sekä Vantaan omaa valmennuspalvelukokonaisuutta. Hankintojen kilpailutukset toteutetaan syksyn 2026 aikana. Lisäksi kesän aikana kilpailutettiin pääkaupunkiseudun työvoimaviranomaisten yhteinen koulutusten hankintarekisteri, jonka hankintapäätös tehdään syksyn 2026 aikana.

Palvelualueella vahvistetaan ennaltaehkäisevää työtä. Kesällä alkaneen Työkioski-hankkeen (ESR+) avulla kehitetään ennaltaehkäiseviä työllisyyspalveluja esimerkiksi loppuvaiheen opiskelijoille, osa-aikatyössä oleville sekä alueelle muuttaville. Tavoitteena on edistää työnhakijoiden ja työnantajien nopeaa kohtaamista sekä tukea työllistymistä jo varhaisessa vaiheessa, jotta kohderyhmään kuuluvat eivät päätyisi työllisyyspalvelujen asiakkuuteen.

Integration 2026 -hankkeessa on valmisteltu lokakuussa 2026 Vantaalla järjestettävää kotoutumisen ja maahan muuttaneiden työllistämisen ammattilaistapahtumaa. Hanke saa rahoitusta Euroopan Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta. Valtakunnalliseen tapahtumaan odotetaan 800 osallistujaa paikan päälle, minkä lisäksi etäosallistujia tulee olemaan vähintään sama määrä.

Työ- ja elinkeinoministeriön erityisavustuksella on kilpailutettu kansainvälisille asiakkaille suunnattu selkosuomenkielinen yrittäjyyskoulutus sekä hankittu myös nuorille luku- ja kirjoitustaidottomille asiakkaille uusi mentorointipalvelu. Lisäksi omaa työvoimakoulutusta on saatu aikuisille, luku- ja kirjoitustaidottomille ja kansainvälisille asiakkaille.

Kuntalaispalveluiden palveluissa on ollut alkuvuoden aikana noin 80 000 asiakaskontaktia. Vantaa-infon asiointipisteissä on asioinut noin 61 000 asiakasta ja puhelimitse noin 15 000 asiakasta. Vuoden alussa käynnistyneessä tehostetun digituen palvelussa on neuvottu yli 3 000 asiakasta. Palvelussa Vantaa-infon työntekijät tukevat työllisyys- ja kotoutumispalveluiden asiakkaita digiasioissa ja antavat neuvontaa kaupungin ja muiden viranomaisten palveluita koskevissa asioissa. Päivittäinen neuvonta sekä viikoittaiset perusdigitaitojen parantamiseen keskittyvät opastukset työllisyys- ja kotoutumispalvelujen asiakkaille jatkuvat edelleen.

Kesän aikana on valmisteltu liikkuvan Vantaa-infon neuvontaa ja digitukea uusiin kohteisiin Korson kirjastoon ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton tiloihin Hakunilaan. Pilotit uusissa kohteissa käynnistyvät syyskuussa.

Asiakastyytyväisyyden mittaus työllisyys- ja kotoutumispalveluiden asiakkaille valmistellaan ja mittaus tehdään loppuvuoden aikana. Kaupunkitasoinen kilpailutus asiakastyytyväisyyden mittauksen palveluntuottajasta toteutettiin keväällä.

Kuntademokratian palvelualue

Lakiasioiden ja päätösvalmistelun palveluyksikössä on valmisteltu Elä sellaisena kuin olet -Vantaan kaupungin toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma strategiakaudelle 2026–2029, joka on hyväksytty kaupunginhallituksessa 8.6.2026 ja merkitty tiedoksi valtuustossa 22.6.2026. Palveluyksikössä on valmisteltu myös Vantaan kaupungin tekoälyperiaatteet, jotka on hyväksytty kaupunginhallituksessa 22.6.2026. Palveluyksikköön on perustettu tietosuojatiimi, jota vetää kaupungin tietosuojavastaava ja johon on palkattu aikaisemman yhden

tietosuojasuunnittelijan lisäksi kaksi määräaikaista tietosuojasuunnittelijaa tekemään tietosuojan vaikutustenarviointeja.

Tiedonhallintayksikössä työajasta suuren osan on vienyt kaupunkitasoinen asian- ja kokoushallinnan uudistamisen hanke. Keväästä saakka on käyty läpi järjestelmän vaatimuksia toimittajan kanssa, jotta varmistetaan yhteisymmärrys ja toteutuksen sopimuksenmukaisuus. Testiympäristö on käytössä ja pääkäyttäjäkoulutukset sekä järjestelmän konfigurointi ovat käynnissä. Integraatioita, migraatioita ja käyttäjähallintaa valmistellaan. Tiedonohjaussuunnitelman päivitystyö on jatkunut ja lisätyöksi on tullut TOS:n rakenteen muuttaminen järjestelmän käyttölogiikkaan sopivaksi. Yksikön suunnittelutiimin resurssit ovat koetuksella, koska hanketyön lisäksi he hoitavat myös nykyisten järjestelmien pääkäyttäjätehtävät, koulutukset ja käytöntuen sekä tukevat toimialoja näiden kehittämishankkeissa tiedonhallinnan osalta.

Kaupunkitasoisen digitointisuunnitelman mukainen analogisen aineiston kartoituskysely tehtiin toimialoille toukokuussa 2026. Vastauksia saatiin 52 kappaletta, ja niiden perusteella paperiaineistoa on vielä toimialoilla noin 1 080 hyllymetriä, joista pitkäaikaisesti tai pysyvästi säilytettävää on noin 400 hyllymetriä. Toimialoilla lähiarkistojen järjestämistyö on lähtenyt käyntiin. Toimialoilla olevalle aineistolle ei ole vielä tehty arvonmääritystä tai digitointisuunnitelmaa. Kaupunginarkiston nykyisellä digitointiohjelmistolla ei pystytä tuottamaan Kansallisarkiston määräysten mukaista digitointia, jonka jälkeen paperiasiakirjat saisi hävittää. Digitoinnista on aloitettu tuotantotapatarkastelu, jossa verrataan omana työnä tehtävää digitointia ostopalveluun.

Toimialatasoisen Kojeen johdon assistenttitiimin toimintaa on kehitetty voimakkaammin tiimimalliin siirtymällä, millä on tavoiteltu yhtenäisempiä toimintatapoja, henkilöriippuvuuden vähentymistä ja toimivampi sijaistuksia. Assistenttitiimille on luotu yhteinen palvelukanava, johon ohjataan assistenttien rutiinitehtäviä ja joka tukee sijaistuksia poissaolojen aikana.

Palvelualueella on aloitettu seuraavan vuoden kevään eduskuntavaalien järjestäminen laatimalla vaalien yleiset periaatteet ja yleissuunnitelma sekä päivittämällä äänestysaluejakoa.

Viestintä

Kaupungin viestinnän painopisteet olivat toisella vuosikolmanneksella Vantaan ratikan ja ratikkakaupungin viestintä ja markkinointi, kaupungin omien

viestintäkanavien kehittäminen sekä kaupungin maineen ja mielikuvan rakentaminen viestinnän ja markkinoinnin keinoin. Viestinnän ja markkinoinnin toimintatapoja tehostettiin vähentämällä ulkoisia palveluostoja, jättämällä tehtäviä täyttämättä ja lisäämällä toiminnan vaikuttavuutta vaikuttavuusmittareilla ja analytiikalla.

Vantaan ratikka on Vantaan historian suurin investointi. Rakentamisen aikana ratikka näkyy kaikkialla kaupungissa: työmaissa, liikennejärjestelyissä, keskusteluissa ja mediassa. Samalla se muokkaa käsitystä siitä, millainen Vantaa on tulevaisuudessa. Ratikan rakentamisen lisäksi kaupunki viestii ja markkinoi laajasti myös ratikkakaupungin kehittämisestä.

Ratikkakaupungin viestintä ja markkinointi jatkui kesällä markkinointikampanjoilla, brändinäkyvyydellä työmaa-aidoissa ja perustamalla kaupungin sidosryhmien yhteinen viestintäryhmä, jonka tehtävänä on luoda ja koordinoida yhteinen tapa viestiä ratikkakaupungista rakentamisen aikana. Ryhmään osallistuu kymmeniä vantaalaisia organisaatioita ja yrityksiä tulevan ratikkareitin varrelta.

Kaupunkistrategian viestintä jatkui strategisten ohjelmien viestintäsuunnitelmien laadinnalla. Lasten ja nuorten kanssa yhdessä tehtiin lasten oikeuksista muistuttava videosarja. Aktiivisen mediaviestinnän ansiosta useita Vantaan strategisia aiheita nousi kesällä päämedioihin. Uusille vantaalaisille suunnattu Tervetuloa Vantaalle -tapahtuma herätti erityisesti kiinnostusta mediassa sekä nosti kotoutumisen palvelut ja niiden kehittämisen valtakunnalliseen keskusteluun.

Vantaan verkkosivut ovat kaupungin tärkein viestintäkanava ja niitä kehitetään jatkuvasti. Vantaa.fi tavoittaa yli 2,2 miljoonaa kävijää vuosittain. Vantaa.fi-sivusto siirrettiin uudelle tekniselle yhteistyökumppanille kesäkuussa. Ratikkakaupungista julkaistiin tarinallinen verkkosivusto.

Sosiaalisen median pääkanavien osalta vuoden 2026 trendi on ollut nouseva lähes kaikissa mittareissa viime vuoteen verrattuna. Kaupungin TikTok-kanava täytti kesällä vuoden, ja 1 500 seuraajaa tuli täyteen. Katseluita kertyi ensimmäisen vuoden aikana lähes kahdeksan miljoonaa.

Asukaslehden ilmestymiskertoja vähennettiin tänä vuonna neljästä numerosta kolmeen kustannussyistä. Kesällä toteutetun lukijakyselyn suositteluindeksi NPS 37,5 kertoi kovasta suosiosta aktiivilukijoiden keskuudessa. Asukkaat ilmoittivat toivovansa tasapuolisesti tietoa eri kaupunginosista. Erityisen kiinnostuneita lukijat olivat tapahtumista, palveluista ja kaupungin päätöksenteosta.

Viime vuonna perustettu kaupunkitasoinen uutiskirje *Ajankohtaista Vantaalta* tavoittaa tilaajansa hyvin: pääsääntöisesti yli 70 prosenttia vastaanottajista avaa kirjeen. Tämä tukee uutiskirjeen roolia tehokkaana kanavana ajankohtaisten uutisten jakamisessa painetun Asukaslehden tukena. Keväällä lanseerattu työllisyyspalvelujen uutiskirje osoittautui myös menestykseksi. Kirjeen avausprosentti on selvästi yli 60 prosenttia eli uutiskirjeiden huippuluokkaa.

Kaupunkimarkkinoinnissa Vantaa tekee tänä vuonna yhteistyötä 15 kaupunkilähettilään kanssa. Kaupunkilähettiläät kertovat omasta näkökulmastaan, millaista elämä, asuminen, opiskelu, yrittäjyys ja vapaa-aika Vantaalla ovat. Kevään ja kesän aikana sisällöt ovat tavoittaneet laajasti eri kohderyhmiä: kokonaisuudessaan ne ovat keränneet yli 790 000 näyttökertaa, tavoittaneet yli 500 000 käyttäjää ja keränneet yli 26 000 sitoutumista julkaisuihin.

Suositun Vantastic-podcastin kuudes kausi käynnistyi keväällä 2026. Kauden uutena juontajana toimi Viivi Pumpanen, ja vieraina nähtiin muun muassa Käärijä. Kaudelle tuotettiin seitsemän jaksoa, joissa tutustutaan Vantaan suuralueisiin ja tuodaan monipuolisesti esille niiden ihmisiä, ilmiöitä ja kiinnostavia paikkoja. Vantastic-podcastsarjan kuudennen kauden jaksot ovat keränneet Spotifyssa ja YouTubessa lähes 72 000 katselu/kuuntelukertaa. Kaikki kaudet yhteensä laskien podcastin parissa on kertynyt noin 303 000 katselu- ja kuuntelukertaa sekä 58 000 tuntia katselu- ja kuunteluaikaa.

Sekä kaupunkilähettiläiden että Vantasticin tavoitteena on vahvistaa Vantaan mielikuvaa houkuttelevana, elävänä ja helposti lähestyttävänä kaupunkina, erityisesti uusille asukkaille, osaajille ja yrityksille. Sisällöissä korostuvat arjen sujuvuus, luonto, liikenneyhteydet, alueiden monipuolisuus sekä se, että Vantaa on usein mainettaan parempi.

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma on edennyt suunnitelman mukaan. Uusi tarkastusprosessi ja –raporttimalli on otettu käyttöön.

13 Kasvatus ja oppiminen

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2025	TA 2026	TOT 1–8 2026	TOT-%	Ennuste 2026
TOIMINTATULOT	33 467	31 414	19 339	62	33 805
TOIMINTAMENOT	-603 660	-642 151	-396 983	62	-639 261
TOIMINTAKATE	-570 193	-610 736	-377 644	62	-605 456

Palvelualueittain toteuma

1 000 €	TA 2026	TOT 1–8 2026	TOT-%
Kasvatus ja oppiminen yhteensä			
Toimintatulot	**31 414**	**19 339**	**62**
Toimintamenot	**-642 151**	**-396 983**	**62**
Toimintakate	**-610 736**	**-377 644**	**62**
Kasvatus ja oppiminen, bruttoyksiköt yhteensä			
Toimintatulot	30 382	18 169	60
Toimintamenot	-552 366	-342 183	62
Toimintakate	-521 984	-324 014	62
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-123	-74	60
Toimintakate	-123	-74	60
Yhteiset palvelut			
Toimintatulot	0	38	0
Toimintamenot	-5 872	-3 266	56
Toimintakate	-5 872	-3 228	55
Perusopetus			
Toimintatulot	18 532	10 204	55
Toimintamenot	-280 879	-178 232	63
Toimintakate	-262 347	-168 028	64
Varhaiskasvatus			
Toimintatulot	11 435	7 681	67
Toimintamenot	-248 461	-149 750	60
Toimintakate	-237 026	-142 070	60

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

1 000 €	TA 2026	TOT 1–8 2026	TOT-%
Svenskspråkiga servicen			
Toimintatulot	415	246	59
Toimintamenot	-17 031	-10 861	64
Toimintakate	-16 616	-10 615	64
Kasvatus ja oppiminen, nettoyksiköt yhteensä			
Toimintatulot	1 033	1 170	113
Toimintamenot	-89 785	-54 800	61
Toimintakate	-88 753	-53 630	60
Toisen asteen koulutus			
Toimintatulot	1 033	1 170	113
Toimintamenot	-89 785	-54 800	61
Toimintakate	-88 753	-53 630	60

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on toteutettu talouden tasapainottamistoimenpiteitä suunnitelman mukaisesti. Uusi Aviapoliksen lukio aloitti toimintansa väliaikaisissa tiloissa. Ensimmäinen koulu on ottanut DigiOnen käyttöönsä. Ammattiopisto Varia sai opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa 18.5.2026 allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti toiminnanohjauskokeilun strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi vuosille 2026–2029 harkinnanvaraista rahoitusta. Elokuussa alkoi perusopetuksessa valmistavan opetuksen lisäopetus.

Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvat talousarviota korkeampina. Varhaiskasvatuksen henkilöstö- ja työvoiman vuokrauksen kustannukset alittavat talousarvion merkittävästi. Kotikuntakorvausten, valmistavan lisäopetuksen resurssointi ja opettajien kelpoisuusasteen nousu aiheuttavat lisätalousarviopainetta. Lisätalousarvion tarve ja kokonaisuus varmistuu myöhemmin syksyllä.

Toimialan sitovan tavoitteen ennustetaan toteutuvan.

Talousarvion toteutuminen 2026

Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 2,3 milj. euroa talousarviota korkeammalla tasolla. Talousarvion ennustetaan alittuvan menojen osalta noin 2,9 milj. eurolla. Varhaiskasvatuksen kokonaishenkilöstömenojen arvioidaan alittavan talousarvion merkittävästi. Varhaiskasvatuksen henkilöstömenojen arvioidaan alittuvan 7 milj.

euroa talousarvioon nähden. Työvoiman vuokrauksen kustannukset ovat alemmalla tasolla edelliseen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden, mutta siihen varatun määrärahan arvioidaan ylittyvän 2 milj. euroa. Näin ollen varhaiskasvatuksen kokonaishenkilöstömenojen arvioidaan alittuvan 5 milj. euroa. Kotikuntakorvausten nousu, valmistavan lisäopetuksen resurssointi ja opettajien kelpoisuusasteen nousun vaikutukset lisäävät painetta lisätalousarviolle. Hankkeisiin ja valtionosuuksiin liittyvät lisätalousarvioesitykset ovat myös mahdollisia. Kokonaisuutena toimialan arvioidaan pysyvän talousarviossa.

Uutena valtion lisärahoituksen myötä toteutetaan ns. lisävalo-opetusta (lisäopetusta maahanmuuttajien valmistavasta opetuksesta siirtyville oppilaille) vuositasolla 1,2 milj. euron lisärahoituksella.

Ammattiopisto Varia sai opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa 18.5.2026 allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti toiminnanohjauskokeilun strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi vuosille 2026–2029 harkinnanvaraista rahoitusta julkisen talouden 2027–2029 suunnitelman puitteissa 2 110 000 euroa. Harkinnanvarainen rahoitus myönnetään strategiakaudella vuosittain kunkin vuoden talousarvion määrärahasta, mikäli eduskunta vahvistaa talousarvioehdotuksen. 18.6.2026 päivätyllä opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä Varialle on myönnetty toiminnanohjauskokeilun harkinnanvaraista rahoitusta vuodelle 2026 yhteensä 794 900 euroa.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Uusi Aviapoliksen lukio aloitti toimintansa suunnitellusti elokuussa väliaikaisissa tiloissa. Uusi lukiorakennus otetaan käyttöön ensi vuonna. Ammattiopisto Varia sekä opetus- ja kulttuuriministeriö allekirjoittivat ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauskokeiluun liittyvän sopimuksen strategiakautta 2026–2029 koskien 18.5.2026.

Koko kevään ajan 2026 varhaiskasvatuksessa on ollut noin 200 lasta vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Lapsimäärä on historiallisesti ensimmäistä kertaa vähentynyt. Vastaavasti henkilöstötarve on vähentynyt ja Seuren tilaukset ovat laskeneet edelleen. Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on pysynyt samana. Tällä hetkellä varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen osallistuu 82 prosenttia vantaalaisista varhaiskasvatusikäisistä lapsista. Kolme vuotta täyttäneistä varhaiskasvatukseen osallistuu 94 prosenttia ja alle 3-vuotiaista 58 prosenttia.

Lukuvuoden 2026–2027 alkaessa perusopetuksen alustavan arvion mukaan lapsimäärä vähenee edellisestä vuodesta. Lapsimäärä ja muutoksen talousvaikutukset tarkentuvat viimeistään lokakuun aikana. Valmistavan opetuksen oppilaiden määrän lasku on merkittävä. Keväällä 2026 päätettiin lakkauttaa valmistavan opetuksen ryhmiä. Lukuvuoden alussa kuitenkin peruskoulun päättövaiheessa olevia 16-vuotiaita valmistavaan opetukseen oikeutettuja oppilaita on tullut odotettua enemmän, mikä haastaa ryhmien tarkoituksenmukaista täyttöastetta.

Vammaisopetuksessa käynnistettiin jälleen 9 uutta ryhmää. Tällä hetkellä näyttää siltä, että myös muuttavat oppilaat voidaan sijoittaa vapaana oleville hajapaikoille.

Perusopetuslakiin tuli kirjaus lisäValo opetuksesta, joka on tarkoitettu niille valmistavan opetuksen oppilaille, jotka eivät saavuta valmistavan opetuksen aikana asetettua kielitaitotasotavoitetta. Lukuvuonna 2026–2027 rahoituspohjana on kuitenkin sen hetkinen valmistavan opetuksen oppilasmäärä, mikä tulee jatkossa muuttumaan suoriteperusteiseksi. Tämän lukuvuoden aikana tulee rakentaa malleja lisäValo opetuksen toteuttamiseksi.

Ensimmäinen koulu (Päiväkummun koulu) aloitti toimintansa DigiOne ympäristössä 5/2026. Riippuen hankkeen toiminnallisuuksien valmistumisesta, Vantaan tavoitteena on saada kaikki koulut käyttämään DigiOnea lukuvuoden 2026–2027 aikana.

Kolmen uuden päiväkodin toiminta käynnistyi alkuvuodesta. Aviapoliksen alueella toimintansa on aloittanut Lentolan päiväkoti (korvaa Riihipellon ja uusia paikkoja 42), Tikkurilassa päiväkotipaviljonki Kielo (korvaa Peltolan) ja Hakunilassa Satulakujan päiväkoti (korvaa Hakunilanrinteen ja uusia paikkoja 63). Syksyllä on avautunut lisäksi kolme uutta päiväkotia. Karhunkierroksen päiväkoti Pähkinärinteessä (korvaa Autioniityn, Karhunpesän ja ryhmäperhepäiväkodit Otson ja Mesikämmenen ja uusia paikkoja 21), Puutarhatien päiväkoti Koivuhaassa, uusia paikkoja 168 ja Metsänhaltijan päiväkoti Matarissa (korvaa Matarin päiväkodin ja uusia paikkoja 21).

Tikkurilan osaamiskampushanke jatkoi Business Vantaa Hub fyysisen tilan pilotointia yrityspalvelukeskus Leijassa. Kevään ja kesän aikana valmisteltiin digitaalisen palvelukartan ja siihen liittyvän tekoälyohjauksen jatkokehittämistä yhteistyössä yritys- ja kotoutumispalveluiden kesken. Oppilaitoskorttelin rakentaminen käynnistyi. Kampusasumisen tutkimushanke käynnistyi ja kahteen alueen pohjoispään tonttiin

saatiin tonttivaraukset. Kehittämishankkeen päätöstilaisuus toukokuun lopussa keräsi laajasti sidosryhmiä yhteen. Kampuskehittämisen vastuut jaettiin toimialoille.

Toimialalla on jatkettu talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteuttamista suunnitellusti.

- Yksityisen hoidon tuen kuntalisää laskettiin 1.3. lähtien. Säästöt tulevat näkymään loppuvuodesta.
- Päiväkotien täyttöaste on noussut 1,1 prosenttia viime vuodesta ja on nyt 94,5 prosenttia.
- Talouden tasapainottamistoimenpiteinä on lakkautettu 31.7. alkaen Pehtoorin, Ojahaan, Eppilän ja Minkkipuiston päiväkodit sekä Malminurmen esiopetustila.
- Avoimet päiväkodit Niittyvilla, Karhunkolo, Tähdenlento ja Länsimäki sekä ryhmäperhepäiväkodit Otso ja Mesikämmen lakkautettiin 31.7.
- Varhaiskasvatuksen hoiva-avustajien kielituettu oppisopimuskoulutus on lopetettu.

Lisäksi hallinnon henkilöstön rekrytointeja on viivästetty ja jätetty henkilökuntaa palkkaamatta.

16 Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2025	TA 2026	TOT 1–8 2026	TOT-%	Ennuste 2026
TOIMINTATULOT	13 954	14 727	8 879	60	14 499
TOIMINTAMENOT	-95 382	-97 566	-62 874	64	-97 118
TOIMINTAKATE	-81 428	-82 839	-53 995	65	-82 619

Palvelualueittain toteuma

1 000 €	TA 2026	TOT 1–8 2026	TOT-%
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi yhteensä			
Toimintatulot	**14 727**	**8 879**	**60**
Toimintamenot	**-97 566**	**-62 874**	**64**
Toimintakate	**-82 839**	**-53 995**	**65**
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi lautakunta			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-128	-52	41
Toimintakate	-128	-52	41
Yhteiset palvelut			
Toimintatulot	1 685	928	55
Toimintamenot	-6 163	-3 560	58
Toimintakate	-4 479	-2 632	59
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut			
Toimintatulot	903	651	72
Toimintamenot	-23 956	-15 551	65
Toimintakate	-23 053	-14 900	65
Liikunta			
Toimintatulot	6 271	3 611	58
Toimintamenot	-33 692	-21 126	63
Toimintakate	-27 421	-17 516	64
Nuoriso- ja yhteisöpalvelut			
Toimintatulot	2 125	1 688	79
Toimintamenot	-18 485	-12 924	70
Toimintakate	-16 360	-11 236	69
Elinikäinen oppiminen			
Toimintatulot	3 744	2 001	53
Toimintamenot	-15 142	-9 661	64
Toimintakate	-11 398	-7 660	67

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Ennusteen mukaan toimintakatteen alijäämä on 0,2 milj. euroa talousarviota parempi, sillä menojen alitus (0,4 milj. euroa) ylittää tulojen alituksen (0,2 milj. euroa). Irtaimen määrärahassa on ylityspainetta johtuen mm. kulttuuri- ja kirjastopalveluiden sekä Kuusijärven palveluiden tarpeista.

Toimialan keskeisistä uusista hankkeista Håkansbölen museo avattiin kesäkuussa ja Jumbon kirjasto avataan lokakuussa. Yhdessä Me-säätiön kanssa toteutettu nuorten toimintakeskus HALO avautuu syksyllä Havukoskelle. Ensi kesänä avautuvan Elmon uimahallin hanke sekä Oivallusten talon ja Tikkurilan kirjastotalon peruskorjaushanke etenevät suunnitellusti.

Liikuntapaikkojen ja -palveluiden käyttömäärä on pysynyt vakaana ja liikkumisohjelman toimeenpano on käynnissä. Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palveluiden kysyntä on pysynyt korkealla ja kulttuuripalvelut ovat lukuisilla tapahtumilla tarjonneet elämyksiä ja keränneet paljon yleisöä.

Talousarvion toteutuminen 2026

Tammi-elokuun toteumaan perustuvan ennusteen mukaan toimintatuotot toteutuvat 0,2 milj. ja menot 0,4 milj. euroa talousarviota pienempinä. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 0,2 milj. euroa talousarviota parempana.

Tulojen poikkeama johtuu pääasiassa hanketulojen muutoksista alkuperäiseen talousarvioon nähden. Menojen merkittävin poikkeama liittyy tilavuokriin, joiden ennustetaan alittavan talousarvio 0,35 milj. euroa. Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden sekä kulttuuripalveluiden tilavuokrat ylittävät budjetin, mutta tätä kompensoi liikuntapalveluiden talousarviota alhaisempi vuokrataso. Toimialan talousarvioon sisältyvät säästötoimenpiteet toteutuvat päätösten mukaisesti lukuun ottamatta nuoriso- ja yhteisöpalveluiden tiloista luopumisia, joiden vaikutus näkyy sisäisen vuokran periaatteiden vuoksi vasta ensi vuonna.

1.1.2025 perustetun Lasten ja nuorten juhlarahaston talous on toteutunut budjetoidusti.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Yhteisten palveluiden toiminta on jatkunut pääosin suunnitellusti. Kuusijärven palvelutuottajan kilpailutuksesta valitettiin markkinaoikeuteen, minkä vuoksi vanha palveluntuottaja jatkaa saunalippujen myyntiä ja kahvilapalveluita. Kuusijärven

sähkösaunojen remontin pitkittymisen, verkkokaupan käyttöönoton lykkääntymisen ja ennakoitua hieman heikomman myynninkehityksen vuoksi tuloissa ei päästä ennustettuun. Hyvinvointisuunnitelma on valmisteltu ja odottaa pääsyä luottamushenkilökäsittelyyn.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla isoimmat asukasvuorovaikutusprosessit ovat Myyrmäen Oivallustentalo ja Tikkurilan kirjastotalon peruskorjaus. Oivallustentalosta on järjestetty asukasilta ja käynnistetty asukasraadin kanssa yhteiskehittäminen. Peruskorjauksessa on tehty asukaskysely, haastateltu asukkaita erilaisissa tapahtumissa ja osallistettu kouluryhmiä suunnitteluun. Poikkitoimialaisessa osallisuustyössä on Voxit-hankkeessa järjestetty mm. seitsemän Voxit-keskustelua suuralueiden kehittämisestä asukkaille sekä henkilöstölle keskustelu talouden säästötoimenpiteiden ideointiin. Kaupungin kirjasto ja osallisuuspalvelut ovat olleet mukana Futures for you -hankkeessa, joka päättyi elokuun lopussa hyvin tuloksin. Hankkeessa järjestettiin demokratiakasvatus- ja tulevaisuusajattelutyöpajoja nuorille aikuisille, koulutettiin henkilökuntaa ja julkaistiin käytännön läheinen opas menetelmien hyödyntämiseen. Järjestöyhteistyön tiimoilta pidettiin järjestöfoorumi 9.4.2026.

Avustustoiminnan osalta uudet yleiset avustusehdot on otettu käyttöön huhtikuusta alkaen. Avustusta saavien kokemusta avustuksen hakemisesta ja käyttöselvityksen jättämistä on alettu seuraamaan palautekyselyn avulla. Palautekysely on valmisteltu ja lisätty avustusjärjestelmään. Palautekyselyyn on saatu muutamia vastauksia, joiden avulla voidaan määrittää kokemuksen lähtötaso ja kehittää toimintaa. Uuden avustusjärjestelmän hankinnan osalta kartoitettiin yhdessä kuntakumppaneiden kanssa yhteistä järjestelmäratkaisua. Ratkaisu koettiin liian kalliiksi eikä yhteishankintaa tehdä.

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden toiminta on toteutunut käyttösuunnitelman mukaisena. Myös henkilöstösuunnitelma toteutuu suunnitellusti. Lukuisat kulttuuritapahtumat ovat tarjonneet monipuolisesti kulttuurielämyksiä kaupunkilaisille ja keränneet paljon yleisöä.

Yhteensä kuusi suur- ja vetovoimatapahtumaa saatiin onnistuneesti maaliin ja jokaisessa yleisömäärä on ollut monituhatpäinen. Ylen toukokuinen kesäfestivaali kokosi Tikkurilan urheilupuistoon kolmen päivän aikana 43 000 kävijää. Festivaalin yhteydessä toteutettiin Vantaan alue yhteistyössä kumppaneiden ja vantaalaisten

toimijoiden kanssa. Korson purkutontille keväällä mahdollistettu Korson kylätori on matalan kynnyksen väliaikainen tapahtumapaikka, jossa Vantaan toimijat, kolmannen sektorin toimijat ja muut yhteistyökumppanit järjestivät kesän aikana markkinoita, kulttuuriohjelmaa ja yhteisöllisiä tapahtumia.

Vantaan kaupungin kesälava toteutettiin tänä vuonna kolmella eri tapahtumapaikalla; Kulttuuritalo Martinuksen uudessa tapahtumapuistossa, Tikkurilassa sekä Myyrmäessä. Kesälavat ovat tapansa mukaan tarjonneet monipuolista ja laadukasta kulttuuritarjontaa maksuttomasti pitkin kesää ja ovat yltäneet yleisöennätyksiin.

Lumosalin kevät huipentui oppilaitosten ja taiteen perusopetuksen kevätnäytöksiin ja -juhliin. Esityskauden jälkeen salin kattorakenteita kunnostettiin, ja sali on nyt jälleen esitysteknisesti ja työturvallisuuden osalta täydessä käyttökunnossa. Mosaiikissa Marja-Verkon toiminta vakiintui osaksi tilan toimintaa. Kesäkausi oli vilkas Kino Myyrissä. Elokuun alussa alkaneet leffapiknikit värikkäine oheisohjelmineen keräsivät satoja katsojia vantaalaisiin puistoihin.

Vantaan taidemuseo Artsin suurimman julkisen taiteen hankkeen, Ratikan taidekokonaisuuden toteutus on alkanut portfoliohaulla ja kansainvälisellä taidekilpailulla. Artsi sai museovirastolta avustusta innovatiiviselle hankkeelle Kokoelmapoisto performatiivisena eleenä. Hankkeen toteutusvaihe alkaa elokuussa 2026.

Håkansbölen päärakennuksen peruskorjaus valmistui aikataulussa ja museo avattiin toimintasuunnitelman mukaisesti kesäkuun alussa. Kaupunginmuseon kokoelmien muutto on käynnissä. Kaupunginmuseon perusnäyttelyn uudistaminen on toteutusvaiheessa. Museoviraston avustuksella toteutettava hanke “Osallisuus osaksi museoarkea” on käynnissä.

Kirjastopalveluissa asiointi kirjastoissa säilyi alkuvuonna vakaana. Lasten aineistojen lainaus kasvoi useissa kirjastoissa, kuten Koivukylässä, Lumossa, Hakunilassa, Mosaiikissa ja Martinlaaksossa. Samalla Vantaan ratikan työmaa vaikutti asiakkaiden liikkumiseen, mikä näkyi kävijä- ja lainausmäärien laskuna erityisesti Tikkurilassa.

Tilahankkeet etenivät suunnitellusti. Pointin kirjasto Kartanonkoskella suljettiin toukokuun alussa, ja toiminnan siirtämistä Jumboon valmisteltiin tiiviisti. Jumbon kirjaston tilat luovutettiin kaupungille kesäkuussa, ja kirjaston kalustaminen etenee. Uusi

kirjasto avataan lokakuussa 2026. Myös Tikkurilan kirjastotalon uudistamishanke eteni aikataulun mukaisesti, ja palvelut siirtyvät väistötiloihin vuoden 2027 aikana.

Helmet-kirjastojen järjestelmäuudistus eteni uuteen vaiheeseen, kun järjestelmätoimittajaksi valittiin tanskalainen Systematic. Uuden Cicero-järjestelmän käyttöönotto Helmet-kirjastoissa on suunniteltu syksylle 2027.

Lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden lastenkulttuurikeskus Pessissä juhlittiin sen olemassaolon 40-vuotispäivää Synttärit-näyttelyllä ja siihen liittyvillä tapahtumilla. Pyykkituvassa osallistuttiin Håkansbölen kartanon avajaisiin kesäkuun alussa ja järjestettiin maksutonta ohjelmaa koko kesän ajan. Toteemissa kokeiltiin kesällä tilan käyttöä taiteilijoiden harjoitus- ja työskentelytilana.

Lastenkulttuuri osallistui kevään ja kesän isoihin yleisötapahtumiin mm. Ylen kesäkonsertin, Lastenkulttuurin juhlaviikon ja puistoruokailujen yhteydessä järjestämällä ohjelmaa perheille ja kartoittamalla näiden toiveita uusien tilojen suhteen. Backaksen perhepäivä järjestettiin yhteistyössä ravintola Backaksen kanssa 1.7. ja se keräsi monipuolisella ohjelmallaan 2 001 hengen yleisön.

Liikuntapaikkojen ja -palveluiden käyttömäärä on pysynyt vakaana vastaten vuoden 2025 tasoa. Pääsylippu- ja käyttövuoromaksuista saatavat tulot ovat nousseet johtuen hinnankorotuksista.

Kaupungin liikkumisohjelman toimeenpano on hyvässä vauhdissa: kahden vuoden aikana yli puolet toimenpiteistä on toteutettu, ja yhteistyö muiden palvelualueiden kanssa on sujunut hyvin. Vuosina 2026–2027 toteutusta jatketaan ja samalla arvioidaan päivitystarpeita. Liikunnan palvelualue on vastannut muun muassa liikuntapaikkasuunnitelman ja soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelman laadinnasta. Liikuntapaikkasuunnitelma linjaa liikuntaolosuhteiden kehittämistarpeet vuosille 2026–2035, ja soveltavan liikunnan suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet ulottuvat vuoteen 2029.

Taitis-toiminta on jatkunut suunnitellusti osana Liikkuva päiväkoti -kokonaisuutta. Toiminta vahvistaa 3–7-vuotiaiden lasten motorisia perustaitoja yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja paikallisten voimisteluseurojen kanssa. Taitikseen sisältyy liikuntatuokioita, henkilöstön osaamisen kehittämistä sekä perheliikuntaa tukevia sisältöjä. Toiminta on saanut myönteistä palautetta osallistujilta ja tukee kaupungin tavoitteita lasten liikunnallisen elämäntavan edistämisessä. Osallistujia

toiminnassa on ollut kevätkaudelle 743 lasta 37 päiväkodista. Syyskaudella ilmoittautuneita on 960 lasta 45 päiväkodista.

Elinvoimaa ja toimintakykyä elintapaohjauksella- ekosysteemistä voimaa –hanke on käynnistynyt. Hankkeessa kehitetään julkisen ja yksityisen sektorin välinen yhteistyömalli, joka vahvistaa elintapaohjauksen palvelupolkua ja parantaa vähän liikkuvien ja elintapasairauksien riskissä olevien työikäisten ohjautumista terveyttä edistäviin liikuntapalveluihin.

Tilavarauspalveluiden uudistamishanke on edennyt alkuvuoden aikana toimintamallin periaatteiden suunnittelusta kohti järjestelmähankintaa. Projektissa määriteltiin kaupunkilaajuisen tilavarauspalvelun keskeiset periaatteet ja tarkennettiin tavoiteltavaa toimintaa, joiden pohjalta on käyty teknistä vuoropuhelua mahdollisten toimittajien kanssa.

Uudet liikunnan avustusehdot ovat lautakunnan päätöksenteossa syyskuussa. Avustusehtoihin sisältyy myös Vantaan kaupungin julkilausuma lasten urheiluharrastamisesta. Avustusehtojen valmistelussa on ollut mukana lautakunnan nimeämä poliittinen ohjausryhmä. Ehtojen on suunniteltu tulevan voimaan 1.11.2026.

Osana palvelualueen tasapainottamistoimia Sporttikortti muuttui maksulliseksi 1.4.2026. Keskeisimmät muutokset olivat ikärajan lasku 70-vuotiaista 65-vuotiaisiin sekä kortin maksullisuus – puolen vuoden kortti maksaa 25 euroa ja vuoden kortti 50 euroa. Kortin hankinta ei enää edellytä asiointia Vantaa-infossa, vaan sen voi ostaa suoraan uimahallien kassoilta tai verkkokaupasta. Kortteja on myyty 1.4.-6.9.2026 välisenä aikana 2 474. Verkkokaupan kautta oli ostettu 5 korttia.

Elmon uimahallin rakentaminen etenee suunnitellusti, ja saman alueen yksityinen jäähallihanke on edennyt hyvässä yhteistyössä kaupunkiorganisaation sisällä. Osallistuvan budjetoinnin ulkokuntosalihankkeet ovat valmistuneet kevään ja kesän aikana ja vahvistavat edelleen Vantaan lähiliikuntapaikkaverkostoa. Leppäkorven liikuntahalli valmistuu vuoden 2026 lopussa.

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden toiminnassa on edetty asetettujen tavoitteiden mukaisesti ja palveluiden kysyntä on pysynyt korkealla. Kesän aikana saatiin päätökseen säästötoimina toteutetut toimitilamuutokset. Alueellisessa nuorisotyössä on tarkasteltu erilaisia nuorisotyön sisältöjä, ja erityisesti niiden saavutettavuutta, yhdenvertaisuutta ja tarvelähtöisyyttä. Lisäksi Alueellisen nuorisotyön

toimintasuunnitelmassa on tunnistettu ajankohtaisia ilmiöitä ja tehty toimipistetasoisia toimenpide- ja kehittämissuunnitelmia. Hakunilan ja Myyrmäen nuorisotilat ovat muuttaneet uusiin tiloihin aiempien tilojen sisäilmaongelmien vuoksi. Myös Kolohongan järjestötila muuttaa uuteen tilaan syksyn aikana entisen tilan käyttötarkoituksen muutoksen takia. Havukoskella on aloitettu yhteistyö Me-säätiön kanssa, joka vastaa syksyllä alueelle avautuvan nuorten toimintakeskuksen (HALO) toiminnasta. Yhteistyö Myyrmäellä toimivan Helsinki Mission Getto-Gymin kanssa on vakiintunut, monenlaista yhteistyötä tehdään mm. ohjausresurssien ja säännöllisen yhteistyöverkoston puitteissa. Valtakunnallisen Yhdenvertaisuuden osaamiskeskuksen kanssa on tehty yhteistyötä mm. erilaisten koulutusten tiimoilta ja koulunuorisotyöhön saatiin LVV:ltä rahoitusta erityisesti yhdenvertaisuuden kehittämiseksi.

Nuorten aikuisten palveluissa lisääntyneeseen palvelutarpeeseen on vastattu onnistuneesti. Etsivässä nuorisotyössä sekä nuorten työpajatoiminnassa ja yksilövalmennuksessa ilmoitus- ja asiakasmäärät ovat kasvaneet. Työpajatoiminnassa nuorten poissaolot ovat vähentyneet, ja toiminnan laajentamista tukevien paikkamäärien kasvattamisen valmistelu on käynnistetty. Työllistymisen ja koulutukseen siirtymisen tukea on vahvistettu tiivistämällä yhteistyötä työllisyys- ja kotoutumispalvelujen sekä aikuisten perusopetuksen kanssa. Erityistä huomiota on kiinnitetty vieraskielisten nuorten tavoittamiseen sekä heidän työllistymisensä ja koulutuspolkujensa tukemiseen.

Kohdennetussa katutyössä kohderyhmä on tarkentunut ja toimintamallia kehitetty rikoserityiseksi työksi yhteistyössä keskeisten kumppaneiden kuten RISEn ja poliisin kanssa. Oppilaitosnuorisotyössä ja nuorten aikuisten vapaa-ajan palveluissa on kehitetty vertaistoimintaa sekä vahvistettu matalan kynnyksen yhteisöllistä toimintaa nuorten osallisuuden ja hyvinvoinnin tukemiseksi. NEET-toimenpidesuunnitelmaa on toteutettu kaikissa Nuorten aikuisten palvelujen toimintayksiköissä tiiviissä monialaisessa yhteistyössä. Samalla on kehitetty palvelujen alueellista saavutettavuutta ja viestintää sekä vahvistettu nuorten asumiseen ja taloudenhallintaan liittyvää tukea. Vantaalla valmistelussa olevassa hyvinvointisuunnitelmassa ikäryhmän Nuoret aikuiset ja työikäiset keskeinen painopiste on 18–30-vuotiaissa nuorissa aikuisissa.

Yhteisöpalveluissa on alkuvuoden aikana panostettu kaupungin vapaaehtoistoiminnan koordinaatioon, yhteisönrakentajakursseihin,

työllisyyspolkujen suunnitteluun nuorten aikuisten palvelujen kanssa, valmius- ja varautumissuunnitteluun sekä turvallisuuskoulutuksiin. Asukastilojen osalta tavoitteena on edetä kohti yhteiskäyttöisempiä tiloja. Alkuvuonna on käynnistetty mm. Martinlaakson yhteisötilapilottia, luovuttu Tikkurilan asukastilasta ja siirretty asukastilatoiminta Liitoon. Järjestöjä on avustettu korvaavien tilojen löytämisessä olemassa olevista kaupungin toimipisteistä, luovuttu Rubiinin asukastilasta ja vakinaistettu toimintaa Mosaiikkiin. Koivukylän asukastilalla on yhteistyössä järjestelty perjantait Hyvän arjen rakentajien moninaisen järjestöjoukon käyttöön.

Alueellisten yhteisöjen toimijuutta ja aluemallia on tuettu osallisuustiimin kanssa kehittämällä Myönteisen aluekehitysohjelman asukasvuorovaikutusmalli ja yhteisöbudjetin käyttö aluejohtoryhmille sekä suunniteltu tähän liittyen Syödään yhdessä -illallinen. Martinlaakson yhteisötilan avajaisia vietettiin toukokuussa ja ne keräsivät runsaasti paikallista väkeä ja toimijoita juhlimaan uutta tilaa. Yhteisötilassa kaupungin eri toimijat kuten Aikuisopisto ja kulttuurinen nuorisotyö, kaksi kumppanijärjestöä ja useita muita järjestöjä sekä asukkaat tutustuvat toistensa toimintaan. Sovittelutoimiston siirtymistä oikeusministeriön hallinnonalalle Oikeuspalveluvirastoon on valmisteltu alkuvuoden aikana.

Yhteisessä pöydässä on hankittu uusia hävikkiruokaa lahjoittavia yrityksiä. Säännöllisesti lahjoittavien yritysten lukumäärä on noussut jo 67:ään, minkä vuoksi hävikkikilot ovat olleet kasvussa alkuvuoden aikana. Ruoka-apuverkoston kehittämistä on jatkettu uudistamalla palautekyselyä, verkostoon liittymisen prosessia ja verkostositoumusta. Verkostolle on suunniteltu kaksi koulutusta yhteisönrakentajakurssin lisäksi: ruoka-apu.fi -alustan käyttökoulutus ja elintarvikehygieniakoulutus ruoka-aputoimijoille. Yhteisöpalveluissa on kehitetty myös uudenlaista kestävän työllistämisen mallia, johon kuuluva uravalmennus aloitettiin Yhteisessä pöydässä. Malli on jo tuottanut ensimmäisen vakituisen työllistymisen.

Vuonna 2025 käynnistynyt Asunto kaikille –hanke yhdessä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa on jatkanut työtään pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi. Asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi jatketaan myös asumisneuvontatyötä Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksen (Varke) rahoituksella. Asumisneuvonnan kustannusvaikuttavuutta on selvitetty yhdessä kuuden muun suuren kaupungin kanssa yhteisellä tutkimushankkeella, jonka lopputuotoksena on sovellettava ja levitettävä malli. Ruoka-avun valtionavustushankkeessa

(THL) on raportoitu viime vuosi ja nyt valmistellaan tulevaa kaksivuotiskautta. Sen osana on luotu uusi osatoteuttajahakulomake Vantaan ja Keravan sisäiseen käyttöön. Hankkeeseen on palkattu korkeakouluharjoittelija 8 kuukaudeksi.

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden avustusten ehdot päivitettiin kevään aikana, ja uudet ehdot tulivat voimaan 1.7.2026. Järjestöille järjestetään syksyn aikana koulutusta oman toiminnan vaikutusten kuvaamisesta sekä keskustelu- ja verkostoitumistilaisuus yhteistyön edistämiseksi. Kohtaamispaikkatoiminta–konseptille on luotu tukimalli, ja järjestöt ovat toteuttaneet kohtaamispaikkoja yhtä lukuun ottamatta kaikilla suuralueilla. Palajärven leirikeskus on suljettu, ja kaikki leiritoiminta keskitetty Kukonnotkon leirikeskukseen. Heinäkuussa järjestettiin järjestyksessään toinen kesäleiri ukrainalaisen ystävyyskaupungin Boryspilin lapsille ja nuorille. Nuorisoalan yhdenvertaisuuden osaamiskeskuksen toiminta on ollut erittäin aktiivista ja antirasistista koulutusta sekä materiaaleja tarjotaan ammattilaisille ympäri Suomen. Osaamiskeskuksen toimikautta on pidennetty maaliskuun 2027 loppuun asti.

Elinikäisen oppimisen palvelualueella palveluita on uudistettu ja kehitetty vastaamaan kaupungin kasvun, väestörakenteen muutosten ja kotoutumisen tarpeisiin. Palvelualue on toimeenpannut kaupunkistrategiaa ja osallistunut kaupungin muutosohjelmien toteuttamiseen. Kansainvälistä yhteistyötä on jatkettu Unescon Learning Cities -verkostossa, jonka kautta hyödynnetään vertaisoppimista toiminnan ja palveluiden kehittämisessä.

Palvelualue on osallistunut aktiivisesti Oivallusten talon, Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon sekä Osaamiskampuksen suunnitteluun. Hankkeissa on tehty palvelumuotoilua sekä rakennettu uudenlaista toimintakulttuuria, joka perustuu tilojen yhteiskäyttöön, tiiviimpään yhteistyöhön ja asiakaslähtöisiin palvelukokonaisuuksiin.

Vantaan aikuisopiston opiskelijamäärät ovat jatkaneet kasvuaan erityisesti aikuisten perusopetuksessa ja maahanmuuttajataustaisille suunnatuissa koulutuksissa. Vuositasolla aikuisopisto järjestää noin 2 400 kurssia lähes 40 toimipisteessä ja tavoittaa noin 47 000 osallistujaa. Suomi toisena kielenä -kursseille osallistuu vuosittain yli 7 000 henkilöä, ja aikuisten perusopetuksessa opiskelee noin 300 opiskelijaa. Kasvava tarve on näkynyt erityisesti kotoutumista, osaamisen vahvistamista ja työelämävalmiuksia tukevien opintopolkujen kehittämisessä.

Taiteen perusopetuksessa on valmistauduttu uuden lainsäädännön toimeenpanoon käynnistämällä palvelukokonaisuuden, järjestämistapojen ja

avustusperiaatteiden uudistaminen. Valmistelua tukee yhdessä Helsingin ja Espoon kanssa toteutettu laatuselvitys, jonka tuloksia hyödynnetään päätöksenteossa ja toiminnan kehittämisessä. Uudistuksen yhteydessä selkiytetään toimijoiden rooleja ja vastuita sekä uudistetaan avustuskokonaisuutta siten, että se tukee nykyistä paremmin toiminnan laatua, yhdenvertaisuutta, alueellista saavutettavuutta ja kaupungin palvelutarjontaa täydentävää toimintaa. Tavoitteena on varmistaa lasten ja nuorten yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua laadukkaaseen taiteen perusopetukseen eri puolilla kaupunkia.

Palvelualueella on vahvistettu tiedolla johtamista kehittämällä yhteistä tietopohjaa toiminnan, talouden ja palveluiden vaikuttavuuden seurantaan. Musiikkiopisto, Kuvataidekoulu ja Harrastusten Vantaa kehittävät toimintaansa painottaen saavutettavuutta, osallisuutta ja pitkäjänteisiä harrastuspolkuja. Vuositasolla Harrastusten Vantaan toimintaan osallistuu yli 7 000 lasta ja nuorta noin 300 harrastusryhmässä. Vantaan musiikkiopistossa on vuosittain noin 2 000 oppilasta ja Vantaan kuvataidekoulussa noin 850 oppilasta. Kaupunkistrategian harrastamistavoitteen toimeenpanoa tukee laaja tiedonkeruu, jossa on kartoitettu lasten ja nuorten harrastustoiveita sekä harrastamattomuuden syitä. Tuloksia hyödynnetään harrastamisen saavutettavuuden parantamisessa, harrastuspolkujen kehittämisessä sekä palveluiden kohdentamisessa. Harrastamisen kehittäminen tukee kaupungin hyvinvoinnin, kotoutumisen ja myönteisen aluekehityksen tavoitteita.

14 Kaupunkiympäristö

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2025	TA 2026	TOT 1–8 2026	TOT-%	Ennuste 2026
TOIMINTATULOT	287 125	316 660	213 087	67	326 964
TOIMINTAMENOT	-259 514	-288 468	-179 580	62	-287 233
TOIMINTAKATE	27 611	28 192	33 507	119	39 730

Palvelualueittain toteuma

1 000 €	TA 2026	TOT 1–8 2026	TOT-%
Kaupunkiympäristö yhteensä			
Toimintatulot	**316 660**	**213 087**	**67**
Toimintamenot	**-288 468**	**-179 580**	**62**
Toimintakate	**28 192**	**33 507**	**119**
Kaupunkiympäristölautakunta yhteensä			
Toimintatulot	**6 236**	**3 628**	**58**
Toimintamenot	**-17 243**	**-10 393**	**60**
Toimintakate	**-11 007**	**-6 765**	**61**
Kaupunkiympäristölautakunta			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-182	-87	48
Toimintakate	-182	-87	48
Yhteiset palvelut			
Toimintatulot	0	17	0
Toimintamenot	-3 181	-1 740	55
Toimintakate	-3 181	-1 723	54
Kaupunkirakenne ja ympäristö			
Toimintatulot	6 236	3 611	58
Toimintamenot	-13 881	-8 567	62
Toimintakate	-7 645	-4 956	65
Kaupunkitilalautakunta yhteensä			
Toimintatulot	**310 424**	**209 459**	**67**
Toimintamenot	**-271 225**	**-169 186**	**62**
Toimintakate	**39 199**	**40 273**	**103**

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

1 000 €	TA 2026	TOT 1–8 2026	TOT-%
Kaupunkitilalautakunta, bruttoyksiköt yhteensä ilman Joukkoliikennettä			
Toimintatulot	65 775	52 986	81
Toimintamenot	-79 116	-53 245	67
Toimintakate	-13 341	-259	2
Kaupunkitilalautakunta			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-92	-46	50
Toimintakate	-92	-46	50
Kadut ja puistot			
Toimintatulot	30 979	28 520	92
Toimintamenot	-45 490	-32 850	72
Toimintakate	-14 511	-4 330	30
Joukkoliikenne			
Toimintatulot	11 954	9 382	78
Toimintamenot	-66 900	-43 239	65
Toimintakate	-54 946	-33 857	62
Kiinteistöt ja tilat			
Toimintatulot	34 796	24 467	70
Toimintamenot	-33 534	-20 349	61
Toimintakate	1 262	4 117	326
Kaupunkitilalautakunta, nettoyksiköt yhteensä			
Toimintatulot	232 695	147 091	63
Toimintamenot	-125 209	-72 703	58
Toimintakate	107 486	74 388	69
Kiinteistöt ja tilat netto			
Toimintatulot	226 648	142 044	63
Toimintamenot	-119 532	-68 681	57
Toimintakate	107 116	73 363	68
Varikko			
Toimintatulot	6 047	5 047	83
Toimintamenot	-5 677	-4 022	71
Toimintakate	370	1 025	277

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Alkuvuonna maankäytössä ja rakentamisessa on tapahtunut orastavaa kasvua, ja maankäyttötulot ovat kehittyneet edellisvuotta paremmin erityisesti yritystonttien myynnin osalta. Taloussuhdanteen parantumisesta huolimatta asuntorakentaminen ja tonttikysyntä ovat selvästi pitkän ajan keskiarvon alapuolella. Vantaan ratikan rakentaminen on käynnissä eri puolilla kaupunkia ja rakennustyöt ovat edenneet

aikataulussa. Tikkurilan osaamiskampuksen oppilaitoskorttelin rakentaminen on käynnistynyt ja Aviapoliksen lukio edennyt harjakorkeuteen. Kuusijärven uudet savusaunat kilpailevat parhaillaan Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnosta.

Toimialan käyttötalouden toimintatuottojen ennustetaan ylittävän talousarvion yhteensä 10,3 milj. euroa ja toimintakulujen alittavan talousarvion yhteensä 1,2 milj. euroa. Investointimenojen arvioidaan ylittävän talousarvion 8,2 milj. euroa ja tulojen ylittyvän 4,7 milj. euroa. Toimialan sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan pääosin. Toimiala on jatkanut talouden tasapainotustoimien toteuttamista.

Talousarvion toteutuminen 2026

Asuntomarkkinoilla kysyntätilanne on jatkunut edelleen heikkona, mutta kaupungin asuntotonttien kysyntä on kuitenkin lisääntynyt vuoden aikana. Maanmyyntivoittoja on saatu elokuun 2026 loppuun mennessä noin 14,2 milj. euroa ja talousarvion ennustetaan toteutuvan. Suurin osa maanmyyntivoitoista on tullut yritystonttien myynnistä. Yritystontteja on alkuvuoden aikana myyty kahdeksan ja vuokrattu neljä kappaletta.

Maanvuokratulojen osalta talousarvion ennustetaan ylittyvän 0,5 milj. euroa. Kaupungin maanvuokratulot ovat yli kaksinkertaistuneet viimeisen kymmenen vuoden aikana. Maankäyttösopimuskorvaukset ovat ylittämässä talousarvion.

Myyntiin vapautetuista asunto-osakkeista on myyty elokuun 2026 loppuun mennessä yhteensä kuusi. Tänä vuonna on myyty Kiinteistö Oy Tikkurilan kauppatalon osakkeet, Kiinteistö Oy Tikkurilan kauppakeskuksen osakkeet ja Kiinteistö Oy Tikkurilan Raha-aseman osakkeet. Tämän lisäksi on myyty Jokivarren entinen kansakoulu ja Söderbon rakennukset maanvuokraoikeudella.

Sote- ja Pela-kiinteistöihin on saatu neuvoteltua Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa pitkät vuokrasopimukset. Tällä hetkellä edistetään Sote- ja Pela -kiinteistöjen myyntiä. Kaupungin Peijaksen sairaalasta omistamien tilojen myyntiä HUS-yhtymälle on valmisteltu alkuvuonna 2026 ja kaupunkitilalautakunta teki päätöksen tilojen myynnistä 12.8.2026. Kaupat toteutunevat syyskuussa 2026. Myyntivoittoa kertyy noin 9,7 milj. euroa, ja käyttöomaisuusmyyntien talousarvion ennustetaan ylittyvän 4,4 milj. euroa.

Nuorisopalveluille on sisäilmahaasteiden vuoksi vuokrattu väistötilat Myyrmäessä Virtatalosta ja Hakunilasta Kivipyykintieltä ja Hiirakkotieltä. Tilojen vuokrauksiin ei ole varauduttu budjetissa.

Joukkoliikenteessä on ollut merkittäviä linjasto- ja aikataulumuutoksia junaratojen korjausten ja ratikan rakentamisen vuoksi. Joukkoliikenteen matkustajamäärät vaikuttavat pysyneen viimevuotisella tasolla Vantaan alueella. HSL ennustaa lipputulojen ylittävän talousarvion. HSL arvioi menojensa lisääntyvän Persianlahden tilanteen vuoksi, joka on nostanut polttoaineiden hintoja. Paine määrärahankorotuksille kohdistuu ennen kaikkea tuleviin vuosiin.

Toimiala on jatkanut vuodelle 2026 sovittujen tasapainotustoimien toteuttamista. Tasapainotustoimien odotetaan toteutuvan suunnitellusti. Vakansseja on jätetty täyttämättä ja täytetään jatkossa enää poikkeustapauksissa yhteistoimintaneuvottelujen alettua. Kilometrikorvauksista on siirrytty pääsääntöisesti käyttämään yhteiskäyttöautoja. Kadunvarsipysäköinnin ilmaisesta tunnista luopumisen toimet on aloitettu ja ilmaisen tunnin mahdollistavat kyltit poistetaan syksyn aikana. Hulevesimaksun keräämistä on valmisteltu ja laskutusjärjestelmä toteutettu kesän aikana. Maksun piirissä oleville kiinteistöille lähetetään syksyllä ensin ennakkotietokirje, jossa kerrotaan hulevesimaksun laskutusperusteet. Kiinteistön omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus tehdä korjauksia kiinteistön tietoihin, joita käytetään hulevesimaksun laskutukseen. Varsinaiset laskut lähetään tämän jälkeen vuoden 2026 aikana.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Elokuussa 2026 toimialalla käynnistettiin tuotantotapa- ja tuottavuustarkasteluja yhdessä ulkoisen konsulttitoimiston kanssa. Tarkasteluissa analysoidaan operatiivista toimintaa, prosesseja ja kustannusrakennetta sekä laaditaan toimenpidesuunnitelma tavoitetilasta. Tarkastelut koskevat kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen osalta rakennusvalvontaa. Kiinteistöt ja tilat palvelualueen osalta tarkastellaan toimitilajohtaminen -palveluyksikköä sekä kiinteistöhallinta ja asuminen -palveluyksikön asuntovuokrauksen ja tilahallinnan toimintoja. Kadut ja puistot -palvelualueen osalta tarkastelu koskee kunnossapitoa. Selvityksen tuloksia tullaan hyödyntämään palveluiden kehittämisessä viimeistään vuoden 2027 aikana.

Asemaseutujen turvallisuuden ja viihtyisyyden parantamisen toimenpiteet etenevät Myyrmäessä ja ideasuunnitteluvaihe on toteutunut Koivukylässä. Tavoitteena on

esteetön ja turvallinen asema-alue. Asemanseutujen kehittämisen tueksi on vireillä ulkoisen rahoituksen EUI–hanke "MISA", joka keskittyy osallistavaan toimintaan. MISA-hankkeessa kumppaneina ovat Diakonissalaitos, Helsingin yliopisto, Metropolia, RaivioBumann. Katujen ja puistojen kunnossapitoon on otettu käyttöön puhelimella käytettävä karttapohjainen seuranta- ja raportointityökalu.

Lupien ja valvonnan palveluyksikkö on tehnyt yhteistyötä Itä-Uudenmaan poliisin kanssa. Lupavalvojat ovat valvoneet katutyömaiden turvallisuutta tehostetusti yhdessä poliisin kanssa. Lisäksi pysäköinninvalvonta on toteuttanut poliisin kanssa yhteisvalvontaa liikenneturvallisuuden ja liikenteen sujuvuuden parantamiseksi. Kokemukset yhteistyöstä ovat olleet myönteisiä, ja yhteistoimintaa on perusteltua jatkaa.

Rakentaminen on edelleen matalasuhdanteessa. Vantaalle on valmistunut 20.8.2026 mennessä 434 asuntoa, joista 302 kerrostaloihin ja 132 pientaloihin. Alkaneesta asuntotuotannosta 69 prosenttia on omistusasuntotuotantoa. Aloitetuista asunnoista 99 kappaletta on pientaloasuntoja. Valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja on rakenteilla 146 kappaletta, mutta niitä ei valmistu yhtään vuoden 2026 aikana. Asumisoikeusasuntoja on valmistunut vuonna 2026 yhteensä 38 kappaletta. Uutta asuinkerrosalaa on kaavoitettu 27 546 k-m².

Asuntotonttien kysyntä on jatkunut heikkona, mutta yhtiömuotoisten pientalojen osalta kysyntä on hieman kasvanut. Elokuun loppuun mennessä on myyty rivitalotontit Hakunilasta ja Kuninkaanmäestä. Lisäksi on myyty kolme kerrostalotonttia ja huoneistohotellitontti Kivistön Colosseumin 3D-kiinteistöstä. Yhtiömuotoiseen rivitalorakentamiseen on vuokrattu kolme tonttia; kaksi Kivistöstä ja yksi Hämevaarasta. Lisäksi on vuokrattu tontti Tikkurilan osaamiskampukselle ja määräala tontista Nikinmäessä koulun laajennusosalle.

Pientalovaltaisia työn alla olevia kaavahankkeita ovat muun muassa Katrinebergin, Eteläkoivurinteen ja Piippilakin asemakaavat sekä Saarankylän kaavarunko. Keskustamaisempaa tiivistä pientaloasumista on suunnitteilla muun muassa Väritehtaan alueelle, Fazerilaan ja Hanhiniityn alueelle. Pientaloselvitys valmistuu syksyn aikana. Toimiala on osallistunut kaupunginjohtajan strategisen toimeksiannon mukaiseen yksityisten investointien kotiuttamisen prosessikuvauksen laadintaan. Myös asemakaavoituksen prosesseja on arvioitu ja uudistetaan hankkeiden edistämisen nopeuttamiseksi.

Keväällä 2026 käynnistettiin Korson raidehankkeiden vaiheyleiskaavan ja Petas-Piispankylä-osayleiskaavan valmistelu. Petas-Piispankylä-osayleiskaavassa tarkastellaan lähijunaliikenteen varikon sijoittumista Petakseen tai Keimolaan, työpaikkatoimintojen laajuutta ja luonnetta Petaksessa sekä kaupan sijoittumista Piispankylässä.

Rusokallion laaja asemakaava (60 500 k-m²) hyväksyttiin alkuvuodesta. Merkittäviä yritysten sijoittumista tukevia kaavahankkeita on käynnissä Korson keskustassa, Tikkurilassa Kuriiritiellä, Viinikkalan länsiosassa, Vehkalassa sekä tulossa vireille Mestarintiellä Kivistössä. Lisäksi kaavarunkotasoiset Myyrmäen innovaatiokaava ja Myyrmäen ydinkeskustasuunnitelma ovat etenemässä päätöksentekoon.

Tikkurilan osaamiskampuksen oppilaitoskorttelin rakentaminen on käynnistynyt ja alueen kaksi ensimmäistä sijoittajakorttelia on varattu rakentamiselle. Alueen asuntorakentamisen kehittämisen hanke Campunity on käynnistynyt Tampereen yliopiston koordinoimana. Tikkurilan osaamiskampusta on markkinoitu aktiivisesti sijoittajille ja yrityksille.

Ratikkakaupungin seurantaryhmän ja ohjausryhmän toiminta on jatkunut ja ratikkakaupungin suunnitteluperiaatteiden laadintaa on jatkettu. Ratikkakaupungin alueella on työn alla kahdeksan asemakaavaa tai asemakaavan muutosta. Uutta kerrosalaa ratikan kaavarungon vyöhykkeelle on 31.8. mennessä kaavoitettu 30 936 k-m², mikä on 31 prosenttia vuosittaisesta tavoitteesta.

Vakio-mallin mukaisia alueellisia kehittämissuunnitelmia valmisteltiin poikkihallinnollisesti kaikkien toimialojen ja vaikuttajaelimien kanssa kevään ja kesän aikana. Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelma 2026–2035 siirtyy päätöksentekoon syksykaudella samaan aikaan vuosittain laadittavan toimitilajohdon investointisuunnitelman kanssa. Kaupungin kaikkien toimialojen käyttöön tuleva palveluverkkosuunnittelun työkalu on kehitteillä Matti-järjestelmään.

Strategian luontoon ja viherrakenteeseen liittyviä tavoitteita toteutetaan. Kaavoitussuunnitelman 2026 mukaisten kaavojen luontoselvityksiä on tilattu. Selvityksissä edellytetään luonnon ja rakennetun ympäristön luontotyyppien ekologisen tilan määrittelyä. Saarankylän kaavarungosta on laadittu alueellisen viherkertoimen laskenta ja SAAVU-ohjeen mukainen viheralueiden määrä ja saavutettavuus on tarkistettu. Alueellisen viherkertoimen laskentoja on tekeillä useilla alueilla ja niitä

hyödynnetään mm. Väritehtaan kaavarungon alueella. Fazerilan alueen suunnittelussa hyödynnetään SAAVU-ohjetta.

10-kaupunkien yhteisen luonnontilan mittarin vaatimaa tietomallia kehitetään Vantaalla. Tietomalli tullaan jakamaan muille kaupungeille ja kunnille kaikkien yhteiseen käyttöön. Tietomalli on koekäytössä vuoden 2026 luontoselvityksissä. Lopullinen tietomalli pyritään yhteensovittamaan SYKE:n syksyn 2026 aikana aloittaman kuntien luontotietohankeen tietomallin kanssa.

Kaupunkistrategiaa toteuttavan ympäristöohjelman valmistelua on jatkettu, ja ohjelma on kaupunginhallituksen käsittelyssä 7.9. Ympäristövastuuraportti on valmistunut ja käsitelty kaupunkiympäristölautakunnassa 11.8. Pääkaupunkiseudun hiilitaseselvitys on valmistunut, ja jatkossa sen tuottamaa tietoa voidaan hyödyntää ohjaamaan rakentamista siten, että tärkeimmät hiilinielut ja -varastot säästyisivät.

Luonnonsuojelusuunnitelmaa on työstetty, ja se tuodaan päätöksentekoon vuoden 2026 aikana. KYLKI-hankkeen luontopositiivisuutta edistävien toimenpiteiden ja pilottien toteuttaminen on edennyt suunnitelmien mukaan, ja yritysyhteistyö on käynnistynyt. Mätäoja Balsam Elimination –hankkeessa on torjuttu jättipalsamia Mätäojalla EU-rahoituksella. Hankkeessa tarjottiin kesätyö seitsemälle alle 18-vuotiaalle vantaalaiselle nuorelle.

Rahastot

Kiinteistörahasto

Vantaan kaupungin kiinteistörahaston tarkoituksena on edistää pitkäaikaisen lainarahoituksen muodossa kiinteistöjen ja muun kiinteän omaisuuden rakentamista, hankintaa ja kehittämistä, vuokra-asuntotuotantoa, infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikalle kriittisten hankkeiden tukemista.

Rahaston pääoma oli vuoden 2025 tilinpäätöksen mukaan 108.025.294,83 euroa. Lainasaamisten määrä oli 56.835.934,85 euroa. Arvio vuoden 2026 aikana rahastoon palautuvista lyhennyksistä on 2.577.605,45 euroa ja koroista 2.165.695,52 euroa. Rahaston käytettävissä oleva määrä vuodelle 2026 on 51.189.359,98 euroa.

Alkuvuonna 2026 rahastosta on myönnetty yksi uusi laina määrältään 10.500.000 euroa, joka nostetaan loppuvuoden aikana.

Vahinkorahasto

Rahaston tarkoituksena on kattaa kaupungin omistamaa tai kaupungin vastuulla olevaa kokonaan tai osittain vakuuttamatonta omaisuutta kohdanneet vahingot sekä muut vahingot, joista kaupunki on voimassa olevan lainsäädännön, kaupunginhallituksen tai – valtuuston päätöksen tai sopimuksen perusteella vastuussa.

Toisen vuosineljänneksen aikana rahastosta on maksettu noin 444 000 euroa, josta noin 39 000 euroa on toiminnasta aiheutuneita vahinkoja, noin 56 000 euroa vastuuvahinkoja ja noin 349 000 euroa vakuutusmaksuja.

Lasten ja nuorten juhlarahasto

Lasten ja nuorten juhlarahasto on perustettu 1.1.2025 alkaen kaupunginvaltuuston päätöksellä (KV 16.12.2024 § 11). Rahaston tarkoitus on mahdollistaa harrastustukea perheille, joilla on taloudellisia haasteita ja jotta perheiden 7–17-vuotiailla lapsilla olisi mahdollisuus osallistua ohjattuun vapaa-ajan toimintaan kuten urheiluun, musiikkiin, taiteeseen tai muihin harrastuksiin.

Rahasto koostuu kahdesta erillisestä rahastosta, oman pääoman rahastosta ja toimeksiantojen pääomien rahastosta. Lasten ja nuorten juhlarahaston oman pääoman rahaston alkupääoma muodostuu aiempien tilikausien ylijäämästä siirretystä 1 000 000 euron pääomasta. Vuosien 2025–2026 aikana oman pääoman rahastosta ei ole jaettu eikä ennakoida jaettavan tukea, sillä tuen jakamiseen käytetään toimeksiantojen pääomien rahastoa. Toimeksiantojen pääomien rahastossa on varoja tällä hetkellä 968 000 euroa. Rahaston varat ovat kasvaneet korkotuoton lisäksi kaupungille saatujen perintöjen seurauksena. Molempia rahastoja kartutetaan vuonna 2026 pääomalle maksettavalla korkotuotolla.

Toimeksiantojen pääoman rahastosta jaetaan harrastustukea, joka kohdistuu pienituloisten vantaalaisperheiden lasten harrastusten aloittamiseen tai jatkamiseen yhteistyössä kohtaavaa työtä tekevien tahojen ja alueellisten toimijoiden kanssa. Alkuvuoden aikana harrastustukihakemuksia on käsitelty 543 kpl ja tukea on jaettu 216 173 euroa (keskimääräinen tukisumma 380 euroa).

Investoinnit

1 000 €	TA 2026	TOT 1–8 2026	TOT-%	Ennuste 2026
INVESTOINTITULOT	**43 500**	**9 082**	**21**	**48 170**
Rakentaminen	**-110 200**	**-59 832**	**54**	**-103 430**
Uudisrakentaminen	-63 460	-34 732	55	-62 225
Korjausrakentaminen	-45 420	-24 893	55	-39 985
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	-1 320	-207	16	-1 220
Aineeton omaisuus	**-6 000**	**-3 093**	**52**	**-6 000**
Julkinen käyttöomaisuus	**-225 000**	**-133 477**	**59**	**-240 000**
Liikennealueet	-33 135	-14 111	43	-31 315
Urheilualueet	-3 240	-684	21	-2 775
Virkistysalueet	-3 140	-55	2	-1 475
Ympäristörakentaminen	-4 660	-4 709	101	-9 040
Yhteishankkeet	-825	-385	47	-395
Vantaan ratikka	-180 000	-113 533	63	-195 000
Irtain omaisuus	**-8 628**	**-2 581**	**30**	**-7 732**
Kiinteä omaisuus	**-42 000**	**-34 903**	**83**	**-42 000**
Osakkeet ja osuudet	**-1 900**	**-635**	**33**	**-1 900**
INVESTOINTIMENOT	**-393 728**	**-234 521**	**60**	**-401 062**
INVESTOINNIT NETTO	**-350 228**	**-225 439**	**64**	**-352 892**

Rakentaminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.11.2025 vuoden 2026 toimitilainvestointeihin 110,2 milj. euron määrärahan. Määrärahoja ennustetaan käytettävän yhteensä noin 103,4 milj. euroa, mikä alittaa talousarvion 6,8 milj. euroa.

Uudisrakentaminen

Uudisrakentamiseen ennustetaan käytettävän 62,23 milj, euroa, jolloin investointikustannukset ylittäisivät määrärahat noin 1,24 milj. euroa. Alitukset selittyvät osin hankealoitusten siirtymisestä myöhempään ja osin myös odotuksista poikkeavista urakkahinnoista. Suurimmat poikkeamat ovat syntymässä seuraavissa hankkeissa: Ojapuiston koulu ja liikuntahalli, Elmon uimahalli, Muuran yhtenäiskoulu, liikuntahalli ja päiväkoti, Lentolan päiväkoti, Päiväkoti Silva sekä Itä-Hakkilan koulun laajennusosa.

Ojapuiston koulun, liikuntasalin ja aluekeittiön sekä Viertolan ja Itä-Hakkilan koulun laajennusosien urakkatarjoukset osoittautuivat ennakoitua edullisemmiksi. Päiväkotihankkeiden määrärahatarpeisiin ovat vaikuttaneet aikataulupoikkeamat, jotka ovat

syntyneet hankevalmistelu- ja suunnitteluvaiheen, urakkakilpailutusten tai rakentamisvaiheen pitkittyessä.

Uudisrakentamisen määrärahoilla kesällä valmistui Satulakujan paviljonkipäiväkoti, Lentolan, Puutarhatien, Karhunkierroksen ja Metsänhaltijan päiväkodit. Rakennusvaiheessa olivat Elmon uimahalli, Kontiopuiston ja Silvan päiväkodit. Ojapuiston koulun ja Sammakkolammen päiväkodin rakentamista edeltävät purkutyöt saatiin pääosin tehtyä.

Suunnitteluvaiheessa olivat Ojapuiston koulu, liikuntahalli ja päiväkoti, Rajakylän urheilupuiston huoltorakennus, Sammakkolammen päiväkoti ja Kivivuoren päiväkoti. Muuran kouluhanke keskeytettiin suunnittelusuunnitteluvaiheeseen ja hanketta jatketaan arviolta vuonna 2030.

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa olivat Askiston koulun laajennus, Lehtikuusen koulun Kaarnan laajennus ja Myyrmäen uimahallin laajennus.

Seuraavien hankkeiden aloitusta tai jatkovaiheita on siirretty: Tikkurilan alueen päiväkoti, Tikkurilan III päiväkoti, Kivenkolon päiväkoti, Ruutulipun päiväkoti, Metsolanmäen päiväkodin laajennus, Vaaralan Talkootien päiväkoti, Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila, Elmon urheilupuiston huoltorakennus, Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat sekä Tikkurilan liikuntahalli.

VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista rakennusvaiheessa olivat Aviapoliksen uusi lukio Leppäkorven liikuntahalli ja Tikkurilan osaamiskampus kortteliin 62001. Myyrmäen Oivallustentalon ja Varia Hiekkahajun toimipisteen peruskorjauksen suunnittelua jatkettiin hyväksyttyjen hankesuunnitelmien pohjalta.

Kaupunkikonsernin ulkopuolisista vuokrahankkeista Nikinmäen koulun paviljonki valmistui. Siirrettävä moduulirakennus Keimolanmäen koululle oli suunnitteluvaiheessa. Tikkurilan kirjaston väistö- ja korvaavien tilojen tarveselvitys- hankesuunnitelma valmistui.

Tulevien vuosien investointiesitysten tarkistamiseksi käynnissä olivat seuraavat selvitykset: Keittiöiden palveluverkkosuunnitelma, Hakunilan keskustan vapaa-ajan palveluiden sijoittuminen - selvitys, Koivukylän keskustan kulttuuri- ja kirjastopalveluiden tilatarveselvitys, Myyrmäen alueen kouluverkkoselvitys ja Myyrmäen alueen väistöt -selvitys sekä Lukio- ja väistötilaselvitys, Itäinen Vantaa. Varia-Aviapolis – selvitys käynnistyi alkukesällä.

Korjausrakentaminen

Korjausrakentamiseen ennustetaan käytettävän 39,99 milj. euroa, jolloin investointikustannukset alittaisivat määrärahat noin 5,44 milj. euroa. Suurimmat poikkeamat talousarvioon verrattuna muodostavat Viertolan ja Simonkallion koulujen sekä Itä-Hakkilan koulun peruskorjauksista. Yleisesti ottaen poikkeamat selittyivät joko hankealoituksen siirtymisestä myöhempään tai saatujen tarjousten ennakoitua edullisemmista urakkatarjouksista. Hankkeita ovat viivästyttäneet mm. ennakoitua suuremmat korjaustarpeet. Päiväkotihankkeiden ajoitusta on pyritty aikatauluttamaan olemassa olevien väistötilojen ajallisen käytettävyyden mukaan.

Laajimmat pihakorjaushankkeet vuonna 2026 ovat Kytöpuiston ja Ilpolan koulu, Ankkalammen ja Hämevaaran päiväkoti sekä Håkansbölen pysäköintialueen laajennus.

Merkittävimmät rakennusvaiheessa olevat hankkeet olivat Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus, Kivimäen koulun peruskorjauksen vaihe 2, Simonkallion koulun korjaus- ja muutostyöt, Kimaran päiväkodin palokorjaus sekä korjaukset Peltovuoren päiväkodissa.

Tikkurilan kulttuuritalon (aiemmin Tikkurilan kirjaston) muutos- ja korjaustyöt olivat suunnitteluvaiheessa. Metsolanmäen päiväkodin korjaushanketta päätettiin lykätä muuttuneen varhaiskasvatustilanteen johdosta.

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat Askiston koulun ja lisärakennuksen peruskorjaus, Kaivokselan ja Dickursbyn päiväkotien osakorjaukset sekä Myyrmäen urheilutalon uimahallin peruskorjaus.

Sisäilmaongelmien korjaustyöt jatkuivat monessa toimitilassa suunniteltujen korjaustarpeiden mukaisesti ja resurssien sallimalla tavalla. Uusia sisäilmakorjauksia on suunnitteilla mm. Martinlaakson, Koivukylän ja Pähkinärinteen kouluihin sekä Malminniityn päiväkotiin. Sisäilmakorjaukset ennustetaan toteutuvan budjetoidun 3,5 milj. euron mukaisesti.

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

Vuokra- ja osaketilojen muutostöiden määrärahoja on tähän mennessä käytetty hyvin vähän. Budjetti on koottu pääosin määrärahavarauksista pikaisia muutos- ja korjaustarpeita varten perustuen aikaisempien vuosien toteumiin, minkä vuoksi koko vuoden ennuste on vielä epävarma.

Määrärahoja tullaan käyttämään mm. kesällä tehtyihin Sanomalan koulutilojen välttämättömiin korjaus- ja muutostöihin. Määrärahojen ennustetaan alittuvan 0,1 milj. euroa.

Aineeton omaisuus

Aineettoman omaisuuden investointien toteuma on 3,1 milj. euroa. ICT-investoinnit ovat edenneet valtaosin suunnitelmien mukaisesti. DigiOne on hyväksytty pilotointikäyttöön ensimmäisissä peruskouluissa.

Julkinen käyttöomaisuus

Julkisen käyttöomaisuuden määräraha ilman ratikkaa on 45 milj. euroa. Julkisen käyttöomaisuuden määrärahojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Vielä käynnissä olevia liikennealueiden hankkeita ovat mm. Tikkuraitti, Vihertie ja Vehkalan Kinkereiden kunnallistekniikan rakentaminen. Ympäristörakentamisen merkittävimpiä jatkuvia kohteita ovat Annefredin puisto ja Rälssipuisto sekä Vaskivuorentie ja Kahluuniityn baana. Käynnissä olevia urheilualueiden hankkeita ovat Kaivokselan kenttä ja kuntoportaat. Vielä alkava urheilualueiden hanke on Aerolankenttä. Virkistysalueiden osalta käynnissä on Vaaralan lampien ruoppaus yhteishankkeena Helsingin kanssa. Vielä alkavia virkistysalueiden hankkeita on Kuusijärven esteetön uimapaikka ja reitti. MAL-sopimuksen mukaisena yhteishankkeena valtion kanssa suunnitellaan Hosantien uuden kuormausalueen ratayhteyttä.

Vantaan ratikka

Ratikan toimintakuluiksi ennustetaan tälle vuodelle 195 milj. euroa, mikä ylittää talousarvion 15 milj. euroa. Vantaan ratikkaa rakennetaan tarkistetun hankesuunnitelman mukaisesti. Toteutussopimukset allekirjoitettiin kahdessa osassa, ensimmäinen sopimus allekirjoitettiin marraskuussa 2025 ja toinen toukokuussa 2026.

Rakentaminen on sujunut odotusten mukaisesti ja merkittäviä vastoinkäymisiä työmaa-alueilla ei ole tullut ilmi. Rakennustyöt ovat käynnissä laajalla alueella ratikkalinjan varrella. Asukkailta tulee säännöllisesti palautteita tilapäisistä liikennejärjestelyistä tai rakentamisen aiheuttamista häiriöistä. Aktiivisella viestinnällä pyritään tiedottamaan muuttuvista järjestelyistä ja työmaatilanteista hyvissä ajoin.

Rakentamisen lisäksi joitakin katusuunnitelmia ja asemakaavoja tarkennetaan paremmin toimivamman, turvallisemman, ympäristöystävällisemmän ja edullisemman

liikennejärjestelmän aikaansaamiseksi. Hallinnollisten suunnitelmien valitukset voivat muodostaa aikatauluriskin toteutusaikataululle. Lentokentän pään jatkon suunnitteleminen on alkanut läheisessä yhteistyössä maanomistajien kanssa. Rakennuskustannusten yleinen kustannustason nousu aiheuttaa merkittävän riskin kokonaiskustannusten nousulle.

Irtain omaisuus

Konsernijohdon ja elinvoiman toimialan irtaimeen omaisuuteen on varattu määrärahaa Työllisyyspalveluiden Vernissakadun toimitilojen kalustamiseen 200 000 euroa, josta on toteutunut elokuun loppuun mennessä noin 12 prosenttia.

Kasvatuksen ja oppimisen irtaimen omaisuuden ennustetaan alittavan talousarvion.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan irtaimen omaisuuden määrärahaan kohdistuu ylityspainetta. Syynä ovat kirjaston keskuslajittelijan uusiminen suunniteltua aiemmin, museopalveluiden näyttelytekniikkaan liittyvät hankintatarpeet sekä Kuusijärven talviuintilaituri.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimen omaisuuden ennustetaan pysyvän talousarviossa. Varikon ajoneuvojen ja työkoneiden hankintasuunnitelma toteutunee talousarvion mukaisesti. Kaupunkiympäristön uuden toimitilan ensikertaisen kalustamisen arvioidaan alittavan talousarvion määrärahat. Toimitilajohtaminen käyttää kaluste- ja laitehankintoihin varattuja määrärahoja suunnitelmien mukaisesti.

Kiinteä omaisuus

Kiinteää maaomaisuutta on hankittu pääasiassa vapaaehtoisin kaupoin 24,7 milj. eurolla yhteensä noin 49,5 ha alueilta, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Vantaan ratikan vaikutusalueelta on toteutunut maanhankintoja myös katualuetoimituksella. Katualuetoimituksen maanhankinnan arvo oli 9,57 milj. euroa yhteensä 7,18 ha alueesta, mikä alitti alkuperäisen 12,5 milj. euron arvion. Noin 22 ha hankituista maa-alueista edistävät luonnon monimuotoisuutta. Kiinteän omaisuuden ostojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Myös maa-alueiden kunnostusmäärärahojen arvioidaan kuluvan budjetoidun mukaan.

Osakkeet ja osuudet

Toisen vuosikolmanneksen aikana osakkeita on myyty yhteensä 0,4 milj. eurolla. Osakkeiden hankintaan on elokuun loppuun mennessä käytetty yhteensä 0,6 milj. euroa. Hankinnat sisältävät 0,3 milj. euron sopimuksen mukaisen Lentorata Oy:n rahoitussitoumuksen erän sekä 0,4 milj. euroa yksittäisten osakkeiden hankintaan. Menojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Henkilöstö

Henkilöstömäärä	31.8.2025	31.8.2026
Konsernijohto ja elinvoima	771	763
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	840	846
Kasvatus ja oppiminen	5 841	5 781
Kaupunkiympäristö	692	654
Yhteensä	**8 144**	**8 044**

Lähde: Henkilöstömäärät on raportoitu henkilöstöjärjestelmästä.

Henkilöstömäärän ja henkilöstökulujen kehitys

Kaupunkitasolla henkilöstömäärä laski 100 henkilöllä edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Henkilöstömäärän laskua tapahtui jokaisella toimialalla lukuun ottamatta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaa, jossa kasvua tapahtui maltillisesti. Eniten henkilöstömäärä väheni kasvatuksen ja oppimisen toimialalla.

Kokonaishenkilöstökulut olivat vuonna 2026 311,8 milj. euroa, joka on 9,6 milj. euroa (3,2 %) enemmän kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana (302,2 milj. euroa).

Palkkakuluja kasvatti vuoden aikana kunnallisten virka- ja työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset, viimeisempänä 1.8.2026 kaikkia sopimusaloja koskeva yleiskorotus, joka oli keskimäärin 2,27 prosenttia sopimusalasta riippuen.

Henkilöstön saatavuus

Hakijamäärien nousujohteinen kehitys jatkui vuoden 2026 aikana, vaikka haettavien tehtävien määrä oli laskusuunnassa. Elokuun lopussa kokonaishakijamäärä oli 43 355, kun vuoden 2025 lopussa hakijoita oli yhteensä 46 704. Elokuun lopussa

avoinna oli 1 668 työpaikkaa, kun vuoden 2025 lopussa avoimia tehtäviä oli 2 211. Kokonaismäärissä ovat mukana myös kesätyö- ja harjoitteluhaut. Tehtäviä ja virkoja jäi täyttämättä yhteensä 396, kun vuoden 2025 lopussa vastaava luku oli 658.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan lakisääteisiin tehtäviin haki alkuvuonna enemmän kelpoisia hakijoita kuin edellisvuonna. Lisäksi kelpoisten työntekijöiden osuus parani kaikissa nimikkeissä.

Opiskelijoille ja koululaisille tarjottiin kesäkauden aikana harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja 366 nuorelle. Kesäkauden ulkopuolella harjoittelijoita on ollut 62. Myös kesätyö- ja harjoittelupaikkojen hakijamäärät kasvoivat. Hakijoita oli elokuun loppuun mennessä 7 265, kun vuonna 2025 hakijoita oli yhteensä 6 221.

Menestystekijät strategiassa onnistumiseksi ja osaamisen vahvistamista

Osana kaupungin uutta strategiaa hyväksyttiin menestystekijät: Vaikutamme inhimillisesti, uudistamme ja ratkaisemme, Erottaudumme ainutlaatuisuudella ja Toimimme systeemisesti. Kaupunginhallitus vahvisti henkilöstöperiaatteet 1.6.2026 edistämään kaupungin menestystekijöitä. Nämä suuntaavat kaupungin henkilöstön, johtamisen ja toimintakulttuurin kehittämistä sekä auttavat meitä onnistumaan strategian tavoitteissa. Vuoden 2026 alussa on menestystekijöitä edistetty edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi seuraavilla tavoilla:

- Kaupungin johtamisjärjestelmän uudistaminen systeemisen johtamisen näkökulmasta, strategisten muutosohjelmien mallin luominen ja käynnistäminen.
- Henkilöstöperiaatteet ja johtamisen kulmakivet on johdettu keskeisistä menestystekijöistä, jotka tukevat strategian onnistumista.
- Esihenkilön strategiatyökalut päivitetty auttamaan strategian johtamista arjessa.
- Johtamisen valmennusten tarjontaa uudistetaan ja sisältöä kehitetään jatkuvasti sekä menestystekijöiden että johtamisen kulmakivien näkökulmasta.
- Esihenkilöille ja työyhteisöille on luotu Strategia tutuksi -materiaali, joka auttaa työyhteisöjä pohtimaan strategian merkitystä ja sen vaikutusta arjen työhön. Lisäksi tuotettiin "Strategia arkeen inhimillisellä johtamisella” –video, jolla apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske ja johdon neuvonantaja Paula Kilpinen antavat

esihenkilöille eväitä strategian toteuttamiseen inhimillisellä, henkilökohtaistavalla ja sydämellistävällä otteella.

- Uusien työntekijöiden perehdytys on päivitetty vastaamaan uutta strategiaa.
- Vuositason Osaamisen kehittämisen suunnitelma päivitetty painottaen strategiassa määriteltyjä menestystekijöitä.
- Toteutettu yhteistyössä innovaatio tiimin kanssa menestystekijä ja innovaatiokysely, jolla seurataan menestystekijöiden kehittymistä sekä innovaatioita ja innovaatiokyvykkyyttä.
- Osaamisen hallintajärjestelmä OSKU on valmisteltu käyttöönottoon ja eri käyttäjäryhmille tuotettu ohjeistukset ja kurssihallinnoijille järjestetty koulutusta.

Osaamisen kehittämistä edistetään strategisten tavoitteiden suuntaisesti menestystekijöitä ja ammattitaidon kehittymistä edistäen. Toimialat ja palvelualueet ovat työstäneet osaamisen kehittämissuunnitelmat, jotka päivitetään vielä muutostilanteen mukaisiksi marraskuussa. Kaupungin henkilöstön ammatillisen ja täydentävän koulutuksen kumppanina toimii Metropolia ammattikorkeakoulu.

Henkilöstön koulutuksen hallinnointia ja osaamisen kehittämistä ja tiedolla johtamista tukemaan on kilpailutettu uusi järjestelmä, minkä testaus ja käyttöönotto ja ohjeistus on valmisteltu toteutuvaksi 1.9.2026.

Koko henkilöstön osaamisen kehittämistä tukee Eduhouse-verkko-oppimisympäristö, johon on rakennettu esihenkilöille ja työntekijöille Vantaan polut strategian painopisteisiin kytkeytyvistä koulutuksista. Kaiken kaikkiaan vuoden 2026 alusta noin 765 työntekijää on aktiivisena käyttäjänä oppimisympäristössä ja suoritettuja koulutuksia on noin 2 601.

Työyhteisöjen, esihenkilötyön ja johtamisen kehittämisessä hyödynnetään kaupunkitasoisia, ulkoisia kumppaneita. Uusi, kilpailutettu sopimuskausi käynnistyi maaliskuussa 2026 ja kattaa palveluja työnohjauksen, coachingin, työyhteisösovittelun ja kehittäjäpoolien osa alueilla.

Kaikissa johdon ja esihenkilöiden valmennuksissa ja verkostotilaisuuksissa vahvistetaan yhteistä strategista ajattelua ja toimintaa strategian ja Vantaan johtamisen kulmakivien ja menestystekijöiden mukaisesti. Esihenkilöille on meneillään kolme **Esihenkilönä Vantaalla valmennusohjelmaa** sekä lyhempiä teematyöpajoja, luentoja ja ryhmäcoaching-kokonaisuuksia. Lisäksi keskijohdolle on valmisteltu Vantaan

ja Helsingin kaupunkien yhteinen noin vuoden kestävä tutkintotavoitteinen systeemilähtöinen verkostojohtamisen/ -vaikuttamisen kehitysohjelma. Ohjelman aikana Vantaan osallistujat tulevat suorittamaan Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon (JYET). Ohjelma on suunnattu strategisissa poikkihallinnollisissa johtamistehtävissä toimiville.

Ylimmän johdon verkostopäivä toteutettiin keväällä yhdessä päällikköfoorumin kanssa systeemisen johtamisen ja ohjelmajohtamisen teemoilla. Lisäksi valmisteltiin uusi ylimmän johdon foorumeiden eli verkostoitumispäivien konsepti ja kokonaisuuden valmisteluun nimettiin uusi työryhmä.

Vantaan kaupunkitasoisen muutoksen tueksi on valmisteltu ja aloitettu tukitoimet työntekijöille, työyhteisöille, esihenkilöille ja johdolle. Tukitoimena on materiaaleja, työpsykologin toteuttamaa virtuaalivalmennusta ja muutosjohtamisen kehittämiskumppaneiden kartoitus tulevaa käyttöä varten.

Työhyvinvoinnin ja työsuojelun arviointia ja tuloksia

Työterveysyhteistyö Terveystalon kanssa on syventynyt kuluneen vuoden 2026 aikana sekä käynnistynyt nyt tehokkaasti myös Terveystalolle uudempien toimi- ja palvelualueiden, Varhaiskasvatuksen ja Kaupunkiympäristön kanssa. Toiminta on edennyt toimintasuunnitelman mukaisesti.

Työnantaja on varmistanut yhteistoimintaneuvotteluihin liittyvää tukea tarjoamalla henkilöstölle työterveyshuollon ennaltaehkäiseviä palveluja, kuten Mielen chatin, työterveyslääkärin ja työterveyspsykologin palvelut sekä tarvittaessa jatko-ohjauksen esimerkiksi nettiterapiaan. Yhteistoimintaneuvottelujen aikana henkilöstön ja esihenkilöiden tueksi järjestettiin työterveyspsykologin asiantuntijaluentoja, joihin osallistui yhteensä 1 230 henkilöä (248 esihenkilöä ja 982 työntekijää), mikä osoittaa tuen laajan tavoittavuuden organisaatiossa. Lisäksi työkyvyn ja hyvinvoinnin tukemisessa on korostettu varhaisen välittämisen keskustelujen merkitystä muutostilanteessa.

Työhyvinvoinnin teemoja käsiteltiin myös HR:n ajankohtaisinfossa 8.5.2026. Tilaisuuden aiheena oli suru-uutisten käsittely ja viestiminen työyhteisössä, ja asiantuntijana mukana oli Terveystalon työterveyspsykologi.

Ajalla 1–8/2026 sairauspoissaoloprosentti oli 5,78, kun vastaavana ajankohtana vuonna 2025 se oli 5,50 prosenttia. Sairauspoissaoloprosentti nousi siten 0,28 prosenttiyksikköä. Mielenterveysperusteisten sairauspoissaolojen sairauspoissaoloprosentti oli 0,84, mikä oli samalla tasolla kuin vuotta aiemmin (lähde: Hertta).

Eniten sairauspoissaoloja aiheuttivat muut diagnoosit, joihin sisältyvät myös esihenkilön luvalla pidetyt sairauspoissaolot. Seuraavaksi yleisimmät poissaolojen syyt olivat mielenterveyden häiriöt sekä tuki- ja liikuntaelinsairaudet. Mielenterveysperusteisten sairauspoissaolojen osuus kaikista sairauspoissaoloista oli 14,6 prosenttia (14,47 % vuonna 2025) ja tuki- ja liikuntaelinsairauksien osuus 12,74 prosenttia.

Esihenkilön luvalla pidettyjen sairauspoissaolojen osuus kaikista sairauspoissaoloista oli 45,5 prosenttia, kun vastaava osuus vuonna 2025 oli 51,37 prosenttia. Osuus pieneni siten 5,87 prosenttiyksikköä, mikä viittaa siihen, että lyhyiden sairauspoissaolojen osuus suhteessa kaikkiin sairauspoissaoloihin on vähentynyt.

Työterveyspalveluja käytti 4 179 eri työntekijää (1–8/2026), mikä vastaa noin puolta henkilöstöstä. Erilaisia terveys- ja seurantakäyntejä oli 2 097, työfysioterapeutin käyntejä 1 300 ja työterveyspsykologin käyntejä 886. Työkykyneuvotteluja järjestettiin 209 kappaletta, joissa oli mukana 158 eri työntekijää. Sairauskäyntejä toteutui 7 426. Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus Kela-korvattavista kustannuksista oli 56 prosenttia, mikä tukee strategista painotusta työkyvyn ylläpitämiseen ja varhaiseen tukeen.

Työsuojelu

Vuoden 2026 alussa käynnistynyt työsuojelukausi 2026–2029 on ohjannut toimintaa tarkastelujaksolla erityisesti ennakoivaan työsuojeluun, psykososiaalisten kuormitustekijöiden tunnistamiseen sekä turvallisuustiedon hyödyntämiseen johtamisen tukena. Työsuojelun tavoitteena on ollut vahvistaa turvallisuusasioiden käsittelyä osana normaalia johtamista ja työolojen haitta- ja vaaratekijöiden arviointia toimialoilla.

Tarkastelujakson aikana työsuojelu on tukenut toimialoja työolojen arvioinnissa, työturvallisuusilmoitusten käsittelyssä sekä kehittämistoimenpiteiden kohdentamisessa. Erityistä huomiota on kiinnitetty psykososiaalisen kuormituksen hallintaan, työyhteisöjen toimivuuden tukemiseen sekä asiakastyöhön liittyvien turvallisuusriskien tunnistamiseen.

Hankintalain muutoksen vuoksi käynnistetty työturvallisuusjärjestelmän kilpailutus on edennyt suunnitellusti tarkastelujakson aikana. Samalla on jatkettu uuden järjestelmän käyttöönoton valmistelua sekä turvallisuustiedon hyödyntämisen kehittämistä osana työturvallisuuden johtamista.

Työturvallisuusjärjestelmä Tutka

Tutkaan tehtyjen ilmoitusten kokonaismäärä väheni tarkastelujaksolla 1–8/2026 yhteensä 434 ilmoituksella (-11,1 %) verrattuna vastaavaan ajankohtaan vuonna 2025 (3 475 kpl, vertailukaudella 3 909 kpl).

Uhka- ja väkivaltatilanteet muodostivat edelleen suurimman yksittäisen ilmoitusluokan. Niitä kirjattiin yhteensä 2 324 kappaletta, mikä vastasi 66,9 prosenttia kaikista ilmoituksista. Määrä väheni edellisvuoteen verrattuna 145 ilmoituksella (-5,9 %).

Työtapaturmailmoitusten määrä kasvoi hieman vertailukauteen nähden (600 kpl, +25 ilmoitusta, +4,3 %). Ammattitautiepäilyjen määrä väheni 24,0 prosenttia ja muiden havaintojen sekä kehitysehdotusten määrä 48,5 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Vakuutusyhtiöön toimitettuja ilmoituksia oli tarkastelujaksolla yhteensä 434 kappaletta, kun vastaavana ajankohtana vuonna 2025 niitä oli 426 kappaletta (+1,9 %). Ilmoituksista valtaosa liittyi työtapaturmiin (381 kpl, 87,8 %). Uhka- ja väkivaltatilanteisiin liittyviä vakuutusilmoituksia oli 48 kappaletta, kun vastaavana ajankohtana vuonna 2025 niitä oli 40 (+20,0 %).

Veritapaturmia ilmoitettiin tarkastelujaksolla kuusi kappaletta, kun vastaavana ajanjaksona vuonna 2025 niitä oli viisi.

Vantaan kaupungin suurimmat tytäryhtiöt

Tytäryhtiöiden osavuosiraportissa raportoidaan näiden toimintaa ja taloutta ajalta 1.1.–30.8.2026. Raportin tiedot perustuvat konserniohjauksen lähettämiin, yhtiöiden talous- ja toimitusjohtajien elokuun 2026 loppuun mennessä palauttamien Targetor-raportoinnin tietoihin.

Yhtiöiden toimittamat tulos- ja tasetiedot ovat tietojen keruuhetkellä olleet vielä osin keskeneräisiä, minkä takia elokuun osalta toimitetut tiedot ovat ennusteita. Yhtiöiden kokoeroista, toimialojen- ja toiminnan erilaisuuksista sekä toimitusjohtajien

toimittamien raporttien sisällöstä johtuen raportoinnissa on vaihtelua yhtiöiden välillä. Lisätietoa yhtiöistä antavat niiden toimitusjohtajat sekä konserniohjauksen ja -valvonnan yksikkö.

Julkaisija

Vantaan kaupunki

Konsernijohto ja elinvoima/Talous ja strategia

Vantaa

TYTÄRYHTIÖIDEN OSAVUOSIRAPORTTI 1-8/2026

LIITE: Kaupunginhallitus 05.10.2026 / 15 §

Sisällysluettelo

Olennaiset tapahtumat Vantaan kaupunkikonsernissa ja kaupungin osakkuusyhteisöissä 3
Suurten tytäryhtiöiden tunnuslukuja 5
Vantaan Energia Oy 7
VAV Yhtymä Oy 14
VTK Kiinteistöt Oy 21
Vantaan tilapalvelut Vantti Oy 25
Mercuria kauppaoppilaitos Oy 29
Kiinteistöosakeyhtiöt 34

Julkaisija

Vantaan kaupunki

08/2026

Konserniohjaus ja -valvonta

Kansikuva: Vantaan kaupungin aineistopankki

Olennaiset tapahtumat Vantaan kaupunkikonsernissa ja kaupungin osakkuusyhteisöissä

Vuoden 2026 tammi–elokuussa Vantaa-konsernin yhtiöiden toiminta on jatkunut kokonaisuutena pääosin suunnitellusti. Yleinen talouskehitys on ollut edelleen maltillista: inflaatio on pysynyt selvästi aiempia vuosia rauhallisempana, mutta kustannustason, korkojen ja geopoliittisen epävarmuuden vaikutukset näkyvät edelleen erityisesti investointivaltaisten yhtiöiden riskienhallinnassa ja rahoituksen suunnittelussa. Syksyllä 2026 näkymät maailmantaloudessa ovat jälleen epävarmat, mutta Suomen taloudessa on ennakoitu ennusteita suurempaa kasvua. Rakentamisen markkinatilanne on hyödyttänyt yhtiöitä kilpailukykyisenä hintatasona ja kustannustehokkaina hankintoina.

Vantaan Energia Oy:n toiminnassa keskeistä on ollut strategisten investointien eteneminen ja vähäpäästöisen energiantuotannon vahvistaminen. Lämmön kausivarasto etenee louhintavaiheessa ja Vantaa Carbon Capture -hanke on esisuunnittelussa. Alkuvuoden kylmä sää lisäsi lämmön kysyntää ja kaasun käyttöä, mikä heikensi liikevoittoa suhteessa tavoitetasoon, mutta sähkön korkeampi hinta ja arvonalennusten palautukset ovat tukeneet tulosta. Koko vuoden liikevoiton ennustetaan olevan hieman yli tavoitetason, ja yhtiö jatkaa tulosparannusohjelmaa tulevien investointitarpeiden rahoittamiseksi. Jätevoimaloiden käytettävyydessä on ollut ongelmia, joiden ratkaiseminen on keskeistä liikevoittotason parantamiseksi.

VAV-konsernin vuokraustoiminta on jatkunut haastavasta markkinatilanteesta huolimatta vakaana. Käyttöaste on pysynyt korkealla, mutta on hieman tavoitetasoa alempi. Vuokralaisten taloustilanteen kiristyminen näkyy vuokravelkojen ja häätöjen kasvuna. Simonkylän vanhustenkeskus etenee aikataulussa luovutettavaksi alkuvuonna 2027. Hyvinvointialueen irtisanomien vuokrasopimusten osalta on saavutettu neuvotteluratkaisu. Myyntivalmistelut etenevät kohteiden osalta, joihin tehtiin kesän 2026 aikana pitkät

vuokrasopimukset. Keskeiset riskit liittyvät edelleen tulevien vuosien uudistuotannon rahoitusratkaisuihin ja korkotukilainavaltuuksien niukkuuteen.

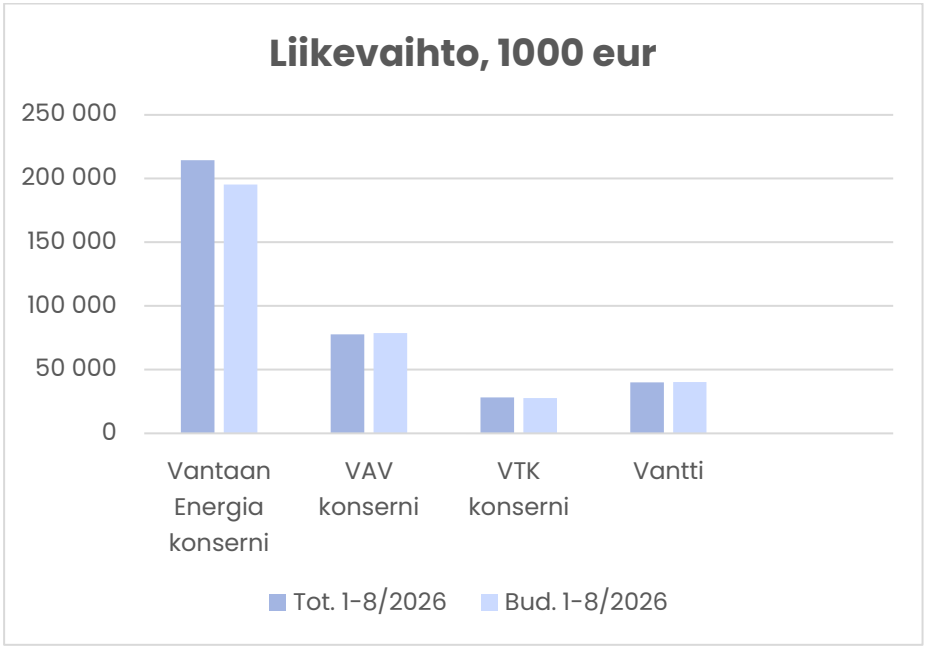
VTK Kiinteistöt Oy:n merkittävät investointihankkeet ovat edenneet suunnitellusti raportointikaudella. Tikkurilan osaamiskampuksen rakentaminen on alkanut ja hankkeen arvioidaan valmistuvan lokakuussa 2028. Aviapoliksen lukion ja Leppäkorven liikuntahallin rakentaminen etenevät aikataulussa, ja Varia Tennistien peruskorjauksen sekä Myyrmäen Oivallusten talon suunnittelu on käynnissä. Euroopan unionin tuomioistuimen sidosyksikköjä koskeva ennakkoratkaisu vaikuttaa VTK Kiinteistöt -konserniin, minkä johdosta konserni on käynnistänyt yritysjärjestelyn. Vivamus-konserni siirtyy vuoden 2027 alusta Vantaan kaupungin suoraksi tytäryhtiöksi ja VTK Kiinteistöt Oy:n sisaryhtiöksi.

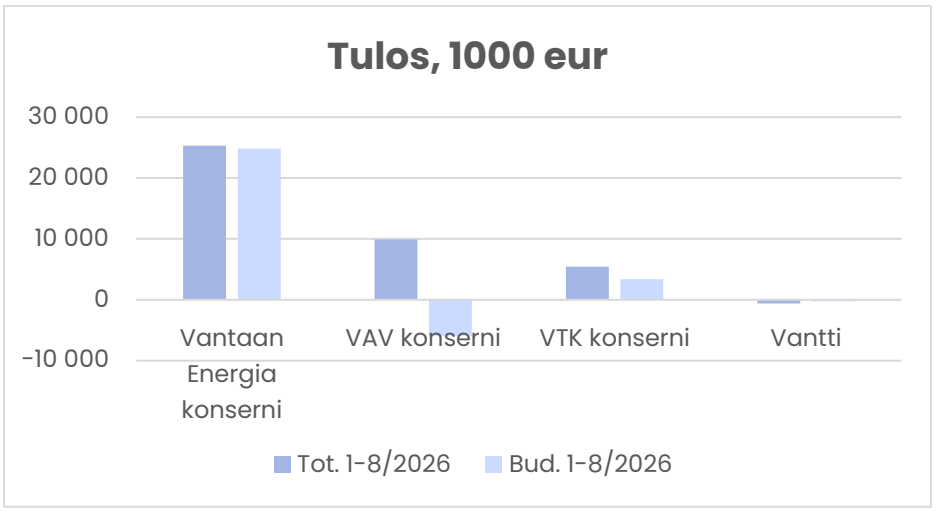
Kaupunki osti KELA:n osuuden Korson Toimistokeskus Oy:stä elokuussa 2026. Näin olleen yhtiö on kokonaisuudessaan kaupungin omistuksessa.

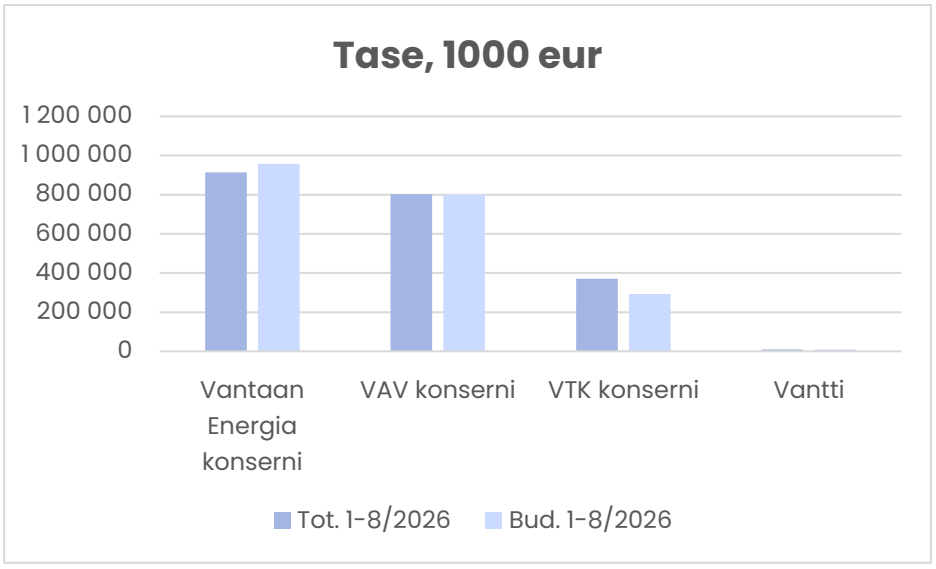
Hallitusarvioinnit toteutettiin konserniyhtiöissä kevään 2026 aikana, ja arviointien raportointi on tuotu konsernijaoston tiedoksi. Hallitusarvioinnin tuloksista on huomattavissa, että uudet hallitukset aloittivat yhtiöissä syksyllä 2025. Hallitustyöskentelyssä arvioidaan olevan vielä eri osa-alueilla kehitettävää. Hallitusosaajakoulutus konserniyhtiöiden hallitusten jäsenille käynnistyy jälleen syksyllä 2026.

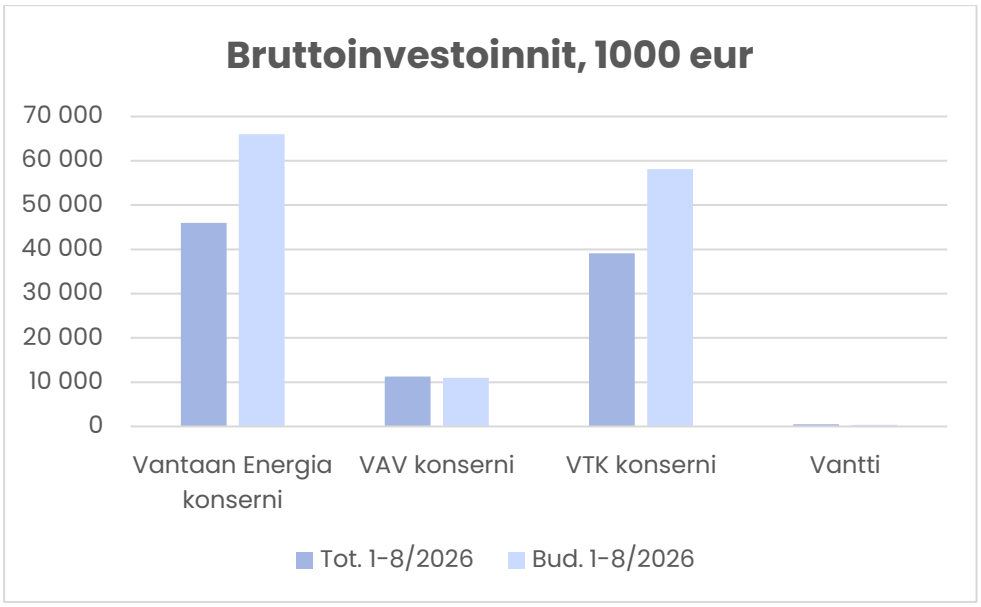
Muut olennaiset tapahtumat konserniyhteisöissä raportoidaan yhteisökohtaisesti alla.

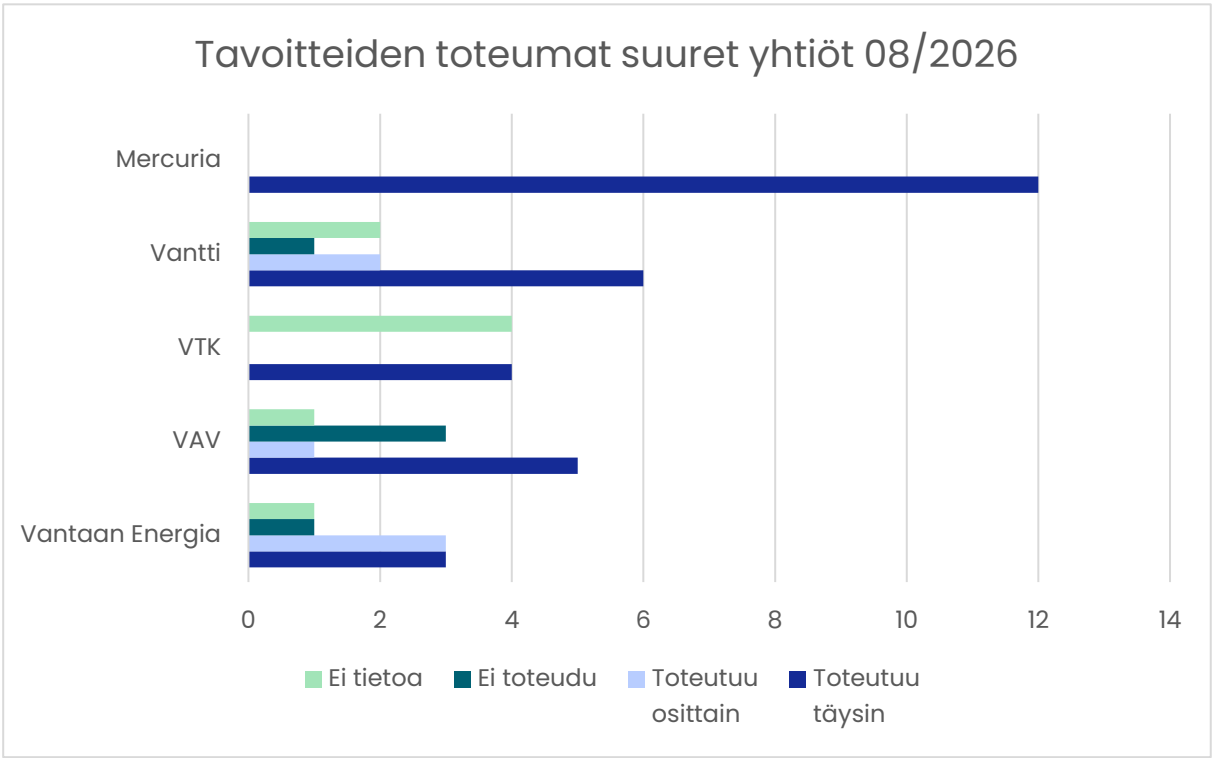
Suurten tytäryhtiöiden tunnuslukuja

Bruttoinvestoinnit, 1000 eur
70 000
60 000
50 000
40 000
30 000
20 000
10 000
0
Vantaan Energia konserni
VAV konserni
VTK konserni
Vantti
Tot. 1-8/2026
Bud. 1-8/2026

Tavoitteiden toteumat suuret yhtiöt 08/2026
Mercuria
Vantti
VTK
VAV
Vantaan Energia
0
2
4
6
8
10
12
14
Ei tietoa
Ei toteudu
Toteutuu osittain
Toteutuu täysin

Vantaan Energia Oy

Vantaan Energia on yksi Suomen suurimmista kaupunkienergiayhtiöistä, joka tuottaa sähköä ja kaukolämpöä sekä myy lämpöpalveluita. Vantaan kaupunki omistaa yhtiöstä 60 prosenttia ja Helsingin kaupunki 40 prosenttia.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vantaan Energian tavoitteena on olla Pohjoismaiden johtava kierrätysenergiayhtiö vuonna 2035.

Tavoitteena on olla kilpailukykyisin kumppani niin lämmityksessä kuin kiertotalouden ratkaisuissa. Myös sähkönsiirrossa yhtiö on sitoutunut pysymään valtakunnan edullisimpien toimijoiden joukossa.
Yhtiö tarjoaa asiakkaille luotettavaa, edullista ja vähäpäästöistä energiaa nyt ja tulevaisuudessa, kehittäen samalla toimintaa vastuullisesti niin ympäristön, ihmisten kuin yhteiskunnan näkökulmasta.
Vantaan Energian keskeiset investointihankkeet etenevät suunnitellusti tukien yhtiön strategisten tavoitteiden saavuttamista. Lämmön kausivarasto on louhintavaiheessa, ja hankkeen arvioidaan valmistuvan vuoden 2029 aikana. Valmistuttuaan lämpövarasto mahdollistaa energian talteen ottamisen edullisen tuotantokustannusten ajankohtina ja joustavan käytön sekä vähentää hiilidioksidipäästöjä.

Jätteen esikäsittelylaitos etenee perussuunnitteluvaiheessa kohti investointipäätöstä, jonka arvioidaan tapahtuvan aikaisintaan vuonna 2028. Ratkaisu tukee kiertotalouden tavoitteita ja mahdollistaa mm. muovin kierrättämisen tehostamisen sekä materiaalivirtojen paremman hyödyntämisen.

Hiilidioksidin talteenottoon ja varastointiin tähtäävä hanke Vantaa Carbon Capture etenee esisuunnittelu-vaiheessa. Tavoitteena on saada esisuunnitteluvaihe valmiiksi vuoden 2026 aikana, jonka jälkeen alkaa investointipäätökseen tähtäävä perussuunnittelu. Hanke voisi tämänhetkisen aikatauluarvion mukaan olla valmis 2030-luvun alkupuolella ja muodostaa merkittävän askeleen kohti hiilineutraalia energiantuotantoa.

Hukkalämpöjen hyödyntämistä edistävä KWH Freeze -hanke otettiin käyttöön vuoden aikana. Hanke vahvistaa Vantaan Energian vähäpäästöistä tuotantorakennetta ja tukee yhtiön strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Lisäksi sähköjärjestelmän joustavuuden hyödyntämistä tehostaa Rekolaan huhtikuussa 2026 valmistunut sähköakku. Investointeja jatketaan tulevaisuudessa riittävän sähkönsiirtokapasiteetin turvaamiseksi sekä kaukolämpöverkon vahvistamiseksi.

Tuloskehitys ja investoinnit

Vuosi käynnistyi tavanomaista kylmempänä, mikä lisäsi lämmön kysyntää ja tuotantomääriä tammi-helmikuussa. Liikevoitto jäi kuitenkin tavoitetta alemmaksi erityisesti kylmästä säästä johtuneen lisääntyneen kaasun käytön ja siitä aiheutuneiden korkeampien polttoainekustannusten vuoksi. Liikevoittoon on vaikuttanut myös tuotantolaitosten käytettävyyden jääminen osin tavoitetasoa alemmaksi vuoden aikana. Sähkön korkeampi hinta on toisaalta lisännyt tuottoja budjettiin verrattuna. Öljyn hinnan nousu on mahdollistanut aiempina tilikausina tehtyjen arvonalennusten palautukset, mutta toisaalta kaasun korkeampi ennustettu hinta lisää kuluja loppuvuoden osalta. Koko vuoden ennuste liikevoiton osalta on hieman yli tavoitetason.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2026	TA 31.8.2026	TOT 31.8.2026
Liikevaihto	304 636	195 326	214 395
Liikevoitto	65 458	37 891	32 835
Tilikauden tulos	44 741	24 837	25 313
Taseen loppusumma	1 032 453	957 631	913 134
Henkilöstön lkm	379	383	372
Bruttoinvestoinnit	137 400	66 000	46 000
Quick ratio	0,7	0,60	0,57
Omavaraisuusaste sis. leasing vastuut	34 %	34%	36%
Pitkäaikainen vieras pääoma	525 416	511 192	443 135
Leasingvastuut	166 676	173 970	174 425

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Konsernin toimintaan kohdistuu riskejä, joista tärkeimmät on määritetty avainriskeiksi ja niille on laadittu hallintasuunnitelmat.
Riskienhallinnassa näkyvät Iranin sodan ja muiden jatkuvien kriisien vaikutukset. Myös Venäjän ja Ukrainan sota on heijastunut Suomeen iskujen levittyä lähialueille. Yleisesti tilanne näkyy epävarmuuden kasvamisena sekä öljyn, öljytuotteiden ja maakaasun kallistumisena. Korkean hinnan vuoksi myös Euroopan kaasuvarastojen täyttöaste talvea kohti on normaalia matalampi. Epävarmuuden arvioidaan jatkuvan ainakin Iranin sodan osalta todennäköisesti USA:n marraskuisten välivaalien yli.

Vantaan Energian polttoainetilanne on varmennettu. Kuljetus- ja rahtikustannusten nousu vaikuttaa toimitusketjujen kautta bio- ja jätepolttoaineiden hankinnassa. Riski on tässä vaiheessa toimittajilla. Maakaasun merkittävä hinnannousu olisi myös haitallinen yhtiölle, sillä korkeampi maakaasun markkinahintataso nostaa myös yhtiön käyttämän biokaasun hintaa. Toisaalta myös sähkönhinnat olisivat tässä tilanteessa nousussa, mikä kompensoisi vaikutuksia. Sähkön futuurihinnat ovatkin talvea

kohti nousussa. Tähän vaikuttaa arvioita parempi talouskasvu kotimaassa ja yleisen epävarmuuden jatkuminen.

Kunnossapidon ja projektien näkökulmasta materiaalien, tiettyjen varaosien, laitteiden ja kriisin pitkittyessä myös palvelujen kustannukset ovat nousussa ja realisoituvat uusien hankintojen yhteydessä. Myös saatavuusongelmia on jo tunnistettu tietyissä tuotteissa. Tilannetta johdetaan aktiivisesti.
Jos käynnissä olevat kriisit muuttuvat pitkäkestoisiksi, ne voivat heikentää talouskasvua merkittävästi. Inflaation ja korkojen nousu aiheuttaisi taloudellisia vaikutuksia erityisesti rahoituskustannusten kasvun kautta. Vaikutuksia syntyy erityisesti asiakkaiden kautta.

Voimaloiden käytettävyys on keskeinen avainriski. Jätevoimaloiden käytettävyydessä on haasteita ja tilanteen parantamiseksi on tehty korjaavia toimenpiteitä ja suunnitelmia.

Riskienhallinnassa on erityisesti kiinnitetty huomiota huoltovarmuuteen ja turvallisuustason parantamiseen. Konsernin keskeiset avainriskit ovat jätteen saatavuuteen, laatuun ja hintatasoon sekä voimaloiden käytettävyyteen liittyvät riskit ja muut huoltovarmuutta uhkaavat riskit, tietoturvariskit sekä rahoituksen varmistaminen. Kyberriskin hallintaan tehdään paljon toimenpiteitä.
Yhtiössä on käynnissä tulosparannusohjelma, jolla varaudutaan tulevien investointitarpeiden rahoittamiseen.

Konsernissa tai toimialalla yleisesti voi toteutua myös riski suuresta häiriöstä energian tuotannossa tai toimituksessa asiakkaille. Häiriöiden juurisyynä voi olla esim. luonnontapahtuma, konerikko, suuronnettomuus tai inhimillinen virhe. Riskien hallinnan keinoina ovat tehokkaat kunnossapito-ohjelmat ja varautumissuunnittelu, sekä erilaisten kriisitilanteiden harjoittelu. Paloturvallisuuteen ja työturvallisuuteen on lisätty uusia riskienhallintatoimenpiteitä.

Vantaan Energia pyrkii omilla toimillaan vauhdittamaan puhdasta siirtymää ja hyödyntämään muun muassa asiakkaidensa hukkalämpöjä kaukolämmössä. Tuotannolliset kehityshankkeet ovat avainasemassa. Menestyäkseen energiamarkkinan suuressa murroksessa Vantaan Energian on oltava innovatiivinen, rohkea ja ketterä. Yhtiö on määrittänyt toiminnassa ratkaisevat strategiset kyvykkyydet, joita vahvistetaan. Menestyminen edellyttää vahvaa kumppaniverkostoa sekä osaavaa ja motivoitunutta henkilöstöä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Tavoitetaso 2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tuloksellisuus: Konsernin liikevoitto M€ Pääomatehokkuus: Konsernin ROIC Vakavaraisuus: Omavaraisuusaste % (>30%) (luvut leasing oikaistuja)	55,5 M€ 6,2% 34,3%	65,5 M€ 6,2 % 34 %	65,9 M€ 6,7 % 35,6 %	Toteutuu täysin 🟩
Ennakoitava ja pitkällä aikavälillä kasvava osinkotuotto	Maksettava osingon määrä sisältäen lisäosingon (Vantaan osuus 60 % osingosta omistusosuuden mukaan)	22,0 M€	24,2 M€	24,2 M€	Toteutuu täysin 🟩
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Työturvallisuus	Työtapaturmien lukumäärä	7 työtapaturmaa	0	1	Ei toteudu lainkaan 🚫

Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Great place to work - tutkimus Todella hyvä työpaikka -väittämä, samaa mieltä	87%	>80 %	73 %	Ei toteudu lainkaan ⦸
Sairauspoissaolot	%	2,4%	2,5%	2,5%	Toteutuu täysin ■
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Ilmastomuutoksen hillintä (Ympäristövastuu) SDG tavoite 13 - Ilmastotekoja ja SDG tavoite 9- kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja	Tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta, g/ kWh Fossiilisista polttoaineista luopuminen mahdollisimman nopeasti. 2035 Pohjoismaiden johtava kierrätysenergia yhtiö -strategian edistäminen.	112 Korkelämpötilalaitos sekä sähkökattilan + kaukolämpöakku valmistuivat vuonna 2025.	84 Lämmön kausivaraston rakentaminen. Jätteen esikäsittelylaitoksen suunnnittelu ja eteneminen kohti investointipäätöstä.	84 Lämmön kausivaraston rakentaminen etenee suunnitelman mukaisesti. Jätteen esikäsittelylaitoksen investointipäätös siirtyy eteenpäin ja tehdään aikaisintaan vuonna 2028.	Toteutuu osittain ◧
Materiaalitehokkuuden parantaminen (ympäristövastuu) SDG 12 - vastuullista kuluttamista	Kaukolämmön lisäveden käytön vähentäminen Oman energiakulutuksen vähentäminen (vuotuinen polttoainekäyttö v.2022 2590 GWh)	Lisävettä meni 65 259 kuutiota. Toteutunut kerroin on 1,36 eli tavoite saavutettiin. Energiatehokkuustavoite on saavutettu. Tehdyistä parannustoimista syntyy säästöjä 84,3 GWh vuosittain.	Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus Noin 16 GWh energian säästö	Lisävettä on kulunut vuoden aikana vähemmän ja tämän hetken kerroin on 1,2 x verkon tilavuus.	Ei tietoa ☐
Edullinen, vähäpäästöinen ja luotettava energia (sosiaalinen ja	Vähäpäästöisempi ja edullisempi lämmitys kuin suurissa suomalaisissa	Päästöt: Päästökerroin 145 ylittää keskiarvon 66 g CO_2/kWh	Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin	Sähkön toimituksen luotettavuus on toteutunut erittäin hyvällä tasolla.	Toteutuu osittain

taloudellinen vastuu) SDG 7 -edullista ja puhdasta energiaa ja SDG 11 -kestävät kaupungit ja yhteisöt	kaupungeissa keskimäärin Energiatoimituksen luotettavuus	Edullisuus: 6 suurimman keskiarvo oli 1,66 ja Vantaa 1,61, eli tavoite toteutui. Sähkön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,095 h/as/v. Eli tavoite toteutui. Lämmön keskeytysaika 0,38 h/as/lämmityskausi eli tavoite toteutui.	päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m2 Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi	Toimitushäiriöiden toteuma vuonna 2026 on 0,05 h/as/v. Lämmön keskeytysaikatoteuma on toistaiseksi 0,657 h/as ja koko vuoden ennuste 1,15 h/as/v	

VAV Yhtymä Oy

VAV Yhtymä Oy on Vantaan kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö. VAV-konserni koostuu emoyhtiö VAV Yhtymä Oy:stä sekä kolmesta tytäryhtiöistä: VAV Asunnot Oy, VAV Palvelukodit Oy ja VAV Hoiva-asunnot Oy:stä. VAV Asunnot Oy rakennuttaa ja hallinnoi valtion tukemia ara-asuntoja, jotka muodostavat enemmistön konsernin asuntokannasta. VAV Yhtymä Oy rakennuttaa ja hallinnoi muita kohtuuhintaisia asuntoja ja VAV Palvelukodit palveluasuntoja.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

VAV-konsernin alkuvuotta sävyttivät vuosittain toistuvat konsernikokonaisuuden tilinpäätös ja vastuullisuusraportointi sekä muista isoista asioista uudiskohteiden kilpailutukset, rahoituksen varmistaminen ja hankevalmistelu, sähköisten palvelujen uudistus, vuokrasopimusneuvottelut hyvinvointialueen kanssa rajoituslain nojalla irtisanottujen kohteiden jatkosopimuksista sekä laaja, henkilövahinkojakin aiheuttanut tulipalo VAV:n omistamassa talossa. Maaliskuussa tapahtui Pähkinärinteentie 26:n vakava, tuhopoltosta aikansa saanut tulipalo, jossa menehtyi saman perheen viisi jäsentä. Palo jälkitöineen on vaatinut pitkäkestoista kriisinhallintaa, viestintää ja korjaustoimia yhdessä vakuutusyhtiön kanssa.

VAV:n kilpailuttamissa hankinnoissa on saatu viime aikoina paljon tarjouksia ja tarjousten hintataso on ollut useimmiten aiempia sopimuskausia matalampi.

VAV on valmistellut yhdessä asiantuntijatahon kanssa tuloutusmahdollisuusselvitystä, jonka myötä tunnistetaan käytettävissä olevat tuloutusmahdollisuudet omistajalle. Selvitys on valmistunut ja Vantaan kaupunki on ottanut VAV-konsernin vuodesta 2027 aloittaman tuloutuksen huomioon talousarviovalmistelussaan.

Useampi iso kehityshanke on valmistunut tai valmistumassa. VAV on ottanut käyttöön Vantaan Energian tarjoaman energiaoptimointikokonaisuuden, jonka myötä saadaan vähennettyä energiankulutusta ja varmistettua kohtuullisempia asuinkustannuksia. Yhtiö on myös uudistanut sähköiset asiointipalvelunsa ja verkkosivunsa kokonaisuudessaan. Asuvien asukkaiden palvelu on julkaistu ja sitä käytetään jo yli 70%:ssa VAV-kodeista. Syyskuun lopulla yhtiö julkaisee asunnonhakijoille kokonaisuudessaan uudistetun asiointiratkaisun sekä uudet verkkosivut.

VAV Yhtymä Oy:n hallitus hyväksyi elokuussa konsernin uuden liiketoimintastrategian, jonka ytimessä on korkean käyttöasteen ylläpitämisen keskeisyys.

Tuloskehitys ja investoinnit

Vuokramarkkina jatkuu haastavana ja käyttöasteen pitäminen korkealla vaatii paljon työtä. VAV on onnistunut tässä toistaiseksi hyvin vaikeaan markkinatilanteeseen nähden. Vuoden 2026 kumulatiivinen käyttöaste on 97,9 prosenttia, joka on hieman tavoitetta (98,5%) matalampi. Asiakkaiden taloustilanne on edelleen kiristyvä: häädöt ja vuokravelat ovat aiempia vuosia korkeammalla tasolla ja asuntoa hakevien keskitulo on laskenut.

VAV saa tänä vuonna alkuun poikkeuksellisen paljon uudiskohteita, vähintään 364 asuntoa viiteen kohteeseen. Näistä asunnoista 155 rakennetaan pitkällä korkotukilainalla VAV Asunnot Oy:n kantaan ja 209 asuntoa VAV Yhtymä Oy:lle pääosin valtion takaamalla takauslainalla. Kun tähän yhdistetään VAV Palvelukodit Oy:lle rakenteilla oleva, tammikuussa 2027 käyttäjälleen hyvinvointialueelle luovutettava Simonmetsän vanhustenkeskus, on VAV:lla rakenteilla tänä vuonna yli 500 asuntoa. Lisäksi yhtiö toteutti tontin ja urakan hankintaa koskevan kilpailun kilpailullisella rajoitetulla neuvottelumenettelyllä, mutta kohde jäänee toteutumatta valtakunnallisen korkotukilainavaltuuksien vähyyden vuoksi.

Rakentamisen hintataso on pysynyt kilpailukykyisenä, ja käynnissä sekä suunnitteilla olevat hankkeet etenevät pääosin suunnitellusti. Simonkylän vanhustenkeskuksen rakentaminen jatkuu aikataulun mukaisesti, ja sen arvioitu valmistuminen on alkuvuonna 2027. Suunnitteilla on Hakunilan Kannuskujalle sijoittuva suuri peruskorjaus, joka kilpailutetaan vuoden aikana. Korjausten laajuuden vuoksi kohteen asukkaiden vuokrasopimukset joudutaan irtisanomaan. VAV pyrkii tarjoamaan asukkaille korvaavia asuntoja omasta kannastaan. Kesällä valmistui perusparannushanke Korson Mäyräkujalla. Kaikki kohteen asunnot saatiin vuokrattua ja niihin muutettiin heti korjauksen valmistuttua.

Korjaustoiminta etenee suunnitelmien mukaisesti. Tasaisesti kuukausille jaettuun talousarvioon nähden elokuun toteumatilanne on selvästi alle talousarvion. Korjaustoiminnan sopimusten osalta ollaan kuitenkin talousarvion mukaisessa aikataulussa, vaikka kustannukset kirjautuvat kirjanpitoon vasta loppuvuoteen painottuen. Korjaushankkeita on saatu tänä vuonna toteutettua budjetoitua alhaisemmilla hinnoilla, millä arvioidaan olevan vuoden 2026 tulosta parantava vaikutus. Tilikauden talousarvion mukaisessa tuloksessa näkyy budjetoituna aikaisempien vuosien Varke-rajoitusten alaisen kertyneen ylijäämän käyttö, minkä vuoksi koko vuoden tulostavoite on negatiivinen.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2026	TA 31.8.2026	TOT 31.8.2026
Liikevaihto	118 223	78 662	77 841
Liikevoitto	5 013	3 342	14 933
Tilikauden tulos	-8 837	-5 891	9 902
Taseen loppusumma	815 000	800 000	801 835
Henkilöstön lkm	67	66	65
Bruttoinvestoinnit		11 000	11 254
Quick ratio	2	2	6
Omavaraisuusaste sis. leasing vastuut	20	20	31,6
Pitkäaikainen vieras pääoma	521 000	528 000	527 399
Leasingvastuut	0	0	0

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Haastava vuokramarkkinatilanne on johtanut siihen, ettei kaikkiin tulostavoitteisiin ole aivan päästy. Yhtiössä jatketaan toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi, mutta yhtiö tulee tämän vuoden aikana hiukan jäämään tavoitteesta olla vähintään 30 % markkinavuokraa edullisempi. Myöskään asuntotuotantotavoite vuodelle 2026 ei tule toteutumaan, joskin aloituksia on vireillä yhteensä 364 asunnon verran.

Keskeiset riskit liittyvät tulevien vuosien uudistuotannon rahoitusratkaisuihin tilanteessa, jossa saatavilla olevat korkotukilainavaltuudet ovat joko varsin pieniä tai niitä ei ole ollenkaan. Keskeistä jatkon kannalta on, olisiko mahdollista muuttaa EU:n tilastoviranomaisen ohjeistuksen mukaisesti tehtyä korkotukilainojen laskemista mukaan valtion velkaan. Aiemmin riskinä nostetuista hyvinvointialueen irtisanomista VAV Hoiva-asunnot Oy:n vuokrasopimuksista saatiin touko-kesäkuussa neuvotteluratkaisu. Tähän kokonaisuuteen kuuluvaa kohteiden myyntiä on edistetty aktiivisesti.

Vuoden 2027 vuokranmääritykseen vaikuttavat jossain määrin myös muutamat uudet merkittävät menoerät, kuten VAV:n osalta yli 700 000 euroon vuodessa kohoava hulevesimaksu ja kaupungin aloittama tuoton tuloutus VAV-konsernista. Lisäksi niin VAV kuin muutkin kiinteistöjen omistajat ovat ryhtyneet viranomaisten kehotuksesta tarkastamaan lasirakenteisten parvekekaiteiden turvallisuutta. Vuoden 2026 aikana tehtävän tarkastuskierroksen jälkeen selviää tarvittavien korjaustoimenpiteiden laajuus.

Lokakuussa 2026 tulee voimaan uudistettu laki asuinhuoneiston vuokrauksesta (AHVL), joka vaikuttaa merkittävästi VAV:n vuokraustoimintaan ja kaikkiin VAV:n asukkaisiin. Uudistetun lain myötä lokakuusta lähtien on voimassa muun muassa takautuva tupakointikielto kaikissa asuntojen vuokrasopimuksissa.

Kesällä 2026 VAV jätti lausunnon ympäristöministeriön esitysluonnokseen valtion tukemien vuokra-asuntojen asukasvalinnasta ja asuntojen käyttöä koskevan sääntelyn kehittämisestä. Luonnoksessa ehdotetaan muun muassa, että valtion tukemia tavallisia vuokra-asuntoja omistavilla yhteisöillä olisi jatkossa velvollisuus seurata vuokrattuina olevien asuntojen tarvetta ja soveltumista vuokra-asuntoa eniten tarvitsevien hakijoiden käyttöön ja oikeus irtisanoa vuokrasopimus kohdentumiseen liittyvästä syystä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Tavoitetaso 2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Vuokrausaste (%), konserni Omavaraisuusaste, konserni	98,6 % 22,8 %	98,5 % 20 %	97,9 %	Toteutu u osittain
Asuntotuotanto	Asuntotuotanto (360 as./v)	174	360	0	Ei toteud u lainkaa n
Ylläpidon hoitokulujen muutos	Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksi (2015 =100)	Alle indeksin nousua vastaava kustannustaso n nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Alle indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Toteutu u täysin
Tuoton tuloutus kaupungille (kiinteistökehityshankkeet)	Tuoton tuloutuksen suunnitelma laadittu ja tuloutus suunnitelmaa noudattaen		Suunnitelma valmis ja tavoitetasot asetettu	Suunnitelma valmis ja tavoitetasot asetettu	Toteutu u täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyminen	PTS:n toteuttaminen Toteutuneet kustannukset	Kulujen mukainen toteuma 71 %. Kuitenkin sopimukset tehty kaikista vuodelle 2025	95-105 % 95-105 %	Kulujen mukainen toteuma 71 %. Kuitenkin sopimukset tehty kaikista vuodelle 2026	Toteutu u täysin

	suhteessa budjetoituun (%) Laajuus asuntoina: toteutuneet suhteessa budjetoituun (%)	budjetoiduista PTS-töistä. 71 % 75 %		budjetoiduista PTS-töistä. 71 % 78 %	
Asiakastyytyväisyys	NPS (Net Promote Score)	34,2	39,5	34,5	Ei toteudu lainkaan ⦸
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Työtyytyväisyys	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	3,57	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Työtyytyväisyyskysely toteutetaan loppu vuonna 2026	Ei tietoa ☐
Terveysperusteiset poissaolot	%:a henkilöstöstä/v	2,3	3,5	2,5	Toteutuu täysin ■
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Segregaation torjuminen tarjoamalla kohtuuhintaista asumista ja tukemalla asumisen haastavissa tilanteissa (SDG-tavoite 10: Eriarvoisuuden vähentäminen)	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra suhteessa markkinavuokraan	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra 30 % alle markkinavuokran	Vähintään 30 % alle markkina-vuokran	28 % alle markkinavuokran	Ei toteudu lainkaan ⦸
Lämmitysenergian kulutuksen vähentäminen (SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja)	Lämmitysenergian normeerattu kulutus, kWh/m3	37,4	38,1	37,46 (arvio koko vuodesta 2026 perustuen toteumaan 1-7/2026)	Toteutuu täysin ■

VTK Kiinteistöt Oy

VTK Kiinteistöt Oy vuokraa kaupungille peruspalveluiden käyttöön tiloja, kuten toisen asteen koulutiloja ja liikuntahalleja. Lisäksi yhtiön toimintaan kuuluu näiden tilojen rakennuttaminen ja ylläpito. Yhtiö toimii konsernin emoyhtiönä.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat sekä investintien eteneminen
VTK Kiinteistöjen keskeneräisten hankkeiden määrä oli raportointihetkellä 43,1 milj.€. Aviapoliksen lukion (arvo n. 36,5 milj.€) rakentaminen on käynnissä ja raportointihetkellä hankkeen kustannukset olivat 21,4 milj.€. Aviapoliksen lukio valmistuu 1/2027. Leppäkorven liikuntahallin (arvo 9,8 milj.€) rakentaminen etenee suunnitellusti ja kohde valmistuu 12/2026. Hankkeen kustannukset raportointihetkellä olivat 4,3 milj.€. Varia Tennistien vanhan puolen peruskorjauksen (arvo 50,8 milj. €) suunnittelu on käynnissä, ja hankkeen arvioidaan valmistuvan keväällä 2029. Peruskorjaushankkeen osaprojektina toteutettu Tennistien hitsausosaston muutostyöprojekti valmistui kesäkuussa 2026.

VTK:n suurimman hankkeen Tikkurilan osaamiskampuksen (arvo n. 105,3 milj. €) kertyneet kustannukset raportointihetkellä olivat 13,5 milj. €. Rakentaminen on alkanut 4/2026. Osaamiskampuksen arvioitu valmistumisaika on 10/2028. Myyrmäkeen suunniteltavan Oivallusten talon (arvo 56,9 milj.€) suunnittelu on alkanut. Hankkeen arvioitu valmistumisaika on kevät 2029.

Vivamus Kiinteistöt Oy keskittyy vuonna 2026 hankekehitykseen ja ylläpidon toimintamallien kehittämiseen tavoitteena kiinteistöjen toiminnallisuuden ja taloudellisen kestävyyden parantaminen sekä asiakkuudenhallinnan vahvistaminen. Vivamuksella on käynnissä aktiivinen kaavamuutoshanke Joukontie 42:ssa. Tuupakantie 4:n ja Pohjolantie 2:n kiinteistöjen kehittämissuunnitelmat ovat käynnissä.

Euroopan unionin tuomioistuin linjasi alkuvuodesta 2026 antamassaan ratkaisussa, että sidosyksikön toiminnan kohdistumista arvioitaessa sidosyksikön liikevaihtoa ja ulosmyyntiä tulee lähtökohtaisesti tarkastella konsernitasolla. Tämän seurauksena myös sidosyksikön tytäryhtiön markkinoille suuntautuva myynti katsotaan sidosyksikön ulosmyynniksi. Linjauksella on merkittävä vaikutus VTK Kiinteistöt -konserniin, ja konserni on käynnistänyt yritysjärjestelyn, jossa Vivamus-konserni siirtyy 1.1.2027 alkaen Vantaan kaupungin suoraksi tytäryhtiöksi ja VTK Kiinteistöt Oy:n sisaryhtiöksi.

Avainluvut (K) 1000 €	TOT 30.4.2026	TA 31.8.2026	TOT 31.8.2026
Liikevaihto	14 114	27 708	28 262
Liikevoitto	4 027	6 351	7 689
Tilikauden tulos	2 104	3 396	5 468
Taseen loppusumma	274 973	293 034	370 410
Henkilöstön lkm	15	15	16
Bruttoinvestoinnit	18 312	58 104	39 134
Quick ratio	1,5	2,4	9,3
Omavaraisuusaste sis. leasing vastuut	23,6 %	25,3 %	21,4 %
Pitkäaikainen vieras pääoma (lainat)	177 045	212 709	273 538
Leasingvastuut	24 386	24 392	24 387

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

VTK-konsernin johto arvioi, että vuoden 2026 tavoitteet tullaan saavuttamaan suunnitellusti.

VTK Kiinteistöt Oy:llä on toteutettavanaan vuosien 2026–2035 aikana noin 400 miljoonan euron investointiohjelma, joka kohdistuu toisen asteen oppilaitos- ja liikuntahallikohteisiin. Investointihankkeet on tarkoitus rahoittaa kaupungin myöntämillä 100-prosenttisilla omavelkaisilla takauksilla. Vivamuksen osalta vuosien 2026–2028 investointihankkeet rahoitetaan määräaikaisella konsernitilin limiitillä.

Yhtiöiden toimintaan liittyy merkittäviä taloudellisia riskejä, joista keskeisimpiä ovat korkoriski suuren lainapääoman vuoksi sekä rakennusindeksin muutoksiin liittyvä hankkeiden kustannusten nousuriski. Lisäksi osaamisen jatkuvuuteen ja avainhenkilöiden pysyvyyteen liittyy henkilöstöriski, joka on keskeinen hankkeiden onnistumiselle.

Konsernin rakennuskannasta huomattava osa on yli 20 vuotta vanhaa, mikä lisää kiinteistöjen ylläpitoon ja toiminnalliseen kuntoon liittyviä riskejä. Näitä riskejä hallitaan suunnitelmallisen pitkän tähtäimen kunnossapidon (PTS), ylläpitoinvestointien sekä vakuutusturvan avulla.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Tavoitetaso 2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Vakavaraisuuden säilyttäminen	Konsernin omavaraisuusaste %	27,8	>20	26,6	Toteutuu täysin
Positiivinen ja kasvava tulos	Vivamus Kiinteistöt Oy:n tulos, milj. eur	2,4	1,5	3,4	Toteutuu täysin
Hyvän vuokrausasteen ylläpito ja kehittäminen	Ulkoisten vuokrakohteiden vuokrausaste (%) (Vivamus Kiinteistöt Oy)	97	95	97	Toteutuu täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisältäen sisäilmaparannukset)	Budjetoiduista peruskorjauksista 90-100% toteutuu	-	90-100 %	n/a	Ei tietoa
Asiakastyytyväisyys, konserni	Asteikko 1-5, vastausten keskiarvo	3,6	3,7	Toteutetaan syksyllä 2026	Ei tietoa

Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Konsernin henkilöstön hyvinvointikysely	Asteikko 1-5, vastausten keskiarvo	4,4	4,5	Toteutetaan syksyllä 2026	Ei tietoa ☐
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Energiatehokkuuden parantaminen uudishankkeissa ja peruskorjauksissa (SDG-tavoite 11 Kestävät kaupungit ja yhteisöt)	Kaupungin hankesuunnitelmissa asettamien energiatehokkuuden vertailulukujen (E-luku) alittaminen	Varia Vehkala hanke: 78 kWhE/m2, vuosi.	Varia Vehkala hanke: alle 80 kWhE/m², vuosi	n/a	Ei tietoa ☐
VSME (Pienten ja keskisuurten yritysten vapaaehtoinen vastuullisuusraportointi)	Raportointikehyksen luonti 2025 (sis. sisältäen hiilijalanjäljenlaskenta)	Raportointikehys	VSME -raportin tuottaminen	VSME-raportti 2025 tehty	Toteutuu täysin ■

Vantaan tilapalvelut Vantti Oy

Vantti on Vantaan kaupungin kokonaan omistama in house -yhtiö, joka tuottaa ateria-, puhtaus-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluja Vantaan kaupungille.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Kaupunginhallituksen päätökseen 16.12.2024 kaupungin keittiöiden palveluverkkosuunnitelman laatimisen periaatteista liittyen sovittiin, että Vantti maksaa vuoden 2026 alusta käytössään olevista keittiötiloista vuokraa Vantaan kaupungille. Lähtökohtana on, että tuleva vuokra on kustannusneutraali Kasolle, joka maksoi vuokran keittiötiloista vuoteen 2025 saakka. Kaupunkitilalautakunta teki päätöksen vuokrauksesta 13.8.2025, ja konsernijaosto antoi ennakkosuostumuksen yhtiön käytössä olevien tilojen vuokraamiseen 8.12.2025.

Hallinnon ja palvelun tukien kokonaispalvelun jatko-organisoituminen tapahtui suunnitellusti elokuun 2026 alussa. Tämän jälkeen kokonaispalvelu on käytössä kaikkialla Vantissa. Kokonaispalvelun täysimääräiset hyödyt saadaan esiin vasta, kun koko organisaatio tukee kokonaispalvelua ja yhtiön kehittämistä. Tavoitteina on edelleen parantaa asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyttä sekä toiminnan tehokkuutta pidemmällä aikavälillä.

Alustavat hinnanmuutokset vuodelle 2027 annettiin maaliskuun lopulla. Hinnat tarkentuivat kevään aikana, ja lopulliset myyntihinnat annettiin tilaajalle toukokuun lopussa.

Tuloskehitys ja investoinnit

Vantin tulos elokuun jälkeen on -584 000 € ja budjetti -244 000 €. Yhtiön kassan määrä oli noin 5,6 m€ 11.8.2026 (6,9 m€ 11.8.2025).
Vantin investoinnit ovat elokuun jälkeen noin 470 000 €. Vuoden 2026 investointibudjetti on 500 000 €. Osavuosikatsauksen 2 avainluvut pitävät

sisällään heinäkuun toteumat + elokuun budjetin. Taseen avainluvut ovat pelkästään heinäkuun toteumat.

Avainluvut 1000 €	TA 2026	TA 31.8.2026	TOT 31.8.2026
Liikevaihto	63 198	40 277	39 999
Liikevoitto	98	-368	-637
Tilikauden tulos	165	-244	-584
Taseen loppusumma	13 900	10 300	10 073
Henkilöstön lkm	980	980	984
Bruttoinvestoinnit	500	343	470
Quick ratio	1,35	1,35	1,31
Omavaraisuusaste sis. leasing vastuut	34,5	35	36
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0	0
Leasingvastuut	93	61	76

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiön tilikauden tulostavoite on 0,25 % liikevaihdosta, heinäkuun jälkeen ennuste on 0,24 %. Asiakastyytyväisyyttä kuvaavan NPS - mittauksen tulos koko yhtiön osalta on tällä hetkellä +59. Ateriapalveluiden laatuarvio 1-5 asteikolla on raportointihetkellä 4,37. Puhtauspalveluiden tehokkuusprosentti on 1,04 % vuoden 2026 osalta, joten tavoitetaso 1,00 % saavutettiin.

Heinäkuun jälkeen biojätteen tilanne on 45 g per / ruokailija. Ruokatuotannon hiilijalanjälkitieto vuoden 2026 osalta saadaan vasta tammikuussa 2027. Vantille toimitetaan syksyllä 2026 kymmenen uutta sähköautoa, mutta vuoden 2026 tavoitteen saavuttaminen on epätodennäköistä.

Henkilöstötyytyväisyyden osalta tulos saadaan loppuvuodesta 2026.
eNPS (henkilöstön suositteluindeksi) tulos oli heinäkuun jälkeen +29. Mittauksia tehdään 3-4 kpl vuoden 2026 aikana. Oppisopimuskoulutettavien määrä on jo heinäkuussa 42 kpl, joten vuoden 2026 tavoite on jo ylitetty tässä vaiheessa.

Riskit ja tulevaisuuden näkymät

Liiketoimintaympäristössä ei ole tunnistettu merkittäviä muutoksia riskeihin liittyen ja riskienhallintatoimenpiteet ovat olleet riittäviä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Tavoitetaso 2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Positiivinen tilikauden tulos	Tilikauden tulos vähintään 0,25 % liikevaihdosta.	0,20	0,25 %	0,24 %	Toteutuu osittain
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Asiakastyytyväisyyden parantaminen (NPS)	NPS pisteluku	+48	+27	+59	Toteutuu täysin
Kehittämisohjelma: Ateriapalveluiden asiakastyytyväisyyden positiivinen kehittyminen	Ateriapalveluiden asiakastyytyväisyys 1-5	4,18	3,90	4,37	Toteutuu täysin
Kehittämisohjelma: Puhtauspalveluiden kustannustehokkuus	Kustannustehokkuus vähintään 1 %-yksikkö (Hinnankorotus alittaa yleisen kustannustason nousun)	1,00	1,00	1,04	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen 1-5	4,20	4,15		Ei tietoa
Sairauspoissaolot	%	4,98	5,60	5,23	Toteutuu täysin

Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Kokonaisbiojätteen määrän vähentäminen SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Kokonaisbiojätteen määrä grammaa/ruokailija	44	43	45	Toteutuu osittain ◧
Ruokatuotannon hiilijalanjäljen vähentäminen SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	CO2-mittari (GHG protokolla) Elintarvikkeiden päästöt / Ateriamäärä	0,71 kgCO2e/ateria	0,67 kgCO2e/ateria		Ei tietoa ☐
Aiheutettujen CO2-päästöjen vähentäminen SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Aiheutetut CO2-päästöt (t) / tuotantoauto	0,45	0,30	0,44	Ei toteudu lainkaan ▨
eNPS (työntekijöiden nettosuositteluindeksi) positiivinen kehittyminen SDG-tavoite 3. Terveyttä ja hyvinvointia (sosiaalinen vastuullisuus)	eNPS (työntekijöiden nettosuositteluindeksi)	+26	+15	+29	Toteutuu täysin ■
Henkilöstön osaamisen kehittäminen SDG-tavoite 3. Terveyttä ja hyvinvointia (sosiaalinen vastuullisuus)	Oppisopimuskoulutettavien määrä	87	30	42	Toteutuu täysin ■

Mercuria kauppaoppilaitos Oy

Mercuria kauppaoppilaitos Oy on Vantaan kaupungin ja Helsingin Kauppiaitten Yhdistys ry:n omistama yhtiö, joka ylläpitää liiketalouden alan koulutusta tarjoavaa Mercuriaa. Vantaan kaupungin omistusosuus on 95,5 %.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Kuluva vuosi on sujunut yhtiössä hyvin. Merkittävä tapahtuma oli 17.3.2026, jolloin allekirjoitettiin kauppakirja oppilaitoksen nykyisestä tontista. Yhtiö osti vuokraamansa tontin Vantaan kaupungilta 3 miljoonan euron kauppahintaan.

Yhtiön mukanaolo opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämässä toiminnanohjauksen kokeilussa on ollut myös isossa roolissa. Kokeilun edellyttää tiiviimpää yhteistyötä paikallisten toimijoiden (elinvoima- ja työllisyyspalvelut ja yritykset) kanssa. Yhtiö onkin tavannut ahkerasti eri toimijoita. Sopimusneuvottelu OKM:ssä pidettiin yhtiön osalta torstaina 21.5.2026.

Kevään 2026 yhteishaussa saavutettiin hyvä hakijamäärä. Ensisijaisia hakijoita oli 257/192 aloituspaikkaa ja kaikkia hakijoita yhteensä 798. Kaksoistutkinnot ovat erittäin suosittuja ja niitä toivoi ensisijaisista hakijoita jopa 178 hakijaa. Toukokuussa Mercuriasta valmistui yhteensä 121 nuorta liiketoiminnan perustutkintoon, merkonomi. Heistä 81 suoritti samanaikaisesti myös ylioppilastutkinnon. Määrä oli kaksinkertaistunut, kun vuonna 2025 kaksoistutkinnon suoritti 40 opiskelijaa.

Tuloskehitys ja investoinnit

Tässä raportoinnissa esitettyihin tulostietoihin on laskettu toteutumatiedot 1-7/2026, joihin on lisätty elokuun talousarviotiedot. Yhtiön taloustilanne on pysynyt vakaana. Tilikauden tulos on edellisen vuosikolmanneksen tavoin hieman arvioitua parempi. Liikevaihto on pysynyt ennakoidulla tasolla, mutta kustannuksia on toteutunut budjetoitua vähemmän. Tonttikaupan vaikutus

näkyy maksuvalmiustunnusluvun hienoisena laskemisena johtuen rahoitusomaisuuden pienenemisestä. Quick ratio on kuitenkin edelleen erittäin hyvällä tasolla. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt yhtiölle toiminnanohjauksen kokeilun käynnistämisvaiheeseen lisärahoitusta 109 700 euroa. Lisärahoitus maksetaan syksyn 2026 aikana muun valtionosuusrahoituksen yhteydessä. Lisärahoitus kasvattaa vuoden 2026 liikevaihtoa ja parantaa tulosta.

Omistajaohjauksessa asetettujen tavoitteiden tilanne on myös hyvä. Tulokset ovat tavoitetasossa tai hieman sen yläpuolella.

Vuodelle 2026 on suunniteltu 650 000 euron investointiohjelma. Merkittävimmät investoinnit ovat oppilaitoksen luentosalien peruskorjaus sekä ulkoalueilla tehtävät muutostyöt. Pääosa hankkeista toteutettiin kesän aikana. Urakoitsijoilta odotetaan vielä loppulaskuja ja tällä hetkellä koko vuoden investointiohjelmasta on toteutunut noin 75 %. Investointitalousarvioon ei ole odotettavissa merkittäviä ylityksiä. Keväällä tapahtunut tontin osto Vantaan kaupungilta on tehty ennalta sovitun investointiohjelman ulkopuolelta. Tontti (3 000 000) ja siihen liittyvä varainsiirtovero (90 000) on kirjattu taseessa maa-alueisiin ja siitä ei tehdä poistoja. Tontin osto mukaan lukien investointeja on tehty yhteensä noin 3,6 miljoonalla eurolla.

Avainluvut 1000 €	TA 2026	TA 31.8.2026	TOT 31.8.2026
Liikevaihto	9 609	6402	6421
Liikevoitto	402	220	515
Tilikauden tulos	501	220	517
Taseen loppusumma	24 800	24 800	24 941
Henkilöstön lkm	64	64	65
Bruttoinvestoinnit	650	650	493
Quick ratio	10	10	8
Omavaraisuusaste sis. leasing vastuut	95	95	94
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0	0
Leasingvastuut	320	320	320

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Ammatillisen koulutuksen rahoitusmalli muuttui vuoden 2026 alusta. Mercuria on pärjännyt hyvin myös uusissa rahoitusperusteissa. Kilpailu on kuitenkin selvästi aikaisemmasta kiristynyt. Aikuiskouluttajina tunnetut toimijat ovat käynnistäneet myös nuorten koulutusta. Muuttunut tilanne näkyy erityisesti pääkaupunkiseudulla. Koulutuksenjärjestäjät parantavat toimintaprosessejaan, mikä osaltaan tasoittaa kilpailuasetelmia rahoituksessa.

Ammatilliselta koulutukselta vaaditaan entistä parempaa vaikuttavuutta. Toiminnanohjauksen kokeilun myötä Opetus- ja kulttuuriministeriö seuraa Mercurian tuloksia tarkasti. Kokeilussa mukana olo tuo yhtiölle myös uusia mahdollisuuksia. Jatkossa Mercuria voi esimerkiksi yhdistää liiketoiminnan koulutuksiin myös muiden alojen tutkinnon osia. Räätälöinneillä voidaan parantaa opiskelijoiden työllistymistä ja kasvualojen työvoiman saantia.

Kriittisten tietojärjestelmien häiriöt ja tietoturva on luokiteltu Mercurian riskienhallintasuunnitelmassa edelleen merkittäväksi riskiksi. Yhtiössä on toteutettu vuoden aikana ulkopuolinen tietoturva-auditointi (Insta Advance Oy) ja käynnistetty koko henkilöstöä koskeva koulutuskokonaisuus (Navisec).

Tavoite	Mittari	Toteuma 2025	Tavoitetaso 2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Positiivinen tilikauden tulos	Nettotulos, Euroa Tulokseen vaikuttavat heikentävästi vuodesta 2025 alkaen valtionosuusrahoituksen	894799	200 000	517 268	Toteutuu täysin

	leikkaukset ja uusi rahoituslaki.				
Toteutuneet oppivelvollisten opiskelijavuodet	Valtionosuusrahoituksen perusteena oleva oppivelvollisten opiskelijoiden määrä opiskelijavuosina, kpl		510	256	Toteutuu täysin
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutusaste %	100	100	100	Toteutuu täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Opiskelijapalaute (amispalaute, päättökysely)	nps-indeksi	81	66	79	Toteutuu täysin
Työelämäpalaute työpaikkaohjaajakysely	Tyytyväisyys 1-5	4,5	4,3	4,6	Toteutuu täysin
Työllistyminen ja jatko-opinnot	Työllistyneiden ja jatko-opintoihin siirtyneiden osuus valmistuneista opiskelijoista %		85	85	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstön työfiilis	Tyytyväisyys 1-5	4,1	4,1	4,2	Toteutuu täysin
Sairauspoissaolot	%		2,0	1,8	Toteutuu täysin
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Hyvän koulutuksen ylläpito ja kehittäminen	Opiskelijapalaute, (amispalaute) tyytyväisyys koulutukseen, kokonaisarvosana 1-5	4,5	4,5	4,6	Toteutuu täysin

(SDG-tavoite 4 "Hyvä koulutus")					
Opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen (SDG-tavoite 3 ”Terveyttä ja hyvinvointia”)	Vuotuinen opiskelijakysely, keskiarvo osiosta ilmapiiri ja hyvinvointi 1-5	4,3	4,3	4,3	Toteutuu täysin 🟩
Sukupuolten tasa-arvon edistäminen (SDG-tavoite 5 ”Sukupuolten tasa-arvo”)	Vuotuinen opiskelijakysely, tasa-arvoa koskeva kysymys 1-5	4,3	4,3	4,3	Toteutuu täysin 🟩
Ruokahävikin vähentäminen (SDG-tavoite 12 ”Vastuullista kuluttamista”)	Ruokahävikki, g/myyty annos	37	36	32	Toteutuu täysin 🟩

Kiinteistöosakeyhtiöt

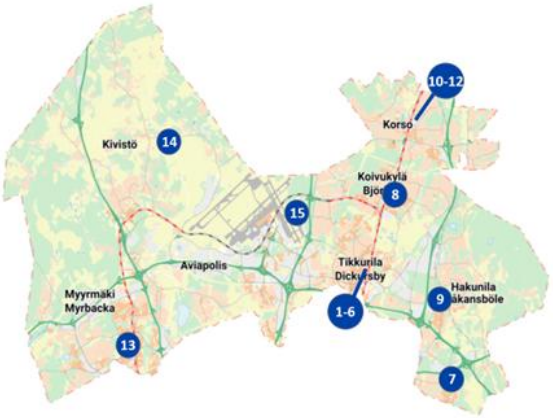
1. KOy Tiedepuisto
1988

2. KOy Tikkurilan Terveysasema
1979/1982

3. VanPark Oy 2012

8. Hakopolun Liikekiinteistö Oy
1981

12. Korson Pienteollisuustalo Oy 1965

9. KOy Hakucenter
1986

13. Ruukkukujan Autopaikat
1987

10. KOy Korson Toimistokeskus
1992/1997

14. As Oy Vantaan Katriinanrinne
1991

4. Ratakujan Pysäköinti Oy
2013

5. KOy Lehdokkitien virastotalo
1983

6. As Oy Vantaan Sepänpuisto
1990

7. Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy 1977

11. KOy Vantaan Maakotkantie 10 1989

15. KOy Vantaan Helikopteritukikohta
2009

Tavoitteiden toteutuminen	Ylläpito-kustannusten kehitys ei ylitä yleisen kustannustason kehitystä.	PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöiän huomioiminen PTS:ssä	Energian käytön tehostamistoimien kartoitus	Selite
K Oy Tiedepuisto 100 %	Ei asetettu	Toteutuu täysin ■	Toteutuu täysin ■	Muut tavoitteet: Tulos ilman poistoja positiivinen Toteutuu täysin ■ Peruskorjauksissa ja investoinneissa saavutetaan vähintään kustannusarviot Toteutuu täysin ■ Yhtiö saavuttaa tavoitteensa kuluvana vuotena. Energiankäyttöön liittyvät selvityksiä tehdään yhdessä Tiedekeskussäätiön kanssa. Yhtiö valmistelee kattoremontin aloitusta loppuvuonna 2026, jolloin yhtiön on tarve käyttää limiittiä. Kattoremontin tarkennettu kustannusarvio on 2,8 m€
K Oy Tikkurilan Terveysasema 62,2/73,8 %	Ei tietoa ☐	Ei tietoa ☐	Ei asetettu	Muut tavoitteet: Elinkaaren loppuvaiheessa olevien kiinteistöyhtiöiden vastuullisuustavoite Ei tietoa ☐ Rakennuksen tulevaisuus on ollut epäselvä, mutta oletus on, että terveysasema toimii tiloissa ainakin vuoteen 2031 ja mahdollisesti vielä sen jälkeen. Tämän lisäksi rakennukseen tulee väistöön Tikkurilan kirjasto. Korjauksia on tehty aikaisemmin vähäisesti, mutta nyt on

				saatettu rakennuksen tekniikka paremmin vastaamaan käyttäjien toiveita. Yhtiö teettää rakennushistoriaselvityksen vuonna 2026, joka vastaa osin mahdollisiin suojelukysymyksiin.
Ratakujan Pysäköinti Oy 100 %	Toteutuu osittain	Toteutuu täysin	Ei tietoa	Muut tavoitteet: Vuokrausaste suurempi kuin 110 %:ia (sisältäen lyhytaikaisen vuokrauksen) Ei tietoa Yhtiön tavoitteena positiivinen tulos ei ole mahdollinen, kun huomioidaan poistot. Yhtiön vuokrausaste on noussut merkittävästi ja lyhytaikaisen pysäköinnin tulot ovat myös hyvällä tasolla. Yhtiön riskinä on suurasiakkuuden menetys viimeistään silloin kun ratikkahanke päättyy, sillä ratikkahankkeelle on vuokrattu n. 48 % autopaikoista.
K Oy Korson Toimistokeskus 100 %	Toteutuu täysin	Toteutuu osittain	Toteutuu osittain	Tulevaisuudessa yhtiön on varauduttava mm. hissin uusimiseen ja sähköjärjestelmän korjauksiin. Energiankäytön tehostamistoimena valaisimien päivitys led-valaisimiin ja suurempana ilmanvaihtokoneiden uusiminen.
K Oy Lehdokkitien Virastotalo 85/100 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Kuluvan tilikauden ylläpitokustannusten arvioidaan nousevan hiukan edellisvuoden toteumaa suuremmiksi. Mm. lämmityskustannukset ovat nousseet arvioitua korkeammiksi kylmästä alkuvuodesta johtuen. Rakennus puretaan ja tontti myydään Vantaan kaupungille vuonna 2026. Riskinä purkukustannusten mahdollinen nousu.
As Oy Vant. Katriinanrinne 100 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu osittain	Toteutuu osittain	Yhtiössä on tarve tulevina vuosina tehdä enemmän korjauksia, mutta niiden ajoitusta suhteessa kassatilanteeseen on arvioitava tarkasti. Energiatehokkuuden

				parantamistoimina on valaistuksen uudistaminen ja uuden energiatodistuksen teettäminen. Pihan parannuksista saatu tarjoukset ja korjaukset tehdään 2026 aikana.
Korson Pienteollisuustalo Oy 83,1 %	Toteutuu osittain 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Rakennukset on tarkoitus purkaa vuonna 2028.
VanPark Oy 100 %, Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy 100 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Muut tavoitteet: Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy Tulos ilman poistoja positiivinen-Toteutuu täysin Emoyhtiön tulos 1-3 / 2026 aikavälillä ja huomioiden tytäryhtiön VanPark Oy:n tulos ilman poistoja (74.817,48 euroa) yhteensä 45.803,28 euroa.
K Oy Vantaan Helikopteritukikohta 100 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Yhtiö on pyrkinyt pienentämään kassaa, johon on aikaisemmin kerätty varoja yhtiön rakennuksen purkamista varten maanvuokrasopimuksen päättyessä. Purkukustannusten arvioidaan olevan pienemmät kuin kassaan kerättyjen varojen määrä. Yhtiöstä muodostetaan v. 2027 alussa K Oy Vantaan Sote-tilat, jonne yhtiöitetään hyvinvointialueelle vuokratut tilat.
K Oy Vantaan Maakotkantie 10 33,1/88,3 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Toteutuu osittain 	Ylläpidon kustannukset nousevat korjaustarpeen myötä. Yhtiössä on riskinä alapohjan lisäksi yläkerran heikossa kunnossa olevan viemäriputkistossa olevat tukokset, jotka voivat lisätä korjaustarvetta. Yhtiö päätti tilata uuden kuntoarvion varmistaakseen tulevaa korjaustarvetta. Yhtiössä on jo aiemmin energiatodistuksen uusimisen yhteydessä kartoitettu tehostamistoimia.
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy 52,4 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu osittain 	Toteutuu osittain 	Yhtiö suunnittelee alakerran ilmanvaihdon saneerausta, jonka katsotaan tuovan säästöjä energian

				kulutuksessa. Alustavassa kartoituksessa ei havaittu merkittäviä energiansäästökohteita. Yhtiö sijaitsee Vantaan ratikan vaikutusalueella.
Ruukkukujan Autopaikat Oy 87,2/88,3 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Yhtiössä on aloitettu piirivartiointi, joten ylläpidon kustannukset nousevat suunnitellusti edelliseen tilikauteen verrattuna. Yhtiön tiloissa on havaittu häiriökäyttäytymistä, mikä vuoksi yhtiö on aloittanut piirivartioinnin.
Hakopolun Liikekiinteistö Oy 88,4 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Yhtiön rakennuksessa alkuvuodesta 2026 tapahtuneista vuotovahingoista aiheutui ennakoimattomia korjaus-kustannuksia. Tästä johtuen yhtiön ylläpitokustannukset tulevat olemaan edellisvuotta korkeammat. Yhtiön keskeisenä riskinä on rakennuksen teknisten järjestelmien rikkoontuminen ja niiden välttämättömistä korjauksista aiheutuvat ennakoimattomat kustannukset. Yhtiö noudattaa vuonna 2022 tehdyn kuntoarvion sisältämää pts-suunnitelmaa soveltuvin osin tehden nk. pakolliset työt.
K Oy Hakucenter 59,2 %	Toteutuu täysin	Toteutuu osittain	Toteutuu täysin	Merkittävimpiä riskejä ovat mm. rakennuksen teknisten järjestelmien rikkoutuminen ja alueen yleinen levottomuus sekä niistä aiheutuvat ennakoimattomat kustannukset. Yhtiön tulevaisuuteen vaikuttaa merkittävästi pääomistajien kehityshankkeen eteneminen.

Kiinteistöyhtiöiden avainluvut

KIINTEISTÖYHTIÖ JA KAUPUNGIN OMISTUS% AVAINLUVUT 1000 euroa	Laajuus m2	Tase 2025	Oma pääoma 2025	Tuotot 1–8/2026	%-osuus tuotot budjetoi-dusta	Hoitokulut 1–8/2026	%-osuus hoitokulut budjetoidu sta	Arvioidut poistot 2026	Ennustettu tilikauden tulos 2026	Kassa 8/2026	Quick Ratio*
K Oy Tiedepuisto 100 %	10 883	16265	12503	1233	67	-183	84	-978	379	+171	2,0
K Oy Tikkurilan Terveysasema 78,4/97,8 %	5657	6256	5566	365	64	-496	74	-417	-222	+6	+0,09
Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy 100 %		9462	9426	0	0	-38	28	0	-109	+1018	270
VanPark Oy 0 / 100 %	13530	8270	8222	266	62	-162	60	-299	-170	+572	33,2
K Oy Korson Toimistokeskus 77,1 %	3775	5992	5963	202	63	-191	59	0	0	+168	4,6
K Oy Lehdokkitien Virastotalo 85/100 %	3678	859	822	140	9	-209	69	-4	1217	+2173	48
As Oy Vant. Katriinanrinne 100 %	2400	1864	1612	174	65	-165	61	0	0	+111	2,9
Korson Pienteollisuustalo Oy 83,1 %	3590	579	100	148	65	-111	41	0	-61	+599	30
Ratakujan Pysäköinti Oy 100 %	9983	2209	2195	87	0	-81	0	0	0	-17	-1,2
K Oy Vantaan Helikopteritukikohta 100 %	961	1791	1779	38	66	-73	56	-66	-145	+391	56,1
K Oy Vantaan Maakotkantie 10 33,1/88,3 %	768,5	923	915	90	72	-74	69	-36	-20	+24,2	3,8
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy 52,4 %	1606	1502	1473	92	66	-56	40	0	0	+116	23,3
Ruukkukujan Autopaikat Oy 86,4 %/87,5 %	10 036	784	581	52	66	-49	66	-61	-30	+123	8,5
Hakopolun Liikekiinteistö Oy 88,4 %	3498,5	2 605	2 552	264	62	-273	64	-274	-233	+90	11,3
K Oy Hakucenter 46,99/65,15 %	4840	5 036	4 995	336	66	-275	59	0	32	+233	6,3

Kiinteistö- ja pysäköintiyhtiöille asetettavat tavoitteet 2026–2029

1. Ylläpitokustannusten kehitys ei ylitä yleisen kustannustason kehitystä. (pl. K Oy Tiedepuisto: rakennukseen liittyvä ylläpito kuuluu vuokralaiselle)

   Pysäköintiyhtiöiden Ratakujan Pysäköinti Oy:n ja Vantaan Pysäköintiratkaisut -konsernin lisätavoitteet:
   1.1. Ratakujan Pysäköinti Oy:n vuokrausaste suurempi kuin 110 %:ia (sisältäen lyhytaikaisen vuokrauksen)
   1.2. Vantaan Pysäköintiratkaisut -konsernin tulos ilman poistoja positiivinen
   K Oy Tiedepuistoa koskevat varsinaisen liiketoiminnan tulostavoitteet
   1.3. Tulos ilman poistoja positiivinen
   1.4. Peruskorjauksissa ja investoinneissa saavutetaan vähintään kustannusarviot

2. PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöiän huomioiminen PTS:ssä

3. Energiankäytön tehostamistoimien kartoituksessa havaittujen toimenpiteiden suorittaminen (ei elinkaaren loppuvaiheessa olevat)

   3.1. Elinkaaren loppuvaiheessa olevien kiinteistöyhtiöiden vastuullisuustavoitteet (yhtiö valitsee itselleen sopivan tavoitteen seuraavista)
   3.1.1. Kiertotalouden edistäminen kestävän purkamisen elementein: purkumateriaalien uudelleenkäyttö ja kierrättäminen
   3.1.2. Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta
   3.1.3. Rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS:n toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla

Vantaa
Vanda

Julkaisija
Vantaan kaupunki
05/2026
Konserniohjaus ja -valvonta

Vantaa

Sitovat tavoitteet OVK 2/2026

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
Hyvän elämän Vantaa							
1. Kehitämme kaupunkikeskuksia niiden turvallisuutta ja elinvoimaa edistäen ja osallisuutta vahvistaen	EKK - Elävät kaupunkikeskustat ry:n valtakunnallinen elinvoimalaskennan tulos	Kokonaiselinvoimaluku: 3,895	Kokonaiselinvoimaluku: 3,900	Tero Anttila	Keskustojen kehittäminen jatkuu ja sitä toteutetaan mm. useilla keskustoissa käynnissä olevilla asemakaavahankkeilla. Kaupalliset palvelut kehittyvät Korsossa (Kesko, Tokmanni), Koivukylässä (Prisma) ja Länsimäessä (S-Market) kun kaupan hankkeille myönnettiin suunnitteluvaraukset. Tikkurilassa mm. K-Citymarketin mahdollistama kaavamuutos alkaa. Kivistössä valmistui K-Citymarket –vetoinen liikekeskus ja Tokmanni on rakenteilla.	Viimeisin tieto v. 2025: 3,871. Vuoden 2026 elinvoimalaskennan tulokset tilataan syyskuussa ja raportoidaan vuoden lopussa.	Tavoite toteutunee osittain.
	Työpaikkarakentamisen määrän kehitys kaupunkikeskustoissa (kem2)	Työpaikkarakentamisen määrää kaupunkikeskustoissa kem2 ei ole eritelty. Lähtötaso lasketaan ja seuranta kehitetään vuoden 2026 alussa.	Työpaikkarakentamisen määrä kaupunkikeskustoissa ei vähene eli kem2 -muutos > 0.		Työpaikkamäärän kehityksen ohjausta valmistellaan yleiskaavoituksen työpaikka-alueselvityksen pohjalta. Työpaikka-aluelinjaukset on valmisteltu ja niistä on tarkoitus päättää elinvoima- ja työllisyysjaostossa 7.9. Kaupunkikeskuskohtaiset työpaikkaselvitykset on käynnistetty mm. Myyrmäessä.	Työpaikkakerrosalan muutos 31.8. mennessä kaupunkikeskustoissa on 0 k-m2.	
	Yhden asemanseudun kunnostaminen per vuosi 2027-2029. Vuonna 2026 suunnitelmien laatiminen.	Aseman ympäristöjä ei ole tavoitteellisesti kunnostettu.	Aseman ympäristöjen kehittämissuunnitelma on laadittu, kiireelliset toimenpiteet Myyrmäessä, Koivukylässä ja Kivistössä ovat käynnissä. Myyrmäen asema-alueen parannustyöt on suunniteltu ja		Aseman ympäristöjen kunnostaminen etenee vaiheittain. Toteutusvaihe käynnissä Myyrmäessä. Koivukylässä valmistuneet ideasuunnitelmat ja Koivukylän osalta toteutus ajoittuu vuodelle 2027. Kivistön tarkempi suunnittelu ja toteutus on vuorossa Koivukylän jälkeen.	Mittaroitu tavoite etenee suunnitellusti.	

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
			toteutettu vuoden 2026 aikana.				
	Turvallisuuskyselyn kysymys "Kuinka turvalliseksi koet a) oman naapuruston, b) oman asuinalueen ja c) Vantaan kaupungin?" (vastausasteikko 1-5)	a) 3,86 b) 3,38 c) 2,76 Lähde: turvallisuuskysely v.2024	a) 4,0 b) 3,6 c) 3,0	Leena Rusanen	Kaupunkitilan viihtyisyys ja koettu turvallisuus ovat turvallisuusohjelman yhtenä painopisteenä. Tämän vuoden toimenpiteinä mm. kohennetaan turvattomiksi koettuja ympäristöjä ja vahvistetaan läsnäoloa asema-alueilla.	Kysely toteutetaan loppuvuodesta.	
	Vantaalla henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset, omaisuusrikokset sekä huumausainerikokset suhteutettuna asukaslukuun (Lisätieto: Tilastokeskuksesta saatava julkinen data saadaan reilun vuoden viiveellä. Vuoden 2026 raportointi osavuosikatsausrytmillä edellyttää päätöksen Itä-Uudenmaan poliisilta.)	93,11 ilmoitettua rikosta/1000 asukasta Lähde: Tilastokeskus v.2024	88,0 ilmoitettua rikosta/1000 asukasta		Nuorten rikollisuuden ennaltaehkäisy on turvallisuusohjelman yhtenä painopisteenä. Viranomaisyhteistyön kautta on kohdennettu resursseja mm. Myyrmäen asemaseudulle.	98,44 ilmoitettua rikosta/1000 asukasta Lähde: Tilastokeskus v.2025	
2. Lisäämme kaupunkivihreää ja lähiluonnon saavutettavuutta	Vihertehokkuuden alueellinen arviointi laskentatyökalulla (ARVO) merkittävästi kaupunkivihreän määrään tai laatuun vaikuttavissa kaavarungoissa ja asemakaavoissa	Alueellista vihertehokkuutta ei ole arvioitu.	Alueellisen vihertehokkuuden arviointi on käytössä.	Tero Anttila	Alueellisen viherkertoimen laskentaa tehdään palvelualueella viherrakenteen määrään tai laatuun merkittävästi vaikuttavissa kaavatöissä. 5 henkilöä on koulutettu tekemään paikkatietopohjaista laskentaa. Saarankylän kaavarungon laskenta on valmis ja useita muita on tekeillä. Laskennalle lähtökohdan antavia luontoselvityksiä on tilattu ja ne valmistuvat viimeistään vuoden 2026 loppuun mennessä.	Etenee suunnitellusti.	Tavoite toteutunee täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
	Tonttikohtaisen vihertehokkuuden tavoitetasojen toteutuminen asemakaavoissa ja rakentamisluvissa (%)	Asemakaavoissa on määritelty vuodesta 2020 alkaen tonttikohtainen vihertehokkuus.	Tonttikohtaisen vihertehokkuuden tavoitetasot toteutuvat asemakaavoissa 100 % ja rakentamisluvissa 90 %. Yksittäisissä kohteissa voi olla perusteltu syy raja-arvosta poikkeamiselle.		Asemakaavoissa vihertehokkuusluku määritellään korttelialueille pääkäyttötarkoitusalueittain, jolloin se toteutuu tonttikohtaisesti jatkosuunnittelussa.	Kaikissa paitsi yhdessä hyväksytyssä asemakaavassa on vihertehokkuusvaatimus. Rakentamisluvissa toteuma on ollut 100 %.	
	Viheralueiden mitoitus- ja saavutettavuustarkastelujen (SAAVU) tulokset	Viheralueiden mitoitus- ja saavutettavuusohjetta on käytetty vuodesta 2023 alkaen.	Lähiluonto on helposti saavutettavissa kaikista asuinnoista. Viheralueiden mitoituksen ja saavutettavuuden ohjeen (SAAVU) mukaiset minimiarvot täyttyvät niissä kaavarungoissa ja asemakaavoissa, jotka muuttavat merkittävästi viheralueverkostoa.		Saarankylän kaavarunkoon on tarkistettu, että SAAVU-ohjeen mukaiset minimiarvot täyttyvät. Fazerilan viitesuunnitteluun on annettu konsultille ohjeeksi SAAVU-ohje.	Toteutuu suunnitellusti.	
3. Parannamme lasten ja nuorten fyysistä toimintakykyä	Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (Move! mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky	5. luokkalaiset pojat 32 % ja tytöt 39,6 % 8. luokkalaiset pojat 39,3 % ja tytöt 54 %	Osuudet laskevat.	Riikka Åstrand	KouluPT:t järjestäneet Move! -treenejä 4. luokkalaisille oppilaille. Treeneissä harjoiteltu taitoja, joita mitataan seuraavan vuoden mittauksissa. Treenien myötä luokanopettajat saaneet työkaluja omien liikuntatuntien järjestämiseen. Pilotoitu liikuntaläksymallia tavoitteena aktivoida oppilaita vapaa-ajalla. Move! -treenejä järjestetty 20 koululla yhteensä 67 luokalle. Move-mittausten keskitetyn mallin toteuttamista pilotoitu Myyrmäen suuraluella.	Niiden oppilaiden osuus, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia haittaavalla tasolla, oli 5. luokalla pojilla 34,9 % ja tytöillä 39,3 % sekä 8. luokalla pojilla 42,7 % ja tytöillä 48,7 %. Tyttöjen osuudet laskivat molemmissa ikäryhmissä: 5. luokalla muutos edellisvuodesta oli 0,3 prosenttiyksikköä (39,6 % → 39,3 %) ja 8.	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
						luokalla 5,3 prosenttiyksikköä (54,0 % → 48,7 %). Poikien osuudet kasvoivat molemmissa ikäryhmissä: 5. luokalla 2,9 prosenttiyksikköä (32,0 % → 34,9 %) ja 8. luokalla 3,4 prosenttiyksikköä (39,3 % → 42,7 %). Muutoksista vain kahdeksasluokkalaisten tyttöjen paraneminen on suuruudeltaan selvästi vuosivaihtelua suurempi.	
4. Tuemme vantaalaisia 7-17 -vuotiaita lapsia ja nuoria löytämään oman harrastuksensa ja vahvistamme harrastamisen mahdollisuuksia yhdessä	Osuus peruskoululaisista, jotka harrastavat ohjatusti ja yhdessä muiden kanssa (Vantaan harrastustutkimus)	Määritellään harrastustutkimuksella lokakuussa 2025	Osuus peruskoululaisista, jotka harrastavat ohjatusti ja yhdessä, kasvaa. Tavoitetaso täsmennetään, kun käynnissä olevan harrastustutkimuksen tulokset valmistuvat vuoden loppuun mennessä.	Riikka Åstrand	Vantaan Harrastustoivekysely toteutettiin 03/26 ja vastauksia saatiin 8016 kpl, mikä on noin 1000 vastausta enemmän kuin edelliskeväänä. Kyselyn perusteella harrastavien taso on 79,6 %. Tulosten perusteella suunnitellaan maksutonta, seuraavan lukuvuoden harrastustoimintaa kouluille, sekä koulujen mahdollisesti itse toteuttamaa kerhotoimintaa. Lisäksi harrastamattomuuteen keskittyvä lisätiedonkeruu on toteutettu 04/26.	Lähtötilanne 2024: 78 % Tilanne 2026: 79,6 %	Tavoite toteutunee täysin.
5. Teemme vaikuttavaa työtä asunnottomuuden ehkäisemiseksi yhteistyössä Vaken kanssa	Kaupunki on yhdessä Vaken kanssa muodostanut realistisen tilannekuvan asunnottomien määrästä ja asunnottomuuden riskitekijöistä Vantaalla.	Asunnottomien määrästä ei ole luotettavaa tilastoa ja tilannekuva ei ole täysin selkeä.	Luotettava arvio asunnottomien määrästä ja tilannekuvasta on luotu.	Riikka Åstrand	Asunto kaikille -hankkeen tuotoksena on valmistunut tilannekuva asunnottomuudesta Vantaalla: kokonaisvaltainen katsaus asunnottomuuteen ja asunnottomuusriskeihin. Asunnottomuuslaskentaa on tarkennettu vuoden 2025 osalta (384 asunnotonta). Kaupungin ja Vaken yhteistä toimintamallia asunnottomuuslaskentaan on alettu kehittää. Vantaa on kutsunut koolle monialaisen johdon tason verkoston asumisen	Tilannekuva on tehty, asunnottomien määrästä on aiempaa luotettavampi arvio.	Tavoite toteutunee täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
					turvaamiseksi ja asunnottomuuden poistamiseksi.		
	Häätöjen lisääntyminen pysäytetään vuonna 2026.	Häätöjen määrä on kasvanut 10-30 %:lla joka vuosi vuodesta 2022 alkaen.	Häätöjen määrä ei kasva vuonna 2026.		VAV on jatkanut vuokravalvonnan ja asumisneuvonnan ohjaavaa tukea, monipuolista asukasviestintää, omien prosessiensa kehittämistä sekä kehittävää yhteistyötä hyvinvointialueen sekä kaupungin kanssa. Vantaan asumisneuvonta on sopinut yhteistyön kehittämisestä vapaarahoitteisten vuokranantajayhtiöiden kanssa. Yksityisille vuokranantajille suunnataan viestintää.	Ulosottolaitoksen tietojen perusteella toimitetut häädöt ovat vähentyneet Vantaalla vuonna 2026 (1.1.-31.8.2026) 14 % verrattuna samaan aikaväliin viime vuonna.	
Vetovoimainen Vantaa							
6. Ohjaamme alueiden asuntotarjontaa ja omistusmuotoja monipuolisempaan suuntaan	Omistus- ja osaomistusasuntojen osuus asuntotuotannosta (%)	Omistusasuntojen osuus asuntotuotannosta vuonna 2024: 41,2 %. Osaomistusasuntoja ei valmistunut.	Omistusasuntojen osuus asuntotuotannosta: 50 %. (Osaomistusasuntoja ei ole rakenteilla.)	Tero Anttila	Tehty asuntotuotannon monipuolistamisen ja vauhdittamisen toimenpidepaketit, jotka viedään tiedoksi päättäjille.	Alkaneesta asuntotuotannosta 69 % on omistusasuntotuotantoa (99 asuntoa kaikista 144 aloitetusta asunnosta).	Tavoite toteutunee osittain.
	Pientaloasuntojen ja valtion tukemien vuokra-asuntojen osuus asuntotuotannosta (aloitukset, kpl:t)	Pientaloasuntojen osuus asuntotuotannon aloituksista vuonna 2024: 33,7 % ja 136 kpl. Valtion tukemien vuokra-asuntojen osuus asuntuotannon aloituksista vuonna 2024: 53 % ja 215 kpl.	Pientaloasuntojen osuus asuntotuotannon aloituksista: 300 kpl. Valtion tukemien vuokra-asuntojen osuus asuntuotannon aloituksista: 25 %.		Elokuun loppuun mennessä on myyty kaksi rivitalotonttia: toinen Hakunilasta ja toinen Kuninkaanmäestä. Lisäksi on myyty kolme kerrostalotonttia ja huoneistohotellitontti Kivistön Colosseumin 3D-kiinteistökokonaisuudesta. Yhtiömuotoiseen rivitalorakentamiseen on vuokrattu kolme tonttia; kaksi Kivistöstä ja yksi Hämevaarasta. Lisäksi on vuokrattu tontti Tikkurilan osaamiskampukselle ja määräala tontista Nikimäessä koulun laajennusosalle. Loppuvuodesta on mahdollisesti odotettavissa vielä kaksi kerrostalotonttien myyntiä ja	Pientalojen osuus alkaneesta asuntotuotannosta on 69 %. Alkaneita pientaloasuntoja on 99 kpl. Valtion tukemia vuokra-asuntoja (pitkä korkotuki) ei ole lähtenyt rakenteille vuonna 2026, mutta VAV Asunnoilla on todennäköisesti lähdössä syksyllä rakenteille kaksi kerrostalokohdetta.	

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
					vuokrausta sekä yksittäisiä pientalotonttien kauppoja. Kaavoituksessa on valmistumassa pientaloselvitys, jossa on tarkasteltu mm. kaupunkipientalojen lisäämisen mahdollisuutta. Pientalokaavoitus on käynnissä mm. Katrinebergissä, Eteläkoivurinteessä, Piippilakin alueella ja Saarankylän kaavarunkoalueella. Jatkuvassa myynnissä on omakotitontteja ja yhtiömuotoisia pientalotontteja eri puolilta Vantaata.		
	Uudesta asuntokerrosalasta kestävän kasvun vyöhykkeelle sijoittuva osuus (%)	79,1 % uudesta asuntokerrosalasta sijoittui yleiskaavan kestävän kasvun vyöhykkeelle.	80 % uudesta asuntokerrosalasta sijoittuu yleiskaavan kestävän kasvun vyöhykkeelle.		Suuri osa kaavoitussuunnitelman mukaisista asemakaavahankkeista sijoittuu yleiskaavan kestävän kasvun vyöhykkeelle. Vuoden 2026 aikana ei vielä ole hyväksytty yhtään asuntokerrosalaa tuottavaa asemakaavaa kestävän kasvun vyöhykkeelle.	Toteuma: 0 % Ennusteen mukaan 82,2 % vuoden kuluessa hyväksyttävästä asuntokerrosalasta sijoittuu kestävän kasvun vyöhykkeelle.	
7. Rakennamme ratikkaa ja edistämme ratikan mahdollistamaa kaupunkikehitystä	Ratikan rakentamisen tavoiteaikataulu ja tavoitekustannus	Ratikan rakentaminen ajoittuu vuosille 2025–2029. Valtuuston marraskuussa 2025 hyväksymässä päivitetyssä hankesuunnitelmassa Vantaan osuus rakentamiskustannuksista (huomioiden valtion tuki) on 541 milj. euroa.	Ratikan rakentaminen etenee tavoiteaikataulussa eikä ylitä tavoitekustannusta.	Tero Anttila	Ratikan rakentamisen 1. tilaus tehtiin marraskuussa ja huhtikuussa kaupunkitilalautakunta hyväksyi 2. tilausvaiheen. Sen myötä koko Vantaan osuuden työt ovat toteutusvaiheessa toukokuusta 2026 alkaen, jolloin Ratikka pysyy tavoiteaikataulussaan. Tilausten tavoitekustannus on valtuuston hyväksymän kustannusraamin 750 M€ mukaisessa budjetissa sisältäen lisäksi allianssien tekemiä katujen saneerauksia arvoltaan noin 10 M€ vuodessa. Ratikan katualuetoimituksen 1. vaiheen loppukokous pidettiin 16.6.2026. Lunastettujen alueiden pinta-ala on n. 7,18 ha ja lunastusyksiköitä 123 kpl. Korvauksia	Rakentamisen kustannusennuste vastaa tässä vaiheessa tavoitekustannusta. Yleinen kustannustason nousu muodostaa riskin. Ratikan rakentaminen etenee aikataulussa. Helsinki ei ole vielä tilannut omaa osuuttaan, mikä muodostaa aikatauluriskin. Ratikkavaunujen hankinta-aikataulu muodostaa riskin liikennöinnin aloitusajankohdalle.	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
					maanluovuttajille määrättiin maksettavaksi n. 9,57 M€.		
	Ratikan kaavarungon alueelle kaavoitettu kerrosala (kem2)	Ratikan kaavarungon alueelle kaavoitettu uusi kerrosala vuoden 2024 aikana on 77206 k-m² k-m2 (netto). Uutta asumisen kerrosalaa alueelle on vuoden 2024 aikana kaavoitettu 114 970 k-m2.	Uutta kerrosalaa ratikan kaavarungon alueelle 100 000 k-m2 (netto)		Ratikan kaavarungon alueella on vireillä useita asemakaavoja ja asemakaavan muutoksia, jotka tuottavat vuoden 2026 loppuun mennessä ennusteen mukaan 92 627 k-m².	30 936 k-m², eli 31 % tavoitteesta	
	Ratikan kaavarungon alueelta saatavat maankäytön tulot (maanmyyntivoitot, maanvuokratulot ja maankäyttösopimuskorvaukset yhteenlaskettuna)	Ratikan kaavarungon alueelta saatuja maankäyttötuloja ei ole eritelty. Seuranta kehitetään vuoden 2026 alussa.	40 milj. euroa valtuustokauden 2026-2029 aikana eli keskimäärin 10 milj. euroa vuonna 2026.		Ratikan vaikutusalueen tulonmuodostuksesta on laadittu uusi kaupunkistrategiaa palveleva tilannekuva, johon kirjautuu vuodesta 2023 lähtien maankäyttösopimustulot (rahana ja maana), maanmyyntivoitot, maanvuokratulot sekä maankäyttölupien tulot.	Ratikan kaavarunkoalueen paikkatietopohjainen tulojen seuranta on valmistunut Matti-järjestelmään. Tänä vuonna ratikan vaikutusalueelta on saatu maankäytön tuloja 3,73 milj. euroa, josta maanmyyntivoittoa 2,46 milj. euroa, maanvuokratuloa 1,26 milj. euroa ja maankäyttölupien tuloja 0,014 milj. euroa.* *MATTI-tilannekuvan tuottojen jaksotus voi poiketa kirjanpidosta.	
8. Lisäämme työllistävien yritysten ja yhteisöjen määrää Vantaalla	Tontin luovutusten ja laajennushankkeiden mahdollistama yhteenlaskettu työpaikkamäärä	Uusia työpaikkoja 250 kpl	Uusia työpaikkoja 400 kpl	Tero Anttila	Työpaikkatontteja on myyty 8 kpl ja vuokrattu 4 kpl.	Luovutettujen tonttien yhteenlaskettu uusi työpaikkamäärä on noin 240.	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
	Uuden työpaikkakerrosalan määrä hyväksytyissä kaavoissa (netto) k-m2	Työpaikkakerrosalaa kaavoitettiin vuonna 2024 kaiken kaikkiaan 213 766 k-m2 (brutto). Uutta työpaikkakerrosalaa kaavoitettiin vuonna 2024 -95 105 k-m2.	Tavoite saada työpaikkakerrosala nousuun (> 0).		Käynnissä olevia ja vuoden 2026 aikana vireillä olevia ja käynnistyviä merkittäviä yrityskaavoja ovat mm. Vehkalan länsiosa 2, Kivistön Mestarintie, Viinikkalan länsiosa. Lisäksi työpaikkoja kaavoitetaan keskustoihin sekä aluekehityshankkeiden alueille (Fazerila-Santamalmi sekä Väritehdas).	Uutta työpaikkakerrosalaa (netto) on 31.8. mennessä kaavoitettu 43 204 k-m2 eli tavoite on toteutumassa. Mikäli Väritehtaan ensimmäinen asemakaavan muutos saadaan hyväksyttyä, voi luku kuitenkin vielä laskea noin 20 000 k-m2. Ennusteen mukaan tavoite noususta kuitenkin täyttyy. Kokonaisuudessaan työpaikkakerrosalaa on kaavoitettu 31.8. mennessä 45 846 k-m2 (brutto).	
	Yritysneuvonnan kautta perustettujen uusien yritysten määrä kasvaa	486	500	Tommo Koivusalo ja Mikko Nousiainen	Vastuullinen liiketoiminta ja kiertotalous liiketoimintamahdollisuutena on otettu näkyvämmin osaksi yritysneuvontaa. Liiketoimintasuunnitelmapohjaan on lisätty vastuullisuusosio, päivitetty yritysneuvojien osaamista asiasta sekä järjestetty teemasta neljä koulutusta asiakkaille. Tekoälyn käyttömahdollisuuksia ja yhteistyökumppanuuksia on kartoitettu, työkalujen pilotointi 2.-3. tertiilillä. Pilotoitu pop up -yritysneuvontaa Vernissakadulla ja Ohjaamolla. Raportointikaudella valmistauduttiin kaupungin yhteisen asiakkuudenhallintajärjestelmän (CRM) käyttöönottoon 7.9.2026.	Yritysneuvontakäynnit tammi-elokuussa 1570 kpl. Yritysneuvonnan kautta perustettuja yrityksiä 288 kpl. CRM-uudistuksen vuoksi tarkkoja tilastoja yritysneuvonnan kautta perustetuista yrityksistä ei saada koko vuodelta.	
	Yritysten uudet sijoittumiset Vantaalle / kpl	1440 kpl (sisältää pääkonttorit ja sivutoimipisteet, ei yksityisiä elinkeinoharjoittajia, lähde: Vainu)	1500 kpl (sisältää pääkonttorit ja sivutoimipisteet, ei yksityisiä elinkeinoharjoittajia)		Yritysten houkuttelutyön systemaattisen toimintamallin laadinta on käynnistetty. Vantaan yritystonttien myyntihinnasto julkaistiin alkuvuodesta. Tonttimyynnissä on edistetty 45 tontin myyntiä ja	Yritysten uusien sijoittumisten määräksi arvioidaan noin 1137 yritystä tarkastelujaksolla 2.9.2025 - 2.9.2026.	

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
					löydetty potentiaalisia asiakkaita. Toimitilojen täyttämisen edistämistyössä on tunnistettu 42 potentiaalista asiakasta. Alkuvuoden aikana on toteutettu yli 200 henkilökohtaista yritystapaamista ja näitä tapaamisia jatketaan suunnitelman mukaan syyskaudella. Tammikuussa toteutettiin yrityksille suunnattu Vaihda Vantaalle -houkuttelukampanja.		
9. Teemme lukemisesta säännöllisen osan arkea – lukemisen määrä lisääntyy	Varhaiskasvatus: Kirjapakettien lainausmäärä Digitaalisen kirjapalvelun luettujen kirjojen määrä	Varhaiskasvatus: Kirjapakettien lainausmäärä 80+130, yhteensä 210 Digitaalisen kirjapalvelun lähtötaso: Vuonna 2024 lukukertoja on ollut 82 000.	Varhaiskasvatus: Kirjapakettien lainauskerrat ovat lisääntyneet. Digitaalisen kirjapalvelun käyttö on lisääntynyt.	Katri Kalske	Palvelualue- ja palveluyksikköpäivissä on käyty keskustelua lukemisen tavoitteisiin liittyen. Koulutusta lukemiseen liittyen on käynnistetty. Kieli- ja kulttuurikoordinaattorit ovat opastaneet henkilöstöä sanalistojen käyttöön ja vuorovaikutukselliseen sadun lukemiseen.	Varhaiskasvatus: Lainattujen kirjapakettien lukumäärä on kasvanut vuodessa 48 % (yhteensä 129 kirjapakettia kevät 2026). Digitaalisen kirjapalvelun käyttö on lisääntynyt alkuvuodesta. Lukukertoja on ollut n. 10.000 / kk, (+33 %).	Arviointi tehdään tilinpäätöksen yhteydessä.
	Perusopetus: Lukudiplomi luokilla 2-6 Yläkoulussa luettujen kirjojen määrä/oppilas	Perusopetus: Systemaattista seurantaa luetun kirjallisuuden määrästä ei ole.	Perusopetus: 80 % oppilaista lukee vähintään viisi kirjaa vuodessa.		Koulut laativat lukuvuoden 2026 - 2027 lukuvuosisuunnitelmat kevään 2026 aikana. Tavoite on käynnistetty kalenterivuoden 2026 alussa. Tilasto kerätään vuoden 2026 lopussa.	Tieto saadaan vuoden lopussa.	
	Toiseen asteen koulutus: Toiseen asteen oppilaitoksissa luettujen kirjojen määrä/opiskelija	Toiseen asteen koulutus: Lähtötaso ei ole saatavilla.	Toiseen asteen koulutus: Jokainen toiseen asteen opiskelija lukee vuoden aikana vähintään kaksi kirjaa.		Rehtorit ovat laatineet oppilaitoskohtaiset suunnitelmat tavoitteen toteutumisen varmistamiseksi. Huhtikuussa järjestetyissä lukio-opettajien pedagogisessa iltapäivässä ja lukiokohtaisissa työpajoissa teemana oli lukutaidon vahvistaminen. Marraskuulle on sovittu lukioiden lukukuukauden toteuttamisesta. Ammatillisessa koulutuksessa on kerätty tietopohjaa lukutaitoon liittyen.	Tieto saadaan vuoden lopussa.	

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
	Lainattujen kirjojen määrä kasvaa	2 276 364 lainaa	2 300 000 lainaa	Riikka Åstrand	Lukutaitotyön kohderyhmänä kouluikäiset lapset, lasten aineistojen lainauksessa paikoin kasvua. Myös e-kirjastoa on markkinoitu ja käyttö on kasvussa.	1 560 428 lainaa 1.1.-31.8.2026. Tavoitteen toteutuminen on todennäköistä.	
10. Lisäämme elinvoimaa tapahtumilla ja ainutlaatuisilla elämyskohteilla	Käytetyn rahan määrä (keskiostos) tapahtumissa	59,48 e/kävijä	65 euroa per kävijä	Riikka Åstrand	Mittaria ja mittausta kehitetään edelleen. Urheilutapahtumat mukaan seurantaan.	Tieto saadaan loppuvuonna 2026.	Tavoite toteutunee osittain.
	Kävijämäärät elämyskohteissa (Kuusijärvi, Håkansböle, Martinus)	Kuusijärvi: 450 000 käyntiä Håkansböle: (ulkonäyttely) 15 000 Martinus: 35 000 kävijää	Kävijämäärät kasvavat kaikissa kohteissa. Kuusijärvi: 550 000 käyntiä Håkansböle: 20 000 kävijää Martinus: 40 000 kävijää		Håkansbölen avajaiset pidettiin 10.6. Kaikkien kohteiden kaupunkitasoinen markkinointi.	Kuusijärvi: 397 200 käyntiä Håkansböle: 28 225 kävijää Martinus: 26 000 kävijää	
	Tulot omista elämyskohteista (Kuusijärvi, Håkansböle, Martinus)	Kuusijärvi: 900 000 e Håkansböle: 0 e Martinus: 107 000 e	Tulot kasvavat kaikissa kohteissa. Kuusijärvi: 1,6 milj. euroa Vantaan kaupungille Håkansböle: 80 000 euroa Martinus: 150 000 euroa		Kuusijärven uuden palvelutuottajan kilpailutus	Kuusijärvi: 850 000 euroa Håkansböle: 31 726 euroa Martinus: 70 000 euroa	
	Vantaa houkuttelee uusia elämyskohteita ja tapahtumia	3 yli 100 000 kävijän vierailukohdetta (Flamingo Spa, Heureka ja Fazer Experience Vierailukeskus)	1 uusi yli 100 000 kävijää vuodessa tavoittava käyntikohde on vireillä.	Tommo Koivusalo Vantaa houkuttelee uusia	Kaupunki on myötävaikuttanut valmisteilla olevan yksityisen, yli 100 000 kävijää vuodessa tavoittavan käyntikohdehankkeen, toimintaedellytyksien mahdollistumiseksi. Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto päätti 17.6.2026 varata Aviapolis Live	Molempien mittarien tiedot on raportoitavissa tilinpäätöksen yhteydessä.	

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
			2 uutta yli 50 000 kävijän tapahtumaa on vireillä.	elämyskohteita ja tapahtumia: Kaku, Epa	Kiinteistöosakeyhtiölle suunnitteluvarauksen Aviapoliksen alueella sijaitsevan tonttikokonaisuuden suunnittelua, asemakaavan kehittämistä sekä hankkeen toteuttamisedellytysten valmistelua varten.		
	Matkailutulo kasvaa	278 milj. euroa (koko matkailutulo) 26 milj. euroa (virkistys- ja muut palvelut)	300 milj. euroa (koko matkailutulo) 30 milj. euroa (virkistys- ja muut palvelut)		VisitVantaa on tehnyt kotimaahan ja valituille kansainvälisille markkinoille kohdentuvaa kuluttajamarkkinointia sekä aktiivista verkostotyötä: osallistuminen kuluttaja- ja ammattilaismessuille (mm. Matka 2026, Kongressi meetings & events), ryhmämyyntitapahtumiin sekä Southeast Finland -yhteistyön kautta toteutettuihin toimenpiteisiin. Vantaata on tuotu esille matkanjärjestäjille suunnatulla tutustumisvierailuilla sekä kahdessa julkaisussa kansainvälisissä ammattilehdissä KOKEMO -hankkeen toimenpiteenä.	Matkailutulon euromäärä on raportoitavissa tilinpäätöksen yhteydessä. Majoitusmyynnin kokonaisarvo on kasvanut 1-7/2026 4,5 %. Kasvu kotimaisista matkailijoista on 15 %, mutta ulkomaalaisten matkailijoiden määrä on laskenut 7 %.	
11. Parannamme Vantaan veto- ja pitovoimaa	Kaupunkien maine-/vetovoimatutkimus	Vetovoima: 3.10 Pitovoima: 3.43	Vetovoima: 3.20 (+0.10) Pitovoima: 3.53 (+0.10)	Mari Kalmari	Kaupunkistrategian toteutus. Elinvoima- ja työllisyysohjelman valmistelu. Kaupungin viestinnän ja markkinoinnin mainetyö.	Tavoitteen toteuma arvioidaan alkuvuodesta 2027 (kaupunkien vetovoima- ja pitovoimatutkimus).	Arviointi tehdään tilinpäätöksen yhteydessä.
Tasapainoisen kasvun Vantaa							
12. Saamme vantaalaisen laajan työttömyyden selkeään laskuun	Laaja työttömyys laskee	23 777 (työttömät työnhakijat 17767, palveluissa 6010)	Laaja työttömyys: 22 300	Susanna Taipale-Vuorinen	Työllisyys- ja elinvoimaohjelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa. Verkosto- ja oppilaitosyhteistyötä on lisätty. Varian ja elinvoimapalveluiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä.	25 537 (7/2026) (työttömät työnhakijat 20 998, palveluissa 4 539)	Tavoite ei toteutune lainkaan.
	Työllisyysaste kasvaa	Työllisyysaste: 72,8 %	Työllisyysaste: 73 %		Alle 25-vuotiaiden nuorten kouluttamattomien tueksi on otettu käyttöön nuorille räätälöity uusi valmennuspalvelu.	Työllisyysaste 70,8 % (uusin tieto 4/2026, Tilastokeskus kokeelliset tilastot)	

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
					Nuorten rekrytointituki on otettu käyttöön ja sen ehtoja väljennettiin 1.7.2026 alkaen. Lisäksi nuorten yrittäjyyden polkua on selkeytetty yhteistyössä elinvoimapalveluiden kanssa. Toimialapohjaisen työnvälityksen malli on rakennettu yhteistyötahojen kuten Varian ja elinvoimapalveluiden kanssa. Työkioski-hankkeen (ESR+) avulla kehitetään ennaltaehkäiseviä työllisyyspalveluja esimerkiksi loppuvaiheen opiskelijoille, osa-aikatyössä oleville sekä alueelle muuttaville.		
	Pitkäaikaistyöttömien määrä	7729 (9/2025)	Pitkäaikaistyöttömien määrä ei kasva.		Asiakkaille, joilla on työkyvyn ja elämänhallinnan haasteita, on kuvattu ja selkeytetty palvelupolkuja työelämään tai oikeille etuuksille ja palveluille. Poistuvan kuntouttavan työtoiminnan tilalle on haettu vaikuttavia palveluratkaisuja yhteistyössä hankekumppanien sekä hyvinvointialueen kanssa. Yhteistyössä Kelan ja hyvinvointialueen kanssa on tarkennettu asiakasymmärrystä yhteisistä asiakkaista, joilla on työkyvyn ja elämänhallinnan haasteita, sekä kehitetty tiedonkulkua ja palveluohjausta viranomaisten välillä. Pitkäaikaistyöttömien tulosperusteinen valmennuspalvelu -hankinnan valmistelua on jatkettu. Hankinta on tarkoitus julkaista syksyn 2026 aikana. Koulutukset työnantajien tarpeisiin -työvoimakoulutusten kokonaisuus pääkaupunkiseudun työvoimaviranomaisille -hankinnan tarjoukset on vastaanotettu	8 630 (7/2026)	

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
					ja hankintapäätökset tehdään syksyn 2026 aikana.		
	Asiakastyytyväisyyden mittaus	Asiakastyytyväisyyden mittauksen palvelun-tuottaja on kilpailutuksessa.	Asiakastyytyväisyyden mittaus aloitettu ja tulokset raportoitu.		Kaupunkitasoinen kilpailutus asiakastyytyväisyyden mittauksen palvelun-tuottajasta on toteutettu ja sopimustoimittaja valittu.	Asiakastyytyväisyyden mittaus toteutetaan syksyn aikana.	
13. Teemme uudesta kasvun ja investointien ohjausmallista koko kaupunkiorganisaation yhteisen tavan toimia.	Suuraluekohtaisten tilannekuvien laatiminen	Suuralueittaisia kokonaistarkasteluja eli tilannekuvia alueiden kaavoituksen, rakentamisen, investointien tilanteesta ja väestömuuttujista ei ole tehty. Kaupungin investoinnit eivät ole pysyneet asuntotuotannon ja asukasmäärän kasvun mukana eivätkä asunto- ja asukasrakenteen muutokset ole olleet viime vuosikymmenen aikana kestävällä pohjalla.	Suuralueittaiset tilannekuvat on tehty ja niitä sovelletaan kasvun ja investointien ohjauksessa.	KOJE: Matti Ruusula KATO: Tero Anttila, Antti Kari, Sampo Perttula, Jarno Köykkä KASO: Katri Kalske, Raakel Tiihonen KAKU: Riikka Åstrand, Jussi Perämäki	Tilannekuvien pilottiversiot on tehty ja ne toimivat alueellisten kehittämissuunnitelmien valmistelun pohjana. Jatkokehityksenä valmistellaan MATTI-pohjaista palveluverkkosuunnittelutyökalua, joka tarjoaa ajantasaista tietoa suuralueittain palveluverkkosuunnittelun pohjaksi.	Tilannekuvien pilottiversiot laadittu. Jatkokehitys MATTI-järjestelmässä on käynnissä.	Tavoite toteutunee osittain.
	Uusi kasvun ja investointien ohjausmalli on otettu käyttöön.	Malli tarvitaan, koska kaavoitusta ja investointiohjelmia ei valmistella riittävän synkronoidusti ja toimialarajat ylittäviä hanke-esityksiä palvelukokonaisuuksista syntyy niukasti.	Vuoden 2027 investointiohjelmat ja kaavoitusohjelma on valmisteltu uuden mallin mukaisesti (vuoden 2026 aikana).		Vantaan kasvun ja investointien ohjaus toteutuu vuoden 2026 aikana maankäytön toteutuksen ohjausryhmän (MTO) kautta tapahtuvan ohjauksen alla. Yhteistyötä maankäytönsuunnittelun ja investointien yhteensovittamiseksi on tiivistetty ja suuraluekohtaiset kehittämissuunnitelmat on hyväksytty valmistelun osalta hankejohtoryhmässä ja ovat valmiina päätöskäsittelyyn.	Työ MTO-ryhmän ohjauksessa aloitettu. Suuraluekohtaisia kehittämissuunnitelmia ja investointiohjelmia vuodelle 2027 on valmisteltu yhteistyössä. Vuoden 2026 kaavoitussuunnitelma hyväksyttiin alkuvuonna ja siinä kokeiltiin ensimmäistä kertaa	

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
						pilottimaisesti investointimallin mukaista toimintatapaa. Vuoden 2027 kaavoitussuunnitelman valmistelu on käynnissä.	
	Johtamisjärjestelmän kehittäminen	Kaavoitusta ja investointiohjelmia ei valmistella riittävän synkronoidusti ja toimialarajat ylittäviä hanke-esityksiä palvelukokonaisuuksista syntyy niukasti.	Johtamisjärjestelmä tukee mallin mukaista toimintatapaa.		VAKIO-mallin johtamisjärjestelmä on kuvattu ja hyväksytty hankejotossa. Keskeinen kasvun ja investointien ohjausta ja valmistelun synkronointia koordinoiva ryhmä on poikkihallinnollinen MTO, eli maankäytön toteutuksen ohjausryhmä. Tilojen yhteiskäyttöä ja palvelukokonaisuuksien konseptointia valmistellaan Kaku-Kaso -tilojen yhteiskäytön työryhmässä.	Johtamisjärjestelmä on päivitetty ja sen mukainen toiminta on käynnistynyt. Investointien valmistelun ylintä ohjausta käyttää kaupunginjohtajan vetämä hankejohtoryhmä, jossa aloitettiin investointi- (VAKIO) mallin mukaisen uuden yhteistyön ohjaus heti tammikuussa 2026.	
14. Vähennämme kasvihuonekaasujen määrää hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi	CO_2 päästöt (aluepe-rustaiset ja tuotesidon-naiset päästöt)	Alueelliset kokonais-päästöt (Hsy:n las-kenta): 790 kt CO2-ekv. (-27 % (1990-2024)) Alueelliset asukaskoh-taiset (Hsy:n laskenta): 3,1 t CO2-ekv./asukas (-55 % (1990-2024)) Kuluttamisen (KULMA-laskenta): 8,34 t CO2-ekv./asukas	Kokonaispäästöt 683 kt CO2-ekv. Tuotesidonnaiset päästöt laskevat.	Tero Anttila	Valmisteltiin Ympäristöohjelman tavoitteita ja toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi. Vantaa liittyi julkisen alan energiatehokkuussopimukseen kaudelle 2026–2035. Sähköautojen julkiset latauspalvelut käynnistyivät kaupungin yleisillä pysäköintialueilla Kuusijärvellä ja Hakunilan urheilupuistossa. Päätettiin poistaa kadunvarsipysäköinnin maksuton ensimmäinen tunti. Rakennusten hiilijalanjäljen paikallinen raja-arvo asuinkerrostaloille otettiin käyttöön asemakaavoissa ja tontinluovutuksissa. Asemakaavoituksessa otettiin käyttöön Planect-työkalu asemakaavojen ilmastovaikutusten arviointiin. HSY:n laatima pk-seudun maankäyttösektorin hiilitaseselvitys valmistui.	Alueelliset kokonaispäästöt 2025 (HSY:n laskenta): 747 kt CO_2-ekv. (-31 % vuodesta 1990). Alueelliset asukaskohtaiset 2025 (HSY:n laskenta): 3,0 t CO_2-ekv./asukas (-58 % vuodesta 1990). Kuluttamisen päästöjen laskenta valmistuu keväällä 2027 vuoden 2026 osalta (tehdään kahden vuoden välein).	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
15. Lisäämme luonnon monimuotoisuutta luontopositiivisuuden saavuttamiseksi	Tavoitteena on aina mahdollisimman pieni haitta. Mitataan asemakaavakohtaisesti luonnolle koituvan haitan suuruutta sekä hyvitettyjen luontoarvojen määrää: Luonnon heikentymättömyyden toteutuminen luontoarvohehtaareilla mitattuna. Rakennetun ympäristön ekologisen tilan muutos luontoarvohehtaareilla mitattuna.	Luontoarvohehtaareja ei ole laskettu aiemmin.	Kaikissa uusissa asemakaavoissa edellytetään luontotyypeille aiheutetun haitan hyvittämistä luonnon heikentymättömyyden saavuttamiseksi. Rakennetun ympäristön ekologinen tila paranee kokonaisuutena Vantaalla. Tavoitteen systemaattinen seuranta on aloitettu ja se raportoidaan päättäjille säännöllisesti.	Tero Anttila	Vuoden 2026 alusta kaikkiin uusiin asemakaavoihin on otettu mukaan luontohaitan hyvittäminen tilanteissa, joissa kaavan mukainen rakentaminen aiheuttaa luonnon luontotyyppien tilassa heikennystä. Alkuvuodesta lähtien uudet luontoselvitykset sisältävät strategian mukaiset selvitykset, joiden avulla voidaan selvittää sekä luonnon että rakennetun ympäristön luonnontyyppien tilan muutosta luonnonarvohehtaareissa mitattuna. Tavoitteen systemaattinen seuranta on alkanut ja mittarin mukaista aineistoa kerätään raportoitavaksi. Luonnon monimuotoisuutta tukevia luonnonsuojelu-. lähiviher-, retkeily-, ulkoilu- sekä maatalousalueita on hankittu kaupungin omistukseen n. 22 ha.	Mittarin mukaista aineistoa on jo kerättynä ja sitä kerätään koko ajan lisää. Mittarin vaatima paikkatietomalli ja luontotiedon tietokanta on kehitteillä. Tavoitteen ja mittarin mukaista paikkatietomallia ja tietokantaa tarvitaan, jotta tavoitteen etenemistä voidaan raportoida. Tavoitteena on raportoida tavoitteen etenemisestä vuoden loppuun mennessä.	Tavoite toteutunee osittain.
	Luonnonsuojelualueiden lisääminen (kpl)	Luonnonsuojelualueita: 54 kpl (Syken aineisto)	Viisi (5) luonnonsuojelualue-esitystä Ely-keskukselle.		Valmistelutyöt aloitettu, rauhoitusesitykset on tarkoitus tehdä yleiskaavan suojelualuevarauksista: mm. Kistolannotko, Tyttömäki-Karhusuo, Krakanoja, Myyraksensuo, Österbackenin laajennukset	Valmistellaan edelleen rauhoitusesityksiä. Ei vielä valmiita esityksiä.	
	Luonnon ja rakennetun ympäristön ekologisen tilan muutos luonnonarvohehtaareilla mitattuna	Kymmenen suurinta kaupunkia kehittävät yhdessä luonnontilaa kuvaavaa mittaria (yksikkönä luonnonarvohehtaari). Lähtötaso ei ole vielä tiedossa.	Luonnontilaa kuvaava mittari otettu käyttöön ja raportoidaan säännöllisesti. Luonnontilassa paraneva kehityssuunta.		10-kaupunkien yhteisen luonnontilan mittarin (nykyisin nimellä luonnonarvohehtaarien tilinpito) luonti etenee ja sen vaatimaa tietomallia kehitetään Vantaalla. Tietomalli tullaan jakamaan muille kaupungeille ja kunnille kaikkien yhteiseen käyttöön.	Luonnon tilan alkutilanteen selvitykset etenevät suunnitellusti. Tavoitteena aloittaa mittarin mukainen seuranta vuoden loppuun mennessä.	
	Suojeltujen ja arvokkaiden luontokohteiden osuus kunnan maa-alasta %	Suojeltuja ja arvokkaita alueita yhteensä 7 % kunnan maa-	Suojeltujen ja luonnon monimuotoisuutta tukevien alueiden (OECM) osuus kasvaa.		Tammikuussa kaupunginhallitus päätti hakea Ladaunmetsän, Syväojanmetsän, Lamminsuon laajennuksen ja Palokallion laajennuksen luonnonsuojelulain	Suojeltujen ja arvokkaiden luontokohteiden osuus kunnan maa-alasta: Luonnonsuojelualue: 7,2 %	

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
		alasta (vuoden 2025 taso)	Tavoitetaso 10 % (vuonna 2030). Raportoidaan toimenpiteet vuosittain		mukaista rauhoitusta. Rauhoitettavien alueiden pinta-ala on yht. noin 80,9 hehtaaria. Vuoden 2026 alun aikana on alettu valmistella viiden uuden suojelualueen rauhoitusta.	OECM-alue: 2,6 % Luonnonsuojelualuevaraus: 2,2 % Luo-alue: 0,6 % Yhteensä: 12,6 %	
	Kaupunkipuuston ja viheralueiden kattavuus %	Kaupunkipuuston kattavuus (vuoden 2025 taso): Koko Vantaan rakennetun alueen latvuspeitto kaupunkimaisella alueella 19 prosenttia	Kaupunkipuuston kattavuus kasvaa. Koko Vantaan rakennetun alueen latvuspeittoa kasvatetaan aktiivisesti kaupunkimaisella alueella. Pitkän aikavälin tavoite (30 vuotta) on kasvattaa latvuspeittoa 30 prosenttiin. Raportoidaan toimenpiteet vuosittain.		Latvuspeiton nykytila, kehityssuunnat ja käytössä olevat latvuspeittoa tukevat menetelmät on koostettu vastaukseen valtuustoaloitteeseen VD/6993/00.02.00.03/2025. Latvuspeittävyydestä on laadittu tilannekuva siten, että latvuspeittoa lasketaan EU:n ennallistamisasetuksen mukaiselta kaupunkiekosysteemialueelta HSY:n maanpeiteaineiston pohjalta. Puuston latvuspeittävyys kaupunkiekosysteemialueella oli vuonna 2020 33 %, 2022 27 % ja 2024 26 %. Alueellisen viherkertoimen laskentoja laaditaan. Asemakaavoissa ja rakennusluvissa tarkistetaan tonttikohtaisen vihertehokkuuden toteutuminen. Vantaan rakennusjärjestyksen muutetussa muutosehdotuksessa 10.3.2026 on esitetty uusia pykäliä 31§ Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla ja 32§ Vihertehokkuus.	HSY:n maanpeiteaineisto on vuodelta 2024. Latvuspeittoprosentti kaupunkimaisella alueella lasketaan uudelleen, kun saadaan uusi HSY:n maanpeiteaineisto. Tieto saadaan viimeistään vuoden loppuun mennessä.	
	Läpäisemättömien pintojen prosenttiosuus (%)	Tiedon keruutavan kehittäminen ja prosessin rakentaminen	Läpäisemättömien pintojen prosenttiosuuden kartoitustapa käytössä		MATTI-tilannekuva läpäisevistä pinnoista on tekeillä.	Tieto saadaan viimeistään vuoden loppuun mennessä.	
16. Edistämme hyviä väestösuhteita lisäämällä väestöryhmien välistä	Väestökyselyyn osallistuvien ihmisten määrä	Määritellään syksyllä 2025.	Kyselyyn osallistuvien määrä minimissään 500 vastaajaa	Riikka Åstrand	Kysely on avattu, vastauksia kerätty erilaisissa yleisötilaisuuksissa ympäri kaupunkia. Sidosryhmiä kutsuttu mukaan toteutukseen.	Väestökysely avattiin toukokuussa ja vastauksia oli 31.8.2026 mennessä kertynyt 158 kpl.	Tavoite toteutunee täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
vuorovaikutusta ja alueellinen kattavuus	Kohtaamispaikkatoimintaa järjestävien tahojen määrä	Tahojen määrä: Lähtötaso otetaan marraskuun 2025 tilanteesta. Alueellinen kattavuus: Kohtaamispaikkoja on aiempaa useammassa kaupunginosassa	Tahojen määrä: Marraskuun 2025 tilanteen pohjalta +30 % Alueellinen kattavuus: Kohtaamispaikkoja on aiempaa useammassa kaupunginosassa.		Kohtaamispaikka-avustuksia myönnetään säännöllisesti ja avustusta markkinoidaan aktiivisesti osana yhteisötyötä. Avustusmäärärahoista jaettu 36 %.	Tilanne 08/2026 yhteensä 17 kohtaamispaikkaa, 14 eri tahoa ja 11 kaupunginosassa. Kohtaamispaikkojen määrä kasvanut 89 % ja tahojen määrä 56 %. (Lähtötilanne 11/2025 yhteensä 9 kohtaamispaikkaa, 9 eri tahoa ja 7 eri alueella.)	
17. Edistämme kotoutumista palveluilla ja kielikoulutuksella	Tavoitettujen asiakkaiden määrä kotoutumispalveluissa	Uusi toiminto, lähtötaso määritellään vuoden 2025 joulukuusta.	5000	Susanna Taipale-Vuorinen	Uudet kotoutumisajalla olevat työnhakija-asiakkaat on ohjattu työnhaun tuen palveluun. Työvoiman ulkopuolisten kotoutujien palveluiden tavoitettavuutta ja näkyvyyttä on lisätty mm. Tervetuloa Vantaalle –tapahtumassa 7.5.2026.	4179 henkilöä tavoitettuna aikajaksolla 1.1.-24.8. (palvelutarpeen arviointi 230, palvelujen tuki 1088, aluetyö 2861). Lähtötaso (joulukuun 2025 luku): 136 henkilöä.	Tavoite toteutunee osittain.
	Kotoutumiskoulutuksessa (sisältää kielikoulutuksen) olevien asiakkaiden määrä vuositasolla	Kotoutumiskoulutuksessa olevien asiakkaiden määrä vuositasolla arviolta 2000 hlö	Kotoutumiskoulutuksessa (sisältää kielikoulutuksen) olevien asiakkaiden määrä vuositasolla: kasvaa		Kotoutumiskoulutukseen ohjaamista on tehostettu ja seurattu asiakaspalvelussa. Jono koulutukseen on pysynyt kohtuullisena noin kahdessa kuukaudessa.	Kotoutumiskoulutuksen osallistujamäärät per kuukausi 2026: (viimeisin toteuma kesäkuulta): tammikuu 1572, helmikuu 1561. maaliskuu 1621. huhtikuu 1560, toukokuu 1647, kesäkuu 1570	
	Kuinka suuri osa kotokoulutuksen osallistujista saavuttaa kielitasotavoitteen	Kuinka suuri osa kotokoulutuksen osallistujista saavuttaa kielitasotavoitteen (10/2025 tilanne)	Kuinka suuri osa kotokoulutuksen osallistujista saavuttaa kielitasotavoitteen: kasvaa		Kielitasokehityksen aktiivinen seuranta on aloitettu. Raportoidaan osana kotoutumiskoulutuksen seurantaprosessia, johon saadaan ajantasaisempaa tietoa myös Keha-keskukselta.	Saavutetut kielitaidon tasot, tammi-kesäkuu: A2.2: hidas polku 15 %, peruspolku 48 %, B1.1 hidas polku 10 %, peruspolku 27 %. Lähtötaso 2025 koulutusten toteuma: Hidas polku 2025: A2.2-tason saavutti 43 %	

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
						asiakkaista ja B1.1-tason 10 % Perus polku 2025: A2.2-tason saavutti 35 % asiakkaista ja B1.1-tason 44 %	
	Yhteiskuntaorientaatiossa olevien asiakkaiden määrä	Yhteiskuntaorientaatiossa olevien asiakkaiden määrä 125 (nykytilanne 9.2025) arvio koko vuodelta 350	Yhteiskuntaorientaatiossa olevien asiakkaiden määrä: kasvaa		Ohjausta on tehostettu ja on varmistettu, että jokaisella uudella kotoutujalla on päivitetty suunnitelma, joka on sisältänyt ohjauksen yhteiskuntaorientaatioon. Kotivanhemmille on tarjottu yhteiskuntaorientaatiopalveluita.	188 YKO-opiskelijaa 1.1.-30.6.2026 välisenä aikana. Viimeisen PKS-tason tilasto kattaa ko. aikavälin.	
Vakaa ja kestävä talous							
18. Tasapainotamme kaupungin taloutta	Toimintakatteen muutos-% vuonna 2026	Toimintakate v. 2024 toteutui 3,9 % talousarviota heikompana.	Talousarvion 2026 mukainen	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Matti Ruusula	Käyttösuunnitelman toteutus. Toimialojen tuottavuustoimet. Talousohjelman toteutus.	Mittari on toteutumassa talousarviota parempana. Talousarvion 2026 muutosprosentti on 6,7 % ja ennusteen muutosprosentti 2,3 %.	Tavoite toteutunee osittain.
	Tulevien vuosien talouden suunnittelussa talouden tasapainotus etenee	Tilikauden alijäämä TA 2025 -49,9 milj. euroa	Käyttötalous tasapainossa tai ylijäämäinen vuoden 2027 talousarvion taloussuunnitelmassa vuonna 2029		Kehys- ja talousarvioprosessi. Talousohjelman toteuttaminen.	Valmistelu käynnissä tavoitteen mukaisesti. Arviointi tehdään talousarvion valmistuttua.	
19. Automatisoimme toimintoja	Toimintojen automatisointi tuottaa kustannussäästöjä toimialoilla (meno- ja rakenneohjelmaan kirjatut hankkeet ja niihin liittyvät ICT-investoinnit ja toiminnan säästöt toteutuvat) valtuustokauden aikana	Kattavaa kaupunkitasoista suunnitelmaa toimintojen automatisoinnista ei ole tehty.	Keskeiset automatisoitavat toiminnot tunnistettu, arvioitu saavutettavat kustannussäästöt toimialojen toiminnassa ja ICT-investointien valmistelu näihin liittyen käynnistynyt.	Apulaiskaupunginjohtajat, Riikka Kiljander-Kiiskinen	Laadimme vuoden loppuun mennessä Vantaan digivision, jossa määritämme yhdessä Vantaalle periaatteet ja tavoitteet digitalisaation ja palveluiden kehittämiselle. Tästä on luonnos valmiina, jota käydään läpi toimialajohtojen kanssa.	Digivisio valmistelussa. Säästötavoitteiden toteumaa seurataan osana ICT-investoinnin seurantaa.	Arviointi tehdään tilinpäätöksen yhteydessä.

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
20. Johdamme hankintoja strategisesti	Hankintojen strategisella johtamisella saavutetaan kustannussäästöjä toimialoilla valtuustokauden aikana	Hankintojen strategista ohjausta ei tehdä kaupunkitasoisesti.	Hankintojen kustannussäästömahdollisuudet kartoitettu ja suunniteltu säästötoimenpiteet liittyen (i) hankkeisiin/yksittäisiin hankintoihin, (ii) toimialojen toiminnassa hankintojen avulla saavutettaviin säästöihin ja (iii) sopimushallintaan/-sopimusvalvontaan liittyen.	Apulaiskaupunginjohtajat, Riikka Kiljander-Kiiskinen	Hankintakohtaisten säästöjen/tavoitteiden seurannan manuaalinen prosessi luotu ja tietoja alettu kerätä. Toimialojen tavara- ja palveluostojen kehitys raportoitu ensimmäisen kerran johtoryhmälle ja seuranta jatkuu. Kategoriamallin luominen etenee aikataulussa. Sähköisen tilaamisen käytön lisäämisen toimenpiteet käynnissä.	Ostodatan perusteella ei voida vielä 08/2026 havaita merkittävää kustannusten laskua vrt. 08/2025 tilanne.	Arviointi tehdään tilinpäätöksen yhteydessä.
21. Lisäämme ulkoisen rahoituksen kehittämishankkeiden määrää	Ulkoisen rahoituksen projektien määrä euroina	Ulkoisen rahoituksen projektien määrä arviolta n. 2 milj. euroa	Ulkoisen rahoituksen projektien määrä yhteensä 6,5 milj. euroa	Apulaiskaupunginjohtajat ja Kimmo Viljamaa	Projektitoimisto on toteuttanut strategiaa tukevan kaupunkitasoisen projektiaiheiden listauksen (n. 220 projektiaihetta), josta on koostettu toimialoittain projektiaiheiden prioriteettilistaus. Työpajassa 21.8.2026 ohjelmajohtajat ja projektitoimiston toimialojen yhteyshenkilöt käynnistivät ulkoisen projektiaiheiden suunnitelman, ja 1.9. on ensimmäisen suunnitelman esitys ulkoisen rahoituksen tuesta muutosohjelmittain. Projektitoimisto on edistänyt projektien omarahoitusosuuksien varmistamista. Innovaatioverkostolle on järjestetty tilaisuuksia, työpajoja ja rahoitusinfotilaisuuksia. Alkuvuoden aikana projektitoimisto on osallistunut 26 projektihakemuksen valmisteluun.	Projektivolyymi (BI-raportti) vuodelta 2025 yhteensä 7 231 958 €. Sisältää projektisalkun vaiheet rahoitushaku, toteutus, päättäminen, valmis, keskeytetty pysyvästi eli ei saanut rahoitusta. Projektivalmistelu (€), johon projektitoimisto osallistunut 31.8.2026 mennessä: 4 971 907 €	Tavoite toteutunee täysin

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2026	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2026	Tavoitteen toteutumisarvio
Henkilöstö ja menestystekijät							
22. Parannamme henkilöstön työturvallisuutta ja työhyvinvointia	Mielenterveysperustaisten sairauspoissaolojen määrä (%-osuus) laskee.	Mielenterveysperusteinen sairauspoissaoloprosentti 0,97 %	0,87 %	Apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	Työterveyshuollon palveluntuottajana vain yksi palveluntuottaja, jonka kanssa yhtenäiset prosessit. Työhyvinvoinnin johtamisen vuosikellon käyttöönotto toimialoilla. Lähiesihenkilötyön tukeminen ja lähiesihenkilötyön parantuminen.	Mielenterveysperusteinen sairauspoissaoloprosentti on 0,84 %.	Tavoite toteutunee täysin.
23. Kehitämme johtamisjärjestelmäämme edistämään toimialojen yhteistyötä	Kaupunkitasoinen systeemistä toimintatapaa tukeva johtamisjärjestelmä kuvattu ja käytössä.	Ko. kuvausta ei ole laadittu.	Toteutunut mittarin mukaisesti.	Apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	Ohjausryhmät, ohjelmajohtajat ja ohjelmien omistajat on nimetty. Ohjelmakortit (what ja how) on laadittu ohjausryhmissä.	Tavoite osittain toteutunut.	Tavoite toteutunee täysin.
	Kaikki toimialat ovat mukana johtamisen aluemallin työskentelyssä, työskentely on alkanut kaikilla alueilla ja sille on luotu aluekohtaiset tavoitteet.	Tarve mallille tunnistettu.	Toteutunut mittarin mukaisesti.		Aluemallin laajentaminen kaikille alueille. Kaikki aluejohtoryhmät ovat aloittaneet toimintansa.	Kaikki toimialat osallistuvat aluemallin ja aluejohtoryhmien toimintaan ja kehittämiseen osana kaupungin johtamisjärjestelmää. Kaikissa aluejohtoryhmissä on edustus kaikilta toimialoilta ja hyvinvointialueelta.	

16 § Vuoden 2025 arviointikertomuksesta aiheutuneet toimenpiteet /PT (kvalt)

VD/1468/00.03.00.00/2026

PT/MR/AT/JK

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Lautakunnan on myös hankittava tilintarkastuskertomuksessa kohdistetuista muistutuksista asianomaisten selvitykset ja kaupunginhallituksen lausunto sekä tehtävä tämän jälkeen oma päätösehdotuksensa valtuustolle niistä toimenpiteistä, joihin tilintarkastuskertomus, siinä tehdyt muistutukset sekä hankitut selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Tarkastuslautakunta laatii vuosittain kaupunginvaltuustolle tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä luovutettavan arviointikertomuksen. Arviointikertomus on yhteenveto arviointimuistioista ja tilinpäätöksen johdosta tehtävistä havainnoista ja arvioista kyseistä toiminta- ja varainhoitovuotta koskien. Valtuustokauden päättyessä laadittavassa arviointikertomuksessa tarkastellaan myös valtuustokauden tavoitteiden toteutumista mukaan lukien taloussuunnittelukauden tavoitteiden yleinen linja.

Tarkastuslautakunnan laatima Vantaan kaupungin arviointikertomus vuodelta 2025 merkittiin tiedoksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 25.5.2026 § 4 ja se lähetettiin kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus päätti 1.6.2026 § 5 lähettää valtuuston päätöksen ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Talouden ja strategian palvelualue on pyytänyt toimialoilta ja eräiltä konsernijohto ja elinvoima -toimialan palvelualueilta selvitykset niitä koskevista arviointikertomuksen kohdista. Lautakuntakäsittelyssä toimialojen selvitykset ovat olleet seuraavasti: kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 15.9.2026 § 9, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 15.9.2026 § 6, kaupunkitilalautakunta 16.9.2026 § 6 ja kaupunkiympäristölautakunta 15.9.2026 § 10

Talouden ja strategian palvelualue on koostanut lautakuntien sekä konsernijohto ja elinvoima -toimialan omien vastuualueidensa osalta antamista selvityksistä yhteenvedon, jossa on käsitelty arviointikertomuksen tiivistelmässä ja sisältökohdissa esiintuodut aiheet. Lautakuntien selvitykset kokonaisuudessaan ovat toisena liitteenä.

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 16

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) hyväksyä liitteenä oleva selvitys vuoden 2025 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä ja
b) esittää se kaupunginhallituksen selvityksenä tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Selvitys vuoden 2025 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä
- Lautakuntien selvitykset arviointikertomuksesta vuodelta 2025

- Arviointikertomus 2025

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Yhteenveto vuoden 2025 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä

Tässä yhteenvedossa on vastaukset arviointikertomuksen tiivistelmäkohtiin (kohdat 1–13) sekä johtopäätöksiin ja suosituksiin.

Toimialojen vastaukset on kirjoitettu ao. kohtien jälkeen. Yhteenvedon lopussa ovat tavoitekohtaiset sitoviin tavoitteisiin annetut selvitykset.

Arviointikertomuksen tiivistelmän huomioihin sekä johtopäätöksiin ja suosituksiin esitetään annettavaksi seuraavat selvitykset

Tarkastuslautakunta:
1. Tarkastuslautakunnan tulkinnan mukaan vuodelle 2025 asetetuista 30 tavoitteesta kymmenen toteutui täysin, kahdeksan osittain ja 12 ei lainkaan. Toteutumatta jäi erityisesti talouteen, työllisyyteen ja rakentamiseen kohdistuneita tavoitteita. Kokonaistoteuma oli hieman edellisvuotta heikompi. Suurten tytäryhtiöiden tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin. Mittareiden tavoitetasot tulisi sovittaa vallitsevaan taloustilanteeseen.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 1 sekä johtopäätöksiin s. 18, 23–24 ja 28 ja suosituksiin s. 19 ja 24 (sitovien tavoitteiden tavoitekohtaiset selvitykset lopussa kohdassa sitovat tavoitteet):

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Vuonna 2025 valtuuston asettamista 30 sitovasta tavoitteesta 4 oli vastuutettu ensisijaisesti kasvatuksen ja oppimisen toimialalle. Tavoitteiden tilinpäätösraportoinnin mukaan näistä 1 toteutui täysin, 2 osittain ja 1 ei lainkaan. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kahden kasvatuksen ja oppimisen toimialan raportointivastuulla olleen tavoitteen toteutumisesta. Lisäksi se kiinnitti huomiota kaikkia toimialoja koskevan tavoitteen 10.3 toteutumiseen. Näihin on selvitykset kohdassa sitovat tavoitteet.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:
Toimialan selvitys on tavoitekohtaisesti kohdassa sitovat tavoitteet.

Kaupunkiympäristön toimiala:
Tarkastuslautakunnan tulkinnan mukaan vuodelle 2025 asetetuista 30 kaupunkitasoisesta sitovasta tavoitteesta kymmenen toteutui täysin, kahdeksan osittain ja 12 ei lainkaan. Toteutumatta jäi erityisesti talouteen, työllisyyteen ja rakentamiseen kohdistuneita tavoitteita. Näistä rakentamiseen liittyvät tavoitteet

oli vastuutettu kaupunkiympäristön toimialalle, ja toteutumatta jäivät maankäytön tuloihin, sotekiinteistöjen myyntiin, yritysten sijoittumiseen, asuntotuotantoon ja pientalojen lisäämiseen liittyvät tavoitteet. Näihin kaikkiin vaikutti edellisvuosien tapaan yleinen talouden epävarmuus sekä rakennusalan pitkittynyt matalasuhdanne.

Talous ja strategia:
Tavoitteiden ja mittarien sekä raportoinnin selkeyden ja täsmällisyyden kehittämistä jatketaan. Tavoitteita ja mittareita valmisteltaessa on syytä myös jatkossa varmistaa, että mittarit mittaavat oikeaa asiaa tavoitteen toteuman arvioinnin kannalta ja raportointi vastaa mittaria.

Työllisyys- ja kotoutuminen:
Vantaan työllisyysalueen työmarkkinatilanne oli monella mittarilla haastava. Talouden heikko suhdanne on ollut erityisen haastava Vantaan kaupungin osalta. Työllisyysaste alitti maakunnan, mutta ylitti koko maan tason, työttömyysaste oli korkeampi kuin vertailualueilla. Laaja työttömyys kasvoi suhteellisesti enemmän kuin koko maassa, mutta vähemmän kuin maakunnassa keskimäärin. Virrat yli kolmen ja kahdentoista kuukauden työttömyyteen olivat koko maahan verrattuna korkeita, mutta lähes maakunnan tasolla. Virta yli 12 kuukauden työttömyyteen oli koko maan 3. korkein. Työttömyysjaksojen keskimääräiset kestot olivat alueella kuitenkin huomattavasti lyhyempiä kuin Uudellamaalla ja samalla tasolla koko maan kanssa.

Tarkastuslautakunta:
2. Vantaan kaupungin taloudellinen asema jatkoi heikkenemistään vuonna 2025 toista vuotta peräkkäin. Talouskehitystä heikensivät erityisesti verotulojen heikko kehitys, työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu sekä maanmyyntitulojen merkittävä vähentyminen. Samaan aikaan investointitaso pysyi korkeana, minkä seurauksena kaupungin lainakannan ennakoidaan kasvavan tuntuvasti tulevina vuosina. Talouden heikentyminen ulottui myös konsernitasolle. Päätösten ennakkoarvioinnin merkitys korostuu etenkin vaikeassa taloustilanteessa.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 2 sekä johtopäätöksiin s. 43–44 ja suosituksiin s. 44–45

Talous ja strategia:
Vantaan kaupungin vuosikate tilinpäätöksessä 2025 oli vain 35,0 milj. euroa, kun se tilinpäätöksessä 2024 oli 58,8 milj. euroa. Vuosikate vuonna 2025 on 35,1 milj. euroa heikompi kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 39,4 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa. Vuosikate heikkeni 59,5 prosenttia vuoden 2024

vuosikatteeseen nähden. Toimintatuotot kasvoivat vuoteen 2024 verrattuna noin 15,5 milj. euroa, mutta toimintakulut kasvoivat huomattavasti enemmän, noin 83,6 milj. euroa. Kulujen kasvusta 35,5 milj. euroa oli henkilöstömenojen kasvua ja 27,0 milj. avustusmenojen kasvua. TE-uudistus astui voimaa vuoden 2025 alusta, jolloin työllisyydenhoidon kustannukset kasvoivat huomattavasti. Uudistuksen lisäksi korkeat työttömyysluvut nostivat mm. työmarkkinatuen kuntaosuuden kuluja, joka kasvoikin peräti 19,9 milj. eurolla.

Kaupungin toimintatuotot alittivat alkuperäisen talousarvion 15,2 milj. eurolla. Suurin syy tuottojen tasoon on rakentamisen hiljaiselon jatkuminen, erityisesti asuntorakentamisen kysyntä ei kasvanut vuoden 2025 aikana oletusten mukaisesti. Rakentamisen heikko suhdanne näkyy maanmyyntitulojen, maankäyttösopimuskorvausten sekä muiden rakentamiseen liittyvien tulokertymien heikkona kehityksenä. Maanmyyntivoitot alittivat talousarvion 21,1 milj. eurolla.

Kaupungin toimintakulut alittivat alkuperäisen talousarvion 5,9 milj. eurolla. Toimintakulut alittuivat yleishallinnossa sekä kaupunkiympäristön toimialalla, mutta ylittyivät hieman muilla toimialoilla. Kaiken kaikkiaan alkuperäisessä talousarviossa pysyttiin tältä osin hyvin, vaikka menot ylittyivätkin tietyissä toiminnoissa. Suurin yksittäinen menoylitys liittyi työmarkkinatuen kuntaosuuteen, jota maksetaan yli 100 päivää työttömänä olevista työnhakijoista. Vantaan heikon työllisyystilanteen vuoksi työmarkkinatuen kuntaosuus ylitti alkuperäisen talousarvion 15 milj. eurolla.

Kaupunki sai verotuloja yhteensä 568,7 milj. euroa vuonna 2025. Verotulot laskivat edellisvuoteen nähden 16,5 milj. eurolla eli 2,8 prosenttia. Kunnallisverot alittivat alkuperäisen talousarvion 34,3 milj. eurolla, yhteisöverot 8,0 milj. eurolla ja kiinteistöverot 4,0 milj. eurolla. Kokonaisuudessaan verotulot alittivat talousarvion 46,3 milj. eurolla. Vantaan kaupungin verotulokertymän ennuste on laskenut jokaisessa Kuntaliiton laatimassa ennusteessa vuosien 2024 ja 2025 ajan. Verotulot laskivat vuoteen 2023 verrattuna jopa 70,0 milj. eurolla. Verotulojen laskua vuoteen 2023 verrattuna selittää hyvinvointialueuudistus, joka toi kertaluonteisia verotuloja lähes 60 milj. euroa vuodelle 2023. Kun hyvinvointialueuudistuksen vaikutus eliminoidaan verotulokertymästä, niin Vantaan verotulot ovat laskeneet vuodesta 2023 lähtien.

Vantaan kaupunki on vuosina 2023–2025 kasvanut ja palvelutarve on sen vuoksi lisääntynyt kasvattaen kaupungin menoja. Samanaikaisesti verotulojen lasku on

heikentänyt kaupungin taloutta huolestuttavasti. Alhaiseen kunnallisverotuottoon vaikutti erityisesti nopeasti kasvanut ja ennätyskorkealle noussut työttömyys. Vantaalaisten palkkatulot kasvoivat vuonna 2025 heikosti, vain reilu 2 prosenttia, vaikka ansiotasoindeksi kasvoi noin 3 prosenttia. Yhteisöverotulokertymään vaikutti yleinen heikko taloussuhdanne, joka vaikutti yritysten näkymiin. Myös kiinteistöverojen kertymä oli heikkoa, johtuen rakentamisen, erityisesti asuntorakentamisen, hiljaiselosta.

Kaupungin vuoden 2025 alkuperäisen talousarvion investointiosan tulot olivat 18,5 milj. euroa, menot 253,6 milj. euroa ja investointiosan netto 235,1 milj. euroa. Vuonna 2025 tuloarviota pienennettiin 2,8 milj. eurolla kiinteän omaisuuden tulojen osalta. Määrärahoja nostettiin yhteensä 5,2 milj. eurolla Vantaan ratikan rakentamisen lähtiessä liikenteeseen. Vuoden 2025 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 229,0 milj. euroa ja ne alittivat alkuperäisen talousarvion 24,6 milj. eurolla. Talousarvion mukaiset investointimäärärahat alittuivat kaikissa hankeryhmissä. Suurin alitus oli rakentamishankkeissa, 17,7 milj. euroa. Määrärahat alittuivat erityisesti rakentamisen toteutusajankohtien siirtymisen sekä joidenkin toteutuneiden hankkeiden edullisempien urakkahintojen vuoksi.

Tulevina vuosina investointitason ennustetaan pysyvän korkeana. Rakentamisinvestointien tarve pysyy suunnitelmavuosien ajan suhteellisen tasaisena, mutta Vantaan ratikan rakentamisen kustannukset nostavat investointikustannuksia vuosien 2026–2029 ajan. Vuoden 2029 jälkeen investointitason ennustetaan laskevan.

Vuonna 2025 kaupungin pitkäaikainen lainakanta kasvoi 198,4 milj. eurolla ja ylitti miljardin euron rajan pitkäaikaisen lainan ollessa 1 060 milj. euroa vuoden 2025 lopussa.

Kaupungin heikentyneen taloustilanteen vuoksi vuonna 2025 on aloitettu talouden tasapainottamisen ohjelma. Talousarvio 2026 sisältää vajaa 18 milj. ja talousarviokehys vuodelle 2027 yli 32 milj. euroa tasapainotustoimenpiteitä, joista pysyvien toimenpiteiden osuus on noin 22 milj. euroa. Elokuussa 2026 alkaneilla yhteistoimintaneuvotteluilla tähdätään lisäksi maksimissaan 15 milj. euron säästöihin.

Myös investointeja on tarkasteltu erityisen kriittisesti. Rakentamisinvestointitarve vuosille 2026–2029 oli noin 800 milj. euroa, mutta taso on saatu laskettua jo 640

milj. euroon. Tarkoitus on päästä vielä tätäkin alemmalle investointitasolle valtuustokauden 2026–2029 toteumissa. Kaupungissa on myös käynnistetty päätöksentekoon liittyen vaikutusten ennakkoarviointi, jonka pilottivaihe toteutetaan vuoden 2026 aikana ja joka on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2027 alusta. Vaikutusten ennakkoarvioinnissa keskitytään kolmeen kärkeen, jotka ovat taloudellinen, ekologinen sekä sosiaalinen ja kulttuurinen vaikuttavuus.

Konsernipalvelut:
Konserniyhtiöiden tavoitteiden toteutumista sekä taloudellista tilannetta ja keskeisiä tunnuslukuja seurataan säännöllisesti tilikauden aikana osavuosiraportoinnin yhteydessä. Talouden seuranta ei perustu yksittäisiin tunnuslukuihin, vaan kokonaisarvioon, jossa tarkastellaan muun muassa kannattavuutta, vakavaraisuutta, investointeja, velkaantumista ja maksuvalmiutta yhtiöiden toiminnan erityispiirteet huomioiden.

Kaupungin talousarviossa on asetettu merkittävimmille konserniyhtiöille taloudellisia tavoitteita, joihin sisältyy muun muassa omavaraisuusastetta koskevia tavoitearvoja. Lisäksi talousarviossa esitetään taloussuunnitelmakaudelle suurimpien konserniyhtiöiden investointisuunnitelmat sekä lainakannan kehitys kaupungin omistusosuus huomioiden. Näiden tietojen avulla kaupungilla on ajantasainen kokonaiskuva konserniyhtiöiden taloudellisesta asemasta ja tulevista rahoitustarpeista.

Arviointikertomuksessa esille nostetun maksuvalmiussuhteen osalta on tärkeää huomioida eri toimialojen rahoitusrakenteiden ja liiketoimintamallien vaikutus tunnuslukujen tulkintaan. Kuten arviointikertomuksessa todetaan, esimerkiksi energia-alalla tunnusluvun tarkastelu yksinään ei välttämättä anna oikeaa kuvaa yhtiön maksuvalmiudesta tai taloudellisesta asemasta. Vantaan Energia Oy:n osalta maksuvalmiuden kannalta keskeistä on yhtiön kyky varmistaa joustava ja kilpailukykyinen rahoituksen saatavuus. Yhtiöllä ei ole ollut haasteita rahoituksen hankinnassa, ja sillä on käytössään useita pitkä- ja lyhytaikaisen rahoituksen instrumentteja, joiden avulla se pystyy turvaamaan toimintansa ja investointiensa rahoituksen. Näin ollen maksuvalmiuden arvioinnissa on perusteltua tarkastella tunnuslukujen ohella myös yhtiön rahoitusasemaa, käytettävissä olevia rahoitusjärjestelyjä sekä kykyä hankkia rahoitusta markkinoilta. Konserniraportoinnin lisäksi näitä kysymyksiä käsitellään omistajaohjaustapaamisissa.

Kaupungin näkökulmasta konserniyhtiöiden talouden seurannan tavoitteena on varmistaa, että yhtiöiden taloudellinen kehitys, vakavaraisuus, investointikyky ja rahoituksen saatavuus pysyvät omistajan asettamien tavoitteiden mukaisina.

Tämän kokonaisarvion perusteella suurimpien tytäryhtiöiden taloudellista tilannetta voidaan pitää hallittuna.

Kaupunkiympäristön toimiala:
Tarkastuslautakunta toteaa, miten tarkistetun hankesuunnitelman mukaan ratikan pitkän aikavälin kustannuksia voidaan kattaa suurelta osin kiinteistötaloudellisilla tuloilla. Lisäksi hankkeen arvioidaan tuottavan välillisiä taloushyötyjä elinvoiman, saavutettavuuden ja maankäytön tehostumisen kautta. Näiden hyötyjen toteutuminen on ratkaisevaa ratikkahankkeen taloudellisen kestävyyden kannalta.

Ratikan vaikutusalueen tulonmuodostuksesta on laadittu uusi kaupunkistrategiaa palveleva tilannekuva, johon kirjautuu vuodesta 2023 lähtien maankäyttösopimustulot (rahana ja maana), maanmyyntivoitot, maanvuokratulot sekä maankäyttölupien tulot.

Tarkastuslautakunta:
3. Rahoitustoiminnan keskeinen tavoite on varmistaa kohtuuhintaisen ja pitkäaikaisen lainarahoituksen saatavuus lähivuosien mittavien investointien rahoittamiseksi. Rahoitusmarkkinoiden epävakaus korostaa ennakoivan varainhankinnan tärkeyttä, jotta rahoitus voidaan järjestää oikea-aikaisesti ja kilpailukykyisin ehdoin.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 3 sekä johtopäätöksiin s. 49–50 ja suosituksiin s. 50

Talous ja strategia:
Kaupungin lainakannan merkittävä kasvu vuosikymmenen loppuun mennessä yhdistettynä markkinakorkojen normalisoitumiseen nostavat korkomenojen osuuden kaupungin budjetista 2020-luvun alun lähes nollatasolta yli 50 miljoonaan euroon, mikä altistaa kaupungin talouden enenevässä määrin korkoriskille.

Kuntien ml. Vantaan rahoittajapohja on kaventunut finanssikriisin seurauksena, jolloin moni aiemmin kuntia rahoittanut pankki lopetti toimintansa. Kaupungin lainasalkun perustan muodostaa Euroopan Investointipankin kanssa allekirjoitetut pitkäaikaiset rahoituslimiitit, Euroopan Neuvoston Kehityspankin rahoituslimiitit sekä Kuntarahoituksesta nostetut pitkäaikaiset lainat. Rahoitusyksikkö pyrkii voimassa olevan rahoitus- ja korkoriskipolitiikan mukaisesti laajentamaan rahoituspohjaa aina kun se on taloudellisesti perusteltua. Kaupunki laskee ajoittain liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja silloin, kun niiden hinnoittelu on kilpailukykyistä verrattuna muihin mahdollisiin rahoituslähteisiin. Kaupunki laski

viimeksi kesäkuussa 2026 liikkeeseen pohjoismaisille sijoittajille kohdennetun 100 milj. euron joukkovelkakirjalainan. Riittävän likviditeetin avulla lainojen nostot voidaan ajoittaa rahoitusmarkkinoiden näkökulmasta optimaalisesti.

Kaupungilla on ollut vuodesta 2008 lähtien kaupunginhallituksen hyväksymä rahoitus- ja korkoriskipolitiikka, jota päivitettiin viimeksi vuonna 2012. Kaupungin rahoitus- ja korkoriskiä on hallinnoitu systemaattisesti politiikan asettamat rajat huomioiden, ja lainasalkun riskiasemasta ja sen muutoksista raportoidaan säännöllisesti. Korkosuojauksia lainasalkulle on tehty aina silloin, kun se on ollut kokonaistaloudellisesti perusteltua. Korkoriskiaseman poikkeamista on raportoitu kaupunginhallitukselle riskipolitiikan edellyttämällä tavalla. Korkosuojaukset ovat keskeisessä asemassa lainasalkun hallinnassa, ja uusien suojausten määrää ja ajoitusta arvioidaan jatkuvasti.

Rahoitusyksiköllä on käytössään lainanhallintajärjestelmä, joka mahdollistaa lainasalkun riskiaseman jatkuvan seurannan ja jonka avulla voidaan tuottaa organisaatiolle tarvittavat raportit. Koska korkoriskin merkitys kaupungin taloudelle kasvaa merkittävästi, rahoitus- ja korkoriskipolitiikka päivitetään kuluvan vuoden aikana.

Tarkastuslautakunta:
4. Talouspalveluissa automatisointi on edennyt pitkälle ja tekoälyn hyödyntämistä valmistellaan. Uuteen teknologiaan liittyvät riskit ja riippuvuudet tulee huomioida kaupunkitasoisesti. Sidosyksikkösääntelyn muutosten ei arvioida vaikuttavan suoraan yksikön toimintaan.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 4 sekä johtopäätöksiin s. 53 ja suosituksiin s. 53

Talous ja strategia:
Talouspalvelut pitää selvityksessä esitettyä kokonaiskuvaa kattavana. Vuoden 2025 toiminnassa keskeistä oli perustyön laadukas ja aikataulussa toteutunut hoitaminen sekä samanaikainen kehittämistyö. Tilinpäätös valmistui suunnitellusti, tuloskorttiin kirjatut tavoitteet toteutuivat ja taloushallinnon keskeiset palvelut tuotettiin asiakkaille toimintavarmasti.

Talouspalveluissa kehitetään toimintaa jatkuvan parantamisen periaatteella. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi ostolasku- ja myyntilaskuprosessien sujuvoittamista, sähköisen laskutuksen lisäämistä, automaattisen reitityksen ja tiliöinnin hyödyntämistä, taloushallinnon ohjeistuksen selkeyttämistä sekä palvelupyyntöjen ja asiakasyhteydenottojen käsittelyn kehittämistä. Lisäksi konserniyhtiöille tuotettavia palveluja on kehitetty pitkäjänteisesti keskittämisen hyötyjen varmistamiseksi.

TE-uudistukseen liittyvien talousprosessien vakiinnuttaminen on ollut merkittävä osa vuoden 2025 kehittämistyötä. Prosesseja on täsmennetty käytännön kokemusten perusteella, ja automaation mahdollisuuksia on hyödynnetty siellä, missä se on ollut toiminnan laadun, tehokkuuden ja valvonnan näkökulmasta tarkoituksenmukaista.

Henkilöstön osalta talouspalvelut tunnistaa arvioinnissa esiin nostetun eläköitymisen merkityksen. Osaamisen siirtämiseen, perehdytyksen kehittämiseen ja työnjaon selkeyttämiseen kiinnitetään jatkossakin erityistä huomiota. Tämä on erityisen tärkeää lähivuosina toteutettavan talousjärjestelmien uudistamisen vuoksi. Talouspalvelujen uudistettu perehdytysmateriaali, yhteiset tilaisuudet ja koulutuspäivät tukevat osaamisen vahvistamista sekä varmistavat toiminnan jatkuvuutta muuttuvassa toimintaympäristössä.

Talouspalvelut yhtyy tarkastuslautakunnan johtopäätökseen siitä, että tuloskorttitavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Tavoitteiden toteutuminen osoittaa, että toiminta on ollut suunnitelmallista ja että kehittämistoimenpiteitä on viety eteenpäin osana normaalia palvelutuotantoa.

Uudistetut tuottavuuden ja vaikuttavuuden tunnusluvut parantavat talouspalvelujen mahdollisuuksia seurata toiminnan tuloksellisuutta entistä systemaattisemmin. Tunnuslukujen avulla kehittämistoimenpiteiden vaikutuksia voidaan arvioida aiempaa paremmin, ja niitä voidaan hyödyntää myös toiminnan johtamisessa, resurssien kohdentamisessa ja palvelun laadun seurannassa.

Talouspalvelut pitää tärkeänä, että henkilöstön työhyvinvointia seurataan säännöllisesti ja että Kunta10-tulosten perusteella sovitut toimenpiteet kytketään yksikön tuloskorttiin. Työhyvinvoinnin, osaamisen ja hyvän esihenkilötyön kehittäminen on keskeistä erityisesti tilanteessa, jossa osa henkilöstöstä eläköityy lähivuosina ja taloushallinnon tehtävät muuttuvat järjestelmäkehityksen sekä automaation myötä.

Asiakaspalautteen uudelleen käynnistäminen on talouspalvelujen näkökulmasta tärkeä osa palvelujen kehittämistä. Palautteen perusteella voidaan tunnistaa sekä hyvin toimivat käytännöt että ne kohdat, joissa ohjeistusta, viestintää, palveluprosesseja tai järjestelmien käytettävyyttä on tarpeen kehittää.

Automatisoinnin edistäminen on keskeistä talouspalvelujen toiminnan tuottavuuden ja vaikuttavuuden kehittämisessä. Automatisoinnin tavoitteena on vähentää manuaalista työtä, parantaa prosessien läpimenoaikoja, vahvistaa

tiedon laatua ja vapauttaa henkilöstön työaikaa asiantuntijatyöhön, neuvontaan ja poikkeamien selvittämiseen.

Tekoälyn hyödyntämistä tarkastellaan talouspalveluissa hallitusti ja käyttötarkoituskohtaisesti. Mahdollisuuksia voidaan arvioida esimerkiksi laskujen käsittelyssä, asiakaspalvelun tukena, ohjeistuksen löydettävyyden parantamisessa, raportoinnin valmistelussa ja poikkeamien tunnistamisessa. Samalla huomioidaan tietosuojaan, tietoturvaan, sisäiseen valvontaan, päätöksenteon läpinäkyvyyteen, osaamiseen ja järjestelmäriippuvuuksiin liittyvät riskit. Talouspalveluissa toimitaan kaupunginhallituksen 22.6.2026 hyväksyttyjen tekoälyperiaatteiden mukaisesti.

Asiakaspalautteen säännöllinen keruu vakiinnutetaan osaksi talouspalvelujen johtamista ja kehittämistä. Talouspalvelut hyödyntää jatkossa palautetta palveluprosessien kehittämisessä, viestinnän selkeyttämisessä, ohjeiden ajantasaistamisessa ja asiakaspalvelun laadun seurannassa. CES-mittarin käyttöönotto asiakaslaskutuksen puhelinpalvelussa on yksi konkreettinen askel asiakaskokemuksen systemaattisessa mittaamisessa. Myös sisäisille asiakkaille suunnattu asiakastyytyväisyyskysely tehdään jatkossa säännöllisesti vuosittain.

Tarkastuslautakunta:
5. Kaupungin henkilöstön työhyvinvoinnin varmistamista, ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä ja sairauspoissaolojen hallintaa tulee vahvistaa. Ennakoiviin toimintamalleihin tulee panostaa, jotta työkykyhaasteisiin voidaan puuttua oikea-aikaisesti. Työyhteisöjen monimuotoisuuden johtamista on tarpeen tukea ja ratkaista erityisesti kielitaitoon liittyviä haasteita.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 5 sekä johtopäätöksiin s. 58–59 ja suosituksiin s. 59

Henkilöstöpalvelut:
Työhyvinvoinnin, työkyvyn tukemisen ja sairauspoissaolojen hallinnan vahvistaminen on tunnistettu keskeiseksi kehittämiskohteeksi. Ennakoiviin toimintamalleihin panostetaan, jotta työkykyhaasteet tunnistetaan ja niihin voidaan puuttua oikea-aikaisesti.

Työhyvinvoinnin johtamista ja seurantaa vahvistetaan työhyvinvoinnin vuosikellon avulla, joka tukee suunnitelmallista toimintaa ja tavoitteiden toteutumisen seurantaa. Lisäksi henkilöstön tietoisuutta työterveyssopimuksen sisällöstä ja työkyvyn tukemisen mahdollisuuksista on lisätty aktiivisella viestinnällä.

Työhyvinvointitoimenpiteiden vaikuttavuuden seurannassa edistetään tiedolla johtamista hyödyntämällä Terveystalon työkykyjohtamisen Sirius-järjestelmää. Sen avulla johto ja esihenkilöt saavat ajantasaista tietoa työkyvyn tilasta, sairauspoissaoloista ja tukitoimenpiteiden vaikuttavuudesta, mikä mahdollistaa entistä ennakoivamman ja vaikuttavamman johtamisen.

Vantaa tukee työyhteisöjen monimuotoisuuden johtamista osana henkilöstöperiaatteiden toimeenpanoa, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyötä sekä henkilöstön ja esihenkilöiden osaamisen kehittämistä. Henkilöstöpalvelut osallistuu tehtävänsä mukaisesti myös kotoutumisen ohjelman toteuttamiseen tulevina vuosina, jossa vahvistetaan kielitietoisen organisaation toimintatapoja. Toimialoilla ja palvelualueilla on mahdollisuus hyödyntää Metropolian tuottamia koulutuksia monimuotoisuudesta, kulttuurienvälisestä vuorovaikutuksesta ja monikielisistä työyhteisöistä. Lisäksi Vantaan aikuisopisto tarjoaa suomen kielen koulutusta henkilöstön kielitaidon vahvistamiseksi.

Tarkastuslautakunta:
6. Työllisyyspalvelut aloitti toimintansa vaikeassa työmarkkinatilanteessa. Vuonna 2025 Vantaan työttömyys oli maan keskiarvoa korkeampi ja kasvoi kaikissa seuratuissa ryhmissä. Palvelujen sujuvuutta pyrittiin varmistamaan tiiviillä yhteistyöllä hyvinvointialueen ja pääkaupunkiseudun toimijoiden kanssa, mutta työ- ja toimintakyvyn arviointeihin liittyi paljon haasteita. Kuntien rahoitusvastuun kasvu nosti Vantaan työmarkkinatuen kuntaosuutta huomattavasti. Lautakunta painottaa edunvalvonnan tärkeyttä valtion rahoitusperiaatteen toteutumisen varmistamiseksi.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 6 sekä johtopäätöksiin s. 64 ja suosituksiin s. 65

Työllisyys- ja kotoutuminen:
Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue tunnistaa tarkastuslautakunnan esiin nostamat havainnot ja pitää niitä perusteltuina. Vuosi 2025 oli palvelualueelle poikkeuksellinen, koska työ- ja elinkeinopalvelujen järjestämisvastuu siirtyi kunnille samaan aikaan, kun työllisyystilanne heikkeni ja kuntien rahoitusvastuu työttömyysetuuksista kasvoi. Muutos lisäsi kaupungin vastuuta sekä palvelujen järjestämisestä että työttömyyden taloudellisista vaikutuksista. Vantaalla tämä näkyi erityisesti työmarkkinatuen kuntaosuuden merkittävänä kasvuna sekä paineena kohdentaa palveluja aiempaa vaikuttavammin niihin asiakasryhmiin, joissa työttömyyden pitkittyminen ja palvelutarpeiden kasautuminen ovat suurimpia.

Kaupungin ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen välinen yhdyspintatyö on edennyt vuoden 2025 aikana ja yhteistyörakenteita on pyritty vahvistamaan.

Työllisyys- ja kotoutumispalvelujen näkökulmasta keskeistä on, että asiakkaat ohjautuvat oikea-aikaisesti oikeisiin palveluihin silloin, kun palvelutarve liittyy työllistymisen lisäksi terveyteen, toimintakykyyn, sosiaaliseen kuntoutumiseen, päihde- tai mielenterveyspalveluihin tai etuustilanteen selvittämiseen. Yhteistyötä on kehitetty erityisesti työ- ja toimintakyvyn arviointiin, työttömien terveystarkastuksiin, TYM-yhteistyöhön sekä asiakkaiden etuus- ja kuntoutuspolkuihin liittyvissä kysymyksissä.

Työ- ja toimintakyvyn arviointiprosessi on palvelualueen näkökulmasta edelleen yksi tärkeimmistä kehittämiskohteista. Asiakaskunnassa on merkittävä määrä henkilöitä, joiden työttömyyden pitkittymiseen vaikuttavat työ- ja toimintakyvyn ongelmat. Kaikki asiakkaat eivät ole ohjautuneet riittävän sujuvasti työkyvyn arviointiin, terveystarkastuksiin tai tarvittaviin jatkopalveluihin. Tämän vuoksi palvelualue on yhdessä hyvinvointialueen kanssa kehittänyt toimintamalleja, joilla asiakkaiden tilanteet tunnistetaan aikaisemmin ja palvelupolkuja sujuvoitetaan. Vuoden 2026 alussa käynnistyneen työkykytiimin odotetaan parantavan erityisesti niiden asiakkaiden tilanteen selvittämistä, joiden kohdalla työllistymisen esteet liittyvät terveydellisiin tai toimintakykyyn liittyviin tekijöihin. Samalla on tunnistettu, että työkykytiimin nykyinen volyymi ei yksin riitä vastaamaan koko asiakaskunnan tarpeeseen, minkä vuoksi yhteistyön rakenteita ja palveluketjuja on edelleen vahvistettava.

Työllisyys- ja kotoutumispalvelut pitää tärkeänä, että asiakkaat ohjautuvat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa työhön, koulutukseen, kuntoutukseen, työkykyä selvittäviin palveluihin tai oikealle etuudelle. Tämä on sekä asiakkaan tilanteen että kaupungin talouden kannalta keskeistä. Pitkittynyt työttömyys kasvattaa asiakkaiden palvelutarpeita ja lisää kaupungin työttömyysetuuksien rahoitusvastuuta. Tämän vuoksi palvelualueen toiminnan painopistettä siirretään entistä vahvemmin varhaiseen palvelutarpeen tunnistamiseen, työnantajalähtöiseen työnvälitykseen, osaamisen kehittämiseen sekä monialaiseen asiakasohjaukseen.

Kuntouttavan työtoiminnan muutokset vaikuttavat merkittävästi työllisyyspalvelujen ja hyvinvointialueen yhdyspintaan. Kuntouttavan työtoiminnan lakkauttamisen ja korvaavien palvelujen valmistelun myötä työnjakoa työllisyyspalvelujen ja hyvinvointialueen välillä on tarkennettava. Työllisyyspalvelujen tehtävänä on edistää asiakkaiden työllistymistä ja työmarkkinoille etenemistä. Niille asiakkaille, joilla on realistinen mahdollisuus edetä kohti työtä, koulutusta tai muuta työllistymistä edistävää ratkaisua, tulee rakentaa toimivia valmennus-, koulutus- ja työnvälityspolkuja. Niiden asiakkaiden kohdalla, joiden ensisijainen palvelutarve liittyy toimintakyvyn ylläpitämiseen,

sosiaaliseen kuntoutumiseen tai terveys- ja sosiaalipalveluihin, on varmistettava sujuva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.

Palvelualue yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen siitä, että kuntouttavan työtoiminnan siirtoon ja korvaavien palvelujen rakentamiseen liittyy rahoitusriski. Uusien vastuiden ja palvelutarpeiden edellyttämä rahoitus on varmistettava valtion rahoitusperiaatteen mukaisesti. Vantaan tavoitteena on vaikuttaa aktiivisesti siihen, että kunnille ei siirry uusia tehtäviä ilman riittäviä voimavaroja. Edunvalvontaa jatketaan yhteistyössä kaupungin johdon, muiden suurten kaupunkien, kuntaverkostojen ja valtion toimijoiden kanssa.

Työllisyyden edistämiseksi Vantaa on valmistellut kaupunkitasoista elinvoima- ja työllisyysohjelmaa sekä sitä konkretisoivaa työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen toimeenpanosuunnitelmaa. Ohjelmatyön tavoitteena on koota kaupungin työllisyyttä edistävät toimenpiteet yhteiseen suuntaan ja vahvistaa toimialojen, elinvoimapalvelujen, koulutustoimijoiden, hyvinvointialueen, työnantajien ja järjestöjen yhteistyötä. Keskeisiä painopisteitä ovat työnantajalähtöinen työnvälitys, vantaalaisten osaamistason nostaminen, nuorten työllisyyden vahvistaminen, kansainvälisten kuntalaisten työllistymisen edistäminen sekä työkykyyn ja pitkäaikaistyöttömyyteen liittyvien palvelupolkujen parantaminen.

Palvelualue kehittää myös työllisyyden johtamista ja seurantaa. Tavoitteena on vahvistaa tiedolla johtamista siten, että toimenpiteiden vaikutuksia voidaan arvioida työttömyyden, työllisyysasteen, pitkäaikaistyöttömyyden, nuorten työttömyyden, vieraskielisten työttömyyden, asiakastyytyväisyyden ja työttömyysturvakustannusten näkökulmasta. Samalla palvelualue kehittää raportointia niin, että tavoitteiden toteutumista voidaan kuvata aiempaa täsmällisemmin ja vertailukelpoisemmin. Tämä vastaa tarkastuslautakunnan yleiseen huomioon mittareiden ja raportoinnin kehittämistarpeesta.

Yhteenvetona työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue toteaa, että tarkastuslautakunnan esiin nostamat kehittämiskohteet ovat palvelualueen vuoden 2026 työn keskiössä. Yhdyspintatyötä hyvinvointialueen kanssa jatketaan, työ- ja toimintakyvyn arviointiin liittyviä palvelupolkuja vahvistetaan, kuntouttavan työtoiminnan muutokseen varaudutaan ja työllisyysohjelman toimeenpanolla pyritään vaikuttamaan työttömyyden pitkittymiseen sekä kaupungin kasvaviin työttömyysturvakustannuksiin. Palvelualue pitää tärkeänä, että työllisyyden hoitoa tarkastellaan jatkossa koko kaupungin yhteisenä tehtävänä, jossa työllisyyspalvelujen, elinvoimapalvelujen, koulutuksen, hyvinvointialueen ja työnantajien yhteistyö ratkaisee vaikuttavuuden.

Tarkastuslautakunta:
7. Vantaan ammattiopisto Variassa otettiin vuonna 2025 käyttöön uusi toimipiste Vehkalassa ja tiivistettiin yhteistyötä työllisyyspalvelujen kanssa. Varia valmistautui aktiivisesti tulevaan oppimisen tukea koskevaan lakimuutokseen ja ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin muutokseen. Varia on myös valittu ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun, jota on tarkoitus toteuttaa tiiviissä yhteistyössä työllisyys- ja elinvoimapalveluiden kanssa.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 7 sekä johtopäätöksiin s. 70–71 ja suosituksiin s. 71

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että tarkastuslautakunnan toive hyödyntää rohkeasti ammatillisen koulutuksen kokeilulupaa on huomioitu. Varia muun muassa aloitti heti kokeiluluvan saatuaan kaupungin toiveena olleen kasvatus- ja ohjausalan perustutkintokoulutuksen, jota ei ollut aiemmin järjestämisluvassa. Varian tärkeänä roolina on olla asiakaslähtöinen ammatillisen koulutuksen järjestäjä ja ottaa huomioon alueelliset työelämän tarpeet suunniteltaessa koulutuksia ja hyödynnettäessä Varian saamaa ammatillisen koulutuksen kokeilulupaa.

Tarkastuslautakunta:
8. Elinikäisen oppimisen palvelualueen toiminta vahvistaa yhteisöllisyyttä ja osallisuutta kaikissa ikäryhmissä ja auttaa ehkäisemään segregaatiota. Aikuisopistolla on tärkeä rooli maahanmuuttajien kotouttamisessa. Maksuttomat palvelut, kuten Harrastusten Vantaa, madaltavat osallistumisen kynnystä, ja Lasten ja nuorten juhlarahaston tuki parantaa pienituloisten perheiden lasten mahdollisuuksia harrastaa. Tukien vaikuttavuutta tulee seurata.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 8 sekä johtopäätöksiin s. 77–78 ja suosituksiin s. 78

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:
Elinikäisen oppimisen palvelualueella jatketaan palvelujen kehittämistä ja saavutettavuuden vahvistamista alueelliset tarpeet huomioiden. Lasten ja nuorten juhlarahaston toimeenpanoa ja tukien vaikuttavuutta seurataan säännöllisesti yhteistyössä SOS-Lapsikylän kanssa kuukausi- ja vuosiraportoinnin avulla. Toimintaa seurataan lisäksi juhlarahaston poliittisessa ohjausryhmässä, ja seurantatietoa hyödynnetään toiminnan ja tukien kehittämisessä.

Tarkastuslautakunta:

9. Vantaalla hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä fyysisen aktiivisuuden näkökulmasta toteutetaan laajana poikkihallinnollisena yhteistyönä eri toimijoiden kesken. Hyvinvointityön vaikuttavuusseuranta osoittaa, että toimivista prosesseista huolimatta väestörakenteen nopea muutos heikentää tulosten kehittymistä. Tämä korostaa järjestelmällisen seurannan sekä tiiviimmän yhteistyön tarvetta hyvinvointialueen kanssa.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 9 sekä johtopäätöksiin s. 83–84 ja suosituksiin s. 84

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:
Valmisteilla olevassa hyvinvointisuunnitelmassa 2026–2030 kuntalaisten fyysisen aktiivisuuden edistäminen on mukana merkittävällä painotuksella kaikissa ikäryhmissä: lapset, nuoret ja lapsiperheet; nuoret aikuiset ja työikäiset sekä ikääntyneet. Hyvinvoinnista ja terveydestä raportoidaan valtuutetuille, viranhaltijoille ja kuntalaisille vuosittaisissa hyvinvointikatsauksissa sekä tätäkin tiheämmin hyte-johtoryhmälle.

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteena on jalkauttaa sen muutostavoitteet, mukaan lukien fyysisen aktiivisuuden lisääminen, suoraan linjaorganisaatioon toimialoille. Fyysisen aktiivisuuden sekä muiden terveellisten elintapojen lisääminen on tärkeä tavoite myös hyte-kertoimen ja sitä kautta saatavien valtionosuuksien kannalta.

Tarkastuslautakunta:
10. Rakennusvalvonta vastaa Vantaan rakentamisen ohjauksesta ja lupamenettelyistä, ja palvelun laatu on pysynyt hyvänä lainsäädäntömuutoksista ja rakentamisen matalasuhdanteesta huolimatta. Lupamäärien lasku ja suurten hankkeiden vähäisyys ovat heikentäneet rakennusvalvonnan taloutta, ja uudet lakisääteiset velvoitteet lisäävät työmäärää. Osaajapula ja pitkä perehdytysaika korostavat tarvetta varmistaa riittävät resurssit ja henkilöstön pysyvyys, jotta viranomaistehtävät voidaan hoitaa laadukkaasti ja toimintavarmuus turvata myös tulevina vuosina.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 10 sekä johtopäätöksiin s. 90–91 ja suosituksiin s. 91

Kaupunkiympäristön toimiala:
Rakentamisessa näkyy piristymisen merkkejä, lupamaksutuotot ovat huomattavasti suuremmat kuin edellisvuonna vastaavaan ajankohtaan. Toiminnan ennustetaan kuitenkin edelleen jäävän alijäämäiseksi ja taksaan suunnitellaan vuodelle 2027 maltillista korotusta. Samoin rakentamisluvan saaneiden asuntojen määrä on huomattavasti kasvanut, erityisesti

kerrostaloasuntojen osalta. Luvan saaneiden pientaloasuntojenkin määrä on kasvussa, joskaan rakennusvalvonta ei voi niiden kysyntään vaikuttaa muuten kuin sujuvilla ja asiakaslähtöisillä lupaprosesseilla.

Vilkastunut rakentaminen ja vuoden 2026 alusta voimaan tullut käsittelyaikatakuu yhdistettynä rakennusvalvonnan henkilöstötilanteeseen asettaa haastetta. Elokuun 2026 loppuun mennessä käsittelyajan ylityksiä on ollut seitsemässä pientalorakentamiseen liittyvässä luvassa, joista 1 kk:n maksupalautus kohdistuu yhteen laajennushankkeeseen. Rakennusvalvonnasta on eläköitymässä lähivuosina runsaasti henkilöitä. Kaupungin talouden säästö- ja sopeuttamistoimista johtuen ennakoivia rekrytointeja ei pystytä tekemään. Myös korvaavia rekrytointeja joudutaan osin jättämään tekemättä, täyttölupia saamatta. Edellä mainittu on huomattava riskitekijä rakennusvalvonnan työn tuloksellisuuden kannalta, huomioiden rakennusvalvontatyöhön vaadittava pitkä perehtymisaika.

Tarkastuslautakunta:
11. Kiinteistöt ja tilat -palvelualueella käynnistyi vuonna 2025 asiakkuuksien kehittämisprojekti, jolla yhdenmukaistetaan toimintatapoja ja parannetaan asiakaslähtöisyyttä. Palvelualueen taloutta heikensivät tonttikysynnän lasku, epävarma markkinatilanne ja lunastuslain muutoksen tuomat kustannusnousut. Yritysten houkutteleminen Vantaalle edellyttää riittävää ja tarpeisiin sopivaa tonttitarjontaa, jota on vahvistettava tiiviillä yhteistyöllä asemakaavoituksen, infrarakentamisen ja elinvoimapalvelujen kanssa.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 11 sekä johtopäätöksiin s. 98–99 ja suosituksiin s. 99–100

Kaupunkiympäristön toimiala:
Vantaan yritystonttitarjonta ei ole pystynyt vastaamaan kysyntään isojen (yli 2 ha) tonttien osalta. Yritystonttitarjonta on paranemassa merkittävästi aktiivisessa vaiheessa olevan asemakaavoituksen myötä. Kaupungin omistuksessa olevien yritysalueiden (mm. Vehkalan aseman länsipuoli) lisäksi on muodostumassa uusia yritysalueita yhteistyösopimusten kohdealueille (Övre-Månsas ja Viinikkalan länsiosa). Yhteistyötä kiinteistöt ja tilat –palvelualueen ja elinvoimapalveluiden välillä on kehitetty aktiivisesti.

Matti-järjestelmää kehitetään erillisen kehittämissuunnitelman mukaisesti myönnetyn rahoituksen puitteissa. Kehittämissuunnitelma pitää sisällään useita pienkehittämishankkeita, jotka tehostavat työtä. Yhtenä kaikkia toimialoja palvelevana kehittämiskohteena on palveluverkkotyökalun rakentaminen

järjestelmään, joka toteutuessaan tehostaa VAKIO-mallin mukaista palveluverkon suunnittelua.

Yhteistyötä elinvoimapalveluiden kanssa on kehitetty sijoittumispalvelut -tiimin toimintaa kehittämällä. Lisäksi on osallistuttu kaupungin asiakkuudenhallintajärjestelmän (CRM) määrittelyyn ja kehittämiseen, joka otetaan käyttöön syksyllä 2026. Päätöksentekoon on viety maankäytön elinkeinopoliittiset linjaukset, jotka täydentävät elinvoima- ja elinkeinopoliittisia linjauksia maankäytön osalta. Seuraavaksi on tavoitteena määritellä yhteistyössä yrityspalveluprosessi, jonka tuloksia käytetään edelleen CRM-järjestelmän kehitystyössä, jotta asiakaspalvelu yritysten suuntaan saadaan yhtenäiseksi ja samalla tehostettua työtä (päällekkäisyyksien välttäminen).

Tyhjien toimitilojen osalta kartoitusta on jo tehty ja tavoitteena on purkaa määrärahojen puitteissa sellaisia kohteita, joille kaupungilla ei ole enää omaa käyttöä ja joiden kunto on hyvin heikko. Samalla säästetään kunnossapito- ja korjauskustannuksista tulevina vuosina. Lisäksi osakeomisteisia tiloja myydään mahdollisuuksien mukaan pois. Tyhjien tilojen markkinointia tullaan myös tarkastelemaan ja palveluverkon suunnitteluprosessia täsmentämään siten, että jatkossa tyhjiä tiloja syntyisi mahdollisimman vähän. Niiden tilojen osalta, jotka kaupunki päättää pitää omistuksessaan, tehostetaan uuden käyttäjän löytämistä edellisen irtisanoessa tilan.

Tarkastuslautakunta:
12. Kaupungilla on laadittu sisäilma-asioihin menettelytapaohje, jossa on kuvattu sisäilmaprosessin vaiheet ja eri tahojen vastuut. Sisäilmaongelmien syiden selvittäminen ja hoitaminen edellyttävät moniammatillista yhteistyötä. Korjattujen tilojen sisäilman laadun lisäksi koettuja terveyshaittoja tulisi seurata. Laajempaa korjausta vaativien kohteiden määrä on viime vuosina vähentynyt. Tiedotusta on edelleen kehitettävä.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 12 sekä johtopäätöksiin s. 104–105 ja suosituksiin s. 105

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että varhaiskasvatuksessa on panostettu siihen, että henkilöstö tekisi aktiivisesti sisäilma- ja Tutka-ilmoituksia sisäilmaoireilua kokiessaan. Päiväkodin johtajien tietoisuutta siitä, miten tulee toimia sisäilmaan liittyvissä ongelmaepäilyissä, on vahvistettu yhteisen keskustelun kautta. Yhteistyötä työsuojelun kanssa on vahvistettu sisäilmaoireilua koskien. Työsuojelu tukee henkilöstöä menettelytavoissa, jos sisäilmaoireilua esiintyy.

Pääsääntöisesti varhaiskasvatuksen väistötilat ovat hyviä ja varhaiskasvatuksen käyttöön suunniteltuja tai remontoituja. Lapsimäärien pienentyessä huonokuntoisista väistötiloista on pystytty luopumaan (mm. Leiritie). Aktiivisessa käytössä olevat väistötilat ovat mukana säännöllisesti kokoontuvan varhaiskasvatuksen sisäilmatyöryhmän listoilla.

Perusopetuksessa koulujen sisäilmatilannetta seurataan säännöllisesti toimialan sisäilmatyöryhmässä sekä tarvittaessa kohdekohtaisissa kokouksissa. Koulujen johdolta kerätään tilannepäivityksiä oireilusta, huolenaiheista, puhtaanapidosta ja toteutetuista tai suunnitelluista toimenpiteistä. Henkilöstöä ja huoltajia ohjataan käyttämään sovittuja ilmoitus- ja yhteydenottokanavia, ja oppilaiden oireilutilanteissa hyödynnetään kouluterveydenhuollon sekä sisäilmaterveydenhoitajan tukea. Sisäilmatilanteiden käsittelyssä painottuvat varhainen reagointi, asiantuntijayhteistyö, avoin tiedottaminen ja terveellisten sekä turvallisten oppimis- ja työskentelyolosuhteiden varmistaminen.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:
Toimialan sisäilmatyöryhmä on kokoontunut säännöllisesti neljä kertaa vuodessa puheenjohtajanaan toimialan toimitilaverkon kokonaisuudesta vastaava kehittämispäällikkö. Kokouksiin ovat osallistuneet edustajat kaikilta palvelualueilta, sisäilmatiimistä, toimitilajohtamisesta, tilahallinnasta, VTK Kiinteistöiltä, työsuojelusta ja työterveydenhuollosta. Toimiala kehittää osaltaan viestintää sisäilma-asioissa.

Kaupunkiympäristön toimiala:
Vantaan kaupunki on panostanut pitkäjänteisesti sisäilmaprosessien kehittämiseen, sisäilmatutkimuksiin, korjauksiin ja viestintään. Panostuksista huolimatta sisäilmaongelmia koetaan useissa kohteissa, mikä vaatii riittäviä henkilö- ja taloudellisia resursseja myös jatkossa.

Avoimena ollut sisäilma-asiantuntijan vakanssi saatiin täytettyä keväällä ja nykyiset resurssit riittävät sisäilmaongelmien selvittämiseen. Kaupungin taloudellisesta tilanteesta johtuen, olemassa olevien rakennusten kunnossapidon merkitys kasvaa, kun korvaavien uudisrakennusten toteuttamiseen tarvittavia määrärahoja vähennetään. Oleellista on silloin entistä huolellisempi kiinteistöjen kunnon seuranta sekä tehokkaat ja vaikuttavat kunnossapidon toimenpiteet. Näillä toimenpiteillä on suurempi merkitys tilojen käyttäjien kokemuksiin ja luottamukseen kuin viestinnän lisäämisellä, jota toki pyritään jatkamaan hyvällä tasolla.

Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen väheneminen mahdollistaa tarkoituksenmukaisemmat väistötilajärjestelyt ja antaa paremmat mahdollisuudet rakennusten korjaustoimenpiteiden toteuttamiselle. Uusien oppilaitoshankkeiden viivästyttäminen taloudellista syistä sen sijaan vaikeuttaa vanhojen koulujen korjausten toteuttamista ja haasteita sisäilmaolosuhteiden hallintaan. Joka tapauksessa myös mahdolliset tilapäiset tilat suunnitellaan ja järjestetään ko. toiminnan edellyttämät vähimmäisvaatimukset täyttäen.

Täsmennyksenä tarkastuslautakunnan johtopäätöksiin s.105 todettakoon, että sisäilmailmoituksia on tehty 2023–2025 *vuosittain* noin 50–60 eri kohteesta, joista suurin osa kouluja ja päiväkoteja.

Tarkastuslautakunta:
13. Kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen kysyntä on korkealla tasolla ja jonot VAV:n asuntoihin ovat pitkät. Asuntotuotantoa on hidastanut erityisesti tonttipula. Vuonna 2025 valmistui 174 uutta asuntoa. Jatkossa tuotantoa vähentävät valtion tekemät leikkaukset tuetun asuntotuotannon korkotukilainavaltuuksiin. Tarkastuslautakunta on huolissaan muutoksen vaikutuksesta segregaatioon ja asunnottomuuteen. Asukkaiden maksuvaikeuksien ja häätöjen lisääntyminen ovat huolestuttava kehityssuunta.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 13 sekä johtopäätöksiin s. 114–115

Konsernipalvelut:
On tärkeää, että VAV-konserni pystyy jatkossakin toteuttamaan kohtuuhintaista vuokra-asuntotuotantoa ja siten tukemaan kaupungin kasvua, asuntotarjonnan monipuolisuutta sekä segregaation ehkäisyä. Kaupungin asettamat asuntotuotantotavoitteet ovat kunnianhimoisia, ja niiden saavuttamiseen liittyy toimintaympäristöstä johtuvia haasteita.

Kaupunki edistää tavoitteiden toteutumista jatkuvalla vuoropuhelulla VAV-konsernin sekä asuntotonttien luovutuksesta vastaavan kaupunkiympäristön toimialan välillä. Tavoitteena on varmistaa, että VAV:lla on edellytykset käynnistää uusia hankkeita kaupungin asuntopoliittisten tavoitteiden mukaisesti. Samalla on kuitenkin tunnistettava, että uudistuotannon toteutuminen riippuu merkittävästi myös valtakunnallisesta asuntopolitiikasta ja valtion tukijärjestelmistä.

Valtion ilmoittamat muutokset korkotukijärjestelmiin ja muuhun tuettuun asuntotuotantoon vaikuttavat olennaisesti siihen, millaisia mahdollisuuksia VAV-konsernilla on toteuttaa uutta kohtuuhintaista asuntotuotantoa tulevina vuosina. Muutosten vaikutuksia arvioidaan osana taloussuunnittelu- ja omistajaohjausprosessia, ja niiden perusteella tarkastellaan myös sitä,

minkälaisia tuotantotavoitteita VAV-konsernille voidaan asettaa taloussuunnitelmakauden loppupuolella.

Tarkastuslautakunnan huoli siitä, että valtion tukeman asuntotuotannon vähenemisellä voi olla kielteisiä vaikutuksia kohtuuhintaisen asumisen tarjontaan, asunnottomuuden ehkäisyyn sekä alueiden tasapainoiseen kehitykseen, on aiheellinen. Kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon jatkuvuuden kannalta on tärkeää, että valtio ylläpitää toimivaa ja ennakoitavaa rahoitus- ja tukijärjestelmää. Kaupungin mahdollisuudet korvata valtion tukijärjestelmiä ovat rajalliset, eikä kaupungilla ole mahdollisuutta järjestää VAV-konsernin uudistuotannon rahoitusta esimerkiksi takauksilla siten, että valtion nykyisiä rahoitusinstrumentteja voitaisiin korvata. Siksi kohtuuhintaisen asumisen pitkäjänteiset toimintaedellytykset edellyttävät jatkossakin valtakunnallisesti toimivaa rahoitusjärjestelmää. Kaupungin tulee pitää asia esillä edunvalvonnassaan valtion suuntaan.

Sitovat tavoitteet

Tarkastuslautakunnan arvioita vuoden 2025 tavoitteiden toteutumisesta

Tavoitekohtaiset sitoviin tavoitteisiin annetut selvitykset.

Tarkastuslautakunta:
Toteutumattomat taloustavoitteet (1.1–1.3, 2.1–2.2 ja 3.1–3.2):
Talouteen, työllisyyteen ja rakentamiseen liittyvät tavoitteet jäivät merkittävästi toteutumatta. Tulosten heikkous liittyy laajaan talouden matalasuhdanteeseen sekä rakentamisen poikkeuksellisen voimakkaaseen hiipumiseen. Kaupungin heikko taloudellinen asema johtui erityisesti tulopohjan olennaisesta heikentymisestä. Verotulot jäivät noin 46 miljoonaa euroa talousarviota pienemmiksi ja maanmyyntitulot noin 21 miljoonaa euroa ennakoitua alemmiksi. Rakentamisen pysähtyminen heikensi tonttimarkkinoita. Työttömyys nousi ennätykselliselle tasolle, lähes 15 prosenttiin, ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannukset kasvoivat noin 20 miljoonalla eurolla. Kokonaisarviona kaupungin talouden tasapainottamisen tarve on erittäin kriittinen. Taloustilannetta arvioidaan laajemmin arviointikertomuksen talousosiossa.

Talous- ja strategia:
Talouden osalta selvitys on tiivistelmäkohdan 2 kohdalla.

Kaupunkiympäristön toimiala:

Tarkastuslautakunta huomioi, että mittareiden tavoitetasot tulisi sovittaa vallitsevaan taloustilanteeseen. Yleisesti Suomessa rakentamisen suhdanteen uskottiin kääntyvän nousuun nopeammin. Maankäytön nettotulotavoitetta laskettiin vuoden 2024 32,5 miljoonan euron tavoitetasosta 25,4 miljoonaan euroon vuodelle 2025. Asuntotuotannon tavoitetasot tulevat MAL-sopimuksesta. Pientalotuotannon tavoitetason pitäminen 400 pientalossa vuonna 2025 oli talousarvioneuvotteluissa kaupunginhallituksen ja –valtuuston tahtotila. Vuodelle 2026 tavoitetta laskettiin 300 pientaloon, joskin toimialan esitys oli 200 pientaloa. Sotekiinteistöjen myyntiin vaikutti hyvinvointialueen valmius pitkien vuokrasopimusten solmimiseen, jotka ovat vaatimus kohteiden onnistuneelle myynnille.

Työllisyys- ja kotoutuminen:
Vantaan työllisyysalueen työmarkkinatilanne oli monella mittarilla haastava. Talouden heikko suhdanne on ollut erityisen haastava Vantaan kaupungin osalta. Työllisyysaste alitti maakunnan, mutta ylitti koko maan tason, työttömyysaste oli korkeampi kuin vertailualueilla. Laaja työttömyys kasvoi suhteellisesti enemmän kuin koko maassa, mutta vähemmän kuin maakunnassa keskimäärin. Virrat yli kolmen ja kahdentoista kuukauden työttömyyteen olivat koko maahan verrattuna korkeita, mutta lähes maakunnan tasolla. Virta yli 12 kuukauden työttömyyteen oli koko maan 3. korkein. Työttömyysjaksojen keskimääräiset kestot olivat alueella kuitenkin huomattavasti lyhyempiä kuin Uudellamaalla ja samalla tasolla koko maan kanssa.

Tarkastuslautakunta:
Sitova tavoite 3.4 Vantaan vetovoima ja pitovoima paranee.
Tavoitetta seurattiin kahdella mittarilla:

- *Vetovoima: Lähtötaso 3,10, tavoitetaso 3,20 ja toteuma 3,14.*
- *Pitovoima: Lähtötaso 3,43, tavoitetaso 3,53 ja toteuma 3,37.*

Tarkastuslautakunta katsoo, että tavoite ei toteutunut lainkaan. Vetovoima parani hieman lähtötasoon nähden, mutta tavoitetasoa ei saavutettu. Pitovoiman osalta tavoitetasoa ei saavutettu, ja mittarin toteuma heikkeni lähtötasosta. Kummankaan mittarin tavoitetasoa ei saavutettu, ja kehitys jäi kokonaisuutena tavoitteen edellyttämästä.

Viestintä:
Vaikka tutkimuksen tulos parani tällä kertaa hiukan, niin tarkastuslautakunta on oikeassa siinä, että emme kuitenkaan päässeet tavoitetasoon.

Tarkastuslautakunta:
Sitova tavoite 4.1 Kuntalaisten fyysinen aktiivisuus lisääntyy.
Tavoitetta seurattiin kahdella mittarilla:

- *Terveysliikuntasuositusten mukaan liikkuvien %-osuus nousee.*
- *Hyvinvointivalmennukseen osallistuneiden toimintakyky paranee.*

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota tavoitteen raportointiin. Tarkastuslautakunta arvioi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä vuoden 2025 arviointisuunnitelman mukaisesti erityisesti fyysisen aktiivisuuden näkökulmasta. Arvioinnin yhteydessä havaittiin, että tilinpäätöksen sitovien tavoitteiden raportoinnissa on ensimmäisen mittarin osalta virheellisesti esitetty kansalliset toteumat Vantaan tietoina. Raportointivirhe ei kuitenkaan vaikuta tavoitteen kokonaistoteuman arviointiin. Terveysliikuntasuositusten mukaan liikkuvien osuus oli hieman kasvanut 8.–9. luokkalaisten ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoilla, lukiolaisilla osuus oli laskenut. Toisen mittarin osalta tavoitetaso ylittyi. Tarkastuslautakunta katsoo, että sitova tavoite toteutui osittain, mutta korostaa jatkossa raportoinnin oikeellisuuden merkitystä.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:
Raportoinnin oikeudellisuuteen kiinnitetään jatkossa huomiota. Tulevina vuosina raportointi ja mittareiden seuranta keskitetään yhdelle henkilölle, joka raportoi liikunnan palvelualueen tuloksista. Osoitettu vastuu ja selkeä roolitus kokonaiskoordinaatiosta parantaa raportoinnin oikeudellisuutta.

***Tarkastuslautakunta*:**
Sitova tavoite 6.1 Perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat.
Tavoitetta seurattiin kahdella mittarilla:

- *Lukuseula-testi (2. luokka ja 7. luokka).*
- *Funa-matemaattisten perustaitojen arviointi (3. luokka ja 7. luokka).*

Tarkastuslautakunta katsoo, että tavoite ei toteutunut lainkaan. Lukutaidon osalta tavoitetaso saavutettiin vain 2.-luokkalaisten S2-oppilaiden osalta. Matemaattisten taitojen kehittymistä ei voida arvioida mittarin mukaisesti koska Funa-testi ei ole enää käytössä Vantaalla.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoiteraportointi on vaikeaselkoinen. Tavoitteen lähtötasoksi on asetettu Kuntaraportin 6/2024 tulokset, jotka on esitetty tavoitteen yhteydessä. Tavoitetasona on, että vuonna 2025 tulokset paranevat 2. ja 7. luokkalaisilla kahdella prosenttiyksiköllä verrattuna Kuntaraportin 6/2024 tuloksiin. Toteumaraportoinnissa vuoden 2025 tuloksia on kuitenkin verrattu elokuun 2024 Kuntaraportin tuloksiin eikä tavoitteessa esitettyyn lähtötasoon. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota raportoinnin vertailukelpoisuuteen ja kehottaa jatkossa panostamaan raportoinnin oikeellisuuteen. Tuloksissa toisen luokan oppilaiden lukutaito on hieman parantunut, mutta seitsemännen luokan oppilaiden lukutaito heikentynyt. Lukutaidon parantamiseen tulee siis jatkossakin panostaa voimakkaasti.

Matemaattisia taitoja koskevassa raportoinnissa on tuotu esiin Vantaan koulujen sijoittumista kansallisen koulutuksen arviointikeskus Karvin toteuttamassa 7. luokkalaisten matemaattisten taitojen arvioinnissa. Tämän mittauksen perusteella matemaattinen osaaminen ei ole parantunut. Kolmannen vuosiluokan osalta mittauksia ei ole tehty vuoden 2023 jälkeen.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan lukutaidon ja matemaattisten taitojen arviointiin tulisi jatkossa löytää kuvaavat ja pysyvät mittarit, joita käytetään systemaattisesti pidemmän aikasarjan muodostamiseksi toimialan päätöksenteon tukena.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että tarkastuslautakunta on oikeassa siinä, että perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot eivät ole parantuneet odotusten mukaisesti sekä siinä, että tulosten paranemisen seuranta nykyisillä mittareilla on haastavaa. Vantaan kaupungin Targetor-työkalu ei myöskään tue selkeää vuosittaista raportointia, vaikka Lukuseulan tulosodotukset asetetaan seuraavalle lukuvuodelle. Lukuseula-mittarin skaalautuva data ei ole Vantaan kaupungin omistuksessa, minkä takia kuntaraportin ja skaalautuvan datan tiedoissa voi olla heittoa.

Yhden yksittäisen testin perusteella ei voida tehdä suoria johtopäätöksiä, vaikkakin suunnan seuraaminen on olennaista. Lukuseulan työkalussa on myös runsaasti mahdollisuutta virheisiin S1- ja S2-oppimäärää suorittavien oppilaiden erottelussa. Näistä työkaluun liittyvistä vaikeuksista huolimatta voidaan todeta, ettei osaamisen edistymistä ole myöskään tapahtunut.

Toimenpiteitä, joihin koulussa voidaan vaikuttaa, on lisätty merkittävästi. Esi- ja alkuopetuksen nivelvaihetta varten on laadittu sitovat tavoitteet osaamisen edistämiselle, S2-opettajien ja luokanopettajien sekä S2-opettajien ja aineopettajien yhteistyötä on kehitetty koko ajan, ja opetussuunnitelmaan on edellisen tarkastelukauden aikana lisätty vuosiviikkotunteja yhteensä 2 äidinkieleen ja 1 matematiikkaan. Lukutaidon kehittymiseen vaikuttavat merkittävästi myös koulun ulkopuoliset tekijät.

Tulevan strategiakauden aikana osaamistason mittaus tilataan Karvista (kansallinen koulutuksen arviointikeskus) 3., 7. ja 9. luokalle. Karvin aineisto on laaja ja perustuu valtakunnallisiin opetussuunnitelman tavoitteisiin. Kattava kansallinen vertailuaineisto mahdollistaa myös selkeämmän ja luotettavamman normituksen. Lisäksi lukutaito säilyy strategisena tavoitteena, minkä puitteissa

yritämme vaikuttaa myös lukuintoon ja perheiden rooliin lukutaitotyön tukemisessa.

Matematiikassa Vantaan perusopetus aloitti yhteistyön Turun yliopiston kanssa ja hyödynsi FUNA-arviointia 3. luokille. Valitettavasti tälle ei kuitenkaan yliopiston puolelta ollut halua eikä tarvetta jatkaa. Näin ollen matematiikassa ei ole vuoden 2022 jälkeen tehty systemaattista arviointia. Vantaan 7. luokan oppilaat osallistuivat kuitenkin Karvin kansalliseen matematiikan arviointiin syksyllä 2025. Vantaan keskiarvo tässä arvioinnissa oli hiukan alle valtakunnallisen keskiarvon. Jatkossa myös matematiikan osaamisen arviointi tilataan Karvilta samassa syklissä kuin äidinkielen arviointi.

Tarkastuslautakunta:
Sitova tavoite 9.1 Lasten ja nuorten turvallisuuden tunne lisääntyy ja kiusaaminen vähenee.
Tavoitetta seurattiin kahdella mittarilla:

- *Viikoittain kiusaamista kokeneet (%) (KTK).*
- *Kartoitetaan lasten ja nuorten turvattomiksi kokemat paikat ja tilanteet.*

Tarkastuslautakunta katsoo, että tavoite ei toteutunut lainkaan. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota mittareiden keskinäiseen painoarvoon. Tavoitteen on tilinpäätöksessä arvioitu toteutuneen osittain. Tarkastuslautakunta kiinnitti käymässään keskustelussa huomiota mittareiden painoarvoon suhteessa toisiinsa. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan ensimmäinen mittari on painoarvoltaan merkittävämpi ja vastaa paremmin suoraan tavoitteeseen. Koska kiusaaminen ei ole vähentynyt tavoitellulla tavalla, vaan on pikemminkin heikentynyt lähtötasosta, lautakunta arvioi tavoitteen jääneen toteutumatta kokonaan. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan jatkossa voisi harkinta, olisiko mittareiden välillä syytä tehdä painotuksia sellaisten tavoitteiden kohdalla, joihin liittyy useita mittareita.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa pitävänsä tarkastuslautakunnan huolta kiusaamiskokemusten kehityksestä perusteltuna. Tilinpäätöksessä tavoitteen arvioitiin toteutuneen kuitenkin osittain, koska seurannassa oli kaksi mittaria. Viikoittain kiusaamista kokeneiden osuus ei saavuttanut tavoitetasoa, mutta lasten ja nuorten turvattomiksi kokemien paikkojen ja tilanteiden kartoittaminen toteutui suunnitellusti ja tuotti tietoa turvallisuustyön kehittämiseen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan kiusaamisen vastaiseen työhön on luotu ammattilaisille vahvat työn rakenteet, joiden puitteissa tapahtuu aktiivista kehittämistä. Vuoden 2026 alussa käyttöön otettu Vantaan kiusaamisen

vastainen suunnitelma on päivitetty laajan arviointitiedon pohjalta. Sen toimeenpanoa tuetaan henkilöstön koulutuksilla, koulujen kiusaamiseen puuttumisen tiimeillä, kohdennetulla tuella, viestinnällä sekä kiusaamiseen puuttumisen erityisasiantuntijan koordinaatiolla. Lisäksi K-0-toiminta tukee pitkittyneiden kiusaamistilanteiden selvittämistä.

Vuoden 2026 perusopetuksen hyvinvointi- ja huoltajakyselyt antavat varovaisen myönteisiä signaaleja: raportoitujen kiusaamisen kokemusten lukemat ovat 1–2 prosenttiyksikköä alempana, kiusaaminen tulee huomattavasti useammin aikuisen tietoon, ja selvitetyt tilanteet ovat monen vastaajan mukaan helpottuneet tai päättyneet. Myös huoltajien raportoima kiusaamisen määrä on hieman vähentynyt, ja tyytyväisyys koulun toimintamalleihin ja puuttumisen johdonmukaisuuteen on vahvistunut.

Mittareiden osalta jatkossa pyritään tarkemmin arvioimaan, kuvaavatko mittarit tavoitteen keskeistä vaikuttavuutta, ja tulisiko painotuksia määritellä selkeämmin. On olennaista seurata kiusaamiskokemuksia, mutta koska niiden yleisyyteen vaikuttaa koulun toimintakulttuurin lisäksi yhteiskuntaan ja perheiden hyvinvointiin kytkeytyvät tekijät, on tärkeää seurata myös, miten ammattilaiset ja oppimisyhteisöt pystyvät näihin haasteisiin vastaamaan ja antamaan ehkäisevän työn lisäksi kiusaamistapauksiin koululla apua ja tukea.

Tarkastuslautakunnan huoli kaupungin taloudellisen aseman heikentymisestä ja sen vaikutuksista palveluihin on aiheellinen. Kiusaamisen ehkäisy ja turvallinen oppimisympäristö ovat kuitenkin toimialan keskeisiä perustehtäviä, joihin tulee kohdentaa tarvittavat resurssit myös jatkossa. Toimiala jatkaa työn vaikuttavuuden ja mittaroinnin kehittämistä myös laadullisen tiedonkeruun kautta, jotta tavoitteiden toteutumista voidaan arvioida entistä läpinäkyvämmin ja tarkoituksenmukaisemmin. Muutokset kiusaamisen vastaisessa työssä eivät ole nopeita, vaan edellyttävät pitkäjänteistä ja johdonmukaista yhteistyötä.

Tarkastuslautakunta:
Segregaatioon liittyvät sitovat tavoitteet 9.3, 10.3 ja 12.1.
Tavoitteet ovat yhteydessä toisiinsa ja lähestyvät samaa ongelmaa eri näkökulmista. Joiltakin osin eri tavoitteiden mittareissa esiintyy myös samoja elementtejä. Ilmiön monimuotoisuus edellyttää laajoja selvityksiä ja arviointeja, joita on nyt aloitettu. Kokonaisuutena työ on vielä kesken. Tarkastuslautakunta suosittelee jatkokehittämään mittareita niin, että ne mittaisivat mahdollisimman täsmällisesti segregaatiota ilmiönä ja mahdollistaa pidemmän aikavälin vaikuttavuuden seurannan. Tavoitteen 10.3 toteutumista on vaikea arvioida sen laajuuden takia.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että lukiokoulutuksessa on otettu käyttöön tarveperusteisen resurssijaon malli 1.1.2026 alkaen. Tarveperusteista resurssia jaettaessa otetaan huomioon oppilaitoksen KOTA-indeksi, suomi toisena kielenä (S2) -opiskelijoiden määrä sekä alle kahdeksan (8,0) keskiarvolla opintonsa aloittaneet.

Toisen asteen koulutuksen palvelualueella on käytössä kattavasti tietoa oppimistuloksiin liittyen. Tiedot pitävät sisällään lukiokohtaisesti oppiaineiden arvosanatietoa, oppiaineiden opintojaksojen arvosanatietoja sekä ylioppilaskokeiden arvosanatietoja. Tarveperusteisella resurssilla on mahdollista lisätä muun muassa opintojaksojen määrää ja tukiopetusta. Tarveperusteisen resurssin vaikuttavuus näkyy viiveellä, ja resurssin vaikuttavuutta seurataan tulevan strategiakauden ajan.

Perusopetuksessa on koko perusopetuksen toiminnan ajan palveluverkkosuunnittelulla ja oppilaaksiottoprosesseilla tietoisesti toimittu siten, että koulujen välinen segregaatiokehitys olisi mahdollisimman pieni. Kun alueiden väliset erot ovat kasvaneet asteittain, jolloin osin koulujen oppilaspohjan erilaisuuden vuoksi myös koulujen välille on tullut eroavaisuuksia, on perusopetuksessa otettu käyttöön tarveperustainen rahoitus.

Perusopetus käyttää valtiolta saatavia taloudellisia panostuksia (KOTA-raha, oman äidinkielen ja suomi toisena kielenä -opetus) noin 9 miljoonaa euroa ja kaupungin omaa taloudellista panostusta noin 10 miljoonaa euroa vuosittain. Tarveperusteisella rahoituksella muun muassa pienennetään opetusryhmäkokoja, lisätään erityisopettajia ja koulunkäynninohjaajia, järjestetään suomi toisena kielenä- ja oman äidinkielen opetusta sekä läksykerhotoimintaa ja tukiopetusta.

Varhaiskasvatuksen palvelualueella tarveperusteinen resurssijako on ollut käytössä vuodesta 2018. Tarveperusteisen resurssin kohdennuksissa painotetaan KOTA-indeksejä huomioiden yksiköiden kelpoisen henkilöstön määrä ja prosentuaalinen osuus, yksikön koko sekä yksikön muut lisäresurssit. Ministeriön myöntämällä koulutuksellisen tasa-arvon erityisavustuksella on palkattu lisähenkilöstöä niihin yksiköihin, joiden toimintaympäristö on haastava, ja joilla sosioekonomiset tekijät voivat altistaa heikommille oppimistuloksille ja hyvinvoinnin haasteille.

Avustuksella tuetaan toimia, joilla edistetään lasten kehitystä ja oppimista, laadukkaita oppimistuloksia ja koulutuksellista tasa-arvoa ja hyvinvointia sekä vähennetään ja ennaltaehkäistään sosioekonomista eriarvoistumista. Avustusta

on käytetty kehittäjäopettajien ja kehittäjäsosionomien palkkaamiseen. Vuonna 2027 käytössä on 27 kehittäjäresurssia.

Vantaan varhaiskasvatus on osallistunut TAR-hankkeeseen, jossa tarkoituksena on tutkia valtion erityisavustuksen (tarveperusteinen rahoitus, TAR) koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävien toimenpiteiden vaikuttavuutta varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Loppuraportti julkaistaan loppuvuodesta 2027. Hanke on opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala:
Segregaatio on ilmiö, jossa monet eri tekijät voivat vaikuttaa kehityskulkuun ja vasta useiden tekijöiden summa itseasiassa yleensä alkaa kiihdyttämään segregaatiota. Muuttoliike yleisesti on ilmiötä eniten kiihdyttävä tekijä, johon taas voi vaikuttaa esimerkiksi turvallisuus, palveluiden saatavuus, rakennetun ympäristön viihtyisyys ja asuntorakenne. Toisaalta taas lapset ja nuoret tutkimusten mukaan kärsivät eniten segregaatiosta, vaikka heidän vaikutusmahdollisuutensa itse ilmiöön ovat varsin pienet. Tämän takia täsmällistä ilmiön ja vaikuttavuuden seurannan mittaria on melkein mahdotonta tehdä. Yleisesti segregaatiota seurataan ns. sosioekonomisella summaindeksillä (niin myös Vantaalla). Se ei kuitenkaan anna oikeastaan muuta tietoa kuin sen, kuinka eriytynyt kaupunginosa on kaupungin keskiarvosta. Jotta löydämme oikeat toimenpiteet, jotka eivät ole välttämättä ollenkaan samat eri kaupunginosissa, pitää ilmiötä seurata laajasti ja tutkia, minkälaiset keinot voisivat toimia missäkin kaupunginosassa. Vantaalla segregaatiota seurataan kolmen eri teeman ja niihin liittyvän datan kautta. Nämä teemat ovat asuminen ja rakennettu ympäristö, koulutus ja työllisyys sekä turvallisuus.

Koska ilmiö kietoo toisiinsa niin voimakkaasti eri kysymyksiä, esim. koulutus, turvallisuus ja asuntorakenne, syntyy vaikuttavuuskin suhteessa segregaatioon vasta useiden tekijöiden kokonaisuudesta. Yksittäisten toimenpiteiden vaikuttavuutta itse segregaatioon on lähes mahdotonta arvioida, mutta vaikuttavuutta voidaan arvioida toimenpiteen vaikutuksista johonkin segregaation osatekijään esimerkiksi alueellisiin oppimistuloksiin. Työn toimenpiteisiin pyritäänkin liittämään aina tutkimus tai vähintään data-analyysi sen vaikutuksista segregaation osatekijöihin.

Talous- ja strategia:
Segregaatio on monimutkainen ilmiö, jossa monet eri tekijät ruokkivat toisiaan. Segregaatiokehitystä mitataan perinteisesti sosioekonomisella summaindeksillä, jonka kautta nähdään kaupunginosan eriytyminen koko kaupungin kehityksestä. Indeksiluku on sinänsä hyvä, jos halutaan nähdä mitkä kaupunginosat ovat

eriytymässä, mutta se ei kerro juuri sen enempää. Tämän takia tämän lisäksi tarvitaan paljon erilaisia mittareita, jotta nähdään mitkä tekijät juuri kyseisessä kaupunginosassa kiihdyttävät segregaatiokehitystä. Sosioekonominen summaindeksi ja samaa asiaa hieman eri logiikalla kuvaava sosioekonominen summaluku on kaupungilla olemassa n. 10 vuoden historiatiedolla. Niiden seuraamista jatketaan muiden mittareiden ohella.

Segregaation mittaamisen kaupungilla on jo todella laaja mittareiden kirjo, jota koko ajan kehitetään eteenpäin. Torjunnan ja haittavaikutusten hallintaan liittyvät vaikuttavimmat ohjauskeinot eivät kuitenkaan ole sellaisia, että samat asiat toimivat kaikilla. Tämän takia erilaisia toimenpiteitä ja interventioita niin itse segregaatioilmiöön, kuin sen vaikutusten hillintään suunnitellaan ja kehitetään paikkakuntakohtaisesti. Käytössä olevien interventioiden toteuttamiseen vaikuttaa kuitenkin myös vahvasti rahoitus, jonka takia pitää olla vaihtoehtoisia lähestymistapoja, joita voidaan kehittää ja muokata sen kautta minkälaisia rahoituksia on käytettävissä.

Tarkastuslautakunta:
Sitova tavoite 10.2 Vantaan kaupunkikeskusten palvelutaso paranee lisäten elinvoimaa ja vähentäen alueellista eriytymistä.
Tavoitetta seurattiin yhdellä mittarilla:

- *Keskustojen elinvoimaluku (Vantaan kaikki kaupunkikeskukset): Lähtötaso 1,942, tavoitetaso 2 ja toteuma 1,929.*

Keskustojen elinvoimaluvussa ei saavutettu tavoitetasoa, ja toteuma heikkeni myös lähtötasoon verrattuna. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan sitova tavoite ei toteutunut.

Elinvoimapalvelut:
Tarkastuslautakunta on oikeassa huomiossaan tavoitteen toteuma-arviosta, ja että emme saavuttaneet tavoitetasoa.

Kaupunkiympäristön toimiala:
Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan sitova tavoite ei toteutunut lainkaan, sillä keskustojen elinvoimaluvussa ei saavutettu tavoitetasoa ja toteuma heikkeni myös lähtötasoon verrattuna.

Tarkastuslautakunnan huomio tavoitteen toteutumisen tasosta on oikea ja raportoinnissa on tapahtunut virhe.
Elinvoimaluku lasketaan kullekin Vantaan keskustalle siten, että kauppojen ja ravintoloiden kokonaismäärästä vähennetään tyhjillään olevat liiketilat ja tulos suhteutetaan kaupungin asukasmäärään. Elinvoimaluku kertoo asioimisen keskustahakuisuudesta. Kaupungin toimien vaikutukset usein yksityisessä

omistuksessa oleviin liiketiloihin ovat välillisiä. Lisäksi kaupunkikehityksen tuottamat muutokset aiheutuvat monista myös keskustojen ulkopuolisista toimista ja kehityssuunnista ja vaikutukset näkyvät usein vasta pitkällä aikavälillä. EKK:n elinvoimalukuun perustuva mittari ei ole kovin hyvin palvellut elinvoiman seurannassa ja olemme toimialalla arvioineet, löytyisikö jokin paremmin seurantaa palveleva mittari. Keskustojen kaupallinen elinvoima on ollut koetuksella viime vuosien talouden suhdanteesta johtuen. Lisäksi Vantaalla kaupan keskittymät (Vantaanportti, Tammisto, Petikko-Varisto sekä Porttipuisto) ovat viiden vuoden tarkastelujaksolla vahvistuneet. On mahdollista, että osa keskustojen kaupallisesta aktiivisuudesta on siirtynyt kaupan keskittymiin, vaikka kaupan sääntelyllä keskustojen kaupallista vahvuutta pyritään ylläpitämään. Elinvoimalaskenta perustuu sähköiselle karttapohjalle kerättyyn tietoon. Elinvoimaluvun lasku voi Kaupunkikeskustat ry:n mukaan johtua asioinnin keskustapakoisuudesta ja lisääntyvästä henkilöautoriippuvuudesta. Asukkaiden lisääminen ns. vartin keskustan alueelle, eli kävelyetäisyydelle keskustan palveluista, voi parantaa keskustojen asiointitiheyttä. Vapaiden liiketilojen vähentäminen on yksinkertaisin keino kasvattaa elinvoimalukua.

Tarkastuslautakunta:
Sitova tavoite 22.1 Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti.
Tavoitetta seurattiin yhdellä mittarilla:

- *Vantaan ratikan allianssien rakentamisvaiheen (TAS-vaihe) toteuttamisesta on päätetty.*

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan tarkistetun hankesuunnitelman marraskuussa 2025. Tarkistetussa suunnitelmassa Vantaan rahoitusosuus kasvoi noin 90 miljoonalla eurolla aiempaan verrattuna. Kyseessä on Vantaan historian suurin yksittäinen investointi, joka lisää merkittävästi kaupungin lainakantaa sekä pitkän aikavälin rahoitus- ja korkokustannuksia. Hankkeen arvioidaan kuitenkin tuottavan kiinteistötaloudellisia hyötyjä, jotka kattavat suurelta osin ratikan pitkän aikavälin kustannuksia. Tarkastuslautakunta katsoo, että ratikkahankkeen laajuus ja taloudellinen merkitys edellyttävät pitkäjänteistä kustannus- ja tulonmuodostuksen seurantaa sekä valtuuston ajantasaisen tiedonsaannin varmistamista.

Kaupunkiympäristön toimiala:
Tarkastuslautakunta katsoo, että ratikkahankkeen laajuus ja taloudellinen merkitys edellyttävät pitkäjänteistä kustannus- ja tulonmuodostuksen seurantaa sekä valtuuston ajantasaisen tiedonsaannin varmistamista.

Vantaan ratikan ja ratikkakaupungin toteuttamista säännöllisesti seuraa kaupunginhallituksen asettama poliittinen seurantaryhmä. Tämän lisäksi valtuustoinfoissa on ratikka- ja ratikkakaupunkikatsaukset noin puolivuosittain. Ratikan ja ratikkakaupungin toteutumista raportoidaan kaupunkiympäristön toimialalla säännönmukaisesti osana vuotuista raportointia osavuosi- ja vuosikatsauksissa.

Ratikkakaupungin toteuttamisen keskeinen työkalu on MATTI-järjestelmä, jonne on toteutettu tilannekuvia kaavoituksen ja maankäytön suunnittelun tarpeisiin sekä ratikan tulojen seurantaan. Ratikan tulonmuodostuksen jatkuvasti päivittyvä tilannekuva on valmistunut kesällä 2026. Maankäytönsuunnittelun osalta tilannekuva on vielä osin kesken. On myös arvioitava, onko keskeneräisiin asemakaavahankkeisiin perustuva kaavoituksen tilannekuva sellainen, josta voidaan tehdä julkinen, vai raportoidaanko sen tiedot ratikkakaupungin ohjausryhmän ja seurantaryhmän kautta.

Tarkastuslautakunta:
Sitova tavoite 24.1 Vantaalaisten tunne asuinalueensa turvallisuudesta paranee.
Tavoitetta seurattiin yhdellä mittarilla:

- *Turvallisuuskyselyn kysymys "kuinka turvalliseksi koet oman naapuruston, oman asuinalueen ja Vantaan kaupungin?" (vastausasteikko 1–5).*

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota tavoitteen raportointiin. Vuoden 2025 tavoitteena oli mittarissa tapahtuva myönteinen kehitys. Vuoden 2025 kyselyn perusteella 58 prosenttia vastaajista koki oman naapurustonsa turvalliseksi, 43 prosenttia oman asuinalueensa turvalliseksi ja 20 prosenttia Vantaan kaupungin turvalliseksi asuinympäristöksi. Koska mittarin lähtötasoa ei ole raportoitu, kehityksen suuntaa on vaikea arvioida vertailukelpoisesti. Raportoinnin mukaan turvallisuuden tunne on heikentynyt.

Kuntademokratia:
Tarkastuslautakunta on oikeassa huomiossaan, että mittarin kehityssuunnan arvioimiseksi olisi myös v. 2024 lähtötason vastaavat luvut ollut syytä raportoida v. 2025 toteuman rinnalla, kuten ohessa:
Turvallisuuskyselyn kysymyksen tulos (valittu 4-5 asteikolla 1-5) 2024 vrt. 2025
Kuinka turvallisena koet
oman naapuruston: 70 % (2024), 58 % (2025)
oman asuinalueen: 51 % (2024), 43 % (2025)
Vantaan kaupungin alueena: 21 %, (2024), 20 % (2025)
Turvallisuuden tunne Vantaalla on mittareiden mukaan heikentynyt.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 30.1 Kaikki sairauspoissaolot vähenevät ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät.

Tavoitetta seurattiin yhdellä mittarilla:

- *Sairauspoissaoloprosentti: kokonaistilanne ja mielenterveysperusteiset poissaolot.*

Tarkastuslautakunta on tavoitteen toteumasta samaa mieltä. Henkilöstökertomuksen mukaan sairauspoissaolot ovat hieman laskeneet kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialalla, mutta nousseet kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla sekä konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla. Mielenterveysperusteiset sekä tuki- ja liikuntaelinsairauksien aiheuttamat poissaolot ovat vähentyneet edellisvuoteen verrattuna. Mielenterveysperusteiset poissaolot laskivat merkittävästi.

Henkilöstöpalvelut:

Työkykyvuosikellon ja työkykyjohtamisen mallin ja toimintatavan laajeneminen eri toimialoille ja palvelualueille sekä työterveyshuoltopalvelujen keskittäminen ja Terveystalon kanssa tehtävä jatkuva yhteistyö toisi tähän myös parannusta.

Tarkastuslautakunnan laatima Vantaan kaupungin arviointikertomus vuodelta 2025 merkittiin tiedoksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 25.5.2026 § 4 ja se lähetettiin kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus päätti 1.6.2026 § 5 lähettää valtuuston päätöksen ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Lautakuntien selvitykset arviointikertomuksesta vuodelta 2025
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 15.9.2026 § 9
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 15.9.2026 § 6
Kaupunkitilalautakunta 16.9.2026 § 6
Kaupunkiympäristölautakunta 15.9.2026 § 10

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta
VD/1468/00.03.00.00/2026

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2025

Vantaan tarkastuslautakunta on laatinut vuoden 2025 Vantaan kaupungin arviointikertomuksen, joka on merkitty tiedoksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 25.5.2026 § 4 ja lähetetty kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus on 1.6.2026 § 5 päättänyt lähettää arviointikertomuksen toimialoille toimenpiteitä varten.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on laadittu tarkastuslautakunnan huomioiden perusteella seuraava selvitys, jonka kasvatuksen ja oppimisen lautakunta osaltaan hyväksyy.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa selvityksenään arviointikertomuksesta seuraavaa:
Vuonna 2025 valtuuston asettamista 30 sitovasta tavoitteesta 4 oli vastuutettu ensisijaisesti kasvatuksen ja oppimisen toimialalle. Tavoitteiden tilinpäätösraportoinnin mukaan näistä 1 toteutui täysin, 2 osittain ja 1 ei lainkaan. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kahden kasvatuksen ja oppimisen toimialan raportointivastuulla olleen tavoitteen toteutumisesta. Lisäksi se kiinnitti huomiota kaikkia toimialoja koskevan tavoitteen 10.3 toteutumiseen. Näihin otetaan alla kantaa erikseen.

Sitova tavoite 6.1. Perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat

Tavoitetta seurattiin kahdella mittarilla:

- Lukuseula-testi (2. luokka ja 7. luokka)
- Funa-matemaattisten perustaitojen arviointi (3. luokka ja 7. luokka)

Tarkastuslautakunta katsoo, että tavoite ei toteutunut lainkaan. Lukutaidon osalta tavoitetaso saavutettiin vain 2.-luokkalaisten S2-oppilaiden osalta. Matemaattisten taitojen kehittymistä ei voida arvioida mittarin mukaisesti koska Funa-testi ei ole enää käytössä Vantaalla.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoiteraportointi on vaikeaselkoinen. Tavoitteen lähtötasoksi on asetettu Kuntaraportin 6/2024 tulokset, jotka on esitetty tavoitteen yhteydessä. Tavoitetasona on, että vuonna 2025 tulokset paranevat 2. ja 7. luokkalaisilla kahdella prosenttiyksiköllä verrattuna Kuntaraportin 6/2024 tuloksiin. Toteumaraportoinnissa vuoden 2025 tuloksia on kuitenkin verrattu elokuun 2024 Kuntaraportin tuloksiin eikä tavoitteessa esitettyyn lähtötasoon. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota raportoinnin vertailukelpoisuuteen ja kehottaa jatkossa panostamaan raportoinnin oikeellisuuteen. Tuloksissa toisen luokan oppilaiden lukutaito on hieman parantunut, mutta seitsemännen luokan oppilaiden lukutaito heikentynyt. Lukutaidon parantamiseen tulee siis jatkossakin panostaa voimakkaasti.

Matemaattisia taitoja koskevassa raportoinnissa on tuotu esiin Vantaan koulujen sijoittumista kansallisen koulutuksen arviointikeskus Karvin toteuttamassa 7. luokkalaisten matemaattisten taitojen arvioinnissa. Tämän mittauksen perusteella matemaattinen osaaminen ei ole parantunut. Kolmannen vuosiluokan osalta mittauksia ei ole tehty vuoden 2023 jälkeen.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan lukutaidon ja matemaattisten taitojen arviointiin tulisi jatkossa löytää kuvaavat ja pysyvät mittarit, joita käytetään systemaattisesti pidemmän aikasarjan muodostamiseksi toimialan päätöksenteon tukena.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että tarkastuslautakunta on oikeassa siinä, että perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot eivät ole parantuneet odotusten mukaisesti sekä siinä, että tulosten paranemisen seuranta nykyisillä mittareilla on haastavaa. Vantaan kaupungin Targetor-työkalu ei myöskään tue selkeää vuosittaista raportointia, vaikka Lukuseulan tulosodotukset asetetaan seuraavalle lukuvuodelle. Lukuseula-mittarin skaalautuva data ei ole Vantaan kaupungin omistuksessa, minkä takia kuntaraportin ja skaalautuvan datan tiedoissa voi olla heittoa.

Yhden yksittäisen testin perusteella ei voida tehdä suoria johtopäätöksiä, vaikkakin suunnan seuraaminen on olennaista. Lukuseulan työkalussa on myös runsaasti mahdollisuutta virheisiin S1- ja S2-oppimäärää suorittavien oppilaiden erottelussa.
Näistä työkaluun liittyvistä vaikeuksista huolimatta voidaan todeta, ettei osaamisen edistymistä ole myöskään tapahtunut.

Toimenpiteitä, joihin koulussa voidaan vaikuttaa, on lisätty merkittävästi. Esi- ja alkuopetuksen nivelvaihetta varten on laadittu sitovat tavoitteet osaamisen edistämiselle, S2-opettajien ja luokanopettajien sekä S2-opettajien ja aineopettajien yhteistyötä on kehitetty koko ajan, ja opetussuunnitelmaan on edellisen tarkastelukauden aikana lisätty vuosiviikkotunteja yhteensä 2 äidinkieleen ja 1 matematiikkaan. Lukutaidon kehittymiseen vaikuttavat merkittävästi myös koulun ulkopuoliset tekijät.

Tulevan strategiakauden aikana osaamistason mittaus tilataan Karvista (kansallinen koulutuksen arviointikeskus) 3., 7. ja 9. luokalle. Karvin aineisto on laaja ja perustuu valtakunnallisiin opetussuunnitelman tavoitteisiin. Kattava kansallinen vertailuaineisto mahdollistaa myös selkeämmän ja luotettavamman normituksen. Lisäksi lukutaito säilyy

strategisena tavoitteena, minkä puitteissa yritämme vaikuttaa myös lukuintoon ja perheiden rooliin lukutaitotyön tukemisessa.

Matematiikassa Vantaan perusopetus aloitti yhteistyön Turun yliopiston kanssa ja hyödynsi FUNA-arviointia 3. luokille. Valitettavasti tälle ei kuitenkaan yliopiston puolelta ollut halua eikä tarvetta jatkaa. Näin ollen matematiikassa ei ole vuoden 2022 jälkeen tehty systemaattista arviointia. Vantaan 7. luokan oppilaat osallistuivat kuitenkin Karvin kansalliseen matematiikan arviointiin syksyllä 2025. Vantaan keskiarvo tässä arvioinnissa oli hiukan alle valtakunnallisen keskiarvon. Jatkossa myös matematiikan osaamisen arviointi tilataan Karvilta samassa syklissä kuin äidinkielen arviointi.

Sitova tavoite 9.1 Lasten ja nuorten turvallisuuden tunne lisääntyy ja kiusaaminen vähenee

Tavoitetta seurattiin kahdella mittarilla:

- Viikoittain kiusaamista kokeneet (%) (KTK)
- Kartoitetaan lasten ja nuorten turvattomiksi kokemat paikat ja tilanteet

Tarkastuslautakunta katsoo, että tavoite ei toteutunut lainkaan. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota mittareiden keskinäiseen painoarvoon. Tavoitteen on tilinpäätöksessä arvioitu toteutuneen osittain. Tarkastuslautakunta kiinnitti käymässään keskustelussa huomiota mittareiden painoarvoon suhteessa toisiinsa.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan ensimmäinen mittari on painoarvoltaan merkittävämpi ja vastaa paremmin suoraan tavoitteeseen. Koska kiusaaminen ei ole vähentynyt tavoitellulla tavalla, vaan on pikemminkin heikentynyt lähtötasosta, lautakunta arvioi tavoitteen jääneen toteutumatta kokonaan. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan jatkossa voisi harkinta, olisiko mittareiden välillä syytä tehdä painotuksia sellaisten tavoitteiden kohdalla, joihin liittyy useita mittareita.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa pitävänsä tarkastuslautakunnan huolta kiusaamiskokemusten kehityksestä perusteltuna. Tilinpäätöksessä tavoitteen arvioitiin toteutuneen kuitenkin osittain, koska seurannassa oli kaksi mittaria. Viikoittain kiusaamista kokeneiden osuus ei saavuttanut tavoitetasoa, mutta lasten ja nuorten turvattomiksi kokemien paikkojen ja tilanteiden kartoittaminen toteutui suunnitellusti ja tuotti tietoa turvallisuustyön kehittämiseen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan kiusaamisen vastaiseen työhön on luotu ammattilaisille vahvat työn rakenteet, joiden puitteissa tapahtuu aktiivista kehittämistä. Vuoden 2026 alussa käyttöön otettu Vantaan kiusaamisen vastainen suunnitelma on päivitetty laajan arviointitiedon pohjalta. Sen toimeenpanoa tuetaan henkilöstön koulutuksilla, koulujen kiusaamiseen puuttumisen tiimeillä, kohdennetulla tuella, viestinnällä sekä kiusaamiseen puuttumisen erityisasiantuntijan koordinaatiolla. Lisäksi K-0-toiminta tukee pitkittyneiden kiusaamistilanteiden selvittämistä.

Vuoden 2026 perusopetuksen hyvinvointi- ja huoltajakyselyt antavat varovaisen myönteisiä signaaleja: raportoitujen kiusaamisen kokemusten lukemat ovat 1–2 prosenttiyksikköä alempana, kiusaaminen tulee huomattavasti useammin aikuisen tietoon, ja selvitetyt tilanteet ovat monen vastaajan mukaan helpottuneet tai päättyneet. Myös huoltajien raportoima kiusaamisen määrä on hieman vähentynyt, ja tyytyväisyys koulun toimintamalleihin ja puuttumisen johdonmukaisuuteen on vahvistunut.

Mittareiden osalta jatkossa pyritään tarkemmin arvioimaan, kuvaavatko mittarit tavoitteen keskeistä vaikuttavuutta, ja tulisiko painotuksia määritellä selkeämmin. On olennaista seurata kiusaamiskokemuksia, mutta koska niiden yleisyyteen vaikuttaa koulun toimintakulttuurin lisäksi yhteiskuntaan ja perheiden hyvinvointiin kytkeytyvät tekijät, on tärkeää seurata myös, miten ammattilaiset ja oppimisyhteisöt pystyvät näihin haasteisiin vastaamaan ja antamaan ehkäisevän työn lisäksi kiusaamistapauksiin koululla apua ja tukea.

Tarkastuslautakunnan huoli kaupungin taloudellisen aseman heikentymisestä ja sen vaikutuksista palveluihin on aiheellinen. Kiusaamisen ehkäisy ja turvallinen oppimisympäristö ovat kuitenkin toimialan keskeisiä perustehtäviä, joihin tulee kohdentaa tarvittavat resurssit myös jatkossa. Toimiala jatkaa työn vaikuttavuuden ja mittaroinnin kehittämistä myös laadullisen tiedonkeruun kautta, jotta tavoitteiden toteutumista voidaan arvioida entistä läpinäkyvämmin ja tarkoituksenmukaisemmin. Muutokset kiusaamisen vastaisessa työssä eivät ole nopeita, vaan edellyttävät pitkäjänteistä ja johdonmukaista yhteistyötä.

Sitova tavoite 10.3 Arvioidaan segregaation purkamisen keinojen vaikuttavuutta Vantaalla ja tehdään kansallista sekä kansainvälistä vertailua. Työn tulee sisältää ainakin kaavoitus- ja asuntopolitiikka, elinkeinopolitiikka, työllisyyspolitiikka, positiivisen erityiskohtelun ohjelman arviointi ja koulujen tasa-arvorahoituksen sekä kotoutumispalveluiden vaikuttavuuden arviointi. Tavoitteena on löytää vaikuttavimmat keinot asuinalueiden välisen segregaation purkamiseksi

Segregaatioon liittyvät sitovat tavoitteet 9.3, 10.3 ja 12.1. ovat yhteydessä toisiinsa ja lähestyvät samaa ongelmaa eri näkökulmista. Joiltakin osin eri tavoitteiden mittareissa esiintyy myös samoja elementtejä. Ilmiön monimuotoisuus edellyttää laajoja selvityksiä ja arviointeja, joita on nyt aloitettu. Kokonaisuutena työ on vielä kesken. Tarkastuslautakunta suosittelee jatkokehittämään mittareita niin, että ne mittaisivat mahdollisimman täsmällisesti segregaatiota ilmiönä ja mahdollistaa pidemmän aikavälin vaikuttavuuden seurannan. Tavoitteen 10.3 toteutumista on vaikea arvioida sen laajuuden takia.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että lukiokoulutuksessa on otettu käyttöön tarveperusteisen resurssijaon malli 1.1.2026 alkaen. Tarveperusteista resurssia jaettaessa otetaan huomioon oppilaitoksen KOTA-indeksi, suomi toisena kielenä (S2) -opiskelijoiden määrä sekä alle kahdeksan (8,0) keskiarvolla opintonsa aloittaneet.

Toisen asteen koulutuksen palvelualueella on käytössä kattavasti tietoa oppimistuloksiin liittyen. Tiedot pitävät sisällään lukiokohtaisesti oppiaineiden arvosanatietoa, oppiaineiden opintojaksojen arvosanatietoja sekä ylioppilaskokeiden arvosanatietoja. Tarveperusteisella resurssilla on mahdollista lisätä muun muassa opintojaksojen määrää ja tukiopetusta.

Tarveperusteisen resurssin vaikuttavuus näkyy viiveellä, ja resurssin vaikuttavuutta seurataan tulevan strategiakauden ajan.

Perusopetuksessa on koko perusopetuksen toiminnan ajan palveluverkkosuunnittelulla ja oppilaaksiottoprosesseilla tietoisesti toimittu siten, että koulujen välinen segregaatiokehitys olisi mahdollisimman pieni. Kun alueiden väliset erot ovat kasvaneet asteittain, jolloin osin koulujen oppilaspohjan erilaisuuden vuoksi myös koulujen välille on tullut eroavaisuuksia, on perusopetuksessa otettu käyttöön tarveperustainen rahoitus.

Perusopetus käyttää valtiolta saatavia taloudellisia panostuksia (KOTA-raha, oman äidinkielen ja suomi toisena kielenä -opetus) noin 9 miljoonaa euroa ja kaupungin omaa taloudellista panostusta noin 10 miljoonaa euroa vuosittain. Tarveperusteisella rahoituksella muun muassa pienennetään opetusryhmäkokoja, lisätään erityisopettajia ja koulunkäynninohjaajia, järjestetään suomi toisena kielenä- ja oman äidinkielen opetusta sekä läksykerhotoimintaa ja tukiopetusta.

Varhaiskasvatuksen palvelualueella tarveperusteinen resurssijako on ollut käytössä vuodesta 2018. Tarveperusteisen resurssin kohdennuksissa painotetaan KOTA- indeksejä huomioiden yksiköiden kelpoisen henkilöstön määrä ja prosentuaalinen osuus, yksikön koko sekä yksikön muut lisäresurssit. Ministeriön myöntämällä koulutuksellisen tasa-arvon erityisavustuksella on palkattu lisähenkilöstöä niihin yksiköihin, joiden toimintaympäristö on haastava, ja joilla sosioekonomiset tekijät voivat altistaa heikommille oppimistuloksille ja hyvinvoinnin haasteille.

Avustuksella tuetaan toimia, joilla edistetään lasten kehitystä ja oppimista, laadukkaita oppimistuloksia ja koulutuksellista tasa-arvoa ja hyvinvointia sekä vähennetään ja ennaltaehkäistään sosioekonomista eriarvoistumista. Avustusta on käytetty kehittäjäopettajien ja kehittäjäsosionomien palkkaamiseen. Vuonna 2027 käytössä on 27 kehittäjäresurssia.

Vantaan varhaiskasvatus on osallistunut TAR-hankkeeseen, jossa tarkoituksena on tutkia valtion erityisavustuksen (tarveperusteinen rahoitus, TAR) koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävien toimenpiteiden vaikuttavuutta varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Loppuraportti julkaistaan loppuvuodesta 2027. Hanke on opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaa koskevat vuoden 2025 arviointikertomuksen muut tarkastelukohteet

Sitovien tavoitteiden ohella vuoden 2025 arviointikertomuksessa on tarkasteltu kasvatuksen ja oppimisen toimialan alaista toimintaa koskien erityisesti Vantaan ammattiopisto Variaa sekä koulujen ja päiväkotien sisäilmatilannetta.

Ammattiopisto Varia (tiivistelmäkohta 7): Vantaan ammattiopisto Variassa otettiin vuonna 2025 käyttöön uusi toimipiste Vehkalassa ja tiivistettiin yhteistyötä työllisyyspalvelujen kanssa. Varia valmistautui aktiivisesti tulevaan oppimisen tukea koskevaan lakimuutokseen ja ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin muutokseen. Varia on myös valittu ammatillisen

koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun, jota on tarkoitus toteuttaa tiiviissä yhteistyössä työllisyys- ja elinvoimapalveluiden kanssa.

Johtopäätökset:
Varian toiminnassa keskeisiä asioita olivat yhteistyön tiivistäminen työllisyyspalvelujen kanssa, varautuminen ammatillisen koulutuksen oppimisen tukea koskeviin lakimuutoksiin ja uuden ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin huomioiminen toiminnassa.

Varian ja työllisyyspalvelujen yhteistyössä luotiin erilaisia työllistämistä edistäviä koulutuksia työttömille. Vantaalaisten työnhakijoiden sujuva ohjaus työllispalveluista koulutukseen ja työhön oli toiminnan kehittämisen keskiössä. Vantaalaisille työnhakijoille suunnattuja, työllistymistä edistäviä ja maksimissaan kuusi kuukautta kestäviä koulutuksia järjestettiin 2025 vuoden aikana eri aloilla. Vantaalaisten työnhakijoiden ohjautumiseen suunniteltiin ja käynnistettiin ohjausväylä, jota hyödyntämällä työllisyysasiantuntijat pystyvät ohjaamaan työnhakijoita Varian koulutuksiin sekä Variassa toteutettavaan alkukartoitukseen.

Varian uusi Vehkalan toimipiste on osa laajempaa Varian toimitilaverkon kehittämistä ja keskittämistä. Tiloissa toimii monta eri opetusalaa ja tilat on suunniteltu erilaisiin tarpeisiin helposti muunneltaviksi. Tilat mahdollistavat myös opiskelijoiden yhteistä toimintaa ja tukevat yhteisöllisyyttä. Opiskelijoilta ja opettajilta on saatu tiloista hyvää palautetta.

Ammatillisen koulutuksen oppimisen tukea koskevan, 1.8.2026 voimaantulevan, lakimuutoksen mukaisesti jokainen opiskelija on oikeutettu oppimisen tukeen. Varia on valmistautunut muutokseen kehittämällä 1.8.2026 käyttöönotettavan Variaattori-mallin. Mallin mukaan varataan aikaa erityisesti oppimisen tukeen, asioiden kertaamiseen ja lisäharjoitteluun. Oppimiseen saa tukea kaikessa opetuksessa.

Varia on reagoinut vuoden 2026 alusta voimaan tulleen ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin muutokseen ennakoivasti ja ottanut rahoitusmallin vaikutukset huomioon toiminnassaan. Toiminnan kehittämistavoitteissa on huomioitu uudessa mallissa painottuvat vaikuttavuus- ja laatuelementit sekä lisätty resursseja työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen varmistamiseen.

Varia on päässyt mukaan Opetus- ja Kulttuuriministeriön järjestämään ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun, joka alkaa vuonna 2026. Kokeiluun päässeet voivat järjestää nykyistä vapaammin lähes kaikkia ammatillisia tutkintoja ja koulutuksia. Varia tulee toteuttamaan kokeilun yhteistyössä Vantaan elinvoimapalveluiden sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden kanssa. Kokeilu lisää Varian mahdollisuuksia kehittää koulutuksiaan vastamaan entistä nopeammin ja joustavammin oman toiminta-alueensa osaamis- ja koulutustarpeisiin.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta katsoo, että Varia on valmistautunut tuleviin ammatillisen koulutuksen laki- ja rahoitusmuutoksiin hyvin. Varialla on tärkeä rooli työllistämisen edistämisessä ja rooli korostuu jatkossa yhä enemmän työllisyyspalvelujen kanssa tehtävän tiiviin yhteistyön myötä. Tarkastuslautakunta kannustaakin Variaa hyödyntämään rohkeasti ammatillisen koulutuksen

toiminnanohjauksen kokeilulupaa ja aktiivisesti kokeilemaan uusia tapoja tuottaa laadukasta ja työmarkkinoiden tarpeisiin vastaavaa koulutusta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että tarkastuslautakunnan toive hyödyntää rohkeasti ammatillisen koulutuksen kokeilulupaa on huomioitu. Varia muun muassa aloitti heti kokeiluluvan saatuaan kaupungin toiveena olleen kasvatus- ja ohjausalan perustutkintokoulutuksen, jota ei ollut aiemmin järjestämisluvassa. Varian tärkeänä roolina on olla asiakaslähtöinen ammatillisen koulutuksen järjestäjä ja ottaa huomioon alueelliset työelämän tarpeet suunniteltaessa koulutuksia ja hyödynnettäessä Varian saamaa ammatillisen koulutuksen kokeilulupaa.

Koulujen ja päiväkotien sisäilmatilanne (tiivistelmäkohta 12): Kaupungilla on laadittu sisäilma-asioihin menettelytapaohje, jossa on kuvattu sisäilmaprosessin vaiheet ja eri tahojen vastuut. Sisäilmaongelmien syiden selvittäminen ja hoitaminen edellyttävät moniammatillista yhteistyötä. Korjattujen tilojen sisäilman laadun lisäksi koettuja terveyshaittoja tulisi seurata. Laajempaa korjausta vaativien kohteiden määrä on viime vuosina vähentynyt. Tiedotusta on edelleen kehitettävä.

Johtopäätökset:
Sisäilma-asioihin liittyvää toimintaa koordinoidaan ja kehitetään kaupungissa kaupunki- ja toimialakohtaisissa ryhmissä. Sisäilma-asioiden hoitamiseen on laadittu menettelytapaohje, jossa on kuvattu sisäilmaprosessin menettelytavat sekä eri tahojen tehtävät sisäilmaongelman havaitsemisesta korjausten vaikutusten seurantaan. Sisäilmaprosessi vaatii tiivistä yhteistyötä eri alojen ammattilaisilta. Korjatuissa tiloissa sisäilman laatu ja olosuhteet ovat pääsääntöisesti parantuneet. Prosessin eri vaiheista tiedotetaan kohderyhmille.

Koulu- ja päiväkotitilojen sisäilman aiheuttamia terveydellisiä ongelmia hoidetaan hyvinvointialueella ja työterveyshuollossa.

Korjausten jälkeen tiloihin voidaan asentaa olosuhdeseurantajärjestelmä, joka auttaa myös monen muun huoltokorjauksen onnistumisen todentamisessa. Viime vuosina tilojen käyttäjien kokemuksia olosuhdehaittoihin on kysytty, mutta terveystiedoiksi luokitellut oireet eivät enää ole mukana kyselyssä. Valtaosa kyselyihin vastanneista on pitänyt työpaikan sisäilmaa hyvänä tai neutraalina.

Sisäilmailmoituksia on tehty 2023–2025 noin 50–60 eri kohteesta, joista suurin osa on kouluja ja päiväkoteja. Vuoden 2025 sisäilmakorjauksiin budjetoitiin 3,5 miljoonaa euroa. Korjausmääräraha on tämän hetken korjaustarpeisiin ja niistä vastaaviin resursseihin nähden riittävä. Laajempaa korjausta vaativien kohteiden määrä on viime vuosina vähentynyt.

Kaupungissa tehdään säännöllisesti erilaista tilojen terveydellisiä olosuhteita käsitteleviä tarkastuksia ja selvityksiä, joissa käsitellään myös sisäilma-asioita. Terveydensuojeluviranomainen tekee valvontasuunnitelman mukaisia tarkastuksia kaikkiin kouluihin ja päiväkoteihin, ja työterveyshuolto tekee työpaikkaselvitykset kaikkiin työpaikkoihin. Rakennusten sisäilmaolosuhteita on seurattu vuodesta 2021 alkaen jatkuvatoimisten mittausten

avulla. Mittauksissa havaittuihin vikoihin on reagoitu nopeasti ja mittaustulosten kautta on voitu seurata myös korjaustoimen onnistumista.

Vantaan kaupungin suunnittelu- ja rakennusohjeet tukevat hyvin tilojen tarkoituksenmukaisuutta. Tilojen toiminnallisuutta ja muunneltavuutta sekä huollettavuutta toteutetaan erilaisilla ratkaisuilla. Vanhempiin rakennuksiin toteutetaan mahdollisuuksien mukaan korjausten yhteydessä tarkoituksenmukaisuutta parantavia ratkaisuja.

Suositukset:
Lautakunta pitää myönteisenä viestintään panostamista ja kaupungin systemaattista menettelytapaa sisäilmaongelmien selvittämisessä. Myönteistä on lisäksi, että laajempia sisäilmaan liittyviä korjauksia vaativien kohteiden määrä vähenee. Huolestuttavana tarkastuslautakunta näkee kaupungin sisäilmatiimin resurssivajeen, joka pitkittää sisäilmaongelmien selvittämistä.

Sisäilman aiheuttamien terveyshaittojen minimointi on oleellista tilan käyttäjien hyvinvoinnin kannalta. Käyttäjien kokemasta terveyshaitasta tarvitaan ajantasaista tietoa, joten on tärkeää, että toimijoiden välisestä tiedonkulusta huolehditaan.

Tiedottamista on kehitettävä edelleen luottamuksen lujittamiseksi.

Lautakunta korostaa myös, että väistötilojen soveltuvuuteen opetus- tai päiväkotitiloiksi on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että varhaiskasvatuksessa on panostettu siihen, että henkilöstö tekisi aktiivisesti sisäilma- ja Tutka-ilmoituksia sisäilmaoireilua kokiessaan. Päiväkodin johtajien tietoisuutta siitä, miten tulee toimia sisäilmaan liittyvissä ongelmaepäilyissä, on vahvistettu yhteisen keskustelun kautta. Yhteistyötä työsuojelun kanssa on vahvistettu sisäilmaoireilua koskien. Työsuojelu tukee henkilöstöä menettelytavoissa, jos sisäilmaoireilua esiintyy.

Pääsääntöisesti varhaiskasvatuksen väistötilat ovat hyviä ja varhaiskasvatuksen käyttöön suunniteltuja tai remontoituja. Lapsimäärien pienentyessä huonokuntoisista väistötiloista on pystytty luopumaan (mm. Leiritie). Aktiivisessa käytössä olevat väistötilat ovat mukana säännöllisesti kokoontuvan varhaiskasvatuksen sisäilmatyöryhmän listoilla.

Perusopetuksessa koulujen sisäilmatilannetta seurataan säännöllisesti toimialan sisäilmatyöryhmässä sekä tarvittaessa kohdekohtaisissa kokouksissa. Koulujen johdolta kerätään tilannepäivityksiä oireilusta, huolenaiheista, puhtaanapidosta ja toteutetuista tai suunnitelluista toimenpiteistä. Henkilöstöä ja huoltajia ohjataan käyttämään sovittuja ilmoitus- ja yhteydenottokanavia, ja oppilaiden oireilutilanteissa hyödynnetään kouluterveydenhuollon sekä sisäilmaterveydenhoitajan tukea. Sisäilmatilanteiden käsittelyssä painottuvat varhainen reagointi, asiantuntijayhteistyö, avoin tiedottaminen ja terveellisten sekä turvallisten oppimis- ja työskentelyolosuhteiden varmistaminen.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta
VD/1468/00.03.00.00/2026

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2025

Vastaukset sitoviin tavoitteisiin

Tarkastuslautakunnan arvioita vuoden 2025 sitovien tavoitteiden toteutumisesta (tiivistelmäkohta 1 sekä luvut 1.1 Vuoden 2025 sitovien tavoitteiden toteutuminen ja 1.2 Strategiakauden 2022–2025 yhteenvetoa)

Sisältökohdat ja huomiot kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kannalta:

Sitova tavoite 4.1 Kuntalaisten fyysinen aktiivisuus lisääntyy**.**
Tavoitetta seurattiin kahdella mittarilla:

- Terveysliikuntasuositusten mukaan liikkuvien %-osuus nousee.
- Hyvinvointivalmennukseen osallistuneiden toimintakyky paranee.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota tavoitteen raportointiin. Tarkastuslautakunta arvioi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä vuoden 2025 arviointisuunnitelman mukaisesti erityisesti fyysisen aktiivisuuden näkökulmasta. Arvioinnin yhteydessä havaittiin, että tilinpäätöksen sitovien tavoitteiden raportoinnissa on ensimmäisen mittarin osalta virheellisesti esitetty kansalliset toteumat Vantaan tietoina. Raportointivirhe ei kuitenkaan vaikuta tavoitteen kokonaistoteuman arviointiin. Terveysliikuntasuositusten mukaan liikkuvien osuus oli hieman kasvanut 8.–9. luokkalaisten ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoilla, lukiolaisilla osuus oli laskenut. Toisen mittarin osalta tavoitetaso ylittyi. Tarkastuslautakunta katsoo, että sitova tavoite toteutui osittain, mutta korostaa jatkossa raportoinnin oikeellisuuden merkitystä.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa sitovan tavoitteen 4.1 osalta seuraavaa: Raportoinnin oikeudellisuuteen kiinnitetään jatkossa huomiota. Tulevina vuosina raportointi ja mittareiden seuranta keskitetään yhdelle henkilölle, joka raportoi liikunnan palvelualueen tuloksista. Osoitettu vastuu ja selkeä roolitus kokonaiskoordinaatiosta parantaa raportoinnin oikeudellisuutta.

Segregaatioon liittyvät sitovat tavoitteet 9.3, 10.3 ja 12.1.
Tavoitteet ovat yhteydessä toisiinsa ja lähestyvät samaa ongelmaa eri näkökulmista. Joiltakin osin eri tavoitteiden mittareissa esiintyy myös samoja elementtejä. Ilmiön monimuotoisuus edellyttää laajoja selvityksiä ja arviointeja, joita on nyt aloitettu. Kokonaisuutena työ on vielä kesken. Tarkastuslautakunta suosittelee jatkokehittämään mittareita niin, että ne mittaisivat mahdollisimman täsmällisesti segregaatiota ilmiönä ja mahdollistaa pidemmän aikavälin vaikuttavuuden seurannan. Tavoitteen 10.3 toteutumista on vaikea arvioida sen laajuuden takia.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa segregaatioon liittyvien sitovien tavoitteiden 9.3, 10.3 ja 12.1 osalta seuraavaa:
Segregaatio on ilmiö, jossa monet eri tekijät voivat vaikuttaa kehityskulkuun ja vasta useiden tekijöiden summa itseasiassa yleensä alkaa kiihdyttämään segregaatiota. Muuttoliike yleisesti

on ilmiötä eniten kiihdyttävä tekijä, johon taas voi vaikuttaa esimerkiksi turvallisuus, palveluiden saatavuus, rakennetun ympäristön viihtyisyys ja asuntorakenne. Toisaalta taas lapset ja nuoret tutkimusten mukaan kärsivät eniten segregaatiosta, vaikka heidän vaikutusmahdollisuutensa itse ilmiöön ovat varsin pienet. Tämän takia täsmällistä ilmiön ja vaikuttavuuden seurannan mittaria on melkein mahdotonta tehdä. Yleisesti segregaatiota seurataan ns. sosioekonomisella summaindeksillä (niin myös Vantaalla). Se ei kuitenkaan anna oikeastaan muuta tietoa kuin sen, kuinka eriytynyt kaupunginosa on kaupungin keskiarvosta. Jotta löydämme oikeat toimenpiteet, jotka eivät ole välttämättä ollenkaan samat eri kaupunginosissa, pitää ilmiötä seurata laajasti ja tutkia, minkälaiset keinot voisivat toimia missäkin kaupunginosassa. Vantaalla segregaatiota seurataan kolmen eri teeman ja niihin liittyvän datan kautta. Nämä teemat ovat asuminen ja rakennettu ympäristö, koulutus ja työllisyys sekä turvallisuus.

Koska ilmiö kietoo toisiinsa niin voimakkaasti eri kysymyksiä, esim. koulutus, turvallisuus ja asuntorakenne, syntyy vaikuttavuuskin suhteessa segregaatioon vasta useiden tekijöiden kokonaisuudesta. Yksittäisten toimenpiteiden vaikuttavuutta itse segregaatioon on lähes mahdotonta arvioida, mutta vaikuttavuutta voidaan arvioida toimenpiteen vaikutuksista johonkin segregaation osatekijään esimerkiksi alueellisiin oppimistuloksiin. Työn toimenpiteisiin pyritäänkin liittämään aina tutkimus tai vähintään data-analyysi sen vaikutuksista segregaation osatekijöihin.

VASTAUKSET LUKUIHIN (JA TIIVISTELMÄKOHTIIN)

Luku 8 Elinikäinen oppiminen (Tiivistelmäkohta 8)
Elinikäisen oppimisen palvelualueen toiminta vahvistaa yhteisöllisyyttä ja osallisuutta kaikissa ikäryhmissä ja auttaa ehkäisemään segregaatiota. Aikuisopistolla on tärkeä rooli maahanmuuttajien kotouttamisessa. Maksuttomat palvelut, kuten Harrastusten Vantaa, madaltavat osallistumisen kynnystä, ja Lasten ja nuorten juhlarahaston tuki parantaa pienituloisten perheiden lasten mahdollisuuksia harrastaa. Tukien vaikuttavuutta tulee seurata.

Johtopäätökset:
Elinikäisen oppimisen palvelualue tarjoaa erilaisia ja osittain myös maksuttomia harrastusmahdollisuuksia vantaalaisille lapsille ja nuorille. Aikuisopiston vapaan sivistystyön kurssien kautta aikuisille on tarjolla mahdollisuuksia osallistua erilaiseen harrastustoimintaan ja itsensä kehittämiseen. Aikuisopisto on tiiviisti mukana myös maahanmuuttajien kotouttamisessa tarjoamalla eritasoisia suomen kielen kursseja. Uusi kotouttamislaki ja työllisyyspalvelujen siirto kunnille tiivistää aikuisopiston yhteistyötä työllisyyspalvelujen kanssa entisestään. Palvelualueella tehdään myös vuoden 2025 alusta perustetun Lasten ja nuorten juhlarahaston tukipäätökset. Rahastosta myönnetyllä tuella mahdollistetaan ohjatut ja tavoitteelliset harrastukset myös pienituloisten perheiden lapsille.

Palvelualueen tavoitteena oli kasvattaa asiakasmääriään ja kehittää palveluja niin, että palvelutarjonnassa otetaan entistä paremmin huomioon Vantaan suuralueiden alueelliset tarpeet sekä yleisesti muuttuvat palvelutarpeet. Lisäksi erilaisten palvelujen kehittämistä ja asiakkaan palvelujen hyödyntämistä edistävien palvelu- tai harrastuspolkujen luominen oli tavoitteena. Asiakasmäärät nousivat tavoitellusti ja palvelukokonaisuuden kartoitusten myötä

suuralueiden erilaiset palvelutarpeet saadaan otettua paremmin huomioon. Palvelu- ja harrastuspolkujen kehittäminen jatkuu edelleen.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta korostaa elinikäisen oppimisen palvelualueen merkitystä yhteisöllisyyden, osallisuuden ja kotoutumisen vahvistajana sekä maksuttomien palvelujen saavutettavuutta. Lautakunta suosittelee palvelujen kehittämisen jatkamista sekä Lasten ja nuorten juhlarahaston tukien vaikuttavuuden seurantaa, erityisesti tuen saajien määrän ja harrastamisen lisääntymisen sekä segregaation ehkäisyn osalta.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa, että
Elinikäisen oppimisen palvelualueella jatketaan palvelujen kehittämistä ja saavutettavuuden vahvistamista alueelliset tarpeet huomioiden. Lasten ja nuorten juhlarahaston toimeenpanoa ja tukien vaikuttavuutta seurataan säännöllisesti yhteistyössä SOS-Lapsikylän kanssa kuukausi- ja vuosiraportoinnin avulla. Toimintaa seurataan lisäksi juhlarahaston poliittisessa ohjausryhmässä, ja seurantatietoa hyödynnetään toiminnan ja tukien kehittämisessä.

Luku 9 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen fyysisen aktiivisuuden näkökulmasta (Tiivistelmäkohta 9)
Vantaalla hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä fyysisen aktiivisuuden näkökulmasta toteutetaan laajana poikkihallinnollisena yhteistyönä eri toimijoiden kesken. Hyvinvointityön vaikuttavuusseuranta osoittaa, että toimivista prosesseista huolimatta väestörakenteen nopea muutos heikentää tulosten kehittymistä. Tämä korostaa järjestelmällisen seurannan sekä tiiviimmän yhteistyön tarvetta hyvinvointialueen kanssa.

Johtopäätökset:
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu Vantaalla laajana poikkihallinnollisena yhteistyönä, johon osallistuvat kaupungin toimialat, hyvinvointialue, järjestöt sekä muut kumppanit. Työtä ohjaavat muun muassa hyvinvointisuunnitelma ja liikkumisohjelma, joiden tavoitteena on muun muassa lisätä kaiken ikäisten fyysistä aktiivisuutta ja kaventaa hyvinvointieroja. Viime vuosien toimenpiteet – kuten liikuntaneuvonnan laajentaminen, Move! -prosesseja tukevat toimintamallit ja hyvinvointivalmennuksen vakiinnuttaminen – ovat parantaneet erityisesti aikuisväestön hyvinvointia. Sen sijaan peruskoululaisten ja toisen asteen opiskelijoiden fyysinen aktiivisuus ei ole kokonaisuutena parantunut, vaikka yksittäisissä ryhmissä on havaittavissa myönteistä kehitystä.

Kokonaisuutena Vantaa tekee laaja-alaista, tavoitteellista ja suunnitelmallista fyysisen aktiivisuuden edistämistyötä, mutta väestörakenteen muutokset ja jatkuva muuttoliike haastavat tulosten näkyväksi tekemistä. Väestön vaihtuvuus tuo mukanaan uusia tuen tarpeita ja voi osittain peittää toteutettujen toimien vaikutuksia.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta korostaa tarvetta vahvistaa erityisesti lasten, nuorten ja ikääntyneiden fyysistä toimintakykyä tukevia palveluja, sillä näiden väestöryhmien hyvinvoinnin haasteet ovat lisääntyneet. Toimia tulee kohdentaa erityisesti haavoittuvimmassa asemassa oleviin.

Lisäksi HYTE-työn seurantaa ja raportointia on tarpeen vahvistaa, jotta toimenpiteiden vaikutuksia voidaan arvioida luotettavasti nopeasti muuttuvassa väestörakenteessa. Keinovalikoimaan tulee edelleen lisätä laaja-alaisia, vaikuttavaksi todettuja yksilön hyvinvointia edistäviä menetelmiä.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen tulee integroida johdonmukaisesti varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle asti, jotta lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky vahvistuu kokonaisvaltaisesti ja pitkäjänteisesti

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa, että
Valmisteilla olevassa hyvinvointisuunnitelmassa 2026–2030 kuntalaisten fyysisen aktiivisuuden edistäminen on mukana merkittävällä painotuksella kaikissa ikäryhmissä: lapset, nuoret ja lapsiperheet; nuoret aikuiset ja työikäiset sekä ikääntyneet. Hyvinvoinnista ja terveydestä raportoidaan valtuutetuille, viranhaltijoille ja kuntalaisille vuosittaisissa hyvinvointikatsauksissa sekä tätäkin tiheämmin hyte-johtoryhmälle.

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteena on jalkauttaa sen muutostavoitteet, mukaan lukien fyysisen aktiivisuuden lisääminen, suoraan linjaorganisaatioon toimialoille. Fyysisen aktiivisuuden sekä muiden terveellisten elintapojen lisääminen on tärkeä tavoite myös hyte-kertoimen ja sitä kautta saatavien valtionosuuksien kannalta.

Luku 12 Koulujen ja päiväkotien sisäilmatilanne (Tiivistelmäkohta 12)
Kaupungilla on laadittu sisäilma-asioihin menettelytapaohje, jossa on kuvattu sisäilmaprosessin vaiheet ja eri tahojen vastuut. Sisäilmaongelmien syiden selvittäminen ja hoitaminen edellyttävät moniammatillista yhteistyötä.

Korjattujen tilojen sisäilman laadun lisäksi koettuja terveyshaittoja tulisi seurata. Laajempaa korjausta vaativien kohteiden määrä on viime vuosina vähentynyt. Tiedotusta on edelleen kehitettävä.

Johtopäätökset:
Sisäilma-asioihin liittyvää toimintaa koordinoidaan ja kehitetään kaupungissa kaupunki- ja toimialakohtaisissa ryhmissä. Sisäilma-asioiden hoitamiseen on laadittu menettelytapaohje, jossa on kuvattu sisäilmaprosessin menettelytavat sekä eri tahojen tehtävät sisäilmaongelman havaitsemisesta korjausten vaikutusten seurantaan. Sisäilmaprosessi vaatii tiivistä yhteistyötä eri alojen ammattilaisilta. Korjatuissa tiloissa sisäilman laatu ja olosuhteet ovat pääsääntöisesti parantuneet. Prosessin eri vaiheista tiedotetaan kohderyhmille.

Koulu- ja päiväkotitilojen sisäilman aiheuttamia terveydellisiä ongelmia hoidetaan hyvinvointialueella ja työterveyshuollossa.

Korjausten jälkeen tiloihin voidaan asentaa olosuhdeseurantajärjestelmä, joka auttaa myös monen muun huoltokorjauksen onnistumisen todentamisessa. Viime vuosina tilojen käyttäjien kokemuksia olosuhdehaittoihin on kysytty, mutta terveystiedoiksi luokitellut oireet eivät enää ole mukana kyselyssä. Valtaosa kyselyihin vastanneista on pitänyt työpaikan sisäilmaa hyvänä tai neutraalina.

Sisäilmailmoituksia on tehty 2023–2025 noin 50–60 eri kohteesta, joista suurin osa on kouluja ja päiväkoteja. Vuoden 2025 sisäilmakorjauksiin budjetoitiin 3,5 miljoonaa euroa. Korjausmääräraha on tämän hetken korjaustarpeisiin ja niistä vastaaviin resursseihin nähden riittävä. Laajempaa korjausta vaativien kohteiden määrä on viime vuosina vähentynyt.

Kaupungissa tehdään säännöllisesti erilaista tilojen terveydellisiä olosuhteita käsitteleviä tarkastuksia ja selvityksiä, joissa käsitellään myös sisäilma-asioita. Terveydensuojeluviranomainen tekee valvontasuunnitelman mukaisia tarkastuksia kaikkiin kouluihin ja päiväkoteihin, ja työterveyshuolto tekee työpaikkaselvitykset kaikkiin työpaikkoihin. Rakennusten sisäilmaolosuhteita on seurattu vuodesta 2021 alkaen jatkuvatoimisten mittausten avulla. Mittauksissa havaittuihin vikoihin on reagoitu nopeasti ja mittaustulosten kautta on voitu seurata myös korjaustoimen onnistumista.

Vantaan kaupungin suunnittelu- ja rakennusohjeet tukevat hyvin tilojen tarkoituksenmukaisuutta. Tilojen toiminnallisuutta ja muunneltavuutta sekä huollettavuutta toteutetaan erilaisilla ratkaisuilla. Vanhempiin rakennuksiin toteutetaan mahdollisuuksien mukaan korjausten yhteydessä tarkoituksenmukaisuutta parantavia ratkaisuja.

Suositukset:
Lautakunta pitää myönteisenä viestintään panostamista ja kaupungin systemaattista menettelytapaa sisäilmaongelmien selvittämisessä. Myönteistä on lisäksi, että laajempia sisäilmaan liittyviä korjauksia vaativien kohteiden määrä vähenee. Huolestuttavana tarkastuslautakunta näkee kaupungin sisäilmatiimin resurssivajeen, joka pitkittää sisäilmaongelmien selvittämistä.

Sisäilman aiheuttamien terveyshaittojen minimointi on oleellista tilan käyttäjien hyvinvoinnin kannalta. Käyttäjien kokemasta terveyshaitasta tarvitaan ajantasaista tietoa, joten on tärkeää, että toimijoiden välisestä tiedonkulusta huolehditaan.

Tiedottamista on kehitettävä edelleen luottamuksen lujittamiseksi.

Lautakunta korostaa myös, että väistötilojen soveltuvuuteen opetus- tai päiväkotitiloiksi on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa, että
Toimialan sisäilmatyöryhmä on kokoontunut säännöllisesti neljä kertaa vuodessa puheenjohtajanaan toimialan toimitilaverkon kokonaisuudesta vastaava kehittämispäällikkö. Kokouksiin ovat osallistuneet edustajat kaikilta palvelualueilta, sisäilmatiimistä, toimitilajohtamisesta, tilahallinnasta, VTK Kiinteistöiltä, työsuojelusta ja työterveydenhuollosta. Toimiala kehittää osaltaan viestintää sisäilma-asioissa.

Kaupunkiympäristölautakunta
VD/1468/00.03.00.00/2026

Kaupunkitilalautakunta
VD/1468/00.03.00.00/2026

Kaupunkiympäristön toimialan selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2025

Vantaan tarkastuslautakunta on laatinut vuoden 2025 Vantaan kaupungin arviointikertomuksen, joka on merkitty tiedoksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 25.5.2026 § 4 ja lähetetty kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus on 1.6.2025 § 5 lähettänyt päätöksen toimialoille toimenpiteitä varten. Kaupunkiympäristön toimialalla on laadittu tarkastuslautakunnan huomioiden perusteella seuraava selvitys, jonka toimialan molemmat lautakunnat, kaupunkiympäristö- ja kaupunkitilalautakunta, osaltaan hyväksyvät.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa selvityksenään arviointikertomukseen seuraavaa:
Luku 1.1. vuoden 2025 sitovien tavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakunnan tulkinnan mukaan vuodelle 2025 asetetuista 30 kaupunkitasoisesta sitovasta tavoitteesta kymmenen toteutui täysin, kahdeksan osittain ja 12 ei lainkaan. Toteutumatta jäi erityisesti talouteen, työllisyyteen ja rakentamiseen kohdistuneita tavoitteita. Näistä rakentamiseen liittyvät tavoitteet oli vastuutettu kaupunkiympäristön toimialalle, ja toteutumatta jäivät maankäytön tuloihin, sotekiinteistöjen myyntiin, yritysten sijoittumiseen, asuntotuotantoon ja pientalojen lisäämiseen liittyvät tavoitteet. Näihin kaikkiin vaikutti edellisvuosien tapaan yleinen talouden epävarmuus sekä rakennusalan pitkittynyt matalasuhdanne.

Tarkastuslautakunta huomioi, että mittareiden tavoitetasot tulisi sovittaa vallitsevaan taloustilanteeseen. Yleisesti Suomessa rakentamisen suhdanteen uskottiin kääntyvän nousuun nopeammin. Maankäytön nettotulotavoitetta laskettiin vuoden 2024 32,5 miljoonan euron tavoitetasosta 25,4 miljoonaan euroon vuodelle 2025. Asuntotuotannon tavoitetasot tulevat MAL-sopimuksesta. Pientalotuotannon tavoitetason pitäminen 400 pientalossa vuonna 2025 oli talousarvioneuvotteluissa kaupunginhallituksen ja –valtuuston tahtotila. Vuodelle 2026 tavoitetta laskettiin 300 pientaloon, joskin toimialan esitys oli 200 pientaloa. Sotekiinteistöjen myyntiin vaikutti hyvinvointialueen valmius pitkien vuokrasopimusten solmimiseen, jotka ovat vaatimus kohteiden onnistuneelle myynnille.

Sitova tavoite 10.2. Vantaan kaupunkikeskusten palvelutaso paranee lisäten elinvoimaa ja vähentäen alueellista eriytymistä.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan sitova tavoite ei toteutunut lainkaan, sillä keskustojen elinvoimaluvussa ei saavutettu tavoitetasoa ja toteuma heikkeni myös lähtötasoon verrattuna.

Tarkastuslautakunnan huomio tavoitteen toteutumisen tasosta on oikea ja raportoinnissa on tapahtunut virhe.
Elinvoimaluku lasketaan kullekin Vantaan keskustalle siten, että kauppojen ja ravintoloiden kokonaismäärästä vähennetään tyhjillään olevat liiketilat ja tulos suhteutetaan kaupungin asukasmäärään. Elinvoimaluku kertoo asioimisen keskustahakuisuudesta. Kaupungin toimien vaikutukset usein yksityisessä omistuksessa oleviin liiketiloihin ovat välillisiä. Lisäksi kaupunkikehityksen tuottamat muutokset aiheutuvat monista myös keskustojen ulkopuolisista toimista ja kehityssuunnista ja vaikutukset näkyvät usein vasta pitkällä aikavälillä. EKK:n elinvoimalukuun perustuva mittari ei ole kovin hyvin palvellut elinvoiman seurannassa ja olemme toimialalla arvioineet, löytyisikö jokin paremmin seurantaa palveleva mittari. Keskustojen kaupallinen elinvoima on ollut koetuksella viime vuosien talouden suhdanteesta johtuen. Lisäksi Vantaalla kaupan keskittymät (Vantaanportti, Tammisto, Petikko-Varisto sekä Porttipuisto) ovat viiden vuoden tarkastelujaksolla vahvistuneet. On mahdollista, että osa keskustojen kaupallisesta aktiivisuudesta on siirtynyt kaupan keskittymiin, vaikka kaupan sääntelyllä keskustojen kaupallista vahvuutta pyritään ylläpitämään. Elinvoimalaskenta perustuu sähköiselle karttapohjalle kerättyyn tietoon. Elinvoimaluvun lasku voi Kaupunkikeskustat ry:n mukaan johtua asioinnin keskustapakoisuudesta ja lisääntyvästä henkilöautoriippuvuudesta. Asukkaiden lisääminen ns. vartin keskustan alueelle, eli kävelyetäisyydelle keskustan palveluista, voi parantaa keskustojen asiointitiheyttä. Vapaiden liiketilojen vähentäminen on yksinkertaisin keino kasvattaa elinvoimalukua.

Sitova tavoite 22.1 Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupungin valtuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti.

Tarkastuslautakunta katsoo, että ratikkahankkeen laajuus ja taloudellinen merkitys edellyttävät pitkäjänteistä kustannus- ja tulonmuodostuksen seurantaa sekä valtuuston ajantasaisen tiedonsaannin varmistamista.

Vantaan ratikan ja ratikkakaupungin toteuttamista säännöllisesti seuraa kaupunginhallituksen asettama poliittinen seurantaryhmä. Tämän lisäksi valtuustoinfoissa on ratikka- ja ratikkakaupunkikatsaukset noin puolivuosittain. Ratikan ja ratikkakaupungin toteutumista raportoidaan kaupunkiympäristön toimialalla säännönmukaisesti osana vuotuista raportointia osavuosi- ja vuosikatsauksissa.

Ratikkakaupungin toteuttamisen keskeinen työkalu on MATTI-järjestelmä, jonne on toteutettu tilannekuvia kaavoituksen ja maankäytön suunnittelun tarpeisiin sekä ratikan tulojen seurantaan. Ratikan tulonmuodostuksen jatkuvasti päivittyvä tilannekuva on valmistunut kesällä 2026. Maankäytönsuunnittelun osalta tilannekuva on vielä osin kesken. On myös arvioitava, onko keskeneräisiin asemakaavahankkeisiin perustuva kaavoituksen tilannekuva sellainen, josta voidaan tehdä julkinen, vai raportoidaanko sen tiedot ratikkakaupungin ohjausryhmän ja seurantaryhmän kautta.

Kaupunkiympäristön toimialaa koskevat vuoden 2025 arviointikertomuksen tarkastelukohteet
Sitovien tavoitteiden lisäksi vuoden 2025 arviointikertomuksessa on tarkasteltu kaupunkiympäristön toimialan alaisesta toiminnasta erityisesti ratikkahankkeen

talousvaikutuksia, rakennusvalvonnan ja kiinteistöt ja tilat -palvelualueen toimintaa sekä koulujen ja päiväkotien sisäilmatilannetta.

Ratikkahankkeen talousvaikutukset (luku 2.3)
Tarkastuslautakunta toteaa, miten tarkistetun hankesuunnitelman mukaan ratikan pitkän aikavälin kustannuksia voidaan kattaa suurelta osin kiinteistötaloudellisilla tuloilla. Lisäksi hankkeen arvioidaan tuottavan välillisiä taloushyötyjä elinvoiman, saavutettavuuden ja maankäytön tehostumisen kautta. Näiden hyötyjen toteutuminen on ratkaisevaa ratikkahankkeen taloudellisen kestävyyden kannalta.

Ratikan vaikutusalueen tulonmuodostuksesta on laadittu uusi kaupunkistrategiaa palveleva tilannekuva, johon kirjautuu vuodesta 2023 lähtien maankäyttösopimustulot (rahana ja maana), maanmyyntivoitot, maanvuokratulot sekä maankäyttölupien tulot.

Rakennusvalvonta (luku 10)
Rakentamisessa näkyy piristymisen merkkejä, lupamaksutuotot ovat huomattavasti suuremmat kuin edellisvuonna vastaavaan ajankohtaan. Toiminnan ennustetaan kuitenkin edelleen jäävän alijäämäiseksi ja taksaan suunnitellaan vuodelle 2027 maltillista korotusta. Samoin rakentamisluvan saaneiden asuntojen määrä on huomattavasti kasvanut, erityisesti kerrostaloasuntojen osalta. Luvan saaneiden pientaloasuntojenkin määrä on kasvussa, joskaan rakennusvalvonta ei voi niiden kysyntään vaikuttaa muuten kuin sujuvilla ja asiakaslähtöisillä lupaprosesseilla.

Vilkastunut rakentaminen ja vuoden 2026 alusta voimaan tullut käsittelyaikatakuu yhdistettynä rakennusvalvonnan henkilöstötilanteeseen asettaa haastetta. Elokuun 2026 loppuun mennessä käsittelyajan ylityksiä on ollut seitsemässä pientalorakentamiseen liittyvässä luvassa, joista 1 kk:n maksupalautus kohdistuu yhteen laajennushankkeeseen. Rakennusvalvonnasta on eläköitymässä lähivuosina runsaasti henkilöitä. Kaupungin talouden säästö- ja sopeuttamistoimista johtuen ennakoivia rekrytointeja ei pystytä tekemään. Myös korvaavia rekrytointeja joudutaan osin jättämään tekemättä, täyttölupia saamatta. Edellä mainittu on huomattava riskitekijä rakennusvalvonnan työn tuloksellisuuden kannalta, huomioiden rakennusvalvontatyöhön vaadittava pitkä perehtymisaika.

Kiinteistöt ja tilat (luku 11)
Vantaan yritystonttitarjonta ei ole pystynyt vastaamaan kysyntään isojen (yli 2 ha) tonttien osalta. Yritystonttitarjonta on paranemassa merkittävästi aktiivisessa vaiheessa olevan asemakaavoituksen myötä. Kaupungin omistuksessa olevien yritysalueiden (mm. Vehkalan aseman länsipuoli) lisäksi on muodostumassa uusia yritysalueita yhteistyösopimusten kohdealueille (Övre-Månsas ja Viinikkalan länsiosa). Yhteistyötä kiinteistöt ja tilat –palvelualueen ja elinvoimapalveluiden välillä on kehitetty aktiivisesti.

Matti-järjestelmää kehitetään erillisen kehittämissuunnitelman mukaisesti myönnetyn rahoituksen puitteissa. Kehittämissuunnitelma pitää sisällään useita pienkehittämishankkeita, jotka tehostavat työtä. Yhtenä kaikkia toimialoja palvelevana kehittämiskohteena on palveluverkkotyökalun rakentaminen järjestelmään, joka toteutuessaan tehostaa VAKIO-mallin mukaista palveluverkon suunnittelua.

Yhteistyötä elinvoimapalveluiden kanssa on kehitetty sijoittumispalvelut -tiimin toimintaa kehittämällä. Lisäksi on osallistuttu kaupungin asiakkuudenhallintajärjestelmän (CRM) määrittelyyn ja kehittämiseen, joka otetaan käyttöön syksyllä 2026. Päätöksentekoon on viety maankäytön elinkeinopoliittiset linjaukset, jotka täydentävät elinvoima- ja elinkeinopoliittisia linjauksia maankäytön osalta. Seuraavaksi on tavoitteena määritellä yhteistyössä yrityspalveluprosessi, jonka tuloksia käytetään edelleen CRM-järjestelmän kehitystyössä, jotta asiakaspalvelu yritysten suuntaan saadaan yhtenäiseksi ja samalla tehostettua työtä (päällekkäisyyksien välttäminen).

Tyhjien toimitilojen osalta kartoitusta on jo tehty ja tavoitteena on purkaa määrärahojen puitteissa sellaisia kohteita, joille kaupungilla ei ole enää omaa käyttöä ja joiden kunto on hyvin heikko. Samalla säästetään kunnossapito- ja korjauskustannuksista tulevina vuosina. Lisäksi osakeomisteisia tiloja myydään mahdollisuuksien mukaan pois. Tyhjien tilojen markkinointia tullaan myös tarkastelemaan ja palveluverkon suunnitteluprosessia täsmentämään siten, että jatkossa tyhjiä tiloja syntyisi mahdollisimman vähän. Niiden tilojen osalta, jotka kaupunki päättää pitää omistuksessaan, tehostetaan uuden käyttäjän löytämistä edellisen irtisanoessa tilan.

Koulujen ja päiväkotien sisäilmatilanne (luku 12)
Vantaan kaupunki on panostanut pitkäjänteisesti sisäilmaprosessien kehittämiseen, sisäilmatutkimuksiin, korjauksiin ja viestintään. Panostuksista huolimatta sisäilmaongelmia koetaan useissa kohteissa, mikä vaatii riittäviä henkilö- ja taloudellisia resursseja myös jatkossa.

Avoimena ollut sisäilma-asiantuntijan vakanssi saatiin täytettyä keväällä ja nykyiset resurssit riittävät sisäilmaongelmien selvittämiseen. Kaupungin taloudellisesta tilanteesta johtuen, olemassa olevien rakennusten kunnossapidon merkitys kasvaa, kun korvaavien uudisrakennusten toteuttamiseen tarvittavia määrärahoja vähennetään. Oleellista on silloin entistä huolellisempi kiinteistöjen kunnon seuranta sekä tehokkaat ja vaikuttavat kunnossapidon toimenpiteet. Näillä toimenpiteillä on suurempi merkitys tilojen käyttäjien kokemuksiin ja luottamukseen kuin viestinnän lisäämisellä, jota toki pyritään jatkamaan hyvällä tasolla.

Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen väheneminen mahdollistaa tarkoituksenmukaisemmat väistötilajärjestelyt ja antaa paremmat mahdollisuudet rakennusten korjaustoimenpiteiden toteuttamiselle. Uusien oppilaitoshankkeiden viivästyttäminen taloudellista syistä sen sijaan vaikeuttaa vanhojen koulujen korjausten toteuttamista ja haasteita sisäilmaolosuhteiden hallintaan. Joka tapauksessa myös mahdolliset tilapäiset tilat suunnitellaan ja järjestetään ko. toiminnan edellyttämät vähimmäisvaatimukset täyttäen.

Täsmennyksenä tarkastuslautakunnan johtopäätöksiin s.105 todettakoon, että sisäilmailmoituksia on tehty 2023–2025 *vuosittain* noin 50–60 eri kohteesta, joista suurin osa kouluja ja päiväkoteja.

Vantaan kaupunki ARVIOINTIKERTOMUS 2025

Tarkastuslautakunta 6.5.2026

Sisällysluettelo

Tiivistelmä ... 3

Puheenjohtajan tervehdys ... 7

1. Tavoitteiden toteutuminen ... 9

1.1 Vuoden 2025 sitovien tavoitteiden toteutuminen ... 9

1.2 Strategiakauden 2022–2025 yhteenvetoa ... 19

1.3 Konserniyhteisöjen tavoitteiden toteutuminen ... 24

2. Kaupungin ja konsernin talous ... 28

2.1 Kaupungin talouden ja tunnuslukujen kehitys ... 29

2.2 Kaupungin investoinnit ja lainakannan kehitys ... 33

2.3 Ratikkahankkeen talousvaikutukset ... 36

2.4 Kaupunkikonsernin talous ... 37

2.5 Suurten kaupunkikonsernien vertailua ... 40

2.6 Kuntatalouden kestävyys muuttuvassa ja epävarmassa toimintaympäristössä ... 42

3. Kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminta sekä varallisuuden hoito ... 45

4. Talouspalvelut ... 50

5. Henkilöstöjohtaminen ja henkilöstöpalvelut ... 54

6. Yhdyspinnat ja yhteistyö työ- ja elinkeinopalveluissa ... 59

7. Ammattiopisto Varia ... 65

8. Elinikäinen oppiminen ... 72

9. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen fyysisen aktiivisuuden näkökulmasta ... 78

10. Rakennusvalvonta ... 85

11. Kiinteistöt ja tilat ... 91

12. Koulujen ja päiväkotien sisäilmatilanne ... 100

13. VAV-konserni ... 107

14. Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toiminta ... 115

Lyhenteet ja termit: ... 120

Tiivistelmä

1. Tarkastuslautakunnan tulkinnan mukaan vuodelle 2025 asetetuista 30 tavoitteesta kymmenen toteutui täysin, kahdeksan osittain ja 12 ei lainkaan. Toteutumatta jäi erityisesti talouteen, työllisyyteen ja rakentamiseen kohdistuneita tavoitteita. Kokonaistoteuma oli hieman edellisvuotta heikompi. Suurten tytäryhtiöiden tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin. Mittareiden tavoitetasot tulisi sovittaa vallitsevaan taloustilanteeseen.

2. Vantaan kaupungin taloudellinen asema jatkoi heikkenemistään vuonna 2025 toista vuotta peräkkäin. Talouskehitystä heikensivät erityisesti verotulojen heikko kehitys, työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu sekä maanmyyntitulojen merkittävä vähentyminen. Samaan aikaan investointitaso pysyi korkeana, minkä seurauksena kaupungin lainakannan ennakoidaan kasvavan tuntuvasti tulevina vuosina. Talouden heikentyminen ulottui myös konsernitasolle. Päätösten ennakkoarvioinnin merkitys korostuu etenkin vaikeassa taloustilanteessa.

3. Rahoitustoiminnan keskeinen tavoite on varmistaa kohtuuhintaisen ja pitkäaikaisen lainarahoituksen saatavuus lähivuosien mittavien investointien rahoittamiseksi. Rahoitusmarkkinoiden epävakaus korostaa ennakoivan varainhankinnan tärkeyttä, jotta rahoitus voidaan järjestää oikea-aikaisesti ja kilpailukykyisin ehdoin.

4. Talouspalveluissa automatisointi on edennyt pitkälle ja tekoälyn hyödyntämistä valmistellaan. Uuteen teknologiaan liittyvät riskit ja riippuvuudet tulee huomioida kaupunkitasoisesti. Sidosyksikkösääntelyn muutosten ei arvioida vaikuttavan suoraan yksikön toimintaan.

5. Kaupungin henkilöstön työhyvinvoinnin varmistamista, ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä ja sairauspoissaolojen hallintaa tulee vahvistaa. Ennakoiviin

toimintamalleihin tulee panostaa, jotta työkykyhaasteisiin voidaan puuttua oikea-aikaisesti. Työyhteisöjen monimuotoisuuden johtamista on tarpeen tukea ja ratkaista erityisesti kielitaitoon liittyviä haasteita.

6. Työllisyyspalvelut aloitti toimintansa vaikeassa työmarkkinatilanteessa. Vuonna 2025 Vantaan työttömyys oli maan keskiarvoa korkeampi ja kasvoi kaikissa seuratuissa ryhmissä. Palvelujen sujuvuutta pyrittiin varmistamaan tiiviillä yhteistyöllä hyvinvointialueen ja pääkaupunkiseudun toimijoiden kanssa, mutta työ- ja toimintakyvyn arviointeihin liittyi paljon haasteita. Kuntien rahoitusvastuun kasvu nosti Vantaan työmarkkinatuen kuntaosuutta huomattavasti. Lautakunta painottaa edunvalvonnan tärkeyttä valtion rahoitusperiaatteen toteutumisen varmistamiseksi.

7. Vantaan ammattiopisto Variassa otettiin vuonna 2025 käyttöön uusi toimipiste Vehkalassa ja tiivistettiin yhteistyötä työllisyyspalvelujen kanssa. Varia valmistautui aktiivisesti tulevaan oppimisen tukea koskevaan lakimuutokseen ja ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin muutokseen. Varia on myös valittu ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun, jota on tarkoitus toteuttaa tiiviissä yhteistyössä työllisyys- ja elinvoimapalveluiden kanssa.

8. Elinikäisen oppimisen palvelualueen toiminta vahvistaa yhteisöllisyyttä ja osallisuutta kaikissa ikäryhmissä ja auttaa ehkäisemään segregaatiota. Aikuisopistolla on tärkeä rooli maahanmuuttajien kotouttamisessa. Maksuttomat palvelut, kuten Harrastusten Vantaa, madaltavat osallistumisen kynnystä, ja Lasten ja nuorten juhlarahaston tuki parantaa pienituloisten perheiden lasten mahdollisuuksia harrastaa. Tukien vaikuttavuutta tulee seurata.

9. Vantaalla hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä fyysisen aktiivisuuden näkökulmasta toteutetaan laajana poikkihallinnollisena yhteistyönä eri toimijoiden kesken. Hyvinvointityön vaikuttavuusseuranta osoittaa, että toimivista prosesseista huolimatta väestörakenteen nopea muutos heikentää tulosten

kehittymistä. Tämä korostaa järjestelmällisen seurannan sekä tiiviimmän yhteistyön tarvetta hyvinvointialueen kanssa.

10. Rakennusvalvonta vastaa Vantaan rakentamisen ohjauksesta ja lupamenettelyistä, ja palvelun laatu on pysynyt hyvänä lainsäädäntömuutoksista ja rakentamisen matalasuhdanteesta huolimatta. Lupamäärien lasku ja suurten hankkeiden vähäisyys ovat heikentäneet rakennusvalvonnan taloutta, ja uudet lakisääteiset velvoitteet lisäävät työmäärää. Osaajapula ja pitkä perehdytysaika korostavat tarvetta varmistaa riittävät resurssit ja henkilöstön pysyvyys, jotta viranomaistehtävät voidaan hoitaa laadukkaasti ja toimintavarmuus turvata myös tulevina vuosina.

11. Kiinteistöt ja tilat -palvelualueella käynnistyi vuonna 2025 asiakkuuksien kehittämisprojekti, jolla yhdenmukaistetaan toimintatapoja ja parannetaan asiakaslähtöisyyttä. Palvelualueen taloutta heikensivät tonttikysynnän lasku, epävarma markkinatilanne ja lunastuslain muutoksen tuomat kustannusnousut. Yritysten houkuttelemiseen Vantaalle edellyttää riittävää ja tarpeisiin sopivaa tonttitarjontaa, jota on vahvistettava tiiviillä yhteistyöllä asemakaavoituksen, infrarakentamisen ja elinvoimapalvelujen kanssa.

12. Kaupungilla on laadittu sisäilma-asioihin menettelytapaohje, jossa on kuvattu sisäilmaprosessin vaiheet ja eri tahojen vastuut. Sisäilmaongelmien syiden selvittäminen ja hoitaminen edellyttävät moniammatillista yhteistyötä. Korjattujen tilojen sisäilman laadun lisäksi koettuja terveyshaittoja tulisi seurata. Laajempaa korjausta vaativien kohteiden määrä on viime vuosina vähentynyt. Tiedotusta on edelleen kehitettävä.

13. Kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen kysyntä on korkealla tasolla ja jonot VAV:n asuntoihin ovat pitkät. Asuntotuotantoa on hidastanut erityisesti tonttipula. Vuonna 2025 valmistui 174 uutta asuntoa. Jatkossa tuotantoa vähentävät valtion tekemät leikkaukset tuetun asuntotuotannon

korkotukilainavaltuuksiin. Tarkastuslautakunta on huolissaan muutoksen vaikutuksesta segregaatioon ja asunnottomuuteen. Asukkaiden maksuvaikeuksien ja häätöjen lisääntyminen ovat huolestuttava kehityssuunta.

Puheenjohtajan tervehdys

Hyvät kuntalaiset, viranhaltijat, luottamushenkilöt ja muut lukijat. Tarkastuslautakunnan yhtenä tehtävänä on tuottaa kuntalaisille ja päätöksentekijöille tietoa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta ja kaupungin toiminnan tuloksellisuudesta. Samalla se tuo kaupungin ylintä päätösvaltaa käyttävälle valtuustolle taustatietoa päätöksenteon tueksi.

Maailmantilanteen epävarmuus sekä Suomen ja Vantaan heikko taloustilanne näkyvät valtuustokauden 2025–2029 tarkastuslautakunnan ensimmäisessä arviointikertomuksessa.

Vuoden 2025 sitovista 30 talousarviotavoitteesta jäivät kokonaan toteutumatta muun muassa talouteen, asuntotuotantoon ja työttömyyden vähentämiseen liittyvät tavoitteet. Koulukiusaamisen vähentämiseen ja lukutaidon kehittymiseen liittyvät tavoitteet etenivät jälleen heikosti. Kaupungin taloudellinen asema jatkoi heikkenemistään vuonna 2025 toista vuotta peräkkäin. Talouskehitystä heikensivät erityisesti verotulojen heikko kehitys, työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu sekä maanmyyntitulojen merkittävä vähentyminen. Samaan aikaan investointitaso pysyi korkeana, minkä seurauksena kaupungin lainakanta kasvoi.

On selvää, että erityisesti vaikeassa taloustilanteessa tarvitaan taloutta tasapainottavia toimia. Päätöksiä tulee tehdä aiempaa tietopohjaisemmin ja tutkittuun tietoon perustuen sekä epävarmaa toimintaympäristöä ennakoiden. Päätöksenteon taustaksi on siksi tarpeen tehdä vaikutusten ennakkoarviointia, kulloisenkin päätöksen kannalta tarkoituksenmukaisessa laajuudessa, sekä pyrkiä tunnistamaan erityisesti taloutta tasapainottavien toimien pidemmän aikavälin vaikutuksia.

Tarkastuslautakunta tulee tällä valtuustokaudella kiinnittämään huomiota muun muassa tiedolla johtamisen pitkäjänteiseen kehittämiseen, strategisen ohjauksen vaikuttavuuteen ja talouden tasapainottamisen etenemiseen. Lautakunta tulee lisäksi esimerkiksi tarkastelemaan, miten työllisyys- ja kotoutumispalveluiden vaikuttavuus kehittyy ja miten kaupungin historian suurimman investoinnin, Vantaan ratikan, rakennusvaihe toteutuu.

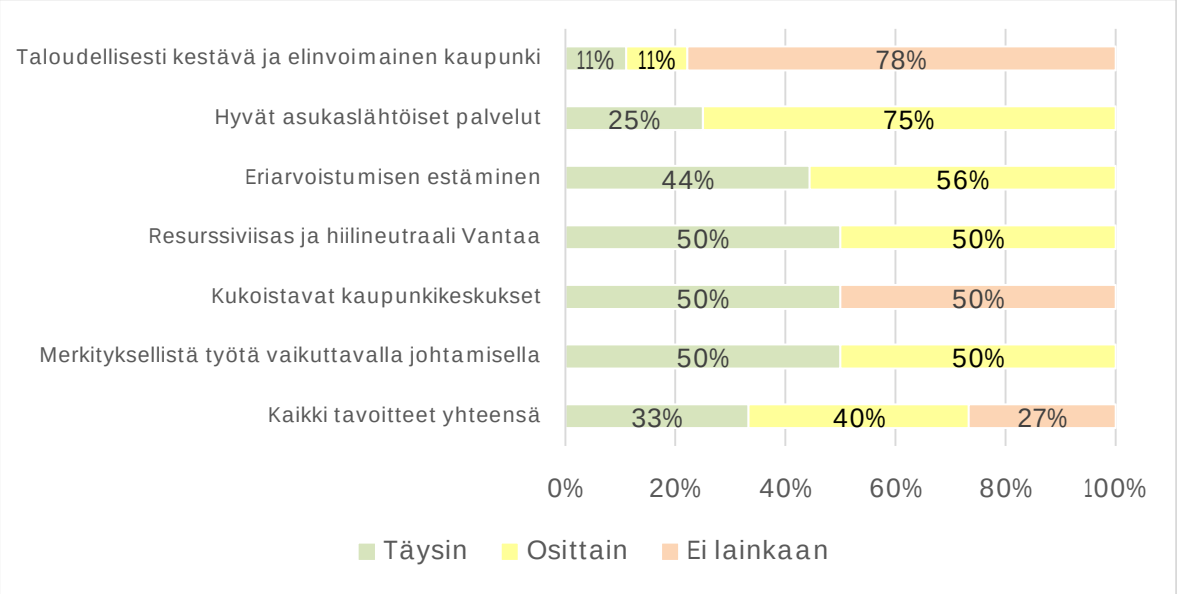
Tia Seppänen, tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

1. Tavoitteiden toteutuminen

1.1 Vuoden 2025 sitovien tavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2025 oli asetettu 30 sitovaa tavoitetta. Alla olevassa kuviossa on esitetty tavoitteiden tilinpäätösraportoinnin mukaiset toteumat painopistealueittain. Lisäksi esitetään kokonaistoteuma.

Kuvio: Sitovien tavoitteiden raportointi vuoden 2025 tilinpäätöksessä.

Tavoitteista kokonaan toteutuneeksi raportoitiin 33 prosenttia, osittain toteutuneeksi 40 prosenttia ja ei lainkaan toteutuneeksi 27 prosenttia. Tavoitteiden toteumatilanne on heikompi kuin vuotta aiemmin.

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki		
Sitova tavoite vuodelle 2025	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
1.1 Hallittu käyttötalouden menokehitys	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Muu havainto
1.2 Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot vuodelle 2025 25,4 milj. euroa	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Muu havainto

1.3 Sote- ja Pela -kiinteistöjen, asunto-omaisuuden sekä ulkopaikkakunnilla sijaisevien kiinteistöjen myynnit etenevät markkinatilanne huomioon ottaen	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Muu havainto
2.1 Työttömyys vähenee taloussuunnitelmakaudella 2024–2027 koronaa edeltävälle vuoden 2019 tasolle	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Muu havainto
2.2 Työpaikkamäärältään merkittävien yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä kasvaa	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Muu havainto
3.1 MAL-asuntotavoitteet toteutuvat	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Muu havainto
3.2 Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 400 asuntoa	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Muu havainto
3.3 Tapahtumat lisäävät kaupungin elinvoimaa ja viihtyvyyttä	Tavoite toteutui täysin.	
3.4 Vantaan vetovoima ja pitovoima paranee	Tavoite toteutui osittain.	Ei toteutunut lainkaan.

Toteutumattomat taloustavoitteet (1.1–1.3, 2.1–2.2 ja 3.1–3.2):

Talouteen, työllisyyteen ja rakentamiseen liittyvät tavoitteet jäivät merkittävästi toteutumatta. Tulosten heikkous liittyy laajaan talouden matalasuhdanteeseen sekä rakentamisen poikkeuksellisen voimakkaaseen hiipumiseen. Kaupungin heikko taloudellinen asema johtui erityisesti tulopohjan olennaisesta heikentymisestä. Verotulot jäivät noin 46 miljoonaa euroa talousarviota pienemmiksi ja maanmyyntitulot noin 21 miljoonaa euroa ennakoitua alemmiksi. Rakentamisen pysähtyminen heikensi tonttimarkkinoita. Työttömyys nousi ennätykselliselle tasolle, lähes 15 prosenttiin, ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannukset kasvoivat noin 20 miljoonalla eurolla. Kokonaisarviona kaupungin talouden tasapainottamisen tarve on erittäin kriittinen. Taloustilannetta arvioidaan laajemmin arviointikertomuksen talousosiossa.

Sitova tavoite 3.4 Vantaan vetovoima ja pitovoima paranee.

Tavoitetta seurattiin kahdella mittarilla:

- Vetovoima: Lähtötaso 3,10, tavoitetaso 3,20 ja toteuma 3,14.
- Pitovoima: Lähtötaso 3,43, tavoitetaso 3,53 ja toteuma 3,37.

Tarkastuslautakunta katsoo, että tavoite ei toteutunut lainkaan. Vetovoima parani hieman lähtötasoon nähden, mutta tavoitetasoa ei saavutettu. Pitovoiman osalta tavoitetasoa ei saavutettu, ja mittarin toteuma heikkeni lähtötasosta. Kummankaan mittarin tavoitetasoa ei saavutettu, ja kehitys jäi kokonaisuutena tavoitteen edellyttämästä.

Hyvät asukaslähtöiset palvelut		
Sitova tavoite vuodelle 2025	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastus-lautakunta
4.1 Kuntalaisten fyysinen aktiivisuus lisääntyy	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
4.2 Kootaan systemaattinen malli lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönottoon	Tavoite toteutui täysin.	
6.1 Perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat	Tavoite toteutui osittain.	Ei toteutunut lainkaan.
7.1 Tikkurilan osaamiskampushankkeessa yhteiskehitetään asiakaslähtöistä palvelukokonaisuutta yritys- ja henkilöasiakkaiden tarpeisiin. Palvelukokonaisuudella on yhteinen palvelukartta ja valmius yhteiseen, organisaatiorajat ylittävään asiakasohjaukseen	Tavoite toteutui osittain.	

Sitova tavoite 4.1 Kuntalaisten fyysinen aktiivisuus lisääntyy.

Tavoitetta seurattiin kahdella mittarilla:

- Terveysliikuntasuositusten mukaan liikkuvien %-osuus nousee.
- Hyvinvointivalmennukseen osallistuneiden toimintakyky paranee.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota tavoitteen raportointiin. Tarkastuslautakunta arvioi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä vuoden 2025 arviointisuunnitelman mukaisesti erityisesti fyysisen aktiivisuuden näkökulmasta. Arvioinnin yhteydessä havaittiin, että tilinpäätöksen sitovien tavoitteiden raportoinnissa on

ensimmäisen mittarin osalta virheellisesti esitetty kansalliset toteumat Vantaan tietoina. Raportointivirhe ei kuitenkaan vaikuta tavoitteen kokonaistoteuman arviointiin. Terveysliikuntasuositusten mukaan liikkuvien osuus oli hieman kasvanut 8.–9. luokkalaisten ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoilla, lukiolaisilla osuus oli laskenut. Toisen mittarin osalta tavoitetaso ylittyi. Tarkastuslautakunta katsoo, että sitova tavoite toteutui osittain, mutta korostaa jatkossa raportoinnin oikeellisuuden merkitystä.

Sitova tavoite 6.1 Perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat.

Tavoitetta seurattiin kahdella mittarilla:

- Lukuseula-testi (2. luokka ja 7. luokka).
- Funa-matemaattisten perustaitojen arviointi (3. luokka ja 7. luokka).

Tarkastuslautakunta katsoo, että tavoite ei toteutunut lainkaan. Lukutaidon osalta tavoitetaso saavutettiin vain 2.-luokkalaisten S2-oppilaiden osalta. Matemaattisten taitojen kehittymistä ei voida arvioida mittarin mukaisesti koska Funa-testi ei ole enää käytössä Vantaalla.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoiteraportointi on vaikeaselkoinen. Tavoitteen lähtötasoksi on asetettu Kuntaraportin 6/2024 tulokset, jotka on esitetty tavoitteen yhteydessä. Tavoitetasona on, että vuonna 2025 tulokset paranevat 2. ja 7. luokkalaisilla kahdella prosenttiyksiköllä verrattuna Kuntaraportin 6/2024 tuloksiin. Toteumaraportoinnissa vuoden 2025 tuloksia on kuitenkin verrattu elokuun 2024 Kuntaraportin tuloksiin eikä tavoitteessa esitettyyn lähtötasoon. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota raportoinnin vertailukelpoisuuteen ja kehottaa jatkossa panostamaan raportoinnin oikeellisuuteen. Tuloksissa toisen luokan oppilaiden lukutaito on hieman parantunut, mutta seitsemännen luokan oppilaiden lukutaito heikentynyt. Lukutaidon parantamiseen tulee siis jatkossakin panostaa voimakkaasti.

Matemaattisia taitoja koskevassa raportoinnissa on tuotu esiin Vantaan koulujen sijoittumista kansallisen koulutuksen arviointikeskus Karvin toteuttamassa 7. luokkalaisten matemaattisten taitojen arvioinnissa. Tämän mittauksen perusteella matemaattinen osaaminen ei ole parantunut. Kolmannen vuosiluokan osalta mittauksia ei ole tehty vuoden 2023 jälkeen.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan lukutaidon ja matemaattisten taitojen arviointiin tulisi jatkossa löytää kuvaavat ja pysyvät mittarit, joita käytetään systemaattisesti pidemmän aikasarjan muodostamiseksi toimialan päätöksenteon tukena.

Eriarvoistumisen estäminen		
Sitova tavoite vuodelle 2025	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
9.1 Lasten ja nuorten turvallisuuden tunne lisääntyy ja kiusaaminen vähenee.	Tavoite toteutui osittain.	Ei toteutunut lainkaan.
9.2 NEET-nuorten määrän kasvu kääntyy laskuun.	Tavoite toteutui täysin.	
9.3 Rakennetaan kaupungille vaikuttava segregaatiota ehkäisevä ohjelma.	Tavoite toteutui osittain.	Muu havainto.
10.1 Business Vantaa -yrityspalvelut edesauttavat maahanmuuttajataustaisten yrittäjyyttä ja sitä kautta edesauttavat segregaation torjuntaa	Tavoite toteutui täysin.	
10.2 Vantaan kaupunkikeskusten palvelutaso paranee lisäten elinvoimaa ja vähentäen alueellista eriytymistä	Tavoite toteutui osittain.	Ei toteutunut lainkaan.
10.3 Arvioidaan segregaation purkamisen keinojen vaikuttavuutta Vantaalla ja tehdään kansallista sekä kansainvälistä vertailua. Työn tulee sisältää ainakin kaavoitus- ja asuntopolitiikka, elinkeinopolitiikka, työllisyyspolitiikka, positiivisen erityiskohtelun ohjelman arviointi ja koulujen tasa-arvorahoituksen sekä kotoutumispalveluiden vaikuttavuuden	Tavoite toteutui osittain.	Muu havainto

arviointi. Tavoitteena on löytää vaikuttavimmat keinot asuinalueiden välisen segregaation purkamiseksi		
12.1 Asuinalueiden eriarvoistuminen vähenee	Tavoite toteutui täysin.	Muu havainto
13.1 Äänestysaktiivisuus kunta- ja aluevaaleissa kasvaa	Tavoite toteutui osittain.	
14.1 Kaupungin palvelut ja toimialat toteuttavat kotoutumista	Tavoite toteutui täysin.	

Sitova tavoite 9.1 Lasten ja nuorten turvallisuuden tunne lisääntyy ja kiusaaminen vähenee.

Tavoitetta seurattiin kahdella mittarilla:

- Viikoittain kiusaamista kokeneet (%) (KTK).
- Kartoitetaan lasten ja nuorten turvattomiksi kokemat paikat ja tilanteet.

Tarkastuslautakunta katsoo, että tavoite ei toteutunut lainkaan. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota mittareiden keskinäiseen painoarvoon. Tavoitteen on tilinpäätöksessä arvioitu toteutuneen osittain. Tarkastuslautakunta kiinnitti käymässään keskustelussa huomiota mittareiden painoarvoon suhteessa toisiinsa. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan ensimmäinen mittari on painoarvoltaan merkittävämpi ja vastaa paremmin suoraan tavoitteeseen. Koska kiusaaminen ei ole vähentynyt tavoitellulla tavalla, vaan on pikemminkin heikentynyt lähtötasosta, lautakunta arvioi tavoitteen jääneen toteutumatta kokonaan. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan jatkossa voisi harkinta, olisiko mittareiden välillä syytä tehdä painotuksia sellaisten tavoitteiden kohdalla, joihin liittyy useita mittareita.

Segregaatioon liittyvät sitovat tavoitteet 9.3, 10.3 ja 12.1.

Tavoitteet ovat yhteydessä toisiinsa ja lähestyvät samaa ongelmaa eri näkökulmista. Joiltakin osin eri tavoitteiden mittareissa esiintyy myös samoja elementtejä. Ilmiön monimuotoisuus edellyttää laajoja selvityksiä ja arviointeja, joita on

nyt aloitettu. Kokonaisuutena työ on vielä kesken. Tarkastuslautakunta suosittelee jatkokehittämään mittareita niin, että ne mittaisivat mahdollisimman täsmällisesti segregaatiota ilmiönä ja mahdollistaa pidemmän aikavälin vaikuttavuuden seurannan. Tavoitteen 10.3 toteutumista on vaikea arvioida sen laajuuden takia.

Sitova tavoite 10.2 Vantaan kaupunkikeskusten palvelutaso paranee lisäten elinvoimaa ja vähentäen alueellista eriytymistä.

Tavoitetta seurattiin yhdellä mittarilla:

- Keskustojen elinvoimaluku (Vantaan kaikki kaupunkikeskukset): Lähtötaso 1,942, tavoitetaso 2 ja toteuma 1,929.

Keskustojen elinvoimaluvussa ei saavutettu tavoitetasoa, ja toteuma heikkeni myös lähtötasoon verrattuna. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan sitova tavoite ei toteutunut.

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa		
Sitova tavoite vuodelle 2025	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Tavoite toteutui osittain.	
20.1 Edistetään luonnon monimuotoisuutta Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla	Tavoite toteutui täysin.	
22.1 Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti.	Tavoite toteutui täysin.	Muu havainto
22.2 Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Tavoite toteutui osittain.	

Sitova tavoite 22.1 Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti.

Tavoitetta seurattiin yhdellä mittarilla:

- Vantaan ratikan allianssien rakentamisvaiheen (TAS-vaihe) toteuttamisesta on päätetty.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan tarkistetun hankesuunnitelman marraskuussa 2025. Tarkistetussa suunnitelmassa Vantaan rahoitusosuus kasvoi noin 90 miljoonalla eurolla aiempaan verrattuna. Kyseessä on Vantaan historian suurin yksittäinen investointi, joka lisää merkittävästi kaupungin lainakantaa sekä pitkän aikavälin rahoitus- ja korkokustannuksia. Hankkeen arvioidaan kuitenkin tuottavan kiinteistötaloudellisia hyötyjä, jotka kattavat suurelta osin ratikan pitkän aikavälin kustannuksia. Tarkastuslautakunta katsoo, että ratikkahankkeen laajuus ja taloudellinen merkitys edellyttävät pitkäjänteistä kustannus- ja tulonmuodostuksen seurantaa sekä valtuuston ajantasaisen tiedonsaannin varmistamista.

Kukoistavat kaupunkikeskukset		
Sitova tavoite vuodelle 2025	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
24.1 Vantaalaisten tunne asuinalueensa turvallisuudesta paranee	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Huomio
27.1 Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus paranee	Tavoite toteutui täysin.	

Sitova tavoite 24.1 Vantaalaisten tunne asuinalueensa turvallisuudesta paranee.

Tavoitetta seurattiin yhdellä mittarilla:

- Turvallisuuskyselyn kysymys ”kuinka turvalliseksi koet oman naapuruston, oman asuinalueen ja Vantaan kaupungin?” (vastausasteikko 1–5).

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota tavoitteen raportointiin. Vuoden 2025 tavoitteena oli mittarissa tapahtuva myönteinen kehitys. Vuoden 2025 kyselyn perusteella 58 prosenttia vastaajista koki oman naapurustonsa turvalliseksi, 43 prosenttia oman asuinalueensa turvalliseksi ja 20 prosenttia Vantaan kaupungin turvalliseksi asuinympäristöksi. Koska mittarin lähtötasoa ei ole raportoitu, kehityksen suuntaa on vaikea arvioida vertailukelpoisesti. Raportoinnin mukaan turvallisuuden tunne on heikentynyt.

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella		
Sitova tavoite vuodelle 2025	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastus-lautakunta
29.1 Saatavuuden toimenpideohjelmassa (2023–24) tunnistettujen vaikuttavien toimintatapojen varmistaminen ja jatkokehittäminen kaupunkitasoisesti ja toimialoittain	Tavoite toteutui täysin.	
30.1 Kaikki sairauspoissaolot vähenevät ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät.	Tavoite toteutui osittain.	Muu havainto

Sitova tavoite 30.1 Kaikki sairauspoissaolot vähenevät ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät.

Tavoitetta seurattiin yhdellä mittarilla:

- Sairauspoissaoloprosentti: kokonaistilanne ja mielenterveysperusteiset poissaolot.

Tarkastuslautakunta on tavoitteen toteumasta samaa mieltä. Henkilöstökertomuksen mukaan sairauspoissaolot ovat hieman laskeneet kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialalla, mutta nousseet kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla sekä konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla. Mielenterveysperusteiset sekä tuki- ja liikuntaelinsairauksien aiheuttamat poissaolot ovat vähentyneet edellisvuoteen verrattuna. Mielenterveysperusteiset poissaolot laskivat merkittävästi.

Johtopäätökset:

Tarkastuslautakunta oli tilinpäätösraportoinnin kanssa eri mieltä ja katsoi, etteivät seuraavat sitovat tavoitteet toteutuneet lainkaan:

3.4 Vantaan vetovoima ja pitovoima paranee,

6.1 Perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat,

9.1 Lasten ja nuorten turvallisuuden tunne lisääntyy ja kiusaaminen vähenee,

10.2 Vantaan kaupunkikeskusten palvelutaso paranee lisäten elinvoimaa ja vähentäen alueellista eriytymistä.

Lisäksi lautakunta esitti kahden tavoitteen osalta huomion raportointiin liittyen. Lautakunta teki myös muita havaintoja 12 tavoitetta koskien.

Vuodelle 2025 asetettujen sitovien tavoitteiden määrää on vähennetty noin kolmanneksella, mitä tarkastuslautakunta pitää myönteisenä kehityssuuntana. Tavoiteasetannassa tulisi jatkossa keskittyä toiminnan kannalta keskeisimpiin tavoitteisiin ja panostaa niiden selkeään ja luotettavaan mittarointiin. Lisäksi tavoitetasoja olisi syytä suhteuttaa väestönkasvuun niissä mittareissa, joihin väestönkehityksellä on merkittävä vaikutus.

Tavoiteraportoinnin perusteella tarkastuslautakunta on edelleen huolissaan lukutaidon kehityssuunnasta sekä koulukiusaamisen yleisyydestä. Vaikka toisen luokan oppilaiden lukutaito on hieman parantunut, on vastaavasti seitsemännen luokan oppilaiden lukutaito heikentynyt. Samoin koulukiusaamisen osalta kehitys ei ole ollut tavoitellun suuntaista: kiusaaminen ei ole vähentynyt, ja 8.–9.-luokkalaisten osalta se on jopa lisääntynyt panostuksista huolimatta. Lisäksi tarkastuslautakunta esittää huolensa kaupungin taloudellisen aseman heikentymisestä ja sen vaikutuksesta asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Suositukset:

Lukutaidon ja matemaattisten taitojen arviointiin tulisi löytää kuvaavat ja pysyvät mittarit, joita käytetään systemaattisesti pidemmän aikasarjan muodostamiseksi toimialan päätöksenteon tukena.

Tarkastuslautakunta nostaa harkittavaksi voisiko saman tavoitteen eri tasoisille mittareille määritellä painoarvot.

Segregaatiokehityksen hidastaminen ja purkaminen sekä haittavaikutusten torjuminen on tärkeää. On oleellista saada luotua segregaatiokehityksen torjuntaan ja haittavaikutusten hallintaan vaikuttavat ohjauskeinot ja sopivat mittarit.

1.2 Strategiakauden 2022–2025 yhteenvetoa

Strategian valmistelu ja hyväksyminen

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Vantaan valtuustokauden 2022–2025 strategia valmisteltiin poliittisen- ja virkamiesjohdon tiiviissä yhteistyössä. Lisäksi valmisteluun osallistuivat vaikuttamistoimielimet, yritykset, järjestöt ja kuntalaiset. Myös koko kaupungin henkilöstölle tehtiin strategiaan liittyvä arvokysely keväällä 2021. Vantaan kaupungin strategia 2022–2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 31.1.2022.

Strategian sisällöstä ja toteutuksesta

Vantaan strategian keskeisen sisällön muodostivat visio ja arvot sekä kuuteen painopisteeseen jäsennetyt valtuustokauden strategiset tavoitteet ja niille asetetut mittarit. Valtuustokaudelle asetettiin yhteensä 30 strategista tavoitetta.

Strategiaa toteutettiin valtuustotasoisten sitovien vuositavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tuloskorttien avulla. Sitovat tavoitteet ovat kuntalain 110 §:n mukaisia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Sitovilla tavoitteilla edistetään valtuustokauden strategisten tavoitteiden toteuttamista. Kaikista strategisista tavoitteista ei aseteta sitovia vuositavoitteita, mutta näitäkin tavoitteita edistetään toimialojen ja palvelualueiden omilla tavoitteilla ja tuloskorteilla. Valtuusto seurasi sitovien tavoitteiden edistymistä kolme kertaa vuodessa osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Jatkossa tarkastellaan sitovien vuositavoitteiden toteutumista koko strategiakaudella 2022–2025.

Sitovat vuositavoitteet

Sitovia vuositavoitteita asetettiin valtuustokaudella 2022–2025 yhteensä 154. Oheisessa taulukossa koottuna vuositavoitteiden määrät jaoteltuna strategian painopistealueisiin. Tavoitteiden määrän vaihteluväli oli 30–45.

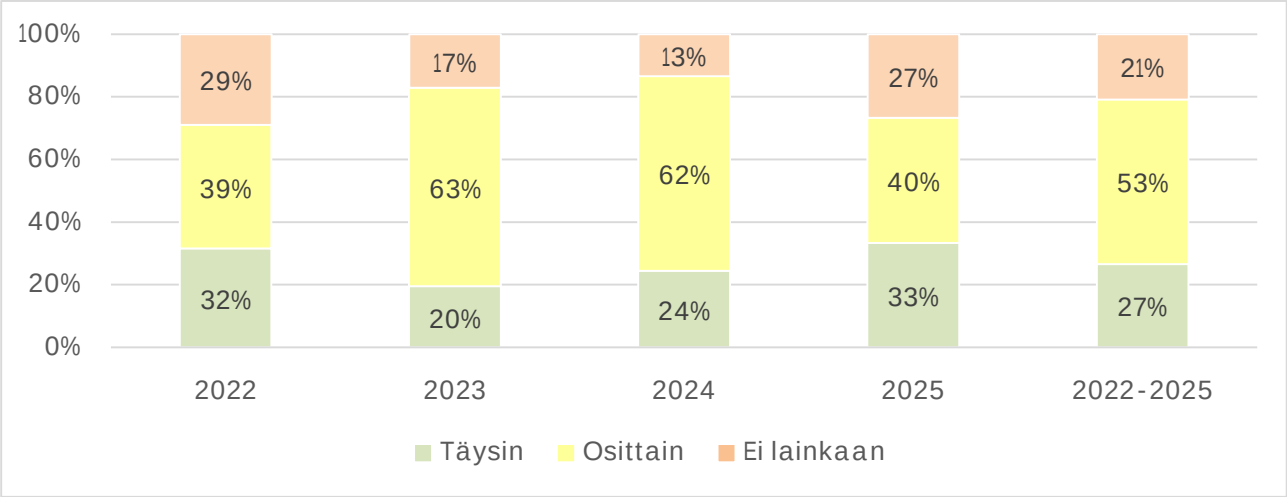
Taulukko: Valtuustokauden 2022–2025 vuositavoitteiden määrä.

Strategian painopistealueet	2022	2023	2024	2025	Painopiste-alue yhteensä
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki	12	16	15	9	52
Hyvät asukaslähtöiset palvelut	8	6	11	4	29
Eriarvoistumisen estäminen	5	6	8	9	28
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa	3	5	4	4	16
Kukoistavat kaupunkikeskukset	5	5	3	2	15
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella	5	3	4	2	14
Kaikki tavoitteet yhteensä	38	41	45	30	154

Eniten vuositavoitteita kohdistui painopisteeseen *Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki* ja vähiten painopisteeseen *Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella*.

Sitovien vuositavoitteiden toteutuminen valtuustokaudella

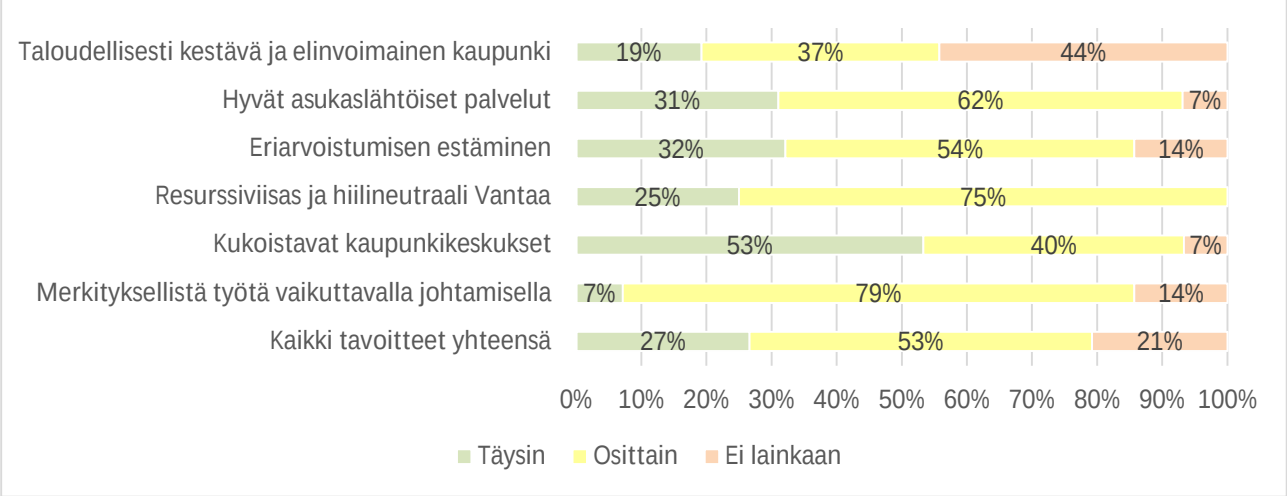
Kaavio: Strategisten vuositavoitteiden toteuma valtuustokaudella.

Valtuustokaudella vuositavoitteista toteutui raportoinnin mukaan kokonaan 27 prosenttia, osittain 53 prosenttia ja 21 prosenttia tavoitteista ei toteutunut lainkaan. Joka vuosi yli 70 prosenttia vuositavoitteista raportoitiin kokonaan tai osittain toteutuneeksi.

Vuositavoitteiden toteuma painopistealueittain

Kuvio: Strategiakauden 2022–2025 vuositavoitteiden toteuma painopistealueittain.

Parhaiten toteutuivat painopisteen *Kukoistavat kaupunkikeskukset* painopisteen tavoitteet, joista 53 prosenttia raportoitiin kokonaan toteutuneeksi. *Resurssiviisas*

ja hiilineutraali Vantaa oli ainoa kokonaisuus, jossa yhtäkään tavoitetta ei raportoitu kokonaan toteutumattomaksi.

Selvästi heikoiten toteutuivat *Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki* painopisteen tavoitteet, joista 44 prosenttia raportoitiin kokonaan toteutumattomiksi. Koko maan talous- ja työttömyysluvut heikkenivät voimakkaasti etenkin strategiakauden loppupuolella, joka heijastui negatiivisena vaikutuksena kaupungin talouteen ja vaikutti merkittävästi tämän painopistealueen tavoitteiden toteumiin.

Haastavaksi osoittautui myös vuosina 2023–2025 tavoitteena ollut 2. ja 7. luokkalaisten lukutaidon parantaminen (S1 ja S2 oppilaita verrattiin erikseen). Lukutaitotestien tulokset vaihtelivat vuosittain mutta selvää paranemista eri ryhmien lukutaidossa ei saavutettu ja vuonna 2025 tulokset pääosin heikentyivät. Vuosina 2023–2025 tavoitteena oli myös 3. ja 7. luokkalaisten matemaattisten taitojen parantaminen, mutta matemaattisista taidoista ei saatu vuosittaisia Vantaata koskevia vertailutuloksia, vaan vain valtakunnallista vertailua.

Tarkastuslautakunnan arviointi vuositavoitteiden 2022–2025 toteutumisesta

Seuraavassa taulukossa on tavoitemäärät vuosilta 2022–2025, joista tarkastuslautakunta oli eri mieltä toteumasta, ei voinut arvioida tavoitetta, huomautti mittarista tai raportoinnista tai teki jonkun muun havainnon. Suluissa oleva prosenttiluku kertoo, kuinka suureen osaan tavoitteista huomiot kohdistuivat.

	2022	2023	2024	2025	Yhteensä 2022–2025
Eri mieltä toteutumasta	2	2	3	4	11 (7 %)
Ei voi arvioida	0	2	1	0	3 (2 %)
Huomautus mittari tai raportointi	8	5	2	2	17 (11 %)
Muu havainto	4	2	4	12	22 (14 %)
Yhteensä	14	11	10	18	53 (34 %)

Tarkastuslautakunta oli eri mieltä 11 tavoitteen raportoidusta toteumasta. Raportoinnista tai mittaroinnista huomautettiin 17 tavoitetta, joista kolmen osalta lautakunta totesi, että tavoitetta ei puutteellisen mittarin tai raportoinnin perusteella voi arvioida. Raportoinnin huomiot koskivat epätäsmällistä tai vajaaksi jäänyttä raportointia, vertailutietojen tai mittarin lähtötason puuttumista. Muissa havainnoissa tarkastuslautakunta esimerkiksi ilmaisi huolensa tavoitteiden toteuman osoittamasta asian tilasta. Vuonna 2025 lautakunta nosti havainnoissaan taloustavoitteiden toteutumattomuuden yhteydessä esiin kaupungin talouden heikon tilanteen. Strategiakaudella tapahtui raportoinnissa myös positiivista kehitystä. Esimerkiksi raportointia kehitettiin kirjaamalla monta mittaria sisältäviin tavoitteisiin mittarikohtaiset toteumat.

Johtopäätökset:

Vantaan valtuustokauden 2022–2025 kaupunkistrategia valmisteltiin laajassa yhteistyössä. Strategian toteuttamiseen kytkettiin laaja joukko sitovia vuositavoitteita. Toimialojen, palvelualueiden ja palveluyksiköiden tuloskorteissa kaupunkitasoiset tavoitteet jaoteltiin oman toimialan, palvelualueen tai palveluyksikön tavoitteiksi. Valtuusto seurasi strategian vuositavoitteiden toteutumista osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Suurin osa strategiakaudella asetetuista vuositavoitteista raportoitiin kokonaan tai osittain toteutuneeksi. Parhaiten toteutuivat kaupunkikeskuksen kehittämiseen liittyvät tavoitteet ja heikommin talouteen ja työllisyyteen liittyvät tavoitteet. Talous- ja työllisyystavoitteiden huonoon toteumaan oli pääsyynä valtuustokauden loppua kohti voimakkaasti koko maassa heikentynyt talous- ja työllisyystilanne.

Tarkastuslautakunta korosti vuosittaisissa tavoitearvioinneissaan täsmällisen raportoinnin ja mittarien selkeyden ja ajantasaisuuden merkitystä.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta toteaa tavoitteiden mittarien ja raportoinnin kehittämisen olevan jatkuva kehityskohde. Tavoitteet tulisi määritellä täsmällisemmin. Mittareiden tulee olla selkeitä ja aidosti mitata asetettua tavoitetta, ja tavoitetasot on asetettava realistisesti huomioiden vallitseva taloustilanne.

1.3 Konserniyhteisöjen tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.11.2024 kaupungin talousarvion yhteydessä tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Näillä tavoitteilla ohjataan tytäryhteisöjen omaa tavoitteenasettelua, ja valtuuston ohjaus on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon ilmaisemista.

Suuret tytäryhtiöt
Suurille tytäryhtiöille asetetut tavoitteet on jaoteltu talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen. Vastuullisuustavoitteet perustuvat yhtiöiden omiin vastuullisuusohjelmiin, jotka huomioivat kaupungin omistajapoliittiset linjaukset, resurssiviisauden tiekartan sekä kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen.

Alla olevaan taulukkoon on koottu suurten tytäryhtiöiden vuoden 2025 tilinpäätöksen mukaiset toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteumat. Taulukkoa seuraavassa tekstissä tavoitteiden toteutumista käsitellään yhtiöittäin.

Taulukko: Suurten tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutuminen.

Yhtiö	Toteutui täysin	Toteutui osittain	Ei toteutunut lainkaan	Ei tietoa	Tavoitteita yhteensä
Vantaan Energia	2 (33 %)	2 (33 %)	1 (17 %)	1 (17 %)	6
VAV	8 (73 %)	1 (9 %)	2 (18 %)		11
Vantti	8 (73 %)	2 (18 %)		1 (9 %)	11
VTK	7 (88 %)	1 (12 %)			8
Mercuria	9 (90 %)		1 (10 %)		10
Yhteensä	34 (74 %)	6 (13 %)	4 (9 %)	2 (4 %)	46

Vantaan Energia Oy

Yhtiölle oli asetettu kuusi tavoitetta. Talouteen liittyvä kestävän ja vastuullisen taloudenpidon kokonaistavoite toteutui osittain: liikevoitto jäi tavoitetasosta ja heikkeni edellisvuodesta, mutta pääomatehokkuus, osingonjako ja vakavaraisuus saavutettiin. Henkilöstöön liittyvä tyytyväisyystavoite toteutui ja parani edellisvuodesta. Toiminnallisuuden ja laadun osalta työturvallisuustavoite ei toteutunut; työtapaturmia sattui seitsemän, mikä oli enemmän kuin edellisvuonna. Vastuullisuustavoitteista materiaalitehokkuus toteutui täysin ja ilmastonmuutoksen hillintään liittyvä tavoite osittain. Lämmityksen edullisuustavoite saavutettiin, mutta päästölaskennan tulokset valmistuvat myöhemmin. Energiatoimitukset olivat luotettavia sekä sähkön että lämmön osalta.

VAV Yhtymä Oy

VAV:lle oli asetettu 11 tavoitetta. Taloustavoitteet toteutuivat kokonaan: keskivuokra alitti markkinavuokran tavoitteen mukaisesti, asuntotuotantotavoite saavutettiin ja kiinteistöjen ylläpitokustannusten kasvu jäi tavoitetta pienemmäksi. Toiminnallisuuden ja laadun osalta asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden

tavoite toteutui osittain, ja asiakastyytyväisyystavoite ei toteutunut. Tulos parani, mutta jäi tavoitetasosta. Henkilöstötavoitteista terveysperusteiset poissaolot toteutuivat, mutta työtyytyväisyys jäi alle tavoitetason ja alle alan vertailuarvojen. Neljä vastuullisuustavoitetta toteutuivat kokonaisuudessaan. VAV oli myös erillisarvioinnin kohteena, ja arvioinnista voi lukea arviointikertomuksen kohdasta 13.

Vantaan tilapalvelut Vantti Oy

Yhtiölle asetettiin 11 tavoitetta. Tilikauden tulos oli positiivinen, mutta jäi tavoitetasosta ja toteutui siten osittain. Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet toteutuivat täysin: asiakastyytyväisyys parani tavoitetta enemmän ja puhtauspalvelujen kustannustehokkuus oli tavoitteen mukainen. Henkilöstötavoitteet toteutuivat kokonaan; työtyytyväisyys saavutti tavoitetason ja sairauspoissaolot alittivat sen. Vastuullisuustavoitteista kolme toteutui täysin ja yksi osittain. Ruokatuotannon hiilijalanjälkimittarin käyttöönotto siirtyi vuoteen 2025, eikä tuloksia ollut vielä tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä saatavilla.

VTK Kiinteistöt Oy

Yhtiölle asetetuista kahdeksasta tavoitteesta taloustavoitteet toteutuivat kokonaan. Omavaraisuusaste, Vivamus Kiinteistöjen tulos ja vuokrausaste ylittivät tavoitetasonsa ja kehittyivät myönteisesti edellisvuoteen verrattuna. Toiminnallisuus- ja laatutavoitteet toteutuivat kokonaan: peruskorjauksiin käytettiin määritelty osuus liikevaihdosta ja asiakastyytyväisyys oli tavoitetason mukainen. Henkilöstön työhyvinvointi oli asetetulla tasolla. Vastuullisuustavoitteista energiatehokkuus toteutui täysin, mutta energiakatselmusten toimenpiteitä ei saatu toteutettua kaikilta osin.

Mercuria kauppaoppilaitos Oy

Yhtiölle asetettiin kymmenen tavoitetta, jotka yhtä lukuun ottamatta toteutuivat täysin. Nettotulos ylitti tavoitetason, ja rakennusten vuosittaiset toimenpiteet toteutettiin hiilineutraalisti ja resurssiviisaasti rakennusten tuleva käyttöikä huomioiden. Opiskelija- ja työelämäpalautteet ylittivät tavoitteet. Tavoitteelliset opiskelijavuodet jäivät hieman alle tavoitteen ja laskivat edellisvuodesta. Henkilöstön

tyytyväisyys saavutti asetetun tason. Vastuullisuustavoitteet toteutuivat kokonaan, mukaan lukien opiskelijoiden tyytyväisyys koulutukseen, tasa-arvon edistäminen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen. Myös ruokahävikin vähentämistavoite saavutettiin.

Kiinteistöyhtiöiden tavoitteet

Kiinteistöyhtiöille oli asetettu kolme tavoitetta. Ensimmäinen tavoite koski kiinteistöjen ylläpitokustannusten hillitsemistä siten, että kustannusten kasvu ei ylitä yleisen kustannustason nousua. Tilastokeskuksen mukaan kustannukset nousivat vuoden 2025 kolmannella neljänneksellä 2,2 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna, ja nousu johtui erityisesti veden ja jäteveden kustannuksista. Koko vuoden tietoja ei ollut vielä saatavilla. Viimeisimmän tiedon perusteella tavoite ei toteutunut yhdeksässä (64 prosenttia) yhtiössä, toteutui neljässä (29 prosenttia) ja yhdelle yhtiölle ei ollut asetettu tavoitetta. Kokonaisuutena toteuma heikkeni hieman edellisvuodesta.

Toinen tavoite liittyi pitkän tähtäimen suunnitelman (PTS) mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttamiseen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennusten käyttöiän huomioimiseen suunnittelussa. Tavoite toteutui täysin kymmenessä (71 prosenttia) yhtiössä ja osittain neljässä (29 prosenttia).

Kolmantena tavoitteena oli energiankäytön tehostamistoimien kartoittaminen niissä kiinteistöissä, jotka eivät ole elinkaarensa loppuvaiheessa, sekä elinkaaren loppuvaiheessa oleville yhtiöille tarkoituksenmukaisen vastuullisuustavoitteen määrittäminen. Tavoite toteutui 12 yhtiössä (86 prosenttia) ja kahdessa se ei toteutunut. Vastuullisuustavoitteet saattoivat tarkoittaa esimerkiksi kiertotalouden edistämistä purkukohteissa, toimenpiteitä uuden käyttötarkoituksen mahdollistamiseksi tai jäljellä olevan elinkaaren aikaisen PTS:n toteuttamista resurssiviisaasti.

Johtopäätökset:

Suurille tytäryhtiöille asetetut tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena hyvin. Asetetuista 46 tavoitteesta 34 (74 prosenttia) toteutui täysin, kuusi (13 prosenttia) osittain ja neljä (yhdeksän prosenttia) ei toteutunut. Kahden tavoitteen toteumaa ei voitu arvioida. Kiinteistöyhtiöissä tavoitteiden toteutuminen heikkeni hieman edellisvuodesta, mutta valtaosa (63 prosenttia) toteutui edelleen täysin.

2. Kaupungin ja konsernin talous

Kuva: Joose Zanasi

Vantaan kaupungin taloudellinen tilanne heikkeni vuonna 2025 toista vuotta peräkkäin. Vuosikate ei riittänyt kattamaan poistoja eikä investointeja, ja investoinneista pystyttiin rahoittamaan tulorahoituksella vain pieni osa. Talouden heikkenemiseen vaikuttivat erityisesti verotulojen väheneminen, työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu sekä maanmyyntitulojen merkittävä väheneminen.

Investointitaso pysyi korkeana, minkä seurauksena lainakannan ennakoidaan kasvavan selvästi tulevina vuosina.

Heikko kehitys heijastui myös kaupunkikonsernin talouteen. Konsernin vuosikate jäi riittämättömäksi, velkaantuminen lisääntyi ja taloudellinen liikkumavara kaventui. Kuusikkokaupunkien vertailussa Vantaa sijoittui useilla keskeisillä talouden tunnusluvuilla vertailuryhmän heikompaan päähän, erityisesti omavaraisuusasteen, suhteellisen velkaantuneisuuden ja laskennallisen lainanhoitokyvyn osalta.

Kokonaisuutena kehitys osoittaa tulorahoituksen heikentymistä, investointipaineiden kasvua ja velkaantumisen kiihtymistä. Talouden tasapainon saavuttaminen ja turvaaminen edellyttävät jatkossa ennakoivia ja pitkäjänteisiä tasapainottamistoimia, selkeitä priorisointeja sekä päätösten taloudellisten ja pitkän aikavälin vaikutusten huolellista arviointia.

2.1 Kaupungin talouden ja tunnuslukujen kehitys

Taloudellinen kehitys ja tulos

Vantaan kaupungin taloudellinen asema heikkeni vuonna 2025 merkittävästi jo toista vuotta peräkkäin. Tilikauden tulos oli noin 78 miljoonaa euroa alijäämäinen, eikä vuosikate riittänyt kattamaan poistoja. Investoinneista kyettiin rahoittamaan tulorahoituksella vain noin 17 prosenttia, mikä osoittaa selkeää epätasapainoa kaupungin tulopohjan sekä meno- ja investointitason välillä. Talouden heikentymiseen vaikuttivat erityisesti työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu, verotulojen ennakoitua heikompi kehitys sekä asuntorakentamisen hiljentymisestä seurannut maanmyyntitulojen ja sopimuskorvausten vähentyminen.

Talousarvion toteutuminen ja riskit

Vuoden 2025 talousarvion merkittävimmät poikkeamat johtuivat maanmyyntitulojen alittumisesta (-21 miljoonaa euroa), työmarkkinatuen kuntaosuuden ylittymisestä (+16 miljoonaa euroa) sekä verotulojen alittumisesta (-46 miljoonaa euroa). Valtionosuuksien 18 miljoonan euron kasvu lievensi osittain verotulojen heikkenemisen vaikutuksia. Tilinpäätöksen perusteella keskeisiä taloudellisia riskejä ovat verotulojen kehityksen epävarmuus sekä menojen ennakoitua nopeampi kasvu.

Taulukko: Talousarvion tuloslaskelman toteutumisvertailu (1 000 euroa).

	Alkuperäinen talousarvio 2025	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Tilinpäätös 2024	Erotus edelliseen vuoteen
Tulot	368 682	341 229	353 449	337 931	15 518
Menot	-1 143 855	-1 166 879	-1 137 943	-1 054 371	-83 572
Toimintakate	-775 173	-825 650	-784 494	-716 440	-68 054
Verotulot	615 000	574 000	568 699	585 163	-16 464
Valtionosuudet	220 000	237 000	237 853	179 142	58 711
Rahoitustulot ja -menot	10 278	10 278	12 924	10 972	1 952
Vuosikate	70 105	-4 372	34 982	58 837	-23 855
Poistot ja arvonalentumiset	-118 951	-118 951	-112 643	-114 183	1 540
Satunnaiset erät	0	0	0	-3 446	3 446
Tilikauden tulos	-48 846	-123 323	-77 661	-58 792	-18 869
Varausten ja rahastojen muutos	-1 061	-1 061	-2 073	-2 461	388
Tilikauden yli-/alijäämä	-49 907	-124 384	-79 734	-61 253	-18 481

Vuosikate, investoinnit ja velkaantuminen

Vuosikate kuvaa tulorahoituksen riittävyyttä poistojen ja investointien kattamiseen. Vuosina 2020–2023 vuosikate oli vahva ja kattoi poistot sekä lähes kaikki investoinnit. Vuonna 2025 vuosikate kattoi enää noin kolmanneksen poistoista ja vain noin 17 prosenttia investoinneista. Investointipaineet ovat poikkeuksellisen suuret erityisesti ratikkahankkeen sekä vireillä olevien koulu- ja päiväkotihankkeiden vuoksi. Taloussuunnitelmakaudella investointeja joudutaan rahoittamaan yhä enemmän velalla, mikä kasvattaa pitkäaikaista velkaa. Näissä olosuhteissa

vuosikatteen vahvistaminen on keskeistä talouden tasapainon ja kestävyyden turvaamiseksi. Kaupungin tunnuslukujen kehitys ja tulevia vuosia koskevat arviot on esitetty alla olevassa aikasarjataulukossa.

Taulukko: Kaupungin tunnuslukujen kehitys vuosina 2020–2025 sekä arvio tulevista vuosista.

Tunnusluku	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
TULOSLASKELMA										
Toimintatuotot/toimintakulut, %	16,2	21,1	17,0	19,1	17,0	16,1	31,0	31,0	31,0	31,0
Vuosikate/poistot, %	149,1	158,3	111,7	144,8	51,5	31,1	42,0	65,0	88,0	104,0
Vuosikate, euroa/asukas	702,9	696,5	508,9	654,6	234,2	138,1	191,0	299,0	413,0	502,0
Asukasmäärä	237 231	239 206	242 819	247 443	251 269	253 314	257 199	260 955	265 205	269 447
Asukasmäärän kasvu edellisestä vuodesta	3 456	1 975	3 613	4 624	3 826	2 045	3 885	3 756	4 250	4 242
Asukasmäärän kasvu edellisestä vuodesta, %	1,5	0,8	1,5	1,9	1,5	0,8	1,5	1,5	1,6	1,6
RAHOITUSLASKELMA										
Investointien tulorahoitus, %	116,7	142,9	94,1	99,7	39,9	16,5	14,0	21,0	27,0	65,0
Lainanhoitokate	1,0	2,1	1,7	1,0	0,6	1,0	-	-	-	-
Laskennallinen lainanhoitokate	1,5	1,5	1,2	1,6	0,6	0,4	1,2	1,6	1,2	1,5
Kassan riittävyys, päivää	26,4	28,7	25,6	22,9	19,2	17,7	21,0	21,0	21,0	22,0
TASE										
Omavaraisuusaste, %	46,2	47,9	49,3	52,6	49,4	42,4	-	-	-	-
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	67,2	62,4	57,9	94,2	108,1	126,0	-	-	-	-
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	1 936,0	2 180,7	2 275,9	2 437,6	2 160,7	1 829,0	-	-	-	-
Lainakanta, euroa/asukas	3 820,4	3 721,3	3 324,3	3 199,1	3 427,6	4 183,2	5 474,0	6 479,0	7 303,0	7 166,0
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	6 160,6	6 467,9	6 000,1	4 555,4	5 004,4	6 340,2	-	-	-	-

Lainanhoitokyky

Velkarahoituksen kasvu heijastui myös lainanhoitokykyyn. Vantaan lainanhoitokate oli vuonna 2025 tasolla 1,0 (2024: 0,6), mikä tarkoittaa, että tulorahoitus riitti lainojen hoitoon vain niukasti. Kuntataloudessa lainanhoitokyky on:

- hyvä, kun tunnusluku on yli 2,
- tyydyttävä, kun se sijoittuu välille 1–2 ja
- heikko, kun arvo on alle 1.

Laskennallinen lainanhoitokate oli heikko kahtena peräkkäisenä vuonna (2025: 0,4 ja 2024: 0,6), mikä osoittaa lainanhoidon edellyttäneen lisärahoitusta. Kehitys korostaa tarvetta hillitä velkaantumista ja vahvistaa tulorahoitusta tulevina vuosina.

Verotulot ja valtionosuudet

Heikko talous- ja työllisyystilanne heijastui vuonna 2025 sekä kunnallis- että yhteisöveron kertymään. Kiinteistöverot kasvoivat hieman, mutta kokonaisuutena verotulot laskivat lähes kolme prosenttia edellisvuodesta. Kunnallisveron kertymää heikensivät poikkeukselliset jaksotustekijät, erityisesti vuodelle 2024 aiemmin kohdistetun, perusteettomaksi todetun 150 miljoonan euron ryhmäoikaisun purku vuonna 2025.

Taulukko: Verot ja valtionosuudet (1 000 euroa).

	Alkuperäinen talousarvio 2025	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Tilinpäätös 2024	Erotus edelliseen vuoteen
Kunnan tulovero	422 000	394 000	387 711	398 766	-11 055
Kiinteistövero	118 000	114 000	113 961	111 625	2 336
Osuus yhteisöveron tuotosta	75 000	66 000	67 027	74 772	-7 745
Verotulot yhteensä	615 000	574 000	568 699	585 163	-16 464
Valtionosuudet	220 000	237 000	237 853	179 142	58 711
Verot ja valtionosuudet yhteensä	835 000	811 000	806 552	764 305	42 247

Valtionosuuksien kehitykseen vaikuttivat merkittävästi hyvinvointialueuudistus sekä rahoitusjärjestelmän muutokset. Uudistuksen on jälkikäteen arvioitu jääneen valtakunnallisesti noin 100 miljoonaa euroa alirahoitetuksi. Vuoden 2025 alussa kunnille siirtyneet TE-palvelut kasvattivat valtionosuuksia laskennallisesti, mutta lisäsivät samanaikaisesti menoja, eivätkä siten vahvistaneet kuntataloutta. Lisäksi ammatillisen koulutuksen ja kotoutumisen rahoitusleikkaukset heikensivät rahoituspohjaa valtakunnallisesti.

Pitkään valmisteltu valtionosuusjärjestelmän uudistus kariutui poliittisiin erimielisyyksiin loppuvuodesta 2025. Uudistukseen liittyvä 75 miljoonan euron vähennys peruspalvelujen valtionosuuteen toteutetaan kuitenkin vuodesta 2027 alkaen.

Nykyisten määräytymisperusteiden arvioidaan olevan voimassa vähintään vuoteen 2030 asti.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusjärjestelmän uudistus huomioi aiempaa paremmin oppimisen tuen ja toisen asteen koulutuksen tarpeet, mutta oppilaskohtainen vaikutus jää vähäiseksi eikä rahoitus kata sivistystoimen kustannusten kasvua erityisesti suurissa kaupungeissa. Tämä heikentää kuntien mahdollisuuksia vastata kasvaviin palvelutarpeisiin ilman lisäpanostuksia omasta rahoituspohjasta. Joukko Suomen suurimpia kaupunkeja luovutti huhtikuussa 2026 kunta- ja alueministerille asiantuntijalausunnon, jossa esitettiin sote-siirtoeriin liittyvien järjestelyjen tarkistamista rahoitusperiaatteen ja alueellisen yhdenvertaisuuden turvaamiseksi. Lausunto, jonka laatimiseen myös Vantaa osallistui, korostaa, että nykyiset rahoitusratkaisut eivät kaikilta osin vastaa kaupunkien todellista kustannus- ja palveluvastuuta.

2.2 Kaupungin investoinnit ja lainakannan kehitys

Vantaan kaupunki investoi vuonna 2025 lähes 230 miljoonaa euroa. Investointitaso säilyi korkeana, mutta tulorahoituksen osuus jäi noin 17 prosenttiin kokonaisinvestoinneista, mikä osoittaa kaupungin kasvavaa riippuvuutta lainarahoituksesta. Tilinpäätöksen investointiluvut koskevat emokaupungin investointeja eivätkä sisällä tytäryhtiöiden toteuttamia hankkeita.

Tarkastelujaksoa leimaa merkittävä yksittäinen investointi, Vantaan ratikkahanke, jonka päivitetyn hankesuunnitelman kaupunginvaltuusto hyväksyi syksyllä 2025. Taloussuunnitelmakaudella kaupungin lainakannan ennakoidaan kasvavan noin 870 miljoonalla eurolla, mikä lisää pitkän aikavälin rahoitus- ja korkokustannuksia. Ratikkahankkeeseen liittyvien kiinteistötaloudellisten hyötyjen

toteutuminen on siten keskeistä kaupungin tulevan tulopohjan ja velkakehityksen hallinnan kannalta.

Investointien tulorahoitus

Investointien tulorahoitusprosentti kuvaa, kuinka suuri osa investoinneista voidaan kattaa kaupungin omalla tulorahoituksella. Vuonna 2025 tulorahoituksella katettiin vain noin kuudennes investoinneista, ja valtaosa rahoitettiin velalla tai muilla rahoitusjärjestelyillä. Vuosina 2020–2023 tilanne oli selvästi parempi. Investoinnit pystyttiin rahoittamaan lähes kokonaan tulorahoituksella ja koronavuosina tulorahoitus ylitti investointitarpeen mahdollistaen myös lainakannan supistamisen.

Investointien kohdentuminen ja talousarvion toteutuminen

Vuonna 2025 investoinneista runsaat 40 prosenttia kohdistui rakennusinvestointeihin, kuten koulujen ja päiväkotien perusparannuksiin, korjausrakentamiseen ja sisäilmahankkeisiin. Lähes yhtä suuri osuus suuntautui julkiseen käyttöomaisuuteen, kuten liikenne-, urheilu- ja virkistysalueisiin, puistorakentamiseen sekä valtion kanssa toteutettaviin yhteishankkeisiin, mukaan lukien Vantaan ratikka. Kolmanneksi suurimman kokonaisuuden muodostivat maanhankinnat ja maankäyttöön liittyvät sopimuskorvaukset. Irtaimen ja aineettoman omaisuuden sekä osakkeiden ja osuuksien hankinnat olivat yhteensä noin kahdeksan prosenttia investoinneista.

Talousarvion mukaiset investointimäärärahat alittuivat kaikissa hankeryhmissä. Alituksiin vaikuttivat erityisesti hankkeiden aikataulujen siirtymiset sekä ennakoitua pienemmät kustannukset. Hankeryhmittäiset toteumat ja niiden osuudet kaupungin investointikokonaisuudesta on esitetty alla olevassa taulukossa.

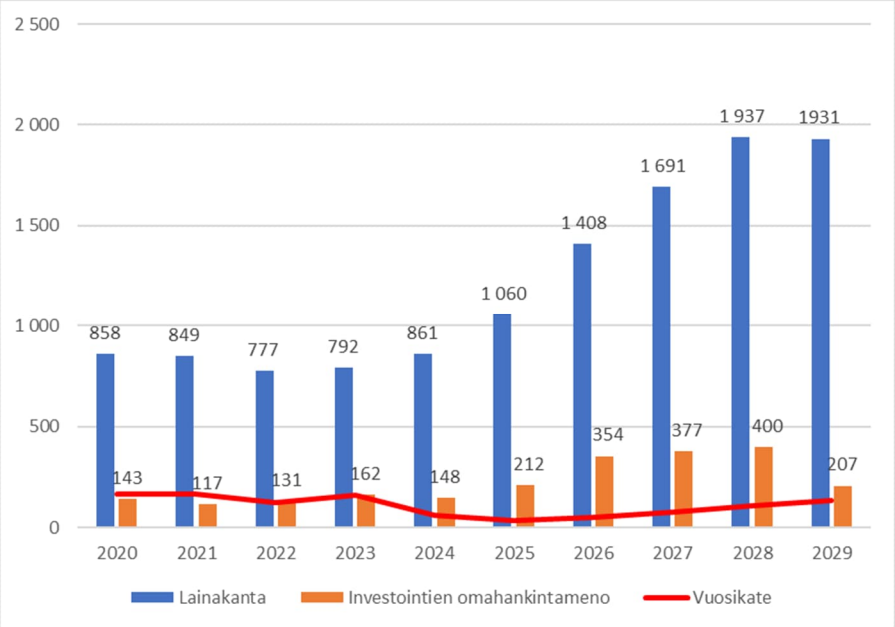
Taulukko: Talousarvion investointiosan toteutumisvertailu (1 000 euroa).

	Talousarvio 2025	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Toteuma-prosentti	Osuus investoinneista
Rakentaminen	116 403	116 403	98 657	85 %	43 %
Aineeton omaisuus	7 000	7 000	5 392	77 %	2 %
Julkinen käyttöomaisuus	95 040	100 240	94 987	95 %	41 %
Irtain omaisuus	15 063	15 063	11 338	75 %	5 %
Kiinteä omaisuus	18 000	18 000	17 101	95 %	7 %
Osakkeet ja osuudet	2 100	2 100	1 554	74 %	1 %
Yhteensä	253 606	258 806	229 029	88 %	100 %

Lainakanta

Kaupungin lainakannan ennakoidaan kasvavan taloussuunnitelmakaudella yhteensä noin 870 miljoonalla eurolla. Alla oleva kuvio havainnollistaa investointien, lainakannan ja vuosikatteen kehitystä vuosina 2020–2029. Investoinnit on esitetty omahankintamenona, jossa saadut rahoitusosuudet on huomioitu. Vuosien 2026–2029 lainakantaa koskevat tiedot perustuvat taloussuunnitelmaan.

Kuvio: Kaupungin lainakanta, investointien omahankintameno ja vuosikate vuosina 2020–2029 (miljoonaa euroa).

2.3 Ratikkahankkeen talousvaikutukset

Vantaan ratikan rakentamista koskeva päätös tehtiin keväällä 2023, ja tarkistettu hankesuunnitelma hyväksyttiin marraskuussa 2025. Päivitetyn suunnitelman mukaan hankkeen kokonaisinvestointi on 750 miljoonaa euroa. Päivityksen yhteydessä Vantaan rahoitusosuus kasvoi noin 90 miljoonalla eurolla verrattuna aiempaan suunnitelmaan.

Vuonna 2025 ratikkahankkeeseen käytettiin 53,5 miljoonaa euroa. Hankkeen rahoittamiseksi kaupunki nostaa lainaa yhteensä 541 miljoonaa euroa. Rahoituskustannusten arvioidaan olevan noin 292 miljoonaa euroa 25 vuoden lainaajalla ja 3,5 prosentin laskennallisella korolla. Hanke kasvattaa merkittävästi kaupungin lainakantaa sekä pitkän aikavälin rahoitus- ja korkokustannuksia.

Tarkistetun hankesuunnitelman mukaan ratikan pitkän aikavälin kustannuksia voidaan kattaa suurelta osin kiinteistötaloudellisilla tuloilla. Lisäksi hankkeen arvioidaan tuottavan välillisiä taloushyötyjä elinvoiman, saavutettavuuden ja maankäytön tehostumisen kautta. Näiden hyötyjen toteutuminen on ratkaisevaa ratikkahankkeen taloudellisen kestävyyden kannalta. Alla oleva taulukko kuvaa ratikkahankkeen talousvaikutuksia Vantaan näkökulmasta.

Taulukko: Ratikkahankkeen talousvaikutukset Vantaalle (miljoonaa euroa).

Menot	
Rakentamiskustannus	-540,8
Kunnossapitokustannukset	-144,3
Rahoituskustannukset	-292,0
Tulot	
Kiinteistötaloudelliset tulot	913,5
HSL-talous (liikennöinti, vaunut, varikko)	72,6
Verovaikutukset	51,2
Ratikan talousvaikutukset yhteensä 40 vuoden ajalta	60,2

2.4 Kaupunkikonsernin talous

Vantaan kaupunkikonsernin talous heikkeni vuonna 2025. Konsernin tulos oli negatiivinen, eikä vuosikate enää riittänyt kattamaan poistoja. Investoinneista pystyttiin rahoittamaan tulorahoituksella vain noin neljännes, mikä lisäsi riippuvuutta velkarahoituksesta. Samanaikaisesti lainakanta kasvoi ja suhteellinen velkaantuneisuus nousi tarkastelujakson 2020–2025 korkeimmalle tasolle, mikä heijastaa tulojen riittämättömyyttä suhteessa kasvaviin menoihin ja investointeihin.

Tulorahoituksen heikkeneminen kavensi konsernin taloudellista liikkumavaraa. Konsernin laskennallinen lainanhoitokate heikkeni selvästi ja oli 0,7. Tämä tarkoittaa, että tulorahoitus ei riitä kattamaan vieraan pääoman hoitoa ilman lisärahoitusta. Kun lainanhoitokate jää alle yhden, lainanhoito edellyttää käytännössä lisälainanottoa, omaisuuden myyntiä tai rahavarojen käyttöä.

Samanaikaisesti konsernin suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi lainakannan voimakkaan nousun seurauksena. Kehitys viittaa kasvavaan pitkän aikavälin rahoitusriskiin, ja tilanteen jatkumista on syytä seurata tarkasti, jotta velkaantuminen ei muodostu pysyväksi uhaksi kaupungin taloudelliselle kantokyvylle. Alla olevassa taulukossa on esitetty kaupunkikonsernin keskeisten taloudellisten tunnuslukujen kehitys vuosina 2020–2025.

Taulukko: Vantaan kaupunkikonsernin keskeisten tunnuslukujen kehitys vuosina 2020–2025.

Tunnusluku	2020	2021	2022	2023	2024	2025
KONSERNITULOSLASKELMA						
Toimintatuotot/toimintakulut, prosenttia	50,6	53,2	50,0	62,2	59,5	57,4
Vuosikate/poistot, prosenttia	163,9	147,5	117,0	151,0	98,3	88,0
Vuosikate, euroa/asukas	1 514,7	1 344,3	1 064,9	1 335,5	871,6	804,0
KONSERNIRAHOITUSLASKELMA						
Investointien tulorahoitus, prosenttia	80,1	79,0	61,4	79,5	38,0	24,8
Lainanhoitokate	1,5	2,2	1,5	1,3	1,0	1,1
Laskennallinen lainanhoitokate	1,4	1,3	1,0	1,3	0,9	0,7
Kassan riittävyys, päivää	29,9	32,3	33,5	36,6	46,9	36,6
KONSERNITASE						
Omavaraisuusaste, prosenttia	35,7	36,2	35,4	40,0	37,2	34,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	105,2	100,8	101,9	145,9	168,8	180,3
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	3 163,2	3 462,1	3 588,4	3 830,2	3 625,5	3 362,1
Lainakanta, euroa/asukas	8 292,2	8 259,4	8 600,2	7 609,8	8 361,6	9 245,7
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	9 960,4	10 091,4	10 353,8	9 138,4	9 622,4	10 378,1

Alla olevassa taulukossa tarkastellaan suurimpien tytäryhtiöiden tunnuslukuja, jotka perustuvat kaupunginhallituksen 23.3.2026 käsittelemään tilinpäätökseen. Maksuvalmiussuhde kuvaa yhtiön kykyä hoitaa lyhytaikaiset velkansa nopeasti realisoitavilla varoilla. Tunnusluvun tulkinnassa on huomioitava toimialakohtaiset erityispiirteet, sillä esimerkiksi energiantuotannossa matala maksuvalmiussuhde ei välttämättä viittaa maksuvaikeuksiin. Yleisen tulkinnan mukaan tunnusluku on hyvä, kun se on yli yhden, tyydyttävä välillä 0,5–1,0 ja heikko alle 0,5.

Taulukko: Suurten tytäryhtiöiden tunnuslukuja vuonna 2025.

Tunnusluku	Vantaan Energia Oy	VAV Yhtymä Oy	VTK Kiinteistöt Oy	Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	Mercuria kauppaoppilaitos Oy	Keskiarvo
Tilikauden tulos, 1 000 euroa	31 979	4 924	4 653	93	797	8 489
Taseen loppusumma, 1 000 euroa	942 893	763 134	276 903	13 785	24 250	404 193
Bruttoinvestoinnit, 1 000 euroa	119 700	32 071	36 406	585	487	37 850
Maksuvalmiussuhde	0,61	3,00	2,10	1,36	12,00	3,81
Omavaraisuusaste, %	33,9	23,0	27,8	34,0	95,0	42,7
Pitkäaikainen vieras pääoma, 1 000 euroa	440 399	557 662	180 063	0	0	235 625
Leasingvastuut, 1 000 euroa	181 274	0	25 705	1 032	320	41 666
Omistusosuus, %	60,0	100,0	100,0	100,0	95,5	91,1

Kriisikuntakriteerit ja Vantaan tilanne

Kuntalain 118 §:n mukainen arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta täyttää laissa säädetyt erityisen vaikeaa taloudellista asemaa kuvaavat kriisikuntakriteerit. Kriteerit jakautuvat alijäämään perustuviin sekä rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaaviin tunnuslukuihin.

Alijäämään perustuvat kriteerit:

Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos vähintään yksi alijäämään liittyvistä kriteereistä täyttyy. Näitä ovat:

- kertyneen alijäämän kattamatta jättäminen määräajassa tai
- asukaskohtaisen kertymän ylittäminen säädetyillä raja-arvoilla.

Vantaalla alijäämään perustuvat kriteerit eivät täyty. Kaupungin taseessa oli kertynyttä ylijäämää noin 543 miljoonaa euroa vuonna 2025, ja asukaskohtainen ylijäämä oli 3 362 euroa, mikä antaa kaupungille edelleen vahvan taloudellisen puskurin.

Rahoitusta ja vakavaraisuutta koskevat kriteerit:

Arviointimenettely voidaan käynnistää myös silloin, kun kaikki neljä rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaavaa tunnuslukua alittavat niille asetetut raja-arvot kahtena peräkkäisenä vuotena. Näitä tunnuslukuja ovat:

- konsernin vuosikatteen ja poistojen suhde,
- kunnan tuloveroprosentin taso,
- konsernin lainojen ja vuokravastuiden asukaskohtainen määrä sekä
- konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate.

Rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta koskevista neljästä tunnusluvusta kolme pysyivät raja-arvojen sisällä. Konsernin vuosikatteen ja poistojen suhde oli edelleen hyväksyttävällä tasolla, tuloveroprosentti selvästi alle valtakunnallisen keskiarvon, eikä asukaskohtainen velka- ja vuokravastuukuorma ylittänyt säädettyä raja-arvoa. Sen sijaan konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate alitti vuonna 2025 kriisikuntakriteerin raja-arvon (0,8). Arviointimenettelyn käynnistyminen edellyttää kuitenkin, että kaikki neljä tunnuslukukriteeriä alittuvat kahtena peräkkäisenä vuotena. Yhden tunnusluvun alittuminen ei siten vielä johda toimenpiteisiin.

Arvio:

Vaikka Vantaa ei täytä kriisikuntakriteerejä, konsernin lainanhoitokyvyn heikkeneminen on merkittävä varoitussignaali. Tunnuslukujen kehitystä on syytä seurata erityisen tarkasti lähivuosina, kun suuret investoinnit ja kasvava velkaantuminen lisäävät painetta kaupungin taloudelliseen liikkumavaraan ja rahoituskykyyn.

2.5 Suurten kaupunkikonsernien vertailua

Suurten kaupunkikonsernien vertailussa Vantaa sijoittui useilla keskeisillä talouden tunnusluvuilla vertailuryhmän heikompaan päähän. Omavaraisuusaste oli

kuutoskaupunkien toiseksi alhaisin ja suhteellinen velkaantuneisuus toiseksi korkein, mikä heijastaa kohonnutta rahoitus- ja velkariskiä. Myös konsernitaseen asukaskohtainen ylijäämä oli toiseksi pienin, mikä kaventaa taloudellista puskuria suhdanne- ja rahoitusvaihteluille.

Tulorahoituksen riittävyyttä kuvaavat tunnusluvut vahvistavat kokonaiskuvaa Vantaan heikentyneestä asemasta. Konsernin laskennallinen lainanhoitokate oli vertailukaupungeista toiseksi heikoin, mikä viittaa tulorahoituksen niukkuuteen suhteessa velanhoitomenoihin. Lisäksi Vantaan väestönkasvu oli toiseksi alhaisinta, mikä rajoittaa pitkän aikavälin verotulopohjan kasvumahdollisuuksia. Tuloveroprosentti oli kuutoskaupungeista Helsingin ja Espoon jälkeen kolmanneksi alhaisin, mikä tukee verokilpailukykyä, mutta samalla kaventaa mahdollisuuksia vahvistaa tulopohjaa veroratkaisuin.

Alla olevassa taulukossa esitetään kuuden suurimman kaupunkikonsernin keskeiset talouden tunnusluvut vuodelta 2025. Tiedot perustuvat kaupunginhallitusten käsittelemiin vuoden 2025 tilinpäätöksiin.

Taulukko: Kuuden suurimman kaupunkikonsernin talouden tunnuslukuja 2025.

Tunnusluku	Helsinki	Espoo	Tampere	Vantaa	Oulu	Turku	Keskiarvo
KONSERNITULOSLASKELMA							
Toimintatuotot/toimintakulut, prosenttia	56,7	45,9	68,0	57,4	54,4	62,1	57,4
Vuosikate/poistot, prosenttia	142,3	106,7	93,0	88,0	130,4	82,7	107,2
Vuosikate, euroa/asukas	2 112,0	1 271,0	937,0	804,0	1 041,0	597,0	1 127,0
Asukasmäärä	695 526	326 280	263 526	253 314	217 556	209 809	327 669
Asukasmäärän muutos 2025/2024, prosenttia	1,7	1,7	1,2	0,8	0,6	1,8	1,3
KONSERNIRAHOITUSLASKELMA							
Investointien tulorahoitus, prosenttia	66,3	107,4	52,0	24,8	68,3	27,0	57,6
Lainanhoitokate	3,2	1,8	1,7	1,1	2,8	-	2,1
Laskennallinen lainanhoitokate	-	0,9	0,8	0,7	1,7	0,5	0,9
Kassan riittävyys, päivää	42,0	193,0	29,0	36,6	69,0	31,0	66,8
KONSERNITASE							
Omavaraisuusaste, prosenttia	57,3	45,9	35,0	34,2	55,0	33,7	43,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	105,5	183,4	176,0	180,3	113,0	162,6	153,5
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	11 896,0	3 941,0	3 744,0	3 362,1	5 704,0	2 429,0	5 179,4
Konsernin lainakanta, euroa/asukas	12 753,0	11 227,0	10 281,0	9 245,7	4 792,0	10 045,0	9 724,0
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	14 801,0	14 203,0	12 606,0	10 378,1	5 713,0	12 392,0	11 682,2
MUUT							
Tuloveroprosentti 2025	5,3	5,3	7,6	6,4	8,1	7,1	6,6

Vakavaraisuutta ja rahoituksen kestävyyttä kuvaavat omavaraisuusaste, suhteellinen velkaantuneisuus ja laskennallinen lainanhoitokate viittaavat siihen, että Vantaan taloudellinen liikkumavara on kaventunut muita suuria kaupunkeja enemmän. Näillä mittareilla Vantaa sijoittui järjestelmällisesti alle kuutoskaupunkien keskiarvon.

Konsernilainojen ja vuokravastuiden asukaskohtainen määrä oli Vantaalla kuutoskaupungeista toiseksi alhaisin, ja sijoitus säilyi ennallaan vertailussa. Tämä ei kuitenkaan muuta kokonaisarviota kaupungin rahoitusaseman heikentymisestä, jota selittävät erityisesti omavaraisuusasteen lasku ja lainanhoitokyvyn heikkeneminen.

2.6 Kuntatalouden kestävyys muuttuvassa ja epävarmassa toimintaympäristössä

Työllisyys- ja elinkeinopalvelujen siirto valtiolta kunnille oli vuonna 2025 merkittävin yksittäinen kuntatalouteen vaikuttanut uudistus. On todennäköistä, että uudistukseen osoitettu valtionrahoitus jää useilla alueilla todellisia kustannuksia pienemmäksi. Tämän seurauksena nimellinen valtionosuuksien tasokorotus peittää alleen kuntatalouden rahoitusaseman tosiasiallisen heikentymisen, jonka arvioidaan korostuvan tulevina vuosina.

Uudistus toteutettiin epäedullisessa suhdannetilanteessa, jossa työttömyys oli jo kasvussa. Samanaikaiset työllisyysmäärärahojen leikkaukset sekä palkkatuen käytön rajoitukset heikentävät kuntien edellytyksiä vastata kasvavaan palvelutarpeeseen ja edistää työllistymistä.

Lisäksi keväällä 2026 voimaan tullut toimeentulotuen uudistus lisää kuntien kustannusriskiä, kun tuensaajia ohjautuu aiempaa enemmän työllisyyspalvelujen asiakkaiksi ja työttömyysturvan piiriin. Erityisesti pitkään työmarkkinoiden ulkopuolella olleiden henkilöiden kohdalla kuntien kustannusosuus voi kasvaa nopeasti.

Talouden tasapainottaminen edellyttää jatkossa pitkäjänteisiä ja rakenteellisia toimia. Vuonna 2025 käynnistettiin tulojen ja menojen rakennetarkastelu, ja sen seurantaa varten perustettiin luottamushenkilöpohjainen talous- ja strategiatoimikunta. Vuoden 2026 aikana arvioidaan edelleen yleistä talouskehitystä, kuntatalouden näkymiä ja Vantaan oman talouden tilaa ja määritellään valtuustokauden talouden tasapainotuksen euromääräinen tarve. Lisäksi valtion mahdolliset toimet julkisen talouden tasapainottamiseksi voivat vaikuttaa merkittävästi kuntatalouden edellytyksiin tulevina vuosina. Myös epävarman maailmantilanteen vaikutuksia tulee pyrkiä ennakoimaan.

Johtopäätökset:
Vantaan kaupungin tilikauden tulos oli vuonna 2025 negatiivinen toista vuotta peräkkäin. Vuosikate ei riittänyt kattamaan poistoja, ja investoinneista kyettiin rahoittamaan tulorahoituksella vain noin 17 prosenttia. Tulosta heikensivät erityisesti työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu, verotulojen heikentyminen sekä asuntorakentamisen hiljenemisestä johtunut maanmyyntitulojen ja sopimuskorvausten väheneminen. Taloussuunnitelmakaudella kaupungin lainakannan ennakoidaan kasvavan noin 870 miljoonalla eurolla, mikä lisää pitkän aikavälin rahoitus- ja korkopaineita. Ratikkahankkeen odotetaan pitkällä aikavälillä tuottavan kiinteistötaloudellisia hyötyjä, joiden toteutuminen on keskeistä talouden tasapainottamisen ja velkamäärän hallinnan kannalta.

Myös kaupunkikonsernin tilikauden tulos jäi negatiiviseksi. Konsernin vuosikate ei enää kattanut poistoja, ja investoinneista pystyttiin rahoittamaan tulorahoituksella vain noin neljännes. Samalla konsernin lainakanta ja suhteellinen velkaantuneisuus kasvoivat edelleen, mikä kavensi taloudellista liikkumavaraa ja lisäsi rahoitusriskejä.

Kuutoskaupunkien vertailussa Vantaan taloudellinen asema oli useilla keskeisillä tunnusluvuilla heikko. Omavaraisuusaste oli toiseksi alhaisin ja suhteellinen velkaantuneisuus toiseksi korkein. Konsernitaseen asukaskohtainen ylijäämä oli toiseksi pienin, ja laskennallinen lainanhoitokate vertailuryhmän toiseksi heikoin. Vantaan väestönkasvu oli toiseksi alhaisinta, mikä rajoittaa pitkän aikavälin verotulopohjan kasvua. Tuloveroprosentti oli sen sijaan kuutoskaupungeista kolmanneksi alhaisin Helsingin ja Espoon jälkeen, mikä tukee verokilpailukykyä, mutta samalla rajaa mahdollisuuksia tulopohjan vahvistamiseen veroratkaisuin.

Suositukset:
Lautakunnan näkemyksen mukaan kaupungin taloutta on tasapainotettava ennakoivasti ja suunnitelmallisesti, jotta kuntalaisten palvelut ja kaupungin taloudellinen kantokyky voidaan turvata myös tulevina vuosina. Kaupungin ottamat taloudelliset riskit on suhteutettava kulloiseenkin kantokykyyn. Vaikutusten ennakkoarviointi on oleellista, jotta vältytään negatiivisilta vaikutuksilta muihin toimintoihin.

Päätöksenteon ennakointia ja vaikutusten arviointia tulee vahvistaa esimerkiksi skenaariotarkasteluin. Taloudelliset, toiminnalliset ja pitkän aikavälin riskit on arvioitava systemaattisesti ennen merkittäviä investointi- ja linjapäätöksiä. Näin varmistetaan, että investoinnit ja talouden tasapainottamistoimet perustuvat kestävään rahoituspohjaan ja tukevat kaupungin taloudellista vakautta pitkällä aikavälillä.

Tietopohjaisen ja ketterämmän päätöksenteon tukemiseksi on varmistettava, että valtuutetuilla on käytössään ajantasainen ja kattava tilannekuva kaupungin ja kaupunkikonsernin taloudellisesta tilanteesta.

Lautakunta painottaa edunvalvonnan tärkeyttä valtion rahoitusperiaatteen toteutumisen varmistamiseksi.

3. Kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminta sekä varallisuuden hoito

Kaupungin rahoitusyksikkö vastaa kaupunkikonsernin lyhyt- ja pitkäaikaisesta rahoituksesta, sijoitustoiminnasta, likviditeetin hallinnasta sekä rahoitus- ja korkoriskien hallinnasta. Lisäksi yksikkö huolehtii leasingrahoituksesta, rahoittajasuhteista ja vakuutusturvan ylläpidosta.

Rahoitustoiminnan tavoitteet ja toimintaympäristö

Rahoitustoiminnan keskeinen tavoite on varmistaa kaupungin ja konserniyhteisöjen investointien edellyttämä kohtuuhintainen pitkäaikainen rahoitus ja riittävä likviditeetti kaikissa markkinaolosuhteissa. Lähivuosien merkittävä velkaantuminen korostaa ennakoivan varainhankinnan, monipuolisten pankkisuhteiden ja riittävien likviditeettipuskureiden merkitystä. Konsernitasolla painopiste on rahoituksen saatavuuden turvaamisessa sekä korkoriskien hallinnassa.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan ohjausperiaatteet

Sijoitus- ja varallisuustoimintaa ohjaavat kaupunginvaltuuston hyväksymät periaatteet ja hallintosääntö. Rahoitustoimintaa ohjaavat talousarvio, hallintosääntö ja kaupunginhallituksen hyväksymä rahoitus- ja korkoriskipolitiikka.

Konserniyhteisöjen toimintaa ohjaavat konserniohje sekä kaupungin sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteet. Kaikessa toiminnassa noudatetaan EU:n valtiontukisääntelyä ja kansallista lainsäädäntöä. Lyhytaikaista rahoitusta käytetään vain tilapäisesti, ja investoinnit rahoitetaan ensisijaisesti pitkäaikaisella lainalla tai muilla kilpailukykyisillä rahoitusratkaisuilla.

Kaupungin sijoitustoiminta jakautuu kolmeen osa-alueeseen:

1. Toimialasijoittaminen

Sijoitusten tulee tukea palvelutuotantoa, elinkeinopolitiikkaa tai henkilöstön saatavuutta. Tämä arvioidaan jokaisen sijoituspäätöksen yhteydessä erikseen.

2. Kassavarojen sijoittaminen (alle vuoden aikajänne)

Tavoitteena on maksuvalmiuden turvaaminen ja maksuhäiriöriskin vähentäminen. Kassavarat sijoitetaan matalariskisesti ja tuottavasti pääoman säilyttäminen etusijalla. Konsernitili on konsernin (pois lukien Vantaan Energia Oy) ensisijainen sijoitusmuoto.

3. Pitkäaikainen sijoitustoiminta (yli vuoden aikajänne)

Ylimääräiset varat voidaan sijoittaa hajautetusti tuotto-riski-suhdetta arvioiden. Kaupunki noudattaa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita, huomioiden ympäristö-, sosiaaliset- ja hallinnolliset tekijät sijoituskohteiden ja yhteistyökumppaneiden valinnassa.

Kaupunki ei toimi aktiivisena markkinasijoittajana. Pitkäaikaisia sijoitusvaroja ei ole 2000-luvulla ollut, ja likviditeetin turvaaminen on ollut etusijalla. Konserniyhteisöjen sijoitustoiminta hoidetaan keskitetysti talouden ja strategian palvelualueella tai sen ohjeiden mukaisesti, lukuun ottamatta Vantaan Energia Oy:tä, jolla on omat sijoitusohjeet.

Kaupungin rahoitustoiminta

Rahoitustoiminnan tehtävä on varmistaa maksuvalmius ja tukea kaupungin strategisia tavoitteita. Vuoden 2025 lopussa konsernin pitkäaikainen lainakanta oli noin 2,46 miljardia euroa, josta kaupungin osuus oli 1,02 miljardia euroa.

Rahoituskokonaisuus kattaa sekä kaupungin oman että konserniyhteisöjen, pois lukien Vantaan Energia, lyhyt- ja pitkäaikaisen varainhankinnan ja likviditeetinhallinnan sekä vastapuoli- ja rahoitusriskien hallinnan. Vantaan Energia Oy:n rahoitus hoidetaan yhteistyössä yhtiön kanssa, muut yhteisöt keskitetysti talouden ja strategian palvelualueella. Kaupunginvaltuusto voi myöntää pitkäaikaista lainaa, oman pääoman ehtoista tai välipääomarahoitusta, kuten pääomalainaa. Rahoitusjohtaja voi myöntää konserniyhteisöille lyhytaikaista lainaa, mukaan lukien konsernitilin luottolimiitin. Lainaa tai limiittiä myönnettäessä noudatetaan EU:n valtiontukisääntelyä ja kansallista lainsäädäntöä. Kaupunki ei pääsääntöisesti myönnä lainaa konsernin ulkopuolisille yhteisöille. Konserniyhteisöjen keskinäinen lainananto, omaisuuden panttaus ja takaukset eivät ole sallittuja, lukuun ottamatta alakonsernien sisäisiä järjestelyjä, jotka edellyttävät konsernijaoston ennakkosuostumusta.

Takaukset ja muut vakuudet

Takauksista säädetään EU:n valtiontukisääntelyssä ja kansallisessa lainsäädännössä. Takauksia ei myönnetä, jos niihin liittyy merkittävä taloudellinen riski tai ne vaarantavat lakisääteisten tehtävien hoitamista. Takauksia on myönnetty pääosin tytär- ja osakkuusyhteisöihin. Vuoden 2026 alussa valtuusto täsmensi linjauksia siten, että kaupunki voi myöntää takauksen tai muun vakuuden myös markkinoilla toimivalle yhteisölle, jos se edistää kaupungin kulttuuri-, liikunta-, museo, teatteri-, orkesteri- tai nuorisopalveluja tai perustuu hyväksyttyyn tukiohjelmaan.

Rahoitusnäkymät ja varautuminen lainakannan kasvuun

Talousarviossa määritellään talousarviovuoden ja suunnitelmakauden brutto- ja nettolainanotto, mikä ohjaa varainhankintaa ja määrittelee lainakannan kehityksen. Lainojen nostot ajoitetaan pääosin likviditeettitilanteen mukaan. Kaupunki on neuvotellut merkittävän suuruiset rahoituslimiitit Euroopan investointipankin (EIB) ja Euroopan neuvoston kehityspankin (CEB) kanssa, minkä lisäksi hyödynnetään muita rahoituskanavia.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta

Rahoitusriskillä tarkoitetaan rahoituksen saatavuuteen tai sen ehtoihin liittyvää poikkeuksellisten markkinaolosuhteiden tai kaupungin oman luottokelpoisuuden mahdollisen heikkenemisen luomaa maksukyvyttömyyden tai lainanhoitomenojen äkillisen kohtuuttoman kasvun uhkaa. Rahoitusriskiä hallinnoidaan välttämällä jälleenrahoitettavaksi tulevien lainojen liiallista keskittymistä ajallisesti tai varainhankintalähteittäin sekä riittävällä likviditeettipuskurilla.

Nollakorkojen aikana kaupungin vaihtuvakorkoisia lainoja muunnettiin kiinteäkorkoisiksi tai uusia lainoja nostettiin suoraan kiinteäkorkoisina. Tämä ei ole tavanomaisissa markkinaolosuhteissa kustannustehokkain tapa suojautua korkoriskeiltä, mutta negatiivisten korkojen aikana korkojohdannaisilla tehty korkosuojaus olisi ollut poikkeuksellisesti kalliimpaa kuin kiinteäkorkoinen laina.

Vantaan kaupungin korkoriskin hallinnan tavoitteena on suojata Vantaan kaupunkikonsernia markkinakoroissa tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta. Näin ollen pyrkimyksenä on valita sellainen lainasalkun korkoasema, joka pitkällä aikavälillä tuottaa mahdollisimman alhaisen korkokustannuksen ilman, että kaupungin korkomenot kasvavat kestämättömällä tavalla korkotason odottamattoman nousun vuoksi. Korkosuojausten tasoa seurataan ja arvioidaan jatkuvasti. Suojausaste laskee ajan kuluessa, jos uusia suojauksia ei tehdä, minkä lisäksi

uudet lainat, jotka nostetaan vaihtuvakorkoisina kiihdyttävät suojausasteen laskua. Kaupungin lainakannan kasvaessa voimakkaasti tulee todennäköisesti tarve jatkaa korkosuojauksia.

Ajantasaisen vakuutusturvan varmistaminen

Vakuutukset kilpailutetaan säännöllisesti, ja ennen kilpailutusta tehdään laaja kartoitus konsernin (pois lukien Vantaan Energia Oy) vakuutustarpeista. Vakuutusturva koostuu lakisääteisistä ja vapaaehtoisista vakuutuksista, ja sen kattavuutta arvioidaan jatkuvasti kustannustehokkuus huomioiden. Kaikkea omaisuutta ei ole taloudellisesti tarkoituksenmukaista vakuuttaa; vakuutustaso suhteutetaan aina omaisuuden arvoon ja riskitasoon.

Johtopäätökset:

Kaupungin varallisuuden hoito ja sijoitustoiminta perustuvat kaupunginvaltuuston hyväksymiin periaatteisiin sekä hallintosääntöön, ja rahoitustoimintaa ohjaavat lisäksi talousarvio sekä kaupunginhallituksen hyväksymä rahoitus- ja korkoriskipolitiikka. Tytäryhteisöjen rahoitus- ja sijoitustoimintaa ohjaavat konserniohje ja kaupungin sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteet, jotka muodostavat koko konsernia koskevan yhtenäisen ohjausjärjestelmän.

Kaupungilla ja sen yhteisöillä on edessään huomattava velkaantuminen, mikä lisää pitkäaikaisen rahoituksen tarvetta ja korostaa suunnitelmallisen varainhankinnan merkitystä. Rahoitustoiminnan kannalta keskeistä on varmistaa:

- kohtuuhintaiset ja vakaat rahoitusjärjestelyt,
- riittävä likviditeetti,
- laaja rahoittajapohja sekä
- tehokas korkoriskien hallinta.

Rahoitusmarkkinoilla ajoittain tapahtuvat kriisit korostavat vahvojen pankkisuhteiden, ennakoivan suunnittelun ja kattavan riskienhallinnan tärkeyttä.

Valtuuston vuosittain talousarvion yhteydessä tekemä lainamäärän määrittely luo raamit velkaantumisen tasolle ja ohjaa kaupungin rahoitusstrategiaa. Velkamäärän kasvu lisää korkomenoja ja kaventaa taloudellista liikkumavaraa, mikä korostaa tasapainon tarvetta investointien, rahoituskustannusten ja riskienhallinnan välillä. Kasvavien investointitarpeiden myötä myös korkoriskien merkitys kasvaa, ja korkosuojauksen jatkuva arviointi on välttämätöntä. Koska suojaustoimet yleensä nostavat rahoituskustannuksia, päätöksenteossa on arvioitava harkiten suojausten laajuus ja tarkoituksenmukaisuus.

Suositukset:
Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kaupungin kasvava lainakanta edellyttää huolellista rahoituskulujen hallintaa ja rahoitusjärjestelyjen optimointia. Ennakoiva suunnittelu, hajautettu rahoittajapohja ja monipuoliset pankkisuhteet tukevat rahoitustarpeiden hallintaa ja kaupungin pitkän aikavälin taloudellista kestävyyttä. Takauspäätöksiä tehdessä tulee kertoa läpinäkyvästi olemassa olevien takausten kokonaismäärä ja tehtävän takauspäätöksen vaikutus kokonaismäärään ja riskitasoon.

4. Talouspalvelut

Talouspalveluyksikkö vastaa kaupungin ja kaupunkikonsernin kirjanpidosta, tilinpäätöksestä sekä osto- ja myyntilaskujen käsittelystä. Yksikkö kehittää lisäksi taloushallinnon järjestelmiä ja prosesseja. Konserniyhtiöiden taloushallinnon keskittämistä on tehty vuodesta 2012 alkaen, ja vuonna 2025 yksikön asiakkaina oli 22 tytäryhtiötä.

Toiminnan keskeiset tavoitteet

Tuloskorttiin kirjatut tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. TE-uudistuksen talousprosessit on vakiinnutettu ja niiden automaatiota on kehitetty. Talousjärjestelmäuudistuksen valmistelu eteni kustannushyötyanalyysin pohjalta, ja perintäpalvelun sekä sanomavälitysoperaattorin kilpailutusten käyttöönottoprojektit etenivät aikataulun mukaisesti.

Henkilöstön hyvinvointiin liittyvät Kunta10-toimenpiteet edistyivät tuloskortin mukaisesti. Tiimien yhteistyötä on vahvistettu muun muassa uudella perehdytysmateriaalilla ja yhteisillä tilaisuuksilla, ja osaamisen kehittämiseen varatut koulutuspäivät toteutuivat hyvin. Johtoryhmätyötä tukivat erilliset suunnittelupäivät.

Tilinpäätös valmistui suunnitellussa aikataulussa, ja tilintarkastajan suosituksia toteutettiin. Vuoden 2026 talousarvion yhteydessä uudistettiin tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavia tunnuslukuja, mikä parantaa toiminnan tuloksellisuuden seurantaa tulevina vuosina.

Henkilöstö

Yksikössä työskentelee 57 henkilöä (vakansseja 59). Automaatio on vähentänyt resurssitarvetta siten, että kahta vakanssia ei ole tarvinnut täyttää. Pitkän aikavälin lähtövaihtuvuus on noin kuusi prosenttia. Lähivuosien eläköityminen on merkittävää: yli 60-vuotiaiden osuus on 28 prosenttia ja henkilöstön keski-ikä 51,4 vuotta.

Työtyytyväisyyttä seurataan kahden vuoden välein toteutettavalla Kunta10-tutkimuksella. Vuoden 2024 kyselyn vastausprosentti oli 91, ja yksikön kokonaissijoitus säilyi hyvällä tasolla. Tulosten pohjalta määritellään kehityskohteet, joita seurataan tuloskortissa ja joista viestitään säännöllisesti myös henkilöstölle. Syksyn 2026 kysely antaa tietoa toimenpiteiden vaikuttavuudesta ja sijoituksen kehittymisestä.

Asiakaspalaute

Asiakastyytyväisyyttä mitataan kaupungin sisäisiltä asiakkailta ja konserniyhtiöiltä. Vuonna 2025 asiakastyytyväisyyskyselyt käynnistettiin uudelleen. Sisäisten asiakkaiden antama keskiarvo oli 4,5 (asteikko 1–6), mikä vastaa edellisen, vuonna 2020 toteutetun kyselyn tasoa. Konserniyhtiöiden antama keskiarvo oli 5,5 (asteikko 1–6), ja tulos on parantunut edelliseen vuonna 2019 toteutettuun kyselyyn verrattuna. Palautetta hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. Kaupungin yhteiseksi asiakaspalvelun laatumittariksi on otettu CES, joka otettiin käyttöön syksyllä 2025 asiakaslaskutuksen puhelinpalvelussa.

Sidosyksikkösäänteln muutosten vaikutukset

Hallitusohjelman tavoite on tehostaa julkisen sektorin toimintaa ja vahvistaa yrittäjyyttä rajaamalla sidosyksiköissä tuotettavia tukipalveluja, joille on toimivat markkinat. Tällaisiin palveluihin kuuluvat myös taloushallinnon palvelut. Sidosyksikkösäänteln muutokset olivat eduskuntakäsittelyssä helmikuussa 2026, ja lakien on tarkoitus tulla voimaan kevätkaudella 2026 ja laajemmin kesällä 2027. Muutoksilla ei ole suoria vaikutuksia Vantaan talouspalveluyksikköön, sillä palvelut tuotetaan omana toimintana. Välillisiä vaikutuksia voi syntyä esimerkiksi järjestelmäliittymien ja kilpailutusvaatimuksien kautta.

Taloushallinnon automatisaatio

Automatisointi on edennyt erityisesti ostolaskujen reitityksessä ja tiliöinnissä hyödyntäen järjestelmien sisäistä automaatiota ja digitalisointia. Vuonna 2025 ostolaskuista 96 prosenttia oli sähköisiä. Sähköisten myyntilaskujen osuus oli 71 prosenttia, ja asiakkaita ohjataan edelleen sähköisen laskutuksen käyttöön. Hyvinvointialueuudistus on vähentänyt osto- ja myyntilaskujen kokonaismääriä. Seuraavaksi selvitetään tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksia automaation laajentamisessa.

Johtopäätökset:

Talouspalveluyksikön kymmenen tuloskorttitavoitetta toteutuivat suunnitellusti. Vuoden 2026 talousarvioon uudistetut tuottavuuden ja vaikuttavuuden tunnusluvut tukevat toiminnan tuloksellisuuden aiempaa tarkempaa seurantaa.

Henkilöstön työtyytyväisyys on Kunta10-tulosten perusteella hyvällä tasolla, toimenpiteiden vaikutuksia arvioidaan seuraavassa kyselyssä. Asiakaspalautteen keruu käynnistettiin uudelleen vuonna 2025, ja tulokset vastaavat aiempaa hyvää tasoa sekä sisäisten asiakkaiden että konserniyhtiöiden osalta.

Automatisointi on edennyt järjestelmien sisäisen automaation ja digitalisoinnin avulla, ja tekoälyn mahdollisuudet ovat seuraava kehitysvaihe.

Sidosyksikösääntelyn muutosten ei arvioida vaikuttavan suoraan yksikön toimintaan.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että toiminnan tuottavuuden ja vaikuttavuuden kehittämisessä automatisoinnin edistäminen on keskeistä. On myönteistä, että digitalisaatiota hyödynnetään ja tekoälyn käyttöönottoa valmistellaan. Samanaikaisesti tulee huomioida uuteen teknologiaan liittyvät riskit ja riippuvuudet kaikissa kaupungin toiminnoissa.

Lautakunta korostaa asiakaspalautteen säännöllistä keruuta, jotta kehittämistyö perustuu ajantasaiseen ja luotettavaan tietoon.

5. Henkilöstöjohtaminen ja henkilöstöpalvelut

Kuva: Sakari Manninen

Henkilöstöpalvelut toimivat kaupungin henkilöstöjohtamisen strategisena kumppanina. Yksikön keskeisiä tehtäviä ovat palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmien kehittäminen, johdon tukeminen palvelussuhdeasioissa ja rekrytoinneissa, työterveyshuollon ohjaaminen sekä Kunta10-kyselyjen koordinointi. Lisäksi yksikkö vastaa työoloihin liittyvästä riskienhallinnasta. Tavoitteena on vahvistaa kaupungin pito- ja vetovoimaa sekä varmistaa osaavan työvoiman saatavuus etenkin aloilla, joilla on rekrytointihaasteita. Tätä tuetaan kehittämällä palkkausta, johtamista, työyhteisöjen toimintaa ja kaupungin työnantajakuvaa. Vuonna 2025 käyttöön otettiin kumppanuusmalli, jossa jokaiselle toimialalle nimettiin oma HR-yhteyshenkilö tukemaan toimialajohtoa ja varmistamaan henkilöstöpalvelujen koordinaation. Yhteyshenkilöiden taustalla toimii koko HR-verkosto.

Talousarvion sitovat henkilöstötavoitteet

Vuoden 2025 talousarvio sisälsi kaksi sitovaa henkilöstötavoitetta: henkilöstön saatavuuden parantamisen ja sairauspoissaolojen vähentämisen.

Ensimmäinen sitovista tavoitteista koski saatavuuden toimenpideohjelmassa (2023–2024) tunnistettujen vaikuttavien toimintatapojen varmistamista ja jatkokehittämistä kaupunkitasolla ja toimialoittain. Tavoite toteutui täysin. Työnantajamielikuvaa vahvistettiin, nopea rekrytointiprosessi vakiinnutettiin ja oppilaitosyhteistyötä lisättiin. Varhaiskasvatuksessa kelpoisuusasteet paranivat kaikissa henkilöstöryhmissä: opettajista 59 prosenttia (57 prosenttia vuonna 2024), sosionomeista 65 prosenttia (42 prosenttia vuonna 2024) ja erityisopettajista 76 prosenttia (67 prosenttia vuonna 2024) täyttivät kelpoisuusvaatimukset.

Toinen sitovista tavoitteista liittyi sairauspoissaolojen ja erityisesti mielenterveyssyistä johtuvien poissaolojen vähentämiseen. Tavoite toteutui osittain. Sairauspoissaoloprosentti oli 5,98 (6,02 prosenttia vuonna 2024) ja mielenterveysperusteisten poissaolojen osalta 0,84 prosenttia (0,97 prosenttia vuonna 2024). Mielenterveyssyistä johtuvien poissaolojen osuus kaikista poissaoloista oli 13,96 prosenttia (16,17 prosenttia vuonna 2024), mikä viittaa kuormituksen kevenemiseen. Molemmat luvut laskivat, mutta sairauspoissaolojen kokonaistavoite 4,3 % ei täysin toteutunut.

Kaupungin henkilöstörakenne

Vantaan kaupungilla työskentelee yli 8 000 henkilöä, joista noin 75 prosenttia on vakituisessa palvelussuhteessa. Henkilöstöstä lähes 80 prosenttia ja esihenkilöistä 69 prosenttia on naisia. Kasvatus ja oppiminen on selkeästi naisvaltaisin toimiala (85 prosenttia naisia), kun taas kaupunkiympäristön toimialalla enemmistö on miehiä (56 prosenttia). Ulkomaalaistaustaisia työntekijöitä on noin kymmenen prosenttia. Kaupunki edistää monimuotoisuutta ja yhdenvertaisuutta pitkäjänteisellä henkilöstöpolitiikalla.

Johtamisen ja työyhteisöjen kehittäminen

Johtamisosaamista vahvistetaan laajalla valmennus- ja koulutustarjonnalla, jota henkilöstöpalvelut koordinoivat yhdessä kumppaneiden kanssa. Tarjontaan kuuluvat muun muassa esihenkilöiden HR-verkkoperehdytys, Esihenkilönä Vantaalla -valmennus sekä erilaiset teemakoulutukset ja työpajat. Johtamista

arvioidaan 360-arvioinnilla ja itsearvioinnilla, jotka kytkeytyvät valmennusohjelmiin. Valtuuston myöntämää kehittämisrahoitusta on kohdennettu yksiköihin, joissa on ollut henkilöstön saatavuushaasteita tai heikkoja työhyvinvointituloksia. Toimenpiteisiin on kuulunut muun muassa työnohjausta, valmennuksia ja prosessikehitystä, joiden on koettu parantaneen arjen sujuvuutta.

Henkilöstökokemukset ja palautteet

Henkilöstön työhyvinvointia seurataan Kunta10-tutkimuksella kahden vuoden välein. Kunta10-vastausprosentti nousi vuonna 2024 merkittävästi, 59 prosentista 70 prosenttiin, mikä lisää tulosten luotettavuutta. Tulokset osoittavat työkuormituksen ja stressin vähentyneen, palautumisen parantuneen ja lähijohtamisen onnistuneen. Lisäksi Vantaan työnantajakuva on vahvistunut, ja 81 prosenttia henkilöstöstä suosittelisi Vantaata työnantajana.

Lähtöpalautteen antaa vuosittain noin neljännes lähtijöistä, ja heistä lähes 80 prosenttia olisi valmis palaamaan kaupungin palvelukseen. Palautteissa korostuvat esihenkilösuhteet, työn merkityksellisyys ja myönteinen työyhteisön ilmapiiri. Vuonna 2024 lähtövaihtuvuus oli 8,3 prosenttia ja laski edellisvuosista, mutta erityisesti varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa esiintyi edelleen haasteita henkilöstön saatavuudessa.

Vuonna 2025 kaupunki palkkasi lähes 300 kesätyöntekijää, ja hakemuksia saatiin yli 6 000. Kesätyöntekijöiden palautteissa korostuivat hyvä ilmapiiri, riittävä perehdytys ja työtehtävien monipuolisuus. Kehityskohteiksi nousivat palautteenannon määrä ja tiedonkulku.

Henkilöstön saatavuuden turvaaminen ja vetovoiman vahvistaminen

Henkilöstön saatavuus on heikentynyt sekä julkisella että yksityisellä sektorilla, mihin Vantaa on vastannut toteuttamalla vuosina 2022–2024 henkilöstön saatavuusohjelmaa. Ohjelma sisälsi 11 toimenpidettä, jotka liittyivät muun muassa palkkaukseen ja palkitsemiseen, koulutukseen, johtamiseen, rekrytointiin ja työnantajamielikuvan kehittämiseen. Toimenpiteitä on toteutettu toimialojen ja

henkilöstöpalvelujen yhteistyönä, ja niiden painotus on vaihdellut yksiköittäin. Pitkäjänteiset panostukset työhyvinvointiin ja yhteisöllisyyteen vahvistavat henkilöstön sitoutumista ja parantavat kaupungin vetovoimaa työnantajana.

Rekrytointi ja monimuotoisuuden edistäminen

Monimuotoisuus työelämässä voidaan määrittää seuraavasti: henkilöstön erilaisuus esimerkiksi iän, sukupuolen, etnisen taustan, kielen, uskonnon, terveydentilan, seksuaalisen suuntautumisen tai osaamisen suhteen. Kaupunki edistää yhdenvertaisuutta ja monimuotoisuutta muun muassa anonyymillä rekrytoinnilla, jota käytettiin vuonna 2025 lähes 50 haussa. Menetelmä toimii hyvin monissa tehtävissä, mutta esimerkiksi varhaiskasvatuksessa hakijoihin on oltava yhteydessä nopeasti jo hakuaikana, mikä rajoittaa menetelmän käyttöä. Työelämässä monet yhdenvertaisuuden haasteet liittyvät usein riittävään suomen tai ruotsin kielen taitoon. Työyhteisöjä tuetaan monimuotoisuuden johtamisessa ja kielitaidon kehittämisessä.

Osaajien tavoittamista vahvistetaan näkyvyystyöllä, sujuvilla rekrytointimalleilla ja avoimilla hauilla. Varhaiskasvatuksessa avoin haku ja massarekrytoinnit ovat parantaneet kelpoisuusasteita. Myös pätevöitymiskoulutusten lisääntyminen on tukenut osaajatilannetta. Sosiaalisen median kampanjat, kesätyöntekijöiden ja harjoittelijoiden tarinat sekä opiskelijoille suunnattu avoin harjoitteluhaku vahvistavat työnantajamielikuvaa.

Työhyvinvoinnin ja työkyvyn tukeminen sekä työterveyspalvelut

Henkilöstön hyvinvointia tuetaan monipuolisilla eduilla, kuten 200 euron kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointiedulla, liikuntapalvelujen alennuksilla ja maksuttomalla liikuntaviikolla. Lisäksi tarjolla on sopimushintaisia liikuntapalveluja ja SATS Online -kokeilu. Psyykkistä työkykyä vahvistetaan erilaisilla valmennuksilla.

Varhaisen tuen ja aktiivisen välittämisen mallin vaikuttavuutta seurataan säännöllisesti esimerkiksi sairauspoissaolotilastojen, työkykykeskustelujen ja henkilöstöpalautteen avulla. Seuranta on osa työhyvinvoinnin vuosikelloa, jonka

tavoitteena on työkykyongelmien ennaltaehkäisy. Hyvinvointikyselyissä työn mielekkyyden ja palautumisen koetaan parantuneen, ja työperäinen stressi on vähentynyt. Työkyvyn tueksi on käytössä matalan kynnyksen palveluja, kuten Mielen voimalinja ja työkykyvalmentaja, joita henkilöstö hyödyntää aktiivisesti ja oikea-aikaisesti.

Vuonna 2026 työterveyspalvelut keskitettiin Terveystalolle, mikä mahdollistaa yhdenvertaiset palvelut, toiminnan kehittämisen sekä vahvistaa työkykyjohtamista ja raportointia. Uusia palveluja ovat muun muassa chat-yhteys lääkärille ja hoitajalle, viisi uutta toimipistettä sekä laajennetut digiasioinnin mahdollisuudet.

Johtopäätökset:
Henkilöstöpalveluyksikkö tukee toimialojen strategista henkilöstöjohtamista ja auttaa sen kehittämisessä. Vuonna 2025 käyttöön otettu kumppanuusmalli on vahvistanut palvelujen koordinaatiota, yhtenäisiä toimintatapoja ja toimialojen johtamisen tukea. Talousarvion sitovista tavoitteista henkilöstön saatavuuden parantaminen on toteutunut hyvin, ja erityisesti varhaiskasvatuksen kelpoisuusasteet ovat nousseet. Sairauspoissaolot ja mielenterveysperusteiset poissaolot ovat vähentyneet, vaikka tavoitetasoon ei kaikilta osin vielä päästy.

Työhyvinvoinnissa on nähtävissä selkeä myönteinen kehitys. Kunta10-tulokset osoittavat työkuormituksen keventyneen, palautumisen parantuneen ja työnantajamielikuvan vahvistuneen. Henkilöstöstä 81 prosenttia suosittelisi Vantaata työnantajana, mikä kertoo vetovoiman kasvusta. Rekrytoinnissa on otettu käyttöön uusia toimintamalleja, kuten avoin haku ja massarekrytoinnit, ja työnantajakuvaa on vahvistettu viestinnällä ja opiskelijayhteistyöllä. Monimuotoisuutta edistetään erityisesti anonyymin rekrytoinnin avulla, mutta kielitaitoon liittyvät haasteet edellyttävät edelleen kohdennettua tukea työyhteisöille. Työkyvyn tukemista on vahvistettu monipuolisilla palveluilla ja varhaisen tuen käytännöillä. Työterveyspalvelujen keskittäminen mahdollistaa yhdenvertaiset palvelut, tiiviimmän kumppanuuden ja aiempaa paremman tiedolla johtamisen. Nämä

toimenpiteet kokonaisuutena tukevat henkilöstön työkykyä ja vahvistavat kaupungin asemaa kilpailukykyisenä ja houkuttelevana työnantajana.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta suosittelee, että henkilöstön saatavuuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä jatketaan ja kehitetään edelleen yhteistyössä oppilaitosten kanssa.

Työhyvinvoinnin varmistamista, ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä ja sairauspoissaolojen hallintaa tulee vahvistaa. Ennakoiviin toimintamalleihin tulee panostaa, jotta työkykyhaasteisiin voidaan puuttua oikea-aikaisesti. On tärkeää viestiä työntekijöille työterveyssopimuksen sisällöstä.

Työhyvinvointitoimenpiteiden vaikuttavuutta on tärkeää seurata systemaattisesti ja hyödyntää seurantatietoa johtamisen kehittämisessä kaikilla organisaatiotasoilla.

Työyhteisöjen monimuotoisuuden johtamista on tarpeen tukea ja ratkaista erityisesti kielitaitoon liittyviä haasteita esimerkiksi kohdennetulla kielikoulutuksella.

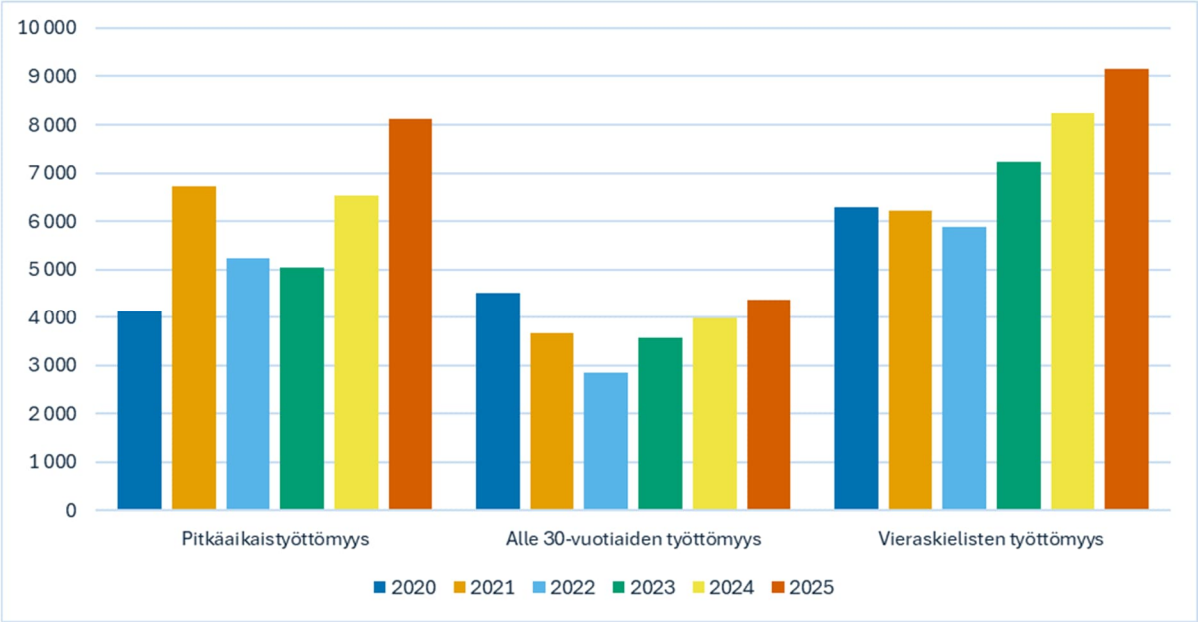
6. Yhdyspinnat ja yhteistyö työ- ja elinkeinopalveluissa

Vuoden 2025 alusta työllisyys- ja kotoutumispalvelut siirtyivät kuntien vastuulle, ja Vantaan työllisyysalueesta tuli työvoiman määrällä mitattuna Suomen kuudenneksi suurin. Siirto toteutui poikkeuksellisen haastavassa työmarkkinatilanteessa, jossa työttömyysluvut olivat korkealla ja avoimia työpaikkoja vähän.

Työttömyyden vähentäminen oli yksi kaupungin talousarviotavoitteista. Tavoitteen toteutuminen on kuitenkin vaikeutunut, sillä pitkäaikaistyöttömien, alle 30-vuotiaiden ja vieraskielisten työttömien määrä ja osuus ovat kasvaneet.

Joulukuussa 2025 pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi 24,1 prosenttia, alle 30-vuotiaiden 9,9 prosenttia ja vieraskielisten 11,2 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna. Vantaan kokonaistyöttömyysaste oli 14,9 prosenttia, mikä on korkeampi kuin Espoossa (11,5 prosenttia) ja Helsingissä (13,8 prosenttia); koko maan työttömyysaste oli 13,0 prosenttia. Joulukuussa työttömyys nousi Vantaalla kuukauden takaiseen verrattuna nopeammin kuin naapurikaupungeissa.

Kuvio: Vantaan työllisyystilanteen kehitys vuosina 2020–2025.

Yhdyspinnat ja yhteistyörakenteet

Laajat toimijaverkostot ja niukat resurssit korostavat sujuvan yhteistyön merkitystä. Vantaa on sopinut hyvinvointialueen kanssa työllisyyden edistämistä koskevasta yhteistyösopimuksesta. Sopimuksen tavoitteena on varmistaa palvelujen yhteensovittaminen erityisesti silloin, kun asiakkaan palvelutarve ylittää organisaatiorajat.

Käytännön yhteistyörakenteita on vahvistettu: kaupungin ja hyvinvointialueen yhteinen ohjausryhmä on kokoontunut keväästä 2025 lähtien. Elokuussa 2025 solmittiin TYM-sopimus Kelan, hyvinvointialueen ja Vantaan kaupungin kesken, ja TYM-johtoryhmä aloitti toimintansa lokakuussa 2025. Myös pääkaupunkiseudun

työllisyysalueet tekevät yhteistyötä esimerkiksi palveluhankinnoissa, joilla tavoitellaan kustannussäästöjä ja palvelujen vakaampaa saatavuutta.

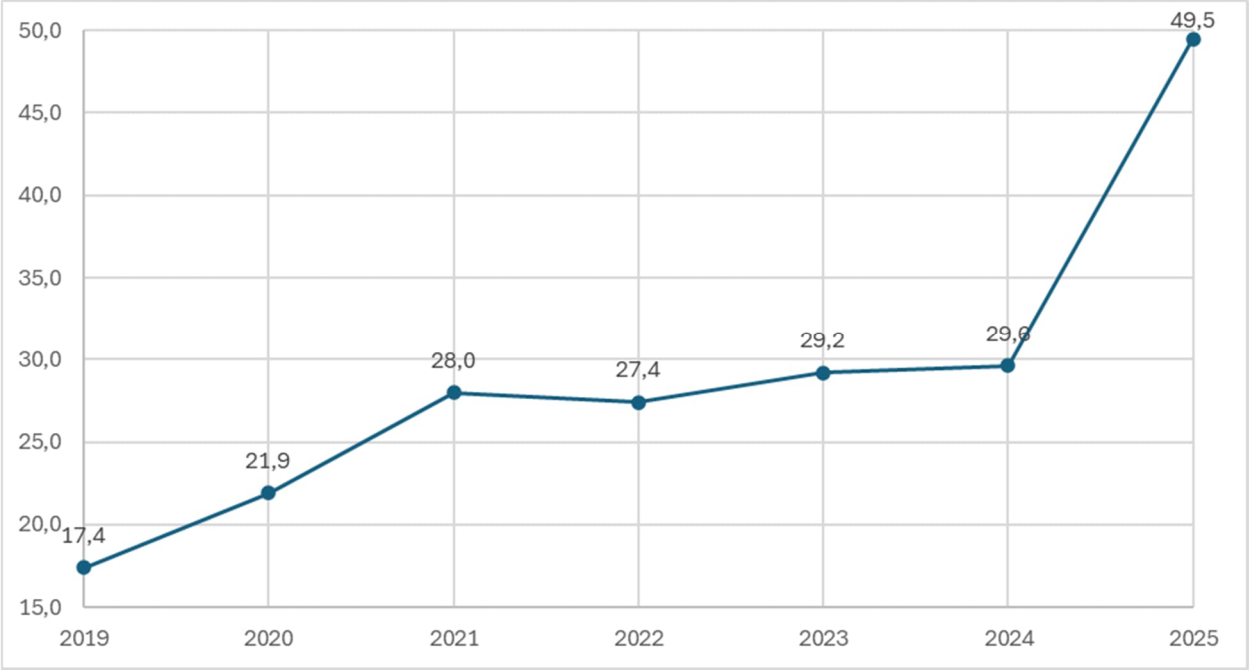
Asiakastyö ja palvelutarpeen arviointi

Asiakastyö on jatkunut keskeytyksettä vuodenvaihteen muutoksista huolimatta. Työttömien terveystarkastusten määrä ylittää valtakunnallisen keskiarvon, ja vuoden 2025 tavoite täyttyi. Asiakasohjausta kehitetään hyvinvointialueen kanssa, jotta asiakkaat ohjautuvat tarkoituksenmukaisiin palveluihin, kuten työkyvyn arviointiin ja kuntoutukseen. Pitkäaikaistyöttömien palvelutarpeet ovat moninaiset, ja moni tarvitsee tuekseen kuntouttavaa työtoimintaa, jonka järjestämisestä vastaa toistaiseksi hyvinvointialue. Haasteena on ollut asiakkaiden ohjautuminen työ- ja toimintakyvyn arviointeihin, ja vain osa arviointia tarvitsevista pääsee palveluun. Vuoden 2026 alussa toimintansa aloittanut työkykytiimi pyrkii sujuvoittamaan palvelupolkuja ja parantamaan arviointeihin pääsyä. Samalla on kuitenkin todettava, ettei kaikkia pitkäaikaistyöttömiä voida kouluttaa tai kuntouttaa työmarkkinoiden nykyisiin vaatimuksiin; arvioinnin tulee olla realistinen ja asiakkaat tulee ohjata viiveettä oikeiden etuuksien ja palvelujen piiriin. Vantaalla valmistellaan kaupungin työllisyysohjelmaa, joka linjaa työllisyyden edistämisen toimenpiteet ja tuodaan päätöksentekoon keväällä 2026.

Kunnan rahoitusvastuu

Vuoden 2025 alusta kuntien rahoitusvastuu laajeni koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa. Rahoitusvastuu alkaa 100 työttömyyspäivän jälkeen ja kasvaa enimmillään 50 prosenttiin. Vantaalla työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi 8,4 miljoonaa euroa yli talousarvion ja nousi yhteensä 49,5 miljoonaan euroon talouden heikkenemisen ja avoimien työpaikkojen vähäisyyden seurauksena. Alla olevassa kuviossa on esitetty työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitys Vantaalla vuodesta 2019 alkaen. Eduskunta on hyväksynyt yleistukea koskevan lain, joka korvaa työmarkkinatuen ja peruspäivärahan toukokuusta 2026 alkaen. Ansiopäivärahaa uudistus ei koske.

Kuvio: Vantaan työmarkkinatuen kuntaosuus vuosina 2019–2025 (miljoonaa euroa).

Uusien tehtävien rahoitus

Työvoimapalvelujen järjestämisestä on tullut kunnille uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus on jo alkuvaiheessa osoittautunut riittämättömäksi työllisyystilanteen heikentymisen vuoksi. Rahoituksen jakoperusteina käytetään työikäisen väestön määrää (45 prosenttia), työttömien määrää (45 prosenttia) sekä vieraskielisten määrää (10 prosenttia). Vantaan TE-kriteereihin perustuva valtionosuus vuonna 2025 oli 44,4 miljoonaa euroa, josta 34,2 miljoonaa euroa kohdistui työvoimapalvelujen järjestämiseen ja 10,2 miljoonaa euroa työttömyysetuusmenojen kompensointiin. Valtionosuus on kunnalle yleiskatteista rahoitusta, joten kunta voi itse päättää sen käytöstä ja kohdentamisesta. Kuntien rooli on muuttunut merkittävästi sote-uudistuksen ja sitä seuranneen TE-uudistuksen myötä, minkä vuoksi valtionosuusjärjestelmää uudistetaan vastaamaan kuntien muuttuneita tehtäviä ja vastuita. Uudistuksen eteneminen on käytännössä siirtynyt seuraavalle hallituskaudelle.

Palkkatuki, starttiraha ja nuorten työllistymisseteli

Palkkatuella edistetään työnhakijoiden, myös alentuneesti työkykyisten, työllistymistä avoimille työmarkkinoille. Starttiraha tukee uuden yritystoiminnan käynnistämistä. Keväällä 2025 kaupunki sai valtiolta korvauksia tukipäätöksistä, minkä perusteella määrärahoja lisättiin. Rahoitus riitti kattamaan toiminnasta aiheutuneet kustannukset.

Nuorten työllistymissetelillä tuetaan alle 30-vuotiaiden työllistymistä taloudellista toimintaa harjoittaviin yrityksiin. Tuen tarkoituksena on alentaa työnantajien rekrytointikustannuksia vuosina 2026 ja 2027, sillä yritykselle maksettava avustus kattaa puolet nuoren palkasta puolen vuoden ajan, kuitenkin enintään 1 500 euroa kuukaudessa. Valtion talousarvioon on varattu nuorten työllistämisen tukemiseen 30 miljoonaa euroa, joka jaetaan valtionavustuksina. Tavoitteena on kannustaa työnantajia palkkaamaan nuoria ja erityisesti helpottaa heidän ensimmäisen työpaikkansa saamista.

Kuntouttava työtoiminta

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toimii viisi kuntouttavan työtoiminnan yksikköä, joista kolme sijaitsee Vantaalla. Toimintaa järjestetään myös työpaikoilla. Vuoden 2026 alussa hyvinvointialueelle perustettu työkyvyn tuen tiimi vastaa osatyökykyisten palvelupolkujen suunnittelusta, ja tarvittaessa asiakkaita ohjataan Helsingin työkykyselvitysyksikköön. Hallituksen linjauksen mukaan kuntouttava työtoiminta siirtyy kunnille ja kehittyy työllistymistä tukevaksi palveluksi. Kuntouttava työtoiminta jatkuu vuoden 2026 alussa kevennetyllä mallilla, mutta palvelu nykyisessä muodossaan on todennäköisesti päättymässä. Uutta korvaavaa mallia valmistellaan, ja hallituksen esitys on tarkoitus antaa syyskuussa 2026. Rahoitusperiaatteen toteutuminen on epävarmaa ja edellyttää aktiivista edunvalvontaa suhteessa valtioon. Rahoitusperiaate edellyttää, että valtio vastaa kunnille säädettyjen uusien tehtävien ja laajennettujen velvoitteiden rahoituksesta, mutta sen toteutuminen käytännössä voi vaihdella.

Johtopäätökset:
Vuoden 2025 alusta työllisyyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyi kunnille, ja samalla kuntien rahoitusvastuu työttömyysetuuksista kasvoi. Kyseessä on uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus on jo alkuvaiheessa osoittautunut riittämättömäksi työllisyystilanteen heikentymisen vuoksi. Vantaalla työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannukset olivat vuonna 2025 yhteensä 49,5 miljoonaa euroa, mikä merkitsee noin 20 miljoonan euron kasvua edellisvuoteen verrattuna.

Työttömyyden vähentäminen oli yksi kaupungin talousarviotavoitteista. Tavoitteen toteutumista seurataan erityisesti pitkäaikaistyöttömien, alle 30-vuotiaiden sekä vieraskielisten työttömien määrän ja osuuden avulla. Vuonna 2025 työttömyys kasvoi kaikissa näissä seurantaryhmissä. Kaupungin työllisyyden edistämisen toimenpiteet kokoava työllisyysohjelma on tarkoitus tuoda päätöksentekoon keväällä 2026.

Laajat toimijaverkostot ja niukat resurssit korostavat sujuvan yhteistyön merkitystä. Haasteena on ollut asiakkaiden ohjautuminen työ- ja toimintakyvyn arviointeihin, ja vain osa asiakkaista on päässyt palveluun. Kaupungin ja hyvinvointialueen välisen yhteistyösopimuksen tavoitteena on varmistaa palvelujen yhteensovittaminen erityisesti silloin, kun asiakkaan palvelutarve ylittää organisaatiorajat. Palveluohjauksen näkökulmasta on myös hyvä huomioida, että riittävä kielitaito tukee työllistymistä. Asiakasohjausta kehitetään, jotta asiakkaat ohjautuvat tarkoituksenmukaisiin palveluihin, kuten työkyvyn arviointiin ja kuntoutukseen. Vuoden 2026 alussa toimintansa aloittaneen työkykytiimin odotetaan sujuvoittavan palvelupolkuja ja parantavan arviointeihin pääsyä.

Hallituksen linjauksen mukaan kuntouttava työtoiminta siirtyy kunnille ja kehittyy työllistymistä tukevaksi palveluksi. Rahoitusperiaatteen toteutuminen on kuitenkin epävarmaa, ja sen varmistaminen edellyttää aktiivista edunvalvontaa sekä tiivistä vuoropuhelua valtion kanssa.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin ja hyvinvointialueen yhdyspintatyö työ- ja elinkeinopalveluissa on edennyt ja yhteistyörakenteita on vahvistettu.

Työ- ja toimintakyvyn arviointiprosessi on keskeinen kehittämiskohde.

Kuntouttavan työtoiminnan siirto kunnille on mahdollisuus laajentaa ja vahvistaa työllistymistä edistäviä palveluja, mutta samalla lautakunta näkee riskin siirtyvän rahoituksen riittävyydessä. Lautakunta korostaa kaupungin aktiivisen edunvalvonnan merkitystä, jotta uusien vastuiden edellyttämä riittävä rahoitus voidaan varmistaa valtion rahoitusperiaatteen mukaisesti.

7. Ammattiopisto Varia

Vantaan ammattiopisto Varia tarjoaa ammatillista koulutusta noin 6 000 opiskelijalle. Varian järjestämislupa kattaa jatkossa lähes kaikki ammattitutkinnot. Varia toimii tiiviissä yhteistyössä alueen yritysten ja työelämän kanssa. Yhteistyö kaupungin sisällä on jatkuvaa, erityisesti työllisyys- ja kotoutumispalvelujen sekä elinvoimapalvelujen kanssa. Varian omissa vuoden 2025 tavoitteissa korostuivat erityisesti yhteistyö työllisyyspalveluiden kanssa ja oppimisen tukea koskevaan lakimuutokseen valmistautuminen. Tavoitteina olivat myös Variaan ohjattujen työelämän ulkopuolella olevien osaamisen ja työllistymisen vahvistaminen sekä monikielisten opiskelijoiden suomen kielen osaamisen vahvistaminen. Kaikki tavoitteet edistyivät. Talouden osalta vuosi 2025 oli Varialle hyvä. Varian toimintakate oli noin -46 miljoonaa euroa eli hieman yli 2 miljoonaa euroa talousarviossa arvioitua parempi.

Yhteistyö työllisyyspalvelujen kanssa

Vuoden 2025 alusta voimaan astuneen työllisyyspalvelujen uudistuksen myötä Varia on edelleen tiivistänyt yhteistyötä Vantaan työllisyyspalvelujen kanssa. Valmistautuminen muutokseen aloitettiin jo ennen uudistuksen käynnistymistä yhdessä Vantaan ja Keravan työllisyyden kuntakokeilun kanssa. Varian työelämäpalveluiden toimintaa kohdennettiin työllisyyden ja työnhakijoille suunnattujen koulutusten edistämiseen sekä työllisyyspalvelujen kanssa tehtävään yhteistyöhön. Kaikkiin Varian opetustiimeihin nimettiin työllisyysvastaava. Työllisyysvastaavan vastuualueita ovat muun muassa vantaalaisille työnhakijoille suunnattujen koulutusten edistäminen opetustiimissä, opiskelijoiden työllistymispolkujen kehittäminen ja työelämäyhteistyö.

Vantaalaisille työnhakijoille suunnattuja, työllistymistä edistäviä ja maksimissaan kuusi kuukautta kestäviä koulutuksia lähdettiin pilotoimaan vuoden 2025 aikana laajasti eri aloilla. Vantaalaisille työnhakijoille suunniteltiin ja käynnistettiin myös ohjausväylä. Ohjausväylää hyödyntämällä työllisyysasiantuntijat pystyvät ohjaamaan vantaalaisia työnhakijoita Varian koulutuksiin sekä Variassa toteutettavaan alkukartoitukseen. Alkukartoituksissa työnhakijoille etsitään ratkaisuja ensisijaisesti Varian toteuttamista koulutuksista, mutta tarvittaessa myös laajemmin asiakaslähtöisesti. Ohjausväylän kautta tulleita ohjauksia saatiin noin 900. Suoraan työllistymiseen tähtääviin ”Variasta töihin” -lyhytkoulutuksiin osallistui 400 henkilöä vuoden 2025 aikana.

Koulutusten, ohjausväylän sekä alkukartoitusten suunnittelu, toteutus ja kehittäminen on edellyttänyt tiivistä viestintää ja yhteistyömallien rakentamista työllisyyspalvelujen asiantuntijoiden ja Varian välillä. Työllisyyttä edistävää kaupunkitasoista yhteistyötä elinkeinopalveluiden, työllisyyspalvelujen sekä Varian kesken tehdään arjessa päivittäin. Kaupungin sisäisen verkostotyön lisäksi kaikkien toimijoiden jatkuva vuoropuhelu yritysten ja työantajien kanssa on tärkeää.

Keskeistä yhteistyössä on myös alueen lyhyen ja pitkän aikavälin ennakointitiedon kerääminen, jonka pohjalta voidaan tuottaa oikein kohdennettuja palveluita alueen työvoima- ja osaamistarpeisiin.

Vehkalan toimipiste

Kuva: Sari Hännikäinen

Vehkalan toimipiste on osa laajempaa ammattiopisto Varian toimitilaverkon kehitystä. Vehkalan toimipisteen rakentaminen toteutettiin kaupungin omistaman VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena. Hankkeen suunnittelu alkoi 2022, rakennusvaihe kesäkuussa 2023 ja tilat luovutettiin Varian käyttöön elokuussa 2025. Varian esihenkilöt ja Vehkalaan siirtyneiden alojen avainhenkilöt olivat mukana suunnittelussa jo esiselvitysvaiheessa.

Vehkalan toimipisteen rakennuksen laajuus on noin 23 830 neliömetriä ja tontin koko 56 000 neliömetriä. Oppilaitokseen on rakennettu tilat 2 130 opiskelijalle ja 250 työntekijälle. Vehkalassa opiskellaan useita eri aloja, joista varsinkin tekniikan alojen koulutus tarvitsee suuria tiloja. Toimipiste muodostaa monialaisen oppimisyhteisön, jossa tiloja, opettajia ja opetusvälineitä voidaan hyödyntää alakohtaiseen, alojen yhteiseen tai mahdollisten uusien alojen opetukseen ja ohjaukseen. Tilat mahdollistavat myös opiskelijoiden yhteistä toimintaa, tapaamisia ja tukevat yhteisöllisyyttä.

Toiminta uusissa tiloissa on käynnistynyt hyvin. Opiskelijoilta ja opettajilta on tullut pääosin hyvää palautetta ja tilat on koettu turvallisiksi ja toimiviksi. Kritiikkiä tuli aluksi lähinnä siitä, että kalusteiden ja opetusvälineistön asennukset viivyttivät opetuksen ja ohjauksen järjestelyjä.

Oppimisen tuen muutokseen valmistautuminen

Ammatillisen koulutuksen oppimisen tukea koskeva lakimuutos tulee voimaan 1.8.2026. Jatkossa uuden lain mukaisesti jokainen opiskelija on oikeutettu oppimisen tukeen. Oppimisen tuki järjestetään lain mukaan osana tutkintokoulutusta. Oppimisen tuki sisältää sekä opettajan tukiopetusta että opetus- ja ohjaushenkilöstön tarjoamaa tukea ja ohjausta.

Varia on valmistautunut muutokseen olemalla mukana Opetushallituksen oppimisen tuen vahvistaminen Variassa –hankkeessa 2024–2025. Hankkeen aikana kehitettiin oppimisen tuen uusi Variaattori-malli, joka otetaan käyttöön 1.8.2026 alkaen. Variaattori-mallin mukaan keskiviikot varataan erityisesti oppimisen tukeen ja asioiden kertaamiseen ja lisäharjoitteluun. Oppimiseen saa tukea kaikessa opetuksessa ja jatkuvasti kehitetään laadukasta peruspedagogiikkaa, joka perustuu positiiviseen psykologiaan ja vahvuusajatteluun. Tavoitteena on

palvella opiskelijoiden tarpeita oppimisessa ja mahdollistaa jokaiselle yksilöllinen väylä kokoamalla yhteisiä opintoja kaikkien saataville toimipisteittäin. Samalla enemmän tukea tarvitseville mahdollistuu opiskelu pienemmissä ryhmissä, kun osa ryhmän opiskelijoista osallistuu muuhun opetukseen.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusmalli muuttuu

Ammatillisen koulutuksen rahoituksen perusteet muuttuvat vuoden 2026 alusta. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen painopiste siirtyy opiskelijavuosista suoritettuihin tutkintoihin, tutkinnon osiin, työllistymiseen ja jatko-opintoihin. Varia on ollut aktiivinen rahoitusmallin muutoksen valmistelussa ja esimerkiksi työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen varmistamiseen on jo lisätty resursseja. Uudessa rahoitusmallissa on Varian rahoitukseen sekä positiivisesti että negatiivisesti vaikuttavia elementtejä. Opiskelijan aiemman koulutustaustan huomioiminen suosii Variaa, sillä jatkuvassa haussa Varian koulutuksiin hakeutuvien lähtötaso on Vantaalla valtakunnan keskiarvoa matalampi. Toisaalta uudessa rahoitusmallissa painotetaan aiempaa enemmän opiskelijoiden työllistymistä, mikä saattaa pienentää rahoitusta, jos Vantaan heikko työllisyystilanne jatkuu.

Toiminnanohjauksen kokeilu alkaa

Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilun tarkoituksena on selvittää, miten ammatillisen koulutuksen järjestämislupien laajentamisella ja neuvottelumenettelyyn perustuvalla toiminnanohjauksella voidaan vahvistaa ammatillisen koulutuksen laatua, vaikuttavuutta ja saavutettavuutta. Kokeilu toteutetaan 1.1.2026–31.12.2033. Opetus ja kulttuuriministeriö valitsi kokeiluun 40 järjestäjää Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) tekemän pisteytyksen perusteella. Karvin arvioinnissa Varian vahvuuksia olivat erityisesti laadunhallinta, työelämäyhteistyö sekä koulutuksen järjestämisedellytykset ja uudistamiskyky. Mukana olevat koulutuksen järjestäjät saavat kokeiluluvat, joiden perusteella ne voivat järjestää nykyistä vapaammin lähes kaikkia ammatillisia tutkintoja ja

koulutuksia. Varia tulee toteuttamaan kokeilun tiiviissä yhteistyössä Vantaan elinvoimapalveluiden sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden kanssa.

Johtopäätökset:
Varian toiminnassa keskeisiä asioita olivat yhteistyön tiivistäminen työllisyyspalvelujen kanssa, varautuminen ammatillisen koulutuksen oppimisen tukea koskeviin lakimuutoksiin ja uuden ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin huomioiminen toiminnassa.

Varian ja työllisyyspalvelujen yhteistyössä luotiin erilaisia työllistämistä edistäviä koulutuksia työttömille. Vantaalaisten työnhakijoiden sujuva ohjaus työllispalveluista koulutukseen ja työhön oli toiminnan kehittämisen keskiössä. Vantaalaisille työnhakijoille suunnattuja, työllistymistä edistäviä ja maksimissaan kuusi kuukautta kestäviä koulutuksia järjestettiin 2025 vuoden aikana eri aloilla. Vantaalaisten työnhakijoiden ohjautumiseen suunniteltiin ja käynnistettiin ohjausväylä, jota hyödyntämällä työllisyysasiantuntijat pystyvät ohjaamaan työnhakijoita Varian koulutuksiin sekä Variassa toteutettavaan alkukartoitukseen.

Varian uusi Vehkalan toimipiste on osa laajempaa Varian toimitilaverkon kehittämistä ja keskittämistä. Tiloissa toimii monta eri opetusalaa ja tilat on suunniteltu erilaisiin tarpeisiin helposti muunneltaviksi. Tilat mahdollistavat myös opiskelijoiden yhteistä toimintaa ja tukevat yhteisöllisyyttä. Opiskelijoilta ja opettajilta on saatu tiloista hyvää palautetta.

Ammatillisen koulutuksen oppimisen tukea koskevan, 1.8.2026 voimaantulevan, lakimuutoksen mukaisesti jokainen opiskelija on oikeutettu oppimisen tukeen. Varia on valmistautunut muutokseen kehittämällä 1.8.2026 käyttöönotettavan Variaattori-mallin. Mallin mukaan varataan aikaa erityisesti oppimisen tukeen,

asioiden kertaamiseen ja lisäharjoitteluun. Oppimiseen saa tukea kaikessa opetuksessa.

Varia on reagoinut vuoden 2026 alusta voimaan tulleen ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin muutokseen ennakoivasti ja ottanut rahoitusmallin vaikutukset huomioon toiminnassaan. Toiminnan kehittämistavoitteissa on huomioitu uudessa mallissa painottuvat vaikuttavuus- ja laatuelementit sekä lisätty resursseja työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen varmistamiseen.

Varia on päässyt mukaan Opetus- ja Kulttuuriministeriön järjestämään ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun, joka alkaa vuonna 2026. Kokeiluun päässeet voivat järjestää nykyistä vapaammin lähes kaikkia ammatillisia tutkintoja ja koulutuksia. Varia tulee toteuttamaan kokeilun yhteistyössä Vantaan elinvoimapalveluiden sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden kanssa. Kokeilu lisää Varian mahdollisuuksia kehittää koulutuksiaan vastamaan entistä nopeammin ja joustavammin oman toiminta-alueensa osaamis- ja koulutustarpeisiin.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta katsoo, että Varia on valmistautunut tuleviin ammatillisen koulutuksen laki- ja rahoitusmuutoksiin hyvin. Varialla on tärkeä rooli työllistämisen edistämisessä ja rooli korostuu jatkossa yhä enemmän työllisyyspalvelujen kanssa tehtävän tiiviin yhteistyön myötä. Tarkastuslautakunta kannustaakin Variaa hyödyntämään rohkeasti ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilulupaa ja aktiivisesti kokeilemaan uusia tapoja tuottaa laadukasta ja työmarkkinoiden tarpeisiin vastaavaa koulutusta.

8. Elinikäinen oppiminen

Elinikäisen oppimisen palvelualue aloitti toimintansa 1.1.2023. Palvelualue vastaa vapaan sivistystyön, aikuisten perusopetuksen, maahanmuuttajakoulutuksen, taiteen perusopetuksen ja Harrastusten Vantaa -toiminnan järjestämisestä ja kehittämisestä. Palvelualue vastaa lisäksi yksityisten taiteen perusopetuksen toimijoiden avustusten valmistelusta sekä Lasten ja nuorten juhlarahaston tukipäätöksistä. Palvelualueeseen kuuluvat Vantaan aikuisopisto, Vantaan musiikkiopisto, Vantaan kuvataidekoulu ja vuoden 2024 alusta Harrastusten Vantaa -toiminta.

Aikuisopisto

Kuva: Pekka Turtiainen

Aikuisopisto tarjoaa laajaa kansalaisopisto-opetusta, aikuisten perusopetusta ja monimuotoista maahanmuuttajien kotoutumista edistävää koulutusta. Kansalaisopistokursseille on paljon kysyntää ja viime vuosina yli 9 000 henkilöä on jäänyt jonopaikoille. Erityisesti taideaineiden kurssit ovat suosittuja. Aikuisopiston vapaan sivistystyön kurssitarjontaa on lisätty ja laajennettu jatkuvasti kysynnän kasvaessa. Jotkut kursseista ovat opintopistekursseja, eli niistä saatuja opintopisteitä voi hyödyntää jatko-opinnoissa.

Aikuisopiston maahanmuuttajien kotoutumista edistävän koulutuksen ytimessä ovat suomen kielen koulutukset. Aikuisopiston suomen kielen koulutustarjonta on laaja ja opisto tarjoaa kielikoulutuksia alkeistasosta aina vaativimpiin tasoihin saakka. Lisäksi tarjolla on kohdennettuja kielikoulutuksia esimerkiksi kotiäideille. Aikuisten perusopetus taas tarjoaa mahdollisuuden yli 17-vuotiaille suorittaa peruskoulun oppimäärä ja saada peruskoulun päättötodistus. Kotouttamiskoulutuksessa tehdään tiivistä yhteistyötä työllisyys- ja kotouttamispalveluiden kanssa.

Taulukko: Aikuisopisto, opetustunnit, kurssit ja opiskelijamäärät vuosina 2024 ja 2025.

	2024	2025
Opetustuntien määrä	56 304	58 308
Kurssien määrä	2 482	2 495
Aikuisopiston opiskelijat (kursseille osallistuneet)	45 331	48 442
Kotouttamiskoulutuksen opiskelijat	2 148	3 347
Aikuisten perusopetuksen opiskelijat	204	282

Musiikkiopisto

Musiikkiopiston kurssit tarjoavat kaikenikäisille mahdollisuuden laajapohjaiseen musiikinharrastukseen ja yksilölliseen soiton ja laulun opetukseen. Opetukseen voivat osallistua kaikki halukkaat ilman pääsykokeita. Opinnot antavat valmiudet hakeutua musiikin ammatillisiin opintoihin ja tarjoavat taitoja, joista on hyötyä laajasti eri aloilla.

Taulukko: Musiikkiopisto, kurssien ja opiskelijoiden määriä vuosina 2024 ja 2025.

	2024	2025
Opetustuntien määrä	48 156	51 072
Taiteen perusopetuksen oppilaat	1 913	1 973

Kuvataidekoulu

Kuvataidekoulu tarjoaa monipuolista kuvataideopetusta eri-ikäisille lapsille ja nuorille. Opetusta tarjotaan 20 ikävuoteen asti ja kuvataidekoulun opetukseen voivat osallistua kaikki halukkaat ilman pääsykokeita. Viime vuosina on lisätty erityisesti lyhytkursseja, kuten viikonloppukursseja perheille eri taidesisällöistä. Opetus valmentaa taidealan ammatillisiin opintoihin ja tarjoaa taitoja, joita voi hyödyntää laajasti eri aloilla, kuten arkkitehtuurissa, muotoilussa, viestinnässä, kasvatuksessa ja kulttuurialoilla.

Taulukko: Kuvataidekoulu opetustunnit ja oppilaat vuosina 2024 ja 2025.

	2024	2025
Opetustuntien määrä	6 750	6 770
Taiteen perusopetuksen oppilaat	742	778

Harrastusten Vantaa -toiminta

Toiminta on osa valtakunnallista Harrastusten Suomi mallia. Harrastusten Vantaa -toiminta tarjoaa peruskouluikäisille lapsille ja nuorille maksutonta harrastustoimintaa koulupäivän yhteydessä. Vuonna 2025 noin 6 800 lasta ja nuorta osallistui Harrastusten Vantaan järjestämiin erilaisiin harrastustoimintoihin. Tarjonta perustuu lasten ja nuorten omiin toiveisiin. Vuodesta 2025 alkaen Vantaalla on rakennettu harrastuspolkua, jossa kuvataan vaiheittain, miten harrastustoiminnan pohjalta voi edetä tavoitteellisiin vaihtoehtoihin.

Lasten ja nuorten juhlarahasto

Rahasto perustettiin kaupunginvaltuuston päätöksellä 1.1.2025. Sen tavoitteena on vähentää eriarvoisuutta mahdollistamalla maksulliset ja tavoitteelliset

harrastukset myös pienituloisten perheiden lapsille. Vantaalaiset 7–17-vuotiaat lapset ja nuoret voivat hakea rahaston tukea harrastusten osallistumismaksuihin. Vuonna 2025 tukea sai 800 lasta ja nuorta yhteensä noin 300 000 euroa. Kaikki hakijat saivat tukea ja kaikki varatut määrärahat käytettiin. Suosituin laji oli kulttuuritaustasta riippumatta jalkapallo, johon kohdistui lähes puolet tuesta. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta nimesi rahaston tueksi lautakunnan jäsenistä koostuvan poliittisen ohjausryhmän. Ryhmä ohjaa ja kehittää tuen jakamista, päättää vuosittain jaettavan rahan määrän, seuraa viranhaltijapäätöksiä sekä vie asioita tarvittaessa lautakunnan käsittelyyn.

Toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen

Elinikäisen oppimisen palvelualueen tavoitteita vuodelle 2025 olivat asiakasmäärän kasvattaminen ja saada palvelutarjonta vastaamaan entistä paremmin kaupunkilaisten tarpeita määrällisesti ja alueellisesti. Lisäksi lähdettiin kehittämään yksiköiden välistä yhteistyötä ja kuvaamaan ja rakentamaan harrastus- tai palvelupolkuja, joilla kuvataan mahdollisuudet ja vaiheet edetä harrastuksista tavoitteelliseen toimintaan.

Palvelualueen eri yksiköiden osallistujamäärät olivat edelleen kasvussa, joten palvelujen määrätavoite toteutui. Aikuisopistossa kurssien suosio kasvoi voimakkaasti ja kursseille jonottajien määrä (9 000) on viime vuosina ollut poikkeuksellisen suuri. Myös musiikkiopiston opiskelijamäärä kasvoi. Kuvataidekoulun taiteen perusopetuksen oppilasmäärä pysyi lähes ennallaan, mutta kuvataidekoulun lyhytkurssit lisäsivät suosiotaan. Harrastusten Vantaa -toimintamalli tavoitti lähes 6 800 vantaalaista lasta ja nuorta.

Palvelukokonaisuuden sijoittumista suuralueittain kartoitettiin ja palveluja kehitettiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tämän myötä suuralueiden erilaiset palvelutarpeet saadaan otettua paremmin huomioon. Yhteistyö eri yksiköiden, palvelualueiden ja toimialojen kesken sekä eri toimijoiden roolit on nyt määritelty selkeästi keskeisissä yhteistyömuodoissa ja kehitystyötä jatketaan. Palvelu- ja harrastuspolkujen rakentaminen ja kuvaaminen jatkuu edelleen.

Palvelualueen käyttötalouden toteuma oli talousarviossa arvioitua parempi. Palvelualueen menot olivat 14 273 000 euroa, tulot 3 882 000 euroa ja toimintakate 10 391 000 euroa. Toimintakate oli noin 700 000 euroa arvioitua parempi. Elinikäisen oppimisen palveluiden rahoitusrakenne poikkeaa muiden kaupungin palvelujen rahoituksesta siten, että kaupungin rahoitusosuus palveluissa on noin 30 prosenttia. Musiikkiopisto, kuvataidekoulu ja aikuisopisto saavat noin 70 prosenttia rahoituksestaan kurssimaksuista ja valtionosuuksista. Harrastusten Vantaa saa 70 prosenttia rahoituksestaan aluehallintoviraston vuosittain haettavana hankerahoituksena.

Henkilöstö

Palvelualueen yksiköissä on yhteensä 121 vakituista vakanssia ja 477 osa-aikaista vakanssia. Osa-aikaisista vakansseista suurin osa on aikuisisopistossa, jossa on paljon osa-aikaisia tuntiopettajia. Vakanssien täyttöaste on noin 90 prosenttia. Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys on ollut pääosin hyvällä tasolla. Määräaikaisten ja tuntiopettajien vaihtuvuus on suurempaa. Aikuisten perusopetuksessa palkkataso suhteessa työn vaativuuteen heikentää henkilöstön saatavuutta. Henkilöstön työhyvinvointi on ollut hyvällä tasolla, ja sairauspoissaoloprosentti on ollut kaupungin keskitasoa pienempi.

Toiminnan kehittäminen, tilahankkeet ja lakimuutos

Palvelujen alueellinen kehitystyö sekä palvelujen yleinen kehittäminen vastaamaan kysyntää jatkuu, samoin kuin palvelu- ja harrastuspolkujen rakentaminen ja kuvaaminen. Aikuisopiston ja työllisyyspalvelujen yhteistyö tiivistyy jatkossa. Vuoden 2026 alussa aikuisopistossa aloittaa palveluesihenkilö, joka vahvistaa kotouttamistyön koordinointia ja yhteistyötä työllisyys- ja kotouttamispalveluiden kanssa.

Vantaalla on suunnitteluvaiheessa kolme isoa tilahanketta, jotka valmistuessaan tuovat muutoksia elinikäisen oppimisen palveluverkkoon. Tikkurilan kirjaston peruskorjaus tuo uusia tiloja musiikkiopistolle. Myyrmäen Oivallusten taloon tulee

tiloja aikuisopistolle, musiikkiopistolle ja kuvataidekoululle. Tikkurilan osaamiskampukselle taas tulee tiloja aikuisopistolle ja musiikkiopistolle. Uusiin tiloihin tulee teemallisesti jäsenneltyjä ja yhteiskäyttöisiä tiloja, jotka tukevat asukaslähtöistä ja yhteisöllistä toimintaa. Uudet tilaratkaisut mahdollistavat entistä vaikuttavammat palvelut. Tilahankkeiden valmistuminen ajoittuu suunnitelmien mukaan vuosille 2028–2029.

Vuonna 2027 on tulossa voimaan taiteen perusopetuksen lainsäädäntömuutos, joka selkiyttää koulutuksen järjestämisen vastuita. Taiteen perusopetusta ei voi järjestää ilman Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää järjestämislupaa. Muutos tulee koskemaan niitä yksityisiä oppilaitoksia, joilla lupaa ei ole. Tästä syystä Vantaalla on tarkasteltava taiteen perusopetuksen kokonaisuutta uudelleen, mikä vaikuttaa myös taiteen perusopetuksen avustuksiin. Lakiehdotuksessa uutena pykälänä tuodaan esille yhteistyö, mikä joustavoittaa opetuksen toteutusta ja helpottaa oppimispolkujen muodostamista.

Johtopäätökset:
Elinikäisen oppimisen palvelualue tarjoaa erilaisia ja osittain myös maksuttomia harrastusmahdollisuuksia vantaalaisille lapsille ja nuorille. Aikuisopiston vapaan sivistystyön kurssien kautta aikuisille on tarjolla mahdollisuuksia osallistua erilaiseen harrastustoimintaan ja itsensä kehittämiseen. Aikuisopisto on tiiviisti mukana myös maahanmuuttajien kotouttamisessa tarjoamalla eritasoisia suomen kielen kursseja. Uusi kotouttamislaki ja työllisyyspalvelujen siirto kunnille tiivistää aikuisopiston yhteistyötä työllisyyspalvelujen kanssa entisestään. Palvelualueella tehdään myös vuoden 2025 alusta perustetun Lasten ja nuorten juhlarahaston tukipäätökset. Rahastosta myönnetyllä tuella mahdollistetaan ohjatut ja tavoitteelliset harrastukset myös pienituloisten perheiden lapsille.

Palvelualueen tavoitteena oli kasvattaa asiakasmääriään ja kehittää palveluja niin, että palvelutarjonnassa otetaan entistä paremmin huomioon Vantaan suuralueiden alueelliset tarpeet sekä yleisesti muuttuvat palvelutarpeet. Lisäksi erilaisten palvelujen kehittämistä ja asiakkaan palvelujen hyödyntämistä

edistävien palvelu- tai harrastuspolkujen luominen oli tavoitteena. Asiakasmäärät nousivat tavoitellusti ja palvelukokonaisuuden kartoitusten myötä suuralueiden erilaiset palvelutarpeet saadaan otettua paremmin huomioon. Palvelu- ja harrastuspolkujen kehittäminen jatkuu edelleen.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta korostaa elinikäisen oppimisen palvelualueen merkitystä yhteisöllisyyden, osallisuuden ja kotoutumisen vahvistajana sekä maksuttomien palvelujen saavutettavuutta. Lautakunta suosittelee palvelujen kehittämisen jatkamista sekä Lasten ja nuorten juhlarahaston tukien vaikuttavuuden seurantaa, erityisesti tuen saajien määrän ja harrastamisen lisääntymisen sekä segregaation ehkäisyn osalta.

9. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen fyysisen aktiivisuuden näkökulmasta

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan keskeinen tehtävä, jota toteutetaan laajana yhteistyönä kaupungin toimialojen, hyvinvointialueen, seurakuntien, järjestöjen sekä muiden kumppaneiden kanssa. Työ perustuu valtuuston hyväksymään hyvinvointisuunnitelmaan. Hyvinvointi rakentuu useista toisiinsa kytkeytyvistä ulottuvuuksista, kuten terveydestä, yhteisöllisyydestä, elinympäristöstä, oppimisesta sekä työstä ja toimeentulosta. Arvioinnissa painottuvat erityisesti kuntalaisten fyysisen toimintakyvyn vahvistaminen ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen.

Kuva: Sakari Manninen, Kuusijärven luonto- ja virkistysalue

Hyvinvoinnin tila Vantaalla

Hyvinvointikertomus kokoaa ajantasaisen tiedon vantaalaisten hyvinvoinnin tilasta sekä arvioi toteutettujen toimenpiteiden vaikuttavuutta. Vantaalle ovat tyypillisiä kulttuurinen ja kielellinen moninaisuus sekä alueellinen eriytyminen, jotka näkyvät hyvinvointieroina. Harrastustoimintaan osallistumiseen vaikuttavat kielitaidon lisäksi myös kulttuuriset käsitykset vapaa-ajasta ja harrastamisesta. Vaikka elintavoissa on havaittavissa myös myönteistä kehitystä, fyysinen aktiivisuus on monilla edelleen vähäistä. Fyysisen aktiivisuuden ja toimintakyvyn mittareilla Vantaa sijoittuu kuutoskaupunkien vertailussa heikoimpaan päähän.

Liikkumattomuudella on paitsi merkittäviä terveysvaikutuksia myös huomattavia taloudellisia seurauksia. Vantaalla liikkumattomuuden ja paikallaanolon yhteiskustannukset vuositasolla ovat noin 123 miljoonaa euroa. Arvio perustuu UKK-instituutin liikkumattomuuden ja paikallaanolon kustannuslaskuriin.

Lasten ja nuorten kestävyyskunto on heikentynyt ja sukupuolten väliset erot ovat poikkeuksellisen suuria. Erityisesti tyttöjen liikkuminen on vähentynyt digitalisaation ja lisääntyneen ruutuajan myötä. Lukiolaisten vähäinen liikkuminen on ollut pitkään tunnistettu haaste. Sen sijaan työikäisten sekä ammatillisen opiskelijoiden fyysinen aktiivisuus on kehittynyt myönteiseen suuntaan. Ikääntyneen väestön osalta keskeisiä haasteita ovat toimintakyvyn ylläpito ja arjessa selviytyminen, ja merkittävä osa ikääntyneistä alittaa terveysliikuntasuositukset. Väestörakenteen muutokset ja jatkuva muuttoliike vaikeuttavat tulosten tulkintaa, sillä Vantaalle muuttaa paljon väestöä, jonka hyvinvointi on keskimääräistä heikompi. Tämä korostaa tarvetta pitkäjänteiselle seurannalle ja kohdennetuille toimenpiteille.

Liikkuminen hyvinvoinnin edistäjänä

Vuonna 2024 hyväksytty liikkumisohjelma tarkastelee fyysistä aktiivisuutta eri ikäryhmissä ja huomioi myös toimintarajoitteiset asukkaat. Ohjelman tavoitteena on lisätä liikkumista ja vähentää liikkumisen esteitä arjessa. Se on valmisteltu laajassa yhteistyössä liikuntaseurojen, yhdistysten, asukkaiden ja päättäjien kanssa, ja sitä toteutetaan vuosina 2024–2027.

Ohjelman toteutumisen seuranta ohjaa seuraavan ohjelmakauden valmistelua. Liikkumista tukevat myös muut kaupungin linjaukset, kuten vuodelle 2025 laadittu vammaispoliittinen ohjelma, jossa on huomioitu soveltavan liikunnan kehittäminen.

HYTE-työn koordinointi on keskitetty kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle. Koordinointiin on käytettävissä kahden henkilön työpanos. HYTE-työtä tehdään kaikilla toimialoilla:

- kasvatus ja oppiminen tukee hyvinvointia varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle,
- vapaa-ajan palvelut edistävät liikuntaa ja kulttuuria,
- kaupunkiympäristö vastaa fyysisistä puitteista ja
- elinvoima vastaa työllisyydestä ja kotoutumisesta.

Koordinoinnista vastaavan toimialan mukaan resurssit riittävät lakisääteisten tehtävien hoitamiseen (esimerkiksi liikuntapaikkojen ylläpito), mutta vaikuttavuutta edistävät rakenteellisemmat toimet edellyttäisivät lisäresursseja. Käytännössä tämä tarkoittaa, että liikkumisohjelman yksilötason toimenpiteet, kuten hyvinvointimentorointi tai kouluPT-toiminta, saavuttavat täyden potentiaalinsa vasta kytkeytyneinä liikuntapaikkasuunnitelman infrastruktuuri-investointeihin, lähiliikuntapaikkaverkoston tihentämiseen ja kaupunkiympäristön kehittämiseen liikkumismyönteiseksi.

Kuntalaisten fyysisen aktiivisuuden lisääminen

Vuoden 2025 sitovana tavoitteena oli lisätä kuntalaisten fyysistä aktiivisuutta kahden mittarin perusteella:

- terveysliikuntasuositusten mukaisen liikkumisen lisääntyminen 5., 8. ja 9. luokkalaisilla sekä toisen asteen opiskelijoilla, ja
- hyvinvointivalmennukseen osallistuneiden toimintakyvyn paraneminen siten, että fyysinen aktiivisuus ja koettu terveys lisääntyvät vähintään puolella osallistujista.

Edistämistoimien kokonaisuus oli laaja: Move your koulu -hanke peruskouluissa, liikuntaneuvonta toisen asteen oppilaitoksissa, ryhmämuotoinen ohjaus unesta, ravitsemuksesta ja fyysisestä aktiivisuudesta sekä mahdollisuus liikuntatilojen käyttöön opetuspäivän aikana. Toimet toteutettiin yhteistyössä hyvinvointialueen opiskeluhuollon kanssa. Terveysliikuntasuositusten mukaan liikkuvien osuus

mainituista luokka-asteista on pysynyt muilta osin ennallaan, lukuun ottamatta lukiolaisia, joiden kohdalla tilanne on heikentynyt.

Mittari	Lähtötaso	Tavoite 2025	Toteuma 2025	Arvio
Move!-sum-maindikaattori (5. ja 8 luokka)	40,7 %	Laskee	41,3 % (+0,6 %-yksikköä)	Ennallaan
Yläkoulu (8.–9. luokka, KTK)	28,2 %	Laskee	28,0 % (-0,2 %-yksikköä)	Ennallaan
Ammatilliset (KTK)	34,4 %	Laskee	34,0 % (-0,4 %-yksikköä)	Ennallaan
Lukio (KTK)	28,6 %	Laskee	30,0 % (+1,4 %-yksikköä)	Heikentynyt

Sen sijaan hyvinvointivalmennuksen ja elintapaneuvonnan tulokset olivat selvästi myönteisiä:

- 66 prosenttia asiakkaista koki fyysisen aktiivisuutensa lisääntyneen ja
- 84 prosenttia asiakkaista koki terveydentilansa parantuneen.

Toinen mittari saavutettiin kokonaan.

Vaikka sitovan tavoitteen mittaroinnissa korostuvat lapset ja nuoret, on fyysisen aktiivisuuden edistämisessä huomioitu kaikki ikäryhmät, esimerkiksi ohjatun liikunnan tarjonnasta löytyy vaihtoehtoja kaiken ikäisille. Lisäksi tarjolla on myös maksuttomia, kaikille avoimia virtuaalijumppia, joihin osallistuminen on mahdollista suoraan kotoa. Erityisesti ikääntyneille suunnattu palvelu on sporttikortti, jolla yli 65-vuotiaat pääsevät Vantaan kaupungin uimahalleihin ja kuntosaleille.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin (HYTE-kerroin)

Kuntien hyte-työtä tukee HYTE-kerroin, jonka tarkoituksena on kannustaa kuntia pitkäjänteiseen hyvinvoinnin edistämiseen. HYTE-kerroin muodostuu 21 indikaattorista, jotka jakautuvat kahteen ryhmään:

- Prosessi-indikaattorit (15 kappaletta): kuvaavat kunnan voimavaroja ja toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.
- Tulosindikaattorit (6 kappaletta): kuvaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuloksellisuutta väestötasolla. Niissä huomioidaan kahden viimeisimmän vuoden välinen muutos.

Vantaan HYTE-kertoimen tulokset vuosilta 2022–2025 (taulukko alla) osoittavat, että erityisesti prosessi-indikaattorien keskiarvot ovat laskeneet vuoden 2023 jälkeen. Tulosindikaattorit puolestaan paranivat hieman vuonna 2025, mutta väestötason muutokset eivät kokonaisuudessaan vielä vastaa tehtyjä toimenpiteitä. HYTE-kertoimen kautta jaetaan valtakunnallisesti yli 100 miljoonaa euroa vuodessa. Vantaan osuus oli vuonna 2025 noin 5,2 miljoonaa euroa.

Taulukko: Vantaan HYTE-kerroin vuosina 2022–2025.

Indikaattori	2022	2023	2024	2025
Prosessi-indikaattorit	85	85	77	77
Tulosindikaattorit	69	60	53	57
Kokonaiskerroin	77	72	65	67

Johtopäätökset:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu Vantaalla laajana poikkihallinnollisena yhteistyönä, johon osallistuvat kaupungin toimialat, hyvinvointialue, järjestöt sekä muut kumppanit. Työtä ohjaavat muun muassa hyvinvointisuunnitelma ja liikkumisohjelma, joiden tavoitteena on muun muassa lisätä kaiken ikäisten fyysistä aktiivisuutta ja kaventaa hyvinvointieroja. Viime vuosien

toimenpiteet – kuten liikuntaneuvonnan laajentaminen, Move! -prosesseja tukevat toimintamallit ja hyvinvointivalmennuksen vakiinnuttaminen – ovat parantaneet erityisesti aikuisväestön hyvinvointia. Sen sijaan peruskoululaisten ja toisen asteen opiskelijoiden fyysinen aktiivisuus ei ole kokonaisuutena parantunut, vaikka yksittäisissä ryhmissä on havaittavissa myönteistä kehitystä.

Kokonaisuutena Vantaa tekee laaja-alaista, tavoitteellista ja suunnitelmallista fyysisen aktiivisuuden edistämistyötä, mutta väestörakenteen muutokset ja jatkuva muuttoliike haastavat tulosten näkyväksi tekemistä. Väestön vaihtuvuus tuo mukanaan uusia tuen tarpeita ja voi osittain peittää toteutettujen toimien vaikutuksia.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta korostaa tarvetta vahvistaa erityisesti lasten, nuorten ja ikääntyneiden fyysistä toimintakykyä tukevia palveluja, sillä näiden väestöryhmien hyvinvoinnin haasteet ovat lisääntyneet. Toimia tulee kohdentaa erityisesti haavoittuvimmassa asemassa oleviin.

Lisäksi HYTE-työn seurantaa ja raportointia on tarpeen vahvistaa, jotta toimenpiteiden vaikutuksia voidaan arvioida luotettavasti nopeasti muuttuvassa väestörakenteessa. Keinovalikoimaan tulee edelleen lisätä laaja-alaisia, vaikuttavaksi todettuja yksilön hyvinvointia edistäviä menetelmiä.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen tulee integroida johdonmukaisesti varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle asti, jotta lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky vahvistuu kokonaisvaltaisesti ja pitkäjänteisesti.

10. Rakennusvalvonta

Kuva: Sakari Manninen

Rakennusvalvonta ohjaa ja valvoo Vantaalla tapahtuvaa rakentamista ja siihen liittyviä lupamenettelyjä. Sen tehtävänä on varmistaa terveellinen, turvallinen, ekologisesti kestävä ja kaupunkikuvallisesti laadukas rakennettu ympäristö sekä tukea sujuvaa ja kestävää rakentamista. Rakennusvalvonta osallistuu pientalotuotantoa lisäävien suunnitelmien valmisteluun ja edistää kaupungin resurssiviisaus- ja Hiilineutraali Vantaa 2030 -tavoitteita sekä yhtenäisten käytäntöjen kehittämistä suurten kaupunkien Topten-verkoston kautta.

Tehtäviin kuuluvat rakentajien neuvonta, rakentamis- ja maisematyölupien käsittely, niihin liittyvät tarkastukset sekä rakennetun ympäristön kunnon ja ylläpidon valvonta. Lisäksi rakennusvalvonta vastaa rakentamisen arkisto- ja

tietopalveluista. Rakentamisen laadusta vastaa hankkeeseen ryhtyvä, kun taas rakennusvalvonta toimii riippumattomana viranomaisena. Toiminta perustuu ensisijaisesti oikeusharkintaan: lupa on myönnettävä, jos lain edellytykset täyttyvät. Tarkoituksenmukaisuusharkintaa sovelletaan erityisesti suunnittelutarvealueiden sijoittamisedellytyksissä ja poikkeamislupien käsittelyssä.

Tuloskortti- ja taloustavoitteet

Vuonna 2025 valmistui 163 pientaloasuntoa, mikä jäi selvästi 400 asunnon tavoitteesta. Uuden lainsäädännön toimeenpano ja prosessien päivitykset etenivät, mutta lupakäsittelyn määräaikatavoitteet eivät toteutuneet kaikilta osin. Vuotta leimasivat myös lausuntotyöt RYTJ-asetuksesta ja alueidenkäyttölain luonnoksesta. Rakennusjärjestyksen uudistaminen on edennyt, ja uudistettu rakennusjärjestys on tulossa voimaan vuoden 2026 aikana.

Kiertotalouden periaatteet on sisällytetty kaavoitukseen, ja uuteen rakennusjärjestykseen valmistellaan määräyksiä niiden edistämiseksi. Kiilan kiertotalousalueen selvitykset valmistuivat, ja merkittävissä kaavoissa ohjataan kiertotalouteen. Henkilöstö- ja johtamisnäkökulmasta Kunta10-tuloksiin perustuvat kehittämistoimet ja yhteisöllisyyttä vahvistavat käytännöt toteutuivat, ja valmentava johtaminen on vahvistunut.

Toimintakate heikkeni vuodesta 2023 vuoteen 2024, jolloin se painui miljoona euroa alijäämäiseksi. Vuonna 2025 toimintakate parani hieman, mutta jäi edelleen selvästi alijäämäiseksi, noin -0,8 miljoonaa euroa.

Tilastot ja resurssit

Seuraaviin taulukoihin on koottu keskeisiä tilastotietoja vuosilta 2023–2025. Vertailutietona on esitetty kymmenen vuoden keskiarvo, joka antaa kokonaiskuvan pidemmän aikavälin tasosta.

Taulukko: Tilastotietoa lupahakemuksista.

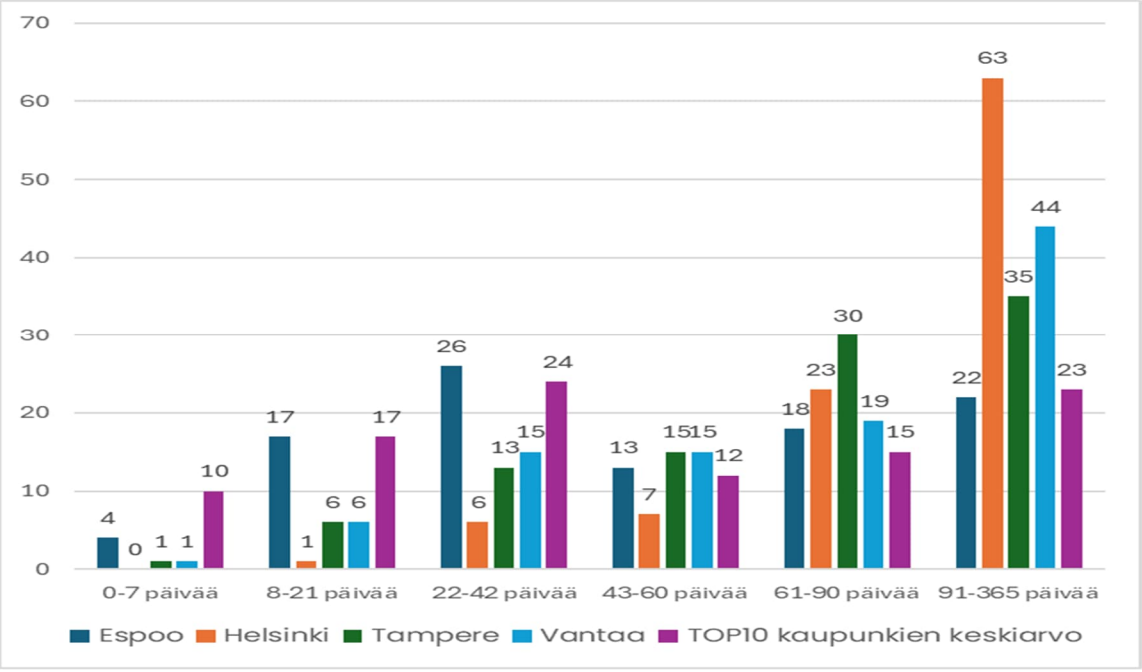
Tilastotietoa lupahakemuksista	2023	2024	2025	10:n vuoden keskiarvo	2025 ero prosentteina keskiarvoon
Erilaisia hakemuksia, joista	821	784	616	949	-35
rakennuslupia	392	342	334	517	-35
muutoslupia tai pidennyksiä	129	139	146	130	12
toimenpidelupia	300	303	136	302	-55

Taulukko: Tilastotietoa myönnetyistä luvista.

Tilastotietoa myönnetyistä luvista	2023	2024	2025	10:n vuoden keskiarvo	2025 ero prosentteina keskiarvoon
Asuntojen lukumäärä, josta	1128	537	388	2 774	-86
1 huone	212	84	58	951	-94
2 huonetta	394	153	56	880	-94
3 huonetta	314	179	111	592	-81
4 huonetta	170	90	107	264	-59
5 huonetta	33	25	46	68	-32
6 huonetta tai enemmän	5	6	10	19	-47
Pientaloasuntojen lukumäärä yhteensä, josta	270	135	198	429	-54
Omakotitalo-, paritalo- ja erillistaloasuntojen lukumäärä	215	110	154	331	-53
Rivitaloasuntojen lukumäärä	55	25	44	98	-55

Vuonna 2024 uudisrakentamislupien keskimääräiset käsittelyajat olivat Espoossa valittujen vertailukaupunkien lyhyimmät ja Helsingissä pisimmät, ja Vantaa sijoittui tältä osin lähelle Tampereen tasoa. Henkilöresursseihin suhteutettuna Vantaan käsittelyajat vastaavat muiden suurten kaupunkien tasoa. Vuonna 2025 Vantaalla uudis-, korjaus- ja maisematyöluvat ratkaistiin keskimäärin 120 päivässä. Käsittelyaikoihin vaikuttivat hakijoista johtuvat viiveet, kuten puutteelliset suunnitelmat ja täydennysten myöhästyminen. Rakennusvalvonnassa työskentelee Vantaalla 42 henkilöä, joista kolme tehtävää on täyttämättä. Päällikkö-, lupakäsittely- ja valvontatehtävissä toimii 39 asiantuntijaa. Vertailun vuoksi Helsingissä vastaavaa henkilöstöä on 90 ja Espoossa 46, ja Helsingin henkilöstömäärän arvioidaan kasvavan vuoden 2026 aikana vielä 18 henkilöllä. Koska tehtäviin ei ole suoraan pätevöittäviä koulutusohjelmia, toiminnan laatu perustuu pitkälti työssä oppimiseen ja kokeneen henkilöstön pysyvyyteen. Seuraavassa kuviossa esitetään vertailu uudisrakentamislupien keskimääräisistä käsittelyajoista valituissa kaupungeissa vuonna 2024.

Kuvio: Uudisrakentamislupien käsittelyaikavertailu vuodelta 2024 (prosenttia).

Asiakaspalaute

Asiakaspalautetta kerätään automaattisilla kyselyillä rakennusluvan myöntämisen ja katselmusten jälkeen. Vuonna 2025 palautteita saatiin 266, ja tulokset olivat hyviä: kysymysten keskiarvot vaihtelivat välillä 3,7–4,2 asteikolla 1–5 (1=heikoin, 5=paras). Palautteiden erittely hanketyypeittäin (esimerkiksi pientalo, kerrostalo, uudis- tai korjaushanke) ja vastaajaryhmittäin (luvanhakija, suunnittelija, työnjohtaja) tukee toiminnan kehittämistä. Kyselyissä on mahdollisuus myös avoimeen palautteeseen.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus

Uusi rakentamislaki tuli voimaan vuoden 2025 alussa, ja osa sen säännöksistä astui voimaan vuoden 2026 alussa. Samalla maankäyttö- ja rakentamislaista poistettiin rakentamista koskevat säännökset, ja jäljelle jäävä osa nimettiin alueidenkäyttölaiksi, jonka on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 aikana. Lain toimeenpano edellyttää kunnissa muun muassa hallintosäännön ja taksojen päivittämistä sekä uuden rakennusjärjestyksen laatimista 1.1.2027 mennessä. Laki muutti myös luvanvaraisuutta, mikä on vähentänyt lupamääriä ja lisännyt neuvonnan tarvetta. Vuoden 2026 alussa voimaan tulleita uusia vaatimuksia ovat muun muassa:

- rakennuslupahakemusten toimittaminen tietomallina tai muuna koneluettavana tietona
- rakennusten vähähiilisyyttä ja hiilijalanjäljen raja-arvoja koskevat säännökset
- rakentamislupien käsittelyaikatakuu ja siihen liittyvät seuraamukset määräajan ylityksestä.

Rakentamislupa vaaditaan jatkossa kaikille asuinrakennuksille, mutta alle 30 neliömetrin rakennuksille ja alle 50 neliömetrin katoksille lupaa ei edellytetä. Lupamenettelyä on yksinkertaistettu siten, että käytössä on vain rakentamislupa; toimenpidelupa ja ilmoitusmenettely ovat poistuneet. Maisematyö-, purkamis- ja poikkeamisluvat säilyivät ennallaan. Pienten rakennusten lupavaatimuksen poistuminen vähentää rakennusvalvonnan tulokertymää arviolta 3–5 prosenttia, ja

suurten hankkeiden väheneminen vaikuttaa tuloihin tätäkin enemmän. Talouden tasapainottamiseksi kaupunkiympäristölautakunta päätti maltillisista taksankorotuksista tammikuussa 2026, mutta niistä huolimatta tulot eivät riitä kattamaan menoja vuonna 2026.

Vuoden 2026 alussa voimaan tullut käsittelyaikatakuu velvoittaa ratkaisemaan rakentamislupahakemuksen kolmen kuukauden (vaativissa hankkeissa kuuden kuukauden) kuluessa siitä, kun hakemusaineisto on riittävä. Mikäli määräaika ylittyy kunnasta johtuvista syistä, kunnalla on velvollisuus palauttaa 20 prosenttia lupamaksusta jokaiselta viivästyskuukaudelta. Lainsäädäntö lisää rakennusvalvonnan dokumentointitarvetta, sillä viivästysten syyt on pystyttävä osoittamaan selkeästi. Tämä voi johtaa siihen, että lupia myönnetään aiempaa useammin ehdollisina, mikä korostaa prosessien sujuvuuden ja riittävien resurssien merkitystä.

Vantaan uusi rakennusjärjestys

Vantaa uudistaa rakennusjärjestyksensä vastaamaan uutta lainsäädäntöä. Valmistelussa korostuvat vihertehokkuus, puiden säilyttäminen, lintuturvallisuus, vettä läpäisevät materiaalit, työmaiden hule- ja kuivatusvesien hallinta sekä rakennusten muunneltavuus. Rakennusjärjestys tuodaan kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi touko-kesäkuussa 2026.

Johtopäätökset:

Laajat lainsäädäntömuutokset, rakentamisen matalasuhdanne ja talouden heikentyminen ovat muodostaneet merkittäviä haasteita rakennusvalvonnalle. Näistä paineista huolimatta viranomaistehtävät on hoidettu asianmukaisesti, ja asiakaspalautteen perusteella palvelun laatu on pysynyt hyvällä tasolla.

Tuloskorttitavoitteista erityisesti kiertotalouden edistäminen ja työyhteisöä koskevat kehittämistoimet ovat edenneet suunnitellusti. Sen sijaan pientalotuotannon lisääminen jäi asetetusta tavoitteesta.

Rakennusvalvonnan talous on heikentynyt selvästi viime vuosina. Lupahakemusten vähäisyys, lupakynnyksen nousu ja suurten hankkeiden määrän lasku ovat johtaneet alijäämäiseen toimintakatteeseen. Talouden tasapainottamiseksi on päätetty maltillisista taksankorotuksista. Uusi lainsäädäntö lisää työmäärää muun muassa tietomallivaatimusten ja käsittelyaikatakuun vuoksi, mikä korostaa riittävien resurssien tärkeyttä.

Henkilöstöresurssien osalta keskeinen haaste on osaajapula ja perehdyttämisen pitkä kesto. Koska tehtäviin ei ole suoraan pätevöittäviä koulutusohjelmia, uuden henkilöstön osaamisen kehittyminen vie vuosia. Tämä korostaa kilpailukykyisten työolojen, henkilöstön pysyvyyden ja toiminnan jatkuvuuden merkitystä rakennusvalvonnan laadun turvaamisessa.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta toteaa, että rakentamislupahakemusten käsittelyaikatakuu on yksi uuden lainsäädännön keskeisimmistä velvoitteista, ja määräaikojen ylityksistä aiheutuvat taloudelliset seuraamukset voivat olla merkittäviä. Lisäksi viivästysten syihin liittyvä näyttövelvollisuus lisää huomattavasti rakennusvalvonnan dokumentointitarvetta. Lautakunta korostaa tämän vuoksi riittävien resurssien turvaamisen tärkeyttä sekä toiminnan tarkoituksenmukaista organisointia ja tehokkuutta, jotta tehtävät voidaan hoitaa asianmukaisesti ja viivästysriskit minimoiden.

11. Kiinteistöt ja tilat

Kiinteistöt ja tilat palvelualue vastaa Vantaan toimitiloista sekä asumisen, kiinteistöjen ja maanhallinnan palveluista. Palvelualueen sisällä mittaus- ja geopalvelut vastaavat kaupungin kartta- ja paikkatietoaineistoista, niiden ylläpidosta ja katselupalveluista sekä rakennustöiden valvonta- ja maastomittauksista, maaperätutkimuksista ja geoteknisistä asiantuntijapalveluista. Toimitilajohtaminen tuottaa toimialoille tarkoituksenmukaisia toimitilaratkaisuja, vastaa kiinteistöjen

kunnossapidosta ja osallistuu rakentamisen investointiohjelman laatimiseen. Kiinteistöjen operatiivinen hoito on pääosin Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n vastuulla. Kiinteistöhallinta ja asuminen puolestaan vastaa kaupungin maa- ja asuntopolitiikan toteuttamisesta, maanhankinnasta ja -luovutuksesta, kiinteistökehityksestä sekä asunto- ja toimitilavuokrauksesta. Kiinteistöhallinnan ja asumisen yksiköstä tilahallinta ja asuntovuokraus ovat nettobudjetoituja.

Vuoden 2025 tuloskorttitavoitteet

Palvelualueen tuloskortti sisältää toiminnan kannalta keskeiset tavoitteet, jotka painottuvat sitovien talousarviotavoitteiden toteuttamiseen, strategisten kärkihankkeiden edistämiseen ja johtamisen kehittämiseen. Tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena myönteisesti: noin 65 prosenttia tavoitteista toteutui täysin tai osittain. Toteutumatta jääneet tavoitteet liittyivät pääosin talouteen, erityisesti maanmyyntitulojen merkittävään alitukseen ja asuntotuotannon jäämiseen tavoitteesta. Myös pientaloasuntojen valmistumismäärät jäivät selvästi tavoitellusta.

Talouden toteutuminen

Talousarvion toteutumaa tarkastellaan brutto- ja nettoyksiköittäin. Bruttoyksikön sitova taloustavoite asetetaan lautakuntatasolla (kaupunkitilalautakunta), kun taas nettoyksikössä sitova tavoite on toimintakate. Talousvertailut vuosilta 2023–2025 esitetään taulukoissa A ja B.

Taulukko A: Kiinteistöt ja tilat palvelualueen bruttoyksikön talousvertailu (1 000 euroa).

	2023	2024	2025	TA2025
Toimintatulot	18 493	22 115	14 092	34 296
Toimintamenot	-29 773	-29 864	-32 297	-31 483
Toimintakate	-11 280	-7 749	-18 205	2 813

Taulukko B: Kiinteistöt ja tilat palvelualueen nettoyksikön talousvertailu (1 000 euroa).

	2023	2024	2025	TA2025
Toimintatulot	191 256	206 947	216 912	225 258
Toimintamenot	-89 355	-100 385	-103 458	-108 237
Toimintakate	101 901	106 562	113 454	117 021

Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna tulot jäivät selvästi odotettua heikommiksi tonttimyynnin vähäisyyden vuoksi: bruttoyksikössä tulot alittuivat 20,2 miljoonaa euroa ja menot ylittyivät 0,8 miljoonaa euroa. Nettoyksikössä tulot alittuivat 8,3 miljoonalla eurolla ja menot 4,8 miljoonalla eurolla, mikä johti 3,5 miljoonaa euroa tavoiteltua heikompaan toimintakatteeseen. Kaupungin taloustilanne edellyttää toimialalta vuodelle 2026 yhteensä kahdeksan miljoonan euron sopeutusta, joka sisältää lisätuloja (hulevesimaksut, taksankorotukset), menoleikkauksia sekä toiminnan priorisointia ja toimintatapojen uudistamista. Tämä vaikuttaa väistämättä myös palvelutasoon.

Keskeisiä tunnuslukuja

Toiminnan tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat keskeiset tunnusluvut vuosilta 2023–2025 on koottu taulukoihin C ja D.

Taulukko C: Toiminnan tunnuslukuja (bruttoyksikkö).

Tunnusluku	2023	2024	2025	TA2025
Valmistuneet asunnot	3 115	901	573	1 010
Valtion tukemia vuokra-asuntoja (sisältyy valmistuneiden asuntojen yhteismäärään)	440	164	174	221
Maanmyyntivoitot, 1 000 euroa	8 790	11 714	3 398	24 500
Maanvuokratulot, 1 000 euroa	7 232	8 458	8 657	8 000
Tonttijaon laadinnan kesto-aika, vuorokautta	55	55	54	50
Uudisrakentaminen*), brm²	7 249	5 477	8 135	9 330

*) Ei sisällä leasing- ja vuokrapaviljonkihankkeita. Tilinpäätökset 2023–2024 eivät sisällä pysäköintirakennuksia ja väistötiloja.

Valmistuneiden asuntojen määrä laski voimakkaasti vuodesta 2023 vuoteen 2025. Valtion tukemien vuokra-asuntojen määrä väheni, mutta niiden suhteellinen osuus valmistuneista kasvoi. Maanmyyntivoitot vaihtelivat voimakkaasti ja laskivat selvästi vuonna 2025. Maanvuokratulot pysyivät vakaalla tasolla. Tonttijaon laadinnan kesto lyheni hieman vuosien 2023–2025 aikana.

Taulukko D: Toiminnan tunnuslukuja (nettoyksikkö).

Tunnusluku	2023	2024	2025	TA2025
Toimitilamäärä, m²	812 304	818 605	853 205	839 908
Konserniyhtiöiltä vuokrattuja tiloja	139 790	137 829	160 554	155 174
Konsernin ulkopuolelta vuokratut tilat	71 791	81 123	76 555	76 604
Vuokrattavissa olevat tyhjät tilat, m²	5 909	8 581	10 751	6 628

Toimitilamäärä kasvoi tarkastelukaudella tasaisesti ja tyhjien tilojen lisääntyminen korostaa käyttöasteen seurantaa. Vuokrattujen tilojen määrässä oli vuosittaisia vaihteluita, erityisesti konserniyhtiöiltä vuokratuissa tiloissa.

Henkilöstö

Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys ovat parantuneet, vaikka vaihtuvuus on tavanomaisella tasolla. Uudet etätyölinjaukset ja muutto uusiin toimitiloihin ovat lisänneet työhyvinvointia parantuneen sisäilman ja lisääntyneiden kohtaamisen kautta. Samalla vetäytymistilojen puute ja työrauhan heikentyminen ovat aiheuttaneet haasteita. Syksyllä 2026 toteutettava Kunta10-kysely ohjaa tulevia kehittämistoimia.

Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaupunginvaltuuston vuonna 2022 hyväksymät maa- ja asuntopoliittiset linjaukset ohjaavat Vantaan vastuullista ja taloudellisesti kestävää maankäyttöä sekä asuntotuotantoa. Linjausten tavoitteena on tukea vetovoimaisia asunto- ja työpaikka-alueita sekä varmistaa tasapuolinen ja kilpailua edistävä tontinluovutus. Toimenpiteitä on yhteensä 74, joista vuosina 2020–2024 toteutui kokonaan 76 prosenttia ja osittain 19 prosenttia. Vain viisi prosenttia jäi toteutumatta, pääosin matalasuhdanteen ja heikon markkinatilanteen vuoksi asuntorakentamiseen liittyvissä toimissa. Muut osa-alueet, kuten maapolitiikka, kaavoitus ja tontinluovutus, etenivät pääosin suunnitellusti.

Lunastuslain muutos

1.8.2025 voimaan tullut lunastuslain uudistus nosti lunastuskorvauksia huomattavasti. Markkina-arvon lisäksi maksettava kiinteä 25 prosentin korotus kasvattaa suoraan kaupungin maanhankinnan kustannuksia ja heikentää talousarvion ennustettavuutta. Muutoksella on laajat vaikutukset investointiohjelmiin sekä kaavoituksen ja infrarakentamisen aikatauluihin. Käytännössä kustannusnousu on näkynyt esimerkiksi Vantaan ratikan katualueiden maanhankinnan lisäkuluina.

Kiinteistöjärjestelyt hyvinvointialueen kanssa

Hyvinvointialueuudistus muutti kaupungin tilatarpeita ja edellyttää laajojen kiinteistöjärjestelyjen toteuttamista. Valmistelu tehdään tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Pitkäaikaisten vuokrasopimusten valmistelu jatkuu, mutta osa sopimuksista viivästyi vuonna 2025. Niiden odotetaan valmistuvan kevään ja kesän 2026 aikana, mikä on edellytys kaupungin kiinteistöjen tehokkaalle myynnille ja parhaiden mahdollisten myyntihintojen saavuttamiselle. Valmistelutyö tuottaa samalla tarkemman kokonaiskuvan hyvinvointialueen palveluverkon tulevista tilatarpeista.

Yhteistyö ja asiakaspalautteen hyödyntäminen

Kiinteistöihin ja tiloihin liittyvä yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on kokonaisuutena vakiintunutta ja toimivaa, vaikka yksittäisillä osa-alueilla on edelleen kehittämistarpeita. Myös rakennuttajien kanssa tehtävä yhteistyö jatkuu heikosta markkinatilanteesta huolimatta, ja sitä kehitetään osapuolten tarpeiden ja toimintaympäristön muutosten mukaisesti.

Kaupungin palautekanavaan saapuu vuosittain yli 10 000 palautetta, joista suuri osa kohdistuu kaupunkiympäristön toimialaan. Palaute tukee päätöksentekoa ja asukasvuoropuhelua, ja sitä täydennetään rakennuttajilta vuosittain kerättävällä palautteella. Palauteaineistoa hyödynnetään suunniteltaessa koulutuksia ja muita kehittämistoimia.

Vuonna 2025 käynnistettiin asiakkuuksien kehittämisprojekti, jossa kartoitettiin sisäisten asiakkaiden ja kumppanuuksien nykytilaa haastattelujen, kyselyjen ja toimialafoorumin avulla. Projektin tavoitteena on vahvistaa asiakasymmärrystä, yhdenmukaistaa yhteistyökäytäntöjä ja luoda asiakaslähtöinen toimintamalli. Kehittämistoimet sisältävät johdon ja esihenkilöiden työpajoja, palvelualuekohtaisia tilaisuuksia sekä toimialafoorumeja. Kiinteistöt ja tilat -palvelualueella on keskeinen rooli kokonaisuuden edistämisessä.

Yritysten houkuttelu Vantaalle

Yritysten houkutteleminen sijoittumaan Vantaalle on keskeinen osa kaupungin elinvoiman vahvistamista. Tämä edellyttää riittävää ja yritysten tarpeisiin sopivaa tonttitarjontaa. Uusi kaavoitusohjelma tukee tavoitetta avaamalla uusia työpaikka-alueita. Työpaikkatonttien tiedot ovat selkeästi löydettävissä kaupungin verkkosivuilla, ja tonttikyselyihin vastataan nopeasti sekä yritysten tarpeisiin ratkaisuja etsien. Lisäksi varmistetaan asiakaspalvelun riittävät resurssit. Tavoitetta edistetään tiiviissä yhteistyössä asemakaavoituksen, infrarakentamisen ja elinvoimapalvelujen kanssa, ja oma toiminta tukee Vantaan myönteisen imagon vahvistamista.

Digitalisaatio

MATTI-järjestelmä on palvelualueen digitalisaation keskeinen kehittämiskohde. Se yhdistää paikkatiedon ja toiminnanohjauksen, vähentää päällekkäistä työtä ja parantaa prosessien tehokkuutta sekä sidosryhmäviestintää. Järjestelmä tukee myös ajantasaisen tilannekuvan muodostamista ja vahvistaa tiedolla johtamista.

Uusi investointien ohjausmalli

Kaupungin kasvunhallintaa haastavat muun muassa asuntotuotannon hiipuminen, muuttajien sosioekonomisen rakenteen painottuminen alempiin tuloluokkiin sekä investointien jääminen jälkeen väestönkasvusta. Lisäksi yritystontteja kaavoitetaan niukasti ja palveluverkon ohjauksessa on ollut puutteita. Aiemmin investointeja on tarkasteltu toisistaan erillisinä kokonaisuuksina, mikä on johtanut ratkaisuihin, joissa konserniyhtiöitä ja ulkoisia vuokrahankkeita on käytetty investointikattoa kiertävinä vaihtoehtoina.

Uuden investointien ohjausmallin tavoitteena on ohjata kaupungin kasvua aiempaa ennakoivammin ja kestävämmin sekä lisätä investointien vaikuttavuutta ja yhteiskäyttöä. Malli kokoaa yhteen kaupungin omat investoinnit, konserniyhtiöiden hankkeet ja ulkopuoliset vuokravastuut, mikä mahdollistaa kaupunkitasoisen ja läpinäkyvän kokonaiskuvan investointitasosta.

Strategiakaudella 2022–2025 valmisteltu malli on otettu vuoden 2026 osalta laaja-alaisesti yhteistyön pohjaksi. Mallia kehitetään edelleen valtuustokauden 2026–2029 aikana.

Vuosisuunnittelua uudistetaan siten, että rakennushankkeita johdetaan jatkossa yhtenä kokonaisuutena riippumatta toteutusmuodosta. Hankkeet priorisoidaan uuden mallin avulla ja niille valitaan taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaisin toteutustapa. Jatkossa palvelut määrittävät kaupungin kasvun suunnan ja sen reunaehdot. Palveluverkon suunnittelussa korostuvat alueellinen tarkastelu ja tiivis yhteensovittaminen kaavoituksen ja infran suunnittelun kanssa. Hankkeita tarkastellaan aiempaa laajempina kokonaisuuksina, ja tiedolla johtaminen vahvistuu ajantasaisen tilannekuvan avulla.

Johtopäätökset:
Tuloskorttitavoitteista noin 65 prosenttia toteutui täysin tai osittain. Talouden toteumaa heikensivät epävarma markkinatilanne ja tonttikysynnän jyrkkä lasku, mikä vaikutti merkittävästi tulojen kertymiseen. Vuodelle 2026 asetettu kahdeksan miljoonan euron sopeutustarve edellyttää sekä lisätuloja että menoleikkauksia, mikä korostaa toiminnan priorisointia, palvelutason tarkastelua sekä toimintatapojen uudistamista ja työn organisoinnin kehittämisen tarvetta. Hyvinvointialueen kanssa valmistellaan edelleen pitkäaikaisia vuokrasopimuksia, joiden valmistuminen on edellytys kiinteistöjen tehokkaalle myynnille ja parhaiden mahdollisten myyntihintojen saavuttamiselle.

Uudet etätyölinjaukset ja muutto uusiin toimitiloihin ovat lisänneet työhyvinvointia parantuneen sisäilman ja lisääntyneiden kohtaamisten myötä, mutta samalla vetäytymistilojen puute ja työrauhan heikkeneminen ovat tuoneet haasteita. Syksyllä 2026 toteutettava Kunta10-kysely ohjaa tarvittavia jatkotoimia.

Lunastuslain muutos on lisännyt yksityisen maan lunastuskustannuksia ja heikentänyt talousarvion ennustettavuutta, mikä kasvattaa maanhankinnan riskejä ja vaikuttaa investointiohjelmien toteutukseen sekä kaavoituksen ja

infrarakentamisen aikatauluihin. Kustannusten nousu näkyy jo esimerkiksi Vantaan ratikan katualueiden maanhankinnan lisäkuluina.

Vuonna 2025 käynnistettiin asiakkuuksien kehittämisprojekti, jonka tavoitteena on vahvistaa asiakasymmärrystä ja yhdenmukaistaa yhteistyökäytäntöjä. Yritysten houkutteleminen Vantaalle edellyttää riittävää ja yritysten tarpeisiin soveltuvaa tonttitarjontaa. Riittävät asiakaspalveluresurssit sekä tiivis yhteistyö asemakaavoituksen, infrarakentamisen ja elinvoimapalvelujen kanssa on keskeistä. Lisäksi kaupungin oma toiminta, kuten nopea vastaaminen tonttikyselyihin, tukee myönteisen imagon vahvistamista.

Digitalisaation merkitys kasvaa, ja MATTI-järjestelmä parantaa prosessien tehokkuutta yhdistämällä paikkatiedon ja toiminnanohjauksen. Järjestelmä tuottaa reaaliaikaisen tilannekuvan, joka vahvistaa tiedolla johtamista ja tehostaa sidosryhmäviestintää.

Aiemmin investointeja on tarkasteltu toisistaan erillisinä kokonaisuuksina, mikä on johtanut ratkaisuihin, joissa konserniyhtiöitä ja ulkoisia vuokrahankkeita on käytetty investointikattoa kiertävinä vaihtoehtoina. Uusi investointien ohjausmalli kokoaa yhteen kaupungin omat investoinnit, konserniyhtiöiden hankkeet ja ulkopuoliset vuokravastuut, mikä mahdollistaa kaupunkitasoisen ja läpinäkyvän kokonaiskuvan investointitasosta. Mallia kehitetään edelleen kuluvan valtuustokauden aikana.

Suositukset:
Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan talouden sopeutustarve sekä lunastuslain muutoksesta aiheutuvat kustannusvaikutukset edellyttävät kaupungilta vahvaa taloudenhallintaa ja investointien selkeää priorisointia. Henkilöstön työhyvinvointia tulee tukea suunnitelmallisesti, ja palautetietoa on hyödynnettävä johdonmukaisesti toiminnan kehittämisessä.

Lautakunta korostaa myös digitalisaation, erityisesti MATTI-järjestelmän, laajempaa hyödyntämistä prosessien tehostamiseksi sekä yhteistyön tiivistämistä hyvinvointialueen ja muiden keskeisten kumppaneiden kanssa palvelujen yhteensovittamiseksi.

Lisäksi lautakunta suosittaa varmistamaan yritysten tarpeisiin soveltuvan tonttitarjonnan ja sujuvat verkko- ja asiakaspalvelut sekä vahvistamaan kaupungin sisäistä yhteistyötä asemakaavoituksen, infrarakentamisen ja elinvoimapalvelujen välillä, jotta yritysten sijoittumisedellytykset ja kaupungin myönteinen imago vahvistuvat. Kaupungin omistamien tyhjillään olevien tilojen käyttömahdollisuuksia esimerkiksi pienyritystoiminnassa tulee tarkastella.

12. Koulujen ja päiväkotien sisäilmatilanne

Koulujen ja päiväkotien sisäilmasta huolehtiminen

Kiinteistöjen sisäilma-asioista vastaa Vantaan kaupungilla kiinteistöt ja tilat -palvelualue, joka toimii kaupungin toimitilojen omistajana ja vuokranantajana. Sisäilmaongelmien ratkaisemisesta vastaa erityisesti sisäilmatiimi, johon kuuluu sisäilma-asiantuntijoita sekä LVI-asiantuntija. Yhden vakanssin (LVI-asiantuntija) täyttämättä jääminen on hidastanut reagointiaikoja sisäilmailmoituksiin.

Hyvin monenlaiset asiat vaikuttavat sisäilman laatuun, joten sisäilmaongelmien syiden selvittäminen ja ongelmien hoitaminen vaativat monialaista yhteistyötä. Sen lisäksi on tärkeää, että sisäilman aiheuttamia oireita hoidetaan terveydenhuollossa. Sisäilma-asioihin liittyvää toimintaa koordinoidaan ja kehitetään kaupunki- ja toimialakohtaisissa ryhmissä.

Kaupungin sisäilmaryhmässä on edustajat kaikilta toimialoilta. Ryhmä koordinoi koko kaupungin sisäilmatilannetta, kehittää yhteisiä toimintatapoja ja

prosesseja sisäilma-asioissa sekä vastaa yleisestä tiedottamisesta. *Toimialan sisäilmaseurantaryhmä* koordinoi toimialansa toimitilojen sisäilmatilannetta sekä seuraa korjausten ja muiden toimenpiteiden vaikuttavuutta. Toimialan sisäilmaseurantaryhmä voi päättää *kohdekohtaisen ryhmän* perustamisesta. Näin voidaan tehdä, jos tilanteeseen liittyy voimakas oireilu, poikkeuksellisen laajat vauriot tai olosuhdehaitat tai jos aikataulu tutkimusten, korjausten tai väistötilojen järjestelyn osalta on erityisen pitkä.

Kaupungin sisäilmaprosessi

Tavoitteena on, että kaupungin toimitilat ovat terveellisiä ja turvallisia. Kaupungilla on vuonna 2023 hyväksytty menettelytapaohje sisäilma-asioissa, johon on koottu yhteisesti hyväksytyt menettelytavat. Kaupungin sisäilmaprosessi voidaan jakaa työpaikan, terveydenhuollon ja tilahallinnan vastuulla oleviin osa-alueisiin.

Sisäilmaongelmien ehkäisy lähtee *ennakoivista toimista*. Ennakoiviin toimiin kuuluu:

- riskien huomioiminen uudisrakennus- ja korjaussuunnittelussa, materiaalivalinnoissa sekä rakentamisen eri vaiheissa,
- tilojen kuntotarkastukset ja olosuhdeseuranta,
- sisäilmakatselmoinnit kaupungille vuokrattavissa tiloissa,
- käyttäjäpalautteen kerääminen sekä
- huollon ja siivouksen ylläpito ja kehittäminen.

Työpaikalla ilmoitus esihenkilölle käynnistää sisäilmaongelman selvittämisen. Esihenkilö ohjaa oireilevat terveydenhuoltoon ja tekee tarvittaessa kirjaukset työturvallisuuden ilmoitusjärjestelmään. Jos ongelma ei ratkea tilojen huoltotoimenpiteillä, tehdään sisäilmailmoitus. Tarvittaessa tehdään henkilö- tai ryhmäkohtaisia tilajärjestelyjä.

Terveydenhuollossa kouluterveydenhuolto seuraa oireilua oppilaitoksittain ja toimii yhteyshenkilönä sisäilmaterveydenhoitajan kautta. Oireilevat ohjataan tarvittaessa terveysasemalle jatkotutkimuksiin. Varhaiskasvatuksessa lapsen sisäilmaoire-epäilyissä huoltajia kehotetaan ottamaan asia esille terveydenhoidossa lääkärin kanssa ja kertomaan asiasta päiväkodinjohtajalle. Henkilöstön osalta työterveyshuolto arvioi oireiden ja rakennuslöydösten välistä yhteyttä, ohjaa jatkotutkimuksiin ja tukee työjärjestelyissä. Sisäilmaoire-epäilyjä seurataan työpaikkaselvitysten yhteydessä.

Kiinteistöt- ja tilat palvelualueelle tehty sisäilmailmoitus käynnistää toimenpiteet. Ensikartoituksessa arvioidaan riskejä, tarkastellaan ilmanvaihdon toimivuutta ja määritellään tutkimustarve. Reagointiaika sisäilmailmoitukseen on ollut noin kaksi viikkoa mutta syksyllä 2025 sisäilmatiimin henkilöstövaje on aiheuttanut viivästymisiä. Tarvittavat olosuhde- ja rakennetutkimukset tilataan kaupungin kilpailuttamilta sopimuskumppaneilta. Tutkimusten perusteella päätetään kiireellisistä turvaavista toimenpiteistä, jotka usein liittyvät huollon tai pienkorjausten toteuttamiseen. Tutkimukset vievät aikaa 2–12 kuukautta. Laajemmat sisäilmakorjaukset käynnistyvät yleensä 1–5 vuoden kuluessa tutkimuksista, mediaanin ollessa noin 20 kuukautta. Korjausten suunnittelussa ja priorisoinnissa hyödynnetään tutkimustuloksia, tietoa vaurioiden laajuudesta sekä työterveyshuollon arvioita oireilijoista. Sisäilmailmoituksia tehdään vuosittain noin 50–60 eri kohteesta. Vuosina 2020–2025 tutkimuksia on aloitettu 38 koulussa ja 60 päiväkodissa. Sisäilmakorjauksiin osoitettu määräraha on vaihdellut 3,25–5 miljoonan euron välillä vuosina 2020–2025. Vuoden 2025 sisäilmakorjauksiin budjetoitiin 3,5 miljoonaa euroa. Laajojen korjausten tarve on viime vuosina vähentynyt.

Kaupunki toteuttaa sisäilma-asioissa laajaa ja systemaattista viestintää. Sisäilmaan liittyvien tutkimusten ja korjaustoimenpiteiden eri vaiheista (tutkimusten

aloitus, tulokset, käyttöä turvaavat toimet, korjausten aikataulut ja valmistumi-nen) laaditaan tiedote. Vuosittain laaditaan 150–200 tiedotetta lähes sataan kohteeseen. Tiedotteet jaetaan henkilöstölle, oppilaille ja huoltajille Wilman kautta tai sähköpostitse. Tiedotteet julkaistaan myöhemmin vantaa.fi-sivustolla. Tarvittaessa järjestetään henkilöstöinfoja ja huoltajainfoja. Koulujen ja päiväko-tien sisäilmatiedotteet ja raportit ovat luettavissa Vantaan verkkosivulla.

Korjaustoimenpiteiden vaikuttavuus

Korjausten jälkeen tiloihin asennetaan hyvin usein olosuhdeseurantajärjestelmä, jonka avulla voidaan varmistaa korjauksen onnistuminen ja havaita mahdolliset uudet viat. Vuosina 2021 ja 2022 yhteistyössä työterveyshuollon kanssa toteutet-tiin hankeseurantakyselyt tilojen käyttäjille ennen ja jälkeen sisäilmakorjauksen. Kyselyiden tulosten perusteella sisäilmaan liitetty oireilu ja koetut olosuhdehaitat yleisesti vähenivät. Viime vuosina tilojen käyttäjien kokemuksia olosuhdehaittoi-hin on kysytty, mutta terveystiedoiksi luokiteltavat oireet eivät enää ole mukana kyselyssä. Kyselyt on kohdistettu vain niihin kohteisiin, jotka ovat olleet kokonai-suudessaan korjauksessa. Valtaosa kyselyihin vastanneista on pitänyt työpaikan sisäilmaa hyvänä tai neutraalina. Kyselyissä on tuotu esille myös yksittäisiä tiloja, joissa vielä koetaan haittoja. Näitä on voitu lähteä selvittämään saadun palaut-teen perusteella tarkemmin.

Sisäilmakorjausten onnistuminen vaatii huolellisuutta kaikissa vaiheissa tutki-muksista toteutukseen. Pääsääntöisesti sisäilman laatu ja olosuhteet paranevat aina tiloissa, joihin korjaukset ovat kohdistuneet ja merkittävää parannusta on saavutettu, kun toimenpiteet ovat olleet riittävän laajoja.

Sisäilman laadun seuranta

Terveydensuojeluviranomainen tekee kaikkiin kouluihin ja päiväkoteihin muuta-man vuoden välein valvontasuunnitelman mukaisen säännöllisen tarkastuksen.

Tarkastuksessa käsitellään muun muassa tilojen terveydellisiä olosuhteita. Työterveyshuolto tekee työpaikkaselvitykset kaikkiin työpaikkoihin ja ohjaa tarvittaessa sisäilmaprosessin käynnistämiseen. Jos tarkastuksissa tulee esille puutteita tai sisäilmaan liittyvää huolta, kiinteistön johtajaa ohjeistetaan tekemään sisäilmailmoitus, jonka jälkeen varsinainen sisäilmaprosessi käynnistyy.

Vuodesta 2021 lähtien rakennusten sisäolosuhteita on seurattu noin sadassa kohteessa, joista pääosa on kouluja ja päiväkoteja. Mittaukset kattavat lämpötilan, suhteellisen kosteuden, hiilidioksidipitoisuuden ja paine-eroa sisä- ja ulkoilman välillä. Havaittuihin vikoihin on reagoitu nopeasti ja mittaustulosten kautta on voitu seurata myös korjaustoimen onnistumista. Sisäilman radonpitoisuutta mitataan Vantaan kaupungilla suunnitelmallisesti, Säteilyturvakeskuksen ohjeistuksen mukaisesti yleensä 5–10 vuoden välein mittaustuloksesta riippuen. Viitearvojen ylitykset ovat harvinaisia.

Tilojen tarkoituksenmukaisuus

Arvioinnin yhteydessä sivuttiin myös tilojen tarkoituksenmukaisuuden varmistamista. Vantaan kaupunki huomioi suunnittelu- ja rakennusohjeissaan koulu- ja päiväkotitilojen tarkoituksenmukaisuuteen liittyvät asiat: toiminnallisuuden, muunneltavuuden, teknisen kunnon, ilmanvaihdon, lämmityksen, esteettömyyden ja turvallisuuden. Uusissa rakennuksissa pyritään tilojen muuntojoustavuuteen ja talotekniikka mitoitetaan riittävän väljästi, jotta erilaisia tarpeita voidaan toteuttaa myös jälkikäteen. Vanhemmissa rakennuksissa talotekniikan uudistaminen ja esimerkiksi esteettömyyden huomioiminen on haastavampaa, mutta peruskorjausten yhteydessä vanhempien tilojen toimivuutta parannetaan mahdollisimman kattavasti.

Johtopäätökset:

Sisäilma-asioihin liittyvää toimintaa koordinoidaan ja kehitetään kaupungissa kaupunki- ja toimialakohtaisissa ryhmissä. Sisäilma-asioiden hoitamiseen on laadittu menettelytapaohje, jossa on kuvattu sisäilmaprosessin menettelytavat sekä eri tahojen tehtävät sisäilmaongelman havaitsemisesta korjausten vaikutusten seurantaan. Sisäilmaprosessi vaatii tiivistä yhteistyötä eri alojen ammattilaisilta. Korjatuissa tiloissa sisäilman laatu ja olosuhteet ovat pääsääntöisesti parantuneet. Prosessin eri vaiheista tiedotetaan kohderyhmille.

Koulu- ja päiväkotitilojen sisäilman aiheuttamia terveydellisiä ongelmia hoidetaan hyvinvointialueella ja työterveyshuollossa.

Korjausten jälkeen tiloihin voidaan asentaa olosuhdeseurantajärjestelmä, joka auttaa myös monen muun huoltokorjauksen onnistumisen todentamisessa. Viime vuosina tilojen käyttäjien kokemuksia olosuhdehaittoihin on kysytty, mutta terveystiedoiksi luokitellut oireet eivät enää ole mukana kyselyssä. Valtaosa kyselyihin vastanneista on pitänyt työpaikan sisäilmaa hyvänä tai neutraalina.

Sisäilmailmoituksia on tehty 2023–2025 noin 50–60 eri kohteesta, joista suurin osa on kouluja ja päiväkoteja. Vuoden 2025 sisäilmakorjauksiin budjetoitiin 3,5 miljoonaa euroa. Korjausmääräraha on tämän hetken korjaustarpeisiin ja niistä vastaaviin resursseihin nähden riittävä. Laajempaa korjausta vaativien kohteiden määrä on viime vuosina vähentynyt.

Kaupungissa tehdään säännöllisesti erilaista tilojen terveydellisiä olosuhteita käsitteleviä tarkastuksia ja selvityksiä, joissa käsitellään myös sisäilma-asioita. Terveydensuojeluviranomainen tekee valvontasuunnitelman mukaisia tarkastuksia kaikkiin kouluihin ja päiväkoteihin, ja työterveyshuolto tekee työpaikkaselvitykset kaikkiin työpaikkoihin. Rakennusten sisäilmaolosuhteita on seurattu vuodesta

2021 alkaen jatkuvatoimisten mittausten avulla. Mittauksissa havaittuihin vikoihin on reagoitu nopeasti ja mittaustulosten kautta on voitu seurata myös korjaustoimen onnistumista.

Vantaan kaupungin suunnittelu- ja rakennusohjeet tukevat hyvin tilojen tarkoituksenmukaisuutta. Tilojen toiminnallisuutta ja muunneltavuutta sekä huollettavuutta toteutetaan erilaisilla ratkaisuilla. Vanhempiin rakennuksiin toteutetaan mahdollisuuksien mukaan korjausten yhteydessä tarkoituksenmukaisuutta parantavia ratkaisuja.

Suositukset:
Lautakunta pitää myönteisenä viestintään panostamista ja kaupungin systemaattista menettelytapaa sisäilmaongelmien selvittämisessä. Myönteistä on lisäksi, että laajempia sisäilmaan liittyviä korjauksia vaativien kohteiden määrä vähenee. Huolestuttavana tarkastuslautakunta näkee kaupungin sisäilmatiimin resurssivajeen, joka pitkittää sisäilmaongelmien selvittämistä.

Sisäilman aiheuttamien terveyshaittojen minimointi on oleellista tilan käyttäjien hyvinvoinnin kannalta. Käyttäjien kokemasta terveyshaitasta tarvitaan ajantasaista tietoa, joten on tärkeää, että toimijoiden välisestä tiedonkulusta huolehditaan.

Tiedottamista on kehitettävä edelleen luottamuksen lujittamiseksi.

Lautakunta korostaa myös, että väistötilojen soveltuvuuteen opetus- tai päiväkotitiloiksi on kiinnitettävä erityistä huomiota.

13. VAV-konserni

Kuva: Jyri Huhtala

VAV-konserni koostuu Vantaan kaupungin 100-prosenttisesti omistamasta emo-yhtiö VAV Yhtymä Oy:stä sekä kolmesta tytäryhtiöstä: VAV Asunnot Oy, VAV Palvelukodit Oy ja VAV Hoiva-asunnot Oy. VAV Palvelukodit Oy:n ja VAV Hoiva-asunnot Oy:n asunnot on vuokrattu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle, joka tekee asukasvalinnat kyseisiin kohteisiin.

Oheisessa kuvassa VAV-konsernin rakenne.

Talouden ja toiminnan tavoitteet

VAV-konsernin liikevaihto on viime vuosina ollut tasaisessa kasvussa ja nousi myös vuonna 2025 ollen yli 113 miljoonaa euroa. Vuonna 2025 VAV-konsernin tulos, 4,9 miljoonaa euroa, oli talousarviossa ennakoitua parempi. Parempaa tulosta selitti yhden suuren peruskorjaushankkeen ja muutaman pitkän tähtäimen korjaussuunnitelmaan kuuluvan korjaushankkeen siirtyminen vuodelle 2026. Rahoitusasemaa kuvaava omavaraisuusaste oli 22,8 prosenttia, tavoitetasona oli 20 prosenttia. Pitkäaikainen lainakanta oli vuoden 2025 lopussa noin 521 miljoonaa euroa. Konsernin lainakanta on suurimmalta osalta valtion korkotukemia lainoja, mikä madaltaa korkoriskiä. Talouden kannalta olennainen asuntojen käyttö/vuokrausaste oli 98,6 prosenttia, joka oli yli tavoitetason. Taloudessa pyritään pitkäjänteisellä taloudenpidolla pitämään kustannustaso tasapainossa, jotta pystytään turvaamaan kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tarjonta.

Vantaan kaupunki asetti vuodelle 2025 VAV-konsernille yksitoista tavoitetta. Oheiseen taulukkoon on koottuna tavoitteet ja niiden toteumat vuodelta 2025.

Taloustavoitteet				
Tavoite	*Mittari*	*Tavoitetaso*	*Mittarin toteuma*	*Toteutuminen*
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra suhteessa markkinavuokraan Vuokrausaste (%) konserni Omavaraisuusaste (konserni)	Vähintään 30 % alle markkinavuokran 98,50 % 20 %	Keskivuokra oli 30 % alle markkinavuokran 98,6 % 22,8 %	Tavoite toteutui täysin
Asuntotuotanto	Asuntotuotanto vuodessa	174 asuntoa	174	Tavoite toteutui täysin
Ylläpidon hoitokulujen muutos	Ylläpidon hoitokulujen kustannusindeksi (2015=100)	Maksimi indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Kustannustason nousu oli alle indeksin.	Tavoite toteutui täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet				
Tavoite	*Mittari*	*Tavoitetaso*	*Mittarin toteuma*	*Toteutuminen*
Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyminen (2 mittaria)	PTS:n toteuttaminen. Toteutuneet kustannukset suhteessa budjetoituun % Laajuus asuntoina: toteutuneet suhteessa budjetoituun	95–105 %	Kulujen mukainen toteuma 71 %. Sopimukset tehty kaikista vuodelle 2025 budjetoiduista PTS-töistä 75 %	Tavoite toteutui osittain
Asiakastyytyväisyys	NPS (Net Promoter Score)	39	34,2 %	Tavoite ei toteutunut lainkaan

Henkilöstöön liittyvät tavoitteet				
Tavoite	*Mittari*	*Tavoitetaso*	*Mittarin toteuma*	*Toteutuminen*
Työtyytyväisyys	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon 3,84	3,57	Tavoite ei toteutunut lainkaan
Terveysperusteiset poissaolot	Prosenttia henkilöstöstä	3,5 %	2,3 %	Tavoite toteutui täysin
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet				
Tavoite	*Mittari*	*Tavoitetaso*	*Mittarin toteuma*	*Toteutuminen*
Segregaation torjuminen tarjoamalla kohtuuhintaista asumista ja tukemalla asumisen haastavissa tilanteissa.	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra suhteessa markkinavuokraan	Vähintään 30 % alle markkinavuokran	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra oli 30 % alle markkinavuokran	Tavoite toteutui täysin
Hiilineutraali VAV	Hiilineutraali VAV 2030	Vuoden aikana tehdään ilmastotiekartta, jossa polkuja kohti hiilineutraaliutta tunnistetaan ja mittaroidaan.	Ilmastotiekartan päästövähennyspolkuja on tunnistettu ja mittaroitu	Tavoite toteutui täysin
Lämmitysenergian kulutuksen vähentäminen	Lämmitysenergian kulutus kWh/m^3	38,9	37,4	Tavoite toteutui täysin
Vastuulliset hankinnat	VAV kehittää vastuullisia hankintoja yhdessä kumppaniverkostonsa kanssa	Kestävyys ja vastuullisuusteema nostetaan erikseen esiin kaikissa VAV:n markkinavuoropuheluissa.	Kestävyys ja vastuullisuus on nostettu erikseen esiin kaikissa VAV:n markkinavuoropuheluissa	Tavoite toteutui täysin

Asetetuista 11 tavoitteesta talouteen ja vastuullisuuteen liittyvät seitsemän tavoitetta toteutuivat täysin. Henkilöstön sairauspoissaoloihin liittyvä tavoite toteutui, työtyytyväisyyteen liittyvä tavoite ei. Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvistä tavoitteista asiakastyytyväisyys oli parantunut edellisestä mittauksesta, mutta ei saavuttanut asetettua tavoitetasoa. Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyttämiseen liittyvä tavoite toteutui osittain.

Asuntotuotanto ja kiinteistöjen kunnossapito

VAV:lle valmistui 174 uutta ARA-rahoitteista asuntoa. Vuonna 2025 oli käynnissä urakkakilpailut kolmesta uudiskohteesta, joihin valmistuu sekä ARA-rahoitteisia että vapaarahoitteisia asuntoja. Lisäksi VAV Palvelukodit Oy:llä on rakenteilla Tikkurilan vanhustenkeskus, jonka rakentaminen on edennyt aikataulussa. Vanhustenkeskus tulee valmistumaan arvion mukaan alkuvuodesta 2027.

VAV:n uusasuntotuotantotavoitteet ovat tulleet Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimuksista. Vuosina 2017–2024 tavoite on vuosittain ollut 320–350 valtion tukemaa asuntoa ja 50–100 vapaarahoitteista asuntoa. Tavoite on ollut vaativa ja siihen on päästy tällä aikavälillä vain kahdesti. Yhtiön keskimääräinen asuntotuotanto on ollut viimeisenä 15 vuotena noin 180 asuntoa. Vuosien 2024–2035 MAL-sopimus ei enää sisällä ARA-asuntotuotannon vähimmäisosuustavoitetta. Keskeisin hidaste asuntotuotannolle on ollut tonttien saatavuus. Parina viimeisenä vuotena rakennusalan heikentynyt tilanne on hieman suosinut yhtiötä, sillä VAV on saanut urakkatarjouksiinsa enemmän kohtuuhintaisia tarjouksia ja myös onnistunut hankkimaan yksityisiltä omistajilta tontteja.

VAV on varautunut kiinteistöjen kunnossapitoon jokaiselle kiinteistölle laaditulla pitkän tähtäimen korjaussuunnitelmalla (PTS). Pitkän tähtäimen korjaussuunnitelman vuosittaisten korjausmenojen on arvioitu vaihtelevan vuosina 2025–2030 hieman yli 20 miljoonasta hieman yli 25 miljoonaan euroon. Vuonna 2025 suunnitellut korjausmenot jäivät ennustettua alemmaksi, koska kaikkia suunniteltuja korjauksia ei ehditty aloittamaan vuoden 2025 puolella.

Vuokrataso ja asunnonhakijat

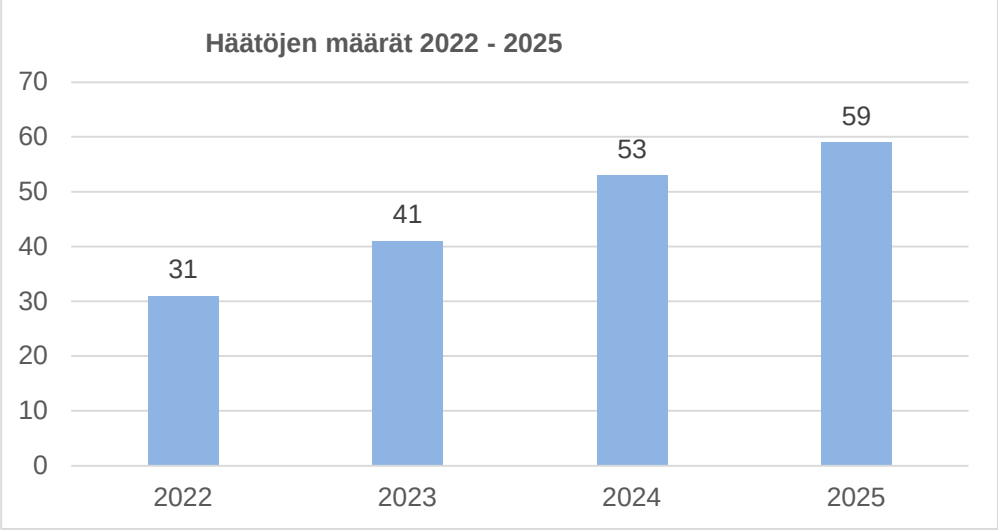
VAV Asunnot Oy:n ARA-rahoitteisten asuntojen vuokria korotettiin vuonna 2025 keskimäärin 3,6 prosenttia vuonna 2025 johtuen huolto- ja korjausmenojen hintojen noususta. Keskimääräinen vuokra yhtiön ARA-asunnoissa vuonna 2025 oli 13,39 euroa/neliömetri.

VAV:n asuntoihin on jatkuvasti hakijajonossa yli 4 000 hakijaa ja uusia hakemuksia tulee yli 1 000 kuukaudessa. Eniten hakemuksia tuli pieniin asuntoihin, yksiöihin ja kaksioihin. Valtio kiristi asumisen tukia vuonna 2024, mutta tämä ei ole juurikaan näkynyt VAV:n asuntojen hakijamäärissä. Myös tulorajat asukasvalinnassa otettiin taas käyttöön vuoden 2025 alusta. Tällä ei ole ollut merkittävää vaikutusta asukasvalintaan, asunnot ovat kohdistuneet jo ennen tulorajojen käyttöönottoakin oikeille kohderyhmille.

Vuokravelat ja häädöt

Vuokravelkojen ja häätöjen osalta tilanne on vuonna 2025 huonontunut. Poismuuttavien vuokravelat ovat vuoteen 2024 verrattuna tuplaantuneet ja myös muiden asukkaiden vuokravelat ovat kasvussa. Oheisessa kaaviossa on vuosittaiset häätöjen määrät VAV:in asunnoista vuosilta 2022–2025.

Kaavio: VAV:n häätöjen määrät 2022–2025.

Häätöjen määrä kasvoi vuonna 2025 noin 11 prosenttia vuodesta 2024 ja on kasvanut tarkastelujaksolla vuosittain. Häätöön päädytään myös aiempaa nopeammin, sillä lähes 40 prosenttia häädöistä tulee alle vuoden asuneille asukkaille.

VAV hakee jatkuvasti uusia keinoja häätöjen ehkäisemiseksi. Yhtiön asumisneuvojat auttavat asukasta taloudellisen tilanteen selvittämisessä ja auttavat tukien hakemisessa. VAV-vuokravalvonta on helposti tavoitettavissa. Vuokravalvonta yrittää tavoittaa maksuvaikeuksissa olevat asiakkaat mahdollisimman nopeasti ja auttaa etsimään ratkaisua vuokranmaksuongelmiin ennen kuin tilanne pahenee.

VAV tekee yhteistyötä myös Kelan kanssa. Jos asukkaalla on esimerkiksi rästissä kahden kuukauden vuokrat, VAV pyytää vuokranantajana Kelaa maksamaan asumisen tuet suoraan sille. Yhtiö tekee yhteistyötä myös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa maksuvaikeuksissa olevien asiakkaiden tukemiseksi, jotta asiakkaiden asuminen ja vuokranmaksu voidaan turvata. Jos näyttää siltä, että asuminen on vaarassa päättyä, VAV tekee aina huoli-ilmoituksen sosiaalityöhön.

Omistajaohjaus

Omistajaohjauksella tarkoitetaan niitä periaatteita ja käytäntöjä, joilla kaupunki ohjaa ja valvoo omistamiensa yhtiöiden toimintaa. Vantaan kaupunki on asettanut VAV Yhtymä Oy:n toiminnalle tavoitteet konserniohjeistuksessaan omistajaohjauksen mukaisesti ja niiden pohjalta laaditaan yhtiön hallituksen hyväksymä strategia sekä talous- ja toimintasuunnitelma. Yhtiö raportoi vuosittain kaupungin osavuosikatsausten yhteydessä ja tilinpäätöksessään taloustilanteestaan ja tavoitteiden toteutumisesta. Lisäksi VAV käy vuosittain omistajaohjauskeskustelun kaupungin kanssa. Keskustelussa on tarkoituksena varmistaa omistajanäkökulman välittyminen tytäryhteisön toimintaan osana konserniohjausta ja -valvontaa sekä saavuttaa luottamuksellinen ja keskusteleva yhteys kaupungin ja tytäryhteisön välillä.

Ajankohtaista

Valtion Asumisen rahoitus ja kehittämiskeskus ARA lakkautettiin vuoden 2025 alusta. ARA:n tehtävät siirtyivät Valtion tukeman asuntorahoittamisen keskukselle (Varke). Muutos oli hallinnollinen ja toiminta jatkui keskeytyksettä. Valtion asuntorahasto, josta korkotukilainojen korkotuet on maksettu, lakkautetaan 2026 ja korkotuet lainavaltuusmääreineen siirtyvät valtion budjettitalouteen.

Valtion korkotukilainoihin on tulossa muutoksia. Vireillä olevan lakiesityksen mukaan korkotukilainoihin tulee vuonna 2026 alkava 0,5 prosentin takausmaksu, mikä hieman lisää lainakuluja. Lisäksi vuodesta 2027 lähtien valtion tukeman asuntotuotannon vuotuista korkotukilainavaltuutta ollaan leikkaamassa yli 300 miljoonalla eurolla. Tämä tulee vähentämään selvästi korkotuettujen asuntojen rakentamista.

Johtopäätökset:

VAV-konserni koostuu neljästä yhtiöstä, joista kaksi hallinnoi ja rakennuttaa kohtuuhintaisia tai valtion korkotuella rakennettavia asuntoja. Kaksi yhtiötä hallinnoi palveluasuntoja ja palvelukiinteistöjä. Palveluasunnot ja palvelukiinteistöt on vuokrattu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle, joka myös tekee niihin asukasvalinnat.

Vantaan kaupungin VAV-konsernille asettamat talouden ja toiminnan tavoitteet vuodelle 2025 toteutuivat suurelta osin. Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimuksissa asetetut asuntotuotannon tavoitteet ovat olleet korkeat ja niihin on päästy vain harvoin. Vuonna 2025 valmistui 174 korkotuettua asuntoa ja alulle on saatu kolme kohdetta, joihin tulee sekä korkotuettuja että vapaarahoitteista asuntoa. Asuntotuotannon suurin hidaste on ollut tonttipula.

VAV Asunnot Oy:n ARA-asuntojen keskivuokrat ovat selvästi alle keskimääräisen markkinavuokran. Yhtiön asuntoihin on pitkät jonot ja vain pieni osa hakijoista saa asunnon. Vuonna 2025 huolestuttavaa on ollut häätöjen ja vuokravelkojen kasvun jatkuminen. VAV on kehittänyt prosessejaan ja lisännyt eri tahojen

kanssa yhteistyötä tukeakseen maksuvaikeuksissa olevia asukkaitaan. Yhtiön asumisneuvojat ja vuokravalvonta auttavat asukkaita taloudellisen tilanteen selvittämisessä ja maksuongelmiin yritetään aina etsiä joustava ratkaisu. VAV tekee myös yhteistyötä Kelan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa häätöjen ja vuokaravelkaisten asukkaiden tilanteen auttamiseksi. Lautakunta pitää toimenpiteitä hyvinä häätöjen, vuokravelkojen ja asunnottomuuden kasvun hillinnässä.

Valtion antamaan asuntotuotannon tukeen on tulossa leikkauksia vuoden 2027 alusta. Tämä tulee vähentämään korkotuettujen asuntojen rakentamista. Tarkastuslautakunta on huolissaan muutoksen vaikutuksesta segregaatioon ja asunnottomuuteen.

14. Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toiminta

Tehtävät ja kokoonpano

Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, jonka tehtävänä on huolehtia Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta. Lautakunta valmistelee kaupunginvaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä valvoo kuntalaissa määritellyn sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden täyttymistä.

Hallintosäännön mukaan lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Muiden lautakunnan jäsenten tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja.

Kaupunginvaltuusto nimesi 16.6.2025 tarkastuslautakunnan toimikaudeksi 2025–2029. Lautakunnassa on 13 jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen.

Jäsen	Varajäsen
Seppänen Tia, puheenjohtaja	Tawasoli Eva
Suoniemi Juha, varapj.	Karhu Suvi
Borg Patrik	Kaira Lauri
Eklund Tarja	Kiljunen Kimmo
Järä Juha	Liukkonen Pasi
Kauppinen Sirpa	Alasuutari Jenni (KV 26.1.2026 asti)
	Norrena Vaula (KV 26.1.2026 alkaen)
Kllokoqi Drilon	Kähärä Sirkka-Liisa
Kopra Ulla-Maija	Shire Mohamuud
Kotiranta Matti	Hynninen Mari
Lehmuskallio Paula	Holmberg Hanna
Nykyri Elina	Eerola Antero
Orpana Anitta	Liutu Topi
Phull Manav	Raja-Aho Maarit

Esteellisyyden vuoksi käsittelyyn ja päätöksentekoon eivät ole osallistuneet seuraavat jäsenet ja varajäsenet: Juha Suoniemi Vantaan tilapalvelut Vantti Oy:n, Tarja Eklund, Matti Kotiranta ja Vaula Norrena kaupunkiympäristölautakunnan, Sirpa Kauppinen, Hanna Holmberg, Pasi Liukkonen ja Mohamuud Shire kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan, Drilon Kllokoqi kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan, Mari Hynninen kaupunkitilalautakunnan ja Suvi Karhu kaupunkitilalautakunnan ja VAV-yhtymä Oy:n osalta.

Tarkastuslautakunnan toiminta

Arvioinnin suunnittelu ja toteuttaminen

Edellisen kauden tarkastuslautakunnan tehtäväkausi päättyi, kun kaupunginvaltuusto 12.5.2025 merkitsi arviointikertomuksen vuodelta 2024 tiedoksi ja hyväksyi tilinpäätöksen. Uusi tarkastuslautakunta hyväksyi arviointisuunnitelman vuodelle 2025 kokouksessaan 13.8.2024. Vuotuinen arviointisuunnitelma on osa valtuustokauden arviointisuunnitelmaa. Tarkastuslautakunta perehtyy arviointityössään kaupungin eri toimialojen toimintaan ja palvelutuotantoon. Perehtyminen tapahtuu tutustumalla asiakirjoihin, kuulemalla vastuuhenkilöitä, käymällä tutustumiskäynneillä toimialoilla sekä haastattelemalla virkamiehiä. Tarkoituksena on arvioida sitovien tavoitteiden sekä strategisen ohjauksen toteuttamista. Samalla selvitetään toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Arviointi on toiminnan ohjausta ja kehittämistä. Tarkoitus on, että arviointia hyödynnetään osana taloussuunnittelu-, toiminta- ja strategiaprosessia. Tarkastuslautakunta on strategisen ohjauksen, demokratian sekä tilivelvollisuuden toteutumisen väline. Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma on toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Tilintarkastus

Kuntalain mukaan valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön, jonka on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja. Kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastajaksi on valittava kaupungin tilintarkastusyhteisö, jollei poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä. Kaupungin ja konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilintarkastaja on KPMG Oy Ab ja kaupungin vastuunalaisena tilintarkastajana toimii JHT, KHT Juha Huuskonen.

Sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunta on valvonut kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattanut ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Ilmoitusvelvollisuus koskee kunnanhallituksen ja alueidenkäyttölaissa tai rakentamislaissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä ja varajäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää ja esittelijän sijaista. Jaostojen osalta ilmoitusvelvollisuus määräytyy samoin kuin sen toimielimen, jonka alaisia ne ovat.

Sidonnaisuusilmoitus on tehtävä luottamushenkilön tai viranhaltijan johtotehtävistä sekä luottamustoimista elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä. Lisäksi ilmoitus tehdään merkittävästä varallisuudesta ja muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävien hoitamisessa.

Muu toiminta

Tarkastuslautakunta on jatkanut PKS-kaupunkien Helsingin, Espoon ja Kauniaisten kanssa yhteistyötä koulutuksen merkeissä. Toimintaa koordinoi tarkastuslautakunnan puheenjohtajista koostuva ohjausryhmä. Kaupunkien yhteinen iltapäiväseminaari järjestettiin 30.10.2025 Vantaalla. Vuonna 2025 ei tehty yhteistä arviointia.

Vantaan ja Keravan kaupunkien sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tarkastuslautakuntien yhteisen iltaseminaarin aiheena 5.11.2025 oli työllisyydenhoidon resurssit ja palvelujen yhdyspinnat.

Tiedotus

Vantaan kaupungin verkkosivuilla osoitteessa Ulkoinen tarkastus | Vantaa (https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/organisaatio/ulkoinen-

tarkastus) esitellään kaupungin tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus sekä sen vuosittaiset arviointikertomukset toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Tarkastuslautakunnan esityslistat ja pöytäkirjat ovat saatavilla osoitteessa www.vantaa.fi/paatoksenteko. Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle. Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin kaupunginhallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita kaupungin tiedottamisen periaatteista.

Vantaalla 6.5.2026
Tarkastuslautakunta

Lyhenteet ja termit:

Ansiopäiväraha	Maksetaan työttömälle, joka on työttömyyskassan jäsen. Maksajana toimii työttömyyskassa. Ansiopäiväraha koostuu perus-päivärahan suuruisesta perusosasta ja hakijan palkan mukaan määräytyvästä ansio-osasta.
ARA	Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
CEB	Euroopan neuvoston kehityspankki
CES	Customer Effort Score eli Kuinka helppoa asiointi on ollut asiakkaalle.
EIB	Euroopan investointipankki
HR	Henkilöstöhallinto
HYTE	Hyvinvointi ja terveys
EU	Euroopan unioni
Funa-testi	Toiminnallisten laskutaitojen arviointi (functional numeracy assessment)
JHT	Julkishallinnon ja -talouden tarkastaja
Karvi	Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
Kela	Kansaneläkelaitos
KHT	Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja
KouluPT	Kouluilla toimiva henkilökohtainen valmentaja (personal trainer)
KTK	Kouluterveyskysely
Kunta10	Työterveyslaitoksen toteuttama valtakunnallinen seurantatutkimus, joka selvittää kunta-alan henkilöstön työhyvinvointia, työoloja ja niissä tapahtuvia muutoksia
Lainanhoitokate	Mittaa tulorahoituksen riittävyyttä velkojen korkoihin ja lyhennyksiin (todellinen kassavirran tilanne)
Laskennallinen lainanhoitokate	Lainanhoitokatteeseen verrattuna laskennallinen versio tasoittaa lyhennysten heilahtelua ja antaa kuvan pitkän aikavälin kestävyydestä
Likviditeetti	Kuvaa kuinka nopeasti varat voidaan muuttaa käteiseksi

Lukuseula	Digitaalinen lukutaidon arviointiväline
LVI	Lämmitys, vesi ja ilmanvaihto
Maksuvalmiussuhde	Kuvaa yrityksen lyhyen aikavälin maksuvalmiutta
MAL	Maankäyttö, asuminen ja liikenne
MATTI	Maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä
MEK	Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma
Move	Perusopetuksen 5. ja 8. vuosiluokkien oppilaille tarkoitettu fyysisen toimintakyvyn valtakunnallinen mittaus- ja palautejärjestelmä
NEET	Nuori, joka ei ole työelämässä, opiskele tai suorita ase- tai siviilipalvelusta (Not in Employment, Education or Training)
NPS-luku	Palvelun nettosuositteluindeksi (net promoter score)
Omahankintameno	Investoinnit vähennettynä saaduilla rahoitusosuuksilla
Omavaraisuusaste	Kuvaa yrityksen vakavaraisuutta
Oy	Osakeyhtiö
Palkkatuki	Työttömän työnhakijan työllistymisen edistämiseksi tarkoitettu harkinnanvarainen tuki, jonka myöntää ja maksaa työvoimaviranomainen.
Pela	Pelastustoimi
Peruspäiväraha	Maksetaan työttömälle, joka ei ole työttömyyskassan jäsen. Maksajana toimii Kansaneläkelaitos.
PKS	Pääkaupunkiseutu
PTS	Pitkän tähtäimen suunnitelma
RYTJ	Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä
S1	Suomi äidinkielenä
S2	Suomi toisena kielenä
Segregaatio	Alueellinen eriytyminen tarkoittaa kaupungin asuinalueiden väestörakenteen demografista, sosioekonomista tai etnistä eriytymistä
Sote	Sosiaali- ja terveystoimi
Starttiraha	Aloittavalle yrittäjälle suunnattu harkinnanvarainen tuki, joka tukee toimeentuloa päätoimisen yritystoiminnan alkuvaiheessa.

Suhteellinen velkaantuneisuus	Tunnusluku, joka ilmaisee kunnan velan määrän suhteessa sen toimintatuloihin
TAS-vaihe	Toteutusvaiheen allianssisopimus
TE	Työ- ja elinkeino
Topten-verkosto	Suomen kymmenen suurimman kaupungin muodostama verkosto
TYM	Työllistymistä edistävä monialainen yhteistoimintamalli
Työmarkkinatuki	Työttömän toimeentulon turvaamiseksi tarkoitettu tuki, jolla edistetään tuen saajan työmarkkinoille hakeutumisen tai palaamisen edellytyksiä
UKK-instituutti	Valtakunnallinen terveysliikunnan tutkimus- ja asiantuntijakeskus
Vantti	Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy
Varia	Vantaan ammattiopisto Varia
Varke	Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus
VAV	Vantaan vuokra-asunnot
VTK	Vantaan teollisuuskiinteistöt
Wilma	Tietojärjestelmä, jota käytetään kodin ja koulun väliseen tiedonvaihtoon
Yleistuki	Uusi, Kelan maksama työttömyysturvaetuus, joka korvasi työmarkkinatuen ja peruspäivärahan 1.5.2026 alkaen.

Julkaisija
Vantaan kaupunki
5/2026
Tarkastuslautakunta/Ulkoinen tarkastus

Kannen kuva: Aliisa Alatossava

17 § **Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n osakkeiden myyminen /PT**

VD/6351/02.05.03.01/2026

PT/RK-K/OL

Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n (Seure) toimialana on harjoittaa pääosaa toiminnastaan sen omistavien hankintayksiköiden, kuntien, kuntayhtymien, hyvinvointialueiden, HUS-yhtymän sekä näiden tytäryhteisöjen ja -säätiöiden kanssa tuottamalla niille tilapäisen työvoiman vuokraukseen ja henkilöstöhankintaan liittyviä palveluita sekä omistaa toimintaansa liittyviä osakkeita ja kiinteistöjä. Yhtiö toimii julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016 mahdollisine muutoksineen, jäljempänä hankintalaki) tarkoittamassa mielessä osakkeenomistajiensa sidosyksikkönä.

Kaupungin omistusosuus Seuresta on tällä hetkellä 13,82 %, ja omistus on jakautunut muuten seuraavasti:

- Helsingin kaupunki 56,40 %
- Espoon kaupunki 12,23 %
- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue 6,58 %
- HUS-yhtymä 5 %
- Vantaan ja Keravan hyvinvointialue 4,98 %
- Kauniaisten kaupunki 0,95 %
- Seuren omat osakkeet 0,04 %

Yhtiön omistajastrategian mukaan yhtiön tarkoituksena on turvata omistaja-asiakkaiden tilapäinen ja määräaikainen työvoiman saatavuus kilpailukykyisesti kaikissa tilanteissa. Tarkoituksensa täyttämiseksi yhtiö muun muassa rekrytoi, välittää ja vuokraa omistaja-asiakkaiden tarvitsemaa työvoimaa sekä ylläpitää työntekijäreserviä. Lisäksi yhtiö kehittää ja tuottaa yhteistyössä omistajiensa kanssa muita palveluja ja toimintamalleja asiakkaiden palvelutarpeiden kustannustehokkaaksi täyttämiseksi tarkoitustaan vaarantamatta.

Vuonna 2025 Seuren liikevaihto oli 107,4 miljoonaa euroa (2024: 144,8 miljoonaa euroa), käyttökate 3,9 miljoonaa euroa (2,0 miljoonaa euroa) ja tilikauden tulos 1,6 miljoonaa euroa (2024: lievästi tappiollinen). Vantaan kaupungin ostot olivat noin 25 miljoonaa euroa eli noin 23 % liikevaihdosta.

<u>Tausta omistusjärjestelyille</u>

Hankintalain muutos edellyttää, että sidosyksikön omistavat hankintayksiköt, jotka käyttävät sidosyksikön palveluja, omistavat siitä vähintään 10 prosenttia viimeistään 30.6.2027. Koska kaikki nykyiset osakkaat Kauniaisten kaupunkia lukuun ottamatta ovat ilmaisseet halukkuutensa jatkaa yhtiön osakkaana ja käyttämään sen palveluja, on kaikkien jatkavien osakkaiden sidosyksikköaseman säilymisen varmistamiseksi tehtävä osakkaiden keskinäisiä omistusjärjestelyjä.

Osakkaiden välisten omistusjärjestelyjen lisäksi Päijät-Hämeen hyvinvointialue on ilmaissut kiinnostuksensa osakkuudesta Yhtiössä. Yhtiölle Päijät-Hämeen hyvinvointialueen osakkuus toisi mukanaan mahdollisuuden kasvattaa liiketoiminnan volyymia, mikä edistää tehokkaammin teknologian skaalautuvuutta sekä tuo näin kustannussäästöjä kaikille omistaja-asiakkaille. Volyymin kasvu laskee omistaja-asiakkaiden hintoja.

Tulevissa omistusjärjestelyissä yhtiön osakkaina jo olevat hyvinvointialueet, HUS-yhtymä sekä Päijät-Hämeen hyvinvointialue hankkivat muilta osakkailta sekä Yhtiöltä osakkeita siten, että kunkin osakkaan ja Päijät-Hämeen hyvinvointialueen omistusosuus Yhtiöstä on vähintään 10 prosenttia. Kauniainen luopuu osakkuudestaan Yhtiössä.

Osana omistusjärjestelyjä Seuren osakassopimusta päivitetään. Osakassopimuksen päivittämistä on vuoden 2026 aikana valmisteltu yhteistyössä kaikkien nykyisten osakkaiden (pl. Kauniainen) sekä yhtiön kesken. Osakassopimuksen päivittämisessä on myös huomioitava Seuren sidosyksikköaseman varmentaminen suhteessa sen omistajina oleviin hankintayksiköihin. Tähän vaikuttaa hankintalain sidosyksikköjä koskeva muutos sekä sidosyksikköasemaan liittyvä viimeisin oikeuskäytäntö.

Konsernijaosto päätti 29.9.2026 (§ 10) hyväksyä Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n osakassopimuksen päivittämisen.

Tulevissa omistusjärjestelyissä yhtiön osakkaina jo olevat hyvinvointialueet, HUS-yhtymä sekä Päijät-Hämeen hyvinvointialue hankkivat muilta osakkailta sekä Seurelta yhtiön osakkeita siten, että kunkin nykyisen osakkaan ja Päijät-Hämeen hyvinvointialueen omistusosuus Seuresta on vähintään 10 %. Kauniainen luopuu osakkuudestaan Seuressa. Käytännössä omistusjärjestely tarkoittaa, että Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kaupungit myyvät osakkeitaan siten, että osakekauppojen jälkeiset omistusosuudet em. osakkailla ovat vähintään seuraavat: Helsinki 40 % sekä Espoo ja Vantaa kumpikin 10 %. Edelleen samassa yhteydessä Seure myy omassa hallussaan olevat osakkeet, mikä edellyttää yhtiökokouksessa hallituksen valtuuttamista päättämään yhtiön hallitussa olevien osakkeiden suunnatusta luovuttamisesta.

Tavoitteena on ollut toteuttaa osakekaupat syksyn 2026 aikana, mutta ainakin HUS-yhtymän päätöksenteko sidosyksikköaseman edellyttämistä osakeostoista siirtyy keväälle 2027. Lähtökohtana on, että jokaisella osakkaalla on kesästä 2027 lähtien vähintään 10 % omistus, ja jos tämä ei toteudu, osakas luopuu alle 10 % omistuksestaan. Päätösesityksessä ei mainita tarkasti myyjä- ja ostajatahoja, jotta mahdollistetaan osakejärjestelyn joustava toteuttaminen eri tilanteissa ja aikataulussa.

Osakkeen käyvästä arvosta on pyydetty ulkopuolisen asiantuntijan riippumaton lausunto, jonka mukaan yhden osakkeen käypä arvo on 639 euroa. Omistusjärjestelyt ovat perusteltuja Seuren toiminnan ja talouden tasapainon kannalta ja Vantaan kaupungin on tarkoituksenmukaista myydä 676 Seuren osaketta (3,82 % Seuren kaikista osakkeista) myöhemmin omistusjärjestelyiden edetessä täsmentyvälle ostajalle kappalehinnalla 639 euroa (yhteensä 431 964 euroa).

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 5 momentin 12 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää muun muassa yksityisoikeudellisen yhteisön osakkeiden myymisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö.

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 17

Vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) myydä selostusosassa kuvatun järjestelyn mukaisesti enintään 676 kpl Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n osaketta 639 euron kappalehinnalla liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisilla ehdoilla, sekä

b) valtuuttaa konsernipalvelujohtaja allekirjoittamaan osakemyynteihin liittyvät kauppakirjat ja tekemään niihin tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia, ja

c) että päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että yhtiössä osakkeenomistajina jatkavat osakkaat sekä Päijät-Hämeen hyvinvointialue ovat allekirjoittaneet Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n päivitetyn osakassopimuksen konsernijaoston päätöksen mukaisesti.

Käsittely:
Merkittiin, että vs. kaupunginjohtaja Katri Kalske poistui kokouksesta yhteisöjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Kauppakirjaluonnos

Täytäntöönpano: Konserniohjaus ja -valvonta

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
Konsernilakimies Otto Lehto (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

KAUPPAKIRJA

1. OSAPUOLET

Tämä kauppakirja on tehty alla olevien osapuolten välillä:

1.1 MYYJÄ

XX (jäljempänä ”Myyjä”)
y-tunnus xxxxxxx-x
Osoite:

1.2 OSTAJA

XX (jäljempänä ”Ostaja”)
y-tunnus xxxxxxx-x
Osoite:

2. KAUPAN TAUSTA

- Myyjä omistaa xx,xx % Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n (jäljempänä ”Yhtiö”) osakkeista eli yhteensä xxxx osaketta.
- Myyjän xx on hyväksynyt Yhtiön osakkeiden myymisen xx.xx.202x. Päätös on lainvoimainen.
- Ostajan xx on hyväksynyt Yhtiön osakkeiden ostamisen xx.xx.202x. Päätös on lainvoimainen.

3. KAUPAN KOHDE

Kaupan kohteena on

- Myyjän omistamat Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n (y-tunnus 0800415-3) osakkeet, yhteensä xxxx kappaletta (jäljempänä ”Osakkeet”)

4. KAUPPA

Tällä kauppakirjalla Myyjä myy ja luovuttaa Ostajalle ja Ostaja ostaa Myyjältä kohdassa 3 mainitut osakkeet vapaina kaikista rasitteista.

5. KAUPPAHINTA JA SEN MAKSAMINEN

Kauppahinta on xx,xx euroa osakkeelta eli yhteensä xx,xx euroa.

Kauppahinta on Yhtiön osakkeen käypä arvo, joka vastaa ulkopuolisen asiantuntijan tekemää arviolausuntoa osakkeen käyvästä arvosta.

Ostaja maksaa kauppahinnan Myyjän tilille FIxx xxxx xxxx xxxx xx BIC: XXXXXXXX tämän kauppakirjan tultua allekirjoitetuksi.

6. KAUPAN VOIMAANTULO

Omistus- ja hallintaoikeus Kaupan kohteeseen siirtyvät Ostajalle, kun tämä kauppakirja on allekirjoitettu ja kauppahinta on maksettu.

7. VARAINSIIRTOVERO

Ostaja vastaa Kaupan kohteesta maksettavan varainsiirtoveron suorittamisesta varainsiirtoverolain mukaisesti.

8. MYYJÄN VAKUUTUKSET JA VASTUU

Myyjä vastaa ja vakuuttaa Ostajalle, että:

- Myyjä omistaa Kaupan kohteen
- Myyjällä on oikeus myydä, siirtää ja luovuttaa Kaupan kohde sekä suorittaa kaikki muut toimenpiteet, joita kaupan toteuttaminen ja voimaantulo edellyttävät
- Kaupan kohde on vapaasti siirrettävissä Ostajalle, eikä sitä rasita mikään pantti-, lunastus- tai muu kolmannen oikeus.

Lukuun ottamatta edellä tässä kohdassa mainittuja vakuutuksia, Myyjä ei anna Ostajalle muita vakuutuksia.

9. SOVELLETTAVA LAKI JA RIITOJEN RATKAISU

Tähän kauppakirjaan sovelletaan Suomen lakia pois lukien kauppalaki (355/1987, muutoksineen). Tästä kauppakirjasta aiheutuvat vaatimukset tai erimielisyydet tai sen rikkomisesta, pätemättömyydestä tai irtisanomisesta mahdollisesti aiheutuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan neuvotteluteitse. Elleivät osapuolet pääse neuvotteluteitse yksimielisyyteen, ratkaistaan asia Helsingin käräjäoikeudessa ensimmäisenä oikeusasteena.

10. ALLEKIRJOITUKSET

Tämä kauppakirja on tehty kahtena saman sisältöisenä kappaleena, yksi Myyjälle ja yksi Ostajalle.

Myyjä

___.___.202x

Nimi:
Asema:

Ostaja

___.___.2026

Nimi:
Asema:

18 § **Maankäyttösopimuksen rakentamisvelvoitteen määräajan pidentäminen Tikkurilan korttelissa 61209 / Peab Oy / TeA**

VD/2441/10.00.01.05/2019

TeA/AK/JJ

Peab Oy on toimittanut Vantaan kaupungille hakemuksen, jolla yhtiö hakee muutosta asemakaavamuutosta 002352 Tikkurilan korttelissa 61209 koskevaan maankäyttösopimukseen. Esitetään, että maankäyttösopimusta muutetaan rakentamisvelvoitteen vaatimuksen osalta.

Kaupunginhallitus on 8.4.2019 § 20 päättänyt, että kaupunki tekee ja allekirjoittaa Senaatti-kiinteistöjen kanssa maankäyttösopimuksen liittyen asemakaavan muutokseen numero 002352 Kielotie 15. Kaupunki Senaatti-kiinteistöt ovat allekirjoittaneet maankäyttösopimuksen 5.8.2019.

Kaupunginhallitus on 24.8.2020 § 12 päättänyt hyväksyä mainitun maankäyttösopimuksen velvoitteiden siirtämisen Senaatti-kiinteistöjen ja Peab Oy:n sopiman maankäyttösopimuksen siirtokirjan mukaisesti 24.8.2020 lukien Peab Oy:lle perustettavan tai perustettavien yhtiöiden lukuun. Siirtokirjan mukaisesti Peab Oy:n velvoitteeksi on tullut mm. rakentamisvelvoite koskien korttelia 61209.

Kaupunginhallitus on 27.8.2018 § 10 päättänyt hyväksyä Peab Oy:n kanssa tehtäväksi kiinteistökaupan esisopimuksen liittyen asemakaavamuutokseen 002354 Kielotie 15. Esisopimus on allekirjoitettu 17.12.2018 ja lopullinen kauppakirja on allekirjoitettu 17.1.2020.

Peab Oy:n hakemus
Peab Oy on lähestynyt kaupunkia 5.8.2026 päivätyllä hakemuksella (liite 1) pidentää rakentamisvelvoitteen määräaikoja. Hakemuksessa Peab Oy ilmoittaa toteuttaneensa kokonaisrakennusoikeudesta 13.100 k-m2 (61 %) 30.4.2024 mennessä. Peab Oy ilmoittaa myös, että se ei tule täyttämään 8 vuoden kuluessa (12.11.2027 mennessä) rakentamisvelvoitetta vaaditun 70 % osalta.

Peab Oy pyytää rakentamisvelvoitteen määräajoille pidennystä siten, että kokonaisrakennusoikeudesta 70 % tulisi olla rakennettuna ja käyttöönotettuna 12.11.2032. Perusteluina Peab Oy esittää yleisen talous- ja asuntomarkkinatilanteen, jonka takia useammasta vuosina 2023–2025 järjestetystä ennakkomarkkinoinnista huolimatta rakennustöitä ei ole voitu aloittaa. Lisäksi rakentamista haittaa Ratikan Lummekujalla tapahtuvat rakennustyöt, jotka eivät mahdollista hankkeiden aloittamista ennen vuotta 2028.

Sopimustaustaa Peab Oy:n rakentamisvelvoitteesta korttelissa 61209
Rakentamisvelvoite maankäyttösopimuksessa
Maankäyttösopimuksen kohdassa "11 Rakentamisaikataulu ja rakentamisvelvoite" on Peab Oy:tä koskien kirjattu vapaarahoitteisesta asuntotuotannosta seuraavaa.

Sopimusalueelle sovelletaan seuraavia rakentamisvelvoitevaatimuksia.

<u>Vapaarahoitteisessa asuntotuotannossa</u>
Kilpailualueen vapaarahoitteisen asuntotuotannon rakennusoikeus on yhteensä 18.620 k-m2. Hakija sitoutuu rakentamaan em. rakennusoikeudesta asemakaavamuutoksen nro 002352 voimaantulosta lukien

- 3 vuoden kuluessa vähintään 20 %
- 6 vuoden kuluessa vähintään 50 % ja
- 8 vuoden kuluessa vähintään 70 %

siten, että mainittu osuus on hyväksytty käyttöönotettavaksi em. ajassa.

Hakija sitoutuu aloittamaan Kilpailualueen rakentamisen 1,5 vuoden kuluessa asemakaavamuutoksen nro 002352 voimaantulosta lukien. Rakentamisen aloittamiseksi katsotaan sopimusalueella sijaitsevien rakennusten purkamisen aloittaminen.

Mikäli rakentaminen viivästyy edellä mainitusta aikataulusta, Hakija on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa 200 € kultakin rakentamatta jääneeltä kerrosneliömetriltä.

Rakentamisvelvoite kauppakirjassa
Kauppakirjan kohdassa "9 Rakentamisvelvoite" on todettu, että Peab Oy:lle myytävän koko alueen rakennusoikeus on yhteensä 21.600 k-m2 ja että Peab Oy sitoutuu rakentamaan em. rakennusoikeudesta asemakaavamuutoksen nro 002352 voimaantulosta lukien

- 3 vuoden kuluessa vähintään 20 %
- 6 vuoden kuluessa vähintään 50 % ja
- 8 vuoden kuluessa vähintään 70 %

siten, että mainittu osuus on hyväksytty käyttöönotettavaksi em. ajassa.

Selvennyksenä todetaan, että asemakaavan muutos nro 002352 on tullut voimaan 12.11.2019, josta lukien rakentamisvelvoitteen määräajat ovat alkaneet kulua.

Yhteenveto Peab Oy:n rakentamisvelvoitteesta
Eroavaisuudet edellä mainittujen maankäyttösopimuksen ja kauppakirjan rakennusoikeuksien määrässä johtuu siitä, että kokonaisrakennusoikeuteen sisältyy asuntotuotannon rakennusoikeuden lisäksi myös liikerakennusoikeutta (kl) ja lähipalvelurakennusten rakennusoikeutta (PL).

Molemmat sopimukset ja seurantatavat johtavat samaan lopputulokseen. Kaavanmukaisen asuntorakentamisen yhteydessä toteutetaan samalla myös asuntojen kivijalkaan sijoittuvat liiketilat. Lähipalvelurakennusten tontille on kaupungilla ja Peab Oy:llä sopimus toteuttaa päiväkoti, jonka tilat kaupunki vuokraa omaan käyttöönsä. Päiväkodin rakentuminen on siirtynyt mm. Ratikan rakentamisen vuoksi, sillä päiväkodin tarvitsema piha-alue on suunniteltu toteutettavaksi Kirjastopuistoon, joka toimii nyt Ratikan työmaana.

Jatkossa onkin tarkoituksenmukaista, että seuranta tapahtuu vain yhden sopimuksen kautta. Esitys on, että seuranta perustuisi maankäyttösopimukseen, ja sen Peab Oy:lle siirrettyihin velvollisuuksiin, eli asuntorakentamisen etenemiseen.

Sopimusmuutokset
Kaupunki on arvioinut Peab Oy:n pyyntöä rakentamisvelvoitteen määräaikojen pidennykselle. Kaupungin näkemyksen mukaan on hakemuksessa esitetyillä seikoilla perusteltua muuttaa rakentamisvelvoitteen määräaikojen siten, että asuntorakennustuotannon rakennusoikeudesta tulee olla vähintään 70 % olla rakennettuna ja käyttöönotettuna 12.11.2032.

Maankäyttösopimuksen kohta 11 muutetaan Peab Oy:n osalta alla olevaan muotoon
Sopimusalueelle sovelletaan seuraavia rakentamisvelvoitevaatimuksia

<u>Vapaarahoitteisessa asuntotuotannossa</u>

Kilpailualueen vapaarahoitteisen asuntotuotannon rakennusoikeus on yhteensä 18.620 k-m2. Hakija sitoutuu rakentamaan em. rakennusoikeudesta asemakaavamuutoksen nro 002352 voimaantulosta lukien

- *3 vuoden kuluessa vähintään 20 %*
- *6 vuoden kuluessa vähintään 50 % ja*
- *12.11.2032 mennessä vähintään 70 %*

siten, että mainittu osuus on hyväksytty käyttöönotettavaksi em. ajassa.

Hakija sitoutuu aloittamaan Kilpailualueen rakentamisen 1,5 vuoden kuluessa asemakaavamuutoksen nro 002352 voimaantulosta lukien. Rakentamisen aloittamiseksi katsotaan sopimusalueella sijaitsevien rakennusten purkamisen aloittaminen.

Mikäli rakentaminen viivästyy edellä mainitusta aikataulusta, Hakija on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa 200 € kultakin rakentamatta jääneeltä kerrosneliömetriltä.

Muilta osin maankäyttösopimuksen ehdot säilyvät ennallaan.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 27 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista, maankäyttö- ja kaavoitussopimuksiin liittyvistä kiinteistöluovutuksista sekä alueidenkäyttölain mukaisista kehittämiskorvauksista.

Kaupunginhallitus 21.9.2026 § 9

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) muuttaa Peab Oy:lle siirretyn maankäyttösopimuksen kohta 11 esittelytekstissä kuvattuun muotoon,
b) että korttelin 61209 rakentamisenvelvoitteen toteutumista seurataan jatkossa maankäyttösopimuksen velvoitteisiin perustuen,
c) valtuuttaa kiinteistökehityspäällikkö ja kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen muutossopimuksen, ja
d) että tämä päätös raukeaa, mikäli Peab Oy ei ole 31.12.2026 mennessä allekirjoittanut muutossopimusta.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

_____

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) muuttaa Peab Oy:lle siirretyn maankäyttösopimuksen kohta 11 esittelytekstissä kuvattuun muotoon,
b) että korttelin 61209 rakentamisenvelvoitteen toteutumista seurataan jatkossa maankäyttösopimuksen velvoitteisiin perustuen,

c) valtuuttaa kiinteistökehityspäällikkö ja kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen muutossopimuksen, ja
d) että tämä päätös raukeaa, mikäli Peab Oy ei ole 31.12.2026 mennessä allekirjoittanut muutossopimusta.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asialle seuraavan, yhteisen pöytäkirjalausuman:

Seisahtunut työmaa vaikuttaa kaupunkikuvaan sekä alueen viihtyisyyteen. Kaupunginhallitus toivoo, että tontinomistaja huomioi turvallisuuden ja siisteyden alueen ollessa keskeneräinen, kunnes rakentamista jatketaan.

Liitteet:
- Hakemus kauppakirjassa asetetun rakentamisvelvoitteen määräaikojen pidentämiseksi, päivätty 5.8.2026, Peab Oy (henkilötiedot poistettu)
- Maankäyttösopimuksen muutossopimus 1, luonnos

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala, kiinteistöt ja asuminen

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot: projektijohtaja Janne Juntunen, puh. 040 6824287, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan kaupunki
Asema- ja yleiskaavoitus
Lauri Korpisen katu 9
01370Vantaa

Viite: Kiinteistön kauppakirja 17.1.2020 Vantaan kaupungin ja Peab Oy:n välillä, koskien suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailua Tikkurilan keskustassa osoitteessa Kielotie 15.

Hakemus kauppakirjassa asetetun rakentamisvelvoitteen määräaikojen pidentämiseksi

Maankäyttösopimuksessa on asetettu kilpailualueelle rakentamisvelvoite, jonka mukaan Ostaja sitoutuu rakentamaan kilpailualueen kokonaisrakennusoikeudesta (21 600 k-m2) asemakaavamuutoksen nro 002352 voimaantulosta lukien

- 3 vuoden kuluessa vähintään 20 %
- 6 vuoden kuluessa vähintään 50 % ja
- 8 vuoden kuluessa vähintään 70 %

siten, että mainittu osuus on hyväksytty käyttöönotettavaksi em. ajassa.

Asemakaavamuutos nro 002352 on tullut lainvoimaiseksi 12.11.2019

As Oy Vantaan Riikintaalerin valmistuttua 30.4.2024, Peab Oy on toteuttanut kokonaisrakennusoikeudesta 13 100k-m2 (61 %). 8 vuoden kuluessa (12.11.2027 mennessä) Peab Oy ei tule täyttämään rakentamisvelvoitetta vaaditun 70 % osalta.

Yleinen talous- ja asuntomarkkinatilanne ei ole mahdollistanut hankkeiden aloituksia suunnitellusti. Asemakaavamuutos ei myöskään mahdollista enempää muun kuin vapaarahoitteisen omistusasuntotuotannon toteuttamista. Peab Oy on ennakkomarkkinoinut korttelin seuraavaa hankettaan useampaan kertaan vuosien 2023–2025 aikana. Yleisen talous- ja asuntomarkkinatilanteen takia varauksia ei ole saatu riittävästi eikä hankkeen rakennustöitä ole voitu aloittaa.

Lisäksi Vantaan Ratikan Lummekujalla tapahtuvien töiden seurauksena seuraavien hankkeiden aloittaminen ei tule olemaan mahdollista ennen vuotta 2028.

Edellä esitetyn perusteella Peab Oy pyytää kilpailualeen rakentamisvelvoitteen määräajoille pidennystä siten, että 70 % kokonaisrakennusoikeudesta tulisi olla rakennettuna ja käyttöönotettuna 12.11.2032.

Ystävällisin terveisin,

[redacted]

Johtaja, Asuntoliiketoiminta, Peab Oy

Vantaa

[päivämäärä]
VD/2441/10.00.01.05/2019

MAANKÄYTTÖSOPIMUKSEN MUUTOSSOPIMUS 1

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

Peab Oy (Y-tunnus 1509374-8)
Karvaamokuja 2 A, 00380 HELSINKI
(jäljempänä ”**Hakija**”)

2. Tausta

Kaupunginhallitus on 8.4.2019 § 20 päättänyt, että kaupunki tekee ja allekirjoittaa Senaatti-kiinteistöjen kanssa maankäyttösopimuksen liittyen asemakaavan muutokseen numero 002352 Kielotie 15. Kaupunki Senaatti-kiinteistöt ovat allekirjoittaneet maankäyttösopimuksen 5.8.2019.

Kaupunginhallitus on 24.8.2020 § 12 päättänyt hyväksyä mainitun maankäyttösopimuksen velvoitteiden siirtämisen Senaatti-kiinteistöjen ja Peab Oy:n sopiman maankäyttösopimuksen siirtokirjan mukaisesti 24.8.2020 lukien Peab Oy:lle perustettavan tai perustettavien yhtiöiden lukuun. Siirtokirjan mukaisesti Peab Oy:n velvoitteeksi on tullut mm. rakentamisvelvoite koskien korttelia 61209.

Peab Oy on esittänyt 5.8.2026 muutosta maankäyttösopimukseen.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt tämän muutossopimuksen [päivämäärä, §].

3. Muutettavat sopimuskohdat

Alkuperäisen maankäyttösopimuksen kohta 11 Rakentamisaikataulu ja rakentamisvelvoite kuuluu:

> Sopimusalueelle sovelletaan seuraavia rakentamisvelvoitevaatimuksia.
>
> <u>Vapaarahoitteisessa asuntotuotannossa</u>
>
> Kilpailualueen vapaarahoitteisen asuntotuotannon rakennusoikeus on yhteensä 18.620 k-m2. Hakija sitoutuu rakentamaan em. rakennusoikeudesta asemakaavamuutoksen nro 002352 voimaantulosta lukien
>
> - 3 vuoden kuluessa vähintään 20 %
> - 6 vuoden kuluessa vähintään 50 % ja
> - 8 vuoden kuluessa vähintään 70 %
>
> siten, että mainittu osuus on hyväksytty käyttöönotettavaksi em. ajassa.
>
> Hakija sitoutuu aloittamaan Kilpailualueen rakentamisen 1,5 vuoden kuluessa asemakaavamuutoksen nro 002352 voimaantulosta lukien. Rakentamisen aloittamiseksi katsotaan sopimusalueella sijaitsevien rakennusten purkamisen aloittaminen.
>
> Mikäli rakentaminen viivästyy edellä mainitusta aikataulusta, Hakija on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa 200 € kultakin rakentamatta jääneeltä kerrosneliömetriltä.

Kohta 11 muutetaan kuulumaan seuraavasti:

> *Sopimusalueelle sovelletaan seuraavia rakentamisvelvoitevaatimuksia.*

Vapaarahoitteisessa asuntotuotannossa

Kilpailualueen vapaarahoitteisen asuntotuotannon rakennusoikeus on yhteensä 18.620 k-m2. Hakija sitoutuu rakentamaan em. rakennusoikeudesta asemakaavamuutoksen nro 002352 voimaantulosta lukien

- *3 vuoden kuluessa vähintään 20 %*
- *6 vuoden kuluessa vähintään 50 % ja*
- *12.11.2032 mennessä vähintään 70 %*

siten, että mainittu osuus on hyväksytty käyttöönotettavaksi em. ajassa.

Hakija sitoutuu aloittamaan Kilpailualueen rakentamisen 1,5 vuoden kuluessa asemakaavamuutoksen nro 002352 voimaantulosta lukien. Rakentamisen aloittamiseksi katsotaan sopimusalueella sijaitsevien rakennusten purkamisen aloittaminen.

Mikäli rakentaminen viivästyy edellä mainitusta aikataulusta, Hakija on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa 200 € kultakin rakentamatta jääneeltä kerrosneliömetriltä.

4. Kaupungin oikeuksien säilyminen

Tämä muutossopimus ei muuta kaupungin muita oikeuksia eikä vähennä Peab Oy:n vastuita, ellei tässä sopimuksessa nimenomaisesti toisin määrätä.

Peab Oy vastaa edelleen kaikista velvoitteistaan, kustannuksistaan ja riskeistään siirretyn alkuperäisen sopimuksen mukaisesti.

5. Muut ehdot

Muilta osin 5.8.2019 Senaatti-kiinteistöjen allekirjoitettaman maankäyttösopimuksen ja Peab Oy:n lukuun kaupunginhallituksen 24.8.2020 hyväksymän maankäyttösopimuksen siirtokirjan mukaiset velvoitteet jäävät kaikilta osin muuttamattomana voimaan.

6. Voimaantulo

Tämä muutossopimus tulee voimaan, kun:

1. kaupunginhallituksen päätös on saanut lainvoiman tai se voidaan panna täytäntöön
2. molemmat osapuolet ovat allekirjoittaneet muutossopimuksen.

Tätä sopimuskokonaisuutta on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolille.

Vantaalla, [sopimuspvm numeraalein]

VANTAAN KAUPUNKI	**PEAB OY**
_____	_____
[lakimiehen nimi]	[hakijan allekirjoittajan nimi]
lakimies	

19 § Maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet / TeA

VD/3506/14.00.00/2026

TeA/SP/AK/TH/JN/SE

Kaupunkiympäristön toimialalla on valmisteltu maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet, joiden tarkoituksena on tarkentaa kaupungin strategiaa ja Vantaan elinvoiman vahvistamiseen liittyviä muita strategisia linjauksia ja periaatteita sekä koota niitä yhteen toimenpiteiksi, jotka koskevat maankäyttöön liittyvää yhteistyötä, työpaikka-alueita, yritysten sijoittumista, tontinluovutusta ja merkittävien hankkeiden valmistelua.

Maankäytön elinkeinopoliittisten periaatteiden lähtökohtana on Vantaan kaupunginhallituksen 26.1.2026 hyväksymä strategia ”Tulevaisuus asuu Vantaalla”. Vantaalla maankäytön elinkeinopolitiikkaa ohjaavat strategian lisäksi kaupunginvaltuuston 10.10.2022 hyväksymät maa- ja asuntopoliittiset linjaukset (MAPO) sekä kaupunginvaltuuston 22.6.2026 hyväksymät elinvoima- ja elinkeinopoliittiset periaatteet. Maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet tarkentavat edellä mainittuja maankäytön osalta.

Vantaan kaupungin yleiskaavan työpaikka-alueselvitys, työpaikka-aluelinjaukset ja yleiskaava 2020

Keväällä 2026 valmistui yleiskaavan työpaikka-alueselvitys (YK0053), joka ohjaa
Vantaan yleiskaavan 2020 (YK0048)
toteuttamista. Yleiskaavan työpaikkaalueselvityksessä tarkasteltiin koko kaupungin tasolla sekä suuralueittain työpaikkamäärien ja työpaikkarakentamisen kehitystä sekä arvioitiin jäljellä olevaa asema- ja yleiskaavojen toimitilavarantoa. Selvityksessä arvioitiin tarkemmin kuuden työpaikka-aluekokonaisuuden kaavavarantoja.

Yleiskaavan työpaikka-alueselvityksen perusteella valmisteltiin yleiskaavan työpaikka-alueita koskevat linjaukset. Elinvoima- ja työllisyysjaosto jätti 21.1.2026 linjausten hyväksymisen pöydälle ja päätti tuoda asian jaoston seuraavaan kokoukseen sen jälkeen, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Vantaan kaupunkistrategian. Työpaikka-aluelinjaukset esitetään hyväksyttäväksi elinvoima- ja työllisyysjaostossa 19.8.2026 omana kokonaisuutenaan, mutta selvyyden vuoksi ne tullaan sisällyttämään myös osaksi maankäytön elinkeinopoliittisia periaatteita.

Maankäytön elinkeinopoliittisten periaatteiden toteutumiseen vaikuttavat sekä voimassa että valmisteilla olevat yleis- ja asemakaavat. Vantaan yleiskaava 2020:ssa varaudutaan 60 000 uuteen työpaikkaan vuoteen 2050 mennessä. Yleiskaavan työpaikkamäärän toteutumisen edellytyksenä on, että kaikki työpaikkavaranto toteutuu ja työpaikkaväljyys on keskimäärin 60 kerrosneliömetriä työpaikkaa kohden. Tämä edellyttää työpaikka-alueiden tiivistymistä ja keskittymistä työvoimaintensiivisiin toimialoihin. Asema- ja yleiskaavojen työpaikkavaranto on tällä hetkellä noin 3,9 miljoonaa kerrosneliömetriä.

Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset (MAPO)

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt maa- ja asuntopoliittiset linjaukset 10.10.2022 § 7. Linjausten tavoitteena on antaa kaupungille tuki maankäytön ja tonttimarkkinoiden hallintaan, varmistaa riittävän ja monipuolisen asuntotuotannon edellytykset sekä luoda mahdollisuuksia elinkeinoelämän tarpeisiin. Linjaukset sisältävät useita elinkeinopolitiikkaan liittyviä toimenpiteitä, jotka tullaan sisällyttämään selvyyden vuoksi myös maankäytön elinkeinopoliittisiin periaatteisiin.

Maa- ja asuntopoliittisten linjausten elinkeinopolitiikkaan liittyvät toimenpiteet koskevat erityisesti aktiivista maa- ja asuntopolitiikkaa, toimivia tonttimarkkinoita, kaupungin talouden vahvistamista, kaavoitusta sekä yritysalueiden ja keskustojen kehittämistä. Olemassa olevan infrastruktuurin ja palveluverkon hyödyntäminen, maankäyttösopimuspolitiikka, työpaikkatonttien luovuttaminen kaikenkokoisille yritykselle sekä avoimuuden ja tasapuolisuuden varmistaminen kaupungin toiminnassa ovat myös tärkeitä toimenpiteitä.

Maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet

Maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet koostuvat tavoitteista liittyen yhteistyöhön, erikseen päätettäviin työpaikka-aluelinjauksiin, yritysten sijoittumisen kriteereihin, tontinluovutukseen sekä merkittävien hankkeiden valmisteluun. Myös maa- ja asuntopoliittisten linjausten erityisesti elinkeinopolitiikkaan liittyvät toimenpiteet on sisällytetty kokonaisuuteen.

Valmistelun tavoitteena on ollut sekä päätöksenteossa jo aiemmin hyväksyttyjen että uuden, kaupunginvaltuustossa 26.1.2026 hyväksytyn, kaupunkistrategian pohjalta laadittujen maankäyttöä koskevien elinvoima- ja elinkeinopoliittisten tavoitteiden ja toimenpiteiden kokoaminen yhteen asiakirjaan.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 6 §:n 2 mom. 3-kohdan mukaan kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet sekä seuraa niiden toteutumista.

Elinvoima- ja työllisyysjaosto 19.8.2026 § 7

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet liitteen 1 mukaisesti.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

_____

Elinvoima- ja työllisyysjaosto 23.9.2026 § 3

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet liitteen 1 mukaisesti.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:
Merkittiin, että esittelijä muutti esitystään liitteen 2 mukaisesti. Muutokset alkuperäiseen esitykseen nähden löytyvät liitteestä punaisella merkittynä.

Päätös:
Hyväksyttiin muutettu esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

_____

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 19

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään hyväksyä maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet liitteen 1 mukaisesti.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että sosialidemokraattien kaupunginhallitusryhmä jätti asialle seuraavan pöytäkirjalausuman:

SDP edellyttää, että tontinluovutuksissa on tärkeää huomioida ja arvioida yrityksen ja hankkeen tuottamaa hyötyä kaupungille, kuten työpaikkoja, investointeja ja muuta alueen elinvoimaa vahvistavaa vaikutusta.

Liitteet:
- Liite 1. Maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

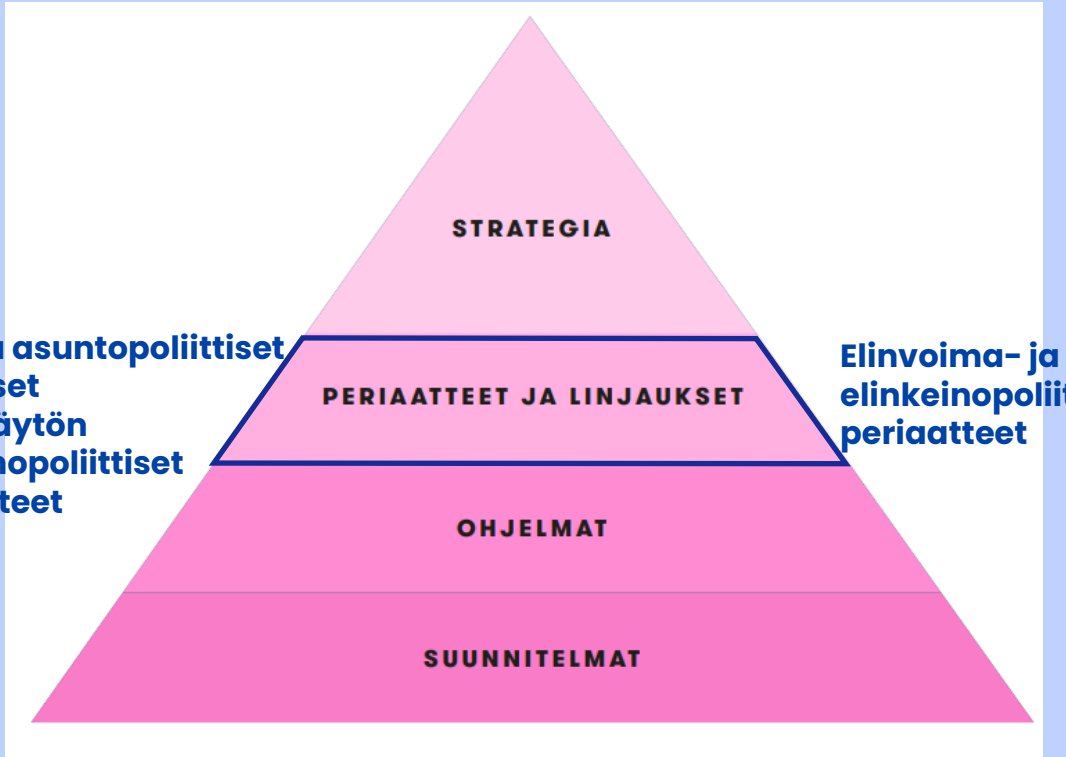
Lisätiedot:
kiinteistökehityspäällikkö Tomi Henriksson, p. 050 318 0992,
yleiskaavapäällikkö Juha Nurmi, p. 040 336 0159,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet

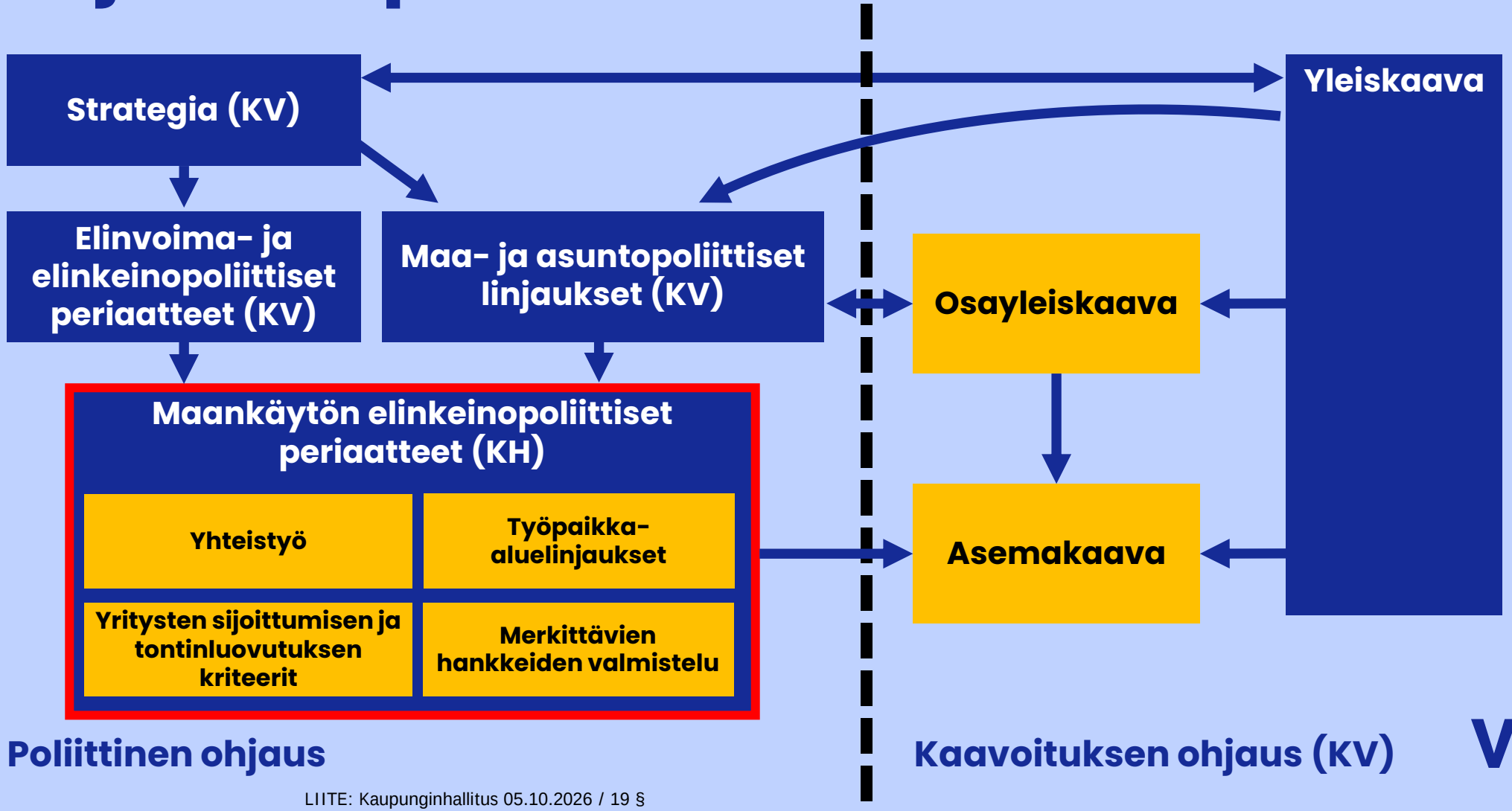
Maankäytön elinkeinopoliittisten periaatteiden tausta

- Kaupungin strategia ”Tulevaisuus asuu Vantaalla” hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.1.2026 ja se on lähtökohta kaikille periaatteille ja linjauksille.
- Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset (MAPO) sekä elinvoima- ja elinkeinopoliittiset periaatteet ovat seuraavan tason ohjaavia asiakirjoja.
- Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.10.2022.
- Elinvoima- ja elinkeinopoliittiset periaatteet hyväksyttiin ET-jaostossa 19.5.2026.
- Maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet tarkentavat sekä maa- ja asuntopoliittisia linjauksia että elinvoima- ja elinkeinopoliittisia periaatteita maankäytön osalta

Vantaa

Elinkeinopolitiikan maankäyttöä ohjaavat päätökset

Vantaa

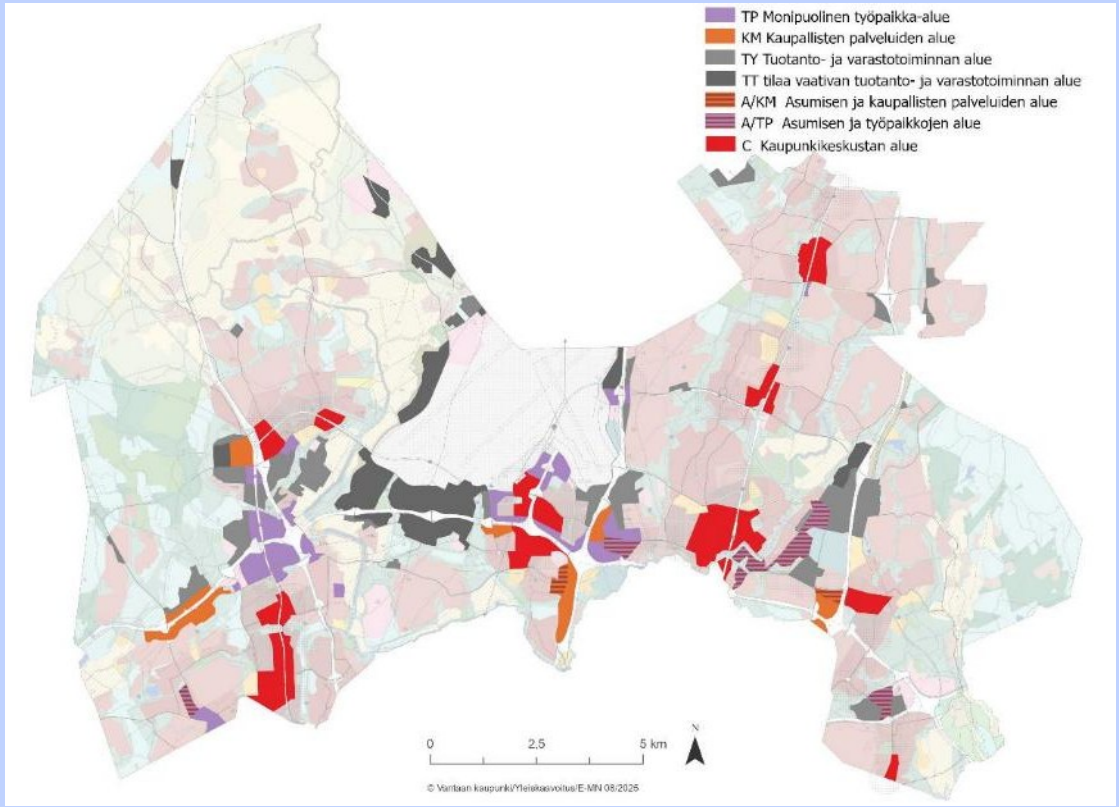
Yleiskaavalliset lähtökohdat

KV 25.1.2021

Vantaa

Työpaikkakasvun turvaaminen

- Yleiskaavassa varaudutaan 185 000 työpaikkaan eli noin **60 000 uuteen työpaikkaan 2050 mennessä.**
- Yleiskaavan työpaikkamäärän toteutumisen **edellytyksenä on**, että kaikki **työpaikkavaranto toteutuu** ja työpaikkaväljyys on **keskimäärin 60 k-m² työpaikkaa kohden.**
- Tämä edellyttää **työpaikka-alueiden tiivistymistä**

Vantaa

Kaavojen työpaikkavaranto

- Yleiskaavan työpaikka-alueilla on asemakaavoitettua K- ja T-tonttivarantoa noin 1,8 milj. k-m^2 rakentamattomilla tai lähes rakentamattomilla tonteilla.
- Lisäksi yleiskaavallista toimitilavarantoa on noin 2 milj. k-m^2.
- Varannon toteutumiseen vaikuttavat mm. alueen kehittämisen reunaehdot, rakentamisen tehokkuus, asuntorakentamisen osuus, luontoarvot ja muut alueen kehittämisen reunaehdot.

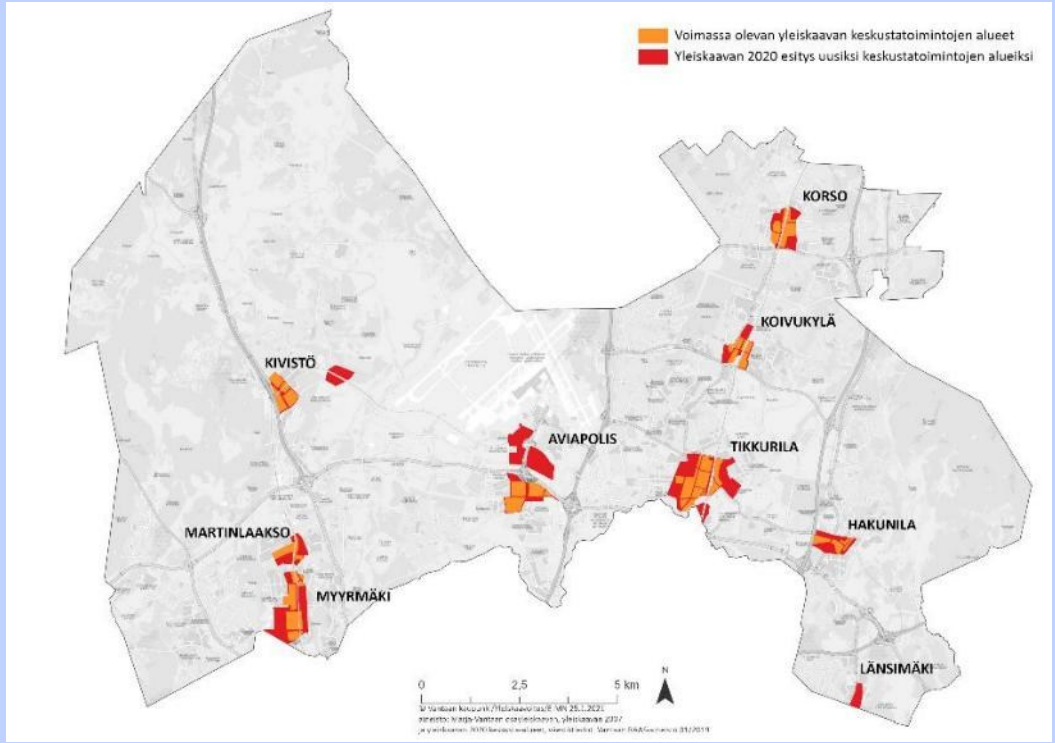
Asema- ja yleiskaavojen työpaikkavaranto	Arvio varannosta (k-m^2)	
C	1 000 000	*ei nettoarvo
TP	1 000 000	
TY	760 000	
TT	600 000	
KM	185 000	
A/KM	100 000	*ei nettoarvo
A/TP	250 000	*ei nettoarvo
Yhteensä	**3 895 000**	

Luvuissa ei ole arvioitu poistuvaa nykyistä toimitilaa muuntuvilla C-, A/KM- ja A/TP-alueilla.

Vantaa

Kaupunkikeskustojen kaavamääräykset

- Kaupunkikeskustan alueita kehitetään monipuolisena, toiminnoiltaan sekoittuneena kaupunkiympäristönä. **Olemassa olevissa keskustoissa tulee varmistaa, että liike- ja toimitilan määrä ja soveltuvuus yrityksille kehittyy edelleen** ja rakentaminen parantaa kaupunkitilan laatua erityisesti katutasolla.
- Keskeisillä keskusta-alueilla maantasokerrosten tilojen tulee avautua kaupunkitilaan ja ne tulee osoittaa liike- ja toimitiloiksi. Kaupunkiympäristön lähtökohtana tulee olla käveltävyys.
- Alue tulee toteuttaa vihertehokkaasti. Alueella tulee olla riittävästi palveluita, puistoja ja julkisia ulkotiloja.
- Alueen pysäköintiratkaisut on toteutettava kokonaisvaltaisesti pyrkien keskitettyyn, nimeämättömään ja vuorottaiskäyttöiseen ratkaisuun. Alueelle tulee toteuttaa lyhytaikaista kadunvarsipysäköintiä.

C

Vantaa

Työpaikka-alueiden erilaisuus

Tilaa vievät, ei-työvoimaintensiiviset työpaikka-alueet

Monipuoliset ja työvoimaintensiiviset työpaikka-alueet

Palvelujen alueet

Tiiviit ja toiminnallisesti monipuoliset keskusta-alueet

TT — **Tilaa vaativan tuotanto- ja varastotoiminnan alue**

Alue varataan tuotanto-, varasto-, logistiikka- ja yhdyskuntateknisen huollon toiminnoille. Alueelle saa sijoittaa toimintoja, joita niiden aiheuttamien ympäristöhäiriöiden vuoksi ei voi sijoittaa muille työpaikka-alueille.

TY — **Tuotanto- ja varastotoiminnan alue**

Alue varataan tuotanto- ja varastotoiminnoille, jotka eivät aiheuta merkittäviä ympäristöhäiriöitä.

TP — **Monipuolinen työpaikka-alue**

Alue varataan monipuolisille toimisto- ja palvelutoiminnoille sekä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomille tuotantotoiminnoille. Alueen toteutuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota kaupunkitilan viihtyisyyteen sekä kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksiin. Alue tulee toteuttaa vihertehokkaasti.

KM — **Kaupallisten palveluiden alue**

Alue varataan kaupallisille palveluille ja ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomille elinkeinotoiminnoille. Vähittäiskaupan suuryksiköiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, ettei suuryksiköiden sijoittamisella heikennetä keskustaan sijoittuvan kaupan toimintaedellytyksiä.

P — **Palveluiden ja hallinnon alue**

Alue varataan monipuolisille julkisille ja yksityisille palvelutoiminnoille, sekä niitä palveleville asuin- ja huoltotiloille. Rakentaminen tulee toteuttaa ympäristöön sopeutuen. Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä. Alueella olevaa asumista saa ylläpitää ja täydentää harkitusti.

C — **Kaupunkikeskustan alue**

Kaupunkikeskustan aluetta kehitetään monipuolisena, toiminnoiltaan sekoittuneena kaupunkiympäristönä. Olemassa olevissa keskustoissa tulee varmistaa, että liike- ja toimitilan määrä kehittyy edelleen ja rakentaminen parantaa kaupunkitilan laatua erityisesti katutasolla. Keskeisillä keskusta-alueilla maantasokerrosten tilojen tulee avautua kaupunkitilaan ja ne tulee osoittaa liike- ja toimitiloiksi.

Vantaa

Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

KV 10.10.2022

Vantaa

Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Maa- ja asuntopolitiikka on kaupungin toimintaan laajalti säteilevä ohjauskeino, jolla on vaikutusta fyysisen ympäristön rakentumiseen, kaupungin tuloihin sekä asuntopolitiikan kautta myös sosiaalisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Tehokkain keino, jolla kaupunki voi vaikuttaa eri toimintojen sijoittumiseen, yhdyskunta-rakenteeseen ja asunto- ja elinkeinopolitiikkaan alueellaan, on omistaa maata ja luovuttaa sitä omien ehtojensa mukaisesti.

Elinkeinopolitiikkaan liittyviä toimenpiteitä

1. PÄÄMÄÄRÄ

Vantaan maa- ja asuntopolitiikka on vastuullista, pitkäjänteistä ja taloudellisesti kestävää

- Edistämme aktiivisella maa- ja asuntopolitiikalla alueiden rakentumista, toimivia tonttimarkkinoita ja vahvistamme kaupungin taloutta.
- Varmistamme, että kaupunginosista ja asuinalueilta löytyy riittävästi monipuolisia asumisen vaihtoehtoja ja asuntorakentamisessa huomioidaan asuinalueiden erityispiirteet.
- Teemme kaupungin toimialojen yhteistyönä määrätietoista maankäytön toteuttamisen ohjelmointia ja palveluverkkosuunnittelua.
- Varmistamme monipuolisen pientaloasumisen mahdollisuudet Vantaalla.

Vantaa

Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Yritysten ja rakennuttajien kannalta on olennaista, että kaupunki on ennakoinut rakentamisen ajoittamisen ja varannut riittävät määrärahat kunnallistekniikkaan.

Kaavoituksen ja tontinluovutuksen tehtävänä on turvata yritys- ja palvelutonttien riittävyys eri alueilla ja luoda edellytykset kaupungin kehittämiselle ja sijoittaa kasvu siten, että Vantaa on viihtyisä asuinpaikka asukkaille sekä yritysten näkökulmasta kansainvälinen ja menestyksekäs paikka harjoittaa liiketoimintaa.

Elinkeinopolitiikkaan liittyviä toimenpiteitä

- Kaavoitamme ensisijaisesti kaupungin strategisia ja taloudellisia tavoitteita edistäviä alueita sekä asemakaavoitettuja täydennysrakentamisalueita.
- Tavoitteenamme kaavoituksessa ja tonttituotannossa on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.
- Kehitämme yritysalueita joustavasti kaavoituksen ja profiloinnin keinoin.
- Rakennamme Vantaata vahvojen keskusten varaan varmistaen myös ympäröivän yhdyskunnan elinvoimaisuuden.
- Lisäämme korkeaa rakentamista asemanseuduilla ja keskustoissa, joissa on hyvät palvelut.

Vantaa

Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Maaomaisuus on voimavara, jonka arvon säilyttäminen ja kehittäminen on kaupungin tärkeä tehtävä. Tontinluovutuksessa periaatteena on tasapuolisuus ja avoimuus.

Työpaikkarakentamisen edellytyksiä tuetaan luovuttamalla yritystontteja kaikenkokoisille yrityksille. Kaupunki myy yritystontit suoraan loppukäyttäjälle tai sen valitsemalle yhteistyötaholle varmistaakseen yritystoiminnan sijoittumisen Vantaalle. Yritystonttien saajat voidaan valita myös tarjouskilpailulla.

Elinkeinopolitiikkaan liittyviä toimenpiteitä

- Hyödynnämme olemassa olevan infrastruktuurin ja palveluverkon ennen uusien alueiden avaamista.
- Maankäyttösopimuksia käytetään aktiivisesti maa- ja asuntopoliittisten tavoitteiden toteuttamisessa.
- Vantaa valmistelee palvelulupaukset rakennuslupiin, kaavoitusprosesseihin ja työpaikkatonttien tiedusteluun. Lautakunnalle raportoidaan vuosittain työpaikkatonttien tarjontatilanne ja tehdyt sopimukset. Kaupungin tulee edistää työpaikkatonttien ja toimitilojen tarjontaa myös pk-yrityksille.
- Pidämme ajan tasalla kaupungin tonttien luovutusperiaatteet ja varmistamme tontinluovutuksessa tasapuolisuuden ja avoimuuden toteutumisen.
- Luovutamme yritystontit käyvällä hinnalla loppukäyttäjälle tai loppukäyttäjän yhteistyötaholle.
- Myymme, vuokraamme tai kehitämme passiivisen ja kuluja aiheuttavan maaomaisuuden.

3. PÄÄMÄÄRÄ

Vantaan tontinluovutus on avointa, tasapuolista ja kilpailua edistävää

Vantaa

Maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet

Vantaa

Yhteistyö

- Varmistamme tiiviin ja avoimen yhteistyön yritysten kanssa kaupungin elinvoiman ja houkuttelevuuden parantamiseksi.
- Tuemme innovatiivisia ratkaisuja ja monipuolisen elinkeinorakenteen syntymistä uusien työpaikkojen luomiseksi.
- Vahvistamme yhteistyötä yritysten, koulutusta tarjoavien tahojen ja kaupungin välillä osaavan työvoiman saatavuuden ja työllisyyden edistämiseksi
- Annamme yrityksille ja muille elinvoimaa vahvistaville yhteistyötahoille 48 tunnin palvelulupauksen palata asiaan erilaisissa tiedusteluissa liittyen mm. yhteistyömahdollisuuksiin, sijoittumiseen, kaavoitukseen, tontteihin tai rakentamiseen Vantaalla.
- Kerromme aktiivisesti minkälaisia vaihtoehtoja erilaisten yritysten sijoittumiseen Vantaalla on ja ohjaamme yritykset tarvittaessa myös muiden tontteja tai toimitiloja tarjoavien tahojen puoleen.

Vantaa

Työpaikka-aluelinjaukset

Linjaukset koskevat voimassa olevien yleiskaavojen mukaisia työpaikka-alueita ja keskustatoimintojen alueita (TP, TY, TT, KM, C, A/TP ja A/KM). Toimitilarakentamisvarannon ja työpaikkamäärien kehityksen turvaamiseksi on laadittu seuraavat linjaukset. Linjauksia tulee tulkita yhdessä kuvausten ja perusteluiden kanssa.

1. Keskustoissa tavoitellaan mahdollisimman monipuolista toiminnallista sekoittuneisuutta. Keskusta-alueilla tulee olla kivijalkaliiketilojen lisäksi riittävän suuria ja erityyppisiä liike- ja toimitiloja.

2. Hankkeissa, jossa toimitilan määrää ehdotetaan hankkeessa vähennettävän nykytilanteesta, edellytetään yritysvaikutusten arviointia.

3. Työpaikka-alueita kehitetään riittävän laajoina kokonaisuuksina. Ehkäistään työpaikka-alueiden pirstoutumista ja ohjataan kasvu ensisijaisesti nykyisille työpaikka-alueille

4. Työpaikka-alueiden kehittämisessä huomioidaan erityyppisten alueiden kehittämistavoitteet, erityispiirteet ja reunaehdot sekä ympäristöohjelman ja luonnon monimuotoisuuden edistämistä koskevat tavoitteet.

5. Varmistetaan riittävät kokonaisuudet ja pinta-ala työpaikkatoiminnoille yleiskaavan asumisen ja työpaikkojen (A/TP) sekä asumisen ja kaupallisten palveluiden (A/KM) sekoittuneilla alueilla.

Vantaa

Työpaikka-aluelinjaukset

6. Muuntuvilla alueilla on edistettävä väliaikaiskäyttöjä ennen alueen kehittymistä yleiskaavan mukaiseen käyttötarkoitukseen.

7. Kaupunkitasolla kehitetään viestintää ja markkinointia työpaikka-alueista ja toimitiloista, myös muista kuin kaupungin omista tonteista.

Vantaa

Yritysten sijoittumisen kriteerit

- Varmistamme Vantaan strategian tavoitteiden toteutumisen kasvattamalla yleis- ja asemakaavoilla työpaikkavarantoa, tiivistämällä työpaikka-alueita sekä lisäämällä työllistävien ja korkean osaamisen yritysten määrää.
- Lisätään korkean osaamisen ja arvonlisän yritysten määrää ja luodaan edellytyksiä korkeakoulu-, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan sijoittumiselle Vantaalle
- Tarjoamme monipuolisia työpaikka-alueita, joille eri kokoiset yritykset voivat sijoittua huomioiden niiden tarpeet ja kasvutavoitteet mahdollisuuksien mukaan.
- Rakennamme yhdessä yhteistyöverkostoja ja alueellisia klustereita niille yrityksille, jotka hyötyvät samasta sijainnista.
- Edistämme työpaikkavaltaisten yritysten sijoittumista yleiskaavan kestävän kasvun vyöhykkeelle ja joukkoliikenteen varteen niiden hyvän saavutettavuuden varmistamiseksi.

Vantaa

Yritysten sijoittumisen kriteerit

- Kasvatamme työpaikka-alueiden vetovoimaa seudullisesti tukemalla yritysten kasvuedellytyksiä erityisesti hyvän liikenteellisen saavutettavuuden alueilla.
- Varmistamme yritysten sijoittumisen mahdollisuuksia Vantaalle suhteessa elinvoimaan, työllisyyteen, vastuullisuuteen, ympäristöohjelmaan, kaupunkirakenteeseen ja liikenteelliseen saavutettavuuteen säännöllisesti päivitettävän arviointikehikon avulla.
- Markkinoimme aktiivisesti tontteja yritysten sijoittumiseksi Vantaalle
- Luovutamme rakennusoikeudeltaan tehokkaita ja sijainniltaan erinomaisia tontteja sellaisille yrityksille, jotka hyötyvät niistä ja tuovat riittävää lisäarvoa alueelle.

Vantaa

Tontinluovutuksen kriteerit

- Pidämme ajan tasalla kaupungin tonttien luovutusperiaatteet ja varmistamme tontinluovutuksessa tasapuolisuuden ja avoimuuden toteutumisen.
- Luovutamme yritystontit käyvällä hinnalla suoraan loppukäyttäjälle tai loppukäyttäjän yhteistyötaholle.
- Arvioimme tontinluovutuksen yhteydessä yrityksen toiminnan edellytyksiä pitkäjänteisesti, jotta varmistamme yhteisen tavoitetilan.
- Luovutamme yrityksille tontteja joustavasti suoraluovutuksina, julkisten tonttihakujen kautta ja tarvittaessa kilpailuttamalla.
- Myymme ja vuokraamme, myös osto-optiolla, tontteja yrityksen omien tarpeiden ja tilanteen mukaan.

Vantaa

Merkittävien hankkeiden valmistelu

- Järjestämme tarvittaessa strategisesti merkittävien, innovatiivisten ja imagoltaan vahvojen yritysten sijoittumisen varmistamista varten erillisiä valmisteluryhmiä.
- Arvioimme yhdessä yrityksen kanssa erilaisia sijaintivaihtoehtoja Vantaalla sekä tarvittaessa yhteistyömahdollisuuksia työllisyyspalvelujen, muiden yritysten ja koulutusta tarjoavien tahojen kanssa.
- Jaamme valmisteluryhmässä aktiivisesti tietoa toimintaympäristöstä ja pyrimme varmistamaan yritykselle sijoittumisen Vantaalle ja muut tarvittavat palvelut.
- Tuemme vantaalaisia yrityksiä kehittymään ja kasvamaan Vantaalla ja varmistamme yhdessä kaupungin pitovoiman kasvun.

Vantaa

Vantaa

Tulevaisuus asuu meissä

20 § Vantaan rakennusjärjestyksen muutettu muutosehdotus /TeA (kvalt)

VD/1156/10.03.00.00/2026

TeA/SP/RM/IK/PE

Rakentamislain 17 §:n mukaan kunnassa tulee olla rakennusjärjestys. Rakentamista koskevien lakien ja asetusten muutosten sekä Vantaan kaupunkistrategiassa 2026–2029 asetettujen tavoitteiden vuoksi kaupungin voimassa olevaa rakennusjärjestystä on muutettava. Nykyisen rakennusjärjestyksen on kaupunginvaltuusto 15.11.2010 hyväksynyt ja se on tullut voimaan 1.1.2011. Rakentamislain mukaan kuntien on muutettava rakennusjärjestyksensä uuden lainsäädännön mukaiseksi 1.1.2027 mennessä. Rakennusjärjestyksen 24.10.2024 päivätty muutosehdotus oli nähtävillä 28.3.–28.4.2025. Ehdotuksesta ei saatu muistutuksia ja saatiin 16 lausuntoa. Ehdotus uudeksi rakennusjärjestykseksi (muutettu muutosehdotus 5.5.2026) käsiteltiin kaupunkiympäristölautakunnassa 5.5.2026 ja kaupunginhallituksessa 1.6.2026, joka päätti sen nähtäville asettamisesta ja lausuntojen pyytämisestä. Muutettu rakennusjärjestysehdotus oli nähtävillä 9.6.–10.7.2026. Muutetusta muutosehdotuksesta ei saatu muistutuksia ja lausuntoja saatiin neljä kappaletta. Lausuntojen perusteella muutettuun muutosehdotukseen tehtiin neljä muutosta, lisäksi rakennusvalvonta poisti yhdestä pykälästä yhden sanan. Muutettu muutosehdotus 15.9.2026 esitetään hyväksyttäväksi.

Tiivistelmä
Nykyinen voimassa oleva rakennusjärjestys on kaupunginvaltuuston 15.11.2010 hyväksymä ja se on tullut voimaan 1.1.2011. Apulaiskaupunginjohtajan päätöksellä 7.7.2021 perustettiin ohjausryhmä rakennusjärjestyksen päivittämisen koordinointiin. Määräyksissä on huomioitu uudistuneet valtakunnalliset säännökset ajanmukaistaen määräykset kaupungin strategian, saadun kokemuksen ja käytännön havaintojen perusteella niin, että rakennusjärjestys toimii aiempaa paremmin paikalliset olosuhteet huomioivana rakentamisen ja hyvän ympäristön suunnittelun ja toteutuksen ohjausvälineenä. Rakennusjärjestyksen muutettu muutosesitys huomioi vuoden 2025 alusta voimaan tulleen maankäyttö- ja rakennuslain korvaavan rakentamislain sekä siihen muutoksia tuoneen vuoden 2026 alusta voimaan tulleen rakentamislain niin kutsutun korjaussarjan. Rakentamislakia on määrä muuttaa edelleen ja tätä kirjoitettaessa on uusi niin kutsuttu tuunaussarja Euroopan unionissa notifikaatiossa. Myös näitä muutoksia on yritetty ennakoida, joskin lopulliset sanamuodot voivat vielä muuttua. Rakennusjärjestys on kuitenkin alisteisessa asemassa suhteessa lainsäädäntöön.

Voimassa olevassa rakennusjärjestyksessä on käsitelty luvanvaraisina toimenpiteinä asioita, jotka eivät enää rakentamislain aikana edellytä rakentamislupaa. Verrattuna nykyisen rakennusjärjestyksen sallimiin vapautuksiin luvanvaraisuudesta rakentamislaki nostaa lupakynnystä lisää. Rakentamislaki on huomioitu rakennusjärjestystä muutettaessa, joten siinä esitetään kuntakohtaisen sääntelyn keventämistä vapauttamalla toimenpiteitä luvanvaraisuudesta. Hallinnollisen taakan ja byrokratian keventämisellä tavoitellaan rakentamisen ja viranomaistyön sujuvoittamista. Lisäksi muutetun muutosehdotuksen tavoitteena on edistää ekologista kestävyyttä ja torjua ilmastonmuutosta. Viherkertoimen käyttö edistää kunnan strategisia tavoitteita. Puiden säilyttämistä, kaatoa ja uusien istuttamista koskevaa säännöstöä tarkennetaan, samoin hulevesien käsittelyn määräyksiä. Rakennustuotteiden kierrätystä esitetään mahdollistettavaksi kiertotaloutta edistäen. Tapahtumien järjestämistä koskeva pykälä on poistettu, sillä asiasta säädetään rakentamislaissa: aikaisemmin rakennusjärjestyksessä vapautettujen kuukaudeksi pystytettyjen tapahtumarakennelmien sijaan rakentamislaki vapauttaa korkeintaan kolmeksi kuukaudeksi rakennetut tapahtumarakenteet.

Rakennusjärjestyksen muutetun muutosehdotuksen määräykset voidaan antaa rakentamislain 17 §:n määräysten nojalla. Rakennusjärjestyksen muutetun muutosehdotuksen määräykset ovat vaikutuksiltaan kohtuullisia maanomistajille ja haltijoille sekä muille. Valmistelussa on tehty tarvittava vaikutusten arviointi ja siihen on liittynyt vuorovaikutus osallisten kanssa. Määräysehdotukset toteuttavat kaupunginvaltuuston kokouksessaan 26.1.2026 hyväksymässä kaupunkistrategiassa 2026–2029 asetettuja tavoitteita ja ovat osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisia.

Vantaan kaupunkistrategiaan perustuva rakennusjärjestys
Vantaan kaupungin kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.1.2026 uuden kaupunkistrategian vuosiksi 2026–2029. Strategian kolme tärkeää päämäärää ovat hyvän elämän Vantaa, Vetovoimainen Vantaa ja tasapainoisen kasvun Vantaa. Onnistumisen edellytyksinä strategiassa nostetaan esiin vakaa ja kestävä talous sekä Henkilöstö ja menestystekijät. Strategiaa toteutetaan kuuden strategisen ohjelman avulla: Ohjelmat ovat elinvoima- ja työllisyysohjelma, kotoutumisen ohjelma, myönteisen aluekehityksen ohjelma, turvallisuusohjelma, talousohjelma ja ympäristöohjelma. Muutosohjelmat kattavat koko strategiakauden ja seurattavat sitovat tavoitteet asetetaan vuosittain.

Hyvän elämän Vantaa -päämäärällä varmistamme, että lapset ja nuoret saavat monipuoliset mahdollisuudet löytää omat vahvuutensa ohjattujen harrastusten, kulttuurin, liikunnan ja monenlaisen muun tekemisen kautta. Kuuntelemme ja kuulemme lapsia ja nuoria erityisen tarkasti, jotta voimme tarjota heille heidän toiveidensa mukaisen paikan kasvaa. Arvioimme järjestelmällisesti toimintamme ja päätöstemme vaikutuksia lapsiin ja nuoriin. Panostamme siihen, että kaikkien asukkaidemme arki on sujuvaa ja elämä aktiivista. Helposti saavutettavilla kulttuuri- ja liikuntapalveluilla ja niiden kautta muodostuvilla yhteisöillä juurrutamme ihmiset kaupunkiin. Parannamme toimintamme yhdenvertaisuutta, tasa-arvoisuutta, saavutettavuutta ja esteettömyyttä. Kaupunkikeskuksia kehitämme siisteiksi ja aktiivisiksi viihtymisen paikoiksi. Luomme edellytyksiä arjen toimivuudelle, yritystoiminnalle, tapahtumille ja parannamme erityisesti asemanseutujen viihtyisyyttä. Vahvistamme sekä turvallisuutta että turvallisuuden tunnetta tarjoamalla ihmisille yhteisiä kokemuksia ja mielekästä tekemistä. Kehitämme kaupungin kokonaisuusturvallisuusajattelua ja kriisinkestävyyttä. Otamme huomioon, että turvallisuus liittyy niin kriisitilanteiden ehkäisyyn ja hallintaan kuin kaikkeen arjessa – kaupunkiympäristöstä liikenteeseen ja tietojärjestelmistä toimeentuloon. Rakennamme turvallista ja valpasta Vantaata yhdessä asukkaiden, viranomaisten ja kumppaneiden kanssa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on meille keskeinen kumppani myös turvallisuudessa.

Vetovoimaisen kasvun Vantaa -päämäärässä varmistamme, että osaajien ja yritysten on yhä helpompi tulla Vantaalle ja kasvaa täällä. Aviapoliksesta rakennamme Suomen johtavaa työpaikka- ja innovaatioaluetta. Liikenteellinen saavutettavuus on meille kilpailuetu, jota haluamme vahvistaa. Olemme mukana kehittämässä seudullisia liikenneratkaisuja tiiviisti kokonaisuutena. Yhteisenä tavoitteenamme on, että pääkaupunkiseutu pystyy kestävästi ja kokonaisuutena tukeutumaan joukkoliikenteeseen. Parannamme myös kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä. Samalla on tärkeää saada kaikki liikennemuodot toimimaan rinnakkain. Kasvatusta ja koulutusta kehitämme tulevaisuuden tarpeisiin. Päiväkotimme ja oppilaitoksemme tarjoavat yhtä hyvät ja turvalliset ympäristöt kasvamiseen ja oppimiseen joka puolella kaupunkia.

Tarjoamme asumiseen runsaasti vaihtoehtoja. Ohjaamme asuntotuotantoa tasapainoisesti, jotta Vantaalta löytyy koti jokaiselle ja joka elämäntilanteeseen. Synnytämme elinvoimaisia ja sosiaalisesti kestäviä asuinalueita ja kyliä, joihin ihmiset haluavat, joissa he viihtyvät ja jonne he juurtuvat.

Kaupunkiasumista rytmittävät vehreät ja viihtyisät pientaloalueet ja arvokas lähiluonto. Ratikan reitin läheisyyteen toteutetaan viihtyisiä kaupunkipientaloja. Esimerkki uudesta asuinaluesuunnittelusta on tuleva Väritehtaan alue. Uusi Katrineberg Seutulassa puolestaan edustaa kylämäistä pientaloaluetta, joka vetää puoleensa myös lähimatkailua. Etsimme mahdollisuuksia uusille vastaaville pientaloalueille. Elämysten Vantaasta rakennamme omaleimaisen ja huomiota herättävän vaihtoehdon erilaisille tapahtumille. Vetonauloiksi nostamme myös uusia, erottuvia kohteita kuten Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon ja Uuden Ilmailumuseon. Strategisena hankkeenamme on ratikkakaupunki. Vantaasta tulee Suomen neljäs ratikkakaupunki, kun rakennamme Vantaan ratikan tämän strategiakauden aikana. Monipuolisella asunto- ja palvelutarjonnalla houkuttelemme uusia asukkaita reitin varrelle työpaikkojen läheisyyteen.

Tasapainoisen kasvun Vantaa -päämäärässä varmistamme riittävät palvelut koko Vantaalla. Kasvun ja investointien ohjauksessa tarkastelemme kaikkia suuralueitamme - Myyrmäkeä, Kivistöä, Aviapolista, Tikkurilaa, Korsoa, Koivukylää ja Hakunilaa - kokonaisuuksina. Tavoitteenamme on, että alueiden vetovoima kasvaa ja alueellinen eriytyminen pysähtyy. Vahvistamme myönteistä kehitystä erityisesti alueilla, joilla on paljon sosiaalista pahoinvointia. Torjumme alueiden eriarvoistumista yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ja muiden viranomaisten ja järjestöjen kanssa. Varmistamme että kaupungin kasvaessa myös vanhojen alueiden uusiutumiseen jää varaa.

Sitoudumme pitämään luonnosta huolta ja tekemään luonnolle enemmän hyvää kuin haittaa. Suojelemme lähimetsiä ja muita tärkeitä luontokohteita. Toimimme kunnianhimoisesti luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä ja varmistamme ekologisen kestävyytemme teoilla, jotka tukevat ilmastoa, kiertotaloutta ja ympäristöystävällistä arkea. Varaudumme ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.

Asukkaiden kotoutuminen on meille kriittinen tekijä kaikissa palveluissa. Tarjoamme kotoutumisen palvelut yhtenä kokonaisuutena, saavutettavasti ja oikeaan aikaan. Varmistamme suomen tai ruotsin osaamisen kaikista taustoista tuleville ihmisille, jotta he pääsevät osaksi vantaalaista yhteisöä, kouluttautumaan ja töihin. Päämäärään sisältyy tavoite nostaa vantaalaisten koulutustasoa ja parantaa työllisyyttä ja edistää yrittävyyttä.

Onnistumisen keinoina strategiassa mainitsemme toimintatapa, jolla ohjataan ennakoivasti kaupungin kasvua, suunnittelua ja uutta rakentamista. Toimimme systemaattisesti ja ratkaisemme haasteita yhdessä toimialarajojen yli. Osaamme hyödyntää erilaisia paikallisia, kansallisia ja kansainvälisiä verkostoja toiminnassamme. Ymmärrämme ison kuvan työmme taustalla. Kokoamme ja yhdistelemme tietoa, ja teemme päätöksemme tietoon ja tutkimuksiin perustuen. Hyödynnämme tulevaisuuden ennakointia niin, että pystymme tarvittaessa muuttamaan toimintaamme oikea-aikaisesti. Kokonaisvaltainen tapamme toimia auttaa meitä näkemään, kuinka strategian kolme tärkeää päämääräämme vaikuttavat kaikki toinen toisiinsa – ja voivat toteutua vain yhdessä. Toimimme yhtenä kaupunkina, yhtenä Vantaana.

Rakennusjärjestyksen muutoksen avulla tuetaan edellä mainittujen ajankohtaisten strategisten tavoitteiden toteutumista. Se on ketterä väline suunnittelun ja rakentamisen prosessien ja rakentamisen toteuttamisen laadun varmistamiseksi asemakaavojen perusteella ja niitä täydentäen. Varmistetaan, että rakentaminen sopeutuu kunnan omiin olosuhteisiin ja tarpeisiin, samalla kun valtakunnalliset säädökset täyttyvät.

Rakennusjärjestys 2011 ja sen muuttaminen 2026
Rakentamislain 17 §:n mukaan kunnassa tulee olla rakennusjärjestys. Rakentamislain 28 §:n mukaan kuntien on muutettava rakennusjärjestyksensä uuden lainsäädännön mukaiseksi 1.1.2027 mennessä.

Vantaan kaupunkistrategiassa asetettujen tavoitteiden ja rakentamista koskevien lakien ja asetusten muutosten vuoksi kaupungin voimassa olevaa rakennusjärjestystä on muutettava. Nykyisen rakennusjärjestyksen on kaupunginvaltuusto 15.11.2010 hyväksynyt ja se on tullut voimaan 1.1.2011.

Rakennusjärjestyksessä annetaan paikallisista oloista johtuvat suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteutumisen ja säilyttämisen kannalta tarpeelliset määräykset. Rakennusjärjestyksen määräykset eivät saa olla maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuuttomia (RakL 17 §). Rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea

Rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea rakentamisen sekä korjaus- ja muutostöiden osalta:
1) 42 §:n 1 momentin mukaista rakentamislupaa edellyttävän rakennuskohteen rakennuspaikkaa ja muita alueita;
2) 42 §:n 1 momentin mukaista rakentamislupaa edellyttävän rakennuksen kokoa ja sen sijoittamista;
3) sivuasunnon rakentamista rakennuspaikalle;
4) 42 §:n 1 momentin mukaista rakentamislupaa edellyttävän rakennuksen sopeuttamista ympäristöön,
5) 42 §:n 2 momentin mukaista rakentamistapaa, istutuksia, aitoja ja muita kuin mainitun pykälän 1 momentissa mainittuja rakennuskohteita;
6) rakennuskohteiden paloturvallisuuteen liittyvää etäisyyttä naapurin rajasta;
7) rakennetun ympäristön hoitoa ja vesihuollon järjestämistä; sekä
8) muita 5–7 kohdassa tarkoitettuihin rinnastettavia paikallisia rakentamista koskevia seikkoja.
Rakennusjärjestyksessä olevaa määräystä ei saa soveltaa, jos yleis- tai asemakaavassa taikka Suomen rakentamismääräyskokoelmassa julkaistussa määräyksessä määrätään asiasta toisin. (RakL 17 §)

Rakennusjärjestyksen hyväksyy kunnanvaltuusto (RakL 19 §). Kunnan on asetettava ehdotus rakennusjärjestykseksi julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Kunnan ilmoitusten julkaisemisesta säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä. Kunnan jäsenille ja osallisille on varattava tilaisuus tehdä muistutus rakennusjärjestysehdotuksesta. Muistutus on toimitettava kunnalle ennen ehdotuksen nähtävänäoloajan päättymistä. Ehdotuksesta rakennusjärjestykseksi on pyydettävä lausunto Lupa- ja valvontavirastolta, maakunnan liitolta ja kunnalta, jonka alueiden käyttöön tai rakentamiseen rakennusjärjestys voi vaikuttaa. Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet yhteystietonsa, on ilmoitettava kunnan perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen. (RakL 19 §)

Jos kunta on olennaisesti muuttanut rakennusjärjestystä sen jälkeen, kun se on asetettu julkisesti nähtäville, se on asetettava uudelleen nähtäville. Ehdotusta rakennusjärjestykseksi ei kuitenkaan tarvitse asettaa uudelleen nähtäville, jos muutokset koskevat vain yksityistä etua ja kunta kuulee erikseen niitä osallisia, joita muutokset koskevat. (RakL 19 §)

Rakentamislain (751/2023) 27 §:ssä säädetään rakennusjärjestyksen muuttamisesta ja kumoamisesta ja 28 §:ssä rakennusjärjestyksen uusimisesta. Rakentamislain 28 §:ssä määrätään rakentamislain voimaan tullessa oleviin rakennusjärjestyksiin sovellettavan rakentamislain 17 §:n asemesta rakentamislain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä (toisin sanoen MRL 14 §), kunnes rakennusjärjestys on muutettu rakentamislain mukaiseksi ja muutos on tullut voimaan, enintään kuitenkin kahden vuoden ajan tämän lain voimaantulosta.

Rakentamislain 194 §:ssä säädetään rakentamislain voimaan tullessa vireillä olevan asian käsittelemisestä loppuun soveltaen rakentamislain voimaan tullessa olleita säännöksiä.

Rakentamislakia täydennettiin vielä vuonna 2025 rakentamislain niin sanotulla korjaussarjaksi kutsutulla lakimuutoksella, joka tuli voimaan 1.1.2025. Rakentamislakia on määrä muuttaa edelleen niin kutsutulla tuunaussarjalla. Tuunaussarjassa implementoidaan energiatehokkuusdirektiivi EPBD:tä ja EU:n rakennustuoteasetusta, CPR:ää. Tuunaussarjan pykälistä osa sisältyy EU:lla teknisessä notifikaatiossa olevaan julkaisuun. Tuunaussarja etenee kevään 2026 kuluessa. Vantaan rakennusjärjestyksen muutetussa muutosehdotuksessa on otettu huomioon rakentamislain korjaussarjan muutokset, muun muassa seuraavat pykälät: Rakennusjärjestys 17 §, Rakennuksen vähähiilisyys 38 § ja Rakennuksen elinkaariominaisuudet 39 §. Tuunaussarjaan ilmeisesti sisältyviä pykäliä koskien muun muassa lyhytvuokrausta tai maankäyttö- ja rakennusasetuksesta rakentamislakiin siirtyvistä pykälistä sen sijaan ei ole voitu ottaa huomioon, sillä niiden lopullisesta muodosta ei ole selvyyttä.

Rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen valmistelu
Apulaiskaupunginjohtajan päätöksellä 7.7.2021 perustettiin ohjausryhmä rakennusjärjestyksen päivittämisen koordinointiin. Vantaan kaupunkistrategian mukaisesti työryhmä asetti laadittavan rakennusjärjestysehdotuksen keskeiseksi tavoitteeksi kehittää rakennusjärjestyksestä entistä toimivampi ja ajantasainen työväline rakentamisen ohjaukseen. Työryhmä valmisteli osallistumis- ja arviointisuunnitelman, jossa on muun ohella kuvattu, mitä muutoksia rakennusjärjestykseen tavoiteltiin yleisesti. Kaupungin sisäinen aloitusseminaari järjestettiin 13.10.2021. Työn käynnistymisestä tiedotettiin maaliskuussa 2022 asukaslehdessä ja kaupungin verkkosivuilla. Uudistustyön alussa laadittiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka on esillä koko muutoksen valmistelun ajan Vantaan kaupungin verkkosivuilla (https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/rakentaminen-ja-tontit/rakennusjarjestyksen-uudistaminen). Rakennusjärjestyksen sisältöä esiteltiin sen valmistelun vaiheissa eri tilaisuuksissa ja sen sisällöstä neuvoteltiin keskeisten viranomaisten ja yhteisöjen kanssa. Rakennusjärjestyksen uudistamista koskeva asukasilta järjestettiin 6.9.2022 Vantaan valtuustosalissa. Uudistamisesta tiedotettiin Vantaan vammaisneuvostolle vammaisneuvoston kokouksessa 20.9.2023. Kaupunkilaisilla ja muilla osallisilla on mahdollisuus antaa yleisesti ehdotuksia rakennusjärjestyksen päivittämiseen.

Esittelyjen ja vuorovaikutuksen perusteella valmistelun etenemisen tapaa täsmennettiin, josta tiedotettiin keväällä 2024 päivitetyssä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, joka myös asetettiin nähtäville kaupungin verkkosivulle. Siinä kerrottiin, että valmistelussa siirrytään OAS-vaiheesta suoraan ehdotuksen valmisteluun. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan rakennusjärjestyksessä nykyistä enemmän vapautetaan kiinteistöjen omistajien tai haltijoiden rakentamistoimenpiteet luvanvaraisuudesta koskien muun muassa rakennusten muutoksia, piharakennelmien rakentamista ja tapahtumarakennelmien pystyttämistä. Ekologisia arvoja huomioidaan rakentamisessa nykyistä enemmän rajoittamalla rakentamista puita säästäen, uusia istuttaen, vettä läpäisevän pinnan laajuutta määritellen, vihertehokkuutta ja hulevesien hallintaa lisäten. Kiertotalouden edellytyksiä ja kierrätystä edistetään käyttökelpoisien purkuosien uudelleenkäytön mahdollistamisella tietyin edellytyksin ja lisäksi valaistujen mainoslaitteiden aiheuttamia haittoja vähentäen. Asemakaava-alueiden ulkopuolisia alueita koskevat määräykset tarkistetaan vastaamaan nykyistä tarvetta.

Projektiryhmä laati vuosien 2022–2024 aikana luonnoksen rakennusjärjestyksen muuttamisesta sekä vaikutusten arvioinnin. Rakennusjärjestyksen muutoksen pykäliä valmisteltiin kaupungin virkamiestyönä myös poikkihallinnollisissa työryhmissä alkuvuonna 2023. Valmistelussa muun muassa huomioitiin Kuntaliiton uusi rakennusjärjestyksen mallipohja. Mallipohjan ja käytössä olevan rakennusjärjestyksen määräyksistä laadittiin vertailu, jota hyödynnettiin poikkihallinnollisissa työryhmissä. Valmistelussa huomioitiin saadut mielipiteet ja valmisteilla oleva ja muuttuva rakentamista koskeva lainsäädäntö. Saadusta palautteesta ja mielipiteistä ja niihin annetuista vastineista laadittiin vuorovaikutusraportti.

Rakennusjärjestyksen muutosehdotus valmisteltiin vuoden 2024 kuluessa perustuen paitsi maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä -asetukseen mutta myös rakentamislakiin ja sen korjaussarjaan.

Rakennusjärjestyksen muutosehdotus asetettiin nähtäville Vantaan kaupungin verkkosivulle 30 vuorokaudeksi (MRL 15 §, MRL 65 §, MRA 6 §) 28.3.–28.4.2025 väliseksi ajaksi, jolloin kaupunkilaisilla ja osallisilla oli mahdollisuus tehdä muistutus rakennusjärjestyksen muutosehdotuksesta. Ehdotuksesta pyydettiin lausunnot maankäyttö- ja rakennusasetuksen 6 §:n ja päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Uudenmaan liitolta sekä naapurikunnilta.

Lausuntoja saatiin yhteensä 16, ja muistutuksia ei jätetty. Rakennusvalvonta on valmistellut saatujen lausuntojen perusteella vastineet ja toteutettavat muutosehdotukset rakennusjärjestyksen pykäliin. Lisäksi rakennusvalvonta on omaehtoisesti valmistellut täsmennyksiä joihinkin rakennusjärjestyksen pykäliin, erityisesti seuraaviin pykäliin: uusi pykälä 1 a § Määritelmiä ja käsitteitä, 7 § Rakennuksen ja rakennuskohteen etäisyys rakennuspaikan rajasta ja tontin sisäisen rakennusalan rajan ylittäminen, uusi pykälä 12 § Lohkottavan tontin vähimmäispinta-ala, 20 § Vapautukset rakentamisluvan hakemisesta kaikilla tonteilla, 23 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset ja 46 § Kaivutyöt. Rakennusjärjestyksen muutettu muutosehdotus vietiin kaupunkiympäristölautakunnan lupajaostolle tiedoksi 17.2.2026, jonka jälkeen rakennusjärjestyksen muutettuun muutosehdotukseen on tehty kaksi muutosta (pykälät 17 ja 20, kohta 22) ja asiakirja päivätty uudelleen kaupunkiympäristölautakunnan kokouspäivämäärällä 10.3.2026. Vaikutusten arviointi ja vuorovaikutusraportit ovat ennallaan ja niiden päiväyksenä on säilytetty kaupunkiympäristölautakunnan kokouspäivämäärä 17.2.2026.

Rakennusjärjestyksen perustuminen säädöksiin ja päätöksiin
Rakennusjärjestys perustuu rakentamislakiin, maankäyttö- ja rakennusasetukseen sekä Vantaan kaupunginvaltuuston päätöksiin, se huomioi yleis- ja asemakaavoituksen sekä rakentamismääräyskokoelman.

Rakennusjärjestyksen muutetun muutosehdotuksen vaikutusten arviointi ja vuorovaikutusraportti
Rakennusjärjestyksen muutetun muutosehdotuksen valmistelun yhteydessä on tehty vaikutusten arviointi, joka on erillisenä asiakirjana päätösehdotuksen liitteenä. Arvioitavia vaikutuksia ovat olleet esimerkiksi yhdyskuntarakenteeseen, rakennettuun ympäristöön, maisemaan ja luonnon ympäristöön kohdistuvat vaikutukset. Asiakirjan lopussa on erikseen arvioitu muutetussa muutosehdotuksessa esitettävien muutosten vaikutuksia merkittävästi muutettujen pykälöiden osalta. Vaikutuksia arvioidaan muutostyön ajan osana valmistelua ja arviointiasiakirjaa voidaan täydentää muutetun ehdotuksen nähtävilläoloajan jälkeen, jos ehdotusta muutetaan oleellisesti toisen kerran.

Vuorovaikutusraporttia täydennetään myös ehdotuksen nähtävilläolon jälkeen.

Liitteenä on myös yli 10 vuotta vanhan rakennusjärjestyksen ja vuoden 2024 rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen ja 17.2.2026 päivätyn muutetun muutosesityksen kokoava niin sanottu vertailuasiakirja, jossa määräykset esitetään rinnakkain. Asiakirjassa on lyhyesti kuvattu muutetun muutosehdotuksen pykäliin esitetyt muutokset suhteessa sekä vuoden 2010 rakennusjärjestykseen että 26.10.2024 päivättyyn vuonna 2025 nähtävillä olleeseen versioon pykälittäin.

Voimaantulo
Uuden rakennusjärjestyksen arvioidaan tulevan voimaan kesällä 2026. Rakennusjärjestys saatetaan voimaan rakentamislain mukaisessa järjestyksessä.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 17.2.2026 § 19

Rakennusvalvontapäällikön esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi.

Päätös:
Merkittiin tiedoksi.

___

Kaupunkiympäristölautakunta 10.3.2026 § 13

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi rakentamislain 19 §:n mukaisesti 10.3.2026 päivätty rakennusjärjestyksen muutettu muutosehdotus,
b) oikeutetaan rakennusvalvonta pyytämään tarvittavat lausunnot.

Asian käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunkiympäristölautakunnan varapuheenjohtaja Timo Lahti esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun seuraavin perustein:

"Ehdotonta sääntelyä arvioidaan uudestaan ja tarkastellaan niihin joustavia vaihtoehtoja. Päällekkäistä sääntelyä karsitaan. Sääntelyä viedään pois pienistä asioista kokonaisuuteen. Lisäksi erityisesti pientaloihin ja pihoihin liittyvää sääntelyä kevennetään. Vihertehokkuudessa huomioidaan täydennys- ja korjausrakentamisen erityispiirteet tarkemmin."

Päätös:
Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

_____

Kaupunkiympäristölautakunta päätti kokouksessaan 10.3.2026 § 13 palauttaa asian valmisteluun.
Rakennusvalvontavirasto on valmistellut muutoksia kymmeneen pykälään: 1 a § Määritelmiä ja käsitteitä, 5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset, 6 § Tontin rajan ylittäminen katu- tai muulle yleiselle alueelle, 13 § Pihamaan rakentaminen, 16 § Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen, 20 § Vapautukset rakentamisluvan hakemisesta kaikilla tonteilla, 23 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset, 31 § Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla, 32 § Vihertehokkuus ja 57 § Melun- ja tärinäntorjunta.

Muutokset perusteluineen on eritelty alla. Muutosten vaikutuksia on tarkemmin arvioitu Vaikutusten arviointi -liitteen luvussa 7.

1 a § Määritelmiä ja käsitteitä
Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026 on täsmennetty määritelmiä yksittäisillä sanamuutoksilla sekä pihavarusteita ja -kalusteita koskeva lisäys.

Perustelut
Sanamuutokset ja -täydennykset yhdessä lisätyn pihavarusteita ja -kalusteita koskevan määritelmäkuvauksen kanssa selkeyttävät, mitkä asiat kuuluvat rakennusjärjestyksen soveltamisalan piiriin ja mitkä asiat eivät.

5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset
Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026 on lisätty harkintavaltaa lintuturvallisen suunnittelun säännöksen noudattamiseen.

Perustelut
Lisäys rakennuskohteen ja sen laajuuden huomioimisesta lintuturvallisen rakentamisen suunnittelussa ja toteutuksessa huomioi uudis- ja korjausrakentamisen eroja, rakennuksen ominaispiirteiden säilyttämistä, erilaisia rakennustyyppejä sekä rakennushankkeen kokoa. Vähäisissä hankkeissa tai merkittävämmänkin hankkeen vähäisessä osassa lintuturvallisuus voidaan momentin perusteella jättää huomioimatta.

6 § Tontin rajan ylittäminen katu- tai muulle yleiselle alueelle
Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026 on täsmennetty ajoradan kohdalla säännökseen sisältyviä mittoja.

Perustelut
Lisätyt mitat huomioivat ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän suurimman sallitun korkeuden 4,4 metriä turvallisuutta ja kulkureittien käyttökelpoisuutta varmistaen. Täsmennys tarjoaa myös suunnittelun tueksi ennakoitavan lähtötiedon. Samalla vähennetään väärintulkinnan vaaraa kevyenliikenteen väylän yhteydessä annettuun matalampaan korkeuteen 3,2 metriä.

13 § Pihamaan rakentaminen
Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026 on muutettu toisen momentin sanamuotoja.

Perustelut
Pihamaan viherrakentamiseen kohtaa on muutettu ohjaavaan ja suosittavaan muotoon, tarjoten pihan rakentajalle itsenäistä harkintavaltaa pihansa eri alueiden käytöstä ja kasvivalinnoista. Momentti on suosituksenomaisuudestaan huolimatta arvioitu tarpeelliseksi säilyttää, muistuttaen luonnonmukaisten alueiden ja luonnon monimuotoisuuden vaalimisen arvokkuudesta.

16 § Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen
Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026 on lievennetty pihamaan läpäisevien pintamateriaalien osuuden määrittelyä. Läpäisevien pintamateriaalien käyttöä suositellaan, mutta velvoittavasta raja-arvosta luovutaan.

Perustelut
Asemakaavan pientalotontin vettä läpäisevän pinnan raja-arvo on poistettu, koska sääntely olisi ollut osin päällekkäistä rakennusjärjestyksen kohdan 32 § vihertehokkuus kanssa. Koska vihertehokkuusvaatimus ei kuitenkaan kata kaikkea rakentamista, on momentissa haluttu säilyttää hulevesien hallintaa tukeva vettä läpäisevien pintamateriaalien suosituksenomainen käyttö.

20 § Vapautukset rakentamisluvan hakemisesta kaikilla tonteilla
Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026 on täsmennetty ensimmäisen momentin sanamuotoa ja lisätty sana “vaikutuksiltaan”. Lisäksi on täsmennetty pykälän kohdan 16 sanamuotoja.

Perustelut
Ensimmäisen momentin sanalisäys ”vaikutuksiltaan” noudattaa rakentamislain 42 § 2 momentin sanamuotoa.

Kohtaan 16 on täsmennetty kohdan koskevan tulisijallisia vesialtaita ja samalla luetellen vesialtaan käsittämään kylpypaljun lisäksi porealtaita tai pihauima-altaita. Tulisijallisuus liittyy paloturvallisuuteen. Käsitteeksi on samalla muutettu vesiallas, koska kylpypaljun lisäksi markkinoilta löytyy muitakin tulisijalla varustettuja allastyyppejä. Muuttuneella ilmaisulla on vastaavuus rakennusjärjestyksen kohtaan 1 a § määritelmiä ja käsitteitä.

23 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset
Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026 on täsmennetty ensimmäisen momentin rakennuspaikan vähimmäiskokoja sisältäviä ilmaisuja ja lisätty yleiskaavan aluemerkinnät sanallisten aluekuvauksien yhteyteen (AT, AP, M ja MT). Lisäksi erikseen lisätty asuinalueita (A) koskeva vähimmäispinta-ala, jossa noudatetaan suoraan laissa annettua rakennuspaikan vähimmäiskokoa.

Perustelut
Ensimmäiseen momenttiin lisätyt oikeusvaikutteisen Vantaan yleiskaava 2020 (voimaan tullut 11.1.2023) aluemerkinnät täsmentävät, mihin yleiskaavan mukaiseen mitoitusalueeseen merkintä kohdistuu ja tuovat paremmin esiin, että rakennusjärjestyksessä oleva rakennuspaikan vähimmäiskoko 2000 m² määrittyy yleiskaavan mukaisesti vain asemakaavattomilla yleiskaavassa kyläalueeksi AT ja pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi AP osoitetuilla alueilla. Näillä alueilla rakennuspaikan saa muodostaa (lohkoa) lähtökohtaisesti vain asuinrakentamista varten. Yleiskaavamääräyksen mukaisesti näillä alueilla saa rakentaa yhden asunnon silloin, kun 6.6.1983 mukaisen tilan pinta-ala on vähintään 2000 m². Sitä pienemmille tiloille ei voida asunnon rakentamista osoittaa. Yleiskaavassa maanomistajien tasapuoliseen kohteluun perustuvaa asuntojen lukumäärän rajoittamista ja samalla lohkottavien tilojen määrän rajoittamista on noudatettu vuodesta 1983 lähtien.

Asuinalueilla A rakennuspaikan vähimmäiskokoa ei yleiskaavassa ole määritetty, jolloin siellä noudatetaan rakentamislain 45 § mukaista vähimmäiskokoa 1000 m², siltä osin, kun alueiden maankäytöllistä suunnittelua ei ole jo ratkaistu asemakaavoituksella.

31 § Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla
Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026 on täsmennetty puiden kaatamista koskeva ohjeistus vastaamaan verkkosivuilla olevaa ohjeistusta. Lisäksi pykälän neljännessä ja kuudennessa momentissa on täsmennetty sanamuotoja.

Perustelut
Teksti kokonaisuudessaan on jäsennelty helpommin luettavaksi. Uusitussa muotoilussa esitetään selkeät raja-arvot, milloin puiden kaataminen tulkitaan vaikutuksiltaan vähäiseksi toimenpiteeksi ja puiden kaataminen ilman maisematyölupaa on sallittua.

Neljännessä ja kuudennessa momentissa sanamuotoja on täsmennetty vastaamaan rakentamislain 53 § maisematyöluvan ilmaisuja.

32 § Vihertehokkuus
Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026 on täsmennetty ensimmäisen momentin sanamuotoja. Lisäksi vihertehokkuuden noudattamista on rajattu koskemaan vain uudisrakentamista ja merkittävää

täydennysrakentamista. Täydennysrakentamiselle on laadittu merkittävyyden arvioimisen kriteerit. Erikseen on rajattu omakoti- ja paritalojen laajentaminen ja täydennysrakentaminen vihertehokkuutta koskevien vaatimusten ulkopuolelle.

Lisätty kuudes momentti, jossa määritellään vihertehokkuuslaskelmiin sisältyvä hulevesien viivytystarve vähimmäistavoitteeksi, joka tulee aina täyttyä laskelman kokonaistavoiteluvun lisäksi.

Perustelut
Vihertehokkuuden vaatimus on rajattu kohteille, joissa sen vaikuttavuus ja toteutettavuus suhteessa hulevesien hallinnan tavoitteisiin ovat hankkeen muuhun toteuttamiseen nähden arvioitu kohtuulliseksi.

Uudisrakentamisessa vihertehokkuuden huomioiva ratkaisu osana muuta suunnitteluratkaisua arvioidaan helpoksi saavuttaa, myös uudisrakennettavissa omakoti- ja paritaloissa. Merkittävän lisärakentamisen prosenttiperusteinen (10 %) tonttia peittävän kattopinta-alan määritys kohtelee tontteja tasapuolisesti koosta riippumatta. Peittopinta-alana raja-arvo kytkeytyy myös suoraan hulevesien kertymämäärään sadannan kautta. Kasvillisuuskattoa käytettäessä merkittävän lisärakentamisen raja on kaksinkertainen (20 %), huomioiden kasvillisuuskaton merkittävä mutta rajallinen kysy sitoa ja haihduttaa vettä. Omakotitalojen ja paritalojen laajennuksissa tai täydennysrakentamisena toteutettavassa talousrakennuksessa tai siihen rinnastuvassa rakennuskohteessa vihertehokkuuden rakennusjärjestyksen mukaista velvoitetta ei sovelleta, koska velvoitetta ja sen osoittavaa suunnittelua laskentoineen hankkeen muuhun toteuttamiseen nähden arvioiden ei pidetä kohtuullisena.

Kuudenneksi momentiksi on lisätty vihertehokkuuslaskelmiin sisältyvän hulevesien viivytystarpeen täyttyminen, koska vihertehokkuuskertoimen täyttyminen ei automaattisesti tarkoita laskelman viivytystarpeen täyttymistä.

57 § Melun- ja tärinäntorjunta
Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026 on lisätty väliotsikot: uudisrakentaminen (momentit 1-3), käyttötarkoituksen muutos (4 momentti), korjaus- ja muutostyöt (5 momentti). Täsmennetty sanamuotoja koskien uudisrakentamista ja lisätty käyttötarkoituksenmuutoksia ja korjaus- ja muutostöitä koskevat momentit, jotka sisällöllisesti vastaavat YmA 796/2017 ääneneristysasetuksen säännöksiä.

Perustelut
Lisäyksellä täsmentyy uudisrakentamisen, käyttötarkoituksen muutoksen sekä korjaus- tai muutostyön vaatimukselliset erot. Käyttötarkoituksen muutoksen yhteydessä on tuotu selkeyttäen esille, että ääniympäristön vaatimustenmukaisuuden toteutumisen arvioinnissa on tapauskohtaista harkintaa. Kuitenkin rakennuksen käyttötarkoitusta muutettaessa muusta tarkoituksesta asumiseen lähtökohtaisesti sovelletaan uudisrakentamiselle annettuja vaatimuksia, tukien terveellisen ja viihtyisän asumisen muodostumista.

Kaupunkiympäristölautakunta 5.5.2026 § 16

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi rakentamislain 19 §:n mukaisesti 5.5.2026 päivätty rakennusjärjestyksen muutettu muutosehdotus,
b) oikeutetaan rakennusvalvonta pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kokoomuksen lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:
"Jos yleiskaavan rakennuspaikan vähimmäiskokoja tai suunnittelutarvealueita pienennetään tulevaisuudessa, tulee ne päivittää viipymättä myös rakennusjärjestykseen."

_____

Kaupunginhallitus 1.6.2026 § 21

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi rakentamislain 19 §:n mukaisesti 5.5.2026 päivätty rakennusjärjestyksen muutettu muutosehdotus,
b) oikeutetaan rakennusvalvonta pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Nähtävilläolo
Rakennusjärjestyksen muutosehdotus asetettiin nähtäville Vantaan kaupungin verkkosivulle 30 vuorokaudeksi (MRL 15 §, MRL 65 §, MRA 6 §) 9.6.–10.7.2026 väliseksi ajaksi, jolloin kaupunkilaisilla ja osallisilla oli mahdollisuus tehdä muistutus rakennusjärjestyksen muutosehdotuksesta. Ehdotuksesta pyydettiin lausunnot maankäyttö- ja rakennusasetuksen 6 §:n ja päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Uudenmaan liitolta sekä naapurikunnilta.

Lausuntoja saatiin yhteensä 4, ja muistutuksia ei jätetty.

Tehdyt tarkistukset
Rakennusvalvonta on valmistellut saatujen lausuntojen perusteella vastineet ja toteutettavat muutosehdotukset rakennusjärjestyksen pykäliin. Lausuntojen perusteella muutosehdotusta on täsmennetty neljän pykälän osalta. Lisäksi rakennusvalvonta laati omasta aloitteestaan täsmennyksen yhteen pykälään.

Rakennusvalvontavirasto on valmistellut muutoksia seuraavaan viiteen pykälään: 5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset, 10 § Tontin ja rakennuksen valaistus, 23§ Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset, 45 § Tilapäiset työmaarakennukset ja 56 § Pilaantuneen maaperän ja maaperän haitallisten yhdisteiden huomioon ottaminen rakentamisessa.

Muutokset perusteluineen on eritelty alla. Muutosten vaikutuksia on tarkemmin arvioitu Vaikutusten arviointi -liitteen luvussa 8.

5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset
Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistyksen lausunnon perusteella pykälää 5 § muutettiin ehdotetulla tavalla, korvaten käsite "rakennus" käsitteellä "rakennuskohde". Pykälässä tarkennetaan sanamuotoa muuttamalla ilmaus ”rakennuksen valaistus” muotoon ”rakennuskohteen valaistus”.

Perustelut
Muutoksen tarkoituksena on parantaa määräyksen terminologista johdonmukaisuutta ja kuvata tarkemmin, että lintujen törmäysriskin ehkäisemisessä voidaan huomioida rakennuskohteiden valaistusratkaisut. Rakennuskohde on käsitteenä rakennusta laajempi ja voi kattaa esimerkiksi rakennukset, rakennelmat, piha-alueisiin liittyvät valaistusratkaisut, muut hankkeeseen kuuluvat rakenteet.

Muutos ei muuta määräyksen tavoitetta, soveltamisalaa, velvoitteita tai viranomaisen toimivaltaa eikä aiheuta uusia vaatimuksia rakennushankkeille.

10 § Tontin ja rakennuksen valaistus
Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistyksen lausunnon perusteella pykälää 10 § täydennettiin ehdotetulla tavalla: pykälään lisättiin mainita luontoarvoista.

Perustelut
Pykälää täydennetään lisäämällä luontoarvot niiden kohteiden joukkoon, joita valaistus ei saa tarpeettomasti ja haitallisesti häiritä. Muutoksen tarkoituksena on korostaa luonnonympäristön huomioon ottamista valaistuksen suunnittelussa sekä tukea hyvää valaistussuunnittelua. Muutos ei sisällä uusia teknisiä vaatimuksia, selvitysvelvollisuuksia tai lupamenettelyjä eikä muuta rakennusvalvonnan toimivaltaa. Pykälän keskeinen sisältö ja tavoite säilyvät ennallaan. Muutoksen vaikutukset ovat vähäisiä ja pääosin määräyksen tulkintaa ohjaavia, eikä muutosta voida pitää vaikutuksiltaan olennaisena.

23§ Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset
Lupa- ja valvontaviraston lausunnon perusteella pykälän 23 §:n neljättä momenttia täydennettiin siten, että lantalat suositellaan katettavan.

Perustelut
Pykälään lisättiin suositus kattaa lantala kiinteällä katteella. Muutoksella pyritään edistämään ympäristönsuojelun kannalta hyviä toimintatapoja sekä vähentämään mahdollisia hajuhaittoja ja ravinteiden huuhtoutumisriskiä. Muutos on luonteeltaan ohjaava eikä se sisällä uusia velvoittavia määräyksiä. Muutos ei vaikuta eläinsuojien sijoittamista koskeviin etäisyysvaatimuksiin, lupaharkinnan perusteisiin eikä rakennusvalvontaviranomaisen toimivaltaan. Vaikutukset ovat vähäiset eikä muutosta voida pitää vaikutuksiltaan olennaisena.

45 § Tilapäiset työmaarakennukset
Rakennusvalvonnan omasta aloitteesta tehty vähäinen tekninen täsmennys: Poistettu sana ”yleiselle”.

Perustelut
Muutoksella täsmennetään määräyksen sanamuotoa siten, että väliaikaisten työmaarakennusten sijoittaminen on mahdollista käyttöoikeuden perusteella katualueen lisäksi myös muulle alueelle. Muutos on luonteeltaan tekninen ja täsmentävä. Muutos ei merkittävästi laajenna työmaarakennusten sijoittamismahdollisuuksia, sillä sijoittaminen edellyttää edelleen alueen omistajan tai muun käyttöoikeuden myöntämiseen oikeutetun tahon lupaa sekä rakennusjärjestyksen 44 §:n mukaista käyttöoikeutta. Se ei muuta työmaarakennusten sijoittamisen edellytyksiä olennaisella tavalla, vaan selkeyttää määräyksen soveltamista erilaisilla käyttöoikeuden perusteella käytettävillä alueilla. Muutoksella ei arvioida olevan merkittäviä taloudellisia, ympäristöllisiä, viranomais- tai henkilöstövaikutuksia.

56 § Pilaantuneen maaperän ja maaperän haitallisten yhdisteiden huomioon ottaminen rakentamisessa

Lupa- ja valvontaviraston lausunnon perusteella täsmennettiin massanvaihtoa koskevaa mainintaa ja mahdollisten puhdistamistöiden ajankohtaa.

Perustelut

Tehdyllä muutoksella täsmennetään pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevaa sanamuotoa sekä mahdollistetaan puhdistamistoimenpiteiden toteuttaminen myös rakentamisen yhteydessä. Lisäksi määräyksestä poistetaan massanvaihtoa koskeva erillinen maininta, koska massanvaihto on yksi pilaantuneen maaperän puhdistusmenetelmistä eikä kaikissa tilanteissa tarpeellinen. Muutos ei muuta velvollisuutta selvittää maaperän tila tai puhdistaa pilaantunut maaperä eikä sillä ole olennaisia vaikutuksia ympäristönsuojelun tasoon, rakentamisen edellytyksiin tai viranomaisten toimivaltaan. Vaikutukset ovat vähäisiä ja pääosin määräyksen tulkintaa sekä käytännön toteutustapaa täsmentäviä. Muutos ei ole vaikutuksiltaan olennainen, koska sääntelyn tavoite, soveltamisala ja oikeusvaikutukset pysyvät käytännössä ennallaan. Muutoksella lähinnä poistetaan tulkinnanvaraisuutta ja yhdenmukaistetaan määräys ympäristöviranomaisten esittämien näkemysten kanssa.

Kaupunkiympäristölautakunta 15.9.2026 § 19

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

a) antaa liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdä esitetyt tarkistukset,
b) esittää kaupunginhallitukselle, että saatetaan rakentamislain 19 §:n mukaisesti kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 15.9.2026 päivätty rakennusjärjestyksen muutettu muutosehdotus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 20

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle

a) hyväksyttäväksi 15.9.2026 päivätty rakennusjärjestyksen muutettu muutosehdotus ja
b) että rakennusjärjestyksen hyväksyminen pannaan täytäntöön mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:

- Liite 1 Rakennusjärjestyksen muutettu muutosehdotus 15.9.2026
- Liite 2 Vertailuasiakirja 15.9.2026
- Liite 3 Vaikutusten arviointi 15.9.2026

- Liite 4 Vuorovaikutusraportti 15.9.2026
- Liite 5 Lausuntolyhennelmät ja vastineet 10.8.2026

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
rakennusvalvontapäällikkö Risto Mikkola, puhelin 040 701 4288
johtava lupa-arkkitehti Ifa Kytösaho, puhelin 0407492595
johtava lupa-arkkitehti Petteri Erling, puhelin 0405635985
rakennuslakimies Juha Terho, puhelin 040 652 7116
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

MUUTETTU MUUTOSEHDOTUS 15.9.2026

VD/1156/10.03.00.00/2026

VANTAAN RAKENNUSJÄRJESTYKSEN UUDISTAMINEN

Tässä asiakirjassa on rakennusjärjestyksen **MUUTETTU MUUTOSEHDOTUS 15.9.2026**,

SISÄLLYS

VANTAAN KAUPUNGIN RAKENNUSJÄRJESTYS

I

LUKU Yleistä

1 § Rakennusjärjestyksen tehtävä

1 a § Määritelmiä ja käsitteitä

2 § Rakentamistapaohjeet

3 § Rakennustoimenpiteiden sopeuttaminen kunkin alueen luonteeseen ja ominaispiirteisiin

4 § Rakennuspaikan omistajan ja haltijan asema

I LUKU Rakennuksen rakentaminen

5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset

6 § Tontin rajan ylittäminen katu- tai muulle yleiselle alueelle

7 § Rakennuksen etäisyys rakennuspaikan rajasta ja tontin sisäisen rakennusalan rajan ylittäminen

8 § Rakennuksen korkeusasema

9 § Mainos- ja muut vastaavat laitteet

10 § Tontin ja rakennuksen valaistus

11 § Tontin ja rakennuksen osoitemerkinnät

III LUKU Pihamaa ja tontti

12 § Lohkottavan tontin vähimmäispinta-ala

13 § Pihamaan rakentaminen

14 § Pihamaan korkeusasema

15 § Tukimuurit ja pengerrykset

16 § Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen

17 § Tontin liikennejärjestelyt

18 § Aidan rakentaminen kadun vastaiselle rajalle

19 § Tontin rannan rakentaminen

20 § Vapautukset hakemisesta kaikilla tonteilla

21 § Rajamerkkien, kiintopisteiden ja viranomaisten, laitosten, energia- ja puhelinyhtiöiden asettamien merkkien rakennusaikainen poistaminen tai merkkien turmeltuminen rakennustyössä

IV LUKU Erityiset määräykset pientalon rakentamisesta

22 §-Rakennetun ympäristön kunnossapito

V LUKU Erityiset määräykset rakentamisesta asemakaava-alueen ulkopuolella

23 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset

24 § Rakennusten koko ja käyttötarkoitus

25 § Rakennuksen etäisyys rantaviivasta

26 § Rakennuksen korkeusasema ranta-alueella

27 § Suunnittelutarvealue

28 § Rakennuspaikan rinnastaminen tonttiin

VI LUKU Rakennuksen elinkaari

29 § Rakennuksen käyttöikä

30 § Tontin luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottaminen rakentamisessa

31 § Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla

32 § Vihertehokkuus

33 §-Materiaalivalinnat

34 § Rakennuksen kunnossapito ja korjaaminen

35 § Rakennuksen tai sen osan purkaminen

VII LUKU Julkinen kaupunkitila

36 § Julkisen kaupunkitilan määritelmä

37 § Kadut, torit ja muut vastaavat liikennealueet

38 § Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet

39 § Puistot ja muut vastaavat virkistysalueet

40 § Julkisen kaupunkitilan rannat ja laiturit

41 § Mastojen rakentaminen

42 § Julkisen kaupunkitilan valaistus

VIII LUKU Työmaat

43 § Työmaan perustaminen ja hoitaminen

44 § Katu- tai muun yleisen alueen käyttäminen

45 § Tilapäiset työmaarakennukset

46 § Kaivutyöt

47 § Työmaataulu

48 § Työmaan jätehuolto

49 § Työmaan purkaminen ja siistiminen

IX LUKU Ympäristön- ja terveydensuojelu

50 § Tonttien jätehuolto

51 § Alueelliset jätteiden keräyspisteet

52 § Kiinteistön puiden kunnon valvonta

53 § Pohjaveden huomioon ottaminen rakentamisessa

54 § Rakentaminen tärkeillä pohjavesialueilla

55 § Puisten perustusrakenteiden huomioon ottaminen rakentamisessa

56 § Pilaantuneen maaperän ja maaperän haitallisten yhdisteiden huomioon ottaminen rakentamisessa

57 § Melun- ja tärinäntorjunta

58 § Maanalainen rakentaminen

RAKENNUSJÄRJESTYS MUUTETTU MUUTOSEHDOTUS
5.5.2026

1 § Rakennusjärjestyksen tehtävä

Rakentamislain ja -asetuksen sekä muiden alueiden käyttämistä ja rakentamista koskevien säännösten ja määräysten lisäksi Vantaan kaupungissa on noudatettava tämän rakennusjärjestyksen määräyksiä, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa, asemakaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa ei ole toisin määrätty.

1 a § Määritelmiä ja käsitteitä

Rakennuskohteella tarkoitetaan rakennusta tai rakennelmaa, jolla voi olla vaikutusta ympäröivään alueiden käyttöön ja jonka toteuttamisessa on otettava huomioon olennaisia teknisiä vaatimuksia, sekä erityistä toimintaa varten rakennettavaa aluetta, josta aiheutuu vaikutuksia sitä ympäröivien alueiden käytölle; (RakL 2 § 1 mom. 4 kohta)

Rakennuksella tarkoitetaan erillistä, kiinteää, paikallaan pysytettäväksi tarkoitettua, omalla sisäänkäynnillä varustettua kohdetta, joka sisältää katettua ja seinien erottamaa tilaa; (RakL 2 § 1 mom. 5. kohta)

Kiinteällä, paikallaan pysytettäväksi tarkoitetulla tarkoitetaan kiinteät perustukset omaavaa rakennuskohdetta, jossa voi olla kiinteitä taloteknisiä liittymiä. Paikallaan pysytettäväksi tarkoitetulla ei siis tarkoiteta rakennuskohdetta, joka voidaan nostaa paikoilleen tai paikaltaan pois siten, että siitä ei jää maahan pysyviä perustusrakenteita tai laattoja.

Pihasauna voidaan rakentaa vain asuinrakennuksen tai vapaa-ajanrakennuksen pihapiiriin. Sauna on rakennus silloin, kun se on erillinen, kiinteä, paikallaan pysyväksi tarkoitettu (ks. myös rakennelma). Ollessaan alle 30 m² se ei edellytä rakentamislupaa. Saunalle pitää olla rakennuspaikka ja rakennusoikeutta, muuten se tarvitsee poikkeamisluvan.

Rakennelmalla tarkoitetaan rakennuskohdetta, joka ei ole rakennus. Rakennelma voi yleensä sijaita myös rakennusalan ulkopuolella. Rakennelman sijaintia säätää rakennusjärjestys ja joskus asemakaava.
Vantaalla sisätilaa sisältävistä rakennuskohteista rakennelmiksi tulkitaan kevytrakenteiset ja siirtokelpoiset pihamajat, pihasaunat, puutarhavajat, kasvihuoneet, maakellarit, kesäkeittiöt, grillikodat, leikkimökit, jätesuojat, puuceet ja muut edellisiin rinnastuvat rakennuskohteet, joiden kunkin pohjan pinta-ala on enintään 10 m^2 ja joiden yhteen laskettu pinta-ala rakennuspaikalla tai tontilla on enintään 20 m^2. Pohjan pinta-alan 20 m^2 ylittävältä osalta edellä mainitut sisätilaa sisältävät rakennelmat lasketaan rakennusoikeutta käyttäviksi. Edellä mainitut rakennelmat edellyttävät rakennuspaikalle asuinrakennuksen tai vapaa-ajanrakennuksen.
Lisäksi rakennelmia ovat esimerkiksi tukimuurit, aidat, laiturit, kiinteät grillauspaikat, tulisijalliset vesialtaat (kylpypaljut, porealtaat tai uima-altaat), terassit ja katokset. Myös puistomuuntamot ja akkukontit tulkitaan rakennelmiksi, kun niiden pohjan ala on enintään 10 m^2. Puistomuuntamojen ja akkukonttien pohjan alan ollessa yli 10 m^2, tulkinta rakennelmaksi tai rakennukseksi tehdään tapauskohtaisesti ominaisuuksien arvioinnin perusteella.

Pihavarusteet ja -kalusteet eivät kuulu rakennusvalvonnan valvontavastuun piiriin. Pihavarusteina pidetään esimerkiksi kalusteita, keinuja, pyykin kuivaus- ja tamppaustelineitä, irtogrillejä, trampoliineja, pienehköjä kevytrakenteisia ja siirtokelpoisia tulisijattomia vesialtaita (kylpypaljut, porealtaat tai pihauima-altaat)

Katoksella tarkoitetaan rakentamiskohdetta, jonka seinäpinta-alasta on vähintään 30 % pysyvästi avointa tai yhtäaikaisesti 30 % avattavissa eristämättömin siirtolasiseinin. Katos ei muodosta kerrosalaa, jollei asemakaavasta muuta johdu.

Terassi on rakennukseen liitetty tai pihalla erikseen sijaitseva oleskeluun tarkoitettu rakennuskohde. Terassi voi olla katettu, osittain katettu tai kattamaton.

Autosuojalla tarkoitetaan autotallia tai -autokatosta.

Rakennusoikeus annetaan asema- tai yleiskaavassa. Suunnittelutarvealueella rakennusoikeus määritellään rakennusjärjestyksen pykälässä 24 §.

2 § Rakentamistapaohjeet

Rakentamisen ohjaamiseksi hallintosäännössä määritetty viranomainen voi antaa alueellisia tai koko kaupunkia koskevia rakentamistapaohjeita. Ohjeiden on edistettävä alueen ominaispiirteisiin ja paikallisiin erityisolosuhteisiin sopivaa ja kestävää rakentamista.

Aikaisemman rakennusjärjestyksen nojalla hyväksytyt rakentamistapamääräykset ovat voimassa tämän rakennusjärjestyksen mukaisina rakentamistapaohjeina.

3 § Rakennustoimenpiteiden sopeuttaminen kunkin alueen luonteeseen ja ominaispiirteisiin

Yleis- ja asemakaavamääräykset ja rakentamistapaohjeet antavat lähtökohdan rakentamisen sopeuttamiseksi kunkin alueen luonteeseen ja ominaispiirteisiin. Sen lisäksi on otettava huomioon lähiympäristö ja rakennetun ympäristön historiallinen kerroksellisuus.

4 § Rakennuspaikan omistajan ja haltijan asema

Rakennuspaikan omistajan ja haltijan osalta noudatetaan soveltuvin osin, mitä rakennusjärjestyksessä on määrätty tontin omistajasta.

II LUKU
Rakennuskohteen rakentaminen

5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset

Rakennuskohteen on sovelluttava ympäröivän alueen ominaispiirteisiin ja yleisesti noudatettuun rakennustapaan sijoituksen, koon, muodon, ulkomateriaalien, värityksen, valaistuksen sekä julkisivun jäsentelyn osalta.

Rakennuskohteen on muodostettava ympäristö- ja kaupunkikuvaltaan sopusuhtainen sekä alueen luonto-, maisema- ja historialliset arvot huomioon ottava kokonaisuus.

Rakennuskohteen julkisivujen korjaus- ja muutostöissä on vaalittava rakennuskohteelle ominaista tyyliä ja piirteitä.

Rakennuksen ulkokatto saa kadulle ja pihalle päin kohota enintään 45 asteen kaltevuuskulmassa julkisivupinnan yläreunasta. Tästä voidaan poiketa, jos se kaupunkikuvan tai rakennuksen ulkonäköön liittyvän syyn johdosta on perusteltua.

Ilmanvaihtokonehuoneet ja tekniset laitteet kanavineen on suunniteltava rakennuksen luonteeseen ja ympäristön kaupunkikuvaan soveltuviksi.

Rakennuskohteen ikkunoiden ja muiden lasiaiheiden kuten lasikaiteiden, koko, sijoitus, pintakuviointi, lasin ominaisuudet ja muut ratkaisut sekä rakennuskohteen valaistus on suunniteltava ja toteutettava siten, että lintujen törmääminen lasiin minimoidaan rakennuskohde ja sen laajuus huomioiden.

6 § Tontin rajan ylittäminen katu- tai muulle yleiselle alueelle

Jos rakennus saadaan asemakaavan mukaan rakentaa kadun vastaiselle tontin rajalle, rakennus saa ulottua tontin rajan yli katualueelle tai perustellusta syystä muulle yleiselle alueelle seuraavasti:

1. rakennuksen perustusrakenteet routaeristeineen maanpinnan alapuolella 1,5 metrin syvyyteen saakka 0,3 metrillä ja maanpinnasta 1,5 metriä syvemmällä olevat perustusrakenteet 1,2 metrillä.
2. erkkerit, katokset, räystäät parvekkeet ja muut vastaavat maanpinnan yläpuolella rakennuksen julkisivusta ulkonevat rakennuksen osat 1,5 metrillä; julkisen rakennuksen ja liikerakennuksen pääsisäänkäynnin katos voi ulottua kevyenliikenteen väylällä enemmänkin. Vapaan alikulkukorkeuden on oltava vähintään 3,2 metriä ja ajoradan kohdalla tai 0,5 metriä sitä lähempänä sekä katualueen huoltoajolle varatun väylän yläpuolella vähintään 4,6 metriä.
3. Ulkoseinän lisäeristys rakennusvalvonnan harkinnan mukaan.
4. olemassa olevan rakennuksen uudet portaat tai luiska enintään 0,3 metrillä, milloin uudet portaat ovat tarpeelliset rakennuksen toimintojen muuttuessa ja portaita ei voida ilman kohtuuttomia vaikeuksia ja kustannuksia rakentaa tontille.

Ylityksistä ei saa aiheutua haittaa kadun tai muun yleisen alueen käytölle ja niille tulee olla alueen haltijan sijoituslupa.

7 § Rakennuksen ja rakennuskohteen etäisyys rakennuspaikan rajasta ja tontin sisäisen rakennusalan rajan ylittäminen

RAKENNUKSET
Ellei asemakaavassa toisin määrätä, tulee rakennuksen etäisyyden tontin rajoista asemakaava-alueella olla vähintään 4 metriä. Rakennuksen sijoittaminen edellä mainittua lähemmäksi rajaa edellyttää naapuritontin omistajan tai haltijan suostumusta.

Asemakaava-alueen ulkopuolella rakennuksen etäisyyden tontin tai rakennuspaikan rajoista tulee olla vähintään 4 metriä. Lisäksi rakennusta rakennettaessa tulee huomioida lainsäädännön mahdolliset muut etäisyysvaatimukset, joista poikkeamiseen tulee saada naapurilta kirjallinen suostumus.

Savusaunaa tai muuta palovaarallista rakennuskohdetta ei saa sijoittaa 15 metriä lähemmäksi toisen omistamaa tai hallitsemaa maata eikä 20 metriä lähemmäksi rakennusta, joka on toisen omistamalla tai hallitsemalla maalla.

RAKENNELMAT
Sekä asemakaava-alueella että asemakaava-alueen ulkopuolella rakennelman ja sen mahdollisen savuhormin etäisyyden tontin tai rakennuspaikan rajoista tulee olla vähintään 4 metriä.

Edellä todetusta poiketen vähäinen tulisijaton rakennelma (pohjapinta-ala alle 4 m² ja korkeus alle 2 m) on sallittua sijoittaa naapuritontin tai rakennuspaikan rajasta vähintään yhtä kauas kuin mikä on rakennelman korkeus. Sijoitus ei kuitenkaan saa aiheuttaa huomattavaa haittaa naapurille.

Rakennelman sijoittaminen sallittua lähemmäs (4 metriä tai korkeutensa verran) naapurin rajoista edellyttää naapuritontin tai rakennuspaikan omistajan tai haltijan kirjallista suostumusta. Lisäksi paloturvallisuuteen liittyvät vaatimukset tulee täyttyä.

Aidan, tukimuurin ja terassin sijoittamisessa noudatetaan kuitenkin tämän rakennusjärjestyksen kohtaa 20 §.

YLEISTÄ
Rakennus saa ulottua asemakaavassa tai rakennusjärjestyksessä määrätyn tontin sisäisen rakennusalan rajan yli seuraavasti, ei kuitenkaan asemakaavassa istutettavaksi merkitylle tontinosalle:

1) rakennuksen perustusrakenteet ja kellarin rakenteet maanpinnan alapuolella tarpeen mukaan
2) terassit, erilliset katokset ja katokset, erkkerit, räystäät, parvekkeet, kuistit, portaat ja muut vastaavat rakennuksen osat 1,2 metrillä. Portaat ja niihin liittyvän sisäänkäyntitason ylitys voi tarvittaessa olla enemmänkin.
3) olemassa olevan rakennuksen ulkoseinän lisäeristys, tekniset laitteet ja muu vastaava tarpeen mukaan.

Edellä mainituista ylityksistä ei saa aiheutua huomattavaa haittaa ympäristölle tai naapureille.

Lisäksi paloturvallisuuteen liittyvät vaatimukset tulee täyttyä.

8 § Rakennuksen korkeusasema

Rakennuksen korkeusaseman on sopeuduttava olemassa olevan ympäristön ja asemakaavan sekä tie-, katu- ja puistoalueiden ja naapurikiinteistöjen suunniteltuihin korkeusasemiin.

Rakentamislupahakemukseen on sisällytettävä riittävät tiedot rakennuspaikan ja sen ympäristön korkeusasemista.

Rakennusvalvontaviranomainen voi rakentamislupahakemuksen arvioimiseksi edellyttää luvanhakijalta, että tontin kulmapisteiden ja suunnitellun rakennuksen nurkkapisteiden sijainti ja korkeusasema merkitään tontille ennen lupapäätöksen tekemistä.

9 § Mainos- ja muut vastaavat laitteet.

Myynti-, tiedotus- ja mainoslaitteen asettaminen edellyttää alueen haltijan luvan ja sen lisäksi, on noudatettava seuraavaa:

1. Laitteen muodon, koon, värin ja rakenteen on sovelluttava ympäristöön.
2. Liikehuoneiston kunkin yksittäisen ikkunan pinta-alasta saa peittää mainoslaitteilla, ikkunateippauksilla ja vastaavilla yhteensä enintään puolet.
3. Rakennukseen kiinnitettävä myynti-, tiedotus- tai mainoslaite saa ulottua 0,6 metriä sekä ikkuna- ja ovimarkiisit ja terassien katokset 1,5 metriä katualueelle tai muulle yleiselle alueelle. Vapaan alikulkukorkeuden on katualueella oltava 3,2 metriä ja muulla yleisellä alueella 2,4 metriä. Vapaan korkeuden ollessa alle 2,4 metriä saa ulottuma julkisivupinnasta olla enintään 0,15 m. Laite ei kuitenkaan saa ulottua puolta metriä lähemmäksi ajoneuvoliikenteelle varattua kadun osaa.
4. Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettava laite on kiinnitettävä tukevasti eikä se saa haitata julkisen kaupunkitilan käyttöä eikä olla huomattavasti häiritsevä eikä muodostaa liikkumisestettä. Laitteet on pidettävä kunnossa ja rikkinäiset on joko korjattava tai poistettava välittömästi.
5. Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavan laitteen valoteho ei saa olla merkittävästi voimakkaampi kuin ympäristön valaistus, se ei saa aiheuttaa estohäikäisyä tai syttyä ja sammua toistuvasti pimeällä eikä sen näytöllä saa esittää voimakkaasti välkkyviä kuvia. Laitetta ei saa sijoittaa suojatien jatkeelle ja sen sijoittelussa on muutoinkin otettava huomioon liikenneturvallisuus ja ympäröivä asutus.
6.

10 § Tontin ja rakennuksen valaistus

Tontin valaistusjärjestelyissä valolaitteiden sijoitus, suuntaus ja valoteho on sovitettava siten, että ne lisäävät alueen turvallisuutta ja viihtyisyyttä eivätkä tarpeettomasti ja haitallisesti häiritse alueen asukkaita, luontoarvoja, alueella liikkuvia tai naapurialueita.

Julkisivuvalaistuksen tulee tukea rakennuksen luonnetta ja sen kaupunkikuvallista merkitystä.

Valaisinten ja valon on sovelluttava kunkin alueen kaupunkikuvaan.

Kaupunkikuvallisesti merkittävissä hankkeissa on tarvittaessa rakentamisluvan yhteydessä esitettävä valaistussuunnitelma.

11 § Tontin ja rakennuksen osoitemerkinnät

Rakennetun tontin omistajan tai haltijan on asetettava kadulta, muulta liikenneväylältä ja tontin sisäiseltä liikennealueelta hyvin näkyvään paikkaan tontin osoitenumero, joka on pimeän aikana valaistava.

Katujen kulmassa sijaitsevaan rakennukseen on jokaisen kadun puolelle asennettava kyseiselle kadulle vahvistettu osoitenumero.

Osoitenumero on asetettava:
1) katuun tai muuhun liikenneväylään rajoittuvassa tai sen välittömässä läheisyydessä olevassa rakennuksessa kadulle johtavan portin tai vastaavan kohdalle
sekä
2) muussa tapauksessa tontille johtavan ajoväylän alkupäähän. Milloin tontilla on useita rakennuksia, eivätkä kaikki rakennukset rajoitu katuun tai sen välittömään läheisyyteen, tulee tontille johtavan ajoväylän alkupäähän tarvittaessa asettaa opastaulu. Osoitenumero tulee merkitä opastauluun tai asettaa sen välittömään läheisyyteen. Osoitenumero on lisäksi tarvittaessa kiinnitettävä kuhunkin rakennukseen.

Tontin rakennusten jokainen porrashuone on merkittävä juoksevasti isoin kirjaimin, merkintä on pimeän aikana valaistava. Tontin rakennusten huoneistot on numeroitava A portaan alimmasta kerroksesta jatkuen juoksevasti tontilla olevasta rakennuksesta toisiin rakennuksiin, jollei ole perusteltua syytä muuhun numerointiin. Asuinpientalon huoneistot voidaan merkitä kirjaimin. Kellari- ja ullakkokomerot sekä ulkovarastot on merkittävä samalla numerolla kuin huoneisto, jonka käytössä ne ovat.

Tontille valmistuvien rakennusten osoitemerkinnät tulee olla asennettuna viimeistään käyttöön hyväksyvässä osittaisessa loppukatselmuksessa. Tontin omistajan tai haltijan tulee pitää osoitemerkinnät toimintakuntoisina.

Porrashuoneen sisääntulokerroksessa tulee näkyvällä ja tarvittaessa erikseen valaistavalla paikalla olla huoneistotiedot sisältävä taulu. Huoltomiehen tai talonmiehen sekä isännöitsijän yhteystiedot tulee merkitä porrashuoneeseen näkyvälle paikalle. Huoltomiehen tai talonmiehen yhteystietomerkinnät pitää pystyä lukemaan myös rakennuksen ulkopuolelta.

III Luku
Pihamaa ja tontit

12 § Lohkottavan tontin vähimmäispinta-ala

Asemakaava-alueella AO, AP ja A-kortteleihin tavoiteltaessa 1- tai 2-asuntoisten pientalojen rakentamista ja poikettaessa asemakaavassa osoitetusta ohjeellisesta tonttikoosta on muodostettavien uusien tonttien oltava laajuudeltaan vähintään kuusisataa neliömetriä (600 m²). Muodostettavan tontin tulee olla muodoltaan asemakaavassa osoitettuun tarkoitukseen sopiva sekä rakentamisen teknisten edellytysten toteutumisen on oltava mahdollista. Lohkottavan tontin pinta-alaan ei sisällytetä kirvesvarren ajoreittiä.

13 § Pihamaan rakentaminen

Pihamaata rakennettaessa on huolehdittava siitä, että pihamaasta tulee tontin käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla käyttökelpoinen ja viihtyisä. Pihamaan rakentaminen ja istuttaminen ei saa aiheuttaa näkemäesteitä liikenteelle ja katualueen käyttäjille ja se on myös jatkuvalla ylläpidolla varmistettava.

Pihamaan viherrakentamisessa suositellaan mahdollisuuksien mukaan säilytettävän luonnonmukaisia osia ja istutettavilla alueilla käytettävän paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa monipuolista kasvilajistoa.

Rakennuksen rakentamisen, siihen verrattavan rakentamisen, rakennuksen laajentamisen ja sen kerrosalaan laskettavan tilan lisäämisen yhteydessä on olemassa olevan pihamaan käyttökelpoisuutta ja viihtyisyyttä tarvittaessa parannettava esimerkiksi jäsentämällä olevia autopaikka-alueita, kohentamalla ja lisäämällä istutuksia, vähentämällä liikkumisesteitä tai rakentamalla pihamaan käyttökelpoisuutta parantavia rakennelmia. Pihamaan muutoksissa tulee ottaa huomioon tontin asukkaiden lisäksi rajanaapurit.

Kiinteistölle on varattava lumen varastoinnille riittävästi tilaa siten, ettei pihan käyttöturvallisuus, käytettävyys tai autopaikkojen riittävyys vaarannu. Kiinteistön sisäiset pelastusreitit on pidettävä lumesta vapaina, eikä lunta saa siirtää tie-, katu- tai yleisille alueille

14 § Pihamaan korkeusasema

Pihamaan korkeusaseman on sopeuduttava olemassa olevan ympäristön ja suunniteltuihin katu- ja puistoalueen ja naapurikiinteistöjen korkeusasemiin.

Pihamaan korkeussuhteita ei saa ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa olennaisesti muuttaa siitä, mitä rakennus- tai rakentamisluvan myöntämisen yhteydessä vahvistetut piirustukset osoittavat.

Rakennuksen rakentamisen ja sen laajentamisen yhteydessä pihamaa on suunniteltava ja toteutettava niin, ettei rakentamisella ilman erityistä syytä lisätä hulevesien valumista tontin rajan yli naapurin puolelle.

15 § Tukimuurit ja pengerrykset

Jos pihamaata on tarpeen tasata, se on toteutettava pengertämällä tai tukimuureilla. Pihamaata ei saa ilman erityistä syytä tasata niin, että asuintontin rajalle syntyy 0,5 metriä suurempi korkeusero.

Pengertäminen ja tukimuurin rakentaminen on toteutettava niin, etteivät maa-ainekset eivätkä sade- ja pintavedet valu naapurin puolelle.

16 § Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen

Tontille on rakennettava hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmä, josta vedet on imeytettävä kokonaan tai osittain omalla tontilla, jos maaperäolosuhteet sen sallivat ja jollei siitä aiheudu alueen rakennuksille kosteusvauriovaaraa. Imeyttäminen tontilla edellyttää pohjatutkimusta ja sen perusteella tehtyä pohjarakennesuunnitelmaa.

Ne hulevedet ja perustusten kuivatusvedet, joita ei imeytetä tontilla, on johdettava viivyttämällä kiinteistöjen yhteiseen hulevesijärjestelmään ja jos tämä ei ole mahdollista, niin järjestelmän omistajan suostumuksella yleiseen hulevesijärjestelmään. Viivytys on toteutettava ensisijaisesti painanteina, viivytysaltaina tai vastaavina, ja toissijaisesti maanalaisena viivytysratkaisuna.

Tontin rajoittuessa vesistöön puhtaat hulevedet ja perustusten kuivatusvedet voidaan viivytettyinä johtaa suoraan siihen.

Hulevesien ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta ei saa aiheutua haittaa naapuritontille tai yleiselle alueelle. Vesiä ei saa johtaa naapuritontille tai yleiselle alueelle ilman järjestelmän haltijan suostumusta.

Tonttien väliset rajaojat on säilytettävä osana hulevesijärjestelmää.

Rakennuksen rakentamista ja peruskorjaamista koskevaan rakentamislupahakemukseen on liitettävä selvitys hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta tai olemassa olevasta järjestelmästä, sen riittävyydestä, toimivuudesta ja kunnossapidosta.

Pihamaata rakennettaessa suositellaan käytettävän vettä läpäiseviä pintamateriaaleja, jollei pihan oleskelualueiden käyttötarkoituksesta muuta johdu. Tehtäessä muutoksia pihamaalla on mahdollisuuksien mukaan vähennettävä alueiden vettä läpäisemätöntä pinta-alaa ja lisättävä kasvillisuutta.

Lumi on varastoitava siten, ettei siitä tai sen sulamisvedestä aiheudu vaaraa, tai haittaa naapureille tai kadun käyttäjille.

17 § Tontin liikennejärjestelyt

Tontin ajoneuvoliikenne on suunniteltava ja toteutettava siten, että ajoneuvoliikenteestä ei aiheudu vaaraa.

Tontille tai rakennuspaikalle saa rakentaa yhden ajoneuvoliittymän. Perustellusta syystä voidaan sallia useamman liittymän rakentaminen. Suurin sallittu liittymäleveys asuintonteilla on 5 metriä sekä teollisuus- ja liiketonteilla 8 metriä. Liittymässä katuun tai tiehen sekä tontin/rakennuspaikan sisäisissä järjestelyissä on otettava huomioon liikenneturvallisuus. Asemakaava-alueen ulkopuolella maantielle johtavalle ajoneuvoliittymälle on haettava lupa tienpitoviranomaiselta.

Pelastuslaitoksen nostokalustolla on oltava vapaa pääsy kolmikerroksisen tai sitä korkeamman rakennuksen viereen siten, että sammutus- ja pelastustoimenpiteet ovat mahdollisia. Mikäli nostopaikka on välttämätöntä sijoittaa katu- tai puistoalueelle, tulee katu- ja puistosuunnitelma ottaa huomioon ja nostopaikan sijainnille tulee hakea Kadut ja puistot -palvelualueelta sijoituslupa.
Kolmikerroksisen tai sitä korkeamman rakennuksen ulkoseinään tai pihamaalle on sijoitettava opastaulu~~,~~ josta ilmenee pelastustien, nosto- ja sammutuspaikkojen sijainti.

Asuinkerrostalotonteille tulee toteuttaa vieraspysäköintiin vähintään 1 ap/1500 k-m^2. Lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten tulee varata tontille porraskäytävien läheisyyteen vähintään 1 ap/5000 k-m^2.

Asuinkerrostalotonteilla liikkumisesteisten paikkojen määrä sisältyy perusmitoitukseen. Paikkoja varataan 2 ap / alkava 2500 k-m^2, jonka jälkeen jokaista seuraavaa alkavaa 2500 k-m^2 kohden varataan 1 ap lisää. Paikat sijoitetaan esteettömän kulkuyhteyden päähän porraskäytävästä.

Jos alueen lainvoimaisessa asemakaavassa ei ole määräystä pientalotontilla autopaikkojen vähimmäismäärästä tai jos alueella ei ole asemakaavaa, on asuntoa kohti rakennettava vähintään 2 autopaikkaa.

Tontilta on varattava riittävästi tilaa polkupyörien asianmukaista säilyttämistä varten. Asuinkerrostalotontilla polkupyörien säilytystilaa on oltava vähintään 1 paikka / 30 kerrosneliömetriä. Paikoista vähintään puolet on sijoitettava pihatasossa olevaan ulkoiluvälinevarastoon. Yksityisten ja julkisten lähipalveluiden, työ-, kokoontumis- ja liiketilojen yhteydessä polkupyöräpaikat on sijoitettava yleensä pääsisäänkäyntien läheisyyteen, ja niiltä on oltava sujuva yhteys liikenneväylille. Ulkotiloihin tulevissa pyöräpaikoissa on oltava runkolukitusmahdollisuus ja sisätiloihin tulevissa paikoista puolet on toteutettava runkolukittavina.

18 §-Aidan rakentaminen kadun vastaiselle rajalle

Rakennuksen rakentamisen yhteydessä tontin kadun vastainen raja on erotettava istutuksin tai rajalle on istutettava pensasaita tai rakennettava aita, jollei asemakaava muuta määrää tai jollei perustellusta syystä muuta johdu. Aidan sijoittamisessa ja korkeudessa on huomioitava kadun näkemäalueet. Pensasaita tai rakennettava aita perustuksineen on sijoitettava kokonaan tontin puolelle kadun, puiston tai muun yleisen alueen rajalla.

19 § Tontin rannan rakentaminen

Tonttiin kuuluvaa rannan luonnollista rantaviivaa ei saa vähäistä enempää muuttaa rantaa täyttämällä, kaivamalla tai muulla vastaavalla tavalla vastoin asemakaavaa tai muuta yleisen alueen suunnitelmaa ilman rakennusvalvontaviranomaisen ja tarvittaessa Lupa- ja valvontaviraston lupaa.

20 §-Vapautukset rakentamisluvan hakemisesta kaikilla tonteilla

Rakentamislain 42 §:n 2 momentissa tarkoitettuina vaikutuksiltaan vähäisinä pidetään seuraavat ehdot täyttäviä rakentamiskohteita, jotka vapautetaan luvanvaraisuudesta.
Vapautukset eivät koske pihapiirejä tai korttelikokonaisuuksia, jotka on suojeltu asemakaavassa. Vapautukset eivät myöskään koske lailla tai asetuksella suojeltuja rakennuksia, pihapiirejä tai muutoin inventoinneissa merkittäviksi todettuja rakennusperintökohteita, pihapiirejä tai korttelikokonaisuuksia. Kohtien 1 ja 2 vapautukset eivät ole voimassa tontilla, jolla on voimassa rakennuskielto.

Rakennusten muutoksia koskevat vapautukset

1. rakennuksen julkisivun ja katon värin muuttaminen, muun katon kuin kasvillisuuskaton materiaalin muuttaminen sekä asuinpientalon julkisivumateriaalin muuttaminen.
2. rakennuksen julkisivussa olevien yksittäisten aukkojen sulkeminen ja uusien aukkojen aukaiseminen lukuun ottamatta 1. kerroksen liiketilojen ikkunoita sekä palomuuriin tai naapurikiinteistön rajalla olevaan seinään aukaistavia uusia aukkoja
3. rakennuksen puuikkunoiden vaihtaminen puu-alumiini-ikkunoiksi 1980-luvulla tai sen jälkeen rakennetuissa rakennuksissa, kun ikkunajakoa ei muuteta. Tätä aikaisemmin rakennetuissa rakennuksissa rakennusvalvonta arvioi tapauskohtaisesti toimenpiteen vähäisyyden tai luvanvaraisuuden tarpeen.
4. rakennuksen ikkunoiden ja ovien sivulta auki olevat markiisit
5. terassin ja parvekkeen lasittaminen kirkasta lasia käyttäen, kun vähintään 30 % ulkoilmaan rajoittuvasta osasta on avattavissa, terassit ja parvekkeet on osastoitu palomääräysten edellyttämällä tavalla
6. aurinkopaneelien tai -keräinten sijoittaminen rakennuksen tai rakennelman katolle edellyttäen, ettei niistä aiheudu vaaraa tai häiriötä lentoliikenteelle,
7. ilmalämpöpumpun tai ilmavesilämpöpumpun sijoittaminen pientaloon tai siihen liittyvään talousrakennukseen. Muissa rakennuksissa vapauttaminen edellyttää julkisivuun sopeutettua kotelointia, silloin kun laite näkyy katu- tai muulle julkiselle alueelle.

Mainoslaitteita koskevat vapautukset

Mikäli mainoslaite aiheuttaa vähäistä merkittävämpää vaikutusta kaupunkikuvaan, se edellyttää rakennusvalvonnan luvan.

Liike- ja toimistorakennuksiin sekä useita liikehuoneistoja käsittäviin rakennuksiin suositellaan laadittavaksi mainoslaitteiden yleissuunnitelma, jonka vahvistamisen jälkeen ei yksittäisille laitteille tarvita erillistä julkisivumuutoslupaa.

Seuraavat mainoslaitteet eivät edellytä rakennusvalvonnan lupaa:

8. rakennuksen 1. kerroksen liikehuoneiston irtokirjainmainoslaite, joka on korkeudeltaan enintään 400 mm ja joka sijaitsee välittömästi liikehuoneiston näyteikkunan yläpuolella
9. rakennuksen 1. kerroksen julkisivun pintaan kiinnitettävä mainoskilpi, joka on kooltaan enintään 400 mm x 600 mm

Pihamaalle rakentamista koskevat vapautukset

10. aurinkopaneelien tai -keräinten sijoittaminen vähäisesti pihamaalle edellyttäen, ettei niistä aiheudu vaaraa tai häiriötä lentoliikenteelle
11. ilmalämpöpumpun tai ilmavesilämpöpumpun sijoittaminen pihamaalle pientalotonteilla aina ja muilla tonteilla siten, että laite on koteloitu kohteen arkkitehtuuriin sopeutuvalla tavalla tai se ei näy katu- tai muulle julkiselle alueelle.
12. kadun, puiston tai muun vastaavan yleisen alueen vastaisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on katua vasten enintään 1,2 metriä korkea ja puistoa ja muita alueita vasten enintään 1,6 metriä korkea, ja kun kadut ja puistot -palvelualue hyväksyy niiden rakentamisen, ja aidan materiaali, muoto ja värisävy ovat alueelle ominaisia ja soveltuvat kaupunkikuvaan. Aita ja tukimuuri perustuksineen on rakennettava kokonaan tontin puolelle ja ne on pystyttävä huoltamaan tontin puolelta.
13. asuintonttien välisen aidan tai tukimuurin rakentaminen, kun aita tukimuureineen on enintään 1,6 metriä korkea ja tukimuuri enintään 0,5 metriä korkea, ja aidan materiaali, muoto ja värisävy ovat alueelle ominaisia ja soveltuvat kaupunkikuvaan, ja kun naapuritontin omistaja tai haltija antaa suostumuksensa niiden rakentamiselle. Lähtökohtaisesti aita ja tukimuuri perustuksineen on rakennettava kokonaan aidan

tai tukimuurin rakentajan tontin puolelle, ja ne on pystyttävä huoltamaan kyseisen tontin puolelta. Naapureiden yhteisellä sopimuksella aidan tai tukimuurin sijainnista voidaan päättää myös toisin.

14. teollisuus-, liike- ja varastotontin välisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on enintään 2,5 metriä, ja aidan materiaali, muoto ja värisävy ovat alueelle ominaisia ja soveltuvat kaupunkikuvaan. Aita ja tukimuuri perustuksineen on rakennettava kokonaan tontin puolelle. Naapureiden yhteisellä kirjallisella sopimuksella aidan tai tukimuurin sijainnista voidaan päättää myös toisin.
15. tontin tavanomaisten sisäisten aitojen ja tukimuurien rakentaminen.
16. Tulisijallinen vesiallas (kylpypalju, poreallas tai pihauima-allas) tai kiinteä grillauspaikka, kun sijoittaminen tapahtuu rakennusjärjestyksessä ja asemakaavassa määrättyjä sijoittamisedellytyksiä noudattaen.
17. Kattamattoman enintään 50 cm korkean rakenteellisen terassin rakentaminen vähintään 2,5 metrin etäisyydelle tontin rajasta. Mikäli terassi on osittain tai kokonaan katettu, katetun osan etäisyys tontin rajoista tulee olla vähintään 4 metriä.

Muut vapautukset tonteilla ja asemakaava-alueilla

18. muistomerkin pystyttäminen
19. kattamattoman enintään 50 cm korkean julkiseen tai kaupalliseen käyttöön tarkoitetun ulkotarjoilualueen rakentaminen, kun se on kooltaan korkeintaan 50 neliömetriä. Ulkotarjoilualueen on sovelluttava ympäristöönsä eikä se saa aiheuttaa vähäistä suurempaa haittaa ympäristölle.
20. uuden savupiipun ja tulisijan asentaminen asuinrakennuksessa olevan tilalle. Talousrakennukseen rakennettavan tulisijan ja savuhormin rakentaminen, kun savuhormi sijaitsee vähintään 4 metrin etäisyydellä toisen räystäistä ja 4 metrin etäisyydellä naapurin rajasta.
21. Pohja-alaltaan enintään 10 m^2 sisätilaa sisältävät rakennelmat, joiden yhteen laskettu pinta-ala rakennuspaikalla tai tontilla on enintään 20 m^2, kun sijoittaminen tapahtuu rakennusjärjestyksessä ja asemakaavassa määrättyjä sijoittamisedellytyksiä noudattaen.
22. Pohja-alaltaan enintään 10 m^2 puistomuuntamo tai akkukontti, joiden yhteen laskettu pinta-ala rakennuspaikalla tai tontilla on enintään 20 m^2, ja kun sijoittaminen tapahtuu rakennusjärjestyksessä ja asemakaavassa määrättyjä sijoittamisedellytyksiä noudattaen. Yli 10 m^2 mutta alle 30 m^2 rakennelmaksi tulkittavan puistomuuntamon tai akkukontin rakentamisluvan tarve arvioidaan tapauskohtaisesti harkiten.

Vaikka toimenpiteen toteuttaminen ei vaadi lupaa, on rakentamisessa noudatettava lainvoimaisen asemakaavan määräyksiä ja kyseiseen rakentamiseen liittyviä säännöksiä. On otettava myös huomioon toimenpiteen soveltuminen rakennukseen ja ympäristöön, asemakaavan suojelumääräykset, paloturvallisuus sekä vaikutukset naapurikiinteistön rakentamiseen ja käyttämiseen.

Rakentamiseen ryhtyvällä ja pääsuunnittelijalla on velvollisuus selvittää, onko suunnittelualueella mahdollisesti inventoimattomia muinaisjäännöksiä, jotta niitä ei vaarannettaisi. Jos työmaan aikana esiintyy muinaisjäännöksiä tai niitä koskevia epäilyjä, työt on välittömästi siltä osin keskeytettävä ja otettava yhteys museoviranomaiseen.

21 §

Rajamerkkien, kiintopisteiden ja viranomaisten, laitosten, energia- ja puhelinyhtiöiden asettamien merkkien rakennusaikainen poistaminen tai merkkien turmeltuminen rakennustyössä

Jos rakennustyön yhteydessä tontilla tai muulla rakennuspaikalla joudutaan poistamaan kiintopisteitä, on asiasta ilmoitettava maanomistajalle ja kaupungingeodeetille.
Jos rajamerkki häviää tai liikkuu, se voidaan sijoittaa paikalleen vain asianomaisen viranomaisen suorittamassa mittaustoimituksessa. Palopostien, johtojen ja niihin kuuluvien laitteiden sijaintia osoittavien merkkien poistamiseen on saatava *toimivaltaisen* viranomaisen, laitoksen tai yhtiön suostumus.

IV LUKU
Erityiset määräykset pientalon rakentamisesta

22 § Rakennetun ympäristön kunnossapito

Rakennus ympäristöineen on pidettävä jatkuvasti siistissä kunnossa. Tämän toteamiseksi rakennusvalvontaviranomainen voi tarvittaessa järjestää kaupunginosa- tai aluekohtaisia tarkastuksia, joiden yhteydessä havaitut puutteet kirjataan ja ryhdytään asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Autojen, asuntovaunujen, veneiden, työkoneiden tai vastaavien säilytys tontilla on toteutettava niin, ettei säilytyksestä ole haittaa naapureille ja ettei säilytys rumenna ympäristöä tai katunäkymää.

Jos kysymyksessä on kaavassa suojeltu tai muutoin arvokkaaksi arvioitu alue, on ennen kaupunkikuvaan vaikuttavien toimenpiteiden toteuttamista oltava hyvissä ajoin yhteydessä rakennusvalvontaviranomaiseen.

V LUKU
Erityiset määräykset rakentamisesta asemakaava-alueen ulkopuolella

23 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset

Sen lisäksi, mitä rakennuspaikalle asetettavista vähimmäisvaatimuksista on säädetty rakentamislain 45 §, asemakaavoitetun alueen ulkopuolella rakennuspaikan vähimmäiskoko määrittyy voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti:
- asuinalueella (A) vähintään 1000 m^2,
- kyläalueella (AT) ja pientalovaltaisella asuntoalueella (AP) vähintään 2000 m^2,
- maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M) ja maatalousvaltaisella alueella (MT) vähintään yksi (1) hehtaari,
- muilla alueilla vähintään kaksi (2) hehtaaria.

Käytettäessä rakennuspaikkaa hevostalliksi tai lantalaksi on tilan tai useiden tilojen muodostaman toiminnallisen kokonaisuuden oltava pinta-alaltaan vähintään kaksi hehtaaria.
Mikäli rakennuspaikalle rakennetaan hevostalli tai muu vastaava eläinsuojarakennus, rakennuspaikalta tulee voida osoittaa riittävät ulkotarha- ja laidunalueet, jotka tulee sijoittaa riittävän etäälle kiinteistön omasta ja naapureiden talousvesikaivoista. Muun kuin maatilan eläinsuojan kerrosala saa olla enintään 100 m^2.

Muun kuin elinkeinon harjoittamiseen käytettävän enintään 100 k-m^2 suuruisen hevostallin (2–3 hevosta tai ponia), kanalan, lampolan tai muun vastaavan eläinsuojan saa rakentaa vähintään kahden hehtaarin suuruiselle rakennuspaikalle. Useamman hevosen tai ponin ammattimaiseen tallitoimintaan liittyvästä rakentamisesta päätetään tapauskohtaisesti.

Eläinsuojan, maneesin, lantalan ja ulkotarhan vähimmäisetäisyyden naapurikiinteistön rajaan tulee olla vähintään 100 metriä, kun rajan tuntumassa on asutusta, päiväkoti, koulu tai muita häiriintyviä kohteita. Uutta tallia tai muuta eläinsuojaa ei saa ilman naapurin suostumusta rakentaa 100 metriä lähemmäksi naapurin rajaa. Lantala suositellaan katettavan aina kiinteällä katteella.

Sama rajoitus koskee tuotantoeläinten jaloittelu- ja ulkotarhoja. Ulkoilualueet tulee muutoinkin rakentaa asianmukaisesti.

Vanhoja eläinsuojia laajennettaessa laajentamisen tulee tapahtua häiriintyvästä kohteesta poispäin, mikäli se on teknisesti mahdollista toteuttaa kohtuullisin kustannuksin.

Rakennuspaikan on sijaittava, mikäli mahdollista, olemassa olevan asutuksen tai tilakeskuksen yhteydessä ja olemassa olevan kulkuyhteyden varrella.

Rakennuspaikalla tulee rakennukset, lukuun ottamatta välttämättömiä maa- ja metsätalouden sekä hevostalouden harjoittamiseen tarvittavia talousrakennuksia, sijoittaa puuston suojaan pellon ja metsän reunaan sekä metsäsaarekkeisiin.

24 § Rakennusten koko ja käyttötarkoitus

Asuin- ja talousrakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 10 % rakennuspaikan pinta-alasta ja kuitenkin enintään 500 m^2. Talousrakennusten on oltava massoittelultaan ja pinta-alaltaan alisteisia asuinrakennukseen verraten. Edellä olevat määräykset eivät koske maatalouden harjoittamiseen tarvittavien talousrakennuksien rakentamista.

Ennen rakentamisluvan myöntämistä voidaan pyytää maaseutuelinkeinoviranomaiselta lausunto tai muu selvitys tilalla harjoitettavasta maa- ja metsätaloudesta.

25 § Rakennuksen etäisyys rantaviivasta

Rakennuksen etäisyys rantaviivasta ja sijainti rakennuspaikalla on oltava sellainen, että maiseman luonnonmukaisuus säilyy. Ranta-alueelle on jätettävä keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta vähintään 20 metrin suojavyöhyke, jossa kasvillisuus on säilytettävä, eikä tälle suojavyöhykkeelle saa sijoittaa rakentamista. Ranta-alueelle rakennettaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota jätevesien ja hulevesien asianmukaiseen käsittelyyn.

26 § Rakennuksen korkeusasema ranta-alueella

Vesistöjen ja pienvesien tuntumaan rakennettaessa on otettava huomioon alin rakentamiskorkeus, jonka alapuolelle ei tule sijoittaa kastuessaan vaurioituvia tai vahinkoa aiheuttavia rakenteita. Lähtökohtaisesti rakentamiskorkeus on vähintään HW1/100a +1 m (keskimäärin kerran 100 vuodessa toistuva tulvakorkeus + 1 m). Rakennushankkeeseen ryhtyvän on selvitettävä kyseinen tulvakorkeus. Suunnittelussa on otettava huomioon mahdollisen tulvan vaikutukset kulkuväyliin, yhdyskuntatekniikan järjestelmien toimintaan ja muihin asumisen kannalta olennaisiin toimintoihin.

Rakennettaessa ranta-alueella on rakennushankkeeseen ryhtyvän otettava huomioon vedenpinnan korkeusvaihtelut riittävän suurella varmuudella. Tulva-alueelle rakentamista tulee lähtökohtaisesti välttää tai tulvariskien hallinnasta tulee varmistua riittävin toimenpitein.

27 §-Suunnittelutarvealue

Koko Vantaan kaupungin asemakaavoittamaton alue on alueidenkäyttölain 16 §:n mukaista suunnittelutarvealuetta.

28 §-Rakennuspaikan rinnastaminen tonttiin

Rakennuspaikan osalta noudatetaan soveltuvin osin, mitä rakennusjärjestyksessä on määrätty tontista.

VI luku
Rakennuksen elinkaari

29 § Rakennuksen käyttöikä

Rakennuksen suunnittelun lähtökohtana on rakennukselle määriteltävä käyttöikä, jonka on oltava rakennuksen tarkoitukseen nähden riittävän pitkä.

Rakennukset on suunniteltava rakennustyypistä riippumatta muunneltaviksi (RakL 39 §). Muunneltavuudella tarkoitetaan mm. käyttötarkoituksen, rakenteiden, tilojen ja talotekniikan muuntojoustavuutta. Rakennukset on suunniteltava helposti korjattaviksi.

Uudisrakennuksessa tai siihen verrattavassa muutoshankkeessa asuin- ja liike- ja toimistokerrostalorakennusten ensimmäisen tai maantasossa sijaitsevan kerroksen (kivijalkakerros), joka avautuu kadun tai muun yleisen alueen suuntaan tulee:

- korostaa arkkitehtuurin keinoin ja toteuttaa korkeatasoisesti,
- olla kerroskorkeudeltaan vähintään 4 m korkea,
- avautua sekä visuaalisesti että toiminnallisesti ulkotilaan ikkunoin ja ovin,
- toteuttaa muuntojoustavin ratkaisuin sekä mahdollistaa kivijalkaliiketilojen sijoittamisen. Liiketilojen lisäksi kivijalkaan voidaan sijoittaa myös yhteiskäyttöisiä tiloja, porrashuoneiden aulatiloja sekä osin ulkoiluväline- ja lastenvaunuvarastoja
- kaupunkikeskustoissa, keskeisten joukkoliikennereittien varsilla sekä pää- ja kokoojakatujen varsilla keskeisillä paikoilla tulee olla näyteikkunallisia tiloja, joista vähintään yksi rakennuksen tiloista tulee varustaa rasvanerottelukaivoin ja ravintolatoiminnan mahdollistavin ilmanvaihtoratkaisuin. Em. alueilla kivijalkakerroksen kerroskorkeuden tulee olla vähintään 5 m
- osa rakennuksen kivijalkaliiketiloista tulee olla koko rakennusrungon syvyisiä
- Tilojen lattiakoroissa tulee huomioida kadun korkeusasemat sisäänkäyntien järjestämiseksi.
- Kulku tiloihin tulee järjestää ensisijaisesti kadun tai yleisten alueiden puolelta ja huoltoyhteydet tontin puolelta

Voimassa ellei rakennuksen tai sen ympäristön kulttuurihistoriallisista tai keskeisistä kaupunkikuvallisista arvoista muuta johdu. Kivijalkakerroksen lähtökohdat ja periaatteet tulee selvittää ennen suunnittelun aloittamista.

30 §-Tontin luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottaminen rakentamisessa

Tontin käyttö ja rakentaminen on suunniteltava siten, että paikan kasvillisuus, pinnanmuodot sekä erityiset luonnon- ja kulttuuriarvot säilyvät.

Rakennustyön yhteydessä vaurioitunut tai muuten ympäristöä rumentava osa pihamaasta on istutuksin ja alueen käyttöön liittyvin järjestelyin saatettava kokonaisuuteen sopivaan asuun.

31 § Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla

Asemakaavoitetulla alueella puiden kaataminen ilman maisematyölupaa on sallittua, mikäli toimenpiteen maisemaa muuttavat vaikutukset ovat vähäisiä sekä kaikki seuraavat ehdot 1. – 5. täyttyvät:

1. Kaadettavia puita on enintään viisi ja tontille jää riittävä määrä puita vielä kaatamisen jälkeen tontin ominaispiirteet huomioon ottaen.
2. Asemakaavassa ei ole kyseisiä puita koskevia suojelu-, lukumäärä- tai muita määräyksiä eikä määräyksiä ympäristön säilyttämisestä.
3. Puita ei ole merkitty Vantaan arvopuu- tai katupuurekisteriin.
4. Lintujen pesimäaika ja luonnonsuojelulain vaatimukset tulevat huomioiduksi.
5. Tontin rajalla kasvavien puiden kaatamiselle on saatu naapurin suostumus.

Vaaraa aiheuttavan huonokuntoisen tai kaatumisvaarassa olevan puun saa kaataa ilman maisematyölupaa. Puun vaarallisuus on tarvittaessa pystyttävä osoittamaan jälkeenpäin.

Rakentamis- tai maisematyöluvan alaiselta tontilta saa kaataa vain ne puut, joihin lupapäätöksessä on myönnetty lupa.

Rakentamisluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa säilytettäväksi merkityt puut ja tontin luonnontilaiset osat on suojattava työmaa-aikana huolellisesti. Rakennusvalvontaviranomainen voi edellyttää lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä tai rakennustyötä valvottaessa, että rakennushankkeeseen ryhtyvä laatii tarvittavan suojaussuunnitelman.

Mikäli rakentamisluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa myönnetään lupa puiden kaatamiseen, voidaan luvassa tarvittaessa määrätä puiden lisäistutuksesta. Mikäli puita on kaadettu ilman lupaa ja siten, että puiden kaatamisen maisemaa muuttavat vaikutukset ovat vähäistä suurempia, on tontille istutettava tarpeellinen määrä isokokoisia puita.

Rakennusvalvontaviranomainen määrää tarvittaessa puiden istuttamisesta.

32 § Vihertehokkuus

Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakentamislupahakemuksen yhteydessä vihertehokkuuslaskelmalla ja sen perustana olevalla piha- ja istutussuunnitelmalla.

Ellei asemakaavassa muuta määrätä, vihertehokkuuden tavoitetason täyttymisen velvoite koskee uudisrakentamista tai merkittävää lisärakentamista. Merkittävänä lisärakentamisena rakennetuilla rakennuspaikoilla pidetään kattopinta-alaltaan (vaakasuora projektio) tontin pinta-alan yli 10 % peittävää laajennusta, lisärakennusta tai -katosta tai edellä mainittujen yhdistelmää. Kasvillisuuskattoa käytettäessä merkittävän lisärakentamisen kattopinta-alan rajana on 20 %.

Omakotitalojen ja paritalojen laajennuksessa tai täydennysrakentamisena toteutettavassa talousrakennuksessa tai siihen rinnastuvassa rakennuskohteessa vihertehokkuuden rakennusjärjestyksen mukaista velvoitetta ei sovelleta.

Vihertehokkuudella tarkoitetaan kasvillisuuden peittämän ja muun sadevettä läpäisevän pinnan määrää suhteessa tarkasteltavan alueen pinta-alaan. Jos asemakaavassa ei muuta määrätä, vihertehokkuuden tavoitetasojen tulee täyttyä seuraavasti:

Asuinkerrostaloalueet 0,9
Omakotitaloalueet 1,2
Muut pientaloalueet 1,0
Palvelujen ja toimistorakentamisen alueet 0,8
Kaupan- ja liikerakentamisen alueet 0,7
Teollisuustoimintojen ja logistiikan alueet 0,6

Vihertehokkuuden tavoitetason lisäksi tulee hulevesien osalta täyttyä Vantaan vihertehokkuuslaskurin taulukon hulevesien viivytystarve.

33 § Materiaalivalinnat

Rakentamisessa on käytettävä materiaaleja, joiden kestävyydestä, huollettavuudesta, korjattavuudesta ja käytöstä poistamisesta on pitkä kokemus tai luotettavaa tietoa.

Rakentamisessa voidaan käyttää muusta rakennuksesta käytettyjä rakennusosia, mikäli näiden rakennusosien kelpoisuus rakentamisessa on osoitettu.

Koerakentamisessa voidaan käyttää rakennushankkeeseen ryhtyvän vastuulla muitakin materiaaleja edellyttäen, että niiden käyttäytymistä seurataan asiantuntijan laatimalla mittaus-, tarkkailu- ja raportointiohjelmalla.

34 §-Rakennuksen kunnossapito ja korjaaminen

Rakennusta on hoidettava ja pidettävä kunnossa, eikä sitä saa päästää rapistumaan korjauskelvottomaksi. Rakennuksen korjaamisessa on otettava huomioon sen ominaispiirteet eikä korjaaminen saa harkitsemattomasti johtaa tyylillisesti alkuperäisestä rakennuksesta poikkeavaan lopputulokseen.

Kaavassa tai rakennussuojelulain nojalla suojeltua rakennusta tai sen ympäristöä ei saa muuttaa tai käyttää niin, että rakennuksen kaupunkikuvallinen tai historiallinen arvo vähenee. Suojellun tai muutoin inventoinneissa merkittäviksi todettuja rakennuksia, rakennusperintökohteita, pihapiirejä tai korttelikokonaisuuksia koskevasta rakennuksen muutoshankkeesta ja kohteen kulttuurihistoriallisesta arvosta on riittävän ajoissa pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

Kun rakennus on asemakaavassa suojeltu ja siinä on määrätty, että rakennuksen julkisivun tyyliä ei saa muuttaa, tyylin muuttamiseksi katsotaan, ellei erityisistä syistä muuta johdu, rakennuksen julkisivun, katon, ovien ja ikkunapuitteiden ja -karmien materiaalin, värityksen sekä ikkunajaon muuttaminen. Erityisiä syitä harkittaessa voidaan ottaa huomioon korjaustavan toimivuus pitkällä aikavälillä sekä korjausmateriaalien kestoikä, huoltotarve ja energiataloudellisuus.

Kun suojelu koskee rakennuksen sisätiloja, katsotaan vastaavasti tyylin muuttamiseksi sisäkaton, seinien, lattian, listojen, helojen ja valaisinten sekä kiinteiden kalusteiden muuttaminen.

Mitä 29–33 §:ssä on määrätty rakennuksen rakentamisesta, noudatetaan soveltuvin osin myös korjausrakentamisessa. Korjausrakentamista suunniteltaessa on selvitettävä rakennuksen rakenteiden mahdollinen saastuneisuus.

Töhryt rakennuksen julkisivuista on poistettava niin pian kuin se on mahdollista.

35 § Rakennuksen tai sen osan purkaminen

Rakennusvalvontaviranomainen voi erityisestä syystä rakennuksen purkamisen sisältävää rakentamislupahakemusta tai erillistä purkamislupahakemusta käsitellessään edellyttää, että hakija toimittaa selvityksen rakennuksen ja sen sisätilan historiallisesta tai rakennustaiteellisesta arvosta.

Rakennusvalvontaviranomainen voi lupapäätöksessä edellyttää, että ennen purkamistyön aloittamista on laadittava purkamissuunnitelma.

Purkamisesta ei saa aiheutua haitallisia melu-, pöly-, tärinä- tai muita vastaavia vaikutuksia ympäristölle.

Jos uuden rakennuksen rakentamista ei aloiteta välittömästi rakennuksen tai sen osan purkamisen jälkeen, tontti on viivytyksettä siistittävä purkamisen jäljiltä ja mahdollisesti vaurioitunut katu-, puisto- ja muu yleinen alue on viivytyksettä korjattava.

Tarvittaessa rakennusvalvonta voi edellyttää alueesta laadittavaa maisemointisuunnitelmaa.

VII LUKU
Julkinen kaupunkitila

36 §-Julkisen kaupunkitilan määritelmä

Julkisella kaupunkitilalla tarkoitetaan tilaa, joka on asemakaavassa määritelty katu-, katuaukio-, tori-, puisto-, virkistys- tai liikennealueeksi tai joka on asemakaava-alueen ulkopuolella edellä mainitussa käytössä. Tässä luvussa tarkoitetun julkisen kaupunkitilan rakentamisesta, käytöstä ja suunnittelusta vastaavat Vantaan kaupungin kaupunkirakenne ja ympäristö sekä kadut ja puistot -palvelualue.

37 § Kadut, torit ja muut vastaavat liikennealueet

Katujen, torien ja muiden vastaavien liikennealueiden päällystemateriaalit ja muut rakenteet on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan ja ominaispiirteisiin sopiviksi ja esteettömiksi.

Kun katu päällystetään uudelleen, ei kadun pinnan korkeutta saa ilman erityistä syytä muuttaa niin, että kadun varrella olevat tontit jäävät katuun nähden olennaisesti alemmaksi tai ylemmäksi kuin mitä ne olivat ennen kadun uudelleen päällystämistä.

38 §-Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet

Julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien koko, rakenne ja ulkoasu on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan sopivaksi ja siten, etteivät ne muodosta estettä liikkumiselle tai toimimiselle.

Jakokaapit ja muut vastaavat tekniset laitteet on asuinkerrostaloalueilla sijoitettava rakennuksiin. Jollei näin voida menetellä ilman kohtuuttomia vaikeuksia, ne voidaan sijoittaa katu- tai muulle yleiselle alueelle. Laitteiden sijoittamisesta katu- tai muulle yleiselle alueelle on sovittava Kadut ja puistot --palvelualueen kanssa tehtävässä sijoitussopimuksessa.

Laitteen omistajan on pidettävä laite jatkuvasti kunnossa ja ulkonäkö siistinä.

39 §-Puistot ja muut vastaavat virkistysalueet

Puistoihin ja muille vastaaville virkistysalueille rakennettavien rakennusten, rakennelmien, laitosten ja muiden rakenteiden sekä puistokäytävien pinnoitteiden on sovelluttava kunkin puiston tai muun vastaavan virkistysalueen luonteeseen.

Rakennelmien, laitosten ja rakenteiden on oltava tarkoitukseensa käyttökelpoisia, turvallisia ja kestäviä.

40 §-Julkisen kaupunkitilan rannat ja laiturit

Julkiseen kaupunkitilaan sisältyvän rannan rantaviivaa ei saa vähäistä enempää muuttaa rantaa täyttämällä, kaivamalla tai muulla vastaavalla tavalla vastoin asemakaavaa tai muuta yleisen alueen suunnitelmaa ilman rakennusvalvontaviranomaisen ja tarvittaessa-Lupa- ja valvontaviraston lupaa.

41 § Mastojen rakentaminen

Mastot ja vastaavat tekniset pylväät on sijoitettava niin, etteivät ne riko tarpeettomasti maisemaa eivätkä aiheuta haittaa naapureille tai kaupunkikuvalle.

42 § Julkisen kaupunkitilan valaistus

Julkisen kaupunkitilan valaistusjärjestelyissä on noudatettava soveltuvin osin mitä tonttien valaistuksesta on 10 §:ssä määrätty.

VIII LUKU
Työmaat

43 § Työmaan perustaminen ja hoitaminen

Työmaa on, ottaen erityisesti huomioon jalankulku ja muun liikenteen sujuvuus, erotettava ympäristöstään turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti, tarvittaessa aitaamalla. Työmaa-aidan koon, rakenteen, materiaalin ja värin on sovelluttava ympäristöön ja erotuttava riittävästi ympäristöstään erilaisissa ja vaihtelevissa olosuhteissa myös pimeään aikaan.

Työmaa on pidettävä hyvässä ja siistissä järjestyksessä. Työmaata on hoidettava niin, ettei siitä aiheudu henkilö- tai omaisuusvahinkoja, liikenne- tai muita häiriöitä eikä roskaantumista tai kohtuutonta melu-, pöly- ja tärinä- eikä muutakaan haittaa ympäristölle.

Mikäli työmaa keskeytyy, on rakennushankkeeseen ryhtyneen huolehdittava riittävistä väliaikaisista suojauksista sekä niiden ylläpidosta ja valvonnasta.

Työmaalla rakennusmateriaalit on säilytettävä suojattuina valmistajan ohjeiden edellyttämällä tavalla. Työkoneiden poltto- ja voitelunesteiden ja muiden aineiden varastointi työmaalla on järjestettävä siten, ettei vaarallisia tai haitallisia aineita joudu maaperään.

Työmaavesien syntyä on ehkäistävä. Työmaavesisuunnitelma on tarvittaessa laadittava kaupungin ohjeiden mukaan.

Työmaalta ei saa laskea suoraan vesistöön, viemäriin tai ojaan runsaasti kiintoainetta tai lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä.

Likaiset työmaavedet on puhdistettava ennen niiden johtamista tontilta.

44 § Katu- tai muun yleisen alueen käyttäminen

Katujen ja puistojen palvelualue myöntää asemakaavoitettujen katujen ja muiden yleisten alueiden työ- ja käyttöluvat.

Käyttöoikeuden hakijan on sisällytettävä hakemukseen tarpeelliset suunnitelmat työmaan aitaamisesta, jätehuollon, ajoneuvo- ja jalankulkuliikenteen järjestämisestä sekä melu-, pöly- ja muiden haittojen rajoittamisesta.

Perustellusta syystä kadut ja puistot -palvelualue tai kiinteistöt ja tilat -palvelualue voi peruuttaa käyttöoikeuden, rajoittaa käyttöoikeutta tai muuttaa käyttöoikeuden ehtoja. Käyttöoikeuden hakijan on suoritettava kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymän taksan mukainen maksu.

45 § Tilapäiset työmaarakennukset

Työmaata varten voidaan rakennettavalle tontille taikka siihen välittömästi liittyvälle katu tai muulle alueelle, jolle kiinteistön omistaja, kaupungin omistamien kiinteistöjen osalta kadut ja puistot -palvelualue tai kiinteistöt ja tilat -palvelualue on 44 §:n nojalla myöntänyt käyttöoikeuden, sijoittaa tarvittavia väliaikaisia työmaarakennuksia.

46 § Kaivutyöt

Kaivutöitä, kairaamista tai louhimista tehdessä on huomioitava luonnonsuojelu-, muinaismuistolain tai asemakaavan nojalla suojellut kohteet. Kaivutyössä pitää varoa vahingoittamasta maanalaisia rakenteita, kuten kaapeleita, johtoja tai putkia. Maanlaisten rakenteiden selvittämiseksi tulee hakea johtotietojen sijaintiselvitystä.

Pohjavesialueella tehtävässä työssä on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden pilaantumisen estämiseen. Maata kaivettaessa on pohjaveden ylimmän pinnan ja maanpinnan välille jäätävä riittävä suojakerros. Täyttöjä tehtäessä on täyttöaineisten oltava laadultaan puhtaita täyttöön soveltuvia kiviperäisiä maa-aineksia.

Lisäksi kaupungin hallitsemalla katu-, puisto- tai muulla yleisellä alueella:
Ennen kaivutöitä, kairaamista tai louhimista on haettava kaivulupaa kadut- ja puistot palvelualueelta. Kaivulupahakemus käynnistää automaattisesti maanlaisten johtojen sijaintiselvityksen.

47 § Työmaataulu

Rakennustyömaalle, joka vaikuttaa olennaisesti ympäristöön, on pystytettävä riittävän ajoissa ennen työn aloittamista työmaataulu tai sijoitettava muu tiedotus, josta ilmenevät ainakin työn kohde, rakennushankkeeseen ryhtyvän ja työmaan vastaavan työnjohtajan yhteystiedot sekä kohteen aloittamis- ja arvioitu valmistumisajankohta.

48 § Työmaan jätehuolto

Työmaan jätehuollon on oltava suunnitelmallista. Työmaalla on oltava työmaan kokoon suhteutetut, riittävät tilat jätehuollon järjestämiseen.

49 § Työmaan purkaminen ja siistiminen

Rakennustyön valmistumisen jälkeen väliaikaiset ~~tilapäiset~~ työmaarakennukset, työmaa-aidat ja vastaavat työmaarakenteet on viipymättä poistettava ja työmaa-alue siistittävä. Vaurioitunut katu-, puisto- tai muu yleinen alue on viivytyksettä pantava kuntoon.

IX LUKU
Ympäristön- ja terveydensuojelu

50 § Tonttien jätehuolto

Rakentamislupahakemuksessa on osoitettava tontille rakennettavien rakennusten kokoon ja käyttöön suhteutetut riittävät tilat jätteiden keräämistä ja lajittelua sekä jätehuollon muuta järjestämistä varten.

Jos jätteiden keräysvälineet sijoitetaan tontin pihamaalle, siten että ne häiritsevästi näkyvät ympäristöönsä, niiden suojaksi on rakennettava jätesuoja, -katos tai -aitaus tai ne on maisemoitava istutuksin.

51 § Alueelliset jätteiden keräilypisteet

Julkiseen kaupunkitilaan voidaan sijoittaa alueellisia jätteiden keräilypisteitä. Keräilypisteiden sijoittamiselle on haettava kadut ja puistot -palvelualueelta lupa, ellei sijoittaminen perustu oikeusvaikutteiseen kaavaan tai hyväksyttyyn katu- tai puistosuunnitelmaan.

Keräyspisteiden on sopeuduttava kaupunki- ja maisemakuvaan.
Keräyspisteen suunnittelussa on huomioitava myös jätehuoltomääräykset.

Aluejätepisteiden jätesäiliöt on rajattava aitauksella tai toteuttava näkösuojaus istutuksin. Jätesäiliöiden alustan pinnoittaminen edistää alueen siisteyttä.

52 § Kiinteistön puiden kunnon valvonta

Kiinteistön haltijan on valvottava kiinteistönsä puiden kuntoa ja ryhdyttävä tarvittaessa tarpeellisiin toimenpiteisiin ympäristölleen vaarallisen puun poistamiseksi.

53 § Pohjaveden huomioon ottaminen rakentamisessa

Rakentaminen on suunniteltava ja tehtävä siten, että sen haitalliset vaikutukset pohjaveden laatuun, korkeusasemaan tai muodostumiseen minimoidaan.

Rakentamista suunniteltaessa on tarvittaessa tutkittava rakentamisen vaikutukset pohjaveden laatuun, korkeusasemaan ja virtausmahdollisuuksiin. Tutkimus on liitettävä lupahakemukseen.

Pohjaveden pysyvä alentaminen edellyttää aina asiantuntijan laatimaa pohjaveden hallintasuunnitelmaa. Suunnitelmasta on käytävä ilmi pohjaveden alentamisen vaikutukset ympäristön rakenteisiin, kasvillisuuteen ja kunnallistekniikkaan.

Imeytettävien hulevesien on oltava puhtaita.

54 § Rakentaminen tärkeillä pohjavesialueilla

Haettaessa lupaa rakentamiseen tärkeillä pohjavesialueilla rakentamisluvan hakemusasiakirjoihin on liitettävä asiantuntijan laatima pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden tarkkailuohjelma.

Rakentamishakkeeseen ryhtyvän on huolehdittava suunnitelman ja ohjelman asianmukaisesta toteuttamisesta ja rakennustyön valvonnasta. Rakentamisessa on muutoinkin kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden pilaantumisen estämiseen.

Maata kaivettaessa pohjaveden ylimmän pinnan ja maanpinnan välille on jätettävä riittävä suojakerros. Täyttöjä tehtäessä täyttömaa-ainesten on oltava laadultaan puhtaita täyttöön soveltuvia kiviperäisiä maa-aineksia.

Jätevesiviemärijärjestelmän tiiviydestä on varmistuttava koestamalla se ennen käyttöönottamista.

Tärkeillä pohjavesialueilla ei saa käyttää pohjavettä lämpöpumppujen energialähteenä.

Pohjavesialueilla sekä Päijännetunnelin varoalueilla energiakaivojen rakentaminen on rajoitettua. Rakentamisluvan lisäksi energiakaivo saattaa tarvita vesilain mukaisen luvan. Maalämpökeruupiirit edellyttävät rakentamislupaa, mutta pohjavesialueiden ulkopuolella ne ovat vapautetut rakentamisluvantarpeesta.

Luokitelluilla pohjavesialueilla sekä vedenhankintavesistön valuma-alueella öljy- ja polttonestesäiliöt sekä muut vaarallisten aineiden säiliöt tulee sijoittaa maan päälle. Ne on rakennettava kaksivaippaisena rakenteena tai varustettava sellaisella suoja-altaalla ja varolaitteella, joka estää suorat valumat maastoon säiliön rikkoutuessa tai muun vahingon yhteydessä.

Edellä mainittua on noudatettava soveltuvin osin haettaessa maisematyölupaa.

55 § Puisten perustusrakenteiden huomioon ottaminen rakentamisessa

Alueilla, joilla on käytetty rakennusten perustamiseen puupaalutusta tai muita puisia rakenteita, rakentamisella ei saa haitallisesti muuttaa vallitsevia pohjaveden pinnan tasoja eikä estää pohjaveden virtausmahdollisuuksia.

Rakennustyön aikaiset pohjaveteen kohdistuvat lyhytaikaiset muutokset edellyttävät asiantuntijan laatimaa pohjaveden hallintasuunnitelmaa ja siihen liittyvää pohjaveden tarkkailuohjelmaa. Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava suunnitelman ja ohjelman asianmukaisesta toteuttamisesta.

56 § Pilaantuneen maaperän ja maaperän haitallisten yhdisteiden huomioon ottaminen rakentamisessa

Jos tontin tai ympäröivän alueen maaperä on pilaantunut tai sen epäillään pilaantuneen, maaperä on tutkittava ja tarvittaessa puhdistettava ennen rakentamiseen ryhtymistä tai viimeistään rakentamisen yhteydessä. Alueelta mahdollisesti poistettavat pilaantuneet maat tulee toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Mahdolliset happamat sulfaattimaat on otettava huomioon rakentamisessa.

Jos maaperän puhtautta ei ole pystytty tehtyjen tutkimusten perusteella yksiselitteisesti selvittämään, rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä luvanhakijan varmistamaan rakennuksen alapohjarakenteiden ja ilmanvaihdon suunnittelulla, että maaperässä mahdollisesti olevat haitalliset yhdisteet eivät pääse rakennuksen sisätiloihin.

Jos tontilla tai ympäröivällä alueella havaitaan kaivuu- ja rakennusvaiheessa maaperän pilaantuneisuutta, tulee asiasta olla yhteydessä Lupa- ja valvontavirastoon ja Vantaan ympäristökeskukseen.

Katujen, puistojen ja muiden yleisten alueiden rakentamista suunniteltaessa on varmistettava maaperän soveltuvuus tarkoitettuun käyttöön.

57 § Melun- ja tärinäntorjunta

UUDISRAKENTAMINEN

Koko Vantaan alueella on voimassa meluntorjuntatarve lentomelua ja muuta liikennemelua vastaan. Rakennuksen suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota ulkoapäin rakennukseen kulkeutuvan melun, runkomelun ja tärinän torjuntaan. Rakennuksen tilojen käyttötarkoituksen mukaisten äänitasojen osalta noudatetaan niistä erikseen annettuja määräyksiä, standardeja ja ohjeita.

Rakentamisen suunnittelulla ja rakennusten sijoittelulla on minimoitava melusta aiheutuva haitta asuinrakennusten ja melulle herkkien kohteiden sisällä sekä leikkiin ja oleskeluun käytettävillä piha-alueilla sekä oleskeluun käytettävillä parvekkeilla. Suunnittelussa tulee huomioida myös muut melulähteet, kuten teollisuuslaitokset, lastauslaiturit ja linja-autopysäkit.

Rakennusten äänitasoero melua vastaan tulee määrittää yleisesti hyväksytyllä menetelmällä laaditulla meluselvityksellä tai taulukon 1. mukaisesti. Melualueiden ulkopuolella asuntojen ja herkkien kohteiden äänitasoeron tulee olla vähintään 28 dB ja toimisto- ja liiketilojen vähintään 25 dB.

KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS

Rakennuksen käyttötarkoitusta muutettaessa rakennuksen ääneneristys, melun- ja tärinäntorjunta ja ääniolosuhteet sekä virkistykseen käytettävien rakennuksen piha- ja oleskelualueiden sekä oleskeluun käytettävien parvekkeiden meluntorjunta ja ääniolosuhteet on suunniteltava ja toteutettava siten, että ääniympäristöstä ei aiheudu asukkaille haittaa. Tällaisissa rakennushankkeissa ääniympäristön vaatimustenmukaisuuden toteutuminen arvioidaan tapauskohtaisesti rakentamislupamenettelyn yhteydessä. Rakennuksen käyttötarkoitusta muutettaessa muusta tarkoituksesta asumiseen lähtökohtaisesti sovelletaan uudisrakentamiselle annettuja vaatimuksia.

KORJAUS- TAI MUUTOSTYÖ

Edellä mainitusta poiketen rakennuksen korjaus- tai muutostyössä riittää, että rakennuksen ääneneristystä, melun- ja tärinäntorjuntaa, ääniolosuhteita sekä virkistykseen käytettävien rakennuksen piha- ja oleskelualueiden sekä oleskeluun käytettävien parvekkeiden meluntorjuntaa ja ääniolosuhteita ei heikennetä.

Taulukko 1. 57 § Melun ja tärinäntorjunta, taulukko

LENTOMELU Yleiskaavan mukainen lentomeluvyöhyke tai -merkintä	**Äänitasoero ΔL_A (dB) ••** Asuin-, potilas- ja majoitushuoneissa sekä opetus- ja kokoontumistiloissa	**Äänitasoero ΔL_A (dB)** Toimisto- ja liiketiloissa yleensä
L1 (L_{DEN} • yli 60 dB)	38	35
L2 (L_{DEN} • 55-60 dB)	35	32
L3 (L_{DEN} • 50-55 dB)	32	28
Laskeutumisvyöhyke	35	Lentomeluvyöhykkeen mukaisesti
Muut alueet••••	28	25
TIE- JA RAIDELIIKENNEMELU		
L_{Aeq} ••• 65-100 dB	Edellytetään aina erillinen selvitys	
L_{Aeq} ••• 60-64,9 dB	35	30
L_{Aeq} ••• 55-59,9 dB	30	25
Muut alueet••••	28	25

• Lentomelun ilta- ja yöaikoja painottava keskiäänitaso.

••Ulkomelutason ja sallittavan sisämelutason erotus.

•••Keskiäänitaso, ekvivalentti A-äänitaso, sen jatkuvan tasaisen äänen A-painotetun äänenpainetason arvo, jolla on määritellyllä aikavälillä sama äänenpaineen tehollisarvo kuin tarkasteltavalla äänellä, jonka taso vaihtelee.

••••Muut alueet tarkoittavat melualueiden ulkopuolella olevia alueita.

58 § Maanalainen rakentaminen

Maan alle rakennettaessa on selvitettävä riittävässä laajuudessa rakentamisen vaikutukset ympäristöön.

Erityisesti on varmistuttava, ettei rakentamisella ole vaikutusta ympäristössä jo olemassa olevien maanpäällisten ja maanalaisten rakenteiden turvallisuuteen.

Maalämpöpumppureikää porattaessa ei saa vahingoittaa maanalaisia kaukolämpö-, vesi-, viemäri- ym. tunneleita, johtoja tai kaapeleita, eikä kalliokatteista tilaa, kuten johtotunneleita, väestönsuojia ja pysäköintilaitoksia.

Jos maanalainen tila on tarkoitettu ihmisten pysyvään tai tilapäiseen käyttöön, turvallisuuteen ja terveellisyyteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

VERTAILUASIAKIRJA

15.9.2026

VD/1156/10.03.00.00/2026

VANTAAN RAKENNUSJÄRJESTYKSEN UUDISTAMINEN

Tässä asiakirjassa on vertailutaulukko, johon on eri sarakkeisssa esitettynä valmistelun eri vaiheet. Sarakkeiden sisältö vasemmalta oikealle:

1. **Muutettu muutosehdotus 10.3.2026,** jossa kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston kokousversioon 17.2.2026 nähden kaksi muutosta (muutokset pykäliin 17 ja 20, kohta 22)
2. Kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyn mukaisesti **muutettu muutosehdotus 5.5.2026** sekä kesän 2026 nähtävilläolon (9.6. – 10.7.2026) jälkeen lausuntojen perusteella rakennusjärjestyksen **muutettuun muutosehdotukseen 15.9.2026** tehdyt *neljä täsmennystä (pykälät 5, 10, 23 ja 56) sekä poistettu yksi sana (45 §)*
3. rakennusjärjestyksen **24.10.2024 päivätty muutosehdotus**, joka oli nähtävillä keväällä 2025 (28.3. - 28.4.2025),
4. **rakennusjärjestys 2010**
5. Eri vaiheissa muun muassa saatujen lausuntojen perusteella tehtyjen muutosten kuvaus.

Muutosten esittämisessä on käytetty värikoodeja seuraavasti:

- Mustalla tekstillä on sarakkeessa yksi, kaksi, kolme neljä esitetty ennallaan olevat tekstit ja ~~yliviivauksella~~ merkitty pykäläteksteistä poistetut tekstiosat.
  Lisäksi sarakkeessa viisi on mustalla tekstillä jäljellä vuoden 2025 nähtävillä olovaiheen muutoskuvaukset.
- Vihreällä tekstillä on korostettu sarakkeessa yksi ja viisi lausuntojen johdosta tehdyt muutokset, ja sarakkeessa viisi lyhyet vastineet saatuihin muistutuksiin.
- Sinisellä tekstillä on korostettu sarakkeessa yksi rakennusvalvonnan tähän versioon valmistelemat omat muutosehdotukset ja sarakkeessa viisi lyhyet kuvaukset kyseisistä muutoksista.
- **Boldatulla violetilla on pykäläteksteissä korostettu kesän 2026 nähtävilläolon jälkeen tehdyt neljä muutosta pykäliin 5, 10, 23 ja 56 *sekä poistettu yksi sana (45 §)*.**
- Sisällysluettelossa on lisäksi korostettu tehtyjä muutoksia maalaamalla tekstiosia keltaisella.
- Punaisella on korostettu 10.3.2026 päivättyyn versioon (17.2.2026 verrattuna) tehdyt muutokset (17 § ja 20 § kohta 22).
- Oranssinruskealla on korostettu 5.5.2026 päivättyyn versioon (10.3.2026 verrattuna) tehdyt muutokset, poistunut teksti väristä riippumatta ~~yliviivattu~~

SISÄLLYS

VANTAAN KAUPUNGIN RAKENNUSJÄRJESTYS

I LUKU Yleistä

1 § Rakennusjärjestyksen tehtävä

1 a § Määritelmiä ja käsitteitä

2 § Rakentamistapaohjeet

3 § Rakennustoimenpiteiden sopeuttaminen kunkin alueen luonteeseen ja ominaispiirteisiin

4 § Rakennuspaikan omistajan ja haltijan asema

I LUKU Rakennuksen rakentaminen

5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset

6 § Tontin rajan ylittäminen katu- tai muulle yleiselle alueelle

7 § Rakennuksen etäisyys rakennuspaikan rajasta ja tontin sisäisen rakennusalan rajan ylittäminen

8 § Rakennuksen korkeusasema

9 § Mainos- ja muut vastaavat laitteet

10 § Tontin ja rakennuksen valaistus

~~11 § Suunnittelijat, työnjohto ja valvojat~~

11 § ~~12 §~~ Tontin ja rakennuksen osoitemerkinnät

III LUKU Pihamaa ja tontti

12 § **Lohkottavan tontin vähimmäispinta-ala**

13 § Pihamaan rakentaminen

14 § Pihamaan korkeusasema

15 § Tukimuurit ja pengerrykset

16 § Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen

17 § Tontin liikennejärjestelyt

~~18 § Vajojen ja muiden rakennelmien rakentaminen~~

18 § ~~19 §~~ Aidan rakentaminen kadun vastaiselle rajalle

19 § ~~20 §~~ Tontin rannan rakentaminen

20 § ~~21 a §~~ Vapautukset rakentamisluvan ~~toimenpideluvan~~ hakemisesta kaikilla tonteilla

21 § ~~21 b §~~ Rajamerkkien, kiintopisteiden ja viranomaisten, laitosten, energia- ja puhelinyhtiöiden asettamien merkkien rakennusaikainen poistaminen tai merkkien turmeltuminen rakennustyössä

IV LUKU Erityiset määräykset pientalon rakentamisesta

~~22 § Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta asuinpientalotontilla~~

22 § ~~23 §~~ Rakennetun ympäristön kunnossapito

V LUKU Erityiset määräykset rakentamisesta asemakaava-alueen ulkopuolella

23 § ~~24 §~~ Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset

24 § ~~25 §~~ Rakennusten koko ja käyttötarkoitus

25 § ~~26 §~~ Rakennuksen etäisyys rantaviivasta

26 § ~~27 §~~ Rakennuksen korkeusasema ranta-alueella

27 § ~~28 §~~ Suunnittelutarvealue

28 § ~~29 §~~ Rakennuspaikan rinnastaminen tonttiin

VI LUKU Rakennuksen elinkaari

29 § ~~30 §~~ Rakennuksen käyttöikä

30 § ~~31 §~~ Tontin luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottaminen rakentamisessa

31 § Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla

32 § Vihertehokkuus

33 § ~~32 §~~ Materiaalivalinnat

34 § ~~33 §~~ Rakennuksen kunnossapito ja korjaaminen

35 § ~~34 §~~ Rakennuksen tai sen osan purkaminen

VII LUKU Julkinen kaupunkitila

36 § ~~35 §~~ Julkisen kaupunkitilan määritelmä

37 § ~~36 §~~ Kadut, torit ja muut vastaavat liikennealueet

38 § ~~37 §~~ Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet

39 § ~~38 §~~ Puistot ja muut vastaavat virkistysalueet

40 § ~~39 §~~ Julkisen kaupunkitilan rannat ja laiturit

41 § ~~40 §~~ Mastojen rakentaminen

42 § ~~41 §~~ Julkisen kaupunkitilan valaistus

~~42 § Tapahtumien järjestäminen~~

VIII LUKU Työmaat

43 § Työmaan perustaminen ja hoitaminen

44 § Katu- tai muun yleisen alueen käyttäminen

45 § Tilapäiset työmaarakennukset

46 § Kaivutyöt ~~Katu- ja muun yleisen alueen kaivulupa~~

47 § Työmaataulu

48 § Työmaan jätehuolto

49 § Työmaan purkaminen ja siistiminen

IX LUKU Ympäristön- ja terveydensuojelu

50 § Tonttien jätehuolto

51 § Alueelliset jätteiden keräyspisteet

52 § Kiinteistön puiden kunnon valvonta

53 § Pohjaveden huomioon ottaminen rakentamisessa

54 § Rakentaminen tärkeillä pohjavesialueilla

55 § Puisten perustusrakenteiden huomioon ottaminen rakentamisessa

56 § Pilaantuneen maaperän ja maaperän haitallisten yhdisteiden huomioon ottaminen rakentamisessa

57 § Melun- ja tärinäntorjunta

58 § Maanalainen rakentaminen

RAKENNUSJÄRJESTYS MUUTOSEHDOTUS 10.3.2026 ja vertailu versioon 17.2.2026	KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN VALMISTELUUN PALAUTTAMISEN JÄLKEISET MUUTOKSET 5.5.2026 SEKÄ KESÄLLÄ 2026 NÄHTÄVILLÄOLON JÄLKEEN TEHDYT NELJÄ TÄSMENNYSTÄ PYKÄLIIN 5, 10, 23 JA 56	RAKENNUSJÄRJESTYKSEN MUUTOSEHDOTUS 24.10.2024, JOKA OLI NÄHTÄVILLÄ KEVÄÄLLÄ 2025	RAKENNUSJÄRJESTYS 2010	MUUTOSERITTELYT EHDOTUKSEEN ERI VAIHEISSA TEHDYISTÄ MUUTOKSISTA
		I Luku YLEISTÄ		
1 § Rakennusjärjestyksen tehtävä Rakentamislain ja -asetuksen sekä muiden alueiden käyttämistä ja rakentamista koskevien säännösten ja määräysten lisäksi Vantaan kaupungissa on noudatettava tämän rakennusjärjestyksen määräyksiä, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa, asemakaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa ei ole toisin määrätty.		**1 § Rakennusjärjestyksen tehtävä** Rakentamislain ja -asetuksen sekä muiden alueiden käyttämistä ja rakentamista koskevien säännösten ja määräysten lisäksi Vantaan kaupungissa on noudatettava tämän rakennusjärjestyksen määräyksiä, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa, asemakaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa ei ole toisin määrätty.	**1 § Rakennusjärjestyksen tehtävä** Maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen sekä muiden maan käyttämistä ja rakentamista koskevien säännösten ja määräysten lisäksi Vantaan kaupungissa on noudatettava tämän rakennusjärjestyksen määräyksiä.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Lisätty selventävä teksti säännöstöjen vaikutushierarkiasta.
1 a § Määritelmiä ja käsitteitä **Rakennuskohteella** tarkoitetaan rakennusta tai rakennelmaa, jolla voi olla vaikutusta ympäröivään alueiden käyttöön ja jonka toteuttamisessa on otettava huomioon olennaisia teknisiä vaatimuksia, sekä erityistä toimintaa varten rakennettavaa aluetta, josta aiheutuu vaikutuksia sitä ympäröivien alueiden käytölle; (RakL 2 § 1 mom. 4 kohta) **Rakennuksella** tarkoitetaan erillistä, kiinteää, paikallaan pysytettäväksi tarkoitettua, omalla sisäänkäynnillä varustettua kohdetta, joka sisältää katettua ja seinien erottamaa tilaa; (RakL 2 § 1 mom. 5. kohta) **Kiinteällä, paikallaan pysytettäväksi tarkoitetulla** tarkoitetaan kiinteät perustukset omaavaa rakennuskohdetta, jossa voi olla	**1 a § Määritelmiä ja käsitteitä** **Rakennuskohteella** tarkoitetaan rakennusta tai rakennelmaa, jolla voi olla vaikutusta ympäröivään alueiden käyttöön ja jonka toteuttamisessa on otettava huomioon olennaisia teknisiä vaatimuksia, sekä erityistä toimintaa varten rakennettavaa aluetta, josta aiheutuu vaikutuksia sitä ympäröivien alueiden käytölle; (RakL 2 § 1 mom. 4 kohta) **Rakennuksella** tarkoitetaan erillistä, kiinteää, paikallaan pysytettäväksi tarkoitettua, omalla sisäänkäynnillä varustettua kohdetta, joka sisältää katettua ja seinien erottamaa tilaa; (RakL 2 § 1 mom. 5. kohta) **Kiinteällä, paikallaan pysytettäväksi tarkoitetulla** tarkoitetaan kiinteät perustukset omaavaa rakennuskohdetta, jossa voi olla			**Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Vuoden 2025 nähtävillä olon jälkeen on 2.2.2026 versioon lisätty uusi pykälä määritelmistä ja käsitteistä. Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026 on täsmennetty määritelmiä yksittäisillä sanamuutoksilla sekä pihavarusteita ja –kalusteita koskeva lisäys.

kiinteitä taloteknisiä liittymiä. Paikallaan pysytettäväksi tarkoitetulla ei siis tarkoiteta rakennuskohdetta, joka voidaan nostaa paikoilleen tai paikaltaan pois siten, että siitä ei jää maahan pysyviä perustusrakenteita tai laattoja. **Pihasauna** voidaan rakentaa vain asuinrakennuksen tai vapaa-ajanrakennuksen yhteyteen. Sauna on rakennus silloin, kun se on erillinen, kiinteä, paikallaan pysyväksi tarkoitettu (ks. myös rakennelma). Ollessaan alle 30 m² se ei edellytä rakentamislupaa. Saunalle pitää olla rakennuspaikka ja rakennusoikeutta, muuten se tarvitsee poikkeamisluvan. **Rakennelmalla** tarkoitetaan rakennuskohdetta, joka ei ole rakennus. Rakennelma voi yleensä sijaita myös rakennusalan ulkopuolella. Rakennelman sijaintia säätää rakennusjärjestys ja joskus asemakaava. Vantaalla sisätilaa sisältävistä rakennuskohteista rakennelmiksi tulkitaan kevytrakenteiset ja siirtokelpoiset pihamajat, pihasaunat, puutarhavajat, kasvihuoneet, maakellarit, kesäkeittiöt, grillikodat, leikkimökit, jätesuojat, puuceet,-koirankopit ja muut edellisiin rinnastuvat rakennuskohteet, joiden pohjan pinta-ala on enintään 10 m^2 ja joiden yhteen laskettu pinta-ala rakennuspaikalla tai tontilla on enintään 20 m^2. Pohjan pinta-alan 20 m^2 ylittävältä osalta edellä mainitut rakennelmat lasketaan rakennusoikeutta käyttäviksi. Edellä mainitut rakennelmat edellyttävät rakennuspaikalle asuinrakennuksen tai vapaa-ajanrakennuksen. Lisäksi rakennelmia ovat tukimuurit, aidat, laiturit, kiinteät grillauspaikat, kylpypaljut, terassit ja katokset. Myös puistomuuntamot ja akkukontit tulkitaan rakennelmiksi, kun niiden pohjan ala on enintään 10 m^2. Puistomuuntamojen ja akkukonttien pohjan alan ollessa yli 10 m^2, tulkinta rakennelmaksi tai rakennukseksi tehdään tapauskohtaisesti ominaisuuksien arvioinnin perusteella.	kiinteitä taloteknisiä liittymiä. Paikallaan pysytettäväksi tarkoitetulla ei siis tarkoiteta rakennuskohdetta, joka voidaan nostaa paikoilleen tai paikaltaan pois siten, että siitä ei jää maahan pysyviä perustusrakenteita tai laattoja. **Pihasauna** voidaan rakentaa vain asuinrakennuksen tai vapaa-ajanrakennuksen pihapiiriin ~~yhteyteen~~. Sauna on rakennus silloin, kun se on erillinen, kiinteä, paikallaan pysyväksi tarkoitettu (ks. myös rakennelma). Ollessaan alle 30 m^2 se ei edellytä rakentamislupaa. Saunalle pitää olla rakennuspaikka ja rakennusoikeutta, muuten se tarvitsee poikkeamisluvan. **Rakennelmalla** tarkoitetaan rakennuskohdetta, joka ei ole rakennus. Rakennelma voi yleensä sijaita myös rakennusalan ulkopuolella. Rakennelman sijaintia säätää rakennusjärjestys ja joskus asemakaava. Vantaalla sisätilaa sisältävistä rakennuskohteista rakennelmiksi tulkitaan kevytrakenteiset ja siirtokelpoiset pihamajat, pihasaunat, puutarhavajat, kasvihuoneet, maakellarit, kesäkeittiöt, grillikodat, leikkimökit, jätesuojat, puuceet,~~ koirankopit~~ ja muut edellisiin rinnastuvat rakennuskohteet, joiden kunkin pohjan pinta-ala on enintään 10 m^2 ja joiden yhteen laskettu pinta-ala rakennuspaikalla tai tontilla on enintään 20 m^2. Pohjan pinta-alan 20 m^2 ylittävältä osalta edellä mainitut sisätilaa sisältävät rakennelmat lasketaan rakennusoikeutta käyttäviksi. Edellä mainitut rakennelmat edellyttävät rakennuspaikalle asuinrakennuksen tai vapaa-ajanrakennuksen. Lisäksi rakennelmia ovat esimerkiksi tukimuurit, aidat, laiturit, kiinteät grillauspaikat, tulisijalliset vesialtaat (kylpypaljut, porealtaat tai uima-altaat), terassit ja katokset. Myös puistomuuntamot ja akkukontit tulkitaan rakennelmiksi, kun niiden pohjan ala on enintään 10 m^2. Puistomuuntamojen ja akkukonttien pohjan alan ollessa yli 10 m^2, tulkinta rakennelmaksi			

Katoksella tarkoitetaan rakentamiskohdetta, jonka seinäpinta-alasta on vähintään 30 % pysyvästi avointa tai yhtäaikaisesti 30 % avattavissa eristämättömin siirtolasiseinin. Katos ei muodosta kerrosalaa, jollei asemakaavasta muuta johdu. **Terassi** on rakennukseen liitetty tai pihalla erikseen sijaitseva oleskeluun tarkoitettu rakennuskohde. Terassi voi olla katettu, osittain katettu tai kattamaton. **Autosuojalla** tarkoitetaan autotallia tai -autokatosta. **Rakennusoikeus** annetaan asema- tai yleiskaavassa. Suunnittelutarvealueella rakennusoikeus määritellään rakennusjärjestyksen pykälässä 24 §.	tai rakennukseksi tehdään tapauskohtaisesti ominaisuuksien arvioinnin perusteella. **Pihavarusteet ja -kalusteet** eivät kuulu rakennusvalvonnan valvontavastuun piiriin. Pihavarusteina pidetään esimerkiksi kalusteita, keinuja, pyykin kuivaus- ja tamppaustelineitä, irtogrillejä, trampoliineja, pienehköjä kevytrakenteisia ja siirtokelpoisia tulisijattomia vesialtaita (kylpypaljut, porealtaat tai pihauima-altaat) **Katoksella** tarkoitetaan rakentamiskohdetta, jonka seinäpinta-alasta on vähintään 30 % pysyvästi avointa tai yhtäaikaisesti 30 % avattavissa eristämättömin siirtolasiseinin. Katos ei muodosta kerrosalaa, jollei asemakaavasta muuta johdu. **Terassi** on rakennukseen liitetty tai pihalla erikseen sijaitseva oleskeluun tarkoitettu rakennuskohde. Terassi voi olla katettu, osittain katettu tai kattamaton. **Autosuojalla** tarkoitetaan autotallia tai -autokatosta. **Rakennusoikeus** annetaan asema- tai yleiskaavassa. Suunnittelutarvealueella rakennusoikeus määritellään rakennusjärjestyksen pykälässä 24 §.			
2 § Rakentamistapaohjeet Rakentamisen ohjaamiseksi hallintosäännössä määritetty viranomainen ~~kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto~~ voi antaa alueellisia tai koko kaupunkia koskevia rakentamistapaohjeita. Ohjeiden on edistettävä alueen ominaispiirteisiin ja paikallisiin erityisolosuhteisiin sopivaa ja kestävää rakentamista.		**2 § Rakentamistapaohjeet** Rakentamisen ohjaamiseksi *kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto* voi antaa alueellisia tai koko kaupunkia koskevia rakentamistapaohjeita. Ohjeiden on edistettävä alueen ominaispiirteisiin ja paikallisiin erityisolosuhteisiin sopivaa ja kestävää rakentamista.	**2 § Rakentamistapaohjeet** Rakentamisen ohjaamiseksi ympäristölautakunnan rakennuslupajaosto voi antaa alueellisia tai koko kaupunkia koskevia rakentamistapaohjeita. Ohjeiden on edistettävä alueen ominaispiirteisiin ja paikallisiin erityisolosuhteisiin sopivaa ja kestävää rakentamista. Aikaisemman rakennusjärjestyksen nojalla hyväksytyt rakentamistapamääräykset ovat voimassa	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Muutettu kahdeksi momentiksi. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:**

Aikaisemman rakennusjärjestyksen nojalla hyväksytyt rakentamistapamääräykset ovat voimassa tämän rakennusjärjestyksen mukaisina rakentamistapaohjeina.		Aikaisemman rakennusjärjestyksen nojalla hyväksytyt rakentamistapamääräykset ovat voimassa tämän rakennusjärjestyksen mukaisina rakentamistapaohjeina.	tämän rakennusjärjestyksen mukaisina rakentamistapaohjeina.	Vantaan kaupunginmuseon lausunto merkitään tiedoksi. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettu määritelmäksi "*hallintosäännössä määritetty viranomainen"* aikaisemman *"kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston"* sijaan.
3 § Rakennustoimenpiteiden sopeuttaminen kunkin alueen luonteeseen ja ominaispiirteisiin Yleis- ja asemakaavamääräykset ja rakentamistapaohjeet antavat lähtökohdan rakentamisen sopeuttamiseksi kunkin alueen luonteeseen ja ominaispiirteisiin. Sen lisäksi on otettava huomioon lähiympäristö ja rakennetun ympäristön historiallinen kerroksellisuus.		**3 § Rakennustoimenpiteiden sopeuttaminen kunkin alueen luonteeseen ja ominaispiirteisiin** Yleis- ja asemakaavamääräykset ja rakentamistapaohjeet antavat lähtökohdan rakentamisen sopeuttamiseksi kunkin alueen luonteeseen ja ominaispiirteisiin. Sen lisäksi on otettava huomioon lähiympäristö ja rakennetun ympäristön historiallinen kerroksellisuus.	**3 § Rakennustoimenpiteiden sopeuttaminen kunkin alueen luonteeseen ja ominaispiirteisiin** Yleis- ja asemakaavamääräykset ja rakentamistapaohjeet antavat lähtökohdan rakentamisen sopeuttamiseksi kunkin alueen luonteeseen ja ominaispiirteisiin. Sen lisäksi on otettava huomioon lähiympäristö ja rakennetun ympäristön historiallinen kerroksellisuus.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Ei muutoksia. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** Vantaan kaupunginmuseon lausunto merkitään tiedoksi.
4 § Rakennuspaikan omistajan ja haltijan asema Rakennuspaikan omistajan ja haltijan osalta noudatetaan soveltuvin osin, mitä rakennusjärjestyksessä on määrätty tontin omistajasta.		**4 § Rakennuspaikan omistajan ja haltijan asema** Rakennuspaikan omistajan ja haltijan osalta noudatetaan soveltuvin osin, mitä rakennusjärjestyksessä on määrätty tontin omistajasta.	4 **§ Rakennuspaikan omistajan ja haltijan asema** Rakennuspaikan omistajan ja haltijan osalta noudatetaan soveltuvin osin, mitä rakennusjärjestyksessä on määrätty tontin omistajasta.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Ei muutoksia.

II LUKU **Rakennuskohteen rakentaminen**		**II LUKU** **Rakennuksen rakentaminen**		**Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** Muutettiin luvun otsikkoa koskemaan kaikkia rakennuskohteita.
5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset	**5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset**	**5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset**	**5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset**	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:**

Rakennuskohteen on sovelluttava ympäröivän alueen ominaispiirteisiin ja yleisesti noudatettuun rakennustapaan sijoituksen, koon, muodon, ulkomateriaalien, värityksen, valaistuksen sekä julkisivun jäsentelyn osalta. Rakennuskohteen on muodostettava ympäristö- ja kaupunkikuvaltaan sopusuhtainen sekä alueen luonto-, maisema- ja historialliset arvot huomioon ottava kokonaisuus. Rakennuskohteen julkisivujen korjaus- ja muutostöissä on vaalittava rakennuskohteelle ominaista tyyliä ja piirteitä. Rakennuksen ulkokatto saa kadulle ja pihalle päin kohota enintään 45 asteen kaltevuuskulmassa julkisivupinnan yläreunasta. Tästä voidaan poiketa, jos se kaupunkikuvan tai rakennuksen ulkonäköön liittyvän syyn johdosta on perusteltua. Ilmanvaihtokonehuoneet ja tekniset laitteet kanavineen on suunniteltava rakennuksen luonteeseen ja ympäristön kaupunkikuvaan soveltuviksi. Rakennuskohteen ~~Rakennuksen~~ ikkunoiden ja muiden lasiaiheiden kuten lasikaiteiden, koko, sijoitus, pintakuviointi, lasin ominaisuudet ja muut ratkaisut sekä rakennuksen valaistus on suunniteltava ja toteutettava siten, että lintujen törmääminen lasiin minimoidaan.	Rakennuskohteen on sovelluttava ympäröivän alueen ominaispiirteisiin ja yleisesti noudatettuun rakennustapaan sijoituksen, koon, muodon, ulkomateriaalien, värityksen, valaistuksen sekä julkisivun jäsentelyn osalta. Rakennuskohteen on muodostettava ympäristö- ja kaupunkikuvaltaan sopusuhtainen sekä alueen luonto-, maisema- ja historialliset arvot huomioon ottava kokonaisuus. Rakennuskohteen julkisivujen korjaus- ja muutostöissä on vaalittava rakennuskohteelle ominaista tyyliä ja piirteitä. Rakennuksen ulkokatto saa kadulle ja pihalle päin kohota enintään 45 asteen kaltevuuskulmassa julkisivupinnan yläreunasta. Tästä voidaan poiketa, jos se kaupunkikuvan tai rakennuksen ulkonäköön liittyvän syyn johdosta on perusteltua. Ilmanvaihtokonehuoneet ja tekniset laitteet kanavineen on suunniteltava rakennuksen luonteeseen ja ympäristön kaupunkikuvaan soveltuviksi. Rakennuskohteen ~~Rakennuksen~~ ikkunoiden ja muiden lasiaiheiden kuten lasikaiteiden, koko, sijoitus, pintakuviointi, lasin ominaisuudet ja muut ratkaisut sekä **~~rakennuksen~~ rakennuskohteen** valaistus on suunniteltava ja toteutettava siten, että lintujen törmääminen lasiin minimoidaan rakennuskohde ja sen laajuus huomioiden.	Rakennuskohteen on sovelluttava ympäröivän alueen ominaispiirteisiin ja yleisesti noudatettuun rakennustapaan sijoituksen, koon, muodon, ulkomateriaalien, värityksen, valaistuksen sekä julkisivun jäsentelyn osalta. Rakennuskohteen on muodostettava ympäristö- ja kaupunkikuvaltaan sopusuhtainen sekä alueen luonto-, maisema- ja historialliset arvot huomioon ottava kokonaisuus. Rakennuskohteen julkisivujen korjaus- ja muutostöissä on vaalittava rakennuskohteelle ominaista tyyliä ja piirteitä. Rakennuksen ulkokatto saa kadulle ja pihalle päin kohota enintään 45 asteen kaltevuuskulmassa julkisivupinnan yläreunasta. Tästä voidaan poiketa, jos se kaupunkikuvan tai rakennuksen ulkonäköön liittyvän syyn johdosta on perusteltua. Ilmanvaihtokonehuoneet ja tekniset laitteet kanavineen on suunniteltava rakennuksen luonteeseen ja ympäristön kaupunkikuvaan soveltuviksi. Rakennuksen ikkunoiden ja muiden lasiaiheiden kuten lasikaiteiden, koko, sijoitus, pintakuviointi, lasin ominaisuudet ja muut ratkaisut sekä rakennuksen valaistus on suunniteltava ja toteutettava siten, että lintujen törmääminen lasiin minimoidaan.	Rakennuskohteen rakentamisen, rakennuksen laajennuksen ja rakennuskohteen rakentamiseen verrattavan rakentamisen on sovelluttava ympäröivän alueen yleisesti noudatettuun rakennustapaan sekä tonttiin rajoittuvaan katuun, puistoon ja muuhun julkiseen kaupunkitilaan rakennuksen sijoituksen, koon, muodon, ulkomateriaalien, värityksen sekä julkisivun jäsentelyn osalta. Tontilla rakennusten on muodostettava kaupunkikuvaltaan sopusuhtainen ja alueen luonnonarvot huomioon ottava kokonaisuus. Ilmanvaihtokonehuoneet ja tekniset laitteet kanavineen on suunniteltava rakennuksen luonteeseen ja ympäristön kaupunkikuvaan soveltuviksi.	Muutettu sanamuotoja rakentamislain terminologiaa vastaavaksi, yhdistetty virkkeitä luonteviksi kokonaisuuksiksi ja lisätty maininta julkisivujen korjauksissa huomioon otettava rakennuksen ominaispiirteet, Lisätty kattojen muodosta (koska poistuu rakennusasetuksesta) ja lintuturvallisuutta koskeva ohjeistus. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry:n lausunto ei aiheuttanut muutoksia rakennusjärjestyksen 5 § tai 37 §:een pykälään, sillä rakennusjärjestyksen 5 § sisältää vaatimuksen lintujen törmäämisiä minimoivien suunnittelu- ja toteutusratkaisujen käyttämisestä. **Nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettiin viimeisen momentin sanamuoto koskemaan myös muut rakennuskohteet kuin rakennukset. **Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026** on lisätty harkintavaltaa lintuturvallisen suunnittelun säännöksen noudattamiseen. **Nähtävilläolon (kesä 2026) jälkeen tehty muutos:** Helsingin Seudun Lintutieteellisen yhdistyksen lausunnon johdosta täsmennetty sana ”*rakennuksen*” muotoon ”*rakennuskohteen*”.
6 § Tontin rajan ylittäminen katu- tai muulle yleiselle alueelle Jos rakennus saadaan asemakaavan mukaan rakentaa kadun vastaiselle tontin rajalle,	**6 § Tontin rajan ylittäminen katu- tai muulle yleiselle alueelle** Jos rakennus saadaan asemakaavan mukaan rakentaa kadun vastaiselle tontin rajalle,	**6 § Tontin rajan ylittäminen katu- tai muulle yleiselle alueelle** Jos rakennus saadaan asemakaavan mukaan rakentaa kadun vastaiselle tontin rajalle,	**6 § Tontin rajan ylittäminen katu- tai muulle yleiselle alueelle** Jos rakennus saadaan rakentaa kadun vastaiselle tontin rajalle, rakennus saa ulottua	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Lisätty maininta ulkoseinän lisäeristyksestä

rakennus saa ulottua tontin rajan yli katualueelle tai perustellusta syystä muulle yleiselle alueelle seuraavasti: 1. rakennuksen perustusrakenteet routaeristeineen maanpinnan alapuolella 1,5 metrin syvyyteen saakka 0,3 metrillä ja maanpinnasta 1,5 metriä syvemmällä olevat perustusrakenteet 1,2 metrillä. *2.* erkkerit, katokset, räystäät parvekkeet ja muut vastaavat *maanpinnan yläpuolella rakennuksen julkisivusta ulkonevat* rakennuksen osat 1,5 metrillä; julkisen rakennuksen ja liikerakennuksen pääsisäänkäynnin katos voi ulottua kevyenliikenteen väylällä enemmänkin. Vapaan alikulkukorkeuden on oltava vähintään 3,2 metriä. *3.* Ulkoseinän lisäeristys rakennusvalvonnan harkinnan mukaan. 4. olemassa olevan rakennuksen uudet portaat tai luiska enintään 0,3 metrillä, milloin uudet portaat ovat tarpeelliset rakennuksen toimintojen muuttuessa ja portaita ei voida ilman kohtuuttomia vaikeuksia ja kustannuksia rakentaa tontille. Ylityksistä ei saa aiheutua haittaa kadun tai muun yleisen alueen käytölle ja niille tulee olla alueen haltijan sijoituslupa.	rakennus saa ulottua tontin rajan yli katualueelle tai perustellusta syystä muulle yleiselle alueelle seuraavasti: 1. rakennuksen perustusrakenteet routaeristeineen maanpinnan alapuolella 1,5 metrin syvyyteen saakka 0,3 metrillä ja maanpinnasta 1,5 metriä syvemmällä olevat perustusrakenteet 1,2 metrillä. 2. erkkerit, katokset, räystäät parvekkeet ja muut vastaavat *maanpinnan yläpuolella rakennuksen julkisivusta ulkonevat* rakennuksen osat 1,5 metrillä; julkisen rakennuksen ja liikerakennuksen pääsisäänkäynnin katos voi ulottua kevyenliikenteen väylällä enemmänkin. Vapaan alikulkukorkeuden on oltava vähintään 3,2 metriä ja ajoradan kohdalla tai 0,5 metriä sitä lähempänä sekä katualueen huoltoajolle varatun väylän yläpuolella vähintään 4,6 metriä. 3. Ulkoseinän lisäeristys rakennusvalvonnan harkinnan mukaan. 4. olemassa olevan rakennuksen uudet portaat tai luiska enintään 0,3 metrillä, milloin uudet portaat ovat tarpeelliset rakennuksen toimintojen muuttuessa ja portaita ei voida ilman kohtuuttomia vaikeuksia ja kustannuksia rakentaa tontille. Ylityksistä ei saa aiheutua haittaa kadun tai muun yleisen alueen käytölle ja niille tulee olla alueen haltijan sijoituslupa.	rakennus saa ulottua tontin rajan yli katualueelle tai perustellusta syystä muulle yleiselle alueelle seuraavasti: 1. rakennuksen perustusrakenteet maanpinnan alapuolella 1,5 metrin syvyyteen saakka 0,3 metrillä ja maanpinnasta 1,5 metriä syvemmällä olevat perustusrakenteet 1,2 metrillä. *2.* erkkerit, katokset, räystäät parvekkeet ja muut vastaavat *maanpinnan yläpuolella rakennuksen julkisivusta ulkonevat* rakennuksen osat 1,5 metrillä; julkisen rakennuksen ja liikerakennuksen pääsisäänkäynnin katos voi ulottua kevyenliikenteen väylällä enemmänkin. Vapaan alikulkukorkeuden on oltava vähintään 3,2 metriä. *3.* Ulkoseinän lisäeristys harkinnan mukaan. 4. olemassa olevan rakennuksen uudet portaat tai luiska enintään 0,3 metrillä, milloin uudet portaat ovat tarpeelliset rakennuksen toimintojen muuttuessa ja portaita ei voida ilman kohtuuttomia vaikeuksia ja kustannuksia rakentaa tontille. Ylityksistä ei saa aiheutua haittaa kadun tai muun yleisen alueen käytölle ja niille tulee olla alueen haltijan sijoituslupa.	tontin rajan yli katualueelle tai erityisestä syystä muulle yleiselle alueelle seuraavasti: 1. rakennuksen perustusrakenteet maanpinnan alapuolella 1,5 metrin syvyyteen saakka 0,3 metrillä ja maanpinnasta 1.5 metriä syvemmällä olevat perustusrakenteet 1,2 metrillä 2. erkkerit, katokset, räystäät parvekkeet ja muut vastaavat ilmassa olevat rakennuksen osat 1,5 metrillä; julkisen rakennuksen ja liikerakennuksen pääsisäänkäynnin katos voi ulottua kevyenliikenteen väylällä enemmänkin. Vapaan alikulkukorkeuden on oltavavähintään 3,2 metriä. 3. tekniset laitteet ja muut vastaavat 0,3 metrillä ja ulkoseinän lisäeristys harkinnan mukaan 4. olemassa olevan rakennuksen uudet portaat tai luiska enintään 0,3 metrillä, milloin uudet portaat ovat tarpeelliset rakennuksen toimintojen muuttuessa ja portaita ei voida ilman kohtuuttomia vaikeuksia ja kustannuksia rakentaa tontille. Ylityksistä ei saa aiheutua haittaa kadun tai muun yleisen alueen käytölle.	**Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** HSL:n lausunto ei tältä osin aiheuttanut muutoksia 6 §:ään, koska HSL:n tavoite on jo huomioitu kohdassa "Ylityksistä ei saa aiheutua haittaa kadun tai muun yleisen alueen käytölle". HSY:n lausunto aiheutti tältä täydennyksen rakennusjärjestyksen 6 §:än ensimmäisen momentin 1 kohtaan, johon lisättiin sana "routaeristeineen". Perusteluna rakennusvalvontavirasto toteaa, että tilanteissa, joissa asemakaava sallii rakennuksen rakentamisen tontin rajaan kiinni, rakennus tulee kuitenkin voida perustaa routasuojauksin. Routaeristeet ovat osa perustusrakenteita ja samat etäisyysvaatimukset koskevat siis routaeristeitäkin. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Täsmennetty ja lisätty sana *“rakennusvalvonnan”* kohtaan kolme. Lisäyksen jälkeen kohta kuuluu seuraavasti: 3. Ulkoseinän lisäeristys *rakennusvalvonnan* harkinnan mukaan. Rakennusvalvonta huomauttaa lisäksi, että ehdotusvaiheen muutoskirjauksista on puuttunut huomautus koskien kohtaa 3. Kyseisestä kohdasta oli jo vuoden 2025 nähtävillä olleessa versiossa poistettu mainita “*teknisiä laitteita*”. Mainita ulkoseinän lisäeristyksestä sen sijaan ei ole uusi, toisin kuin muutoksista oli edellisen nähtävillä olon aikana kirjattu. **Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026** on täsmennetty ajoradan kohdalla säännökseen sisältyviä mittoja.

7 § Rakennuksen ja rakennuskohteen etäisyys rakennuspaikan rajasta ja tontin sisäisen rakennusalan rajan ylittäminen RAKENNUKSET Ellei asemakaavassa toisin määrätä, tulee rakennuksen etäisyyden tontin rajoista asemakaava-alueella olla vähintään 4 metriä. Rakennuksen sijoittaminen edellä mainittua lähemmäksi rajaa edellyttää naapuritontin omistajan tai haltijan suostumusta. Asemakaava-alueen ulkopuolella rakennuksen etäisyyden tontin tai rakennuspaikan rajoista tulee olla vähintään 4 metriä. Lisäksi rakennusta rakennettaessa tulee huomioida lainsäädännön mahdolliset muut etäisyysvaatimukset, joista poikkeamiseen tulee saada naapurilta kirjallinen suostumus. Savusaunaa tai muuta palovaarallista rakennuskohdetta ei saa sijoittaa 15 metriä lähemmäksi toisen omistamaa tai hallitsemaa maata eikä 20 metriä lähemmäksi rakennusta, joka on toisen omistamalla tai hallitsemalla maalla. RAKENNELMAT Sekä asemakaava-alueella että asemakaava-alueen ulkopuolella rakennelman ja sen mahdollisen savuhormin etäisyyden tontin tai rakennuspaikan rajoista tulee olla vähintään 4 metriä. Edellä todetusta poiketen vähäinen tulisijaton rakennelma (pohjapinta-ala alle 4 m² ja korkeus alle 2 m) on sallittua sijoittaa naapuritontin tai rakennuspaikan rajasta vähintään yhtä kauas kuin mikä on		**7 § Rakennuksen ja rakennuskohteen etäisyys rakennuspaikan rajasta ja tontin sisäisen rakennusalan rajan ylittäminen** Ellei asemakaavassa toisin määrätä, tulee rakennuksen etäisyyden tontin rajasta olla asemakaava-alueella vähintään 4 metriä ja asemakaava-alueen ulkopuolella rakennuspaikan rajasta vähintään 5 metriä. Tästä voidaan poiketa rajanaapurin suostumuksella tai milloin rakennuksen sijoittaminen lähemmäksi rajaa ei aiheuta haittaa naapurikiinteistölle tai vaikeuta sen sopivaa rakentamista. Savusaunaa tai muuta palovaarallista rakennusta ei saa sijoittaa 15 metriä lähemmäksi toisen omistamaa tai hallitsemaa maata eikä 20 metriä lähemmäksi rakennusta, joka on toisen omistamalla tai hallitsemalla maalla. Palovaarallisen katoksen tai muun rakennelman etäisyyden on oltava vähintään 4 metriä naapurin rajasta. Rakennuskohteen sijoittaminen tässä pykälässä mainittuja etäisyyksiä lähemmäksi edellyttää naapuritontin omistajan tai haltijan suostumusta. Erityisistä syistä rakennusvalvontaviranomainen voi kuitenkin antaa luvan rakentaa rakennelma naapurin rajaan asti, vaikka naapuritontin omistaja tai haltija ei ole antanut suostumustaan, jos tästä ei aiheudu naapurille huomattavaa haittaa. Rakennus saa ulottua asemakaavassa tai rakennusjärjestyksessä määrätyn tontin sisäisen rakennusalan rajan yli seuraavasti:	**7 § Rakennuksen etäisyys rakennuspaikan rajasta ja tontin sisäisen rakennusrajan ylittäminen** Ellei asemakaavassa toisin määrätä, tulee rakennuksen etäisyyden rakennuspaikan rajasta olla asemakaava-alueella vähintään 4 metriä ja asemakaava-alueen ulkopuolella 5 metriä. Tästä voidaan poiketa rajanaapurin suostumuksella tai milloin rakennuksen sijoittaminen lähemmäksi rajaa ei aiheuta haittaa naapurikiinteistölle tai vaikeuta sen sopivaa rakentamista. Rakennus saa ulottua asemakaavassa tai rakennusjärjestyksessä määrätyn tontin sisäisen rakennusrajan yli seuraavasti: 1) rakennuksen perustusrakenteet ja kellarin rakenteet maanpinnan alapuolella tarpeen mukaan	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Lisätty palovaarallisia rakennuksia ja katoksia koskevat minimietäisyydet sekä rakennusvalvontaviranomaisen mahdollisuus myöntää lupa myös ilman naapuritontin tai haltijan suostumusta eräin ehdoin. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** Vastine Tuusulan kaupungin muistutukseen: Muutetaan rakennusjärjestystä vastaamaan rakentamislain (RakL) 45 § 3 momentin sisältöä: rakennukset voidaan sijoittaa vähintään neljän metrin etäisyydelle kiinteistön rajasta. Lisäksi muutettiin ilmaisu "palovaarallinen katos" tulisijalliseksi katokseksi. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Pykälään on lisätty väliotsikot: rakennukset, rakennelmat ja yleistä. Ensimmäinen momentti on jaettu kahtia. Rakennusten etäisyys tontin rajasta on rakentamislain mukainen 4 metriä. Rakennusjärjestyksen muotoilussa on kuitenkin otettu huomioon rakentamislain notifikaatiovaiheessa olevan nk. tuunaussarjan säännös, jossa asemakaava-alueen ulkopuolella rakennusten etäisyys rakennuspaikan rajoista esitetään palautettavaksi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti viiteen metriin. Pykälässä on tältä osin ennakoiva viittaus lainsäädännön muihin mahdollisiin etäisyyksiin (toinen momentti).

rakennelman korkeus. Sijoitus ei kuitenkaan saa aiheuttaa huomattavaa haittaa naapurille. Rakennelman sijoittaminen sallittua lähemmäs (4 metriä tai korkeutensa verran) naapurin rajoista edellyttää naapuritontin tai rakennuspaikan omistajan tai haltijan kirjallista suostumusta. Lisäksi paloturvallisuuteen liittyvät vaatimukset tulee täyttyä. Aidan, tukimuurin ja terassin sijoittamisessa noudatetaan kuitenkin tämän rakennusjärjestyksen kohtaa 20 §. YLEISTÄ Rakennus saa ulottua asemakaavassa tai rakennusjärjestyksessä määrätyn tontin sisäisen rakennusalan rajan yli seuraavasti, ei kuitenkaan asemakaavassa istutettavaksi merkitylle tontinosalle: 1) rakennuksen perustusrakenteet ja kellarin rakenteet maanpinnan alapuolella tarpeen mukaan 2) terassit, erilliset katokset ja katokset, erkkerit, räystäät, parvekkeet, kuistit, portaat ja muut vastaavat rakennuksen osat 1,2 metrillä. Portaat ja niihin liittyvän sisäänkäyntitason ylitys voi tarvittaessa olla enemmänkin. 3) olemassa olevan rakennuksen ulkoseinän lisäeristys, tekniset laitteet ja muu vastaava tarpeen mukaan. Edellä mainituista ylityksistä ei saa aiheutua huomattavaa haittaa ympäristölle tai naapureille. Lisäksi paloturvallisuuteen liittyvät vaatimukset tulee täyttyä.		1) rakennuksen perustusrakenteet ja kellarin rakenteet maanpinnan alapuolella tarpeen mukaan 2) erkkerit, katokset, räystäät, parvekkeet, kuistit, portaat ja muut vastaavat rakennuksen osat 1,2 metrillä. 3) olemassa olevan rakennuksen ulkoseinän lisäeristys, tekniset laitteet ja muu vastaava tarpeen mukaan. Edellä mainituista ylityksistä ei saa aiheutua huomattavaa haittaa ympäristölle tai naapureille.	2) erkkerit, katokset, räystäät, parvekkeet, kuistit, portaat ja muut vastaavat rakennuksen osat 1,2 metrillä 3) ulkoseinän lisäeristys, tekniset laitteet ja muu vastaava tarpeen mukaan. Edellä mainituista ylityksistä ei saa aiheutua huomattavaa haittaa ympäristölle tai naapureille.	Naapurin suostumus poikkeamiseen minimietäisyyksistä on kirjattu hieman aikaisempaa poikkeavalla tavalla. Sisällöllisesti vaatimusta ei ole muutettu: naapurin suostumus tarvitaan. Rakennelmia varten on lisätty uudet momentit 4 - 7. Uudet säännökset ottavat huomioon rakennusjärjestykseen lisättäväksi esitetyn 1a pykälän määritelmät rakennelmiksi tulkittavista rakennuskohteista. Uusissa tämän pykälän säännöksissä annetaan ehtoja rakennelmien sijoittamiselle tontin rajan läheisyyteen, viitataan velvoitteeseen noudattaa paloturvallisuuteen liittyviä vaatimuksia ja viitataan aidan, tukimuurin ja terassin sijoittamista koskeviin ehtoihin, jotka on tarkemmin esitetty pykälässä 20 (Huom. pykälien uusi numerointi). Kahdeksanteen momenttiin on lisätty huomautus rakennusten sijoittamisesta asemakaavan mukaiselle istutusalueelle. Muutettiin nyt esitetyssä versiossa kahdeksannen momentin toisen kohdan sanajärjestystä ja lisättiin kyseisen momentin kohtaan 2 terassit, erilliset katokset. Lisättiin sisäänkäyntitasoja koskien mahdollisuus ylittää vaadittu etäisyys enemmänkin. Lisättiin pykälän loppuun erillinen momentti paloturvallisuudesta.
8 § Rakennuksen korkeusasema		**8 § Rakennuksen korkeusasema**	**8 § Rakennuksen korkeusasema**	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:**

Rakennuksen korkeusaseman on sopeuduttava olemassa olevan ympäristön ja asemakaavan sekä tie-, katu- ja puistoalueiden ja naapurikiinteistöjen suunniteltuihin korkeusasemiin. Rakentamislupahakemukseen on sisällytettävä riittävät tiedot rakennuspaikan ja sen ympäristön korkeusasemista. ~~liitettävä pintavaaituskartta tai vastaava selvitys, joka osoittaa tontin ja ympäröivän alueen olemassa olevat korkeussuhteet.~~ Rakennusvalvontaviranomainen voi rakentamislupahakemuksen arvioimiseksi edellyttää luvanhakijalta, että tontin kulmapisteiden ja suunnitellun rakennuksen nurkkapisteiden sijainti ja korkeusasema merkitään tontille ennen lupapäätöksen tekemistä.		Rakennuksen korkeusaseman on sopeuduttava olemassa olevan ympäristön ja asemakaavan sekä tie-, katu- ja puistoalueiden ja naapurikiinteistöjen suunniteltuihin korkeusasemiin. Rakentamislupahakemukseen on liitettävä pintavaaituskartta tai vastaava selvitys, joka osoittaa tontin ja ympäröivän alueen olemassa olevat korkeussuhteet. Rakennusvalvontaviranomainen voi rakentamislupahakemuksen arvioimiseksi edellyttää luvanhakijalta, että tontin kulmapisteiden ja suunnitellun rakennuksen nurkkapisteiden sijainti ja korkeusasema merkitään tontille ennen lupapäätöksen tekemistä.	Rakennuksen korkeusaseman on sopeuduttava olemassa olevan ympäristön ja asemakaavassa suunniteltuihin korkeusasemiin. Rakennuslupahakemukseen on liitettävä pintavaaituskartta tai vastaava selvitys, joka osoittaa tontin ja ympäröivän alueen olemassa olevat korkeussuhteet. Rakennusvalvontaviranomainen voi rakennuslupahakemuksen arvioimiseksi edellyttää luvanhakijalta, että tontin kulmapisteiden ja suunnitellun rakennuksen nurkkapisteiden sijainti ja korkeusasema merkitään tontille ennen lupapäätöksen tekemistä.	Lisätty maininta korkeussuhteiden sovittamisesta myös sekä tie-, katu- ja puistoalueiden ja naapurikiinteistöjen suunniteltuihin korkeusasemiin. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muotoiltiin uudelleen rakentamislupahakemuksen liitteeksi esitettävien rakennuspaikkaa koskevien tietojen sisältövaatimuksia.
9 § Mainos- ja muut vastaavat laitteet. Myynti-, tiedotus- ja mainoslaitteen asettaminen edellyttää alueen haltijan luvan ja sen lisäksi, on noudatettava seuraavaa: 1. Laitteen muodon, koon, värin ja rakenteen on sovelluttava ympäristöön. 2. Liikehuoneiston kunkin yksittäisen ikkunan pinta-alasta saa peittää mainoslaitteilla, ikkunateippauksilla ja vastaavilla yhteensä enintään puolet. 3. Rakennukseen kiinnitettävä myynti-, tiedotus- tai mainoslaite saa ulottua 0,6 metriä sekä ikkuna- ja ovimarkiisit ja terassien katokset 1,5 metriä katualueelle tai muulle yleiselle alueelle. Vapaan alikulkukorkeuden on katualueella oltava 3,2 metriä ja muulla yleisellä alueella 2,4 metriä. Vapaan korkeuden ollessa alle 2,4 metriä saa ulottuma julkisivupinnasta olla enintään 0,15 m. Laite ei kuitenkaan saa ulottua puolta metriä lähemmäksi ajoneuvoliikenteelle varattua kadun osaa. 4. Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettava laite on kiinnitettävä tukevasti eikä se saa haitata julkisen		**9 § Mainos- ja muut vastaavat laitteet.** Myynti-, tiedotus- ja mainoslaitteen asettaminen edellyttää alueen haltijan luvan ja sen lisäksi, on noudatettava seuraavaa: 1) Laitteen muodon, koon, värin ja rakenteen on sovelluttava ympäristöön. 2) Liikehuoneiston kunkin yksittäisen ikkunan pinta-alasta saa peittää mainoslaitteilla, ikkunateippauksilla ja vastaavilla yhteensä enintään puolet. 3) Rakennukseen kiinnitettävä myynti-, tiedotus- tai mainoslaite saa ulottua 0,6 metriä sekä ikkuna- ja ovimarkiisit ja terassien katokset 1,5 metriä katualueelle tai muulle yleiselle alueelle. Vapaan alikulkukorkeuden on katualueella oltava 3,2 metriä ja muulla yleisellä alueella 2,4 metriä. Vapaan korkeuden ollessa alle 2,4 metriä saa ulottuma julkisivupinnasta olla enintään 0,15 m. Laite ei kuitenkaan saa ulottua puolta metriä lähemmäksi	**9 § Mainos- ja muut vastaavat laitteet** Myynti-, tiedotus- ja mainoslaitteen asettaminen edellyttää alueen haltijan luvan ja sen lisäksi, on noudatettava seuraavaa: 1) laitteen muodon, värin ja rakenteen on sovelluttava ympäristöön, 2) laite ei saa haitata liikennettä tai katuvalaistusta eikä olla muutenkaan häiritsevä, 3) laite on kiinnitettävä tukevasti, rakennukseen kiinnitettävä laite, mikäli se kiinnitetään katualueella 3200 mm:ä ja muualla 2400 mm:ä maanpintaa ylemmäksi, saa ulottua enintään 600 mm:n päähän julkisivun pinnasta sekä muussa tapauksessa enintään 150 mm:n päähän julkisivunpinnasta. Laite ei kuitenkaan saa ulottua puolta metriä lähemmäksi ajoneuvoliikenteelle varattua kadun osaa. 4) laite on sijoitettava rakennuksen räystäslinjan alapuolelle. Edellä 4 kohdassa mainitut rajoitukset eivät koske laitetta, joka asetetaan rakennuksen sisäänkäynnin suojakatolle.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Lisätty maininta liikenteen häiritsemättömyydestä, korjattu eräiden annettujen mittojen tarkkuuksia, lisätty velvoite rikkinäisten laitteiden korjaamisesta tai poistamisesta sekä laitteiden valotehosta. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** HSL:n lausunto ei tältä osin aiheuttanut tarvetta muuttaa pykälää, koska toivomus on jo huomioitu ko. kohdassa: "Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettava laite on kiinnitettävä tukevasti eikä se saa haitata julkisen kaupunkitilan käyttöä eikä olla huomattavasti häiritsevä eikä muodostaa liikkumisestettä." HSY:n lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä. Vähimmäisetäisyydet vesihuollon objekteista tulevat otetuiksi huomioon katualueiden

kaupunkitilan käyttöä eikä olla huomattavasti häiritsevä eikä muodostaa liikkumisestettä. Laitteet on pidettävä kunnossa ja rikkinäiset on joko korjattava tai poistettava välittömästi. 5. Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavan laitteen valoteho ei saa olla merkittävästi voimakkaampi kuin ympäristön valaistus, se ei saa aiheuttaa estohäikäisyä tai syttyä ja sammua toistuvasti pimeällä eikä sen näytöllä saa esittää voimakkaasti välkkyviä kuvia. Laitetta ei saa sijoittaa suojatien jatkeelle ja sen sijoittelussa on muutoinkin otettava huomioon liikenneturvallisuus ja ympäröivä asutus.		ajoneuvoliikenteelle varattua kadun osaa. 4) Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettava laite on kiinnitettävä tukevasti eikä se saa haitata julkisen kaupunkitilan käyttöä eikä olla huomattavasti häiritsevä eikä muodostaa liikkumisestettä. Laitteet on pidettävä kunnossa ja rikkinäiset on joko korjattava tai poistettava välittömästi. ~~5)~~ Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavan laitteen **valoteho** ei saa olla merkittävästi voimakkaampi kuin ympäristön valaistus, se ei saa aiheuttaa estohäikäisyä tai syttyä ja sammua toistuvasti pimeällä eikä sen näytöllä saa esittää voimakkaasti välkkyviä kuvia. Laitetta ei saa sijoittaa suojatien jatkeelle ja sen sijoittelussa on muutoinkin otettava huomioon liikenneturvallisuus		kaivulupiin liittyvissä lupa- ja sopimusjärjestelyissä. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Lisättiin viidenteen kohtaan maininta ympäröivästä asutuksesta.
10 § Tontin ja rakennuksen valaistus Tontin valaistusjärjestelyissä valolaitteiden sijoitus, suuntaus ja valoteho on sovitettava siten, että ne lisäävät alueen turvallisuutta ja viihtyisyyttä eivätkä tarpeettomasti ja haitallisesti häiritse alueen asukkaita, alueella liikkuvia tai naapurialueita. Julkisivuvalaistuksen tulee tukea rakennuksen luonnetta ja sen kaupunkikuvallista merkitystä. Valaisinten ja valon on sovelluttava kunkin alueen kaupunkikuvaan. Kaupunkikuvallisesti merkittävissä hankkeissa on tarvittaessa rakentamisluvan yhteydessä esitettävä valaistussuunnitelma.	**10 § Tontin ja rakennuksen valaistus** Tontin valaistusjärjestelyissä valolaitteiden sijoitus, suuntaus ja valoteho on sovitettava siten, että ne lisäävät alueen turvallisuutta ja viihtyisyyttä eivätkä tarpeettomasti ja haitallisesti häiritse alueen asukkaita, **luontoarvoja,** alueella liikkuvia tai naapurialueita.	**10 § Tontin ja rakennuksen valaistus** Tontin valaistusjärjestelyissä valolaitteiden sijoitus, suuntaus ja valoteho on sovitettava siten, että ne lisäävät alueen turvallisuutta ja viihtyisyyttä eivätkä tarpeettomasti ja haitallisesti häiritse alueen asukkaita, alueella liikkuvia tai naapurialueita. Julkisivuvalaistuksen tulee tukea rakennuksen luonnetta ja sen kaupunkikuvallista merkitystä. Valaisinten ja valon on sovelluttava kunkin alueen kaupunkikuvaan. Kaupunkikuvallisesti merkittävissä hankkeissa tulee rakentamisluvan yhteydessä esittää valaistussuunnitelma.	**10 § Tontin ja rakennuksen valaistus** Tontin valaistusjärjestelyissä valolaitteiden sijoitus, suuntaus ja valoteho on sovitettava siten, että ne lisäävät alueen turvallisuutta ja viihtyisyyttä eivätkä tarpeettomasti ja haitallisesti häiritse alueen asukkaita, alueella liikkuvia tai naapurialueita. Julkisivuvalaistuksen tulee tukea rakennuksen luonnetta ja sen kaupunkikuvallista merkitystä. Valaisinten on sovelluttava kunkin alueen kaupunkikuvaan	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Lisätty maininta valaistussuunnitelman laatimisesta kaupunkikuvallisesti merkittävissä hankkeissa. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry kommentoi lausunnossaan rakennusjärjestyksen 10 §:ään sisältyvää määräystä ja ehdottaa, että lintuturvallisuudesta tulisi lisätä yleismaininta kyseiseen pykälään. Perusteluna he esittävät, että etenkin alhaalta ylös kohdistuva ja/tai heijastuva valo on haitallista linnuille ja monille muille eläimille sekä lisää verraten paljon valosaasteen määrää (Evans Ogden 2022). Lisäksi tällainen valo voi lisätä lintujen törmäyskuolemien määrää erityisesti

				muuttoaikoina merkittävästi (Komi 2022, Komi 2023, Haupt & Schillemeit 2011). Lisäksi Tringa ry ehdottaa, että rakennusjärjestyksen 12 §:ään (Tontin ja rakennuksen osoitemerkinnät) lisätään maininta siitä, että osoitemerkinnät tulee valaista muuten kuin alhaalta ylöspäin osoittavilla valaisimilla aina kun pakottavaa syytä toimia toisin ei ole. Lausunto ei tältä osin aiheuttanut toimenpiteitä, koska se on riittävästi jo huomioon otettu pykälässä 5. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Lisättiin sana “tarvittaessa” vaatimukseen valaistussuunnitelman esittämisestä ja stilisoitiin ilmaisua suomen kielen mukaiseksi. **Nähtävilläolon (kesä 2026) jälkeen tehty muutos:** Helsingin Seudun Lintutieteellisen yhdistyksen lausunnon johdosta pykälän 10 ensimmäiseen momenttiin lisätty sana ”luontoarvoja”.
~~**11 § Suunnittelijat, työnjohto ja valvojat**~~ ~~Suunnittelijoiden, työnjohtajien ja valvojien on oltava päteviä ja ammattitaitoisia.~~		**11 § Suunnittelijat, työnjohto ja valvojat** Suunnittelijoiden, työnjohtajien ja valvojien on oltava päteviä ja ammattitaitoisia.	**11 § Suunnittelijat, työnjohto ja valvojat** Suunnittelijoiden, työnjohtajien ja valvojien on oltava päteviä ja ammattitaitoisia.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Ei muutoksia. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Poistettiin pykälä, sillä asiasta säädetään riittävästi lainsäädännössä rakentamislain luvussa 7 ja sen perusteella annetussa valtioneuvoston asetuksessa 1063/2024.
11 § ~~**12 §**~~ **Tontin ja rakennuksen osoitemerkinnät**		**12 § Tontin ja rakennuksen osoitemerkinnät**	**12 § Tontin ja rakennuksen osoitemerkinnät**	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:**

Rakennetun tontin omistajan tai haltijan on asetettava kadulta, muulta liikenneväylältä ja tontin sisäiseltä liikennealueelta hyvin näkyvään paikkaan tontin osoitenumero, joka on pimeän aikana valaistava. Katujen kulmassa sijaitsevaan rakennukseen on jokaisen kadun puolelle asennettava kyseiselle kadulle vahvistettu osoitenumero. Osoitenumero on asetettava: 1) katuun tai muuhun liikenneväylään rajoittuvassa tai sen välittömässä läheisyydessä olevassa rakennuksessa kadulle johtavan portin tai vastaavan kohdalle sekä 2) muussa tapauksessa tontille johtavan ajoväylän alkupäähän. Milloin tontilla on useita rakennuksia, eivätkä kaikki rakennukset rajoitu katuun tai sen välittömään läheisyyteen, tulee tontille johtavan ajoväylän alkupäähän tarvittaessa asettaa opastaulu. Osoitenumero tulee merkitä opastauluun tai asettaa sen välittömään läheisyyteen. Osoitenumero on lisäksi tarvittaessa kiinnitettävä kuhunkin rakennukseen. Tontin rakennusten jokainen porrashuone on merkittävä juoksevasti isoin kirjaimin, merkintä on pimeän aikana valaistava. Tontin rakennusten huoneistot on numeroitava A portaan alimmasta kerroksesta jatkuen juoksevasti tontilla olevasta rakennuksesta toisiin rakennuksiin, jollei ole perusteltua syytä muuhun numerointiin. Asuinpientalon huoneistot voidaan merkitä kirjaimin. Kellari- ja ullakkokomerot sekä ulkovarastot on merkittävä samalla numerolla kuin huoneisto, jonka käytössä ne ovat. Tontille valmistuvien rakennusten osoitemerkinnät tulee olla asennettuna viimeistään käyttöön hyväksyvässä osittaisessa loppukatselmuksessa. Tontin omistajan tai		Rakennetun tontin omistajan tai haltijan on asetettava kadulta, muulta liikenneväylältä ja tontin sisäiseltä liikennealueelta hyvin näkyvään paikkaan tontin osoitenumero, joka on pimeän aikana valaistava. Katujen kulmassa sijaitsevaan rakennukseen on jokaisen kadun puolelle asennettava kyseiselle kadulle vahvistettu osoitenumero. Osoitenumero on asetettava: 1) katuun tai muuhun liikenneväylään rajoittuvassa tai sen välittömässä läheisyydessä olevassa rakennuksessa kadulle johtavan portin tai vastaavan kohdalle sekä 2) muussa tapauksessa tontille johtavan ajoväylän alkupäähän. Milloin tontilla on useita rakennuksia, eivätkä kaikki rakennukset rajoitu katuun tai sen välittömään läheisyyteen, tulee tontille johtavan ajoväylän alkupäähän tarvittaessa asettaa opastaulu. Osoitenumero tulee merkitä opastauluun tai asettaa sen välittömään läheisyyteen. Osoitenumero on lisäksi tarvittaessa kiinnitettävä kuhunkin rakennukseen. Tontin rakennusten jokainen porrashuone on merkittävä juoksevasti isoin kirjaimin, merkintä on pimeän aikana valaistava. Tontin rakennusten huoneistot on numeroitava A portaan alimmasta kerroksesta jatkuen juoksevasti tontilla olevasta rakennuksesta toisiin rakennuksiin, jollei ole perusteltua syytä muuhun numerointiin. Asuinpientalon huoneistot voidaan merkitä kirjaimin. Kellari- ja ullakkokomerot sekä ulkovarastot on merkittävä samalla numerolla kuin huoneisto, jonka käytössä ne ovat. Tontille valmistuvien rakennusten osoitemerkinnät tulee olla asennettuna viimeistään käyttöön hyväksyvässä osittaisessa loppukatselmuksessa. Tontin omistajan tai	Rakennetun tontin omistajan tai haltijan on asetettava kadulta, muulta liikenneväylältä ja tontin sisäiseltä liikennealueelta hyvin näkyvään paikkaan tontin osoitenumero, joka on pimeän aikana valaistava. Katujen kulmassa sijaitsevaan rakennukseen on jokaisen kadun puolelle asennettava kyseiselle kadulle vahvistettu osoitenumero. Osoitenumero on asetettava: 1) katuun tai muuhun liikenneväylään rajoittuvassa tai sen välittömässä läheisyydessä olevassa rakennuksessa kadulle johtavan portin tai vastaavan kohdalle sekä 2) muussa tapauksessa tontille johtavan ajoväylän alkupäähän. Milloin tontilla on useita rakennuksia, eivätkä kaikki rakennukset rajoitu katuun tai sen välittömään läheisyyteen, tulee tontille johtavan ajoväylän alkupäähän tarvittaessa asettaa opastaulu. Osoitenumero tulee merkitä opastauluun tai asettaa sen välittömään läheisyyteen. Osoitenumero on lisäksi tarvittaessa kiinnitettävä kuhunkin rakennukseen. Tontin rakennusten jokainen porrashuone on merkittävä juoksevasti isoin kirjaimin, merkintä on pimeän aikana valaistava. Rakennuksen huoneistot on juoksevaa numerosarjaa käyttäen kautta rakennuksen merkittävä numeroilla A portaan alimmasta kerroksesta alkaen. Asuinpientalon huoneistot voidaan merkitä kirjaimin. Kellari- ja ullakkokomerot sekä ulkovarastot on merkittävä samalla numerolla kuin huoneisto, jonka käytössä ne ovat. Tontille valmistuvan rakennuksen osoitemerkinnät tulee olla asennettuna viimeistään käyttöönottokatselmuksessa. Tontin omistajan tai haltijan tulee pitää osoitemerkinnät toimintakuntoisina. Porrashuoneen sisääntulokerroksessa tulee näkyvällä ja tarvittaessa erikseen valaistavalla	Lisätty maininta katujen kulmassa sijaitsevista rakennuksista. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry:n lausunto ei tältä osin aiheuttanut toimenpiteitä, koska se on riittävästi jo huomioon otettu pykälässä 5. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Täsmennettiin momentin määritelmää porrashuoneeseen vaadittavan taulun tietosisällöistä: "tarvittavat huoneistotiedot sisältävä taulu." Muutettu pykälän numerointia: nyt 11 §.

haltijan tulee pitää osoitemerkinnät toimintakuntoisina. Porrashuoneen sisääntulokerroksessa tulee näkyvällä ja tarvittaessa erikseen valaistavalla paikalla olla huoneistotiedot sisältävä taulu. ~~taulu, johon on merkitty kunkin huoneiston haltijan suku- tai toiminimi.~~ Huoltomiehen tai talonmiehen sekä isännöitsijän yhteystiedot tulee merkitä porrashuoneeseen näkyvälle paikalle. Huoltomiehen tai talonmiehen yhteystietomerkinnät pitää pystyä lukemaan myös rakennuksen ulkopuolelta.		haltijan tulee pitää osoitemerkinnät toimintakuntoisina. Porrashuoneen sisääntulokerroksessa tulee näkyvällä ja tarvittaessa erikseen valaistavalla paikalla olla taulu, johon on merkitty kunkin huoneiston haltijan suku- tai toiminimi. Huoltomiehen tai talonmiehen sekä isännöitsijän yhteystiedot tulee merkitä porrashuoneeseen näkyvälle paikalle. Huoltomiehen tai talonmiehen yhteystietomerkinnät pitää pystyä lukemaan myös rakennuksen ulkopuolelta.	paikalla olla taulu, johon on merkitty kunkin huoneiston haltijan suku- tai toiminimi. Huoltomiehen tai talonmiehen sekä isännöitsijän yhteystiedot tulee merkitä porrashuoneeseen näkyvälle paikalle. Huoltomiehen tai talonmiehen yhteystietomerkinnät pitää pystyä lukemaan myös rakennuksen ulkopuolelta.	

III Luku **Pihamaa ja tontit**		**III Luku** **Pihamaa ja tontit**		
12 § Lohkottavan tontin vähimmäispinta-ala Asemakaava-alueella AO, AP ja A-kortteleihin tavoiteltaessa 1- tai 2-asuntoisten pientalojen rakentamista ja poikettaessa asemakaavassa osoitetusta ohjeellisesta tonttikoosta on muodostettavien uusien tonttien oltava laajuudeltaan vähintään kuusisataa neliömetriä (600 m²). Muodostettavan tontin tulee olla muodoltaan asemakaavassa osoitettuun tarkoitukseen sopiva sekä rakentamisen teknisten edellytysten toteutumisen on oltava mahdollista. Edelliseen vähimmäispinta-alaan ei sisällytetä mahdollisen kirvesvarren ajoreitin pinta-alaa.				**Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset** Lisätty uusi pykälä lohkottavan tontin vähimmäispinta-alavaatimuksesta.
13 § Pihamaan rakentaminen Pihamaata rakennettaessa on huolehdittava siitä, että pihamaasta tulee tontin käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla käyttökelpoinen ja viihtyisä. Pihamaan rakentaminen ja istuttaminen ei saa aiheuttaa näkemäesteitä liikenteelle ja katualueen	**13 § Pihamaan rakentaminen** Pihamaata rakennettaessa on huolehdittava siitä, että pihamaasta tulee tontin käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla käyttökelpoinen ja viihtyisä. Pihamaan rakentaminen ja istuttaminen ei saa aiheuttaa näkemäesteitä liikenteelle ja katualueen	**13 § Pihamaan rakentaminen** Pihamaata rakennettaessa on huolehdittava siitä, että pihamaasta tulee tontin käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla käyttökelpoinen ja viihtyisä.	**13 § Pihamaan rakentaminen** Pihamaata rakennettaessa on huolehdittava siitä, että pihamaasta tulee tontin käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla käyttökelpoinen ja viihtyisä.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Korvattu maininta paikan kasvillisuuden, pinnanmuotojen sekä luonnon- ja kulttuuriarvojen säilyttämisestä maininnalla rakentamattomien tontinosien käsittelystä sekä poistettu maininta läpäisevien pintamateriaalien käytön suosimisesta, jota koskeva säännöstö keskitetty hulevesiä

käyttäjille ja se on myös jatkuvalla ylläpidolla varmistettava. Ne tontin pihamaan osat, joita ei käytetä rakentamiseen, kulkuteinä tai pysäköimiseen, tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvilajistoa käyttäen, jollei ole perusteltua syytä säilyttää niitä luonnonmukaisena. Rakennuksen rakentamisen, siihen verrattavan rakentamisen, rakennuksen laajentamisen ja sen kerrosalaan laskettavan tilan lisäämisen yhteydessä on olemassa olevan pihamaan käyttökelpoisuutta ja viihtyisyyttä tarvittaessa parannettava esimerkiksi jäsentämällä olevia autopaikka-alueita, kohentamalla ja lisäämällä istutuksia, vähentämällä liikkumisesteitä tai rakentamalla pihamaan käyttökelpoisuutta parantavia rakennelmia. Pihamaan muutoksissa tulee ottaa huomioon tontin asukkaiden lisäksi rajanaapurit. Kiinteistölle on varattava lumen varastoinnille riittävästi tilaa siten, ettei pihan käyttöturvallisuus, käytettävyys tai autopaikkojen riittävyys vaarannu. Kiinteistön sisäiset pelastusreitit on pidettävä lumesta vapaina, eikä lunta saa siirtää tie-, katu- tai yleisille alueille	käyttäjille ja se on myös jatkuvalla ylläpidolla varmistettava. Pihamaan viherrakentamisessa suositellaan mahdollisuuksien mukaan säilytettävän luonnonmukaisia osia ja istutettavilla alueilla käytettävän paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa monipuolista kasvilajistoa. ~~Ne tontin pihamaan osat, joita ei käytetä rakentamiseen, kulkuteinä tai pysäköimiseen, tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvilajistoa käyttäen, jollei ole perusteltua syytä säilyttää niitä luonnonmukaisena.~~ Rakennuksen rakentamisen, siihen verrattavan rakentamisen, rakennuksen laajentamisen ja sen kerrosalaan laskettavan tilan lisäämisen yhteydessä on olemassa olevan pihamaan käyttökelpoisuutta ja viihtyisyyttä tarvittaessa parannettava esimerkiksi jäsentämällä olevia autopaikka-alueita, kohentamalla ja lisäämällä istutuksia, vähentämällä liikkumisesteitä tai rakentamalla pihamaan käyttökelpoisuutta parantavia rakennelmia. Pihamaan muutoksissa tulee ottaa huomioon tontin asukkaiden lisäksi rajanaapurit. Kiinteistölle on varattava lumen varastoinnille riittävästi tilaa siten, ettei pihan käyttöturvallisuus, käytettävyys tai autopaikkojen riittävyys vaarannu. Kiinteistön sisäiset pelastusreitit on pidettävä lumesta vapaina, eikä lunta saa siirtää tie-, katu- tai yleisille alueille.	Ne tontin pihamaan osat, joita ei käytetä rakentamiseen, kulkuteinä tai pysäköimiseen, tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvilajistoa käyttäen, jollei ole perusteltua syytä säilyttää niitä luonnonmukaisena. Rakennuksen rakentamisen, siihen verrattavan rakentamisen, rakennuksen laajentamisen ja sen kerrosalaan laskettavan tilan lisäämisen yhteydessä on olemassa olevan pihamaan käyttökelpoisuutta ja viihtyisyyttä tarvittaessa parannettava esimerkiksi jäsentämällä olevia autopaikka-alueita, kohentamalla ja lisäämällä istutuksia, vähentämällä liikkumisesteitä tai rakentamalla pihamaan käyttökelpoisuutta parantavia rakennelmia. Pihamaan muutoksissa tulee ottaa huomioon tontin asukkaiden lisäksi rajanaapurit. Kiinteistölle on varattava lumen varastoinnille riittävästi tilaa siten, ettei pihan käyttöturvallisuus, käytettävyys tai autopaikkojen riittävyys vaarannu. Kiinteistön sisäiset pelastusreitit on pidettävä lumesta vapaina, eikä lunta saa siirtää tie-, katu- tai yleisille alueille.	Rakennuksen rakentamisen, siihen verrattavan rakentamisen, rakennuksen laajentamisen ja sen kerrosalaan laskettavan tilan lisäämisen yhteydessä on olemassa olevan pihamaan käyttökelpoisuutta ja viihtyisyyttä tarvittaessa parannettava esimerkiksi jäsentämällä olevia autopaikka-alueita, kohentamalla ja lisäämällä istutuksia, vähentämällä liikkumisesteitä tai rakentamalla pihamaan käyttökelpoisuutta parantavia rakennelmia. Pihamaan muutoksissa tulee ottaa huomioon tontin asukkaiden lisäksi rajanaapurit. Hulevesien hallinnan edistämiseksi tulee suosia vettä hyvin läpäiseviä pintamateriaaleja. Rakennukset ja tontin käyttö on suunniteltava siten, että paikan kasvillisuus, pinnanmuodot sekä erityiset luonnon- ja kulttuuriarvot säilyvät.	koskevaan pykälään (xx). Lisätty maininta lumien varastoinnille varattavasta tilasta. **Vastine saatuihin muistutuksiin:** Muutetaan HSL:n Lausunnon johdosta on tehty seuraava muutos. --- lisätään, että pihamaan rakentaminen ja istuttaminen ei saa aiheuttaa näkemäesteitä liikenteelle ja katualueen käyttäjille ja se on myös jatkuvalla ylläpidolla varmistettava. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset** Täydennetty lumen varastointia koskevaa vaatimusta siten, ettei “*pihan käyttöturvallisuus, käytettävyys tai autopaikkojen riittävyys vaarannu”.* **Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026** on muutettu toisen momentin sanamuotoja.
14 § Pihamaan korkeusasema Pihamaan korkeusaseman on sopeuduttava olemassa olevan ympäristön ja suunniteltuihin katu- ja puistoalueen ja naapurikiinteistöjen korkeusasemiin. Pihamaan korkeussuhteita ei saa ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa		**14 § Pihamaan korkeusasema** Pihamaan korkeusaseman on sopeuduttava olemassa olevan ympäristön ja suunniteltuihin katu- ja puistoalueen ja naapurikiinteistöjen korkeusasemiin. Pihamaan korkeussuhteita ei saa ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa	**14 § Pihamaan korkeusasema** Pihamaan korkeusaseman on sopeuduttava olemassa olevan ympäristön ja suunniteltuihin katu- ja puistoalueen ja naapurikiinteistöjen korkeusasemiin.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Ei muutoksia.

olennaisesti muuttaa siitä, mitä rakennus- tai rakentamisluvan myöntämisen yhteydessä vahvistetut piirustukset osoittavat. Rakennuksen rakentamisen ja sen laajentamisen yhteydessä pihamaa on suunniteltava ja toteutettava niin, ettei rakentamisella ilman erityistä syytä lisätä hulevesien valumista tontin rajan yli naapurin puolelle.		olennaisesti muuttaa siitä, mitä rakennus- tai rakentamisluvan myöntämisen yhteydessä vahvistetut piirustukset osoittavat. Rakennuksen rakentamisen ja sen laajentamisen yhteydessä pihamaa on suunniteltava ja toteutettava niin, ettei rakentamisella ilman erityistä syytä lisätä hulevesien valumista tontin rajan yli naapurin puolelle.	Pihamaan korkeussuhteita ei saa ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa olennaisesti muuttaa siitä, mitä rakennusluvan myöntämisen yhteydessä vahvistetut piirustukset osoittavat. Rakennuksen rakentamisen ja sen laajentamisen yhteydessä pihamaa on suunniteltava ja toteutettava niin, ettei rakentamisella ilman erityistä syytä lisätä hulevesien valumista tontin rajan yli naapurin puolelle.	
15 § Tukimuurit ja pengerrykset Jos pihamaata on tarpeen tasata, se on toteutettava pengertämällä tai tukimuureilla. Pihamaata ei saa ilman erityistä syytä tasata niin, että asuintontin rajalle syntyy 0,5 metriä suurempi korkeusero. Pengertäminen ja tukimuurin rakentaminen on toteutettava niin, etteivät maa-ainekset eivätkä sade- ja pintavedet valu naapurin puolelle.		**15 § Tukimuurit ja pengerrykset** Jos pihamaata on tarpeen tasata, se on toteutettava pengertämällä tai tukimuureilla. Pihamaata ei saa ilman erityistä syytä tasata niin, että asuintontin rajalle syntyy 0,5 metriä suurempi korkeusero. Pengertäminen ja tukimuurin rakentaminen on toteutettava niin, etteivät maa-ainekset eivätkä sade- ja pintavedet valu naapurin puolelle.	**15 § Tukimuurit ja pengerrykset** Jos pihamaata on tarpeen tasata, se on toteutettava pengertämällä tai tukimuureilla. Pihamaata ei saa ilman erityistä syytä tasata niin, että asuintontin rajalle syntyy 0,5 metriä suurempi korkeusero. Pengertäminen ja tukimuurin rakentaminen on toteutettava niin, etteivät maa-ainekset eivätkä sade- ja pintavedet valu naapurin puolelle.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Ei muutoksia.
16 § Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen Tontille on rakennettava hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmä, josta vedet on imeytettävä kokonaan tai osittain omalla tontilla, jos maaperäolosuhteet sen sallivat ja jollei siitä aiheudu alueen rakennuksille kosteusvauriovaaraa. Imeyttäminen tontilla edellyttää pohjatutkimusta ja sen perusteella tehtyä pohjarakennesuunnitelmaa. Ne hulevedet ja perustusten kuivatusvedet, joita ei imeytetä tontilla, on johdettava viivyttämällä kiinteistöjen yhteiseen hulevesijärjestelmään ja jos tämä ei ole mahdollista, niin järjestelmän omistajan suostumuksella yleiseen hulevesijärjestelmään. Viivytys on toteutettava ensisijaisesti	**16 § Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen** Tontille on rakennettava hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmä, josta vedet on imeytettävä kokonaan tai osittain omalla tontilla, jos maaperäolosuhteet sen sallivat ja jollei siitä aiheudu alueen rakennuksille kosteusvauriovaaraa. Imeyttäminen tontilla edellyttää pohjatutkimusta ja sen perusteella tehtyä pohjarakennesuunnitelmaa. Ne hulevedet ja perustusten kuivatusvedet, joita ei imeytetä tontilla, on johdettava viivyttämällä kiinteistöjen yhteiseen hulevesijärjestelmään ja jos tämä ei ole mahdollista, niin järjestelmän omistajan suostumuksella yleiseen hulevesijärjestelmään. Viivytys on toteutettava ensisijaisesti	**16 § Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen** Tontille on rakennettava hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmä, josta vedet on imeytettävä kokonaan tai osittain omalla tontilla, jos maaperäolosuhteet sen sallivat ja jollei siitä aiheudu alueen rakennuksille kosteusvauriovaaraa. Imeyttäminen tontilla edellyttää pohjatutkimusta ja sen perusteella tehtyä pohjarakennesuunnitelmaa. Ne hulevedet ja perustusten kuivatusvedet, joita ei imeytetä tontilla, on johdettava viivyttämällä kiinteistöjen yhteiseen hulevesijärjestelmään ja jos tämä ei ole mahdollista, niin järjestelmän omistajan suostumuksella yleiseen hulevesijärjestelmään. Viivytys on toteutettava ensisijaisesti	**16 § Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen** Tontille on rakennettava hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmä, josta vedet on imeytettävä kokonaan tai osittain omalla tontilla, jos maaperäolosuhteet sen sallivat, jollei siitä aiheudu alueen rakennuksille kosteusvauriovaaraa ja jollei vesihuoltolaista muuta johdu. Imeyttäminen tontilla edellyttää pohjatutkimusta ja sen perusteella tehtyä pohjarakennesuunnitelmaa. Ne hulevedet ja perustusten kuivatusvedet, joita ei imeytetä tai viivästetä tontilla, on johdettava kiinteistöjen yhteiseen hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmään, ja jos tämä ei ole mahdollista, niin kuntatekniikan keskuksen tai vesihuoltolaitoksen (HSY) luvalla kaupungin yleiseen hulevesijärjestelmään.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Poistettu viittaus vesihuoltolakiin, täsmennetty ilmaisua hulevesien viivästyttämisen velvoitteesta poistettu maininta kuntatekniikan keskuksesta ja vesihuoltolaitoksesta ja korvattu maininnalla järjestelmän omistajasta ja omistajan suostumuksesta. Lisätty maininta viivästysratkaisujen ensisijaisuusjärjestyksestä sekä vesistöön ohjattavista hulevesistä ja perustuksen kuivatusvesistä. Lisätty velvoite naapurinsuostutuksesta.

painanteina, viivytysaltaina tai vastaavina, ja toissijaisesti maanalaisena viivytysratkaisuna. Tontin rajoittuessa vesistöön puhtaat hulevedet ja perustusten kuivatusvedet voidaan viivytettyinä johtaa suoraan siihen. Hulevesien ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta ei saa aiheutua haittaa naapuritontille tai yleiselle alueelle. Vesiä ei saa johtaa naapuritontille tai yleiselle alueelle ilman järjestelmän haltijan suostumusta. Tonttien väliset rajaojat on säilytettävä osana hulevesijärjestelmää. Rakennuksen rakentamista ja peruskorjaamista koskevaan rakentamislupahakemukseen on liitettävä selvitys hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta tai olemassa olevasta järjestelmästä, sen riittävyydestä, toimivuudesta ja kunnossapidosta. Pihamaata rakennettaessa on käytettävä vettä läpäiseviä pintamateriaaleja, jollei pihan oleskelualueiden käyttötarkoituksesta muuta johdu. Tehtäessä muutoksia pihamaalla on mahdollisuuksien mukaan vähennettävä alueiden vettä läpäisemätöntä pinta-alaa ja lisättävä kasvillisuutta. Asemakaavassa pientalotontiksi merkitystä tontista tulee olla vähintään 65 prosenttia vettäläpäisevää pintaa. Lumi on varastoitava siten, ettei siitä tai sen *sulamisvedestä aiheudu vaaraa,* tai haittaa naapureille tai kadun käyttäjille.	painanteina, viivytysaltaina tai vastaavina, ja toissijaisesti maanalaisena viivytysratkaisuna. Tontin rajoittuessa vesistöön puhtaat hulevedet ja perustusten kuivatusvedet voidaan viivytettyinä johtaa suoraan siihen. Hulevesien ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta ei saa aiheutua haittaa naapuritontille tai yleiselle alueelle. Vesiä ei saa johtaa naapuritontille tai yleiselle alueelle ilman järjestelmän haltijan suostumusta. Tonttien väliset rajaojat on säilytettävä osana hulevesijärjestelmää. Rakennuksen rakentamista ja peruskorjaamista koskevaan rakentamislupahakemukseen on liitettävä selvitys hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta tai olemassa olevasta järjestelmästä, sen riittävyydestä, toimivuudesta ja kunnossapidosta. Pihamaata rakennettaessa ~~on~~ suositellaan käytettävän vettä läpäiseviä pintamateriaaleja, jollei pihan oleskelualueiden käyttötarkoituksesta muuta johdu. Tehtäessä muutoksia pihamaalla on mahdollisuuksien mukaan vähennettävä alueiden vettä läpäisemätöntä pinta-alaa ja lisättävä kasvillisuutta. ~~Asemakaavassa pientalotontiksi merkitystä tontista tulee olla vähintään 65 prosenttia vettäläpäisevää pintaa.~~ Lumi on varastoitava siten, ettei siitä tai sen *sulamisvedestä aiheudu vaaraa,* tai haittaa naapureille tai kadun käyttäjille.	painanteina, viivytysaltaina tai vastaavina, ja toissijaisesti maanalaisena viivytysratkaisuna. Tontin rajoittuessa vesistöön puhtaat hulevedet ja perustusten kuivatusvedet voidaan viivytettyinä johtaa suoraan siihen. Hulevesien ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta ei saa aiheutua haittaa naapuritontille tai yleiselle alueelle. Vesiä ei saa johtaa naapuritontille tai yleiselle alueelle ilman järjestelmän haltijan suostumusta. Tonttien väliset rajaojat on säilytettävä osana hulevesijärjestelmää. Rakennuksen rakentamista ja peruskorjaamista koskevaan rakentamislupahakemukseen on liitettävä selvitys hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta tai olemassa olevasta järjestelmästä, sen riittävyydestä, toimivuudesta ja kunnossapidosta. Pihamaata rakennettaessa on käytettävä vettä läpäiseviä pintamateriaaleja, jollei pihan oleskelualueiden käyttötarkoituksesta muuta johdu. Tehtäessä muutoksia pihamaalla on mahdollisuuksien mukaan vähennettävä alueiden vettä läpäisemätöntä pinta-alaa ja lisättävä kasvillisuutta. Asemakaavassa pientalotontiksi merkitystä tontista tulee olla vähintään 65 prosenttia vettäläpäisevää pintaa. Lumi on varastoitava siten, ettei siitä tai sen *sulamisvedestä aiheudu vaaraa,* tai haittaa naapureille tai kadun käyttäjille.	Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen on toteutettava siten, ettei luonnollisen vedenjuoksun muuttamisesta aiheudu huomattavaa haittaa naapurille. Hulevesiä ja perustusten kuivatusvesiä ei saa johtaa ajoradalle, pyörätielle eikä jalkakäytävälle. Kuntatekniikan keskus voi perustellusta syystä sallia hule- ja perustusten kuivatusvesien johtamisen katuojaan. Tonttien väliset rajaojat on säilytettävä osana hulevesijärjestelmää. Rakennuksen rakentamista ja peruskorjaamista koskevaan rakennuslupahakemukseen on liitettävä selvitys hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta tai olemassa olevasta järjestelmästä, sen riittävyydestä, toimivuudesta ja kunnossapidosta.	Lisätty vaatimus läpäisevien pintamateriaalien käytöstä. Lisätty maininta lumien sulamisvedestä. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** HSY ilmoittaa lausunnossaan, että 16 §:n osalta Jää epäselväksi, tarkoitetaanko suostumusta käsittelevässä kohdassa kiinteistöjen yhteisen hulevesijärjestelmän omistajaa vai yleisen hulevesijärjestelmän omistajaa. Asia olisi syytä esittää selkeämmin. Vastine: Lausunnossa esitetty suostumuksen antaminen voi viitata kahteen kohtaan 16 §:ssä: Joko "Vesiä ei saa johtaa naapuritontille tai yleiselle alueelle ilman järjestelmän haltijan suostumusta." tai "Ne hulevedet ja perustusten kuivatusvedet, joita ei imeytetä tontilla, on johdettava viivyttämällä kiinteistöjen yhteiseen hulevesijärjestelmään ja jos tämä ei ole mahdollista, niin järjestelmän omistajan suostumuksella yleiseen hulevesijärjestelmään." Kummassakin kohdassa on kuitenkin kyse hulevesijärjestelmän omistajan suostumuksesta. Hulevesijärjestelmien omistajan suostumus tarvitaan, jos sinne hulevettä aiotaan johtaa, siten pykälässä mainittu on yksiselitteisesti määritelty, eikä lausunto aiheuttanut toimenpiteitä. **Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026** on lievennetty pihamaan läpäisevien pintamateriaalien osuuden määrittelyä. Läpäisevien pintamateriaalien käyttöä suositellaan, mutta velvoittavasta raja-arvosta luovutaan.
17 § Tontin liikennejärjestelyt		**17 § Tontin liikennejärjestelyt**	***17 § Tontin liikennejärjestelyt***	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:**

Tontin ajoneuvoliikenne on suunniteltava ja toteutettava siten, että ajoneuvoliikenteestä ei aiheudu vaaraa. Tontille tai rakennuspaikalle saa rakentaa yhden ajoneuvoliittymän. Perustellusta syystä voidaan sallia useamman liittymän rakentaminen. Suurin sallittu liittymäleveys asuintonteilla on 5 metriä sekä teollisuus- ja liiketonteilla 8 metriä. Liittymässä katuun tai tiehen sekä tontin/rakennuspaikan sisäisissä järjestelyissä on otettava huomioon liikenneturvallisuus. Asemakaava-alueen ulkopuolella maantielle johtavalle ajoneuvoliittymälle on haettava lupa tienpitoviranomaiselta. Pelastuslaitoksen nostokalustolla on oltava vapaa pääsy kolmikerroksisen tai sitä korkeamman rakennuksen viereen siten, että sammutus- ja pelastustoimenpiteet ovat mahdollisia. Mikäli nostopaikka on välttämätöntä sijoittaa katu- tai puistoalueelle, tulee katu- ja puistosuunnitelma ottaa huomioon ja nostopaikan sijainnille tulee hakea Kadut ja puistot -palvelualueelta sijoituslupa. Kolmikerroksisen tai sitä korkeamman rakennuksen ulkoseinään tai pihamaalle on sijoitettava opastaulu~~,~~ josta ilmenee pelastustien, nosto- ja sammutuspaikkojen sijainti. Asuinkerrostalotonteille tulee toteuttaa vieraspysäköintiin vähintään 1 ap/1500 k-m^2. Lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten tulee varata tontille porraskäytävien läheisyyteen vähintään 1 ap/5000 k-m^2. Asuinkerrostalotonteilla liikkumisesteisten paikkojen määrä sisältyy perusmitoitukseen. Paikkoja varataan 2 ap / alkava 2500 k-m^2, jonka jälkeen jokaista seuraavaa alkavaa 2500 k-m^2 kohden varataan 1 ap lisää. Paikat		Tontin ajoneuvoliikenne on suunniteltava ja toteutettava siten, että ajoneuvoliikenteestä ei aiheudu vaaraa. Tontille tai rakennuspaikalle saa rakentaa yhden ajoneuvoliittymän. Perustellusta syystä voidaan sallia useamman liittymän rakentaminen. Suurin sallittu liittymäleveys asuintonteilla on 5 metriä sekä teollisuus- ja liiketonteilla 8 metriä. Liittymässä katuun tai tiehen sekä tontin/rakennuspaikan sisäisissä järjestelyissä on otettava huomioon liikenneturvallisuus. Asemakaava-alueen ulkopuolella maantielle johtavalle ajoneuvoliittymälle on haettava lupa tienpitoviranomaiselta. Pelastuslaitoksen nostokalustolla on oltava vapaa pääsy kolmikerroksisen tai sitä korkeamman rakennuksen viereen siten, että sammutus- ja pelastustoimenpiteet ovat mahdollisia. Mikäli nostopaikka on välttämätöntä sijoittaa katu- tai puistoalueelle, tulee katu- ja puistosuunnitelma ottaa huomioon ja nostopaikan sijainnille tulee hakea Kadut ja puistot -palvelualueelta sijoituslupa. Kolmikerroksisen tai sitä korkeamman rakennuksen ulkoseinään tai pihamaalle on sijoitettava opastaulu~~,~~ josta ilmenee pelastustien, nosto- ja sammutuspaikkojen sijainti. Asuinkerrostalotonteille tulee toteuttaa vieraspysäköintiin vähintään 1 ap/1500 k-m2. Lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten tulee varata tontille porraskäytävien läheisyyteen vähintään 1 ap/5000 k-m2. Liikkumisesteisten paikkojen määrä sisältyy perusmitoitukseen. Paikkoja varataan 2 ap / alkava 2500 k-m2, jonka jälkeen 1 ap /alkava 2500 - 5000 k-m2. Paikat sijoitetaan esteettömän kulkuyhteyden päähän porraskäytävästä.	Tontin ajoneuvoliikenne on suunniteltava ja toteutettava siten, että ajoneuvoliikenteestä ei aiheudu vaaraa. Pelastuslaitoksen nostokalustolla on oltava vapaa pääsy kolmikerroksisen tai sitä korkeamman rakennuksen viereen siten, että pelastustoimenpiteet ovat mahdollisia. Kolmikerroksisen tai sitä korkeamman rakennuksen ulkoseinään tai pihamaalle on sijoitettava kyltti, josta ilmenee pelastustien sijainti. Tontilta on varattava riittävästi tilaa polkupyörien asianmukaista säilyttämistä varten. Asuinkerrostalotontilla polkupyörien	Lisätty maininta vain yhdestä tonttiliittymästä sekä liittymien leveydet. Lisätty mainita kadut- ja puistot -palvelualueen hallinnoimille alueille sijoittuvien nostopaikkojen tarvitsemasta sopimuksesta. Lisätty vieraspysäköinnin sekä lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä koskevat pysäköintipaikkavelvoite asuinkerrostalotonttien osalta sekä liikkumisesteisten pysäköintipaikkojen määrät. Lisätty vaatimus polkupyöräpaikkojen runkolukittavuudesta ulkotiloissa. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** Vastine HSY:n lausuntoon: rakennusjärjestyksen 17 §:ssä todetaan, että "Pelastuslaitoksen nostokalustolla on oltava vapaa pääsy kolmikerroksisen tai sitä korkeamman rakennuksen viereen siten, että sammutus- ja pelastustoimenpiteet ovat mahdollisia." Edellisen määräyksen voi todeta sisältävän sammutus- ja pelastustoimenpiteiden mahdollistamisen kokonaisuudessaan, mm. sisältäen nostopaikkojen pohjanvahvistukset ja kunnallistekniikan suunnittelun. On asiaankuuluvaa, että luvanvaraisissa hankkeissa esitetään hakemusten liitteinä olevissa pääpiirustustasoisissa suunnitelmissa nostopaikkojen alustan rakenteellinen kantavuus mukaan lukien mahdollinen johtoinfra. Siten HSY:n lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Täsmennetty viidennen momentin kohdentuminen asuinkerrostalotonteille. Lisäksi stilisoitu ilmaisua ymmärrettävämmäksi.

sijoitetaan esteettömän kulkuyhteyden päähän porraskäytävästä. Jos alueen lainvoimaisessa asemakaavassa ei ole määräystä pientalotontilla autopaikkojen vähimmäismäärästä tai jos alueella ei ole asemakaavaa, on asuntoa kohti rakennettava vähintään 2 autopaikkaa. Tontilta on varattava riittävästi tilaa polkupyörien asianmukaista säilyttämistä varten. Asuinkerrostalotontilla polkupyörien säilytystilaa on oltava vähintään 1 paikka / 30 kerrosneliömetriä. Paikoista vähintään puolet on sijoitettava pihatasossa olevaan ulkoiluvälinevarastoon. Yksityisten ja julkisten lähipalveluiden, työ-, kokoontumis- ja liiketilojen yhteydessä polkupyöräpaikat on sijoitettava yleensä pääsisäänkäyntien läheisyyteen, ja niiltä on oltava sujuva yhteys liikenneväylille. Ulkotiloihin tulevissa pyöräpaikoissa on oltava runkolukitusmahdollisuus ja sisätiloihin tulevissa paikoista puolet on toteutettava runkolukittavina.		Tontilta on varattava riittävästi tilaa polkupyörien asianmukaista säilyttämistä varten. Asuinkerrostalotontilla polkupyörien säilytystilaa on oltava vähintään 1 paikka / 30 kerrosneliömetriä. Paikoista vähintään puolet on sijoitettava pihatasossa olevaan ulkoiluvälinevarastoon. Ulkotiloihin tulevissa pyöräpaikoissa on oltava runkolukitusmahdollisuus ja sisätiloihin tulevissa paikoista puolet on toteutettava runkolukittavina.	säilytystilaa on oltava vähintään 1 paikka/ 30 kerrosneliömetriä. Paikoista vähintään puolet on sijoitettava pihatasossa olevaan ulkoiluvälinevarastoon.	Lisätty säännös pientalotonttien autopaikkamääristä. Lisätty maininta polkupyöräpaikkojen sijoittamisesta pääsisäänkäyntien läheisyyteen.
		-	**18 § Vajojen ja muiden rakennelmien rakentaminen** Vaja, katos tai muu rakennelma on sijoitettava naapuritontin rajasta vähintään niin kauaksi, että piirrettäessä tontin rajalta 45 asteen kulmassa suora, rakennelman on jäätävä kokonaan sen alle.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** 18 § poistetaan tarpeettomana, siirto 7 §:ään
18 § ~~19 §~~ Aidan rakentaminen kadun vastaiselle rajalle Rakennuksen rakentamisen yhteydessä tontin kadun vastainen raja on erotettava istutuksin tai rajalle on istutettava pensasaita tai rakennettava aita, jollei asemakaava muuta määrää tai jollei perustellusta syystä muuta johdu. Aidan sijoittamisessa ja korkeudessa on huomioitava kadun näkemäalueet. Pensasaita tai rakennettava aita perustuksineen on		**19 § Aidan rakentaminen kadun vastaiselle rajalle** Rakennuksen rakentamisen yhteydessä tontin kadun vastainen raja on erotettava istutuksin tai rajalle on istutettava pensasaita tai rakennettava aita, jollei asemakaava muuta määrää tai jollei perustellusta syystä muuta johdu. Aidan sijoittamisessa ja korkeudessa on huomioitava kadun näkemäalueet. Pensasaita tai rakennettava aita perustuksineen on	**19 § Aidan rakentaminen kadun vastaiselle rajalle** Rakennuksen rakentamisen yhteydessä tontin kadun vastainen raja on erotettava istutuksin tai rajalle on istutettava pensasaita tai rakennettava aita, jollei asemakaava muuta määrää tai jollei perustellusta syystä muuta johdu. Aidan sijoittamisessa ja korkeudessa on huomioitava kadun näkemäalueet. Pensasaita tai rakennettava aita perustuksineen on	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** (ei muutoksia) **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:**

sijoitettava kokonaan tontin puolelle kadun, puiston tai muun yleisen alueen rajalla.		sijoitettava kokonaan tontin puolelle kadun, puiston tai muun yleisen alueen rajalla.	sijoitettava kokonaan tontin puolelle kadun, puiston tai muun yleisen alueen rajalla.	HSY:n lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä, se merkitään tiedoksi. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettu pykälän numerointia: nyt 18 §.
19 § ~~20 §~~ Tontin rannan rakentaminen Tonttiin kuuluvaa rannan luonnollista rantaviivaa ei saa vähäistä enempää muuttaa rantaa täyttämällä, kaivamalla tai muulla vastaavalla tavalla vastoin asemakaavaa tai muuta yleisen alueen suunnitelmaa ilman rakennusvalvontaviranomaisen ja tarvittaessa Lupa- ja valvontaviraston lupaa.		**20 § Tontin rannan rakentaminen** Tonttiin kuuluvaa rannan luonnollista rantaviivaa ei saa vähäistä enempää muuttaa rantaa täyttämällä, kaivamalla tai muulla vastaavalla tavalla ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa.	**20 § Tontin rannan rakentaminen** Tonttiin kuuluvaa rannan luonnollista rantaviivaa ei saa vähäistä enempää muuttaa rantaa täyttämällä, kaivamalla tai muulla vastaavalla tavalla vastoin asemakaavaa tai muuta yleisen alueen suunnitelmaa ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Poistettu viittaus asemakaavaan ja yleisen alueen suunnitelmaan. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset** Palautettu rakentamisluvanvaraisuutta rajaava vaatimus: lupa tarvitaan, jos toimitaan “*vastoin asemakaavaa tai muuta yleisen alueen suunnitelmaa*”. Lisäksi lisätty maininta Lupa- ja valvontaviraston luvasta. Muutettu pykälän numerointia: nyt 19 §.
20 § ~~21 a §~~ Vapautukset rakentamisluvan hakemisesta kaikilla tonteilla Rakentamislain 42 §:n 2 momentissa tarkoitettuina vähäisinä pidetään seuraavat ehdot täyttäviä rakentamiskohteita, jotka vapautetaan luvanvaraisuudesta. ~~Seuraavat toimenpiteet on vapautettu rakentamisluvan hakemisesta tonteilla.~~ Vapautukset eivät koske pihapiirejä tai korttelikokonaisuuksia, jotka on suojeltu asemakaavassa. Vapautukset eivät myöskään koske lailla tai asetuksella suojeltuja rakennuksia, pihapiirejä tai muutoin inventoinneissa merkittäviksi todettuja rakennusperintökohteita, pihapiirejä tai	**20 § ~~21 a §~~ Vapautukset rakentamisluvan hakemisesta kaikilla tonteilla** Rakentamislain 42 §:n 2 momentissa tarkoitettuina vaikutuksiltaan vähäisinä pidetään seuraavat ehdot täyttäviä rakentamiskohteita, jotka vapautetaan luvanvaraisuudesta. ~~Seuraavat toimenpiteet on vapautettu rakentamisluvan hakemisesta tonteilla.~~ Vapautukset eivät koske pihapiirejä tai korttelikokonaisuuksia, jotka on suojeltu asemakaavassa. Vapautukset eivät myöskään koske lailla tai asetuksella suojeltuja rakennuksia, pihapiirejä tai muutoin inventoinneissa merkittäviksi todettuja	**21 a § Vapautukset rakentamisluvan hakemisesta kaikilla tonteilla** Seuraavat toimenpiteet on vapautettu rakentamisluvan hakemisesta tonteilla. Vapautukset eivät koske pihapiirejä tai korttelikokonaisuuksia, jotka on suojeltu asemakaavassa. Vapautukset eivät myöskään koske lailla tai asetuksella suojeltuja rakennuksia, pihapiirejä tai muutoin inventoinneissa merkittäviksi todettuja rakennusperintökohteita, pihapiirejä tai korttelikokonaisuuksia. Kohtien 1 ja 2 vapautukset eivät ole voimassa tontilla, joka on rakennuskiellossa asemakaavan muuttamista	**21 a § Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta kaikilla tonteilla** Seuraavat toimenpiteet on vapautettu toimenpideluvan hakemisesta: 1) korkeintaan 30 neliömetrin suuruisen aitauksen, katoksen tai suojan rakentaminen jätteiden keräilyä varten; 2) kadun, puiston tai muun vastaavan yleisen alueen vastaisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on katua vasten enintään 1,2 metriä korkea ja puistoa ja muita alueita vasten enintään 1,6 metriä korkea, ja kun kuntatekniikankeskus hyväksyy niiden	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Jäsennelty uudelleen, yhdistetty pykälään pientalotontteja koskevat määräykset ja lisätty rakentamislain mukaiset lupakynnyksen korjaukset vapautuksiin. **Nähtävillä olon jälkeen lausuntojen johdosta tehdyt muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:**

korttelikokonaisuuksia. Kohtien 1 ja 2 vapautukset eivät ole voimassa tontilla, jolla on voimassa rakennuskielto. ~~Kohtien 1 ja 2 vapautukset eivät ole voimassa tontilla, joka on rakennuskiellossa asemakaavan muuttamista varten eikä kiinteistöllä, joilla ei lainvoimaista asemakaavaa.~~ Rakennusten muutoksia koskevat vapautukset 1. rakennuksen julkisivun ja katon värin muuttaminen, muun katon kuin kasvillisuuskaton materiaalin muuttaminen sekä asuinpientalon julkisivumateriaalin muuttaminen. 2. rakennuksen julkisivussa olevien yksittäisten aukkojen sulkeminen ja uusien aukkojen aukaiseminen lukuun ottamatta 1. kerroksen liiketilojen ikkunoita sekä palomuuriin tai naapurikiinteistön rajalla olevaan seinään aukaistavia uusia aukkoja 3. rakennuksen puuikkunoiden vaihtaminen puu-alumiini-ikkunoiksi 1980-luvulla tai sen jälkeen rakennetuissa rakennuksissa ~~asuinkerrostaloissa ja asuinpientalossa~~, kun ikkunajakoa ei muuteta. Tätä aikaisemmin rakennetuissa rakennuksissa rakennusvalvonta arvioi tapauskohtaisesti toimenpiteen vähäisyyden tai luvanvaraisuuden tarpeen. 4. rakennuksen ikkunoiden ja ovien sivulta auki olevat markiisit 5. terassin ja parvekkeen lasittaminen kirkasta lasia käyttäen, kun vähintään 30 % ulkoilmaan rajoittuvasta osasta on avattavissa, ~~eikä lasitus ole julkisivunomainen edellyttäen, että~~ terassit ja parvekkeet on osastoitu palomääräysten edellyttämällä tavalla 6. aurinkopaneelien tai -keräinten sijoittaminen rakennuksen tai rakennelman katolle edellyttäen, ettei niistä aiheudu vaaraa tai häiriötä lentoliikenteelle,	rakennusperintökohteita, pihapiirejä tai korttelikokonaisuuksia. Kohtien 1 ja 2 vapautukset eivät ole voimassa tontilla, jolla on voimassa rakennuskielto. ~~Kohtien 1 ja 2 vapautukset eivät ole voimassa tontilla, joka on rakennuskiellossa asemakaavan muuttamista varten eikä kiinteistöllä, joilla ei lainvoimaista asemakaavaa.~~ Rakennusten muutoksia koskevat vapautukset 1. rakennuksen julkisivun ja katon värin muuttaminen, muun katon kuin kasvillisuuskaton materiaalin muuttaminen sekä asuinpientalon julkisivumateriaalin muuttaminen. 2. rakennuksen julkisivussa olevien yksittäisten aukkojen sulkeminen ja uusien aukkojen aukaiseminen lukuun ottamatta 1. kerroksen liiketilojen ikkunoita sekä palomuuriin tai naapurikiinteistön rajalla olevaan seinään aukaistavia uusia aukkoja 3. rakennuksen puuikkunoiden vaihtaminen puu-alumiini-ikkunoiksi 1980-luvulla tai sen jälkeen rakennetuissa rakennuksissa ~~asuinkerrostaloissa ja asuinpientalossa~~, kun ikkunajakoa ei muuteta. Tätä aikaisemmin rakennetuissa rakennuksissa rakennusvalvonta arvioi tapauskohtaisesti toimenpiteen vähäisyyden tai luvanvaraisuuden tarpeen. 4. rakennuksen ikkunoiden ja ovien sivulta auki olevat markiisit 5. terassin ja parvekkeen lasittaminen kirkasta lasia käyttäen, kun vähintään 30 % ulkoilmaan rajoittuvasta osasta on avattavissa, ~~eikä lasitus ole julkisivunomainen edellyttäen, että~~ terassit ja parvekkeet on osastoitu palomääräysten edellyttämällä tavalla 6. aurinkopaneelien tai -keräinten sijoittaminen rakennuksen tai rakennelman katolle edellyttäen, ettei	varten eikä kiinteistöllä, joilla ei lainvoimaista asemakaavaa. Rakennusten muutoksia koskevat vapautukset 1. rakennuksen julkisivun ja katon värin muuttaminen, muun katon kuin kasvillisuuskaton materiaalin muuttaminen sekä asuinpientalon julkisivumateriaalin muuttaminen. 2. rakennuksen julkisivussa olevien yksittäisten aukkojen sulkeminen ja uusien aukkojen aukaiseminen lukuun ottamatta 1. kerroksen liiketilojen ikkunoita sekä palomuuriin tai naapurikiinteistön rajalla olevaan seinään aukaistavia uusia aukkoja 3. rakennuksen puuikkunoiden vaihtaminen puu-alumiini-ikkunoiksi 1980-luvulla tai sen jälkeen rakennetuissa asuinkerrostaloissa ja asuinpientalossa, kun ikkunajakoa ei muuteta 4. rakennuksen ikkunoiden ja ovien sivulta auki olevat markiisit 5. terassin ja parvekkeen lasittaminen, kun vähintään 30 % ulkoilmaan rajoittuvasta osasta on avattavissa, eikä lasitus ole julkisivunomainen edellyttäen, että terassit ja parvekkeet on osastoitu palomääräysten edellyttämällä tavalla 6. aurinkopaneelien tai -keräinten sijoittaminen rakennuksen tai rakennelman katolle edellyttäen, ettei niistä aiheudu vaaraa tai häiriötä lentoliikenteelle 7. ilmalämpöpumpun tai ilmavesilämpöpumpun sijoittaminen rakennukseen, rakennelmaan siten, että se ei näy katualueelle.	rakentamisen. Aita ja tukimuuri perustuksineen on rakennettava kokonaan tontin puolelle 3) tonttien välisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on enintään 1,6 metriä korkea, ja kun naapuritontin omistaja tai haltija hyväksyy niiden rakentamisen, sekä tontin sisäisten aitojen ja tukimuurien rakentaminen; 4) ilmalämpöpumpun, maalämpöpumpun ja aurinkokeräimen sijoittaminen rakennukseen, rakennelmaan tai pihamaalle; 5) asuinhuoneiston kokonaan sisäänvedetyn parvekkeen lasittaminen. 6) rakennuksen 1. kerroksen huoneiston korkeintaan 400 mm korkean irtokirjainmainoslaitteen asentaminen välittömästi huoneiston näyteikkunan yläpuolelle; 7) rakennuksen 1. kerroksen huoneiston korkeintaan 600 x 600 mm korkean mainoslaitteen asentaminen välittömästi huoneiston näyteikkunan viereen tai yläpuolelle julkisivua vasten kohtisuorassa; 8) rakennuksen 1. kerroksen julkisivun pintaan kiinnitettävän korkeintaan 400 x 600 mm suuruisen kilven asentaminen; 9) rakennuksen 1. kerroksen huoneiston näyteikkunoiden ja oven yläpuolelle sijoitettavien, suorien ja sivulta auki olevien markiisien asentaminen. 10) rakenteellisen terassin, joka on enintään 50 cm korkea ja vähintään 2,5 metrin etäisyydellä rajasta Vaikka toimenpiteen toteuttaminen ei vaadi lupaa, niin rakentamisessa on noudatettava voimassa olevan asemakaavan määräyksiä ja kyseiseen rakentamiseen liittyviä säännöksiä.	Vastine Finavialle: Merkitään tiedoksi Finavian kiitokset rakennusjärjestykseen otetusta maininnasta ottaa huomioon lentoliikenne aurinkopaneelien asentamisessa siten, ettei lentoliikenteellä aiheudu haittaa. Lisättiin kaupunginmuseon muistutuksen perusteella rakennusjärjestyksen 21 a §:ään oheinen momentti pykälän loppuun: ”Rakentamiseen ryhtyvällä ja pääsuunnittelijalla on velvollisuus selvittää, onko suunnittelualueella mahdollisesti inventoimattomia muinaisjäännöksiä, jotta niitä ei vaarannettaisi. Jos työmaan aikana esiintyy muinaisjäännöksiä tai niitä koskevia epäilyjä, työt on välittömästi siltä osin keskeytettävä ja otettava yhteys museoviranomaiseen.” **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset:** Muotoiltiin uudelleen pykälän ensimmäisen momentin ensimmäinen virke: “*Rakentamislain 42 §:n 2 momentissa tarkoitettuina vähäisinä pidetään seuraavat ehdot täyttäviä rakentamiskohteita, jotka vapautetaan luvanvaraisuudesta.* “ Muotoiltiin uudelleen ensimmäisen momentin mainintaa rakennuskiellon vaikutuksesta vapautuksiin. Poistettiin toisen momentin 3. kohdasta rajaus asuinrakennuksista ja lisättiin maininta harkinnanvaraisuudesta 1980-lukua aikaisemmin rakennettujen rakennusten ikkunoihin liittyen. Täsmennettiin toisen momentin 5. kohdassa parvekelasitusten määrittelyä ymmärrettävämmäksi.

7. ilmalämpöpumpun tai ilmavesilämpöpumpun sijoittaminen ~~rakennukseen, rakennelmaan siten, että se ei näy katualueelle~~ pientaloon tai siihen liittyvään talousrakennukseen. Muissa rakennuksissa vapauttaminen edellyttää julkisivuun sopeutettua kotelointia, silloin kun laite näkyy katu- tai muulle julkiselle alueelle. Mainoslaitteita koskevat vapautukset Mikäli mainoslaite aiheuttaa vähäistä merkittävämpää vaikutusta kaupunkikuvaan, se edellyttää rakennusvalvonnan luvan. Liike- ja toimistorakennuksiin sekä useita liikehuoneistoja käsittäviin rakennuksiin suositellaan laadittavaksi mainoslaitteiden yleissuunnitelma, jonka vahvistamisen jälkeen ei yksittäisille laitteille tarvita erillistä julkisivumuutoslupaa. Seuraavat mainoslaitteet eivät edellytä rakennusvalvonnan lupaa: 8. rakennuksen 1. kerroksen liikehuoneiston irtokirjainmainoslaite, joka on korkeudeltaan enintään 400 mm ja joka sijaitsee välittömästi liikehuoneiston näyteikkunan yläpuolella 9. rakennuksen 1. kerroksen julkisivun pintaan kiinnitettävä mainoskilpi, joka on kooltaan enintään 400 mm x 600 mm Pihamaalle rakentamista koskevat vapautukset 10. aurinkopaneelien tai -keräinten sijoittaminen <u>vähäisesti</u> pihamaalle	niistä aiheudu vaaraa tai häiriötä lentoliikenteelle, 7. ilmalämpöpumpun tai ilmavesilämpöpumpun sijoittaminen ~~rakennukseen, rakennelmaan siten, että se ei näy katualueelle~~ pientaloon tai siihen liittyvään talousrakennukseen. Muissa rakennuksissa vapauttaminen edellyttää julkisivuun sopeutettua kotelointia, silloin kun laite näkyy katu- tai muulle julkiselle alueelle. Mainoslaitteita koskevat vapautukset Mikäli mainoslaite aiheuttaa vähäistä merkittävämpää vaikutusta kaupunkikuvaan, se edellyttää rakennusvalvonnan luvan. Liike- ja toimistorakennuksiin sekä useita liikehuoneistoja käsittäviin rakennuksiin suositellaan laadittavaksi mainoslaitteiden yleissuunnitelma, jonka vahvistamisen jälkeen ei yksittäisille laitteille tarvita erillistä julkisivumuutoslupaa. Seuraavat mainoslaitteet eivät edellytä rakennusvalvonnan lupaa: 8. rakennuksen 1. kerroksen liikehuoneiston irtokirjainmainoslaite, joka on korkeudeltaan enintään 400 mm ja joka sijaitsee välittömästi liikehuoneiston näyteikkunan yläpuolella 9. rakennuksen 1. kerroksen julkisivun pintaan kiinnitettävä mainoskilpi, joka on kooltaan enintään 400 mm x 600 mm Pihamaalle rakentamista koskevat vapautukset	Mainoslaitteita koskevat vapautukset 8. rakennuksen 1. kerroksen liikehuoneiston irtokirjainmainoslaite, joka on korkeudeltaan enintään 400 mm ja joka sijaitsee välittömästi liikehuoneiston näyteikkunan yläpuolella 9. rakennuksen 1. kerroksen julkisivun pintaan kiinnitettävä mainoskilpi, joka on kooltaan enintään 400 mm x 600 mm		Muutettiin toisen momentin 7 kohdan säännöstä: rakennuksiin sijoitettavia ilmalämpöpumppuja koskeva vapautus rajattiin koskemaan aina pientaloja ja talousrakennuksia. Lisäksi lisättiin muita rakennuksia koskevalle vapautukselle ehto. Lisättiin mainoslaitteita koskeviin vapautuksiin uutta kaksi momenttia: toinen luvanvaraisuuden rajaamisesta ja toinen mainoslaitteiden yleissuunnitelmasta. Korjattu kohtaan 11 pihamaalle sijoitettavia ilmalämpöpumppuja koskevat vapautukset käsittämään pientalot aina ja täsmennettiin muilla tonteilla vapautuksen ehtoja.

edellyttäen, ettei niistä aiheudu vaaraa tai häiriötä lentoliikenteelle 11. ilmalämpöpumpun tai ilmavesilämpöpumpun sijoittaminen pihamaalle pientalotonteilla aina ja muilla tonteilla siten, että laite on koteloitu kohteen arkkitehtuuriin sopeutuvalla tavalla tai se ei näy katu- tai muulle julkiselle alueelle. 12. kadun, puiston tai muun vastaavan yleisen alueen vastaisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on katua vasten enintään 1,2 metriä korkea ja puistoa ja muita alueita vasten enintään 1,6 metriä korkea, ja kun kadut ja puistot -palvelualue hyväksyy niiden rakentamisen, ja aidan materiaali, muoto ja värisävy ovat alueelle ominaisia ja soveltuvat kaupunkikuvaan. Aita ja tukimuuri perustuksineen on rakennettava kokonaan tontin puolelle ja ne on pystyttävä huoltamaan tontin puolelta. 13. asuintonttien välisen aidan tai tukimuurin rakentaminen, kun aita tukimuureineen on enintään 1,6 metriä korkea ja tukimuuri enintään 0,5 metriä korkea, ja aidan materiaali, muoto ja värisävy ovat alueelle ominaisia ja soveltuvat kaupunkikuvaan, ja kun naapuritontin omistaja tai haltija antaa suostumuksensa niiden rakentamiselle. Lähtökohtaisesti aita ja tukimuuri perustuksineen on rakennettava kokonaan aidan tai tukimuurin rakentajan tontin puolelle, ja ne on pystyttävä huoltamaan kyseisen tontin puolelta. Naapureiden yhteisellä sopimuksella aidan tai tukimuurin sijainnista voidaan päättää myös toisin. 14. teollisuus-, liike- ja varastotontin välisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on enintään 2,5 metriä, ja aidan materiaali, muoto ja värisävy ovat alueelle ominaisia ja soveltuvat kaupunkikuvaan. Aita ja tukimuuri perustuksineen on rakennettava kokonaan tontin puolelle. Naapureiden yhteisellä kirjallisella	10. aurinkopaneelien tai -keräinten sijoittaminen vähäisesti pihamaalle edellyttäen, ettei niistä aiheudu vaaraa tai häiriötä lentoliikenteelle 11. ilmalämpöpumpun tai ilmavesilämpöpumpun sijoittaminen pihamaalle pientalotonteilla aina ja muilla tonteilla siten, että laite on koteloitu kohteen arkkitehtuuriin sopeutuvalla tavalla tai se ei näy katu- tai muulle julkiselle alueelle. 12. kadun, puiston tai muun vastaavan yleisen alueen vastaisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on katua vasten enintään 1,2 metriä korkea ja puistoa ja muita alueita vasten enintään 1,6 metriä korkea, ja kun kadut ja puistot -palvelualue hyväksyy niiden rakentamisen, ja aidan materiaali, muoto ja värisävy ovat alueelle ominaisia ja soveltuvat kaupunkikuvaan. Aita ja tukimuuri perustuksineen on rakennettava kokonaan tontin puolelle ja ne on pystyttävä huoltamaan tontin puolelta. 13. asuintonttien välisen aidan tai tukimuurin rakentaminen, kun aita tukimuureineen on enintään 1,6 metriä korkea ja tukimuuri enintään 0,5 metriä korkea, ja aidan materiaali, muoto ja värisävy ovat alueelle ominaisia ja soveltuvat kaupunkikuvaan, ja kun naapuritontin omistaja tai haltija antaa suostumuksensa niiden rakentamiselle. Lähtökohtaisesti aita ja tukimuuri perustuksineen on rakennettava kokonaan aidan tai tukimuurin rakentajan tontin puolelle, ja ne on pystyttävä huoltamaan kyseisen tontin puolelta. Naapureiden yhteisellä sopimuksella aidan tai tukimuurin sijainnista voidaan päättää myös toisin. 14. teollisuus-, liike- ja varastotontin välisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on enintään 2,5 metriä, ja aidan materiaali, muoto ja värisävy ovat alueelle ominaisia ja soveltuvat kaupunkikuvaan. Aita ja tukimuuri perustuksineen on	Pihamaalle rakentamista koskevat vapautukset 10. aurinkopaneelien tai -keräinten sijoittaminen vähäisesti pihamaalle edellyttäen, ettei niistä aiheudu vaaraa tai häiriötä lentoliikenteelle 11. pientalotonteilla aina ilmalämpöpumpun tai ilmavesilämpöpumpun sijoittaminen pihamaalle muilla tonteilla siten, että laite ei näy katualueelle. 12. kadun, puiston tai muun vastaavan yleisen alueen vastaisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on katua vasten enintään 1,2 metriä korkea ja puistoa ja muita alueita vasten enintään 1,6 metriä korkea, ja kun kadut ja puistot -palvelualue hyväksyy niiden rakentamisen. Aita ja tukimuuri perustuksineen on rakennettava kokonaan tontin puolelle ja ne on pystyttävä huoltamaan tontin puolelta. 13. asuintonttien välisen aidan tai tukimuurin rakentaminen, kun aita tukimuureineen on enintään 1,6 metriä korkea ja tukimuuri enintään 0,5 metriä korkea, ja kun naapuritontin omistaja tai haltija antaa suostumuksensa niiden rakentamiselle. Lähtökohtaisesti aita ja tukimuuri perustuksineen on rakennettava kokonaan aidan tai tukimuurin rakentajan tontin puolelle, ja ne on pystyttävä huoltamaan kyseisen tontin puolelta. Naapureiden yhteisellä sopimuksella aidan tai tukimuurin sijainnista voidaan päättää myös toisin. 14. teollisuus-, liike- ja varastotontin välisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen enintään 2,5 metriä, ja aidan materiaali, muoto ja värisävy ovat alueelle ominaisia ja soveltuvat kaupunkikuvaan. Aita ja tukimuuri perustuksineen on rakennettava kokonaan tontin puolelle. 15. tontin sisäisten aitojen ja tukimuurien rakentaminen.	Täsmennettiin kohtien 12 ja 13 säännöstä vastaamaan kohdan 14 vaatimusta: Lisättiin vastaavanlainen vaatimus aitojen soveltumisesta kaupunkikuvaan myös koskien kadun, puiston ja muun vastaavan alueen vastaisen rajan aitoja ja asuntotontteja kadun, puiston tai muun vastaavan yleisen alueen rajalla, kuten teollisuus, liike ja varastotonteilta jo oli edellytetty.

sopimuksella aidan tai tukimuurin sijainnista voidaan päättää myös toisin. 15. tontin tavanomaisten sisäisten aitojen ja tukimuurien rakentaminen. 16. Kylpypalju tai kiinteä grillauspaikka, kun sijoittaminen tapahtuu rakennusjärjestyksessä ja asemakaavassa määrättyjä sijoittamisedellytyksiä noudattaen. 17. Kattamattoman enintään 50 cm korkean rakenteellisen terassin rakentaminen vähintään 2,5 metrin etäisyydelle tontin rajasta. Mikäli terassi on osittain tai kokonaan katettu, katetun osan etäisyys tontin rajoista tulee olla vähintään 4 metriä. Muut vapautukset tonteilla ja asemakaava-alueilla 18. muistomerkin pystyttäminen 19. ~~maanpinnasta enintään 50 cm nostetun~~ kattamattoman enintään 50 cm korkean julkiseen tai kaupalliseen käyttöön tarkoitetun ulkotarjoilualueen rakentaminen, kun se on kooltaan korkeintaan 50 neliömetriä. Ulkotarjoilualueen on sovelluttava ympäristöönsä eikä se saa aiheuttaa vähäistä suurempaa haittaa ympäristölle. 20. uuden savupiipun ja tulisijan asentaminen asuinrakennuksessa olevan tilalle. Talousrakennukseen rakennettavan tulisijan ja savuhormin rakentaminen, kun savuhormi sijaitsee vähintään 4 metrin etäisyydellä toisen räystäistä ja 4 metrin etäisyydellä naapurin rajasta. 21. Pohja-alaltaan enintään 10 m^2 sisätilaa sisältävät rakennelmat, joiden yhteen laskettu pinta-ala rakennuspaikalla tai tontilla on enintään 20 m^2, kun sijoittaminen tapahtuu rakennusjärjestyksessä ja asemakaavassa määrättyjä sijoittamisedellytyksiä noudattaen. 22. Pohja-alaltaan enintään 10 m^2 puistomuuntamo tai akkukontti, joiden yhteen laskettu pinta-ala rakennuspaikalla tai tontilla on	rakennettava kokonaan tontin puolelle. Naapureiden yhteisellä kirjallisella sopimuksella aidan tai tukimuurin sijainnista voidaan päättää myös toisin. 15. tontin tavanomaisten sisäisten aitojen ja tukimuurien rakentaminen. 16. Tulisijallinen vesiallas (kylpypalju, poreallas tai pihauima-allas) tai kiinteä grillauspaikka, kun sijoittaminen tapahtuu rakennusjärjestyksessä ja asemakaavassa määrättyjä sijoittamisedellytyksiä noudattaen. 17. Kattamattoman enintään 50 cm korkean rakenteellisen terassin rakentaminen vähintään 2,5 metrin etäisyydelle tontin rajasta. Mikäli terassi on osittain tai kokonaan katettu, katetun osan etäisyys tontin rajoista tulee olla vähintään 4 metriä. Muut vapautukset tonteilla ja asemakaava-alueilla 18. muistomerkin pystyttäminen 19. ~~maanpinnasta enintään 50 cm nostetun~~ kattamattoman enintään 50 cm korkean julkiseen tai kaupalliseen käyttöön tarkoitetun ulkotarjoilualueen rakentaminen, kun se on kooltaan korkeintaan 50 neliömetriä. Ulkotarjoilualueen on sovelluttava ympäristöönsä eikä se saa aiheuttaa vähäistä suurempaa haittaa ympäristölle. 20. uuden savupiipun ja tulisijan asentaminen asuinrakennuksessa olevan tilalle. Talousrakennukseen rakennettavan tulisijan ja savuhormin rakentaminen, kun savuhormi sijaitsee vähintään 4 metrin etäisyydellä toisen räystäistä ja 4 metrin etäisyydellä naapurin rajasta. 21. Pohja-alaltaan enintään 10 m^2 sisätilaa sisältävät rakennelmat, joiden yhteen laskettu pinta-ala rakennuspaikalla tai tontilla on enintään 20 m^2, kun sijoittaminen tapahtuu rakennusjärjestyksessä ja asemakaavassa määrättyjä sijoittamisedellytyksiä noudattaen.	Muut vapautukset tonteilla ja asemakaava-alueilla 16. muistomerkin pystyttäminen 17. ulkotarjoilualueen rakentaminen, kun se on kooltaan korkeintaan 50 neliömetriä. Ulkotarjoilualueen on sovelluttava ympäristöönsä eikä se saa aiheuttaa vähäistä suurempaa haittaa ympäristölle 18. uuden savupiipun ja tulisijan asentaminen olevan tilalle	Lisättiin kohtaan 14 sana ”on” sekä vaatimus naapureiden suostumuksen vaikutuksesta. Lisättiin tontin sisäisiä toimintoja jakavan aidan määrittelyyn sana “tavanomaisten”, kohta 15. Lisättiin kohta 16: mainitaan erikseen kylpypaljut ja grillauspaikat. Lisättiin kohtaan 17 maininta terassirakennelman enimmäiskorkeudesta ja etäisyysvaatimus tontin rajoista rakentamisluvan vapautuksen edellytyksenä. Täsmennettiin kohdan 19 säännöstä ulkotarjoilualueen kattamattomuudesta sekä suhteesta maanpintaan.

enintään 20 m², ja kun sijoittaminen tapahtuu rakennusjärjestyksessä ja asemakaavassa määrättyjä sijoittamisedellytyksiä noudattaen. Yli 10 m² mutta alle 30 m² rakennelmaksi tulkittavan puistomuuntamon tai akkukontin rakentamisluvan tarve arvioidaan tapauskohtaisesti harkiten. Vaikka toimenpiteen toteuttaminen ei vaadi lupaa, on rakentamisessa noudatettava lainvoimaisen asemakaavan määräyksiä ja kyseiseen rakentamiseen liittyviä säännöksiä. On otettava myös huomioon toimenpiteen soveltuminen rakennukseen ja ympäristöön, asemakaavan suojelumääräykset, paloturvallisuus sekä vaikutukset naapurikiinteistön rakentamiseen ja käyttämiseen. Rakentamiseen ryhtyvällä ja pääsuunnittelijalla on velvollisuus selvittää, onko suunnittelualueella mahdollisesti inventoimattomia muinaisjäännöksiä, jotta niitä ei vaarannettaisi. Jos työmaan aikana esiintyy muinaisjäännöksiä tai niitä koskevia epäilyjä, työt on välittömästi siltä osin keskeytettävä ja otettava yhteys museoviranomaiseen.	22. Pohja-alaltaan enintään 10 m² puistomuuntamo tai akkukontti, joiden yhteen laskettu pinta-ala rakennuspaikalla tai tontilla on enintään 20 m², ja kun sijoittaminen tapahtuu rakennusjärjestyksessä ja asemakaavassa määrättyjä sijoittamisedellytyksiä noudattaen. Yli 10 m² mutta alle 30 m² rakennelmaksi tulkittavan puistomuuntamon tai akkukontin rakentamisluvan tarve arvioidaan tapauskohtaisesti harkiten. Vaikka toimenpiteen toteuttaminen ei vaadi lupaa, on rakentamisessa noudatettava lainvoimaisen asemakaavan määräyksiä ja kyseiseen rakentamiseen liittyviä säännöksiä. On otettava myös huomioon toimenpiteen soveltuminen rakennukseen ja ympäristöön, asemakaavan suojelumääräykset, paloturvallisuus sekä vaikutukset naapurikiinteistön rakentamiseen ja käyttämiseen. Rakentamiseen ryhtyvällä ja pääsuunnittelijalla on velvollisuus selvittää, onko suunnittelualueella mahdollisesti inventoimattomia muinaisjäännöksiä, jotta niitä ei vaarannettaisi. Jos työmaan aikana esiintyy muinaisjäännöksiä tai niitä koskevia epäilyjä, työt on välittömästi siltä osin keskeytettävä ja otettava yhteys museoviranomaiseen.	Vaikka toimenpiteen toteuttaminen ei vaadi lupaa, on rakentamisessa noudatettava lainvoimaisen asemakaavan määräyksiä ja kyseiseen rakentamiseen liittyviä säännöksiä. On otettava myös huomioon toimenpiteen soveltuminen rakennukseen ja ympäristöön, asemakaavan suojelumääräykset, paloturvallisuus sekä vaikutukset naapurikiinteistön rakentamiseen ja käyttämiseen.		Täsmennettiin kohdan 20 säännöstä olemassa olevan savupiipun ja tulisijan korvaamista koskien. Lisättiin uudet kohdat 21 ja 22 koskien pienten rakennelmien (kohta 21) ja puistomuuntamoiden sekä akkukonttien (kohta 22) vapauttamista rakentamislupatarpeesta eräin edellytyksin. Lopuksi: Muutettu pykälän numerointia: nyt 20 §. Lisätty kohdan 22 vapautukseen enimmäismäärä. **Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026** on täsmennetty ensimmäisen momentin sanamuotoa ja lisätty sana “vaikutuksiltaan”. Lisäksi on täsmennetty pykälän kohdan 16 sanamuotoja.

21 § ~~21 b §~~ **Rajamerkkien, kiintopisteiden ja viranomaisten, laitosten, energia- ja puhelinyhtiöiden asettamien merkkien rakennusaikainen poistaminen tai merkkien turmeltuminen rakennustyössä** Jos rakennustyön yhteydessä tontilla tai muulla rakennuspaikalla joudutaan poistamaan kiintopisteitä, on asiasta ilmoitettava maanomistajalle ja kaupungingeodeetille. Jos rajamerkki häviää tai liikkuu, se voidaan sijoittaa paikalleen vain asianomaisen viranomaisen suorittamassa mittaustoimituksessa. Palopostien, johtojen ja niihin kuuluvien laitteiden sijaintia osoittavien merkkien poistamiseen on saatava *toimivaltaisen* viranomaisen, laitoksen tai yhtiön suostumus.		**21 b** **Rajamerkkien, kiintopisteiden ja viranomaisten, laitosten, energia- ja puhelinyhtiöiden asettamien merkkien rakennusaikainen poistaminen tai merkkien turmeltuminen rakennustyössä** Jos rakennustyön yhteydessä tontilla tai muulla rakennuspaikalla joudutaan poistamaan kiintopisteitä, on asiasta ilmoitettava maanomistajalle ja kaupungingeodeetille. Jos rajamerkki häviää tai liikkuu, se voidaan sijoittaa paikalleen vain asianomaisen viranomaisen suorittamassa mittaustoimituksessa.	**21 b §** **Rajamerkkien, kiintopisteiden ja viranomaisten, laitosten, energia- ja puhelinyhtiöiden asettamien merkkien rakennusaikainen poistaminen tai merkkien turmeltuminen rakennustyössä** Jos rakennustyön yhteydessä tontilla tai muulla rakennuspaikalla joudutaan poistamaan kiintopisteitä, on asiasta ilmoitettava maanomistajalle ja kaupungingeodeetille. Jos rajamerkki häviää tai liikkuu, se voidaan sijoittaa paikalleen vain asianomaisen viranomaisen suorittamassa mittaustoimituksessa. Palopostien, johtojen ja niihin kuuluvien laitteiden sijaintia osoittavien merkkien poistamiseen on saatava asianomaisen viranomaisen, laitoksen tai yhtiön suostumus.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** (Ei muutoksia) **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Palautettu epähuomiossa pykälästä poistunut loppuosa. Lisäksi vaihdettu sana “asianomaisen” sanaksi “toimivaltaisen”. Muutettu pykälän numerointia: nyt 21 §.

IV LUKU **Erityiset määräykset pientalon rakentamisesta**		**IV LUKU** **Erityiset määräykset pientalon rakentamisesta**		

			22 § Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta asuinpientalotontilla Sen lisäksi mitä 21 a §:ssä on säädetty, niin millään asuinpientalotontilla ei tarvitse hakea lupaa seuraavien toimenpiteiden toteuttamiseen: 1) asuinpientalojen ja niiden talousrakennusten julkisivujen ja katon värin sekä katon materiaalin muuttaminen, jos rakennusta ei ole asemakaavassa tai rakennussuojelulain nojalla suojeltu; 2) korkeintaan 20 neliömetrin suuruisen piharakennelman rakentaminen. Tontilla saa olla kerrallaan vain yksi tämän määräyksen nojalla rakennettu piharakennelma; Vaikka edellä mainittujen toimenpiteiden toteuttaminen ei vaadi lupaa, niin rakentamisessa on noudatettava voimassa olevan asemakaavan määräyksiä ja kyseiseen rakentamiseen liittyviä säännöksiä sekä otettava huomioon rakentamisen soveltuvuus ympäristön kulttuurihistoriallisiin arvoihin.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** (Yhdistetty 21a:han)
22 § ~~23 §~~ Rakennetun ympäristön kunnossapito Rakennus ympäristöineen on pidettävä jatkuvasti siistissä kunnossa. Tämän toteamiseksi rakennusvalvontaviranomainen voi tarvittaessa järjestää kaupunginosa- tai aluekohtaisia tarkastuksia, joiden yhteydessä havaitut puutteet kirjataan ja ryhdytään asian vaatimiin toimenpiteisiin. Autojen, asuntovaunujen, veneiden, työkoneiden tai vastaavien säilytys tontilla on toteutettava niin, ettei säilytyksestä ole haittaa naapureille ja ettei säilytys rumenna ympäristöä tai katunäkymää.		**23 § Rakennetun ympäristön kunnossapito** Rakennus ympäristöineen on pidettävä jatkuvasti siistissä kunnossa. Tämän toteamiseksi rakennusvalvontaviranomainen voi tarvittaessa järjestää kaupunginosa- tai aluekohtaisia tarkastuksia, joiden yhteydessä havaitut puutteet kirjataan ja ryhdytään asian vaatimiin toimenpiteisiin. Autojen, asuntovaunujen, veneiden, työkoneiden tai vastaavien säilytys tontilla on toteutettava niin, ettei säilytyksestä ole haittaa naapureille ja ettei säilytys rumenna ympäristöä tai katunäkymää. Jos kysymyksessä on kaavassa suojeltu tai muutoin arvokkaaksi arvioitu alue, on ennen	**23 § Rakennetun ympäristön kunnossapito** Rakennus ympäristöineen on pidettävä jatkuvasti siistissä kunnossa. Tämän toteamiseksi rakennusvalvontaviranomainen voi tarvittaessa järjestää kaupunginosa- tai aluekohtaisia tarkastuksia, joiden yhteydessä havaitut puutteet kirjataan ja ryhdytään asian vaatimiin toimenpiteisiin. Tontit ja rakennuspaikat on pidettävä niiden käyttötarkoituksen ja ympäröivän alueen maankäytön edellyttämässä asiamukaisessa kunnossa. Asuin- tai asuin- ja liikerakennusta varten tarkoitettua tonttia ei saa käyttää linja-auton, yhdistelmäajoneuvon tai työkoneen eikä	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Lyhennelty pykälän yksityiskohtaisuutta. Lisätty maininta suojeltujen ja arvokkaiksi alueiksi arvioitujen alueiden osalta kaupunkikuvaan vaikuttavien toimenpiteiden osalta velvoite ottaa yhteyttä rakennusvalvontaan ennen toimenpiteisiin ryhtymistä. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettu pykälän numerointia: nyt 22 §.

Jos kysymyksessä on kaavassa suojeltu tai muutoin arvokkaaksi arvioitu alue, on ennen kaupunkikuvaan vaikuttavien toimenpiteiden toteuttamista oltava hyvissä ajoin yhteydessä rakennusvalvontaviranomaiseen.		kaupunkikuvaan vaikuttavien toimenpiteiden toteuttamista oltava hyvissä ajoin yhteydessä rakennusvalvontaviranomaiseen.	useamman kuin kahden kuorma-auton tai pienehkön työkoneen pitempiaikaiseen paikoitukseen tai säilytykseen. Jos kuorma-autoja tai pienehköjä työkoneita on tarpeen pysäköidä tontilla toistuvasti enemmän kuin kaksi, on pysäköintijärjestelyt hyväksytettävä lupa-asiana. Kuitenkin tontilla, jonka pinta-ala on alle 1000 m2 , on kuorma-autojen ja pienehköjen työkoneiden pysäköintijärjestelyt hyväksytettävä aina lupa-asiana. Asemakaavassa pelkästään asumiseen osoitetuilla tonteilla rekisteristä poistettujen ajoneuvojen, yli kolme metriä korkeiden veneiden ja ympäristöä rumentavan tavaran ulkosäilytys on kielletty peitettynä ja ilman peitettä. Kuitenkin tontilla käytettävän polttopuun kuivatus ja tavanomaisten määrien varastointi siististi pinottuna on sallittua.	

V LUKU **Erityiset määräykset rakentamisesta asemakaava-alueen ulkopuolella**		**V LUKU** **Erityiset määräykset rakentamisesta asemakaava-alueen ulkopuolella**		
23 § ~~24 §~~ Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset Sen lisäksi, mitä rakennuspaikalle asetettavista vähimmäisvaatimuksista on säädetty rakentamislain 45 §, asemakaavoitetun alueen ulkopuolella rakennuspaikan vähimmäiskoko määrittyy voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti: - kyläalueella ja pientalovaltaisella asuntoalueella vähintään 2000 m^2, - maa- ja metsätalousvaltaisella alueella ja maatalousvaltaisella alueella vähintään yksi (1) hehtaari - muilla alueilla vähintään kaksi (2) hehtaaria. Käytettäessä rakennuspaikkaa hevostalliksi tai lantalaksi on tilan tai useiden tilojen muodostaman toiminnallisen kokonaisuuden oltava pinta-	**23 § ~~24 §~~ Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset** Sen lisäksi, mitä rakennuspaikalle asetettavista vähimmäisvaatimuksista on säädetty rakentamislain 45 §, asemakaavoitetun alueen ulkopuolella rakennuspaikan vähimmäiskoko määrittyy voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti: - asuinalueella (A) vähintään 1000 m^2, - kyläalueella (AT) ja pientalovaltaisella asuntoalueella (AP) vähintään 2000 m^2, - maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M) ja maatalousvaltaisella alueella (MT) vähintään yksi (1) hehtaari, - muilla alueilla vähintään kaksi (2) hehtaaria. Käytettäessä rakennuspaikkaa hevostalliksi tai lantalaksi on tilan tai useiden tilojen muodostaman	**24 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset** Sen lisäksi, mitä rakennuspaikalle asetettavista vähimmäisvaatimuksista on säädetty rakentamislain 45 §, asemakaavoitetun alueen ulkopuolella rakennuspaikan vähimmäiskoko määrittyy voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti: - kyläalueella ja pientalovaltaisella asuntoalueella vähintään 2000 m2, - maa- ja metsätalousvaltaisella alueella ja maatalousvaltaisella alueella vähintään yksi (1) hehtaari - muilla alueilla vähintään kaksi (2) hehtaaria. Käytettäessä rakennuspaikkaa hevostalliksi tai lantalaksi on tilan tai useiden tilojen muodostaman toiminnallisen kokonaisuuden oltava pinta-	**24 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset** Asemakaavoitetun alueen ulkopuolella rakennuspaikan on oltava kooltaan yleiskaavassa - kyläalueeksi, AT, ja pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi, A3, A4, osoitetulla alueella vähintään 2000 m2 , - maa- ja metsätalousalueeksi, M, ja maatalousalueeksi, MT, osoitetulla alueella vähintään yksi (1) hehtaari ja - muiksi alueiksi osoitetuilla alueilla vähintään kaksi (2) hehtaaria. Kuitenkin käytettäessä rakennuspaikkaa hevostalliksi tai lantalaksi on tilan tai useiden tilojen muodostaman toiminnallisen kokonaisuuden oltava pinta-alataan vähintään kaksi hehtaaria. Tallin tai lantalan vähimmäisetäisyys naapurin asuinrakennuksesta, yleiskaavan tai vahvistetun asemakaavan asuintarkoitukseen	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Lisätty maininta RakL 45 § Poistettu maininta talousvedestä. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä. Rakentamislain 45 § 1 momentin kohta 6 sisältää vaatimuksen vedensaannin, hule- ja jätevesien hoitamiessta kiinteistöllä, siten ettei niistä aiheudu haittaa ympäristölle. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Täydennettiin pykälää Keravan rakennusjärjestyksen mallin mukaan pitäen

alaltaan vähintään kaksi hehtaaria. ~~Tallin tai lantalan vähimmäisetäisyys naapurin asuinrakennuksesta tai vahvistetun asemakaavan asuintarkoitukseen varatusta alueesta tulee olla 100 metriä.~~ Mikäli rakennuspaikalle rakennetaan hevostalli tai muu vastaava eläinsuojarakennus, rakennuspaikalta tulee voida osoittaa riittävät ulkotarha- ja laidunalueet, jotka tulee sijoittaa riittävän etäälle kiinteistön omasta ja naapureiden talousvesikaivoista. Muun kuin maatilan eläinsuojan kerrosala saa olla enintään 100 m². Muun kuin elinkeinon harjoittamiseen käytettävän enintään 100 k-m² suuruisen hevostallin (2–3 hevosta tai ponia), kanalan, lampolan tai muun vastaavan eläinsuojan saa rakentaa vähintään kahden hehtaarin suuruiselle rakennuspaikalle. Useamman hevosen tai ponin ammattimaiseen tallitoimintaan liittyvästä rakentamisesta päätetään tapauskohtaisesti. Eläinsuojan, maneesin, lantalan ja ulkotarhan vähimmäisetäisyyden naapurikiinteistön rajaan tulee olla vähintään 100 metriä, kun rajan tuntumassa on asutusta, päiväkoti, koulu tai muita häiriintyviä kohteita. Uutta tallia tai muuta eläinsuojaa ei saa ilman naapurin suostumusta rakentaa 100 metriä lähemmäksi naapurin rajaa. Sama rajoitus koskee tuotantoeläinten jaloittelu- ja ulkotarhoja. Ulkoilualueet tulee muutoinkin rakentaa asianmukaisesti. Vanhoja eläinsuojia laajennettaessa laajentamisen tulee tapahtua häiriintyvästä kohteesta poispäin, mikäli se on teknisesti mahdollista toteuttaa kohtuullisin kustannuksin.	toiminnallisen kokonaisuuden oltava pinta-alaltaan vähintään kaksi hehtaaria. ~~Tallin tai lantalan vähimmäisetäisyys naapurin asuinrakennuksesta tai vahvistetun asemakaavan asuintarkoitukseen varatusta alueesta tulee olla 100 metriä.~~ Mikäli rakennuspaikalle rakennetaan hevostalli tai muu vastaava eläinsuojarakennus, rakennuspaikalta tulee voida osoittaa riittävät ulkotarha- ja laidunalueet, jotka tulee sijoittaa riittävän etäälle kiinteistön omasta ja naapureiden talousvesikaivoista. Muun kuin maatilan eläinsuojan kerrosala saa olla enintään 100 m². Muun kuin elinkeinon harjoittamiseen käytettävän enintään 100 k-m² suuruisen hevostallin (2–3 hevosta tai ponia), kanalan, lampolan tai muun vastaavan eläinsuojan saa rakentaa vähintään kahden hehtaarin suuruiselle rakennuspaikalle. Useamman hevosen tai ponin ammattimaiseen tallitoimintaan liittyvästä rakentamisesta päätetään tapauskohtaisesti. Eläinsuojan, maneesin, lantalan ja ulkotarhan vähimmäisetäisyyden naapurikiinteistön rajaan tulee olla vähintään 100 metriä, kun rajan tuntumassa on asutusta, päiväkoti, koulu tai muita häiriintyviä kohteita. Uutta tallia tai muuta eläinsuojaa ei saa ilman naapurin suostumusta rakentaa 100 metriä lähemmäksi naapurin rajaa. **Lantala suositellaan katettavan aina kiinteällä katteella.** Sama rajoitus koskee tuotantoeläinten jaloittelu- ja ulkotarhoja. >yhdistetty kappaleet< Ulkoilualueet tulee muutoinkin rakentaa asianmukaisesti. Vanhoja eläinsuojia laajennettaessa laajentamisen tulee tapahtua häiriintyvästä kohteesta poispäin, mikäli se on teknisesti mahdollista toteuttaa kohtuullisin kustannuksin.	alaltaan vähintään kaksi hehtaaria. Tallin tai lantalan vähimmäisetäisyys naapurin asuinrakennuksesta tai vahvistetun asemakaavan asuintarkoitukseen varatusta alueesta tulee olla 100 metriä. Rakennuspaikan on sijaittava, mikäli mahdollista, olemassa olevan asutuksen tai tilakeskuksen yhteydessä ja olemassa olevan kulkuyhteyden varrella. Rakennuspaikalla tulee rakennukset, lukuun ottamatta välttämättömiä maa- ja metsätalouden sekä hevostalouden harjoittamiseen tarvittavia talousrakennuksia, sijoittaa puuston suojaan pellon ja metsän reunaan sekä metsäsaarekkeisiin.	varatusta alueesta tulee olla 100 metriä. Tämän momentin säännöksiä ei sovelleta silloin, kun rakentaminen perustuu myönnettyyn poikkeamispäätökseen tai suunnittelutarveratkaisuun. Rakennuspaikan on sijaittava, mikäli mahdollista, olemassa olevan asutuksen tai tilakeskuksen yhteydessä ja olemassa olevan kulkuyhteyden varrella. Rakennuspaikalla tulee rakennukset, lukuun ottamatta välttämättömiä maa- ja metsätalouden sekä hevostalouden harjoittamiseen tarvittavia talousrakennuksia, sijoittaa puuston suojaan pellon ja metsän reunaan sekä metsäsaarekkeisiin. Vesijohtoverkoston ulkopuolella rakennushankkeeseen ryhtyvän tulee ennen rakennustöihin ryhtymistä huolehtia siitä, että rakennuspaikalta on saatavissa tai sille johdettavissa riittävästi laadultaan soveltuvaa talousvettä rakennuksen käytön sitä edellyttäessä.	kuitenkin suojaetäisyysvaatimukset ennallaan (100 m). Muutettiin kuitenkin hevostallin minimihevosmäärä yhdestä kahdeksi. Muutettu pykälän numerointia: nyt 23 §. **Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026** on täsmennetty ensimmäisen momentin rakennuspaikan vähimmäiskokoja sisältäviä ilmaisuja ja lisätty yleiskaavan aluemerkinnät sanallisten aluekuvauksien yhteyteen (AT, AP, M ja MT). Lisäksi erikseen lisätty asuinalueita (A) koskeva vähimmäispinta-ala, jossa noudatetaan suoraan laissa annettua rakennuspaikan vähimmäiskokoa. **Nähtävilläolon (kesä 2026) jälkeen tehty muutos:** Lupa- ja valvontaviraston lausunnon johdosta täsmennetty sana lisätty pykälän neljänteen momenttiin suositus lantaloiden kattamisesta.

Rakennuspaikan on sijaittava, mikäli mahdollista, olemassa olevan asutuksen tai tilakeskuksen yhteydessä ja olemassa olevan kulkuyhteyden varrella. Rakennuspaikalla tulee rakennukset, lukuun ottamatta välttämättömiä maa- ja metsätalouden sekä hevostalouden harjoittamiseen tarvittavia talousrakennuksia, sijoittaa puuston suojaan pellon ja metsän reunaan sekä metsäsaarekkeisiin.	Rakennuspaikan on sijaittava, mikäli mahdollista, olemassa olevan asutuksen tai tilakeskuksen yhteydessä ja olemassa olevan kulkuyhteyden varrella. Rakennuspaikalla tulee rakennukset, lukuun ottamatta välttämättömiä maa- ja metsätalouden sekä hevostalouden harjoittamiseen tarvittavia talousrakennuksia, sijoittaa puuston suojaan pellon ja metsän reunaan sekä metsäsaarekkeisiin.			
24 § ~~25 §~~ Rakennusten koko ja käyttötarkoitus Asuin- ja talousrakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 10 % rakennuspaikan pinta-alasta ja kuitenkin enintään 500 m^2. Talousrakennusten on oltava massoittelultaan ja pinta-alaltaan alisteisia asuinrakennukseen verraten. Edellä olevat määräykset eivät koske maatalouden harjoittamiseen tarvittavien talousrakennuksien rakentamista. Ennen rakentamisluvan myöntämistä voidaan pyytää maaseutuelinkeinoviranomaiselta lausunto tai muu selvitys tilalla harjoitettavasta maa- ja metsätaloudesta.		**25 § Rakennusten koko ja käyttötarkoitus** Asuin- ja talousrakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 10 % rakennuspaikan pinta-alasta ja kuitenkin enintään 500 m2. Talousrakennusten tulee olla massaltaan ja pinta-alaltaan alisteisia asuinrakennukseen verraten. Edellä oleva määräys ei koske maatalouden harjoittamiseen tarvittavien talousrakennuksien rakentamista. Ennen rakentamisluvan myöntämistä pyydetään maaseutuelinkeinoviranomaiselta lausunto tai muu selvitys tilalla harjoitettavasta maa- ja metsätaloudesta.	**25 § Rakennusten koko ja käyttötarkoitus** Samalle rakennuspaikalle saa sijoittaa enintään kaksi asuntoa ja niitä palvelevia talousrakennuksia. Asuin- ja talousrakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla 10 % rakennuspaikan pinta-alasta ellei yleiskaavasta muuta johdu. Rakennuspaikalle saa edellä 24 §:ssä sallitun rakennusoikeuden lisäksi rakentaa tilalla harjoitettavaa maa- ja metsätaloutta, hevostaloutta tai muuta niihin verrattavaa elinkeinoa palvelevia talousrakennuksia. Ennen rakennusluvan myöntämistä pyydetään kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta lausunto tilalla harjoitettavasta maa- ja metsätaloudesta.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Täsmennetty ilmaisua. Lisätty asuin- ja talousrakennuksia koskeva rakennusoikeuden maksimimäärä. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Korjattiin sanamuoto monikolliseksi maatalouden rakennuksia koskevan määräyksen osalta ja muutettiin sana *massaltaan* muotoon *massoittelultaan*. Muutettiin toisen momentin sanamuotoa harkinnanvaraiseksi. Muutettu pykälän numerointia: nyt 24 §.
25 § ~~26 §~~ Rakennuksen etäisyys rantaviivasta ~~Rakennukset ja rakennelmat on sijoitettava vähintään 20 metrin päähän keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta. Ranta-alueelle rakennettaessa on~~		**26 § Rakennuksen etäisyys rantaviivasta** Rakennukset ja rakennelmat on sijoitettava vähintään 20 metrin päähän keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta. Ranta-alueelle rakennettaessa on	**26 § Rakennuksen etäisyys rantaviivasta** Rakennukset ja rakennelmat on sijoitettava vähintään 20 metrin päähän keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta. Ranta-alueelle rakennettaessa on	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Ei muutoksia. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:**

~~kiinnitettävä erityistä huomiota jätevesien ja hulevesien asianmukaiseen käsittelyyn.~~ Rakennuksen etäisyys rantaviivasta ja sijainti rakennuspaikalla on oltava sellainen, että maiseman luonnonmukaisuus säilyy. Ranta-alueelle on jätettävä keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta vähintään 20 metrin suojavyöhyke, jossa kasvillisuus on säilytettävä, eikä tälle suojavyöhykkeelle saa sijoittaa rakentamista. Ranta-alueelle rakennettaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota jätevesien ja hulevesien asianmukaiseen käsittelyyn.		kiinnitettävä erityistä huomiota jätevesien ja hulevesien asianmukaiseen käsittelyyn.	kiinnitettävä erityistä huomiota jätevesien ja hulevesien asianmukaiseen käsittelyyn.	Muutettiin säännöstä Tuusulan kunnan lausunnon perusteella. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettu pykälän numerointia: nyt 25 §.
26 § ~~27 §~~ Rakennuksen korkeusasema ranta-alueella ~~Vesistöjen ja pienvesien tuntumaan rakennettaessa on selvitettävä tulvarajan korkeus. Alimman lattiatason on oltava 1 metrin tulvarajan tason yläpuolella. Tulva-riskialueelle rakentaminen ei ole sallittua ilman erittäin painavia perusteita.~~ Vesistöjen ja pienvesien tuntumaan rakennettaessa on otettava huomioon alin rakentamiskorkeus, jonka alapuolelle ei tule sijoittaa kastuessaan vaurioituvia tai vahinkoa aiheuttavia rakenteita. Lähtökohtaisesti rakentamiskorkeus on vähintään HW1/100a +1 m (keskimäärin kerran 100 vuodessa toistuva tulvakorkeus + 1 m). Rakennushankkeeseen ryhtyvän on selvitettävä kyseinen tulvakorkeus. Suunnittelussa on otettava huomioon mahdollisen tulvan vaikutukset kulkuväyliin, yhdyskuntatekniikan järjestelmien toimintaan ja muihin asumisen kannalta olennaisiin toimintoihin. Rakennettaessa ranta-alueella on rakennushankkeeseen ryhtyvän otettava huomioon vedenpinnan korkeusvaihtelut riittävän suurella varmuudella. Tulva-alueelle rakentamista tulee lähtökohtaisesti välttää tai tulvariskien hallinta on varmistettava riittävin toimenpitein.		**27 § Rakennuksen korkeusasema ranta-alueella** Vesistöjen ja pienvesien tuntumaan rakennettaessa on selvitettävä tulvarajan korkeus. Alimman lattiatason on oltava 1 metrin tulvarajan tason yläpuolella. Tulva-riskialueelle rakentaminen ei ole sallittua ilman erittäin painavia perusteita. Rakennettaessa ranta-alueella on rakennushankkeeseen ryhtyvän otettava huomioon vedenpinnan korkeusvaihtelut riittävän suurella varmuudella.	**27 § Rakennuksen korkeusasema ranta-alueella** Vesistöjen ja pienvesien tuntumaan rakennettaessa on selvitettävä tulvarajan korkeus. Alimman lattiatason on oltava 1m tulvarajan tason yläpuolella. Tulva-alueelle rakentaminen ei ole sallittua ilman erittäin painavia perusteita.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Lisätty maininta vedenpinnan korkeusvaihteluiden huomioon ottamisesta. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** ELY:n lausunnon perusteella muutettiin pykälää ehdotuksen mukaan. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettu pykälän numerointia: nyt 26 §.

27 § ~~28 §~~ Suunnittelutarvealue Koko Vantaan kaupungin asemakaavoittamaton alue on alueidenkäyttölain 16 §:n mukaista suunnittelutarvealuetta.		**28 § Suunnittelutarvealue** Koko Vantaan kaupungin asemakaavoittamaton alue on alueidenkäyttölain 16 §:n mukaista suunnittelutarvealuetta.	**28 § Suunnittelutarvealue** Koko Vantaan kaupungin asemakaavoittamaton alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n mukaista suunnittelutarvealuetta.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** (Ei muutoksia) **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettu pykälän numerointia: nyt 27 §.
28 § ~~29 §~~ Rakennuspaikan rinnastaminen tonttiin Rakennuspaikan osalta noudatetaan soveltuvin osin, mitä rakennusjärjestyksessä on määrätty tontista.		**29 § Rakennuspaikan rinnastaminen tonttiin** Rakennuspaikan osalta noudatetaan soveltuvin osin, mitä rakennusjärjestyksessä on määrätty tontista.	29 § Rakennuspaikan rinnastaminen tonttiin Rakennuspaikan osalta noudatetaan soveltuvin osin, mitä rakennusjärjestyksessä on määrätty tontista.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** (Ei muutoksia) **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettu pykälän numerointia: nyt 28 §.
VI luku **Rakennuksen elinkaari**		**VI luku** **Rakennuksen elinkaari**		
29 § ~~30 §~~ Rakennuksen käyttöikä Rakennuksen suunnittelun lähtökohtana on rakennukselle määriteltävä käyttöikä, jonka on oltava rakennuksen tarkoitukseen nähden riittävän pitkä. Rakennukset on suunniteltava rakennustyypistä riippumatta muunneltaviksi (RakL 39 §). Muunneltavuudella tarkoitetaan mm. käyttötarkoituksen, rakenteiden, tilojen ja talotekniikan muuntojoustavuutta. Rakennukset on suunniteltava helposti korjattaviksi. Uudisrakennuksessa tai siihen verrattavassa muutoshankkeessa asuin- ja liike- ja toimistokerrostalorakennusten ensimmäisen tai maantasossa sijaitsevan kerroksen		**30 § Rakennuksen käyttöikä** Rakennuksen suunnittelun lähtökohtana on rakennukselle määriteltävä käyttöikä, jonka on oltava rakennuksen tarkoitukseen nähden riittävän pitkä. Rakennukset on suunniteltava rakennustyypistä riippumatta muunneltaviksi (RakL 39 §). Muunneltavuudella tarkoitetaan mm. käyttötarkoituksen, rakenteiden, tilojen ja talotekniikan muuntojoustavuutta. Rakennukset on suunniteltava helposti korjattaviksi. Uudisrakennuksessa tai siihen verrattavassa muutoshankkeessa asuin- ja liike- ja toimistokerrostalorakennusten ensimmäisen tai maantasossa sijaitsevan kerroksen	30 § Rakennuksen käyttöikä Rakennuksen suunnittelun lähtökohtana on rakennukselle määriteltävä käyttöikä, jonka on oltava rakennuksen tarkoitukseen nähden riittävän pitkä.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Lisätty maininta muunneltavuudesta ja kadun tai muun yleisen alueen suuntaan avautuvien maantasokerrosten kivijalkatiloista. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Täsmennetty joitakin ilmaisuja. Muutettu pykälän numerointia: nyt 29 §.

(kivijalkakerros), joka avautuu kadun tai muun yleisen alueen suuntaan tulee: • korostaa arkkitehtuurin keinoin ja toteuttaa korkeatasoisesti, • olla kerroskorkeudeltaan vähintään 4 m korkea, • avautua sekä visuaalisesti että toiminnallisesti ulkotilaan ikkunoin ja ovin, • toteuttaa muuntojoustavin ratkaisuin sekä mahdollistaa kivijalkaliiketilojen sijoittamisen. Liiketilojen lisäksi kivijalkaan voidaan sijoittaa myös yhteiskäyttöisiä tiloja, porrashuoneiden aulatiloja sekä osin ulkoiluväline- ja lastenvaunuvarastoja • kaupunkikeskustoissa, keskeisten joukkoliikennereittien varsilla sekä pää- ja kokoojakatujen varsilla keskeisillä paikoilla tulee olla näyteikkunallisia tiloja, joista vähintään yksi rakennuksen tiloista tulee varustaa rasvanerottelukaivoin ja ravintolatoiminnan mahdollistavin ilmanvaihtoratkaisuin. Em. alueilla kivijalkakerroksen kerroskorkeuden tulee olla vähintään 5 m • osa rakennuksen kivijalkaliiketiloista tulee olla koko rakennusrungon syvyisiä • Tilojen lattiakoroissa tulee huomioida kadun korkeusasemat sisäänkäyntien järjestämiseksi. • Kulku tiloihin tulee järjestää ensisijaisesti kadun tai yleisten alueiden puolelta ja huoltoyhteydet tontin puolelta Voimassa ellei rakennuksen tai sen ympäristön kulttuurihistoriallisista tai keskeisistä kaupunkikuvallisista arvoista muuta johdu. Kivijalkakerroksen lähtökohdat ja periaatteet tulee selvittää ennen suunnittelun aloittamista.		(kivijalkakerros), joka avautuu kadun tai muun yleisen alueen suuntaan tulee: • korostaa arkkitehtuurin keinoin ja toteuttaa korkeatasoisesti, • olla vähintään 4 m korkea, • avautua sekä visuaalisesti että toiminnallisesti ulkotilaan ikkunoin ja ovin, • toteuttaa muuntojoustavin ratkaisuin sekä mahdollistaa kivijalkaliiketilojen sijoittamisen. Liiketilojen lisäksi kivijalkaan voidaan sijoittaa myös yhteiskäyttöisiä tiloja, porrashuoneiden aulatiloja sekä osin ulkoiluväline- ja lastenvaunuvarastoja • kaupunkikeskustoissa, keskeisten joukkoliikennereittien varsilla sekä pää- ja kokoojakatujen varsilla keskeisillä paikoilla tulee olla näyteikkunallisia tiloja, joista vähintään yksi rakennuksen tiloista tulee varustaa rasvanerottelukaivoin ja ravintolatoiminnan mahdollistavin ilmanvaihtoratkaisuin. Em. alueilla kivijalkakerroksen korkeuden tulee olla vähintään 5 m • osa rakennuksen kivijalkaliiketiloista tulee olla koko rakennusrungon syvyisiä • Tilojen lattiakoroissa tulee huomioida kadun korkeusasemat sisäänkäyntien järjestämiseksi. • Kulku tiloihin tulee järjestää ensisijaisesti kadun tai yleisten alueiden puolelta ja huoltoyhteydet tontin puolelta Voimassa ellei rakennuksen tai sen ympäristön kulttuurihistoriallisista tai keskeisistä kaupunkikuvallisista arvoista muuta johdu. Kivijalkakerroksen lähtökohdat ja periaatteet tulee selvittää ennen suunnittelun aloittamista.		

30 § ~~31 §~~ Tontin luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottaminen rakentamisessa Tontin käyttö ja rakentaminen on suunniteltava siten, että paikan kasvillisuus, pinnanmuodot sekä erityiset luonnon- ja kulttuuriarvot säilyvät. ~~Rakennettaessa uudis- tai lisärakennus sellaiselle rakennuspaikalle, jonka asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta, on lupahakemukseen liitettävä selvitys tontin luonto- ja kulttuuriarvoista.~~ Rakennustyön yhteydessä vaurioitunut tai muuten ympäristöä rumentava osa pihamaasta on istutuksin ja alueen käyttöön liittyvin järjestelyin saatettava kokonaisuuteen sopivaan asuun.		**31 § Luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottaminen rakentamisessa** Tontin käyttö ja rakentaminen on suunniteltava siten, että paikan kasvillisuus, pinnanmuodot sekä erityiset luonnon- ja kulttuuriarvot säilyvät. Rakennettaessa uudis- tai lisärakennus sellaiselle rakennuspaikalle, jonka asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta, on lupahakemukseen liitettävä selvitys tontin luonto- ja kulttuuriarvoista. Rakennustyön yhteydessä vaurioitunut tai muuten ympäristöä rumentava osa pihamaasta on istutuksin ja alueen käyttöön liittyvin järjestelyin saatettava kokonaisuuteen sopivaan asuun.	**31 § Tontin luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottaminen rakentamisessa** Rakennukset ja tontin käyttö on suunniteltava ja toteutettava siten, että paikan kasvillisuus, pinnanmuodot sekä erityiset luonnon- ja kulttuuriarvot mahdollisuuksien mukaan säilyvät. Rakennustyön yhteydessä vaurioitunut tai muuten ympäristöä rumentava osa pihamaasta on istutuksin ja alueen käyttöön liittyvin järjestelyin saatettava kokonaisuuteen sopivaan asuun. Maisemallisesti arvokkaat puut ja merkittävät luonnontilaiset tontinosat on suojattava työmaa-aikana huolellisesti. Rakennusvalvontaviranomainen voi edellyttää lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä tai rakennustyötä valvottaessa, että rakentaja laatii tarvittavan suojaussuunnitelma	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Täsmennetty tekstiä vastaamaan otsikkoa ja poistettu maininta rakennuksista. Lisätty maininta tontin luonto- ja kulttuuriarvojen selvittämisestä alueilla, joiden asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta. Lisätty vaatimus luonnontilaisten tontinosien suojaamisesta työmaa-aikana. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Palautettu otsikkoon sana ”Tontin”. Poistettu rakennusjärjestysehdotuksen nähtävillä olleeseen versioon nähden 31 § toinen momentti, sillä asia on jo rakentamislain 5 §:ssä velvoitettu: "4) rakentamisen on perustuttava kulttuuriarvoja luoviin ja säilyttäviin ratkaisuihin siten, että historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaita rakennuksia tai kulttuuriympäristöjä ei turmella ja rakentamisessa mahdollistetaan myös uusien arvorakennusten ja uusien kulttuuriympäristöjen syntyminen;" **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettu pykälän numerointia: nyt 30 §.
31 § ~~31 a §~~ Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla Rakennetulta tontilta saa perustellusta syystä, kuten puiden kaatumisvaaran johdosta, kaataa puita ilman maisematyölupaa, mikäli toimenpiteen vaikutukset tontille ja ympäristöön ovat vähäisiä. Tontille on kuitenkin jäätävä tontin asemakaava ja tontin ominaispiirteet huomioon ottaen riittävä määrä puita. Puun vaarallisuus on tarvittaessa pystyttävä todistamaan jälkeenpäin. Rakennusvalvontaviranomainen voi velvoittaa	**31 § ~~31 a §~~ Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla** Asemakaavoitetulla alueella puiden kaataminen ilman maisematyölupaa on sallittua, mikäli toimenpiteen maisemaa muuttavat vaikutukset ovat vähäisiä sekä kaikki seuraavat ehdot 1. – 5. täyttyvät: 1. Kaadettavia puita on enintään viisi ja tontille jää riittävä määrä puita vielä kaatamisen	**31 a § Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla** Rakennetulta tontilta saa perustellusta syytä, kuten puiden kaatumisvaaran johdosta, kaataa puita ilman maisematyölupaa, mikäli toimenpiteen vaikutukset tontille ja ympäristöön ovat vähäisiä. Tontille on kuitenkin jäätävä riittävä määrä puita. Puun vaarallisuus on tarvittaessa pystyttävä todistamaan jälkeenpäin. Rakennusvalvontaviranomainen voi velvoittaa		**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Uusi pykälä. **Vastineet saatuihin muistutuksiin:** Vastine: Tringa ry.:n lausunto ei johtanut toimenpiteisiin tältä osin, koska lupapäätöksissä on oletuksena luonnonsuojelulain 70 §:n mukaisesta pesintärauhasta ehto. Ehdossa on myös määritelty lintuasiantuntijan käyttäminen sitä edellyttävissä tilanteissa.

istuttamaan vaarallisena kaadetun puun tilalle uuden vastaavan puun. Rakennettavalta tontilta saa kaataa vain ne puut, joihin lupapäätöksessä on myönnetty lupa. Rakentamisluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa säilytettäväksi merkityt puut ja tontin luonnontilaiset osat on suojattava työmaa-aikana huolellisesti. Rakennusvalvontaviranomainen voi edellyttää lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä tai rakennustyötä valvottaessa, että rakennushankkeeseen ryhtyvä laatii tarvittavan suojaussuunnitelman. Mikäli rakentamisluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa myönnetään lupa puiden kaatamiseen, on luvassa tarvittaessa määrättävä puiden lisäistutuksesta. Mikäli puita on kaadettu ilman lupaa ja siten, että puiden kaatamisen vaikutukset ovat ympäristöön vähäistä suurempia, on tontille istutettava tarpeellinen määrä isokokoisia puita. Rakennusvalvontaviranomainen määrää tarvittaessa puiden istuttamisesta.	jälkeen tontin ominaispiirteet huomioon ottaen. 2. Asemakaavassa ei ole kyseisiä puita koskevia suojelu-, lukumäärä- tai muita määräyksiä eikä määräyksiä ympäristön säilyttämisestä. 3. Puita ei ole merkitty Vantaan arvopuu- tai katupuurekisteriin. 4. Lintujen pesimäaika ja luonnonsuojelulain vaatimukset tulevat huomioiduksi. 5. Tontin rajalla kasvavien puiden kaatamiselle on saatu naapurin suostumus. Vaaraa aiheuttavan huonokuntoisen tai kaatumisvaarassa olevan puun saa kaataa ilman maisematyölupaa. Puun vaarallisuus on tarvittaessa pystyttävä osoittamaan jälkeenpäin. ~~Rakennetulta tontilta saa perustellusta~~ syystä~~, kuten puiden kaatumisvaaran johdosta, kaataa puita ilman maisematyölupaa, mikäli toimenpiteen vaikutukset tontille ja ympäristöön ovat vähäisiä. Tontille on kuitenkin jäätävä~~ tontin asemakaava ja tontin ominaispiirteet huomioon ottaen ~~riittävä määrä puita. Puun vaarallisuus on tarvittaessa pystyttävä todistamaan jälkeenpäin. Rakennusvalvontaviranomainen voi velvoittaa istuttamaan vaarallisena kaadetun puun tilalle uuden vastaavan puun.~~ Rakentamis- tai maisematyöluvan alaiselta ~~Rakennettavalta~~ tontilta saa kaataa vain ne puut, joihin lupapäätöksessä on myönnetty lupa. Rakentamisluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa säilytettäväksi merkityt puut ja	istuttamaan vaarallisena kaadetun puun tilalle uuden vastaavan puun. Rakennettavalta tontilta saa kaataa vain ne puut, joihin lupapäätöksessä on myönnetty lupa. Rakentamisluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa säilytettäväksi merkityt puut ja tontin luonnontilaiset osat on suojattava työmaa-aikana huolellisesti. Rakennusvalvontaviranomainen voi edellyttää lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä tai rakennustyötä valvottaessa, että rakennushankkeeseen ryhtyvä laatii tarvittavan suojaussuunnitelman. Mikäli rakentamisluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa myönnetään lupa puiden kaatamiseen, on luvassa tarvittaessa määrättävä puiden lisäistutuksesta. Mikäli puita on kaadettu ilman lupaa ja siten, että puiden kaatamisen vaikutukset ovat ympäristöön vähäistä suurempia, on tontille istutettava tarpeellinen määrä isokokoisia puita. Rakennusvalvontaviranomainen määrää tarvittaessa puiden istuttamisesta.		Vastine: HSY:n lausunto ei johtanut tältä osin toimenpiteisiin, koska vastuu heikkokuntoisten puiden aiheuttamien vaarojen ehkäisemisestä kuuluu ensisijaisesti kiinteistön omistajalle tai haltijalle, eikä rakennusjärjestyksen maininnat muuta sitä. Tämä tarkoittaa, että puiden omistaja vastaa tontillaan olevien puiden kunnon seurannasta ja tarvittaessa niiden poistamisesta tai hoitamisesta. Jos puu on vaarassa kaatua tai sen kunto on heikko, omistajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin turvallisuuden varmistamiseksi. Työmaan turvallisuudesta vastaa puolestaan urakoitsija tai rakennuttaja, joka on velvollinen huomioimaan ympäristön riskitekijät, kuten heikkokuntoiset puut. Jos heikkokuntoinen puu sijaitsee työalueella tai sen läheisyydessä ja aiheuttaa vaaraa, urakoitsijan tulee ilmoittaa asiasta kiinteistön omistajalle ja tarvittaessa keskeyttää työt, kunnes vaara on poistettu. Kunnan rakennusvalvonta tai ympäristöviranomainen voi tarvittaessa antaa ohjeita ja valvoa, että työmailla noudatetaan turvallisuusmääräyksiä. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Lisättiin pykälän ensimmäiseen momentin ilmaisulle "riittävä määrä" lisämääre: “*tontin asemakaava ja tontin ominaispiirteet huomioon ottaen*”. Lisäksi muutettiin ensimmäisen momentin sana *syytä* muotoon *syystä*. Muutettu pykälän numerointia: nyt 31 §. **Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026** on täsmennetty puiden kaatamista koskeva ohjeistus vastaamaan verkkosivuilla olevaa ohjeistusta. Lisäksi pykälän neljännessä ja kuudennessa momentissa on täsmennetty sanamuotoja.

	tontin luonnontilaiset osat on suojattava työmaa-aikana huolellisesti. Rakennusvalvontaviranomainen voi edellyttää lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä tai rakennustyötä valvottaessa, että rakennushankkeeseen ryhtyvä laatii tarvittavan suojaussuunnitelman. Mikäli rakentamisluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa myönnetään lupa puiden kaatamiseen, voidaan ~~on~~ luvassa tarvittaessa määrätä ~~määrättävä~~ puiden lisäistutuksesta. Mikäli puita on kaadettu ilman lupaa ja siten, että puiden kaatamisen maisemaa muuttavat vaikutukset ovat ~~ympäristöön~~ vähäistä suurempia, on tontille istutettava tarpeellinen määrä isokokoisia puita. Rakennusvalvontaviranomainen määrää tarvittaessa puiden istuttamisesta.			
32 § ~~31 b §~~ Vihertehokkuus Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakentamislupahakemuksen yhteydessä. Uudis- ja lisärakennuksen rakentamislupahakemukseen on liitettävä piha- ja istutussuunnitelma sekä laskelma vihertehokkuuden tavoitetason täyttymisestä. Vihertehokkuudella tarkoitetaan kasvillisuuden peittämän ja muun sadevettä läpäisevän pinnan määrää suhteessa tarkasteltavan alueen pinta-alaan. Jos asemakaavassa ei muuta määrätä, vihertehokkuuden tavoitetasojen tulee täyttyä seuraavasti: Asuinkerrostaloalueet 0,9 Omakotitaloalueet 1,2 Muut pientaloalueet 1,0 Palvelujen ja toimistorakentamisen alueet 0,8 Kaupan- ja liikerakentamisen alueet 0,7 Teollisuustoimintojen ja logistiikan alueet 0,6	**32 § ~~31 b §~~ Vihertehokkuus** Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakentamislupahakemuksen yhteydessä vihertehokkuuslaskelmalla ja sen perustana olevalla piha- ja istutussuunnitelmalla. ~~Uudis- ja lisärakennuksen rakentamislupahakemukseen on liitettävä piha- ja istutussuunnitelma sekä laskelma vihertehokkuuden tavoitetason täyttymisestä.~~ Ellei asemakaavassa muuta määrätä, vihertehokkuuden tavoitetason täyttymisen velvoite koskee uudisrakentamista tai merkittävää lisärakentamista. Merkittävänä lisärakentamisena rakennetuilla rakennuspaikoilla pidetään kattopinta-alaltaan (vaakasuora projektio) tontin pinta-alan yli 10 % peittävää laajennusta, lisärakennusta tai -katosta tai edellä mainittujen yhdistelmää. Kasvillisuuskattoa käytettäessä merkittävän lisärakentamisen kattopinta-alan rajana on 20 %.	**31 b § Vihertehokkuus** Uudis- ja lisärakennuksen rakentamislupahakemukseen on liitettävä piha- ja istutussuunnitelma sekä laskelma vihertehokkuuden tavoitetason täyttymisestä. Vihertehokkuudella tarkoitetaan kasvillisuuden peittämän ja muun sadevettä läpäisevän pinnan määrää suhteessa tarkasteltavan alueen pinta-alaan. Jos asemakaavassa ei muuta määrätä, vihertehokkuuden tavoitetasojen tulee täyttyä seuraavasti: Asuinkerrostaloalueet 0,9 Omakotitaloalueet 1,2 Muut pientaloalueet 1,0 Palvelujen ja toimistorakentamisen alueet 0,8 Kaupan- ja liikerakentamisen alueet 0,7 Teollisuustoimintojen ja logistiikan alueet 0,6	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Uusi pykälä. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** Tringa ry.:n lausunto ei tältä osin aiheuttanut toimenpiteitä, koska vihertehokkuus on Vantaalla jo käytössä asemakaavoitukseen sisältyvinä määräyksinä ja siten myös rakennusluvituksessa. Kyseessä on Vantaan kaupungilla käytössä oleva yleisesti hyväksytty laskentamenetelmä. Rakennusjärjestys ei ole oikea väline ohjata vihertehokkuuden laskentamenetelmiä. Tringa ry.:n lausunnon johdosta rakennusjärjestykseen ei tehty muutoksia pientaloalueilla omakotitalojen ja paritalojen talousrakennuksiin rakentamisen yhteydessä toteutettavasta viherkatosta.

	Omakotitalojen ja paritalojen laajennuksessa tai täydennysrakentamisena toteutettavassa talousrakennuksessa tai siihen rinnastuvassa rakennuskohteessa vihertehokkuuden rakennusjärjestyksen mukaista velvoitetta ei sovelleta. Vihertehokkuudella tarkoitetaan kasvillisuuden peittämän ja muun sadevettä läpäisevän pinnan määrää suhteessa tarkasteltavan alueen pinta-alaan. Jos asemakaavassa ei muuta määrätä, vihertehokkuuden tavoitetasojen tulee täyttyä seuraavasti: Asuinkerrostaloalueet 0,9 Omakotitaloalueet 1,2 Muut pientaloalueet 1,0 Palvelujen ja toimistorakentamisen alueet 0,8 Kaupan- ja liikerakentamisen alueet 0,7 Teollisuustoimintojen ja logistiikan alueet 0,6 Vihertehokkuuden tavoitetason lisäksi tulee hulevesien osalta täyttyä Vantaan vihertehokkuuslaskurin taulukon hulevesien viivytystarve.			**Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Rakennusvalvonta lisäsi vaatimuksen vihertehokkuuden toteutumisen osoittamisesta rakentamislupahakemuksen yhteydessä. Muutettu pykälän numerointia: nyt 32 §. **Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026** on täsmennetty ensimmäisen momentin sanamuotoja. Lisäksi vihertehokkuuden noudattamista on rajattu koskemaan vain uudisrakentamista ja merkittävää täydennysrakentamista. Täydennysrakentamiselle on laadittu merkittävyyden arvioimisen kriteerit. Erikseen on rajattu omakoti- ja paritalojen laajentaminen ja täydennysrakentaminen vihertehokkuutta koskevien vaatimusten ulkopuolelle. Lisätty kuudes momentti, jossa määritellään vihertehokkuuslaskelmiin sisältyvä hulevesien viivytystarve vähimmäistavoitteeksi, joka tulee aina täyttyä laskelman kokonaistavoiteluvun lisäksi.
33 § ~~32 §~~ Materiaalivalinnat Rakentamisessa on käytettävä materiaaleja, joiden kestävyydestä, huollettavuudesta, korjattavuudesta ja käytöstä poistamisesta on pitkä kokemus tai luotettavaa tietoa. Rakentamisessa voidaan käyttää muusta rakennuksesta käytettyjä rakennusosia, mikäli näiden rakennusosien kelpoisuus rakentamisessa on osoitettu. Koerakentamisessa voidaan käyttää rakennushankkeeseen ryhtyvän vastuulla		**32 § Materiaalivalinnat** Rakentamisessa on käytettävä materiaaleja, joiden kestävyydestä, huollettavuudesta, korjattavuudesta ja käytöstä poistamisesta on pitkä kokemus tai luotettavaa tietoa. Rakentamisessa voidaan käyttää muusta rakennuksesta käytettyjä rakennusosia, mikäli näiden rakennusosien kelpoisuus rakentamisessa on osoitettu. Koerakentamisessa voidaan käyttää rakennushankkeeseen ryhtyvän vastuulla	**32 § Materiaalivalinnat** Rakentamisessa on käytettävä materiaaleja, joiden kestävyydestä, huollettavuudesta, korjattavuudesta ja käytöstä poistamisesta on pitkä kokemus tai luotettavaa tietoa. Koerakentamisessa voidaan käyttää rakennushankkeeseen ryhtyvän vastuulla muitakin materiaaleja edellyttäen, että niiden käyttäytymistä seurataan asiantuntijan laatimalla mittaus-, tarkkailu- ja raportointiohjelmalla. Seurannan tulokset on toimitettava rakennusvalvontavirastoon.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Poistettu maininta vaurioituneiden tai kunnostamattomien materiaalien tai rakennusosien käyttämisen sallimattomuudesta. Lisätty maininta käytettyjen rakennusosien käyttömahdollisuudesta eräin ehdoin. Mahdollistetaan kiertotaloutta. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** Tringa ry.:n lausunto ei tältä osin johtanut muutoksiin pykälässä, koska sen merkitys on

muitakin materiaaleja edellyttäen, että niiden käyttäytymistä seurataan asiantuntijan laatimalla mittaus-, tarkkailu- ja raportointiohjelmalla.		muitakin materiaaleja edellyttäen, että niiden käyttäytymistä seurataan asiantuntijan laatimalla mittaus-, tarkkailu- ja raportointiohjelmalla.	Rakentamiseen ei saa käyttää vaurioituneita eikä kunnostamattomia materiaaleja tai rakennusosia.	yleisemmällä tasolla kuin yksittäisissä materiaaleissa. Rakentamisen ohjaamisessa on otettava huomioon materiaalineutraalisuuden toteutuminen. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettu pykälän numerointia: nyt 33 §.
34 § ~~33 §~~ Rakennuksen kunnossapito ja korjaaminen Rakennusta on hoidettava ja pidettävä kunnossa, eikä sitä saa päästää rapistumaan korjauskelvottomaksi. Rakennuksen korjaamisessa on otettava huomioon sen ominaispiirteet eikä korjaaminen saa harkitsemattomasti johtaa tyylillisesti alkuperäisestä rakennuksesta poikkeavaan lopputulokseen. Kaavassa tai rakennussuojelulain nojalla suojeltua rakennusta tai sen ympäristöä ei saa muuttaa tai käyttää niin, että rakennuksen kaupunkikuvallinen tai historiallinen arvo vähenee. Suojellun tai muutoin inventoinneissa merkittäviksi todettuja rakennuksia, rakennusperintökohteita, pihapiirejä tai korttelikokonaisuuksia koskevasta rakennuksen muutoshankkeesta ja kohteen kulttuurihistoriallisesta arvosta on riittävän ajoissa pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Kun rakennus on asemakaavassa suojeltu ja siinä on määrätty, että rakennuksen julkisivun tyyliä ei saa muuttaa, tyylin muuttamiseksi katsotaan, ellei erityisistä syistä muuta johdu, rakennuksen julkisivun, katon, ovien ja ikkunapuitteiden ja -karmien materiaalin, värityksen sekä ikkunajaon muuttaminen. Erityisiä syitä harkittaessa voidaan ottaa huomioon korjaustavan toimivuus pitkällä		**33 § Rakennuksen kunnossapito ja korjaaminen** Rakennusta on hoidettava ja pidettävä kunnossa, eikä sitä saa päästää rapistumaan korjauskelvottomaksi. Rakennuksen korjaamisessa on otettava huomioon sen ominaispiirteet eikä korjaaminen saa harkitsemattomasti johtaa tyylillisesti alkuperäisestä rakennuksesta poikkeavaan lopputulokseen. Kaavassa tai rakennussuojelulain nojalla suojeltua rakennusta tai sen ympäristöä ei saa muuttaa tai käyttää niin, että rakennuksen kaupunkikuvallinen tai historiallinen arvo vähenee. Suojellun tai muutoin inventoinneissa merkittäviksi todettuja rakennusperintökohteita, pihapiirejä tai korttelikokonaisuuksia koskevasta rakennuksen muutoshankkeesta ja kohteen kulttuurihistoriallisesta arvosta on riittävän ajoissa pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Kun rakennus on asemakaavassa suojeltu ja siinä on määrätty, että rakennuksen julkisivun tyyliä ei saa muuttaa, tyylin muuttamiseksi katsotaan, ellei erityisistä syistä muuta johdu, rakennuksen julkisivun, katon, ovien ja ikkunapuitteiden ja -karmien materiaalin, värityksen sekä ikkunajaon muuttaminen. Erityisiä syitä harkittaessa voidaan ottaa huomioon korjaustavan toimivuus pitkällä	**33 § Rakennuksen kunnossapito ja korjaaminen** Rakennusta on hoidettava ja pidettävä kunnossa, eikä sitä saa päästää rapistumaan korjauskelvottomaksi. Rakennuksen korjaamisessa on otettava huomioon sen ominaispiirteet eikä korjaaminen saa harkitsemattomasti johtaa tyylillisesti alkuperäisestä rakennuksesta poikkeavaan lopputulokseen. Kaavassa tai rakennussuojelulain nojalla suojeltua rakennusta tai sen ympäristöä ei saa muuttaa tai käyttää niin, että rakennuksen kaupunkikuvallinen tai historiallinen arvo vähenee. Tarvittaessa on riittävän ajoissa pyydettävä museoviranomaisen lausunto muutoshankkeesta ja kohteen kulttuurihistoriallisesta arvosta. Kun rakennus on asemakaavassa suojeltu ja siinä on määrätty, että rakennuksen julkisivun tyyliä ei saa muuttaa, tyylin muuttamiseksi katsotaan, ellei erityisistä syistä muuta johdu, rakennuksen julkisivun, katon, ovien ja ikkunapuitteiden ja -karmien materiaalin, värityksen sekä ikkunajaon muuttaminen. Erityisiä syitä harkittaessa voidaan ottaa huomioon korjaustavan toimivuus pitkällä aikavälillä sekä korjausmateriaalien kestoikä, huoltotarve ja energiataloudellisuus	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Täsmennetty museoviranomaisen lausuntotarvetta. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** Kaupunginmuseon lausunnon johdosta pykälää on muutettu niin, että siihen on lisätty maininta inventoinneissa merkittäviksi arvioiduista rakennuksista, jotta niiden arvot eivät heikkenisi. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettiin 5 momentin viittaus vastaamaan rakennusjärjestyksen uutta pykälänumerointia. Muutettu pykälän numerointia: nyt 34 §.

aikavälillä sekä korjausmateriaalien kestoikä, huoltotarve ja energiataloudellisuus. Kun suojelu koskee rakennuksen sisätiloja, katsotaan vastaavasti tyylin muuttamiseksi sisäkaton, seinien, lattian, listojen, helojen ja valaisinten sekä kiinteiden kalusteiden muuttaminen. Mitä 29–33 §:ssä on määrätty rakennuksen rakentamisesta, noudatetaan soveltuvin osin myös korjausrakentamisessa. Korjausrakentamista suunniteltaessa on selvitettävä rakennuksen rakenteiden mahdollinen saastuneisuus. Töhryt rakennuksen julkisivuista on poistettava niin pian kuin se on mahdollista.		aikavälillä sekä korjausmateriaalien kestoikä, huoltotarve ja energiataloudellisuus. Kun suojelu koskee rakennuksen sisätiloja, katsotaan vastaavasti tyylin muuttamiseksi sisäkaton, seinien, lattian, listojen, helojen ja valaisinten sekä kiinteiden kalusteiden muuttaminen. Mitä 30–32 §:ssä on määrätty rakennuksen rakentamisesta, noudatetaan soveltuvin osin myös korjausrakentamisessa. Korjausrakentamista suunniteltaessa on selvitettävä rakennuksen rakenteiden mahdollinen saastuneisuus. Töhryt rakennuksen julkisivuista on poistettava niin pian kuin se on mahdollista.	Kun suojelu koskee rakennuksen sisätiloja, katsotaan vastaavasti tyylin muuttamiseksi sisäkaton, seinien, lattian, listojen, helojen ja valaisinten sekä kiinteiden kalusteiden muuttaminen. Mitä 30–32 §:ssä on määrätty rakennuksen rakentamisesta, noudatetaan soveltuvin osin myös korjausrakentamisessa. Korjausrakentamista suunniteltaessa on selvitettävä rakennuksen rakenteiden mahdollinen saastuneisuus. Töhryt rakennuksen julkisivuista on poistettava niin pian kuin se on teknisesti mahdollista.	
35 § ~~34 §~~ Rakennuksen tai sen osan purkaminen Rakennusvalvontaviranomainen voi erityisestä syystä rakennuksen purkamisen sisältävää rakentamislupahakemusta tai erillistä purkamislupahakemusta käsitellessään edellyttää, että hakija toimittaa selvityksen rakennuksen ja sen sisätilan historiallisesta tai rakennustaiteellisesta arvosta. Rakennusvalvontaviranomainen voi lupapäätöksessä edellyttää, että ennen purkamistyön aloittamista on laadittava purkamissuunnitelma. Purkamisesta ei saa aiheutua haitallisia melu-, pöly-, tärinä- tai muita vastaavia vaikutuksia ympäristölle. Jos uuden rakennuksen rakentamista ei aloiteta välittömästi rakennuksen tai sen osan purkamisen jälkeen, tontti on viivytyksettä		**34 § Rakennuksen tai sen osan purkaminen** Rakennusvalvontaviranomainen voi erityisestä syystä rakennuksen purkamisen sisältävää rakentamislupahakemusta tai erillistä purkamislupahakemusta käsitellessään edellyttää, että hakija toimittaa selvityksen rakennuksen ja sen sisätilan historiallisesta tai rakennustaiteellisesta arvosta. Rakennusvalvontaviranomainen voi lupapäätöksessä edellyttää, että ennen purkamistyön aloittamista on laadittava purkamissuunnitelma. Purkamisesta ei saa aiheutua haitallisia melu-, pöly- tai muita vastaavia vaikutuksia ympäristölle. Jos uuden rakennuksen rakentamista ei aloiteta välittömästi rakennuksen tai sen osan purkamisen jälkeen, tontti on viivytyksettä siistittävä purkamisen jäljiltä ja mahdollisesti	**34 § Rakennuksen tai sen osan purkaminen** Rakennusvalvontaviranomainen voi erityisestä syystä rakennuksen purkamisen sisältävää rakentamislupahakemusta tai erillistä purkamislupahakemusta käsitellessään edellyttää, että hakija toimittaa selvityksen rakennuksen ja sen sisätilan historiallisesta tai rakennustaiteellisesta arvosta. Rakennusvalvontaviranomainen voi lupapäätöksessä edellyttää, että ennen purkamistyön aloittamista on laadittava purkamissuunnitelma. Purkamisesta ei saa aiheutua haitallisia melu-, pöly- tai muita vastaavia vaikutuksia ympäristölle. Jos uuden rakennuksen rakentamista ei aloiteta välittömästi rakennuksen tai sen osan purkamisen jälkeen, tontti on viivytyksettä siistittävä purkamisen jäljiltä ja mahdollisesti	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Lisätty rakennusvalvontaviranomaisen oikeus edellyttää maisemointisuunnitelmaa eräin ehdoin**.** **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** Todetaan, että HSL:n lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä, koska pykälässä on todettu, että purkamisesta ei saa aiheutua haitallisia melu-, pöly- tai muita vastaavia vaikutuksia ympäristölle, jonka voi todeta kattavan myös alueen käyttöön kohdistuvat haitat. HSY:n lausunnon johdosta purkamisesta aiheutuvien vaikutusten luetteloon on lisätty tärinä.

siistittävä purkamisen jäljiltä ja mahdollisesti vaurioitunut katu-, puisto- ja muu yleinen alue on viivytyksettä korjattava. Tarvittaessa rakennusvalvonta voi edellyttää alueesta laadittavaa maisemointisuunnitelmaa.		vaurioitunut katu-, puisto- ja muu yleinen alue on viivytyksettä korjattava. Tarvittaessa rakennusvalvonta voi edellyttää alueesta laadittavaa maisemointisuunnitelmaa.	vaurioitunut katu-, puisto- ja muu yleinen alue on viivytyksettä korjattava.	**Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettu pykälän numerointia: nyt 35 §.
VII LUKU **Julkinen kaupunkitila**		**VII LUKU** **Julkinen kaupunkitila**		
36 § ~~35 §~~ Julkisen kaupunkitilan määritelmä Julkisella kaupunkitilalla tarkoitetaan tilaa, joka on asemakaavassa määritelty katu-, katuaukio-, tori-, puisto-, virkistys- tai liikennealueeksi tai joka on asemakaava-alueen ulkopuolella edellä mainitussa käytössä. Tässä luvussa tarkoitetun julkisen kaupunkitilan rakentamisesta, käytöstä ja suunnittelusta vastaavat Vantaan kaupungin kaupunkirakenne ja ympäristö sekä kadut ja puistot -palvelualue.		**35 § Julkisen kaupunkitilan määritelmä** Julkisella kaupunkitilalla tarkoitetaan tilaa, joka on asemakaavassa määritelty katu-, katuaukio-, tori-, puisto-, virkistys- tai liikennealueeksi tai joka on asemakaava-alueen ulkopuolella edellä mainitussa käytössä. Tässä luvussa tarkoitetun julkisen kaupunkitilan rakentamisesta, käytöstä ja suunnittelusta vastaavat Vantaan kaupungin kaupunkirakenne ja ympäristö sekä kadut ja puistot -palvelualue.	**35 § Julkisen kaupunkitilan määritelmä** Julkisella kaupunkitilalla tarkoitetaan tilaa, joka on asemakaavassa määritelty katu-, katuaukio-, tori-, puisto-, virkistys- tai liikennealueeksi tai joka on asemakaava-alueen ulkopuolella edellä mainitussa käytössä. Tässä luvussa tarkoitetun julkisen kaupunkitilan rakentamisesta, käytöstä ja suunnittelusta vastaa Vantaan kaupungin kuntatekniikan keskus.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Korjattu kaupunkiorganisaation yksiköiden nimet ajantasalle. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettu pykälän numerointia: nyt 36 §.
37 § ~~36 §~~ Kadut, torit ja muut vastaavat liikennealueet Katujen, torien ja muiden vastaavien liikennealueiden päällystemateriaalit ja muut rakenteet on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan ja ominaispiirteisiin sopiviksi ja esteettömiksi. Kun katu päällystetään uudelleen, ei kadun pinnan korkeutta saa ilman erityistä syytä muuttaa niin, että kadun varrella olevat tontit jäävät katuun nähden olennaisesti alemmaksi tai ylemmäksi kuin mitä ne olivat ennen kadun uudelleen päällystämistä.		**36 § Kadut, torit ja muut vastaavat liikennealueet** Katujen, torien ja muiden vastaavien liikennealueiden päällystemateriaalit ja muut rakenteet on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan ja ominaispiirteisiin sopiviksi ja esteettömiksi. Kun katu päällystetään uudelleen, ei kadun pinnan korkeutta saa ilman erityistä syytä muuttaa niin, että kadun varrella olevat tontit jäävät katuun nähden olennaisesti alemmaksi tai ylemmäksi kuin mitä ne olivat ennen kadun uudelleen päällystämistä.	**36 § Kadut, torit ja muut vastaavat liikennealueet** Katujen, torien ja muiden vastaavien liikennealueiden päällystemateriaalit ja muut rakenteet on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan ja ominaispiirteisiin sopiviksi ja esteettömiksi. Kun katu päällystetään uudelleen, ei kadun pinnan korkeutta saa ilman erityistä syytä muuttaa niin, että kadun varrella olevat tontit jäävät katuun nähden olennaisesti alemmaksi tai ylemmäksi kuin mitä ne olivat ennen kadun uudelleen päällystämistä.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Ei muutoksia **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** HSL:n lausunnossa todetut asiat on jo otettu huomioon maininnalla päällystemateriaalien ja rakenteiden suunnittelemisesta ja toteuttamisesta kunkin alueen ominaispiirteisiin sopiviksi ja esteettömiksi, minkä voi katsoa kattavan myös kaikki kulkumuodot. Vantaan kaupungin liikenne- ja kadunsuunnittelulla on käytössään suunnitteluohjeensa, ja on todettavissa, että

				niillä varmistetaan tarpeellinen laatutaso ja käyttöturvallisuus. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettu pykälän numerointia: nyt 37 §.
38 § ~~37 §~~ Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet Julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien koko, rakenne ja ulkoasu on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan sopivaksi ja siten, etteivät ne muodosta estettä liikkumiselle tai toimimiselle. Jakokaapit ja muut vastaavat tekniset laitteet on asuinkerrostaloalueilla sijoitettava rakennuksiin. Jollei näin voida menetellä ilman kohtuuttomia vaikeuksia, ne voidaan sijoittaa katu- tai muulle yleiselle alueelle. Laitteiden sijoittamisesta katu- tai muulle yleiselle alueelle on sovittava Kadut ja puistot --palvelualueen kanssa tehtävässä sijoitussopimuksessa. Laitteen omistajan on pidettävä laite jatkuvasti kunnossa ja ulkonäkö siistinä.		**37 § Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet** Julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien koko, rakenne ja ulkoasu on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan sopivaksi ja siten, etteivät ne muodosta estettä liikkumiselle tai toimimiselle. Jakokaapit ja muut vastaavat tekniset laitteet on asuinkerrostaloalueilla sijoitettava rakennuksiin. Jollei näin voida menetellä ilman kohtuuttomia vaikeuksia, ne voidaan sijoittaa katu- tai muulle yleiselle alueelle. Laitteiden sijoittamisesta katu- tai muulle yleiselle alueelle on sovittava Kadut ja puistot --palvelualueen kanssa tehtävässä sijoitussopimuksessa. Laitteen omistajan on pidettävä laite jatkuvasti kunnossa ja ulkonäkö siistinä.	**37 § Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet** Julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien koko, rakenne ja ulkoasu on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan sopivaksi ja siten, etteivät ne muodosta estettä liikkumiselle tai toimimiselle. Jakokaapit ja muut vastaavat tekniset laitteet on sijoitettava rakennuksiin. Jollei näin voida menetellä ilman kohtuuttomia vaikeuksia, ne voidaan sijoittaa katu- tai puistoalueelle siten kuin kuntatekniikan keskus luvittaa. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 62 § 1 - 6 ja 8 - 10 momenteissa tarkoitetut toimenpiteet eivät ole katu-, puisto-, tori tai muilla yleiseen käyttöön tarkoitetuilla kaupungin tai valtion omistamilla alueilla luvan varaisia. Kadulla, puistossa, torilla tai muulla yleisellä alueella tehtävään kauppaan liittyvät rakennelmat tai siirrettävät rakennukset luvittaa yksityisoikeudellisin sopimuksin kuntatekniikan keskus saatuaan rakennusvalvonnalta lausunnon rakennusluvanvaraisuudesta. Torikauppaan tarkoitetuille toreille päivittäisen toriajan paikallaan pidettävät rakennelmat eivät tarvitse edellä mainittua kuntatekniikan keskuksen luvitusta. Sijoitettaessa mainos- ja muita vastaavia laitteita julkiseen kaupunkitilaan on soveltuvin osin noudatettava 9 §:n määräyksiä.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Poistettu viittaus vanhentuneeseen MRA pykäläviittaukseen, joka jo aikaisemmin nostettu lain (MRL 126 a §) tasolle mutta rakentamislain säätämisen yhteydessä poistuu ja lupakynnys muuttuu/nousee. Rajattu säännöksen kohdentumista eräin osin vain asuinkerrostaloalueille. Lisätty maininta Kadut ja puistot -palvelualueen kanssa laadittavasta sopimuksesta. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** Tringa:n lausunto ei aiheuttanut muutoksia. Rakennusjärjestyksen 5 § sisältää riittävät määritelmät toimenpiteille, kuinka lintujen törmääminen lasiin minimoidaan. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettu pykälän numerointia: nyt 38 §.

39 § ~~38 §~~ Puistot ja muut vastaavat virkistysalueet Puistoihin ja muille vastaaville virkistysalueille rakennettavien rakennusten, rakennelmien, laitosten ja muiden rakenteiden sekä puistokäytävien pinnoitteiden on sovelluttava kunkin puiston tai muun vastaavan virkistysalueen luonteeseen. Rakennelmien, laitosten ja rakenteiden on oltava tarkoitukseensa käyttökelpoisia, turvallisia ja kestäviä.		**38 § Puistot ja muut vastaavat virkistysalueet** Puistoihin ja muille vastaaville virkistysalueille rakennettavien rakennusten, rakennelmien, laitosten ja muiden rakenteiden sekä puistokäytävien pinnoitteiden on sovelluttava kunkin puiston tai muun vastaavan virkistysalueen luonteeseen. Rakennelmien, laitosten ja rakenteiden on oltava tarkoitukseensa käyttökelpoisia, turvallisia ja kestäviä.	**38 § Puistot ja muut vastaavat virkistysalueet** Puistoihin ja muille vastaaville virkistysalueille rakennettavien rakennusten, rakennelmien, laitosten ja muiden rakenteiden sekä puistokäytävien pinnoitteiden on sovelluttava kunkin puiston tai muun vastaavan virkistysalueen luonteeseen Rakennelmien, laitosten ja rakenteiden on oltava tarkoitukseensa käyttökelpoisia, turvallisia ja kestäviä.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** (Ei muutoksia) **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettu pykälän numerointia: nyt 39 §.
40 § ~~39 §~~ Julkisen kaupunkitilan rannat ja laiturit Julkiseen kaupunkitilaan sisältyvän rannan rantaviivaa ei saa vähäistä enempää muuttaa rantaa täyttämällä, kaivamalla tai muulla vastaavalla tavalla vastoin asemakaavaa tai muuta yleisen alueen suunnitelmaa ilman rakennusvalvontaviranomaisen ja tarvittaessa ~~ympäristöviranomaisen~~ Lupa- ja valvontaviraston lupaa.		**39 § Julkisen kaupunkitilan rannat ja laiturit** Julkiseen kaupunkitilaan sisältyvän rannan rantaviivaa ei saa vähäistä enempää muuttaa rantaa täyttämällä, kaivamalla tai muulla vastaavalla tavalla ilman rakennusvalvontaviranomaisen ja tarvittaessa ympäristöviranomaisen lupaa.	**39 § Julkisen kaupunkitilan rannat ja laiturit** Julkiseen kaupunkitilaan sisältyvän rannan luonnollista rantaviivaa ei saa vähäistä enempää muuttaa rantaa täyttämällä, kaivamalla tai muulla vastaavalla tavalla vastoin asemakaavaa tai muuta yleisen alueen suunnitelmaa ilman rakennusvalvontaviranomaisen ja tarvittaessa ympäristöviranomaisen lupaa.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Poistettu mainita asemakaavasta tai muusta yleisestä alueen suunnitelmasta. Poistettu maininta luonnollisesta rantaviivasta. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Palautettu aikaisemmin poistettu maininta asemakaavasta tai yleisen alueen suunnitelmasta. Muutettu maininta ympäristöviranomaisen luvasta täsmällisemmin Lupa- ja valvontaviraston luvaksi. Muutettu pykälän numerointia: nyt 40 §.
41 § ~~40 §~~ Mastojen rakentaminen Mastot ja vastaavat tekniset pylväät on sijoitettava niin, etteivät ne riko tarpeettomasti maisemaa eivätkä aiheuta haittaa naapureille tai kaupunkikuvalle.		**40 § Mastojen rakentaminen** Mastot ja vastaavat tekniset pylväät on sijoitettava niin, etteivät ne riko tarpeettomasti maisemaa eivätkä aiheuta haittaa naapureille tai kaupunkikuvalle.	**40 § Mastojen rakentaminen** Mastot ja vastaavat tekniset pylväät on sijoitettava niin, etteivät ne riko tarpeettomasti maisemaa eivätkä aiheuta haittaa naapureille tai kaupunkikuvalle.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** (Ei muutoksia) **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** Vastine: HSY:n lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä, sillä mastojen erilaisten tyyppien määrän vuoksi ei ole mahdollista määrätä niiden suoja-alueista rakennusjärjestyksessä.

				Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset: Muutettu pykälän numerointia: nyt 41 §.
42 § ~~41 §~~ Julkisen kaupunkitilan valaistus Julkisen kaupunkitilan valaistusjärjestelyissä on noudatettava soveltuvin osin mitä tonttien valaistuksesta on 10 §:ssä määrätty.		**41 § Julkisen kaupunkitilan valaistus** Julkisen kaupunkitilan valaistusjärjestelyissä on noudatettava soveltuvin osin mitä tonttien valaistuksesta on 10 §:ssä määrätty.	**41 § Julkisen kaupunkitilan valaistus** Julkisen kaupunkitilan valaistusjärjestelyissä on noudatettava soveltuvin osin mitä tonttien valaistuksesta on 10 §:ssä määrätty	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** (Ei muutoksia) **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** Vastine: Tringa ry:n lausunnon johdosta pykälää 41 ei ole muutettu, koska asiasta on mainittu riittävästi rakennusjärjestyksen 5 § eikä ole tarkoituksenmukaista ottaa rakennusjärjestykseen laajempia määräyksiä asiasta. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettu pykälän numerointia: nyt 42 §.
~~42 § Tapahtumien järjestäminen~~ ~~Tapahtuman järjestämiseen kaupungin hallitsemalla maalla on saatava aluetta hallitsevan viranomaisen tai muun vastaavan suostumus.~~ ~~Rakennelmien on oltava turvallisia käyttäjilleen eikä rakennelmista ja niiden käyttämisestä saa aiheutua vähäistä suurempaa haittaa ympäristölle eikä paikan kasvillisuudelle.~~ ~~Tapahtuman järjestäjän on huolehdittava riittävistä turvallisuus-, jätehuolto- ja käymäläjärjestelyistä, häiritsevän melun~~		**42 § Tapahtumien järjestäminen** Tapahtuman järjestämiseen kaupungin hallitsemalla maalla on saatava aluetta hallitsevan viranomaisen tai muun vastaavan suostumus. Rakennelmien on oltava turvallisia käyttäjilleen eikä rakennelmista ja niiden käyttämisestä saa aiheutua vähäistä suurempaa haittaa ympäristölle eikä paikan kasvillisuudelle. Tapahtuman järjestäjän on huolehdittava riittävistä turvallisuus-, jätehuolto- ja käymäläjärjestelyistä, häiritsevän melun	**42 § Tapahtumien järjestäminen** Tapahtumien järjestämistä varten voidaan julkiseen kaupunkitilaan pystyttää yleisötelttoja ja muita vastaavia siirrettäviä rakennuksia ja rakennelmia ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa niin, että ne voivat olla pystytettyinä paikallaan ja käytössä enintään yhden kuukauden. Tapahtumien järjestämisellä on aina oltava maanomistajan tai -haltijan lupa ja muut mahdollisesti tarvittavat luvat. Tapahtuman järjestäjän on huolehdittava riittävistä turvallisuus-, jätehuolto- ja	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Poistettu maininta tapahtumien kestosta, sillä asiasta säädetään rakentamislaissa. Poistettu vaatimus rakennelmien turvallisuudesta sekä siitä ettei niistä saa aiheutua haittaa ympäristölle tai paikan kasvillisuudelle: rakentamislaki säätelee turvallisuutta ja rakennelmien luvanvaraisuutta. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Poistettiin pykälä rakentamislakimuutoksen 42.1 § kohdan 4 perusteella: asiasta säädetään rakentamislaissa.

~~ehkäisystä ja paikan siistimisestä viivytyksettä tapahtuman jälkeen.~~		ehkäisystä ja paikan siistimisestä viivytyksettä tapahtuman jälkeen.	käymäläjärjestelyistä, häiritsevän melun ehkäisystä ja paikan siistimisestä viivytyksettä tapahtuman jälkeen.	

VIII LUKU **Työmaat**		**VIII LUKU** **Työmaat**		
43 § Työmaan perustaminen ja hoitaminen Työmaa on, ottaen erityisesti huomioon jalankulku ja muun liikenteen sujuvuus, erotettava ympäristöstään turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti, tarvittaessa aitaamalla. Työmaa-aidan koon, rakenteen, materiaalin ja värin on sovelluttava ympäristöön ja erotuttava riittävästi ympäristöstään erilaisissa ja vaihtelevissa olosuhteissa myös pimeään aikaan. Työmaa on pidettävä hyvässä ja siistissä järjestyksessä. Työmaata on hoidettava niin, ettei siitä aiheudu henkilö- tai omaisuusvahinkoja, liikenne- tai muita häiriöitä eikä roskaantumista tai kohtuutonta melu-, pöly- ja tärinä- eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Mikäli työmaa keskeytyy, on rakennushankkeeseen ryhtyneen huolehdittava riittävistä väliaikaisista suojauksista sekä niiden ylläpidosta ja valvonnasta. Työmaalla rakennusmateriaalit on säilytettävä suojattuina valmistajan ohjeiden edellyttämällä tavalla. Työkoneiden poltto- ja voitelunesteiden ja muiden aineiden varastointi työmaalla on järjestettävä siten, ettei vaarallisia tai haitallisia aineita joudu maaperään.		**43 § Työmaan perustaminen ja hoitaminen** Työmaa on, ottaen erityisesti huomioon jalankulkuliikenteen sujuvuus, erotettava ympäristöstään turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti, tarvittaessa aitaamalla. Työmaa-aidan koon, rakenteen, materiaalin ja värin on sovelluttava ympäristöön. Työmaa on pidettävä hyvässä ja siistissä järjestyksessä. Työmaata on hoidettava niin, ettei siitä aiheudu henkilö- tai omaisuusvahinkoja, liikenne- tai muita häiriöitä eikä roskaantumista tai kohtuutonta melu-, pöly- ja tärinä- eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Mikäli työmaa keskeytyy, on rakennushankkeeseen ryhtyneen huolehdittava riittävistä väliaikaisista suojauksista sekä niiden ylläpidosta ja valvonnasta. Työmaalla rakennusmateriaalit on säilytettävä suojattuina valmistajan ohjeiden edellyttämällä tavalla. Työkoneiden poltto- ja voitelunesteiden ja muiden aineiden varastointi työmaalla on järjestettävä siten, ettei vaarallisia tai haitallisia aineita joudu maaperään. Työmaavesien syntyä on ehkäistävä.	**43 § Työmaan perustaminen ja hoitaminen** Työmaa on, ottaen erityisesti huomioon jalankulkuliikenteen sujuvuus, erotettava ympäristöstään turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti, tarvittaessa aitaamalla. Työmaa-aidan koon, rakenteen, materiaalin ja värin on sovelluttava ympäristöön. Työmaa on pidettävä hyvässä ja siistissä järjestyksessä. Työmaata on hoidettava niin, ettei siitä aiheudu henkilö- tai omaisuusvahinkoja, liikenne- tai muita häiriöitä eikä kohtuutonta muuta haittaa ympäristölle. Työmaalla rakennusmateriaalit on säilytettävä suojattuina valmistajan ohjeiden edellyttämällä tavalla. Työkoneiden poltto- ja voitelunesteiden ja muiden aineiden varastointi työmaalla on järjestettävä siten, ettei vaarallisia tai haitallisia aineita joudu maaperään.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Lisätty maininta toimista työmaan keskeytyessä, työmaavesien ehkäisystä sekä työmaavesien johtamisesta vesistöön sekä puhdistamisesta. **Nähtävillä olon jälkeen rakennusvalvonnan tekemät muutokset ja vastineet saatuihin muistutuksiin:** Lisättiin HSY:n lausunnon johdosta pykälän ensimmäiseen momenttiin mainta muun liikenteen sujuvuuden huomioon ottamisesta sekä työmaa-aidan erottuvuudesta erilaisissa olosuhteissa. HSY:n lausunnon johdosta lisättiin mainta työmaa-aidan erottuvuudesta. Vastine: HSY:n lausunnon johdosta lisättiin mainta työmaavesisuunnitelman vaatimisesta tarvittaessa. Rakennusvalvonta toteaa, että rakennusvalvonta pyytää työmaavesien hallintaan liittyvän suunnitelman ympäristönmuutoksille erityisen alttiiden vesialueiden läheisyyteen sijoittuvien lupahakemusten yhteydessä.

Työmaavesien syntyä on ehkäistävä. Työmaavesisuunnitelma on tarvittaessa laadittava kaupungin ohjeiden mukaan. Työmaalta ei saa laskea suoraan vesistöön, viemäriin tai ojaan runsaasti kiintoainetta tai lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä. Likaiset työmaavedet on puhdistettava ennen niiden johtamista tontilta.		Työmaalta ei saa laskea suoraan vesistöön, viemäriin tai ojaan runsaasti kiintoainetta tai lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä. Likaiset työmaavedet on puhdistettava ennen niiden johtamista tontilta.		
44 § Katu- tai muun yleisen alueen käyttäminen ~~Kiinteistöt ja tilat -palvelualue voi myöntää hakemuksesta oikeuden määräajaksi käyttää katualuetta työmaata ja sen huoltotiloja varten. Puistojen ja muiden yleisten alueiden osalta luvan myöntää kadut ja puistot -palvelualue.~~ Katujen ja puistojen palvelualue myöntää asemakaavoitettujen katujen ja muiden yleisten alueiden työ- ja käyttöluvat. Käyttöoikeuden hakijan on sisällytettävä hakemukseen tarpeelliset suunnitelmat työmaan aitaamisesta, jätehuollon, ajoneuvo- ja jalankulkuliikenteen järjestämisestä sekä melu-, pöly- ja muiden haittojen rajoittamisesta. Perustellusta syystä kadut ja puistot -palvelualue tai kiinteistöt ja tilat -palvelualue voi peruuttaa käyttöoikeuden, rajoittaa käyttöoikeutta tai muuttaa käyttöoikeuden ehtoja. Käyttöoikeuden hakijan on suoritettava kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymän taksan mukainen maksu.		**44 § Katu- tai muun yleisen alueen käyttäminen** Kiinteistöt ja tilat -palvelualue voi myöntää hakemuksesta oikeuden määräajaksi käyttää katualuetta työmaata ja sen huoltotiloja varten. Puistojen ja muiden yleisten alueiden osalta luvan myöntää kadut ja puistot -palvelualue. Käyttöoikeuden hakijan on sisällytettävä hakemukseen tarpeelliset suunnitelmat työmaan aitaamisesta, jätehuollon, ajoneuvo- ja jalankulkuliikenteen järjestämisestä sekä melu-, pöly- ja muiden haittojen rajoittamisesta. Perustellusta syystä kadut ja puistot -palvelualue tai kiinteistöt ja tilat -palvelualue voi peruuttaa käyttöoikeuden, rajoittaa käyttöoikeutta tai muuttaa käyttöoikeuden ehtoja. Käyttöoikeuden hakijan on suoritettava kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymän taksan mukainen maksu.	**44 § Katu- tai muun yleisen alueen käyttäminen** Kuntatekniikan keskus voi myöntää hakemuksesta oikeuden määräajaksi käyttää katualuetta työmaata ja sen huoltotiloja varten. Puisto- ja muiden yleisten alueiden osalta luvan myöntää yrityspalvelut. Hakemukseen on sisällytettävä tarpeelliset suunnitelmat työmaan aitaamisesta, jätehuollon, ajoneuvo- ja jalankulkuliikenteen järjestämisestä sekä melu-, pöly- ja muiden haittojen rajoittamisesta. Perustellusta syystä kuntatekniikan keskus tai yrityspalvelut voi peruuttaa käyttöoikeuden, rajoittaa käyttöoikeutta tai muuttaa käyttöoikeuden ehtoja. Käyttöoikeuden hakijan on suoritettava kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymän taksan mukainen maksu.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Korjattu ajantasalle viittaukset kaupungin organisaatioon. **Vastineet saatuihin muistutuksiin:** HSL:n lausunto ei aiheuttanut muutoksia, koska kadut ja puistot -palvelualue edellyttää katu- tai puistoalueiden määräaikaiseen työ- ja käyttölupien hakijoita toimittamaan tarvittaessa suunnitelmat liikenteen järjestämisestä alueella tai sen tuntumassa. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Muutettiin organisaatioon liittyviä viittauksia vastaamaan nykyistä käytäntöä.

45 § Tilapäiset työmaarakennukset Työmaata varten voidaan rakennettavalle tontille taikka siihen välittömästi liittyvälle katu tai muulle ~~yleiselle~~ alueelle, jolle kiinteistön omistaja, kaupungin omistamien kiinteistöjen osalta kadut ja puistot -palvelualue tai kiinteistöt ja tilat -palvelualue on 44 §:n nojalla myöntänyt käyttöoikeuden, sijoittaa tarvittavia väliaikaisia työmaarakennuksia.		**45 § Tilapäiset työmaarakennukset** Työmaata varten voidaan rakennettavalle tontille taikka siihen välittömästi liittyvälle katu tai muulle yleiselle alueelle, jolle kadut ja puistot -palvelualue tai kiinteistöt ja tilat -palvelualue on 44 §:n nojalla myöntänyt käyttöoikeuden, sijoittaa tarvittavia tilapäisiä työmaarakennuksia.	**45 § Tilapäiset työmaarakennukset** Työmaata varten voidaan rakennettavalle tontille taikka siihen välittömästi liittyvälle katu- tai muulle yleiselle alueelle, jolle kuntatekniikan keskus on 44 §:n nojalla myöntänyt käyttöoikeuden, sijoittaa tarvittavia tilapäisiä työmaarakennuksia.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Korjattu ajantasalle viittaukset kaupungin organisaatioon. **Vastineet saatuihin muistutuksiin:** HSY:n lausunto ei johtanut toimenpiteisiin, koska työmaarakennusten omistajan tai hallinnoijan on huomioitava olemassa olevat rakenteet. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset:** Täydennettiin ja täsmennettiin pykälän sanamuotoja ja lisättiin viittaus kiinteistön omistajaan myös tilanteessa, jossa kyse ei ole kadut- ja puistot -palvelualueen hallinnoimalle alueelle sijoitettavista työmaarakennuksista. **Nähtävilläolon (kesä 2026) jälkeen tehty muutos:** Poistettu sana *”yleiselle”* rakennusvalvonnan oman harkinnan perusteella.
46 § Kaivutyöt ~~Katu- ja muun yleisen alueen kaivulupa~~ ~~Kaupungin hallitsemalla katu, puisto- tai muulla yleisellä alueella suoritettavasta kaivamisesta ja louhimisesta on tehtävä kaivuilmoitus kadut ja puistot -palvelualueelle.~~ Kaivutöitä, kairaamista tai louhimista tehdessä on huomioitava luonnonsuojelu-, muinaismuistolain tai asemakaavan nojalla suojellut kohteet. Kaivutyössä pitää varoa vahingoittamasta maanalaisia rakenteita, kuten kaapeleita, johtoja tai putkia. Maanlaisten rakenteiden selvittämiseksi tulee hakea johtotietojen sijaintiselvitystä. Pohjavesialueella tehtävässä työssä on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden pilaantumisen estämiseen. Maata kaivettaessa on pohjaveden ylimmän pinnan ja maanpinnan välille jäätävä riittävä suojakerros. Täyttöjä tehtäessä on täyttöaineisten oltava laadultaan		**46 § Katu- ja muun yleisen alueen kaivulupa** Kaupungin hallitsemalla katu, puisto- tai muulla yleisellä alueella suoritettavasta kaivamisesta ja louhimisesta on tehtävä kaivuilmoitus kadut ja puistot -palvelualueelle. Ennen kaivutöiden aloittamista on varmistauduttava paikalla olevien kaapelien, johtojen ja putkien sijainnista tilaamalla ao. näytöt mittaus- ja geopalveluilta maanalaisten johtojen sijaintitietopalvelusta. Samalla on varmistettava, onko alueella luonnonsuojelu- tai muinaismuistolain tai asemakaavan nojalla suojeltuja kohteita. Pohjavesialueella tehtävässä työssä on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden pilaantumisen estämiseen. Maata kaivettaessa on pohjaveden ylimmän pinnan ja maanpinnan välille jäätävä riittävä suojakerros. Täyttöjä	**46 § Katu- ja muun yleisen alueen kaivulupa** Kaupungin hallitsemalla katu, puisto- tai muulla yleisellä alueella suoritettavasta kaivamisesta ja louhimisesta on tehtävä kaivuilmoitus kuntatekniikan keskuksen asiakaspalveluun. Ennen kaivutöiden aloittamista on varmistauduttava paikalla olevien kaapelien, johtojen ja putkien sijainnista tilaamalla ao. näytöt mittausosaston maanalaisten johtojen sijaintitietopalvelusta. Samalla on varmistettava, onko alueella luonnonsuojelu- tai muinaismuistolain nojalla suojeltuja kohteita. Pohjavesialueella tehtävässä työssä on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden pilaantumisen estämiseen. Maata kaivettaessa on pohjaveden ylimmän pinnan ja maanpinnan välille jäätävä riittävä suojakerros. Täyttöjä	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Korjattu ajan tasalle viittaukset kaupungin organisaatioon. **Vastineet saatuihin muistutuksiin:** HSL:n lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä, koska työmaat erotetaan ympäristöstään turvallisuussyistä, mikä varmistetaan mm. katualueiden vuokraamisen yhteydessä. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset ja vastineet** Muutettiin pykälän otsikkoa ja sisältöä siten, että pykälä koskee myös muita kuin katu- ja muilla yleisillä alueilla tapahtuvia kaivutöitä. Muutettiin pykälien järjestystä ja täsmennettiin yksityiskohtia vastaamaan nykyistä käytäntöä.

puhtaita täyttöön soveltuvia kiviperäisiä maa-aineksia. Lisäksi kaupungin hallitsemalla katu-, puisto- tai muulla yleisellä alueella: Ennen kaivutöitä, kairaamista tai louhimista on haettava kaivulupaa kadut- ja puistot palvelualueelta. Kaivulupahakemus käynnistää automaattisesti maanlaisten johtojen sijaintiselvityksen. ~~Ennen kaivutöiden aloittamista on varmistauduttava paikalla olevien kaapelien, johtojen ja putkien sijainnista tilaamalla ao. näytöt mittaus- ja geopalveluilta maanalaisten johtojen sijaintitietopalvelusta. Samalla on varmistettava, onko alueella luonnonsuojelu- tai muinaismuistolain tai asemakaavan nojalla suojeltuja kohteita.~~ ~~Pohjavesialueella tehtävässä työssä on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden pilaantumisen estämiseen. Maata kaivettaessa on pohjaveden ylimmän pinnan ja maanpinnan välille jäätävä riittävä suojakerros. Täyttöjä tehtäessä on täyttöainesten oltava laadultaan täyttöön soveltuvia kiviperäisiä maa-aineksia.~~		tehtäessä on täyttöainesten oltava laadultaan täyttöön soveltuvia kiviperäisiä maa-aineksia.	tehtäessä on täyttöainesten oltava laadultaan täyttöön soveltuvia kiviperäisiä maa-aineksia.	
47 § Työmaataulu Rakennustyömaalle, joka vaikuttaa olennaisesti ympäristöön, on pystytettävä riittävän ajoissa ennen työn aloittamista työmaataulu tai sijoitettava muu tiedotus, josta ilmenevät ainakin työn kohde, rakennushankkeeseen ryhtyvän ja työmaan vastaavan työnjohtajan yhteystiedot sekä kohteen aloittamis- ja arvioitu valmistumisajankohta.		**47 § Työmaataulu** Rakennustyömaalle, joka vaikuttaa olennaisesti ympäristöön, on pystytettävä riittävän ajoissa ennen työn aloittamista työmaataulu tai sijoitettava muu tiedotus, josta ilmenevät ainakin työn kohde, rakennushankkeeseen ryhtyvä ja tämän yhteystiedot sekä kohteen aloittamis- ja arvioitu valmistumisajankohta.	**47 § Työmaataulu** Rakennustyömaalle, joka vaikuttaa olennaisesti ympäristöön, on pystytettävä riittävän ajoissa ennen työn aloittamista työmaataulu tai sijoitettava muu tiedotus ~~suomeksi ja ruotsiksi,~~ josta ilmenevät ainakin työn kohde, rakennushankkeeseen ryhtyvä ja tämän yhteystiedot sekä kohteen aloittamis- ja arvioitu valmistumisajankohta.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Poistettu maininta kielistä. **Vastine saatuihin muistutuksiin:** HSY:n lausunto ei tältä osin johtanut toimenpiteisiin, koska työmaataulun pystytykseen ryhtymistä edellytetään jo lupavaiheessa. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset** Rakennusvalvonnan lisäämä vaatimus: edellytetään myös työmaan vastaavan työnjohtajan yhteystiedot.

48 § Työmaan jätehuolto Työmaan jätehuollon on oltava suunnitelmallista. Työmaalla on oltava työmaan kokoon suhteutetut, riittävät tilat jätehuollon järjestämiseen.		**48 § Työmaan jätehuolto** Työmaan jätehuollon on oltava suunnitelmallista. Työmaalla on oltava työmaan kokoon suhteutetut, riittävät tilat jätehuollon järjestämiseen.	**48 § Työmaan jätehuolto** Työmaan jätehuollon on oltava suunnitelmallista. Työmaalla on oltava työmaan kokoon suhteutetut, riittävät tilat jätehuollon järjestämiseen.	(Ei muutoksia).
49 § Työmaan purkaminen ja siistiminen Rakennustyön valmistumisen jälkeen väliaikaiset ~~tilapäiset~~ työmaarakennukset, työmaa-aidat ja vastaavat työmaarakenteet on viipymättä poistettava ja työmaa-alue siistittävä. Vaurioitunut katu-, puisto- tai muu yleinen alue on viivytyksettä pantava kuntoon.		**49 § Työmaan purkaminen ja siistiminen** Rakennustyön valmistumisen jälkeen tilapäiset työmaarakennukset, työmaa-aidat ja vastaavat työmaarakenteet on viipymättä poistettava ja työmaa-alue siistittävä. Vaurioitunut katu-, puisto- tai muu yleinen alue on viivytyksettä pantava kuntoon.	**49 § Työmaan purkaminen ja siistiminen** Rakennustyön valmistumisen jälkeen tilapäiset työmaarakennukset, työmaa-aidat ja vastaavat työmaarakenteet on viipymättä poistettava ja työmaa-alue siistittävä. Vaurioitunut katu-, puisto- tai muu yleinen alue on viivytyksettä pantava kuntoon.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** (Ei muutoksia). **Vastineet saatuihin muistutuksiin:** Vastine: HSL:n lausunto ei aiheuttanut tältä osin toimenpiteitä, koska pykälä sisältää jo kaikki lausunnossa ehdotetut toimenpiteet. Vastine: HSY:n lausunto ei johtanut toimenpiteisiin, koska asiasta säädetään laeissa, muun muassa maankäyttö- ja rakennusasetuksen 83 §:ssä, vahingonkorvauslaissa sekä yleisissä sopimusehdoissa ja keskinäisissä sopimuksissa. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset** Korjattiin terminologiaa rakentamislain mukaiseksi.

IX LUKU **Ympäristön- ja terveydensuojelu**				
50 § Tonttien jätehuolto Rakentamislupahakemuksessa on osoitettava tontille rakennettavien rakennusten kokoon ja käyttöön suhteutetut riittävät tilat jätteiden keräämistä ja lajittelua sekä jätehuollon muuta järjestämistä varten. Jos jätteiden keräysvälineet sijoitetaan tontin pihamaalle, siten että ne häiritsevästi näkyvät ympäristöönsä, niiden suojaksi on rakennettava jätesuoja, -katos tai -aitaus tai ne on maisemoitava istutuksin.		**50 § Tonttien jätehuolto** Rakentamislupahakemuksessa on osoitettava tontille rakennettavien rakennusten kokoon ja käyttöön suhteutetut riittävät tilat jätteiden keräämistä ja lajittelua sekä jätehuollon muuta järjestämistä varten. Jos jätteiden keräysvälineet sijoitetaan tontin pihamaalle, niiden suojaksi on rakennettava jätesuoja, -katos tai -aitaus tai ne on maisemoitava istutuksin.	**50 § Tonttien jätehuolto** Rakentamislupahakemuksessa on osoitettava tontille rakennettavien rakennusten kokoon ja käyttöön suhteutetut riittävät tilat jätteiden keräämistä ja lajittelua sekä jätehuollon muuta järjestämistä varten. Jos jätteiden keräysvälineet sijoitetaan tontin pihamaalle, niiden suojaksi on rakennettava jätesuoja, -katos tai –aitaus tai ne on maisemoitava istutuksin. Jätesuoja on sijoitettava asuinrakennuksen rakennuspaikalle mahdollisuuksien mukaan siten, että asukkaat pääsevät siihen kiinteistön jalankululle varattuja kulkureittejä myöten.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Muutettu terminologia rakentamislain mukaiseksi. Poistetut maininta jätesuojan sijoittamisesta jalankululle varattujen kulkureittien yhteyteen. **Vastineet saatuihin muistutuksiin:** **Vastine:** Merkitään tiedoksi HSY:n muistutus: Pääkaupunkiseudun jätehuoltomääräyksiä on noudatettava ja Kirkkonummella vastaavia paikallisia määräyksiä. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset** Lisätty maininta jätesuojan häiritsevästä näkyvyydestä.
51 § Alueelliset jätteiden keräilypisteet Julkiseen kaupunkitilaan voidaan sijoittaa alueellisia jätteiden keräilypisteitä. Keräilypisteiden sijoittamiselle on haettava kadut ja puistot -palvelualueelta lupa, ellei sijoittaminen perustu oikeusvaikutteiseen kaavaan tai hyväksyttyyn katu- tai puistosuunnitelmaan. Keräyspisteiden on sopeuduttava kaupunki- ja maisemakuvaan. Keräyspisteen suunnittelussa on huomioitava myös jätehuoltomääräykset. Aluejätepisteiden jätesäiliöt on rajattava aitauksella tai toteuttava näkösuojaus		**51 § Alueelliset jätteiden keräilypisteet** Julkiseen kaupunkitilaan voidaan sijoittaa alueellisia jätteiden keräilypisteitä. Keräilypisteiden sijoittamiselle on haettava kadut ja puistot -palvelualueelta lupa, ellei sijoittaminen perustu oikeusvaikutteiseen kaavaan tai hyväksyttyyn katu- tai puistosuunnitelmaan. Keräyspisteiden tulee sopeutua kaupunki- ja maisemakuvaan. Keräyspisteen suunnittelussa tulee huomioida myös jätehuoltomääräykset. Aluejätepisteiden jätesäiliöt tulee rajata aitauksella tai toteuttaa näkösuojaus	51 § Alueelliset jätteiden keräilypisteet Julkiseen kaupunkitilaan voidaan sijoittaa alueellisia jätteiden keräilypisteitä. Keräilypisteiden sijoittamiselle on haettava kuntatekniikan keskuksen lupa, ellei sijoittaminen perustu oikeusvaikutteiseen kaavaan tai hyväksyttyyn katu- tai puistosuunnitelmaan**.**	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Lisätty vaatimus keräyspisteiden soveltumisesta kaupunki ja maisemakuvaan sekä jätesäiliöiden rajaamisesta aitauksin tai istutuksin sekä alueen pinnoittamisesta. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset** Täsmennettiin ilmaisuja.

istutuksin. Jätesäiliöiden alustan pinnoittaminen edistää alueen siisteyttä.		istutuksin. Jätesäiliöiden alustan pinnoittaminen edistää alueen siisteyttä.		
52 § Kiinteistön puiden kunnon valvonta Kiinteistön haltijan on valvottava kiinteistönsä puiden kuntoa ja ryhdyttävä tarvittaessa tarpeellisiin toimenpiteisiin ympäristölleen vaarallisen puun poistamiseksi.		**52 § Kiinteistön puiden kunnon valvonta** Kiinteistön haltijan on valvottava kiinteistönsä puiden kuntoa ja ryhdyttävä tarvittaessa tarpeellisiin toimenpiteisiin ympäristölleen vaarallisen puun poistamiseksi.	**52 § Kiinteistön puiden kunnon valvonta** Kiinteistön haltijan on valvottava kiinteistön puiden kuntoa. Jos puu on ympäristölleen vaarallinen, kiinteistön haltijan on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin.	Ei muutoksia.
53 § Pohjaveden huomioon ottaminen rakentamisessa Rakentaminen on suunniteltava ja tehtävä siten, että sen haitalliset vaikutukset pohjaveden laatuun, korkeusasemaan tai muodostumiseen minimoidaan. Rakentamista suunniteltaessa on tarvittaessa tutkittava rakentamisen vaikutukset pohjaveden laatuun, korkeusasemaan ja virtausmahdollisuuksiin. Tutkimus on liitettävä lupahakemukseen. Pohjaveden pysyvä alentaminen edellyttää aina asiantuntijan laatimaa pohjaveden hallintasuunnitelmaa. Suunnitelmasta on käytävä ilmi pohjaveden alentamisen vaikutukset ympäristön rakenteisiin, kasvillisuuteen ja kunnallistekniikkaan. Imeytettävien hulevesien on oltava puhtaita.		**53 § Pohjaveden huomioon ottaminen rakentamisessa** Rakentaminen on suunniteltava ja tehtävä siten, että sen haitalliset vaikutukset pohjaveden laatuun, korkeusasemaan tai muodostumiseen minimoidaan. Rakentamista suunniteltaessa on tarvittaessa tutkittava rakentamisen vaikutukset pohjaveden laatuun, korkeusasemaan ja virtausmahdollisuuksiin. Tutkimus on liitettävä lupahakemukseen. Pohjaveden pysyvä alentaminen edellyttää aina asiantuntijan laatimaa pohjaveden hallintasuunnitelmaa. Suunnitelmasta on käytävä ilmi pohjaveden alentamisen vaikutukset ympäristön rakenteisiin, kasvillisuuteen ja kunnallistekniikkaan. Imeytettävien hulevesien on oltava puhtaita.	**53 § Pohjaveden huomioon ottaminen rakentamisessa** Rakentamista suunniteltaessa on tarvittaessa tutkittava rakentamisen vaikutukset pohjaveden laatuun, korkeusasemaan ja virtausmahdollisuuksiin. Tutkimus on liitettävä lupahakemukseen. Pohjaveden pysyvä alentaminen edellyttää aina asiantuntijan laatimaa pohjaveden hallintasuunnitelmaa. Suunnitelmasta on käytävä ilmi pohjaveden alentamisen vaikutukset ympäristön rakenteisiin, kasvillisuuteen ja kunnallistekniikkaan. Pohjavesialueilla on imeytettävä puhtaita hulevesiä. Rakentaminen on suunniteltava ja tehtävä siten, että sen haitalliset vaikutukset pohjaveden laatuun, korkeusasemaan tai muodostumiseen minimoidaan.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Vaihdettu momenttien järjestystä, lisätty vaatimus imeytettävien hulevesien puhtaudesta muuallakin kuin pohjavesialueilla.
54 § Rakentaminen tärkeillä pohjavesialueilla Haettaessa lupaa rakentamiseen tärkeillä pohjavesialueilla rakentamisluvan hakemusasiakirjoihin on liitettävä asiantuntijan laatima pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden tarkkailuohjelma.		**54 § Rakentaminen tärkeillä pohjavesialueilla** Haettaessa lupaa rakentamiseen tärkeillä pohjavesialueilla rakentamisluvan hakemusasiakirjoihin on liitettävä asiantuntijan laatima pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden tarkkailuohjelma.	**54 § Rakentaminen tärkeillä pohjavesialueilla** Haettaessa lupaa rakentamiseen tärkeillä pohjavesialueilla rakennusluvan hakemusasiakirjoihin ja tarvittaessa myös toimenpideluvan hakemusasiakirjoihin on liitettävä asiantuntijan laatima pohjaveden	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** Poistettu maininta toimenpideluvasta, sillä rakentamislain myötä kyseinen lupatyyppi poistuu.

Rakentamishakkeeseen ryhtyvän on huolehdittava suunnitelman ja ohjelman asianmukaisesta toteuttamisesta ja rakennustyön valvonnasta. Rakentamisessa on muutoinkin kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden pilaantumisen estämiseen. Maata kaivettaessa pohjaveden ylimmän pinnan ja maanpinnan välille on jätettävä riittävä suojakerros. Täyttöjä tehtäessä täyttömaa-ainesten on oltava laadultaan puhtaita täyttöön soveltuvia kiviperäisiä maa-aineksia. Jätevesiviemärijärjestelmän tiiviydestä on varmistuttava koestamalla se ennen käyttöönottamista. Tärkeillä pohjavesialueilla ei saa käyttää pohjavettä lämpöpumppujen energialähteenä. Pohjavesialueilla sekä Päijännetunnelin varoalueilla energiakaivojen rakentaminen on rajoitettua. Rakentamisluvan lisäksi energiakaivo saattaa tarvita vesilain mukaisen luvan. ~~kielletty.~~ Maalämpökeruupiirit edellyttävät rakentamislupaa pohjavesialueilla, mutta pohjavesialueiden ulkopuolella ne ovat vapautetut rakentamisluvantarpeesta. Luokitelluilla pohjavesialueilla sekä vedenhankintavesistön valuma-alueella öljy- ja polttonestesäiliöt sekä muut vaarallisten aineiden säiliöt tulee sijoittaa maan päälle. Ne on rakennettava kaksivaippaisena rakenteena tai varustettava sellaisella suoja-altaalla ja varolaitteella, joka estää suorat valumat maastoon säiliön rikkoutuessa tai muun vahingon yhteydessä. Edellä mainittua on noudatettava soveltuvin osin haettaessa maisematyölupaa.		Rakentamishakkeeseen ryhtyvän on huolehdittava suunnitelman ja ohjelman asianmukaisesta toteuttamisesta ja rakennustyön valvonnasta. Rakentamisessa on muutoinkin kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden pilaantumisen estämiseen. Maata kaivettaessa pohjaveden ylimmän pinnan ja maanpinnan välille on jätettävä riittävä suojakerros. Täyttöjä tehtäessä täyttömaa-ainesten on oltava laadultaan täyttöön soveltuvia kiviperäisiä maa-aineksia. Jätevesiviemärijärjestelmän tiiviydestä on varmistuttava koestamalla se ennen käyttöönottamista. Tärkeillä pohjavesialueilla ei saa käyttää pohjavettä lämpöpumppujen energialähteenä. Pohjavesialueilla sekä Päijännetunnelin varoalueilla energiakaivojen rakentaminen on kielletty. 1 ja 2 ja E-luokan pohjavesialueilla sekä vedenhankintavesistön valuma-alueella öljy- ja polttonestesäiliöt sekä muut vaarallisten aineiden säiliöt tulee sijoittaa maan päälle. Ne on rakennettava kaksivaippaisena rakenteena tai varustettava sellaisella suoja-altaalla ja varolaitteella, joka estää suorat valumat maastoon säiliön rikkoutuessa tai muun vahingon yhteydessä. Edellä mainittua on noudatettava soveltuvin osin haettaessa maisematyölupaa.	hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden tarkkailuohjelma. Rakennustyöhön ryhtyvän on huolehdittava suunnitelman ja ohjelman asianmukaisesta toteuttamisesta ja rakennustyön valvonnasta. Rakentamisessa on muutoinkin kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden pilaantumisen estämiseen. Maata kaivettaessa pohjaveden ylimmän pinnan ja maanpinnan välille on jätettävä riittävä suojakerros. Täyttöjä tehtäessä täyttömaa-ainesten on oltava laadultaan täyttöön soveltuvia kiviperäisiä maa-aineksia. Jätevesiviemärijärjestelmän tiiviydestä on varmistuttava koestamalla se ennen käyttöönottamista. Tärkeillä pohjavesialueilla ei saa käyttää pohjavettä lämpöpumppujen energialähteenä. Edellä mainittua on noudatettava soveltuvin osin haettaessa maisematyölupaa.	Lisätty mainita pohjavesialueiden luokista sekä vaatimus pohjavesialueille öljy- ja polttonestesäiliöiden sijoittamisesta maan päälle ja rakennettava kaksivaippaisena tai varustettava suoja-altaalla. **Vastineet saatuihin muistutuksiin:** Vastine: ELY-keskuksen lausunnon johdosta pykälää on muutettu niin, että käsite "tärkeä pohjavesialue" on muutettu käsitteeksi "luokiteltu pohjavesialue", vaikka kyse onkin semantiikasta, sillä luokiteltu alue on myös tärkeä alue, molemmat muodot kertovat merkittävästä arvosta. Luokiteltu pohjavesialue viittaa toki yksiselitteisemmin pohjavesien suojelun kannalta keskeisiin ominaisuuksiin. Maalämpöpiirien osalta pykälään tehtiin lisäys järjestelmien luvan tarpeesta pohjavesialueilla. Vesiensuojeluyhdistyksen lausunto merkitään kiittäen tiedoksi. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset** Rakennusvalvonnan omana lisäyksenä pykälän kolmanteen momenttiin lisättiin sana "puhtaita" määrittelemään maa-aineisten laatua tarkemmin. Poistettiin kategorinen energiakaivojen kieltäminen pohjavesialueilla ja korvattiin sanalla ”rajoitettua” ja lisättiin maininta mahdollisesta vesilain mukaisesta lupatarpeesta.

55 § Puisten perustusrakenteiden huomioon ottaminen rakentamisessa Alueilla, joilla on käytetty rakennusten perustamiseen puupaalutusta tai muita puisia rakenteita, rakentamisella ei saa haitallisesti muuttaa vallitsevia pohjaveden pinnan tasoja eikä estää pohjaveden virtausmahdollisuuksia. Rakennustyön aikaiset pohjaveteen kohdistuvat lyhytaikaiset muutokset edellyttävät asiantuntijan laatimaa pohjaveden hallintasuunnitelmaa ja siihen liittyvää pohjaveden tarkkailuohjelmaa. Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava suunnitelman ja ohjelman asianmukaisesta toteuttamisesta.		**55 § Puisten perustusrakenteiden huomioon ottaminen rakentamisessa** Alueilla, joilla on käytetty rakennusten perustamiseen puupaalutusta tai muita puisia rakenteita, rakentamisella ei saa haitallisesti muuttaa vallitsevia pohjaveden pinnan tasoja eikä estää pohjaveden virtausmahdollisuuksia. Rakennustyön aikaiset pohjaveteen kohdistuvat lyhytaikaiset muutokset edellyttävät asiantuntijan laatimaa pohjaveden hallintasuunnitelmaa ja siihen liittyvää pohjaveden tarkkailuohjelmaa. Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava suunnitelman ja ohjelman asianmukaisesta toteuttamisesta.	**55 § Puisten perustusrakenteiden huomioon ottaminen rakentamisessa** Alueilla, joilla on käytetty rakennusten perustamiseen puupaalutusta tai muita puisia rakenteita, rakentamisella ei saa haitallisesti muuttaa vallitsevia pohjaveden pinnan tasoja eikä estää pohjaveden virtausmahdollisuuksia. Rakennustyön aikaiset pohjaveteen kohdistuvat lyhytaikaiset muutokset edellyttävät asiantuntijan laatimaa pohjaveden hallintasuunnitelmaa ja siihen liittyvää pohjaveden tarkkailuohjelmaa. Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava suunnitelman ja ohjelman asianmukaisesta toteuttamisesta.	Ei muutoksia
56 § Pilaantuneen maaperän ja maaperän haitallisten yhdisteiden huomioon ottaminen rakentamisessa Jos tontin tai ympäröivän alueen maaperä on pilaantunut tai sen epäillään pilaantuneen, maaperä on tutkittava ja tarvittaessa puhdistettava tai tehtävä massanvaihtoa ennen rakentamiseen ryhtymistä. Pilaantuneet maat tulee toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Mahdolliset happamat sulfaattimaat on otettava huomioon rakentamisessa. Jos maaperän puhtautta ei ole pystytty tehtyjen tutkimusten perusteella yksiselitteisesti selvittämään, rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä luvanhakijan varmistamaan rakennuksen alapohjarakenteiden ja ilmanvaihdon suunnittelulla, että maaperässä mahdollisesti	**56 § Pilaantuneen maaperän ja maaperän haitallisten yhdisteiden huomioon ottaminen rakentamisessa** Jos tontin tai ympäröivän alueen maaperä on pilaantunut tai sen epäillään pilaantuneen, maaperä on tutkittava ja tarvittaessa puhdistettava ~~tai tehtävä massanvaihtoa~~ ennen rakentamiseen ryhtymistä **tai viimeistään rakentamisen yhteydessä. Alueelta mahdollisesti poistettavat** pilaantuneet maat tulee toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Mahdolliset happamat sulfaattimaat on otettava huomioon rakentamisessa.	**56 § Pilaantuneen maaperän ja maaperän haitallisten yhdisteiden huomioon ottaminen rakentamisessa** Jos tontin tai ympäröivän alueen maaperä on pilaantunut tai sen epäillään pilaantuneen, maaperä on tutkittava ja tarvittaessa puhdistettava ennen rakentamiseen ryhtymistä. Pilaantuneet maat tulee toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Jos maaperän puhtautta ei ole pystytty tehtyjen tutkimusten perusteella yksiselitteisesti selvittämään, rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä luvanhakijan varmistamaan rakennuksen alapohjarakenteiden ja ilmanvaihdon suunnittelulla, että maaperässä mahdollisesti olevat haitalliset yhdisteet eivät pääse rakennuksen sisätiloihin.	**56 § Pilaantuneen maaperän ja maaperän haitallisten yhdisteiden huomioon ottaminen rakentamisessa** Jos tontin tai ympäröivän alueen maaperä on pilaantunut tai sen epäillään pilaantuneen, maaperä on tutkittava ja tarvittaessa puhdistettava ennen rakentamiseen ryhtymistä. Jos maaperän puhtautta ei ole pystytty tehtyjen tutkimusten perusteella yksiselitteisesti selvittämään, rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä luvanhakijan varmistamaan rakennuksen alapohjarakenteiden ja ilmanvaihdon suunnittelulla, että maaperässä mahdollisesti olevat haitalliset yhdisteet eivät pääse rakennuksen sisätiloihin.	**Kevään 2025 nähtävillä olleen version sisältämät muutokset:** **Li**sätty mainita pilaantuneiden maiden toimittamisesta sekä velvoite ottaa yhteyttä ympäristökeskukseen tai Uudenmaan ELY-keskukseen, jos tontilla havaitaan maaperän pilaantuneisuutta. **Vastineet saatuihin muistutuksiin:** **Vastine:** Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon johdosta pykälään on lisätty maininta happamien sulfaattimaiden huomioimisesta rakentamishankkeissa. Muilta osin lausunto ei johtanut toimenpiteisiin, koska pilaantuneiden maiden huomioimisesta annetaan luvanvaraisissa hankkeissa lupapäätöksessä ehto.

olevat haitalliset yhdisteet eivät pääse rakennuksen sisätiloihin. Jos tontilla tai ympäröivällä alueella havaitaan kaivuu- ja rakennusvaiheessa maaperän pilaantuneisuutta, tulee asiasta olla yhteydessä Lupa- ja valvontavirastoon ja Vantaan ympäristökeskukseen. Katujen, puistojen ja muiden yleisten alueiden rakentamista suunniteltaessa on varmistettava maaperän soveltuvuus tarkoitettuun käyttöön.		Jos tontilla tai ympäröivällä alueella havaitaan kaivuu- ja rakennusvaiheessa maaperän pilaantuneisuutta, tulee asiasta olla yhteydessä Uudenmaan ELY-keskukseen ja Vantaan ympäristökeskukseen. Katujen, puistojen ja muiden yleisten alueiden rakentamista suunniteltaessa on varmistettava maaperän soveltuvuus tarkoitettuun käyttöön.	Katujen, puistojen ja muiden yleisten alueiden rakentamista suunniteltaessa on varmistettava maaperän soveltuvuus tarkoitettuun käyttöön.	**Vastine:** ELY-keskuksen lausunnon johdosta pykälää 56 on muutettu niin, että ELY-keskus on vaihdettu Lupa- ja valvontavirastoksi. **Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset** Omana lisäyksenä täydennettiin ensimmäistä pykälää maininnalla massanvaihdosta. **Nähtävilläolon (kesä 2026) jälkeen tehty muutos:** Lupa- ja valvontaviraston lausunnon johdosta täsmennettiin pykälän 56 ensimmäisen momentin massanvaihtoa koskevaa mainintaa ja mahdollisten puhdistamistöiden ajankohtaa.
57 § Melun- ja tärinäntorjunta Koko Vantaan alueella on voimassa meluntorjuntatarve lentomelua ja muuta liikennemelua vastaan. Rakennuksen suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota ulkoapäin rakennukseen kulkeutuvan melun, runkomelun ja tärinän torjuntaan. Rakennuksen tilojen käyttötarkoituksen mukaisten äänitasojen osalta noudatetaan niistä erikseen annettuja määräyksiä ja ohjeita. Rakentamisen suunnittelulla ja rakennusten sijoittelulla on minimoitava melusta aiheutuva haitta asuinrakennusten ja melulle herkkien kohteiden sisällä sekä leikkiin ja oleskeluun käytettävillä piha-alueilla. Suunnittelussa tulee huomioida myös muut melulähteet, kuten teollisuuslaitokset, lastauslaiturit ja linja-autopysäkit. Rakennusten äänitasoero melua vastaan tulee määrittää yleisesti hyväksytyllä menetelmällä laaditulla meluselvityksellä tai taulukon 1. mukaisesti. Melualueiden ulkopuolella	**57 § Melun- ja tärinäntorjunta** UUDISRAKENTAMINEN Koko Vantaan alueella on voimassa meluntorjuntatarve lentomelua ja muuta liikennemelua vastaan. Rakennuksen suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota ulkoapäin rakennukseen kulkeutuvan melun, runkomelun ja tärinän torjuntaan. Rakennuksen tilojen käyttötarkoituksen mukaisten äänitasojen osalta noudatetaan niistä erikseen annettuja määräyksiä, standardeja ja ohjeita. Rakentamisen suunnittelulla ja rakennusten sijoittelulla on minimoitava melusta aiheutuva haitta asuinrakennusten ja melulle herkkien kohteiden sisällä sekä leikkiin ja oleskeluun käytettävillä piha-alueilla sekä oleskeluun käytettävillä parvekkeilla. Suunnittelussa tulee huomioida myös muut melulähteet, kuten teollisuuslaitokset, lastauslaiturit ja linja-autopysäkit.	**57 § Melun- ja tärinäntorjunta** Koko Vantaan alueella on voimassa meluntorjuntatarve lentomelua ja muuta liikennemelua vastaan. Rakennuksen suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota ulkoapäin rakennukseen kulkeutuvan melun, runkomelun ja tärinän torjuntaan. Rakennuksen tilojen käyttötarkoituksen mukaisten äänitasojen osalta noudatetaan niistä erikseen annettuja määräyksiä ja ohjeita. Rakentamisen suunnittelulla ja rakennusten sijoittelulla on minimoitava melusta aiheutuva haitta asuinrakennusten ja melulle herkkien kohteiden sisällä sekä leikkiin ja oleskeluun käytettävillä piha-alueilla. Suunnittelussa tulee huomioida myös muut melulähteet, kuten teollisuuslaitokset, lastauslaiturit ja linja-autopysäkit. Rakennusten äänitasoero melua vastaan tulee määrittää yleisesti hyväksytyllä menetelmällä laaditulla meluselvityksellä tai taulukon 1. mukaisesti. Melualueiden ulkopuolella	**57 § Melun- ja tärinäntorjunta** Rakentamisen suunnittelulla ja rakennusten sijoittelulla on pyrittävä minimoimaan melun aiheuttama haitta niin rakennuksen sisällä kuin asuinrakennuksen tai muun melulta suojaisia alueita vaativan toiminnan piha-alueella. Rautateiden ja katujen läheisyydessä rakennuspaikan maaperään liikenteestä aiheutuva tärinä tulee ottaa huomioon rakennusten sijoittamisessa ja rakenteiden suunnittelussa. Koko Vantaan alueella on voimassa meluntorjuntatarve lentomelua ja muuta liikennemelua vastaan. Ulkovaipan ja sen rakenneosien tulee ääneneristävyydeltään olla sellaisia, että ulko- ja sisämelutason erotus (äänitasoero) 'L on asuin-, potilas- ja majoitushuoneissa sekä opetus- ja kokoontumistiloissa vähintään 28 dB ja toimistotiloissa yleensä 25 dB. Suunniteltaessa rakentamista alueelle, jolla esiintyy liikenne- tai muuta erityistä melua, rakennusvalvonnalle on esitettävä selvitys siitä, miten vaadittava rakenteiden ääneneristävyys	**Taulukko on uusittu vuoden 2010 rakennusjärjestykseen verrattuna.** Muutokset Piha-alueiden osalta noudatetaan asetusta. Rakennuksissa minimivaatimus syntyy vain melualueille (minimi 30 dB). PKS-meluselvitykset laaditaan 5 vuoden välein, rakennukset pitkäikäisiä ja niiden tulee vastata tulevaisuuden melutilanteisiin. (Ääneneristys, joka asetuksessa ei tieteellisesti oikea termi, =^äänitasoero) **Vastine Tuusulan rakennusvalvonnalle:** Tuusulan rakennusvalvonnan lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä. Lentovyöhykkeet on Tuusulan ja Vantaan yleiskaavoissa määritelty muodollisesti eri tavalla. Molemmissa on huomioitu laskeutumisvyöhykkeen vaikutus. Lentomelualueilla on huomioitu Finavian raja-arvot. **Kevään 2025 nähtävillä olon jälkeen ei ole tehty muutoksia.**

asuntojen ja herkkien kohteiden äänitasoeron tulee olla vähintään 28 dB ja toimisto- ja liiketilojen vähintään 25 dB. Taulukko 1. (seuraavalla sivulla)	Rakennusten äänitasoero melua vastaan tulee määrittää yleisesti hyväksytyllä menetelmällä laaditulla meluselvityksellä tai taulukon 1. mukaisesti. Melualueiden ulkopuolella asuntojen ja herkkien kohteiden äänitasoeron tulee olla vähintään 28 dB ja toimisto- ja liiketilojen vähintään 25 dB. KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS Rakennuksen käyttötarkoitusta muutettaessa rakennuksen ääneneristys, melun- ja tärinäntorjunta ja ääniolosuhteet sekä virkistykseen käytettävien rakennuksen piha- ja oleskelualueiden sekä oleskeluun käytettävien parvekkeiden meluntorjunta ja ääniolosuhteet on suunniteltava ja toteutettava siten, että ääniympäristöstä ei aiheudu asukkaille haittaa. Tällaisissa rakennushankkeissa ääniympäristön vaatimustenmukaisuuden toteutuminen arvioidaan tapauskohtaisesti rakentamislupamenettelyn yhteydessä. Rakennuksen käyttötarkoitusta muutettaessa muusta tarkoituksesta asumiseen lähtökohtaisesti sovelletaan uudisrakentamiselle annettuja vaatimuksia. KORJAUS- TAI MUUTOSTYÖ Edellä mainitusta poiketen rakennuksen korjaus- tai muutostyössä riittää, että rakennuksen ääneneristystä, melun- ja tärinäntorjuntaa, ääniolosuhteita sekä virkistykseen käytettävien rakennuksen piha- ja oleskelualueiden sekä oleskeluun käytettävien parvekkeiden meluntorjuntaa ja ääniolosuhteita ei heikennetä. Taulukko 1. (seuraavalla sivulla)	asuntojen ja herkkien kohteiden äänitasoeron tulee olla vähintään 28 dB ja toimisto- ja liiketilojen vähintään 25 dB. Taulukko 1. (seuraavalla sivulla)	saavutetaan. Lento-, tie- ja raideliikennemeluvyöhykkeittäin vaadittava eri tilojen äänitasoero on esitetty oheisessa taulukossa. Asuinrakennuksissa äänitasoerovaatimus koskee asuinhuoneita (ei keittiötä). Mitoittavaa ulkomelun äänitasoa valittaessa on otettava huomioon rakennusajan kohdan sekä arvioitu äänitaso noin 20 vuoden aikajänteellä. Erillinen ääneneristysselvitys on tehtävä yleisesti hyväksytyllä menetelmällä, joka tarkastelee julkisivun kokonaisääneneristävyyttä. Mitoitusmenetelmästä ja melulähteestä riippumatta rakennuksen vaipan ääneneristyslaskelmissa käytetään julkisivun ja siihen liittyvien rakennusosien ääneneristyslukuina liikennemelun ilmaääneneristyslukuja.	**Muutettuun muutosehdotukseen 5.5.2026** on lisätty väliotsikot: uudisrakentaminen (momentit 1-3), käyttötarkoituksen muutos (4 momentti), korjaus- ja muutostyöt (5 momentti). Täsmennetty sanamuotoja koskien uudisrakentamista ja lisätty käyttötarkoituksenmuutoksia ja korjaus- ja muutostöitä koskevat momentit, jotka sisällöllisesti vastaavat YmA 796/2017 ääneneristysasetuksen säännöksiä.

Taulukko 1. Rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen 24.10.2024 mukainen 57 §:n taulukko

LENTOMELU Yleiskaavan mukainen lentomeluvyöhyke tai -merkintä	**Äänitasoero ΔL_A (dB) ••** Asuin-, potilas- ja majoitushuoneissa sekä opetus- ja kokoontumistiloissa	**Äänitasoero ΔL_A (dB)** Toimisto- ja liiketiloissa yleensä
L1 (L_{DEN} • yli 60 dB)	38	35
L2 (L_{DEN} • 55-60 dB)	35	32
L3 (L_{DEN} • 50-55 dB)	32	28
Laskeutumisvyöhyke	35	Lentomeluvyöhykkeen mukaisesti
Muut alueet••••	28	25
TIE- JA RAIDELIIKENNEMELU		
L_{Aeq} ••• 65-100 dB	Edellytetään aina erillinen selvitys	
L_{Aeq} ••• 60-64,9 dB	35	30
L_{Aeq} ••• 55-59,9 dB	30	25
Muut alueet••••	28	25

• Lentomelun ilta- ja yöaikoja painottava keskiäänitaso.

••Ulkomelutason ja sallittavan sisämelutason erotus.

•••Keskiäänitaso, ekvivalentti A-äänitaso, sen jatkuvan tasaisen äänen A-painotetun äänenpainetason arvo, jolla on määritellyllä aikavälillä sama äänenpaineen tehollisarvo kuin tarkasteltavalla äänellä, jonka taso vaihtelee.

••••Muut alueet tarkoittavat melualueiden ulkopuolella olevia alueita.

Taulukko 1. Rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen 24.10.2024 mukainen 57 §:n taulukko

LENTOMELU Yleiskaavan mukainen lentomeluvyöhyke tai -merkintä	**Äänitasoero ΔL_A (dB) ••** Asuin-, potilas- ja majoitushuoneissa sekä opetus- ja kokoontumistiloissa	**Äänitasoero ΔL_A (dB)** Toimisto- ja liiketiloissa yleensä
L1 (L_{DEN} • yli 60 dB)	38	35
L2 (L_{DEN} • 55-60 dB)	35	32
L3 (L_{DEN} • 50-55 dB)	32	28
Laskeutumisvyöhyke	35	Lentomeluvyöhykkeen mukaisesti
Muut alueet••••	28	25
TIE- JA RAIDELIIKENNEMELU		
L_{Aeq} ••• 65-100 dB	Edellytetään aina erillinen selvitys	
L_{Aeq} ••• 60-64,9 dB	35	30
L_{Aeq} ••• 55-59,9 dB	30	25
Muut alueet••••	28	25

• Lentomelun ilta- ja yöaikoja painottava keskiäänitaso.

••Ulkomelutason ja sallittavan sisämelutason erotus.

•••Keskiäänitaso, ekvivalentti A-äänitaso, sen jatkuvan tasaisen äänen A-painotetun äänenpainetason arvo, jolla on määritellyllä aikavälillä sama äänenpaineen tehollisarvo kuin tarkasteltavalla äänellä, jonka taso vaihtelee.

••••Muut alueet tarkoittavat melualueiden ulkopuolella olevia alueita.

Taulukko 2. Rakennusjärjestyksen taulukko (2010) 57 §:n taulukko

LENTOMELU			
Yleiskaavan mukainen lentomeluvyöhyke	**Lentomeluvyöhyke**	**Äänitasoero** Asuin- potilas- ja majoitushuoneissa sekä opetus- ja kokoontumistiloissa	**Äänitasoero** Toimistotiloissa yleensä
	L_{DEN} • (dB)	ΔL•• (dB)	ΔL•• (dB)
m1	> 60	-	35
m2	55 … 60	35	32
m3	50 … 55	32	28
Muut alueet	-	28	25
TIE- JA RAIDELIIKENNEMELU			
Liikennemeluvyöhyke	L_{Aeq} ••• (dB)	ΔL•• (dB)	ΔL•• (dB)
	65 … 100	erillinen selvitys	
	60 … 64,9	35	30
	55 … 59,9	30	25
	50 … 54,9	-	

• Lentomelun ilta- ja yöaikoja painottava keskiäänitaso.

••Ulkomelutason ja sallittavan sisämelutason erotus.

•••Keskiäänitaso, ekvivalentti A-äänitaso, sen jatkuvan tasaisen äänen A-painotetun äänenpainetason arvo, jolla on määritellyllä aikavälillä sama äänenpaineen tehollisarvo kuin tarkasteltavalla äänellä, jonka taso vaihtelee.

58 § Maanalainen rakentaminen Maan alle rakennettaessa on selvitettävä riittävässä laajuudessa rakentamisen vaikutukset ympäristöön. Erityisesti on varmistuttava, ettei rakentamisella ole vaikutusta ympäristössä jo olemassa olevien maanpäällisten ja maanalaisten rakenteiden turvallisuuteen. Maalämpöpumppureikää porattaessa ei saa vahingoittaa maanalaisia kaukolämpö-, vesi-, viemäri- ym. tunneleita, johtoja tai kaapeleita, eikä kalliokatteista tilaa, kuten johtotunneleita, väestönsuojia ja pysäköintilaitoksia. Jos maanalainen tila on tarkoitettu ihmisten pysyvään tai tilapäiseen käyttöön, turvallisuuteen ja terveellisyyteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.		**58 § Maanalainen rakentaminen** Maan alle rakennettaessa on selvitettävä riittävässä laajuudessa rakentamisen vaikutukset ympäristöön. Erityisesti on varmistuttava, ettei rakentamisella ole vaikutusta ympäristössä jo olemassa olevien maanpäällisten ja maanalaisten rakenteiden turvallisuuteen. Maalämpöpumppureikää porattaessa ei saa vahingoittaa maanalaisia kaukolämpö-, vesi-, viemäri- ym. tunneleita, johtoja tai kaapeleita, eikä kalliokatteista tilaa, kuten johtotunneleita, väestönsuojia ja pysäköintilaitoksia. Jos maanalainen tila on tarkoitettu ihmisten pysyvään tai tilapäiseen käyttöön, turvallisuuteen ja terveellisyyteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.	**58 § Maanalainen rakentaminen** Maan alle rakennettaessa on selvitettävä riittävässä laajuudessa rakentamisen vaikutukset ympäristöön. Erityisesti on varmistuttava, ettei rakentamisella ole vaikutusta ympäristössä jo olemassa olevien maanpäällisten ja maanalaisten rakenteiden turvallisuuteen. Maalämpöpumppureikää porattaessa ei saa vahingoittaa maanalaisia kaukolämpö-, vesi-, viemäri- ym. tunneleita, johtoja tai kaapeleita, eikä kalliokatteista tilaa, kuten johtotunneleita, väestönsuojia ja pysäköintilaitoksia. Jos maanalainen tila on tarkoitettu ihmisten pysyvään tai tilapäiseen käyttöön, turvallisuuteen ja terveellisyyteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.	(Ei muutoksia) **Vastine nähtävillä olon jälkeen saatuihin muistutuksiin** HSY:n lausunto ei aiheuttanut pykälään toimenpiteitä, koska maanalaisen rakentamisen hankkeissa on suunnitelmissa huomioitava alueella oleva infra ja tehtävä tarvittavat selvitykset suunnittelun tueksi, jotta hakemus olisi hyväksyttävissä. Samoin on laita maalämpökaivojen poraamisen kannalta.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

15.9.2026

Vantaan kaupunki Rakennusvalvonta

Lauri Korpisen katu 9, 01370 Vantaa
Puhelin +3589 839 11
kirjaamo.rakennusvalvonta(a)vantaa.fi
www.vantaa.fi

VANTAAN MUUTETTU RAKENNUSJÄRJESTYKSEN MUUTOSEHDOTUS 2026

Sisällys

1. Yleistä 2
2. Rakennusjärjestyksen muuttaminen 4
3. Vapautukset luvanvaraisuudesta 10
4. Rakentamisen sijainti ja määrä tontilla, rakennusten käyttötarkoitukset sekä tontin liikenne- ja jätehuoltojärjestelyt 18
5. Ympäristön suojelu, ilmastonmuutoksen torjunta, kiertotalous sekä kulttuuri- ja luontoarvot 30
6. Kaupunki- ja ympäristökuva 44
7. Muutetun rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen (5.5.5026) vaikutusten arviointi 56
8. Valmisteluun palautetun muutetun rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen (15.9.2026) vaikutusten arviointi 78

1. YLEISTÄ

Rakennusjärjestyksen muutoksen vaikutuksia on keskitytty tarkastelemaan **viiteen teemaan** (luvut 2.–6.) koottujen kokonaisuuksien osalta, joihin merkittävimmät rakennusjärjestyksen muutokset kohdistuvat. Teemojen yhteydessä on esitetty muutosehdotuksen vaikutusten arviot ja paikoin myös on vähäisesti arvioitu yleensä rakennusjärjestystä välineenä. Lisäksi kunkin vaikutusten arvion lopuksi on esitetty tiivistetty päätelmä vaikutuksien merkittävyydestä. Luettelo teemoista merkittävimpine muutettuine pykälineen:

- **Rakennusjärjestyksen muuttaminen** (1 §)
- **Vapautukset luvanvaraisuudesta** (20 §)
- **Rakentamisen sijainti ja määrä tontilla, rakennusten käyttötarkoitukset sekä tontin liikenne- ja jätehuoltojärjestelyt** (7 §, 17 §, 24 §, 26 §, 29 §, 31 §, 32 §, 43 §, 50 §, 51 §, 54 §)
- **Ympäristön suojelu, ilmastonmuutoksen torjunta, kiertotalous sekä kulttuuri- ja luontoarvot** (5 §, 16 §, 20 §, 24 §, 29 §, 30 §, 31 §, 32 §, 43 §, 54 §, 56 §, 57 §)
- **Kaupunki- ja ympäristökuva** (5 §, 7 §, 17 §, 29 §, 30 §, 31 §, 32 §, 51 §)

Rakennusjärjestyksen muutoksen vaikutuksia on arvioitu maankäyttö- ja rakennusasetuksen (10.9.1999/895) 1 § mukaisten vaikutustyyppien mukaisesti rakennusjärjestyksen voimassa olon ajalle.

Rakennusjärjestyksestä määrätään seuraavissa rakennusjärjestyksen uudistamisen aikana voimassa olleissa ja olevissa laeissa ja asetuksissa MRL 14 §, MRL 15 §, MRL 16 § 3. mom., MRL 72 § 4 mom., MRL 126 a §, MRL 129 §, MRL 129 a §, MRA 6 §, MRA 59 §, MRA 61 §, MRA 82 §, MRA 93 §, MRA 94 § MRA 95 § ja sekä MRA 98 (ks. myös RakL osalta jäljempänä). Valmistelun prosessien kannalta rakennusjärjestyksien ja asemakaavojen valmistelut ovat osin rinnastettavissa keskenään. MRA 1 § Vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa todetaan, että maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 9 §:ssä tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

1. ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
2. maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
3. kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
4. alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;

5. kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön sekä
6. elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Vuoden 2025 alussa voimaan tullut rakentamislaki muutti myös rakennusjärjestyksen säätämistä ohjaavia pykäliä sen lisäksi, että rakentamislain suoraan rakennusjärjestystä ohjaavat, nyt säädetyt pykälät ohjaavat myös rakennusjärjestyksen sisältöä. Rakentamislain rakennusjärjestystä koskevia pykäliä ovat RakL 7§, RakL 17 – 28 § (koko 3 luku). On huomattava, että rakentamislakiin on nyt kirjattu rakennusjärjestyksen hyväksymistä, kuulemista ja julkaisemista (RakL 19 §), laatimista tai muuttamista (RakL 20 §), muutoksenhausta, (RakL 21 §) ja valitusoikeudesta (RakL 22 §) sekä voimaantulosta erikseen (RakL 23 §) eikä asiassa enää voida vuoden 2025 alusta soveltaa asemakaavan säätämistä koskevia säännöksiä.

Tämän rakennusjärjestyksen uudistamisen hyväksymismenettelyissä on noudatettu maankäyttö- ja rakennuslain menettelyjä rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen nähtäville asettamiseen saakka. Muutetun rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen mahdollinen hyväksymismenettely ajoittuu aikatauluarvion mukaan vuodelle 2026 ja siinä noudatetaan rakennuslaissa rakennusjärjestyksen laatimista ja muuttamista koskevia säännöksiä.

Rakennusjärjestyksen uudistamisessa on pyritty ottamaan myös huomioon rakentamislain niin sanotun *korjaussarjan* (HE 101/2024) ja rakentamislakia koskevan *rakentamisasetuksen* (Vn/9120/2024) rakennusjärjestystä koskevia säännöksiä ja muutoksia sekä näiden vaikutus rakentamista ohjaavaan säännöstöön. Rakentamislain korjaussarjasta on annettu hallituksen esitys 19.9.2024 ja ns. korjaussarjan mukaiset muutokset tulivat voimaan 1.1.2025. Rakentamisasetus (Valtioneuvoston asetus rakentamisesta, Vn/9120/2024) oli lausunnolla 16.8.2024 saakka ja se korvannee keväällä 2026 maankäyttö- ja rakennusasetuksen rakentamista koskevat pykälät.

Niin sanotussa rakentamislain korjaussarjassa muutetaan erityisesti rakennusjärjestystä koskevaa pykälää RakL 17 §. Rakentamisasetuksen päivityksen yhteydessä säännöksestä poistuvat lausunnolla olleen luonnoksen perusteella seuraavat rakentamista koskevat säännökset: rakennuksen etäisyys (MRA 57 §), rakennuksen ulkokatto ja korkeus (MRA 58 §), vähäiset ylitykset (MRA 59 §), rakennuslupahakemuksen käsittelyn lykkääminen kaavan ajanmukaisuuden arvioimiseksi (MRA 68 §), aidan rakentaminen (MRA 82 §), rakennustyön haittojen välttäminen (MRA 83 §), osoitemerkinnät (MRA 84 §) sekä poikkeuksen hakeminen (MRA 85 §). Rakentamislain ns. tuunaussarjan (hallituksen esitys laiksi rakentamislain muuttamisesta) valmistelu käynnistyi ympäristöministeriössä talvella 2024 ja se on Euroopan komission notifikaatiokäsittelyssä (helmikuu 2026).

Rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen jälkeen valmisteltiin 2025–2026 ***muutettu rakennusjärjestyksen muutosehdotus****, jonka vaikutusten arviointia on täydennetty tämän vaikutusten arvioinnin loppuun, keskittyen pykäliin, joita on merkittävästi muutettu ehdotusvaiheesta joko lausuntojen perusteella ja/tai rakennusvalvonnan omasta aloitteesta. Arvio on myös tehty yleisellä tasolla, suhteuttaen ehdotusvaihetta muutettuun ehdotukseen, ilman ehdotusvaiheen ala- ja teemakohtaista jäsentelyä. Lisäksi selkeyden vuoksi pykälien juokseva järjestysnumerointi on muutettu tämän vaikutusten arvion ehdotusvaiheen tekstiin, vastaamaan muutettua rakennusjärjestyksen muutosehdotusta. Muutetun muutosehdotuksen vaiheessa vaikutuksen arviointi kohdistuu vain seuraaviin pykäliin:*

- *1 a § Määritelmiä ja käsitteitä*
- *7 § Rakennuksen ja rakennuskohteen etäisyys rakennuspaikan rajasta ja tontin sisäisen rakennusalan rajan ylittäminen*
- *12 § Lohkottavan tontin vähimmäispinta-ala*
- *20 § Vapautukset rakentamisluvan hakemisesta kaikilla tonteilla*
- *25 § Rakennuksen etäisyys rantaviivasta*
- *26 § Rakennuksen korkeusasema ranta-alueella*

---

2. RAKENNUSJÄRJESTYKSEN MUUTTAMINEN

Teemassa käsitellään rakennusjärjestyksen muuttamista koskevan pykälän 1 § keskeisiä muutoksia ja niiden vaikutuksia.

1 § Rakennusjärjestyksen tehtävä

Rakentamislain ja -asetuksen sekä muiden alueiden käyttämistä ja rakentamista koskevien säännösten ja määräysten lisäksi Vantaan kaupungissa on noudatettava tämän rakennusjärjestyksen määräyksiä, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa, asemakaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa ei ole toisin määrätty.

Muutettavan rakennusjärjestyksen keskeisimpiä tarkoituksia on rakennusvalvonnan prosessien sujuvoittaminen, mikä liittyy uuden rakentamislain käyttöönottoon vuosina 2025–26. Rakennusjärjestystä on valmisteltu muodostamaan linjakas ja käyttökelpoinen kokonaisuus yhdessä uuden lain ja tiedossa olevien asetusten sisältöjen kanssa. Lisäksi Vantaan kaupungin organisaatio on muuttunut edellisen

rakennusjärjestyksen ajoista vuodesta 2011. Siten teknisessä mielessä rakennusjärjestys on muutettu vastaamaan Vantaan nykyistä organisaatiorakennetta ja sen vastuunjakoa.

Merkittävimmät 1 §:n muutokset koskien rakennusjärjestyksen tehtävää ovat lisäykset viittauksista eri tasoisiin kaavoihin, rakentamislakiin ja rakentamismääräyskokoelmaan.

Vaikutuksen kuvaus **Rakennusjärjestyksen muuttaminen**
Vaikutuksen kohde **Ihmisten elinolot ja elinympäristö**
Vaikutuksen arviointi Jos asemakaavassa ei ole määrätty tai asemakaavaa ei alueella ole, rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisällöt selkeyttävät tai määrittävät, mitä, minne ja kuinka paljon tontille voidaan rakentaa, minkälaisia rakennuksia saa rakentaa ja mille etäisyyksille rakennukset on keskenään sijoitettava. Koska 1 §:ää on muutettu lisäämällä määräykset asiakirjojen vaikuttavuudesta kaavojen ja rakentamismääräyskokoelman osalta, rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen voi arvioida aiempaa paremmin vähentävän epäselvyyksiä ja ristiriitoja, mikä tekee sekä rakentamisesta ja lupakäsittelystä sujuvampaa ja ennakoitavampaa. Rakennusjärjestyksen muutoksen voi arvioida vaikuttavan myönteisesti ohjaten paikallista rakentamista ja maankäyttöä, kun se on täydentämässä kaavoitusta. Rakennusjärjestyksen muutosehdotus sisältää kokonaisuutena ajankohtaistettuja ja tarkennettuja määräyksiä ja ohjeita, joilla varmistetaan, että rakentaminen tapahtuu turvallisesti, ympäristöystävällisesti. Koska muutettavan rakennusjärjestyksen sisältöjen tavoitteena on lisätä muun muassa kaupunkilaisten ja yritysten tietoa suunnittelun ja rakentamisen edellytyksistä ja niiden ohjauksesta eli tuoda yksiselitteistä ja helposti omaksuttavaa tietoa saataville, on rakennusjärjestyksen muutosehdotukseen lisätty maininta, että sitä vaikuttavampina on noudatettava oikeusvaikutteista yleiskaavaa, alueella lainvoimaista asemakaavaa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmaa. Aiemmin on kyseisessä pykälässä mainittu, että on noudatettava rakentamista koskevia säännöksiä ja määräyksiä, rakennusjärjestystä tulkitessa tai sovellettaessa lisäksi. Edellinen säilyy muutettavassa rakennusjärjestyksessä, mutta tarkennettuna. Sen voi arvioida osaltaan poistavan useassa yhteydessä ilmenneitä epäselvyyksiä ja siten edistävän rakentamisen suunnittelua ja toteutusta, koska käsitys siitä, mitkä määräykset ovat rakennusjärjestystä sovellettaessa on otettava sitä ennen huomioon, on selkeästi määritelty. Esimerkkeinä siitä ovat tontilla oleva rakennusoikeus tai vallitsevat palomääräykset.

Määräykset edistävät esteettömyyttä, paloturvallisuutta ja muita turvallisuusnäkökohtia. Niillä on merkitystä paitsi kaikille asukkaille myös erityisesti muun muassa ikääntyville tai liikkumisrajoitteisille kansalaisille.

Päätelmät. Rakennusjärjestyksen muutoksen voi arvioida luovan edellytyksiä kestävälle, turvalliselle ja viihtyisälle ympäristölle, joka tukee yksilöiden ja yhteisön hyvinvointia. Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen osalta kokonaisuutena arvioiden vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joista asemakaavassa ei ole määräyksiä. Vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan merkittävä, koska esimerkiksi asemakaavojen ohjausvaikutus ei yksityiskohtiin saakka ole kattava ja Vantaalla on laajoja asemakaavojen ulkopuolisia alueita, joissa myös yleiskaava jättää määritelmiä avoimeksi.

Vaikutuksen kuvaus
Rakennusjärjestyksen muuttaminen

Vaikutuksen kohde
Ilmasto, vedet, ilma, maa- ja kallioperä

Vaikutuksen arviointi

Muutettavan rakennusjärjestyksen sisällöt ohjaavat osaltaan rakentamista ekologisemmaksi ja ympäristöä säästävämmäksi. Sen määräykset edistävät energiatehokkuutta, hulevesien hallintaa, pohjavesien suojaamista, uusiutuvien materiaalien käyttöä, jonka voi todeta vähentävän ympäristön kuormitusta.

Rakennusjärjestyksen muutoksen sisältöjen voi todeta ottavan huomioon entistä paremmin rakentamisen ympäristövaikutuksia ja ilmastonmuutoksen vaikutuksia, kuten sään ääri-ilmiöt ja tulvat. Määräykset tukevat kestävää rakentamista ja varautumista muuttuvaan ilmastoon, esimerkiksi edellyttämällä hulevesien hallintaa ja edistäen energiatehokkaita ratkaisuja. Edelliset tukevat kestävää kehitystä, edistävät ilmastonmuutoksen vaikutusten torjuntaa ja pienentävät rakentamisen ympäristövaikutuksia. (16 §),

Päätelmät. Ilmastoon, vesiin, ilmaan sekä maa- ja kallioperään kohdistuu rakennusjärjestyksen muutoksen sisältöjen osalta vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muu lainsäädäntö määritä. Kuitenkin vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan kohtuullinen, koska ympäristöasioita koskevan lain ja asetusten edellyttämien ja niihin perustuvien lupamenettelyjen ohjausvaikutuksen voi todeta tässä asiassa olevan varsin laaja ja kattava.

Vaikutuksen kuvaus
Rakennusjärjestyksen muuttaminen

Vaikutuksen kohde **Kasvi- ja eläinlajit, luonnon monimuotoisuus ja luonnonvarat**
Vaikutuksen arviointi Rakennusjärjestyksen muutoksen voi arvioida eräiltä osin tukevan hyvää suunnittelua ja toteutusta niin, että rakentaminen suojaa ja edistää luonnon monimuotoisuutta sekä kestävää luonnonvarojen käyttöä. Rakennusjärjestyksen voi arvioida vaikuttavan luonnon monimuotoisuuden ja luonnonvarojen säilyttämiseen ohjaamalla rakentamista tavalla, joka vähentää rakentamisen aiheuttamia ympäristövaikutuksia ja suojelee luonnon ekosysteemejä, kasveja ja eläimistöä aiempaa paremmin. **Päätelmät.** Kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin kohdistuu vaikutuksia rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen takia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muu lainsäädäntö määritä. Kuitenkin vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan kohtuullinen, koska ympäristöasioita koskevan lainsäädännön ja lupamenettelyjen ohjausvaikutuksen voi todeta tässä asiassa olevan laaja ja kattava. Silti esimerkiksi pienkiinteistöjen osalta neuvonnan saamisen tarve on merkittävää näissä asioissa.

Vaikutuksen kuvaus **Rakennusjärjestyksen muuttaminen**
Vaikutuksen kohde **Alue- ja yhdyskuntarakenne, yhdyskunta- ja energiatalous sekä liikenne**
Vaikutuksen arviointi Muutettavan rakennusjärjestyksen sisällöt täydentävät lainvoimaisia asemakaavoja ja siten varmistavat osaltaan, että kaavoitetuilla tai asemakaavoittamattomilla alueilla rakentaminen tapahtuu asianmukaisesti ja oikeassa mittakaavassa, harkitusti ja vastaten nykyisiä käsityksiä ja tarpeita. Voi arvioida, että varmistuu tasapainoinen kehitys alueilla, koska ohjataan rakentamista, jotta rakennettu ympäristö ei muodostuisi ongelmallisen tiiviiksi, eikä epäyhtenäiseksi. Uusi rakentaminen sovitetaan rakennusjärjestyksen perusteella vanhaan tai nykyiseen kaupunkirakenteeseen, muodostuu edellytykset säilyttää paikallisen rakennetun ympäristön kokonaisuuden ilme. Sen voi arvioida tukevan yhteisön identiteettiä ja lisäävän alueen vetovoimaa, siten parantavan tasapainoista kaupunkikehitystä kokonaisuutena. Rakennusjärjestyksen muutoksen asettaessa aiemmasta kehitettyjä vaatimuksia pysäköinnin ja liikennejärjestelyjen suhteen, voi sen arvioida johtavan hyvin suunniteltuun ja toteutettuun infrastruktuuriin, liikenneturvallisuuden

parantamiseen, liikenteen sujuvuuden kasvuun, onnettomuusriskien vähenemiseen ja alueiden käytettävyyden kehittymiseen myönteisesti.

Päätelmät. Alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen takia vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava, muu suunnittelu tai lainsäädäntö määritä. Kuitenkin vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan enintään kohtuullinen, koska yhdyskuntarakennetta, energiataloutta ja liikennettä koskevan suunnittelun, lainsäädännön ja lupamenettelyjen ohjausvaikutuksen voi todeta tässä asiassa olevan laaja ja kattava. Kyseessä olevat vaikutuksen kohteet tyypillisimmin ratkaistaan muussa suunnittelussa kuin rakentamisen luvituksen yhteydessä ja ovat merkittävästi laajemman mittakaavan asioita. Silti esimerkiksi pienkiinteistöjen osalta on tarve ohjattaville yksityiskohdille, joilla sinänsä voi olla kokonaisuudesta irrotettuna paljonkin merkitystä. Lisäksi rakentamista koskevan neuvonnan tarve on merkittävää myös näissä asioissa.

Vaikutuksen kuvaus
Rakennusjärjestyksen muuttaminen

Vaikutuksen kohde
Kaupunkikuva, maisema, kulttuuriperintö ja rakennettu ympäristö

Vaikutuksen arviointi

Muutettava rakennusjärjestys asettaa määrityksiä rakennusten laadulle, turvallisuudelle, kestävälle suunnittelulle ja rakentamiselle sekä kierrätykselle, mitkä auttavat varmistamaan, että rakenteet ovat kestäviä ja luotettavammin toimivia pitkällä aikavälillä. Sen voi todeta vähentävän korjauskustannuksia ja pidentävän rakennusten käyttöikää.

Koska määräyksien tarkoitus on varmistaa uuden rakentamisen sovittaminen vanhaan tai nykyiseen kaupunkirakenteeseen tai ympäristöön, voi rakennusjärjestyksen osaltaan arvioida säästävän arvokkaita maisemia, historiallisia rakennuksia, kaupunkikuvaa ja alueen kulttuuriperintöä, luoden mahdollisuuksia niiden ylläpidolle. Siten on todettavissa, että muodostuu edellytyksiä säilyttää paikallisia identiteettejä ja kulttuureja.

Rakennusjärjestyksen muutoksen säädösten määrätessä tonttien viherrakentamisesta, rakennusten sijoittelusta, pihojen käytöstä ja liikenteen järjestämisestä, voi arvioida asuinympäristön viihtyisyyden, esteettisyyden ja toiminnallisuuden kehittyvän myönteisesti ja vähintään säilyvän. Sen voi todeta myös lisäävän alueen asukkaiden tyytyväisyyttä ja hyvinvointia sekä mahdollistaa osin tietyissä tapauksissa kiinteistöjen arvojen nousun ja jopa kokonaisten alueiden vetovoiman säilymisen.

Päätelmät. Kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön kohdistuu rakennusjärjestyksen muutoksen sisältöjen takia vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muiden menettelyjen tuottamat asiakirjat määritä. Toteutus muodostuu näyttävästi paljolti yksityiskohtiensa kautta. Vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan merkittävä, koska esimerkiksi asemakaavojen ohjausvaikutus ei yksityiskohtiin saakka ole kattava ja osin kaavojen voi todeta olevan niin vanhoja, että on todettavissa, että ne eivät kaikilta osin välttämättä ole enää ajankohtaisia ja olisi paine niiden resursseja paljon kuluttavaan päivittämiseen. Vantaalla on myös laajoja asemakaavojen ulkopuolisia alueita, joissa yleiskaava jättää käytännön rakentamistoimen osalta määritelmiä avoimeksi.

Vaikutuksen kuvaus
Rakennusjärjestyksen muuttaminen

Vaikutuksen kohde
Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittyminen

Vaikutuksen arviointi

Kun muutettavassa rakennusjärjestyksessä esitetyllä tavalla uudisrakentamista sovitetaan vanhaan tai nykyiseen kaupunkirakenteeseen, mahdollistetaan edellytykset säilyttää paikalliseksi koettava rakennetun ympäristön kokonaisuuden ilme. Sen voi arvioida tukevan yhteisön identiteettiä, jonka puolestaan voi todeta lisäävän alueen vetovoimaa, mikä tukee paikallisten yritysten sijoittumista alueille ja vähintään ylläpitää nykyisiä yrittämisen ja kilpailun edellytyksiä.

Päätelmät. Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen osalta vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muu lainsäädäntö määritä. Kuitenkin vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan enintään kohtuullinen, koska elinkeinoelämän toiminnan edellytyksiä määrittävät laajasti muut seikat kuin lainsäädäntö tai säädökset, vaikka toimintaympäristö rakentamisen ja rakennetun osalta muodostuukin tietysti esimerkiksi tilojen uusimisen kannalta muun muassa rakentamisen luvittamiseen perustuen. Elinkeinoelämän kilpailukyky paranee panostamalla osaamiseen, innovaatioihin ja tutkimukseen ja se pysyy yllä muun muassa työvoiman saatavuudella, riskin otolla, kilpailun avoimuudella sekä toisinaan eri lähteistä saatavalla rahoituksella. Edelliset ovat enemmän laajalti vallitsevia olosuhteita tai suhteellisen riippumattomia toimenpiteitä, kuin ratkaistavia rakennuslupa-asioita tai jatkossa rakentamislupa-asioita.

3. VAPAUTUKSET LUVANVARAISUUDESTA

Teemassa käsitellään luvanvaraisuudesta vapauttamista koskevien pykälän 20 § *Vapautukset rakentamisluvan hakemisesta kaikilla tonteilla*

.

20 § Vapautukset rakentamisluvan hakemisesta kaikilla tonteilla

Vapautukset luvanvaraisuudesta kaikilla tonteilla koskevaa määräystä 20 § on jäsennelty ja täydennetty merkittävästi uudelleen. Pykälään on yhdistetty pientalotontteja koskevat määräykset sekä lisätty rakentamislain mukaiset lupakynnyksen määritelmät. On myös lisätty tarkennus rakennusperintökohteista, pihapiireistä ja korttelikokonaisuuksista koskien luvanvaraisuutta. Luvanvaraisuutta koskevien vapautuksien asiakohtien määrä on lähes kaksinkertaistunut.

(Ent. 42 § Tapahtumien järjestäminen)

HUOM.: Tapahtumien järjestämistä koskeva pykälä (ent. 42 §) poistettiin muutetusta muutosehdotuksesta, koska asiasta säädettiin uudessa rakentamislaissa. On myös poistettu vaatimus rakennelmien turvallisuudesta sekä siitä, ettei niistä saa aiheutua haittaa ympäristölle tai paikan kasvillisuudelle. Näin on toimittu, koska rakentamislaki säätelee turvallisuutta ja rakennelmien luvanvaraisuutta.

Vaikutuksen kuvaus **Vapautukset luvanvaraisuudesta**
Vaikutuksen kohde **Ihmisten elinolot ja elinympäristö**
Vaikutuksen arviointi Muutettavan rakennusjärjestyksen rakennusluvanvaraisuudesta vapautukset voivat helpottaa ja nopeuttaa rakentamista sekä parantaa asukkaiden mahdollisuuksia kehittää omaa ympäristöään joustavasti aiempaa paremmin. Sen voi todeta lisäävän lupakäsittelyn sujuvuutta, vähentävän byrokratiaa ja kannustavan omatoimiseen rakentamiseen. Edelleen sen vuoksi on todettavissa, että asumismukavuuden parantumiselle, viihtyisyydelle ja joissain tapauksissa myös yhteisöllisyyden kasvulle muodostuu lisää edellytyksiä verraten nykytilanteeseen. Lisäksi vapautukset voivat tukea eräiden kestävien ja ympäristöystävällisten ratkaisujen toteuttamista, jotka puolestaan hyödyttävät sekä yksilöitä että yhteisöjä ja yrityksiä. (20 §, 42 §).

Rakennusjärjestyksen muutoksen vapautukset rakennusluvanvaraisuudesta koskevat laajuudeltaan pienempiä rakennusten muutostöitä julkisivujen, katon, aukotusten, ikkunoiden, markiisien, lasitettujen terassien, aitojen, tukimuurien rakentamista, osin tietyin ehdoin. Se merkitsee asukkaiden mahdollisuuksia muokata omaa elinympäristöään tarpeidensa mukaan ilman byrokraattisia esteitä. Kun tällaisiin hankkeisiin ei tarvita rakennuslupaa voi arvioida, että asukkaat voivat aiempaa nopeammin ja helpommin parantaa asumisensa käytännöllisyyttä ja viihtyvyyttä. On muistettava myös, että rakentamislain tullessa käyttöön, rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen voi todeta tukevan lakimuutosta ajatellen erityyppisten pienempien hankkeiden luvanvaraisuuksia. (20 §).

Eräiden hankkeiden rakennusluvanvaraisuudesta vapauttaminen voi kannustaa omatoimiseen rakentamiseen ja kodin parannuksiin. Sen voi arvioida olevan erityisen hyödyllistä pienituloisille perheille tai ihmisille, jotka haluavat tehdä pieniä muutoksia tai parannuksia esimerkiksi itse, ilman tarvetta palkata kalliita ammattilaisia, muun muassa teollisiin valmistuotteisiin tai esivalmisteisiin tukeutuen. On siten todettavissa, että asukkaat voivat kehittää asumisolosuhteitaan taloudellisemmin ja joustavammin, millä voi todeta olevan vaikutuksia yksityistalouksien varojen käyttöön. Muun muassa katettujen terassien hankkeiden vapautukset mahdollistavat asukkaille nopean ja joustavan tavan parantaa asumismukavuutta. Lisääntyneen joustavuuden asuintilojen ja -paikkojen kehittämisessä voi arvioida merkittävästi parantavan kyseisten perheiden elämänlaatua ja tuovan lisätilaa lasten leikeille tai yhteiselle oleskelulle. (20 §).

On todettavissa, että vapautukset rakennuslupien hakemisesta pienentävät byrokratiaa ja vähentävät lupaprosesseihin liittyvää ajankäyttöä, siten siltä osin kustannuksia sekä hallinnollista taakkaa. Asukkaiden voidessa aloittaa hankkeet nopeammin, viivästykset ja joissain tapauksissa eräät lisäkustannukset voivat vähentyä tai poistua kokonaan, joita voi aiheutua toisinaan pitkittyneistä lupaprosesseista. Siten voi todeta säästyvän paitsi asukkaiden myös viranomaisten resursseja. Kuitenkin on mahdollista, että ennen kuin kaikkien kiinteistöasioita koskevien viranomaisten menettelytavat vakiintuvat tietojen jakamisen osalta ja rakentajien tiedot lupia edellyttämättömien hankkeiden merkityksistä, voi esiintyä epätietoisuutta esimerkiksi käytettävästä sallitusta enimmäisrakennusoikeudesta tontilla, palomääräyksistä, naapurin edusta, verotus- tai myyntiarvoista. On mahdollista, että esiintyy tapauksia, jotka sitten voivat päätyä aikaa ja resursseja edellyttäviin selvittelyihin. Asia on silti ratkaistavissa tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan neuvonnalla, vuorovaikutuksella ja tiedottamisella, toimintaympäristön muuttuessa. (20 §).

Päätelmät. Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen takia vaikutuksia. Vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan merkittävä, koska muutettavassa rakennusjärjestyksessä on määrätty luvasta vapautettuja toimenpiteitä lähes kaksi kertaa enemmän edeltäjäänsä verraten.

Asemakaavojen ohjausvaikutuksen vuoksi rakennusjärjestyksen vaikutus suunnittelua ohjaavana välineenä on pienkiinteistöissä keskimäärin vähintään yhtä merkittävä, ellei merkittävämpi kuin suuremmissa kiinteistöissä. Lisäksi rakennusjärjestyksen vaikutus kohdistuu paljon asemakaavoittamattomille alueille, joissa on tyypillisesti enemmän pientaloja. Toisaalta Vantaalla asemakaavoittamattomat alueet ovat laajat ja siellä on tyypillisesti esimerkiksi pientaloja lukumääräisesti enemmän kuin kerrostaloja, joihin vaikutukset kohdistuvat.

Vaikutuksen kuvaus
Vapautukset luvanvaraisuudesta

Vaikutuksen kohde
Ilmasto, vedet, ilma, maa- ja kallioperä

Vaikutuksen arviointi

Rakennusjärjestyksen muutoksella voi vaikuttaa myönteisesti ympäristöön määräämällä vapautuksia rakennusluvanvaraisuudesta, vapautusten mahdollistaessa niitä ympäristöystävällisiä ja kestäviä ratkaisuja, jotka vähentävät haitallisia vaikutuksia ilmastoon, vesiin, ilmaan, maaperään ja kallioperään. Rakennusjärjestyksen voi todeta vaikuttavan myönteisesti ympäristöön määräämällä vapautuksia luvanvaraisuudesta tavalla, joka tukee kestävää kehitystä ja ympäristönsuojelua. Samalla joissain tapauksissa asukkaille ja yrityksille mahdollistuu joustavammat tavat toteuttaa ympäristöystävällisiä hankkeita. Vapauttamalla lupa energiatehokkaille ratkaisuille tai pienimuotoiselle keveälle rakentamisalle ja samalla ohjaamalla hulevesien ja vettä läpäisevän pinnan määrää, on arvioitavissa, että voidaan vähentää haitallisia vaikutuksia ilmastoon, vesiin, ilmaan sekä maa- ja kallioperään. (16 §, 20 §).

Muutettava rakennusjärjestys vapauttaa luvanvaraisuudesta eräiden uusiutuvan energian järjestelmien, kuten aurinkopaneelien tai tietyin ehdoin myös ilma- ja ilma-vesi-lämpöpumppujen asentamista. Se kannustaa talouksia ja yrityksiä investoimaan energiatehokkaisiin teknologioihin. Siten on todettavissa, että on aiempaa helpompaa toteuttaa energiatehokkaita ja ekologisia parannuksia. On arvioitavissa, että muodostuu edellytyksiä ympäristöystävälliselle asumiselle ja muille tiloille, fossiilisten polttoaineiden käytön tarpeen vähentämiselle ja kasvihuonekaasupäästöjen alentamiselle. Energiatehokkaampien rakennusten ja kotitalouksien voi arvioida tukevan ilmastotavoitteiden saavuttamista sekä kaupungin kestävän kehityksen tavoitteita. (20 §).

Vapautukset koskevat myös energiatehokkuutta parantavia toimia, kuten tietyin edellytyksin ikkunoiden vaihto energiatehokkaampiin. Sen voi arvioida vähentävän energiankulutusta, mikä pienentää rakennusten lämmitys- ja jäähdytystarvetta ja näin ollen myös päästöjä. (20 §).

Päätelmät. Ilmastoon, vesiin, ilmaan sekä maa- ja kallioperään kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen osalta vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muu lainsäädäntö määritä. Kuitenkin vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan vähäinen tai satunnainen, koska ympäristöasioita koskevan lainsäädännön ja ympäristölupamenettelyjen ohjausvaikutuksen voi todeta tässä asiassa olevan laaja ja kattava sekä tiedossa oleva.

Vaikutuksen kuvaus
Vapautukset luvanvaraisuudesta

Vaikutuksen kohde
Kasvi- ja eläinlajit, luonnon monimuotoisuus ja luonnonvarat

Vaikutuksen arviointi

Tavoitteena tulisi aina lähtökohtaisesti olla tasapaino rakentamisen tarpeiden ja luonnon suojelun tai säästämisen välillä. Vapautusten määrääminen luvanvaraisuudesta voi johtaa myönteisiin ympäristövaikutuksiin, kun käytettävät raaka-aineet ja rakennusosien tuotanto, hankkeiden suunnittelu ja toteutus on huolellisesta ja asiantuntevaa, ammattilaisen toimesta tapahtuvaa. Siten muutettavan rakennusjärjestyksen voi todeta periaatteessa olevan mahdollinen väline, joka osin edistää luonnonvarojen kestävää käyttöä vapauttamalla tietyt toimet luvanvaraisuudesta, mutta vain jos kokonaisuus toteutuu ympäristöystävällisesti. (20 §).

Päätelmät. Kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin kohdistuu vaikutuksia rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen takia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muu lainsäädäntö määritä. Kuitenkin vaikutuksen voi todeta olevan vähäinen tai satunnainen, koska ympäristöasioita koskevan lainsäädännön ja lupamenettelyjen ohjausvaikutuksen voi todeta näissä asioissa olevan laaja ja kattava. Lisäksi yksittäisten toimenpiteiden määrä voi olla niin vähäinen, että laajoihin olosuhteisiin niillä ei juuri ole ilmeistä tai suoraa vaikutusta, ajatellen esimerkiksi luonnonvarojen tilannetta. Kuitenkin yksittäistapauksella myös voi kiistattomasti olla paikallista vaikutusta. Joka tapauksessa luvanvaraisten hankkeiden yhteydessä kasvi- ja eläinlajien sekä luonnon monimuotoisuuden edellytykset varmistetaan, luvanvaraisuudesta vapautettujen hankkeiden ollessa määrällisesti ja laadullisesti luvanvaraisia oleellisesti vähäisempiä.

Vaikutuksen kuvaus
Vapautukset luvanvaraisuudesta

Vaikutuksen kohde
Alue- ja yhdyskuntarakenne, yhdyskunta- ja energiatalous sekä liikenne

Vaikutuksen arviointi

Luvanvaraisuudesta vapautuksilla on mahdollista edistää energiatehokkuutta ja vähäisesti tehokkaampaa maankäyttöä. Siten on todettavissa muutettavan rakennusjärjestyksen vaikuttavan alueelliseen kehitykseen ja kestäviin ratkaisuihin luvanvaraisuuden vapautuksilla. On todettavissa, että alue- ja yhdyskuntarakenteen tasapainoiselle kehittymiselle ja energiatehokkuudelle muodostuu aiempaa paremmat edellytykset. (20 §).

Muutettavan rakennusjärjestyksen vapauttaessa luvanvaraisuudesta pienimuotoisten korjaus- ja muutostöiden lisäksi lasitettujen terassien rakentamisen olemassa olevilla tonteilla, tyypillisimmin rakennetaan niiden käyttämättömillä osilla. Sen voi todeta osin tiivistävän kaupunkirakennetta. Kyseen ollessa pientalojen terassien lasittamisen hankkeista, vaikutuksen voi todeta vähäiseksi, vaikka niitä seuraavina kymmenenä vuotena toteutettaisiin esimerkiksi pientaloalueilla aiempaa innokkaammin. Kokonaislisäys jäisi kaupunkirakenteen kokonaisuudessa pieneksi, arvioitiin sitten hankkeiden kokonaismäärää tai yhteenlaskettua laajuutta. Koska asuntojen ja asukkaiden määrään ei edellä mainitulla ole juuri merkitystä, voi luvanvaraisuudesta vapautusten vaikutusten liikennejärjestelmiin ja liikenteeseen olevan lähinnä olemattomia. (20 §).

Energiatehokkaiden ratkaisujen, kuten aurinkopaneelien ja ilma- ja ilma-vesilämpöpumppujen asentaminen ei vaadi muutettavan rakennusjärjestyksen perusteella lupaa tietyin edellytyksin. Menettelyn sujuvoittamisen voi arvioida parantavan yhdyskuntien energiatehokkuutta ja tukevan uusiutuvan energian käyttöä. Vapauttamalla luvanvaraisuudesta energiatehokkaiden lämmitysjärjestelmien asentamista, voidaan parantaa yksittäisten rakennusten energiatehokkuutta aiempaa sujuvammin. Edellisistä seuraavien energiansäästötoimenpiteiden voi todeta vähentävän energiakustannuksia koko yhteisön kannalta. (20 §).

(Muutettava rakennusjärjestys vapauttaa ulkotarjoilualueen rakentamisen luvanvaraisuudesta, minkä voi arvioida tukevan kyseisen alan yritystoimintaa. Se edistää alueellista yrittäjyyttä ja yhdyskuntarakenteen monipuolistumista ja alueiden vetovoimaa. Siltä osin alue- ja yhdyskuntarakenteen kannalta alan yrityksen voi todeta voivan sijoittua helpommin keskeiselle paikalle lähemmäs asukkaita, mikä voi vähentää tarvetta matkustaa pitkälle palvelun perässä. Vaikutusten voi arvioida olevan vähäisiä, koska ulkotarjoilualueiden määrän ei voi olettaa kasvavan ainoastaan luvanvaraisuuden poistamisen perusteella. Muutetusta muutosehdotuksesta aiempi pykälä 42 poistettiin, koska asiasta säädetään rakentamislaissa.) **HUOM.: Edellinen kursivoitu ja suluissa oleva tapahtumien järjestämistä koskeva pykälä (ent. 42 §) poistettiin muutetusta muutosehdotuksesta, koska asiasta säädettiin uudessa rakentamislaissa.**

Päätelmät. Alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen perusteella vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava, muu suunnittelu tai lainsäädäntö määritä. Kuitenkin vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan kokonaisuutena vähäinen. Kokonaislisäys jäisi kaupunkirakenteen kokonaisuudessa pieneksi, arvioitiin sitten määrää tai laatua.

Vaikutuksen kuvaus
Vapautukset luvanvaraisuudesta

Vaikutuksen kohde
Kaupunkikuva, maisema, kulttuuriperintö ja rakennettu ympäristö

Vaikutuksen arviointi

Vapauttamalla tietyt muutokset luvanvaraisuudesta muutettavalla rakennusjärjestyksellä on vaikutus kaupunki- ja ympäristökuvaan, kulttuuriperintöön sekä rakennettuun ympäristöön. Se mahdollistaa helpommat ja joustavammat ratkaisut. Ne tukevat alueiden ja yksittäisten rakennusten esteettistä ja kulttuurihistoriallista arvoa sekä tasapainoista ja esteettisesti miellyttävää ympäristöä, jos muutos on suunniteltu ja toteutettu harkitusti, vaikka lupaa ei edellytettäisi. Toteutuksen kaikin puolisen onnistumisen lopputuloksena voi arvioida olevan aiempaa enemmän rakentamiseen ryhtyvällä ja on todettavissa, että jos vastuuta määritetään luvasta vapauttamisen kannalta, se on siirtymässä enemmän yksilölle, ryhmälle tai yritykselle, eikä yhteistä tai yleistä käsitystä aiemmissa määrin edellytetä viranomaisen toimesta. (20 §).

Rakennusjärjestyksen muutos sallii vähäisiä muutostöitä, kuten julkisivujen tai katon värin, ikkunoiden tai ovien vaihtamisen ilman lupaa edellytyksin, jotka liittyvät enimmin rakennuksen tyylin mukailemiseen. Sen voi todeta parhaassa tapauksessa auttavan säilyttämään kaupunkikuvan ja rakennusten yhtenäisen ilmeen ja silti asukkaat ja yritykset voivat helposti pitää rakennuksensa kunnossa ja viihtyisinä ilman aikaa vieviä lupamenettelyjä. (20 §).

Kaupunkikuvan ja maiseman kannalta voi todeta julkisivujen, kattojen ja ikkunoiden ylläpidon muutoksilla parantavan tietyin edellytyksin kaupunkikuvaa ja vähentävän ulkoasultaan ränsistyneen vaikutelman tuottavien rakennusten määrää. Rakennetun ympäristön kannalta yksinkertaiset rajatut korjaukset, muutokset tai päivitykset voivat edistää rakennusten pidempää käyttöikää ja ylläpitää niiden arkkitehtonista laatua. (20 §).

Muutettava rakennusjärjestys ohjaa suojeltujen, historiallisten, kulttuuriperintökohteiden ja eräissä tapauksissa iäkkäämpien rakennusten ylläpitoon muutos- ja korjaustöiden osalta, rajaamalla ne osin luvasta vapautusten ulkopuolelle.

Se johtaa korjaus- ja muutoshankkeiden suunnittelun ja toteutusten toimimaan linjassa suojelumääräysten tai tarvittavan yhteensopivuuden kanssa. Sen voi arvioida tukevan kulttuuriperinnön säilymistä ja vähentävän laiminlyöntien riskiä. On myös todettavissa, että rakennusjärjestys tukee siltä osin kestävää kehitystä ja paikallista identiteettiä. (20 §).

Maisemaan sopivien energiantuotantoratkaisujen vapauttaminen luvanvaraisuudesta: Rakennusjärjestys voi vapauttaa luvanvaraisuudesta ympäristöön ja maisemaan sopivien energiaratkaisujen, kuten aurinkopaneelien tai ilma- ja ilma-vesilämpöpumppujen asentamisen. Sen voi todeta paitsi parantavan rakennusten energiatehokkuutta, myös muodostavan samalla edellytyksiä maiseman ja kaupunkikuvan arvojen säilymiselle. Kaupunki- ja ympäristökuvassa huolellisesti sijoitetut ja suunnitellut energiaratkaisut eivät ole näkymissä häiritseviä, ja ne voivat integroitua sopusuhteisesti ympäristöön ja rakennuksiin. Silloin voi todeta maiseman visuaalisen yhtenäisyyden säilyvän, sovitettaessa tekniset ratkaisut ympäristöön esteettisesti. (20 §).

(Rakennusjärjestyksen muutos mahdollistaa ulkotarjoilualueen toteuttamisen tilapäisenä rakenteena ilman erillistä lupaa enintään tietyn laajuisena. Sen voi parhaassa tapauksessa todeta elävöittävän kaupunkikuvaa ja tuoda paikallisen kulttuurin ilmiöitä ja jopa kulttuuriperintöön liittyviä tapahtumia näkyväksi. On todettavissa, että kaupunkikuvan kannalta edellä mainitut tilapäiset tapahtuma-alueet voivat lisätä kaupunkikuvaan dynaamisuutta ja tukea paikallista kulttuurielämää. Ne voivat tuoda esiin alueen kulttuurihistoriaa ja vahvistaa sen roolia osana nykypäivän elämää. Toteutuksen laadun voi silti todeta jäävän enimmin yksityisen toimijan vastuulle, eikä yleistä etua siltä osin aiemmassa laajuudessa huomioida, minkä voi arvioida paitsi mahdollisuudeksi, myös riskiksi. Sijoittuessaan näyttäville kaupunginosakeskusten ytimiin mahdolliset vaikutukset ovat kaupunkikuvaan merkittäviä, oli kyse myönteiseksi tai kielteiseksi arvioitavista vaikutuksista.). **HUOM.: Edellinen kursivoitu ja suluissa oleva tapahtumien järjestämistä koskeva pykälä (ent. 42 §) poistettiin muutetusta muutosehdotuksesta, koska asiasta säädetään uudessa rakentamislaissa.**

Päätelmät. Kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen perusteella vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muiden menettelyjen tuottamat asiakirjat määritä. Rakennettu ympäristö muodostuukin paljolti yksityiskohtiensa kautta. Vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan siinä mielessä merkittävä, koska esimerkiksi asemakaavojen ohjausvaikutus ei yksityiskohtiin saakka ole kattavaa tai periaatteessa mahdollista, järkevää tai edes tarpeenkaan. Vantaalla on myös laajoja asemakaavojen ulkopuolisia alueita, joissa yleiskaava jättää käytännön rakentamistoimen osalta määritelmiä avoimeksi.

Vaikutuksen kuvaus **Vapautukset luvanvaraisuudesta**
Vaikutuksen kohde **Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittyminen**
Vaikutuksen arviointi Rakennusjärjestys vaikuttaa elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen määräämällä vapautuksia korjaus- ja muutostöiden sekä lasiterassien hankkeiden luvanvaraisuudesta. Muutettavan rakennusjärjestyksen antamat vapautukset voivat vähentää liiketoiminnan aloittamiseen ja laajentamiseen liittyviä esteitä, mikä parantaa yritysten kykyä kilpailla tehokkaasti, rohkaisee joissain tapauksissa teknisiä ja tuotannollisia innovaatioita ja lisää taloudellista dynaamisuutta. Edellisten voi arvioida puolestaan edistävän elinkeinoelämän kehittymistä ja kilpailun toimivuutta. (20§). Vapautukset luvanvaraisuudesta pienten korjaus- ja muutostöiden sekä lisäysten tai tilapäisten ulkotarjoilualueiden rakenteiden osalta voi todeta vähentävän yksityisten kansalaisten ja yritysten hallinnollista taakkaa ja byrokratiaa. (20 §). *(Rakennusjärjestyksen muutoksen vapauttaessa ulkotarjoilualueen rakentamisen luvanvaraisuudesta, voi sen todeta tukevan alan yritystoimintaa. Sillä voi joissain tapauksissa olevan laajemmin alueellista yrittäjyyttä ja yhdyskuntarakenteen monipuolistumista ja alueiden vetovoimaa. Siltä osin alue- ja yhdyskuntarakenteen kannalta alan yrityksen voi todeta voivan sijoittua helpommin keskeiselle paikalle lähemmäs asukkaita, mikä voi vähentää tarvetta matkustaa pitkälle palvelun perässä. Toisaalta yhden yrityksen menestyminen alueella voi tietyillä ehdoin arvioida helpottavan, siten edistävän jatkossa muiden yritysten sijoittumista kilpailemaan asiakkaista.).* **HUOM.: Edellinen kursivoitu ja suluissa oleva tapahtumien järjestämistä koskeva pykälä (ent. 42 §) poistettiin muutetusta muutosehdotuksesta, koska asiasta säädettiin uudessa rakentamislaissa.** On arvioitavissa, että hankkeiden edistäminen nopeutuu ja kustannukset vähenevät hieman. Sen voi arvioida nopeuttavan hankkeiden aloittamista ja toteuttamista, minkä voi todeta parantavan yritysten kilpailukykyä, kun ne voivat reagoida markkinoiden muutoksiin ripeämmin ja vähemmillä kustannuksilla. (20 §). Toisaalta vapautukset voivat helpottaa myös pienten yritysten ja paikallisten urakoitsijoiden toimintaa erityisesti silloin, kun kyseessä ovat pienet rakennushankkeet tai tapahtumiin liittyvät lyhytaikaiset rakennelmat. Sen voi arvioida tukevan paikallista elinkeinoelämää, kun rakennusprojektit voidaan aloittaa ja toteuttaa ilman lupaprosessia, mikä tekee palveluiden tarjoamisesta sujuvampaa ja houkuttelevampaa, joissain tapauksissa mahdollisesti edullisempaa kaikille osapuolille. Etenkin pienyritysten toimintamahdollisuuksien voi ennakoida

parantuvan, koska edellä mainitut vapautukset voivat erityisesti hyödyttää pieniä ja keskisuuria yrityksiä, joilla ei ole samanlaisia resursseja kuin suurilla yrityksillä käsitellä monimutkaisia prosesseja esimerkiksi lupahakemuksia ja niihin liittyviä menettelyjä. Sen voi todeta myös helpottavan uusien yritysten markkinoille tuloa ja rohkaista yrittäjyyttä, mikä lisää kilpailua ja luo parhaissa tapauksissa uusia innovaatioita. Niitä voivat olla uudet liiketoimintamallit tai tekniset ja rakenteelliset valmistus-, logistiikka- tai asennusratkaisut. Merkittävimmillään voi todeta mahdollistuvan jopa uudet yritysmaailman kokeilukulttuurit. (20 §, **ehdotusvaiheen 42 § poistettu**).

Päätelmät. Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen takia vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muu lainsäädäntö määritä. Kuitenkin vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan enintään kohtuullinen, koska elinkeinoelämän toiminnan edellytyksiä määrittävät laajasti muut seikat kuin lainsäädäntö tai säädökset, vaikka toimintaympäristö rakentamisen ja rakennetun osalta muodostuukin tietysti tilojen uusimisen kannalta muun muassa luvittamiseen perustuen. Vaikutusten voi todeta yritysmaailman kokonaisuudessa vähäisiksi, joiltain osin jopa epätodennäköisiksi, koska kyse on kaupunki- ja kaupunginosakokonaisuuksien suhteen pienimuotoisista toteutuksista ja rajallisista tuoteosista, niiden valmistuksista, hankinnoista ja asennuksista. Kuitenkin samassa pienemmän mittakaavan liiketoiminnan kannalta esimerkiksi luvasta vapauttaminen voi edistää hankkeiden käynnistymisiä ja niiden prosesseja, joten muodostuu edellytyksiä rajatusti aiempaa parempaan liiketoimintaan ja siltä osin kilpailun kehittymiseen. Toiminnan edellyttämät muut luvat on tietysti hankittava.

4. RAKENTAMISEN SIJAINTI JA MÄÄRÄ TONTILLA, RAKENNUSTEN KÄYTTÖTARKOITUKSET SEKÄ TONTIN LIIKENNE- JA JÄTEHUOLTOJÄRJESTELYT

Teemassa käsitellään rakentamisen sijaintia (7 §, 25 §, 26 §, 29 §, 31 §, 32 §, 33 §, 54 §) ja määrää tontilla (24 §), rakennusten käyttötarkoituksen (24 §, 29 §) sekä tontin liikenne- (17 §) ja jätehuoltojärjestelyjä (43 §, 50 §, 51 §) koskevien pykälien muutoksia ja niiden vaikutuksia.

7 § Rakennuksen ja rakennuskohteen etäisyys rakennuspaikan rajasta ja tontin sisäisen rakennusalan rajan ylittäminen

Rakennuksen ja rakennuskohteen etäisyyttä rakennuspaikan rajasta ja rakennusalan rajan ylittämistä koskevan määräyksen 7 §:ään on lisätty palovaarallisia rakennuksia ja katoksia koskevat minimietäisyydet sekä rakennusvalvonnan viranomaisen

mahdollisuus myöntää lupa myös ilman naapuritontin tai haltijan suostumusta eräin ehdoin.

16 § Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen

Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen 16 § määräyksestä on poistettu viittaus vesihuoltolakiin, täsmennetty ilmaisua hulevesien viivästyttämisen velvoitteesta poistettu maininta kuntatekniikan keskuksesta ja vesihuoltolaitoksesta ja korvattu maininnalla järjestelmän omistajasta ja omistajan suostumuksesta. Pykälään on lisätty maininta viivästysratkaisujen ensisijaisuusjärjestyksestä sekä vesistöön ohjattavista hulevesistä ja perustuksen kuivatusvesistä. Lisätty velvoite naapurinsuostutuksesta. On myös lisätty vaatimus läpäisevien pintamateriaalien käytöstä. Lisätty maininta lumien sulamisvedestä.

17 § Tontin liikennejärjestelyt

Tonttien liikennejärjestelyitä koskeviin määräyksiin 17 § on lisätty maininta enintään yhdestä tonttiliittymästä sekä liittymän enimmäisleveydestä. On myös lisätty maininta kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen hallinnoimille alueille sijoittuvien nostopaikkojen tarvitsemasta sopimuksesta. Pysäköintien osalta on lisätty vieraspysäköinnin sekä lyhytaikaisen huoltopysäköinnin ja kotipalvelujen pysäköintiä koskevat pysäköintipaikkavelvoitteet asuinkerrostalotonttien osalta sekä liikkumisesteisten pysäköintipaikkojen määristä. Samoin on lisätty vaatimus polkupyöräpaikkojen runkolukittavuuden mahdollistamisesta ulkotiloissa.

25 § Rakennusten koko ja käyttötarkoitus

Määräyksiä rakennusten koosta ja käyttötarkoituksesta asemakaava-alueen ulkopuolella 25 § on täsmennetty ilmaisua johtuen nykyisistä tarpeista ja toimintatavoista suhteessa menneisiin vuosikymmeniin. Lisätty asuin- ja talousrakennuksia koskeva rakennusoikeuden maksimimäärä.

26 § Rakennuksen korkeusasema ranta-alueella

Määräykseen rakennuksen korkeusasemasta asemakaavoittamattomilla ranta-alueilla 26 § on lisätty maininta vedenpinnan korkeusvaihteluiden huomioon ottamisesta.

29 § Rakennuksen käyttöikä

Pykälään on lisätty maininta muunneltavuudesta ja kadun tai muun yleisen alueen suuntaan avautuvien maantasokerrosten kivijalkatiloista.

31 § Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla

32 § Vihertehokkuus

Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla 31 § sekä 32 § Vihertehokkuus ovat myös uusia määräyksiä, joiden tavoitteet liittyvät moniin laajempiin merkityksiin, muun muassa hulevesien hallinnan kehittämiseen, luonnon monimuotoisuuden sekä

kaupunki- ja ympäristökuvan laadun varmistamiseen. Ne ovat keskeisiä ajatellen yli 10 vuotta vanhan rakennusjärjestyksen uusimisen tarvetta.

33 § Materiaalivalinnat

Materiaalivalintoja koskevasta määräyksestä 33 § on poistettu maininta vaurioituneiden tai kunnostamattomien materiaalien tai rakennusosien käyttämisen kieltämisestä. On myös lisätty maininta käytettyjen rakennusosien käyttömahdollisuudesta eräin ehdoin. Olennaisin merkitys pykälän muutosten kannalta on mahdollistaa kiertotalouden toteuttamista rakentamisen suunnittelussa ja rakennustöissä.

43 § Työmaan perustaminen ja hoitaminen

Työmaan perustaminen ja hoitaminen 43 § on muutettu lisäten maininta toimista työmaan keskeytyessä, työmaavesien ehkäisystä sekä työmaavesien johtamisesta vesistöön sekä puhdistamisesta.

50 § Tonttien jätehuolto

Tonttien jätehuolto 50 §:ssä on muutettu käsitteistö vastaamaan uutta rakentamislakia. Rakennusjärjestyksestä on poistettu mainintа jätesuojan sijoittamisesta jalankululle varattujen kulkureittien yhteyteen.

51 § Alueelliset jätteiden keräilypisteet

Alueelliset jätteiden keräilypisteet 51 § määräykseen on lisätty vaatimus jätteiden keräilypisteiden soveltumisesta kaupunki- ja maisemakuvaan sekä jätesäiliöiden rajaamisesta aitauksin tai istutuksin sekä alueen pinnoittamisesta.

54 § Rakentaminen tärkeillä pohjavesialueilla

Rakentaminen tärkeillä pohjavesialueilla 54 § määräyksestä on poistettu maininta toimenpideluvasta, koska uudesta rakentamislaista toimenpidelupa kyseinen lupatyyppi poistuu. Lisätty mainita pohjavesialueiden luokista sekä vaatimus pohjavesialueille öljy- ja polttonestesäiliöiden sijoittamisesta maan päälle ja vaatimus rakennettava kaksivaippaisuudesta tai suoja-altaalla varustamisesta.

Vaikutuksen kuvaus **Rakentamisen sijainti ja määrä tontilla, rakennusten käyttötarkoitukset sekä tontin liikenne- ja jätehuoltojärjestelyt**
Vaikutuksen kohde **Ihmisten elinolot ja elinympäristö**
Vaikutuksen arviointi Rakennusjärjestyksen muutos vaikuttaa ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön määräämällä rakentamisen sijainnista, asemakaavoitetun alueen ulkopuolella

määrästä tontilla sekä tontin liikenne- ja jätehuoltojärjestelyistä monin tavoin. Siten sen voi todeta parhaassa tapauksessa edistävän ihmisten elinoloja ja elinympäristöä, jos rakentaminen on suunnitelmallista, ammattimaista ja tulos on kestävä, käyttökelpoinen, turvallinen ja viihtyisä, ja siten myös ihmisten elämänlaatua. (7 §, 24 §, 26 §, 31 §, 50 §, 51 §)

Rakentamisen määrästä ja sijainnista määräämällä voidaan säästää tonteilla vehreitä alueita. Asukkaille voi todeta olevaksi mahdollisuus nauttia luonnosta, viihtymisestä ja virkistäytymisestä. Toisaalta muutettavan rakennusjärjestyksessä määrätyn rakentamisen määrän ja sijoittelun kannalta määrittyvien rakennusten välisten ulkotilojen, kuten pihojen, viheralueiden ja ulko-oleskelupaikkojen voi arvioida edistävän paikoin myös sosiaalista vuorovaikutusta asukkaiden kesken naapurustossa. Sen voi todeta parantavan alueen turvallisuutta ja asukkaiden henkistä hyvinvointia, sillä ihmiset tuntevat olonsa mukavaksi ja osaksi yhteisöä. (7 §, 31 §, 32 §).

Määräykset rakentamisen sijainnista ja määrästä tontilla auttavat säilyttämään tai luomaan rakentamisen kannalta yhtenäisen ja visuaalisesti miellyttävän ja tasapainoisen kaupunki-, ympäristö- tai maaseutumaiseman. Kun rakennukset sijoitetaan oikein ja sopivalla tiheydellä, estetään liian tiivistä rakentamista, joka voisi heikentää alueen viihtyisyyttä laajemmista näkökulmista. Sen voi todeta auttavan luomaan tasapainoisen rakentamisen kokonaisuutta ympäristöön, jossa asuinalueet ja luonto toimivat kokoisuutena yhdessä, parantaen ihmisten viihtyisyyttä, siten elämänlaatua. (7 §).

Kun muutettavassa rakennusjärjestyksessä annetaan rakentamisen enimmäismääriä asemakaavoittamattomilla alueilla, voi todeta varmistuvan, että jokaisella rakennuksella on riittävästi tilaa paloturvallisuuden, luonnonvalon ja yksityisyyden kannalta. Sen voi todeta vähentävän melua, ilmanlaadun heikkenemistä, mikä parantaa asumisviihtyisyyttä, terveyttä ja turvallisuutta. Hyvin suunnitellut tontit voi todeta myös vähentävän asukkaiden ympäristönsä suhteen kokemia huolia ja ristiriitoja, koska mahdollistetaan miellyttävämpää rakennettua ympäristöä pihoineen ja istutusalueineen. (24 §, 31 §, 32 §).

Määräykset tontin liikennejärjestelyistä ajoneuvoliittymien ja pysäköintipaikkojen osalta tavoittelevat liikenneverkon ja pysäköinnin parempaa hallintaa. Edellisten voi arvioida sujuvoittavan liikennettä, vähentävän ruuhkia, parantavan liikenneturvallisuutta ja liikkumisen mukavuutta sekä selkiyttävän tontin käyttöä. (17 §).

Jätehuoltojärjestelyiden ohjeistamisella rakennusjärjestyksen muutosehdotuksessa tavoitellaan alueen hygienian ja ympäristön puhtauden sekä kaupunkikuvallisten ominaisuuksien hallintaa ja parantamista. Kun jätehuolto on oikein mitoitettu, jätteiden keräys ja käsittely toimivat sujuvasti, mikä vähentää hajuhaittoja,

roskaantumista ja ympäristön saastumista. Sen voi todeta edistävän terveyttä ja viihtyisyyttä sekä luovan kestävää ja siistiä elinympäristöä. (50 §, 51 §)

Maankäyttö- ja rakennuslain 13 a -luvussa säädetään kiinteistön ja kunnan hulevesijärjestelmistä ja niiden yhteensovittamisesta. Edelleen ympäristöministeriön asetuksessa (2016/2015) säädetään rakennuslupahakemukseen liitettävien pääpiirustusten ja tarkemmin asemapiirustuksen (YM 216/2015 3–6 §) sisällöstä. Asetuksen mukaan asemapiirustuksessa tulee esittää tiedot paitsi tontin eri osien käytöstä myös pintojen käsittelystä, säilytettävistä ja uusista istutuksista mutta myös muun muassa rakennuspaikan hulevesien käsittelyyn liittyvät maanpinnan olevat ja suunnitellut korkeusasemat, viemäröinnit padotuskorkeuksineen, rakennukset virallisine ja mitattuine korkeusasemineen, sadevesi- ja perusvesikaivot sekä hulevesien ja perustusten kuivatusvesien käsittely. Käytännössä asemapiirustuksen sisällöt voidaan jakaa useaan eri piirustukseen ja esittää vaadittavat tiedot lupahakemuksen pääpiirustuksina liitettävinä erillisinä asemapiirustus-, piha- ja istutussuunnitelma- ja hulevesisuunnitelma-asiakirjoina. Piha- ja istutussuunnitelma on tarvittava asiakirja vihertehokkuuden laskelman kannalta. Vaikka rakennushankkeen lähtökohdat eroavat aina toisistaan, johtuen muun muassa rakennustyypistä ja rakennuspaikan olosuhteista, vihertehokkuuslaskelman kustannuksen vaihteluväliksi on saaduissa arvioissa todettu noin 500–1000 euroa. Siten sen osuuden voi esimerkiksi todeta olevan tyypillisessä uudispientalokohteessa noin 0,1–0,2 % hankkeen kokonaiskustannuksista (keskim. 0,5 milj. euroa). Yhdessä pihasuunnitelman kanssa vihertehokkuuslaskelman arvioitu keskimääräinen kustannusosuus hankkeen kokonaishinnasta on noin 0,6 %. On myös huomattava, että kansalaiset arvostavat nykyään vehreitä ympäristöjä, mikä on paitsi kuluneina viime vuosikymmeninä ilmennyt usein esimerkiksi asemakaavoituksen saamassa palautteessa, myös nyt käsillä olevan Vantaan rakennusjärjestyksen muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelman vuorovaikutuksessa saaduissa mielipiteissä. Siten on todettavissa, että viherkertoimen soveltaminen hankkeiden toteutuksissa on tuottamassa myös lisäarvoa kiinteistönomistajille. Käytössä pitkään olleet käyttökelpoiset vihertehokkuuden määrittelyn välineet helpottavat menettelytavan käyttöönottoa, koska kaikkea ei tarvitse kehittää alusta alkaen. Silti on arvioitavissa, että vihertehokkuutta sovellettaessa lupamenettelyssä uutuutena laajemmin, alkuvaiheessa haasteeksi saattaa muodostua toteutuksen työmaavalvonnan riittävyys. Tilanne on kuitenkin hallittavissa kehittämällä henkilöstön toimintatapoja esimerkiksi lisäohjeistuksella ja -koulutuksella sekä varsinkin kehittämällä työmaatarkastusten menettelytapoja niin, että pihaa koskevia katselmuksia toteuttaisi alan asiantuntija, esimerkiksi maisema-arkkitehti tai pienemmissä hankkeissa suunnitteluhortonomi. (16 §, 31 §, 32 §)

Päätelmät. Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön kohdistuu rakennusjärjestyksen muutoksen sisältöjen osalta kokonaisuutena vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava määritä. Vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan merkittävä tai osin huomattava, koska esimerkiksi asemakaavojen ohjausvaikutus ei yksityiskohtiin saakka ole kattava ja Vantaalla on laajoja asemakaavojen ulkopuolisia alueita, joissa myös yleiskaava jättää määritelmiä avoimeksi.

Vaikutuksen kuvaus
Rakentamisen sijainti ja määrä tontilla, rakennusten käyttötarkoitukset sekä tontin liikenne- ja jätehuoltojärjestelyt

Vaikutuksen kohde
Ilmasto, vedet, ilma, maa- ja kallioperä

Vaikutuksen arviointi

Rakennusjärjestyksen muutos vaikuttaa ympäristöön ja luonnonoloihin, kuten ilmastoon, vesiin, ilmaan sekä maa- ja kallioperään, määräämällä rakentamisen sijainnista ja määrästä tontilla sekä tontin liikenne- ja jätehuoltojärjestelyistä. Se edistää luonnonvarojen kestävää käyttöä ja ympäristönsuojelua sekä varmistaa, että rakentaminen tapahtuu tasapainossa ympäristön kanssa. (7 §, 17 §, 50 §)

Määräykset, jotka mahdollistavat tiiviimpää rakentamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämisen mahdollisuuksia, vähentävät liikenteen tarvetta ja edistävät julkisen liikenteen käyttöä. Sen voi arvioida vähentävän kasvihuonekaasupäästöjä, minkä voi todeta auttavan ilmastonmuutoksen hillinnässä. (7 §, 24 §).

Muutettavassa rakennusjärjestyksessä määrätään hulevesien hallinnasta ja vettä läpäisevän pinnan määrästä tonteilla, millä on merkitystä rakentamisen sijoittamiseen niin, että luonnollinen veden kierto säilyy. Esimerkiksi sadevesien imeytysmahdollisuuksien varmistaminen säätelemällä läpäisemättömän pinnan määrää tontilla vähentää tulvariskejä ja ehkäisee hulevesien hallitsemattoman valumisen kiinteistöjen rajojen yli tai haitallisesti aiheuttaen tulvimista. Rakennusjärjestys kannustaa siten paitsi istutettujen alueiden, myös kasvillisuuskattojen toteuttamiseen. Sen voi todeta parantavan veden imeytymistä maaperään, mikä estää hulevesien kertymistä ja vähentää vesistöjen saastumisriskiä. Laajemmin sen voi todeta auttavan suojelemaan vesistöjen ekosysteemejä ja ylläpitämään vesien laatua. (16 §, 31 §).

Rakennusjärjestyksen muutoksessa määrätään puiden säästämisestä ja lisäämisestä tontilla. Niiden voi arvioida auttavan sitomaan hiilidioksidia ja osin myös parantamaan ilmanlaatua. Puusto myös vähentää jossain määrin melua ja toimii rajoitetusti paikoin ilmansuodattimena, minkä voi todeta myös samalla parantavan asuinympäristön laatua. (31 §).

Muutettavassa rakennusjärjestyksessä mahdollistetaan kestävien ja huollettavien sekä kierrätettävien rakennusmateriaalien käyttöä, joiden voi todeta ympäristöystävällisinä rasittavan mahdollisimman vähäisesti maa- ja kallioperää. Samalla edistetään kiertotalouden periaatteita ja rajataan luonnonvarojen liiallista käyttöä. (33 §).

Päätelmät. Ilmastoon, vesiin, ilmaan sekä maa- ja kallioperään kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen puolesta vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muu lainsäädäntö määritä. Kuitenkin vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan kohtuullinen, koska ympäristöasioita koskevan lainsäädännön ja lupamenettelyjen ohjausvaikutuksen voi todeta tässä asiassa olevan laaja ja kattava. Suhteellinen vaikutus on suurimmillaan asemakaavoitettujen alueiden ulkopuolella.

Vaikutuksen kuvaus
Rakentamisen sijainti ja määrä tontilla, rakennusten käyttötarkoitukset sekä tontin liikenne- ja jätehuoltojärjestelyt

Vaikutuksen kohde
Kasvi- ja eläinlajit, luonnon monimuotoisuus ja luonnonvarat

Vaikutuksen arviointi

Kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin rakennusjärjestyksen muutosehdotus vaikuttaa merkittävästi määräämällä rakentamisen sijainnista ja määrästä tontilla sekä tontin liikenne- ja jätehuoltojärjestelyistä. Edellisten järjestelyjen toteutuessa on todettavissa, että on edellytykset sille, että ihmisen toiminta ei häiritse liikaa luonnollisia ekosysteemejä ja että elinympäristöt säilyvät tasapainossa ihmisen ja luonnon välillä. (7 §, 17 §).

Rakentamisen laajuudesta ja sijainnista määräämällä on mahdollista säästää tonteilla vehreitä alueita. Siltä osin kuin kyse on ekosysteemeistä, on todettavissa, että alueen luonnon monimuotoisuudelle on säilymisen edellytyksiä, paikoin jopa alueellisesti, yhtä tonttia laajemmin. Esimerkiksi kaupunkialueilla osista koostuvat laajemmat viheralueet ovat tärkeitä kaupungin biodiversiteetin ylläpitämiseksi. Tontin viherrakenteet ja puusto voivat toimia myös ekologisina käytävinä, jotka auttavat ylläpitämään luonnon monimuotoisuutta. Rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen edistäessä ekologisten käytävien luomista eli yhteyksiä luonnollisten elinympäristöjen välillä voi todeta mahdollistavan eläinten liikkumisen alueiden välillä, mikä on tärkeää populaatioiden säilymisessä, geneettisen monimuotoisuuden edistämiseksi ja lajien selviytymisen turvaamiseksi rakentamisen vehreät alueet osiin jakaneilla alueilla. Säästettyjen vehreiden alueiden voi arvioida myös ehkäisevän laajemmassa merkityksessä tulvariskejä ja ylläpitävän luonnollista veden kiertoa. (31 §)

Rakennusjärjestyksen muutoksessa määrätään rakentamisesta pohjavesialueilla, minkä voi arvioida vähentävän riskiä veden saastumisesta. Se suojelee paitsi vesistöjen ekosysteemejä ja mahdollistaa, että kasvit ja eläimet, jotka ovat riippuvaisia puhtaasta vedestä, voivat elää ja lisääntyä, myös ihmisiä, jos kyse on vedenoton kannalta kriittisestä pohjavesialueesta. (54 §).

Muutettavassa rakennusjärjestyksessä suositaan kasvillisuuskattoja ja muita kestävän kehityksen mukaisia ratkaisuja, jotka parantavat biodiversiteettiä kaupunkialueilla. Kasvillisuuskatot tarjoavat elinympäristöjä kasveille, hyönteisille ja pieneläimille ja auttavat osaltaan hillitsemään biodiversiteetin vähenemistä. (20 §).

Päätelmät. Kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin kohdistuu vaikutuksia rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen johdosta, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muu lainsäädäntö määritä. Kuitenkin vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan kaupungin kokonaisuuden laajuudessa enintään kohtuullinen, koska uudempien asemakaavojen, ympäristöasioita koskevan lainsäädännön ohjausvaikutuksen voi todeta tässä asiassa olevan laaja ja kattava. Silti esimerkiksi pienkiinteistöjen osalta neuvonnan saamisen tarve on merkittävää näissä asioissa.

Vaikutuksen kuvaus
Rakentamisen sijainti ja määrä tontilla, rakennusten käyttötarkoitukset sekä tontin liikenne- ja jätehuoltojärjestelyt

Vaikutuksen kohde
Alue- ja yhdyskuntarakenne, yhdyskunta- ja energiatalous sekä liikenne

Vaikutuksen arviointi

Rakennusjärjestyksen muutos vaikuttaa alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen, sen määrätessä rakentamisen sijainnista, määrästä tontilla sekä tontin liikenne- ja jätehuoltojärjestelyistä. Ohjausvaikutuksen voi todeta olevan oleellinen ja suhteellisesti merkittävämpi asemakaava-alueen ulkopuolella. Rakennusjärjestyksen muutosehdotus ei estä kustannustehokasta, kestävää ja ympäristöystävällistä yhdyskuntarakennetta, jossa liikenne on sujuvaa ja energiankulutus aiempaan verraten suhteellisesti vähäisempää. Tämä johtaa taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävämpään yhteiskuntaan, joka tukee sekä asukkaiden hyvinvointia että luonnonvarojen kestävää käyttöä. Kuitenkin koska rakennusjärjestys ohjaa rakentamista asemakaavojen ohjausvaikutusten ollessa vähäisempiä tai kokonaan puuttuvia, on todettavissa, että tyypillisimmin kyse on pientalorakentamisesta, pientaloalueista tai haja-asutusalueista, sekä esimerkiksi korjaus- ja muutostöistä tai vähäisestä terassilasitus- tai aitarakentamisesta. Suuremmat rakentamisen kokonaisuudet ja alueet edellyttävät asemakaavaa. Siten

yhdyskunnan laajemman kokonaisuuden kannalta nämä vaikutukset jäävät osin satunnaisiksi ja hajautuviksi, siten vähäisemmiksi vaikutuksiltaan. (7 §, 17 §, 24 §).

Siltä osin kuin ohjataan kaava-alueiden ulkopuolella rakentamista enemmän olemassa olevien palveluiden ja infrastruktuurin tuntumaan, estetään hajanaista ja pirstoutuvaa yhdyskuntarakennetta, minkä voi todeta osaltaan tukevan kestävää maankäyttöä. Kun rakennukset sijoitetaan lähelle toisiaan alueiden tiivistyessä ja tehostuessa lähellä olemassa olevia keskuksia, julkisia palveluita ja infrastruktuuria voidaan tarjota, ylläpitää ja kehittää tehokkaammin ja vähemmillä kustannuksilla. (24 §).

Rakennusjärjestyksen muutoksen voi todeta osin varmistavan tasapainoisen ja monipuolisen rakentamisen edellytyksiä kaavan tukena tai laajemmassa merkityksessä kaavoittamattomilla alueilla eri kaupunginosissa, jonka voi todeta mahdollistavan toisaalta myös erilaisten asuinalueiden kehittämisen eri väestöryhmille. Siten on todettavissa, että muodostuu edellytyksiä alueellisen eriarvoisuuden vähentämiselle ja sosiaalisen ja taloudellisen tasapainon edistämiselle. Määräämällä kaava-alueen ulkopuolella tontin rakentamisen laajuudesta, rakennusjärjestyksen muutosehdotus voi edistää tehokasta maankäyttöä. Sen voi todeta auttavan sekä kunnallisia että yksityisiä toimijoita hallinnoimaan maankäyttöä tehokkaasti ja minimoimaan ylimääräisiä kustannuksia. (7 §, 24 §).

Kun kaavoitetun alueen ulkopuolella ohjataan rakentamista jo olemassa oleville tai helposti yhdistettävissä oleville infrastruktuurialueille, rakennusjärjestyksen muutosehdotus voi osaltaan vähentää kalliin uuden infrastruktuurin rakentamisen tarvetta. Se säästää yhdyskuntatalouden kannalta kaupungin niukentuvia varoja sekä parantaa palvelujen saavutettavuutta. Esimerkiksi vesihuolto-, sähkö- ja viemäriverkostot voivat olla jo valmiiksi olemassa, mikä pienentää kustannuksia ja helpottaa huoltoa. Tiiviimpi ja keskittyvä maankäyttö myös vähentää liikenteen tarvetta ja mahdollistaa julkisen liikenteen ja joissain tapauksissa myös pyöräilyn ja kävelyn. Sen voi todeta vähentävän fossiilisten polttoaineiden käyttöä, siten kasvihuonekaasupäästöjä, mikä parantaa koko yhdyskunnan energiatehokkuutta. Vaikutus jää haja-asutuksen alueeseen kohdistuvana kuitenkin kaupunkikokonaisuuden kannalta vähäiseksi. Kaava-alueen ulkopuolella rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisällöt voivat edistää energiainfrastruktuurin tehostumista, kuten lämpöverkostojen ja uusiutuvan energian verkkojen hyödyntämistä. Sen voi todeta mahdollistavan energian tuottamisen ja jakamisen tehokkaammin, mikä parantaa alueellista energiataloutta. (24 §).

Muutettavassa rakennusjärjestyksessä edellytetään jätehuollon oikeasta mitoittamisesta niin, että jätteiden keräys ja kierrätys toimivat tehokkaasti ja esteettömästi. Hyvin suunnitellut jätehuoltopisteet helpottavat jätteen lajittelua ja kierrätystä, minkä voi arvioida parantavan yhdyskunnan jätehuollon toimivuutta ja vähentää kaatopaikalle päätyvän jätteen määrää. Lisäksi kun jätehuolto on

suunniteltu riittäväksi ja toimimaan tehokkaasti, voidaan vähentää jäteautojen liikkumista asuinalueilla, minkä voi todeta vähentävän liikennemelua ja -päästöjä. (50 §, 51 §).

Rakennusjärjestyksen muutos edellyttää vettä läpäisevien pintojen ja hulevesien hallintajärjestelmien sisällyttämistä tontille. Vehreät alueet toimivat paitsi viihtyisyyden lisääjinä myös ekologisten vaikutusten edistäjinä, sitoen hiilidioksidia ja parantaen ilmanlaatua. Hulevesien hallinnan järjestelyt puolestaan estävät tulvia ja vesistöjen saastumista, mikä vähentää yhdyskuntarakenteen ympäristövaikutuksia. (16 §, 31 §, 32 §)

Päätelmät. Alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen osalta vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava, muu suunnittelu tai lainsäädäntö määritä. Kuitenkin vaikutuksen laajuuden voi todeta kokonaisuutena olevan enimmäkseen vähäinen, koska yhdyskuntarakennetta, energiataloutta ja liikennettä koskevan suunnittelun, lainsäädännön, vaikutustenarvioinnin ja lupamenettelyjen ohjausvaikutuksen voi todeta tässä asiassa olevan laaja ja kattava. Periaatteelliset asiat ratkaistaan muualla kuin yksittäisissä rakennusluvissa. Kyseessä olevat vaikutuksen kohteet tyypillisimmin ratkaistaan siis muussa suunnittelussa kuin luvituksen yhteydessä ja ovat merkittävästi laajemman mittakaavan asioita. Silti esimerkiksi pienkiinteistöjen osalta on tarve ohjattaville yksityiskohdille, joilla sinänsä voi olla kokonaisuudesta irrotettuna paljonkin merkitystä. Lisäksi neuvonnan saamisen tarve on merkittävää myös näissä asioissa.

Vaikutuksen kuvaus
Rakentamisen sijainti ja määrä tontilla, rakennusten käyttötarkoitukset sekä tontin liikenne- ja jätehuoltojärjestelyt

Vaikutuksen kohde
Kaupunkikuva, maisema, kulttuuriperintö ja rakennettu ympäristö

Vaikutuksen arviointi

Muutettava rakennusjärjestys vaikuttaa kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön määräämällä rakentamisen sijainnista ja määrästä tontilla sekä tontin liikenne- ja jätehuoltojärjestelyistä. Näillä tekijöillä on keskeinen rooli kaupunkien ja alueiden visuaalisessa ja kulttuurisessa kehityksessä, vaikuttaen kaupunki- ja ympäristökuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön edistämällä ympäristön kehittymistä esteettisesti, kulttuurisesti ja toiminnallisesti korkealaatuiseksi tai säilymistä sellaisena. Ohjausvaikutus kohdistuu asemakaavoittamattoman alueen ulkopuolelle

enemmän, koska määrittelemättömiä asioita on suhteellisesti arvioituna enemmän. (7 §, 24 §, 50 §).

Rakennusjärjestyksen muutos ohjaa tietyiltä osin eräissä yhteyksissä rakennusten sijoittumista tontilla niin, että niiden sopiminen ympäröivään kaupunkikuvaan mahdollistuu. Se auttaa luomaan yhtenäisen ja esteettisesti miellyttävän kokonaisuuden, joka tukee alueen identiteettiä. Esimerkiksi rakennusten etäisyydet toisistaan, korkeudet ja arkkitehtoniset tyylit voidaan yhteensovittaa ympäröivän rakennetun ympäristön kanssa. Rakennusjärjestyksellä voidaan varmistaa, että uudet rakennukset noudattavat alueen yleistä mittakaavaa ja sopivat olemassa olevaan rakennuskantaan. Sen voi todeta estävän liian massiivisten rakennusten nousemisen matalampien alueiden yhteyteen ja näin säilyttää kaupunkikuvan tasapainoa. (7 §)

Muutettavalla rakennusjärjestyksellä ohjataan liikenteen ja pysäköinnin järjestelyjä niin, että ne ylläpitävät alueen visuaalista selkeyttä ja johdonmukaista käytettävyyttä. Se tarkoittaa ajoneuvoliittymien ja eräiden pysäköintipaikkojen määrän, sijainnin ja ominaisuuksien sijoittelua niin, että ne eivät häiritse alueen kaupunkikuvaa, käytettävyyttä tai turvallisuutta. Hyvin suunnitellut liikenne- ja pysäköintijärjestelyt vähentävät myös liikenteen haittoja, kuten melua ja saasteita, mikä parantaa asukkaiden elämänlaatua. (17 §).

Rakennusjärjestyksen muutos määrää myös jätehuollon paikkojen ja järjestelmien sijoittelusta tonteilla tai julkisilla alueilla niin, että ne eivät häiritse kaupunkikuvaa. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi rakentamalla jätehuollon suojia ja -tiloja sekä niitä ympäröiviä aitoja tai toteuttamalla maisemointeja istutuksin kaupunkikuvaan sopeutuvasti. Näin varmistetaan, että jätehuolto toimii tehokkaasti, mutta ei heikennä alueen visuaalista houkuttelevuutta. (50 §, 51 §)

Päätelmät. Kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen puolesta vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muiden menettelyjen tuottamat asiakirjat määritä. Toteutus muodostuu näyttävästi paljolti yksityiskohtiensa kautta. Vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan merkittävä, koska esimerkiksi asemakaavojen ohjausvaikutus ei yksityiskohtiin saakka ole kattava ja osin kaavojen voi todeta olevan niin vanhoja, että on todettavissa, että ne eivät kaikilta osin välttämättä ole enää ajankohtaisia ja olisi paine niiden resursseja paljon kuluttavaan päivittämiseen. Vantaalla on myös laajoja asemakaavojen ulkopuolisia alueita, joissa myös yleiskaava jättää käytännön rakentamistoimen osalta määritelmiä avoimeksi.

Vaikutuksen kuvaus **Rakentamisen sijainti ja määrä tontilla, rakennusten käyttötarkoitukset sekä tontin liikenne- ja jätehuoltojärjestelyt**
Vaikutuksen kohde **Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittyminen**

Vaikutuksen arviointi

Rakennusjärjestyksen muutos edistää elinkeinoelämän toimivaa kilpailua vaikuttamalla rakentamisen käytettävyyteen ja muunteluun sekä sijaintiin ja määrään tontilla sekä tontin liikenne- ja jätehuoltojärjestelyihin sekä alueellisiin jätteidenkeräyspisteisiin, luomalla elinkeinoelämälle mahdollisimman edullisia ratkaisuja paikallisesti sekä olosuhteita ja toimintaympäristöä laajemmin. Se edistää kilpailukykyistä ja monipuolista yritystoimintaa, alentaa toimintakustannuksia, parantaa saavutettavuutta ja tukee kestävää kehitystä. Rakennusjärjestyksen avulla edistetään innovaatioita, ympäristöystävällistä liiketoimintaa, mahdollistaen toimivaa kilpailua, mikä luo terveitä ja kehittyviä markkinoita. (7 §, 29 §, 50 §, 51 §).

Muutettava rakennusjärjestys luo rakennuksen käyttöikää, muunneltavuutta ja kivijalkatiloja koskevilla määräyksillä edellytyksiä liiketoiminnan sijoittua kannaltaan suotuisille alueille, kuten kaupallisiin keskuksiin, jotka ovat liikenteellisesti hyvin saavutettavia paikkoja. Sen voi todeta helpottavan yritysten asiakkaiden, työntekijöiden ja toimitusten pääsyä liikkeisiin ja kaupallisiin palveluihin, mikä parantaa kilpailuasetelmaa ja lisää yritysten houkuttelevuutta. Samalla edistetään yritysten keskittymistä kaupunkikeskuksissa, mikä voi johtaa synergiaetuihin ja verkostoitumismahdollisuuksiin. Tällaisten alueiden voi arvioida houkuttelevan asiakkaita, lisäävän tehokkuutta ja kilpailukykyä, koska yritykset voivat hyötyä toistensa läheisyydestä. Vaikutuksen voi arvioida kohdistuvan merkittävimmin kaupunginosakeskuksiin ja kaupunkirakenteen kannalta tehokkaammin rakennetuille alueille, joissa on monipuoliset liikennejärjestelmät ja liikkumisen mahdollisuudet. (29 §).

Kun yritykset voivat sijoittua esimerkiksi kivijalkoihin tehokkaasti toteutuneille kaupunkialueille kaupunginosakeskuksiin, niiden kiinteistö- ja toimintakustannukset voi todeta pysyvän alhaisina, mikä parantaa erityisesti pienien ja keskisuurten yritysten kilpailukykyä. Keskittymissä yritysten voi arvioida hyötyvän yhteisistä palveluista, kuten logistiikasta, jakelusta ja energiantuotannosta, mikä alentaa toimintakustannuksia ja tukee kilpailukykyä. Monipuolisten liiketilojen tyyppien tarjonnan keskuksissa voi todeta edistävän myös uusien toimijoiden markkinoille pääsyä ja vahvistaa paikallista kilpailua eri toimialoilla. Helppo saavutettavuus keskuksissa asukkaiden ja asiakkaiden kannalta parantaa alueen palvelutarjontaa ja samalla yritysten asiakaspohjaa, minkä voi arvioida lisäävän kilpailua ja monipuolistavan liiketoimintaa. Tyypillisimmin kivijalkojen elinvoimaisia paikallisia palveluita keskeisillä paikoilla voivat olla ravintoloita, kauppoja ja pieniä erikoispalveluyrityksiä. Jossain määrin on mahdollista myös luoda edellytyksiä julkisen ja yksityisen sektorin yhteisille hankkeille, tiloille ja toiminnoille, jotka parantavat

alueen elinvoimaisuutta. Sijainti parantaa niiden kilpailuasemaa suhteessa suurempiin toimijoihin. Sen voi todeta edistävän paikallista kilpailua, tehden alueesta houkuttelevamman kuluttajille ja asiakkaille. (29 §).

Vihertehokkuuden vaikutuksia suunnittelun kustannusvaikutuksiin rakentamiseen ryhtyvälle on arvioitu tämän luvun *3. Rakentamisen sijainti ja määrä tontilla, rakennusten käyttötarkoitukset sekä tontin liikenne- ja huoltojärjestelyt,* aiemmassa kohdassa *Ihmisten elinolot ja elinympäristö.* (32 §)

Päätelmät. Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen osalta vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muu lainsäädäntö määritä. Kuitenkin vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan vähäinen, koska elinkeinoelämän toiminnan edellytyksiä määrittävät laajasti muut seikat kuin lainsäädäntö tai säädökset. Rajallisesti ja suhteellisesti vaikutus on yrittämisen ja kilpailun kannalta tässä tapauksessa suurempi asemakaava-alueiden ulkopuolella.

5. YMPÄRISTÖN SUOJELU, ILMASTONMUUTOKSEN TORJUNTA, KIERTOTALOUS SEKÄ KULTTUURI- JA LUONTOARVOT

Teemassa käsitellään ympäristön suojelua (16 §, 30 §, 31 §, 32 §, 43 §, 53 §, 54 §, 56 §, 57 §), ilmastonmuutoksen torjuntaa (16 §, 20 §, 24 §, 29 §, 31 §, 32 §, 33 §), kiertotaloutta (33 §) sekä kulttuuri- ja luontoarvoja (5 §, 16 §, 29 §, 30 §, 31 §, 43 §, 54 §) koskevien pykälien keskeisiä muutoksia ja niiden vaikutuksia.

5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset

Määräystä on muokattu koskien kattojen muotoa, koska kyseinen ohjaus poistuu rakennusasetuksesta. On lisätty lintujen turvallisuutta koskeva ohjeistus. Sanamuotoja on muutettu vastaamaan rakentamislaissa käytettyjä käsitteitä, yhdistetty virkkeitä luonteviksi ja luettavammiksi kokonaisuuksiksi sekä lisätty maininta julkisivujen ja eräiden rakennusosien korjauksissa ja muutoksissa huomioitavista rakennuksen ominaispiirteistä. Tässä teemassa vaikutukset kohdistuvat määräyksen rakennuskohteen korjaus- ja muutostöissä on vaalittavista ominaistyyleistä ja -piirteistä, joilla turvataan muun muassa paikallisia kulttuuriarvoja.

16 § Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen

Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen 16 § määräyksestä on poistettu viittaus vesihuoltolakiin, täsmennetty ilmaisua hulevesien viivästyttämisen velvoitteesta poistettu maininta kuntatekniikan keskuksesta ja vesihuoltolaitoksesta ja korvattu maininnalla järjestelmän omistajasta ja omistajan suostumuksesta. Pykälään on lisätty maininta viivästysratkaisujen ensisijaisuusjärjestyksestä sekä vesistöön ohjattavista hulevesistä ja perustuksen kuivatusvesistä. Lisätty velvoite naapurinsuostutuksesta. On myös lisätty vaatimus läpäisevien pintamateriaalien käytöstä. Lisätty maininta lumien sulamisvedestä.

20 § Vapautukset rakentamisluvan hakemisesta kaikilla tonteilla

Vapautukset luvanvaraisuudesta kaikilla tonteilla koskevaa määräystä 20 § on jäsennelty ja täydennetty merkittävästi uudelleen. Pykälään on yhdistetty pientalotontteja koskevat määräykset sekä lisätty rakentamislain mukaiset lupakynnyksen määritelmät. On myös lisätty tarkennus rakennusperintökohteista, pihapiireistä ja korttelikokonaisuuksista koskien luvanvaraisuutta. Luvanvaraisuutta koskevien vapautuksien asiakohtien määrä on lähes kaksinkertaistunut. Tässä teemassa pykälä liittyy muun muassa edistettävien kestävien lämmitysmuotojen tuottamiin vaikutuksiin rakentamisen energiatehokkuuteen.

24 § Rakennusten koko ja käyttötarkoitus

Määräyksiä rakennusten koosta ja käyttötarkoituksesta asemakaava-alueen ulkopuolella 24 § on täsmennetty ilmaisua johtuen nykyisistä tarpeista ja toimintatavoista suhteessa menneisiin vuosikymmeniin. Lisätty asuin- ja talousrakennuksia koskeva rakennusoikeuden maksimimäärä.

29 § Rakennuksen käyttöikä

Pykälään on lisätty maininta muunneltavuudesta ja kadun tai muun yleisen alueen suuntaan avautuvien maantasokerrosten kivijalkatiloista. Tässä teemassa merkitys kuitenkin liittyy rakentamisen pitkän käyttöiän tuottamaan myönteiseen ympäristövaikutukseen.

30 § Tontin luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottaminen rakentamisessa

Luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottamisesta rakentamisessa 30 §:ää koskevaa määräystä on täsmennetty vastaamaan pykälän otsikon sisältöä ja on myös poistettu maininta rakennuksista. On lisätty maininta tontin luonto- ja kulttuuriarvojen selvittämisestä alueilla, joiden asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta sekä lisätty vaatimus luonnontilaisten tontinosien suojaamisesta työmaa-aikana.

31 § Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla

32 § Vihertehokkuus

Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla 31 § sekä 32 § Vihertehokkuus ovat myös uusia määräyksiä, joiden tavoitteet liittyvät moniin laajempiin merkityksiin, muun muassa hulevesien hallinnan kehittämiseen, luonnon monimuotoisuuden sekä

kaupunki- ja ympäristökuvan laadun varmistamiseen. Ne ovat keskeisiä ajatellen yli 10 vuotta vanhan rakennusjärjestyksen uusimisen tarvetta.

33 § Materiaalivalinnat

Materiaalivalintoja koskevasta määräyksestä 33 § on poistettu maininta vaurioituneiden tai kunnostamattomien materiaalien tai rakennusosien käyttämisen kieltämisestä. On myös lisätty maininta käytettyjen rakennusosien käyttömahdollisuudesta eräin ehdoin. Olennaisin merkitys pykälän muutosten kannalta on mahdollistaa kiertotalouden toteuttamista rakentamisen suunnittelussa ja rakennustöissä.

43 § Työmaan perustaminen ja hoitaminen

Työmaan perustamista ja hoitamista 43 § koskevaan määräykseen on lisätty maininta edellytettävistä toimenpiteistä työmaan keskeytyessä sekä työmaavesien hallinnasta, johtamisen edellytyksistä vesistöön sekä niiden puhdistamisesta.

54 § Rakentaminen tärkeillä pohjavesialueilla

Rakentaminen tärkeillä pohjavesialueilla määräyksestä 54 § on poistettu maininta toimenpideluvasta, koska uudesta rakentamislaista toimenpidelupa kyseinen lupatyyppi poistuu. Lisätty mainita pohjavesialueiden luokista sekä vaatimus pohjavesialueille öljy- ja polttonestesäiliöiden sijoittamisesta maan päälle ja rakennettava kaksivaippaisena tai varustettava suoja-altaalla.

56 § Pilaantuneen maaperän ja maaperän haitallisten yhdisteiden huomioon ottaminen rakentamisessa

Pilaantuneen maaperän ja maaperän haitallisten yhdisteiden huomioon ottaminen rakentamisessa 56 §:ään on lisätty mainita pilaantuneiden maiden toimittamisesta pois sekä velvoite ottaa yhteyttä ympäristökeskukseen tai Uudenmaan ELY-keskukseen, jos tontilla havaitaan maaperän pilaantuneisuutta.

57 § Melun- ja tärinäntorjunta

Määräystä Melun- ja tärinäntorjunta 57 § on täydennetty muun muassa ajatellen sen ohjausvaikutusta erityisesti lentomelualueilla rakentamisen mahdollistamisessa, täydentämässä asiaa koskevaa lainsäädäntöä.

Vaikutuksen kuvaus **Ympäristön suojelu, ilmastonmuutoksen torjunta, kiertotalous sekä kulttuuri- ja luontoarvot**
Vaikutuksen kohde **Ihmisten elinolot ja elinympäristö**
Vaikutuksen arviointi

Rakennusjärjestyksen muutos vaikuttaa ilmastonmuutoksen torjuntaan esimerkiksi määräämällä energiatehokkuudesta ja -taloudesta sekä uusiutuvien energiamuotojen käytöstä rakentamisessa. Se voi myös ohjata asemakaava-alueen ulkopuolella rakentamista niin, että suositaan joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen lähellä sijaitsevia alueita, mikä vähentää yksityisautoilun tarvetta ja siten liikenteen päästöjä. (20 §, 33 §).

Rakennusjärjestyksen muutoksella mahdollistetaan kulttuurihistoriallisesti merkittävien rakennusten ja maisemien säästäminen. Se tarkoittaa, että tiettyjen alueiden rakentamista rajoitetaan tai säädellään siten, että ne säilyttävät arvokkaat piirteensä. Näin voidaan turvata paikallista identiteettiä, kulttuuriperintöä ja perinteisiä rakennustyylejä. Samalla suojellaan luonnonmaisemia ja luontoarvoja, jotka ovat tärkeitä myös ihmisten hyvinvoinnille. (5 §, 30 §).

Asukkaiden elinoloja ja elinympäristöä ylläpidetään ja parannetaan luomalla vehreitä, viihtyisiä, terveellisiä ja toimivia asuinalueita. Määräykset edistävät istutettavien alueiden toteuttamista, joiden voi todeta lisäävän viihtyisyyttä, parantavat ilmanlaatua, vähentävät ympäristömelua ja tarjoavat tilaa ulko-oleskelulle. Niillä on todettavissa olevan merkitystä asukkaiden hyvinvoinnin kannalta. (16 §, 30 §, 31 §, 32 §).

Vihertehokkuuden vaikutuksia suunnittelun kustannusvaikutuksiin rakentamiseen ryhtyvälle on arvioitu aiemmassa luvun *3. Rakentamisen sijainti ja määrä tontilla, rakennusten käyttötarkoitukset sekä tontin liikenne- ja huoltojärjestelyt,* kohdassa *Ihmisten elinolot ja elinympäristö.* (32 §).

Päätelmät. Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen puolesta kokonaisuutena vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava määritä. Vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan merkittävä, koska esimerkiksi asemakaavojen ohjausvaikutus ei yksityiskohtiin saakka ole kattava ja Vantaalla on laajoja asemakaavojen ulkopuolisia alueita, joissa myös yleiskaava jättää määritelmiä avoimeksi.

Vaikutuksen kuvaus **Ympäristön suojelu, ilmastonmuutoksen torjunta, kiertotalous sekä kulttuuri- ja luontoarvot**
Vaikutuksen kohde **Ilmasto, vedet, ilma, maa- ja kallioperä**
Vaikutuksen arviointi

Rakennusjärjestyksen muutos edistää esimerkiksi aurinkopaneelien ja -keräimien käyttöä, mikä vähentää rakennusten energiankulutusta. Samoin määrätään hulevesien hallinnasta, jolla varaudutaan rankkasateisiin ja niistä aiheutuviin tulviin, jotka voivat lisääntyä ilmastonmuutoksen myötä. Rakennusjärjestyksen muutosehdotus edistää myös kiertotalouden periaatteita rakentamisessa suosimalla kierrätettäviä rakennusmateriaaleja, ohjaten rakennusmateriaalien uudelleenkäyttöön. Pykälän perusteella rakennusten tilojen muuntaminen on huomioitava suunnittelussa, jolloin rakennuksia voidaan aiempaa paremmin muokata uusiin käyttötarkoituksiin niiden elinkaaren aikana, millä on ekologinen merkitys energian ja raaka-aineiden käytön kannalta. (16 §, 20 §, 29 §, 33 §)

Muutettavalla rakennusjärjestyksellä edistetään ilmastonmuutoksen torjuntaa tavoittelevia määräyksiä, joilla vaikutetaan rakentamisen aiheuttamiin ilmastopäästöihin. Edellä mainittu liittyy energiatehokkuuden parantamiseen uusiutuvia energialähteitä käyttäen (aurinkopaneelit, ilma- ja ilma-vesilämpöpumput), joilla osaltaan pienennetään rakentamisen elinkaaren hiilijalanjälkeä. Asemakaava-alueiden ulkopuolella mahdollistamalla rakentamisen painopisteitä mahdollisuuksien mukaan keskittymään joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyviin sijainteihin voidaan vähentää yksityisautoilun tarvetta ja siten vähentää liikenteen hiilidioksidipäästöjä. Lisäksi muutettava rakennusjärjestys edistää kasvillisuuskattojen toteuttamista ja ylläpitoa, mikä vähentää lämpösaarekeilmiötä ja auttaa sitomaan hiilidioksidia. Siten on todettavissa, että muutettavalla rakennusjärjestyksellä on vaikutus ilmastonmuutoksen torjuntaan. (20 §, 24 §)

Rakennusjärjestyksen muutos määrää vesistöjen ja pohjaveden suojaamisesta suuntaamalla rakentamista ja vesienhallintaa kestävällä tavalla. Määräykset antavat eräitä vaihtoehtoisia menetelmiä, myös luonnonmukaista hulevesien käsittelyä, kuten viivytysalueiden rakentamista. Niiden voi todeta vähentävän tulvariskiä ja ehkäisevän vesistöjen saastumista. Kasvillisuuskattojen, hulevesien imeytyskaivojen ja vettä läpäisevien pintojen rakentamista edistetään määräyksin. Tällaisten rakenteiden voi arvioida parantavan hulevesien imeytymistä ja vähentävän vesistöihin kulkeutuvan saastuneen veden määrää. On myös todettavissa, että parempi veden imeytyminen maaperään tukee laajemmassa mielessä myös pohjavesien ja pohjavesivarantojen ylläpitoa. Puhdistamattoman veden valumiseen määräykset puuttuvat myös. Pohjavesien suojeluun liittyvät määräykset edellyttävät rakenteellisia ratkaisuja, jotka estävät haitallisten aineiden pääsyn suoraan vesistöihin. Kun rakentamisessa rajoitetaan riskialttiiden kemikaalien leviämistä voi arvioida varmistuvan, että myrkyllisiä tai patogeenisia aineita luontoon ja vesistöihin. Rantavyöhykkeiden suojelusta on myös määrätty hule- ja jätevesien hallintaan ohjaavasta

suojavyöhykkeestä. Sen voi arvioida edistävän rantaviivojen tuntumassa ympäristön säilymistä luonnonmukaisena ja puhtaana. (16 §, 32 §, 54 §, 56 §).

Muutettava rakennusjärjestys tähtää ilmanlaadun parantamiseen ja ilmansaasteiden vähentämiseen. Määräyksillä tavoitellaan lisäksi energiatehokkuuden edistämistä suosimalla uusiutuvien energianlähteiden käyttöä. Niiden voi arvioida vähentävän rakennuksista ja liikenteestä aiheutuvia hiilidioksidi- ja pienhiukkaspäästöjä. Istutettavien alueiden määrääminen toteutettavaksi rakentamisen yhteydessä voi todeta vähentävän ilman epäpuhtauksia, sillä kasvit sitovat pölyä ja haitallisia aineita. Lisäksi puut ja kasvit toimia luonnollisina ilmanlaadun suodattimina. (20 §, 30 §, 31 b §)

Rakennusjärjestyksen muutos määrää myös meluntorjunnasta, millä pyritään asuinympäristön laatuun ja kaupunkilaisten hyvinvointiin. Siten sillä voi arvioida olevan terveellisyyteen liittyviä vaikutuksia. (57 §).

Muutettavalla rakennusjärjestyksellä vaikutetaan maaperän ja kallioperän säilymiseen ja suojeluun niin, että rakentaminen ja maankäyttö eivät heikennä maaperän kestävyyttä tai saastuta sitä. Pilaantuneiden maiden käsittelylle asetetaan tiukkoja vaatimuksia. Määrätään rakentamisesta ja kaivamisesta, jonka tuloksena voi todeta maaperän säilyvän mahdollisimman puhtaana ja haitallisten aineiden pääsy maaperään estyy. (56 §).

Kulttuuri- ja luontoarvojen osalta rakennusjärjestyksen muutoksessa tuetaan sekä kulttuurihistoriallisten että luontoarvojen säilyttämistä. Määräyksissä suojataan historiallisia rakennuksia, aluekokonaisuuksia ja maisemia, jotka ovat osa paikallista identiteettiä tai luonnon perintöä. Kulttuuriperinnön säilyttämiseen liittyen rakennusjärjestys edistää kulttuurihistoriallisesti merkittävien kohteiden suojelua tai säästämistä, kuten vanhoja rakennuksia tai perinteisiä asuinalueita, estäen näiden tuhoutumisen nykyrakentamisen myötä. (5 §, 31 §).

Edellä mainitun vuoksi voi todeta, että muutettava rakennusjärjestys on tehokas työkalu, jolla voidaan vaikuttaa monin tavoin ympäristöön ja sen eri osa-alueisiin. Sen voi arvioida parantavan ilmastoa energiatehokkuusmääräysten ja vähähiilisten rakentamisratkaisujen kautta, vesistöjen tilaa edistämällä kestävää hulevesien hallintaa ja suojelemalla ranta-alueita, ilmanlaatua vähentämällä päästöjä ja lisäämällä viherrakentamista, maaperän ja kallioperän suojelua edistämällä kestäviä maankäyttöratkaisuja sekä kulttuuri- ja luontoarvojen säilyttämistä suojelemalla sekä rakennushistoriaa että luonnon monimuotoisuutta. Nämä kaikki toimenpiteet parantavat kokonaisuudessaan elinympäristöä, tukevat luonnon monimuotoisuutta ja ilmaston kestävyyttä. (5 §, 16 §, 20 §, 31 §).

Päätelmät. Ilmastoon, vesiin, ilmaan sekä maa- ja kallioperään kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen vuoksi vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava

tai muu lainsäädäntö määritä. Vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan merkittävä, koska ympäristöasioita koskevan lainsäädännön, vaikutustenarvioinnin ja lupamenettelyjen ohjausvaikutus on näissä asioissa olevan yleisemmällä tasolla tai isompia suunnittelutehtäviä koskevia kuin yksittäisissä pienissä hankkeissa, joita voi olla määrällisesti paljon. Lisäksi asemakaavoittamattomia alueita on Vantaalla laajasti.

Vaikutuksen kuvaus
Ympäristön suojelu, ilmastonmuutoksen torjunta, kiertotalous sekä kulttuuri- ja luontoarvot

Vaikutuksen kohde
Kasvi- ja eläinlajit, luonnon monimuotoisuus ja luonnonvarat

Vaikutuksen arviointi

Rakennusjärjestyksen muutoksen tavoitteena on vaikuttaa kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen sekä luonnonvaroihin, huomioimalla ympäristön suojelun, ilmastonmuutoksen torjunnan, kiertotalouden sekä kulttuuri- ja luontoarvot. Sen voi todeta edistävän kestävää kehitystä ja suojelevan luontoa. (16 §, 30 §, 31 §, 32 §).

Muutettavalla rakennusjärjestyksellä vaikutetaan elinympäristöihin ja niiden suojeluun. Määräykset ohjaavat rakentamista niin, että rakentamisesta huolimatta luonnonalueiden välille muodostuu edellytyksiä ekologisille käytäviä, jotka mahdollistavat eläinten ja kasvien liikkumisen ja leviämisen eri alueiden välillä. Sen voi todeta edistävän lajien selviytymistä ja geneettistä monimuotoisuutta. Määräykset edistävät kasvillisuuskattojen toteutumista ja ylläpitoa. Ne toimivat osana kaupunkien ekosysteemiä tarjoamalla elinympäristöjä hyönteisille, linnuille ja kasveille. Näin kaupunkirakenteeseen voidaan tuoda lisää biodiversiteettiä. Lisäksi rakennusjärjestys kannustaa tai edistää luontoa suojelevien ratkaisujen, kuten luonnonmukaisten hulevesiratkaisujen tai ekosysteemipalveluja tukevien piha-alueiden rakentamista. Edellä mainittujen ratkaisujen voi todeta parantavan luonnon monimuotoisuutta tarjoamalla elinympäristöjä paikallisille kasvi- ja eläinlajeille. (16 §, 30 §, 31 §, 32 §).

Rakennusjärjestyksen muutoksen avulla luodaan edellytyksiä turvata luonnon monimuotoisuus estämällä sen köyhtymistä ja tukemalla ekosysteemien säilymistä. Elinympäristöjen monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta määräykset edistävät niiden alueiden säilyttämistä, joilla on merkitystä luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi, jotka tarjoavat elinympäristön suurelle määrälle kasvi- ja eläinlajeja. Voikin todeta, että **r**akennusjärjestys sisältää vaatimuksia kaupunkiluonnon monimuotoisuuden ylläpitämisestä, kuten viheryhteyksien, puistojen ja vehreiden alueiden säilyttämisestä. Näillä alueilla voi esiintyä monimuotoista kasvillisuutta ja eläimistöä, mikä lisää biodiversiteettiä kaupunkialueilla. Määräysten edistäessä saastuneiden maa-alueiden kunnostamista ja palauttamista, saadaan aikaan

elinkelpoisia alueita kasveille ja eläimille, joten on todettavissa, että tuetaan ekosysteemien palautumista ja monimuotoisuutta. (16 §, 30 §, 31 §, 32 §).

Rakennusjärjestyksen muutos sisältää luonnonvarojen kestävään käyttöön, säästämiseen ja suojeluun liittyviä määräyksiä. Se ohjaa kiertotalouden ja muiden ympäristöä säästävien toimenpiteiden avulla edistäen uusiutuvien ja kierrätettävien rakennusmateriaalien käyttöä, mikä vähentää luonnonvarojen ja raaka-aineiden kulutusta. Määräykset koskevat kiertotalouden periaatteiden toteuttamista rakennusprojekteissa, kuten rakennusmateriaalien kierrättämisestä ja uudelleenkäytöstä. Se vähentää luonnonvarojen kulutusta, kun uusia raaka-aineita tarvitaan vähemmän, ja rakennusjätteen määrää minimoidaan. Rakennusmääräyksillä edistetään suosimalla kestäviä lämmitysmuotoja energiatehokkuutta ja luonnonvarojen säästävää käyttöä. Esimerkiksi uusiutuvan energian suosiminen vähentää luonnonvarojen kulutusta, mikä auttaa turvaamaan tulevien sukupolvien resurssit. Samoin rakennusjärjestyksen voi todeta myös säästävän sekä kulttuurisia että luontoarvoihin liittyviä alueita, mikä puolestaan tukee sekä ihmisen että luonnon hyvinvointia. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alueiden, kokonaisuuksien tai rakentamisen säästämisellä voi olla samalla myös luonnon monimuotoisuutta ylläpitäviä elementtejä. Esimerkiksi vanhojen kulttuurimaisemien alueilla kasvaa monin paikoin kasvi- tai eläinlajeja, jotka voivat olla uhanlaisia tai harvinaisia. Toisaalta muutettavan rakennusjärjestyksen turvatessa maisemallisesti arvokkaita alueita, jotka ovat tärkeitä luonnon kannalta, voivat olla sitä myös ihmisten virkistäytymiselle. Tämänkaltaiset ympäristöt kuten hajarakentamisalueiden metsät, niityt ja rantaviivat, voivat toimia elinympäristöinä lukuisille kasvi- ja eläinlajeille ja tukea luonnon monimuotoisuutta. (20 §, 30 §, 31 §, 32 §)

Edellisen vuoksi muutettavan rakennusjärjestyksen voi todeta olevan väline, jolla edistetään kasvi- ja eläinlajien suojelua tai säästämistä, luonnon monimuotoisuutta sekä kestävää luonnonvarojen käyttöä. Sen voi todeta saavutettavan esimerkiksi elinympäristöjen säilyttämisellä, ekologisten käytävien turvaamisella sekä viherrakentamisella, jotka auttavat lajien selviytymisessä, estämällä tai rajaamalla luontotyyppien tuhoamista tukemalla elinympäristöjen monimuotoisuutta kaupungeissa ja maaseudulla, ohjaamalla luonnonvarojen ja raaka-aineiden kestävään käyttöön edistämällä kiertotaloutta kestävien rakennusmateriaalien käytön ja ekotehokkuuden edistämisellä. Lisäksi historiallisten ja maisemallisesti arvokkaiden alueiden ja rakentamisen suojelu edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja ylläpitää paikallista identiteettiä. (5 §, 30 §, 31 §, 32 §)

Päätelmät. Kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin kohdistuu vaikutuksia rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen vuoksi, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muu lainsäädäntö määritä. Vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan pääosin merkittävä, koska pienempiä hankkeita, joiden vaikutuksia olisi arvioitava, on

rajatusti ja suhteellisesti ottaen paljon. Kuitenkin luonnonvaroihin vaikutukset ovat vähäisiä. Lisäksi Vantaalla on laajasti asemakaavojen ulkopuolisia alueita, joiden osalta ei ole tiedossa hyväksyttävyyttä koskevia määrityksiä.

Vaikutuksen kuvaus
Ympäristön suojelu, ilmastonmuutoksen torjunta, kiertotalous sekä kulttuuri- ja luontoarvot

Vaikutuksen kohde
Alue- ja yhdyskuntarakenne, yhdyskunta- ja energiatalous sekä liikenne

Vaikutuksen arviointi

Rakennusjärjestyksen muutos vaikuttaa asemakaavoituksen tukena tai ohessa alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen edistämällä ympäristön suojelua, ilmastonmuutoksen torjuntaa, kiertotaloutta sekä kulttuuri- ja luontoarvojen säilyttämistä. Sen voi todeta parantavan yhdyskuntien kestävyyttä ja ihmisten elinolosuhteita sekä vähentävän kielteisiä ympäristövaikutuksia. (16 §, 20 §, 30 §, 31 §, 32 §).

Asemakaavoitetun alueen ulkopuolella rakennusjärjestys ohjaa maankäyttöä ja rakentamista niin, että alue- ja yhdyskuntarakenne on tehokas, ekologinen ja kestävää kehitystä tukeva. Näillä alueilla määräykset tukevat tiiviimpää kaupunkirakennetta, mikä vähentää rakentamisen levittäytymistä luonnonalueille ja maaseudulle. Tiivis rakenne säästää energiaa ja tukee joukkoliikenteen kehittämistä, vähentäen yksityisautoilun tarvetta. Tämä myös suojelee arvokkaita viheralueita ja luonnon monimuotoisuutta. Koska vaikutukset kohdentuvat haja-asutusalueilla melko sattumanvaraisiin sijainteihin, voi vaikutusten arvioida olevan todennäköisesti vähäisiä. Parhaassa tapauksessa määräysten ohjausvaikutus voi johtaa paikoin pitkällä ajalla monikäyttöisiin alueisiin, joissa asuinrakennukset, palvelut, työpaikat ja viheralueet ovat lähekkäin. Se vähentää tarvetta pitkiin matkoihin ja kannustaa kestävään liikkumiseen, kuten kävelyyn ja pyöräilyyn. Edellistä voi pitää epätodennäköisenä, mutta mahdollisena. Sen sijaan rakennusjärjestyksen ohjatessa otettavaksi huomioon luonnon- tai kulttuuriarvoja, maisema ja arvokkaat kulttuurihistorialliset kohteet voivat säilyä osana yhdyskuntarakennetta. Sen voi todeta tukevan paikallista identiteettiä ja virkistysmahdollisuuksia. (24 §, 30 §).

Rakennusjärjestyksen tavoitteena on parantaa yhdyskuntien energiatehokkuutta tukien kestäviä energiakäytäntöjä. Määräyksissä suositaan kestäviä lämmitysmuotoja, jotka edistävät rakentamisen energiatehokkuutta, jolloin kuluu vähemmän energiaa lämmitykseen tai jäähdytykseen. Sen voi todeta vähentävän riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja tukevan paikallisempaa energiantuotantoa. Lisäksi edistetään

kierrätys- ja uudelleenkäyttöperiaatteita rakennusmateriaaleissa. Se voi esimerkiksi uudisrakentamisessa johtaa suosimaan uusiutuvia tai kierrätettyjä materiaaleja ja asettaa vaatimuksia purkujätteen vähentämiseksi. Sen voi arvioida vähentävän luonnonvarojen kulutusta ja rakennusjätteen määrää. (20 §, 33 §)

Muutettavalla rakennusjärjestyksellä voi paikoin olla joitain vaikutuksia tukea kestäviä liikkumismuotoja ja siten vähentää liikenteen päästöjä, mutta niiden voi todeta olevan erittäin rajallisia. Rakennusjärjestyksen muutoksen voi todeta välillisesti tukevan hyvien kävely- ja pyöräilyreittien houkuttelevuutta liikkumismuotoina, joka on omiaan vähentävän liikenteen hiilidioksidipäästöjä ja parantavan ilmanlaatua. Parhaassa tapauksessa määräykset voivat tukea rakentamista joukkoliikenteen solmukohtien läheisyydessä, jolloin joukkoliikenteen käyttäminen on helppoa ja parantaa sen kannattavuutta. Näin voi tapahtua esimerkiksi keskuksien hyvien palveluiden alueilla. Sen voi todeta vähentävän yksityisautoilun tarvetta ja liikenteen aiheuttamaa ympäristökuormitusta. Edellisen toteutumista rakennusjärjestyksen määräysten tuloksena voi kuitenkin pitää vaikutuksiltaan melko vähäisinä, satunnaisina ja toisaalta myös epätodennäköisinä, korkeintaan paikallisina. (24 §, 29 §).

Rakennusjärjestyksen muutoksen voi arvioida olevan myönteisiä suoria tai välillisiä vaikutuksia ympäristön suojelun, ilmastonmuutoksen torjunnan, kiertotalouden sekä kulttuuri- ja luontoarvojen huomioimisen avulla, vaikuttaen alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen. Muutettava rakennusjärjestys tukee tiiviimpää ja kestävää yhdyskuntarakennetta, mikä vähentää luontoalueiden tuhoutumista ja edistää kestävää maankäyttöä. Edistäessään energiatehokasta rakentamista ja uusiutuvien energialähteiden käyttöä, se vähentää energiankulutusta ja parantaa yhdyskunnan ekologista kestävyyttä. Kiertotalouden periaatteet vähentävät luonnonvarojen kulutusta ja jätteen määrää. Joissain harvemmissa tapauksissa määräykset voivat tukea kestävää liikkumista kevyen liikenteen, joukkoliikenteen ja vähäpäästöisten ajoneuvojen avulla, vähentäen liikenteen päästöjä ja parantaen ilmanlaatua. Siten on todettavissa, että rakennusjärjestyksen muutosehdotus edistää yhdyskuntien kestävää kehitystä, pienentää ympäristövaikutuksia ja parantaa asukkaiden elämänlaatua vaihtelevan kokonaisvaltaisesti. (16 §, 20 §, 30 §, 31 §, 32 §, 33 §).

Päätelmät. Alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen kohdistuu rakennusjärjestyksen muutoksen sisältöjen osalta vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava, muu suunnittelu tai lainsäädäntö määritä. Kuitenkin vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan kokonaisuutena vähäinen, koska yhdyskuntarakennetta, energiataloutta ja liikennettä koskevan suunnittelun, lainsäädännön, vaikutustenarvioinnin ja lupamenettelyjen ohjausvaikutuksen voi todeta tässä asiassa olevan laaja ja kattava. Kyseessä olevat vaikutuksen kohteet tyypillisimmin ratkaistaan muussa suunnittelussa kuin luvitukseen liittyvässä yhteydessä ja ovat merkittävästi

laajemman mittakaavan asioita. Silti esimerkiksi pienkiinteistöjen osalta on tarve ohjattaville yksityiskohdille, joilla sinänsä voi olla kokonaisuudesta irrotettuna paljonkin merkitystä.

Vaikutuksen kuvaus
Ympäristön suojelu, ilmastonmuutoksen torjunta, kiertotalous sekä kulttuuri- ja luontoarvot

Vaikutuksen kohde
Kaupunkikuva, maisema, kulttuuriperintö ja rakennettu ympäristö

Vaikutuksen arviointi

Rakennusjärjestyksen muutoksen sisällöt tavoittelevat ympäristön suojelun, ilmastonmuutoksen torjunnan, kiertotalouden sekä kulttuuri- ja luontoarvojen huomioimista rakentamisessa. Niiden voi todeta parantavan kaupunkikuvaa, maisemaa, kulttuuriperintöä ja rakennettua ympäristöä. (5 §, 16 §, 30 §, 31 §, 32 §, 33 §).

Määräysten tavoitteina on edistää ympäristön suojelua esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja ekosysteemien tasapainon varmistamiseksi. Mahdollistetaan kasvillisuuskattojen rakentaminen ja ylläpito, mikä parantaa ilmanlaatua ja kaupunkiekologiaa. Kaupunkirakenteessa voidaan säilyttää vehreitä ja istutettavia alueita, mikä auttaa säilyttämään paikallisen biodiversiteetin. (16 §, 30 §, 31 §, 32 §).

Ilmastonmuutoksen torjunnassa rakennusjärjestys edistää energiatehokkaiden ja vähähiilisten ratkaisujen toteutumista, muun muassa kierrätettävillä rakennusosilla ja suosimalla kestäviä lämmitysmuotoja. Ohjataan rakennusten energiatehokkuuden parantamiseen ja uusiutuvien energialähteiden, kuten aurinkoenergian hyödyntämiseen. Rakennusjärjestys määrää muun lainsäädännön ohella hulevesien hallinnan menetelmistä, minkä voi todeta ehkäisevän tulvavahinkoja ja vähentää ilmastonmuutoksen aiheuttamien ääri-ilmiöiden vaikutuksia kaupunkiympäristöön. Rakennusjärjestys edistää kiertotaloutta tukien materiaalien uudelleenkäyttöä, jätehuollon tehokkuutta ja kannustaa purkujätteen kierrättämistä. Lisäksi rakennusten muunneltavuuden ja pitkäikäisyyden kannalta määräyksillä edellytetään rakennusten suunnittelua siten, että ne ovat muunneltavissa eri käyttötarkoituksiin, mikä vähentää uudisrakentamisen tarvetta ja kehittää merkittävästi niiden käytettävyyttä ja arvoa pitkällä ajalla. (16 §, 20 §, 29 §, 30 §, 33 §).

Kulttuuri- ja luontoarvojen säilyttämistä muutettava rakennusjärjestys tukee kaupunkikuvan ja maisemien kannalta. Kulttuuriperintöä kunnioittamiseen liittyvät rakennusmääräykset ohjaavat rakennusten korjaamiseen ja uudisrakentamisessa tukeutumaan alueelle ominaisiin tyyleihin ja tapoihin, historiallisiin ja kulttuurisiin

arvoihin, jotta säilytetään rakennushistoriaa ja perinteitä. Määräyksillä voidaan rajoittaa luontoarvojen tuhoaminen rakentamisen yhteydessä, säilyttäen luonnonalueita, asettaen vaatimuksia, jotka varmistavat maiseman sopusuhtaisuuden uuden rakentamisen kanssa. (30 §).

Rakennusjärjestyksen muutoksen huomioidessa ympäristön suojelun, ilmastonmuutoksen torjunnan, kiertotalouden sekä kulttuuri- ja luontoarvot, sen voi arvioida parantavan kaupunkikuvaa ja rakennettua ympäristöä. Kulttuuri- ja luontoarvot huomioiva rakennusjärjestys säilyttää paikallisen arkkitehtuurin, tavat ja estetiikan, mikä tekee kaupunkikuvasta houkuttelevan, viihtyisän ja yhtenäisen. Vehreämmän ja ekologisemman ympäristön mahdollistava rakentaminen kestävine rakennusratkaisuineen lisää tai säästää vehreiden alueiden määrää, minkä voi todeta parantavan kaupunkilaisten elämänlaatua. Pitkäikäisen, muunneltavan ja mukautuvan rakennuskannan elinkaari pitenee, rakentamisen ollessa käytettävyydeltään muunneltavaa ja joustavana, minkä voi todeta vähentävän jatkuvan purkamisen ja uudisrakentamisen tarvetta ja suojelevan kaupunkikuvan säilymistä. Siten voi arvioida muutettavan rakennusjärjestyksen edistävän kestävän kehityksen periaatteita ja parantavan samalla kaupunkien asukkaiden elämänlaatua pitkäjänteisellä ja vastuullisella suunnittelulla. (5 §, 16 §, 29 §, 30 §, 32 §, 33 §)

Päätelmät. Kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen takia vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muiden menettelyjen tuottamat asiakirjat määritä. Vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan tässä tapauksessa kohtuullinen. Eniten vaikuttavuutta on siltä osin kuin asemakaavojen ohjausvaikutus ei ympäristöasioissa ole kattava tai kaavan voi todeta olevan niin vanha, että on todettavissa, että ne eivät kaikilta osin välttämättä ole enää ajankohtaisia eivätkä vastaa nykyisiä käsityksiä ympäristöasioiden hallinnasta. Toisaalta myös Vantaalla on laajoja asemakaavojen ulkopuolisia alueita, joissa yleiskaava jättää käytännön rakentamistoimen osalta määritelmiä avoimeksi.

Vaikutuksen kuvaus **Ympäristön suojelu, ilmastonmuutoksen torjunta, kiertotalous sekä kulttuuri- ja luontoarvot**
Vaikutuksen kohde **Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittyminen**
Vaikutuksen arviointi

Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen vaikutetaan rakennusjärjestyksen muutoksella, koska se ottaa huomioon ympäristön suojelun, ilmastonmuutoksen torjunnan, kiertotalouden sekä kulttuuri- ja luontoarvot. (16 §, 30 §, 31 §, 32 §)

Kun muutettava rakennusjärjestys määrää ympäristön suojelusta, se luo edellytyksiä parantaa yritysten kestävää kehitystä ja ympäristöystävällisiä liiketoimintamalleja. Sen voi todeta edistävän kilpailua ja luonnonläheisiä liiketoimintamahdollisuuksia edistämällä luonnonalueiden ja kaupunkivihreän säilyttämisen edellytyksiä. Se luo yrityksille mahdollisuuksia tarjota palveluita, kuten matkailua, virkistystoimintaa tai ekoyrittäjyyttä, mikä kasvattaa kysyntää ja monipuolistaa markkinoita. Toisaalta yritysten maine ja kilpailukyky voi kehittyä. Yritykset, jotka toimivat ympäristövastuullisesti rakennusjärjestyksen mukaisesti, saavat kilpailuetua houkuttelemalla ympäristötietoisia kuluttajia ja sijoittajia. (30 §, 31 §, 32 §)

Ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyvät rakennusmääräykset kannustavat yrityksiä innovoimaan ja kehittämään uusia ratkaisuja energiatehokkuuden ja vähähiilisten ratkaisujen osalta. Sen voi todeta vaikuttavan elinkeinoelämän kilpailuun uusiutuvan energian markkinoiden kasvun vuoksi. Rakennusjärjestyksessä säädetään esimerkiksi aurinkoenergian hyödyntämisestä tai energiatehokkaiden ratkaisujen käytöstä. Se luo kysyntää uusiutuvan energian toimittajille ja teknologioille, edistäen uusien yritysten syntymistä ja kilpailua alalla. Päästövähennysten innovaatioiden kannalta rakennusten energiatehokkuuden ja hiilijalanjäljen pienentämistä koskevat määräykset voivat kannustaa yrityksiä kehittämään uusia energiansäästöteknologioita ja hiilidioksidipäästöjä vähentäviä ratkaisuja, mikä on omiaan avaamaan uusia markkinoita ja liiketoimintamahdollisuuksia. (20 §).

Kiertotaloutta tukevat rakennusjärjestykset voivat avata uusia liiketoiminnan mahdollisuuksia materiaalien uudelleenkäytössä, jätehuollossa ja resurssitehokkuudessa. Materiaalien kierrätystä ja uusiokäyttöä koskevat rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen määräykset, jotka ohjaavat materiaalien kierrätykseen ja rakennusjätteen vähentämiseen ja niillä voidaan luoda markkinoita kierrätysmateriaaleille ja uudenlaisille kiertotalouden liiketoimintamalleille, mikä lisää kilpailua ja innovaatioita alalla. (32 §).

Koska rakennusjärjestyksen muutos suosii muunneltavuutta ja pitkäikäisyyttä, voi syntyä tarvetta uusille rakentamisen teknisille ratkaisuille. Se avaa kilpailukentän uusille toimijoille, jotka voivat tarjota joustavia rakennusratkaisuja ja palveluja, vähentäen samalla resurssien kulutusta. (29 §).

Vihertehokkuuden vaikutuksia suunnittelun kustannusvaikutuksiin rakentamiseen ryhtyvälle on arvioitu aiemmassa luvun *3. Rakentamisen sijainti ja määrä tontilla, rakennusten käyttötarkoitukset sekä tontin liikenne- ja huoltojärjestelyt,* kohdassa *Ihmisten elinolot ja elinympäristö.* (32 §)

Kulttuuri- ja luontoarvojen huomiointi rakennusjärjestyksen muutoksessa voi luoda suotuisan toimintaympäristön yrityksille, jotka tarjoavat paikallisuuteen ja kestävyyteen perustuvia palveluita. Paikallisia palveluja ja kulttuurimatkailua voivat määräykset edistää, samoin paikallisia taide-, muotoilu- ja käsityöyrittäjiä sekä niihin liittyviä taustatoimijoita ja taideyhteisöjä. Näiden alojen kilpailukyky voi parantua, kun paikallisia arvoja, taustaa, lähtökohtia ja siten historiaa korostetaan. Vastuullisten matkailu-, virkistys- ja palveluliiketoimintojen kannalta luontoarvojen suojelu luo alan toimijoille kilpailuetua. Näiden yritysten on helpompi markkinoida palvelujaan ympäristövastuullisina ja vetovoimaisina, mikä lisää kilpailua alalla. (30 §).

Rakennusjärjestyksen muutoksen eräs keskeisistä tavoitteista on ympäristön suojelu, ilmastonmuutoksen torjunta ja kiertotalous, jotka yhtäaikaisesti huomioiden ylläpitävät, parantavat ja pidemmällä aikavälillä uudistavat kaupungin infrastruktuurin kokonaisuutta kaikin puolin, mikä tekee Vantaasta houkuttelevamman yrityksille. Se ilmenee parhaassa tapauksessa parantuneena tai kehittyvänä infrastruktuurina ja kestävien lämmitysmuotojen energiatehokkuutena. Vastuullisesti kestäväksi suunniteltu kaupunki- ja aluerakenne suosii energiaa säästäviä, kestävän liikkumisen ja logistiikan ratkaisuja. Sen voi todeta vähentävän yritysten energiakustannuksia ja logistiikan haasteita, mikä parantaa kilpailukykyä. Siinä pidemmällä aikavälillä ja laajemmassa merkityksessä kaikki rakentamisen ohjausvaikutukset kokonaisuutena huomioiden kehittyy yritystoiminnan keskittymiä, jolloin yritystoiminnan sijoittuminen ohjautuu tai hakeutuu strategisesti tärkeille alueille, kuten kestävästi suunniteltuihin teollisuus- ja yritysalueisiin, mikä parantaa kilpailun edellytyksiä ja liiketoimintayhteyksiä. (20 §, 32 §).

Muutettavan rakennusjärjestyksen sisältöjen voi arvioida edistävän ympäristön suojelua, ilmastonmuutoksen torjuntaa, kiertotaloutta sekä kulttuuri- ja luontoarvoja, luoden uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja parantavan toimivaa kilpailua. Sen voi todeta kannustavan innovatiivisten ja kestävien ratkaisujen kehittämiseen, tukevan uusien markkinoiden syntyä kiertotalouden ja ympäristöteknologioiden aloilla, sekä lisäävän yritysten houkuttelevuutta ja niiden vastuullisuutta. edellinen toimintaympäristö mahdollistaa myös laajemman yrityskentän kehittymisen, mikä hyödyttää koko elinkeinoelämää laajasti. (29 §, 30 §, 31 §, 32 §).

Päätelmät. Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen kohdistuu rakennusjärjestyksen muutoksen sisältöjen puolesta vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muu lainsäädäntö määritä. Vaikutuksen laajuuden voi todeta merkittäväksi, koska muuttunut toimintaympäristö luo paljon uusia liiketoiminnan mahdollisuuksia. Siltä osin kuin muutosta edelliseen ei vielä ole tapahtunut, sellaisia on kuitenkin odotettavissa ja myös niihin on syytä varustautua.

6. KAUPUNKI- JA YMPÄRISTÖKUVA

Teemassa käsitellään kaupunki- ja ympäristökuvaa (5 §, 7 §, 17 §, 29 §, 30 §, 31 §, 51 §) koskevien pykälien keskeisiä muutoksia ja niiden vaikutuksia.

5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset

Kaupunkikuvalliset vaatimukset 5 § määräystä on muokattu koskien kattojen muotoa, koska kyseinen ohjaus poistuu rakennusasetuksesta. On lisätty lintujen turvallisuutta koskeva ohjeistus. Sanamuotoja on muutettu vastaamaan rakentamislaissa käytettyjä käsitteitä, yhdistetty virkkeitä luonteviksi ja luettavammiksi kokonaisuuksiksi sekä lisätty maininta julkisivujen ja eräiden rakennusosien korjauksissa ja muutoksissa huomioitavista rakennuksen ominaispiirteistä.

7 § Rakennuksen ja rakennuskohteen etäisyys rakennuspaikan rajasta ja tontin sisäisen rakennusalan rajan ylittäminen

Rakennuksen ja rakennuskohteen etäisyyttä rakennuspaikan rajasta ja rakennusalan rajan ylittämistä koskevan määräyksen 7 §:ään on lisätty palovaarallisia rakennuksia ja katoksia koskevat minimietäisyydet sekä rakennusvalvonnan viranomaisen mahdollisuus myöntää lupa myös ilman naapuritontin tai haltijan suostumusta eräin ehdoin.

16 § Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen

Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen 16 § määräyksestä on poistettu viittaus vesihuoltolakiin, täsmennetty ilmaisua hulevesien viivästyttämisen velvoitteesta poistettu maininta kuntatekniikan keskuksesta ja vesihuoltolaitoksesta ja korvattu maininnalla järjestelmän omistajasta ja omistajan suostumuksesta. Pykälään on lisätty maininta viivästysratkaisujen ensisijaisuusjärjestyksestä sekä vesistöön ohjattavista hulevesistä ja perustuksen kuivatusvesistä. Lisätty velvoite naapurinsuostutuksesta. On myös lisätty vaatimus läpäisevien pintamateriaalien käytöstä. Lisätty maininta lumien sulamisvedestä.

17 § Tontin liikennejärjestelyt

Tonttien liikennejärjestelyitä koskeviin määräyksiin 17 § on lisätty maininta enintään yhdestä tonttiliittymästä sekä liittymän enimmäisleveydestä. On myös lisätty maininta kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen hallinnoimille alueille sijoittuvien nostopaikkojen tarvitsemasta sopimuksesta. Pysäköintien osalta on lisätty vieraspysäköinnin sekä lyhytaikaisen huoltopysäköinnin ja kotipalvelujen pysäköintiä koskevat pysäköintipaikkavelvoitteet asuinkerrostalotonttien osalta sekä liikkumisesteisten pysäköintipaikkojen määristä. Samoin on lisätty vaatimus polkupyöräpaikkojen runkolukittavuuden mahdollistamisesta ulkotiloissa.

29 § Rakennuksen käyttöikä

Rakennuksen käyttöikä 29 §:n määräykseen on lisätty maininta suunniteltavan rakentamisen muunneltavuudesta ja muuntojoustavuudesta sekä kadun tai muun yleisen alueen suuntaan avautuvien maantasokerrosten kivijalkatiloista, joilla on käyttökelpoisuuteen, monipuolisuuteen, kaupunkikuvaan ja alueen vetovoimaan liittyviä huomattavia mahdollistavia merkityksiä suhteessa menneiden vuosikymmenien käsityksiin kaupunkirakenteesta.

30 § Tontin luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottaminen rakentamisessa

Luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottamisesta rakentamisessa 30 §:ää koskevaa määräystä on täsmennetty vastaamaan pykälän otsikon sisältöä ja on myös poistettu maininta rakennuksista.

31 § Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla

32 § Vihertehokkuus

Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla 31 § sekä 32 § Vihertehokkuus ovat myös uusia määräyksiä, joiden tavoitteet liittyvät moniin laajempiin merkityksiin, muun muassa hulevesien hallinnan kehittämiseen, luonnon monimuotoisuuden sekä kaupunki- ja ympäristökuvan laadun varmistamiseen. Ne ovat keskeisiä ajatellen yli 10 vuotta vanhan rakennusjärjestyksen uusimisen tarvetta.

51 § Alueelliset jätteiden keräilypisteet

Alueelliset jätteiden keräilypisteet 51 § määräykseen on lisätty vaatimus keräyspisteiden soveltumisesta kaupunki ja maisemakuvaan julkisessa kaupunkitilassa sekä jätesäiliöiden rajaamisesta aitauksin tai istutuksin tonttimailla sekä alueen pinnoittamisesta.

Vaikutuksen kuvaus **Kaupunki- ja ympäristökuva**
Vaikutuksen kohde **Ihmisten elinolot ja elinympäristö**
Vaikutuksen arviointi Rakennusjärjestyksen muutoksen sisällöt ohjaavat ihmisten elinolojen ja elinympäristön kehittymiseen määräämällä kaupunki- ja ympäristökuvasta aiempaa paremmin. Kaupunki- ja ympäristökuva liittyy siihen, miten kaupunkitila ja rakennettu ympäristö näyttäytyvät ihmisille ja millainen niiden toiminnallinen, käytettävyydellinen ja esteettinen laatu on. Muutettavan rakennusjärjestyksen tavoitteena on entisestään parantaa em. tekijöitä, joilla on suora yhteys ihmisten hyvinvointiin, elinolosuhteisiin ja arjen sujuvuuteen. (5 §, 30 §, 31 §).

Kaupunkikuvan ja viihtyisyyden kannalta rakennusjärjestyksen muutos edeltäjäänsä tarkemmin asettaa määräyksiä kaupunkikuvan sopusuhtaisuudesta, julkisivujen laadusta, rakentamisen sopimisesta ympäristöönsä, tukien asemakaavoittamalla toteutuvaa kaupunkisuunnittelua. Estetiikkaan ja yhtenäisyyteen liittyy säännelty arkkitehtoninen ilme, jossa otetaan huomioon esimerkiksi rakennusten korkeus, julkisivumateriaalit sekä väri- ja materiaalikokonaisuus, joka ilmenee kauniina ja yhtenäisenä kaupunkikuvana. Edelliset lisäävät ihmisten viihtyisyyttä ja ylpeyttä omasta asuinalueestaan. Rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisällöt myös aiempaa perusteellisemmin edistävät erilaisissa mittakaavoissa vehreiden alueiden säilymistä ja ylläpitoa sekä viherkäytävien rakentamista, mikä parantaa kaupunkiympäristön virkistysarvoa ja kaupunkilaisten ulko-oleskelun ja viihtymisen mahdollisuuksia. Tarjoutuu tilaa liikkumiselle, virkistymiselle ja yhteisöllisyydelle, mikä parantaa elinoloja. (5 §, 30 §, 31 §, 32 §)

Määräykset tukevat kivijalkaliiketilojen avulla välillisesti kaupunkikeskuksissa kaupunkilaisten arjen sujuvuutta edistämällä kävely- ja pyöräily-ystävällisten ympäristöjen rakentumista, hyviä julkisen liikenteen yhteyksien ja saavutettavien palveluiden paikoissa. Kun palvelut ja liikenneyhteydet ovat lähellä ja helposti saavutettavissa, ihmisten elinympäristöstä tulee toimivampi ja helpompi. Rakennusjärjestys ohjaa määräyksellä huomioimaan kuinka rakennukset sijoitetaan suhteessa toisiinsa ja minkä laajuisina niitä toteutetaan. Muun muassa riittävän etäisyyden rakennusten välillä voi todeta joissain tapauksissa edistävän asukkaiden viihtyvyyttä ja hyvinvointia, mille on meillä kulttuurillista taustaa. (7 §, 29 §).

Oleellista on, että rakennusjärjestyksen muutos varmistaa aiempaa tarkemmin turvallisen ja terveellisen elinympäristön suunnittelua ja toteutusta, mikä parantaa kaupunkilaisten elinoloja ja elämänlaatua. Rakennusjärjestyksen muutos ohjaa huomioimaan turvallisuutta koskevaa lainsäädäntöä, joilla vähennetään esimerkiksi rakennusten rakenteellisia riskejä ja tulipalojen vaaraa. Lisäksi muutettava rakennusjärjestys edistää liikenneturvallisten kaupunkialueiden kehittämistä selkeyttämällä liikennejärjestelyjä ajoneuvoliittymien ja pysäköinnin järjestelyjen osalta, mikä vähentää onnettomuusriskejä, parantaa asukkaiden turvallisuudentunnetta sekä tonttimaan ja paikoin katualueiden käytettävyyttä. (7 §, 17 §).

Rakennusjärjestyksen muutos tavoittelee kulttuuri- ja luontoarvojen säästämistä, mikä johtaa monipuolisempaan ja käyttökelpoisempaan elinympäristöön, tehden siitä houkuttelevamman ja arvokkaamman kaikille. Rakennusjärjestyksen muutos voi edistää historiallisesti merkittävien rakennuksien ja alueiden säästämistä, mikä ylläpitää paikallista identiteettiä ja kulttuuriperintöä. Se tekee kaupungista omaleimaisen ja lisää paikallista ylpeyttä ja henkistä hyvinvointia. Vehreiden ja istutettujen alueiden säilyttäminen ja ylläpito kaupungissa tarjoaa asukkaille

mahdollisuuden nauttia luonnosta, oleskella ja virkistäytyä, minkä voi todeta parantavan henkistä ja fyysistä terveyttä. (30 §, 31 §, 32 §).

Muutettava rakennusjärjestys tähtää ilmastonmuutoksen torjunnan edistämiseen ja kestävien ratkaisujen käyttöön, jotka parantavat ihmisten elinolosuhteita pitkällä ajalla. Energiatehokasta rakentamista koskevat säädökset edistävät energiatehokkuuden parantamista, mikä vähentää asukkaiden ja yritysten energiakustannuksia ja vähentää rakennusten ympäristövaikutuksia. Se tekee asumisesta taloudellisesti edullisempaa ja samalla myös ekologisesti kestävämpää. Rakentamisen uudet ratkaisut voivat myös viilentää kaupunkiympäristöä, mikä parantaa asuinmukavuutta yleistyvien hellejaksojen aikana. (20 §, 31 §, 32 §, 33 §)

Rakennusjärjestyksen muutos säätäessä kaupunki- ja ympäristökuvan suunnittelusta ja toteutuksesta asemakaavoja täydentäen ja sisältäen ympäristönsuojelua ja kestävää kaupunkisuunnittelua edistäviä säädöksiä, voi arvioida kaupunkilaisten elinolojen ja -ympäristöjen parantuvan nykyisestä. Sen voi todeta luovan viihtyisiä, turvallisia ja toimivia kaupunkiympäristöjä, edistävän sosiaalista vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä, sekä samalla suojelevan luonto- ja kulttuuriarvoja. Rakennusjärjestyksen muutos voi siten edistää asukkaiden hyvinvointia ja elämänlaatua kestävällä ja pitkäjänteisellä tavalla. (30 §, 31 §, 32 §)

Päätelmät. Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen puolesta kokonaisuutena vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava määritä. Vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan huomattava, koska esimerkiksi asemakaavojen ohjausvaikutus ei yksityiskohtiin saakka ole kattava ja Vantaalla on laajoja asemakaavojen ulkopuolisia alueita, joissa myös yleiskaava jättää määritelmiä avoimeksi.

Vaikutuksen kuvaus **Kaupunki- ja ympäristökuva**
Vaikutuksen kohde **Ilmasto, vedet, ilma, maa- ja kallioperä**
Vaikutuksen arviointi Muutettavan rakennusjärjestyksen sisällöt vaikuttavat ilmastoon, vesiin, ilmaan sekä maa- ja kallioperään, koska se sisältää ympäristönsuojelua ja kestävää kaupunkisuunnittelua edistäviä määräyksiä. Tavoitteena on vähentää ihmisen toiminnan kielteisiä ympäristövaikutuksia ja parantaa luonnonvarojen tilaa. Rakennusjärjestyksen muutoksella on tältä osin vaikutus olla tukemassa osaltaan Vantaan kaavoituksen kaupunkisuunnittelun tuloksia kaupunkikeskuksissa ja se on

todettavissa oleelliseksi, mutta sen sijaan asemakaavoitetun alueen ulkopuolella se on arvioitavissa satunnaiseksi tai vähäiseksi myös pitkällä ajalla. (30 §, 31 §, 32 §).

Rakennusjärjestyksen muutos sisältää energiatehokkuutta, vähäpäästöisiä ratkaisuja ja kestävää maankäyttöä edistäviä määräyksiä, jotka vähentävät kaupunkien rakentamisen hiilijalanjälkeä ja torjuvat ilmastonmuutosta. Määrätään rakennusten energiatehokkuudesta ja uusiutuvan energian käytöstä, kuten aurinkopaneelien sekä ilma- ja ilma-vesilämpöpumppujen asentamisesta. Sen voi todeta vähentävän energiankulutusta ja vähentävän kasvihuonekaasupäästöjä, mikä auttaa hillitsemään ilmaston lämpenemistä. Määräyksillä on myös jonkin verran välillisiä merkityksiä kaupunkikeskusten kivijalkaliiketilojen osalta tukemassa kävelyn ja pyöräilyn edistämistä kulkumuotoina julkisen liikenteen saavutettavuuden alueilla. Vähemmän yksityisautoilua vähentää liikenteestä syntyviä päästöjä, mikä parantaa ilmanlaatua ja vähentää kasvihuonekaasujen määrää. Rakennusjärjestys edistää kasvillisuuskattojen ylläpitoa. Ne voivat viilentää kaupunkia, sitoa hiilidioksidia ja parantaa paikallista ilmanlaatua. (20 §, 29 §, 31 §, 32 §).

Vesistöjä ja pohjavesiä koskevia määräyksiä on annettu ja ne koskevat hulevesien hallintaa, jätevesien käsittelyä ja luontaisten vesistöjen suojelua esimerkiksi ranta-alueilla. Rakennusjärjestyksellä määrätään viivytys- ja imeytysratkaisuista ja läpäisevistä pintamateriaaleista, jotka auttavat hallitsemaan hulevesiä. Niiden voi todeta vähentävän vesistöjen kuormitusta ja tulvariskiä sekä suojaavan kaupunkeja tulvimisen aiheuttamilta vahingoilta. Samalla hulevedet pääsevät suodattumaan takaisin maaperään, minkä voi arvioida parantavan pohjaveden laatua. Samoin edellytetään, että rakennuksia ei saa sijoittaa liian lähelle vesistöjä tai pohjavesialueita ilman suojausta, mikä vähentää paikallisten vesistöjen saastumisriskiä. (16 §, 32 §).

Ilmanlaatuun rakennusjärjestyksen muutosehdotuksella vaikutetaan ohjaamalla vähentämään päästöjä ja parantamalla kaupunkien ilmastonhallintaa. Vehreät alueet, kuten pihat, istutus- ja viheralueet sekä niiden muodostamat laajemmat toisiinsa liittyvät verkostokokonaisuudet suodattavat ilmaa, sitovat pölyä ja jonkin verran myös muita ilman epäpuhtauksia. Rakennusjärjestyksen voi todeta parantavan ilmanlaatua erityisesti tiiviimmin rakennetuilla kaupunkialueilla. (16 §, 20 §, 30 §, 31 §, 32 §).

Muutettavan rakennusjärjestyksen avulla luodaan edellytyksiä luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiselle ja ekosysteemipalveluille, joka edistää vehreämpien alueiden ja paikkojen kykyä tarjota ekosysteemipalveluita, kuten veden puhdistusta ja ilmanlaadun parantamista. Ohjausvaikutusta on monimuotoisuuden tukemiseen, koska vehreiden alueiden lisääminen ja niistä vehreiden käytävien muodostuminen luo ekologisten yhteyksien verkostoja luonnonvaraisten alueiden välillä, mikä parantaa kasvien ja eläinten elinmahdollisuuksia kaupungissa. Se parantaa ekosysteemien toimintaa ja tukee luonnon monimuotoisuutta kaupunkiympäristössä. (30 §, 31 §, 32 §).

Rakennusjärjestyksen muutoksen voi arvioida vaikuttavan myönteisesti ilmastoon, vesiin, ilmaan sekä maa- ja kallioperään määräyksillään. Sen voi todeta vähentävän hiilidioksidipäästöjä ja torjuvan ilmastonmuutosta, parantavan veden laatua ja johtavan hulevesien parempaan hallintaan, ilmanlaadun parantamiseen sekä maaperän ja kallioperän saastumisen estämiseen. Lisäksi rakennusjärjestyksen voi arvioida edistävän luonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluiden säilymistä, mikä hyödyttää sekä ympäristöä että ihmisten elinoloja pitkällä aikavälillä. (16 §, 31 §, 32 §).

Päätelmät. Ilmastoon, vesiin, ilmaan sekä maa- ja kallioperään kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen osalta vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muu lainsäädäntö määritä. Kuitenkin vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan vähäinen, koska ympäristöasioita koskevan lainsäädännön ja muiden lupamenettelyjen ohjausvaikutuksen voi todeta tässä asiassa olevan laaja ja kattava.

Vaikutuksen kuvaus
Kaupunki- ja ympäristökuva

Vaikutuksen kohde
Kasvi- ja eläinlajit, luonnon monimuotoisuus ja luonnonvarat

Vaikutuksen arviointi

Rakennusjärjestyksen muutos paikallisena sääntelyvälineenä määrää osaltaan kaupunki- ja ympäristökuvasta rakennusten ja ympäristön suunnittelun sekä niiden ylläpidon osalta, vaikuttaen myönteisesti kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin, edeltäjäänsä verraten tarkemmin. (5 §, 16 §, 30 §, 31 §, 32 §).

Muutettavassa rakennusjärjestyksessä määrätään, että tietty osa pihamaan pinnasta on säilytettävä vettä läpäisevänä sekä se myös ohjaa säilyttämään paikkoja istutettuna. Se edistää hulevesien hallintaa, kaupunkiluonnon monimuotoisuutta ja auttaa säilyttämään paikallisia kasvi- ja eläinlajeja. Samoin puustoa ohjataan säästämään ja istuttamaan uutta. Vehreyden ylläpito luo elinympäristöjä monille lajeille sekä suojaa luontoarvoja kaupunkialueilla. Määräykset edistävät ekologisten käytävien säilyttämistä ja uusien luomista. Ekologiset käytävät mahdollistavat eläin- ja kasvilajien siirtymisen elinalueiden välillä, mikä tukee luonnon monimuotoisuutta ja ehkäisee populaatioiden eristyneisyyttä ja heikentymistä. (16 §, 31 §, 32 §).

Rakennusjärjestyksen muutoksessa säädellään hulevesien hallinnan periaatteista. Esimerkiksi rakentamisen yhteydessä tai muutostöissä piha-alueilla voi toteuttaa imeytysalueita ja veden luonnollista kiertoa tukevia ratkaisuja, jotka suojelevat vesistöjä ja ehkäisevät tulvia sekä veden saastumista. (16 §)

Määräyksessä edistetään uusiutuvan energian käyttöä ja ekologisten rakennusmateriaalien käyttöä kiertotaloutta koskevilla säädöksillä. Niiden voi todeta vähentävän luonnonvarojen kulutusta ja pienentävän rakennustoiminnan ekologista jalanjälkeä. On todettavissa esimerkiksi aurinkopaneelien, kasvillisuuskattojen ja energiatehokkuutta parantavien, kestäviä lämmitysmuotoja koskevien määräysten edistävän kestävää kehitystä. (20 §).

Muutettavassa rakennusjärjestyksessä edistetään vehreyden säilyttämistä ja lisäämistä kaupungissa muun muassa puiden säästämiseen ja istuttamiseen ohjaamalla sekä kasvillisuuskattojen avulla. Puut ja muut kasvillisuus toimivat hiilinieluina, mikä auttaa lieventämään ilmastonmuutosta. Ne myös viilentävät kaupunkia, tarjoavat suojaa eläimille ja lisäävät kaupunkiluonnon viihtyisyyttä. Edellisillä säädöksillä voi arvioida olevan vaikutusta siihen, että kaupunkisuunnittelu tukee kestävää kehitystä ja parantaa sekä ihmisten että luonnon hyvinvointia kaupungistuvassa ympäristössä. (16 §, 31 §, 32 §).

Päätelmät. Kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin kohdistuu vaikutuksia rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen puolesta, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muu lainsäädäntö määritä. Kuitenkin vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan kohtuullinen, vaikka ympäristöasioita koskevan lainsäädännön, vaikutustenarvioinnin ja lupamenettelyjen ohjausvaikutuksen voi todeta tässä asiassa olevan laaja ja kattava. Esimerkiksi pienkiinteistöjen osalta neuvonnan saamisen tarve on merkittävää näissä asioissa.

Vaikutuksen kuvaus
Kaupunki- ja ympäristökuva

Vaikutuksen kohde
Alue- ja yhdyskuntarakenne, yhdyskunta- ja energiatalous sekä liikenne

Vaikutuksen arviointi

Kaupunki- ja ympäristökuvaan kohdistuvilla määräyksillä ja ohjaamisella rakennusjärjestyksen muutosehdotuksessa vaikutetaan alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen ja osin myös liikenteeseen. Se ohjaa rakentamisen laatua ja tehokkuutta paikallisella tasolla. (5 §).

Rakennusjärjestyksen muutoksen sisällöillä vaikutetaan välillisesti liikenteen määrään, sujuvuuteen ja kestävyyteen, vaikka vaikutuksen voikin todeta vähäiseksi ja osin satunnaiseksi. Määräykset tukevat kaupunkikeskuksissa rakentamisen monikäyttöiseksi kehittämistä muun muassa kivijalkaliiketilojen suunnittelua ja toteutusta edistämällä joukkoliikenteen solmukohtien läheisyydessä ja sen varrella. Se vähentää yksityisautoilun tarvetta ja kannustaa kestävään liikkumiseen. Samalla se

vähentää liikenteen päästöjä ja tukee vähäpäästöisiä liikkumismuotoja. Edelliseen määräysten välilliseen ohjausvaikutukseen liittyy myös pyöräteiden ja kävelyväylien rakentamisen tarpeen kasvu keskuksissa ja niiden tuntumassa. Hyvin suunniteltu ja turvallinen kevyen liikenteen verkosto vähentää autoilun tarvetta ja edistää terveyttä sekä ympäristöystävällistä liikkumista. (29 §).

Rakennusjärjestyksen muutoksella on vaikutus osaltaan myös kaupunkien visuaaliseen ilmeeseen ja ympäristöön. Määräyksillä varmistetaan, että rakennukset soveltuvat toisiinsa ja ympäristöönsä arkkitehtonisesti ja visuaalisesti. Tämä luo tasapainoista, järkevää ja esteettisesti miellyttävää kaupunkikuvaa ja kokonaisuutta, mikä parantaa asukkaiden viihtyvyyttä, alueiden kiinnostavuutta ja helpottaa yritysten sijoittumista. Rakennusjärjestyksen edellyttäessä vehreiden ja istutettavien alueiden ja paikkojen toteuttamista tai maisemointia, parannetaan ympäristökuvaa ja lisätään asukkaiden hyvinvointia samalla, kun edistetään luonnon monimuotoisuutta. (5 §, 30 §, 31 §).

Muutettavan rakennusjärjestyksen sisältöjen voi arvioida vaikuttavan myönteisesti alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, energiatalouteen ja liikenteeseen edistämällä kaupunkikeskuksissa kivijalkaliiketilojen edistämiseen tehokasta maankäyttöä, energiataloudellisia ratkaisuja sekä kestävän liikkumisen mahdollisuuksia. Se luo taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävän kaupungin, joka tukee asukkaiden hyvinvointia ja vähentää rakentamisen kielteisiä ympäristövaikutuksia. (29 §).

Päätelmät. Alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen takia vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava, muu suunnittelu tai lainsäädäntö määritä. Kuitenkin vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan vähäinen, koska yhdyskuntarakennetta, energiataloutta ja liikennettä koskevan suunnittelun, lainsäädännön ja muiden lupamenettelyjen ohjausvaikutuksen voi todeta tässä asiassa olevan laaja ja kattava. Kyseessä olevat vaikutuksen kohteet tyypillisimmin ratkaistaan muussa suunnittelussa kuin luvituksen yhteydessä ja ovat merkittävästi laajemman mittakaavan asioita. Silti esimerkiksi pienkiinteistöjen osalta on tarve ohjattaville yksityiskohdille, joilla sinänsä voi olla kokonaisuudesta irrotettuna paljonkin tapauskohtaista merkitystä omassa mittakaavassaan. Lisäksi neuvonnan saamisen tarve on pienkiinteistöjen omistajien kannalta merkittävää.

Vaikutuksen kuvaus **Kaupunki- ja ympäristökuva**
Vaikutuksen kohde **Kaupunkikuva, maisema, kulttuuriperintö ja rakennettu ympäristö**
Vaikutuksen arviointi

Muutettava rakennusjärjestys vaikuttaa kaupunki- ja ympäristökuvaa koskevilla määräyksillään erityisesti kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön monin tavoin. Määräyksillä ohjataan rakennusten ulkoasua, sijoittelua, niiden sopivuutta keskenään ja ympäristöönsä sekä ympäristön yleistä ilmettä. (5 §, 7 §, 29 §, 30 §).

Rakennusjärjestyksen muutoksella voi todeta olevan osaltaan ja asemakaavan kanssa suoraan siihen, miltä kaupunki visuaalisesti näyttää, millainen sen tunnelma ja sen toimivuus on. Rakentamisen yhtenäisyyden ja laadun osalta rakennusjärjestys määrää uusien rakennusten sopeutumisesta alueella olemassa olevaan tyyliin, visuaalisiin elementteihin tai muihin lähtökohtiin. Se tarkoittaa esimerkiksi korkeuksien, materiaalien, värien, julkisivujen tai kattojen suunnittelun ja toteutuksen hallintaa. Se varmistaa, että kaupungin eri osat muodostavat järkevän ja määrätietoisen kokonaisuuden. Edellinen voi osaltaan varmistaa, että oleelliset ja säilytettäväksi arvioitavat näkymät kaupungissa säilyvät tasapainoisena ja keskeiset historialliset tai muuten arvokkaat rakennukset eivät jää liian suurten uusien rakennusten varjoon. (5 §, 29 §, 30 §).

Rakennusjärjestyksen muutoksen sisällöt ohjaavat suojaamaan, säilyttämään, ylläpitämään ja kehittämään maisemaa myönteisesti. Luonnon ja rakennetun ympäristön tasapainon tavoittelun kannalta rakennusjärjestyksessä määrätään maiseman ominaispiirteisiin, kuten puustoa, metsikköjä, rantaviivaa tai vesistöjä on säilytettävä, integroitaessa niihin uusia rakennuksia. Se parantaa maiseman ja rakennetun ympäristön keskinäistä suhdetta. (30 §, 31 §).

Rakennusten ulkonäöstä ja tyylistä rakennusjärjestyksen muutosehdotuksessa säädetään aiempaa selkeämmin niin, että suunnittelu kunnioittaa alueen kulttuurihistoriaa. Tämä voi tarkoittaa vanhojen rakennustapojen, materiaalien ja arkkitehtonisten yksityiskohtien säilyttämistä, mikä edistää alueen historiallista ja kulttuurista identiteettiä. Rakennusjärjestyksen muutosehdotus määrää, että rakentaminen ja sen ylläpitämättömyys eivät saa vahingoittaa tai heikentää suojeltuja historiallisesti tai kulttuurisesti merkittäviä rakennuksia, ympäristöä tai näkymää. Määräysten voi arvioida mahdollistavan kulttuuriperinnön säästämisen ja varmistaa sen säilymisen tuleville sukupolville. Myös maisema voi itsessään olla osa kulttuuriperintöä. Rakennusjärjestyksen muutosehdotuksessa määrätään, että muun muassa suunniteltujen rakennusten sijoittumisen on sovittava maisemaan kokonaisuutena esimerkiksi vanhemmissa tai perinteikkäämmissä kaupunkirakenteissa, maatila-alueilla tai perinteisissä maaseutukohteissa. (5 §, 30 §).

Muutettava rakennusjärjestys sisältää määräyksiä, jotka edistävät laadukkaiden ja kestävien rakennusten rakentamista. Se tarkoittaa materiaalien ominaisuuksiin liittyviä määräyksiä ja arkkitehtonisia laatuvaatimuksia, jotka parantavat rakennusten pitkäaikaisuutta ja kestävyyttä. Korkealaatuisen rakentamisen ja korjaamisen voi

todeta vaikuttavan myönteisesti kaupunkikuvaan ja ympäristön viihtyisyyteen. (5 §, 29 §).

Rakennusjärjestyksen muutoksen sisällöt mahdollistavat arvokkaiden rakennusosien, rakennuskohteiden ja niiden muodostamien kokonaisuuksien alueiden säilyttämistä. Rakennusjärjestyksessä asetetaan määritelmiä suojeltujen tai muuten arvokkaiden kulttuuriperintökohteiden tai historiallisten rakennusten sallittaville muutos- tai korjaustöille. Tavoitteena on säilyttää alkuperäiset piirteet, kuten rakennusmateriaalit, tyylit ja yksityiskohdat, jotka heijastavat kaupungin tai rakentamisen historiaa ja identiteettiä. Säädökset myös edellyttävät, että uusien rakennusten on sovelluttava ympäröivän alueen ominaispiirteisiin ja yleisesti noudatettuun rakennustapaan, sijoituksen koon, muodon, ulkomateriaalien, värityksen, valaistuksen sekä julkisivun jäsentelyn osalta. Muodostettava ympäristönsä kanssa sopusuhtainen kokonaisuus, mikä auttaa säilyttämään kaupungin kulttuurisen identiteettiä ja yhtenäisyyttä aiempaa paremmin. (5 §, 30 §).

Jätteiden keräilyn pisteitä koskevilla määräyksillä maisemoinnista julkisissa kaupunkitiloissa tai aitaamisella tonttimailla voi arvioida olevan osaltaan vähäisempi mutta myönteinen vaikutus katunäkymien selkeyden ja sopusuhtaisuuden kannalta. (51 §).

Muutettavan rakennusjärjestyksen tavoitteena on tukea Vantaan kaupungin oman identiteetin ja yhteisöllisyyden vahvistamista. Määräykset koskevat paikallisten erityispiirteiden, kuten arkkitehtuurin tai maisemaelementtien säilyttämistä. Se auttaa luomaan kaupunginosiin omaleimaisen ja tunnistettavan ilmeen, joka lisää paikallisten asukkaiden ylpeyttä omasta ympäristöstään. Tavoitteena on myös tukea kaupunkirakenteen kehittämistä niin, että alueilla säilyy, tulee ylläpidetyksi tai kehitetyksi julkisia yhteisiä paikkoja muun muassa torien osalta ja tavoitteena on parantaa elinympäristöä ja edistää yhteisöllisyyttä. (5 §, 30 §).

Rakennusjärjestyksen muutoksen sisältöjen voi arvioida vaikuttavan kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön edistämällä kestävän, käyttökelpoisen, turvallisen ja sopusuhtaisen kaupunkisuunnittelun toteutumista, asemakaavoja, katu-, puisto- ja viheraluesuunnitelmia osaltaan tukien. Sen voi todeta suojelevan historiallisesti ja kulttuurisesti tai muusta näkökulmasta arvokkaita tai merkittäviä kohteita, edistää viihtyisien ja esteettisten ympäristöjen syntymistä sekä turvata maisemallisesti arvokkaita näkymiä. Siten voi todeta, että rakennusjärjestys auttaa luomaan kaupunkia, joka on sekä toimiva että visuaalisesti miellyttävä, tukien samalla paikallista kulttuuria ja identiteettiä. (30 §).

Päätelmät. Kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen takia vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava tai muiden menettelyjen tuottamat asiakirjat

määritä. Toteutus muodostuu paljolti yksityiskohtiensa kautta. Vaikutuksen laajuuden voi todeta olevan merkittävä, koska esimerkiksi asemakaavojen ohjausvaikutus ei yksityiskohtiin saakka ole kattava tai osin kaavojen voi todeta olevan niin vanhoja, että on todettavissa, että ne eivät kaikilta osin välttämättä ole enää ajankohtaisia ja olisi paine niiden resursseja paljon kuluttavaan päivittämiseen. Vantaalla on myös laajoja asemakaavojen ulkopuolisia alueita, joissa ei ole juuri suunnittelun hyväksyttävyyteen liittyviä määrityksiä käytössä.

Vaikutuksen kuvaus
Kaupunki- ja ympäristökuva

Vaikutuksen kohde
Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittyminen

Vaikutuksen arviointi

Rakennusjärjestyksen muutos tavoittelee elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymistä, määräämällä eri tavoin kaupunki- ja ympäristökuvasta. On hyödyllistä luoda toimiva ja tasapainoinen ympäristö yrityksille kilpailla keskenään ja menestyä kestävällä tavalla. (5 §, 30 §).

Muutettava rakennusjärjestys tukee asemakaavoissa mahdollistettua kaupunkirakennetta ja -rakentamista, joka edistää yritystoiminnan tilojen ja käytön monipuolisuutta ja joustavuutta. Kaupunkikeskuksissa rakennusjärjestys ohjaa yrityksiä muun muassa kivijalkaliiketilojen hyödyntämiseen niissä tapauksissa, kun se liiketoimintaympäristönä vastaa yrityksen toiminnan tarpeita ja tavoitteita. Hyvin sijoitellut liike- ja toimistoalueet luovat synergiaa yritysten välille, mikä parantaa kilpailukykyä ja houkuttelee uusia yrityksiä alueelle. Kaupunkikeskuksissa rakennusjärjestyksellä edistetään asemakaavoihin perustuen muun muassa asuin-, liike- ja palvelutilojen sijoittumista samaan kortteliin tai rakennukseen. Se edistää alueita, joissa asukkaat, asiakkaat, yrittäjät ja työntekijät ovat lähellä, minkä voi todeta lisäävän asiakasvirtoja, ylläpitävän ja parantavan liiketoiminnan mahdollisuuksia. Kaupunkikeskuksissa rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisällöt tukevat osaltaan kaupunkisuunnittelun liikenne- ja saavutettavuusratkaisuja, jotka hyödyttävät yritysten kilpailukykyä. Siellä rakennusjärjestys ohjaa asemakaavojen, liikenne-, katu-, puisto- ja viheraluesuunnitelmien apuna rakentamista joukkoliikenteen, suurten väylien ja liikenneyhteyksien läheisyyteen, mikä parantaa yritysten saavutettavuutta asiakkaille ja työntekijöille. Hyvin saavutettavissa olevat liiketilat parantavat kilpailua, koska yrityksillä on helpompi päästä potentiaalisten asiakkaiden ulottuville. Sujuva liikenne ja logistiikka ovat tärkeitä paitsi asiakkaille mutta myös erityisesti tavaraliikenteelle, mikä entisestään tukee yritysten välistä kilpailua ja kustannustehokkuuden tavoittelua. (30 §).

Rakennusjärjestyksen muutos tukee elinkeinoelämää pitämällä kaupunkikeskukset elinvoimaisina ja kilpailukykyisinä. Kyse on asemakaavoihin perustuvasta liiketilojen sijainnista, määrästä ja laadusta erityisesti kaupunkikeskustoissa, jossa toteutusvaiheessa rakennusjärjestyksellä vaikutusta. Varmistuu alueille riittävästi liiketiloja erilaisille yrityksille, mikä lisää kilpailua ja tarjoa kuluttajille laajemman valikoiman kysyttyjä palveluita ja tuotteita. Rakennusjärjestyksen muutosehdotuksessa on määräyksiä esimerkiksi kaupunkikeskustojen kivijalkaliiketilojen suunnittelun edistämisestä. Niillä luodaan viihtyisää kaupunkikuvaa ja elävää keskusta, mikä on omiaan lisäämään osaltaan asiakasvirtoja yrityksille. Laadukkaasti, myös yksityiskohdat huomioiden suunnitellut ja toteutetut julkiset kulkureitit, paikat ja ulkotilat houkuttelevat asiakkaita ja parantavat yritysten liiketoiminnan edellytyksiä. Rakennusjärjestys voi edistää pienyrittäjyyttä ja uuden yritystoiminnan syntymistä. Se edellyttää muunneltavien tilojen suunnittelua, joka ohjaa erikokoisten ja erilaisten liiketilojen toteutukseen, mikä helpottaa erilaisten yritysten, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten, toimintaa. Pienille yrityksille sopivat liiketilat voivat edistää kilpailua suurten toimijoiden kanssa ja tukea paikallista yrittäjyyttä, kiinnostavaa kaupunkikuvaa sekä luoda paikallista identiteettiä. Parhaimmillaan se tuo uutta elämää ja elinvoimaa kaupunkikeskuksiin. (29 §).

Muutettavan rakennusjärjestyksen sisältöjen voi todeta osaltaan parantavan ja huolehtivan kaupunkikuvan luomasta vetovoimaisuudesta, minkä voi todeta hyödyttävän elinkeinoelämää. Esteettisesti miellyttävät sekä käyttökelpoiset ja toimivat rakennukset sekä julkiset ulkotilat houkuttelevat asiakkaita, matkailijoita ja yrityksiä. Rakennusjärjestys on tukemassa muuta suunnittelua ohjaten kaupunkiympäristön visuaalisesta laadusta, mikä tekee kaupunkikeskuksesta houkuttelevan kohteen sekä asukkaille että yrityksille. Määräykset tukevat muun muassa viheralueiden, puuston säilyttämisen, uusien istuttamisen ja rakentamisen ekologisten ratkaisujen lisäämistä tai soveltamista. Sen voi todeta parantavan asiakkaiden ja työntekijöiden viihtyvyyttä ja alueiden vetovoimaisuutta. Hyvinvoivat työntekijät ja asiakkaat tukevat liiketoiminnan kehittymistä ja kilpailukykyä. (5 §, 29 §, 30 §, 31 §, 32 §).

Muutettavan rakennusjärjestyksen voi arvioida vaikuttavan elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen monipuolisesti tukemalla osaltaan liiketoimintaympäristöjen muodostumista ja ylläpitämistä, parantamalla liikenneyhteyksiä ja infrastruktuuria, edistämällä monipuolista yritystoimintaa ja yrittäjyyttä sekä luomalla kaupunkiin viihtyisän, käyttökelpoisen ja houkuttelevan ympäristön. Sen voi arvioida antavan yrityksille aiempaa paremmat mahdollisuudet kilpailla ja menestyä sekä tukevan alueen talouskasvua ja vetovoimaa. (5 §, 29 §, 30 §, 31 §).

Päätelmät. Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen kohdistuu rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen sisältöjen takia vaikutuksia, kun on tarve ratkaista niitä rakentamisen toimenpiteitä koskevia kysymyksiä, joita ei asemakaava

tai muu lainsäädäntö määritä. Vaikutuksen laajuuden voi todeta merkittäväksi, koska toimintaympäristö kaupunkikeskuksissa Vantaalla on nyt muutoksessa, osin laajassakin. Niissä keskuksissa, joissa kaupunkikehitys ei ole vielä niin pitkällä, odotusarvot ovat korkealla. Muutokset ja niiden paineet luovat paljon uusia liiketoiminnan mahdollisuuksia tai kehityksen suuntia. Siltä osin kuin muutosta edelliseen ei vielä ole tapahtunut, sellaisia on kuitenkin odotettavissa ja myös niihin on syytä liike-elämän varustautua.

---

7. MUUTETUN RAKENNUSJÄRJESTYKSEN MUUTOSEHDOTUKSEN (5.5.5026) VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Seuraavassa arvioidaan vain niiden pykälien vaikutuksia, joihin on valmisteltu muita pykäliä määrällisesti ja sisällöllisesti merkittävämpiä muutoksia, ehdotuksesta edettäessä muutettuun ehdotukseen (merkintä 5.5.2026 viittaa valmisteluun palautetun muutetun muutosehdotuksen muutoksiin):

1 a § Määritelmiä ja käsitteitä

Muutokset 1/4:

Uusi 1 § täydennettynä 1 a §:llä tuo rakennusjärjestykseen tarpeellisen laajan ja yksityiskohtaisen käsitteiden määritelmäosion, joka alkuperäisestä ehdotuksesta puuttui. Se täsmentää, selkiyttää ja rajaa tulkintaa siitä, mikä on mm. rakennus, rakennelma, katos, terassi, pihasauna jne.

Vaikutukset:

- Selkeyttää tulkintaa.
- Tuo rakennusjärjestyksen linjaan rakentamislain kanssa.
- Tarjoaa viranomaiselle yksiselitteisemmät ja linjakkaammat perustelut lupavalvontaan, neuvontaan ja luvitukseen.

Muutokset 2/4 (5.5.2026):

Muutettu pihasaunan sijoittamisen määritelmää niin, että se on asuinrakennuksen tai vapaa-ajanrakennuksen ”pihapiirissä”, mutta ei niiden ”yhteydessä”.

Vaikutukset:

- Vaikutus on vähäinen tai neutraali, vapauttava ja myönteinen.
- Laajentaa pihasaunan sijoittamisen mahdollisuuksia välittömästä päärakennuksen läheisyyteen sijoittamisesta laajemmalle pihapiirin alueelle vapaammin, maisemallisesti, näkymien tai istutusten kannalta tai toiminnallisesti luontevaan paikkaan.
- Muutos tukee perinteistä suomalaista pihapiirikäsitettä, jossa rakennukset muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden ilman vaatimusta suorasta rakennusten välisestä kytkennästä toisiinsa.
- Voi parantaa pihan käytettävyyttä ja tilallista jäsennystä.
- Vähentää rakennusmassojen keskittymistä ympäristökuvassa, mahdollistaen jopa jonkin verran sen parantamista.
- ”Pihapiiri” on viranomaiskielessä selkeämpi ja yksiselitteisempi käytössä, mutta ”yhteyteen” rakentaminen on tulkinnallisempaa. Selkeys vaikuttaa mahdollisessa viranomaisneuvonnassa rakentamisen laatuun ja ennakoitavuuteen.

Muutokset 3/4 (5.5.2026):
Muutettu rakennelman määritelmää koskevaa kappaletta seuraavasti: A) Koirankopit on poistettu luettelosta, koska voi määritellä pihakalusteiksi tai -varusteiksi. B) Rakennusoikeutta käyttävien yli 20 k-m² laajuisten rakennelmien määrittelyn osalta tarkennettiin niiden sisältävän sisätilaa erotuksena muista rakennelmista. C) Rakennelmien luetteloon lisättiin tulisijalliset vesialtaat.

Vaikutukset:

- Vähäisiä, pääosin neutraaleja vaikutuksia.
- Rakennettuun ympäristöön kohdistuva kokonaisvolyymi ei kasva.
- Rakennusoikeuden käytön määrittelyyn liittyvä sisätilan ominaisuus on selkiyttää viranomaisneuvontaa ja kaupunkilaisten käsityksiä.
- Selkeämpi määrittely ohjaa piharakentamista rakennuspaikan päärakennukseen alisteiseksi. Pihapiirit hahmottuvat selkeämpinä ja laadullisesti hallitumpina, mikä tukee useimpien käsitystä rakennetun ympäristön koskevaa tasapainoisen ja hillityn vaikutelman tavoitteita.
- Tulkinnanvaraiset tapaukset kylpypaljujen osalta nimetään ja määritellään selkeämmin, millä voi olla merkitystä naapurustossa käytäviin keskusteluihin, jossain määrin paloturvallisuuteen tai koettuihin savuhaittoihin.

Muutokset 4/4 (5.5.2026)

Lisätty kokonaan uusi määräys: ”*Pihavarusteet ja -kalusteet eivät kuulu rakennusvalvonnan valvontavastuun piiriin. Pihavarusteina pidetään esimerkiksi kalusteita, keinuja, pyykin kuivaus- ja tamppaustelineitä, irtogrillejä, trampoliineja, pienehköjä kevytrakenteisia ja siirtokelpoisia tulisijattomia vesialtaita (kylpypaljut, porealtaat tai pihauima-altaat)*”

Vaikutukset:

- Vaikutus on melko vähäinen tai neutraali, mutta paikallinen ja lievästi myönteinen.
- Vaikutukset kohdistuvat tyypillisesti pientalovaltaisiin alueisiin ja arjen pääosin tilapäisiin, vaihtuviin pihatoimintoihin. Kyseessä ei ole alue- tai yhdyskuntarakenteeseen vaikuttava muutos.
- Määräys ei lisää rakennuskohteiden määrää eikä mahdollista uutta pysyvää rakentamista, vaan selventää, että nämä toiminnot eivät kuulu rakennettuun ympäristöön juridisessa mielessä. Vähäisillä, siirtokelpoisilla ja tilapäisluonteisilla pihavarusteilla ei ole rakennusoikeudellista tai luvanvaraista merkitystä. Käytännössä ei kokonaisuudessa ole juuri vaikutuksia kaupunkilaisten tarpeeseen tai edellytyksiin hankkia pihavarusteita tai -kalusteita, mutta edesauttaa paikoin huomattavasti asiasta käytävää vuorovaikutusta.
- Kun pihavarusteet määritellään selkeästi rajattuna, fyysisesti vähäisinä tai vähäisempinä pihan käytön ja arjen osasina, ei rakentamisena, pihat voivat luontevasti toimia toiminnallisina, joustavina, asukkaiden tarpeiden mukaisesti muuntautuvina ympäristöinä, vähentäen ristiriitoja: Asiasta käytävä keskustelu on yksiselitteisempää, esimerkiksi viranomaisohjauksen yhteydessä tai naapuruston kesken. Tulkinnanvaraisuuden vähentyessä on rakennusvalvonnan toiminta neuvonnassa ja ohjauksessa johdonmukaisempaa.
- Aiempaa selkeämpi määrittely tukee ohjausta kohden rakennetun ympäristön hallittua ja johdonmukaista kehitystä, erityisesti asemakaavallisesti väljästi ohjatuilla pientaloalueilla, mahdollistaen rakennusvalvonnan henkilöstöresursointia ympäristövaikutuksiltaan merkittävämpiin, pysyviin kohteisiin.

5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset

Muutokset (5.5.2026):

Tarkennettu lintujen törmäämistä vähentävää rakennuskohteen eräiden lasisten rakennusosien, kuten ikkunoiden sekä valaistuksen suunnittelua ja toteuttamista koskevaa määräystä niin, että arviossa itse rakennuskohteen ominaisuudet ja sen laajuus on huomioitava.

Vaikutukset:

- Vaikutukset ovat rajautuvasti kohdentuvia, siten laajemmin arvioituna vähäisiä, lievästi tai välillisesti myönteisiä.
- Muutettu määräys säilyttää lintuturvallisuuden tavoitteen, mutta korostaa sen suhteuttamista rakennuskohteen luonteeseen, kokoon ja laajuuteen. Muutos on luonteeltaan täsmentävä, ohjaava, tulkintaa jäsentävä, eikä se poista tai heikennä lintuturvallisuuden huomioon ottamista. On todettavissa, että lintuturvallisuutta koskeva tavoite ei laajemman kokonaisuuden kannalta heikenny.
- Rakennettuun ympäristöön kohdistuva muutos on hillitty: Vaatimusten soveltaminen voidaan suhteuttaa esimerkiksi rakennusten pieneen kokoon tai vähäisyyteen merkitykseltään, mikä vähentää tarvetta rakennuksen mittakaavaan nähden ylimitoitettuihin, siten raskaisiin ratkaisuihin. Kohtuullistaminen ilmenee erityisesti pientaloalueilla pientalo- ja pienrakentamisessa, missä ohjausvaikutus on keskeinen, parantaen suunnitteluratkaisujen suhteellisuutta. Määräyksen tarkennus vähentää tarvetta yhdenmukaistaa ominaisuuksiltaan liian eriluonteisia rakennuskohteita saman vaatimustason alle, mikä mahdollistaa ohjauksen kohdentamisen ympäristövaikutuksiltaan merkittävimpiin kohteisiin. Se tukee rakennusjärjestyksen vaikuttavuutta nimenomaan siellä, missä vaikutukset lintuihin ja rakennettuun ympäristöön ovat tosiasiallisesti suurimmat.
- Lintuturvallisuutta koskevan määräyksen täsmentäminen suhteuttaa vaatimukset rakennuskohteeseen ja sen laajuuteen, selkeyttää määräyksen soveltamista, tukien rakennusten mittakaavaan ja käyttötarkoitukseen nähden tarkoituksenmukaisia ratkaisuja. Muutoksella ei ole merkittäviä määrällisiä vaikutuksia rakennettuun ympäristöön, mutta se parantaa suunnitteluvalintojen joustavuutta ja rakennusjärjestyksen ohjausvaikutuksen kohdentumista sinne, missä ympäristövaikutukset lintuturvallisuuden kannalta ovat suurimmat.

6 § Tontin rajan ylittäminen katu- tai muulle yleiselle alueelle

Muutokset (5.5.2026):

Muutoksessa tontin rajan ylittämisen osalta katu- tai muulle yleiselle alueelle, on alikulkukorkeutta koskevaa määräystä täsmennetty ajoradan ja huoltoajolle varatun väylän osalta 4,6 metriin.

Vaikutukset:

- Vaikutukset ovat melko vähäisiä tai neutraaleja, mutta ohjaavia, myönteisiä ja selkeän tavoitteellisia.
- Täsmennys vaikuttaa ainoastaan niihin rakennushankkeisiin, joissa erkkerit, parvekkeet, räystäät tai katokset ulottuvat katualueen ylle, rakennus sijoittuu suoraan kadun vastaiselle tontin rajalle asemakaavan mukaisesti. Vaikutukset kohdistuvat pääosin rajattuun joukkoon tulevia suunnittelukohteita keskeisillä katualueilla.
- Siten kyse on eniten tiiviin kaupunkirakenteen kerrostalorakentamisesta, joka tyypillisesti on rajautumassa jalkakäytävän reunaan kiinni tai sen lähituntumaan. Se rajaa merkityksiä.
- Rakennettuun ympäristöön kohdistuva keskeinen vaikutus liittyy: katualueen kunnossapidon sekä huolto-, pelastus- ja erikoiskuljetusten esteettömään toimintaan. Yhtenäinen 4,6 metrin vapaan korkeuden vaatimus rakennusosan alapuolella tukee kadun pitkäjänteistä käyttöä ja huollettavuutta, vähentää riskiä, että rakenteet rajoittavat katualueen käyttöä tulevaisuudessa tai että itse rakenteet tai moottoroidut välineet niiden alta liikkuessaan vaurioituvat.
- Kaupunkikuvallisesti pienempi 3,2 metrin alikulkukorkeus pääosin säilyy jalankulkualueilla, jolloin katutilan tai katunäkymän mittakaava jalankulkijan näkökulmasta ei muutu ja katutilan inhimillisyys ja suojaisuus voidaan säilyttää.
- Määräyksen tarkennus antaa suunnittelijoille selkeät reunaehdot jo luonnosvaiheessa ja vähentää tapauskohtaista neuvottelua ja jälkikäteisiä suunnitelmien muutostarpeita, helpottaen asiantuntija- ja viranomaistyötä, vapauttaen resursseja oleelliseen työhön. Omaisuusvahingot voivat pidemmällä ajalla myös vähentyä hieman.

7 § Rakennuksen ja rakennuskohteen etäisyys rakennuspaikan rajasta ja tontin sisäisen rakennusalan rajan ylittäminen

Muutokset:

Uusittu pykälä mm. jakaa aiempaa selkeämmin sisällön kolmeen alaotsikkoon: Rakennukset – Rakennelmat–Yleistä.

Vaikutukset:

- Tulkinta ja määräysten soveltaminen selkeytyy, kun rakennuskohteista rakennus ja rakennelma erotetaan toisistaan aiempaa selkeämmin, mikä on omiaan vähentämään epäselvyyksiä ja siten mm. säästämään kaikkien osapuolten, asiakkaidemme ja luvittajiemme aikaa.
- Rakennelmien etäisyyksissä määrittyy rakennelmien sijoittaminen rajalle aiempaa yksiselitteisemmin suhteessa mm. naapureiden etuun, palomääräyksiin ja poikkeamisien tarpeiden tunnistamiseen. Aiempi viranomaisen paikoin linjattomuutta ja siten epätasapuolista asiakaspalvelua tuottava harkintavalta vähenee.
- Naapurin asema vahvistuu. Kirjallisen suostumuksen merkitykselle annetaan nyt se merkitys ja arvo, mikä sille kuuluu. Se on nyt vaatimuksena poikkeamissa, jotka liittyvät naapurin etuun, koska kytkeytyy aiempaa yksiselitteisemmin alueen suunnittelun lähtökohtiin.
- Rakennusvalvonnan toiminta rakennusjärjestyksen soveltamisessa yhdenmukaistuu uuden rakentamislain kanssa aiempaa selkeämmin. Määritelmät ja etäisyysvaatimusten logiikka noudattavat myös uuden rakentamislain käsitteistöä ja systematiikkaa.
- Suunnittelun käytännön vaikutukset tontin käyttöä ohjaavien tekijöiden osalta kasvavat hieman rakennelmien osalta. Näin koska suunnittelijoiden ja rakentamiseen ryhtyvien on huomioitava useampi muuttuja jo mahdollisimman etupainotteisesti luonnosvaiheessa. Hyötynä on osapuolten ajan säästäminen tähdellisempiin tehtäviin, kuin aikaa vieviin selvittelyihin ja neuvotteluihin.

12 § Lohkottavan tontin vähimmäispinta-ala

Muutokset:

Kokonaan uuden pykälän lisääminen on merkittävä ja käytännöllisyydessään edullinen sekä rakentuvan ympäristön kehittymiseen myönteisesti vaikuttava muutos, koska aiemmassa muutosehdotuksessa lohkomisen vähimmäisvaatimukset puuttuivat kokonaan. Ohjausvaikutus kohdistuu ensisijaisesti tontteja lohkovan kaupungin viranomaisen valmisteluun ja päätöksentekoon. Monissa kunnissa kyseisen kaltainen pykälä on jo aiemmin ohjannut olennaisesti esim. pientalorakentamisen sijoittumista, tontinmuodostusta ja jopa kaavojen kehittämistä.

Vaikutukset:

- Pykälä luo normatiivisen rajan, joka sitoo viranomaista lohkomisratkaisuissa. Se määrittelee yksiselitteisemmin tapauskohtaisen harkinnan laajuutta. Selkeys ja ennakoitavuus paranee, samalla rajaten eri ratkaisujen joustavuutta haasteita tuottavista ratkaisuista alkaen.
- Ennakoitavuus paranee myös maanomistajien ja suunnittelijoiden näkökulmasta, mikä on hyvää asiakaspalvelua.
- Kaupunki saa vahvemman perustan ratkaista tonttijakoasioita ja vastata lohkomisehdotuksiin.
- Viranomaisen harkintavalta kaventuu, joten voi todeta jatkossa seuraavan vähemmän ristiriitaisia päätöksiä. Lainkäyttö yhtenäistyy, mikä vähentää erimielisyyksiä hakijoiden, naapureiden ja viranomaisten välillä.
- Pientaloalueiden täydennysrakentamisen ratkaisut voivat joissain harvinaisemmissa tapauksissa tiiviisti rakentuvilla tai suureen tehokkuuteen pyrkivillä alueilla leikkautua, kun olemassa olevat tontit ovat pieniä. Se voi lisätä vähäisesti jatkossa kaavamuutoksien tarvetta, joille on haastavaa määritellä aikataulua tai kaikenlaisia ehdotuksia pitää automaattisesti toteuttamiskelpoisina kaavoituksen näkökulmasta ajatellen alueen kehittämistä kokonaisuutena tai laajemmin. Kuitenkin samalla naapurustoihin sopimattoman tiiviyden riski vähenee, mikä usein on todettu olevan asukkaiden toive, arvostettu ja haluttava ominaisuus alueella.
- Kirvesvarren määrittely erikseen rakentamisesta käyttökelpoisesta tonttimaasta estää tontin lohkomisen, jossa suuri osa tonttia on sen tehokkaan ja järkevän hyödyntämisen ulkopuolella. Siten laatu ja rakennettavuus voi kasvaa yksittäisillä tonteilla ja alueella laajemmin.

- Vaatimus teknisten edellytysten huomioimisesta vähentää rakennettavuudeltaan kyseenalaisten tai kyseenalaistuvien tonttien lohkomisen.
- Voi arvioida, että naapurustojen maisema ja väljyys säilyvät paremmin ja pientalotonttien ja -alueiden laatu paranee ja pysyy yhtenäisempänä. Määrittelyn voi arvioida myös suoraan tukevan kaava-alueiden alkuperäistä suunnitteluperiaatetta, kaavallisia tavoitteita ja kaupunkikuvaa.

13 § Pihamaan rakentaminen

Muutokset (5.5.2026):

Alkuperäinen sanamuoto velvoitti istuttamaan rakentamattomat pihan osat, ellei ollut perusteltua syytä säilyttää niitä luonnonmukaisena. Muutettu sanamuoto korvaa velvoitteen suosituksella: Mahdollisuuksien mukaan säilytetään luonnonmukaisia osia, ja istutettavilla alueilla käytetään paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa monipuolista kasvilajistoa.

Vaikutukset:

- Vaikutukset ovat vähäisiä tai neutraaleja, paikoin tai välillisesti myönteisiä.
- Muutos on luonteeltaan ohjaava, silti joustavuutta lisäävä, kielellinen ja sisältöä täsmentävä, ei pakottava eikä rakentamisen määrää lisäävä. Velvoittavuuden lieventäminen antaa enemmän harkintavaltaa pihan toteutukseen, mahdollistaa tarkoituksenmukaisemman reagoinnin tontin maaston, kasvillisuuden ja käyttötarpeiden perusteella. Rakennettu ympäristö voi toteutua vaihtelevampana ja paikkasidonnaisempana, erityisesti pientaloalueilla ja asemakaava-alueiden ulkopuolella, joissa pihat muodostavat merkittävän osan koetusta ympäristöstä.
- Kaupunki- tai ympäristökuvassa vähentyy riski, että pihat toteutetaan kaavamaisesti pakollisen istuttamisen seurauksena. Luonnonmukaisten osien säilyttämisen korostaminen tukee pihan ja sitä ympäröivän maiseman luontevaa jatkuvuutta, voi parantaa ympäristökuvaa erityisesti luonnonläheisillä ja väljemmin rakennetuilla alueilla. Vaikutus kaupunkikuvaan on hallitusti myönteinen mutta vähäinen.
- Ylläpidon kannalta pakollisen istutuksen aiheuttama ylläpitotarvetta vähentyy. Mahdollistuu piharatkaisut, jotka ovat pitkäjänteisesti kestäviä ja vähemmän hoitoa vaativia. Rakennetun ympäristön laatu

säilyy, mutta pihaympäristöjen toimivuus ja ylläpidettävyys voivat parantua.
- Rakennusvalvonnan näkökulmasta muutos siirtää painopistettä yksityiskohtaisesta velvoittamisesta kokonaisharkintaan, tukien rakennusjärjestyksen roolia esikuvan ja laadullisen ohjeen antajana asemakaavan täydentäjänä. Se edistää rakennettuun ympäristöön liittyvien ratkaisujen johdonmukaista mutta joustavaa soveltamista.

16 § Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen

Muutokset (5.5.2026):

Alkuperäinen määräys velvoitti käyttämään vettä läpäiseviä pintamateriaaleja, edellytti muutostilanteissa kovien pintojen vähentämistä, sisälsi määrällisen vähimmäisvaatimuksen vähintään 65 % vettä läpäisevää pintaa asemakaavan pientalotonteilla. Uusittu määräys muuttaa velvoitteen suositukseksi, säilyttää ohjauksen kasvipeitteisyyden ja läpäisevyyden lisäämisestä muutostilanteissa, poistaa kiinteän prosenttiosuuteen perustuvan vaatimuksen.

Vaikutukset:

- Vaikutukset ovat vähäisiä tai neutraaleja, mutta toteutustapoja monipuolistavia, silti hallittuja.
- Muutos on luonteeltaan ohjaava ja joustavuutta lisäävä, normiohjausta keventävä, mutta säilyy edelleen ympäristön kannalta jonkin verran tavoitteellisena.
- Määrällisen ja sitovan vaatimuksen poistaminen antaa suunnittelijoille ja rakentajille enemmän liikkumavaraa pihan toiminnallisuuden (oleskelu, kulku, pysäköinti) ja toteutettavuuden suhteen. Sen voi toisaalta myös arvioida vähentävän riskiä, että pihat suunnitellaan ”minimivaatimuslähtöisesti” prosenttilukuarvoista käsin. Pihaympäristöjen laatu voi jopa parantua, kun ratkaisut tehdään kokonaislaatu ja käyttö huomioiden eikä yksittäisen numeerisen vaatimuksen vuoksi.
- Suositusluonteinen ohjaus kannustaa edelleen vettä läpäisevien ratkaisujen käyttöön, mutta mahdollistaa paremmin piharatkaisut, joissa kovien pintojen käyttö on perusteltua ajatellen esimerkiksi esteettömiä reittejä, huolto- ja pelastusreittejä tai pihan helpompaa ylläpitoa ja siistiä käytettävyyttä ja ulkoasun vaikutelmaa.
- Vaikka sitova prosenttivaatimus poistuu rakentamattomien pintojen ja kasvillisuuden lisääminen säilyy ohjaavana tavoitteena, muutos ei

lähtökohtaisesti johda laajamittaiseen pihojen kovettumiseen, koska muut ympäristö- ja hulevesimääräykset jäävät voimaan. Rakennettuun ympäristöön liittyvä hallinta paranee, kun pihan toteutus voi perustua parempaan kokonaisharkintaan ja vältetään tilanteet, joissa hulevesien hallinta tai pihan käyttökelpoisuus heikkenee jäykän prosenttivaatimuksen vuoksi. Rakennetun ympäristön toimivuus, huollettavuus ja elinkaarikestävyys voivat parantua erityisesti pientaloalueilla ja täydennysrakentamisessa.

- Muutos tukee toimivien, käyttökelpoisten ja pitkällä aikavälillä hallittavien pihaympäristöjen toteutumista erityisesti täydennys- ja pientalorakentamisessa.
- Kaupunki- ja ympäristökuvaan kohdistuva vaikutus on vähäinen ja hallittu, erityisesti asemakaava-alueilla, joissa kaavamääräykset ohjaavat suurempien rakennushankkeiden piharatkaisujen edellytyksiä.

20 § Vapautukset rakentamisluvan hakemisesta kaikilla tonteilla

Muutokset 1/2:

Merkittävä ja käytännössä usein sovellettavana ja suunnittelijoilla tutkittavana oleva pykälä määrittelee, mitkä toimenpiteet vapautuvat rakentamisluvan hakemisesta. Se vaikuttaa suoraan sekä lupaviranomaisen työkuormaan että kiinteistönomistajien tavoitteiden asetteluun, kaikkien osapuolten aikaa paikoin haasteellisilta näkökulmien yhteensovittamisen neuvotteluilta säästäen. Voi todeta myös kyseessä olevan Vantaalla linjanmuutoksesta lupavapautuksista kohti rakentamislain vähäisyyskriteereitä, koska muutettu versio jopa alkaa seuraavasti: "*Rakentamislain 42 §:n 2 momentissa tarkoitettuina vähäisinä pidetään seuraavat...*" Siten vapautusten logiikka sidotaan suoraan uuden Rakentamislain vähäisyysperiaatteisiin ja -kriteereihin, kun alkuperäinen versio oli "*Vapautukset rakentamisluvan hakemisesta*" ilman viittausta rakentamista koskevaan lakiin samassa laajuudessa.

Vaikutukset:

1. Linjanmuutos
    - Selkeyttää oikeusperustaa ja kytkee pykälän tiukasti valtakunnalliseen lainsäädäntöön. Viranomaisen tulkinnat ja soveltaminen rajautuvat järkevästi tuottaen tehokkuutta ja ajansäästöä.
    - Vähentää Vantaan omaa tulkintavastuuta, koska pykälä harmonisoituu rakentamislain valtakunnallisiin linjauksiin.

- Parantaa sääntelyn ennakoitavuutta mutta kaventaa paikallista harkintavaltaa.

2. Määräystekstin rakenteellinen uudelleenjärjestely ja täsmennys
   - Muutettu versio on loogisempi ja jäsennellympi, siten sisällöltään helpommin omaksuttavissa.
   - Kaupunkilaisten kannalta selkiyttäminen edistää kunkin oman tilanteen helpompaa löytymistä.
   - Lupakäsittely ja neuvonta nopeutuu, koska pykälä ohjaa selkeämmin, mitä tapausta viranomainen arvioi. Aikaa säästyy.
   - Muutoksen voi todeta parantavan oikeudellista varmuutta kiinteistönomistajille ja suunnittelijoille.

3. Vanhojen puuikkunoiden osalta suojeltujen ja arvokkaiden alueiden ja rakennusten suojelutaso käytännössä vahvistuu.
   - Toisaalta yksityiskohtainen tapauskohtainen harkinta voi paikoin lisätä rakennusvalvonnan työtä, mutta
   - kulttuurihistoriallisten arvojen riskin menettäminen vähentyy, kun yksioikoisen ja sattumanvaraisen “vähäiseksi määritellyn toimenpiteen” varjolla tapahtuvaa toimintaa rajataan. Laajemmin järkevän tavoitteen asettelun voi myös arvioida nostavan rakentamisen tai jopa kokonaisten alueiden monia arvoja, myös loppujen lopulta omistamiseen liittyviä.

4. Ilmalämpöpumpun ja ilmavesilämpöpumpun sijoittamisen kannalta vaatimukset yksiselitteistyvät:
   - Muissa rakennuksissa kuin pientaloissa vapautus edellyttää julkisivuun sopeutettua kotelointia, jos laite näkyy julkiselle alueelle. Siten kaupunkikuvallisen ohjauksen ja hyvän lopputuloksen mahdollisuudet vahvistuvat. Myönteinen vaikutus on jopa yhtä tonttia laajempi, vaikuttaen alueiden haluttavuuteen ja arvoihin.
   - Julkisivuarkkitehtuuriin kohdistuvat laiteasennukset siirtyvät lupatarpeeseen aiempaa useammin, joten luvituksen määrä voi kasvaa hieman.
   - Rakentajat ja suunnittelijat joutuvat huomioimaan jo suunnittelun alkuvaiheessa koteloinnit ja mahdolliset vähäiset lisäkustannukset.

5. Mainoslaitteissa on nyt aiempaa selkeämpi uusi periaate: Jos on merkittävä vaikutus kaupunkikuvaan, lupa tarvitaan.

- Kaupunki saa vahvemman työkalun rajoittaa visuaalista sekavuutta ja ns. valosaasteen koettuja haittoja. Voi todeta keskimäärin sen olevan kaupunkilaisten ja asukkaiden etu, siten myös yrittäjien.
- Tulkitsee lain “vähäisyysperiaatteen” kaupunkikuvallisesti, mikä on nykyaikaisempi ja perustellumpi linjaus.
- Yritykset joutuvat varmistamaan luvan tarpeen useammin kuin aiemmin.

6. Aidat ja tukimuurit -osiossa vaatimukset materiaalille ja kaupunkikuvalliselle soveltuvuudelle kasvavat hieman. Muutettu versio lisää lähes kaikkiin aitoja koskeviin luvantarpeesta vapautuksiin ehdon: “materiaalin, muodon ja värisävyn tulee olla alueelle ominaisia ja soveltua kaupunkikuvaan.” Aiemmassa versiossa tämä mainittiin vain tietyissä tapauksissa.
    - Kaupunkikuvallinen ohjaus saadaan linjakkaammaksi, niin, että se tuottaa parempaa rakennettua ympäristöä, yksiselitteisemmän tavoitteenasettelun kautta. Aikaa säästyy kaikilta osapuolilta.
    - Erityisesti työpaikka-alueilla sekavaa ympäristöä tuovat epäsopivat aidat rajataan pois aiempaa selkeämmin.
    - Lisää suunnittelijan vastuuta materiaalivalinnoissa.

7. Tulisijoihin ja savuhormeihin uudet erityiset vapautuksen määrittelyt.
    - Parantaa paloturvallisuutta ja vähentää naapurihaittoja. Voi lisätä lupatarvetta pienempien piharakennusten osalta, tiiviissä rakennetussa ympäristössä, joissa rakentamisen väliset etäisyydet pienet.

8. Rakennelmien luvanvaraisuudesta vapauttamisten laajentaminen ja selkeyttäminen on merkittävä muutos, joka vapauttaa enintään 10 m² rakennelmat, kun kaikkien yhteispinta-ala on enintään 20 m², puistomuuntamoiden ja akkukonttien osalta enintään 10 m², täydennettynä tapauskohtaisella harkinnalla. Alkuperäinen versio ei säännellyt tätä yhtä selkeästi.
    - Käytännön lupaprosessit ja neuvonta selkiytyvät huomattavasti. Osapuolten aikaa säästyy myös muihin käynnissä oleviin tehtäviin.
    - Sähkö- ja energiayhtiöiden hankkeiden luvitus yhtenäistyy tuottaen parempaa asiakaspalvelua.
    - Pientalotonttien rakennelmat tulee suunnitella tarkemmin kokonaispinta-alan mukaan. Edellytykset naapurien välisten kiistojen vähenemiselle ja paremmalle rakennetun ympäristön laadulle voi todeta muodostuvan.

9. Terasseihin liittyvät aiempaa yksiselitteisemmät määritelmät vapauttavat mm. kattamattoman ja enintään 50 cm korkean rakenteellisen terassin, kun se on vähintään 2,5 m etäisyydellä tontin rajasta. Katetut terassit vaativat 4 m etäisyyden. Alkuperäinen versio vapautti lasittamisen mutta ei täsmentänyt rakentamista yhtä vaivattoman yksiselitteisesti.
    - Rakentamisen ja sen tavoitteiden määrittelyn selkeys ja ennakoitavuus paranee. Aikaa säästyy kaikilta osapuolilta.
    - Monet kevytterassit vapautuvat luvituksesta, mutta katetut terassit vaativat laajemmat etäisyydet, jolloin voi todeta seuraavan vähemmän naapurikiistoja ja meluhaittoja sekä palon leviämisen riskejä.

10. Muinaisjäännösten huomioiminen on täysin uusi velvoite, jossa rakentamiseen ryhtyvällä ja pääsuunnittelijalla on velvollisuus selvittää inventoimattomat muinaisjäännökset.
    - Vastuu kulttuuriperinnön suojaamisesta korostuu ja siirtyy suunnittelijalle. Kyse on yleisestä edusta ja kulttuurin ylläpidosta ja säästämisestä tuleville sukupolville.
    - Voi aiheuttaa viivästyksiä, jos muinaisjäännösepäilyjä ilmenee.
    - Lisää lainmukaisuutta ja vähentää museoviranomaisen palveluntarpeeseen kohdistuvia kiistanalaisia ja kuormittavia tapauksia.

    Muutetun muutosehdotuksen vaikutuksia 20 §:ään voi arvioida kokonaisuutena seuraavasti:

    - Rakennusjärjestyksen 20 pykälän rakenne selkiytyy.
    - Ennakoivuus ja ajansäästö lisääntyy, kun vähennetään tulkinnanvaraisuutta.
    - Yksiselitteisettään hieman visuaalista ja kaupunkikuvallista ohjausta.
    - Vantaan käytännöt linjataan yhteen valtakunnallisen lainsäädännön kanssa. Siten rakennusjärjestys harmonisoituu rakentamislain tiukkoihin vähäisyysperiaatteisiin ja -kriteereihin.
    - Kaupunkikuvallinen ja paloturvallisuuden ohjaus tarkentuu mm. lämmityslaitteiden, aidan rakentamisen ja katettujen terassien osalta.
    - Vapautukset rakennelmille ja teknisille laitteille laajentuvat jonkin verran.
    - Kulttuuriperintöön liittyvä velvoite vahvistaa arkkitehtonista ja ympäristöön sopeutuvaa suunnittelua, ylläpitäen monia erilaisia arvoja, myös yhtä tonttia laajemmin.

Muutokset 2/2 (5.5.2026):

Alkuperäinen teksti vapautti luvanvaraisuudesta kylpypaljun tai kiinteän grillauspaikan. Muutettu teksti täsmentää edellisten kohteiden luonnetta vaikutuksiltaan vähäisiksi, laajentaa ja selkeyttää käsitteistöä kattamaan tulisijalliset vesialtaat (kylpypalju, poreallas ja pihauima-allas), säilyttäen kuitenkin edellytyksen, että sijoittaminen tapahtuu rakennusjärjestyksen ja asemakaavan määräysten mukaisesti.

Vaikutukset:

- Vaikutukset ovat vähäisiä tai neutraaleja sekä laadullisia ja paikallisesti myönteisiä.
- Kyse on tulkintaa selkeyttävästä ja vapautuksia systematisoivasta ja täsmentävästä muutoksesta, ei varsinaisesti rakentamisen mahdollistamisen laajentamisesta. Merkitykset kohdistuvat ensisijaisesti pientaloalueille. Muutos voi johtaa pihaympäristöjen toiminnalliseen monipuolistumiseen, asumismukavuutta lisäävien ratkaisujen toteuttamiseen erityisesti pientaloalueilla. Vaikutus kohdistuu yksittäisiin pihoihin, mutta ei alue- tai kaupunkirakenteeseen kokonaisuutena. Muutos ei heikennä kaupunki- tai ympäristökuvaa, lisää hallitsemattomia tai mittakaavaltaan poikkeavia rakenteita.
- Kynnys kehittää pihaympäristöä kevyesti madaltuu.
- Rakentamisen ohjaukseen ja neuvontaan liittyvän tulkinnan voi todeta selkeytyvän ja epäselvyyksien luvanvaraisuuden rajapinnassa vähentyvän, viranomaiskäytäntöjen yhdenmukaistuvan, joten toteutuksen viranomaisohjauksen ja -neuvonnan voi todeta olevan ennakoivampaa suunnitteluvaiheessa.
- Rakennetun ympäristön hallinta paranee, vaikka fyysinen ympäristö ei muutu merkittävästi tai juuri ollenkaan.

23 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset

Muutokset (5.5.2026):

Määräyksen muutoksessa lisätään uusi yleiskaavan käyttötarkoitusalueen rakennuspaikkakategoria asuinalue (A, monipuolinen asuinalue) ja asetetaan sille 1000 m²:n vähimmäiskoko, täsmennetään yleiskaavan aluevarausmerkinnät (A, AT, AP, M, MT) sanallisten aluekuvausten rinnalle. Muut pinta-alavaatimukset säilyvät ennallaan.

Vaikutukset:

- Rakennettuun ympäristöön kohdistuvan muutoksen vaikutus on vähäinen, paikallinen mutta osin selkeästi havaittava sekä edelleen hallittu ja myönteinen, koska kohdentuu tarkoituksenmukaisesti.
- Muutos on luonteeltaan täsmentävä ja systematiikkaa selkeyttävä, osin rakentamisen edellytyksiä hienosäätävä, suoraan yleiskaavan aluevarausten kanssa linjaan tuova.
- Uusi yleiskaavan käyttötarkoitusalueen asuinalueita (A) koskeva vähintään 1000 m²:n rakennuspaikan vähimmäisvaatimus mahdollistaa tiiviimmän rakentamisen niillä yleiskaavan asuinalueilla, joilla asuminen on jo lähtökohtaisesti alueen pääkäyttötarkoitus. Se ei laajenna rakentamista maa- ja metsätalousalueille eikä muuta niiden tarkoituksenmukaista väljää rakentamislogiikkaa. Rakennettu ympäristö voi paikoin tiivistyä hallitusti asuinalueilla (A), mutta kokonaisuutena yhdyskuntarakenne ei muutu.
- Voi todeta, että muutos ei johda maaseutumaisen tai kylämäisen ympäristön (AT, AP, M, MT) pirstoutumiseen ja se on omiaan säilyttämään alueiden käyttötarkoitusten mukaisen mittakaavan. Rakennetun ympäristön luonne säilyy kokonaisuutena aluekohtaisesti eriytyneenä ja yleiskaavan tavoitteiden mukaisena.
- Aluemerkintöjen selkeä kytkeminen vähimmäiskokoihin: parantaa rakennuspaikkavaatimusten ennakoitavuutta ja tulkinnan yhtenäisyyttä, tukee olemassa olevien asuinalueiden täydentämistä ilman epäselvyyttä sovellettavista kokorajoista. Tämä edistää rakennettuun ympäristöön liittyvää hallittua täydentymistä erityisesti asemakaava-alueen ulkopuolisilla asuinalueilla. Vaikka pienempi vähimmäiskoko voi lisätä rakennuspaikkojen lukumäärää tietyillä alueilla: rakentamislain, yleiskaavan ja rakennusjärjestyksen muut sisältövaatimukset (sijoittuminen, pihatilat, etäisyydet) säilyvät, asuinympäristön laadun turvaavat muut määräykset rajaavat liian tiivistä tai laadultaan heikkoa rakentamista. Rakennetun ympäristön laatu ei heikkene määräyksen seurauksena.
- Asuinalueita (A) koskevan 1000 m²:n vähimmäisvaatimuksen lisääminen selkeyttää rakennusoikeuden edellytyksiä ja parantaa yleiskaavan mukaista rakentamisen ennakoitavuutta asemakaavoitetun alueen ulkopuolella. Muutoksella on vähäinen, mutta hallittu vaikutus rakennettuun ympäristöön, ja se tukee asuinalueiden luontevaa täydentymistä ilman, että maaseutumaisille tai maa- ja metsätalousvaltaisille alueille kohdistuva rakentamispaine mitenkään kasvaa.

25 § Rakennuksen etäisyys rantaviivasta

Muutos:

Siirrytään pelkästä mekaanisesta vähimmäisetäisyyden määrittelystä kokonaisvaltaisempaan ja selkeämpään ranta-alueen maankäytön ohjaukseen rakennusjärjestyksen puitteissa. Uusittu pykälä on selkeästi vahvempi rantarakentamisen ohjausväline kuin alkuperäinen. Muutettu versio on laajennettuna täsmällisempi.

Vaikutukset:

- Pelkästä etäisyysvaatimuksesta siirrytään ekologisen ja maisemallisen suojavyöhykkeen määrittelyyn. Uuden version voi arvioida vastaavan paremmin oikeuskäytäntöjen vaatimusta ympäristö- ja maisemavaikutusten huomioinnista. Uusittu teksti ottaa huomioon ekosysteemipalvelut ja maisema-arvot, ei rajoittuneesti vain pelkän teknisen sijoittelun.
- Vesiensuojelun ja ympäristölainsäädännön kannalta muutoksen voi todeta parantavan pintavesien suojelua, vähentävän rantarakentamisen hajakuormitusta, aikaansaaden selkeämmän linjauksen vesienhoidon vaatimuksiin.
- Sijainnillinen rakennusoikeus rajoittuu hieman aiempaa enemmän, koska nyt myös rakentaminen on kokonaisuutena kielletty 20 m alueella.
- Viranomaisen harkintavalta ja perustelukyky paranevat. Uusittu pykäläteksti antaa selkeämmän oikeusperustan rajata hankkeita, jotka heikentävät maiseman laadullisia arvoja. Viranomaispäätökset yhtenäistyvät, koska tarvitaan vähemmän tulkintaa, joten myös osapuolten aikaa säästyy. Samalla viranomaisvalvonnan rooli vahvistuu jonkin verran.
- Maiseman luonnonmukaisuuden säilyttäminen nostetaan ensisijaiseksi tavoitteeksi. Rantarakentamisen maisemallinen ohjattavuus paranee. Luontoarvojen ja rantapuuston säilyminen paranee, samoin eroosion ja hulevesikuormituksen hallinta.
- Tonttien käyttömahdollisuudet voivat kaventua erityisesti kapeilla tonteilla. Maanomistajan oikeus raivata tai muuttaa rantapusikkoa ilman lupaa vähenee, samoin rantarakentamisen joustavuus etenkin pienillä tonteilla.
- Maiseman ja vesien suojelu sekä ekologisuuden merkitys ja huomioimisen mahdollisuudet vahvistuvat.

26 § Rakennuksen korkeusasema ranta-alueella

Muutos:

Uusittu pykälä on selvästi laajempi, selkeämpi ja teknisesti täsmällisempi. Uudistus siirtää sääntelyn vähimmäisvaatimuksesta riskiperusteiseen kokonaismäärittelyyn. Tavoitteet ovat ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja rakenteiden pitkäaikaisen turvallisuuden vahvistaminen.

Vaikutukset:

1. Muutettu 26 § on merkittävä sisällöllinen päivitys, jossa:
- tulvariskien hallinta vahvistuu huomattavasti,
- rakentamiskorkeudet määrittyvät teknisesti aiempaa täsmällisemmin,
- suunnittelijan vastuu kasvaa,
- rantarakentamista rajoitetaan riskialueilla,
- viranomaisen ohjausmahdollisuudet selkiytyvät ja vahvistuvat,
- ilmastonmuutokseen sopeutuminen sisällytetään pykälään eksplisiittisesti.

2. Tekninen tarkkuus ja tulvakorkeuksien huomiointi tarkentuu. Uusittu pykälä tuo ensimmäistä kertaa velvoitteen huomioida alin rakentamiskorkeus, viitteen selkeään HW1/100a + 1 m vaatimukseen sekä velvoitteen selvittää 100-vuotistulva, siten
- rakentamisen tekninen, käytöllinen ja ylläpidollinen turvallisuus kasvaa,
- tulvariski voidaan mitoittaa objektiivisemmin,
- suunnittelun vastuullisuuden merkityksen korostuessa.

3. Tulvaturvallisuuden kokonaisvaltainen tarkastelu laajenee selkeästi. Uusittu pykälä edellyttää huomioimaan kulkuväylien käytettävyyden tulvan aikana, ottamaan huomioon kunnallisteknisten järjestelmien toimivuuden ennakoiden, asumisen kannalta olennaisten riskittömien toimintojen mahdollistumisen.
- Kiinnitetään aiempaa enemmän huomiota pelastusturvallisuuteen.
- Pienennetään riskiä, että talot jäävät saarekkeisiin tulvatilanteissa.
- Vahvistetaan ilmastonmuutoksen huomiointia päätöksenteossa.
- Lisätään tulvariskiselvitysten tekemisen tarvetta, mikä
- voi rajoittaa tai viivästyttää luvitusta riskialueilla. Kuitenkin kaikkien osapuolten aikaa säästyy yksiselitteisemmillä määräyksillä.

4. Rantarakentamisen suunnitteluvastuu kasvaa, koska rakennushankkeeseen ryhtyvän on nyt selvitettävä tulvakorkeus, alin

rakentamiskorkeus, kulkuväylien tulvaturvallisuus sekä yhdyskuntatekniikan riskit etupainotteisesti.
- Suunnittelijat ottavat hydrologiset riskit osaksi perussuunnittelua.
- Vähennetään myöhempiä käytönaikaisia, jopa työmaanaikaisia riskejä ja ongelmia tulvavahinkoihin, vakuutuskorvauksiin ja käyttökatkoksiin liittyen.
- Suunnittelun vaatimukset ja kustannukset sekä valmistelutyö kasvaa jonkin verran paremman ja riskittömämmän lopputuloksen varmistamiseksi, minkä voi todeta olevan kiinteistönomistajan huomattava pidempikestoinen etu.
- Määräykset voivat paikoin hieman rajata rakentamisen houkuttelevuutta ranta-alueilla.

5. Ilmastonmuutokseen varautuminen paranee. Muutoksen teksti tuo viittauksia tulvien toistuvuuksiin, tulvakorkeuksiin ja riskinhallintaan.
- Vastataan paremmin valtakunnallisiin alueidenkäytön tavoitteisiin, mikä tuo selkeämpää ja linjakkaampaa tulosta sekä varmistaa parempaa tulevaisuutta ympäristön kannalta.
- Lisääntyvät sään ääri-ilmiöt huomioidaan, joten voi todeta kaikenlaisiin arvoihin kohdistuvien uhkien ja riskien rajautuvan.
- Muodostuu paremmat edellytykset ehkäistä pitkäaikaisia ja vakavia infrastruktuurivauriota.

6. Luvituksen ja viranomaisvalvonnan näkökulma viranomaisten kannalta.
- On aiempaa helpompi neuvoa asiakkaita ja tarvittaessa perustella mahdollisia kielteisiä päätöksiä riskialueilla, jos laajemman kokonaisuuden merkitykset eivät tule kaikilla osapuolilla huomioiduksi.
- Luvitus yhtenäistyy ja tulkintaerimielisyydet vähenevät, joten palvelun laatu paranee ja kaikkien osapuolten aikaa säästyy.
- Laadullinen arviointi otetaan nyt mukaan mm. hydrologian ja teknisten riskien osalta.

Kokonaisarviona muutosehdotuksen pykälän 26 voi todeta olleen minimiperusteinen ja riskien toteamiseen keskittyvä, kun muutetun muutosehdotuksen pykälä on riskiperusteinen, etupainotteisesti varautumista korostava ja teknisesti yksityiskohtaisempi.

31 § Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla

Muutos (5.5.2026):

Muutoksessa täsmennetään asemakaava-alueella ilman maisematyölupaa sallittavan puiden kaatamisen edellytyksiä yksityiskohtaisiksi ja objektiivisemmiksi, rajataan

luvasta vapaa kaataminen enintään viiteen puuhun ja sidotaan se useisiin kumulatiivisiin ehtoihin (alueelliset määräykset, rekisterit, pesimäaika, naapurin suostumus), erotetaan selkeästi vaarallisten puiden kaataminen muusta puiden poistamisesta, säilytetään ja täsmennetään viranomaisen jälkivalvonnan ja lisäistutusvelvoitteen mahdollisuus.

Vaikutukset:

- Vaikutukset viherrakenteeseen ja tonttien vehreyteen sekä kaupunki- ja ympäristökuvaan ovat vähäisiä tai kohtalaisia laadullisessa mielessä, myönteisiä ja hillittyjä.
- Muutos on luonteeltaan ohjausta täsmentävä ja selkeyttävä, osin normatiivisesti täsmällisempi kuin aiempi yleislauseke “vaikutukset ovat vähäisiä”, ollen rakennusvalvonnan käytäntöjä yhdenmukaistava.
- Vaikutukset kohdistuvat merkittävimmin pientalotonttien pihaympäristöihin, laadullisesti kaupunki- ja ympäristökuvaan. Rakennettuun ympäristöön kohdistuva vaikutus on laadullisesti merkityksellinen mutta määrällisesti vähäinen.
- Uusi, tarkemmin rajattu menettely vähentää riskiä, että puustoa poistetaan laajemmin “vähäisiin vaikutuksiin” vedoten, varmistaa, että tontille jää kaatamisen jälkeenkin riittävä määrä puita, tontin ominaispiirteet huomioon ottaen. Rakennetun ympäristön viherrakenne säilyy keskimäärin paremmin ja ennakoitavammin erityisesti asemakaava-alueilla.
- Arvopuu- ja katupuurekisterin vaatimus tuo kaupunkikuvaan liittyvät arvot aiempaa selkeämmin osaksi päätöksentekoa. Kaupunki- ja ympäristökuvaan kohdistuva vaikutus on selvästi myönteinen, mutta ei radikaali. Se tukee kaupunkikuvan jatkuvuutta ja tonttien välistä visuaalista tasapainoa ja toisaalta ehkäisee äkillisiä ja yllättäviä muutoksia katukuvaan tai pihaympäristöön.
- Hyvin myönteiseksi voi arvioida, että aiemman epämääräisen yleisluonteisen “perustellun syyn” tilalle tulevat määrälliset rajat, rekisteripohjaiset tarkistukset, naapuriin kohdistuvien vaikutusten selkeä huomiointi. Se parantaa rakennusvalvonnan päätöksenteon johdonmukaisuutta, kiinteistönomistajien ennakoitavuutta ja oikeusvarmuutta, tulkintojen yhdenmukaisuutta eri puolilla kaupunkia.
- Rakentamis- ja maisematyöluvan alaisten tonttien osalta puiden kaato säilyy luvanvaraisena ja ymmärrettävästi ohjattuna, työmaa-aikainen suojaus ja suojaussuunnitelmat edelleen varmistavat, ettei rakentaminen tarpeettomasti heikennä tontin luontoarvoja. Rakennetun ympäristön kokonaislaadun voi ennakoida rakentamisen yhteydessä säilyvän vähintään nykytasolla.

32 § Vihertehokkuus

Muutos (5.5.2026):

Määräysmuutoksessa ei muuteta vihertehokkuuden tavoitetasoja, vaan täsmennetään ja rajataan, mihin rakennushankkeisiin velvoite soveltuu ja miten se osoitetaan. Määräyksen muutoksessa selkeytetään vihertehokkuusvaatimuksen soveltamisalaa ja kohdennetaan se ympäristövaikutuksiltaan merkittäviin hankkeisiin sekä kevennetään vähäisten pientalohankkeiden velvoitteita, ilman että itse vaatimustasoja muutetaan.

Vaikutukset:

- Vaikutukset ovat matalia tai kohtalaisia, mutta ovat teknisiä ja kohdentuvia. Määräyksen muutokset eivät muuta vihertehokkuuden tavoitetasoja, mutta ne täsmällistävät ja rajaavat velvoitteen soveltamista, selkeyttää tulkintaa ja vähentää hallinnollista kuormaa erityisesti pientalohankkeissa. Samalla sääntely ohjaa aiempaa selvemmin vihertehokkuuden ja hulevesien hallinnan kokonaisuuteen.
- Vaikutukset lupakäsittelyyn ja viranomaistyöhön ovat selkeyttäviä. Hallinnollinen kuorma vähenee erityisesti pientalorakentamisessa, velvoitteen kohdentuessa ympäristövaikutuksiltaan merkittävimpiin uudis- ja täydennysrakentamishankkeisiin. Se poistaa epäselvyyttä siitä, milloin laskelma vaaditaan vähentää tapauskohtaista harkintaa ja tulkintaerimielisyyksiä. Merkittävän lisärakentamisen numeerinen raja (10 % / 20 %) tuo objektiivisen ja tasapuolisen kriteerin lupakäsittelyyn.
- Hallinnollinen keveneminen lupakäsittelyssä ilmenee omakoti- ja paritalojen laajennusten osalta sekä kun talousrakennukset vapautetaan velvoitteesta, mikä vähentää pienten hankkeiden käsittelyaikaa vähentäen lisäselvityspyyntöjen tarvetta. Rakennusvalvonnan työ saadaan kohdentumaan paremmin vaikutuksiltaan merkittäviin hankkeisiin. Kasvillisuuskaton 20 %:n raja tuo uuden erityistapauksen, joka vaatii huolellista tarkastelua lupapäätöksissä.
- Pientalorakentamisen osalta voi todeta ilmentyvän selkeän helpotuksen. Tavalliset omakotitalojen laajennukset ja piharakennukset eivät edellytä vihertehokkuuslaskelmaa, eivätkä edellytä piha- ja istutussuunnitelmaa vihertehokkuuden näkökulmasta. Se alentaa tässä kokoluokassa rakentamisen suunnittelukustannuksia ja madaltaa kynnystä pieniin parantamis- ja kehittämishankkeisiin.
- Suuremmissa hankkeissa ennakoitavuus kasvaa. Merkittävä lisärakentaminen määritellään etukäteen tunnetulla prosenttirajalla. Silloin rakennuttajan on helpompi arvioida, koskeeko velvoite hanketta ja missä laajuudessa

pihasuunnittelu on tehtävä. Vaikutukset saadaan kohdentumaan tarkoituksenmukaisesti laajempiin hankkeisiin.
- Vihertehokkuusvaatimus säilyy uusilla rakennuspaikoilla sekä laajoissa täydennys- ja lisärakentamishankkeissa, jolloin ympäristövaikutuksiltaan merkittävimmät hankkeet kantavat suurimman vastuun kokonaisuudessa.
- Hulevesien hallinnan edellytysten voi todeta vahvistuvan. Uusi nimenomainen määräyksen vaatimus: ”Vihertehokkuuden tavoitetason lisäksi tulee hulevesien osalta täyttyä Vantaan vihertehokkuuslaskurin taulukon hulevesien viivytystarve,” on omiaan sitovan vihertehokkuuden selkeästi hulevesien mitoitukseen, joka tukee Vantaan hulevesiohjelmia ja ilmastosopeutumistavoitteita, vähentäen riskiä, että vihertehokkuus täyttyy vain nimellisesti, ilman toimivaa hulevesiratkaisua. Muutos lisää lupaprosessin ennakoitavuutta sekä viranomaisen että rakennushankkeeseen ryhtyvän näkökulmasta ilman, että vihertehokkuuden tavoitetasoista luovutaan.

57 § Melun ja tärinäntorjunta

Muutos (5.5.2026):

Määräysmuutos ei muuta meluntorjunnan vaatimustasoa, mutta sen sijaan jäsentää sääntelyä melun ja tärinäntorjunnassa kolmeen selkeästi erilaiseen hanketyyppiin (uudisrakentaminen / käyttötarkoituksen muutos / korjaus- ja muutostyö), täydentäen samalla sääntelyä parvekkeiden osalta, selkeyttäen sovellettavaa vaatimustasoa käyttötarkoituksen muutoksissa ja keventää vaatimuksia tavanomaisissa korjaus- ja muutostöissä. Kyse on siis ennen kaikkea ohjaavuuden ja tulkittavuuden parantamisesta, ei sisällöllisestä sääntelyn kiristämisestä.

Vaikutukset

- Vaikutukset ovat viranomaistoiminnan kannalta merkittäviä selkeyttämisen ja keventävyyden takia, uudisrakentamisen osalta muutosten vaikutukset ovat vähäisiä, mutta käyttötarkoitusten muutosten osalta kohtalaisia ja sisällöllisesti merkittäviä, asuinympäristön laatuun ja hyvinvointiin vaikutukset ovat vähäisiä tai kohtalaisia, taloudelliset vaikutukset ovat vähäisiä, kokonaisuutena vaikutukset ovat myönteisiä.
- Kyse on merkittävimmin ohjaavuuden ja tulkittavuuden parantamisesta, ei määräyksen sisällöllisestä kiristämisestä. Viranomaistoimintaan muutoksella on selkeyttävä vaikutus jopa merkittävä. Lupaharkinnan ennakoitavuus paranee. Aiemmin pykälä kohdistui yleisluonteisesti rakentamiseen. Nyt sen sijaan uudisrakentamiseen sovelletaan selkeitä vähimmäisvaatimuksia ja käyttötarkoituksen muutokset käsitellään tapauskohtaisesti. Korjaus- ja

muutostöissä riittää, ettei tilanne heikkene. Tämä vähentää tulkinnanvaraa lupaharkinnassa ja helpottaa päätösten perustelemista eri hanketyypeissä.

- Uudisrakentamiseen vaikutus vähäinen, koska vaatimustaso (äänitasoerot, meluselvitys) säilyy ennallaan, mutta uutuutena parvekkeiden huomioiminen vastaa pitkälti vakiintunutta suunnittelukäytäntöä. Muutos on lähinnä kirjaava, mutta täsmentävä.
- Käyttötarkoituksen muutoksissa (esim. toimitila → asuminen) vaikutus on kohtalainen ja sisällöllisesti merkittävä. Käyttötarkoituksen muutoksissa arviointi tehdään tapauskohtaisesti, mikä vastaa jo käytännössä tapahtuvaa menettelyä. Uudelle asumiskäytölle asetetaan lähtökohtaisesti uudisrakentamisen vaatimukset, mutta tapauskohtainen arviointi mahdollistaa jouston olemassa olevassa rakennuskannassa. Muutos lisää ennakoitavuutta tukien terveellisen ja viihtyisän asumisen tavoitteita, ehkäisten heikkolaatuisten asuinratkaisujen syntyä melualueilla.
- Korjausrakentamisessa ei edellytetä uusien vaatimusten täyttämistä, joten ei synny automaattista tarvetta meluselvityksille. Korjaus- ja muutostöissä vaikutus on selvästi keventävä, koska riittää, ettei melu- ja tärinäolosuhteita heikennetä. Se on omiaan edistämään korjausrakentamishankkeiden aloituksia, vähentää kuormittavien lisäselvityksien vaatimuksia ja vastaa valtakunnallista sääntelylinjaa. Vaikutus on käytännössä myönteinen, erityisesti vanhemmassa rakennuskannassa.
- Vaikutukset asuinympäristön laatuun ja hyvinvointiin vaihtelevat tapauskohtaisesti vähäisestä kohtalaiseen, vaikutusten ollessa joka tapauksessa selkeästi myönteisiä. Meluntorjunnan sisällöllinen vaatimustaso ei alennu. Parvekkeiden lisääminen määräyksen piiriin parantaa ääniympäristön laatua asukkaiden kannalta. Käyttötarkoituksen muutoksissa varmistetaan, ettei asuminen sijoitu meluolosuhteiltaan soveltumattomiin tiloihin.

8. VALMISTELUUN PALAUTETUN MUUTETUN RAKENNUSJÄRJESTYKSEN MUUTOSEHDOTUKSEN (15.9.2026) VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Seuraavassa arvioidaan vain niiden pykälien vaikutuksia, joihin on valmisteltu muita pykäliä määrällisesti ja sisällöllisesti merkittävämpiä muutoksia, ehdotuksesta edettäessä muutettuun ehdotukseen (merkintä 15.9.2026 viittaa valmisteluun palautetun muutetun muutosehdotuksen nähtävilläolon jälkeisiin muutoksiin):

56 § Pilaantuneen maaperän ja maaperän haitallisten yhdisteiden huomioon ottaminen rakentamisessa

Muutos (15.9.2026):

Massanvaihtoa koskevaa mainintaa ja mahdollisten puhdistamistöiden ajankohtaa täsmennettiin.

Vaikutukset

- Pykälän 56 muutoksella täsmennetään pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevaa sanamuotoa sekä mahdollistetaan puhdistamistoimenpiteiden toteuttaminen myös rakentamisen yhteydessä. Lisäksi määräyksestä poistetaan massanvaihtoa koskeva erillinen maininta, koska massanvaihto on yksi pilaantuneen maaperän puhdistusmenetelmistä eikä kaikissa tilanteissa tarpeellinen. Muutos ei muuta velvollisuutta selvittää maaperän tila tai puhdistaa pilaantunut maaperä eikä sillä ole olennaisia vaikutuksia ympäristönsuojelun tasoon, rakentamisen edellytyksiin tai viranomaisten toimivaltaan.
- Vaikutukset ovat vähäisiä ja pääosin määräyksen tulkintaa sekä käytännön toteutustapaa täsmentäviä. Muutos ei ole vaikutuksiltaan olennainen, koska sääntelyn tavoite, soveltamisala ja oikeusvaikutukset pysyvät käytännössä ennallaan. Muutoksella lähinnä poistetaan tulkinnanvaraisuutta ja yhdenmukaistetaan määräys ympäristöviranomaisten esittämien näkemysten kanssa.

23.4 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset

Muutos (15.9.2026):

Lupa- ja valvontaviraston lausunnon perusteella pykälän 23 §:n neljättä momenttia täydennettiin siten, että lantalat suositellaan katettavan.

Vaikutukset

- Pykälään lisättiin suositus kattaa lantala kiinteällä katteella. Muutoksella pyritään edistämään ympäristönsuojelun kannalta hyviä toimintatapoja sekä vähentämään mahdollisia hajuhaittoja ja ravinteiden huuhtoutumisriskiä.
- Muutos on luonteeltaan ohjaava eikä se sisällä uusia velvoittavia määräyksiä. Muutos ei vaikuta eläinsuojien sijoittamista koskeviin etäisyysvaatimuksiin, lupaharkinnan perusteisiin eikä rakennusvalvontaviranomaisen toimivaltaan. Vaikutukset ovat vähäiset eikä muutosta voida pitää vaikutuksiltaan olennaisena.

5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset

Muutos (15.9.2026):

Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistyksen lausunnon perusteella pykälää 5 § muutettiin ehdotetulla tavalla, korvaten käsite "rakennus" käsitteellä "rakennuskohde".

Vaikutukset

- Pykälässä tarkennetaan sanamuotoa muuttamalla ilmaus ”rakennuksen valaistus” muotoon ”rakennuskohteen valaistus”. Muutoksen tarkoituksena on parantaa määräyksen terminologista johdonmukaisuutta ja kuvata tarkemmin, että lintujen törmäysriskin ehkäisemisessä voidaan huomioida rakennuskohteiden valaistusratkaisut. Rakennuskohde on käsitteenä rakennusta laajempi ja voi kattaa esimerkiksi rakennukset, rakennelmat, piha-alueisiin liittyvät valaistusratkaisut, muut hankkeeseen kuuluvat rakenteet.
- Muutos ei muuta määräyksen tavoitetta, soveltamisalaa, velvoitteita tai viranomaisen toimivaltaa eikä aiheuta uusia vaatimuksia rakennushankkeille. Vaikutukset ovat vähäiset ja pääosin teknisluonteiset, eikä muutosta voida pitää vaikutuksiltaan olennaisena. Muutoksella ei ole tunnistettavia uusia ympäristövaikutuksia verrattuna aiempaan määräykseen. Lintujen törmäysten ehkäisemistä koskeva tavoite säilyy ennallaan, eikä määräyksen ympäristöllinen vaikutus muutu muutoksen johdosta. Käytännössä vaikutukset rakentamishankkeisiin ovat vähäisiä: määräyksen tavoite säilyy ennallaan, lintujen törmäysriskin huomioon ottamisvelvollisuus säilyy ennallaan, hankkeilta ei edellytetä uusia selvityksiä, määräys ei aiheuta uusia teknisiä vaatimuksia lasirakenteille tai valaistukselle.
- Rakennushankkeeseen ryhtyvien velvollisuudet pysyvät olennaisesti samoina kuin ennen muutosta. Lisäksi muutos ei laajenna rakennusvalvontaviranomaisen toimivaltaa, muuta lupaharkinnan perusteita, lisää valvontatehtäviä, muuta määräyksen oikeudellista sitovuutta. Muutoksella ei myöskään ole juurikaan tunnistettavia uusia ympäristövaikutuksia verrattuna aiempaan määräykseen. Lintujen

törmäysten ehkäisemistä koskeva tavoite säilyy ennallaan, eikä määräyksen ympäristöllinen vaikutus muutu muutoksen johdosta.

10 § Tontin ja rakennuksen valaistus

Muutos (15.9.2026):

Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistyksen lausunnon perusteella pykälää 10 § täydennettiin ehdotetulla tavalla: pykälään lisättiin mainita luontoarvoista.

Vaikutukset

- Pykälää täydennetään lisäämällä luontoarvot niiden kohteiden joukkoon, joita valaistus ei saa tarpeettomasti ja haitallisesti häiritä. Muutoksen tarkoituksena on korostaa luonnonympäristön huomioon ottamista valaistuksen suunnittelussa sekä tukea hyvää valaistussuunnittelua. Muutos ei sisällä uusia teknisiä vaatimuksia, selvitysvelvollisuuksia tai lupamenettelyjä eikä muuta rakennusvalvonnan toimivaltaa. Pykälän keskeinen sisältö ja tavoite säilyvät ennallaan. Muutoksen vaikutukset ovat vähäisiä ja pääosin määräyksen tulkintaa ohjaavia, eikä muutosta voida pitää vaikutuksiltaan olennaisena.
- Muutos tukee luonnon monimuotoisuuden huomioon ottamista rakentamisessa ja lisää tietoisuutta keinovalon mahdollisista vaikutuksista ympäristöön. Vaikutus on kuitenkin lähinnä ohjaava, koska määräys ei aseta uusia konkreettisia velvoitteita tai teknisiä vaatimuksia valaistuksen toteuttamiselle. Muutoksella ei muuteta pykälän tarkoitusta, aseteta uusia teknisiä määräyksiä, aseteta uusia selvitysvelvoitteita, laajenneta lupaharkintaa merkittävästi, aiheuteta uusia kustannuksia tai merkittäviä lisävaatimuksia rakennushankkeille. Kyse on ennen kaikkea määräyksen täydentämisestä siten, että jo ennestään tavoiteltuun haitallisten valaistusvaikutusten ehkäisyyn liitetään nimenomaisesti myös luontoarvojen huomioon ottaminen. Muutos on luonteeltaan täsmentävä ja ohjaava. Voi siten arvioida, että muutos ei ole olennainen.

45 § Tilapäiset työmaarakennukset

Muutos (15.9.2026):

Rakennusvalvonnan omasta aloitteesta tehty vähäinen tekninen täsmennys:
Poistettu sana ”yleiselle”.
Muutosehdotus 5.5.2026:
”Työmaata varten voidaan rakennettavalle tontille taikka siihen välittömästi liittyvälle katu tai muulle yleiselle alueelle, jolle kiinteistön omistaja, kaupungin

omistamien kiinteistöjen osalta kadut ja puistot -palvelualue tai kiinteistöt ja tilat -palvelualue on 44 §:n nojalla myöntänyt käyttöoikeuden, sijoittaa tarvittavia väliaikaisia työmaarakennuksia.”
Muutettu muutosehdotus 15.9.2026:
”Työmaata varten voidaan rakennettavalle tontille taikka siihen välittömästi liittyvälle katu tai muulle alueelle, jolle kiinteistön omistaja, kaupungin omistamien kiinteistöjen osalta kadut ja puistot -palvelualue tai kiinteistöt ja tilat -palvelualue on 44 §:n nojalla myöntänyt käyttöoikeuden, sijoittaa tarvittavia väliaikaisia työmaarakennuksia.”

Vaikutukset

- Muutoksella täsmennetään määräyksen sanamuotoa siten, että väliaikaisten työmaarakennusten sijoittaminen on mahdollista käyttöoikeuden perusteella katualueen lisäksi myös muulle alueelle.
- Muutos on luonteeltaan tekninen ja täsmentävä. Muutos ei merkittävästi laajenna työmaarakennusten sijoittamismahdollisuuksia, sillä sijoittaminen edellyttää edelleen alueen omistajan tai muun käyttöoikeuden myöntämiseen oikeutetun tahon lupaa sekä rakennusjärjestyksen 44 §:n mukaista käyttöoikeutta. Se ei muuta työmaarakennusten sijoittamisen edellytyksiä olennaisella tavalla, vaan selkeyttää määräyksen soveltamista erilaisilla käyttöoikeuden perusteella käytettävillä alueilla. Muutoksella ei arvioida olevan merkittäviä taloudellisia, ympäristöllisiä, viranomais- tai henkilöstövaikutuksia.

VUOROVAIKUTUSRAPORTTI

MUUTETTU EHDOTUS

15.9.2026

Vantaan kaupunki Rakennusvalvonta
Lauri Korpisen katu 9, 01370 Vantaa
Puhelin +3589 839 11
kirjaamo.rakennusvalvonta(a)vantaa.fi
www.vantaa.fi

VANTAAN RAKENNUSJÄRJESTYKSEN MUUTOSEHDOTUS 2026

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenveto rakennusjärjestysehdotuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tehdyistä huomautuksista sekä rakennusjärjestysehdotuksen nähtävillä olon aikana saaduista lausunnoista ja muistutuksista sekä kaupungin perusteltu kannanotto esitettyyn lausuntoon ja muistutukseen. Lausunnot ja muistutukset ovat nähtävissä ja saatavissa Vantaan kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Asematie 7, 01300 Vantaa, puhelin 09 83911 ja sähköposti kirjaamo@vantaa.fi.

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAN VAIHE

VIREILLETULO JA TYÖN ETENEMINEN

Rakennusjärjestyksen uusimista varten perustettiin rakennusvalvontapäällikkö Risto Levannon johtama projektityöryhmä. Kaupungin sisäinen aloitusseminaari pidettiin 13.10.2021. Uusimisen käynnistämisestä tiedotettiin maaliskuussa 2022 asukaslehdessä ja kaupungin verkkosivuilla. Uusimisen alussa valmisteltiin 7.3.2022 päivätty osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Se on ollut esillä koko työn valmistelun ajan Vantaan kaupungin verkkosivuilla (https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-

ymparisto/rakentaminen-ja-tontit/rakennusjarjestyksen-uudistaminen). Kaupunkilaisilla ja muilla osallisilla on ollut mahdollisuus jättää ehdotuksia rakennusjärjestyksen uusimiseksi.

Projektiryhmä valmisteli uuden rakennusjärjestyksen luonnosta ja lisäksi vaikutusten arvioinnin vuosien 2023–2024 aikana. Rakennusjärjestyksen sisältöä on esitelty eri tilaisuuksissa ja sen sisällöstä on neuvoteltu keskeisten viranomaisten ja yhteisöjen kanssa. Jätetty palaute otettiin vastaan ja se käsiteltiin osana muutettavan rakennusjärjestyksen vuorovaikutusta.

Kuntaliiton uuden mallipohjan ja vanhan rakennusjärjestyksen rakenteista laadittiin virkamiestyönä vertailu, johon kerättiin kaupungin sisäisellä selvityksellä kommentteja poikkihallinnollisin työryhmätapaamisin. Pykäliä on valmisteltu kaupungin virkamiestyönä poikkihallinnollisissa työryhmissä vuosina 2022–24. Valmistelussa on otettu huomioon saadut mielipiteet ja valmisteilla oleva muuttuva lainsäädäntö.

Rakennusjärjestyksen uusimisen menettelytapaa täsmennettiin 8.5.2024 päivätyssä päivitetyssä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa niin, että uusimisen valmistelussa päätettiin edetä rakennusjärjestyksen ehdotusvaiheeseen ilman erillistä luonnosvaihetta sen nähtävilläolon aikoineen. Se on perusteltavissa sillä, että koska kaavoituksen prosessit ovat sovellettavissa rakennusjärjestyksen valmistelussa, ei maankäyttö- ja rakennuslaki eikä -asetus tunne asemakaavaluonnosta osana vuorovaikutusta.

MIELIPITEET OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA

RAKENNUSJÄRJESTYKSEN UUDISTAMISTA KOSKEVA ASUKASILTA 6.9.2022 VANTAAN VALTUUSTOSALISSA.

Läsnä oli noin 16 henkilöä ja lisäksi muita etäyhteydellä verkossa. Seuraavassa tiivistelmä tilaisuudessa esitetyistä kysymyksistä ja kommenteista annettuine vastineineen:

- *Minkälaiset määräykset koskevat oman puun käyttöä rakentamisessa ja puun liimaamisesta paikalla omatoimirakentajan kannalta.* **Vastine**: Kysymys ei liity suoraan rakennusjärjestyksen valmisteluun. Oman puun käyttö ja liimaaminen työmaalla on mahdollista mittauksien ja selvityksien perusteella. Auktorisoitu puunlujuusluokittelija voi arvioida. Laki edellyttää rakennuspaikkakohtaisen hyväksynnän, joka tarkoittaa asiantuntijaselvitystä. Kyse on yhtä omistajaa pidemmän rakennuksen käyttöiän varmistamisesta.
- *Voisiko hankkeessa vastaava mestari ja rakentaja vastata rakentamisesta, koska aiheutuu liikaa kustannuksia, jos vaaditaan liikaa asiantuntijan laskelmia.* **Vastine**: Kysymys sivuaa rakennusjärjestystä ja sen muuttamisen valmistelua. Koerakentaminen, joka ei täytä määräyksiä on seurattava. Vastuu niissä tapauksissa siirtyy enemmän toteuttajalle. Silti asiantuntijuus on joka tapauksessa aina löydyttävä hankkeelta.

- *Miten hanke saa koerakentamisen statuksen?* **Vastine**: Kysymys ei suoranaisesti liity rakennusjärjestyksen muuttamiseen. Rakentamisessa voidaan käyttää kokeellisia menetelmiä, mutta siihen liittyy asiantuntijuus ja seurantaohjelma, jotta rakentaminen olisi terveellistä ja turvallista. Kyse on yhtä omistajaa pidemmästä rakennuksen elinkaaresta ja talon seuraavan ostajan on syytä tietää, mitä hän on ostamassa, siksi dokumentointi ja seuranta on tärkeää. Kyse on siitä missä määrin hanke eroaa normaalirakentamista. Asiantuntijaksi voi riittää esimerkiksi yksityisen suunnittelutoimiston asiantuntija.
- *Uusi yleiskaava, joka tulee (tuli) voimaan 2022, ohjaako se 10 vuotta rakentamista? Koska vantaalla keskitytään kaupunkikeskuksien kehittämiseen ja kaupunki on laaja, millä tavalla huomioidaan maaseutumainen lähiörakentaminen ja pientalorakentaminen, onko sille minkälaisia suunnitelmia?* **Vastine:** Kysymys ei liity rakennusjärjestykseen. Kaavoituksen kannalta yleiskaava ohjaa voimaan tullessaan sitä seuraavia asemakaavoja. Rakentamisen harkinnan ohjaamisessa asemakaavoitettujen alueiden ulkopuolella yleiskaava toimii. Tarpeiden mukaan valmistellaan lisää uusia asemakaavoja.
- *Minkä verran Vantaan uusissa asemakaavoissa on lähiöitä, jotka eivät ole kaupunkikeskuksia, mutta joihin voisi rakentaa perheille pientaloja?* **Vastine:** Kysymys ei liity rakennusjärjestykseen eikä sen muuttamiseen. Kaavoituksen kannalta yleiskaavan keskeinen ajatus on hakea tasapaino rakennettujen ja luonnollisena säilyvien alueiden välille. Yleiskaava turvaa maatalous- ja luontoalueiden säilymisen ja niitä on tarkoitus kehittää niiden omista lähtökohdista. Kaupunkikeskustat ja kaupunkipientalot ovat keskeisessä merkityksessä strategiassa, eivätkä ne ole ristiriidassa keskenään. Asemakaavoituksessa jaetaan resurssit, kuinka paljon ehditään tekemään pientalokaavoja ja keskustakaavoja. Kartanonkosken tyyppisiä hyviä kokonaisuuksia, jossa aluekokonaisuus tuo lisäarvoa asumiseen, voi pitää tavoitteena pientalokaavoituksen osalta. Vantaalla on paljon pientaloalueita, joiden arvo on väljyydessä, vehreydessä ja osittain myös vapaudessa, että saa rakentaa kuten huvittaa ja siellä yhtenäisyyttä ei edes tavoitella. Vähenevät pientaloihin tarjolla olevat alueet, joita yleiskaava mahdollistaa kaavoitettavaksi, käytettäisiin mieluiten tiiviiseen kaupunkimaiseen pientalorakentamiseen. Kyseisiä alueita ohjelmoitiin kaavoitusohjelmaan.
- *Yleiskaavan valmistelun yhteydessä oli puhetta, että kaupunki ei enää välttämättä kaavoittaisi ensisijaisesti omia maitaan, mutta myös yksityisiä maita. Vähän on tarjolla Länsi-Vantaalla tontteja, joten onko siihen tulossa muutoksia?* **Vastine**: Kysymys ei liity rakennusjärjestyksen muutoksen valmisteluun. Vantaan maapoliittiset linjaukset eivät estä yksityisen maan kaavoittamista. On kyse priorisoinnista. Kaupungin on helpompi kaavoittaa omia maitaan, koska voidaan kaavoittaa kaupungin omien tavoitteiden mukaisesti. Tällä hetkellä kaavoitetaan noin puolet yksityisillä mailla. Vantaan kaupungilla ei ole omaa maanomistusta kovin paljon. Lännessä Kivistö on suurin kaupungin omistama kohde. Esimerkiksi Tikkurilan keskustassa tehdään lähes kaikki kumppanuuskaavoituksena maanomistajan kanssa

yhdessä. Kyse on siitä mihin kaupunki haluaa satsata ja ensin pyritään kaavoittamaan sijainnin puolesta hyvien joukkoliikenneyhteyksien ääreen.

- *Voisivatko myös tuulivoimalat kuulua mastojen luvanvaraisuudesta poistamisen piiriin?* **Vastine**: Tuulivoimalat ovat jo laissa säädeltyjä ja ne on lupakäsiteltävä. Rakennusjärjestystä ajatellen asiaa luvattiin tilaisuudessa tarkastella, mihin kokoluokkaan asti tuulivoimalan voisi rakentaa ilman lupaa. Kuitenkaan rakennusjärjestyksen muuttamisen ehdotuksessa ei tuulivoimaloita vapauteta luvanvaraisuudesta.
- *Voisiko hulevesien imeyttämisen kiinteistöllä vapauttaa hv-viemäriin liittymisestä eli vapauttamishakemuspakosta? Hv-viemäriin liittymisen hakemuspakko on ristiriidassa rakennusjärjestyksen kanssa, koska rakennusluvan yhteydessä huleveden imeytys tulee suunnitella. Erillinen hakeminen ei kannusta imeyttämiseen.* **Vastine**: Asia ei liity suoraan rakennusjärjestykseen, koska siinä ei ole tavoitteena yrittää vapauttaa ko. asiaa. Ympäristöviranomaiselta voi anoa vapautusta hv-viemäriin liittymisen pakosta. HSY:n alueella on lähes liittymispakko, mutta tietyissä olosuhteissa liittymisvelvoitteesta voi saada vapautuksen. Ympäristökeskuksesta on haettava vapauspäätös. Taustalla on se, että voi olla paikallisia vettymishaittoja, jotka koituvat naapureille. Ympäristökeskus on suosiollisesti suhtautunut vapautushakemuksiin, jos imeytystä koskevat edellytykset täyttyvät. Ristiriitaa ei ole, koska lain mukaan edellytetään liittymään hv-viemäriin, jos sellainen on viemäriverkoston yhteyteen toteutettu. Poikkeus voidaan periaatteessa myöntää tietyin edellytyksin. Tarvitaan aina tapauskohtainen arvio. Jos alapuolella olevalle naapurille aiheutuu tulvimista, ei hakemusta voida hyväksyä, eikä lupaa poikkeamiselle myöntää.
- *Onko ajatus luopua kantatilaperiaatteesta, mistä jotkut kunnat ovat jo luopuneet?* **Vastine**: Asia ei liity rakennusjärjestyksen muutoksen valmisteluun. Kaavoituksen näkökulmasta todettiin, että kantatilaperiaatteesta ei ole luovuttu yleiskaavan valmistelun yhteydessä. Ne turvaavat suunnittelutarveratkaisujen ja jatkossa suunnittelutarvealueita koskevien sijoittamislupien pohdintaa (rakentamislaki). Kun asemakaavoitetaan aluetta, niin silloin joka tapauksessa tilannetta tarkastellaan avoimemmin ilman kantatilaperiaatetta.
- *Minkälaisia tavoitteita rakennusjärjestykselle on asetettu edistämään pientalorakentamista, josta on puhuttu paljon?* **Vastine**: Ajatusta pientalojen luvittamisen edistämisestä pidettiin tilaisuudessa hyvänä. Rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen valmistelussa on lisätty suoraan pientaloalueita koskevia luvanvaraisuudesta vapautuksia paljon. - Kaavoituksen näkökulmasta on tiedossa toive pientaloasumisen lisäämisestä ja se on nostettu mm. kaavoituksen strategiaan mukaan yhtenä teemana. Kaavoitukseen on myös lisätty resurssi, joka valmistelee nimenomaan pientaloasemakaavoja. Verkkoon on valmisteltu aineistoa pientalorakentamisen oppaaksi ja se on rakennusvalvonnan verkkosivuilla (https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/rakentaminen-ja-

tontit/rakennusvalvonta/rakentamisen-luvat-ja-ohjeet/pientalorakentajan-ohjeet).

- *Voisiko maamassojen käytöstä säätää rakennusjärjestyksessä, jotta massat tulisi hyödyntää rakennuspaikalla?* **Vastine**: Tilaisuudessa todettiin, että asiaa voitaneen rakennusjärjestyksessä vähintään suosittaa. Massojen liikuttelua pitäisi välttää, mutta ei ole itsestäänselvyys, ovatko kaikki massat käyttökelpoisia. Pienillä tonteilla ei myöskään ole välivarastointipaikkoja. Kaupungilla on käytössä esirakentamisen yhteydessä ns. massakoordinaation periaate, johon se itse omissa toimissaan tähtää. Rakennusjärjestyksen muutoksen ehdotukseen massakoordinaatiosta ei valmisteltu määräystä, koska asiasta on sovittu kaupungilla sisäisesti muissa yhteyksissä.
- *Miten rakennusjärjestyksessä suhtaudutaan asemakaava-alueella rakennetulla tontilla tonttitehokkuuden nostoon esim. 0.20:sta 0.25:een? Ratkaistaanko asia rakennusjärjestyksessä vai poikkeuslupakäsittelynä?* **Vastine**: Rakennusjärjestyksessä ei määrätä rakennusoikeuden nostamisesta, koska se on alisteinen asemakaavoille. Sen sijaan luvan yhteydessä voi toisinaan sallia vähäisenä poikkeuksena rakennusoikeuden ylittäminen. Poikkeamispäätökset on Vantaalla delegoitu päätöksellä asemakaavapäällikölle. Nyt poikkeamisissa on poikkeuksellinen tilanne pientalotonttien tehokkuuden noston kannalta, koska hallinto-oikeudessa (2022) oli kumottu yksi asiaa koskeva poikkeamispäätös (nimenomaan 0.2:sta 0.25:een) lainvastaisena. HHO hylkäsi poikkeamispäätöksen edellyttäen sen sijaan asemakaavamuutosta, koska HHO piti rakennusoikeuden ylitystä liian suurena poikkeamispäätöksellä hyväksyttäväksi ja edellytti asemakaavamuutosta asian ratkaisemiseksi. Siksi kaavoitus ei enää valmistele ko. poikkeamishakemuksia. Kaavoitus ja rakennusvalvonta yhdessä voinevat jatkossa selvittää, onko mahdollista joissain tapauksissa jotain asialle tehdä. Periaatteessa samanlaisia laittomia päätöksiä ei voida enempää tehdä. KHO myös jätti 6.6.2023 HHO:n päätöksen voimaan.
- *Onko pientaloalueille ajateltu vihertehokkuuslukua?* **Vastine**: Mitään tiettyä lukua ei ollut ajateltu (v. 2022) rakennusjärjestykseen, mikä todettiin asukastilaisuudessa ja arveltiin olevan valmisteluun tulossa määräys, jossa asetettaisiin jokin yksi yleisluku, mutta ei ollut tarkkaa lukua päätettynä. Sittemmin valmistelussa rakennusjärjestyksen muutoksen ehdotukseen määriteltiin useita lukuja alueen käyttötarkoituksen perustuen, minkä voi todeta kohtuulliseksi ratkaisuksi yleiseen lukuun verrattuna.
- *Mitä keinoja viranomaisella olisi luoda lisää kilpailukykyä Vantaalle verrattuna naapurikuntiin rakennusjärjestyksellä tai kaavoituksen keinoin?* **Vastine**: Kaupunkisuunnittelijat ajattelevat, että hyvä elinympäristö on tarvittava kilpailuvaltti ja tietysti sujuvat käytännöt luvituksissa sekä kaikessa toiminnassa hyvä yhteistyö rakentajien ja kaupungin kesken. Edellisistä suurimman osan kilpailuedusta voi katsoa muodostuvan. Laadusta on erilaisia näkökulmia, joku rakentajaa saattaa olla innostunut siitä, että saa helposti rakentaa ilman määräilyjä, mutta jollekin toiselle rakentajalle edellinen toimintatapa vie kilpailuedun rakentamisesta pois. Näiden ääripäiden välillä

kaupungilla tehdään työtä. Mitään määräyksiä kilpailuetuun liittyvistä asioista ei kaavassa eikä rakennusluvassa voi antaa. Ensisijaisesti yritetään laadulla voittaa rakentajan suosio ja pitää yllä Vantaan vetovoimaa. Rakennusjärjestyksen tehtävä on osaltaan ylläpitää rakentamisen laatua ja edesauttaa sujuvia prosesseja.

- *Miten liikennemeluesteet otetaan huomioon, koska tontinomistajan vastuuta siirretään kunnalle, koska esteen rakentaminen tulee kunnan vastuulle?* **Vastine**: Meluasiat huomioidaan asemakaavoituksen yhteydessä meluselvityksiin perustuen mm. piha-alueiden osalta. Valtion teiden varrella valtio vastaa meluntorjunnasta, eikä sillä ole juurikaan varoja rakentaa meluesteitä. Turhaan ei investoida, koska tarve on myös aika vähäistä. Melualueilla on rakennushankkeissa rakentamiseen ryhtyvien huolehdittava, että suunnitelmat täyttävät meluntorjuntaa koskevan lainsäädännän.
- *Voisiko maakellarit vapauttaa luvanvaraisuudesta, koska voivat olla kilpailuvaltteja?* **Vastine**: Tällä hetkelläkään pienen maakellarin rakentaminen ei ole luvanvarainen asia.

Mielipiteet oas:sta

Mielipiteitä jätettiin neljä (4) kappaletta sähköpostitse. Seuraavassa mielipiteet (*kursiivilla*) vastineineen:

Mielipide 1 (10.4.2022)

Viime aikoina Ylästössä on ollut hirveä vimma kaataa joka ikinen puu ja metsäalue ja räjäytellä kalliot. Tämä muuttaa merkittävästi koko asuinalueen luonnetta. Ylästö on perinteisesti ollut alue, jossa on mahdollisuus asua lähellä luontoa, mutta silti lähellä keskustan palveluita ja työpaikkoja. Tämä muuttuu kovaa vauhtia, kun kaikki puut kaadetaan ja asuntoja rakennetaan vierivieren ilman, että luonnolle jätetään tilaa. Alueen imago ja viihtyvyys kärsii tästä merkittävästi, joka tulee varmasti myös vaikuttamaan negatiivisesti alueen kehitykseen ja asukkaiden viihtyvyyteen. Haluaisin että rakennusjärjestyksessä Ylästö säilytetään alueena, jossa metsät ja kalliot säästetään. Alueelle saa rakentaa lisää, mutta se pitää tehdä tuhoamatta metsiä, kallioita, asuinympäristöjä eläimille, jne. **Vastine**: Rakennusjärjestys ohjaa huomioimaan luonto- ja kulttuuriarvoja rakentamisessa (31 §). Siinä todetaan: *”Tontin käyttö ja rakentaminen on suunniteltava siten, että paikan kasvillisuus, pinnanmuodot sekä erityiset luonnon- ja kulttuuriarvot säilyvät. Rakennettaessa uudis- tai lisärakennus sellaiselle rakennuspaikalle, jonka asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta, on lupahakemukseen liitettävä selvitys tontin luonto- ja kulttuuriarvoista. Rakennustyön yhteydessä vaurioitunut tai muuten ympäristöä rumentava osa pihamaasta on istutuksin ja alueen käyttöön liittyvin järjestelyin saatettava kokonaisuuteen sopivaan asuun.”* Rakennusjärjestyksessä on myös määrätty puiden säilyttämisestä ja lisäämisestä tontilla (31 a §) ja on lisäksi annettu määräys vihertehokkuudesta (31 b §), jolla vaikutetaan kasvillisuuden ja vettä läpäisevän pinnan määrään tontilla. Voi arvioida, että edelliset määräykset edistävät vehreiden alueiden, kaupunginosien ja ympäristön puustoisen luonteen säilymistä, mutta lähinnä vain tonttimaan osalta. Rakennusjärjestys tukee asemakaavoja, mutta

ei korvaa niitä. Kaavoissa määrätään palveluiden ja työpaikkojen sijainneista sekä vierekkäisen rakentamisen keskinäisestä etäisyydestä korttelialueilla, joka on ilmoitettavissa tonttitehokkuutena. Kaavoituksessa myös määrätään alueiden käyttötarkoituksista esimerkiksi viheralueiden laajuuden ja niiden sijainnin osalta. Asemakaavoissa voi lisäksi olla yksityiskohtaisia määräyksiä istuttamisesta muun muassa kadun varteen tai jopa yksittäisten puiden säästämisestä tai suojelusta, joten alueen imagoon eniten vaikutetaan kaavoittamalla. Katualueiden mahdollista vehreyttä puolestaan määritellään paitsi asemakaavoissa, myös katusuunnitelmissa.

Mielipide 2 (12.4.2022)

Toivoisin, että uusia kaavoituksia tehtäessä asukkaiden mielipiteitä kuultaisiin paremmin. Esimerkiksi Ylästön alueelle rakennetaan nyt hurjasti ja paljon asukkaille tärkeitä ulkoilualueita on jo rakennettu tai parhaillaan kaavoitetaan rakentamiselle. Alueen omaleimaisuus ja houkuttelevuus katoaa, kun jokainen vihreä plänttti rakennetaan täyteen. Samoin käy luonnon monimuotoisuuden - vielä toistaiseksi Ylästö on hyvin luonnonläheinen alue, jossa voi seurata monien eläinlajien pesintää - tämä menetetään, kun alue rakennetaan täyteen. Ja tämä juuri on se tekijä, minkä takia moni varmasti on valinnut Ylästön asuinpaikakseen. Toivoisin hartaasti, että Smedsin metsä säästettäisiin, se on tärkeä ulkoilualue, jota käyttävät niin päiväkodit kuin alueen asukkaat muutenkin. Ja talvisin siitä on helppo lähteä hiihtämään, niin lasten kuin aikuistenkin. Ihan tarpeeksi monta lähimetsää on jo kaadettu! Jos kaikki tärkeät lähimetsät kaadetaan ja kaavoitetaan ja tuudittaudutaan olemassa olevien luonnonsuojelualueiden riittävyyteen, ihmiset joutuvat lähtemään autoilla ulkoilemaan eivätkä luonnonsuojelualueet kestä kasvavaa kulutusta. Mielestäni tämä ei ole millään lailla järkevää ja kestävän kehityksen mukaista ja käsittääkseni Sipoonkorpi on ruuhkainen jo nyt. Lähimetsät ovat tärkeitä, suojellaan niitä! **Vastine**: Mielipide liittyy yleis- ja asemakaavoitukseen sekä niiden vuorovaikuttamiseen. Kaavoituksessa ratkaistaan maankäytön alueiden käyttötarkoitukset, mutta ei rakennusjärjestyksellä. Kaavoissa määrättyjä rakennusoikeuksia on rakentamisessa noudatettava, oli kyse luvanvaraisista tai luvanvaraisuuden ulkopuolelle jäävistä toimenpiteistä. Ympäristön säilymistä vehreänä tai esimerkiksi puuston lukumäärää voi todeta edistävän rakennusjärjestyksessä annetut määräykset, jotka liittyvät luonto- ja kulttuuriarvojen huomioimiseen rakentamisessa (31 §), puiden säilyttämiseen ja lisäämiseen tontilla (31 a §) sekä vihertehokkuuteen (31 b §).

Mielipide 3 (12.4.2022)

Vantaalla on haettava toimenpidelupaa syrjiville banderolleille, jolloin kaupunki voisi puuttua myös syrjivien banderollien pitämiseen yksityisomisteisen talon seinällä. Tällainen toimintatapa on myös Helsingissä. **Vastine**: Jätetyn mielipiteen voi todeta liittyvän rakennusjärjestyksen päivittämiseen, jonka voimaantuloa tavoitellaan vuodelle 2025 ja myös uuteen rakentamislakiin, jota sovelletaan samoin vuonna 2025 ja siitä eteenpäin. Siten mielipiteessä mainittua kysymystä banderolleista voi arvioida sekä Vantaan rakennusjärjestyksen että rakentamislain perusteella. Rakentamislaki (752/2023), joka korvaa nykyisin voimassa olevan maankäyttö- ja rakentamislain, tulee voimaan 1.1.2025. Lisäksi eduskunnassa on tällä hetkellä käsittelyssä ns. rakentamislain korjaussarja, jonka on tarkoitus tulla voimaan samaan aikaan jo hyväksytyn lain kanssa (HE 101/2024). Rakentamislain myötä rakennuslupa ja toimenpidelupa korvataan yhdellä lupamuodolla, rakentamisluvalla. Lain

tavoitteena on ollut yksinkertaistaa lupaprosesseja ja nostaa lupaa edellyttävien rakentamishankkeiden kynnystä (HE 139/2022). Rakentamislain 42 §:n 1 momentissa on lueteltu kohteet, jotka edellyttävät aina lupaa. Pykälässä mainituista lupaa edellyttävistä rakennuskohteista lähinnä mainoskankaita on momentin 6 kohta, jonka mukaan vähintään 2 neliömetrin suuruinen valaistu mainoslaite edellyttää lupaa. Valaistulla mainoslaitteella tarkoitettaisiin hallituksen esityksen mukaan lukuisista lampuista koostuvaa, sähköistä mainoslaitetta, joten tämän kohdan perusteella ns. banderolleilta ei voida edellyttää lupaa. Rakentamislain 42 §:n 2 momentin kunta voisi lisäksi rakennusjärjestyksellä täsmentää, milloin kunnassa edellytettäisiin rakentamislupaa tilanteissa, joissa rakentamisella voisi olla vähäistä merkittävämpää vaikutusta alueiden käyttöön, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön tai ympäristönäkökohtiin, rakentaminen edellyttää viranomaisvalvontaa olennaisten teknisten vaatimusten toteutumisen varmistamiseksi tai rakennusvalvonnan on tarpeen valvoa rakennuskohteen rakentamista yleisen edun kannalta. Pykälän tavoitteena on, että kunta tekee harkinnan tämän ns. kaatoluokan käyttämisestä rakennusjärjestyksessään, eikä tekisi tapauskohtaista harkintaa luvan tarpeesta rakentamishankkeittain. Koska rakentamisluvan lupakynnystä on tarkoitus nostaa, banderollien ja muiden vähäisten hankkeiden määräämistä rakennusjärjestyksellä luvanvaraiseksi ei ole pidettävä tarkoituksenmukaisena. Rakennusjärjestystä laadittaessa on vaikutustenarviointi tehtävä laajasti, eikä lähtökohtaisesti banderolleilla katsota olevan sellaista vähäistä merkittävämpää vaikutusta pykälässä mainittuihin asioihin, minkä vuoksi ne olisi määriteltävä luvanvaraiseksi. Rakentamislain tavoitteena on, että viranomaisresursseja voidaan kohdistaa yleisen edun kannalta merkityksellisiin hankkeisiin. Käytännössä vähäisten hankkeiden luvittaminen ja valvonta merkitsisi tarvetta lisätä viranomaisresursseja. Rakentamislain korjaussarjassa rakentamisjärjestystä koskevaa pykälää on myös esitetty täsmennettäväksi siten, että rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea 42.1 §:n mukaista rakentamislupaa edellyttävän rakennuskohteen rakennuspaikkaa, rakennuksen kokoa ja sen sijoittamisesta sekä rakennuksen sopeuttamista ympäristöönsä. Muun kuin luvanvaraisen rakentamisen osalta rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea muun muassa rakentamistapaa, istutuksia, aitoja, rakennetun ympäristön hoitoa ja vesihuollon järjestämistä (HE 101/2022).

Mielipide 4 (7.3.2022)

- *Mihin mielipiteen voi jättää.* **Vastine**: Mielipide jätettiin sähköpostitse rakennusvalvontapäällikölle, joka oli sopiva menettelytapa, koska se otettiin vastaan ja käsiteltiin. Verkossa annetussa ohjeistuksessa kehotettiin käyttämään kirjaamon sähköpostiosoitetta.
- *Jotta hyvä elinympäristö toteutuu sekä vanhojen asukkaiden, että uudisasukkaidenkin puolesta, pitäisi uudisrakentaminen suunnitella järkevästi ja esteettisesti, vanhaan ympäristöön sopivaksi myös niin, että liikennejärjestelyt sujuvat talvella ja kesällä.* **Vastine**: Muutettavan rakennusjärjestyksen ehdotuksessa on annettu paljon määräyksiä uudisrakentamisen sovittamisesta rakennettuun ympäristöön (erityisesti 3 §, 5 §, mutta myös 6 §, 7 §, 13 §, 14 §, 15 §, 16 §). Samoin on annettu määräyksiä tonttien ajoneuvoliittymien suunnittelusta, jotta liikenne olisi

sujuvaa ja turvallista ja katukuva selkeä. Lisäksi asuinkerrostalotonttien vieraspysäköinnistä, lyhytaikaisesta huoltopysäköinnistä sekä kotipalvelun ja liikkumisesteisten pysäköinnistä on annettu määräykset, jotta pysäköinti tonteilla tulisi toteutetuksi järkevästi, toimivaksi ja jotta pysäköinti ei leviäisi ympäröivään liikenneverkkoon haittaamaan liikenteen sujuvuutta ja jotta asukkaiden tarvitsemat erityisjärjestelyt olisivat toimivia (17 §). Hyötynä on myös tontin järkevä käyttö, pysäköintipaikkojen sijoittuessa suunnitellusti.

- *Joka taloudessa alkaa olla jo kaksi autoa. Olen huomannut, että autoille ei ole tilaa, kun tontit on rakennettu niin täyteen, että lumet luodaan naapurin puolelle ja autot eivät mahdu omalle tontille.* **Vastine**: Asemakaava-alueella asemakaavat määräävät pysäköinnin vähimmäismäärän perustuen rakentamisen tai asuntojen määrään. Kaavoitus käyttää lähtökohtanaan toimielimen hyväksymää pysäköinnin suunnitteluohjetta, jossa on sovittu minkä verran autopaikkoja on oltava korttelialueella sen kaavassa määrätyn käyttötarkoituksen perusteella. Kaavassa rakennusalat ja pysäköinti käytännössä mitoittavat toinen toisiaan, joten kaikkein tehokkaimmilla tonteilla on otettava käyttöön kokonaisuuden toimivuuden varmistavat pysäköintijärjestelmät. Jos on tarve autopaikoille asiasta voi neuvotella esim. kiinteistön omistajan tai autopaikkoja tarjoavan tahon kanssa. Uutuutena rakennusjärjestyksessä on myös lumen varastoinnille annettu tarvittava määräys (13 §). Tarve on, sään ääri-ilmiöiden runsastumisen vuoksi.
- *Punakiventien ja Liusketien kulmauksesta purettiin tuttavani täysin toimintakuntoinen ja hyvin hoidettu omakotitalo, jotta tilalle saatiin 5–6 erillistaloa. Mielestäni ne ovat rumia ja halvan näköisiä latoja. Rakennuttaja tekee tilin toimivuuden ja viihtyvyyden kustannuksella ja omakotitaloa kipeästi haluavat ja tilaa tarvitsevat ostavat. Ympäröivän alueen hyvästä elinympäristöstä viheralueineen ei voi puhua. Mieleen tulee "slummi" jonkun vuoden päässä. Ei Kivistö mikään Westend ole, mutta rakentamisessa tulisi ottaa huomioon viihtyisyys, toimivuus ja kestävä kehitys, jolla tarkoitan, että aluetta voi katsoa hyvällä vielä vuosikymmentenkin jälkeen. Rakennusten valmistuttua ja myytyä tämä ei kiinnosta rakennuttajaa eikä arkkitehtejä. Toivon että tulee maisemaan sopivat talot ja toimiva pihapiiri, jota on helppo katsella ja josta uudet asukkaat saavat ihanat toimivat uudet kodit ja pihapiirit itselleen.* **Vastine**: Rakennusvalvonta arvioi luvanvaraisten rakennushankkeiden lupahakemuksien ja suunnitelmien hyväksyttävyyttä ja valmistelee hankkeen laajuuden ja delegointipäätöksen perusteella joko ratkaisun lupajaostolle hyväksyttäväksi tai pientalohankkeiden osalta lupakäsittelijä valmistelee lupapäätöksen. Rakennetun ympäristön suunnittelun ja sen toteutuman merkittävin lähtökohta on asemakaava. Sitä ohjaa puolestaan ylemmällä strategisella tasolla yleiskaava. Lupahakemusten on lähtökohtaisesti perustuttava alueella lainvoimaiseen asemakaavaan ja rakentamistapaohjeeseen, jos sellainen on tehty ja lisäksi on päätös ohjeen velvoittavuudesta. Rakentamistapaohjeen on kaavan ohella rakennussuunnittelua ohjaavana asiakirjana arvioitu pitkään ja toisinaan eri yhteyksissä tuottavan hyvää rakennettua ympäristöä, mutta nykyisin niitä ei enää ole valmisteltu ja useimmat käytössä olevat ovat paitsi määrältään

harvinaistuvia ja sisällöltään vanhentuvia. Toisena laatua lisäävänä menetelmänä kaupunkikeskuksissa kehitetään suurempia rakennuskohteita yleensä ns. kumppanuuskaavoitushankkeina, joista on saatu jonkin verran hyviä tuloksia. Silloin rakentamiseen ryhtyvä useimmiten sitoutuu ja motivoituu hankkeeseen alueen kehittämisellä kaavoituksesta lähtien, rakennusten lupahakemuksiin saakka. Yrityksen tehtävä on tuottaa voittoa osakkeenomistajilleen, joten rakennusliikkeet tarkoin laskevat hankkeensa kannattavuuden ja seuraavat sitä. Siksi asuntomyyjiensä tuottama näkemys asiakkaiden kiinnostuksen kohteista määrittää tarjolla olevia tuotteita. Kansalaiset puolestaan arvostavat keskeisesti rakentamisen ja ympäristön ominaisuuksia, joilla on kyky vastata asukkaiden tarpeisiin sekä esteettisyyden että toimivuuden kannalta. Rakentamisessa koetaan oleellisiksi monet tekijät, muun muassa paikallisen perinteen ja kulttuurin ilmeneminen, käytettävyys, monikäyttöisyys, saavutettavuus, liikkumismahdollisuudet, kestävyys, visuaalinen sopusuhtaisuus, materiaalit, muodot ja muut ulkonäön ominaisuudet, vehreät alueet ja vehreys, luonnonympäristö, maisema, turvallisuus, yhteisöllisyys sekä energiatehokkuus. Edelliset arvostukset voivat vaihdella maantieteellisesti, kulttuurillisesti ja yksilöllisesti. Yleensä rakennusliikkeet käyttävät korkealaatuisia arkkitehti- ja suunnittelutoimistoja, joilla on usein varsin yhtenäinen koulutustausta lähtökohtanaan tehtävän vaativuuden mukaan profiloituneina toimijoina sekä tieto siitä, minkä tyyppisiä työn tuloksia kollegat alalla arvostavat. Rakennusvalvonnan työn lähtökohtana puolestaan on säilynyt olennaisimpana tehtävänä yleisen ja joissain tapauksessa myös yhteisen edun toteutumisen varmistaminen, joka on vuosikymmenien mittainen perinne ja laajasti yleinen toimintaperiaate.

MUUT KESKUSTELUTILAISUUDET

Rakennusjärjestyksen uudistamisesta tiedotettiin Vantaan vammaisneuvoston kokouksessa 20.9.2023. Tilaisuudessa esiteltiin valmisteilla olevaa rakennusjärjestyksen muutosta avaten säädöksen merkityksiä sekä esitellen tavoitteita ja sisältöjä. Samalla kehotettiin seuraamaan verkkosivuja ja Vammaisneuvostoa lausumaan, kun ehdotus on nähtävillä. Tilaisuudessa ei kirjattu palautteita.

RAKENNUSJÄRJESTYKSEN MUUTOSEHDOTUKSEN NÄHTÄVILLÄOLO (RAKL 19 §) 28.3. - 28.4.2025

VIRANOMAISTEN LAUSUNTOJEN TIIVISTELMÄT JA VASTINEET

Rakennusjärjestyksen muutosehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä 16 (kuusitoista) kpl.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

• Finavia Oyj

• Fingrid Oyj

• Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

• Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry

• Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)

• Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

• Tukes

• Tuusulan kunta

• Uudenmaan ELY-keskus

• Vantaan kaupunginmuseo

• Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla, Helsingin kaupungilla, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksella, Uudenmaan liitolla eikä Ympäristöministeriöllä ollut lausuttavaa tai huomautettavaa.

Seuraavassa lausuntojen tiivistelmät ja niiden vastineet lausuntokohtaisesti:

Finavia Oyj:n lausunto
Lausunnossa edellytetään rakennusjärjestyksessä todettavaksi lentoesterajoituspinnat ja mahdollinen lentoesteluvan tarve, jotta vältyttäisiin ristiriidoilta, joita voi ilmetä uuden rakentamislain mahdollistaessa enintään 30 m korkeuteen ulottuvien esteiden sijoittamisen ilman rakennuslupaa. Lisäksi Finavia kiinnittää huomiota rakennusjärjestyksessä mainittuihin aurinkopaneelien haittoihin ja riskeihin lentoliikenteelle.

Vastine:
Myös ei-luvanvaraisten mastojen rakentamisessa on otettava huomioon Finavian lentoesterajapinnat ja mahdollinen lentoesteluvan tarve. Luvanvaraisissa toimenpiteissä Finavialta pyydetään lausunto. Finavian lausunto ei aiheuttanut muutoksia ehdotukseen. Merkitään tiedoksi Finavian kiitokset rakennusjärjestykseen otetusta maininnasta ottaa huomioon lentoliikenne aurinkopaneelien asentamisessa siten, ettei lentoliikenteellä aiheudu haittaa.

Fingrid Oyj:n lausunto
Alueita ei saa suunnitella [*luvittaa*] niin, että ne olisivat ristiriidassa Fingridin hallinnoimien rakenteiden, johtojen ja laitteiden ym. kanssa. Lisäksi todetaan, että voimajohtoalueelle ei voida sijoittaa rakennuksia tai rakennelmia ilman erityistä lupaa. Myös lausunnossa viitataan voimajohdon läheisyydessä Fingridin lupaa edellyttäviin rakenteisiin tai maanmuokkaukseen sekä esim. pysäköintialueiden

sijoittamiseen voimajohtoalueelle ja vain Fingridin luvalla ja sopimuksella. Johtoalueen maapohja ja puusto ovat maanomistajien omaisuutta.

Vastine:
Fingridin lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä. Rakentamisluvan valmistelussa Fingridiltä kysytään lausunto, kun hakemuksessa esitetään toimintaa kantaverkon voimajohtojen läheisyydessä. Fingrid voi lausunnossaan antaa ohjeistuksia Fingridin hallinnoimien rakenteiden, johtojen ja laitteiden läheisyyteen rakentamisesta.

Liikenne- ja Viestintävirasto Traficomin lausunto

Traficom toteaa, että lentoaseman esterajoituspinnat sekä ilmailulain 864/2014 158 §:n lentoestelupavaatimukset on huomioitava rakennusvalvonnassa ja maankäytön suunnittelussa. Kaupungin rakennusjärjestyksessä on syytä mainita lentoesteluvan tarpeen selvittämisestä sekä lentopaikkoja ympäröivän alueen erityispiirteistä (Kuntaliiton opas rakennusjärjestyksen laatimiseen, kohta 6.10.4).

Vastine:

Traficomin lausunto ei aiheuttanut tältä osin toimenpiteitä. Rakennushankkeissa edellytetään ryhtyvää pyytämään ja saamaan Traficomin puoltava lausunto kuten ennenkin. Jatkossa lausunto saatava ennen lupahakemuksen jättämistä.

TUKES:in lausunto

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) ilmoittaa, että ei ole tutustunut lausuntopyyntöön, mutta pyytää silti huomioimaan rakentamisen ohjaamisessa ja kaavoituksessa verkkosivuillaan olevan aineiston kemikaaliturvallisuuslainsäädännön (390/2005) näkökulmasta.

Vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi.

Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry:n lausunto

Tringa ry kommentoi lausunnossaan 5 §:ää Kaupunkikuvalliset vaatimukset ja ja 37 §:ää Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet. Esitämme selkeyden vuoksi pykälään lisättäväksi erillistä momenttia, jossa 5 §:ssä esitetyt määräykset ulotettaisiin koskemaan myös muutosehdotuksen 37 §:ssä tarkoitettuja julkisen kaupunkitilan rakennelmia ja laitteita, mikäli niiden toteuttamisessa hyödynnetään lasipintoja tai muuten heijastavia tai läpinäkyviä materiaaleja. Vaihtoehtoisesti tämänkaltainen maininta tulee sisällyttää erillisenä viittausmomenttina 37 §:ään esimerkiksi seuraavalla tavalla: ”Julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien ja laitteiden lintuturvallisuuden varmistamiseksi näiden rakennelmien ja laitteiden suunnittelussa, sijoittamisessa ja rakentamisessa on noudatettava soveltuvin osin mitä rakennusten lintuturvallisuudesta on 5 §:ssä säädetty.”

Lausunnossa myös kommentoidaan rakennusjärjestyksen 10 §:ään sisältyvää määräystä ja ehdotetaan, että lintuturvallisuudesta tulisi lisätä yleismaininta kyseiseen pykälään. Perusteluna esitetään, että etenkin alhaalta ylös kohdistuva ja/tai heijastuva valo on haitallista linnuille ja monille muille eläimille sekä lisää verraten paljon valosaasteen määrää. Lisäksi tällainen valo voi lisätä lintujen törmäyskuolemien määrää erityisesti muuttoaikoina merkittävästi. Samasta syystä lausunnossa ehdotetaan, että rakennusjärjestyksen 12 §:ään (Tontin ja rakennuksen osoitemerkinnät) lisätään maininta siitä, että osoitemerkinnät tulee valaista muuten kuin alhaalta ylöspäin osoittavilla valaisimilla aina kun pakottavaa syytä toimia toisin ei ole.

Tringa ry toteaa lausunnossaan koskien 31 a §:stä Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla seuraavasti: “Selkeyden vuoksi sisällyttää mainintа siitä, että puiden kaatamista lintujen pesimäaikana 1.4.–31.7. tulee välttää. Edelleen esitämme pykälään lisättäväksi erillisen momentin siitä, että mikäli puiden kaataminen lintujen pesimäaikana välttämätöntä, tulee kaupungin nimittämän lintuasiantuntijan tarkastaa kaadettavat puut luonnonsuojelulain 70 §:n mukaisen pesimärauhan varmistamiseksi. Jos lintuasiantuntijan tekemässä tarkastuksessa löytyisi käytössä olevia pesäpuita, kyseisten puiden kaataminen pesimäaikana olisi kielletty. Pykälä näin ollen mahdollistaisi edelleen luonnonsuojelulain 82 §:n yleispoikkeuksen käytön, mutta edellä mainitut lisäykset kannustaisivat ja ohjaisivat puiden kaatamiseen lintujen pesimäajan ulkopuolella.”

Koskien 31 b §:tä Vihertehokkuus Tringa ry lausuu seuraavasti: “Muutosehdotuksen pykälä esitetyssä muodossaan on hieman vaikeaselkoinen. Sitä olisi hyvä täsmentää ja selkeyttää vähintäänkin rakennusjärjestyksen muutoksen perusteluissa sen osalta, minkälaisia huomioitavia seikkoja vihertehokkuuteen ja sen laskemiseen sisältyy. Näitä seikkoja on avattu asianmukaisesti ja kattavasti Vantaan asemakaavoituksen vihertehokkuusesitteessä (2020), jossa sekä vihertehokkuuden laskemista että puiden, kasvillisuuden, kallioiden ja purouomien kaltaisia säilytettäviä elementtejä ja kasvillisuuskattojen ja kattopuutarhojen merkitystä on kuvattu pidemmin. Esitämme myös, että Helsingin kaupungin vuonna 2023 käyttöön otetun uuden rakennusjärjestyksen 31 a §:n mukaisesti myös Vantaan kaupungin rakennusjärjestyksen vastaavaan pykälään sisällytettäisiin velvoite omakotitalojen ja paritalojen talousrakennuksiin rakentamisen yhteydessä toteutettavasta viherkatosta, ellei katolle sijoiteta aurinkopaneeleja tai -keräimiä. Tämä edistäisi osaltaan Vantaan kaupungin tavoitteita hiilineutraaliuteen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen ja vahvistamiseen liittyen: viherkatoilla voi olla lintuja ja muita eliöitä lisäävä vaikutus, ja ne voivat parantaa useiden lintulajien oloja kaupungeissa lisäämällä elintilaa, piilopaikkoja, ravintoa sekä pesimäpaikkoja. Pesintää ajatellen viherkatoista on hyötyä maassa pesiville lajeille sekä mm. tiaisille ja rastaille, ja viherkatoille voidaan myös asentaa linnunpönttöjä kolopesijöitä varten. Viherkattojen koko, sijainti (viherverkostoihin, urbaaneihin viheralueisiin ja pesimäalueisiin nähden) sekä kasvillisuus ja mikroilmasto ovat ratkaisevia tekijöitä siinä, kuinka hyvin ne toimivat potentiaalisina pesimäpaikkoina.”

Pykälästä 32 Materiaalivalinnat Tringa ry:n lausunnossa todetaan seuraavasti: “Ehdotetaan pykälän yleiseen osaan lisättäväksi momenttia, jolla ohjataan pihojen pintamateriaalivalintoja. Pihoilla, varsinkin leikkipaikkojen ympäristössä, on

enenevässä määrin alettu käyttää tekonurmea, kumia ja muita muovipinnoitteita. Tällaiset pinnoitteet eivät läpäise vettä, mikä on hulevesien imeytymisen kannalta ongelmallista. Lisäksi niistä irtoaa ympäristöön mikromuovia. Rakennusjärjestyksen tulee ohjata välttämään muovipinnoitteita ja ohjata turvasoran, turvahakkeen ja muiden luonnonmateriaalien käyttöön turva-alustoissa.”

Tringa ry kommentoi lausunnossaan 5 §:ää Kaupunkikuvalliset vaatimukset ja ja 37 §:ää Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet. Esitetään selkeyden vuoksi pykälään lisättäväksi erillistä momenttia, jossa 5 §:ssä esitetyt määräykset ulotettaisiin koskemaan myös muutosehdotuksen 37 §:ssä tarkoitettuja julkisen kaupunkitilan rakennelmia ja laitteita, mikäli niiden toteuttamisessa hyödynnetään lasipintoja tai muuten heijastavia tai läpinäkyviä materiaaleja. Vaihtoehtoisesti tämänkaltainen maininta tulisi sisällyttää erillisenä viittausmomenttina 37 §:ään esimerkiksi seuraavalla tavalla: ”Julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien ja laitteiden lintuturvallisuuden varmistamiseksi näiden rakennelmien ja laitteiden suunnittelussa, sijoittamisessa ja rakentamisessa on noudatettava soveltuvin osin mitä rakennusten lintuturvallisuudesta on 5 §:ssä säädetty.”

Lausunnossa koskien pykälää 41 Julkisen kaupunkitilan valaistus todetaan seuraavasti: “Yleismaininta lintuturvallisuudesta tulee lisätä myös julkisen kaupunkitilan sekä tontin ja rakennuksen valaistusta ohjaaviin pykäliin. Samasta syystä ehdotamme, että rakennusjärjestyksen 12 §:ään (Tontin ja rakennuksen osoitemerkinnät) lisätään maininta siitä, että osoitemerkinnät tulee valaista muuten kuin alhaalta ylöspäin osoittavilla valaisimilla aina kun pakottavaa syytä toimia toisin ei ole.”

Vastine:

Rakennusjärjestyksen 5 § sisältää määritelmät toimenpiteille, kuinka riskiä lintujen törmäämiseen lasiin minimoidaan. Siten lausunnon takia rakennusjärjestyksen 5 § eikä 37 § ei muutettu.

Lausunnon ehdotus muutoksiin 10 §:n ja 12 §:n osalta ei aiheuttanut toimenpiteitä, koska on todettavissa, että lausunnossa mainitut ovat jo riittävästi tulleet huomioiduksi 5 §:ssä.

Tringa ry.:n lausunto ei johtanut toimenpiteisiin koskien 31 §:ää, koska lupapäätöksissä on oletuksena luonnonsuojelulain 70 §:n mukaisesta pesintärauhasta ehto. Ehdossa on myös määritelty lintuasiantuntijan käyttäminen sitä edellyttävissä tilanteissa. Kuitenkin lisättiin "riittävä määrä", jotta ominaisuuden arvioimiselle olisi reunaehtoja.

Vihertehokkuutta koskeva osa Tringa ry.:n lausuntoa ei aiheuttanut toimenpiteitä, koska vihertehokkuus on Vantaalla jo käytössä asemakaavoitukseen sisältyvinä määräyksinä ja siten myös rakennusluvituksessa. Kyseessä on Vantaan kaupungilla käytössä oleva yleisesti hyväksytty laskentamenetelmä. Rakennusjärjestys ei ole oikea väline ohjata vihertehokkuuden laskentamenetelmiä. Tringa ry.:n lausunnon perusteella rakennusjärjestykseen ei tehty muutoksia

pientaloalueilla omakotitalojen ja paritalojen talousrakennuksiin rakentamisen yhteydessä toteutettavasta viherkatosta.

Pykälää 32 Materiaalivalinnat Tringa ry.:n lausunto ei muuttanut, koska on todettavissa, että valintojen merkitys rakentamisessa on periaatteessa vaikutuksiltaan yleisemmällä tasolla kuin ainoastaan joissain yksittäisissä materiaaleissa. Rakentamisen ohjaamisessa on otettava huomioon materiaalineutraalisuuden toteutuminen.

Tringa ry:n lausunto koskien pykälää 5 ei aiheuttanut muutoksia. Rakennusjärjestyksen 5 § sisältää riittävät määritelmät toimenpiteille, kuinka lintujen törmääminen lasiin minimoidaan.

Lausunnon perusteella pykälää 41 ei ole muutettu, koska asiasta on mainittu riittävästi rakennusjärjestyksen 5 § eikä ole tarkoituksenmukaista ottaa rakennusjärjestykseen laajempia määräyksiä asiasta.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausunto

HSL kiinnittää huomiota lausunnossaan muun muassa seuraaviin kohtiin.
Osiota 6 § Tontin rajan ylittäminen katu- tai muulle yleiselle alueelle voisi HSL:n näkökulmasta täydentää huomiolla, että ylitykset eivät saa aiheuttaa näkemäestettä joukkoliikenteelle. Lisäksi HSL toivoo lausunnossaan muun muassa lisäystä näkemäesteiden huomioimisesta kohdassa 9 § Mainos- ja muut vastaavat laitteet.

Lausunnossa myös esitetään, että toteamus näkemäesteiden poistamisesta voisi tulla kyseeseen myös kohdan 13 § Pihamaan rakentaminen yhteydessä. Pihamaan kasvuston kunnossapidon suhteen tulee myös huomioida niin, ettei bussipysäkkimerkkien näkyvyydelle aiheudu haittaa.

Huomiota HSL kiinnittää myös pykälään 34 § Rakennuksen tai sen osan purkaminen ehdottaen kirjausta, ettei purkamisesta saa aiheutua haittaa myöskään ympäröivälle liikenteelle eri kulkumuodot huomioiden.

HSL ehdottaa lausunnossaan, koskien pykälää 36 Kadut, torit ja muut vastaavat liikennealueet, että materiaalien ja rakenteiden kirjausta täydennetään huomioimaan myös eri käyttäjäryhmät, joilla on erilaisia liikkumisen tarpeita. Sillä HSL viittaa esteettömyysnäkökulmien lisäksi esimerkiksi pyöräteiden tasoerojen huomioimiseen tai eri kulkumuotojen erottelemiseen silloin kun se on mahdollista tai tarkoituksenmukaista. Osiota voisi täydentää myös huomioilla liikennealueiden päällystemateriaaleista. Materiaalivalinnoissa voidaan huomioida painaumien ja kuoppien välttäminen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää sähköbussien latauspaikkojen pintarakenteisiin. Osioon voisi sisällyttää myös kirjauksen, että jalankulkuyhteydet pysäkkialueille tulee suunnitella intuitiivisiksi, turvallisiksi ja viihtyisiksi. Pyöräliikenteen ajoyhteydet tulee suunnitella perille asti selkeiksi ja sujuviksi. Pyöräpysäköinti tulee sijoittaa mahdollisimman lähelle pääkohteita katutilassa sosiaalisen valvonnan piiriin. Sähköpotkulautojen jättöpaikat tulisi sijoittaa siten, että ne eivät haittaa jalankulkijoiden tai pyöräilijöiden kulkua

kohtuuttomasti. HSL ehdottaa myös kirjausta lumitilojen varaamisesta, jotta joukkoliikennekatujen ja pysäkkien toiminta ja yhteydet niille turvataan talvellakin. Myös pyöräpysäköinnin yhteydessä tulee huomioida kunnossapidon ja hoidon vaatimukset, kuten lumitila.

Lausunnossaan HSL ehdottaa, että koska 42 § Tapahtumien järjestäminen määrätään tapahtuman järjestäjän vastuista, niin tämän kohdan tulisi kattaa myös tapahtuman järjestäjän velvollisuus huolehtia riittävistä liikennejärjestelyistä. Silloin kun tapahtuma järjestetään sellaisella kadulla tai kadun välittömässä läheisyydessä, jolla liikennöidään joukkoliikennettä, tulee joukkoliikenteen toimivuus ja esteetön kulkuyhteys käytössä oleville pysäkeille taata.

HSL toteaa lausunnossaan liittyen pykälään 43 Työmaan perustaminen ja hoitaminen, että työmailla tulee olla joukkoliikenteen näkökulmasta hallittu aloitus ja lopetus, ja työnaikaisista liikennemuutoksista tulee sopia HSL:n kanssa. Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn sujuvuus tulee varmistaa työmaan eri vaiheissa. HSL ehdottaa, että kirjaus, jossa käsitellään työmaan erottamista ympäristöstä, ulotetaan kattamaan myös muun liikenteen sujuvuus. HSL:ltä saa tarkempaa tietoa ohjeistuksista ja aikatauluista työmaihin liittyen, joilla pyritään takaamaan riittävä valmistelu työmaiden yhteydessä sujuvan joukkoliikenteen toteuttamiseksi.

Lausunnossaan HSL ehdottaa, että pykälää 44 Katu- tai muun yleisen alueen käyttäminen täydennettäisiin niin, että esitetään tarpeelliset suunnitelmat kattavat myös suunnitelmat joukkoliikenteen ja pyöräilyn järjestämisestä.

HSL toteaa lausunnossaan liittyen osioon 46 § Katu- ja muun yleisen alueen kaivulupa, että ennen kaivutöiden aloittamista on varmistauduttava kohteen joukkoliikenteen toiminnasta olemalla yhteydessä HSL:ään. Työmailla tulee olla joukkoliikenteen näkökulmasta hallittu aloitus ja lopetus, ja työnaikaisista liikennemuutoksista tulee sopia HSL:n kanssa. Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn sujuvuus tulee varmistaa työmaan eri vaiheissa. HSL ehdottaa, että kirjaus, jossa käsitellään työmaan erottamista ympäristöstä, ulotetaan kattamaan myös muun liikenteen sujuvuus. HSL:ltä saa tarkempaa tietoa ohjeistuksista ja aikatauluista työmaihin liittyen, joilla pyritään takaamaan riittävä valmistelu työmaiden yhteydessä sujuvan joukkoliikenteen toteuttamiseksi.

HSL ehdottaa lausunnossaan, että osio 49 § Työmaan purkaminen ja siistiminen täydennetään kattamaan myös tilapäiset joukkoliikennejärjestelyt, niin, että ehdotuksessa mainittujen toimenpiteiden lisäksi poistaa viipymättä ja joukkoliikenteelle tarpeelliset rakenteet puolestaan tulee palauttaa rakennustyön valmistumisen jälkeen.

Vastine:
HSL:n lausunto ei aiheuttanut muutoksia 6 §:ään, koska HSL:n ilmoittama on jo huomioitu kohdassa "Ylityksistä ei saa aiheutua haittaa

kadun tai muun yleisen alueen käytölle". Lausunto ei myöskään johtanut 9 §:n muutoksiin, koska esitetty on jo kyseisessä pykälässä huomioitu seuraavasti: "Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettava laite on kiinnitettävä tukevasti eikä se saa haitata julkisen kaupunkitilan käyttöä eikä olla huomattavasti häiritsevä eikä muodostaa liikkumisestettä."

HSL lausunnon johdosta tehtiin muutos 13 §:ään, seuraava määräys lisäten: “Pihamaan rakentaminen ja istuttaminen ei saa aiheuttaa näkemäesteitä liikenteelle ja katualueen käyttäjille ja se on myös jatkuvalla ylläpidolla varmistettava.”

Pykälään 34 HSL:n lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä, koska siinä on mainittu, että purkamisesta ei saa aiheutua haitallisia melu-, pöly- tai muita vastaavia vaikutuksia ympäristölle, jonka voi todeta kattavan myös alueen käyttöön kohdistuvat haitat.

Koskien pykälää 36 HSL:n lausunnossa todetut asiat on otettu huomioon maininnalla päällystemateriaalien ja rakenteiden suunnittelemisesta ja toteuttamisesta kunkin alueen ominaispiirteisiin sopiviksi ja esteettömiksi, minkä voi katsoa kattavan myös kaikki liikkumis- ja kulkumuodot. Vantaan kaupungin liikenne- ja kadunsuunnittelulla on käytössään suunnitteluohjeensa, ja on todettavissa, että niillä varmistetaan tarpeellinen laatutaso ja käyttöturvallisuus. Edellisistä syistä lausunto ei johtanut muutosten tarpeeseen pykälän 36 osalta.

Lausunto ei johtanut toimenpiteisiin pykälän 42 osalta. Pykälä rakentamislakimuutoksen 42.1 § kohdan 4 perusteella rakennusvalvonnan oman harkinnan jälkeen.

Lausunnon perusteella pykälään 43 lisätään maininta muun liikenteen sujuvuuden huomioon ottamisesta sekä työmaa-aidan erottuvuudesta erilaisissa olosuhteissa.

Pykälään 44 HSL:n lausunto ei aiheuttanut muutoksia, koska kadut ja puistot -palvelualue edellyttää katu- tai puistoalueiden määräaikaiseen työ- ja käyttölupien hakijoita toimittamaan tarvittaessa suunnitelmat liikenteen järjestämisestä alueella tai sen tuntumassa.

HSL:n lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä pykälän 46 osalta, koska työmaat erotetaan ympäristöstään turvallisuussyistä, mikä varmistetaan mm. katualueiden vuokraamisen yhteydessä.

Pykälää 49 koskien HSL:n lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä, koska pykälä sisältää jo kaikki lausunnossa ehdotetut toimenpiteet.

Myöskään HSY:n lausunto ei johtanut toimenpiteisiin, koska asiasta säädetään laeissa, muun muassa maankäyttö- ja rakennusasetuksen 83 §:ssä, vahingonkorvauslaissa sekä yleisissä sopimusehdoissa ja keskinäisissä sopimuksissa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lausunto

HSY toteaa lausunnossaan, että pykälän kohdassa 1 todetaan, että rakennus saa perustellusta syystä ulottua yleiselle alueelle 1,2 m. Tämä saattaa johtaa vesihuollon vaatimien vähimmäissuojaetäisyyksien alittumiseen. HSY:n kanta on, että vähimmäissuojaetäisyydestä 2,5 m on lähtökohtaisesti aina pyrittävä pitämään kiinni. Lisäksi HSY toteaa lausunnossaan, että 9 § Mainos- ja muut vastaavat laitteet ovat pistemäisiä objekteja, joiden suhteen on rakennusjärjestyksen määräyksessä pidettävä huoli vesihuollon vaatimien vähimmäisetäisyyksien toteutumisesta.

Lausunnossaan HSY arvioi myös, että 16 §:n osalta jää epäselväksi, tarkoitetaanko suostumusta käsittelevässä kohdassa kiinteistöjen yhteisen hulevesijärjestelmän omistajaa vai yleisen hulevesijärjestelmän omistajaa. Siten asia olisi syytä esittää rakennusjärjestyksessä selkeämmin.

HSY toteaa lisäksi, että 17 §:n määrittelyssä olisi ilmennyttävä, että nostopaikkojen pohjanvahvistuksiin ja läheisyydessä olevaan kunnallistekniikkaan on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Lausunnossa HSY huomauttaa, että 19 §:ssä mainittu 2,5 m vähimmäissuojaetäisyys koskee myös aidan perustuksia ja mahdolliset aitojen siirrot ja korjaukset eivät ole HSY:n vastuulla.

Pykälästä 31a § HSY toteaa, että heikkokuntoiset puut aivan katualueen rajalla eivät saa heikentää kaivantoturvallisuutta.
HSY ilmoittaa lausunnossaan 34 §:stä, että purkutyöt eivät saa heikentää kaivantoturvallisuutta ja purkamisesta aiheutuvien vaikutusten listaan tulee lisätä tärinä.

HSY ilmoittaa lausunnossaan pykälästä 43, että työmaa-aidan on erotuttava. Kohdassa mainittua työmaavesien käsittelyä tulee täydentää lisäämällä siihen vaatimus ajantasaisten työmaavesiohjeiden noudattamisesta. HSY suosittelee myös pohtimaan tulisiko työmaavesien ympäristövaikutukset käsitellä omana asianaan luvussa IX LUKU Ympäristön- ja terveydensuojelu.

Lausunnossaan HSY toteaa 45 §:stä, että tilapäiset työmaarakennukset eivät saa vaurioittaa olemassa olevia rakenteita.

HSY lausunnossaan arvioi, että 47 §:ssä edellytetään työmaataulun tai muun tiedotuksen pystyttämistä riittävän ajoissa. ”Riittävä” on kuitenkin hyvin tulkinnanvarainen määre, ja parempi olisi, jos voitaisiin määritellä vähimmäismäärä vuorokausia.

Lausunnossaan HSY ilmoittaa koskien 49 §:ää, että on huolehdittava, että työmaan purkamisen ja siistimisen yhteydessä ei vaurioiteta olemassa olevaa kunnallistekniikkaa.

HSY toteaa lausunnossaan, että työmaavesiin liittyvät määräykset sopisivat varsin hyvin luvun IX, ympäristön- ja terveydensuojelu, alle. Työmaavaiheella on keskeinen rooli kiinteistön talousvesiturvallisuuden varmistamisessa sekä jäte- ja hulevesien ristiliitosten riskienhallintaan liittyvissä toimenpiteissä. Työmaavaiheen aikaisten vesihuollon poikkeamien ehkäisy on tärkeää. Asiakokonaisuuteen olisi syytä lisätä ainakin maininta voimakkaasti värjäävistä kemikaaleista, joita käytetään muun muassa erilaisissa tiiviyskokeissa.

HSY lausunnossaan ehdottaa koskien 50 §:ää, että kohtaan olisi hyvä lisätä maininta Kirkkonummen ja Pääkaupunkiseudun jätehuoltomääräysten noudattamisesta.

HSY toteaa lausunnossaan koskien 54 §:ää, että hulevesijärjestelmän lisäämisen tarpeellisuus on syytä tutkia.

Koskien 58 §:ää HSY toteaa lausunnossaan, että maanalaisella rakentamisella ei saa olla haitallisia vaikutuksia olemassa olevaan kunnallistekniikkaan. Maalämpökaivojen porausvesien esikäsittelyssä on huomioitava § 43 velvoitteet ja muut maalämpökaivojen poraukseen annetut ympäristösuojelun ohjeet.

Vastine:

HSY:n lausunto johti täydennyksen rakennusjärjestyksen 6 §:n ensimmäisen momentin 1. kohtaan, johon lisättiin sana "*routaeristeineen*". Perusteluna rakennusvalvontavirasto toteaa, että tilanteissa, joissa asemakaava sallii rakennuksen rakentamisen tontin rajaan kiinni, rakennus tulee kuitenkin voida perustaa routasuojauksin.

Lausunto ei myöskään aiheuttanut toimenpiteitä vähimmäisetäisyyksien määrittelyt osalta, koska vesihuollon pistemäiset objektit tulevat huomioiduksi katualueiden kaivulupiin liittyvissä lupa- ja sopimusjärjestelyissä.

Lausunnossa esitetty suostumuksen antaminen voi viitata kahteen kohtaan 16 §:ssä: Joko "Vesiä ei saa johtaa naapuritontille tai yleiselle alueelle ilman järjestelmän haltijan suostumusta." tai "Ne hulevedet ja perustusten kuivatusvedet, joita ei imeytetä tontilla, on johdettava viivyttämällä kiinteistöjen yhteiseen hulevesijärjestelmään ja jos tämä ei ole mahdollista, niin järjestelmän omistajan suostumuksella yleiseen hulevesijärjestelmään." Kummassakin kohdassa on kuitenkin kyse hulevesijärjestelmän omistajan suostumuksesta. Hulevesijärjestelmien omistajan suostumus tarvitaan, jos sinne hulevettä aiotaan johtaa. Siksi pykälässä mainittu määrittelee yksiselitteisesti, eikä lausunto tältä osin aiheuttanut toimenpiteitä.

Rakennusjärjestyksen 17 §:ssä todetaan, että "Pelastuslaitoksen nostokalustolla on oltava vapaa pääsy kolmikerroksisen tai sitä korkeamman rakennuksen viereen siten, että sammutus- ja pelastustoimenpiteet ovat mahdollisia." Edellisen määräyksen voi todeta sisältävän sammutus- ja pelastustoimenpiteiden mahdollistumisen kokonaisuudessaan, mm. sisältäen nostopaikkojen pohjanvahvistukset ja kunnallistekniikan suunnittelun. On asiaankuuluvaa, että luvanvaraisissa rakentamishankkeissa esitetään hakemusten liitteinä olevissa pääpiirustustasoisissa suunnitelmissa nostopaikkojen alustan rakenteellinen kantavuus, mukaan lukien mahdollinen johtoinfra. Siten HSY:n lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä.

Aitojen siirtoja ja korjauksia koskeva lausunnon toteamus merkitään tiedoksi.

Pykälän 31a osalta HSY:n lausunto ei myöskään johtanut toimenpiteisiin, koska vastuu heikkokuntoisten puiden aiheuttamien vaarojen ehkäisemisestä kuuluu ensisijaisesti kiinteistön omistajalle tai haltijalle, eikä rakennusjärjestyksessä voida muuta määrätä. Se tarkoittaa, että puiden omistaja vastaa tontillaan olevien puiden kunnon seurannasta ja tarvittaessa niiden poistamisesta tai hoitamisesta. Jos puu on vaarassa kaatua tai sen kunto on heikko, on omistajan ryhdyttävä toimenpiteisiin turvallisuuden varmistamiseksi. Työmaan turvallisuudesta vastaa puolestaan urakoitsija tai rakennuttaja, joka on velvollinen huomioimaan ympäristön riskitekijät, kuten heikkokuntoiset puut. Jos heikkokuntoinen puu sijaitsee työalueella tai sen läheisyydessä ja aiheuttaa vaaraa, urakoitsijan tulee ilmoittaa asiasta kiinteistön omistajalle ja tarvittaessa keskeyttää työt, kunnes vaara on poistettu. Kunnan rakennusvalvonta tai ympäristöviranomainen voi tarvittaessa antaa ohjeita ja valvoa, että työmailla noudatetaan turvallisuusmääräyksiä.

HSY:n lausunnon perusteella purkamisesta aiheutuvien vaikutusten luetteloon on lisätty tärinä pykälään 34.

Koskien pykälää 43 on HSY:n lausunnon seurauksena lisätty maininta työmaa-aidan erottuvuudesta. Rakennusvalvonta pyytää työmaavesien hallintaan liittyvän suunnitelman ympäristönmuutoksille erityisen alttiiden vesialueiden läheisyyteen sijoittuvien lupahakemusten yhteydessä. HSY:n työmaavesisuunnitelmavaatimus ei aiheuttanut toimenpiteitä. On tarkoituksenmukaista, että työmaata koskevat säännökset on keskitetty yhteen pykälään, joten HSY:n esitys työmaavesien ympäristövaikutusten käsittelystä omana asianaan IX Luvussa Ympäristön- ja terveydensuojelu ei aiheuttanut toimenpiteitä.

HSY:n lausunto ei johtanut 45 §:n osalta toimenpiteisiin, koska työmaarakennusten omistajan tai hallinnoijan on huomioitava olemassa olevat rakenteet.

Koskien pykälää 47 HSY:n lausunto ei tältä osin johtanut toimenpiteisiin, koska työmaataulun pystytykseen ryhtymistä edellytetään jo lupavaiheessa.

HSY:n lausunto ei johtanut toimenpiteisiin koskien pykälää 49, koska asiasta säädetään laeissa, muun muassa maankäyttö- ja rakennusasetuksen 83 §:ssä, vahingonkorvauslaissa sekä yleisissä sopimusehdoissa ja keskinäisissä sopimuksissa.

HSY:n lausunto koskien pykälää 50 ei johtanut toimenpiteisiin, se merkitään tiedoksi. Niin pääkaupunkiseudun on jätehuoltomääräyksiä noudatettava, kuten Kirkkonummella vastaavia paikallisia määräyksiä.

Lausunto koskien pykälää 54 ei johtanut toimenpiteisiin, koska hulevesien hallinnasta on suunniteltava ja esitettävä luvanvaraisissa hankkeissa, jotka hulevesijärjestelyjä edellyttävät.

HSY:n lausunto ei aiheuttanut pykälään 58 toimenpiteitä, koska maanalaisen rakentamisen hankkeissa on suunnitelmissa huomioitava alueella oleva infra ja niiden omistajat sekä tehtävä tarvittavat selvitykset suunnittelun tueksi, jotta hakemus olisi hyväksyttävissä. Samoin on laita maalämpökaivojen poraamisen kannalta.

Vantaan kaupunginmuseon lausunto

Lausunnossa kiinnitetään huomiota pykälään 21 a, jossa käsitellään rakentamisluvasta vapauttamista tietyissä toimenpiteissä, jotka koskevat pääasiallisesti olevan rakennuksen julkisivuun kohdistuvia muutoksia sekä aurinkokeräinten ja ilmalämpöpumppujen kaltaisten laitteistojen asentamista rakennuksiin. Myös pihamaille kohdistuvista toimenpiteistä osa on rakennusjärjestyksessä vapautettu rakentamisluvasta. Pykälän alkuun on lisätty kohta, jossa suojellut rakennukset ja pihapiirit sekä inventoinneissa merkittäväksi todetut kohteet suljetaan pois vapautuksen piiristä. Siten näiden merkittävien kohteiden kohdalla tulee kaikille listassa mainituille toimenpiteille hakea lupa, jolloin myös museoviranomainen pääsee lausumaan muutostöiden vaikutuksesta kohteeseen ja ympäristöön. Museo pitää erittäin tärkeänä, että näiden kohteiden muutostyöt pysyvät luvanvaraisina. Hienoa, että kyseinen rajoitus on mukana rakentamisjärjestysehdotuksessa. Vapautuksen rajoittaminen tulisi museon näkökulmasta ulottaa myös tonteille, jossa mahdollisesti sijaitsee muinaisjäännöksiä. Etenkin pihapiirissä tapahtuvat maanmuokkaukset saattavat vaarantaa muinaisjäännöksen. Tiedot inventoiduista rakennusperintökohteista ja muinaisjäännöksistä ovat nähtävillä Vantaan karttapalvelussa.

Vantaan kaupunginmuseo arvioi lausunnossaan pykälää 31, jossa käsitellään luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottamista rakentamisessa. Tässä kohdassa on

määrätty, että jos suunnittelualueen asemakaava on yli kolmetoista vuotta, on lupahakemukseen liitettävä selvitys tontin kulttuuriarvoista. Vantaalla viimeisen kolmentoista vuoden aikana tehdyissä asemakaavoissa on huomioitu kulttuuriympäristön arvot kaavantekovaiheessa tehtyjen kulttuuriympäristöselvitysten antaman tiedon valossa. Kulttuuriympäristöön liittyvää selvitystyötä on kuitenkin tehty kolmentoista vuoden sisällä lisää ja arvoperusteet alueilla on saattanut muuttua. Esimerkiksi 1980–1990-lukujen rakennuskannan inventointeja ei niiden tuoreuden takia ole huomioitu kaikissa alle kolmetoista vuotta vanhoissa asemakaavoissa. Museo esittää, että kohtaan 31b lisätään maininta, että niillä alueilla, joilla asemakaava on kolmeatoista vuotta nuorempi, on huomioitava ajantasaiset tiedot kulttuuriympäristöön liittyvistä arvokohteista ja alueista. Kohteet voivat olla muinaisjäännöksiä tai rakennusperintökohteita (näkyvät Vantaan karttapalvelussa) tai yleiskaavan arvokkaita maisema-alueita.

Kaupunginmuseo toteaa lausunnossaan pykälästä 33, joka koskee rakennuksen kunnossapitoa ja korjaamista seuraavasti: “Pykälässä määrätään, että "Kaavassa tai rakennussuojelulain nojalla suojeltua rakennusta tai sen ympäristöä ei saa muuttaa tai käyttää niin, että rakennuksen kaupunkikuvallinen tai historiallinen arvo vähenee." Museon näkökulmasta lauseeseen tulisi lisätä myös inventoinneissa merkittäviksi todetut rakennukset. Nämä rakennukset vielä odottavat lainmukaista suojelupäätöstä ja on tärkeää, että niiden kulttuurihistoriallinen arvo ei vähene ennen suojelun tutkimista asemakaavoituksen yhteydessä. Samassa luvussa on todettu, että myös inventoitujen rakennusten kohdalla tulee pyytää museoviranomaisen lausunto, mikä on hyvä.”

Vastine:

Vantaan kaupunginmuseon lausunnon johdosta 21 a §:ään on lisätty seuraava momentti: "Rakentamiseen ryhtyvällä ja pääsuunnittelijalla on velvollisuus selvittää, onko suunnittelualueella mahdollisesti inventoimattomia muinaisjäännöksiä, jotta niitä ei vaarannettaisi. Jos työmaan aikana esiintyy muinaisjäännöksiä tai niitä koskevia epäilyjä, työt on välittömästi siltä osin keskeytettävä ja otettava yhteys museoviranomaiseen".

Liittyen kaupunginmuseon lausuntoon koskien 31 §:ää, rakennusvalvonnan omasta aloitteesta poistetaan rakennusjärjestysehdotuksen nähtävillä olleeseen versioon nähden 31 § toinen momentti, sillä asia on jo rakentamislain 5 §:ssä velvoitettu: "4) rakentamisen on perustuttava kulttuuriarvoja luoviin ja säilyttäviin ratkaisuihin siten, että historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaita rakennuksia tai kulttuuriympäristöjä ei turmella ja rakentamisessa mahdollistetaan myös uusien arvorakennusten ja uusien kulttuuriympäristöjen syntyminen."

Kaupunginmuseon lausunnon takia pykälää 33 on muutettu niin, että siihen on lisätty maininta inventoinneissa merkittäviksi arvioiduista rakennuksista, jotta niiden arvot eivät heikkenisi.

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto

Lausunnossa esitetään poistettavaksi maininta vesihuollosta kohdasta 24 §. ELY-keskus ehdottaa lukuun V lisättäväksi uuden pykälän vesihuollolle: "Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin. Kiinteistön liittämisessä vesihuoltolaitoksen verkostoon sekä liittämisvelvollisuudesta vapauttamisessa noudatetaan vesihuoltolakia. Mikäli vesihuolto järjestetään kiinteistökohtaisesti, tulee varmistua, että talousvesi täyttää terveydensuojelulaissa säädetyt laatuvaatimukset. Jätevesien käsittely tulee hoitaa viemäriverkostojen ulkopuolisten alueiden jätevesien käsittelyä koskevien säädösten sekä kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti."

Lisäksi ELY-keskus ilmoittaa lausunnossaan, että liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetussa laissa (jäljempänä LjMTL) (https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2005/20050503) on säädöksiä, jotka koskevat maanteiden varteen rakentamista. Etenkin ko. lain säädökset koskien kulkuyhteyksien järjestämistä maanteiltä, tiealueelle ja maantien suoja-alueelle sekä tien viereen rakentamista ovat merkittäviä sekä liikenteen sujuvuuden että liikenneturvallisuuden kannalta. LjMTL:n 3. luvussa annetaan maantiehen kohdistuvia toimenpiteitä koskevia määräyksiä ja 4. luvussa annetaan maantiealueen ulkopuolisia alueita koskevia maankäyttörajoituksia, joiden esittäminen rakennusjärjestyksessä olisi tarkoituksenmukaista. Siten rakennusjärjestyksessä voisi olla viittaus "Maanteiden läheisyyteen rakennettaessa on huomioitava voimassa olevan maanteitä koskevan lainsäädännön asettamat rajoitukset ja määräykset". Näitä ovat mm. maantien suoja-alueelle rakentaminen, näkemäalueet ja -esteet. Lisäksi Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue haluaa muistuttaa, että maanteiden varteen rakennettaessa on eri alueidenkäyttölain mukaisista rakentamista koskevista lupahakemuksista kuultava ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualuetta naapurina (Alueidenkäyttölaki 133 §). Kuuleminen on suoritettava niin asemakaava-alueilla kuin niiden ulkopuolellakin, jollei kuuleminen rakennushankkeen vähäisyys tai sijainti suhteessa maantiehen taikka kaavan sisältö huomioon ottaen ole maantien kannalta tarpeetonta.

Uudenmaan ELY-keskus ehdottaa lausunnossaan rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen kohtaa ”27 § Rakennuksen korkeusasema ranta-alueella” täsmennettäväksi. Rakentamisen korkeusasemaa ei tule sitoa lattian tason korkeuteen tai epämääräiseen tulvarajan korkeuteen. Tulvariskialueelle rakentamista ei lähtökohtaisesti tule sallia tai vaihtoehtoisesti tulvariski tulee poistaa esimerkiksi alueen maanpintaa korottamalla ja sijoittamalla tulvalle herkät rakenteet ja toiminnot riittävän korkealle tasolle. Tulvariskiä koskeva määräys 27 § voidaan kirjata esimerkiksi seuraavasti: "Vesistöjen ja pienvesien tuntumaan rakennettaessa tulee ottaa huomioon alin rakentamiskorkeus, jonka alapuolelle ei tule sijoittaa kastuessaan vaurioituvia tai vahinkoa aiheuttavia rakenteita. Lähtökohtaisesti rakentamiskorkeus on vähintään HW1/100a +1 m (keskimäärin kerran 100 vuodessa toistuva tulvakorkeus + 1 m). Rakennushankkeeseen ryhtyvän on selvitettävä kyseinen tulvakorkeus. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon mahdollisen tulvan vaikutukset kulkuväyliin, yhdyskuntatekniikan järjestelmien toimintaan ja muihin asumisen kannalta olennaisiin toimintoihin. Rakennettaessa ranta-alueella on

rakennushankkeeseen ryhtyvän otettava huomioon vedenpinnan korkeusvaihtelut riittävän suurella varmuudella. Tulva-alueelle rakentamista tulee lähtökohtaisesti välttää tai tulvariskien hallinnasta tulee varmistua riittävin toimenpitein."

ELY-keskus toteaa lausunnossaan rakennusjärjestyksen 54 §:stä, että siinä on käytetty termiä ’tärkeä pohjavesialue’. Uudenmaan ELY-keskus ehdottaa käyttämään tässä kohdassa termiä ’luokiteltu pohjavesialue’ tai muuten täsmentämään terminologiaa. Nyt jää hieman epäselväksi, koskevatko 54 § mukaiset määräykset rakentamista vain 1-luokan vedenhankintaa varten tärkeillä pohjavesialueilla vai myös 2-luokan muilla vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että 54 § määräysten tulee koskea kaikkia luokiteltuja pohjavesialueita. Rakennusjärjestysehdotuksessa ei ole annettu määräyksiä maalämpöpiirien rakentamisesta pohjavesialueilla. Pohjavesialueilla maalämpöpiirien vesiluvan tarve tulee aina tarkastella. ELY-keskus ehdottaa pohjavesialueille sijoitettaville maalämpöpiireille edellytettäväksi rakentamislupaa, jotta maalämpöpiirien vesiluvan tarvearviointi tulee varmistettua. Uuden rakentamislain mukaan maalämpöpiirin rakentaminen ei suoraan vaadi rakentamislupaa, mutta uuden rakennuskohteen rakentaminen edellyttää rakentamislupaa, jos rakentamisella on vähäistä merkittävämpää vaikutusta ympäristönäkökohtiin. Uudenmaan ELY-keskus katsoo maalämpöpiirien sijoittamisella pohjavesialueille olevan vähäistä merkittävämpää vaikutusta ympäristönäkökohtiin. Vaihtoehtoisesti ELY-keskus kehottaa harkitsemaan kaikkien maalämpöjärjestelmien kieltämistä pohjavesialueilla ja Päijännetunnelin varoalueilla.

Uudenmaan ELY-keskus toteaa lausunnossaan 56 §:sta Pilaantuneen maaperän ja maaperän haitallisten yhdisteiden huomioon ottaminen rakentamisessa todetaan, että jos tontin tai ympäröivän alueen maaperä on pilaantunut tai sen epäillään pilaantuneen, maaperä on tutkittava ja tarvittaessa puhdistettava ennen rakentamiseen ryhtymistä. Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan pilaantuneen maaperän puhdistaminen tulisi sallia tehtäväksi myös rakentamisen yhteydessä / aikana. Rakennusjärjestysehdotuksessa ei ollut mainintaa happamista sulfaattimaista ja niiden huomioimisesta rakentamisessa. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että sulfaattimaiden huomioimisen lisäämistä rakennusjärjestykseen tulisi harkita.

Uudenmaan ELY-keskus lausunnossaan muistuttaa, että valmistelussa olevan valtion aluehallinnon uudistuksen seurauksena ELY-keskukset on tarkoitus lakkauttaa ja siirtää tehtävät joko valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon tai alueellisiin elinvoimakeskuksiin. Pääosa ELY-keskusten ympäristö ja luonnonvarat -vastuualojen tehtävistä siirtyy lupa- ja valvontavirastoon, liikenne – ja infrastruktuurivastuualueiden toiminnot siirtyvät alueellisiin elinvoimakeskuksiin. Siksi pykälän 56 osalta viittauksen ELY-keskukseen voisi korvata valtion valvontaviranomaisella. Tällöin sanamuoto vastaisi ympäristönsuojelulain (527/2014) luvussa 14 käytettyä terminologiaa ja viraston nimeä ei tarvitsisi päivittää uusien virastojen aloittaessa.

Vastine:

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä 24 §:ään. Rakentamislain 45 § 1 momentin kohdan 6 mukaan on huomioitava vedensaanti sekä hule- ja jätevesien käsittely kiinteistöllä.

ELY:n lausunto koskien maanteiden varteen rakentamista ei siltä osin aiheuttanut toimenpiteitä, koska rakentamiseen ryhtyvän ja pääsuunnittelijan on luvanvaraisissa hankkeissa aina huomioitava niitä koskeva lainsäädäntö sekä hallinta- ja omistus alueella. Myöskään maininta ELY-keskuksen kuulemisesta naapurina ei aiheuttanut toimenpiteitä, koska naapurit on aina kuultava, oli kyse ELY-keskuksesta naapurin edustajana tai jostain muusta alueen omistajasta tai hallinnoijasta.

Lausunnon perusteella muutettiin pykälää 27 seuraavaksi: "Vesistöjen ja pienvesien tuntumaan rakennettaessa tulee ottaa huomioon alin rakentamiskorkeus, jonka alapuolelle ei tule sijoittaa kastuessaan vaurioituvia tai vahinkoa aiheuttavia rakenteita. Lähtökohtaisesti rakentamiskorkeus on vähintään HW1/100a +1 m (keskimäärin kerran 100 vuodessa toistuva tulvakorkeus + 1 m). Rakennushankkeeseen ryhtyvän on selvitettävä kyseinen tulvakorkeus. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon mahdollisen tulvan vaikutukset kulkuväyliin, yhdyskuntatekniikan järjestelmien toimintaan ja muihin asumisen kannalta olennaisiin toimintoihin. Rakennettaessa ranta-alueella on rakennushankkeeseen ryhtyvän otettava huomioon vedenpinnan korkeusvaihtelut riittävän suurella varmuudella. Tulva-alueelle rakentamista tulee lähtökohtaisesti välttää tai tulvariskien hallinnasta tulee varmistua riittävin toimenpitein."

ELY-keskuksen lausunnon perusteella pykälää 54 on muutettu niin, että käsite "tärkeä pohjavesialue" on muutettu käsitteeksi "luokiteltu pohjavesialue", vaikka kyse onkin semantiikasta, sillä luokiteltu alue on myös tärkeä alue, molemmat muodot kertovat merkittävästä arvosta. Luokiteltu pohjavesialue viittaa toki yksiselitteisemmin pohjavesien suojelun kannalta keskeisiin ominaisuuksiin. Maalämpöpiirien osalta pykälään tehtiin lisäys järjestelmien luvan tarpeesta pohjavesialueilla.

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon perusteella pykälään 56 on lisätty maininta happamien sulfaattimaiden huomioimisesta rakentamishankkeissa. Muilta osin lausunto ei johtanut toimenpiteisiin, koska pilaantuneiden maiden huomioimisesta annetaan luvanvaraisissa hankkeissa lupapäätöksessä ehto. Omana lisäyksenä täydennettiin ensimmäistä pykälää maininnalla massavaihdosta.

ELY-keskuksen lausunnon takia pykälää 56 on muutettu niin, että ELY-keskus on muutettu Lupa- ja valvontavirastoksi.

Tuusulan kunnan lausunto

Tuusulan kunta muistuttaa, että rakentamislain 45 §:n mukaan asemakaava-alueen ulkopuolella rakennuksen saa sijoittaa vähintään 4 metrin etäisyydelle kiinteistön

rajasta. Näin ollen rakennusjärjestyksessä ei voida vaatia rakennuksen sijoittamista vähintään viiden metrin etäisyydelle. Samassa pykälässä mainitaan palovaarallinen katos tai muu rakennelma. Mikä mahtaa olla tällainen palovaarallinen katos tai muu rakennelma. Olisiko kyseessä kohonneen paloturvallisuuden omaava rakennuskohde tai rakennelma?

Lausunnossa todetaan pykälästä 26, Rakennuksen etäisyys rantaviivasta, että siinä on määrätty rakennukset ja rakennelmat sijoitettavaksi vähintään 20 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta kysyen, onko muotoilu tarkoituksellista. Rakentamislain 17 §:n mukaan rakentamisluvasta vapautetun rakentamisen osalta ei voi rakennusjärjestyksessä antaa määräyksiä mm. rakennusten sijoittamisesta. Näin ollen määräys ei tule sovellettavaksi esim. alle 30m² kokoisten rakennusten sijoittamiseen, ellei kaavassa toisin määrätä. Tuusulassa on kirjattu etäisyys rantaviivasta seuraavasti: ”Rakennuksen etäisyys rantaviivasta ja sijainti rakennuspaikalla tulee olla sellainen, että maiseman luonnonmukaisuus säilyy. Ranta-alueelle tulee jättää keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta vähintään 20 metrin suojavyöhyke, jossa kasvillisuus tulee säilyttää, eikä tälle suojavyöhykkeelle saa sijoittaa rakentamista.” Tämä määräys koskee kaikkea rakentamista, edellytti se sitten lupaa tai ei. Rantarakentamista koskeva määräys olisi hyvä olla saman suuntainen Tuusulan kanssa, koska Tuusulan ja Vantaan alueella on samoja vesistöjä, mm. Vantaanjoki.

Tuusulan kunta toteaa pykälä 54:stä Rakentaminen tärkeillä pohjavesialueilla, että siinä ei ole lainkaan huomioitu liikennöintialueiden, pysäköintipaikkojen ja jätteenkeräyspaikkojen pohjavesisuojausta kysyen olisiko määräystä tarpeen tarkentaa.

Pykälästä 57 Melun- ja tärinäntorjunta Tuusulan kunta toteaa lausunnossaan, että taulukko 1:ssä on mainittu myös laskeutumisvyöhykkeet, jotka sisältävät jo alueet L1, L2 ja L3, kysyen miksi desibelivaatimus on tällä laskeutumisvyöhykkeellä eri kuin erikseen mainituilla lentomeluvyöhykkeillä? Tuusulan puolella on lentomelun osalta annettu määräyksiä vain näiden kolmen lentomeluvyöhykkeen osalta.

Vastine:

Lausunnon takia muutettiin rakennusjärjestystä vastaamaan rakentamislain (RakL) 45 § 3 momentin sisältöä: rakennukset voidaan sijoittaa vähintään neljän metrin etäisyydelle kiinteistön rajasta. Lisäksi muutettiin määrite "palovaarallinen katos" tulisijalliseksi katokseksi.

Tuusulan kunnan lausunnon perusteella pykälää 26 Rakennuksen etäisyys rantaviivasta muutettiin seuraavasti: “Rakennuksen etäisyys rantaviivasta ja sijainti rakennuspaikalla tulee olla sellainen, että maiseman luonnonmukaisuus säilyy. Ranta-alueelle tulee jättää keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta vähintään 20 metrin suojavyöhyke, jossa kasvillisuus tulee säilyttää, eikä tälle suojavyöhykkeelle saa sijoittaa rakentamista.”

Lausunto ei johtanut muutoksiin pykälässä 54, koska tärkeillä pohjavesialueilla pohjavesien suojaus on suunniteltava ja esitettävä luvanvaraisissa hankkeissa pohjavesien suojelun edellyttämällä tavalla. Lisäksi rakennusjärjestyksessä on jo maininnat mm. pohjaveden tarkkailuohjelmasta ja pohjaveden pilaantumisen estämisestä. Rakennusjärjestys ei ole asiakirja, jossa annettaisiin tarkemman mittakaavatason määräyksiä, kuinka pohjaveden suojelu suunnitelmissa on toteutettava.

Tuusulan rakennusvalvonnan lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä pykälän 57 osalta, koska lentomeluvyöhykkeet ovat Tuusulan ja Vantaan yleiskaavoissa määritelty muodollisesti eri tavalla. Silti molemmissa on huomioitu laskeutumisvyöhykkeen vaikutus sisällöllisesti. Lentomelualueilla on huomioitu Finavian määrittelemät raja-arvot.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n lausunto

Lausunnossa esitetään koskien 43 §:ää Työmaan perustaminen ja hoitaminen, että työmaavesien hallitsemiseksi rakennusjärjestyksessä viitattaisiin Pääkaupunkiseudun työmaavesiohjeeseen. Tällöin pykälän ohjeistus olisi huomattavasti konkreettisempi ja vähemmän tulkinnanvarainen.

Vastine:

Lausunto ei johtanut toimenpiteisiin 43 pykälän osalta, koska työmaavesien hallinta on määriteltävä rakennuslupahakemuksen yhteydessä sen hyväksyttävyyden arvioinnissa, jos rakennushanke sijaitsee herkällä alueella, esim. vesistöjen läheisyydessä tai kyseessä on laaja maanrakennushanke, joihin liittyen on vakiintunut käytäntö, että ennen maanrakennustöiden aloittamista rakennusvalvontaan on toimitettava selvitys työmaavesien hallinnasta ennen työmaan käynnistämistä, jotta mahdolliset haitat voidaan ehkäistä ajoissa.

MUISTUTUKSET JA LAUSUNNOT

Rakennusjärjestyksen muutosehdotuksesta ei tehty muistutuksia sen ollessa julkisesti nähtävillä, mutta lausuntoja saatiin.

RAKENNUSVALVONNAN OMASTA ALOITTEESTA TEHDYT MUUTOKSET RAKENNUSJÄRJESTYKSEN MUUTOSEHDOTUKSEN NÄHTÄVILLÄ OLON JÄLKEEN

- **Pykälien numerojärjestys** korjattiin luvullisesti katkeamattomaksi ja yhtäjaksoiseksi, poistettaessa eräät pykälät. Seuraavassa muutetun ehdotuksen mukainen numerointi.

- **1 a § Määritelmiä ja käsitteitä**. Lisätty uutena käsitteiden määritelmiä.
- **2 § Rakentamistapaohjeet.** Muutettu Rakentamisen ohjaamiseksi “hallintosäännössä määritetty viranomainen” aikaisemman “kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston” sijasta.
- **5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset.** Muutettiin viimeisen momentin sanamuotoa koskemaan myös muut rakennuskohteet kuin rakennukset.
- **6 § Tontin rajan ylittäminen katu- tai muulle yleiselle alueelle.** Täsmennetty rakennusjärjestystä ja lisätty sana “rakennusvalvonnan” kohtaan kolme. Lisäyksen jälkeen kohta on seuraava: “3. Ulkoseinän lisäeristys rakennusvalvonnan harkinnan mukaan.”

  Rakennusvalvonta huomauttaa lisäksi, että ehdotusvaiheen muutoskirjauksista on puuttunut huomautus koskien kohtaa 3. Kyseisestä kohdasta on poistettu maininta “teknisiä laitteita”. Mainita ulkoseinän lisäeristyksestä sen sijaan ei ole uusi, toisin kuin muutoksista oli edellisen nähtävillä olon aikana kirjattu.

- **7 § Rakennuksen ja rakennuskohteen etäisyys rakennuspaikan rajasta ja tontin sisäisen rakennusalan rajan ylittäminen.** Pykälään on lisätty väliotsikot: rakennukset, rakennelmat ja yleistä.
  Ensimmäinen momentti on jaettu kahteen osaan.
  Rakennusten etäisyys tontin rajasta on rakentamislain mukainen 4 metriä. Rakennusjärjestyksen muotoilussa on kuitenkin otettu huomioon rakentamislain notifikaatiovaiheessa olevan nk. tuunaussarjan säännös, jossa asemakaava-alueen ulkopuolella rakennusten etäisyys rakennuspaikan rajoista esitetään palautettavaksi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti viiteen metriin. Pykälässä on tältä osin viittaus lainsäädännön muihin mahdollisiin etäisyyksiin (toinen momentti).
  Naapurin suostumus poikkeamiseen minimietäisyyksistä on kirjattu hieman aikaisempaa poikkeavalla tavalla. Sisällöllisesti vaatimusta ei ole muutettu: naapurin suostumus tarvitaan.
  Rakennelmia koskien on yksilöity omat momentit 4–7. Uudet säännökset ottavat huomioon pykälässä 1a ensimmäistä kertaa esitetyt määritelmät rakennelmiksi tulkittavista rakennuskohteista. Säännöksissä annetaan ehtoja rakennelmien sijoittamiselle tontin rajan läheisyyteen, viitataan velvoitteeseen noudattaa paloturvallisuuteen liittyviä vaatimuksia ja viitataan aidan tukimuurin ja terassin sijoittamista koskevia ehtoja ja rakentamisluvasta vapauttamista, ehdoin, jotka on tarkemmin esitetty pykälässä 21 (uusi numerointi).
  Kahdeksanteen momenttiin on lisätty huomautus rakennusten sijoittamisesta asemakaavan mukaiselle istutusalueelle.
  Muutettiin nyt esitetyssä versiossa kahdeksannen momentin toisen kohdan sanajärjestystä ja lisättiin kyseisen momentin kohtaan 2 terassit, erilliset katokset. Lisättiin sisäänkäyntitasoja koskien mahdollisuus ylittää annettu etäisyys enemmänkin.
  Lisättiin pykälän loppuun erillinen momentti paloturvallisuudesta.

- **8 § Rakennuksen korkeusasema.** Täsmennettiin rakentamislupahakemuksen liitteeksi esitettävien rakennuspaikkaa koskevien tietojen sisältövaatimuksia.
- **9 § Mainos- ja muut vastaavat laitteet.** Lisättiin viidenteen kohtaan maininta ympäröivästä asutuksesta.
- **10 § Tontin ja rakennuksen valaistus.** Lisättiin sana "*tarvittaessa*" vaatimukseen valaistussuunnitelman esittämisestä ja stilisoitiin ilmaisua.
- Ehdotusvaiheen **11 § Suunnittelijat, työnjohto ja valvojat.** Poistettiin pykälä, sillä asia on nykyisin lainsäädännössä rakentamislain luvussa 7 ja sen perusteella annetussa valtioneuvoston asetuksessa 1063/2024.
- Muutetun ehdotuksen **11 § Tontin ja rakennuksen osoitemerkinnät.** Täsmennettiin momentin määritelmää porrashuoneeseen vaadittavan taulun tietosisällöistä: "tarvittavat huoneistotiedot sisältävä taulu."
- **12 § Lohkottavan tontin vähimmäispinta-ala.** Lisätty uusi pykälä lohkottavan tontin vähimmäispinta-alavaatimuksesta.
- **13 § Pihamaan rakentaminen.** Täydennetty lumen varastointia koskevaa vaatimusta siten, ettei "pihan käyttöturvallisuus, käytettävyys tai autopaikkojen riittävyys vaarannu".
- **17 § Tontin liikennejärjestelyt.** Täsmennetty viidennen momentin kohdentuminen asuinkerrostalotonteille. Lisäksi stilisoitu ilmaisua ymmärrettävämmäksi. Lisätty säännös pientalotonttien autopaikkamääristä.
- **18 § Aidan rakentaminen kadun vastaiselle rajalle.** Täsmennettiin momentissa olevia määritelmiä porrashuoneessa olevan taulun tietosisällöistä: "tarvittavat huoneistotiedot sisältävä taulu."
- **19 § Tontin rannan rakentaminen.** Palautettu rakentamisluvanvaraisuutta rajaava vaatimus: lupa tarvitaan, jos toimitaan "vastoin asemakaavaa tai muuta yleisen alueen suunnitelmaa". Lisäksi lisätty maininta Lupa- ja valvontaviraston luvasta.
- **20 § Vapautukset rakentamisluvan hakemisesta kaikilla tonteilla.** Muotoiltiin uudelleen pykälän ensimmäisen momentin ensimmäinen virke: "Rakentamislain 42 §:n 2 momentissa tarkoitettuina vähäisinä pidetään seuraavat ehdot täyttäviä rakentamiskohteita, jotka vapautetaan luvanvaraisuudesta. "
  Muotoiltiin uudelleen ensimmäisen momentin mainintaa rakennuskiellon vaikutuksesta vapautuksiin.
  Poistettiin toisen momentin 3. kohdasta rajaus asuinrakennuksista ja lisättiin maininta harkinnanvaraisuudesta 1980-lukua aikaisemmin rakennettujen rakennusten ikkunoihin liittyen.
  Täsmennettiin toisen momentin 5. kohdassa parvekelasitusten määrittelyä ymmärrettävämmäksi.

Muutettiin toisen momentin 7 kohdan säännöstä: rakennuksiin sijoitettavia ilmalämpöpumppuja koskeva vapautus säädettiin koskemaan aina pientaloja ja talousrakennuksia sekä täsmennettiin muita rakennuksia koskevaa vapautusta.
Lisättiin mainoslaitteita koskeviin vapautuksiin uutta kaksi momenttia: toinen luvanvaraisuudesta ja toinen mainoslaitteiden yleissuunnitelmasta.
Korjattu kohtaan 11 pihamaalle sijoitettavia ilmalämpöpumppuja koskevat vapautukset käsittämään pientalot aina ja täsmennettiin muilla tonteilla vapautuksen ehtoja.
Täsmennettiin kohtien 12 ja 13 säännöstä vastaamaan kohdan 14 vaatimusta:
Lisättiin vastaavanlainen vaatimus aitojen soveltumisesta kaupunkikuvaan myös koskien kadun, puiston ja muun vastaavan alueen vastaisen rajan aitoja ja asuntotontteja kadun, puiston tai muun vastaavan yleisen alueen rajalla, kuten teollisuus, liike ja varastotonteilta jo oli edellytetty.
Lisättiin kohtaan 14 sana ”on” sekä vaatimus naapureiden suostumuksen vaikutuksesta.
Lisättiin tontin sisäisiä toimintoja jakavan aidan määrittelyyn sana “tavanomaisten”, kohta 15.
Lisättiin kohta 16: mainitaan erikseen kylpypaljut ja grillauspaikat.
Lisättiin kohtaan 17 maininta rakennelman maksimikorkeudesta.
Rakentamisluvasta vapautuksen edellytyksenä.
Täsmennettiin kohdan 19 säännöstä ulkotarjoilualueen kattamattomuudesta sekä suhteesta maanpintaan.
Täsmennettiin kohdan 20 säännöstä olemassa olevan savupiipun ja tulisijan korvaamista koskien.
Lisättiin uudet kohdat 21 ja 22 koskien pienten rakennelmien (kohta 21) ja puistomuuntamoiden (kohta 22) vapauttamista rakentamisluvan hakemisesta.

- **21 § Rajamerkkien, kiintopisteiden ja viranomaisten, laitosten, energia- ja puhelinyhtiöiden asettamien merkkien rakennusaikainen poistaminen tai merkkien turmeltuminen rakennustyössä.** Palautettu pykälästä teknisestä virheestä johtunut loppuosa. Lisäksi vaihdettu sana “asianomaisen” sanaksi “toimivaltaisen”.

- **23 § 24 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset.** Täydennettiin pykälää Keravan rakennusjärjestyksen mallin mukaan pitäen kuitenkin suojaetäisyysvaatimukset ennallaan (100 m²). Muutettiin kuitenkin hevostallin minimihevosmäärä yhdestä kahdeksi.

- **24 § Rakennusten koko ja käyttötarkoitus.** Korjattiin sanamuoto monikolliseksi maatalouden rakennuksia koskevan määräyksen osalta. Muutettiin toisen momentin sanamuotoa.

- **29 § Rakennuksen käyttöikä.** Täsmennetty eräitä määritelmiä.

- **30 § Luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottaminen rakentamisessa**. Poistettu rakennusjärjestysehdotuksen nähtävillä olleeseen versioon nähden 31 § toinen momentti, sillä asia on jo rakentamislain 5 §:ssä velvoitettu:
"4) rakentamisen on perustuttava kulttuuriarvoja luoviin ja säilyttäviin ratkaisuihin siten, että historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaita rakennuksia tai kulttuuriympäristöjä ei turmella ja rakentamisessa mahdollistetaan myös uusien arvorakennusten ja uusien kulttuuriympäristöjen syntyminen;"

- **31 § Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla.** Lisättiin pykälän ensimmäiseen momentin ilmaisulle "riittävä määrä" lisämääre: “tontin asemakaava ja tontin ominaispiirteet huomioon ottaen”.

- **32 § Vihertehokkuus**. Rakennusvalvonta lisäsi vaatimuksen vihertehokkuuden toteutumisen osoittamisesta rakentamislupahakemuksen yhteydessä.

- **40 § Julkisen kaupunkitilan rannat ja laiturit. Palautettu** aikaisemmin poistettu maininta asemakaavasta tai yleisen alueen suunnitelmasta. Muutettu maininta ympäristöviranomaisen luvasta täsmällisemmin Lupa- ja valvontaviraston luvaksi.

- Ehdotuksen **42 § Tapahtumien järjestäminen.** Poistettiin pykälä rakentamislakimuutoksen 42.1 § kohdan 4 perusteella: asiasta säädetään rakentamislaissa.

- **44 § Katu- tai muun yleisen alueen käyttäminen.** Muutettiin organisaatioon liittyviä viittauksia vastaamaan nykyistä käytäntöä.

- **45 § Tilapäiset työmaarakennukset.** Muutettiin pykälän otsikkoa ja sisältöä siten, että pykälä koskee myös muita kuin katu- ja muilla yleisillä alueilla tapahtuvia kaivutöitä.

- **47 § Työmaataulu.** Lisätty vaatimus: edellytetään myös työmaan vastaavan työnjohtajan yhteystiedot.

- **49 § Työmaan purkaminen ja siistiminen.** Korjattiin käsite “tilapäinen” rakentamislain mukaiseksi “väliaikainen”.

- **50 § Tonttien jätehuolto.** Lisätty vaatimus jätesuojan häiritsevän näkyvyyden hallinnasta.

- **51 § Alueelliset jätteiden keräilypisteet.** Täsmennettiin eräitä ilmaisuja tarkoituksenmukaisiksi.

- **54 § Rakentaminen tärkeillä pohjavesialueilla.** Rakennusvalvonnan omana lisäyksenä pykälän kolmanteen momenttiin lisättiin sana "puhtaita" määrittelemään maa-aineisten laatua tarkemmin.

Poistettiin kategorinen energiakaivojen kieltäminen pohjavesialueilla ja korvattiin sanalla ”rajoitettua” ja lisättiin maininta mahdollisesta vesilain mukaisesta lupatarpeesta.

- **56 § Pilaantuneen maaperän ja maaperän haitallisten yhdisteiden huomioon ottaminen rakentamisessa.** Omana lisäyksenä täydennettiin ensimmäistä pykälää maininnalla massanvaihdosta.

MUUTOKSET RAKENNUSJÄRJESTYKSEN MUUTOSEHDOTUKSEEN SEN NÄHTÄVILLÄOLON SEKÄ UUDELLEENVALMISTELUUN PALAUTUKSEN JÄLKEEN 5.5.2026

- **1 a § Määritelmiä ja käsitteitä.** Muutettu pihasaunan sijoittamisen määritelmää niin, että se on asuinrakennuksen tai vapaa-ajanrakennuksen ”*pihapiirissä*”, mutta ei niiden ”*yhteydessä*”.

- **1 a § Määritelmiä ja käsitteitä.** Muutettu rakennelman määritelmää koskevaa kappaletta seuraavasti: A) Koirankopit on poistettu luettelosta, koska voi määritellä pihakalusteiksi tai -varusteiksi. B) Rakennusoikeutta käyttävien yli 20 k-m² laajuisten rakennelmien määrittelyn osalta tarkennettiin niiden sisältävän sisätilaa erotuksena muista rakennelmista. C) Rakennelmien luetteloon lisättiin tulisijalliset vesialtaat.

- **1 a § Määritelmiä ja käsitteitä.** Lisätty kokonaan uusi määräys: ”*Pihavarusteet ja -kalusteet eivät kuulu rakennusvalvonnan valvontavastuun piiriin. Pihavarusteina pidetään esimerkiksi kalusteita, keinuja, pyykin kuivaus- ja tamppaustelineitä, irtogrillejä, trampoliineja, pienehköjä kevytrakenteisia ja siirtokelpoisia tulisijattomia vesialtaita (kylpypaljut, porealtaat tai pihauima-altaat)*”.

- **5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset.** Tarkennettu lintujen törmäämistä vähentävää rakennuskohteen eräiden lasisten rakennusosien, kuten ikkunoiden sekä valaistuksen suunnittelua ja toteuttamista koskevaa määräystä niin, että arviossa itse rakennuskohteen ominaisuudet ja sen laajuus on huomioitava.

- **6 § Tontin rajan ylittäminen katu- tai muulle yleiselle alueelle.** Muutoksessa tontin rajan ylittämisen osalta katu- tai muulle yleiselle alueelle, on alikulkukorkeutta koskevaa määräystä täsmennetty ajoradan ja huoltoajolle varatun väylän osalta 4,6 metriin.

- **13 § Pihamaan rakentaminen.** Alkuperäinen sanamuoto velvoitti istuttamaan rakentamattomat pihan osat, ellei ollut perusteltua syytä säilyttää niitä luonnonmukaisena. Muutettu sanamuoto korvaa velvoitteen suosituksella: Mahdollisuuksien mukaan säilytetään luonnonmukaisia osia, ja istutettavilla alueilla käytetään paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa monipuolista kasvilajistoa.

- **16 § Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen.** Alkuperäinen määräys velvoitti käyttämään vettä läpäiseviä pintamateriaaleja, edellytti muutostilanteissa kovien pintojen vähentämistä, sisälsi määrällisen vähimmäisvaatimuksen vähintään 65 % vettä läpäisevää pintaa asemakaavan pientalotonteilla. Uusittu määräys muuttaa velvoitteen suositukseksi, säilyttää ohjauksen kasvipeitteisyyden ja läpäisevyyden lisäämisestä muutostilanteissa, poistaa kiinteän prosenttiosuuteen perustuvan vaatimuksen.

- **20 § Vapautukset rakentamisluvan hakemisesta kaikilla tonteilla.** Alkuperäinen teksti vapautti luvanvaraisuudesta kylpypaljun tai kiinteän grillauspaikan. Muutettu teksti täsmentää edellisten kohteiden luonnetta vaikutuksiltaan vähäisiksi, laajentaa ja selkeyttää käsitteistöä kattamaan tulisijalliset vesialtaat (kylpypalju, poreallas ja pihauima-allas), säilyttäen kuitenkin edellytyksen, että sijoittaminen tapahtuu rakennusjärjestyksen ja asemakaavan määräysten mukaisesti.

- **23 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset.** Määräyksen muutoksessa lisätään uusi yleiskaavan käyttötarkoitusalueen rakennuspaikkakategoria asuinalue (A, monipuolinen asuinalue) ja asetetaan sille 1000 m²:n vähimmäiskoko, täsmennetään yleiskaavan aluevarausmerkinnät (A, AT, AP, M, MT) sanallisten aluekuvausten rinnalle. Muut pinta-alavaatimukset säilyvät ennallaan.

- **31 § Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla.** Muutoksessa täsmennetään asemakaava-alueella ilman maisematyölupaa sallittavan puiden kaatamisen edellytyksiä yksityiskohtaisiksi ja objektiivisemmiksi, rajataan luvasta vapaa kaataminen enintään viiteen puuhun ja sidotaan se useisiin kumulatiivisiin ehtoihin (alueelliset määräykset, rekisterit, pesimäaika, naapurin suostumus), erotetaan selkeästi vaarallisten puiden kaataminen muusta puiden poistamisesta, säilytetään ja täsmennetään viranomaisen jälkivalvonnan ja lisäistutusvelvoitteen mahdollisuus.

- **32 § Vihertehokkuus.** Määräysmuutoksessa ei muuteta vihertehokkuuden tavoitetasoja, vaan täsmennetään ja rajataan, mihin rakennushankkeisiin velvoite soveltuu ja miten se osoitetaan. Määräyksen muutoksessa selkeytetään vihertehokkuusvaatimuksen soveltamisalaa ja kohdennetaan se ympäristövaikutuksiltaan merkittäviin hankkeisiin sekä kevennetään vähäisten pientalohankkeiden velvoitteita, ilman että itse vaatimustasoja muutetaan.

- **57 § Melun ja tärinäntorjunta.** Määräysmuutos ei muuta meluntorjunnan vaatimustasoa, mutta sen sijaan jäsentää sääntelyä melun ja tärinäntorjunnassa kolmeen selkeästi erilaiseen hanketyyppiin (uudisrakentaminen / käyttötarkoituksen muutos / korjaus- ja muutostyö), täydentäen samalla sääntelyä parvekkeiden osalta, selkeyttäen sovellettavaa vaatimustasoa käyttötarkoituksen muutoksissa ja keventää vaatimuksia tavanomaisissa korjaus-

ja muutostöissä. Kyse on siis ennen kaikkea ohjaavuuden ja tulkittavuuden parantamisesta, ei sisällöllisestä sääntelyn kiristämisestä.

RAKENNUSJÄRJESTYKSEN VALMISTELUUN PALAUTETUN MUUTETUN MUUTOSEHDOTUKSEN NÄHTÄVILLÄOLO (RAKL 19 §) 9.6. - 10.7.2026

VIRANOMAISTEN LAUSUNTOJEN TIIVISTELMÄT JA VASTINEET

Rakennusjärjestyksen muutosehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä 8 (kahdeksan) kpl.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

• Helsingin seudun liikenne (HSL)

• Finavia Oyj

• Lupa- ja valvontavirasto (LVV)

• Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys - Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa r.y.

Turvallisuus ja kemikaalivirasto (TUKES), Fingrid, Uudenmaan liitto ja Uudenmaan elinvoimakeskus ilmoittivat, että eivät anna lausuntoa tai että ei ollut lausuttavaa.

Seuraavassa saadut lausuntojen otteet ja niiden vastineet lausuntokohtaisesti:

Helsingin seudun liikenteen (HSL) lausunto
Lausunnossa edellytetään tarkennettavaksi 9 § kohtaa 1. siten, etteivät mainoslaitteet saa estää joukkoliikenneopasteiden ja -informaatiolaitteiden näkyvyyttä tai saavutettavuutta. Joukkoliikenteen opasteiden ja siihen liittyvän informaation tulee olla aina korkeammalla prioriteetilla kuin mainokset tai mainoslaitteet.
Koskien pykälää 20 § erityisesti joukkoliikennettä ja kaupallisuutta yhdistävissä kokonaisuuksissa lausunnossa todetaan, että mainoslaitteet eivät saa haitata kokonaisuuden toimivuutta ja havainnoitavuutta, tämä koskee myös lähialueen opastusta. Sama priorisointi tulisi ottaa huomioon myös 20§:n kiinteistöjen mainoslaitteita koskevassa kohdassa sekä 38§ Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet -kohdassa.
Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet 38 §:n osalta erityisesti joukkoliikennettä ja kaupallisuutta yhdistävissä kokonaisuuksissa mainoslaitteet eivät saa haitata kokonaisuuden toimivuutta ja havainnoitavuutta, tämä koskee myös lähialueen opastusta. Sama priorisointi tulisi ottaa huomioon myös 20§:n

kiinteistöjen mainoslaitteita koskevassa kohdassa sekä 38§ Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet -kohdassa.
Lausunnossa kiinnitettiin huomiota 17 § Tontin liikennejärjestelyt -kohtaan: Tontin ajoneuvoliikenne on suunniteltava ja toteutettava siten, että ajoneuvoliikenteestä ei aiheudu vaaraa. HSL toivoisi lisättävän, että ajoyhteys tontille järjestettäisiin mahdollisuuksien mukaan siten, että se aiheuttaisi mahdollisimman vähän haittaa joukkoliikenteelle ja muille kestäville kulkumuodoille. Erityisesti olemassa olevia bussi- tai tulevia raitiovaunupysäkkejä ei lähtökohtaisesti haluta siirrettävän uusien liittymien tieltä ja ne tulee ajoyhteyksiä suunniteltaessa huomioida. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että ajoyhteyden tulisi olla ainoa kulkuyhteys tontille, vaan että kävelylle ja pyöräilylle voisi olla myös omia yhteyksiä, jos ne pystytään turvallisesti toteuttamaan ja ylläpitämään.
21 § Rajamerkkien, kiintopisteiden ja viranomaisten, laitosten, energia- ja puhelinyhtiöiden asettamien merkkien rakennusaikainen poistaminen tai merkkien turmeltuminen rakennustyössä -kohtaa toivottiin tarkennettavaksi niin, että kiintopisteisiin kuuluvat myös bussipysäkit ja -katokset.
Melun- ja tärinäntorjuntaa koskevaa pykälää 57 § kehotettiin muuttamaan niin, että raitiovaunun aiheuttama melu ja tärinä mainittaisiin erikseen.

Vastine:
Lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä. Rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen aikaisemman nähtävilläolon aikana (28.3.–28.4.2025) on HSL:lta saatu vastaavan sisältöinen lausuntokohta. Vastine uudistetaan, että HSL:n lausunto ei aiheuttanut muutoksia ehdotukseen, koska esitetty on jo kyseisessä pykälässä huomioitu seuraavasti: "Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettava laite on kiinnitettävä tukevasti eikä se saa haitata julkisen kaupunkitilan käyttöä eikä olla huomattavasti häiritsevä eikä muodostaa liikkumisestettä. (9 §). Myöskään kokonaisuuden toimivuutta ja havainnoitavuutta koskeva lausunnon osa ei aiheuttanut toimenpiteitä, koska luvanvaraisuudesta vapautettujen rakennuksiin kiinnittyvien mainoslaitteiden (irtokirjainmainoslaite korkeudeltaan enintään 400 mm tai mainoskilpi kooltaan enintään 400 mm x 600 mm) ei pienen kokonsa ja liittymisensä rakennuksen seiniin perusteella voida arvioida aiheuttavan haittaa joukkoliikenteen opasteiden ja niihin liittyvän informaation havainnointiin. Pientenkin mainoslaitteiden saattaminen luvanvaraisuuden piiriin aiheuttaisi myös tarpeetonta ja yhteiskunnan toimintaa perusteettomasti jäykistävää sääntelyä. (20 §). Lausunnossa esitetty on jo kyseisessä pykälässä huomioitu seuraavasti: "Julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien koko, rakenne ja ulkoasu on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan sopivaksi ja siten, etteivät ne muodosta estettä liikkumiselle tai toimimiselle." (38 §). Lisäksi tontin liikennejärjestelyjen osalta voi todeta, että rakentamislain 44 § ja 45 § sijoittamisen edellytyksissä on jo edellytetty, että rakentaminen ei saa aiheuttaa haittaa naapurille ja vaikeuta naapurikiinteistön rakentamista. Kadut ja puistot -palvelualue antaa

lisäksi lausunnot lupahakemusten yhteydessä ja tarvittaessa yhteensovittaa liittymistä katuun tai muuhun yleiseen alueeseen. Ajoneuvoliittymän lisäksi on oikeus tehdä kevyen liikenteen yhteyksiä tontille. (17 §). HSL:n lausunto ei myöskään aiheuttanut muutoksia ehdotukseen, koska pykälässä käsitellään rajamerkkejä ja kiintopisteitä, ei rakennelmia, joka bussikatos on. Toisen rakennelman siirtämisestä tai vahingoittumisesta rakennustyön aikana on muutenkin oltava yhteydessä sen omistajaan tai haltijaan, ilman että asiasta on rakennusjärjestyksessä mainittu. (21 §). Melun ja tärinäntorjunnan osalta lausunto ei aiheuttanut muutoksia ehdotukseen, koska esitetty on jo kyseisessä pykälässä huomioitu seuraavasti: "Koko Vantaan alueella on voimassa meluntorjuntatarve lentomelua ja muuta liikennemelua vastaan. Rakennuksen suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota ulkoapäin rakennukseen kulkeutuvan melun, runkomelun ja tärinän torjuntaan." (57 §).

Finavia Oyj:n lausunto

Lausunnossa todetaan, että rakentamislaki 751/2023 astui voimaan 1.1.2025. Lain muutoksen vaikutuksesta muun muassa alle 30 m korkeuteen ulottuvia esteitä voidaan sijoittaa ilman rakentamislupaa. Niinpä Finavia muistuttaa, että Vantaan alueella on lentoaseman läheisyydessä alueita, joissa yli 10 m korkeuteen ulottuville esteille on haettava lentoestelupa. Tämän vuoksi Finavia katsoo, että korkeiden rakennelmien lentoesteluvan tarve tulisi todeta rakennusjärjestyksessä, jotta mahdollisia lentoturvallisuuden riskitilanteita ei pääse muodostumaan.
Lisäksi Finavia muistuttaa, että lentoasemien lentoesterajoitusalueet rajoittavat korkeiden laitteiden ja rakenteiden sijoittamista rakentamislain muutoksesta huolimatta.

Vastine:

Lausunto ei johtanut toimenpiteisiin.
Rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen aikaisemman nähtävilläolon aikana (28.3.–28.4.2025) on Finavia Oyj:ltä saatu vastaavan sisältöinen lausunto. Vastine uudistetaan, että Finavian lausunto ei aiheuttanut muutoksia ehdotukseen. Myös ei-luvanvaraisten mastojen rakentamisessa on otettava huomioon Finavian lentoesterajapinnat ja mahdollinen lentoesteluvan tarve riippumatta siitä, että asiaa ei ole mainittu rakennusjärjestyksessä.

Lupa- ja valvontaviraston (LVV) lausunto

Lausunnossa kiinnitettiin huomiota pohjavesien huomioimiseen (53 §). Hulevesien johtamisesta ja käsittelystä pohjavesialueilla tulisi Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan antaa määräykset rakennusjärjestyksessä. Pohjavesialueilla muiden kuin puhtaiden hulevesien imeyttäminen ei ole sallittua. Tämä tulee huomioida esimerkiksi pysäköintialueiden ja liikennealueiden hulevesien johtamisessa.
Lisäksi kommentoitiin lausunnossa pykälään 56 § Pilaantuneet maat seuraavasti.

Seuraava lause määräyksessä 56 § on epäselvä: ”Jos tontin tai ympäröivän alueen maaperä on pilaantunut tai sen epäillään pilaantuneen, maaperä on tutkittava ja tarvittaessa puhdistettava tai tehtävä massanvaihtoa ennen rakentamiseen ryhtymistä.” Lupa- ja valvontaviraston kanta on, että jos maaperä todetaan tutkimuksilla tai riskinarviolla pilaantuneeksi, on sillä puhdistustarve. Tällaisessa tapauksessa massanvaihto katsotaan yhdeksi pilaantuneen maaperän puhdistusmenetelmäksi. Jos taas tutkimuksilla tai riskinarviolla maaperässä todetaan kohonneita haitta-ainepitoisuuksia, mutta tehdyn riskinarvion perusteella alueen maaperällä ei kuitenkaan arvioida olevan puhdistustarvetta nykyinen maankäyttö huomioiden, ei massanvaihtoa voida myöskään edellyttää tehtäväksi. Mikäli rakentaminen kuitenkin vaatii massanvaihtoa, tulee kaivutyöstä lähtökohtaisesti tehdä PIMA-ilmoitus, mikäli alueelta joudutaan kaivamaan tai poistamaan valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset alemmat ohjearvot ylittäviä haitta-ainepitoisia maa-aineksia. Lupa- ja valvontavirasto näkee, että em. lause tulisi pääosin olla samassa muodossa kuin vuoden 2025 muutosehdotuksessa:” Jos tontin tai ympäröivän alueen maaperä on pilaantunut tai sen epäillään pilaantuneen, maaperä on tutkittava ja tarvittaessa puhdistettava…” Lupa- ja valvontavirasto katsoo kuitenkin, että pilaantuneen maaperän puhdistaminen tulisi sallia tehtäväksi myös rakentamisen yhteydessä / aikana, kuten Uudenmaan ELY-keskus on katsonut kevään 2025 rakennusjärjestyksen muutosehdotuksesta antamassaan lausunnossa. Määräyksen loppuosaa on suositeltavaa muuttaa tältä osin. Määräyksen 56 §:n mukaan: ”Pilaantuneet maat tulee toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.” Koska pilaantuneen maaperän puhdistaminen on mahdollista toteuttaa muillakin menetelmillä kuin massanvaihdolla, Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että määräyksessä 56 § kyseisen asian voi esittää esimerkiksi seuraavasti:” Alueelta mahdollisesti poistettavat pilaantuneet maat tulee toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.”

Eläinsuojien osalta Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että rakennusjärjestys on puutteellinen eläinsuojien sijoittamista ja eläinsuojilta edellytettävien rakenteiden kuvauksen osalta. Valtioneuvoston asetuksessa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) 7 §:n 4. mom. mukaan lietelantavarastot tulee kattaa joko kiinteällä tai kelluvalla katteella ja kuivalannan varastointitilat tulee kattaa tai varastoitava aine peittää siten, että sadevesien pääsy varastointitilaan estetään. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että lähtökohtaisesti tulee edistää katettujen lantavarastojen rakentamista ja kattamattomien lantavarastojen toteutuksessa huolehtia nk. nitraattiasetuksen määräysten toteutumisesta.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että muutetun ehdotuksen 23 §:ssä esitetyt vähimmäisetäisyydet ja vähimmäispinta-alavaatimukset saattavat rajoittaa eläinsuojatoimintaan soveltuvien alueiden määrää Vantaan kaupungin alueella.

Lausunnossa luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottamisesta rakentamisessa todetaan, että muutetussa rakennusjärjestysehdotuksessa 30 §:n toinen momentti luonto- ja kulttuuriarvojen selvitystarpeesta on poistettu. Asia katsotaan olevan velvoitettu jo rakentamislain 5 §:ssä. LVV huomauttaa, että kyseisissä pykälässä ei ole erillistä mainintaa luontoarvojen huomioinnista. Kun asemakaava on ilmeisen vanhentunut, luontoarvojen selvitysvaade tarvittaessa voi olla perusteltua edelleen sisällyttää rakennusjärjestykseen.

Vastine:

Koskien 53 § Pohjaveden huomioon ottaminen rakentamisessa, ei Lupa- ja valvontaviraston lausunto aiheuttanut muutoksia ehdotukseen, koska esitetty on jo kyseisessä pykälässä 53 huomioitu seuraavasti: "Imeytettävien hulevesien on oltava puhtaita."
Sen sijaan Lupa- ja valvontaviraston lausunnon perusteella pykälää 56 § muutettiin vähäisesti, täsmentäen massanvaihtoa koskevaa mainintaa ja mahdollisten puhdistamistöiden ajankohtaa.
Myös pykälän 23 §:n neljättä momenttia täydennettiin Lupa- ja valvontaviraston lausunnon perusteella niin, että lantalat suositellaan katettavan. Muilta osin Lupa- ja valvontaviraston lausunto ei aiheuttanut muutoksia pykälään, koska asetettuja vähimmäisetäisyyksiä ja vähimmäispinta-alavaatimuksia pidetään perusteltuina ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi, kuitenkin kohtuullisina myös eläintenpidolle.
Lupa- ja valvontaviraston lausunto ei aiheuttanut muutoksia pykälään 30 § Tontin luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioiminen rakentamisessa, koska luontoarvojen säilyminen on mainittu kyseisen pykälän 1 momentissa sekä luontoarvoja huomioidaan myös rakennusjärjestyksen 13 §:ssä Pihamaan rakentaminen, suosittaen mahdollisuuksien mukaan säilyttämään luonnonmukaisia osia. Lisäksi rakentamislain 191 § mukaan on noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa säädetään. Lisäksi rakentamislain 61 § 2 momentin kohdan 6) nojalla rakennusluvan yhteydessä voidaan hankkeen laatu ja laajuus huomioon ottaen perustellusta syystä edellyttää lupahakemuksen ratkaisemiseksi tarvittava olennainen selvitys, jollainen selvitys luontoarvoista saattaa tapauskohtaisesti harkiten olla. Selvityksiin tulee lain mukaisesti olla perusteltu tapauskohtainen syy, rakennusjärjestyksessä ei voida kategorisesti vaatia selvityksiä esim. asemakaavan ikään perustuen.

Helsingin seudun lintutieteellisen yhdistyksen lausunto

Lausunnossa arvioidaan 5 §:n 6 momentin olevan erittäin tehokas instrumentti lintujen törmäyskuolleisuuden vähentämiseksi. Kuitenkin esitetään 5 §:n 6 momenttiin selkeyden ja johdonmukaisuuden vuoksi seuraavaa täsmennystä: ”Rakennuskohteen ikkunoiden ja muiden lasiaiheiden kuten lasikaiteiden, koko, sijoitus, pintakuviointi, lasin ominaisuudet ja muut ratkaisut sekä rakennuskohteen valaistus on suunniteltava ja toteutettava siten, että lintujen törmääminen lasiin minimoidaan rakennuskohde ja sen laajuus huomioiden.”
Lisäksi lausunnossa esitetään tontin ja rakennuksen valaistusta koskevaan 10 §:ään lisättäväksi mainintaa tontin valaistusjärjestelyjen suunnittelusta ja toteutuksesta siten, että valolaitteet eivät tarpeettomasti ja haitallisesti häiritse alueen luontoarvoja. Valaistukseen liittyvät asiat on lintuturvallisen rakentamisen osalta huomioitu nyt riittävällä tavalla ehdotuksen 5 §:ssä, mutta ihmisten ohella muulle luonnolle haitallisen valosaasteen hillitsemiseksi maininta luontoarvojen turvaamisesta on 10 §:n 1 momentissa tarpeen.

Puiden säilyttämistä ja lisäämistä tontilla koskevan 31 §:n sekä vihertehokkuutta koskevan 32 §:n muutokset arvioitiin lausunnossa pääosin tarkoituksenmukaisiksi. Lausunnossa kuitenkin tässä yhteydessä toistetaan esitys, että vihertehokkuutta koskevaan 32 §:ään sisällytettäisiin uudisrakentamista ja merkittävää lisärakentamista koskevan velvoitteen ohella velvoite omakotitalojen ja paritalojen talousrakennuksiin rakentamisen yhteydessä toteutettavasta viherkatosta, ellei katolle sijoiteta aurinkopaneeleja tai -keräimiä.

Vastine:
Lausunnon perusteella pykälää 5 § muutettiin vähäisesti ehdotetulla tavalla, korvaten käsite "rakennus" käsitteellä "rakennuskohde".
Lausunnon perusteella pykälää 10 § täydennettiin ehdotetulla tavalla, pykälään lisättiin maininta luontoarvoista.
Kuitenkin koskien 32 §:ää lausunnossa esitetty velvoitteen asettaminen omakotitalojen ja paritalojen talousrakennuksiin rakentamisen yhteydessä toteutettavasta viherkatosta ei aiheuttanut muutoksia ehdotukseen.

MIELIPITEET

Rakennusjärjestyksen muutetusta muutosehdotuksesta ei jätetty mielipiteitä.

RAKENNUSVALVONNAN OMASTA ALOITTEESTA TEHTY TEKNINEN MUUTOS

Muutettu muutosehdotus 15.9.2026
45 § Tilapäiset työmaarakennukset
Työmaata varten voidaan rakennettavalle tontille taikka siihen välittömästi liittyvälle katu tai muulle yleiselle alueelle, jolle kiinteistön omistaja, kaupungin omistamien kiinteistöjen osalta kadut ja puistot -palvelualue tai kiinteistöt ja tilat -palvelualue on 44 §:n nojalla myöntänyt käyttöoikeuden, sijoittaa tarvittavia väliaikaisia työmaarakennuksia.

Poistettu sana ”yleiselle”.

VANTAAN KAUPUNKI
RAKENNUSJÄRJESTYKSEN UUDISTAMINEN
LAUSUNNOT JA VASTINEET

10.8.2026

Kaupunginhallitus oikeutti rakennusvalvontaviraston pyytämään tarvittavat lausunnot 5.5.2026 päivätystä muutetusta rakennusjärjestysehdotuksesta. Lausuntoja saatiin 4 kpl.

Lausunnot on numeroitu seuraavasti:

1. **HSL Helsingin seudun liikenne**
2. **Finavia Oyj**
3. **Lupa- ja valvontavirasto**
4. **Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys**

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, etteivät anna lausuntoa:

- Turvallisuus ja kemikaali
- Fingrid
- Uudenmaan liitto
- Uudenmaan elinvoimakeskus

Seuraavaan taulukkoon on koostettu pykäläkohtaiset vastineet neljälle taholle, jotka esittivät muutoksia muutettuun rakennusjärjestysehdotukseen. Ensimmäisessä sarakkeessa on lausunnonantajataho, toisessa sarakkeessa lausunnon kyseistä pykälää koskeva muutosehdotus. Kolmannessa sarakkeessa kyseinen pykäläkohta (mahdolliset nyt tehdyt muutokset korostettuna punaisella) ja viimeisessä sarakkeessa mahdollisen muutoksen tai muuttumattomuuden perustelu.

Lausuntojen johdosta tehtiin neljä tarkistusta pykäläteksteihin. Muutoksia tehtiin seuraaviin: 5 §, 10 §, 23 § ja 56 §.

Lausunnon-antaja	Lausunto	Pykäläteksti	Tarkistukset
NRO 1		**Pylälä 9**	
HSL Helsingin seudun liikenne	”HSL haluaa vielä tarkennettavan 9§ kohtaa 1. siten, ettei mainoslaitteet saa estää joukkoliikenneopasteiden ja -informaatiolaitteiden näkyvyyttä tai saavutettavuutta. Joukkoliikenteen opasteiden ja siihen liittyvän informaation tulee olla aina korkeammalla prioriteetilla kuin mainokset tai mainoslaitteet.	**9 § Mainos- ja muut vastaavat laitteet.** Myynti-, tiedotus- ja mainoslaitteen asettaminen edellyttää alueen haltijan luvan ja sen lisäksi, on noudatettava seuraavaa: 1. Laitteen muodon, koon, värin ja rakenteen on sovelluttava ympäristöön. --- 4. Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettava laite on kiinnitettävä tukevasti eikä se saa haitata julkisen kaupunkitilan käyttöä eikä olla huomattavasti häiritsevä eikä muodostaa liikkumisestettä. Laitteet on pidettävä kunnossa ja rikkinäiset on joko korjattava tai poistettava välittömästi.	Ei toimenpiteitä. Rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen aikaisemman nähtävilläolon aikana (28.3. – 28.4.2025) on HSL:lta saatu vastaavan sisältöinen lausuntokohta. Vastine uudistetaan, että HSL:n lausunto ei aiheuttanut muutoksia ehdotukseen, koska esitetty on jo kyseisessä pykälässä huomioitu seuraavasti: "Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettava laite on kiinnitettävä tukevasti eikä se saa haitata julkisen kaupunkitilan käyttöä eikä olla huomattavasti häiritsevä eikä muodostaa liikkumisestettä."

NRO 1		Pykälä 20	
HSL Helsingin seudun liikenne	Erityisesti joukkoliikennettä ja kaupallisuutta yhdistävissä kokonaisuuksissa mainoslaitteet eivät saa haitata kokonaisuuden toimivuutta ja havainnoitavuutta, tämä koskee myös lähialueen opastusta. Sama priorisointi tulisi ottaa huomioon myös 20§:n kiinteistöjen mainoslaitteita koskevassa kohdassa sekä 38§ Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet -kohdassa.”	**20 § Vapautukset rakentamisluvan hakemisesta kaikilla tonteilla** Rakentamislain 42 §:n 2 momentissa tarkoitettuina vaikutuksiltaan vähäisinä pidetään seuraavat ehdot täyttäviä rakentamiskohteita, jotka vapautetaan luvanvaraisuudesta. Vapautukset eivät koske pihapiirejä tai korttelikokonaisuuksia, jotka on suojeltu asemakaavassa. Vapautukset eivät myöskään koske lailla tai asetuksella suojeltuja rakennuksia, pihapiirejä tai muutoin inventoinneissa merkittäviksi todettuja rakennusperintökohteita, pihapiirejä tai korttelikokonaisuuksia. Kohtien 1 ja 2 vapautukset eivät ole voimassa tontilla, jolla on voimassa rakennuskielto. -- --- Mainoslaitteita koskevat vapautukset Mikäli mainoslaite aiheuttaa vähäistä merkittävämpää vaikutusta	Ei toimenpiteitä. HSL:n lausunto ei aiheuttanut muutoksia pykälään, koska luvanvaraisuudesta vapautettujen rakennuksiin kiinnittyvien mainoslaitteiden (irtokirjainmainoslaite korkeudeltaan enintään 400 mm tai mainoskilpi kooltaan enintään 400 mm x 600 mm) ei pienen kokonsa ja liittymisensä rakennuksen seiniin perusteella voida arvioida aiheuttavan haittaa joukkoliikenteen opasteiden ja niihin liittyvän informaation havainnointiin. Pientenkin mainoslaitteiden saattaminen luvanvaraisuuden piiriin aiheuttaisi myös tarpeetonta ja yhteiskunnan toimintaa perusteettomasti jäykistävää sääntelyä.

		kaupunkikuvaan, se edellyttää rakennusvalvonnan luvan. Liike- ja toimistorakennuksiin sekä useita liikehuoneistoja käsittäviin rakennuksiin suositellaan laadittavaksi mainoslaitteiden yleissuunnitelma, jonka vahvistamisen jälkeen ei yksittäisille laitteille tarvita erillistä julkisivumuutoslupaa. Seuraavat mainoslaitteet eivät edellytä rakennusvalvonnan lupaa: 8. rakennuksen 1. kerroksen liikehuoneiston irtokirjainmainoslaite, joka on korkeudeltaan enintään 400 mm ja joka sijaitsee välittömästi liikehuoneiston näyteikkunan yläpuolella 9. rakennuksen 1. kerroksen julkisivun pintaan kiinnitettävä mainoskilpi, joka on kooltaan enintään 400 mm x 600 mm	

NRO 1		Pykälä 38	
HSL Helsingin seudun liikenne	Erityisesti joukkoliikennettä ja kaupallisuutta yhdistävissä kokonaisuuksissa mainoslaitteet eivät saa haitata kokonaisuuden toimivuutta ja havainnoitavuutta, tämä koskee myös lähialueen opastusta. Sama priorisointi tulisi ottaa huomioon myös 20§:n kiinteistöjen mainoslaitteita koskevassa kohdassa sekä 38§ Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet -kohdassa.”	**38 § Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet** Julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien koko, rakenne ja ulkoasu on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan sopivaksi ja siten, etteivät ne muodosta estettä liikkumiselle tai toimimiselle. Jakokaapit ja muut vastaavat tekniset laitteet on asuinkerrostaloalueilla sijoitettava rakennuksiin. Jollei näin voida menetellä ilman kohtuuttomia vaikeuksia, ne voidaan sijoittaa katu- tai muulle yleiselle alueelle. Laitteiden sijoittamisesta katu- tai muulle yleiselle alueelle on sovittava Kadut ja puistot --palvelualueen kanssa tehtävässä sijoitussopimuksessa. Laitteen omistajan on pidettävä laite jatkuvasti kunnossa ja ulkonäkö siistinä.	Ei toimenpiteitä. HSL:n lausunto ei aiheuttanut muutoksia ehdotukseen, koska esitetty on jo kyseisessä pykälässä huomioitu seuraavasti: " Julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien koko, rakenne ja ulkoasu on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan sopivaksi ja siten, etteivät ne muodosta estettä liikkumiselle tai toimimiselle."

NRO 1		Pykälä 17	
HSL Helsingin seudun liikenne:	17 § Tontin liikennejärjestelyt -kohtaan: Tontin ajoneuvoliikenne on suunniteltava ja toteutettava siten, että ajoneuvoliikenteestä ei aiheudu vaaraa. HSL toivoisi lisättävän, että ajoyhteys tontille järjestettäisiin mahdollisuuksien mukaan siten, että se aiheuttaisi mahdollisimman vähän haittaa joukkoliikenteelle ja muille kestäville kulkumuodoille. Erityisesti olemassa olevia bussi- tai tulevia raitiovaunupysäkkejä ei lähtökohtaisesti haluta siirrettävän uusien liittymien tieltä ja ne tulee ajoyhteyksiä suunniteltaessa huomioida. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että ajoyhteyden tulisi olla ainoa kulkuyhteys tontille, vaan että kävelylle ja pyöräilylle voisi olla myös omia yhteyksiä, jos ne pystytään turvallisesti toteuttamaan ja ylläpitämään.	**17 § Tontin liikennejärjestelyt** Tontin ajoneuvoliikenne on suunniteltava ja toteutettava siten, että ajoneuvoliikenteestä ei aiheudu vaaraa. Tontille tai rakennuspaikalle saa rakentaa yhden ajoneuvoliittymän. Perustellusta syystä voidaan sallia useamman liittymän rakentaminen. Suurin sallittu liittymäleveys asuintonteilla on 5 metriä sekä teollisuus- ja liiketonteilla 8 metriä. Liittymässä katuun tai tiehen sekä tontin/rakennuspaikan sisäisissä järjestelyissä on otettava huomioon liikenneturvallisuus. Asemakaava-alueen ulkopuolella maantielle johtavalle ajoneuvoliittymälle on haettava lupa tienpitoviranomaiselta.	Ei toimenpiteitä. HSL:n lausunto ei aiheuttanut muutoksia ehdotukseen. Rakentamislain 44 § ja 45 § sijoittamisen edellytyksissä on jo edellytetty, että rakentaminen ei saa aiheuttaa haittaa naapurille ja vaikeuta naapurikiinteistön rakentamista. Kadut ja puistot -palvelualue antaa lisäksi lausunnot lupahakemusten yhteydessä ja tarvittaessa yhteensovittaa liittymistä katuun tai muuhun yleiseen alueeseen. Ajoneuvoliittymän lisäksi on oikeus tehdä kevyen liikenteen yhteyksiä tontille.

NRO 1		Pykälä 21	
HSL Helsingin 1seudun liikenne:	”21 § Rajamerkkien, kiintopisteiden ja viranomaisten, laitosten, energia- ja puhelinyhtiöiden asettamien merkkien rakennusaikainen poistaminen tai merkkien turmeltuminen rakennustyössä” -kohtaan voisi tarkentaa, että kiintopisteisiin kuuluvat myös bussipysäkit ja -katokset.	**21 § Rajamerkkien, kiintopisteiden ja viranomaisten, laitosten, energia- ja puhelinyhtiöiden asettamien merkkien rakennusaikainen poistaminen tai merkkien turmeltuminen rakennustyössä** Jos rakennustyön yhteydessä tontilla tai muulla rakennuspaikalla joudutaan poistamaan kiintopisteitä, on asiasta ilmoitettava maanomistajalle ja kaupungingeodeetille. Jos rajamerkki häviää tai liikkuu, se voidaan sijoittaa paikalleen vain asianomaisen viranomaisen suorittamassa mittaustoimituksessa. Palopostien, johtojen ja niihin kuuluvien laitteiden sijaintia osoittavien merkkien poistamiseen on saatava *toimivaltaisen* viranomaisen, laitoksen tai yhtiön suostumus.	Ei toimenpiteitä. HSL:n lausunto ei aiheuttanut muutoksia ehdotukseen, koska pykälässä käsitellään rajamerkkejä ja kiintopisteitä, ei rakennelmia, joka bussikatos on. Toisen rakennelman siirtämisestä tai vahingoittumisesta rakennustyön aikana on muutenkin oltava yhteydessä sen omistajaan tai haltijaan, ilman että asiasta on rakennusjärjestyksessä mainittu.

NRO 1		Pykälä 57	
HSL Helsingin seudun liikenne:	57 § Melun- ja tärinäntorjunta -kohdassa, tulisiko raitiovaunun aiheuttama melu ja tärinä mainita erikseen?	**57 § Melun- ja tärinäntorjunta** UUDISRAKENTAMINEN Koko Vantaan alueella on voimassa meluntorjuntatarve lentomelua ja muuta liikennemelua vastaan. Rakennuksen suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota ulkoapäin rakennukseen kulkeutuvan melun, runkomelun ja tärinän torjuntaan. Rakennuksen tilojen käyttötarkoituksen mukaisten äänitasojen osalta noudatetaan niistä erikseen annettuja määräyksiä, standardeja ja ohjeita. Rakentamisen suunnittelulla ja rakennusten sijoittelulla on minimoitava melusta aiheutuva haitta asuinrakennusten ja melulle herkkien kohteiden sisällä sekä leikkiin ja oleskeluun käytettävillä piha-alueilla sekä oleskeluun käytettävillä parvekkeilla. Suunnittelussa tulee huomioida myös muut melulähteet,	Ei toimenpiteitä. HSL:n lausunto ei aiheuttanut muutoksia ehdotukseen, koska esitetty on jo kyseisessä pykälässä huomioitu seuraavasti: " Koko Vantaan alueella on voimassa meluntorjuntatarve lentomelua **ja muuta liikennemelua** vastaan. Rakennuksen suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota ulkoapäin rakennukseen kulkeutuvan melun, runkomelun ja tärinän torjuntaan."

		kuten teollisuuslaitokset, lastauslaiturit ja linja-autopysäkit.	
NRO 2		**Pykälä 20**	
Finavia Oyj	Rakentamislaki 751/2023 astui voimaan 1.1.2025. Lain muutoksen vaikutuksesta muun muassa alle 30 m korkeuteen ulottuvia esteitä voidaan sijoittaa ilman rakentamislupaa. Finavia muistuttaa, että Vantaan alueella on **lentoaseman läheisyydessä alueita, joissa yli 10 m korkeuteen ulottuville esteille on haettava lentoestelupa**. Tämän vuoksi Finavia katsoo, että korkeiden rakennelmien lentoesteluvan tarve tulisi todeta rakennusjärjestyksessä, jotta mahdollisia lentoturvallisuuden riskitilanteita ei pääse muodostumaan. Lisäksi Finavia muistuttaa, että lentoasemien lentoesterajoitusalueet rajoittavat korkeiden laitteiden ja rakenteiden sijoittamista rakentamislain muutoksesta huolimatta.	**20 §-Vapautukset rakentamisluvan hakemisesta kaikilla tonteilla** --- Vaikka toimenpiteen toteuttaminen ei vaadi lupaa, on rakentamisessa noudatettava lainvoimaisen asemakaavan määräyksiä ja kyseiseen rakentamiseen liittyviä säännöksiä. On otettava myös huomioon toimenpiteen soveltuminen rakennukseen ja ympäristöön, asemakaavan suojelumääräykset, paloturvallisuus sekä vaikutukset naapurikiinteistön rakentamiseen ja käyttämiseen.	Ei toimenpiteitä. Rakennusjärjestyksen muutosehdotuksen aikaisemman nähtävilläolon aikana (28.3. – 28.4.2025) on Finavia Oyj:ltä saatu vastaavan sisältöinen lausunto. Vastine uudistetaan, että Finavian lausunto ei aiheuttanut muutoksia ehdotukseen. Myös ei-luvanvaraisten mastojen rakentamisessa on otettava huomioon Finavian lentoesterajapinnat ja mahdollinen lentoesteluvan tarve riippumatta siitä, että asiaa ei ole mainittu rakennusjärjestyksessä.

NRO 3		Pykälä 53	
Lupa- ja valvontavirasto	Pohjavedet Hulevesien johtamisesta ja käsittelystä pohjavesialueilla tulisi Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan antaa määräykset rakennusjärjestyksessä. Pohjavesialueilla muiden kuin puhtaiden hulevesien imeyttäminen ei ole sallittua. Tämä tulee huomioida esimerkiksi pysäköintialueiden ja liikennealueiden hulevesien johtamisessa.	**53 § Pohjaveden huomioon ottaminen rakentamisessa** Rakentaminen on suunniteltava ja tehtävä siten, että sen haitalliset vaikutukset pohjaveden laatuun, korkeusasemaan tai muodostumiseen minimoidaan. Rakentamista suunniteltaessa on tarvittaessa tutkittava rakentamisen vaikutukset pohjaveden laatuun, korkeusasemaan ja virtausmahdollisuuksiin. Tutkimus on liitettävä lupahakemukseen. Pohjaveden pysyvä alentaminen edellyttää aina asiantuntijan laatimaa pohjaveden hallintasuunnitelmaa. Suunnitelmasta on käytävä ilmi pohjaveden alentamisen vaikutukset ympäristön rakenteisiin, kasvillisuuteen ja kunnallistekniikkaan.	Ei toimenpiteitä. Lupa- ja valvontaviraston lausunto ei aiheuttanut muutoksia ehdotukseen, koska esitetty on jo kyseisessä pykälässä 53 huomioitu seuraavasti: " Imeytettävien hulevesien on oltava puhtaita."

		Imeytettävien hulevesien on oltava puhtaita.	
NRO 3		**Pykälä 56**	
Lupa- ja valvontavirasto	Pilaantuneet maat Seuraava lause määräyksessä 56 § on epäselvä: ”Jos tontin tai ympäröivän alueen maaperä on pilaantunut tai sen epäillään pilaantuneen, maaperä on tutkittava ja tarvittaessa puhdistettava tai tehtävä massanvaihtoa ennen rakentamiseen ryhtymistä.” Lupa- ja valvontaviraston kanta on, että jos maaperä todetaan tutkimuksilla tai riskinarviolla pilaantuneeksi, on sillä puhdistustarve. Tällaisessa tapauksessa massanvaihto katsotaan yhdeksi pilaantuneen maaperän puhdistusmenetelmäksi. Jos taas tutkimuksilla tai riskinarviolla maaperässä todetaan kohonneita haitta-ainepitoisuuksia, mutta tehdyn riskinarvion perusteella alueen maaperällä ei kuitenkaan arvioida olevan puhdistustarvetta nykyinen maankäyttö huomioiden, ei massanvaihtoa voida	**56 § Pilaantuneen maaperän ja maaperän haitallisten yhdisteiden huomioon ottaminen rakentamisessa** Jos tontin tai ympäröivän alueen maaperä on pilaantunut tai sen epäillään pilaantuneen, maaperä on tutkittava ja tarvittaessa puhdistettava ~~tai tehtävä massanvaihtoa~~ ennen rakentamiseen ryhtymistä tai viimeistään rakentamisen yhteydessä. Alueelta mahdollisesti poistettavat pilaantuneet maat tulee toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Mahdolliset happamat sulfaattimaat on otettava huomioon rakentamisessa. Jos maaperän puhtautta ei ole pystytty tehtyjen tutkimusten perusteella	Lupa- ja valvontaviraston lausunnon perusteella pykälää 56 § muutettiin seuraavasti: Massanvaihtoa koskevaa mainintaa ja mahdollisten puhdistamistöiden ajankohtaa täsmennettiin.

	myöskään edellyttää tehtäväksi. Mikäli rakentaminen kuitenkin vaatii massanvaihtoa, tulee kaivutyöstä lähtökohtaisesti tehdä PIMA-ilmoitus, mikäli alueelta joudutaan kaivamaan tai poistamaan valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset alemmat ohjearvot ylittäviä haitta-ainepitoisia maa-aineksia. Lupa- ja valvontavirasto näkee, että em. lause tulisi pääosin olla samassa muodossa kuin vuoden 2025 muutosehdotuksessa:" Jos tontin tai ympäröivän alueen maaperä on pilaantunut tai sen epäillään pilaantuneen, maaperä on tutkittava ja tarvittaessa puhdistettava..." Lupa- ja valvontavirasto katsoo kuitenkin, että pilaantuneen maaperän puhdistaminen tulisi sallia tehtäväksi myös rakentamisen yhteydessä / aikana, kuten Uudenmaan ELY-keskus on katsonut kevään 2025 rakennusjärjestyksen muutosehdotuksesta antamassaan lausunnossa. Määräyksen loppuosaa on suositeltavaa muuttaa tältä osin.	yksiselitteisesti selvittämään, rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä luvanhakijan varmistamaan rakennuksen alapohjarakenteiden ja ilmanvaihdon suunnittelulla, että maaperässä mahdollisesti olevat haitalliset yhdisteet eivät pääse rakennuksen sisätiloihin. Jos tontilla tai ympäröivällä alueella havaitaan kaivuu- ja rakennusvaiheessa maaperän pilaantuneisuutta, tulee asiasta olla yhteydessä Lupa- ja valvontavirastoon ja Vantaan ympäristökeskukseen. Katujen, puistojen ja muiden yleisten alueiden rakentamista suunniteltaessa on varmistettava maaperän soveltuvuus tarkoitettuun käyttöön.	

	Määräyksen 56 §:n mukaan: ”Pilaantuneet maat tulee toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.” Koska pilaantuneen maaperän puhdistaminen on mahdollista toteuttaa muillakin menetelmillä kuin massanvaihdolla, Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että määräyksessä 56 § kyseisen asian voi esittää esimerkiksi seuraavasti:” Alueelta mahdollisesti poistettavat pilaantuneet maat tulee toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.”		
NRO 3		**Pykälä 23**	
Lupa- ja valvontavirasto	Eläinsuojat Vantaan kaupungin rakennusjärjestysehdotuksessa eläinsuojia ja niihin liittyviä toimintoja käsitellään 23 §:ssä. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että rakennusjärjestys on puutteellinen eläinsuojien sijoittamista ja eläinsuojilta edellytettävien rakenteiden kuvauksen osalta.	**23.4 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset** --- Eläinsuojan, maneesin, lantalan ja ulkotarhan vähimmäisetäisyyden naapurikiinteistön rajaan tulee olla vähintään 100 metriä, kun rajan tuntumassa on asutusta, päiväkoti, koulu tai muita häiriintyviä kohteita. Uutta tallia	Lupa- ja valvontaviraston lausunnon perusteella pykälän 23 §:n neljättä momenttia täydennettiin siten, että lantalat suositellaan katettavan. Lupa- ja valvontaviraston lausunto ei muutoin aiheuttanut muutoksia pykälään, koska asetettuja vähimmäisetäisyyksiä ja vähimmäispinta-alavaatimuksia

	Valtioneuvoston asetuksessa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) 7 §:n 4. mom. mukaan lietelantavarastot tulee kattaa joko kiinteällä tai kelluvalla katteella ja kuivalannan varastointitilat tulee kattaa tai varastoitava aine peittää siten, että sadevesien pääsy varastointitilaan estetään. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että lähtökohtaisesti tulee edistää katettujen lantavarastojen rakentamista ja kattamattomien lantavarastojen toteutuksessa huolehtia nk. nitraattiasetuksen määräysten toteutumisesta. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että muutetun ehdotuksen 23 §:ssä esitetyt vähimmäisetäisyydet ja vähimmäispinta-alavaatimukset saattavat rajoittaa eläinsuojatoimintaan soveltuvien alueiden määrää Vantaan kaupungin alueella.	tai muuta eläinsuojaa ei saa ilman naapurin suostumusta rakentaa 100 metriä lähemmäksi naapurin rajaa. Lantala suositellaan katettavan aina kiinteällä katteella. --- -	pidetään perusteltuina ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi, kuitenkin kohtuullisina myös eläintenpidolle.

NRO 3		Pykälää 30	
Lupa-valvontavirasto	Luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottaminen rakentamisessa Muutetussa rakennusjärjestysehdotuksessa 30 §:n toinen momentti luonto- ja kulttuuriarvojen selvitystarpeesta on poistettu. Asia katsotaan olevan velvoitettu jo rakentamislain 5 §:ssä. LVV huomauttaa, että kyseisissä pykälässä ei ole erillistä mainintaa luontoarvojen huomioinnista. Kun asemakaava on ilmeisen vanhentunut, luontoarvojen selvitysvaade tarvittaessa voi olla perusteltua edelleen sisällyttää rakennusjärjestykseen.	**30 § Tontin luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottaminen rakentamisessa** Tontin käyttö ja rakentaminen on suunniteltava siten, että paikan kasvillisuus, pinnanmuodot sekä erityiset luonnon- ja kulttuuriarvot säilyvät. Rakennustyön yhteydessä vaurioitunut tai muuten ympäristöä rumentava osa pihamaasta on istutuksin ja alueen käyttöön liittyvin järjestelyin saatettava kokonaisuuteen sopivaan asuun.	Lupa- ja valvontaviraston lausunto ei aiheuttanut muutoksia pykälään. Luontoarvojen säilyminen on mainittu kyseisen pykälän 1 momentissa sekä luontoarvoja huomioidaan myös rakennusjärjestyksen 13 §:ssä *Pihamaan rakentaminen*, suosittaen mahdollisuuksien mukaan säilyttämään luonnonmukaisia osia. Lisäksi rakentamislain 191 § mukaan on noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa säädetään. Lisäksi rakentamislain 61 § 2 momentin kohdan 6) nojalla rakennusluvan yhteydessä voidaan hankkeen laatu ja laajuus huomioon ottaen perustellusta syystä edellyttää lupahakemuksen ratkaisemiseksi tarvittava olennainen selvitys, jollainen selvitys luontoarvoista saattaa tapauskohtaisesti harkiten olla. Selvityksiin tulee lain mukaisesti olla perusteltu tapauskohtainen syy, rakennusjärjestyksessä ei voida kategorisesti vaatia selvityksiä esim. asemakaavan ikään perustuen.

NRO 4		Pykälä 5	
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys	Nyt nähtävillä ollut Vantaan kaupungin rakennusjärjestyksen muutettu muutosehdotus vastaa sisällöltään valtaosin keväällä 2025 lausuntokierroksella ollutta ehdotusta, mutta se täsmentää ja terävöittää lintuturvallista rakentamista koskevia määräyksiä ja hälventää käsitteellistä monitulkintaisuutta tervetulleella tavalla. Muutettuun muutosehdotukseen lisätty 1 a § rakennusjärjestyksessä tarkoitetuista määritelmistä ja käsitteistä on kannatettava ja tarkoituksenmukainen, ja rakennuskohteen määritelmä (rakennus tai rakennelma, jolla voi olla vaikutusta ympäröivään alueiden käyttöön […]) ulottaa lintuturvallisuutta koskevat määräykset myös julkisen kaupunkitilan rakennelmiin ja muodostaa yhdessä muutosehdotuksen 5 §:n 6 momentin kanssa erittäin tehokkaan instrumentin lintujen törmäyskuolleisuuden vähentämiseksi. Tämä on erinomainen	” **5 § Kaupunkikuvalliset vaatimukset** Rakennuskohteen ikkunoiden ja muiden lasiaiheiden kuten lasikaiteiden, koko, sijoitus, pintakuviointi, lasin ominaisuudet ja muut ratkaisut sekä ~~rakennuksen~~ rakennuskohteen valaistus on suunniteltava ja toteutettava siten, että lintujen törmääminen lasiin minimoidaan rakennuskohde ja sen laajuus huomioiden. ”	Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistyksen lausunnon perusteella pykälää 5 § muutettiin ehdotetulla tavalla, korvaten termi "*rakennus*" termillä "*rakennuskohde*":

	muutos ja kehityssuunta, joka ansaitsee kiitoksen. Esitämme **kuitenkin 5 §:n 6 momenttiin selkeyden ja johdonmukaisuuden vuoksi vielä seuraavaa täsmennystä: ”Rakennuskohteen ikkunoiden ja muiden lasiaiheiden kuten lasikaiteiden, koko, sijoitus, pintakuviointi, lasin ominaisuudet ja muut ratkaisut sekä rakennuskohteen valaistus on suunniteltava ja toteutettava siten, että lintujen törmääminen lasiin minimoidaan rakennuskohde ja sen laajuus huomioiden.”**		
NRO 4		**Pykälä 10**	
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys	Samaten esitämme tontin ja rakennuksen valaistusta koskevaan 10 §:ään lisättäväksi mainintaa tontin valaistusjärjestelyjen suunnittelusta ja toteutuksesta siten, että valolaitteet eivät tarpeettomasti ja haitallisesti häiritse alueen luontoarvoja. Valaistukseen liittyvät asiat on lintuturvallisen rakentamisen osalta	**10 § Tontin ja rakennuksen valaistus** Tontin valaistusjärjestelyissä valolaitteiden sijoitus, suuntaus ja valoteho on sovitettava siten, että ne lisäävät alueen turvallisuutta ja viihtyisyyttä eivätkä tarpeettomasti ja haitallisesti häiritse alueen asukkaita,	Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistyksen lausunnon perusteella pykälää 10 § täydennettiin ehdotetulla tavalla: pykälään lisättiin mainita luontoarvoista.

	huomioitu nyt riittävällä tavalla ehdotuksen 5 §:ssä, mutta ihmisten ohella muulle luonnolle haitallisen valosaasteen hillitsemiseksi maininta luontoarvojen turvaamisesta on 10 §:n 1 momentissa tarpeen.	luontoarvoja, alueella liikkuvia tai naapurialueita. Julkisivuvalaistuksen tulee tukea rakennuksen luonnetta ja sen kaupunkikuvallista merkitystä. Valaisinten ja valon on sovelluttava kunkin alueen kaupunkikuvaan. Kaupunkikuvallisesti merkittävissä hankkeissa on tarvittaessa rakentamisluvan yhteydessä esitettävä valaistussuunnitelma.	
NRO 4		**Pykälä 32**	
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys	Puiden säilyttämistä ja lisäämistä tontilla koskevan 31 §:n sekä vihertehokkuutta koskevan 32 §:n muutokset ovat pääosin tarkoituksenmukaisia. Toistamme kuitenkin tässä yhteydessä muutosehdotuksesta antamamme esityksen siitä, että 32 §:ään sisällytettäisiin uudisrakentamista ja merkittävää lisärakentamista koskevan velvoitteen ohella velvoite omakotitalojen ja paritalojen talousrakennuksiin rakentamisen	**32 § Vihertehokkuus** Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakentamislupahakemuksen yhteydessä vihertehokkuuslaskelmalla ja sen perustana olevalla piha- ja istutussuunnitelmalla. Ellei asemakaavassa muuta määrätä, vihertehokkuuden tavoitetason täyttymisen velvoite koskee uudisrakentamista tai merkittävää lisärakentamista. Merkittävänä	Ei toimenpiteitä. Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistyksen lausunnossa esitetty velvoitteen asettaminen omakotitalojen ja paritalojen talousrakennuksiin rakentamisen yhteydessä toteutettavasta viherkatosta ei aiheuttanut muutoksia ehdotukseen.

	yhteydessä toteutettavasta viherkatosta, ellei katolle sijoiteta aurinkopaneeleja tai -keräimiä.	lisärakentamisena rakennetuilla rakennuspaikoilla pidetään kattopinta-alaltaan (vaakasuora projektio) tontin pinta-alan yli 10 % peittävää laajennusta, lisärakennusta tai -katosta tai edellä mainittujen yhdistelmää. Kasvillisuuskattoa käytettäessä merkittävän lisärakentamisen kattopinta-alan rajana on 20 %. Omakotitalojen ja paritalojen laajennuksessa tai täydennysrakentamisena toteutettavassa talousrakennuksessa tai siihen rinnastuvassa rakennuskohteessa vihertehokkuuden rakennusjärjestyksen mukaista velvoitetta ei sovelleta.	

21 § **Asemakaavamuutos 002634, 22 Keimola / Keimolan Ruutulippu /TeA (kvalt)**

VD/996/10.02.04.00/2025

TeA/SP/MYL/TES/PPK/VIK

Asemakaavamuutoksella Keimolanmäen korttelin 22009 käyttötarkoitus muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueesta (AK) yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y). Ruutulipunpuiston (VP) rajoja ei muuteta ja Ajolenkin puoleiseen osaan korttelin 22009 pohjoispuolella osoitetaan ajo/ur -merkintä. Yleisten rakennusten korttelialueen rakennusoikeudeksi osoitetaan 2800 kerrosalaneliömetriä (tonttitehokkuus e=0,67) ja suurimmaksi sallituksi kerrosluvuksi 3.

Asemakaavan muutos koskee korttelia 22009 ja osaa Ruutulipunpuistosta (VP), kaupunginosassa 22 Keimola.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa korttelia 22009 ja osaa Ruutulipunpuistosta (VP).

Alue sijaitsee Keimolan kaupunginosassa Keimolanmäessä Ajolenkin ja Lincolninaukion risteyksessä, osoitteessa Ajolenkki 3–5. Alue rajautuu lännessä Ruutulipunpuistoon, pohjoisessa Ruutulipunpuistoon ja kortteliin 22010. Idässä ja etelässä alue rajautuu Ajolenkin katualueeseen.

Hakija
Kaavamuutoksen hakijana on Vantaan kaupunki.

Maanomistus
Alue on Vantaan kaupungin omistuksessa.

Valmistelu
Kaava on tehty kaupungin työnä.

Kaavaan liitetyt hakemukset
Kaavanumerolle 002634 on yhdistetty 25.8.2025 saapunut kaavamuutoshakemus.

Yleiskaava
Vantaan yleiskaavassa 2020 suunnittelualue on osoitettu asuinalueeksi (A), joka varataan monipuoliseen asumiseen. Yleiskaavamääräyksen mukaan alueelle saa sijoittaa asuinympäristöön sopivia palveluita ja asemakaavoituksen yhteydessä tulee varmistaa palveluverkon riittävyys.

Asemakaava
Kaava-alue sijaitsee keskeisellä sijainnilla Keimolanmäen asuinalueella. Alue on voimassa olevassa asemakaavassa asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK), alueen rakennusoikeus on 3400 kerrosalaneliömetriä ja suurin sallittu kerrosluku on 4. Alue on esirakennettu, mutta alueelle ei ole rakentunut rakennuksia.

Tarve päiväkodin kaavoittamiselle aiheutuu alueen lapsimäärän kasvusta. Suunnittelualueen pohjoispuolella Varikkokaarteen varressa on lähipalvelurakennusten tontti korttelissa 22005, jolle päiväkotia on alueella alun perin suunniteltu. Tätä tonttia ei voida toistaiseksi ottaa päiväkotikäyttöön, koska sen pihamelun ohjearvot eivät mahdollista päiväkotitoimintaa ennen Keimolanmäentien varrelle sijoittuvien asuinrakennusten rakentamista. Kortteli 22009 on katsottu sopivaksi päiväkotikäyttöön sen sijainnin

tarjotessa mm. synergiaetuja viereisen kaupungin koulutontin toimintojen ja pysäköintijärjestelyjen suhteen.

Asemakaavan muutoksella asuinkerrostalojen korttelialue (AK) muuttuu yleisten rakennusten korttelialueeksi. Yleisten rakennusten korttelialueen rakennusoikeudeksi osoitetaan 2800 kerrosalaneliömetriä ja suurimmaksi sallituksi kerrosluvuksi 3. Rakentaminen tulee osoittaa kiinni Ajolenkin katualueen rajaan. Rakentamisen tulee olla värikästä ja rakennusten tulee ilmentää lapsille sopivaa pienipiirteistä mittakaavaa katosten, kuistien tai muiden pienimittakaavaisten rakennusosien avulla. Päiväkodin leikkipiha tulee aidata kaupunkikuvallisesti korkeatasoisella aidalla. Korttelialueen puiston puoleiselta rajalta tulee toteuttaa kulkuyhteys Ruutulipunpuistoon. Kortteliin 22009 tulee osoittaa yksi liikuntaesteisten pysäköintipaikka. Kortteliin ei saa osoittaa muita autopysäköintipaikkoja. Tarvittaessa päiväkodin pysäköintipaikkoja voidaan toteutussuunnittelun yhteydessä osoittaa Ajolenkin katualueelle ja Keimolanmäen koulun korttelin 22013 alueelle. Kortteliin 22009 tulee osoittaa yksi polkupyöräpaikka jokaista 85 kerrosalaneliömetriä kohden. Kaikki polkupyöräpaikat tulee olla runkolukittavia ja vähintään 30% paikoista tulee sijoittaa katettuun tilaan.

Kaava-alueeseen sisältyvä Ruutulipunpuiston (VP) osa säilyy rajoiltaan muuttumattomana. Ruutulipunpuiston Ajolenkin puoleiseen reunaan osoitetaan ajo/ur merkintä, joka mahdollistaa puistoalueen osan käytön päiväkodin huoltoajoneuvon kääntymiseen. Ratkaisulla saadaan maksimoitua päiväkodin leikkipihan koko.

Asemakaavamuutoksella edistetään kaupungin strategisia linjauksia muun muassa mahdollistamalla päiväkodin rakentaminen, jolloin lapsille voidaan antaa vahvat evät elämään, kun alueelle tarjotaan hyvät ja turvalliset ympäristöt kasvamiseen ja oppimiseen. Investoimalla Keimolanmäkeen rakennettavaan päiväkotiin Vantaan kaupunki parantaa Keimolanmäen palvelutarjontaa, joka osaltaan ehkäisee alueellista eriytymistä.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 4.9.2025. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on päivitetty 11.12.2025, jolloin asemakaavamuutoksen aluerajaukseen otettiin mukaan osa Ruutulipunpuistosta.

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin kolme kappaletta.
Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa esiteltiin 13.9.2025 Kivistön kyläjuhlilla.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7).

Kaava kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle. Kaava ei tuota uutta asuntokerrosalaa, työpaikkatontteja tai pientalojen rakennuspaikkoja (0 kpl).

Sopimus
Asemakaavaan ei liity maankäyttösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 10.3.2026 § 9

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään

a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.3.2026 päivätty asemakaavaehdotus 002634, 22 Keimola / Keimolan Ruutulippu
b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Nähtävilläolo
Asemakaavaehdotus on ollut MRA 27 §:n mukaan nähtävillä 25.3.-24.4.2026.

Kaavalausunnot
Kaupunkiympäristölautakunta päätti 10.3.2026 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 15 kappaletta ja saatiin 7 kappaletta. Lausunnon jättivät Fingrid Oyj (2kpl), Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), Lupa- ja valvontavirasto (LVV), Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys ry sekä Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy. Lupa- ja valvontaviraston lausunnon johdosta asemakaavaselostuksen perus- ja tunnistetiedot kohtaan tehtiin korjaus koskien muutettavan asemakaavan kerroslukua ja asemakaavaehdotuksen rakennusoikeutta.

Tehdyt tarkistukset
Asemakaavaratkaisuun ei ole tehty muutoksia.
Asemakaavaselostuksen kohtaa perus- ja tunnistetiedot on korjattu Lupa- ja valvontaviraston lausunnon pohjalta.

Kaupunkiympäristölautakunta 15.9.2026 § 17

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdä esitetyt tarkistukset,
b) esittää kaupunginhallitukselle, että saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 10.3.2026 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002634, 22 Keimola / Keimolan Ruutulippu.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 21

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi 10.3.2026 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002634, 22 Keimola / Keimolan Ruutulippu.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Asemakaavamuutosehdotus 10.3.2026
- Asemakaavamuutoksen selostus 10.3.2026, tarkistettu 15.9.2026
- Lausunnot ja vastineet 15.9.2026
- Asiaan liittyvä muu aineisto

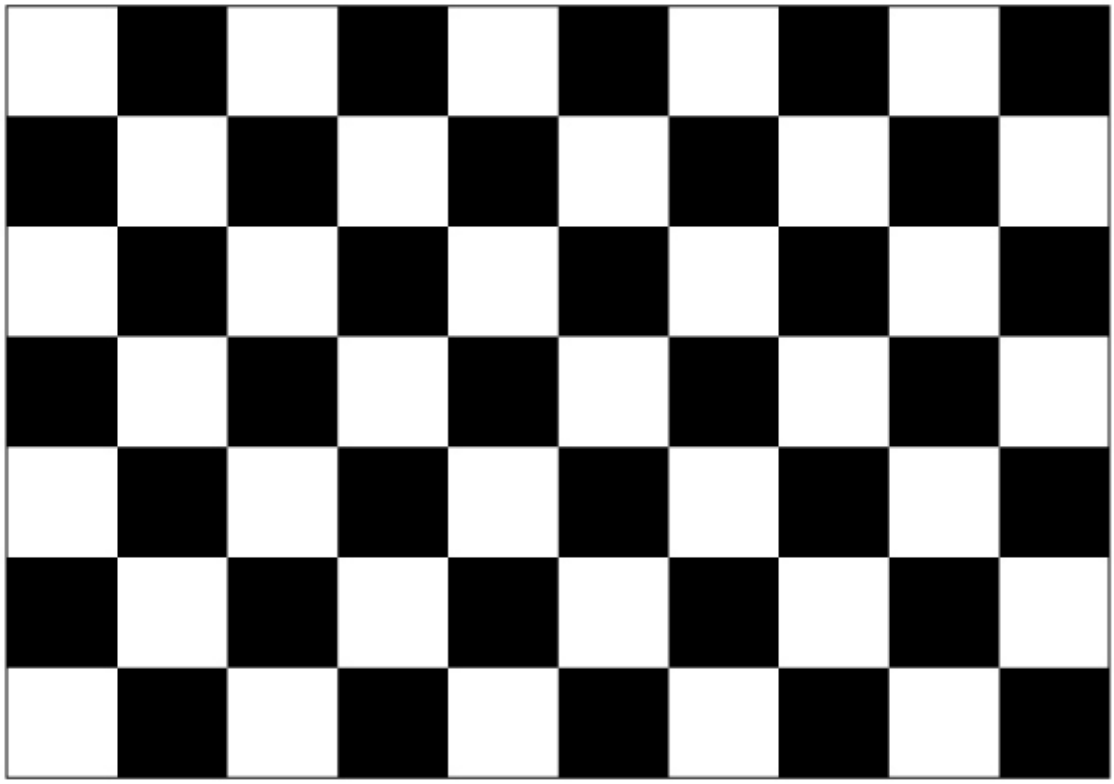
Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Tuomas Eskola, p. 040 547 1428,
asemakaava-arkkitehti Panu-Petteri Kujala, p. 050 312 4370
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

002634 - KEIMOLAN RUUTU-LIPPU

KEIMOLA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 10.3.2026 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002634. Selostusta on tarkistettu 15.9.2026. Kaavoitus on tullut vireille 4.9.2025.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

Koskee kumoutuvan asemakaavan korttelia 22009 ja kortteleiden 22009 ja 22010 välistä Ruutulipunpuiston osaa kaupunginosassa 22 Keimola.

Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan 10 ryhmäisen päiväkodin rakentaminen Keimolanmäen alueelle. Asemakaavamuutoksella asuinkerrostalojen korttelialue (AK) muutetaan yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y). Rakennusoikeus muutetaan 3400 k-m^2:stä 2800 k-m^2:iin ja suurin sallittu kerrosluku lasketaan IV kerroksesta III kerrokseen.

Asemakaavamuutos on käynnistetty maanomistajan eli Vantaan kaupungin toimesta. Kaavaan ei liity maankäyttö- tai toteuttamissopimuksia.

Kaavan laatija: Kujala Panu-Petteri (Asemakaava-arkkitehti), Vantaan kaupunki; etunimi.sukunimi@vantaa.fi, puh +358 50 312 4370

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuutosalue sijaitsee Keimolanmäessä Ajolenkin ja Lincolninaukion risteyksessä, osoitteissa Ajolenkki 3-5. Alue rajautuu lännessä Ruutulipunpuistoon ja pohjoisessa Ruutulipunpuistoon sekä asuinkerrostalokortteliin 22010. Idässä ja etelässä alue rajautuu Ajolenkin katualueeseen. Kaavoitettava alue on rakentamaton. Alue sijaitsee noin yhden kilometrin päässä Kehäradan Kivistön juna-asemalta.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Maanomistajan jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 25.8.2025.
- Kaavoitus tuli vireille 4.9.2025 ja sai numeron 002634.
- Hankeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa esiteltiin 13.9.2025 Kivistön kyläjuhlilla.
- Mielipiteet pyydettiin 5.10.2025 mennessä (AKL 62 §) ja niitä saatiin 3 kappaletta.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 11.12.2025, kun kaava-alueeseen lisättiin osa Ruutulipunpuistosta.
- Kaupunkiympäristölautakunta päätti 10.3.2026 asemakaavamuutosehdotuksen nähtäville asettamisesta. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot.
- Asemakaavamuutosehdotus on ollut nähtävillä 25.3. - 23.4.2026 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 15 kappaletta ja vastaanotettiin 7 kappaletta. Muistutuksia saatiin 0 kappaletta.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä 4
2. Lähtökohdat 5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 5
2.2 Suunnittelutilanne 8
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 11
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo 11
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 11
3.3. Asemakaavan tavoitteet 13
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot 15
4. Asemakaavan kuvaus 17
4.1 Kaavan rakenne 17
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 18
4.3 Aluevaraukset 18
4.4 Kaavan vaikutukset 19
4.5 Ympäristön häiriötekijät 22
4.6 Nimistö 22
5. Asemakaavan toteutus 23
6. Kaavatyöhön osallistuneet 23
7. Asemakaavan seurantalomake 24
8. Asemakaavakartta ja -määräykset 26
9. Muu suunnitelma-aineisto 31

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Liite 1: Pihasuunnitelma
- Liite 2: Vihertehokkuus, tuloskortti

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- 002634 Ilmastoviisas asemakaava -selvitys 10.3.2026
- 002634 Mielipiteet ja vastineet 10.3.2026
- 002634 Lausunnot ja vastineet 15.9.2026
- Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma. Faunatican raportteja 1/2020 (Manninen, O. & Nieminen, M., 2020)
- Vantaan liito-oravan suojelusuunnitelma (Ramboll Finland Oy, 26.5.2022)
- Vantaan hulevesiohjelma (Vantaan kaupunki, 2023)
- Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamalli 2014

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavamuutoksella Keimolanmäen korttelin 22009 käyttötarkoitus muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueesta (AK) yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y). Ruutulipunpuiston (VP) Ajolenkin puoleiseen osaan korttelin 22009 pohjoispuolella osoitetaan ajo -merkintä, jolla varmistetaan kortteliin 22009 huoltoliikenteen toiminta. Kortteli 22009 sijoittuu Ajolenkin katualueen varteen. Ajolenkin katualue on rakennettu ja sen alle on toteutettu kunnallistekniikka, jota korttelin tuleva rakentaminen voi hyödyntää. Korttelin pinta-ala on 4207 m^2 ja sille osoitetaan yksi tontti päiväkodin rakentamista varten. Päiväkotitontin rakennusoikeudeksi osoitetaan 2800 kerrosalaneliömetriä (tonttitehokkuus e=0,67) ja suurimmaksi sallituksi kerrosluvuksi 3.

Asemakaavalla määrätään rakentaminen kiinni Ajolenkin katualueen reunaan. Korttelin huoltopihan toiminnot voivat hyödyntää Ruutulipunpuiston ajo/ur -merkinnällä osoitettua aluetta huoltoajoneuvon kääntymistilana. Ruutulipun puiston osa, jota hyödynnetään korttelin huoltoliikenteen käytössä, tulee toteuttaa ympäröivien yleisten alueiden laatutasoa mukaillen. Päiväkodin leikkipiha tulee aidata kaupunkikuvallisesti korkeatasoisella aidalla. Korttelin puiston puoleiselta rajalta tulee toteuttaa kulkuyhteys Ruutulipunpuistoon.

Päiväkodin tontille tulee sijoittaa yksi liikuntaesteisten pysäköintipaikka. Kaavatyön yhteydessä on tehty tarkasteluja, joissa korttelin 22009 pysäköintipaikkoja sijoitetaan Vantaan kaupungin omistaman Keimolanmäen koulun käytössä olevan korttelin 22013 alueelle. Päiväkodin pysäköintipaikkojen sijainti ja määrä tarkentuu päiväkodin toteutussuunnittelun yhteydessä. Polkupyöräpysäköintipaikkoja tulee toteuttaa vähintään 1 pp / 85 k-m^2. Kaikki polkupyöräpaikat tulee varustaa runkolukitusmahdollisuudella ja vähintään 30 % paikoista tulee sijoittaa katettuun tilaan.

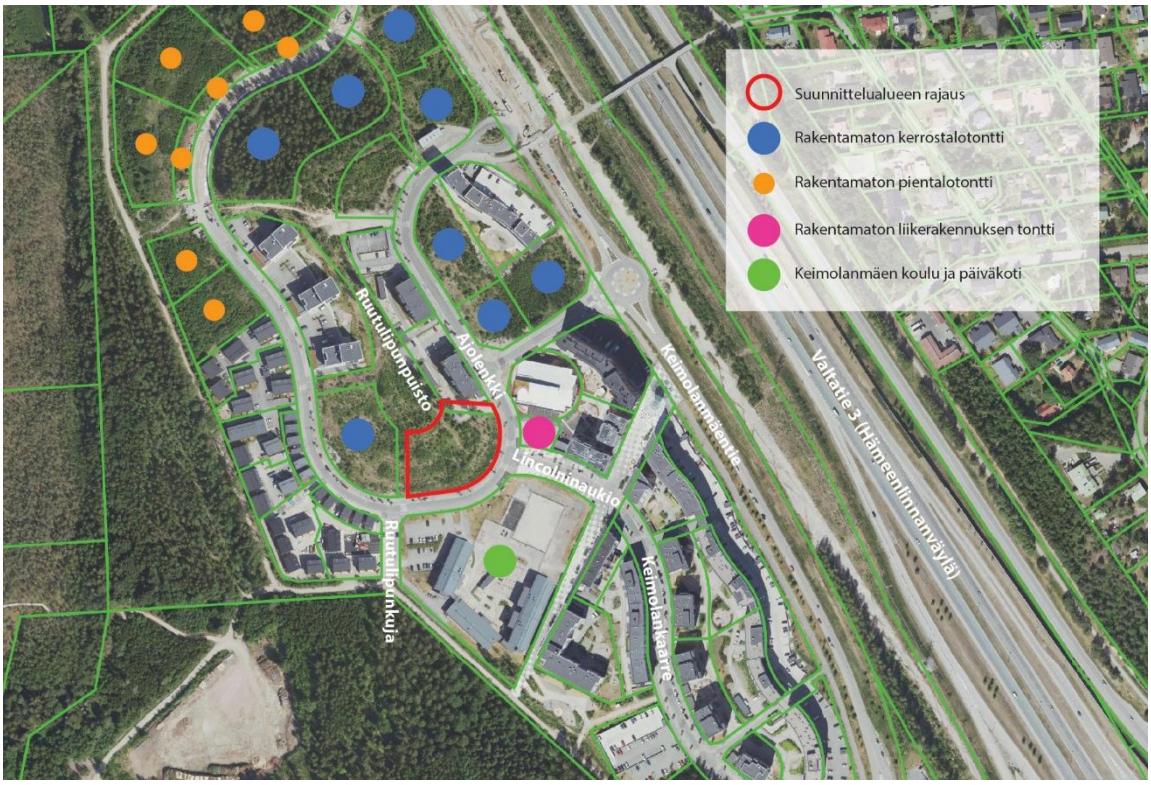
Asemakaavaratkaisun pohjana käytetyn vaihtoehto VE2 asemapiirros.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijaitsee Keimolanmäessä entisen Keimolan moottoriurheilukeskuksen alueella. Alue sijaitsee Valtatie 3:n länsipuolella Kehäradan Kivistön asemalta noin yksi kilometri linnuntietä luoteeseen. Keimolanmäki on kerrostalovaltaista asuinaluetta, jonka länsireunalla on myös pientalorakentamista. Alue on osin rakentumaton. Suunnittelualueen eteläpuolella olevalla tontilla toimii väliaikaisissa tiloissa peruskoulu (1.–6. luokat) ja päiväkoti.

Karttaesitys suunnittelualueen nykytilasta.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Alue sijoittuu Keimolanmäen asuinalueen keskivaiheille Lincolninaukion ja Ajolenkin risteykseen. Suunnittelualue lähiympäristöineen on esirakennettu ja osin rakennettu valmiiksi. Keimolanmäen eteläosa on pääosin toteutunut kerrostalovaltaisena asuinalueena. Alueen länsireunalla on toteutunut pientalorakentamista ja itäreunalla kerrostaloja. Kerrostalojen korkeudet vaihtelevat 5-8 kerroksen välillä. Suunnittelualueen eteläpuolella on yleisten rakennusten korttelialue (Y), jossa väliaikaisissa paviljonkitiloissa toimivat Keimolan koulu- ja päiväkoti.

Alue rajautuu pohjois- ja länsireunalta Ruutulipunpuistoon, jonka rakennussuunnitelma on hyväksytty 2025. Osa Ruutulipunpuistosta sisältyy asemakaavamuutoksen suunnittelualueeseen.

Luonnonympäristö

Asemakaavamuutosalue on puustoinen ja pensoittunut alue, jonka alkuperäinen puusto on poistettu vuoden 2019 aikana. Alue on muokattua ja esirakennettua aluetta, joka ei ole enää luokiteltavissa luonnon luontotyypiksi. Alueen luonto kuuluu rakennetun ympäristön luontotyyppeihin. Alue on ollut esirakentamisvaiheen jälkeen aluksi joutomaa, ruderaatti, joka on sukkession myötä kehittynyt rakennetun ympäristön luontotyyppinä kohti puustoista puistoa. Alueen

kadunpuoleiset reunat ovat rakennetun ympäristön luontotyypiltään enemmän ruderaattia, mutta on selkeä osa kokonaisuutta ja luettavissa alueen vallitsevaan luontotyyppiin, puustoiseen puistoon.

Puustoiset puistot ovat melko kattava rakennetun ympäristön luontotyyppi, joka sisältää erilaisia puustoisia viheralueita. Rakennetun ympäristön luontotyyppinä puustoiset puistot käsittävät erilaiset metsittymät, jotka ovat syntyneet viher-, jouto- tai muulle rakennetulle alueelle, mutta joita ei voida laskea metsäluontotyypeiksi.

Kaavamuutosalueen puustoisen puiston luontotyypin kasvillisuus on suhteellisen monilajista melko tiheästä puustoisuudesta huolimatta. Ruohovartinen kasvillisuus on osin tyypillistä joutomaiden ja pientareiden kasvilajistoa ja puustoisimmissa osissa esiintyy myös yleisiä metsämaan kasvilajeja. Kasvillisuus ei kuitenkaan täytä luontotyypin ideaalitilanteen kaikkia ominaispiirteitä tai edustavaa kerroksellisuutta. Puusto on melko samanikäistä ja nuorta, alle kymmenvuotiasta taimikkoa, ja suhteellisen monilajista. Puustossa esiintyy yleisiä lehtipuita ja pensaita. Puusto on tiheä, peittäen lähes koko alueen. Lahopuuta alueella ei ole, pois lukien pieniläpimittaiset lehtilahopuut, jota alueelle tiheässä puustossa on jonkin verran paikoittain syntynyt. Pieniläpimittaisella lehtilahopuulla ei ole sitä monimuotoisuusvaikutusta kuin esimerkiksi järeällä ja monilajisella lahopuulla on.

Alueen luontoarvot ovat selvästi heikentyneet ja rakennetun ympäristön luontotyypin, puustoisen puiston, ekologinen tila on huomattavasti alentunut tilamittariston arvoon 0,4 (asteikolla 0,1-1). Puustoisen puiston luontotyypin luonnonarvoa kaavamuutosalueella on yhteensä 0,16 luonnonarvohehtaaria (luontotyypin ollessa ideaalitilassa alueen luonnonarvo olisi 0,421 luonnonarvohehtaaria).

Vesistöt ja vesitalous

Asemakaavamuutosalue on esirakennettua aluetta. Alue ei ole pohjavesialuetta. Kaava-alueen ollessa nykytilanteessa kokonaan nuorta, hoitamatonta kasvillisuutta, tulee vettä läpäisemättömän pinnan osuus alueella kasvamaan. Sitä kautta myös muodostuvien hulevesien määrä kasvaa. Vaikutuksia pyritään minimoimaan hallitsemalla hulevesiä tontti- tai korttelikohtaisesti.

Hulevesien hallinnan tavoitteena on, että alueelta poistuvan virtaamahuipun suuruus ei kasva rakentamisen myötä. Hulevesimäärän kasvun vaikutuksia pyritään minimoimaan viivyttämällä syntyviä hulevesiä tontilla ennen niiden johtamista yleiseen hulevesiviemäriin. Hulevesiviemärissä vedet ohjataan pohjoisessa sijaitsevaan ojaan.

Maaperä

Alue on Vantaan kaupungin maalajikartan mukaan kokonaisuudessaan täyttöaluetta. Pohjatutkimusten mukaan maaperä on täyttöä, hiekkaa ja moreenia. Kairaukset ovat ulottuneet syvimmillään 3,35 m syvyydelle maanpinnasta päättyen tiiviiseen maakerroksen, kiveen tai kallioon.

Kaava-alueella ei ole mitattu pohjaveden tasoa. Kaava-alue ei sijaitse määritellyllä pohjavesialueella.

Topografia

Alueen topografia hahmottuu tasaisena. Alueen pohjoislaidalla Ajolenkin reunalla korkoasema on enimmillään +62,8 ja alueen länsireunalla Ajolenkin katualueen puoleinen korkoasema on alimmillaan +60,8.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Keimolanmäki kuuluu Keimolan kaupunginosaan (kaupunginosa 22), jossa asui vuonna 1980 173 asukasta, vuonna 2015 183 asukasta. Keimolanmäen asemakaava hyväksyttiin vuonna 2009, joka on mahdollistanut kaupunginosan asukasmäärän voimakkaan kasvun. Keimolan kaupunginosan väkiluvun suhteellisen voimakas kasvu on alkanut vuoden 2015 jälkeen. 2024 Keimolassa asui

2566 asukasta. Keimolanmäen alueella on vielä rakentamattomia asuintontteja, joten kaupunginosan väkiluku tullee nousemaan myös lähivuosina.

Asuminen

Asemakaavamuutoksen suunnittelualueella ei ole asuntoja. Alue on voimassa olevassa asemakaavassa (Keimolanmäki 220200) asuinkerrostalojen korttelialue. Alueella ei ole rakennuksia.

Sosiaalinen ympäristö

Vuonna 2024 vain 5 % Keimolan väestöstä oli yli 65-vuotiaita, kun alle 15-vuotiaita oli 16 % ja 16–29-vuotiaita 30 %. Perheväestön osuus Keimolan alueella oli 2024 61 %.

Palvelut ja työpaikat

Keimolanmäki on asuntovaltaista aluetta eikä siellä ole juurikaan työpaikkoja koulu- ja päiväkotipalveluihin liittyvien työpaikkojen lisäksi.

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue on Keimolanmäen keskeisellä sijainnilla Lincolninaukion ja Ajolenkin kulmauksessa. Ajolenkin eteläpuolella sijaitsee Keimolanmäen koulu ja itäpuolella pysäköintilaitos, jonka vieressä oleva rakentamattoman tontin asemakaava mahdollistaa mm. kaupallisten palveluiden toteuttamisen. Korttelialueesta pohjoiseen sijaitsee rakentamaton lähipalvelurakennusten korttelialue, joka on mukana 2026 asemakaavoituksen kaavoitussuunnitelmassa alueen muuttamiseksi asuinrakentamisen kortteliksi. Muuten lähialueet ovat asuinkerrostaloille ja erilaisille asuinpientaloille kaavoitettuja alueita, joista etenkin alueen länsi- ja pohjoispuolella olevilla alueilla on rakentamattomia tontteja. Suunnittelualueen pohjoispuolella on 5-kerroksinen asuinkerrostalo. Suunnittelualueeseen osin sisältyvän ja alueeseen rajautuvan Ruutulipunpuiston rakentamissuunnitelma on hyväksytty vuonna 2025.

Kaupunkikuva

Keimolanmäen alueen kaavaratkaisun katuverkko on saanut inspiraationsa alueella aikaisemmin toimineesta Keimolan moottoriurheiluradasta. Rakentaminen sijoittuu pääkatujen varsille. Alueen erityispiirteinä ovat moottoriurheiluradan linjauksia mukaileva katuverkko ja Valtatie 3:n reunalla mutkitteleva kerrostalolamelli. Alueen koillisreunalla kerrostalojen kerrosluvut vaihtelevat 5-8 välillä, Ajolenkin sisälle jäävällä alueella rakentamisen korkeus vaihtelee 4-6 kerroksen välillä ja alueen länsi- sekä lounaisreunalla rakentaminen on pääosin kaksi kerroksista.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Alueella ei ole kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia eikä tiedossa olevia muinaismuistoja.

Virkistys

Alue rajautuu Ruutulipunpuistoon, joka kytkeytyy osaksi alueen laajempaa viheralueverkostoa. Keimolanmäen länsipuolella on Petikon luontovirkistysalue, jossa on monipuolisesti virkistysmahdollisuuksia.

Liikenne

Suunnittelualue rajautuu Ajolenkin katualueeseen. Kadun pohjoispuolella on jalkakäytävä ja eteläpuolella kulkee yhdistetty jalankulun- ja pyöräilyn väylä. Keimolanmäen alueen jalankulku- ja pyöräily yhteydet ovat laadukkaat ja kattavat, ja alueella on hyvät yhteydet sekä alueen sisällä että Kivistön alueelle. Ruutulipunpuiston toteuttaminen monipuolistaa Keimolanmäen sisäistä jalankulkuympäristöä ja parantaa alueen virkistysyhteyksiä.

Suunnittelualueelta on kävelyn ja pyöräilynväylää pitkin noin 1,5 kilometrin etäisyys Kivistön juna-asemalle. Kivistön juna-aseman ja Keimolanmäen välillä liikennöi bussilinja 434 arkisin kello 6–21, 3–6 vuoroa tunnissa. Lähin bussipysäkki sijaitsee noin 40 metrin etäisyydellä suunnittelualueesta,

mikä mahdollistaa joukkoliikenteen sujuvan käytön. Suunnittelualue sijaitsee Valtatien 3 välittömässä läheisyydessä, minkä asioista alue on hyvin saavutettavissa myös yksityisautolla.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Yleiseen vesihuoltoon liittyminen tapahtuu Ajolenkiltä.

Keimolan alue kuuluu Kivistön painepiiriin. Painepiirin vesisäiliönä toimii Myyrmäen yläsäiliö, jonka tilavuus on 4500 m3. Vedensyöttö Myyrmäen painepiiriin tapahtuu Helsingistä, Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Kaivokselan ja Myyrmäen paineenkorotuspumppaamoiden kautta. Myyrmäen painepiiristä vesi johdetaan Kivistön painepiiriin Kivistön paineenkorotusaseman kautta.

Painevälivaihtelu alueella +98 m…-+99m…, tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemäröinti

Yleiseen vesihuoltoon liittyminen tapahtuu Ajolenkiltä.

Jätevedet johdetaan etelässä sijaitsevalle jätevedenpumppaamolle, joka sijaitsee noin osoitteessa Ajolenkki 22b. Sieltä jätevedet pumpataan Vanhalle Hämeenlinnantielle, josta viettoviemärillä itään Ruusumäentielle ja kehäradan ali Tikkurilantien jäteveden pumppaamolle. Tikkurilantien viemäri johtaa jätevesiä lounaan suuntaan, Hämeenlinnanväylän ja Kehä III:n alitse kohti Espoon viemäriverkostoa ja edelleen puhdistettavaksi Blominmäen jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti

Yleiseen hulevesiviemäriin liittyminen tapahtuu Ajolenkiltä.

Hulevedet johdetaan putkessa pohjoiseen, jossa ne puretaan ojaan noin osoitteessa Ajolenkki 22b. Ojasta vedet johdetaan Keimolan isosuolle, josta edelleen etelään Kynikenojaan, josta lopulta Pitkäjärveen. Pitkäjärvi purkaa vetensä lopulta Suomenlahteen.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueelle. Kaukolämpöverkkoon liittyminen tapahtuu Ajolenkiltä.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia pienjännitemaakaapeleita on Ajolenkin katualueella.

Ympäristöhäiriöt

Alue on lentomeluvyöhykettä 3 (LDEN 50-55dB).

2.1.4 Maanomistus

Suunnittelualue on Vantaan kaupungin omistuksessa.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

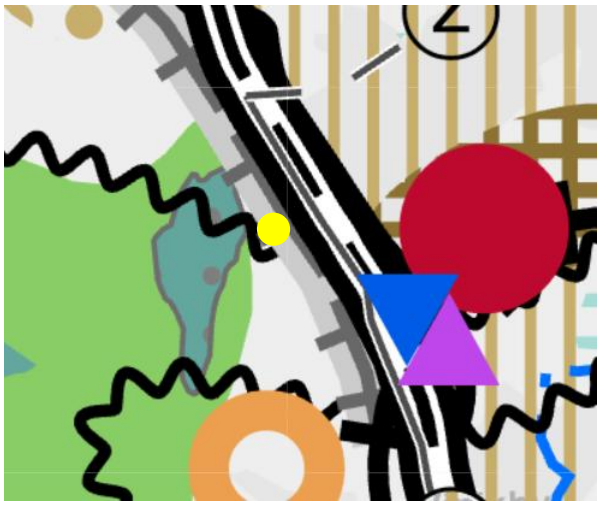
2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.

Maakuntakaava

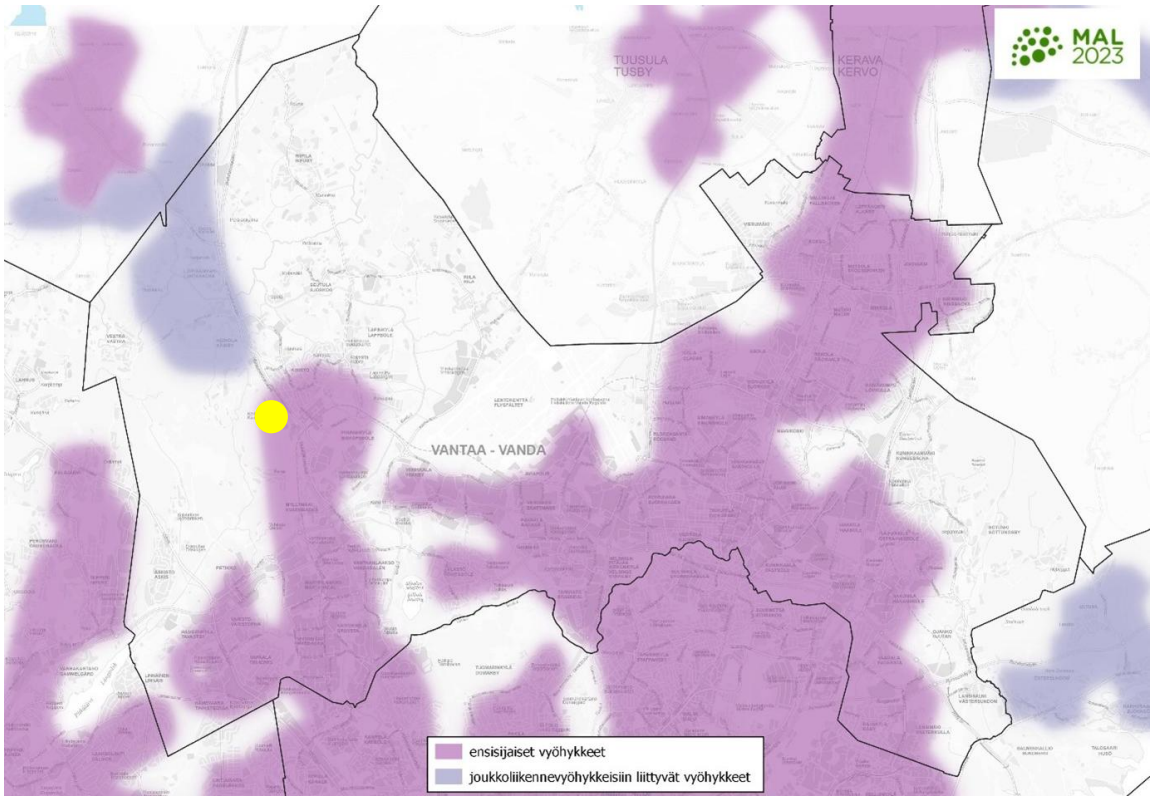
Ote maakuntakaavayhdistelmästä. Keltainen piste osoittaa suunnittelualueen likimääräisen sijainnin.

Uusimaa-kaava 2050 on saanut lainvoiman 13.3.2023, josta Vantaan alueella on voimassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaava.

Voimassa olevassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa asemakaava-aluetta koskee maakuntakaavan yleismääräykset.

MAL 2023 -suunnitelma

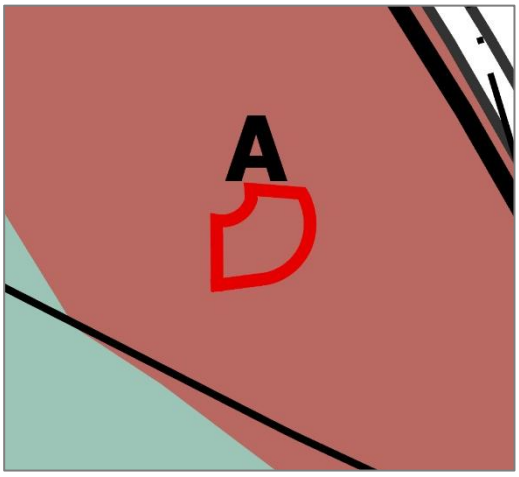
MAL 2023 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2023–2040. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Hiilineutraaliuden tavoitteena on seudun kasvu vähentäen hiilidioksidipäästöjä tehokkaasti kestävän yhdyskuntarakenteen, asumisen ja liikenteen keinoin. Menestys syntyy siten, että seutu tarjoaa houkuttelevan asuin- ja toimintaympäristön asukkaille ja elinkeinoelämän toimijoille. Hyvinvoivan seudun laadukas elinympäristö mahdollistaa hyvän ja onnellisen elämän kaikille asukkaille.

MAL 2023 suunnitelman ensisijaiset vyöhykkeet ja joukkoliikennevyöhykkeisin liittyvät vyöhykkeet. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti esitetty keltaisella pisteellä.

Maankäytön suunnittelussa jatketaan yhdyskuntarakenteen tiivistämistä erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Seudun uudesta asuntotuotannosta 95 % kohdistetaan ensisijaisille vyöhykkeille (oheinen kartta). Suunnittelulla mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen ja ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunkiuudistuksen keinoin. MAL 2023 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024.

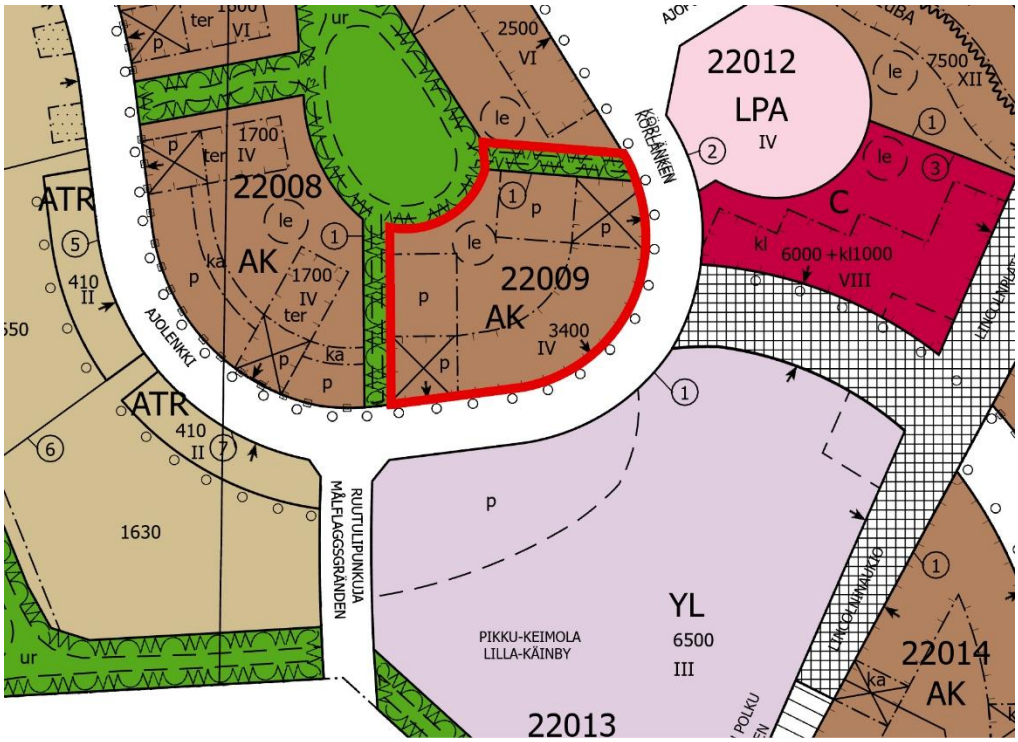
Yleiskaava

Alue on merkitty asuinalueeksi (A), joka varataan monipuoliseen asumiseen. Yleiskaavamääräyksen mukaan alueelle saa sijoittaa asuinympäristöön sopivia palveluita ja asemakaavoituksen yhteydessä tulee varmistaa palveluverkon riittävyys.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa Keimolanmäki asemakaava 220200 (lainvoimainen 9.2.2011). Voimassa olevassa asemakaavassa alue on asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK) ja puistoaluetta (VP). Korttelialueen rakennusoikeus on 3400 k-m^2 ja suurin sallittu kerrosluku on 4. Rakennus tulee rakentaa kiinni Ajolenkin katualueeseen ja pysäköinti tulee sijoittaa korttelialueen pohjois- ja länsireunoille. Puistoalueella kulkee ohjeellinen ulkoilureitti (ur).

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Asemakaavatyö on mukana vuonna 2025 julkaistussa kaavoitusohjelmassa. Vantaan kaupungin jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 25.8.2025. Kaavamuutos sai työohjelmassa numeron 002634 ja kaavoitus tuli vireille 4.9.2025.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on päivitetty 11.12.2025. Aluerajausta on muutettu siten, että kortteleiden 22009 ja 22010 väliin jäävä osa Ruutulipunpuistosta (VP) on otettu osaksi asemakaavamuutoksen suunnittelualuetta.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: kaupunkirakenne ja -ympäristö (kiinteistöt ja tilat, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, kadut ja puistot), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Lupa- ja valvontavirasto, HSL, HSY, Vantaan Energia Oy, Vantaan Energia Sähköverkko Oy, tietoliikenneverkkoa ylläpitävät yhtiöt.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (AKL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin nähtävilläoloaikana (4.9.2025-5.10.2025) kolme mielipidettä.

Finavia Oyj muistutti mielipiteessään, että suunnittelualue sijaitsee Helsinki-Vantaa lentoaseman 50-55 dB lentokonemelualueella ja kiitotien 22R lentoonlähtöreitin välittömässä läheisyydessä. Finavia katsoo, että alueella päiväkodin ulkokuorelle tulee asettaa vähintään 35 dB ääneneristävyysvaatimus.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä toteaa mielipiteessään, että aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi ja asemakaavamuutos ei edellytä niiden siirtämistä.

Vantaan Energia Sähköverkko Oy ja Vantaan Energia Oy toteavat yhteisessä mielipiteessään, että alueelle on rakennettu kaukolämpöverkko ja keski- ja pienjännitekaapelit. Yhtiöt haluavat, että asemakaavamuutosehdotuksessa huomioidaan toteutetut kaukolämpö- ja sähköverkot.

Hankeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa esiteltiin 13.9.2025 Kivistön kyläjuhlilla.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 10.3.2026 asemakaavamuutosehdotuksen nähtäville asettamisesta 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot. Asemakaavan muutosehdotus oli nähtävillä (MRA 27 §) 25.3. - 23.4.2026 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 15 kappaletta ja vastaanotettiin 7 kappaletta. Muistutuksia saatiin 0 kappaletta.

Lausunnot ja vastineet:

Fingrid Oyj:ltä saatiin kaksi lausuntoa, joissa molemmissa todettiin, että Fingrid Oyj:llä ei ole huomautettavaa asemakaavamuutosehdotukseen.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) toi esiin lausunnossaan, että alueelle on rakennettu vesijohdot ja viemäri eikä kaavaratkaisu edellytä niiden siirtämistä.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) toi esiin lausunnossaan, että kestävän liikkumisen huomioinen myös jatkosuunnittelussa sisältäen sujuvat yhteydet bussipysäkeiltä. Kestävän liikkumisen kannalta on hyvä, ettei pysäköintiä tai saattoa sijoiteta tontille. Pyöräpysäköinti on kaavaselostuksen aineistossa toteutettu hyvin, runkolukittavuus ja paikkojen kattaminen parantaisi palvelutasoa. Myös lastenvaunuvarastojen huomioiminen jatkosuunnittelussa helpottaisi matkaketjujen suunnittelua.

Vastine: Asemakaavaratkaisu mahdollistaa lausunnossa esitetyt suunnitteluratkaisut. Kaavamääräysten mukaan polkupyöräpaikat on toteutettava runkolukittuina. Sisäänkäyntien ja pyöräpysäköinnin tarkempi sijoittuminen sekä vaunuvaraston tarve ja sijoittuminen ratkaistaan jatkosuunnittelussa päiväkodin toteutukseen tähtäävän suunnittelun yhteydessä.

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) toi esiin lausunnossaan, että kaavaratkaisu on yleiskaavan mukainen. Lisäksi LVV nosti esiin kaavaselostuksen alussa olevat virheelliset tiedot koskien kaavaratkaisun rakennusoikeutta ja voimassa olevan asemakaavan suurinta sallittua kerroslukua.

Vastine: Lausunnossa esitetyt virheelliset tiedot korjataan asemakaavaselostukseen.

Suomen luonnonsuojeluliton Vantaan yhdistys ry:llä ei ole lausuttavaa asemakaavaehdotuksesta.

Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy toi esiin lausunnossaan maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainnit.

Vastine: Asemakaavaratkaisussa on huomioitu maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainnit.

Lausuntojen ja muistutusten pohjalta tehdyt muutokset kaavaratkaisuun ja kaavaselostukseen

Lausuntojen pohjalta ei tehty muutoksia kaavakarttaan tai -määräyksiin.

Lupa- ja valvontaviraston lausunnon pohjalta on tarkistettu asemakaavaselostuksen perus- ja tunnistetiedot kohtaa. Asemakaavassa suurin sallittu kerrosluku laskee neljästä kerroksesta kolmeen, mutta selostuksessa oli virheellisesti ilmoitettu kerrosluvun laskevan kuudesta kerroksesta kolmeen. Samassa kohdassa oli virheellisesti ilmoitettu kaavan rakennusoikeudeksi 3000 k-m2. Kirjaus on korjattu kaavaratkaisun mukaiseksi 2800 k-m2.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Kaavatyön tavoitteena on mahdollistaa 10 ryhmäisen päiväkodin eli noin 2800–2900 k-m2 laajuisen päiväkotirakennuksen toteuttamisen tarvittavine piha-alueineen kortteliin 22009. Puistoalueelle on tavoitteena mahdollistaa päiväkodin huoltoliikennettä palveleva ajoyhteys. Tavoitteena on, että puistoalueen rajoja ei muuteta.

Tarve päiväkodin kaavoittamiselle aiheutuu alueen lapsimäärän kasvusta. Suunnittelualueen pohjoispuolella Varikkokaarteen varressa on lähipalvelurakennusten tontti korttelissa 22005, jolle päiväkotia on alueella alun perin suunniteltu. Tätä tonttia ei voida toistaiseksi ottaa päiväkotikäyttöön, koska sen pihamelun ohjearvot eivät mahdollista päiväkotitoimintaa ennen Keimolanmäentien varrelle sijoittuvien asuinrakennusten rakentamista. Kortteli 22009 on katsottu sopivaksi päiväkotikäyttöön sen sijainnin tarjotessa mm. synergiaetuja viereisen kaupungin koulutontin toimintojen ja pysäköintijärjestelyjen suhteen.

Vantaan valtuustokauden 2026–2029 strategia (Kv 26.1.2026):

Tulevaisuus asuu Vantaalla -strategian mukaan tulevaisuudessa asukkaat, yritykset ja ideat löytävät kotinsa Vantaalta. Uudet ratkaisut asumisessa, liikkumisessa, kestävässä kehityksessä, oppimisessa ja elinvoiman rakentamisessa ovat parantaneet ihmisten arkea, kaupungin ilmettä ja mainetta. Tulevaisuuden Vantaa on turvallinen, viihtyisä ja jatkuvasti kehittyvä ympäristö elää, opiskella ja tehdä töitä. Strategiassa on määritetty kolme tärkeää päämäärää: Hyvän elämän Vantaa, Vetovoimainen Vantaa ja Tasapainoisen kasvun Vantaa.

Hyvän elämän Vantaan päämäärän osalta tavoitellaan muun muassa sitä, että Vantaa antaa lapsille ja nuorille vahvat eväät elämään. Vetovoimainen Vantaa päämärän osalta strategiassa tavoitellaan muun muassa päiväkotien ja oppilaitosten tarjoavan yhtä hyvät ja turvalliset ympäristöt kasvamiseen ja oppimiseen joka puolella kaupunkia. Tasapainoisen kasvun Vantaa päämäärän tavoitteena on muun muassa alueellisen eriytymisen pysäyttäminen, ekologisen kestävyyden varmistaminen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen varautuminen.

MAL-tavoitteet:

Asemakaavalla edistetään muun muassa seuraavaa MAL-tavoitetta:

- Rakennetaan Helsingin seudun asukkaiden tarpeisiin monipuolisia ja laadukkaita asumisen vaihtoehtoja ja uudistetaan määrätietoisesti asuinalueita, jotka uhkaavat jäädä kehityksestä jälkeen.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018 päivitetty KV 10.10.2022 § 7[SA1])

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2025 (Kv 15.12.2025):

Vantaan arkkitehtuuriohjelma linjaa suunnittelemaan ja toteuttamaan kaupunkia, jossa korostuu paikalliset tilat ja pitkäikäiset talot. Asemakaavan kannalta keskeisiä tavoitteita on:

Edistetään kollektiivisten tarinoiden kaupunkia eli vahvistetaan alueellisia erityispiirteitä.

- Arkkitehtuuri sopeutuu paikan kaupunkimaisemaan ja ympäristöön.

Tuetaan kävelijän vauhdilla koettavaa kaupunkia eli luodaan liikenteeltään hidastettuja paikkoja.

- Liikkuminen on suunniteltu jalankulkijan ja pyöräilijän ehdoilla.

Suunnitellaan rakennuksia ja kortteleita, jotka tuovat “silmiä kaduille” – eli mahdollistavat kohtaamisia, luonnollista valvontaa ihmisten läsnäolon kautta sekä moninaista toimintaa, joka synnyttää liikettä ja näkyy kadulle.

- Rakennuksen maantasokerros on avoin, joustava ja toiminnallisesti monipuolinen.
- Suunnitelma kytkeytyy toiminnallisesti ja visuaalisesti ympäröivään julkiseen tilaan.

Edistetään ihmisen mittakaavaista kaupunkia eli luodaan visuaalista ja toiminnallista vaihtelua.

- Suunnitelma on sidottu alueen identiteettiin ja olemassa olevaan rakenteeseen selkeällä ja johdonmukaisella tavalla.
- Suunnitelman rakennukset ovat mittakaavaltaan, muodoltaan ja materiaaleiltaan ympäristöönsä sopivia.
- Suunnitelmassa on visuaalista ja toiminnallista vaihtelua rakennus- ja korttelitasolla, esimerkiksi massoittelu, julkisivut, värit, toiminnot.

Luodaan joustavuutta taloihin ja tiloihin eli huomioidaan rakennusten ja kaupunkitilojen jatkuva käyttö ja muuttuvat tarpeet.

- Suunnitelman uudisrakennus mahdollistaa osin tai kokonaan erilaisia käyttäjäryhmiä tai käyttötarkoituksia tulevaisuudessa.
- Suunnitelmassa on huomioitu vuorokäyttö. Suunnitelma tuottaa sisä- ja/tai ulkotilaa muiden toimijoiden tai asukkaiden käyttöön.

Huomioidaan kaupunkiympäristössä käytön jäljet eli korostetaan kerroksellista kaupunkia.

- Suunnitellaan ilmastonmuutokseen sopeutuvaa luontoa ja kaupunkirakennetta.
- Siniviherrakenteelle eli kookkaalle puustolle, kasvulliselle maanpinnalle ja/tai hulevesien viivyttämiselle on varattu tilaa.
- Tonttikohtaisen vihertehokkuuden minimiarvot täyttyvät.
- Suunnitelma sopeutuu osaksi päästötöntä energiajärjestelmää eli se parantaa energiatehokkuutta tai edistää uusiutuvan energian tuotantoa.

Huomioidaan villiintyvä kaupunkiluonto eli luodaan kaupunkiympäristössä edellytyksiä hyvinvoiville lajeille ja ihmisille.

- Kaava-alueen viheralueet ovat saavutettavia.
- Luonnon kokonaisheikentymättömyys on huomioitu.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021–2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Hiilineutraalius ja resurssiviisaus ovat maankäytön suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtina.
- Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Viherrakenne on terveyttä tukevaa ja hyvinvointia luova. Säilytetään ja parannetaan viheralueiden saatavuutta.
- Luodaan hyvät edellytykset kestävälle ja monimuotoiselle liikkumiselle.
- Vähennetään liikkumistarvetta.
- Vähennetään lämmityksen päästöjä.
- Edistetään vähähiilistä rakentamista.

- Edistetään rakentamisen kiertotaloutta.
- Vähennetään infrarakentamisen ja massojenhallinnan hiilijalanjälkeä.
- Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti.
- Vahvistetaan toimia metsä- ja suoluonnon monimuotoisuuden parantamiseksi.
- Vesistöjen luonnontilaisuutta ja monimuotoisuutta parannetaan.
- Varmistetaan kattava avoimien alueiden (esim. niityt) verkosto.
- Suojellaan luontoa kulumiselta.
- Hiilinielujen ja hiilivarastojen vahvistaminen.
- Kasvatetaan hiilikädenjälkeä ja edistetään hiilinegatiivisuutta.

3.3.2 Muut tavoitteet

Osallisten palautteista tulleet tavoitteet

Hyödynnetään olemassa olevaa kunnallisteknistä verkostoa ja vältetään verkoston siirtotarpeet. Huomioidaan lentoliikenteestä aiheutuva melu rakennuksen ulkokuoren ääneneristyksessä.

Vihertehokkuus

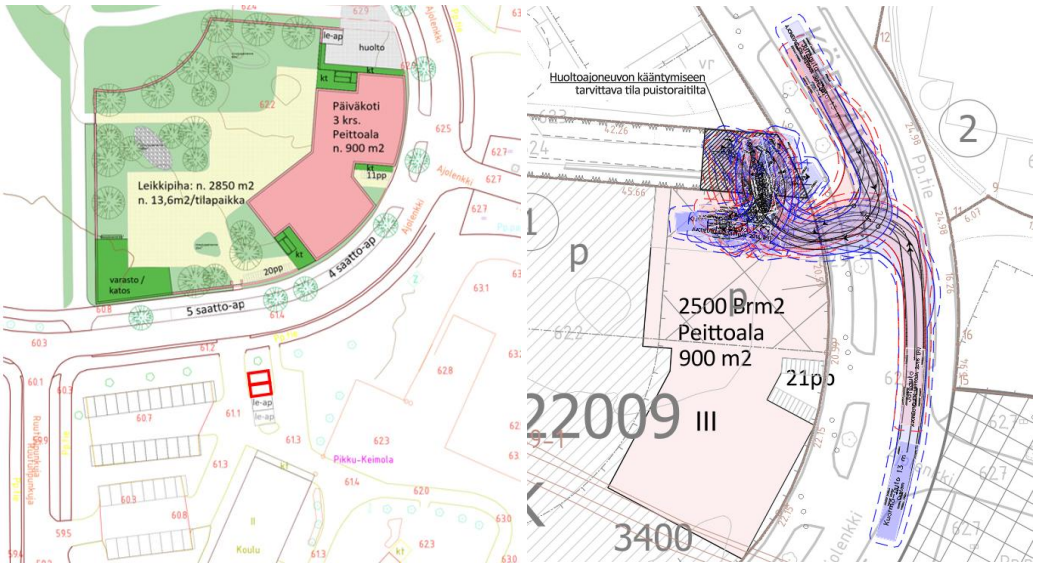
Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita. Yleisten alueiden korttelialueella vihertehokkuuden tavoitetasona Kivistön suuralueella on 0,9–1,0.

Viheralueiden saavutettavuus- ja mitoitusohje SAAVU

Viheralueiden saavutettavuus- ja mitoitusohjeen (Kala 5.9.2023) tavoitteena on riittävät ja saavutettavat viheralueet. Asemakaavoituksen yhteydessä tehdään SAAVU-analyysi tai -tarkastelu, jos kaavalla vaikutetaan viheralueisiin. Kaavaratkaisulla ei muuteta viheralueiden rajoja, eikä käytettävyyttä, joten SAAVU-analyysiä ei ole tarpeen tehdä tämän asemakaavan osalta.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Asemakaavatyön tavoitteena on mahdollistaa 10-ryhmäisen päiväkodin toteuttaminen. Tarkempi päiväkodin suunnittelu tehdään kaavan vahvistumisen jälkeen, joten vaihtoehtotarkasteluissa päiväkotirakennusta on käsitelty karkeana tilavarauksena. Kaavatyön yhteydessä tehdyissä vaihtoehtotarkasteluissa on tutkittu erityisesti päiväkodin huoltopihan toimintaa ja pysäköinnin sijoittelua, joilla on merkittävä vaikutus päiväkodin leikkipihan kokoon ja siten päiväkotitoiminnan soveltumiseen asemakaava-alueelle.

Kuva vasemmalla: Pysäköinnin tarkastelu. Kuva oikealla: Huoltoajoneuvon ajouratarkastelu. Kuvat: Vantaan kaupunki

Pysäköintiä on tarkasteltu kahden vaihtoehtotarkastelun kautta. Vaihtoehdossa VE1 kaikki pysäköinti on esitetty sijoitettavaksi päiväkodin tontille kortteliin 22009. Vaihtoehdossa VE2 (katso pysäköintitarkastelu yllä) korttelialueelle on esitetty sijoitettavan yksi liikuntaesteisten autopysäköintipaikka huoltopihan yhteyteen ja muut autopaikat on esitetty korttelialueen ulkopuolelle. Korttelialueen ulkopuolelle sijoitettavia autopaikkoja on esitetty Ajolenkin kadunvarteen (9 saattoliikenteen autopaikkaa) ja kortteliin 22013 (11 saattoliikenteen ja 14 henkilökunnan autopaikkaa). Tarkastelun perusteella kortteliin 22013 tulee toteuttaa kaksi uutta autopysäköintipaikkaa, joiden suuntaa antava sijoittuminen on esitetty yllä olevassa kuvassa punaisella viivalla.

Huoltopihaa on tarkasteltu vaihtoehtotarkasteluin (katso huoltoajoneuvon ajouratarkastelu yllä). Tilatehokkain huoltotaskuratkaisu ei ole liikenneturvallisuuteen liittyvistä syistä mahdollinen korttelialueelle, koska huoltotaskun käyttö edellyttäisi huoltoajoneuvon peruuttamista Ajolenkin jalkakäytävän yli. Vaihtoehtoina on tutkittu huoltopihaa Ajolenkin kadun varteen (VE1) sekä huoltotaskua, jonka ajoyhteytenä hyödynnetään Ruutulipunpuiston Ajolenkin puoleista osaa korttelei-den 22009 ja 22010 välisellä alueella (VE2).

Vaihtoehdossa VE1 kaikki päiväkodin toiminnot on esitetty sijoitettavaksi päiväkodin tontille kortteliin 22009. Päiväkodin pihan kooksi muodostuu 3-kerroksisella päiväkotirakennuksella toteutettuna noin 1750 m^2 eli noin 8,3 m^2 päiväkodin tilapaikkaa kohden. Vaihtoehdossa VE2 huoltoajoneuvo hyödyntää Ruutulipunpuiston osaa ajoyhteytenä ja päiväkodin tontille on osoitettu vain 1 liikuntaesteisten autopysäköintipaikka ja 31 polkupyöräpysäköintipaikkaa. Muut autopysäköintipaikat on esitetty sijoitettavaksi korttelialueen ulkopuolelle. Päiväkodin leikkipihan kooksi muodostuu noin 2850 m^2 eli 13,6 m^2 / päiväkodin tilapaikka.

Vaihtoehdossa VE1 (kuva vasemmalla) päiväkodin kaikki toiminnot on esitetty sijoitettavaksi korttelialueelle, jolloin leikkipihan koko muodostuu melko pieneksi. Vaihtoehdossa VE2 (kuva oikealla) Osaa Ruutulipun puistosta hyödynnetään huoltoajoneuvon kääntöpaikkana ja korttelialueelle osoitetaan vain yksi liikuntaesteisten pysäköintipaikka.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavaratkaisun pohjaksi esitetään vaihtoehtoa VE2, koska vaihtoehdolla päiväkodin leikkipihan koko pystytään toteuttamaan lähes päiväkotimitoitusohjeen mukaisen tavoitetason (15–20 m^2 / tilapaikka) kokoisena.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla muutetaan nykyinen rakentamaton asuinkerrostalojen korttelialue yleisten rakennusten korttelialueeksi, jolla mahdollistetaan päiväkodin rakentaminen kortteliin 22009. Ruutulipunpuiston puistoalueen (VP) rajoja ei muuteta ja kortteleiden 22009 ja 22010 väliin Ajolenkin katualueen reunaan osoitetaan ajoyhteys ja ulkoilureitti -merkintä (ajo/ur) sekä ohjeellinen ulkoilureitti -merkintä (ur), joilla mahdollistetaan puiston osan hyödyntäminen päiväkodin huoltoajoneuvon kääntöpaikkana ja huomioidaan Ruutulipun puiston ulkoilureitit laadittujen suunnitelmien mukaisina. Korttelin 22009 autopysäköintipaikkojen osalta asemakaavassa velvoitetaan toteutettavan yksi liikuntaesteisten pysäköintipaikka korttelialueelle. Kaavatyön yhteydessä on tehty tarkasteluita pysäköinnistä. Tarkasteluilla on osoitettu, että Vantaan pysäköinnin mitoitusohje (kaupunkiympäristölautakunta 8.4.2025) ja Päiväkotitonttien mitoitusohje maankäytönsuunnittelua varten 25.10.2024 (päivitys hankejohtoryhmä 23.1.2025) huomioituna Keimolanmäen koulun tontilla ja Ajolenkin katualueella on löydettävissä riittävästi tilaa pysäköintipaikkojen toteuttamiseksi sekä Keimolanmäen koulun, että uuden Ruutulipun päiväkodin käyttöön. Pysäköintipaikkojen tarkempi määrä ja sijainti ratkaistaan päiväkodin toteutussuunnittelun yhteydessä.

4.1.1 Mitoitus

Kaavassa osoitetaan yksi noin (Y) 0,42 hehtaarin kokoinen yleisten rakennusten korttelialue, jonka rakennusoikeus on 2800 k-m^2 ja tehokkuusluku noin e= 0,67.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavan mukaiset uudet rakennukset noudattavat ympäröivän kaupunkirakenteen mittakaavaa. Rakennusten arkkitehtuurista on annettu laatua koskevia määräyksiä.

Asemakaavalla määrätään vihertehokkuuden tavoitetasoksi 0,9. Tavoitetasoa on havainnollistettu kaavaselostuksen liitteenä olevassa pihasuunnitelmassa ja vihertehokkuuslaskelmassa. Rakentamislupavaiheessa suunnitelmaa voidaan tarkentaa, kunhan kaavavaiheen vihertehokkuuden tavoiteluku ja kaavamääräykset toteutuvat. Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakennusluvan yhteydessä pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

4.3 ALUEVARAUKSET

Pääosa asemakaava-alueesta on osoitettu yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y). Asemakaava-alueeseen sisältyvä Ruutulipunpuiston (VP) osa säilyy puistoalueena.

4.3.1 Korttelialueet

Y, yleisten rakennusten korttelialue

Ajolenkin katualueen ja Ruutulipun puiston rajaama kortteli 22009 osoitetaan yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y). Alueen rakennusalueena on koko korttelialue. Asemakaava ohjaa rakentamista sijoittumaan kiinni Ajolenkin katualueen rajaan.

Korttelialueen rakennusoikeus on 2800 kerrosalaneliömetriä. Suurin sallittu kerrosluku on 3, jonka lisäksi rakennuksen katolle saa rakennusoikeuden ja kerrosluvun estämättä rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita.

Kaupunkikuvallisilla tavoitteilla ohjataan korttelialueen rakentamista Keimolanmäen ympäristöön sopivaksi. Keskeisen sijaintinsa vuoksi Lincolninaukion päätteenä sijaitseva korttelialue on erityisen tärkeässä asemassa alueen kaupunkikuvallisessa kokonaisuudessa. Tavoitteena on, että alueelle toteutettava julkinen rakennus soveltuu kaupunkikuvallisesti ympäristöönsä siten, että se tuo kaupunkikuvallista ja toiminnallista vaihtelua asuinrakennusvaltaiselle alueelle.

Korttelialueelle tulee toteuttaa yksi liikuntaesteisten pysäköintipaikka. Korttelialueelle ei saa sijoittaa muita autopysäköintipaikkoja. Polkupyöräpysäköintipaikkoja tulee toteuttaa 1pp / 85 k-m^2 ja vähintään 30 % pyöräpaikoista tulee sijoittaa katettuun tilaan. Kaikki polkupyöräpaikat tulee olla runkolukittavia.

Piha-alueelle istutetaan monilajista, kerroksellista ja kukkivaa kasvillisuutta. Päiväkodin leikkipiha tulee aidata kaupunkikuvallisesti korkeatasoisella suoja-aidalla. Korttelialueen puiston puoleiselta rajalta tulee rakentaa korttelin haltijan toteutus- ja hoitovastuulla kulkuyhteys Ruutulipunpuistoon. Korttelialueen vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,9.

Asemakaavassa on mm. melunsuojausta ja arkkitehtuurin laatua koskevia määräyksiä. Päiväkodin ja muiden vastaavien tilojen ulkokuoren äänitasoeron ΔL lento-, raide- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.

4.3.2 Muut alueet

VP, puisto

Kaavamuutosalueeseen kuuluu kortteleiden 22009 ja 22010 välinen osa Ruutulipunpuistoa. Ruutulipunpuiston rajaus pysyy nykyisellään. Asemakaavamuutoksessa Ruutulipunpuistoon osoitetaan ajoyhteys ja ulkoilureitti -merkintä (ajo/ur) sekä ohjeellinen ulkoilureitti -merkintä (ur), joilla mahdollistetaan puiston osan hyödyntäminen päiväkodin huoltoajoneuvon kääntöpaikkana ja huomioidaan Ruutulipun puiston ulkoilureitit laadittujen suunnitelmien mukaisina. Tarvittavat muutostyöt Ruutulipunpuiston alueella tulee toteuttaa ympäröivien kaupunkitilojen laatutason mukaisesti.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Yhdyskuntarakenne

Päiväkotitontti sijoittuu keskeiselle paikalle Keimolanmäen alueella. Alueella ei sijaitse rakennuksia. Esitetty rakentaminen sopeutuu alueen kaupunkikuvaan ja ympäristöön. Asemakaavaratkaisu huomioi ympäröivän rakennuskannan mittakaavan.

Kaupunkikuva

Asemakaavamuutos mahdollistaa päiväkodin rakentamisen keskeiselle paikalle ja tuo alueelle asuinrakennuksista poikkeavana rakennustyyppinä kaupunkikuvallista vaihtelua. Asemakaavamääräyksillä ohjataan rakennus sijoittumaan Ajolenkin katualueen rajaan, jolloin se liittyy luontevasti Keimolanmäen kaupunkirakenteeseen ja jäsentää katutilaa selkeästi. Rakentamisen mittakaava on sovitettu ympäröivään rakennuskantaan määräämällä suurimmaksi sallituksi kerrosluvuksi 3.

Kaupunkikuvallista laatua varmistetaan kaavamääräyksillä, jotka ohjaavat rakennuksen arkkitehtuuria, mittakaavaa ja värien käyttöä siten, että ne ovat ilmeeltään eloisia mutta ympäristöönsä sopeutuvia. Korttelille asetettu vihertehokkuusvaatimus 0,9 varmistaa vehreän ja viihtyisän ympäristön toteutumisen. Maantasokerroksen avoin ja toiminnallinen toteutus sekä pihan luonteva kytkeytyminen Ruutulipunpuistoon parantavat alueen käytettävyyttä ja kaupunkitilan jatkuvuutta. Rakentamisen pienimittakaavaisuutta korostetaan katoksilla, kuisteilla ja muilla vastaavilla rakennusosilla, mikä tukee lapsille soveltuvaa mittakaavaa ja alueen kokonaisilmettä.

Asuminen

Asemakaavamuutoksen myötä alueelta poistuu 3400 k-m^2 asuinkerrostalojen rakennusoikeutta, joka mahdollistaisi alueelle rakennettavan koteja noin 68 asukkaalle.

Palvelut ja työpaikat

Kaavaratkaisu mahdollistaa 10-ryhmäisen päiväkodin rakentamisen alueelle, mikä parantaa alueen julkisia palveluita merkittävästi. Päiväkoti työllistää noin 30 henkilöä.

Taloudelliset vaikutukset

Kaavan toteuttaminen ei edellytä kunnallisteknisiä investointeja. Kustannuksia aiheutuu päiväkodin rakentamisesta.

Sosiaalinen ympäristö

Asemakaava mahdollistaa alueen julkisia palveluita parantavan merkittävän investoinnin toteuttamisen alueelle. Uudet palvelut kohdistuvat etenkin alueen nykyisille ja tuleville lapsiperheille, mutta yleensä päiväkodit tarjoavat iltakäytön mahdollisuuksia kaiken ikäisille. Palveluiden parantuminen voi lisätä alueen houkuttelevuutta erilaisissa asukasryhmissä ja tuoda pidemmällä aikavälillä alueen asukaspohjaan monipuolisuutta. Palvelutarjontaa parantamalla edistetään sosiaalista kestävyyttä. Toteutuessaan päiväkoti vastaa Kivistön suuralueen varhaiskasvatuspaikkatarpeeseen. Hanke on VAT:n mukainen.

Virkistys

Asemakaavamuutoksen myötä Ruutulipunpuiston rajat eivät muutu. Asemakaavalla mahdollistetaan Ruutulipunpuiston osan hyödyntämistä ajoyhteytenä. Asemakaavaratkaisulla ei ole vaikutusta puiston käyttöön, joten hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Koska puistoalueen kokoon tai käytettävyyteen ei tule muutoksia ei asemakaavalla ole vaikutuksia alueen viheralueiden saavutettavuuteen tai mitoitukseen. Siksi asemakaavatyön yhteydessä ei ole laadittu SAAVU-analyysiä.

Liikenne

Asemakaavalla mahdollistetaan 10-ryhmäisen päiväkodin toteuttaminen alueelle, mikä lisää alueen liikennettä erityisesti arkiaamuisin ja -iltapäivisin. Laskennallisesti 10-ryhmäisen päiväkodin käyttöön tullaan osoittamaan yhteensä 35 autopaikkaa, joista 15 palvelee henkilökuntaa ja 20 saattoliikennettä. Nykytilanteessa alue mahdollistaa 3400 k-m^2 laajuisen asuinkerrostalon toteuttamisen, jota varten voimassa oleva asemakaava määrää arviolta noin 45–50 autopaikkaa (1ap/asunto). Korttelissa 22013 sijaitsee nykyisellään päiväkoti sekä koulu. Asiantuntija-arvion mukaan Keimolanmäen oleva katuverkko on riittävä hankkeen synnyttämän liikenteen välittämiseen.

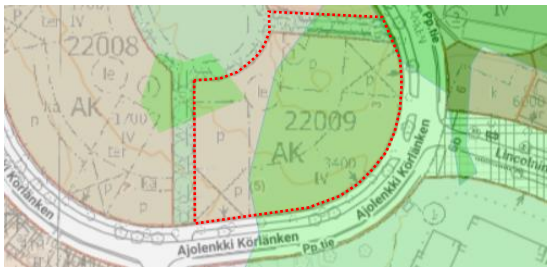
Päiväkodin saattoliikennettä on kaavatyön yhteydessä tutkittu sijoitettavaksi Ajolenkin kadunvarsipysäköintipaikoille, ja henkilökunnan pysäköintiä on tarkasteltu Keimolanmäen koulun pysäköintialueelle. Päiväkodin tontille tulee sijoittaa yksi liikuntaesteisen pysäköintipaikka. Lopullinen autopysäköintipaikkojen määrä ja sijainti tarkentuu toteutussuunnittelun yhteydessä. Asemakaavamuutos ei aiheuta muutostarpeita alueen jalankulun- ja pyöräilyn yhteyksille. Huoltoliikenteen liikenneturvallisuutta parannetaan osoittamalla Ruutulipunpuistosta alue huoltoliikenteen kääntymistä varten, jolloin huoltoajoneuvojen ei tarvitse peruuttaa Ajolenkin jalkakäytävän yli.

Vesihuolto

Kaava-alue sijaitsee rakennetun vesihuollon piirissä, yleisestä vesihuollosta ei siis synny kustannuksia. Liittyminen yleiseen vesihuoltoon tapahtuu Ajolenkiltä.

Ympäristöhäiriöt

Alue on lentomeluvyöhykettä 3 (LDEN 50-55dB). Tieliikenteen osalta potentiaalinen melun lähde on Valtatie 3. Valtatien 3 melu ei ulotu kaava-alueelle melumuurina toimivan kerrostalorivistön ansiosta. Alueella mitoittavana melulähteenä on lentomelu. Melu huomioidaan asemakaavamääräyksin. Päiväkoti- ja muiden vastaavien tilojen ulkokuoren äänitasoeron ΔL lento-, raide- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB. Suunnittelualue on osa kaupunkihiljaiset alueet lentomelun laajenemisvyöhykkeellä -aluetta.

Suunnittelualueen päiväaikainen tiemelutaso on alle 50 dB (Tiemelu päivällä 2021). Tiemelu ei muodostu mitoittavaksi melulähteeksi suunnittelualueella. Suunnittelualueen raja merkitty kuvaan punaisella pisteviivalla.

Alueella on toiminut Keimolan moottorirata vuosina 1966–1978. Alueella on ollut aikaisemman toiminnan takia pilaantuneita maita. Pilaantuneet maa-ainekset on kunnostettu.

Merkittävin ilmanlaatuun vaikuttava tekijä alueella on Valtatien 3 autoliikenne. Etäisyys suunnittelualueelta Valtatien 3 liikennealueelle on yli 200 metriä. Valtatien 3 ja suunnittelualueen välissä on lisäksi melumuurina toimiva asunkerrostalorivistö, joka estää osin myös pienhiukkasten kulkeutumista alueelle. Kaavamuutosalue on riittävällä etäisyydellä merkittävimmistä päästölähteistä (Valtatie 3) HSY:n ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen määrittelemien ilmanlaatuvyöhykkeiden perusteella.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaavan mukaisen rakentamisen luontovaikutukset rajoittuvat pääosin vain kaavan alueelle, eikä merkittäviä negatiivisia muutoksia luonnon tilassa synny, sillä alue on aikaisemman maankäytön ja esirakentamisen myötä muuttunut oleellisesti luonnonympäristöstä. Kaava-alueella ei ole lain nojalla suojeltavia lajeja tai luontotyyppejä.

Kaavan mukaisen rakentamisen myötä vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön kohdistuvat pääosin vain alueen rakennetun ympäristön luontotyyppiin puustoiseen puistoon. Luontohaittaa alueen rakentamisesta syntyy puustoisen puiston luontotyyppiin yhteensä 0,16 luonnonarvohehtaaria. Kaavan mukaisen rakentamisen myötä osa rakennetun ympäristön luontotyyppien luonnonarvoista saadaan tuotettua alueen vihertehokkuuden mukaisen viherrakentamisen myötä, jolloin kokonaishaitta rakennetun ympäristön luonnonarvoihin jää pienemmäksi kuin 0,16 luonnonarvohehtaaria.

Laadittujen selvitysten perusteella alueen rakentamisella ei ole vaikutuksia liito-oravan tai lahokaviosammalen elinympäristöihin.

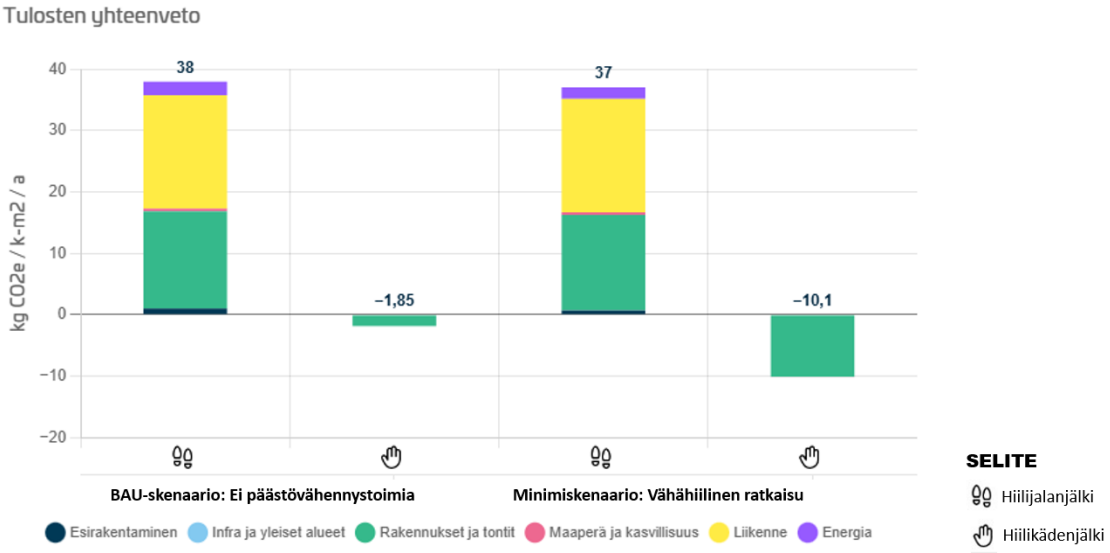
Asemakaavassa määrätään vihertehokkuuden tavoitetasoksi 0,9. Lisäksi asemakaavamääräysten mukaan piha-alueelle on istutettava monilajista, kerroksellista ja kukkivaa kasvillisuutta.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavan mukaisen rakentamisen toteuttaminen lisää vettä läpäisemättömän pinnan määrää alueella. Asemakaavassa määrätään, että tontilla tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesien käsittelyssä tulee noudattaa voimassa olevia vaatimuksia. Hulevesien hallinnan tavoitteena on, että alueelta poistuvan virtaamahuipun suuruus ei kasva rakentamisen myötä. Näin pyritään välttämään mahdollisia hulevesitulvia.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Asemakaavan ilmastovaikutuksia on arvioitu ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen näkökulmista Planect-laskentatyökalulla laaditun ilmastoviisas asemakaavaselvityksen perusteella. Arviointi kattaa kaavan toteuttamisen aikaiset elinkaarivaikutukset 50 vuoden ajanjaksolla. Selvityksessä on tarkasteltu kahta toteuttamiskelpoista skenaariota: tavanomaista rakentamista kuvaavaa BAU-skenaariota sekä vähähiilisiä ratkaisuja sisältävää minimiskenaariota. Merkittävimmät kasvihuonekaasupäästöt syntyvät liikenteestä, jonka osuus kokonaispäästöistä on noin puolet, sekä rakennuksista ja tonteista, joiden osuus on noin 40 prosenttia.

Ilmastovaikutusten arvioinnin tulosten yhteenveto ilmastoviisas asemakaava selvityksen mukaan. Kuva: Vantaan kaupunki.

Alue on esirakennettu ja se tukeutuu olemassa olevaan infraan, mikä vähentää infra- ja esirakentamisen päästöjä merkittävästi. Rakentamisen päästöjä voidaan hillitä materiaalitehokkaalla suunnittelulla ja vähähiilisillä rakennusmateriaaleilla, kuten puurakentamisella. Hiilipäästöjä voidaan

vähentää myös asettamalla päiväkotihankkeelle hiilijalanjäljen tavoite 16 kg CO_2e/k-m^2/a jatkosuunnittelussa.

Energian osalta päästöjä vähennetään tiukalla energiatehokkuusvaatimuksella, josta kaupunki on tehnyt erillisen linjauksen päiväkotien osalta. Myös uusiutuvan energian tuottaminen vähentää energian hiilipäästöjä. Tätä on mahdollista tutkia tarkemmin toteutusvaiheessa.

Ilmastonmuutokseen sopeutumista edistetään vihertehokkuusvaatimuksella 0,9, hulevesien viivyttämisellä tonteilla sekä kaavamääräyksellä monilajisesta kasvillisuudesta, jotka parantavat pienilmastoa, vähentävät tulvariskejä ja lieventävät lämpösaarekeilmiötä.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.6 NIMISTÖ

Asemakaavamuutos ei aiheuta muutoksia alueen nimistöön.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaava-alue on esirakennettu. Korttelin rakentaminen käynnistyy toimitilajohtamisen määrittelemän aikataulun mukaan asemakaavan saatua lain voiman.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Kaupungin asiantuntijat ovat valmistelleet kaavan.

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Tuomas Eskola	aluearkkitehti
	Panu-Petteri Kujala	asemakaava-arkkitehti
	Noora Laak	asemakaava-arkkitehti
	Ville Leppänen	asemakaava-arkkitehti
	Oona Länsisalmi	asemakaava-arkkitehti
	Riikka Mattila	kaavatekninen koordinaattori
	Veli-Pekka Ristimäki	asemakaava-arkkitehti
	Agon Shala	asemakaava-arkkitehti
	Kai Zukale	asemakaavainsinööri
Yleiskaavoitus:	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti (31.12.2025 saakka)
	Jonna Kurittu	yleiskaavasuunnittelija (1.1.2026 alkaen)
Kadut ja puistot:	Aapeli Turunen	liikenteen alueinsinööri (16.11.2025 saakka)
	Laura Kilpeläinen	liikenteen alueinsinööri 17.11.2025 alkaen)
	Satu Kauppila	liikenneinsinööri
	Juuso Smolander	vesihuollon suunnittelu (28.02.2026 saakka)
	Marja Kivelä	vesihuollon suunnittelu (01.03.2026 alkaen
Rakennusvalvonta:	Petri Isokoski	lupa-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Eira Linko	ympäristöinsinööri
Toimitilajohtaminen:	Merja Ryytty	rakennuttaja-arkkitehti

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaalla, 15. päivänä syyskuuta 2026

Panu-Petteri Kujala	Tuomas Eskola
asemakaava-arkkitehti	aluearkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan seurantalomake
Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Vantaa	**Täyttämispvm**	16.2.2026
Kaavan nimi	002634 Keimolan Ruutulippu 22 Keimola		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	4.9.2025
Pysyvä kaavatunnus		**Kunnan kaavatunnus**	092002634
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,4560	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	0,4560

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

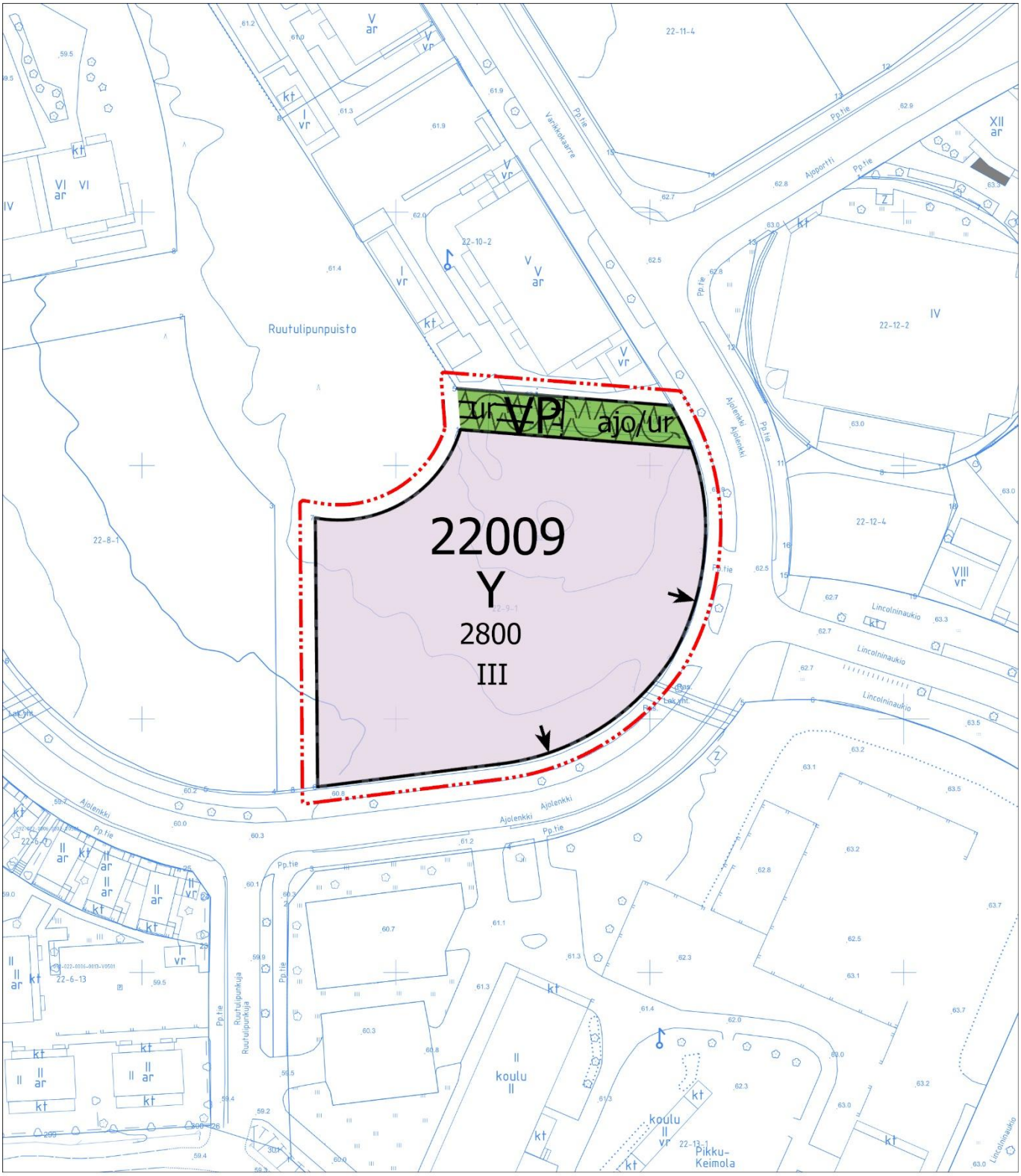
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,4560**	**100,00**	**2800**	**0,61**	**0,0000**	**-600**
A yhteensä	0,0000	0,0	0		-0,4207	-3400
P yhteensä						
Y yhteensä	0,4207	92,3	2800	0,67	0,4207	2800
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,0353	7,7	0	0,00	0,0000	0
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,0000**	**0,00**	**0**	**0,0000**	**0**

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**

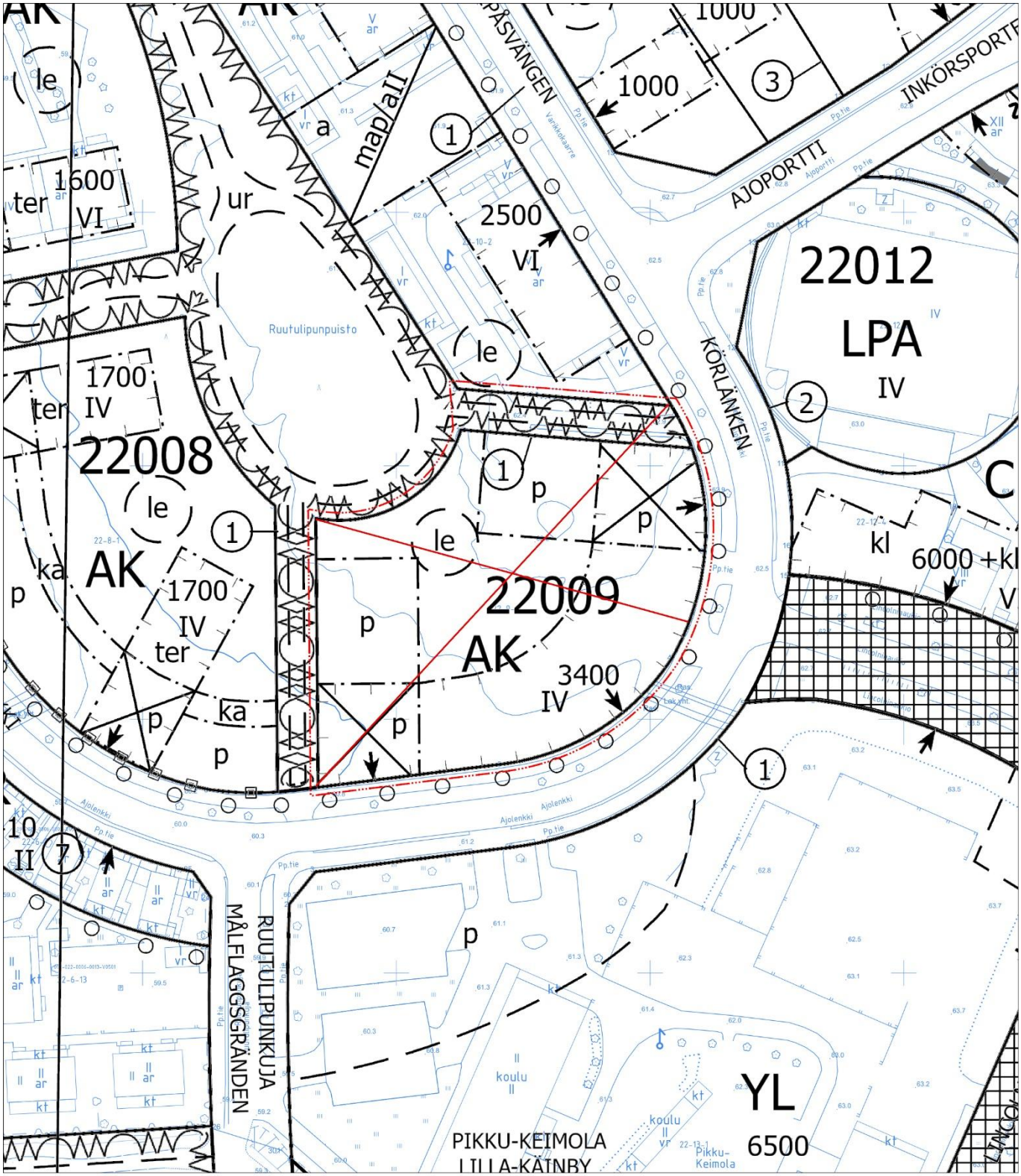
Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,4560**	**100,00**	**2800**	**0,61**	**0,0000**	**-600**
A yhteensä	0,0000	0,0	0		-0,4207	-3400
AK	0,0000	0,0	0		-0,4207	-3400
P yhteensä						
Y yhteensä	0,4207	92,3	2800	0,67	0,4207	2800
Y	0,4207	100,0	2800	0,67	0,4207	2800
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,0353	7,7	0	0,00	0,0000	0
VP	0,0353	100,0	0	0,00	0,0000	0
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
1:1000

0 12,5 25 50 m

POISTUVAT KARTTAMERKINNÄT
1:1000

0 12,5 25 50 m

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
002634	10.3.2026

Vantaan kaupunki

KEIMOLAN RUUTULIPPU

Kaupunginosa 22, KEIMOLA

Asemakaavamuutos
Kortteli 22009 sekä virkistysaluetta.

1:1000

Vanda stad

KÄINBYS MÅLFLAGGA

Stadsdel 22, KÄINBY

Ändrinng av detaljplan
Kvarter 22009 samt rekreationsområde.

1:1000

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Y

Yleisten rakennusten korttelialue.

Kvartersområde för allmänna byggnader.

Rakennusten arkkitehtuurin on oltava korkeatasoista, värikästä ja leikkisää.

Byggnadernas arkitektur ska vara av hög kvalitet, färggrann och lekfull.

Rakennuksen maantasokerroksen tulee olla avoin ja toiminnallinen.

Byggnadens markplansvåning ska vara öppen och funktionell.

Rakennusten tulee ilmentää lapsille sopivaa pienipiirteistä mittakaavaa esimerkiksi katosten kuistien tai muiden pienimittakaavaisten rakennusosien avulla.

Byggnaderna ska ha en småskalig utformning som lämpar sig för barn, till exempel genom skärmtak, verandor eller andra byggnadsdelar i liten skala.

Julkisivujen tulee olla värikkäitä. Päävärinä ei voi käyttää valkoista, mustaa tai harmaan sävyjä. Julkisivuvärit tulee sovittaa yhteen lähialueen rakennusten värien kanssa.

Fasaderna ska vara färgglada. Vitt, svart eller gråa nyanser får inte användas som huvudfärg. Fasad-färgerna ska anpassas till färgerna på byggnaderna i närområdet.

Julkisivuissa ei sallita näkyvia vaakasuuntaisia elementtisaumoja. Mahdollisten pystysuuntaisten elementtisaumojen on oltava oleellinen osa rakennuksen arkkitehtuuria.

I fasaderna tillåts inga synliga vågräta elementfogar. Eventuella lodräta elementfogar ska utgöra en väsentlig del av byggnadens arkitektur.

Sisäänkäyntejä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin. Päiväkodin pääsisäänkäynti tulee osoittaa Ajolenkin puoleiselle julkisivulle. Pääsisäänkäynnin yhteyteen saa toteuttaa sisäänkäyntiä korostavan sisäänkäyntipihan.

Entréerna ska framhävas med arkitektoniska medel. Daghemmets entréer ska i mån av möjlighet placeras på fasaden mot Körlänken.

Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee huolitella rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuviksi.

På taket får man utöver våningstalet och byggrätten bygga tekniska utrymmen och installera tekniska anordningar och de ska anpassas till byggnadens arkitektur.

Huolto on näkö- ja melusuojattava kaupunkikuvallisesti korkeatasoisesti esim. katoksia, aitoja, muureja ja viherrakenteita hyödyntäen.

Den plats som är avsedd för underhåll ska insyns- och bullerskyddas på ett stadsbildmässigt högklassigt sätt, t.ex. med hjälp av takkonstruktioner, staket, murar och grönkonstruktioner.

Tontilla olevien rakennusten, varastojen, katosten, aitojen ja muiden rakenteiden tulee muodostaa materiaaleiltaan ja rakennustavaltaan yhtenäinen arkkitehtoninen kokonaisuus.

De byggnader, förråd, skärmtak, stängsel och andra konstruktioner som finns på tomten ska till material och utförande bilda en enhetlig arkitektonisk helhet.

	Päiväkoti- ja muiden vastaavien tilojen ulkokuoren äänitasoeron ΔL lento-, raide- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.	I daghemslokalers och motsvarande utrymmens ytterhölje ska ljudnivåskillnaden ΔL mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller vara minst 35 dB.
	Piha-alue	**Gårdsområdet**
	Piha-alueelle istutetaan monilajista, kerroksellista ja kukkivaa kasvillisuutta.	På gårdsområdet ska blommande växtlighet med flera arter och skikt planteras.
	Päiväkodin leikkipiha tulee aidata kaupunkikuvallisesti korkeatasoisella suoja-aidalla.	Daghemmets gårdsplan skall inhägnas med ett skyddsstaket som är av hög klass med avseende på stadsbilden.
	Pihan pääportin tulee sijoittua Ajolenkin vastaiselle tontin reunalle. Pääportin on oltava arkkitehtonisesti korkealaatuinen ja sen on erotuttava muista pihan porteista.	Gårdens huvudport ska placeras vid den tomtgräns som vetter mot Körlänken. Huvudporten ska hålla hög arkitektonisk kvalitet och den ska skilja sig från gårdens övriga portar.
	Korttelialueen puiston puoleiselta rajalta tulee rakentaa korttelin haltijan toteutus- ja hoitovastuulla kulkuyhteys Ruutulipunpuistoon. Yhteyden suunnittelu ja toteutus tulee yhteensovittaa Ruutulipunpuiston suunnitelmien kanssa siten, että puiston olemassa olevaa kasvillisuutta ei turhaan vahingoiteta eikä puiston maanpinnan korkoja turhaan muuteta.	Från kvartersområdets gräns som vetter mot parken ska en gångförbindelse till Målflaggsparken an-läggas, och den som innehar kvarteret ansvarar för både utförande och skötsel. Planeringen och ge-nomförandet av förbindelsen ska samordnas med planerna för Målflaggsparken så att parkens befint-liga växtlighet inte skadas i onödan och parkens marknivåer inte ändras i onödan.
	Huoltopiha on suunniteltava siten, että huoltopihan käyttö ei edellytä peruuttamista Ajolenkin jalkakäytävän ylitse.	Servicegården ska utformas så att dess användning inte kräver backning över gångbanan på Körlänken.
	Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,9. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.	Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstal 0,9. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.
	Tonteilla tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Rakennuslupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan.	På tomterna ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna dagvattensystemet. För bygglovet ska en tomtvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten.
	Pyöräliikenne ja -pysäköinti	**Cykeltrafik och -parkering**
	Vähintään 30% polkupyöräpaikoista tulee sijoittaa katettuun tilaan. Kaikki polkupyöräpaikat tulee olla runkolukittavia.	Minst 30 procent av cykelplatserna ska placeras i ett täckt utrymme. Alla cykelplatser ska vara ramlåsbara.
	Polkupyöräpaikkoja on toteuttava vähintään 1 pp / 85 k-m².	Cykelplatser ska byggas så att det är minst 1 cp / 85 m²-vy.
	Autoliikenne ja -pysäköinti	**Biltrafik och -parkering**
	Kortteliin 22009 tulee sijoittaa yksi liikuntaesteisten autopysäköintipaikka.	För den parkering som reserverats för rörelsehindrade ska en bilplats byggas i kvarteret 22009.
	Korttelialueelle ei saa sijoittaa muita autopysäköintipaikkoja.	Andra bilparkeringsplatser får inte placeras på kvartersområdet.
VP	**Puisto.**	**Park.**
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
22	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
KEIM	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
22009	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
2800	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
III	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**

	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.	**Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.**
ajo/ur	**Ajoyhteys ja ulkoilureitti.** Alue tulee toteuttaa ympäröivien julkisten alueiden laatutasoa vastaavasti.	**Körförbindelse och friluftsled.** Området ska utföras med en kvalitet som motsvarar de omgivande offentliga områdena.
ur	**Ohjeellinen ulkoilureitti.**	**Riktgivande friluftsled.**

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.	Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__	Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

9. MUU SUUNNITELMA-AINEISTO

9.1. Pihasuunnitelma, Vantaan kaupunki

9.2. Vihertehokkuus tuloskortti, Vantaan kaupunki

Tuloskortti

Päivämäärä 16.2.2026

Osoite ja kaupunginosa Ajolenkki 3-5, Keimola
Kaavan numero ja kortteli 002634 / Keimolan Ruutulippu / Y

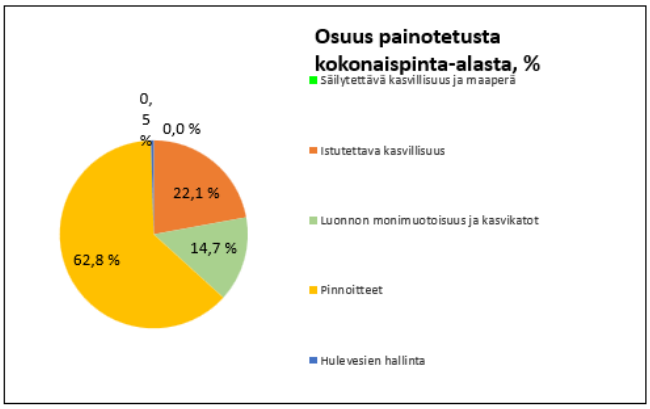
Vihertehokkuuslaskelma

Viher-tehokkuus	**1,1**
Tavoiteluku	**0,9**

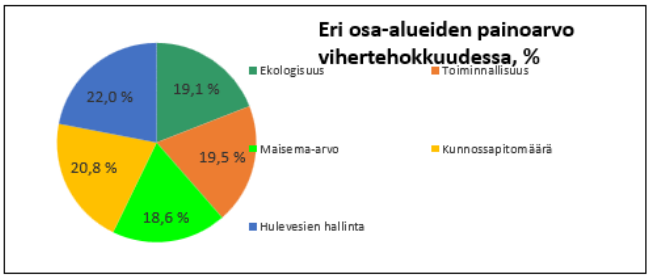
Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Laskurin elementtien kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	ei elementtiä!	7
Istutettava kasvillisuus	5	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvikatot	4	8
Pinnoitteet	3	3
Hulevesien maanpäälliset hallintarakenteet	1	10
Yhteensä	**13**	**36**

Hulevesimäärä m^3	
14,5	
Valuma kerroin C	
0,6	
Viivytystilavuustarve m^3	
14,5	
Jää viivyttämättä m^3	**Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m^3**
0,0	**17,0**
Läpäisemättömän pinnan osuus	
11 %	

LISÄÄ "PIHASUUNNITELMA.JPG" SILLE VARATULLE VÄLILEHDELLE

◉ KAAVAVAIHE
○ RAKENNUSLUPAVAIHE

VANTAAN KAUPUNKI
ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
002634 - Keimolan Ruutulippu
LAUSUNNOT JA VASTINEET
Asemakaavoitus TE, PPK **15.9.2026**

Kaupunkiympäristölautakunta 10.3.2026 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **002634 /Keimolan Ruutulippu**. Lausuntoja pyydettiin 15 kpl ja saatiin 7 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1, 1.4.2026 Fingrid Oyj	Ei lausuttavaa.	Ei vaikutuksia asemakaavaan.
NRO 2, 15.4.2026 Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)	Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi v.2018. Muutosehdotus ei edellytä niiden siirtämistä.	Ei vaikutuksia asemakaavaan.
NRO 3, 17.4.2026 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)	Kestävän liikkumisen huomioinen myös jatkosuunnittelussa sisältäen sujuvat yhteydet bussipysäkeiltä. Kestävän liikkumisen kannalta on hyvä, ettei pysäköintiä tai saattoa sijoiteta tontille. Pyöräpysäköinti on kaavaselostuksen aineistossa toteutettu hyvin, runkolukittavuus ja paikkojen kattaminen parantaisi palvelutasoa. Myös lastenvaunuvarastojen huomioiminen jatkosuunnittelussa helpottaisi matkaketjujen suunnittelua.	Ei vaikutuksia asemakaavaan.
NRO 4, 22.4.2026 Lupa- ja valvontavirasto (LVV)	Kaavaehdotusratkaisu on LVV:n mukaan yleiskaavan mukainen. Kaavaselostuksesta on virheellisesti mainittu voimassa olevan asemakaavan suurimmaksi sallituksi kerrosluvuksi kuusi kerrosta. Lisäksi kaavaselostuksessa mainitaan virheellisesti kaavaehdotuksen mukaiseksi rakennusoikeudeksi 3000 k-m2.	Asemakaavaselostusta on korjattu lausunnon pohjalta. Virheelliset maininnat voimassa olevan kaavan kerrosluvusta, sekä kaavaratkaisun rakennusoikeudesta on korjattu kaava-aineistoon. Lausunto ei muilta osin anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

	Kaavaselostuksen virheelliset tiedot tulee korjata.	
NRO 5, 22.4.2026 Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys ry	Ei lausuttavaa.	Ei vaikutuksia asemakaavaan.
NRO 6, 23.4.2026 Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy	Olevat maakaapelit ja kaukolämpöputket huomioitava kaavaratkaisussa.	Ei vaikutuksia asemakaavaan.

NRO 1
Fingrid Oyj, 1.4.2026

Lausunto:
Tiedoksi, että Fingrid ei lausu asemakaavasta asemakaavamuutos 003634, Keimolan Ruutulippu, 22. Keimola. Kyseisellä asemakaava-alueella ei ole Fingridin voimajohtoja eikä muita toimintoja.

Vastine:
Ei vaikutusta asemakaavaratkaisuun.

Tarkistukset:
Lausunto ei anna aihetta tarkistaa asemakaavaratkaisua.

NRO 2
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), 15.4.2026

Lausunto:
Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi v.2018. Muutosehdotus ei edellytä niiden siirtämistä.

Vastine:
Ei vaikutusta asemakaavaratkaisuun.

Tarkistukset:
Lausunto ei anna aihetta tarkistaa asemakaavaratkaisua.

NRO 3
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), 17.4.2026

Lausunto:
HSL pitää kaavamuutosta hyvänä ja haluaa kannustaa jatkosuunnittelussa huomioimaan edelleen kestävää liikkumista. Erityisesti sisäänkäyntien sijoittaminen kävellen ja pyöräillen parhaiten saavutettaviksi, huomioiden myös yhteydet Keimolankaarteella sijaitsevilta bussipysäkeiltä Ajolenkki (V2208 ja V2230), olisi toivottavaa. Kestävän liikkumisen kannalta on myös hyvä, ettei pysäköintiä tai saattoa sijoiteta tontille.

Kaavasuunnitelmassa esitetyssä Pihasuunnitelma -kuvassa (sivu 29), oli luonnosteltu pyöräpysäköintiä Ajolenkin kaarteeseen, jossa on toivottavasti myös sisäänkäynti. Sijainti vaikuttaa erittäin kätevältä, varsinkin jos pyöräpysäköinti pystytään toteuttamaan runkolukittuna ja mahdollisesti säältä suojattuna. Jatkosuunnittelussa kannattaisi tutkia myös mahdollisuutta vaunuvarastoon, jonne lastenvaunut voi jättää päivän ajaksi ja jatkaa matkaketjua esimerkiksi joukkoliikenteellä.

Vastine:

Asemakaavaratkaisu mahdollistaa lausunnossa esitetyt suunnitteluratkaisut. Kaavamääräysten mukaan polkupyöräpaikat on toteutettava runkolukittuina. Sisäänkäyntien ja pyöräpysäköinnin tarkempi sijoittuminen sekä vaunuvaraston tarve ja sijoittuminen ratkaistaan jatkosuunnittelussa päiväkodin toteutukseen tähtäävän suunnittelun yhteydessä.

Tarkistukset:
Lausunto ei anna aihetta tarkistaa asemakaavaratkaisua.

NRO 4
Lupa- ja valvontavirasto (LVV), 22.4.2026

Lausunto:
Vantaan kaupunki on pyytänyt Lupa- ja valvontavirastolta lausuntoa Keimolan Ruutulipun asemakaavaehdotuksesta (002634) 23.4.2026 mennessä.

Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan uuden päiväkodin rakentaminen Keimolanmäen alueelle. Kaavamuutoksessa asuinkerrostalojen korttelialue (AK) muutetaan yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y). Rakennusoikeus pienenee 3400 k-m2:stä 3000 k-m2:iin.

Kaava-alue on Vantaan yleiskaavassa 2020 asuinaluetta (A), joka varataan monipuoliseen asumiseen. Kaavamääräyksen mukaan alueelle saa sijoittaa asuinympäristöön soveltuvia palveluita. Lupa- ja valvontavirasto katsoo kaavamuutoksen olevan yleiskaavan mukainen.

Kaavassa suurin sallittu kerrosluku lasketaan neljästä kerroksesta kolmeen, mutta kaavaselostuksen alussa on todettu, että kerrosluku laskee kuudesta kerroksesta kolmeen. Lisäksi selostuksen mukaan kaavan rakennusoikeus olisi 3000 k-m2, mutta oikea rakennusoikeus on 2800 k-m2. Nämä on syytä korjata selostukseen.

Vastine:
Lausunnossa esitetyt virheelliset tiedot korjataan asemakaavaselostukseen.

Tarkistukset:
Asemakaavaselostusta on korjattu lausunnon pohjalta. Virheelliset maininnat voimassa olevan kaavan kerrosluvusta, sekä kaavaratkaisun rakennusoikeudesta on korjattu kaava-aineistoon.

Lausunto ei muilta osin anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

NRO 5
Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys ry, 22.4.2026

Lausunto:
Kiitokset lausuntopyynnöstä. SLL Vantaa ei jätä tähän kaavaan lausuntoa.

Vastine:
Ei vaikutusta asemakaavaratkaisuun.

Tarkistukset:
Lausunto ei anna aihetta tarkistaa asemakaavaratkaisua.

NRO 6
Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy, 23.4.2026

Lausunto:

Sähköverkko:

Ei huomioitavaa.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1–2 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko:

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Kaukolämpöputkien ajantasainen sijainti löytyy Vantaan kaupungin yhdistelmäjohtokartalta. Kiinteistö on liitettävissä kaukolämpöön.

Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:
Asemakaavaratkaisussa on huomioitu maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainnit.

Tarkistukset:
Lausunto ei anna aihetta tarkistaa asemakaavaratkaisua.

Asiaan liittyvä muu aineisto

Asiaan liittyvä muu aineisto:

- Ilmastoviisas asemakaava -selvitys_002634 Keimolan Ruutulippu_2026, linkki: https://www.vantaa.fi/sites/default/files/matti/1326341-1403807-002634%20Ilmastoviisas%20asemakaava%20-selvitys%2C%2010.3.2026.pdf
- Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma. Faunatican raportteja 1/2020 (Manninen, O. & Nieminen, M., 2020), linkki: https://www.vantaa.fi/sites/default/files/matti/1326362-1403829-002634%20Lahokaviosammal%20Vantaalla%20esiintymisselvitys%20ja%20suojelusuunnitelma%20%28Faunatica%20Oy%2C%202020%29.pdf
- Vantaan liito-oravan suojelusuunnitelma (Ramboll Finland Oy, 26.5.2022), linkki: https://www.vantaa.fi/sites/default/files/matti/1326363-1403830-002634%20Vantaan%20liito-oravan%20suojelusuunnitelma%20%28Ramboll%20Finland%20Oy%2C%202022%29.pdf
- Vantaan hulevesiohjelma (Vantaan kaupunki, 2023), linkki: https://www.vantaa.fi/sites/default/files/matti/1326365-1403832-002634%20Vantaan%20hulevesiohjelma%20%282023%29.pdf
- Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamalli 2014, linkki: https://www.vantaa.fi/sites/default/files/matti/1326364-1403831-002634%20Vantaan%20kaupungin%20hulevesien%20hallinnan%20toimintamalli%20%282014%29.pdf

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002634

Päiväys
Datum

10.3.2026

Vantaan kaupunki

KEIMOLAN RUUTULIPPU

Kaupunginosa 22, KEIMOLA

Asemakaavamuutos
Kortteli 22009 sekä virkistysaluetta.

1:1000

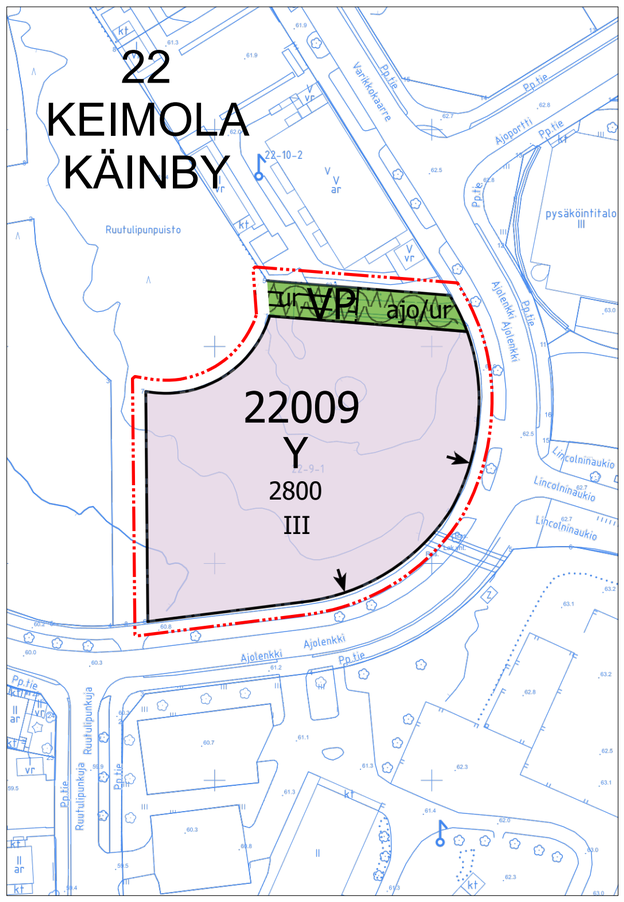
Vanda stad

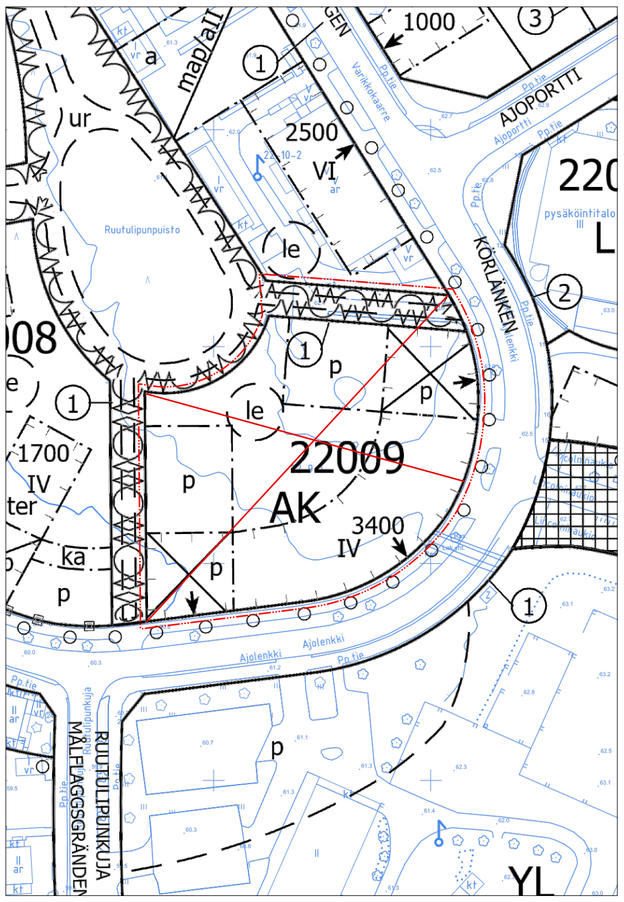
KÄINBYS MÅLFLAGGA

Stadsdel 22, KÄINBY

Ändrinng av detaljplan
Kvarter 22009 samt rekreationsområde.

1:1000

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Y

Yleisten rakennusten korttelialue.

Kvartersområde för allmänna byggnader.

Rakennusten arkkitehtuurin on oltava korkeatasoista, värikästä ja leikkisää.

Byggnadernas arkitektur ska vara av hög kvalitet, färggrann och lekfull.

Rakennuksen maantasokerroksen tulee olla avoin ja toiminnallinen.

Byggnadens markplansvåning ska vara öppen och funktionell.

Rakennusten tulee ilmentää lapsille sopivaa pienipiirteistä mittakaavaa esimerkiksi katosten kuistien tai muiden pienimittakaavaisten rakennusosien avulla.

Byggnaderna ska ha en småskalig utformning som lämpar sig för barn, till exempel genom skärmtak, verandor eller andra byggnadsdelar i liten skala.

Julkisivujen tulee olla värikkäitä. Päävärinä ei voi käyttää valkoista, mustaa tai harmaan sävyjä. Julkisivuvärit tulee sovittaa yhteen lähialueen rakennusten värien kanssa.

Fasaderna ska vara färgglada. Vitt, svart eller gråa nyanser får inte användas som huvudfärg. Fasad-färgerna ska anpassas till färgerna på byggnaderna i närområdet.

Julkisivuissa ei sallita näkyvia vaakasuuntaisia elementtisaumoja. Mahdollisten pystysuuntaisten elementtisaumojen on oltava oleellinen osa rakennuksen arkkitehtuuria.

I fasaderna tillåts inga synliga vågräta elementfogar. Eventuella lodräta elementfogar ska utgöra en väsentlig del av byggnadens arkitektur.

Sisäänkäyntejä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin. Päiväkodin pääsisäänkäynti tulee osoittaa Ajolenkin puoleiselle julkisivulle. Pääsisäänkäynnin yhteyteen saa toteuttaa sisäänkäyntiä korostavan sisäänkäyntipihan.

Entréerna ska framhävas med arkitektoniska medel. Daghemmets entréer ska i mån av möjlighet placeras på fasaden mot Körlänken.

Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee huolitella rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuviksi.

På taket får man utöver våningstalet och byggrätten bygga tekniska utrymmen och installera tekniska anordningar och de ska anpassas till byggnadens arkitektur.

Huolto on näkö- ja melusuojattava kaupunkikuvallisesti korkeatasoisesti esim. katoksia, aitoja, muureja ja viherrakenteita hyödyntäen.

Den plats som är avsedd för underhåll ska insyns- och bullerskyddas på ett stadsbildmässigt högklassigt sätt, t.ex. med hjälp av takkonstruktioner, staket, murar och grönkonstruktioner.

Tontilla olevien rakennusten, varastojen, katosten, aitojen ja muiden rakenteiden tulee muodostaa materiaaleiltaan ja rakennustavaltaan yhtenäinen arkkitehtoninen kokonaisuus.

De byggnader, förråd, skärmtak, stängsel och andra konstruktioner som finns på tomten ska till material och utförande bilda en enhetlig arkitektonisk helhet.

Päiväkoti- ja muiden vastaavien tilojen ulkokuoren äänitasoeron ΔL lento-, raide- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.

I daghemslokalers och motsvarande utrymmens ytterhölje ska ljudnivåskillnaden ΔL mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller vara minst 35 dB.

Piha-alue

Gårdsområdet

Piha-alueelle istutetaan monilajista, kerroksellista ja kukkivaa kasvillisuutta.

På gårdsområdet ska blommande växtlighet med flera arter och skikt planteras.

Päiväkodin leikkipiha tulee aidata kaupunkikuvallisesti korkeatasoisella suoja-aidalla.

Daghemmets gårdsplan skall inhägnas med ett skyddsstaket som är av hög klass med avseende på stadsbilden.

Pihan pääportin tulee sijoittua Ajolenkin vastaiselle tontin reunalle. Pääportin on oltava arkkitehtonisesti korkealaatuinen ja sen on erotuttava muista pihan porteista.

Gårdens huvudport ska placeras vid den tomtgräns som vetter mot Körlänken. Huvudporten ska hålla hög arkitektonisk kvalitet och den ska skilja sig från gårdens övriga portar.

Korttelialueen puiston puoleiselta rajalta tulee rakentaa korttelin haltijan toteutus- ja hoitovastuulla kulkuyhteys Ruutulipunpuistoon. Yhteyden suunnittelu ja toteutus tulee yhteensovittaa Ruutulipunpuiston suunnitelmien kanssa siten, että puiston olemassa olevaa kasvillisuutta ei turhaan vahingoiteta eikä puiston maanpinnan korkoja turhaan muuteta.

Från kvartersområdets gräns som vetter mot parken ska en gångförbindelse till Målflaggsparken an-läggas, och den som innehar kvarteret ansvarar för både utförande och skötsel. Planeringen och ge-nomförandet av förbindelsen ska samordnas med planerna för Målflaggsparken så att parkens befint-liga växtlighet inte skadas i onödan och parkens marknivåer inte ändras i onödan.

Huoltopiha on suunniteltava siten, että huoltopihan käyttö ei edellytä peruuttamista Ajolenkin jalkakäytävän ylitse.

Servicegården ska utformas så att dess användning inte kräver backning över gångbanan på Körlänken.

Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,9. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstal 0,9. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Tonteilla tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Rakennuslupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan.

På tomterna ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna dagvattensystemet. För bygglovet ska en tomtvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten.

Pyöräliikenne ja -pysäköinti

Cykeltrafik och -parkering

Vähintään 30% polkupyöräpaikoista tulee sijoittaa katettuun tilaan. Kaikki polkupyöräpaikat tulee olla runkolukittavia.

Minst 30 procent av cykelplatserna ska placeras i ett täckt utrymme. Alla cykelplatser ska vara ramlåsbara.

Polkupyöräpaikkoja on toteuttava vähintään 1 pp / 85 k-m².

Cykelplatser ska byggas så att det är minst 1 cp / 85 m²-vy.

Autoliikenne ja -pysäköinti

Biltrafik och -parkering

Kortteliin 22009 tulee sijoittaa yksi liikuntaesteisten autopysäköintipaikka.

För den parkering som reserverats för rörelsehindrade ska en bilplats byggas i kvarteret 22009.

Korttelialueelle ei saa sijoittaa muita autopysäköintipaikkoja.

Andra bilparkeringsplatser får inte placeras på kvartersområdet.

VP	**Puisto.**	**Park.**
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
22	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
KEIM	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
22009	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
2800	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
III	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.	**Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.**
ajo/ur	**Ajoyhteys ja ulkoilureitti.** Alue tulee toteuttaa ympäröivien julkisten alueiden laatutasoa vastaavasti.	**Körförbindelse och friluftsled.** Området ska utföras med en kvalitet som motsvarar de omgivande offentliga områdena.
ur	**Ohjeellinen ulkoilureitti.**	**Riktgivande friluftsled.**

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Tuomas Eskola, Aluearkkitehti, 24.2.2026 15.58

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Kimmo Junttila, Kaupungingeodeetti, 22.9.2026 15.54

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

22 § **Asemakaava 233600 ja tonttijako, 23 Kivistö / Kivistön Kivenkolo /TeA (kvalt)**

VD/4083/10.02.04.00/2024

TeA/SP/OLÄ/TES/VIK/JK

Asemakaavalla mahdollistetaan Kivistön keskustaan Kehäradan eteläpuolelle päiväkodin toteuttaminen piha-alueineen ja katuyhteyksineen. Asemakaavan sallima kokonaisrakennusoikeus on yleisten rakennusten korttelialueella (Y) 2100 k-m2.

Asemakaava koskee korttelia 23133, kaupunginosassa 23 Kivistö.

Tonttijako koskee korttelia 23133 kaupunginosassa 23 Kivistö.

Alue sijaitsee Kivistön keskustassa Kehäradan eteläpuolella toteutuneen Kivistön puistokadun päässä. Etäisyys Kehäradan Kivistön asemalle on noin 300 metriä ja yleiskaavan mukaiselle Lapinkylän asemalle noin 900 metriä.

Hakija
Vantaan kaupunki

Maanomistus
Kaava-alue on Vantaan kaupungin omituksessa.

Valmistelu
Kaava on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava
Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa suunnittelualue sijoittuu kaupunkikeskustan asuinalueeksi (AC) merkitylle alueelle ja kestävän kasvun vyöhykkeeksi merkitylle alueelle. Alueen pohjoisosa sijoittuu lentomeluvyöhykkeelle 3 (LDEN 50-55 dB). Kaavamääräyksen mukaan asumiseen ja muihin melulle herkkiin toimintoihin käytettävien rakennusten ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan tulee olla vähintään 32 dB.

Asemakaava
Asemakaavalla mahdollistetaan 8-ryhmäisen, 168-paikkaisen päiväkodin rakentaminen Kivistön keskustaan Kehäradan eteläpuolelle. Tavoitteena on täydentää kasvavaa keskustarakennetta, vastata palvelutarpeeseen ja toteuttaa Kivistön kaavarungon mukaista tiivistä, kävelypainotteista ja kaupunkimaista keskusta-aluetta.

Kaavan mahdollistama päiväkoti sijoittuu erinomaisten joukkoliikenneyhteyksien ääreen ja lähelle keskustan palveluita, mikä tukee sujuvaa arkea ja vähentää liikkumistarvetta. Etäisyys Kivistön asemalle on noin 300 metriä ja tulevalle Lapinkylän asemalle noin 900 metriä. Ratkaisu edistää Vantaan strategian tavoitteita: lasten ja nuorten hyvinvointia, kestävää liikkumista, elinvoimaisia keskuksia ja lähiympäristöjen vihreyttä.

Metsäinen alue muutetaan asemakaavalla yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y) sekä uusiksi kaduiksi: Kivistön puistokadun jatke ja Korukivenkatu. Päiväkotirakennuksen sijoittelu on suunniteltu niin, että säilytettävät arvopuut ja metsäpihan luonne muodostavat osan kaupunkikuvasta. Kaava ohjaa

korkealaatuiseen ja leikkisään arkkitehtuuriin, joka vahvistaa Kivistön identiteettiä ja tukee ihmisen mittakaavaista keskustarakennetta. Kestävyystavoitteita toteutetaan vihertehokkuusvaatimuksella, kasvikatoilla ja luonnonmukaisella hulevesien hallinnalla.

Puustokartoituksen ja pihatutkielman perusteella vertailtiin vaihtoehtoja, joissa painotettiin säilytettävien puiden elinvoimaa, metsäpihan toimivuutta, hulevesien hallintaa ja turvallisia kulkuyhteyksiä. Valittu ratkaisu sijoittaa rakentamisen niille alueille, joiden luontoarvot ovat heikoimmat, ja säilyttää metsäpihan ytimen sekä arvokkaimmat puut. Kaavaratkaisu toteuttaa luonnon kokonaisheikentymättömyyden periaatetta ja edellyttää tontilla tehtävien toimenpiteiden lisäksi myös jonkin verran ekologista kompensaatiota tontin ulkopuolella.

Lopputuloksena asemakaava mahdollistaa päiväkodin toteuttamisen osaksi kävely- ja pyöräilypainotteista keskustaa, jossa palvelut ovat lähellä ja katutila tukee lasten turvallista arkea. Kaava edistää yhteisöllisyyttä tarjoamalla kylämäisen, tunnistettavan ja pienimittakaavaisen ympäristön sekä puistoon kytkeytyvän piha-alueen. Ratkaisu vahvistaa Kivistön keskustan vetovoimaa ja vastaa kasvavan alueen palvelutarpeisiin sekä toteuttaa Vantaan strategiset tavoitteet ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävällä tavalla.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 4.9.2025.
Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä tuli 5.10.2025 mennessä 4 kappaletta. Mielipiteet koskivat metsäpihan luonnonmukaisuutta, vesihuollon järjestämistä, lentomelua sekä energiahuollon verkkoja.
Kaavatyötä esiteltiin Kivistön kyläjuhlissa 13.9.2025.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7).

Kaava kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa yleisten rakennusten korttelialueen.

Sopimus
Asemakaavaan ei liity maankäyttösopimusta.

Toimivalta
Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 6 momentin mukaan kaupunginhallitus päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle. Tämän momentin mukaista toimivaltaa ei voi siirtää edelleen.

Kaupunkiympäristölautakunta 10.3.2026 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.3.2026 päivätty asemakaavaehdotus 233600 sekä tonttijakoehdotus, 23 Kivistö / Kivistön Kivenkolo,
b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 13.4.2026 § 13

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.3.2026 päivätty asemakaavaehdotus 233600 sekä tonttijakoehdotus, 23 Kivistö / Kivistön Kivenkolo, ja
b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Nähtävilläolo
Asemakaavaehdotus ja tonttijakoehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 29.4.-28.5.2026. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot
Kaupunginhallitus päätti 13.4.2026 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja saatiin 3 kpl.

HSY edellytti olemassa olevien vesihuollon rakenteiden huomioimista. Sijainnit on otettu kaavassa huomioon. Vantaan Energia Sähköverkot Oy korosti maakaapeleiden huomioimista. Sijainnit on huomioitu kaavassa. Vantaan Energia Oy totesi, ettei alueella ole kaukolämpöverkkoa. Lupa- ja valvontavirasto totesi kaavan olevan yleiskaavan mukainen ja huomautti selostuksen virheellisestä viittauksesta. Viittaus korjattiin koskemaan Vantaan yleiskaavaa 2020.

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaupunkiympäristölautakunta 15.9.2026 § 18

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään

a) antaa liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdä esitetyt tarkistukset,
b) esittää kaupunginhallitukselle, että saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 15.9.2026 päivätty asemakaavaehdotus 233600 ja tonttijakoehdotus, 23 Kivistö / Kivistön Kivenkolo.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 22

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 15.9.2026 päivätty asemakaavaehdotus 233600 ja tonttijakoehdotus, 23 Kivistö / Kivistön Kivenkolo.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Asemakaavaehdotus 15.9.2026
- Asemakaavaselostus 15.9.2026
- Lausunnot ja vastineet 15.9.2026
- Asiaan liittyvä muu aineisto

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Tuomas Eskola, p. +358 40 547 1428,
asemakaava-arkkitehti Oona Länsisalmi, p. +358 40 167 8305
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

233600 - KIVISTÖN KIVENKOLO

KIVISTÖ

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavan selostus, joka koskee 15.9.2026 päivättyä asemakaavakarttaa nro 233600.

Kaavoitus on tullut vireille 4.9.2025.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava:

Kortteli 23133 ja katualueet kaupunginosassa 23 Kivistö.

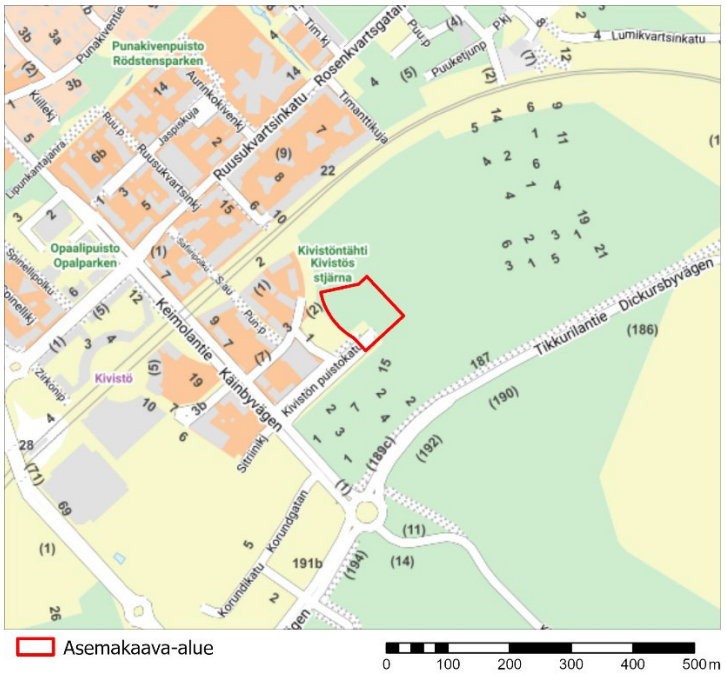
Tonttijako:

Kortteli 23133 kaupunginosassa 23, Kivistö.

Asemakaavalla mahdollistetaan Kivistön keskustaan Kehäradan eteläpuolelle päiväkodin toteuttaminen piha-alueineen ja katuyhteyksineen. Asemakaavan sallima kokonaisrakennusoikeus on yleisten rakennusten korttelialueella (Y) 2100 k-m².

Kaavan laatija: Länsisalmi Oona (Asemakaava-arkkitehti), Vantaan kaupunki;
oona.lansisalmi@vantaa.fi, puh +358 40 167 8305

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaava-alue sijaitsee Kivistön keskustassa Kehäradan eteläpuolella toteutuneen Kivistön puistokadun päässä. Etäisyys Kehäradan Kivistön asemalle on noin 300 metriä ja yleiskaavan mukaiselle Lapinkylän asemalle noin 900 metriä.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Maanomistajan/kaupungin jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 20.5.2024.
- Kaavoitus tuli vireille 4.9.2025 ja sai numeron 233600.
- Mielipiteet pyydettiin 5.10.20205 mennessä (AKL 62 §) ja niitä saatiin 4 kappaletta.
- Hanketta esiteltiin Kivistön kyläjuhlissa 13.9.2025.
- Asemakaava oli kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä 10.3.2026 ja kaupunginhallituksen käsittelyssä 13.4.2026.
- Asemakaava sekä tonttijakoehdotus oli MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä 29.4.-28.5.2026. Lausuntoja saatiin 3 kpl ja muistutuksia ei yhtään.
- Tarkistettu ehdotus sekä lausuntojen vastineet ovat kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä 15.9.2026

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä 4
2. Lähtökohdat 5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 5
2.2 Suunnittelutilanne 10
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 14
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo 14
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 14
3.3. Asemakaavan tavoitteet 15
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot 18
4. Asemakaavan kuvaus 20
4.1 Kaavan rakenne 20
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 21
4.3 Aluevaraukset 22
4.4 Kaavan vaikutukset 23
4.6 Nimistö 26
5. Asemakaavan toteutus 26
6. Kaavatyöhön osallistuneet 27
7. Asemakaavan seurantalomake 28
8. Asemakaavakartta ja –määräykset 30
9. Muu suunnittelma-aineisto 34

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA ”LUKU 9. MUU SUUNNITELMA-AINEISTO”

- Liite 1: Vihertehokkuus, tuloskortti
- Liite 2: Katusuunnitelma, Kivistön puistokatu
- Liite 3: Katusuunnitelma, Korukivenkatu

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA (KAAVAN VERKKOSIVULLA)

- Ilmastoviisas asemakaava -selvitys, 10.3.2026
- Mielipiteet ja vastineet, 10.3.2026
- Puiden kuntoarvioraportti (Puidenhoitajien Oy, 2025)
- Vantaan Koivupään asemakaava-alueen luontoselvitykset vuonna 2024 (Faunatica Oy, 2025)
- Vantaa liito-oravan suojelusuunnitelma (Ramboll Finland Oy, 2022)
- Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma (Faunatica, 2020)

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Kivistön keskustan kaavarunko (Vantaan kaupunki, kh 22.3.2021) ladattavissa https://www.vantaa.fi/fi/kaavoitus/kaavat/kiviston-visio-ja-keskustan-kaavarunko

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavalla mahdollistetaan 8-ryhmäisen, 168-paikkaisen päiväkodin rakentaminen Kivistön keskustaan Kehäradan eteläpuolelle. Tavoitteena on täydentää kasvavaa keskustarakennetta, vastata palvelutarpeeseen ja toteuttaa Kivistön kaavarungon mukaista tiivistä, kävelypainotteista ja kaupunkimaista keskusta-aluetta.

Kaavan mahdollistama päiväkoti sijoittuu erinomaisten joukkoliikenneyhteyksien ääreen ja lähelle keskustan palveluita, mikä tukee sujuvaa arkea ja vähentää liikkumistarvetta. Etäisyys Kivistön asemalle on noin 300 metriä ja tulevalle Lapinkylän asemalle noin 900 metriä. Ratkaisu edistää Vantaan strategian tavoitteita: lasten ja nuorten hyvinvointia, kestävää liikkumista, elinvoimaisia keskuksia ja lähiympäristöjen vihreyttä.

Metsäinen alue muutetaan asemakaavalla yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y) sekä uusiksi kaduiksi: Kivistön puistokadun jatke ja Korukivenkatu. Päiväkotirakennuksen sijoittelu on suunniteltu niin, että säilytettävät arvopuut ja metsäpihan luonne muodostavat osan kaupunkikuvasta. Kaava ohjaa korkealaatuiseen ja leikkisään arkkitehtuuriin, joka vahvistaa Kivistön identiteettiä ja tukee ihmisen mittakaavaista keskustarakennetta. Kestävyystavoitteita toteutetaan vihertehokkuusvaatimuksella, kasvikatoilla ja luonnonmukaisella hulevesien hallinnalla.

Puustokartoituksen ja pihatutkielman perusteella vertailtiin vaihtoehtoja, joissa painotettiin säilytettävien puiden elinvoimaa, metsäpihan toimivuutta, hulevesien hallintaa ja turvallisia kulkuyhteyksiä. Valittu ratkaisu sijoittaa rakentamisen niille alueille, joiden luontoarvot ovat heikoimmat, ja säilyttää metsäpihan ytimen sekä arvokkaimmat puut. Kaavaratkaisu toteuttaa luonnon kokonaisheikentymättömyyden periaatetta ja edellyttää tontilla tehtävien toimenpiteiden lisäksi myös jonkin verran ekologista kompensaatiota tontin ulkopuolella.

Lopputuloksena asemakaava mahdollistaa päiväkodin toteuttamisen osaksi kävely- ja pyöräilypainotteista keskustaa, jossa palvelut ovat lähellä ja katutila tukee lasten turvallista arkea. Kaava edistää yhteisöllisyyttä tarjoamalla kylämäisen, tunnistettavan ja pienimittakaavaisen ympäristön sekä puistoon kytkeytyvän piha-alueen. Ratkaisu vahvistaa Kivistön keskustan vetovoimaa ja vastaa kasvavan alueen palvelutarpeisiin sekä toteuttaa Vantaan strategiset tavoitteet ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävällä tavalla.

Kuvituskuva asemakaavaratkaisusta.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Viistoilmakuva vuodelta 2022 ja kaava-alueen rajaus punaisella viivalla.

Suunnittelualue sijaitsee Kivistön keskustassa Kehäradan eteläpuolella. Etäisyys Kivistön asemalle on noin 300 metriä ja tulevalle Lapinkylän asemalle noin 900 metriä. Suunnittelualueen pohjois-, etelä- ja itäosa rajautuu asemakaavoittamattomaan metsäalueeseen. Länsipuolella alue rajautuu Kivistön puistokatuun sekä voimassa olevaan Kivistön keskusta-asuminen 5 –asemakaava-alueen Kivistöntähdenpuistoon. Alueen pinta-ala on noin 0,85 hehtaaria. Suunnittelualue on rakentamatonta talousmetsää sekä osin rakennettua katua.

2.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Suunnittelualue sijoittuu suhteellisen tasaiselle metsäalueelle. Tontin lounaisreuna tulee rajaamaan suunnitteilla olevaa Kivistöntähden puistoaluetta ja tällä hetkellä puustoinen reuna näkyy myös Kivistön puistokadulle. Suunnittelualue on osa Kivistön puistokadun kaupunkikuvaa.

Luontoarvot

Kivistön keskustan rakentamattomille alueille on laadittu useita luontoselvityksiä, jotka kattavat myös nyt asemakaavoituksen kohteena olevan alueen. Alueella on tehty mm. useita liito-oravaselvityksiä vuosina 2016–2020. Tuoreimman liito-oravaselvityksen (*Vantaa liito-oravan suojelusuunnitelma, Ramboll Finland Oy 26.5.2022*) mukaan suunnittelualueella ei ole havaittu liito-oravalle soveltuvia kolopuita. Myös liito-oravien ydinalueet sekä soveltuvat elinympäristöt ja liito-oravayhteydet sijoittuvat selvityksessä suunnittelualueen ulkopuolelle.

Vuonna 2020 Vantaan yleiskaavatyön yhteydessä on laadittu koko kaupungin kattava lahokaviosammaleen suojelusuunnitelma (*Manninen, O. & Nieminen, M. 2020: Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma, Faunatica 2020).* Suojelusuunnitelman mukaan lahokaviosammalen suojelutaso on Vantaalla suotuisa ja Kivistön alueen rakentuminen on otettu

huomioon suojeluntasoa arvioitaessa *(Manninen & Nieminen 2020).* Viime vuosien lisääntyneen tiedon perusteella voidaan todeta, että pääkaupunkiseudulla mikään yksittäinen esiintymä tai suppea lajin ydinalue ei ole lajin suotuisan suojelutason kannalta merkityksellinen.

Luontotyyppikohteiden arvoluokat

- Arvoluokka 1
- Arvoluokka 3
- Arvoluokka 4

Kaava-alueen rajaus punaisella.

Selvitysalueen luontotyyppikohteet on jaoteltu eri arvoluokkiin keväällä ja kesällä vuonna 2024 tehdyssä luontotyyppiselvityksessä *(Vanhatalo, A. 2025: Vantaan Koivupään asemakaava-alueen luontoselvitykset vuonna 2024. – Faunatican raportteja 3/2025.).*

Selvityksessä on luokiteltu luontotyyppikohteet arvoluokkiin asteikolla 1–4. Suunnittelualueelle sijoittuu arvoluokan 1 ja 3 kohteita. Vasemmassa kuvassa on esitetty alueelle sijoittuvat kohteet. Suunnittelualueen oranssilla värillä esitetyn alueen luontotyyppi on ruohokorpi, jonka luonnontilaisuus on heikentynyt (arvoluokka 1). Kohteen reunavaikutus on huomattavaa. Kohteella on polkuja sekä ajouria ja maasto on voimakkaasti kulunut. Suunnittelualueen vihreällä värillä esitetty alue on luontotyypiltään varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen ja tuore kangas, joka on luonnontilaisuudeltaan vähän heikentynyt (arvoluokka 3).

Tavoitteena on minimoida paikallisesti luontohaittaa sijoittamalla päiväkotitontin jo rakennetun kunnallistekniikan yhteyteen Kivistön puistokadun päähän sekä säästämällä alueen arvopuut. Rakentaminen tulee kohdistumaan niille arvoluokan 1 ja 3 alueiden osille, joissa kulumisen ja reunavaikutuksen myötä on luonnontilaisuus eniten heikentynyt.

Vesistöt ja vesitalous

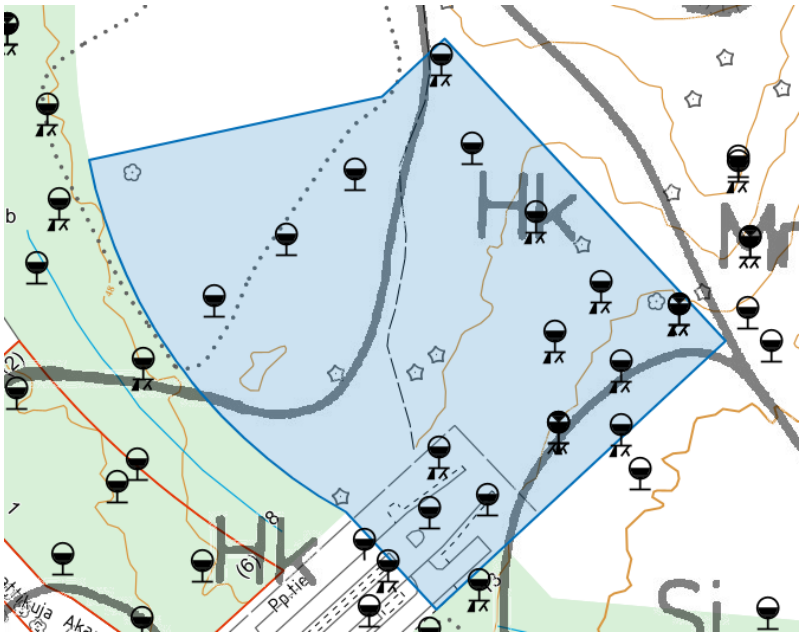
Kaavamuutosalue kuuluu Koivunpäänojan valuma-alueeseen. Valuma-alueen pintavalunta kulkee osin avo-ojassa ja osin hulevesiviemärissä sekä laskee Vantaanjokeen.

Kaava-alueelta muodostuu nykyisin hyvin vähän luontaista valuntaa, sillä alueen maanpinta on yli 90 % metsäpeitteistä. Alue ei ole pohjavesialuetta.

Maaperä- ja pohjavesiolosuhteet

Alueen maanpinnan korkeus vaihtelee noin välillä +46,0…+48,5. Maaperäkartan mukaan alueen pintamaa on pääosin hiekkaa. Alueen luoteispuolella pintamaalaji on silttiä. Kairausten mukaan pohjamaassa on savea. Kaava-alueen luoteispuolella maaperä koostuu pääosin savesta tai savisesta siltistä, jonka paksuus on noin 2,0–5,0 m. Saven alla on paikoitellen ohut moreenikerros, jonka paksuus vaihtelee 0,5–2,5 m. Moreenin alla on kallio. Kaava-alueen kaakkoisosassa ylimpänä kerroksena on hiekkaa noin 1,8 m, jonka alla on savea noin 2,0 m. Saven alla on ohut moreenikerros. Kallio on havaittu porakonekairalla noin 4,0–5,0 m syvyydessä maanpinnasta.

Kaava-alueen luoteiskulmassa olevasta pohjavesiputkesta 23513P on pohjaveden pinnan alimmaksi korkeudeksi mitattu +44,73 ja ylimmäksi pinnaksi +48,5. Pohjaveden pinta on ollut korkeimmillaan lähellä maanpintaa.

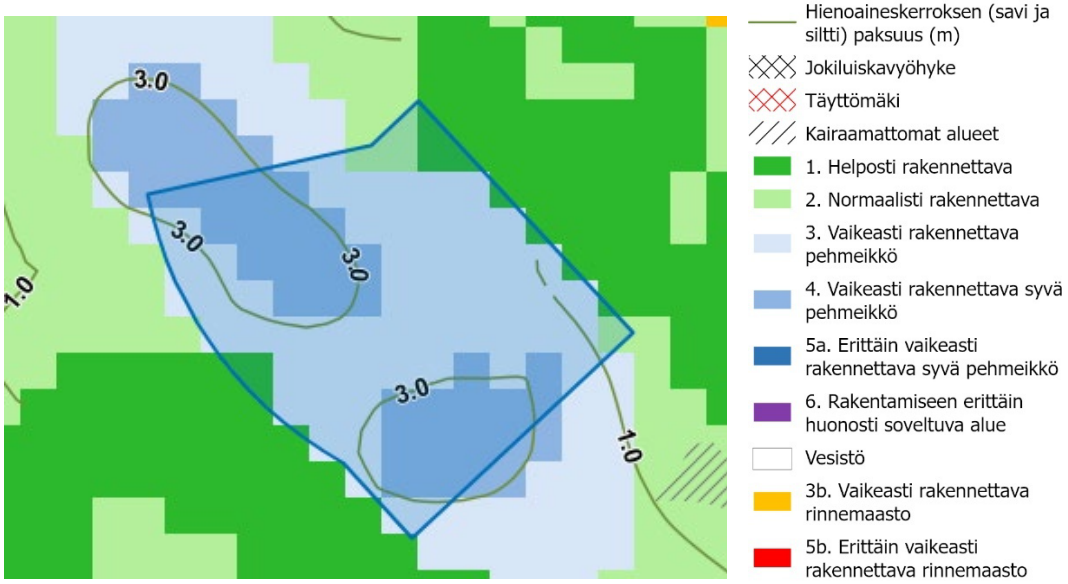
Maaperä- ja pohjatutkimuskartta, jossa kaavarajaus esitetty sinisellä.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Rakennettavuuskartan mukaan kaava-alue on luokkaa 3a, eli vaikeasti rakennettavaa pehmeikköä. Rakennettavuuskartan perusteella rakennukset perustetaan paaluille. Liikennöitävät ja piha-alueet sekä kunnallistekniikka voidaan perustaa maanvaraisesti tai kevennyksen varaan. Maanalaisia tiloja, esimerkiksi kellareita, ei suositella rakennettavaksi alueelle.

Rakentamisratkaisut tulee perustaa rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja -suunnitelmiin.

Alueen eteläosa kuuluu herkkään vesikohdealueeseen, mikä tulee ottaa huomioon työmaa-aikaisten vesien käsittelyn suunnittelussa.

Rakennettavuuskartta, jossa kaavarajaus esitetty sinisellä.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Kivistön kaupunginosassa asuu 11 647 asukasta ja Kivistön suuralueella asukkaita on noin 19 050 (Vantaan väestö 2024). Kivistön keskusta-alue on Vantaan nopeimmin kasvavia alueita. Kivistön kaupunginosassa asuvista noin 39 % on 19–64-vuotiaita (yli 4100 asukasta), 35–64-vuotiaita noin 32 % (noin 3500 asukasta) ja yli 65-vuotiaita vain noin 5 %, eli hieman vajaa 650 asukasta. Vantaalla toteutetun Kehäradan asemien ympäristöjen muuttoliike -tutkimuksen (ks. Ala-Mantila 2019) mukaan keskimääräistä useampi Kivistön keskustaan muuttaneista on muuttanut alueelle Vantaan ulkopuolelta. Tämä vaikuttaa hyvinvoinnin taustatekijöihin kuten juurtumiseen, ihmissuhteisiin ja yhteisöllisyyteen. Vastaavasti Kivistön asemanseudulta pois muuttavat suuntaavat keskimääräistä useammin Vantaan rajojen ulkopuolelle. Kivistön keskusta-asumisessa ja palveluissa tärkeää on kehittää keinoja, joilla edesautetaan alueelle juurtumista, yhteisöllisyyttä sekä elinkaariasumisen mahdollisuutta.

Asuminen

Kaava-alueella ei ole asuntoja.

Yhdyskuntarakenne, palvelut ja työpaikat

Suunnittelualueelta on noin 300 metriä Kivistön asemalle, jonne tullaan toteuttamaan kaupallisia palveluita ja tiloja julkisille palveluille sekä noin 900 metriä suunnitellulle Lapinkylän asemalle. Kehäradan pohjoispuolella, Ruusukvartsinkadulla sijaitsee päivittäistavarakauppa ja Aurinkokiven palvelukeskus, jossa on päiväkoti, yhtenäiskoulu ja neuvola sekä erilaisia harrastetoimintoja. Lähialueilla sijaitsee myös muita päiväkoteja. Kivistön aseman tuntumaan sijoittuvan palvelukeskittymään on avautunut vuosina 2023–2026 palveluita, mm. terveysasema, kirjasto, nuorisotila, hypermarket, liikuntapalveluita, erikoiskauppoja ja ravintoloita. Kivistön asukkaista valtaosa käy töissä alueen ulkopuolella. Kivistön kaupunginosassa keskeisimmät työllistävät alat ovat rakentaminen sekä terveys- ja sosiaalipalvelut.

Kaupunkikuva

Kivistön keskusta on uusi kaupunkikeskusta, joka jatkaa rakentumistaan tulevina vuosina ja vuosikymmeninä. Kivistön keskustan jo toteutuneille osille luonteenomaista ovat 5–7-kerroksiset kerrostalot ja näiden väliin jäävät matalammat talot ja erilaiset piharakennukset. Katupuut sekä katualueiden muut istutukset ja puistoalueet tuovat vehreyttä ajoittain kiviseksi koettuun kaupunkikeskustaan.

Virkistys

Kivistön keskusta liittyy laajempiin virkistysalueisiin. Keskeistä keskustan kehittämisessä on viheryhteyksien vahvistaminen ja kehittäminen. Tunnistettujen luontoarvojen vaalimisen lisäksi tavoitteena on, että asunnolta on enintään 300 metriä viheryhteydelle, joka johtaa laajemmalle viheralueelle. Tikkurilantien tuntumaan on suunniteltu urheilupuiston toimintoja. Kaava-alueen läheisyydessä, Kehäradan pohjoispuolella, sijaitsevat jo rakennetut Kvartsijuonenpuiston, Lipunkantajankentän ja Lipunkantajanpuiston lähivirkistys- ja puistoalueet. Kvartsijuonenpuistossa kaupunkiviljely ja leikkipaikat mahdollistavat tekemistä kaiken ikäisille. Lipunkantajankenttä tarjoaa lähiliikuntapalveluita. Laajemmat viheralueet löytyvät Kvartsijuonenpuiston pohjoispuolelta, Kenraalinpuistosta. Kivistön keskustasta, aseman kupeesta avautuu lumitalvina yhtenäinen latuyhteys Petikkoon, Hämeenlinnanväylän länsipuolelle. Kaava-alue rajautuu Kivistöntähti-puistoon. Puistoa ei ole vielä toteutettu puistosuunnitelman mukaisesti.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee lähimmillään noin 300 metrin etäisyydellä Kivistön rautatieasemasta. Suunnittelualueen pohjoispuolella, Kehäradan pohjoisreunassa, kulkee Vantaan ensimmäinen toteutettu pyöräilyn laatukäytävän osa, Kvartsiraitti. Kivistön keskustaa kehitetään tavoin, joilla tuetaan jalankulkua ja pyöräilyä sekä joukkoliikenteen käyttöä. Pysäköinti on Kivistön keskustan alueella

järjestetty ensisijaisesti rakenteellisena, keskitettynä pysäköintinä maanpäällisissä pysäköintilaitoksissa.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Kaava-alueen kiinteistölle on liittymisvalmiudet yleiseen HSY vesijohtoverkostoon Kivistön Puistokadulla. Kadulle on rakennettu jakelujohto vuonna 2016. Kaava-alue kuuluu Kivistön vesijohtoverkoston painepiiriin. Painepiirin vesisäiliönä toimii Myyrmäen yläsäiliö, jonka tilavuus on 4500 m^3.

Vedensyöttö Myyrmäen painepiiriin tapahtuu Helsingistä, Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Kaivokselan ja Myyrmäen paineenkorotuspumppaamoiden kautta. Myyrmäen painepiiristä vesi johdetaan Kivistön painepiiriin Kivistön paineenkorotusaseman kautta.

Jätevesiviemäröinti

Kaava-alueen kiinteistölle on liittymisvalmiudet yleiseen HSY jätevesiviemäriin Kivistön Puistokadulla. Kadulle on rakennettu jätevesiviemäri vuonna 2016. Jätevedet johdetaan Kivistön Puistokadun itäpäässä sijaitsevaan pumppaamoon ja edelleen lounaaseen Tikkurilantielle. Tikkurilantien jätevesiviemäri johtaa vesiä lounaan suuntaan Hämeenlinnanväylän ja Kehä III:n alitse kohti Espoon viemäriverkostoa ja edelleen puhdistettavaksi Blominmäen jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti

Hulevedet johdetaan tontilta Kivistön Puistokadun eteläpuoliseen ojaan ja edelleen hulevesiviemäriä ja avo-ojia pitkin Tikkurilantien pohjoisreunaan ja edelleen Tikkurilantien ali Koivunpäänojassa kehäradan pohjoispuolella Vantaanjokeen.

Jätehuolto

Kivistön keskustan jätehuolto perustuu jätteen putkikeräysjärjestelmään, jonka koonta-asema sijaitsee Lumikvartsinkadun ja Kehäradan risteyksessä. Kaikki keskustakorttelit liittyvät putkikeräysjärjestelmään. Kivistön Puistokadun itäosa sisältyy kaava-alueeseen. Katualueella sijaitsee imujäteputki.

Kaukolämpö

Suunnittelualueella ei sijaitse kaukolämmön jakeluverkkoa.

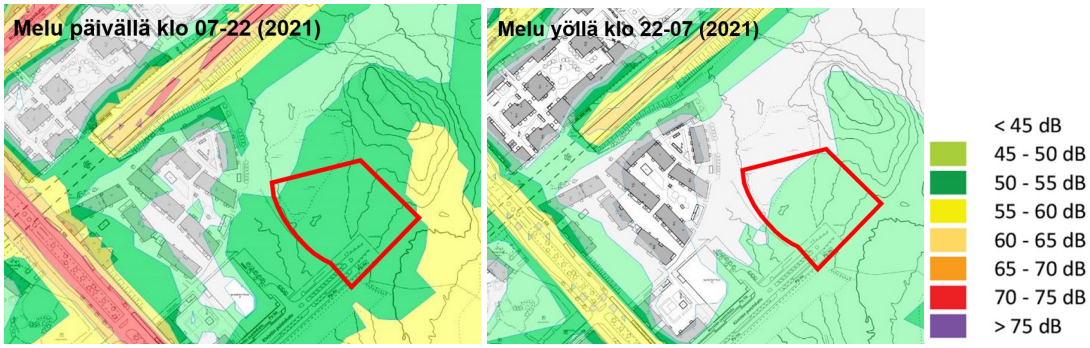
Kaukolämpöverkko ulottuu Kivistön puistokadun ja Akaattikujan risteykseen.

Sähköverkko

Suunnittelualueelle ulottuu sähkökaapeleita.

Ympäristöhäiriöt

Tie- ja rautatieliikenteen melu

Tällä hetkellä kaava-alueen keskiäänitaso on päiväaikaan enimmillään 50 - 55 dB ja yöaikaan noin 45 - 50 dB (v. 2021 tilanne).

Lentomelu

Tiedot alueen lentomelusta ja sen kehityksestä perustuvat Finavian julkaisemiin lentomelun verhokäyriin, jotka ovat vahvistuneet Uudenmaan maakuntakaavassa ja edelleen Vantaan yleiskaavassa 2020. Asemakaava perustuu Vantaan yleiskaavaan 2020 ja sen mukaisesti lentomelu ei estä päiväkodin rakentamista. Lentomelua on kuultavissa koko kaava-alueella. Asemakaava-alue sijaitsee lentomeluvyöhykkeellä 3 (Lden 50–55 dB), joka ei estä uusien asuinalueiden rakentamista.

Ilmanlaatu

HSY:n ilmanlaatukartan mukaan kaava-alue on Hämeenlinnanväylän pahimpien hiukkaspäästöjen ulkopuolella, ja alueella on keskimäärin parempi ilmanlaatu kuin alueilla lähempänä Helsingin keskustaa.

Maaperän haitta-aineet

Alueella ei ole pilaantuneita yms. maita.

Seveso-laitokset

Transmeri Oy:n alue, jossa harjoitetaan mm. kemikaalien varastointia, sijaitsee noin 1 kilometrin päässä suunnittelualueesta. Transmeri Oy:n toiminta ei aseta reunaehtoja alueen suunnitteluun.

2.1.4 Maanomistus

Suunnittelualueen maanomistaja on Vantaan kaupunki.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

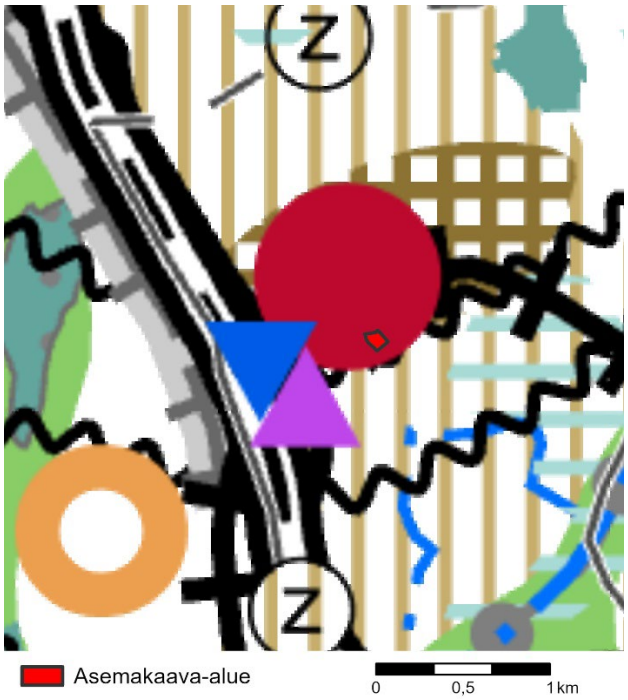
Kaava-alue toteuttaa resurssitehokkaan ja vähähiilisen yhdyskuntakehityksen tavoitetta. Alue on joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa. Alueen suunnittelussa on varauduttu ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Samalla huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta sekä edistetään ekologisten yhteyksien säilymistä.

Asemakaava vastaa VAT-tavoitteisiin muun muassa seuraavien tavoitteiden osalta:

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Maakuntakaava

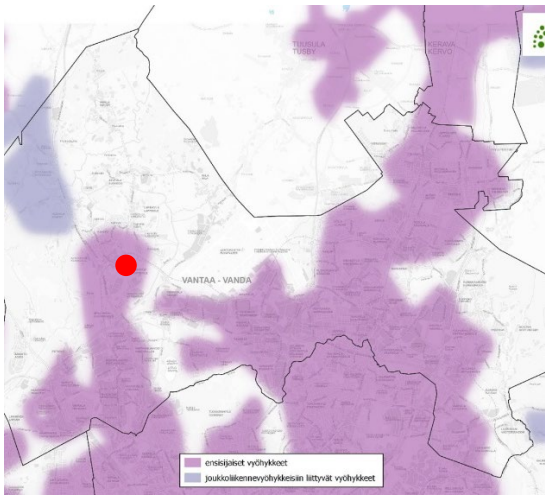
Ote maakuntakaavayhdistelmästä.

Uusimaa-kaava 2050 on saanut lainvoiman 13.3.2023, josta Vantaan alueella on voimassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaava.

Voimassa olevassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa asemakaava-alue on keskustatoimintojen alue, keskus (punainen pallo) sekä pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä (ruskea ruuturasteri).

MAL 2023 -suunnitelma

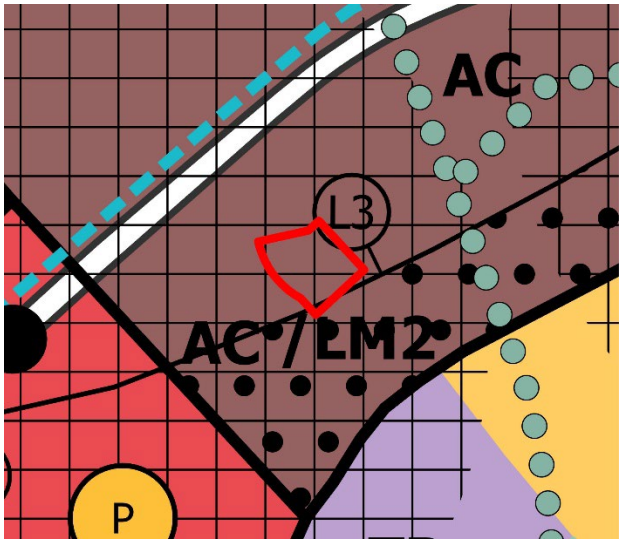
MAL 2023 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2023–2040. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Hiilineutraaliuden tavoitteena on seudun kasvu vähentäen hiilidioksidipäästöjä tehokkaasti kestävän yhdyskuntarakenteen, asumisen ja liikenteen keinoin. Menestys syntyy siten, että seutu tarjoaa houkuttelevan asuin- ja toimintaympäristön asukkaille ja elinkeinoelämän toimijoille. Hyvinvoivan seudun laadukas elinympäristö mahdollistaa hyvän ja onnellisen elämän kaikille asukkaille.

Kuva MAL 2023 -suunnitelman vyöhykkeistä. Kivistön Kivenkolon sijainti on merkattu punaisella pisteellä.

Maankäytön suunnittelussa jatketaan yhdyskuntarakenteen tiivistämistä erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Asemakaava sijoittuu ensisijaiselle vyöhykkeelle (oheinen kartta). Suunnittelulla mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen ja ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunkiuudistuksen keinoin. MAL 2023 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024.

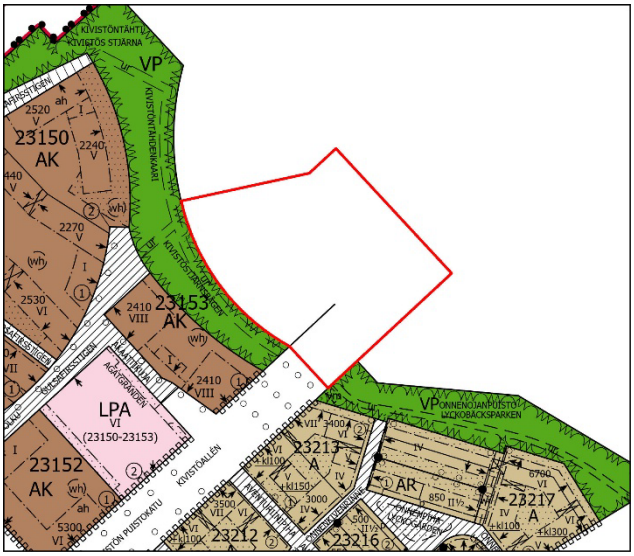
Yleiskaava

Voimassa olevassa yleiskaavassa suunnittelualue sijoittuu kaupunkikeskustan asuinalueeksi (AC) merkitylle alueelle ja kestävän kasvun vyöhykkeeksi (ruudutettu alue) merkitylle alueelle.

Alueen pohjoisosa sijoittuu lentomeluvyöhykkeelle 3 (LDEN 50-55 dB). Kaavamääräyksen mukaan asumiseen ja muihin melulle herkkiin toimintoihin käytettävien rakennusten ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan tulee olla vähintään 32 dB. Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Asemakaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alue rajautuu lännessä Kivistön keskusta-asuminen 5-nimisessä asemakaavassa osoitettuun Kivistöntähdenpuistoon (VP) ja Kivistön puistokatuun sekä etelässä Kivistön Onnenkivi –nimisessä asemakaavassa osoitettuun Onnenojanpuistoon (VP).

Kivistön keskustan kaavarunko

Suunnittelualue sisältyy Kivistön keskustan kaavarunkoalueeseen. Kivistön keskustan kaavarunko on hyväksytty noudatettavaksi ohjeena alueen asemakaavoituksessa (kh 22.3.2021). Kivistön keskustan kaavarunko esittää vision kestävästä, kahden aseman kaupunkikeskustasta tavoitevuodelle 2050.

Suunnittelualue on keskeinen osa Kivistön tiivistä ja vehreää kaupunkikeskusta, joka mahdollistaa tulevaisuudessa asumista 45 000 asukkaalle ja merkittävän määrän työpaikkoja ja palveluja. Kaavarungon mukainen sekoittunut, pienimittakaavainen kaupunkirakenne perustuu kävelyyn ja kohtaamispaikkojen syntymiseen kaupunkiympäristössä sekä luontoarvot ja biodiversiteetin huomioivaan viherrakenteeseen.

Viherrakenteen kehityskuva VIVA

Ote viherrakenteen kehityskuvasta.

Kaava-alue merkitty punaisella pisteellä.

Viherrakenteen kehityskuva VIVA (Kala 13.8.2024) ohjaa viheralueiden, viherrakenteen ja maiseman kehitystä Vantaalla. VIVA:n avulla hallitaan viheralueverkoston ja viherrakenteen kokonaisuuden kehitystä ja haetaan hyviä ratkaisuja tulevaisuuteen.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Maanomistajan/kaupungin jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 20.5.2024. Kaavamuutos sai vuoden 2025 työohjelmassa numeron 233600 ja kaavoitus tuli vireille 4.9.2025.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: kaupunkirakenne ja -ympäristö (kiinteistöt ja tilat, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, kadut ja puistot), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Lupa- ja valvontavirasto, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (AKL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin neljä mielipidettä, jotka koskivat metsäpihan luonnonmukaisuutta, vesihuollon järjestämistä, lentomelua sekä energiahuollon verkkoja.

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys korosti tontin pohjoisosan metsäalueen luonnonmukaisen rakenteen säilyttämistä, lahopuun ja haapojen säästämistä sekä maapohjan ja biotooppien ominaispiirteiden turvaamista. Mielipide huomioitiin laatimalla asemakaavavaiheessa puustokartoitus ja pihatutkielma, merkitsemällä suojeltavat puut asemakaavakarttaan sekä antamalla kaavamääräyksiä metsäpihan luonnonmukaisesta hoidosta.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) toi esiin vesihuollon jatkamistarpeen, mikäli Kivistön puistokatua jatketaan asemakaava-alueelle. Mielipide huomioitiin siten, että kadun jatkaminen ja siihen liittyvät vesihuollon tarpeet on tarkasteltu kaavatyössä hyödyntäen laadittuja alustavia katusuunnitelmia.

Finavia Oyj kiinnitti huomiota alueen sijaintiin lentoaseman melualueella ja esitti vähintään 35 dB ulkokuoren ääneneristävyyttä päiväkotirakennukselle. Mielipide huomioitiin sisällyttämällä asemakaavaan määräys, joka edellyttää vähintään Finavian esittämää ääneneristävyystasoa.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy ja Vantaan Energia Oy ilmoittivat sähkö- ja kaukolämpöverkkojen sijainneista ja mahdollisista siirtotarpeista. Mielipiteet huomioitiin varmistamalla, että sähkökaapelien sijainti ei edellytä siirtoja asemakaavan toteutuksen vuoksi. Kaukolämpöputkia ei sijaitse alueella, joten niiden osalta ei ole huomioitavaa. Päiväkodin energiantuotanto toteutetaan maalämmöllä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut esillä Kivistön kyläjuhlilla 13.9.2025.

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen. Muistutusten ja lausuntojen huomioiminen.

Kaupunginhallitus 10.3.2026 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavaehdotuksesta. Asemakaavaehdotus oli nähtävillä 29.4.-28.5.2026. Kaavaehdotuksesta ei jätetty muistutuksia. Lausuntoja saatiin 3 kpl. Lausuntoja saatiin Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymältä (HSY), Vantaan Energia Oy:ltä ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy:ltä sekä Lupa- ja valvontavirastolta.

HSY toi lausunnossaan esille, että aluetta palvelevat vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi, ja suunnittelussa tulee varata riittävä tila olemassa oleville vesihuollon rakenteille. Lausunnon takia todettiin, että alueen vesijohtojen ja viemärien sijainnit on otettu kaavaratkaisussa huomioon, eikä lausunto aiheuttanut muutostarpeita kaavaan.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy korosti keski- ja pienjännitemaakaapeleiden sijainnin huomioimista asemakaavassa sekä mahdollisten siirtokustannusten määräytymistä voimassa olevan yhteistyösopimuksen mukaisesti. *Vantaan Energia Oy* totesi, ettei alueella sijaitse kaukolämpöverkkoa. Lausuntojen takia todettiin, että maakaapeleiden sijainnit on huomioitu kaavaratkaisussa, eikä lausunnoista aiheutunut muutoksia kaavaan.

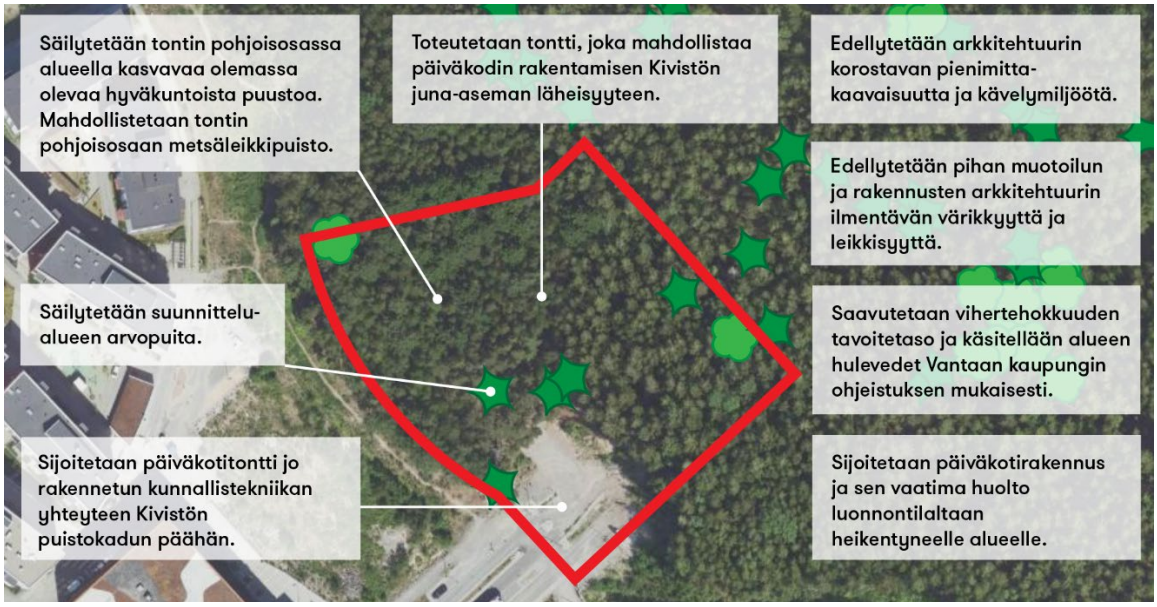
Lupa- ja valvontavirasto totesi lausunnossaan, että asemakaavaehdotus on voimassa olevan yleiskaavan mukainen. Lausunnossa kiinnitettiin huomiota kaavaselostuksen virheelliseen viittaukseen Marja-Vantaan osayleiskaavaan, joka on sittemmin korvattu Vantaan yleiskaavalla 2020. Lausunnon takia kaavaselostusta tarkistettiin ja virheellinen viittaus korjattiin siten, että asemakaavan todetaan perustuvan Vantaan yleiskaavaan 2020.

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakarttaan ja -määräyksiin

Lausuntojen perusteella kaavaehdotukseen ei tehty muutoksia. Kaavaselostukseen tehtiin vähäisiä teknisluonteisia tarkistuksia.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa asetetut kaupungin tavoitteet.

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2026 – 2029 strategia (Kv 26.1.2026):

Vantaan kaupunkistrategian 2026–2029 visiona on rakentaa turvallinen, viihtyisä ja jatkuvasti kehittyvä elinympäristö, jossa uudet ratkaisut asumiseen, liikkumiseen, oppimiseen ja kestävään kehitykseen parantavat kaupunkilaisten arkea. Strategiassa korostuvat erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointi, kaupunkikeskusten viihtyisyys, lähiluonnon saavutettavuus sekä ekologisesti ja sosiaalisesti kestävä kasvu. Päiväkodin sijoittuminen tiiviiseen, kävelypainotteiseen ja joukkoliikenteeseen tukeutuvaan keskusta-alueeseen edistää sujuvaa arkea ja turvallista liikkumista, mikä on linjassa strategian pyrkimyksen kanssa vahvistaa lasten ja nuorten kasvuympäristöjä sekä parantaa asukkaiden arjen sujuvuutta. Kaupunkikeskusten viihtyisyyden lisääminen ja palveluiden saavutettavuuden parantaminen ovat keskeisiä tavoitteita, ja päiväkoti omalta osaltaan vahvistaa Kivistön keskustan elinvoimaa sekä tukee alueen perheiden palvelutarpeita.

Päiväkotitontin metsämäinen piha ja sen säilyttäminen osana kaupunkirakennetta vastaavat strategian tavoitetta lisätä kaupunkivihreää ja varmistaa, että lähiluonto on helposti saavutettavissa kaikkialla Vantaalla. Metsäpiha tukee luonnon monimuotoisuuden vahvistamista, lasten luontosuhteen kehittymistä ja tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia leikkiin ja liikkumiseen, mikä on keskeistä strategian päämäärälle antaa lapsille vahvat eväät elämään. Samalla se toteuttaa strategian ympäristötavoitteita, joiden mukaan luonnolle tulee tehdä enemmän hyvää kuin haittaa ja ekologinen kestävyys varmistaa osana asemakaavoitusta.

Kävelyä ja joukkoliikennettä korostava ympäristö tukee strategian tavoitetta parantaa kestävän liikkumisen edellytyksiä, vähentää päästöjä ja rakentaa ilmastokestävää kaupunkia. Kivistön keskustan jalankulku- ja pyöräilypainotteinen rakenne sekä päiväkodin hyvä saavutettavuus tukevat arjen matkojen turvallisuutta ja helppoutta, mikä vahvistaa sekä alueen vetovoimaa että asukkaiden tyytyväisyyttä omaan asuinalueeseensa. Samalla tämä tukee strategista päämäärää pysäyttää alueellinen eriytyminen kehittämällä vetovoimaisia ja laadukkaita palvelukeskittymiä kaikilla suuralueilla, mukaan lukien Kivistössä.

MAL-tavoitteet:
- Rakennetaan Helsingin Seudun yhdyskuntarakenteen pitkäjänteistä tiivistämistä, erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen.
- Panostetaan aiempaa vahvemmin Helsingin seudun kestävän liikennejärjestelmän kehittämiseen ja varmistetaan tehokas joukkoliikennejärjestelmä myös tulevaisuudessa.
- Seudullisella ja kansallisella tasolla toteutetaan monipuolisia toimenpiteitä, joilla vähennetään liikenteen päästöjä ja asumisen energiankulutusta.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2025 (Kv 15.12.2025):

Vantaan arkkitehtuuriohjelma linjaa suunnittelemaan ja toteuttamaan kaupunkia, jossa korostuu paikalliset tilat ja pitkäikäiset talot. Asemakaavan kannalta keskeisiä tavoitteita on:
- Edistetään kollektiivisten tarinoiden kaupunkia eli vahvistetaan alueellisia erityispiirteitä.
- Tuetaan kävelijän vauhdilla koettavaa kaupunkia eli luodaan liikenteeltään hidastettuja paikkoja.
- Suunnitellaan rakennuksia ja kortteleita, jotka tuovat “silmiä kaduille” – eli mahdollistavat kohtaamisia, luonnollista valvontaa ihmisten läsnäolon kautta sekä moninaista toimintaa, joka synnyttää liikettä ja näkyy kadulle.
- Edistetään ihmisen mittakaavaista kaupunkia eli luodaan visuaalista ja toiminnallista vaihtelua.
- Luodaan joustavuutta taloihin ja tiloihin eli huomioidaan rakennusten ja kaupunkitilojen jatkuva käyttö ja muuttuvat tarpeet.
- Huomioidaan kaupunkiympäristössä käytön jäljet eli korostetaan kerroksellista kaupunkia.
- Suunnitellaan ilmastonmuutokseen sopeutuvaa luontoa ja kaupunkirakennetta.
- Huomioidaan villiintyvä kaupunkiluonto eli luodaan kaupunkiympäristössä edellytyksiä hyvinvoiville lajeille ja ihmisille.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021–2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Hiilineutraalius ja resurssiviisaus ovat maankäytön suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtina.
- Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Viherrakenne on terveyttä tukevaa ja hyvinvointia luova. Säilytetään ja parannetaan viheralueiden saatavuutta.
- Luodaan hyvät edellytykset kestävälle ja monimuotoiselle liikkumiselle.
- Vähennetään liikkumistarvetta.
- Vähennetään lämmityksen päästöjä.
- Edistetään vähähiilistä rakentamista.
- Edistetään rakentamisen kiertotaloutta.
- Vähennetään infrarakentamisen ja massojenhallinnan hiilijalanjälkeä.
- Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti.
- Vahvistetaan toimia metsä- ja suoluonnon monimuotoisuuden parantamiseksi.
- Vesistöjen luonnontilaisuutta ja monimuotoisuutta parannetaan.
- Varmistetaan kattava avoimien alueiden (esim. niityt) verkosto.
- Suojellaan luontoa kulumiselta.
- Hiilinielujen ja hiilivarastojen vahvistaminen.
- Kasvatetaan hiilikädenjälkeä ja edistetään hiilinegatiivisuutta.

3.3.2 Muut tavoitteet

Vihertehokkuus

Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita.

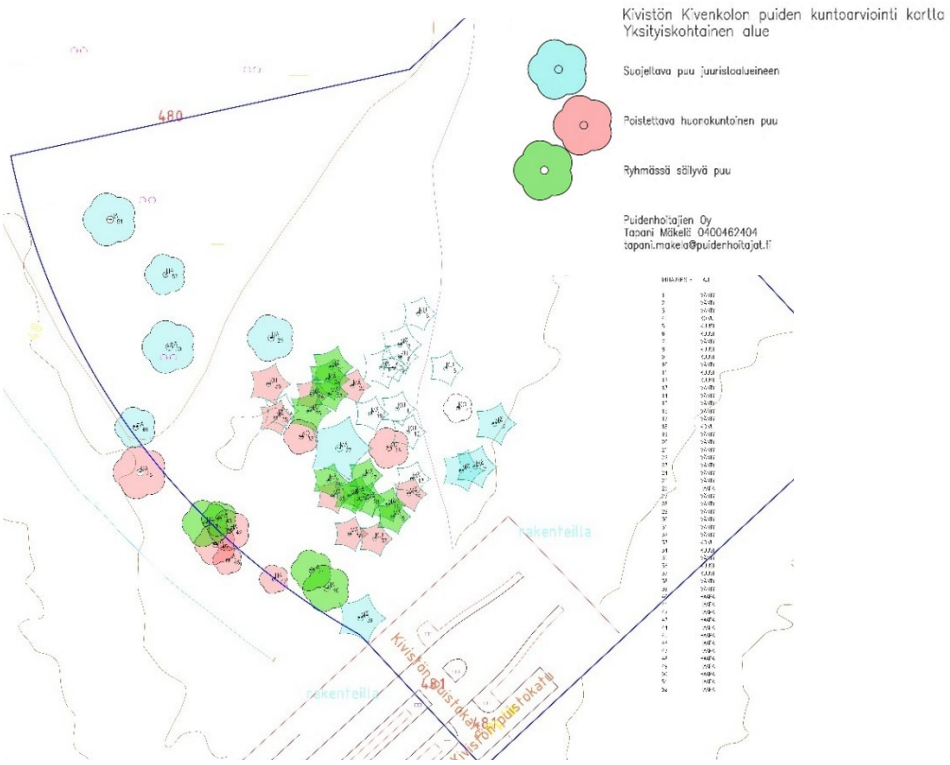
Viherrakenteen kehityskuva VIVA

Viherrakenteen kehityskuvan (Kala 13.8.2024) tavoitteena on kytkeytynyt viherrakenne, joka tukee ekologista verkostoa, monimuotoisuutta ja maiseman ominaispiirteitä. Viherrakenne hillitsee ilmastomuutosta ja siihen sopeutumista. Viherrakenne ulottuu kaikkialle ja on lähellä ihmistä. Ensisijaisesti hyödynnetään olevaa viherrakennetta ja maisemaa.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Asemakaavaratkaisua varten laaditut puustokartoitus ja pihatutkielma muodostivat perustan tontin vaihtoehtoisten ratkaisujen vertailulle. Puustokartoituksessa todettiin, että metsäpihan alue (valkoinen alue, jossa joitakin suurempia haapoja merkitty) muodostuu mm. haapapuista ja nuoresta koivikosta, jotka ovat kasvaneet niin ylitiheänä, että puut ovat rungonvahvuuteensa nähden poikkeuksellisen pitkiä ja herkkiä ympäristömuutoksille. Maaperä ja juuristoalue ovat erittäin vetisiä ja paikoin lähes suomaisia, minkä vuoksi äkilliset muutokset vesitaloudessa tai maapohjan kuormituksessa voivat vaarantaa puuston elinvoiman. Puuston käsittelyä ei voi toteuttaa kertatoimenpiteenä, vaan harventaminen on tehtävä vaiheittain ja vähäeleisesti, puuryhmiä tarkastellen. Osa alueen puista on selvästi järeämpiä ja hyväkuntoisia yksilöitä (kuten haapoja ja mäntyjä), jotka tulee merkitä suojeltaviksi ja suojata rakentamisen kaikissa vaiheissa laajoilla suoja-alueilla; ilman suojausta niiden säilyminen olisi epätodennäköistä.

Kartoituksessa todettiin myös, että metsäpihan käyttökelpoisuus voidaan turvata kevyillä ja luonnonmukaista ympäristöä kunnioittavilla ratkaisuilla. Polkujen rakentaminen pitkospuista ja hakepohjaisista kulkureiteistä on todettu soveltuvaksi keinoksi ottaa alue käyttöön sen metsäisyys säilyttäen. Reittien rakentamisen jälkeen tarkistetaan ns. riskipuut ja voidaan tehdä pienaukkoja ja valolinjoja. Luonnon monimuotoisuutta tukevat myös tarkoituksella jätettävät lahopuut, tasapainoilurungot ja ympäristöä jäsentävät puuryhmät, joiden sijoittelu voidaan ratkaista vasta muiden rakenteiden sijaintien varmistuttua.

Puiden kuntoarvio kartalla, Puidenhoitajien Oy, 2025

Pihatutkielma tarkensi tontin käyttömahdollisuuksia ja osoitti, että toimintapihan arvokkaista puista syväjuuriset männyt voidaan säilyttää ja integroida leikkiympäristöön. Toimintapihan suurten mäntyjen alus voidaan päällystää hakkeella, jolloin niiden alla voidaan turvallisesti leikkiä ja puiden juuristo säilyy. Puiden väliin voidaan sijoittaa luonnonkiviä ja puunrunkoja leikkiä ja tasapainoilua varten. Pihatutkielmassa tutkittiin myös pihan toiminnallista jakoa, jossa pienempien lasten alue sijoittuu etelämmäs ja isompien lasten alue metsäpihan yhteyteen pohjoisempaan. Metsäpihalle on esitetty pitkospuita kosteille osuuksille ja hakepolkuja sekä tasapainoiluun pölkkyjä ja puunrunkoja. Runkojen avulla voidaan ohjata myös kulkua metsäpihalla. Metsäpihan reittien suunnittelun ja toteutuksen yhteydessä tulee tutkia mahdolliset poistettavat riskipuut. Poistettavaa puustoa ja oksia kannattaa jättää lahopuiksi ja majanrakennusaineksiksi. Lisäksi tutkittiin pihan käytännön ratkaisuja, kuten suojattujen saatto- ja pyöräpaikkojen sijoittamista Kivistön puistokadun varteen, vaunukatosten rakentamista sekä pihavaraston sijoittamista niin, että hulevesien viivytyspainanne voidaan toteuttaa sen läheisyyteen.

Pihatutkielma asemakaavaa varten.

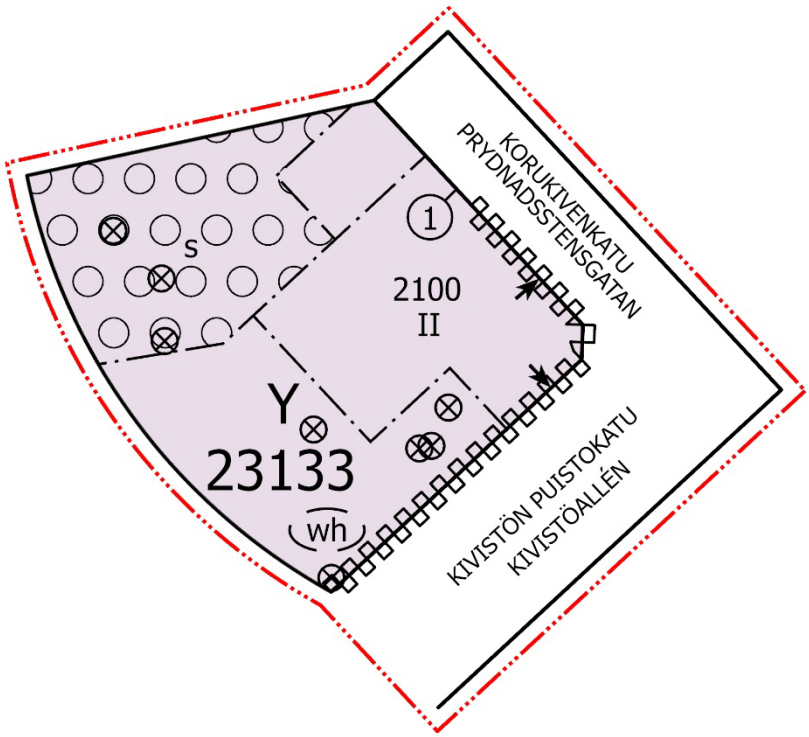
Vuoden 2020 alustavan katusuunnittelun ratkaisuja hyödynnettiin sovittamalla piharatkaisut ja tonttiliittymien järjestelyt katuverkkoon. Päiväkotirakennuksen muotoa hahmoteltiin suhteessa pihaan ja katuverkkoon. Näiden lähtökohtien perusteella asemakaavaratkaisuksi on valittu sellainen vaihtoehto, joka säilyttää tontin metsäisen luonteen mahdollisimman pitkälle, ohjaa rakentamista luontoarvot huomioiden ja tukee luonnonmukaisen, toiminnallisen ja monipuolisen päiväkotipihan toteutumista.

Tutkielma maankäytöstä.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavakartta.

Asemakaava tehdään asemakaavoittamattomalle alueelle. Asemakaavassa on päiväkotirakennuksen mahdollistava yleisten rakennusten korttelialue, Y, sekä katualuetta.

4.1.1 Mitoitus

Y, yleisten rakennusten korttelialue

- Rakentamista 2100 k-$m^{2,}$ joka mahdollistaa 8-ryhmäisen eli 168-paikkaisen päiväkodin toteuttamisen kahteen kerrokseen.
- Korttelialueen ja samalla tontin koko on 0,52 ha.
- Liikuntaesteisille varattua pysäköintiä varten tulee toteuttaa kortteliin 23133 yksi autopaikka.
- Piha 3400 m^2 eli 20 m^2 per tilapaikka.
- Polkupyöräpaikkoja on toteuttava vähintään 13.
- Korttelialueelle saa sijoittaa enintään 14 autopaikkaa.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Havainnekuva asemakaavasta

Asemakaavaratkaisu toteuttaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoista ympäristöä ja tukee Kivistön keskustan identiteettiä sekä ihmisen mittakaavaista kaupunkirakennetta ja kaupunkivihreää. Kaavassa annetaan määräyksiä rakennusten arkkitehtuurista, julkisivumateriaaleista ja värityksestä siten, että kokonaisuus on leikkisä, värikäs ja Kivistölle ominainen. Rakennuksen tulee sovittua urbaaniin ympäristöönsä, mutta samalla ilmentää lapsille sopivaa mittakaavaa esimerkiksi kuistien, katosten ja muiden pienipiirteisten arkkitehtonisten elementtien avulla. Metsäpihan ja puiden säilyttäminen maisemoivat rakennusta ja luovat varjoa, vehreyttä ja viihtyisyyttä. Rakennus sijoittuu keskustamaisesti Kivistön puistokadun ja Korukivenkadun kulmaukseen ja muodostaa osaltaan kaupunkitilaa, joka on jalankulkijan näkökulmasta selkeä ja miellyttävä.

Liikkumisympäristö suunnitellaan jalankulun ja pyöräilyn ehdoilla, mikä tukee kävelijän vauhdilla koettavaa kaupunkia. Kivistön puistokadulle ei sallita tonttiliittymiä, mikä säilyttää kadun pyörä- ja kävelypainotteisen luonteen ja mahdollistaa rauhallisen, puistomaisen kaupunkitilan. Ajoneuvoliikenne ja huoltoajo järjestetään Korukivenkadun kautta, ja huoltopihan suojaaminen korkealaatuisin aita-, katos- tai viherrakentein varmistaa kaupunkikuvallisen laadun. Katu- ja piha-alueille varataan riittävästi tilaa viivähtämiselle, istumiselle ja turvallisille kulkuyhteyksille, ja katutilan mitoitus tukee viihtyisyyttä, vihreyttä ja esteettömyyttä.

Kaava luo tilallista yhteyttä ympäröivään julkiseen tilaan siten, että päiväkodin piha avautuu sekä kadulle että Kivistöntähti-puistoon, ja piha toimii puolijulkisena tilana. Päiväkotirakennuksen maantasokerros on toiminnallinen ja sisäänkäyntejä korostetaan arkkitehtonisesti. Rakennus ja sen piha mahdollistavat vuorokäytön: päivisin tilat palvelevat päiväkotitoimintaa, mutta iltaisin ja viikonloppuisin piha voi toimia lähialueen lasten leikki- ja ulkoilupaikkana sekä rakennus tarjota tiloja esimerkiksi harrastustoiminnalle.

Kaava toteuttaa Viherrakenteen kehityskuvan VIVAn mukaisia tavoitteita. Kaavassa osoitettu metsäpiha tukee alueen viherrakennetta, ekologista verkostoa ja luonnon monimuotoisuutta. Suojeltavat puut ja säilytettävä puusto merkitään kaavaan, ja niiden säilyttäminen ja suojaaminen rakentamisen aikana on velvoittavaa. Metsäpihaa kehitetään siten, että sen puustoisuus ja maisemallinen merkitys säilyvät, ja alueelle laaditaan hoitosuunnitelma, joka sisältää puuston uudistamisen ja harventamisen, puuston seurannan ja huonokuntoisten puiden poiston. Hulevesien

hallinta toteutetaan viivytysrakentein, ja vihertehokkuuden vähimmäistaso 1,0 varmistaa sinivi-herrakenteen riittävän laajuuden ja laadun.

Varjostavat puut, kasvikatot, luonnonmukaiset materiaalit, kierrätettävät rakenneratkaisut sekä läpäisevät pinnat tukevat ilmastonmuutokseen sopeutuvaa rakentamista ja hiilijalanjäljen pienentämistä. Ratkaisujen kokonaisuus tukee myös luonnon kokonaisheikentymättömyyden periaatetta ja edellyttää tarvittaessa ekologista kompensaatiota. Kaava-alueella luonnonarvoja toiminnassaan heikentävä toimijan tulee hyvittää toiminnastaan aiheutuvat luontohaitat ja luonnontilan heikennykset luonnonsuojelulain 11. luvun mukaisella ekologisella kompensaatiolla. Rakentaminen ja muu luontohaittaa ja luonnontilaa heikentävä toiminta voi alkaa vasta, kun Lupa- ja valvontavirasto on antanut puoltavan päätöksen hyvityksen korvaavuudesta.

4.3 ALUEVARAUKSET

4.3.1 Korttelialueet

Y, Yleisten rakennusten korttelialue

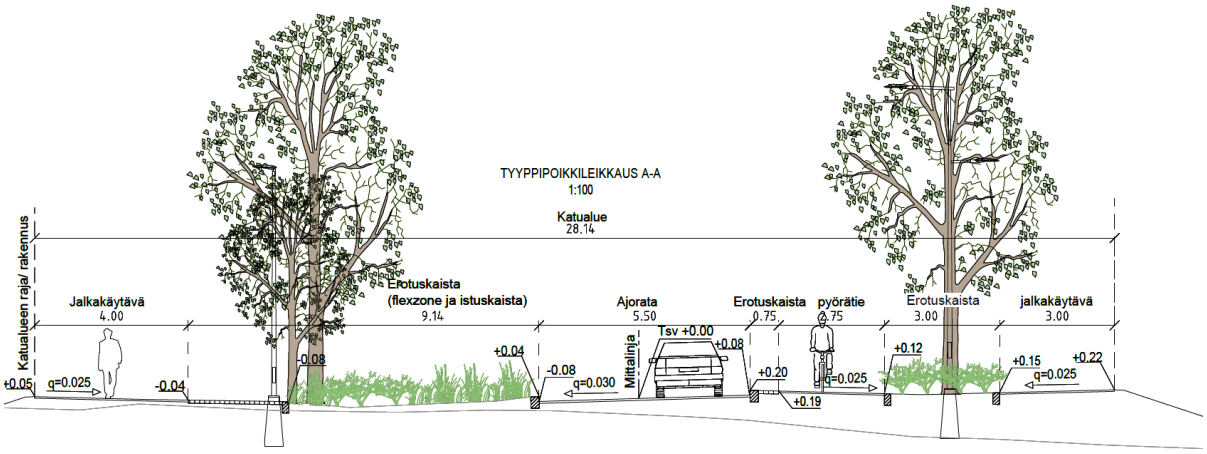
Kaava osoittaa alueen yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y), jolle voidaan rakentaa kaksikerroksinen päiväkoti. Rakennusten arkkitehtuurilta edellytetään korkeatasoisuutta, värikkyyttä ja leikkisyyttä, jotka ovat Kivistön alueen keskeisiä identiteettitekijöitä. Rakennukset voidaan varustaa kerrosluvun lisäksi katolle sijoitettavilla teknisillä tiloilla, kun ne huolitellaan rakennuksen arkkitehtuuriin sopivaksi. Pyöräpaikkojen tulee olla runkolukittavia ja säältä suojattuja. Korttelialueen tulee liittyä Kivistön keskitettyyn jätteiden putkikeräysjärjestelmään, ja tontilla on varattava tilat hulevesien viivytykselle.

4.3.2 Muut alueet

Katualueet

Alueelle tulee kaksi uutta katua: Kivistön puistokatu ja Korukivenkatu. Kadun suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida turvallinen ympäristö erityisesti lasten näkökulmasta.

Osittain rakennettu Kivistön puistokatu jatkuu jalankulkua korostavana, puistomaisena kokoojakatuna, jonka rakentamisessa hallitaan hulevesiä mahdollisella hulevesialtaalla ja jossa katupuut ja istuskelualueet luovat viihtyisyyttä. Puistokadulle ei saa toteuttaa tonttiliittymiä, mikä säilyttää sen kävely- ja kaupunkitilapainotteisen luonteen. Korukivenkadun alkupäästä ei saa ottaa tonttiliittymiä, ja huoltoajon tulee tapahtua korttelialueen koillisnurkasta. Korukivenkatu toimii pihakatumaisena kaduksi suunniteltuna yhteytenä, jossa huoltoautojen kääntyminen ja hidas ajonopeus voidaan toteuttaa tilan turvallisuutta ja viihtyisyyttä heikentämättä. Molemmille kaduille voidaan toteuttaa turvallisia tienylityksiä sekä kadunvarsipysäköintiä sekä pyörille että autoille.

Poikkileikkaus katusuunnitelmasta Kivistön puistokadulta, WSP Finland Oy, 2020

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Asemakaava laajentaa Kivistön suuralueen asemiin tukeutuvaa kaupunkirakennetta, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä. Päiväkotipalveluiden lisääntyminen parantaa lapsiperheiden palveluita ja vastaa aktiivisen Kivistön tavoitteeseen.

Yhdyskuntarakenne

Asemakaava jatkaa Kivistön keskustan rakentumista kohti Lapinkylän asemavarausta. Ratkaisu edistää Kivistön keskusta-alueen kehittymistä ja luo tiivistä ja tehokasta, kaupunkirakennetta. Rakentaminen sijoittuu kävelymatkan päähän Kivistön asemasta. Bussipysäkit sijoittuvat kävelyetäisyydelle. Hanke edistää kestävää yhdyskuntarakennetta.

Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen muuttaa merkittävästi alueen ilmettä Kivistön keskustarakenteen laajentuessa vielä rakentumattomille, metsäisille alueille. Kivistön keskustan laajeneminen Kehäradan eteläpuolelle muuttaa kaupunkikeskustan painopisteitä. Metsäisen pihan toteuttaminen vahvistaa Kivistön vehreää kaupunkikuvaa ja vastaa siten tavoitteeseen vehreästä ja vihreästä Vantaasta.

Palvelut ja työpaikat

Palvelujen tarve lisääntyy asukasmäärän kasvaessa. Kaavaratkaisu vastaa tähän kysyntään, kun toteutuessaan se lisää alueen palvelutarjontaa. Kaava-alueelle on mahdollistettu päiväkoti, jolla vastataan koko Kivistön keskustan kasvavaan päiväkotikysyntään.

Taloudelliset vaikutukset

Kaava-alueen yleinen vesihuolto ja muu kunnallistekniikka on rakennettu valmiiksi Kivistön puistokadulle. Kaava-alueen toteutuksesta ei aiheudu kunnallistekniikkaan liittyviä rakentamiskustannuksia. Hanke toteuttaa tontin liitosjohdot vesihuoltoverkostoon. Päiväkodin energiantuotanto toteutetaan maalämmöllä. Näitä kustannuksia ei lasketa kaavan taloudellisiin vaikutuksiin.

Alueen kehitys hyödyntää kaupungin maaomaisuutta.

Sosiaalinen ympäristö

Suunnittelualueen ratkaisut tukevat kylämäisen, yhteisöllisen ja helposti omaksuttavan naapurusto n muodostumista. Alueen pienimittakaavainen rakentaminen, värikkyys ja rakennusten tunnistettavuus vahvistavat paikan identiteettiä ja luovat ympäristön, jossa asukkaiden on helppo kokea kuuluvansa samaan yhteisöön. Tämä eheyttää osaltaan Kivistön keskustan muodostamaa sosiaalista aluekokonaisuutta.

Alue suunnitellaan ensisijaisesti kävelyyn ja hitaaseen liikkumiseen tukeutuvaksi. Selkeät jalankulkuyhteydet, lapsiystävälliset kadut ja pienimuotoiset oleskelupaikat muodostavat turvallisen ympäristön. Hidas ympäristö ja rauhallinen katutila tukevat lasten arjen turvallisuutta ja mahdollistavat heille liikkumisen harjoittelun, mikä vahvistaa heidän ympäristö- ja liikennekasvatustaan. Samalla alueen perheille syntyy paikkoja kohdata arjen lomassa, mikä vahvistaa yhteisöllisyyttä.

Pihojen metsämäiset elementit tarjoavat lapsille monipuolisia oppimisympäristöjä ja tukevat luontosuhteen kehittymistä. Luonnonläheinen piha kannustaa lasten omaehtoiseen leikkiin, tutkimiseen ja motoristen taitojen kehittämiseen. Metsäinen ympäristö myös lisää lasten ymmärrystä luonnon prosesseista.

Kävelypainotteisuus ja palveluiden kävelyetäisyys tukevat kestävien arjen valintojen tekemistä. Lasten kasvuympäristö rakentuu näin aktiivisen liikkumisen ja ympäristötietoisten tapojen ympärille. Kaupunkikeskustan rakenteessa eri ikäpolvet kohtaavat luontevasti niin pihoilla, kaduilla kuin puistossakin, mikä vahvistaa yhteisöllisyyttä ja mahdollistaa sosiaalisten siteiden muodostumisen eri asukasryhmien välillä.

Kokonaisuutena kaava edistää lapsille soveltuvan, turvallisen ja sosiaalisesti rikkaan elinympäristön muodostumista, jossa arjen palvelut, luonto ja yhteisöllisyys tukevat alueen perheiden hyvinvointia ja yhteistä arkea.

Liikenne

Kaava-alue tukeutuu osittain toteutettuun Kivistön puistokatuun, joka toimii alueen kokoojakatuna ja yhdistää suunnittelualueen Kivistön muuhun katuverkostoon. Alueen sisäinen liikenne järjestetään uudelta tonttikadulta, Korukivenkadulta. Päiväkodin sijoittuminen alueelle lisää liikennettä erityisesti aamu- ja iltapäivän saattoliikenteeseen huipputunteina.

Alue on hyvin saavutettavissa kävelle, pyöräillen ja joukkoliikenteellä, mikä tukee kestävien kulkumuotojen valintaa ja vähentää henkilöautoliikenteen suhteellista osuutta. Sijainti tiiviissä kaupunkirakenteessa ja hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä mahdollistaa sen, että liikennemäärien arvioidaan jäävän pienemmiksi kuin vastaavankokoisissa heikommin saavutettavissa kohteissa. Liikenteen lisäyksen ei arvioida aiheuttavan haitallisia vaikutuksia alueen katuverkon toimivuuteen.

Saattoliikennettä varten on tutkittu paikkoja Korukivenkadun ja Kivistön puistokadun kadunvarsipysäköinnistä. Lisäksi katualueelle sijoitetaan päiväkodin saattoliikennettä palvelevia pyöräpysäköintipaikkoja. Huoltoliikenne järjestetään Korukivenkadun kautta suoraan päiväkodin kiinteistölle. Päiväkodin kiinteistölle osoitetaan yhteensä 14 autopaikkaa, joista yksi on liikuntaesteisille varattu autopaikka.

Vesihuolto

Kaavamuutosalue sijaitsee olemassa olevan vesihuollon läheisyydessä.

Vesihuoltoverkostoon liittyminen yleiseen vesihuoltoon voidaan toteuttaa Kivistön Puistokadulta. Puistokadun itäpäässä sijaitsevan jätevedenpumppaamon kapasiteetti tarkistettava HSY:ltä, vaikka jätevesimäärän kasvun arvioidaan jäävän vähäiseksi.

Hulevesien hallinta

Hulevesien hallinnan ensisijainen tavoite Vantaalla on, että virtaamahuiput eivät rakentamisen myötä kasvaisi suhteessa luonnontilaiseen virtaamahuippuun. Kaavamuutosalueen hulevesien muodostumista pyritään ehkäisemään vettä läpäisevillä pintamateriaaleilla, ohjaamalla hulevettä kasvillisuuden käyttöön ja soveltamalla hulevesien luonnonmukaisen hallinnan periaatteita.

Huleveden käsittely on suunniteltava tontti- tai korttelikohtaisesti. Hulevesien hallintarakenteet mitoitetaan sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha ja kesto 10 minuuttia. Tämä mitoitus tapahtuu vihertehokkuuslaskurin avulla. Varsinaisten hulevesirakenteiden lisäksi tonteilla tulee varautua harvinaisempiin sadetilanteisiin. Tontin tasauksessa tulee huomioida, että vesien tulee mahtua lammikoitumaan piha-alueille, joilla ei normaalitilanteessa viivytetä vesiä. Näillä sadetapahtumilla tontilta saa poistua samansuuruinen virtaama kuin sieltä laskennallisesti poistuisi luonnontilassa. Näitä sadetilanteita harvinaisemmat sateet saa ohjata tulvareittejä pitkin yleisille alueille.

Ympäristöhäiriöt

Alueella mitoittavana melulähteenä on lentomelu ja liikenne, mikä huomioidaan päiväkodin ulkokuoren ääneneristävyydessä, joka tulee olla vähintään 35 dB. Tieliikenteen aiheuttamat pienhiukkaset eivät aiheuta ongelmia.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

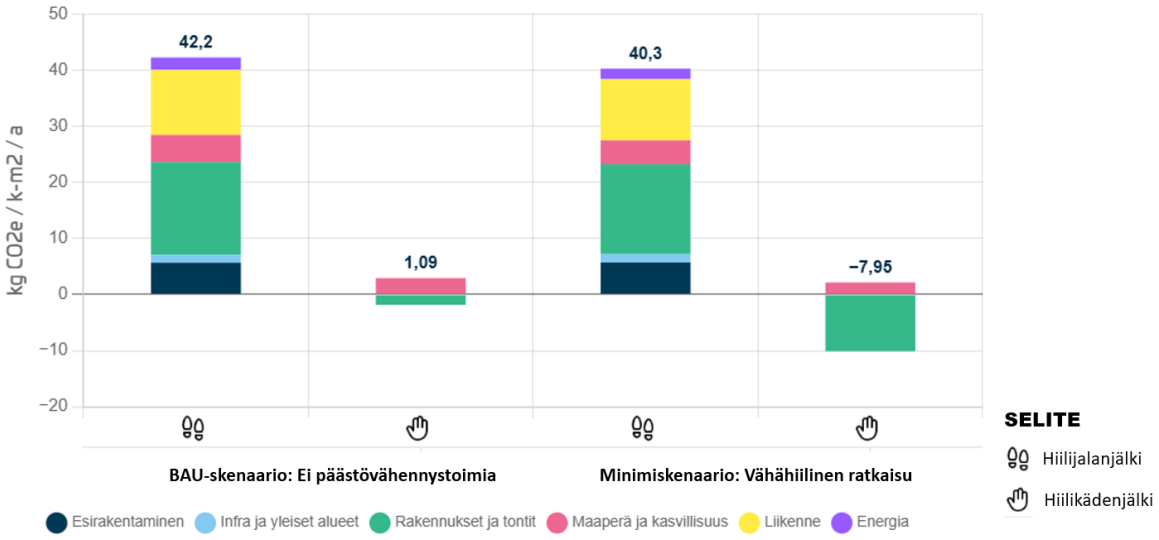
Rakentaminen sijoitetaan tontin osa-alueille, joissa luontoarvot ovat reunavaikutuksen takia heikentyneitä. Osa piha-alueesta säilytetään metsäpihana. Näin ollen vaikutuksia pystytään lieventämään. Metsäpihaa harvennetaan varoen erillisen hoitosuunnitelman mukaisesti ja varmistetaan puuston elinvoimaisuus. Lahopuuta lisätään. Vesiolosuhteet tulevat muuttumaan alueella. Piha-alueen hulevesiä voidaan johtaa metsäpihan alueelle hallitusti vesiolosuhteiden säilyttämiseksi. Ekologisella kompensaatiolla hyvitetään menetettyjä luontoarvoja.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalueen vettä läpäisemättömän maanpinnan pinta-ala tulee kasvamaan, kun metsäpeitteinen alue muuttuu rakennetuksi ympäristöksi. Kasvikatot, läpäisevät ja puoliläpäisevät pinnat sekä hulevesien hallinnan rakenteet kompensoivat pintavalunnan muutosta kaavamuutosalueella. Lisäksi voidaan ohjata pihan hulevesiä hallitusti metsäpihan alueelle.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Asemakaavan mukaisen rakentamisen aiheuttamia kasvihuonekaasupäästöjä on arvioitu Planect-laskentatyökalulla 50 vuoden ajanjaksolle. Ilmastovaikutuksia arvioidaan sekä hillinnän että sopeutumisen näkökulmasta. Arviointi perustuu elinkaariarviointiin ja kattaa tuote- ja rakentamisvaiheen, käyttövaiheen sekä elinkaaren lopun. Tarkastelussa vertailtiin kahta suunnitteluratkaisua: 1. BAU-skenaario eli vaihtoehto, jossa ei ole tehty päästövähennystoimia ja 2. Minimiskenaario, jossa on esitetty vähähiilisiä ratkaisuja.

Tulosten yhteenveto. Ilmastoviisas asemakaava -selvitys, 330400 Katrineberg kaavaluonnos, Vantaan kaupunki 2026

Tulosten perusteella Kivistön Kivenkolon asemakaavan ilmastovaikutukset muodostuvat erityisesti rakennusten ja liikenteen osalta, jotka yhdessä vastaavat valtaosasta kaava-alueen elinkaaren aikaisista päästöistä. Rakennusten ja tonttien osuus on 39 %, ja siihen vaikuttavat erityisesti uuden päiväkotirakennuksen rakentaminen sekä käytettävät rakennusmateriaalit. Rakentamisen vähähiilisyyttä voidaan edistää muun muassa puurakentamisella tai muulla vähähiilisellä materiaalilla sekä ohjaamalla hiilijalanjäljen enimmäistasoa toteutusvaiheessa. Ratkaisuilla voidaan vähentää merkittävästi rakentamisen aikaisia päästöjä ja lisätä rakennusmateriaalien hiilikädenjälkeä. Energian tuotannon osalta hiilijalanjälkeä voidaan pienentää maalämmön toteuttamisella.

Liikenne muodostaa toiseksi suurimman päästölähteen, noin 27 % kokonaispäästöistä. Kaavan sijainti intensiivisen joukkoliikennevyöhykkeen sisällä sekä lyhyt etäisyys Kivistön juna-asemalle tukevat vähäpäästöisiä kulkutapavalintoja. Kaavassa on panostettu erityisesti kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiin: turvallisiin ja sujuviin yhteyksiin, runkolukittaviin ja säältä suojattuihin pyöräpaikkoihin sekä ympäristön pienimittakaavaiseen ja miellyttävään jalankulkuympäristöön. Lyhytaikainen autoliikenne ohjataan kadunvarsipaikoille, mikä rajoittaa autopaikkojen määrää tontilla ja ehkäisee tarpeetonta autoliikennettä. Näillä ratkaisuilla voidaan vähentää liikenteen aiheuttamia päästöjä sekä tukea arjen liikkumisen kestäviä valintoja.

Hiilinielujen osalta kaavaratkaisu tukee luonnollisten hiilivarastojen säilymistä. Kaava mahdollistaa noin 1500 m² laajuisen metsäpihan, jonka puusto ja maaperä toimivat merkittävänä hiilivarastona ja sitovat hiilidioksidia paremmin kuin rakennettu piha. Lisäksi kaava ohjaa vihertehokkuuslukuun 1,0, kasvikattoihin ja monilajiseen kasvillisuuteen, jotka vahvistavat alueen ekosysteemipalveluja ja parantavat hiilen sitoutumista sekä tukevat luonnon monimuotoisuutta. Puuston ja maaperän säilyttäminen vähentää myös esirakentamisen tarvetta ja siten pienentää rakentamisen ilmastovaikutuksia.

Infra- ja esirakentamisen päästöt ovat kokonaisuudessa melko pienet (13 %), mutta pehmeikköalueen pohjavahvistustarpeet kasvattavat niiden ilmastovaikutusta. Kaavaratkaisulla voidaan kuitenkin vähentää päästöjä hyödyntämällä olemassa olevaa maaperää ja maastonmuotoja, minimoimalla massanvaihtoa ja ohjaamalla jatkosuunnittelussa vähähiilisiin pohjanvahvistusratkaisuihin. Ympäristörakentamisessa luonnonmukainen hulevesien hallinta, varjostava kasvillisuus ja kasvikatot tukevat sekä ilmastonmuutoksen hillintää että sopeutumista sään ääri-ilmiöihin.

4.6 NIMISTÖ

Kaupunkiympäristölautakunnan alainen nimistöryhmä on käsitellyt kaavaluonnosalueen nimiä kokouksessaan 10.2.2026:

Käyttöön jäävät, alueella jo olemassa olevat, nimet

Kivistön puistokatu, Kivistöallén

Kivistön uusia pää-katu-ja, joka on bulevardimainen ja halkoo keskeistä puistoa. Nimi kaupunginosan mukaan. Vain eteläpää on rakennettu vuoden 2025 loppuun mennessä. Nimeä on käsitelty nimistöryhmässä 2010 ja 2024.

Uudet nimet

Korukivenkatu, Prydnadsstensgatan

Päiväkotitonttia reunustava katu. Nimi alueen mineraaleihin liittyvästä teemasta. Alkuaan nimeä suunniteltu samalle paikalle vuonna 2022 aloitetussa asemakaavasuunnitelmassa 233300 Kivistöntähti. Kaava ei kuitenkaan edennyt.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Tavoitteena on aloittaa tarkempi suunnittelu ja rakentaminen välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Kaupungin asiantuntijat ovat valmistelleet kaavan.

Vantaan kaupunki:		
Asemakaavoitus:	Tuomas Eskola	aluearkkitehti
	Oona Länsisalmi	asemakaava-arkkitehti
	Riikka Mattila	kaavatekninen koordinaattori
	Jaakko Raunamaa	nimistönsuunnittelija
Yleiskaavoitus:	Eeva Eitsi	maisema-arkkitehti
	Ville Selonen	ympäristösuunnittelija
Rakennusvalvonta:	Petri Isokoski	lupakäsittelijä
	Johanna Ojanlatva	kaupunkikuva-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Eira Linko	projektikoordinaattori
Kadut ja puistot:	Aapeli Turunen	liikenteen alueinsinööri
	Laura Kilpeläinen	liikenteen alueinsinööri (17.11.2025 alkaen)
	Ville Tevajärvi	liikenneinsinööri
	Juuso Smolander	suunnitteluinsinööri (6.2.2026 asti)
	Antti Auvinen	suunnitteluinsinööri
	Ville Hottola	alueinsinööri, kadut
Toimitilajohtaminen:	Jussi Hyvärilä	rakennuttaja-arkkitehti
	Marika Suotula	pihavastaava
Mittaus- ja geopalvelut:	Heikki Kangas	geotekniikkapäällikkö
Kasvatus ja oppiminen:	Satu Turunen	palveluverkkoasiantuntija

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaalla, 15. päivänä syyskuuta 2026

Oona Länsisalmi
asemakaava-arkkitehti

Tuomas Eskola
aluearkkitehti

Asemakaavan seurantalomake
Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Vantaa	**Täyttämispvm**	9.2.2026
Kaavan nimi	233600 Kivistön Kivenkolo		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	4.9.2025
Pysyvä kaavatunnus		**Kunnan kaavatunnus**	092233600
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,8637	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	0,8637
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	0,0000

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

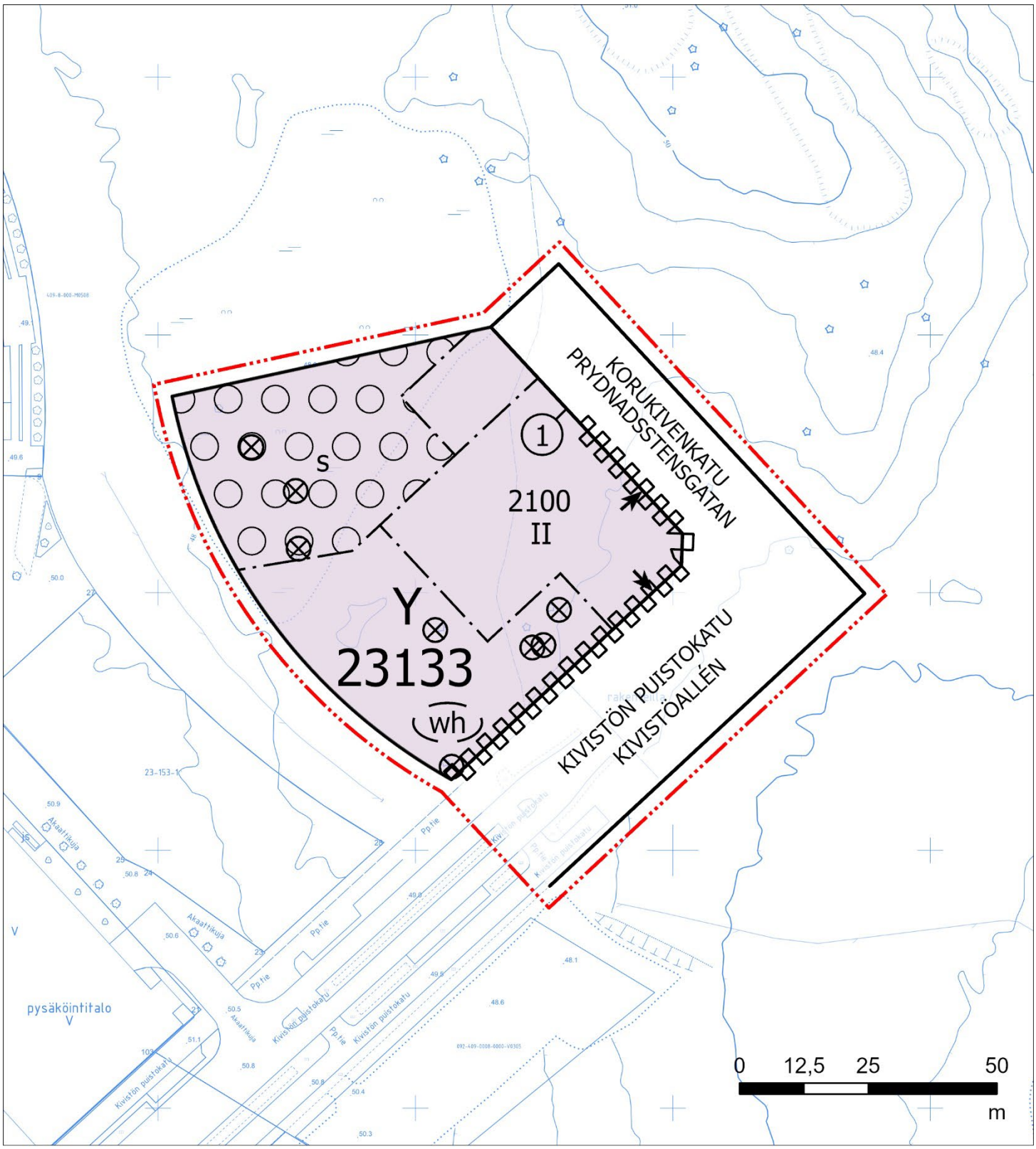
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,8637**	**100,00**	**2100**	**0,24**	**0,8637**	**2100**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,5215	60,4	2100	0,40	0,5215	2100
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,3422	39,6			0,3422	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,0000**	**0,00**	**0**	**0,0000**	**0**

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,8637**	**100,00**	**2100**	**0,24**	**0,8637**	**2100**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,5215	60,4	2100	0,40	0,5215	2100
Y	0,5215	100,0	2100	0,40	0,5215	2100
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,3422	39,6			0,3422	
Kadut	0,3422	100,0			0,3422	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

ASEMAKAAVAEHDOTUS
1:1000

— - - —	**3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	**DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:**
Y	**Yleisten rakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för allmänna byggnader.**
	Rakennusten arkkitehtuurin on oltava korkeatasoista, värikästä ja leikkisää.	Byggnadernas arkitektur ska vara av hög kvalitet, färggrann och lekfull.
	Rakennuksen maantasokerroksen tulee olla avoin ja toiminnallinen.	Byggnadens markplansvåning ska vara öppen och funktionell.
	Rakennusten tulee ilmentää lapsille sopivaa pienipiirteistä mittakaavaa esimerkiksi katosten kuistien tai muiden pienimittakaavaisten rakennusosien avulla.	Byggnaderna ska ha en småskalig utformning som lämpar sig för barn, till exempel genom skärmtak, verandor eller andra byggnadsdelar i liten skala.
	Julkisivujen tulee olla värikkäitä. Päävärinä ei voi käyttää valkoista, mustaa tai harmaan sävyjä. Julkisivuvärit tulee sovittaa yhteen lähialueen rakennusten värien kanssa.	Fasaderna ska vara färggranna. Vitt, svart eller gråa nyanser får inte användas som huvudfärg. Fasadfärgerna ska anpassas till färgerna på byggnaderna i närområdet.
	Sisäänkäyntejä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin. Päiväkodin sisäänkäyntejä tulee mahdollisuuksien mukaan osoittaa Kivistön puistokadun puoleiselle julkisivulle.	Entréerna ska framhävas med arkitektoniska medel. Daghemmets entréer ska i mån av möjlighet placeras på fasaden mot Kivistöallén.
	Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee huolitella rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuviksi	Utöver våningstalet och byggrätten får tekniska utrymmen och anordningar byggas och installeras på taket och dem ska bearbetas så att de passar ihop med byggnadens arkitektur.
	Huoltopiha on näkö- ja melusuojattava kaupunkikuvallisesti korkeatasoisesti esim. katoksia, aitoja, muureja ja viherrakenteita hyödyntäen	Den plats som är avsedd för underhåll ska insyns- och bullerskyddas på ett stadsbildmässigt högklassigt sätt, t.ex. med hjälp av takkonstruktioner, staket, murar och grönkonstruktioner.
	Tontilla olevien rakennusten, varastojen, katosten, aitojen ja muiden rakenteiden tulee muodostaa materiaaleiltaan ja rakennustavaltaan yhtenäinen arkkitehtoninen kokonaisuus.	De byggnader, förråd, skärmtak, stängsel och andra konstruktioner som finns på tomten ska till material och utförande bilda en enhetlig arkitektonisk helhet.
	Julkisivuissa ei sallita näkyvia vaakasuuntaisia elementtisaumoja. Mahdollisten pystysuuntaisten elementtisaumojen on oltava oleellinen osa rakennuksen arkkitehtuuria.	I fasaderna tillåts inga synliga vågräta elementfogar. Eventuella lodräta elementfogar ska utgöra en väsentlig del av byggnadens arkitektur.
	Päiväkodin ja muiden yleisten rakennusten ulkokuoren ääneneristävyyden lento- ja liikennemelua vastaan tulee olla vähintään 35 dB.	I daghemslokalers och motsvarande utrymmens ytterhölje ska ljudnivåskillnaden ΔL mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller vara minst 35 dB.
	Ulkoiluvälinevarastot ja katokset voidaan rakentaa kaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi. Varastot ja erilliset katokset on tehtävä kasvikattoisina ja niiden tulee olla materiaaliltaan ja arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia.	Förråd för friluftsutrustning och takkonstruktioner kan byggas utöver den byggrätt som anvisats i planen. Förråd och fristående takkonstruktioner ska förses med vegetationstak och de ska hålla hög kvalitet till sitt material och sin arkitektur.
	Katoksia saa rakentaa myös rakennusalan ulkopuolelle.	Takkonstruktioner får också byggas utom byggnadsytan.
	Piha-alueelle istutetaan monilajista, kerroksellista ja kukkivaa kasvillisuutta.	På gårdsområdet ska blommande växtlighet med flera arter och skikt planteras.
	Puustokartoituksen perusteella hyväkuntoisiksi todettuja puita tulee säilyttää mahdollisimman paljon. Puut tulee säilyttää ja hoitaa elinvoimaisina, ja ne on suojattava rakentamisen ajaksi.	Träd som utgående från kartläggningen av trädbeståndet är i gott skick ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Träden ska bevaras och skötas så att de hålls livskraftiga, och de ska skyddas under byggandet.
	Olevaa kasvillisuutta ja maaperää tulee säilyttää piha-alueilla.	Befintlig växtlighet och jordmån ska bevaras på gårdsområdena.
	Pihan pääportin tulee sijoittua Kivistön puistokadun vastaiselle tontin reunalle. Pääportin on oltava arkkitehtonisesti korkealaatuinen ja sen on erotuttava muista pihan porteista.	Gårdens huvudport ska placeras vid den tomtgräns som vetter mot Kivistöallén. Huvudporten ska hålla hög arkitektonisk kvalitet och den ska skilja sig från gårdens övriga portar.
	Korttelialueen puiston puoleiselta rajalta tulee rakentaa korttelin haltijan toteutus- ja hoitovastuulla kulkuyhteys Kivistöntähti-puistoon. Yhteyden suunnittelu ja toteutus tulee yhteensovittaa puiston suunnitelmien kanssa siten, että puiston olemassa olevaa kasvillisuutta ei kohtuuttomasti vahingoiteta eikä puiston maanpinnan korkoja turhaan muuteta.	Från kvartersområdets gräns som vetter mot parken ska en gångförbindelse till Kivistös stjärna-parken anläggas, och den som innehar kvarteret ansvarar för både utförande och skötsel. Planeringen och genomförandet av förbindelsen ska samordnas med planerna för parken så att parkens befintliga växtlighet inte skadas i onödan och parkens marknivåer inte ändras i onödan.
	Vihertehokkuuden tulee olla vähintään 1,0. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakentamisluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.	Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstal 1,0. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.
	Tonteilla tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Rakennuslupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan.	På tomterna ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna dagvattensystemet. För bygglovet ska en tomtvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten.

	Ekologinen kompensaatio	**Ekologisk kompensation**
	Kaava-alueella luonnonarvoja toiminnassaan heikentävä toimijan tulee hyvittää toiminnastaan aiheutuvat luontohaitat ja luonnontilan heikennykset luonnonsuojelulain 11. luvun mukaisella ekologisella kompensaatiolla.	Naturskadorna som orsakas av planområdets byggande ska kompenseras fullt annanstans genom att genomföra ekologisk kompensation i enlighet med kapitel 11 i naturvårdslagen.
	Rakentaminen ja muu luontohaittaa ja luonnontilaa heikentävä toiminta voi alkaa vasta kun Lupa- ja valvontavirasto on antanut puoltavan päätöksen hyvityksen kovaavuudesta.	Byggandet får börja först efter att Tillstånds- och tillsynsverket har gett ett positivt beslut gällande den slutförda kompensationen.
	Ympäristöhäiriöt ja energiahuolto	**Miljöstörningar och energiförsörjning**
	Korttelin kiinteistöjen on liityttävä Kivistön keskustan keskitettyyn alueelliseen jätteiden putkikeräysjärjestelmään.	Kvarterets fastigheter ska anslutas till det centraliserade regionala rörsystemet för insamling av avfall i Kivistö centrum.
	Liikenne ja pysäköinti	**Trafik och parkering**
	Liikuntaesteisille varattua pysäköintiä varten tulee toteuttaa kortteliin 23133 yksi autopaikka.	För den parkering som reserverats för rörelsehindrade ska en bilplats byggas i kvarteret 23133.
	Pyöräpaikoista vähintään puolet pitää olla säältä suojattuja ja runkolukittavia.	Av cykelplatserna ska minst hälften vara väderskyddade och ha möjlighet till ramlåsning.
	Polkupyöräpaikkoja on toteutettava vähintään 13.	Cykelplatser ska byggas så att det är minst 13.
	Korttelialueelle saa sijoittaa enintään 14 autopaikkaa.	På kvartersområdet får högst 14 bilplatser placeras.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
①	**Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	
23	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
KIVIS	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
23133	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
KORUKIVENK	**Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.**	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**
2100	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
II	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.	**Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.**
wh	**Ohjeellinen hulevesialue.**	**Riktgivande dagvattenområde.**
s	**Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.**	**Del av område där trädbeståndet ska skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.**
	Alueen osa, joka tulee säilyttää puustoisena ja kehittää metsäpihana. Tarvittaessa aluetta tulee hoitaa ja uudistaa siten, että alueen puustoisuus säilyy runsaana ja elinvoimaisena ja siten, että alueen maisemallinen merkitys säilyy. Hoitotoimenpiteissä tulee erityisesti huomioida mahdollisten sään ääri-ilmiöiden vaikutus järeän puuston säilymiseen.	Del av området som ska bevaras trädbevuxet och utvecklas som skogsgård. Vid behov ska området skötas och förnyas så att det hålls trädbevuxet och bevaras rikt och livskraftigt och så att dess betydelse för landskapet bibehålls. Vid vårdåtgärderna ska man ta särskild hänsyn till eventuella extrema väderfenomens påverkan på bevarandet av de grovvuxna träden.
	Alueelle tulee tehdä hoitosuunnitelma, johon sisältyy huonokuntoisten puiden poisto, puuston seuranta sekä uusien puuntaimien istutukset poistuvia puita korvaamaan.	För området ska det göras upp en vårdplan, där det ingår avlägsnande av träd i dåligt skick, övervakning av träden och plantering av nya träd för att ersätta dem som tas bort.

	Katu.	**Gata.**
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.**
⊗	**Suojeltava puu. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.** Mikäli puu kaatuu tai muutoin kuolee, sen tilalle tulee istuttaa vastaava isoksi kasvava puu.	**Träd som ska skyddas. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.** Om ett träd faller eller dör på ett annat sätt ska ett motsvarande träd som blir storvuxet planteras istället för det.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.	Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__	Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

9. MUU SUUNNITTELMA-AINEISTO

Liite 1: Vihertehokkuus, tuloskortti

Tuloskortti

Päivämäärä 6.2.2026

Osoite ja kaupunginosa Kivenkolon PK, Kivistö
Kaavan numero ja kortteli 233600

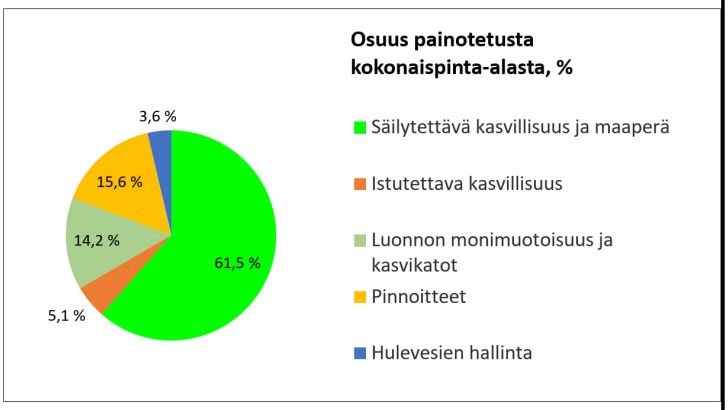
Vihertehokkuuslaskelma

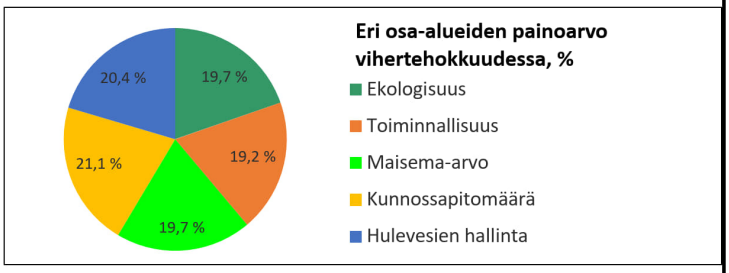
Viher-tehokkuus	2,1
Tavoiteluku	1,0

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Laskurin elementtien kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	3	7
Istutettava kasvillisuus	4	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvikatot	5	8
Pinnoitteet	3	3
Hulevesien maanpäälliset hallintarakenteet	2	10
Yhteensä	**17**	**36**

Hulevesimäärä m^3	
16,8	
Valuma kerroin C	
0,6	
Viivytystilavuustarve m^3	
16,8	
Jää viivyttämättä m^3	Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m^3
0,0	32,0
Läpäisemättömän pinnan osuus	
23 %	

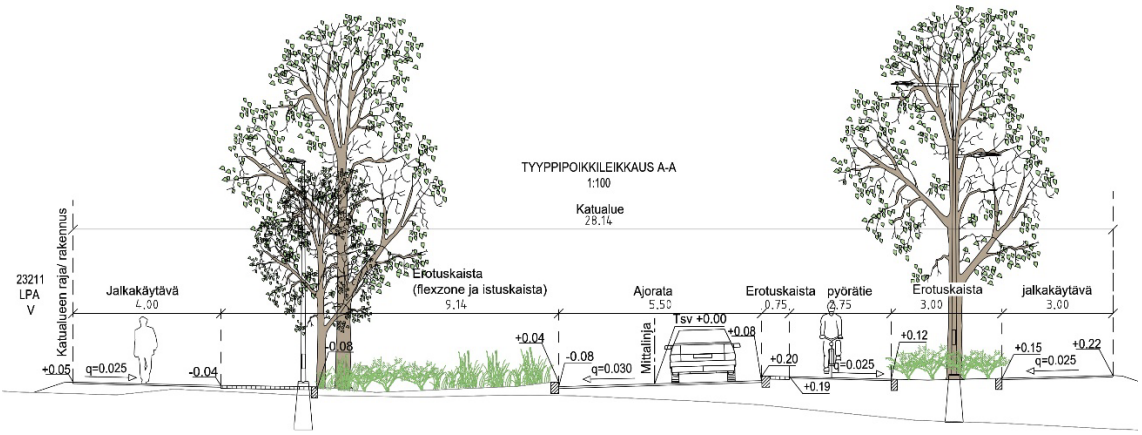

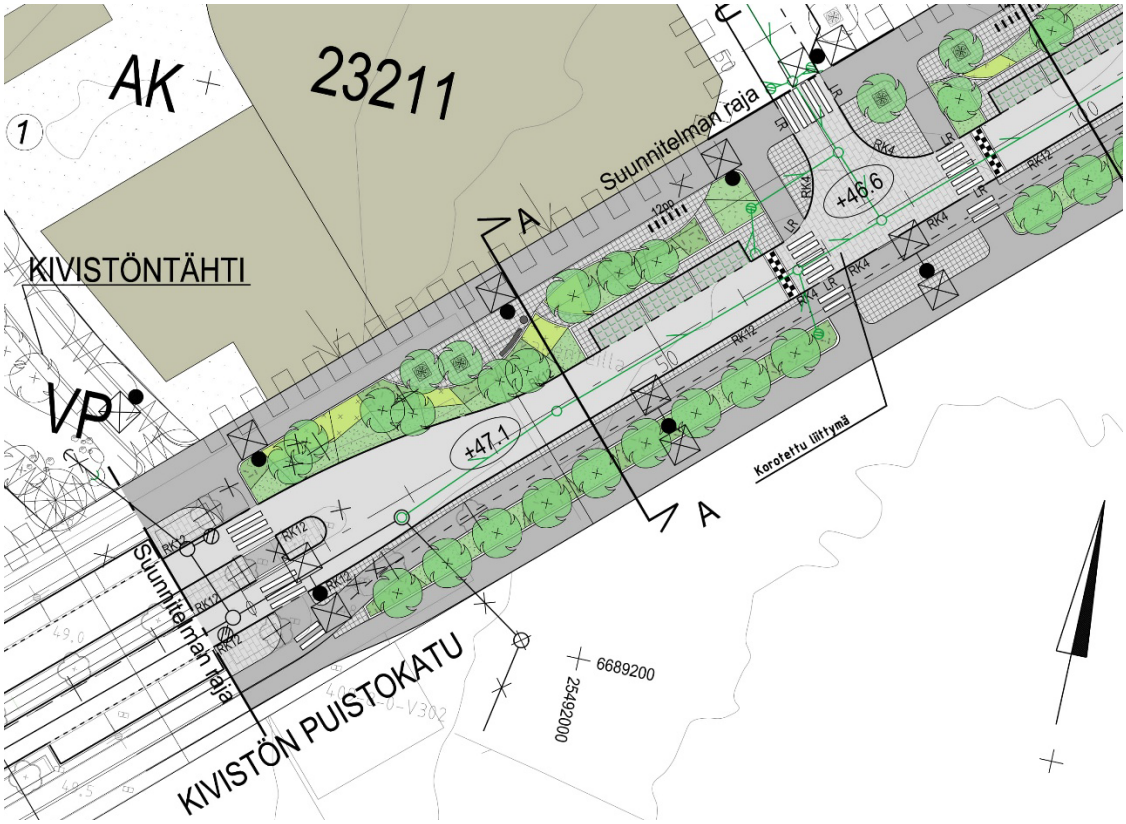

LISÄÄ "PIHASUUNNITELMA.JPG" SILLE VARATULLE VÄLILEHDELLE

◉ KAAVAVAIHE
○ RAKENNUSLUPAVAIHE

Liite 2: Katusuunnitelma, Kivistön puistokatu

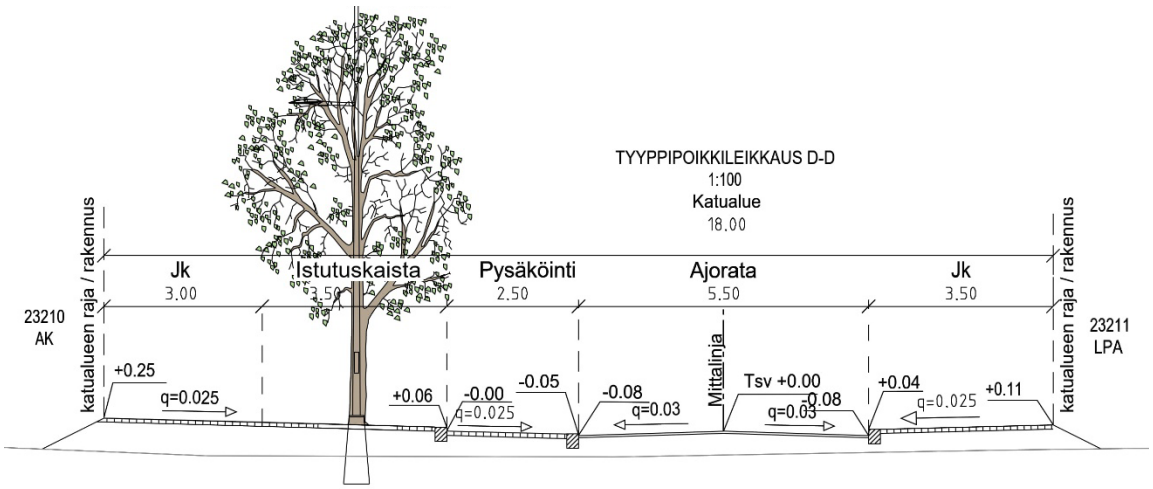
PIIRUSTUSMERKINNÄT

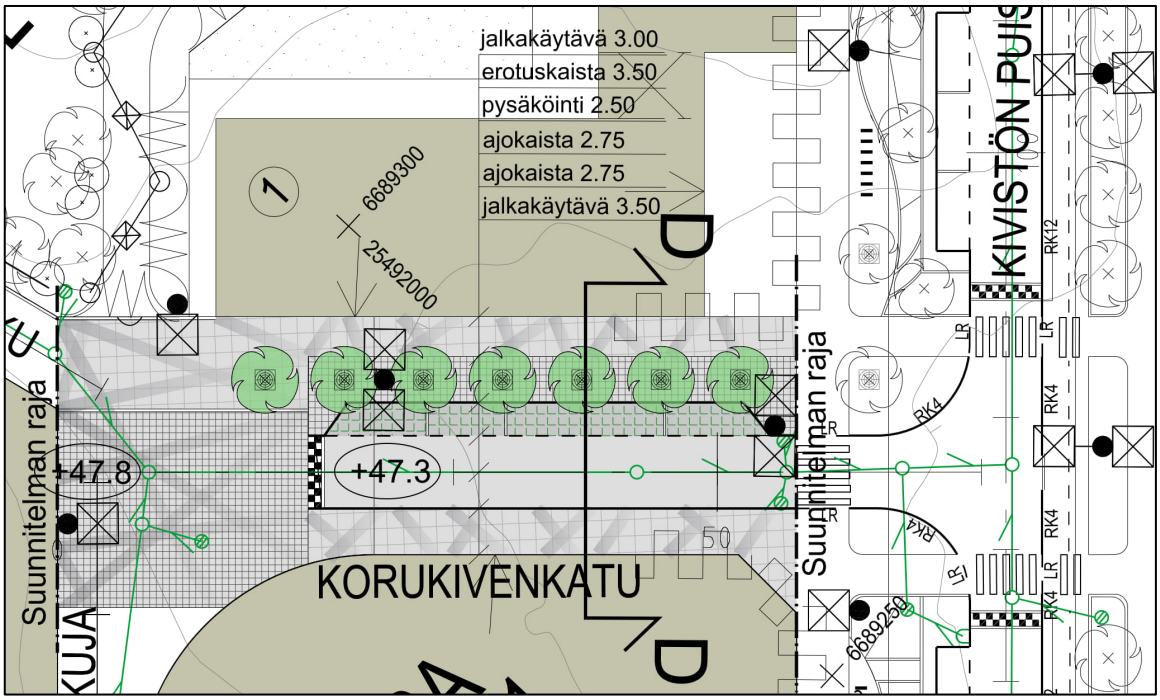
- ajorata, asfaltti
- jk+pp, asfaltti
- nupukivi harmaa
- noppakivi harmaa
- nurmikivi harmaa
- dynaaminen kasvillisuus, lehti-, havupensas ja perenna
- rakennus uusi
- istutettava lehtipuu
- istutettava lehtipuu, juuristoritilä

- RK12 luonnonreunatuki, V220, harmaa
- RK4 luonnonreunatuki, V220, harmaa
- luonnonreunatuki, V170, harmaa
- upotettu luonnonreunatuki, harmaa
- madallettu luonnonreunatuki, harmaa
- LR luiskattu luonnonreunatuki, harmaa
- korotetun alueen viiste
- +47.5 likimääräinen korkeusasema
- hulevesiviemäri ja -kaivo
- nykyinen hulevesiviemäri ja -kaivo
- valaisin
- tulvareitti
- poistettava rakenne
- 24pp pyöräpaikoitus
- roska-astia ja penkki
- poistettava puu

VANTAAN KAUPUNKI KADUT JA PUISTOT		18.11.2020	Hyv. Tark. M. Kettunen Suunn.
23 KIVISTÖ KIVISTÖN PUISTOKATU VÄLILLÄ KIVISTÖNTÄHTI JA ONNENKIVENPUISTO KATUSUUNNITELMA			Mittakaava 1:500 1:100 Koord.järj. ETRS-GK25 Korkeusjärj. N2000 Liit.pik.nro 00000-00000
209 KATUSUUNNITELMAT	Hyv.		Hyv. Pir. n:o 58347-1
GEOTEK-NIIKKA Tark.	WSP Finland Oy	18.11.2020 18.11.2020	Tark. T. Kärki Suunn. H. Leskinen

Liite 3: Katusuunnitelma, Korukivenkatu

PIIRUSTUSMERKINNÄT

- ajorata, asfaltti
- noppakivi harmaa
- kuviokiveys noppakivi
- kuviokiveys, betonikivi
- nurmikivi
- rakennus uusi
- upotettu luonnonreunatuki, harmaa
- madallettu luonnonreunatuki
- luonnonreunatuki, V170, harmaa
- korotetun alueen viiste
- istutettava lehtipuu, juuristoritilä
- valaisin
- +47.5 likimääräinen korkeusasema
- hulevesiviemäri ja -kaivo

VANTAAN KAUPUNKI KADUT JA PUISTOT		18.11.2020	Hyv. Tark. M. Kettunen Suunn.
23 KIVISTÖ KORUKIVENKATU VÄLILLÄ KORUKIVENKUJA JA KIVISTÖN PUISTOKATU KATUSUUNNITELMA			Mittakaava 1:500 1:100 Koord.järj. ETRS-GK25 Korkeusjärj. N2000 Liit.piir.nro 00000-00000
209 KATUSUUNNITELMAT	Hyv.		Hyv. Piir. n:o 58348-1
GEOTEK-NIIKKA	Tark.	WSP Finland Oy	18.11.2020 Tark. T. Kärki 18.11.2020 Suunn. H. Leskinen

VANTAAN KAUPUNKI
ASEMAKAAVAEHDOTUS
233600 - Kivistön Kivenkolo
LAUSUNNOT JA VASTINEET
kala 15.9.2026

Asemakaavoitus TES/OLÄ

Kaupunginhallitus 13.4.2026 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavaehdotuksesta **233600 – Kivistön Kivenkolo**. Lausuntoja saatiin 3 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1, 22.5.2026 HSY (Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä)	Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi v.2016. Suunnittelussa on huomioitava riittävät tilavaraukset nykyisille yleisen vesihuollon putkille ja laitteille.	Ei tarkistuksia.
NRO 2, 28.5.2026 Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy	Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat alueen läheisyydessä. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Asemakaavan muutosalueella ei sijaitse Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia.	Ei tarkistuksia.
NRO 3, 28.5.2026 Lupa- ja valvontavirasto	Kaavaselostuksen mukaan asemakaavaa ohjaa Marja-Vantaan osayleiskaava. Vantaan yleiskaava 2020 on kuitenkin korvannut kyseisen kaavan. Vantaan yleiskaavassa 2020 asemakaava-alue sijoittuu kaupunkikeskustan asuinalueelle (AC). Lupa- ja valvontavirasto katsoo kaavaehdotuksen olevan ohjaavan kaavan mukainen. Lupa- ja valvontavirastolla ei ole muuta lausuttavaa kaavaehdotuksesta.	Kaavaselostuksen *'Lentomelu'*-kohdasta on korjattu virheellinen maininta Marja-Vantaan osayleiskaavasta seuraavilla lauseilla *"– – jotka ovat vahvistuneet Uudenmaan maakuntakaavassa ja edelleen Vantaan yleiskaavassa 2020. Asemakaava perustuu Vantaan yleiskaavaan 2020".*

NRO 1
HSY (Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä), 22.5.2026

Lausunto:
Asemakaavan selostuksessa todetaan mm. seuraavaa:

”Kaava-alue sijaitsee Kivistön keskustassa Kehäradan eteläpuolella toteutuneen Kivistön puistokadun päässä. Asemakaavalla mahdollistetaan Kivistön keskustaan Kehäradan eteläpuolelle päiväkodin toteuttaminen piha-alueineen ja katuyhteyksineen. Asemakaavan sallima kokonaisrakennusoikeus on yleisten rakennusten korttelialueella (Y) 2100 k-m2. Suunnittelualue on rakentamatonta talousmetsää sekä osin rakennettua katua. Kaava-alueen toteutuksesta ei aiheudu kunnallistekniikkaan liittyviä rakentamiskustannuksia. Hanke toteuttaa tontin liitosjohdot vesihuoltoverkostoon.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi v.2016. Suunnittelussa on huomioitava riittävät tilavaraukset nykyisille yleisen vesihuollon putkille ja laitteille.

Vastine:
Aluetta palvelevien vesijohtojen ja viemärien sijainnit on otettu huomioon.

Tarkistukset:
-

NRO 2
Vantaan Energia Oy, 27.5.2026
Vantaan Energia Sähköverkot Oy, 28.5.2026

Lausunto:

Sähköverkko

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski-ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 -2 mukaisesti.
Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.
Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko

Asemakaavan muutosalueella ei sijaitse Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia.

Vastine:
Maakaapelien sekä keski- ja pienjännitemaakaapelien sijainnit on otettu huomioon.

Tarkistukset:
-

NRO 3
Lupa- ja valvontavirasto, 28.5.2026

Lausunto:
Vantaan kaupunki on pyytänyt Lupa- ja valvontavirastolta lausuntoa Kivistön Kivenkolon asemakaavaehdotuksesta (233600) 28.5.2026 mennessä.

Asemakaavalla mahdollistetaan Kivistön keskustaan päiväkodin toteuttaminen piha-alueineen ja katuyhteyksineen.

Kaavaselostuksen mukaan asemakaavaa ohjaa Marja-Vantaan osayleiskaava. Vantaan yleiskaava 2020 on kuitenkin korvannut kyseisen kaavan. Vantaan yleiskaavassa 2020 asemakaava-alue sijoittuu kaupunkikeskustan asuinalueelle (AC). Lupa- ja valvontavirasto katsoo kaavaehdotuksen olevan ohjaavan kaavan mukainen.

Lupa- ja valvontavirastolla ei ole muuta lausuttavaa kaavaehdotuksesta.

Vastine:
Kaavaselostuksen kohdassa *'2.1.3 Rakennettu ympäristö, Ympäristöhäiriöt, Lentomelu'* on virheellisesti kirjattu asemakaavaratkaisun perustuvan Marja-Vantaan osayleiskaavaan.

Tarkistukset:
Kaavaselostuksen *'Lentomelu'*-kohdasta on korjattu virheellinen maininta Marja-Vantaan osayleiskaavasta seuraavilla lauseilla *"– – jotka ovat vahvistuneet Uudenmaan maakuntakaavassa ja edelleen Vantaan yleiskaavassa 2020. Asemakaava perustuu Vantaan yleiskaavaan 2020".*

Asiaan liittyvä muu aineisto

Asiaan liittyvä muu aineisto:

- Puiden kuntoarvioraportti (Puidenhoitajien Oy 2025) Kivistön Kivenkolo Raportti
- Vantaan Koivupään asemakaava-alueen luontoselvitykset vuonna 2024 (Faunatica Oy, 2025) Koivupään AK-alueen luontotyyppiselvitys 2024
- Vantaa liito-oravan suojelusuunnitelma (Ramboll Finland Oy, 2022) 1326333-1403798-233600 Vantaan liito-oravan suojelusuunnitelma (Ramboll Finland Oy, 2022).pdf
- Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma (Faunatica 2020) Luontoselvitys
- Ilmastoviisas asemakaava -selvitys, 10.3.2026 1326339-1403805-233600 Ilmastoviisas asemakaava -selvitys, 10.3.2026.pdf
- Mielipiteet ja vastineet, 10.3.2026 1326336-1403802-233600 mielipiteet ja vastineet, 10.3.2026.pdf

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

233600

Päiväys
Datum

15.9.2026

Vantaan kaupunki

KIVISTÖN KIVENKOLO

Kaupunginosa 23, KIVISTÖ

Asemakaava
Kortteli 23133 sekä katualueet.

Tonttijako
Kortteli 23133.

1:1000

Vanda stad

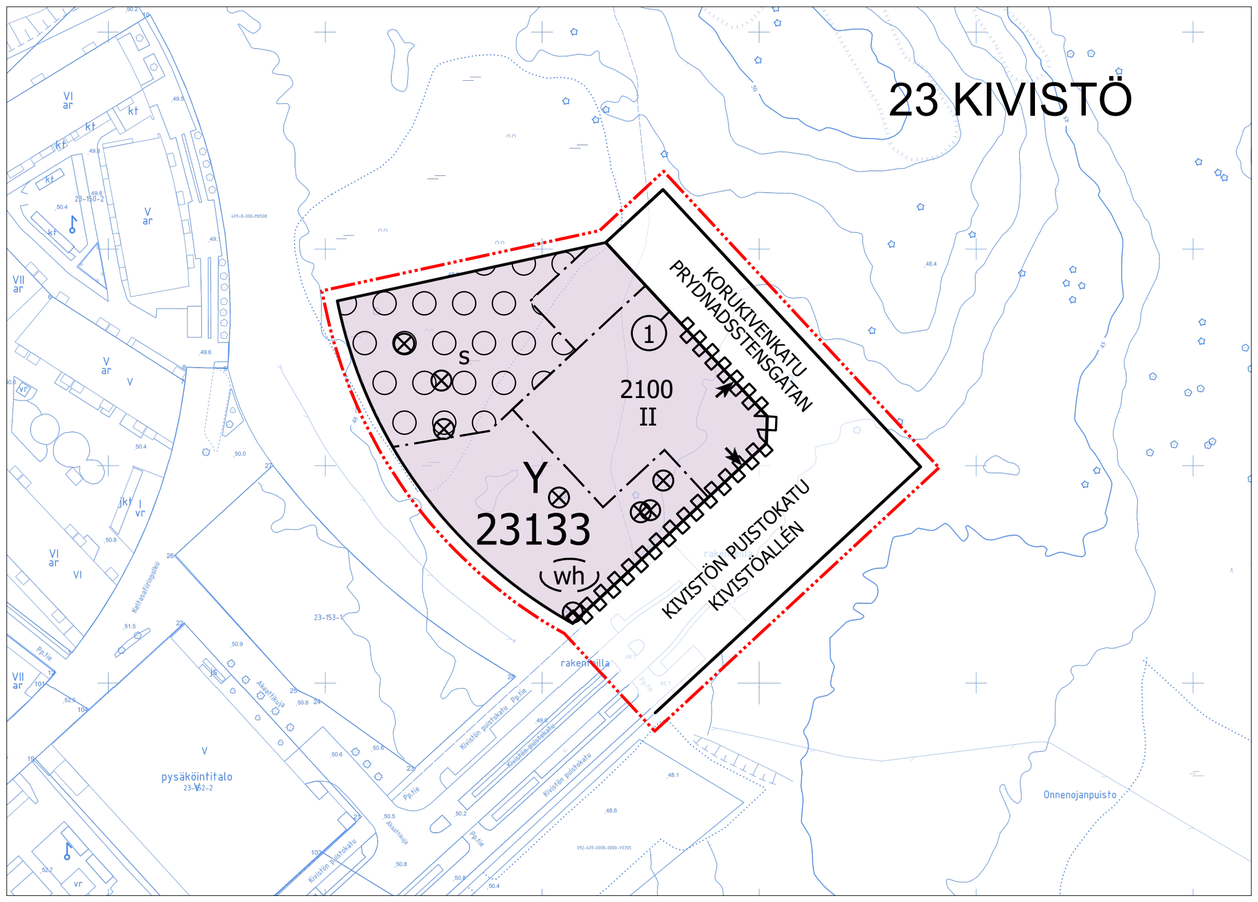
KIVISTÖS STENHÅLA

Stadsdel 23, KIVISTÖ

Detaljplan
Kvarter 23133 samt gatuområdet.

Tomtindelning
Kvarter 23133.

1:1000

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

Y

Yleisten rakennusten korttelialue.

Rakennusten arkkitehtuurin on oltava korkeatasoista, värikästä ja leikkisää.

Rakennuksen maantasokerroksen tulee olla avoin ja toiminnallinen.

Rakennusten tulee ilmentää lapsille sopivaa pienipiirteistä mittakaavaa esimerkiksi katosten kuistien tai muiden pienimittakaavaisten rakennusosien avulla.

Julkisivujen tulee olla värikkäitä. Päävärinä ei voi käyttää valkoista, mustaa tai harmaan sävyjä. Julkisivuvärit tulee sovittaa yhteen lähialueen rakennusten värien kanssa.

Sisäänkäyntejä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin. Päiväkodin sisäänkäyntejä tulee mahdollisuuksien mukaan osoittaa Kivistön puistokadun puoleiselle julkisivulle.

Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee huolitella rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuviksi

Huoltopiha on näkö- ja melusuojattava kaupunkikuvallisesti korkeatasoisesti esim. katoksia, aitoja, muureja ja viherrakenteita hyödyntäen

Tontilla olevien rakennusten, varastojen, katosten, aitojen ja muiden rakenteiden tulee muodostaa materiaaleiltaan ja rakennustavaltaan yhtenäinen arkkitehtoninen kokonaisuus.

Julkisivuissa ei sallita näkyvia vaakasuuntaisia elementtisaumoja. Mahdollisten pystysuuntaisten elementtisaumojen on oltava oleellinen osa rakennuksen arkkitehtuuria.

Päiväkodin ja muiden yleisten rakennusten ulkokuoren ääneneristävyyden lento- ja liikennemelua vastaan tulee olla vähintään 35 dB.

Ulkoiluvälinevarastot ja katokset voidaan rakentaa kaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi. Varastot ja erilliset katokset on tehtävä kasvikattoisina ja niiden tulee olla materiaaliltaan ja arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia.

Katoksia saa rakentaa myös rakennusalan ulkopuolelle.

Piha-alueelle istutetaan monilajista, kerroksellista ja kukkivaa kasvillisuutta.

Puustokartoituksen perusteella hyväkuntoisiksi todettuja puita tulee säilyttää mahdollisimman paljon. Puut tulee säilyttää ja hoitaa elinvoimaisina, ja ne on suojattava rakentamisen ajaksi.

Olevaa kasvillisuutta ja maaperää tulee säilyttää piha-alueilla.

Pihan pääportin tulee sijoittua Kivistön puistokadun vastaiselle tontin reunalle. Pääportin on oltava arkkitehtonisesti korkealaatuinen ja sen on erotuttava muista pihan porteista.

Korttelialueen puiston puoleiselta rajalta tulee rakentaa korttelin haltijan toteutus- ja hoitovastuulla kulkuyhteys Kivistöntähti-puistoon. Yhteyden suunnittelu ja toteutus tulee yhteensovittaa puiston suunnitelmien kanssa siten, että puiston olemassa olevaa kasvillisuutta ei kohtuuttomasti vahingoiteta eikä puiston maanpinnan korkoja turhaan muuteta.

Vihertehokkuuden tulee olla vähintään 1,0. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakentamisluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Tonteilla tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Rakennuslupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan.

Ekologinen kompensaatio

Kaava-alueella luonnonarvoja toiminnassaan heikentävän toimijan tulee hyvittää toiminnastaan aiheutuvat luontohaitat ja luonnontilan heikennykset luonnonsuojelulain 11. luvun mukaisella ekologisella kompensaatiolla.

Rakentaminen ja muu luontohaittaa ja luonnontilaa heikentävä toiminta voi alkaa vasta kun Lupa- ja valvontavirasto on antanut puoltavan päätöksen hyvityksen korvaavuudesta.

Ympäristöhäiriöt ja energiahuolto

Korttelin kiinteistöjen on liityttävä Kivistön keskustan keskitettyyn alueelliseen jätteiden putkikeräysjärjestelmään.

Liikenne ja pysäköinti

Liikuntaesteisille varattua pysäköintiä varten tulee toteuttaa kortteliin 23133 yksi autopaikka.

Pyöräpaikoista vähintään puolet pitää olla säältä suojattuja ja runkolukittavia.

Polkupyöräpaikkoja on toteutettava vähintään 13.

Korttelialueelle saa sijoittaa enintään 14 autopaikkaa.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Kvartersområde för allmänna byggnader.

Byggnadernas arkitektur ska vara av hög kvalitet, färggrann och lekfull.

Byggnadens markplansvåning ska vara öppen och funktionell.

Byggnaderna ska ha en småskalig utformning som lämpar sig för barn, till exempel genom skärmtak, verandor eller andra byggnadsdelar i liten skala.

Fasaderna ska vara färggranna. Vitt, svart eller gråa nyanser får inte användas som huvudfärg. Fasadfärgerna ska anpassas till färgerna på byggnaderna i närområdet.

Entréerna ska framhävas med arkitektoniska medel. Daghemmets entréer ska i mån av möjlighet placeras på fasaden mot Kivistöallén.

Utöver våningstalet och byggrätten får tekniska utrymmen och anordningar byggas och installeras på taket och dem ska bearbetas så att de passar ihop med byggnadens arkitektur.

Den plats som är avsedd för underhåll ska insyns- och bullerskyddas på ett stadsbildmässigt högklassigt sätt, t.ex. med hjälp av takkonstruktioner, staket, murar och grönkonstruktioner.

De byggnader, förråd, skärmtak, stängsel och andra konstruktioner som finns på tomten ska till material och utförande bilda en enhetlig arkitektonisk helhet.

I fasaderna tillåts inga synliga vågräta elementfogar. Eventuella lodräta elementfogar ska utgöra en väsentlig del av byggnadens arkitektur.

I daghemslokalers och motsvarande utrymmens ytterhölje ska ljudnivåskillnaden ΔL mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller vara minst 35 dB.

Förråd för friluftsutrustning och takkonstruktioner kan byggas utöver den byggrätt som anvisats i planen. Förråd och fristående takkonstruktioner ska förses med vegetationstak och de ska hålla hög kvalitet till sitt material och sin arkitektur.

Takkonstruktioner får också byggas utom byggnadsytan.

På gårdsområdet ska blommande växtlighet med flera arter och skikt planteras.

Träd som utgående från kartläggningen av trädbeståndet är i gott skick ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Träden ska bevaras och skötas så att de hålls livskraftiga, och de ska skyddas under byggandet.

Befintlig växtlighet och jordmån ska bevaras på gårdsområdena.

Gårdens huvudport ska placeras vid den tomtgräns som vetter mot Kivistöallén. Huvudporten ska hålla hög arkitektonisk kvalitet och den ska skilja sig från gårdens övriga portar.

Från kvartersområdets gräns som vetter mot parken ska en gångförbindelse till Kivistös stjärna-parken anläggas, och den som innehar kvarteret ansvarar för både utförande och skötsel. Planeringen och genomförandet av förbindelsen ska samordnas med planerna för parken så att parkens befintliga växtlighet inte skadas i onödan och parkens marknivåer inte ändras i onödan.

Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstal 1,0. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

På tomterna ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna dagvattensystemet. För bygglovet ska en tomtvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten.

Ekologisk kompensation

Naturskadorna som orsakas av planområdets byggande ska kompenseras fullt annanstans genom att genomföra ekologisk kompensation i enlighet med kapitel 11 i naturvårdslagen.

Byggandet får börja först efter att Tillstånds- och tillsynsverket har gett ett positivt beslut gällande den slutförda kompensationen.

Miljöstörningar och energiförsörjning

Kvarterets fastigheter ska anslutas till det centraliserade regionala rörsystemet för insamling av avfall i Kivistö centrum.

Trafik och parkering

För den parkering som reserverats för rörelsehindrade ska en bilplats byggas i kvarteret 23133.

Av cykelplatserna ska minst hälften vara väderskyddade och ha möjlighet till ramlåsning.

Cykelplatser ska byggas så att det är minst 13.

På kvartersområdet får högst 14 bilplatser placeras.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Osa-alueen raja.

Gräns för delområde.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

1

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

23

Kaupunginosan numero.

Stadsdelsnummer.

KIVIS

Kaupunginosan nimi.

Stadsdelens namn.

23133

Korttelin numero.

Kvartersnummer.

KORUKIVENK

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

2100

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

II

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.

Rakennusala.

Byggnadsyta.

Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.

Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.

wh

Ohjeellinen hulevesialue.

Riktgivande dagvattenområde.

s

Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.

Alueen osa, joka tulee säilyttää puustoisena ja kehittää metsäpihana. Tarvittaessa aluetta tulee hoitaa ja uudistaa siten, että alueen puustoisuus säilyy runsaana ja elinvoimaisena ja siten, että alueen maisemallinen merkitys säilyy. Hoitotoimenpiteissä tulee erityisesti huomioida mahdollisten sään ääri-ilmiöiden vaikutus järeän puuston säilymiseen.

Alueelle tulee tehdä hoitosuunnitelma, johon sisältyy huonokuntoisten puiden poisto, puuston seuranta sekä uusien puuntaimien istutukset poistuvia puita korvaamaan.

Del av område där trädbeståndet ska skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.

Del av området som ska bevaras trädbevuxet och utvecklas som skogsgård. Vid behov ska området skötas och förnyas så att det hålls trädbevuxet och bevaras rikt och livskraftigt och så att dess betydelse för landskapet bibehålls. Vid vårdåtgärderna ska man ta särskild hänsyn till eventuella extrema väderfenomens påverkan på bevarandet av de grovvuxna träden.

För området ska det göras upp en vårdplan, där det ingår avlägsnande av träd i dåligt skick, övervakning av träden och plantering av nya träd för att ersätta dem som tas bort.

Katu.

Gata.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.

Suojeltava puu. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.

Mikäli puu kaatuu tai muutoin kuolee, sen tilalle tulee istuttaa vastaava isoksi kasvava puu.

Träd som ska skyddas. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.

Om ett träd faller eller dör på ett annat sätt ska ett motsvarande träd som blir storvuxet planteras istället för det.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Tuomas Eskola, Aluearkkitehti, 1.9.2026 14.44

Kimmo Junttila, Kaupungingeodeetti, 22.9.2026 15.55

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

23 § Maankäyttösopimus / Asemakaavan muutos 002660 Tiilipojanlenkki 4 / Sulan Tekijät Oy /TeA

VD/4101/10.00.01.05/2026

TeA/AK/MV/AVP/JK

Sulan Tekijät Oy:n omistama tontti 92-26-104-13 Petikossa on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T). Asemakaavan muutoksella 002660 tontti muutetaan liikerakennusten korttelialueeksi, jolla on rakennusoikeutta 4500 kerrosneliömetriä. Asemakaavan muutokseen liittyvällä maankäyttösopimuksella kaupunki ja Sulan Tekijät Oy sopivat kunnallistekniikan rakentamisesta. Sulan Tekijät Oy maksaa kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena 102 885 euroa.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa tontin 92-26-104-13 käyttötarkoituksen muutos nykyisestä teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta (T) liikerakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön (KM). Kohde sijaitsee Petikon kaupunginosassa osoitteessa Tiilipojanlenkki 4a.

Tontin nykyinen rakennusoikeus on 4435 k-m2, josta liikerakennusoikeutta saa olla enintään 1774 k-m^2. Asemakaavamuutoksella esitetty rakennusoikeus on 4500 k-m^2. Rakennusoikeus kasvaa 65 k-m^2 ja liiketilan osuus kasvaa 2726 k-m^2. Tontilla sijaitsee kolmekerroksinen teollisuusrakennus vuodelta 1984. Rakennusta ei ole tarkoitus purkaa, vaan käyttötarkoituksen muutos tapahtuu rakennuksen sisällä.

Maankäyttösopimukseen liittyy ainoastaan kunnallistekniikan rakentamissopimus. Maankäyttösopimukseen ei liity kiinteistöluovutuksia.

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
Sopimusalue koostuu Sulan Tekijät Oy:n omistamasta tontista 92-26-104-13 Petikon kaupunginosassa. Sopimusalue on merkitty karttaliitteeseen (Liite A1).

Asemakaavamuutokseen 002660 liittyen Vantaan kaupunki ja tontin 92-26-104-13 omistaja Sulan Tekijät Oy ovat alueidenkäyttölain 12 a luvun nojalla neuvotelleet ja sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja maanomistajan osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin. Osapuolet ovat sopineet mm. seuraavaa:

- Osapuolet toteavat, että sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on rakennettu.
- Tontin 92-26-104-13 omistaja maksaa kaupungille alueidenkäyttölain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 102 885 euroa.
- Korvaus maksetaan kaupungille yhdessä erässä välittömästi, kun asemakaava on tullut voimaan.
- Maanomistaja luovuttaa kaupungille korvauksen suorittamisen vakuudeksi 102 885 euroa suuruisen kaupungin etukäteen hyväksymän vakuuden, joka vapautetaan, kun korvaus on suoritettu tai sopimus lakkaa olemasta voimassa.
- Sopimusalueelle ei sovelleta rakentamisaikataulu- tai rakentamisvelvoitevaatimuksia.
- Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt asemakaavaa 31.12.2027 mennessä.

Toimivalta maankäyttösopimuksista päätettäessä
Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n kohdan 27 nojalla kaupunginhallitus päättää maankäyttösopimuksista.

Kaupunkitilalautakunta 16.9.2026 § 15

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) Kaupunki tekee ja allekirjoittaa tontin 92-26-104-13 omistajan Sulan Tekijät Oy:n kanssa liitteenä olevan maankäyttösopimuksen / A. kunnallistekniikan rakentamissopimus, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002660 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta, ja
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 23

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että
a) Kaupunki tekee ja allekirjoittaa tontin 92-26-104-13 omistajan Sulan Tekijät Oy:n kanssa liitteenä olevan maankäyttösopimuksen / A. kunnallistekniikan rakentamissopimus, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002660 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta, ja
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Maankäyttösopimus / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
- Liite A1: kartta sopimusalueesta

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
maankäyttöinsinööri Jouni Kahila, puh. 043 826 6116
projekti-insinööri Mikko Vanhanen, puh. 043 824 8831
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

MAANKÄYTTÖSOPIMUS

[asemakaavan muutoksen pvm] päivätty asemakaavan muutos nro 002660, Tiilipojanlenkki 4 (jäljempänä ”**Asemakaava**”).

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Asemakaava sijaitsee Tiilipojanlenkin ja Kehä III:n rajaamalla alueella, osoitteessa Tiilipojanlenkki 4a.

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa vähittäiskaupan suuryksikön rakentaminen. Rakennusoikeuden laajennus tapahtuu nykyisen rakennuksen sisällä.

Tontilla sijaistee vuonna 1984 rakennettu kolmekerroksinen teollisuusrakennus. Tontti on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T). Asemakaavassa alue muutetaan liikerakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön (KM).

Asemakaavaan liittyen Sulan Tekijät Oy sopimusalueeseen kuuluvan kiinteistön omistajana ja Vantaan kaupunki ovat sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja Sulan Tekijät Oy:n osallistumisesta kunnallistekniikan korvaukseen.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

Sulan Tekijät Oy (Y-tunnus: (1608235-4)
c/o Colliers Finland oy, Firdonkatu 2 T 173, 00520 Helsinki
(jäljempänä ”**Hakija**”)

2. Sopimusalue ja tarkoitus

2.1 Sopimusalue koostuu Hakijan omistamasta kiinteistöstä 92-26-104-13 (jäljempänä ”**Sopimusalue**”). Sopimusalue on merkitty ohjeellisesti karttaliitteeseen (liite A1).

2.2 Kaupunki ja Hakija Sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella alueidenkäyttölain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Hakijan osallistumisesta Sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen Kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. Kunnallistekniikan rakentaminen

3.1 Osapuolet toteavat, että Sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on rakennettu.

3.2 Hakijan on Sopimusalueen suunnittelussa huomioitava kortteliin rajoittuvien katualueiden ja julkisen kaupunkitilan korkeusasemat. Hakijan tulee yhteistyössä Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa yhteen sovittaa tontin ja ympäröivien katualueiden korkotasot ennen rakennusluvan hakemista. Sopimusalueen rakennustöiden yhteydessä sovitaan mahdollisten tilapäisten rakenteiden tai luiskajärjestelyjen toteutuksesta ja kunnossapidosta.

Osapuolet toteavat, että katualueen ja tontin rajakohta tulee saada sovitettua korkeusasemaltaan sekä materiaaleiltaan toimivaksi ja yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Hakija neuvottelee ja sopii katualueen ja tontin rajakohdan suunnittelusta, toteuttamisesta ja kustannusjaosta erikseen Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa.

Katualueelle mahdollisesti sijoittuvat rakennusten perustus- ja muut rakenteet edellyttävät Kaupungin myöntämää erillistä sijoituslupaa.

3.3 Hakijan tulee hakea katualueella toimimiseen erillinen lupa Kaupungilta.

3.4 Hakija myöntää Kaupungille ilman erillistä korvausta luvan sijoittaa Sopimusalueelle kadun tai puiston rakentamisen vuoksi välttämättömät mm. katu- ja kuivatusrakenteet, maaleikkaus- ja pengerluiskat sekä ulkovalaisimet, mikäli niitä ei ole mahdollista kohtuullisilla kustannuksilla sijoittaa katu- tai puistoalueen puolelle. Hakija myöntää Kaupungille luvan myös Kaupungin hyväksymien ohjeiden mukaisten uusiomateriaalien

käyttöön Sopimusalueelle ulottuvissa katurakenteissa. Kaikki em. rakenteet jäävät Kaupungin omistukseen ja kunnossapitoon. Edellä mainittujen rakenteiden tai laitteiden sijoittaminen tulee toteuttaa niin, ettei se aiheuta haittaa tai vahinkoa Sopimusalueelle suunnitellulle rakentamiselle.

3.5 Mikäli Asemakaavan toteuttaminen edellyttää johto-, kaapeli- tai viemärisiirtoja tai niiden suojaamista rakennustöiden ajaksi, Hakija suorittaa ne kustannuksellaan. Hakija sopii siirroista ko. johdon, kaapelin tai viemärin omistajan kanssa.

4. Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

4.1 Hakija maksaa Kaupungille alueidenkäyttölain (132/1999) 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena (jäljempänä **”Korvaus”**) yhteensä **102.885,00 euroa**.

4.2 Korvaus maksetaan Kaupungille yhdessä erässä välittömästi, kun Asemakaava on tullut voimaan.

4.3 Korvaus suoritetaan Kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 14 pv netto, viivästyskorkoa peritään korkolain (633/1982) mukaisesti).

4.4 Myöhästyneille maksuerille maksetaan Asemakaavan voimaantulosta lukien vuotuista korkoa ja kertynyt korko maksetaan ko. maksuerän maksamisen yhteydessä. Korko on 1,5 % lisättynä 6 kk euribor-korolla, kuitenkin vähintään 1,5 %.

5. Korvauksen tarkistus, mikäli toteutunut rakennusoikeus ylittää Asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden

5.1 Asemakaavassa Sopimusalueelle on osoitettu kaavakartan mukainen määrä rakennusoikeutta. Tontit on mahdollista jakaa ennen Asemakaavan toteutusta useiksi tonteiksi, jolloin tonttijaossa jokaiselle uudelle tontille merkitään tonttikohtainen rakennusoikeus.

5.2 Korvauksen perusteena on muiden seikkojen ohella Asemakaavassa syntynyt rakennusoikeuden lisäys, jonka mukaisesta arvonnoususta 50 % maksetaan Korvauksena. Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta suurempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, sitoutuu Hakija ilmoittamaan tästä Kaupungille.

5.3 Hakija maksaa Sopimusalueen rakennusoikeuden lisääntymisestä koituneesta arvonnoususta 50 % Kaupungille Korvauksena. Arvonnousu lasketaan ko. tontille rakennettavan rakennuksen käyttötarkoituksien mukaisesti.

5.4 Kaupungin oikeus Korvauksen tarkistukseen ja perimiseen on voimassa viisi vuotta Asemakaavan voimaantulosta.

5.5 Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden

rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta pienempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, Korvausta ei tältä osin tarkisteta alaspäin.

6. Korvauksen vakuus

6.1 Hakija luovuttaa Kaupungille Korvauksen suorittamisen vakuudeksi **102.885,00 euroa** suuruisen Kaupungin etukäteen hyväksymän vakuuden, joka vapautetaan, kun Korvaus on suoritettu tai sopimus lakkaa olemasta voimassa.

6.2 Vakuuden on oltava voimassa 31.12.2030 saakka.

6.3 Vakuus kuitataan vastaanotetuksi tämän maankäyttösopimuksen allekirjoituksin.

7. Rakentamisaikataulu ja rakentamisvelvoite sekä sopimussakko

7.1 Selvyyden vuoksi todetaan, että Sopimusalueelle ei sovelleta rakentamisaikataulu- tai rakentamisvelvoitevaatimuksia.

8. Sopimusalueen maaperä ja jätteet

8.1 Hakija vastaa rakennushankkeen suunnitteluun liittyvien maaperätutkimusten suorittamisesta sekä maaperän edellyttämistä hankkeen toteuttamiseen liittyvistä rakenteellisista ratkaisuista.

8.2 Selvennyksenä todetaan, että osapuolet vastaavat mahdollisesta maaperän ja pohjaveden pilaantumisesta sekä jätteiden poistamisesta vain omistamillaan alueilla.

9. Vesihuolto- ja sähköverkostoon liittyminen

9.1 Hakija on velvollinen liittämään Sopimusalueen ja sille toteutettavat uudisrakennukset kustannuksellaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon ja yleiseen sähköverkkoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin. Hakija on tutustunut liittymisehtoihin itsenäisesti.

10. Sopimuksen velvoitteiden siirto kolmannelle

10.1 Hakija sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Hakija sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

10.2 Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Hakija ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

11. Sopimuksen voimaantulo

11.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaava on tullut voimaan.

11.2 Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2027 mennessä.

11.3 Selvennyksenä todetaan, että mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2027 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus voimassa. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen siten, että Asemakaava ei tule voimaan miltään osin, tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa.

11.4 Osapuolet eivät esitä tämän sopimuksen raukeamistapauksissa minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

12. Sopimuksen muuttaminen ja sopimuksen pätemättömyys

12.1 Mikäli olosuhteissa tapahtuu tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen huomattavia muutoksia, joiden takia sopimusta on tarkistettava, pysyy tämä sopimus voimassa, mutta osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tarkistuksista erikseen. Tällainen huomattava muutos voi olla esimerkiksi Asemakaavan oleellinen muuttuminen tai Asemakaavan voimaan tuleminen osittain vain tiettyjen alueiden osalta.

12.2 Kaikista muutoksista tähän sopimukseen sovitaan kirjallisesti ja osapuolet allekirjoittavat muutossopimuksen.

12.3 Mikäli jotakin tämän sopimuksen ehtoa pidetään pätemättömänä, mitättömänä tai täytäntöönpanokelvottomana, sen ei katsota vaikuttavan sopimuksen muiden ehtojen pätevyyteen. Osapuolet sitoutuvat tällaisessa tilanteessa neuvottelemaan uudesta sopimusehdosta, joka korvaisi pätemättömän, mitättömän tai täytäntöönpanokelvottoman sopimusehdon ja joka mahdollistaa sopimuksen tarkoituksen toteutumisen. Osapuolet sitoutuvat noudattamaan tämän sopimuksen määräyksiä mahdollisesta pätemättömyydestä huolimatta.

13. Erimielisyyksien ratkaiseminen

13.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

Tätä sopimuskokonaisuutta on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Vantaalla, [sopimuspvm numeraalein]

VANTAAN KAUPUNKI	**SULAN TEKIJÄT OY**
_____	_____
[lakimiehen nimi]	[hakijan allekirjoittajan nimi]
lakimies	

LIITTEET

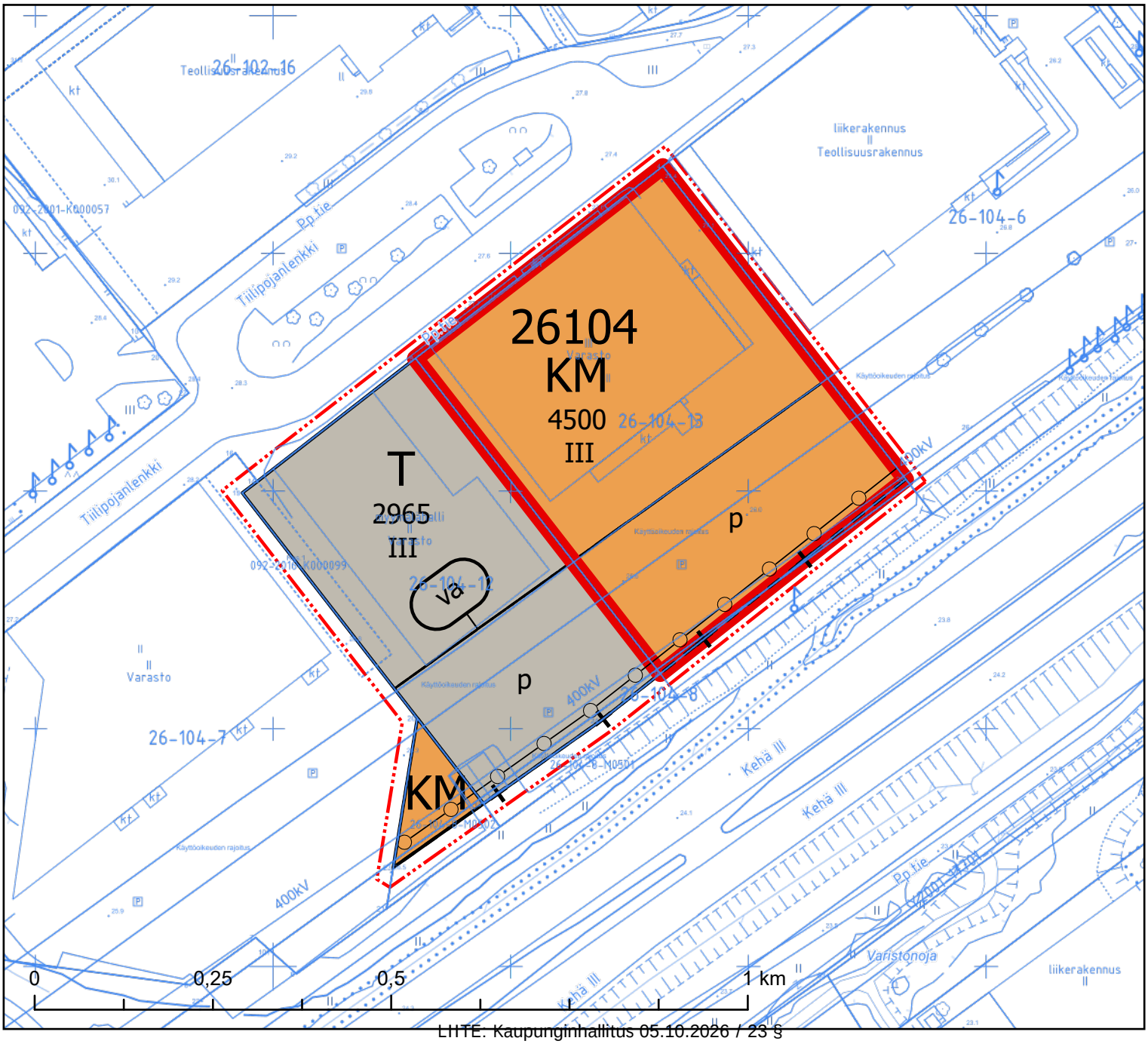
Liite A1	Sopimusalue

Asemakaavamuutos 002660
Tiilipojanlenkki 4

SOPIMUSALUE
(punaisella rajattu alue)

Kaupunginosa: 26 PETIKKO

24 § Asemakaavamuutos 002660, 26 Petikko / Tiilipojanlenkki 4 - Ehdotus nähtäville /TeA

VD/1441/10.02.04.00/2026

TeA/SP/TKA/VIK

Sulan Tekijät Oy hakee Tiilipojanlenkki 4a:n teollisuus- ja varastorakennusten tontille asemakaavamuutosta 4 500 k-m2 suuruiselle vähittäiskaupan suuryksikölle. Rakennusoikeus kasvaisi 65 k-m2 ja kaupan osuus kasvaisi 2 726 k-m2. Laajennus tapahtuu nykyisen rakennuksen sisällä. Hanke sisältää paljon tilaa vaativaa erikoiskauppaa, joka ei kilpaile keskustan kanssa, sekä liikuntatilaa, mutta ei päivittäistavarakauppaa.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelista 26104, kaupunginosassa 26 Petikko.

Alue sijaitsee osoitteessa Tiilipojanlenkki 4a–4b.

Hakija
Sulan Tekijät Oy.

Maanomistus
Sulan Tekijät Oy, Gabrin Oy ja Kiinteistö Oy Espoon Juvan teollisuushalli.

Valmistelu
Kaava on tehty kaupungin työnä. Hakijan asiamiehenä ja konsulttina on toiminut A1 Arkkitehdit Oy.

Yleiskaava
Alue on kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa kaupallisten palvelujen aluetta KM, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön, joka ei kilpaile keskustan kanssa, mutta ei päivittäistavarakauppaa. Haettu rakennusoikeus sisältyy maakuntakaavan ja yleiskaavan kaupan mitoitukseen, Hämeenkylä–Varisto–Petikossa enintään 250 000 k-m2.

Voimassa oleva asemakaava
Kaksi tonttia on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta T. Tonttien rakennusoikeus on yhteensä 7 400 k-m2, josta liike- ja toimisto- ja huoltoasematiloja saa olla 2 960 k-m2, siitä elintarvikemyymälä 500 k-m2. Suurin kerrosluku on kolme (III).

Asemakaavamuutos
Tilipojanlenkki 4a:n uusi käyttötarkoitus olisi liikerakennusten korttelialue, jolle saisi sijoittaa 4 500 k-m2 suuruisen vähittäiskaupan suuryksikön KM, joka ei kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa ja jossa myydään paljon tilaa vaativan kaupan tuotteita. Rakennusoikeus nousisi 65 k-m2 ja liiketilan osuus kasvaisi 2 726 k-m2. Liiketila olisi autokauppaa. Lisäksi sallitaan tuotanto-, toimisto-, huoltoasema-, liikunta- ja varastotiloja, mutta ei päivittäistavarakauppaa. Muutos tapahtuu nykyisen rakennuksen sisällä.

Samalla Tiilipojanlenkki 4b:n asemakaavaa ajantasaistetaan siten, että kaavaan merkitään aiemmin tontin lohkomisessa syntynyt rakennusoikeus 2 965 k-m2 ja poikkeamisluvalla myönnetty liike-, toimisto- ja huoltoasematilojen osuus 1 686 k-m2 (lisäystä 500 k-m2), mutta ei päivittäistavarakauppaa.

Kolmio, joka on siirtynyt Kiinteistö Oy Espoon Juvan teollisuushallin omistukseen, merkitään ilman rakennusoikeutta vähittäiskaupan suuryksikön KM tontiksi, joka voidaan liittää viereiseen KM-tonttiin.

Kolmiolla on autoliikkeen autopaikkoja.

Kaavaselostukseen sisältyy kaupallisten vaikutusten arviointi. Kaavamuutos vahvistaa ja uudistaa Varisto–Petikkoa erikoiskaupan keskuksena. Hanke sisältää tilaa vaativaa kauppaa eikä kilpaile keskustojen kanssa.

Kaavamuutos edistää kaupungin strategisia linjauksia: Vantaa houkuttelee osaajia ja yrityksiä.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma tehtiin 11.3.2026.
Kaavan vireille tulosta ilmoitettiin Vantaan Sanomissa ja osallisille varattiin mahdollisuus lausua mielipiteensä. Kaavatilaisuus pidettiin 25.3.2026.
Mielipiteitä saatiin 7 kpl. Niissä ei ollut erityistä huomautettavaa.

Viranomaisneuvottelu
AKL 66 §:n viranomaisneuvottelu ei ollut tarpeen. Kaavasta on neuvoteltu lupa- ja valvontaviraston sekä Uudenmaan elinvoimakeskuksen kanssa 28.1.2026 ja 13.5.2026.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7).
Kaava lisää liikekerrosalaa 2 726 k-m2.

Sopimus
Asemakaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus.

Muutoskustannukset maksaa hakija ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 4 (40 000 €).

Kaupunkiympäristölautakunta 15.9.2026 § 13

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 15.9.2026 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002660, 26 Petikko / Tiilipojanlenkki 4,
b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
c) vahvistetaan maksuluokka 4 ja todetaan, että hakija Sulan Tekijät Oy maksaa muutoskustannukset (40 000 €).

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 24

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 15.9.2026 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002660, 26 Petikko / Tiilipojanlenkki 4,
b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot ja
c) vahvistaa maksuluokka 4 ja todeta, että hakija Sulan Tekijät Oy maksaa muutoskustannukset (40 000 €).

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Asemakaavamuutosehdotus 15.9.2026
- Asemakaavamuutoksen selostus 15.9.2026
- Mielipiteet ja vastineet, vuorovaikutusraportti 15.9.2026

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Timo Kallaluoto, p. 050 312 2132,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002660

Päiväys
Datum

15.9.2026

Vantaan kaupunki

TIILIPOJANLENKKI 4

Kaupunginosa 26, Petikko

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 26104.

1:2000

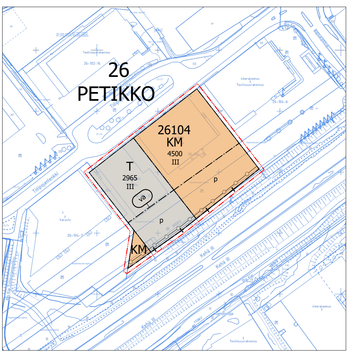
Vanda stad

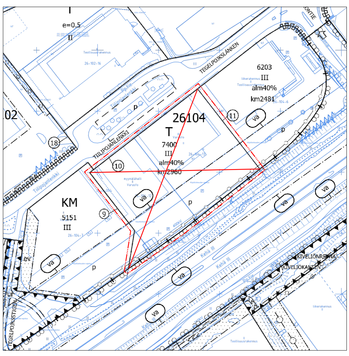
TEGELPOJKSLÄNKEN 4

Stadsdel 26, Petikko

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 26104.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

KM

Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.

KM-aluetta tontilla 92-26-104-13 (Tiilipojanlenkki 4a) koskevia määräyksiä:

Rakennusoikeus

Alueelle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön, joka ei kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa ja jossa myydään paljon tilaa vaativan kaupan tuotteita, mutta ei päivittäistavarakauppaa.

Tontille saa sijoittaa tuotanto-, toimisto-, huoltoasema-, liikunta- ja varastotiloja.

Julkisivut

Julkisivut tulee tehdä korkealuokkaisista materiaaleista yhtenäistä rakennustapaa noudattaen.

Rakennuksen ääneneristävyys lento- ja tiemelua vastaan tulee esittää rakennusluvan yhteydessä.

Energia

Rakennusten energiantarve tulee ainakin osittain kattaa paikallisesti tuotetulla uusiutuvalla energialla. Uusiutuvan energian ratkaisut saavat olla rakennus- tai korttelikohtaisia tai alueellisia.

Piha

Tontille tulee istuttaa pensasaita Kehä III:a vastaan.

Hulevedet on viivytettävä, jos rakennusta laajennetaan tai rakennetaan uudisrakennus.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Liikkeet	1 ap / 50 k-m²
Toimistot	1 ap / 50 k-m²
Tuotanto	1 ap / 120 k-m²
Varastot	1 ap / 150 k-m²

KM-aluetta tonttijaon mukaisella tontilla 92-26-104-10 koskevia määräyksiä:

Tontilla ei ole rakennusoikeutta. Tonttia saa käyttää pysäköintiin.

Tonttijaon mukaisen tontin 92-26-104-10 saa liittää KM-tonttiin 92-26-104-9 (Tiilipojanlenkki 6).

Tontille tulee istuttaa pensasaita Kehä III:a vastaan.

Kvartersområde för affärsbyggnader där en stor detaljhandelsenhet får placeras.

Bestämmelser som gäller KM-området i tomten 92-26-104-13 (Tegelpojkslänken 4a):

Byggrätt

På området får placeras en stor detaljhandelsenhet, vilken inte konkurrerar med de affärer som placeras i centrum och vilken säljer varor som kräver mycket utrymme, men inte dagligvaruhandeln.

På tomten får placeras produktions-, kontors-, servicestations-, idrotts- och lagerutrymmen.

Fasader

Fasaderna ska göras av högklassiga material och följa ett enhetligt byggnadssätt.

Byggnadens ljudisolering mot flyg- och vägbuller ska presenteras i samband med bygglov.

Energi

Byggnadernas energibehov ska åtminstone delvis tillgodoses med lokalt producerad förnybar energi. Lösningarna för förnybar energi får vara byggnads- eller kvartersspecifika eller områdesvisa.

Gårdsplan

På tomten ska planteras hägg mot Ring III.

Dagvatten ska fördröjas, om byggnaden byggs ut eller nybyggnad byggs.

Minimiantalet bilplatser:

Affärer	1 bp / 50 m²-vy
Kontor	1 bp / 50 m²-vy
Produktion	1 bp / 120 m²-vy
Lager	1 bp / 150 m²-vy

Bestämmelser som gäller KM-området på tomten enligt tomtindelningen 92-26-104-10:

Det finns ingen byggrätt på tomten. Tomten får användas för parkering.

Tomten 92-26-104-10 enligt tomtindelningen får anslutas till KM-tomten 92-26-104-10 (Tegelpojkslänken 6).

På tomten ska planteras hägg mot Ring III.

T

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.

T-aluetta tontilla 92-26-104-12 (Tiilipojanlenkki 4b) koskevia määräyksiä:

Tontille saa sijoittaa liike-, toimisto- ja huoltoasematiloja yhteensä enintään 1 686 k-m², mutta ei päivittäistavarakauppaa.

Julkisivut tulee tehdä korkealuokkaisista materiaaleista yhtenäistä rakennustapaa noudattaen.

Rakennusten energiantarve tulee ainakin osittain kattaa paikallisesti tuotetulla uusiutuvalla energialla. Uusiutuvan energian ratkaisut saavat olla rakennus- tai korttelikohtaisia tai alueellisia.

Hulevedet on viivytettävä, jos rakennusta laajennetaan tai rakennetaan uudisrakennus.

Lastaukseen käytettävä tontin osa on rajattava vähintään kaksi metriä korkealla, näkyvyyden estävällä aidalla tai puista ja pensaista muodostuvalla istutusvyöhykkeellä liikenne- tai katualuetta vastaan.

Tontille tulee istuttaa pensasaita Kehä III:a vastaan.

Rakennuksen ääneneristävyys lento- ja tiemelua vastaan tulee esittää rakennusluvan yhteydessä.

Tontilla tulee olla vähintään 34 autopaikkaa.

Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader.

Bestämmelser som gäller T-området i tomten 92-26-104-12 (Tegelpojksvägen 4b):

På tomten får placeras affärs- och kontorsutrymmen och servicestations utrymmen tillsammans högst 1 686 m²-vy, men inte dagligvaruhandeln.

Fasaderna i huset ska göras av högklassiga material och följa ett enhetligt byggnadssätt.

Byggnadernas energibehov ska åtminstone delvis tillgodoses med lokalt producerad förnybar energi. Lösningarna för förnybar energi får vara byggnads- eller kvartersspecifika eller områdesvisa.

Dagvatten ska fördröjas, om byggnaden byggs ut eller nybyggnad byggs.

Den del av tomten som används för lastning ska avskärmas med ett minst två meter högt staket som hindrat insyn eller med en planteringszon bestående av träd och buskar mot trafik- eller gatuområdet.

På tomten ska planteras hägg mot Ring III.

Byggnadens ljudisolering mot flyg- och vägbuller ska presenteras i samband med bygglov.

På tomten ska vara minst 34 bilplats.

Kaupunginosan raja.

Stadsdelsgräns.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Osa-alueen raja.

Gräns för delområde.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

26

Kaupunginosan numero.

Stadsdelsnummer.

PETI

Kaupunginosan nimi.

Stadsdelens namn.

26104

Korttelin numero.

Kvartersnummer.

4500

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

III

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.

Rakennusala.

Byggnadsyta.

Säilytettävä / istutettava pensasaita.

Häck som ska bevaras / planteras.

p

Pysäköimispaikka.

Parkeringsplats.

vä

Vaara-alue.

Faroområde.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Timo Kallaluoto, Aluearkkitehti, 31.8.2026 13.18

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

002660 TIILIPOJANLENKKI 4

PETIKKO

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus,
joka koskee 15.9.2026 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002660

VD/1441/10.02.04.00/2026

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Sulan Tekijät Oy hakee Tiilipojanlenkki 4a:n teollisuus- ja varastorakennusten tontille asemakaavamuutosta 4 500 k-m2 suuruiselle vähittäiskaupan suuryksikölle. Rakennusoikeus kasvaisi 65 k-m2 ja kaupan osuus kasvaisi 2 726 k-m2. Laajennus tapahtuu nykyisen rakennuksen sisällä. Hanke sisältää paljon tilaa vaativaa erikoiskauppaa, joka ei kilpaile keskustan kanssa, sekä liikuntatilaa, mutta ei päivittäistavarakauppaa.

Samalla Tiilipojanlenkki 4b:n asemakaava ajantasaistetaan tontin lohkomisessa syntyneen rakennusoikeuden ja poikkeamisluvalla myönnetyn liiketilan mukaiseksi.
Kolmiotontti merkitään KM-tontiksi, jotta se voidaan liittää viereiseen KM-tonttiin.

Alueen sijainti ja suhde kaupunkirakenteeseen.

Asemakaavamuutos

Kaupunginosa 26 Petikko
Osa korttelia 26104

Kaava-alueen sijainti

Tiilipojanlenkki 4a – 4b

Sisällys

1	Tiivistelmä	3
2	Lähtökohdat	4
3	Asemakaavan suunnittelun vaiheet	12
4	Asemakaavan kuvaus	15
5	Asemakaavan toteutus	26

1. TIIVISTELMÄ

Kaava-alue etelästä. Nykytilanne. Google Earth 20.5.2023

Sulan Tekijät Oy hakee nykyiseen rakennukseen vähittäiskaupan suuryksikköä.

Yleiskaavassa alue on kaupallisten palvelujen aluetta KM, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön, joka ei kilpaile keskustan kanssa, mutta ei päivittäistavarakauppaa. Haettu rakennusoikeus sisältyy maakuntakaavan ja yleiskaavan kaupan mitoitukseen, Hämeenkylä–Varisto–Petikossa enintään 250 000 k-m2.

Voimassa olevassa asemakaavassa kolme tonttia on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta T. Tonttien rakennusoikeus on yhteensä 7 400 k-m2, josta liike- ja toimisto- ja huoltoasematiloja saa olla 2 960 k-m2, siitä elintarvikemyymälä 500 k-m2. Suurin kerrosluku on kolme (III).

Tonteilla on nyt kaksi teollisuusrakennusta vuosilta 1984 ja 2017, yhteensä 6 127 k-m2. Tästä osa on liiketilaa. Pieni kolmiotontti on johtoaluetta eikä sillä ole rakennusoikeutta.

Asemakaavamuutoksessa Tilipojanlenkki 4a:n tontin uusi käyttötarkoitus olisi liikerakennusten korttelialue, jolle saisi sijoittaa 4 500 k-m2 suuruisen vähittäiskaupan suuryksikön KM, joka ei kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa ja jossa myydään paljon tilaa vaativan kaupan tuotteita. Rakennusoikeus nousisi 65 k-m2 ja liiketilan osuus kasvaisi 2 726 k-m2. Liiketila olisi autokauppaa. Lisäksi sallitaan tuotanto-, toimisto-, huoltoasema-, liikunta- ja varastotiloja, mutta ei päivittäistavarakauppaa. Muutos tapahtuu nykyisen rakennuksen sisällä.

Samalla Tiilipojanlenkki 4b:n tontin asemakaavaa ajantasaistetaan siten, että kaavaan merkitään tontin lohkomisessa syntynyt rakennusoikeus 2 965 k-m2 ja poikkeamisluvalla myönnetty liike-, toimisto- ja huoltoasematilojen osuus 1 186 k-m2 (lisäys 500 k-m2), mutta ei päivittäistavarakauppaa. Kolmiotontti merkitään KM-tontiksi, jolloin se voidaan liittää viereiseen KM-tonttiin.

Kaavamuutos vahvistaa ja uudistaa Varisto–Petikkoa erikoiskaupan keskuksena. Hanke sisältää tilaa vaativaa kauppaa eikä kilpaile keskustojen kanssa.

2. LÄHTÖKOHDAT

Tiilipojanlenkki 4a, taaempana 4b. Julkisivut ovat graffitinharmaata metallikasettia. TKa 14.4.2026

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

Alueen yleiskuvaus

Petikon yritysalue on osa Kehä III:n yritysvyöhykettä ja Hämeenkylä–Varisto–Petikon kauppa-aluetta. Lähimarkkina-aluetta ovat Myyrmäen ja Kivistön suuralueet, mutta alueelle tullaan myös kauempaa.

Varisto–Petikon yritysalueelle on keskittynyt erikoistavaran kauppaa, joka on suurelta osin paljon tilaa vaativaa kauppaa, mutta myös muuta erikoiskauppaa. Variston puoli on painottunut sisustukseen ja vapaa-aikaan, Petikko rakentamiseen ja autoiluun. Alueella on paljon kaupan kehittämismahdollisuuksia. Uudet hankkeet ovat tärkeitä alueen vetovoiman sekä kaupungin elinvoiman ja työllisyyden vahvistamiselle.

Luonnonympäristö

Tontit ovat olleet vanhaa loivasti kaakkoon viettävää peltoa ja ne on rakennettu 1980-luvulla. Pihat ovat kokonaan asfalttipihoina, koska tontteihin kuuluneet istutusalueet on liitetty maantien (Kehä III) LT-alueeseen.

Kaupunkirakenne

Alue on osa Vihdintien varren nauhakaupunkia. Varisto ja Petikko kaavoitettiin 1970-luvulla teollisuus- ja varastoalueiksi, mutta tonteille sallittiin myös liike- ja toimistotiloja alle puolet rakennusoikeudesta, jolloin alueelle tuli huonekaluliikkeitä. Alue tukeutui 1940-luvulla rakennettuun Vihdintiehen, 1950-luvulla rakennettuun Hämeenkylän tiilitehtaaseen ja 1960-luvulla rakennettuun Helsingin ohikulkutiehen (Kehä III). Lentomelu esti alueen kaavoituksen asumiseen.

Tiilipojanlenkki 4b, sen takana Tiilipojanlenkki 6. TKa 15.3.2026

Rakennettu ympäristö

■ *Tontti 13, Tiilipojanlenkki 4a:* Tontilla on kolmekerroksinen teollisuusrakennus vuodelta 1984. Julkisivut ovat metallikasettia. Tontti on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta T. Tontin rakennusoikeus on 4 435 k-m2 (7 400 k-m2 jaettuna). Siitä liike- ja toimisto- ja moottoriajoneuvojen huoltoasematiloja saa olla enintään 40 % (alm40 %) eli 1 774 k-m2, myös vähittäiskaupan suuryksikön osalta 1 774 k-m2 (km2960 jaettuna), josta elintarvikemyymälän osuus on 300 k-m2. Tontin pinta-ala on 5 510 m2, rakennettu kerrosala 4 438 k-m2 ja suurin sallittu kerrosluku kolme.

■ *Tontti 12, Tiilipojanlenkki 4b:* Tontin asemakaava ajantasaistetaan. Kaavamerkinnät koskevat tonttia, joka lohkottiin 2016 ja jolloin rakennusoikeus jaettiin kahdelle tontille.

Tiilipojanlenkki 4b:n tontilla on kaksikerroksinen myymälähalli vuodelta 2017. Tontti on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta T. Tontin rakennusoikeus on 2 965 k-m2. Siitä liike- ja toimisto- ja moottoriajoneuvojen huoltoasematiloja saa olla enintään 40 % (alm40 %) eli 1 186 k-m2, myös vähittäiskaupan suuryksikön osalta 1 186 k-m2 (km2960 jaettuna). Tästä elintarvikemyymälän osuus on 200 k-m2. Tontilla on poikkeamislupa liiketilan lisäämiseksi 500 k-m2. Tontin pinta-ala on 3 857 m2, rakennettu kerrosala 1 692 k-m2 ja suurin sallittu kerrosluku kolme.

■ *Tontti 10* on Tiilipojanlenkki 6:n pysäköintikäytössä oleva määräala (265 m2, osa tonttia 8), joka sijaitsee johtoalueella eikä sillä ole rakennusoikeutta. Kaavamerkintä teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue T muutetaan liikerakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön KM, mutta ilman rakennusoikeutta. Tällöin määräala voidaan T-korttelialueen osalta liittää viereiseen Tiilipojanlenkki 6:n KM-tonttiin. Tonteilla on sama maanomistaja.

Nykyisen asemakaavan rakennusoikeuden jakaantuminen tonteille

Tontti	Osoite	Totin ala m2	Rakennus-oikeus k-m2	Siitä liike-tilaa k-m2	Rakennettu k-m2	Jäljellä k-m2
26-104-13	Tiilipojanlenkki 4a	5 510	4 435	1 774	4 438	0
26-104-12	Tiilipojanlenkki 4b	3 857	2 965	1 186	1 692	1 273
26-104-10	Määräala (kolmio)	265	0	0	0	0
Yhteensä		9 632	7 400	2 960	6 127	1 273

Kulttuurihistorialliset kohteet

Alueella ei ole rakennusperintökohteita eikä alueelta tunneta muinaisjäännöksiä.

Väestön kehitys ja kysynnän kasvu

Varisto–Petikon lähipalvelualueeseen kuuluvat Myyrmäen ja Kivistön suuralueet, joilla väestö on kasvanut vuosien 2014–2024 aikana 19 000 asukkaalla ja arvioidaan kasvavan vuoteen 2034 mennessä 14 500 asukkaalla, mikä lisää kaupan ja liikuntatilojen kysyntää.

Palvelut

Petikon yritysalueelle on sijoittunut erityisesti rakentamisen ja autoalan liikkeitä.

Liikenne

■ *Autoliikenne:*

Kehä III on osa kantatietä 50 ja E18-eurooppatietä. Tien liikennemäärä on Petikon kohdalla 48 008 ajon/vrk ja raskaan liikenteen osuus 9 % (2023). Nopeusrajoitus on 80 km/h. Kehä III:n parantamissuunnitelmaa (2011) ei ole toteutettu Variston ja Petikon kohdalta, joiden liittymiä on tarkoitus parantaa ramppeja loiventamalla. Tiesuunnitelma on sivulla 14.

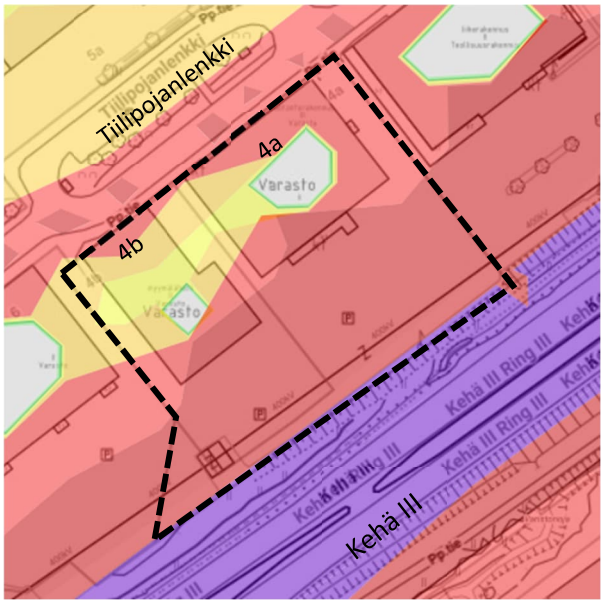
Petikontie–Tiilipojanlenkki on Petikon pääkatu. Tiilipojanlenkin liikennemäärä on liikennevalotietojen mukaan noin 4 000 ajon/vrk. Nopeusrajoitus on 40 km/h.

■ *Joukkoliikenne:* Bussit Vihdintieltä, Kehä III:lta ja Petikontieltä eri suuntiin.

■ *Kevyt liikenne:* Kaduilla ja Kehä III:lla on jalankulku- ja pyörätiet.

Ympäristöhäiriöt

■ *Lentomelutaso* Lden on tonteilla 50–55 dB, mikä edellyttää liike- ja toimistotiloilta ja muilta hiljaisilta työtiloilta 28 dB ääneneristävyyttä.

■ *Tiemelu*

Tiemelutilanne Aeq 2021, päivällä klo 7–22.

45–50	55–60	65–70	75– dB
50–55	60–65	70–75	

Tiemelun huomioon ottaminen		
Tiemeluvyöhyke Aeq dB	Äänitasoero asunnoissa dB	Äänitasoero liike- ja toimistotiloissa dB
65…100	Erillinen selvitys	Erillinen selvitys
60…64,9	35	30
55…59,9	30	25
alle 55	30*	25

Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010, Kala 10.3.2026, *YM asetus 796/2017, Vantaan ympäristökeskus 2021.

Melutilanne vaihtelee rakennusten eri osissa, joten rakentamislupaan tarvitaan erillinen meluselvitys.

Maaperä ja rakennettavuus

Tontit ovat täyttömaata.

Tekninen huolto

Tonteille on valmis kunnallistekniikka (vesi, jätevesi, hulevesi, kaukolämpö, sähkö, tietoliikenne). Tonteilla voidaan hyödyntää kaukolämpöä, maalämpöä ja aurinkoenergiaa. Kaava-alue ei ole tärkeää pohjavesialuetta. Hulevedet virtaavat Varistonojaa ja Kanaalia pitkin Pitkäjärveen.

Maanomistus

Tontti 13 (Tiilipojanlenkki 4a) Sulan Tekijät Oy.
Tontti 12 (Tiilipojanlenkki 4b) Gabrin Oy.
Tontti 10 (määräala) Kiinteistö Oy Juvan teollisuushalli.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita (VAT) on annettu 1. toimivista yhdyskunnista ja kestävästä liikkumisesta, 2. tehokkaasta liikennejärjestelmästä, 3. terveellisestä ja turvallisesta elinympäristöstä, 4. elinvoimaisesta luonto- ja kulttuuriympäristöstä, luonnonvaroista ja 5. uusiutumiskykyisestä energiahuollosta.

Tavoitteina on muun ohella, että luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen, luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle ja suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä. (VN 14.12.2017)

→ *Asemakaavamuutos on tavoitteiden mukainen.*

Maakuntakaava

Uusimaa 2050 -kaavan tavoitteena on ohjata kasvua kestävästi erityisesti raideyhteyksille. Kaava-alue on kaupan aluetta ja kuuluu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeseen. (Maakuntavaltuusto 25.8.2020)

Pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke.
Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke.
Virkistysalue. / Suojelualue.
Keskustatoimintojen alue, keskus.
Kaupan alue.
Viheryhteystarve.
Lentomelualue Lden 55–60 / 60– dB.
Kaavamuutosalueen sijainti.

Merkintä Kaupan alue.

Kuvaus
Kohdemerkinnällä osoitetaan merkitykseltään seudulliset vähittäiskaupan suuryksiköt* keskustatoimintojen alueiden ulkopuolella. Niitä kehitetään sellaista kauppaa varten, joka vaatii paljon tilaa, ei kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa ja jonka tyypillinen asiointitiheys on pieni[?]. Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön enimmäismitoitukseen lasketaan mukaan myös merkitykseltään paikallinen liiketila.

Maakuntakaavan suunnittelumääräys
Kaupan alueen merkinnän osoittamalle alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa tilaa vaativaa vähittäiskauppaa, joka on merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö*. Kaupan alueet sekä niiden enimmäismitoitukset on osoitettu taulukossa, joka on suunnittelumääräysten lopussa. Kohdemerkinnällä osoitetun kaupan alueen sijainti ja laajuus on määriteltävä yksityiskohtaisessa suunnittelussa siten, että se muodostaa riittävän laajan toiminnallisen kokonaisuuden. Lisäksi on huolehdittava siitä, että kaupan alueen palveluiden toteuttaminen on kytketty ajallisesti alueen saavutettavuuteen joukkoliikenteellä ja mahdollisuuksien mukaan myös kävellen ja pyöräillen.

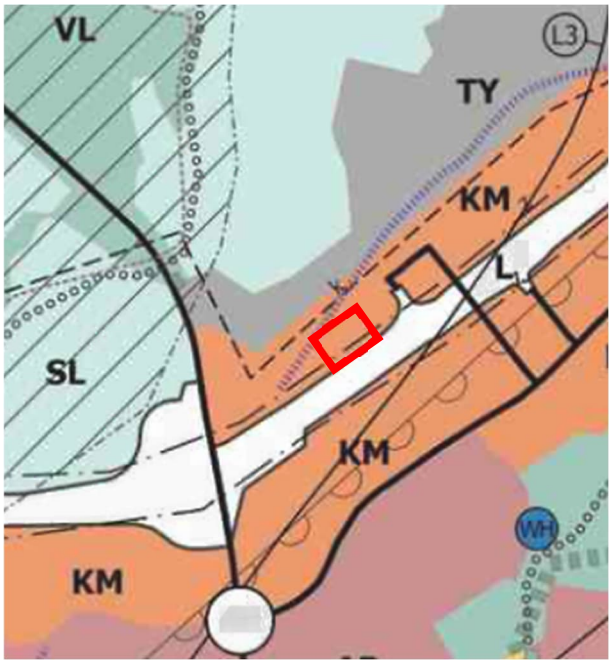
Kaupan alueiden enimmäismitoitukset kerrosalaneliömetreinä
Vantaa, Varisto–Petikko: 250 000 k-m2

Enimmäismitoituksessa on mukana olemassa oleva ja uusi liiketila.
Enimmäismitoitukseen sisältyy myös merkitykseltään paikallinen liiketila.

*) Vähittäiskaupan suuryksikön koko on nykyisin yli 4 000 k-m2 (AKL 71 a §).

Maakuntakaavan yleisiä suunnittelumääräyksiä
■ *Kauppa ja elinkeinot*
Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on [yli] 4 000 k-m2, ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta ja ellei näissä suunnittelumääräyksissä muuta määrätä. Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön.

→ Kaavamuutosalue on taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä ja kuuluu Varisto–Petikon kaupan alueeseen, joka mahdollistaa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan toteuttamisen. Asemakaavamuutos on maakuntakaavan ja sen kaupan mitoituksen mukainen, rajaa kaupan laatua tilaa vaativaan erikoistavaran kauppaan ja kieltää päivittäistavarakaupan. Liikuntatila ei kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa.

Yleiskaava
Kasvu ohjataan nykyiseen rakenteeseen tiivistäen ja uudistaen. Kaavamuutosalue on kaupallisten palvelujen aluetta KM, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön, mutta ei päivittäistavarakauppaa yli 2 000 k-m2. (Kv 25.1.2021)

L	Liikennealue.
KM	Kaupallisten palveluiden alue.
TY	Tuotanto- ja varastotoiminnan alue.
VL	Lähivirkistysalue.
SL	Luonnonsuojelualue.
	Liikenneyhteys.
	Ohjeellinen ulkoilureitti.
	Suuri Rantatie.
L3	Lentomelualue 3, Lden 50–55 dB.
	Lentokoneiden laskeutumisvyöhyke.
	Kaavamuutosalueen sijainti.

Yleiskaavamääräys KM, kaupallisten palveluiden alue
Alue varataan kaupallisille palveluille ja ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomille elinkeinotoiminnoille. Vähittäiskaupan suuryksiköiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, ettei suuryksiköiden sijoittamisella heikennetä keskustaan sijoittuvan kaupan toimintaedellytyksiä. Alueen toteutuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota kaupunkitilan viihtyisyyteen sekä kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksiin, erityisesti joukkoliikenteen runkoyhteyksien alueella. Alue tulee toteuttaa vihertehokkaasti.

Kaupallisten alueiden aluekohtaiset määräykset:
Hämeenkylä–Varisto–Petikko, Petas ja Koivuhaka
■ Alueille ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan eikä keskustahakuisen erikoiskaupan suuryksiköitä.
■ Hämeenkylä–Varisto–Petikkoon saa sijoittaa päivittäistavaramyymälöitä yhteensä 2 000 k-m2.

Maakuntakaavassa määritelty aluekohtainen enimmäismitoitus tulee ottaa huomioon kaupan hankkeiden suunnittelussa ja sijoittumisen ohjaamisessa.
Hämeenkylä–Varisto–Petikko 250 000 k-m2

→ Asemakaavamuutos on oikeusvaikutteisen yleiskaavan ja sen kaupan mitoituksen mukainen, rajaa kaupan laatua tilaa vaativaan erikoistavaran kauppaan ja kieltää päivittäistavarakaupan. Päivittäistavaramyymälä 2 000 k-m2 on toteutettu Hämeenkylään Ainontielle. Liikuntatila ei kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa.

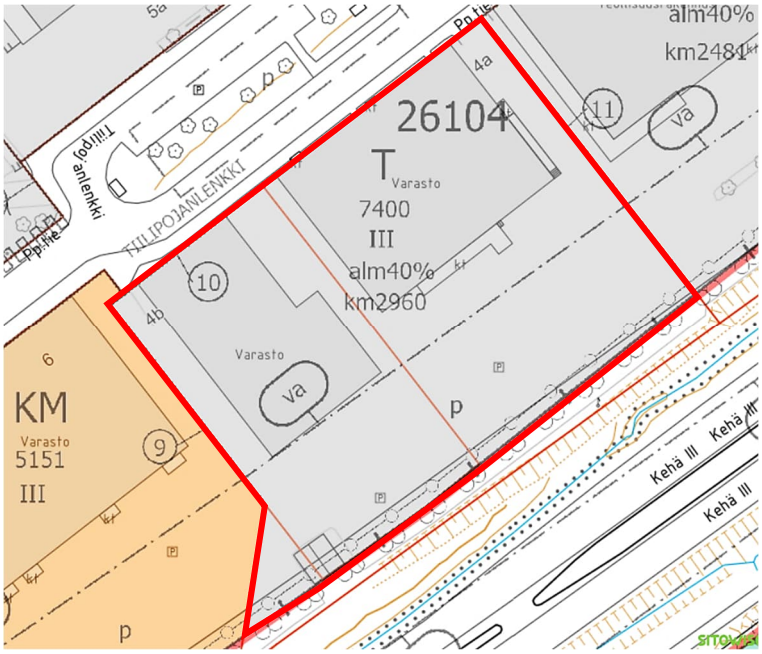

Helsingin seudun maankäyttö, asuminen ja liikenne, MAL 2023

Seutua kehitetään yhdyskuntarakenteeltaan monikeskuksisena metropolina. Seudun kasvu ohjataan kestävän kehityksen mukaisesti nykyiseen kaupunkirakenteeseen. Investoinnit hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti. (HSL ja HSYK 12.9.2023, Kv 13.11.2023)

Ensisijainen maankäytön kehittämisvyöhyke. Liikennehanke.
Monipuolinen keskus. Kaupunkiuudistusalue. Alueen sijainti.

→ Hanke sisältyy nykyiseen kaupunkirakenteeseen. Petikon yritysalue sijaitsee Kehä III:n yhteydessä ja ensisijaisen vyöhykkeen tuntumassa.

Voimassa oleva asemakaava

Alueella on voimassa asemakaava 002030. (Kv 3.3.2014)

KM	Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.
T	Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.
26104	Korttelin numero.
7400	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
III	Suurin kerrosluku room. numeroin.
alm40%	Liike- ja toimisto- ja moottoriajoneuvojen huoltoasematilojen enimmäismäärä.
km2960	Vähittäiskaupan suuryksikön enimmäiskoko kerrosalaneliömetreinä.
	Kaavamuutosalueen rajaus.

Tontit ovat teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta. Tonttien rakennusoikeus on yhteensä 7 400 k-m2, josta liiketilaa enintään 2 960 k-m2. Liiketila jakaantuu 4a-tontille 1 774 k-m2 ja 4b-tontille 1 186 k-m2. Kaavamääräys sallii tonteille elintarvikemyymälähuoneiston 500 k-m2, joka jakaantuu 4a-tontille 300 k-m2 ja 4b-tontille 200 k-m2. Kolmionmuotoinen määräala sijaitsee johto- ja osin tiealueella eikä sisällä rakennusoikeutta.

Rakennusjärjestys: Kv 15.11.2010. Uusi rakennusjärjestys Kala 15.9.2026.

Tonttijako ja rekisteri: Tonttijako on hyväksytty 2.6.2016. Alueidenkäyttölain (AKL) 79 §:n 1 momentin mukaan ”tonttijakoa laadittaessa kaavan mukainen numeroin osoitettu *kokonaisrakennusoikeus* voidaan jakaa muodostettaville tonteille”. Kokonaisrakennusoikeudesta 7 400 k-m2 on jaettu 2 965 k-m2 tontille 12 ja 4 435 k-m2 tontille 13. Asemakaavan alm 40 % (km 2 960 k-m2) on kuitenkin jaettu 710 k-m2 (24 %) tontille 12 ja 2 250 k-m2 (76 %) tontille 13. Kokonaisrakennusoikeuden osalta tonttijako on lain mukainen, mutta liiketilan ym. osuuden (alm 40 %) jaon osalta tonttijako ei ole lain eikä asemakaavan mukainen. Tämä korjataan asemakaavamuutoksessa.

Rakennuskiellot: Ei ole.

Kaavoja, karttoja ja paikkatietoja voi katsoa tarkemmin: *kartta.vantaa.fi*

Kaupan nykytila, Hämeenkylä–Varisto–Petikko

Kaupan nykytila, Hämeenkylä–Varisto–Petikko. Wsp 2.3.2026: 17

Hämeenkylä–Varisto–Petikon kaupan profiili

■ Tilaa vaativaa kauppaa, huonekalu- ja sisustuskauppaa, rauta- ja rakennustarvikekauppa sekä autokauppaa

■ Kaksi laajan tavaravalikoiman myymälää, Tokmanni ja Puuilo

■ Vähäisesti päivittäistavarakauppaa, Ainontiellä K-supermarket, mutta yleiskaavan mitoitus täynnä

■ Kaupan alueille tyypillisesti sijoittuvaa erikoiskauppaa, mutta vähäisesti: eläintarvike-, lastentarvike-, urheilu- ja askartelukauppaa

■ Liikunta- ja vapaa-ajan palveluita, lounasravintoloita, pikaruokaravintola
(Wsp 2.3.2026: 17)

Hämeenkylä–Varisto–Petikon kaupunki- ja myymälärakenne

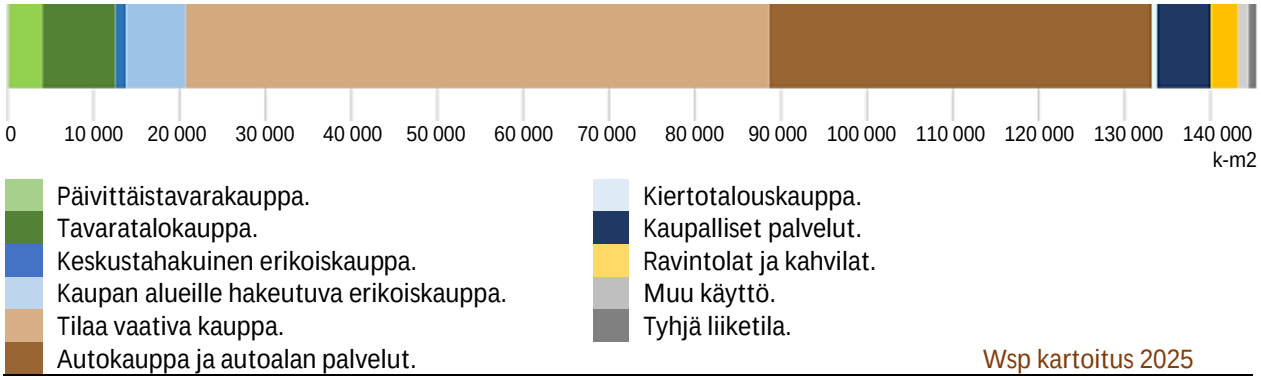
■ Kaupan alue jakautuu toiminnallisiin osiin eli Kehä III:n pohjoispuoleen ja eteläpuoleen sekä Vihdintien ympäristön keskittymään, joka on hieman irrallaan muusta kaupan rakenteesta. Yleiskaavan KM-alueen pohjoispuolella on joitakin myymälöitä. Lisäksi yksi rautakauppa on työpaikka-alueella Voimalantiellä Martinlaakson puolella.

■ Tonteilla ja rakennuksissa pääosin useampia toimijoita (pieniä/isoja), mutta myös yksittäisiä toimijoita omilla pysäköinneillään.

■ Liikkeet pääosin maantasossa, mutta osa rinteessä alemmassa kerroksessa.

■ Alueella on yksi huonekalu- ja sisustuskauppaan painottunut kauppakeskus, jossa kaksi kerrosta ja rakenteellista pysäköintiä.

■ KM-alueella on myös paljon muuta yritystoimintaa kuin kauppaa.
(Wsp 2.3.2026: 17)

Wsp kartoitus 2025

Hämeenkylä–Varisto–Petikon kaupan alueen kaupallinen rakenne. Wsp 2.3.2026: 22
Liiketilan pinta-ala kaupan alueilla koko toiminnallinen alue huomioon ottaen.

Vantaan suurimpia kaupan alueita ovat kaupan pinta-alaltaan Tammisto ja Hämeenkylä-Varisto-Petikko, joissa molemmissa on kaupan pinta-alaa lähes yhtä paljon. Hämeenkylä-Varisto-Petikko on perinteinen kaupan alue, jonka pinta-ala painottuu tilaa vaativaan kauppaan ja autokauppaan. Päivittäistavarakauppaa, tavaratalokauppaa ja erikoiskauppaa on noin 15 % koko alueen liikepinta-alasta. (Wsp 2.3.2026: 22)

Hämeenkylä–Varisto–Petikossa suurin osa kaupasta sijoittuu KM-alueelle. Petikossa on jonkin verran kauppaa KM-alueen pohjois- ja itäpuolella. Martinlaaksossa on yksittäinen rautakauppa Voimalantiellä. (Wsp 2.3.2026: 23)

Tulevaisuus asuu Vantaalla – Vantaan kaupunkistrategia 2026–2029

Hyvän elämän Vantaa	Vetovoimainen Vantaa	Tasapainoisen kasvun Vantaa
Vantaa on laadukkaan elämän kotikaupunki kaikille vantaalaisille	Uudistuva ja elinvoimainen Vantaa houkuttelee yrityksiä ja ihmisiä	Vantaa kasvaa taloudellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästi
→ *Hyvä saavutettavuus ja sijainti kauppa-alueella*	→ *Lisää liike- ja liikuntatiloja ja työpaikkoja*	→ *Nykyisten rakennusten hyödyntäminen*

Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Vantaalle suunnitellaan vetovoimaisia asunto- ja työpaikka-alueita palveluineen. Tavoitteena laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys. (Kv 18.6.2018, 10.10.2022)

→ *Kaavamuutos on linjausten mukainen.*

Strategiset kaavoitustavoitteet 2026–2028

Kaavan strateginen tavoite: Houkuttelemme osaajia ja yrityksiä.

→ *Kaava tuottaa lisää toimitilaa kaupan ja elinkeinoelämän tarpeisiin ja työpaikkoja.*

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

Tiilipojanlenkki 4b Kehä III:n ja pihan suuntaan. TKa 15.3.2026

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA VIREILLETULO

Sulan Tekijät Oy haki asemakaavamuutosta 11.2.2026 siten, että kaupan uusi rakennusoikeus olisi 4 500 k-m2. Laajennus tapahtuu rakennuksen sisällä.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

Osalliset

Alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

- *Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)* julkaistiin internetissä ja postitettiin osallisille 11.3.2026, tarkistettuna 12.3.2026. Mielipiteet pyydettiin 13.4.2026 mennessä.
- *Kaavoituksen alkaminen* ilmoitettiin Vantaan Sanomissa 11.3.2026.
- *Kaavatilaisuus* Teams keskiviikkona 25.3.2026 klo 14.00–14.55.
- *Mielipiteet ja vastineet* ovat kokonaisina vuorovaikutusraportissa → paatokset.vantaa.fi → esityslistat/pöytäkirjat → kaupunkiympäristölautakunta → 15.9.2026
- *Kaavan aineisto ja käsittelyvaihe* on nähtävillä https://www.vantaa.fi/fi/kaavoitus/kaavat/petikossa-tiilipojanlenkille-vahittaiskaupan-suuryksikko

Ennakkoneuvottelu

28.1.2026 lupa- ja viestintäviraston LVV kanssa kaupan määrästä Hämeenkylä–Varisto–Petikossa.

Osallistumisessa saadut mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen, tiivistelmä

Mielipiteet vastineineen ovat kokonaisina erillisenä liitteenä. → *Vastineet sinisellä.*

1. Telia Finland Oy, 11.3.2026

Telialla tulee 4a-tontille kuitusyöttö. Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava maarakennustöissä. Tällöin oltava hyvissä ajoin yhteydessä Teliaan.

→ *Tieto on välitetty hakijalle. Hanke ei tuota maarakennustöitä.*

2. Kaavatilaisuus / Teams, 25.3.2026 14.00–14.55

Läsnä oli aluearkkitehti ja 5 osallista. Aluearkkitehti esitteli hankkeen.

Tiilipojanlenkki 4b osalta

- Tehty luiska, jolloin hulevedet tulevat 4b:n tontille.
- Tiilipojanlenkki 6 teki julkisivuremppaa, jolloin kuultiin naapurit, mutta 4a julkisivurempan ja pihan osalta naapureita ei ole kuultu.
- Liikenne on lisääntynyt 4b puolella, kun liikenne ei pysy 4a puolella.
- 4a on tehnyt julkisivuun ovet, jollin liikenne tulee 4b tontille, jossa on putkia.
- Putket eivät kestä rekkoja, aiheuttaa merkittävää haittaa.
- Käyty keskustelua 4a omistajan ja rakennusvalvonnan kanssa.
- Milloin haettu rakentamislupaa ilman naapurin kuulemista, kaikki on tehty jo.
- Mentävä marssijärjestyksessä, ensin kaava, sitten rakentamislupa.
- Julkisivumuutoksille ei saa antaa lupaa ennen kuin asemakaavamuutos on tehty.
- Pihan kallistukset kuntoon.
- 4b:n oli vaikea saada liiketilaa, mutta se ei ole nyt ajankohtainen. Oasin keltainen rakennusoikeustaulukko on oikein.

Tiilipojanlenkki 4a osalta

- 4a-tontilla on vireillä 1) julkisivumuutos, johon tehty rakennusvalvonnan katselmus, 2) sisäisiä muutoksia ja 3) asemakaavamuutos.
- 4a:n omalta tontilta mahdutaan ajamaan sisään.
- Jos pihan kallistuksia on tehty väärin, ne tulee saada hyväksyttävään kuntoon.

Tontin 10 osalta

- Hyvä, jos Tiilipojanlenkki 6:n tonttiin voidaan liittää tontti 10. Se on Rinta-Joupin (autoliikkeen) pysäköintikäytössä. Molemmilla tonteilla on sama maanomistaja.

→ *Asemakaavamuutoksessa käsitellään käyttötarkoitus ja rakennusoikeus. Rakennusvalvonta käsittelee rakentamislupa-asiat. 4a-tontin rakennuslupa ja julkisivumuutokset on käsitelty ja päätetty 2021, ja kaupunki kuuli naapurit. Rakentamisluvan voi antaa ilman asemakaavamuutosta hankkeille, jotka ovat voimassa olevan asemakaavan mukaisia, kuten piha- ja julkisivumuutokset. Kaupunki lähetti tietoa poikkeamisluvasta, asemakaavamuutoksesta, maankäyttösopimuksesta ja rakentamislupa-asioista. 4b-tontille myönnettiin poikkeamisluvalla lisää liikerakennusoikeutta 500 k-m2. Tontti 10 voidaan liittää Tiilipojanlenkki 6:n tonttiin, niillä on nyt sama maanomistaja.*

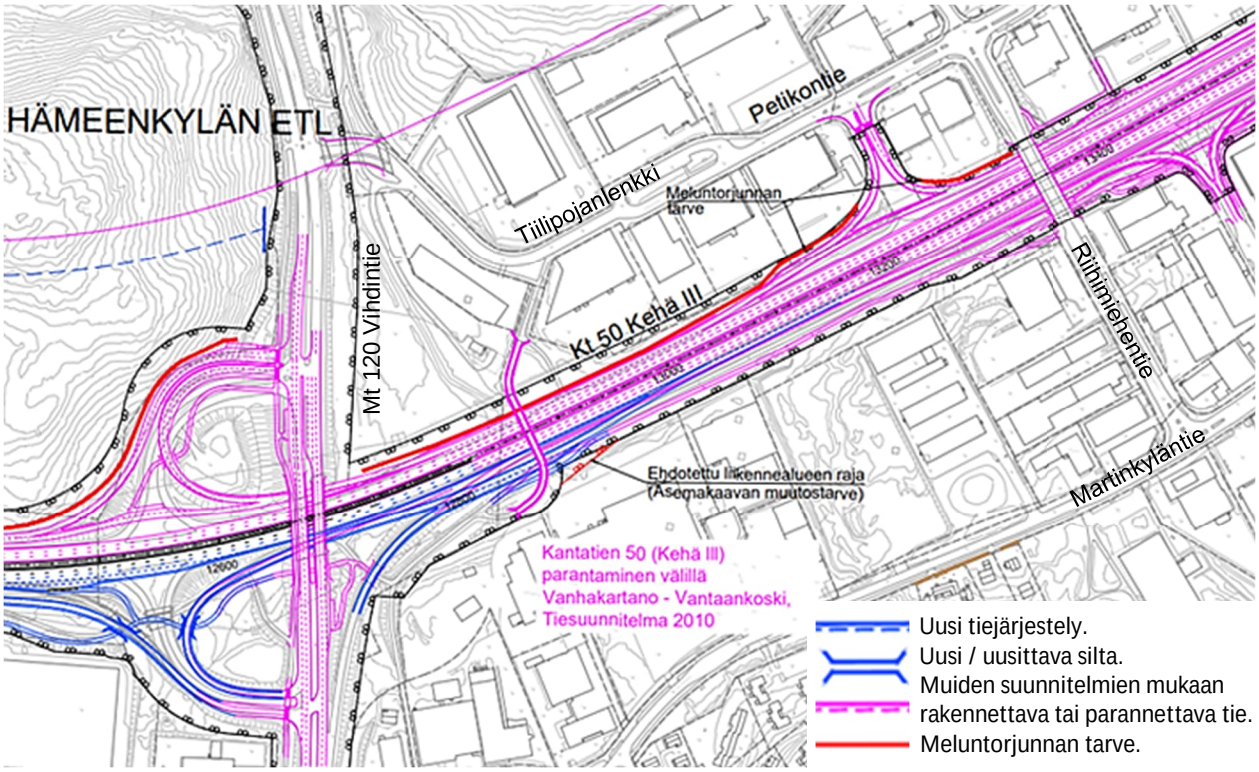
3. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY, 2.4.2026

Vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Kaavamuutos ei edellytä niiden siirtämistä.

4. Uudenmaan elinvoimakeskus, 7.4.2026

Alue rajautuu TEN-T ydinverkkoon kuuluvaan Kehä 3:een (E18). Vähittäiskaupan suuryksikön liikennevaikutusten arviointi suhteessa Kehä 3:n sujuvuuteen ja turvallisuuteen on erityisen tärkeää. Kaavan vaikutusten arvioinnissa tulee soveltaa ympäristöministeriön oppaan Liikennetarpeen arviointi maankäytön suunnittelussa 2008 ohjearvoja. Kehä 3 kehittämisselvityksen (Uudenmaan ELY-

keskus 2024) mukaiset ratkaisut tulee kuvata osana kaava-aineistoa. Varmistettava, ettei kaava-muutoksesta aiheudu haittaa Kehä 3:n hulevesien hallinnalle.

Kuva: Ote Kehä 3:n kehittämisselvityksestä (https://doria.fi/handle/10024/190708) / Sitowice 2024

→ Kaavan sisältämä liiketilan lisäys on maakuntakaavan ja yleiskaavan mukainen. Liiketilan määrä Varisto–Petikon kaupan alueella kasvaa vain 1,3 %, minkä vaikutus Kehä III:n ja katujen liikennemääriin ja sujuvuuteen on pieni. Suunniteltu tieratkaisu (yllä) on ollut kaavan lähtökohtana. Muutos tapahtuu rakennuksen sisällä eikä muuta tontin hulevesijärjestelyjä. Tarkemmin s. 23–24.

5. Vantaan kaupunginmuseo, 8.4.2026
Ei huomautettavaa.

6. Fingrid Oyj, 8.4.2026
Alueella on Fingridin 400 kV voimajohto, jolle lunastettu 52 m leveä johtoalue, jolla on 32 m leveä johtoaukea ja sen molemmin puolin 10 m leveät reunavyöhykkeet. Rakennusrajoitusalue kattaa koko 52 m voimajohtoalueen. Ohjeita voimajohdon läheisyyteen. Johtoalueelle tai sen läheisyyteen rakentamisesta tulee pyytää Fingridin risteämälausunto.

→ Lausunto on annettu tiedoksi hakijalle.

7. Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy, 9.4.2026
- Sähköverkon osalta huomioitava maakaapeleiden sijainti.
- Kaukolämpöverkon osalta huomioitava kaukolämpöputkien sijainti.

→ Lausunto on annettu tiedoksi hakijalle.

AKL 66 §:n viranomaisneuvottelu
Ei ollut tarpeen. Kaupan mitoitus on maakuntakaavan ja yleiskaavan mukainen eikä kaava vaikuta maantien alueeseen. Tiejärjestelyt on suunniteltu yhdessä ELY:n ja kaupunkien kanssa ja Vantaa on muuttanut asemakaavaa tiesuunnitelman mukaiseksi. Vaikutuksia Kehä III:een käsiteltiin lupa- ja valvontaviraston, Uudenmaan elinvoimakeskuksen ja kaupungin neuvottelussa 13.5.2026.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

Tiilipojanlenkki 4a Kehä III:n ja pihan suuntaan. TKa 15.3.2026

4.1 KAAVAN RAKENNE

Kaavaratkaisu

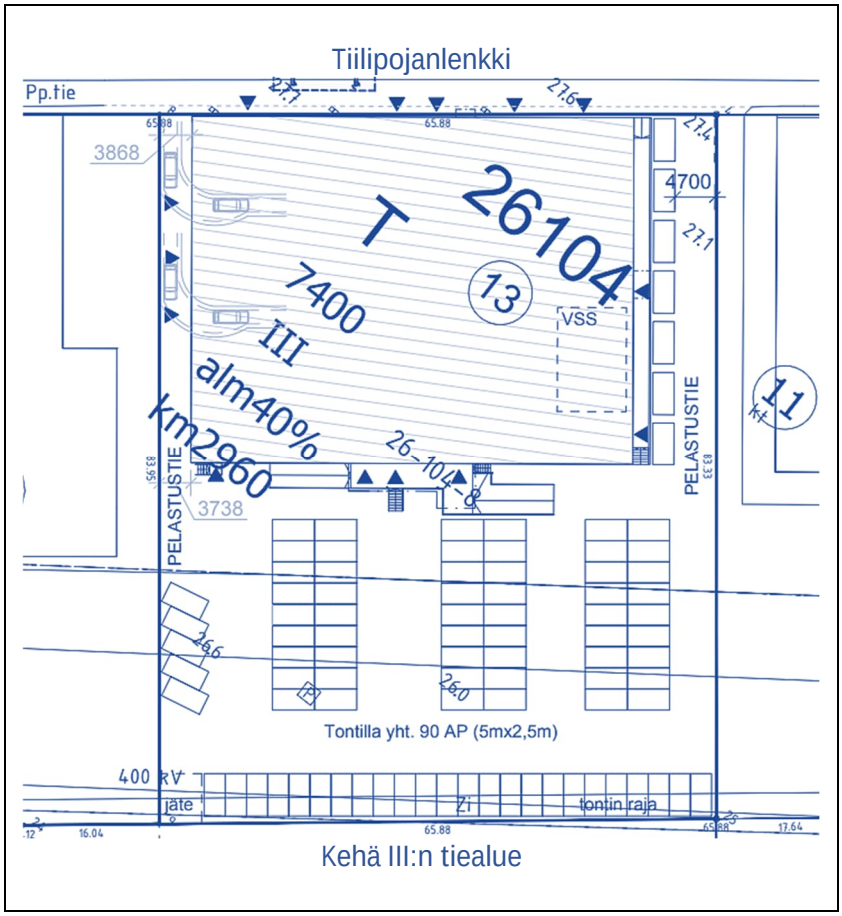
Voimassa olevassa asemakaavassa (2014) rakennusoikeus on 7 400 k-m2, josta liike- ja toimisto- ja huoltoasematiloja 2 960 k-m2. Rakennusoikeus on jaettu lohkomisessa 4a:n ja 4b:n tonteille 2016.

■ *Tontti 13, Tiilipojanlenkki 4a:* Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue T muutetaan liikerakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön KM, joka ei kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa ja jossa myydään paljon tilaa vaativan kaupan tuotteita. Tontille kuuluu tonttijaon mukainen rakennusoikeus 4 435 k-m2, josta liike- ja toimistotilaa 40 %, km 1 774 k-m2. Tontin uusi rakennusoikeus on 4 500 k-m2, jolloin rakennusoikeus kasvaa 65 k-m2. Liiketilan osuus kasvaa 2 726 k-m2, jolloin koko rakennus voidaan käyttää liiketiloina. Tontilla saa olla myös liikuntatiloja sekä nykykaavan mukaisia tuotanto-, toimisto-, varasto- ja huoltoasematiloja, mutta ei päivittäistavarakauppaa. Muutos tapahtuu nykyisen rakennuksen sisällä. Pihalla on 90 autopaikkaa (1 ap / 50 k-m2).

■ *Tontti 12, Tiilipojanlenkki 4b:* Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle T merkitään tontille lohkottu rakennusoikeus 2 965 k-m2. Liike-, toimisto- ja huoltoasematilojen osuutta 1 186 k-m2 on lisätty poikkeamisluvalla 500 k-m2, joten niitä saa olla 1 686 k-m2, ei kuitenkaan päivittäistavarakauppaa. Nykyinen rakennus on 1 692 k-m2, josta 6 k-m2 voi olla porras- tai väestönsuojatiloja. Tontilla saa olla edelleen teollisuus- ja varastotiloja. Pihalla on 34 autopaikkaa (1 ap / 50 k-m2). Poikkeamislupa enintään 500 k-m2 ei ole edellyttänyt maankäyttösopimusta.

■ *Tontti 10:* Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue T muutetaan liikerakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön KM. Tällöin tontti voidaan liittää viereiseen Tiilipojanlenkki 6:n KM-tonttiin. Tontti sijaitsee johtoalueella eikä sisällä rakennusoikeutta.

Kaavaratkaisun perustelut

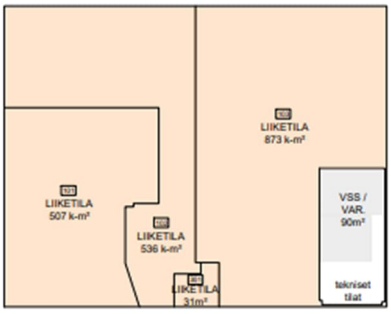
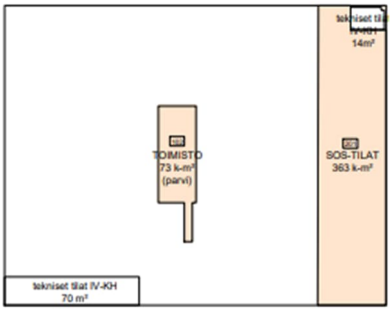
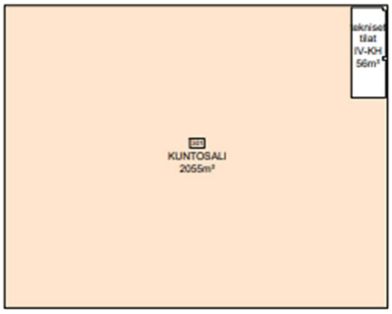
Tiilipojanlenkki 4a, asemapiirros. / A1 Arkkitehdit Oy 31.12.2025

Varisto–Petikkoon on keskittynyt paljon tilaa vaativaa erikoistavaran kauppaa ja yksityisiä liikuntatiloja. Kaavamuutos hyödyntää nykyisiä rakennuksia ja täydentää alueen kaupan rakennetta. Muilta osin kaavamuutos on tekninen.

Yli 4 000 k-m2 suuruinen vähittäiskaupan myymälä on vähittäiskaupan suuryksikkö (AKL 71 a §). Myös Hämeenkylä–Varisto–Petikon kaupan kokonaiskerrosala 222 545 k-m2 muodostaa vähittäiskaupan suuryksikön.

Kaavamuutos on maakuntakaavan ja yleiskaavan kaupan mitoituksen mukainen.

Tontin 13 (Tiilipojanlenkki 4a) nykyisen rakennuksen kerrosala on rakennusrekisterissä 4 435 k-m2, mutta tarkistuslaskennassa 4 438 k-m2. Hanke sijoittuu nykyisen rakennuksen sisälle.

1. kerros		2. kerros		3. kerros	
Vanha käyttötarkoitus: PT-myymälä ja liiketila.		Vanha käyttötarkoitus: toimistotilaa, uusi tila toimistoparvi.		Vanha käyttötarkoitus: teollisuus-, varasto- ja toimistotilaa.	
					
Kerrosalan jakautuminen	k-m2	Kerrosalan jakautuminen	k-m2	Kerrosalan jakautuminen	k-m2
Autohuolto	507	Kuntosali	363	Kuntosali	2 055
Autohuolto	536	- pukuhuone- ja sosiaalitilat		Tekniset tilat	0
Autoliike	873	Autohuolto	73		
Kuntosali	31	- toimistoparvi			
Vss/varasto ja tekn. tilat	0	Tekniset tilat	0		
	1 947		436		2 055
Kerrosala yhteensä					4 438

Tiilipojanlenkki 4a, rakennusoikeuslaskelma. A1 Arkkitehdit Oy 7.3.2025

Kun asemakaava sallii useita eri käyttötarkoituksia, tontin saa käyttää niistä yhteen tai kaikkiin käyttötarkoituksiin sallittujen rakennusoikeuksien puitteissa. (YM opas 12/2003: 30)

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Maankäyttö

Kaavamuutos sijoittuu olevaan rakennukseen, jota ei laajenneta, eikä rakenneta uudisrakennusta. Siten kaavamuutos ei tuota muutosta ympäristöön eikä ilmastoselvitys ole tarpeen.

Pihasuunnitelma

Nykytilanne ei muutu. 4a-tontilla on 90 autopaikkaa, jotka tarvitaan autokaupan tarpeisiin. Tonttiin kuulunut istutusalue on aiemmin kaavoitettu osaksi maantien aluetta LT (Kv 3.3.2014).

Vihertehokkuus

Vihertehokkuus tarkoittaa vihreän ja läpäisevän pinnan painotettua määrää tontilla tai korttelissa. Tontit on kokonaan rakennettu ja istutusalue on kaavoitettu maantien LT-alueeseen. Kun muutos tapahtuu rakennuksen sisällä, rakennusta ei laajenneta eikä pihalle tule muutoksia, ei vihertehokkuutta ja hulevesien viivytystä sovelleta rakentamisluvassakaan. Kyseessä on poikkeustapaus. Kiinteistön istutusalue 940,5 m2 luovutetaan valtiolle maantien LT-alueeksi, jolloin vihertehokkuutta ei voida tontilla toteuttaa ja se haittaisi tontilla jo harjoitettavaa autokauppaa ja muuta liiketoimintaa.

Hulevedet

Vantaalla hulevesien hallinnan ensisijainen tavoite on estää rakentamisesta aiheutuva haitallinen hulevesivirtaamien kasvu. Nykyinen hulevesiratkaisu säilyy, koska muutos tapahtuu rakennuksen sisällä, rakennusta ei laajenneta, ei rakenneta uudisrakennusta eikä pihalle tule muutoksia. Siten hulevedet ohjataan nykykäytännön mukaisesti hulevesiviemäriin ja edelleen Pitkäjärveen.

4.3 ALUEVARAUKSET

KM, Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön

■ *Tiilipojanlenkki 4a:* Käyttötarkoitus teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue T muutetaan liikerakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön KM. Uusi rakennusoikeus on 4 500 k-m2, jolloin koko rakennus voidaan hyödyntää liiketiloina. Kaava sallii myös nykykaavassa sallittuja tuotanto-, toimisto-, huoltoasema- ja varastotiloja sekä liikuntatiloja, mutta ei päivittäistavarakauppaa. Muutos tapahtuu nykyisen rakennuksen sisällä.
→ Taulukossa sivulla 21 HANKE 2

■ *Tontti 10:* Tontin käyttötarkoitus teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue T muutetaan liikerakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön KM, kuitenkin ilman rakennusoikeutta, kuten nyt. Tällöin tontti voidaan liittää viereiseen KM-tonttiin 7 (Tiilipojanlenkki 6), jonka pysäköintipaikkoja tontilla nyt on. Tontti sijaitsee voimajohtojen alueella.

T, Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue

■ *Tiilipojanlenkki 4b:* Asemakaava ajantasaistetaan. Kaavaan merkitään tontin nykyinen käyttötarkoitus teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue T ja nykyinen lohkomisessa syntynyt rakennusoikeus 2 965 k-m2.

Tontille on myönnetty poikkeamislupa LP-092-2026-01627 § 403 / 26.6.2026 liiketilojen osuuden lisäämiseksi 500 k-m2, mikä ei edellytä maankäyttösopimusta (AKL 91 c §) eikä asemakaavamuutosta, ei tuota vähittäiskaupan suuryksikköä sekä mahtuu maakuntakaavan ja yleiskaavan kaupan mitoitukseen. Tontilla saa olla liike-, toimisto- ja huoltoasematiloja 1 686 k-m2, sekä nykykaavan mukaisia teollisuus- ja varastotiloja, mutta ei päivittäistavarakauppaa. Rakennusoikeus ja kaavamääräykset ajantasaistetaan asemakaavaan.
→ Taulukossa sivulla 21 HANKE 3

4.4 KAAVAN MERKITTÄVÄT VAIKUTUKSET

Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaavamuutosalueen tontit ovat rakennettuja eikä alueella ole luontoarvoja. Muutos tapahtuu rakennuksen sisällä eikä rakennusta laajenneta. Tonttiin aiemmin kuulunut istutusalue on aiemmin (2014) kaavoitettu osaksi maantien LT-aluetta.

Vaikutukset maisemaan ja kaupunkikuvaan

Ei vaikutuksia, koska muutos tapahtuu rakennuksen sisällä eikä rakennusta laajenneta. Rakennusten julkisivut on jo uusittu.

Vaikutukset kaupunkirakenteeseen ja rakennettuun ympäristöön

Ei vaikutuksia. Hanke sijoittuu rakennetulle tontille joukkoliikenteen ja muiden kaupan palveluiden pariin. Siten hanke on kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukainen.

Suhde kulttuuri- ja rakennushistoriallisiin arvoihin

Ei vaikutusta, koska kaava-alueella ei ole kulttuuri- ja rakennushistoriallisia arvoja.

Väestön kehitys, kysyntä ja tarjonta

Varisto–Petikon lähipalvelualueeseen kuuluvat Myyrmäen ja Kivistön suuralueet, joilla väestö on kasvanut vuosien 2014–2024 aikana 19 000 asukkaalla ja arvioidaan kasvavan vuoteen 2034 mennessä vielä 14 500 asukkaalla, mikä lisää kaupan ja liikuntatilojen kysyntää. Autottomien asuntokuntien osuus Vantaalla on 40 %; osuus kasvaa.

Yritysvaikutusten arviointi

Hanke edistää elinkeinoelämää ja työllisyyttä. Tyhjä kolmas kerros tulee liikuntakäyttöön. Tiilipojanlenkillä ei ole riittävää asiakaskuntaa päivittäistavarakaupalle.

Hämeenkylä–Varisto–Petikon kaupan alueen kehitysnäkymät

■ Yleiskaavan mukaan alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan eikä keskustahakuisen erikoiskaupan suuryksiköitä.

■ Yleiskaavan mukainen päivittäistavarakaupan mitoitus on alueella täynnä.

■ Nykyinen kaupan profiili painottuu tilaa vaativaan kauppaan, autokauppaan sekä laajan tavaravalikoiman kauppaan ja kaupan alueille soveltuvaan erikoiskauppaan, jonka osuus kokonaistarjonnasta on vähäinen.

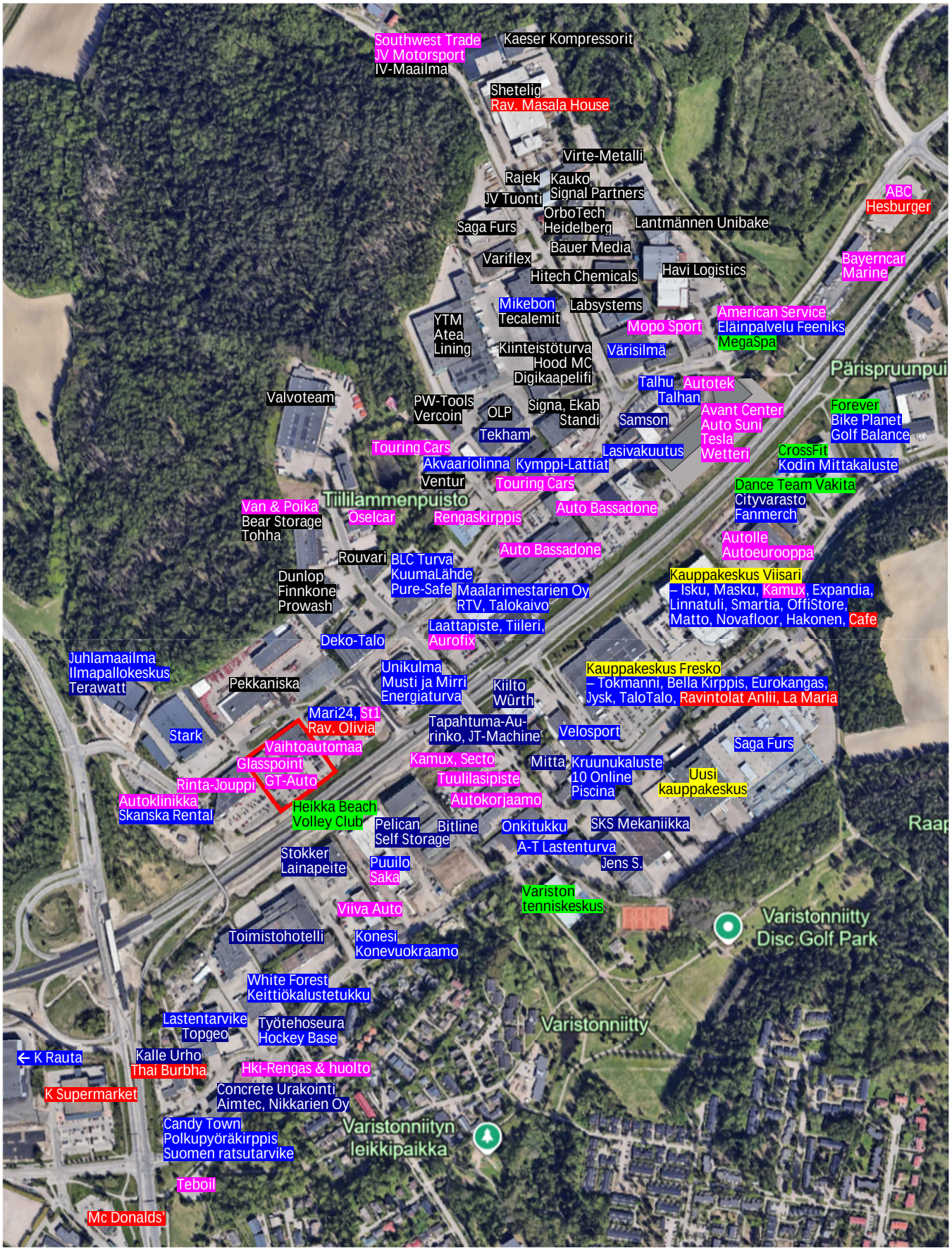
■ Aluetta lähimmät keskustat ovat Martinlaakso ja Myyrmäki. Martinlaakso on luonteeltaan paikalliskeskus, joka painottuu päivittäistavarakauppaan ja palveluihin. Myyrmäki on hypermarket- ja erikoiskaupan keskus. Päällekkäisyyksiä toimialatarjonnassa on kaupan alueen kanssa vähäisesti.

■ Hämeenkylä–Varisto–Petikon kaupan alueen profiilia suositellaan kehitettävän nykyisen kaltaisena, niin ettei painopiste laajene keskustahakuiseen kauppaan. Tällöin sen profiili eroaa läheisistä keskusta-alueista, eikä kehittämisellä ole merkittäviä keskustavaikutuksia. Näin ollen kaupan alue täydentää hyvin lähialueen palveluverkkoa.

■ Alueelle voi sijoittaa laajan tavaravalikoiman myymälöitä, jotka painottuvat tilaa vaativan kaupan myymälöiden tuoteryhmiin.

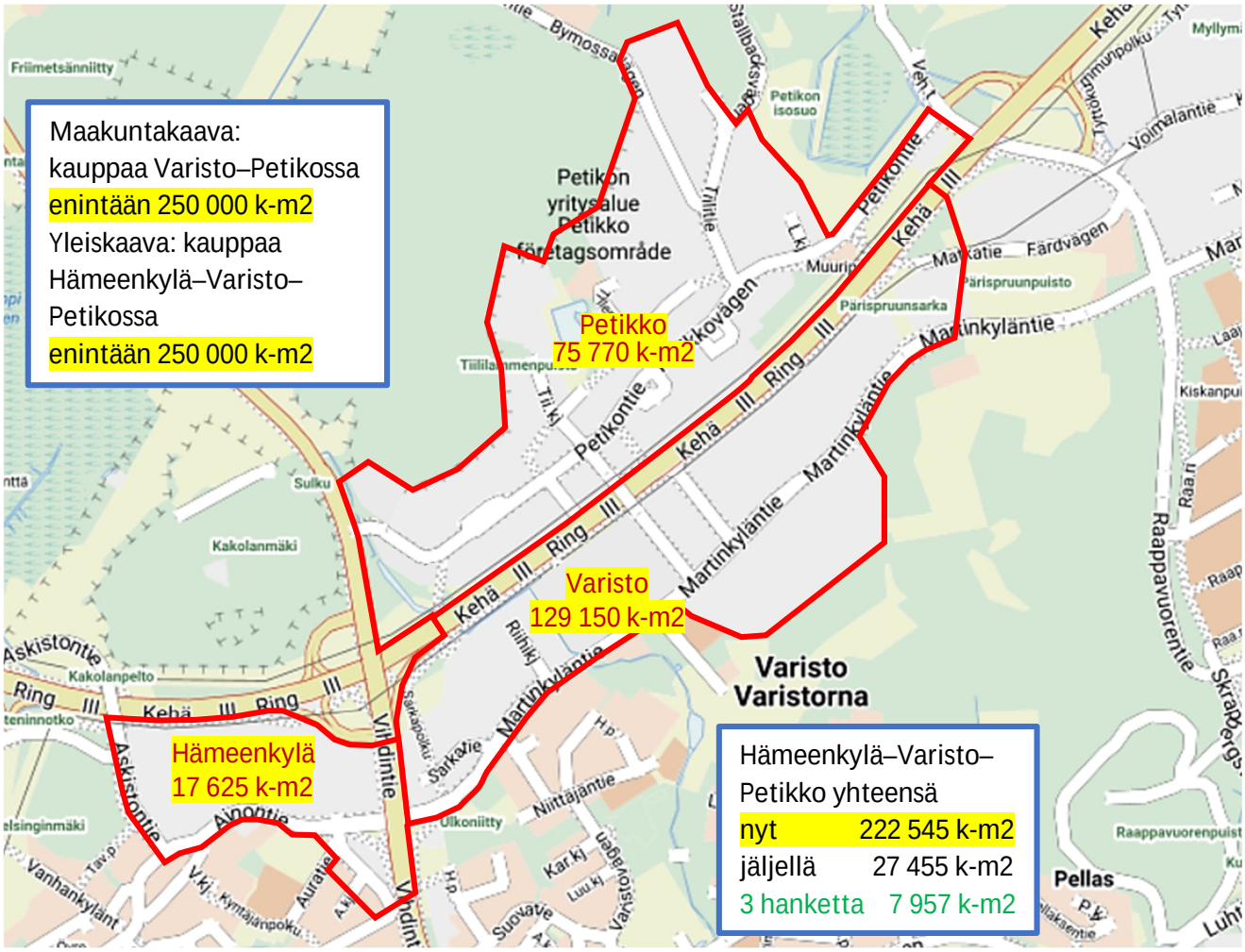
■ Alueelle voi sijoittaa vähäisesti myös alueella jo tällä hetkellä olevaa ja kaupan alueelle soveltuvaa erikoiskauppaa, kuten lastentarvike-, eläintarvike- ja harrastekauppaa.

■ Alueelle ei suositella sijoitettavaksi keskustahakuista erikoiskauppaa.
(Wsp 14.1.2026: 70)

Kauppakeskus. Kauppa. Autoilu. Ruoka. Liikunta Muut. Teollisuus ja varastot.

Hämeenkylä–Varisto–Petikon merkittävimmät yritykset tonteittain. TKa 22.6.2026
Tiedot on koottu avoimista lähteistä.

Hämeenkylä–Varisto–Petikon asemakaavoitettu liiketilan määrä. TKa 18.6.2026

Kaup.osa	Kortteli /tontti	Yleisk. mer-kintä	Asema-kaava nro	Hyväksytty pvm	Asema-kaava merk.	Rak.oik. e / k-m2	Mer-kintä %	Asemakaavamääräys	Tontti m2	Liike-tilaa k-m2
H:kylä	12062/16	AP	120100	22.1.1982	KL	e=0,35			2100	735
H:kylä	12062/22	AP	000549	26.11.1986	KL	680				680
H:kylä	12300/3	KM	002077	31.1.2011	KL	4 000		Päivittäistavaraa 1999 k-m2		4 000
H:kylä	12300/4	KM	002484	27.2.2023	TKL	59 000	km19%			11 210
H:kylä	12312/2	AP	002077	31.1.2011	LHK	1 000				1 000
							Hämeenkylä yhteensä			17 625
Varisto	14202/4	KM	002098	7.3.2016	TKL	3 500				3 500
Varisto	14204/13	KM	001809	29.5.2006	KTY	e=1,2		Enintään 1 100 k-m2 myymälä-tiloja ja 1 600 k-m2 paljon tilaa vaativan erikoistavaran...	11192	2 700
Varisto	14204/15	KM	002074	23.8.2010	TKL	6 393	kl50%			3 197
Varisto	14204/16	KM	002074	23.8.2010	T	8 885	klt1624			1 624
Varisto	14204/20	KM	141200	15.6.2015	KTY	7 700	kl30%			2 310
Varisto	14207/5	KM	000946	4.11.1991	T-8	e=1,0	kl30%		3207	962
Varisto	14207/11	KM	002074	23.8.2010	KM	18 000	kl15300			15 300
Varisto	14207/13	KM	002253	21.9.2015	T	e=1,0	km4000		9195	4 000
Varisto HANKE 1	14208/10	KM	000267	17.1.1983	T-2	e=1,0	ktl40%	Tontin nykyinen liikerakennus-oikeuden osuus	4799	1 920
Varisto	14208/11	KM	002074	23.8.2010	T	3 700	kl40%			1 480
Varisto	14209/9	KM	002030	3.3.2014	KM	20 000				20 000
Varisto	14209/10	KM	002030	3.3.2014	KM	27 056				27 056
Varisto	14209/11	KM	002030	3.3.2014	T	10 500	kl40% km4200			4 200
Varisto	14209/13	KM	002030	3.3.2014	T	6 414	kl11%			706

Kaup.osa	Kortteli /tontti	Yleisk. mer-kintä	Asema-kaava nro	Hyväksytty pvm	Asema-kaava merk.	Rak.oik. e / k-m2	Mer-kintä %	Asemakaavamääräys	Tontti m2	Liike-tilaa k-m2
Varisto	14210/9	KM	001837	31.3.2005	KTY	e=1,0		Enintään 3 500 k-m2 paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan myymälätiloja.	9882	2 062
Varisto	14210/10	KM	001837	31.3.2005	KTY	e=1,0			6895	1 438
Varisto	14210/11	KM	002074	23.8.2010	T	44 040	kl35%			15 414
Varisto	14210/12	KM	002074	23.8.2010	KM	25 960	kl51%			11 199
Varisto	14210/13	KM	002074	23.8.2010	T	6 800	kl1529			1 529
Varisto	14212/1	KM	001423	18.1.1999	KTY-1	4 300	m80%		7426	3 440
Varisto	14212/4	KM	001741	1.3.2004	KTTV	e=0,6			8522	5 113
Varasto	14212/5	KM	001741	1.3.2004	KTTV	e=0,6		Tontti (ro. 2 888 k-m2) poistuu ET-tonttiin kaavassa 002583	4813	0
							Varisto yhteensä			129 150
Petikko	26100/1	KM	002023	22.9.2008	KLH	4 600	kl15%	Liiketilaa enintään 690 k-m2		690
Petikko	26102/18	KM, TY	002008	20.10.2008	TKL	8 000	kl40%			3 200
Petikko	26102/19	KM, TY	261500	21.9.2015	KTY	5 000	km2500			2 500
Petikko	26104/9	KM	002030	3.3.2014	KM	5 151				5 151
Petikko	26104/11	KM	002030	3.3.2014	T	6 203	alm40% km2481			2 481
Petikko HANKE 2	26104/13	KM	002030	3.3.2014	T	4 435	alm40% km2960	Tontin 13 nykyinen liikeraken-nusoikeuden osuus		1 774
Petikko HANKE 3	26104/12	KM	002030	3.3.2014	T	2 965	alm40% km2960	Tontin 12 nykyinen liikeraken-nusoikeuden osuus		1 186
Petikko	26105/2	KM	002030	3.3.2014	KM	6 086				6 086
Petikko	26108/2	TY	000924	4.6.1990	T	e=0,60	ktl25%		2799	420
Petikko	26110/3	KM	001234	18.12.1997	KL	4 800				4 800
Petikko	26113/2	KM	002030	3.3.2014	T	4 264	klt40%			1 706
Petikko	26114/2	KM	001061	1.2.1993	T	e=0,70	ktl45%		1851	583
Petikko	26114/19	KM	002030	3.3.2014	T	5 415	klt40% km2166			2 166
Petikko	26114/20	KM	002030	3.3.2014	T	12 125	klt45% km5456			5 456
Petikko	26114/21	KM	002030	3.3.2014	T	2 516	klt50%			1 258
Petikko	26114/22	KM	002030	3.3.2014	T	2 191	klt50%			1 096
Petikko	26114/23	KM	002030	3.3.2014	T	2 191	klt50%			1 096
Petikko	26114/24	KM	002442	16.11.2020	T	2 450	klt50%			1 225
Petikko	26114/25	KM	002442	16.11.2020	KM	10 000				10 000
Petikko	26115/1	KM	002348	4.3.2019	LHK	200				200
Petikko	26117/6	KM	000486	30.9.1985	T	e=0,70	klt40%		2094	586
Petikko	26117/7	KM	002448	8.3.2021	KTY	1 260		Liike- ja toimistotiloja enintään 1 004 k-m2		1 004
Petikko	26117/1	KM	000554	17.11.1986	T	e=0,70	klt40%		1150	322
Petikko	26119/15	TY	001550	27.9.2004	T	e=0,70	klt45%		9015	2 840
Petikko	26119/18	TY	001550	27.9.2004	T	e=0,70	klt45%		15896	5 007
Petikko	26119/13	TY	001881	30.10.2006	T	e=0,70	klt45%		3037	957
Petikko	26119/20	TY	261300	18.6.2012	T	e=0,50	kl10%		10291	515
Petikko	26119/21	TY	002154	12.5.2014	T	17 700	klt45%			7 965
Petikko	26121/1	VL	260300	17.6.1992	LHK	1 000				1 000
Petikko	26121/2	VL	002030	3.3.2014	KL	500				500
Petikko	26277	KM	002442	16.11.2020	K	2 000				2 000
							Petikko yhteensä			75 770
							Varisto–Petikko yhteensä			204 920
							Hämeenkylä–Varisto–Petikko yhteensä			222 545
							Maakuntakaavan mitoitus Var–Pet			250 000
							– Maakuntakaavan mitoituksesta jäljellä			45 080
							Yleiskaavan mitoitus Häm–Var–Pet			250 000
							– Yleiskaavan mitoituksesta jäljellä			27 455
Varisto	14208/13	KM	002659	HANKE 1	T > KM	9 500	km6650	Hankkeen 1 liiketilojen lisätarve		+4 731
Petikko	26104/13	KM	002660	HANKE 2	T > KM	4 500	km4500	Hankkeen 2 liiketilojen lisätarve		+2 726
Petikko	26104/12	KM	002660	HANKE 3	T	2 965	klt 1686	Hankkeen 3 liiketilojen lisätarve		◆ +500
							Maakuntakaavan mitoituksesta jää jäljelle			37 123
							Yleiskaavan mitoituksesta jää jäljelle			19 498

Hämeenkylä–Varisto–Petikon asemakaavoitettu ja haettu liiketilojen rakennusoikeus.

Vähittäiskaupan suuryksikkö on nykylain mukaan yli 4 000 k-m2 (AKL 71 a §).

Vähittäiskaupan suuryksikön mahdollistavat kohteet on osoitettu oranssilla. ◆) Myönnetty poikkeuslupa.

Köykkä 17.1.2023 & Kallaluoto 19.6.2026

Vähittäiskaupan suuryksikön kaupalliset vaikutukset

Kaavamuutos täydentää, vahvistaa ja monipuolistaa Hämeenkylä–Varisto–Petikon kaupan aluetta ja mahdollistaa yritysten sijoittumisen ja laajentamisen ja työpaikkojen toteutumisen.

Kaavamuutos sallii 4 500 k-m2 suuruisen vähittäiskaupan suuryksikön, joka saa olla paljon tilaa vaativaa erikoistavaran kauppaa, joka ei kilpaile keskustan kanssa. Liiketilan rakennusoikeus kasvaa 2 726 k-m2. Laajennus tapahtuu nykyisen rakennuksen sisällä. Hanke sisältää myös liikuntatiloja.

Tontin sijainti kaupan alueella ja hyvä saavutettavuus Kehä III:lle, Vihdintielle ja ympäristöön synnyttävät kaupallisen potentiaalin tilaa vaativalle erikoiskaupalle. Varisto–Petikko on maakunta- ja yleiskaavoissa kaupan aluetta, jonka enimmäismitoitus vähittäiskaupalle on 250 000 k-m2.

Vantaan asemakaavoitus on laskenut Hämeenkylä–Varisto–Petikon asemakaavoitetun liiketilan määrän. Alue muodostuu Hämeenkylän pohjoisosan, Variston pohjoisosan ja Petikon eteläosan alueista, jotka ovat Vantaan yleiskaavassa kaupallisten palvelujen aluetta KM tai muodostavat KM-alueen kanssa toiminnallisesti yhtenäisen kokonaisuuden. Tiedot asemakaavoitetusta liiketilojen rakennusoikeudesta on kerätty voimassa olevista asemakaavakartoista, kaavamerkinnöistä ja kaavamääräyksistä. Taulukko on edellä sivuilla 20–21.

Hämeenkylä–Varisto–Petikkoon on asemakaavoitettu liiketilaa 225 437 k-m2, siitä kaupan ja liikerakennusten korttelialueille (K, KL, KLH, KM, LHK) 110 397 k-m2, sekä teollisuus-, varasto-, liike- ja toimitilojen korttelialueille (T, TKL, KTY, KTTV) 115 040 k-m2. Liiketilat voivat olla vähittäiskaupan tiloja. KM-korttelialueilla ja muiden korttelialueiden kaavamerkinnöillä (km4000 yms.) sallitaan vähittäiskaupan suuryksiköille (nykyisin yli 4 000 k-m2) liiketilojen rakennusoikeutta 104 448 k-m2. Liiketilojen ja kaupan mitoituksesta kuitenkin 17 707 k-m2 sijaitsee yleiskaavan KM-alueen ulkopuolella Petikon yritysalueen pohjoisosassa yleiskaavan tuotanto- ja varastotoiminnan TY-alueella, eli asemakaavan T-korttelialueilla, joilla liikerakentaminen ei ole asemakaavan pääkäyttötarkoitus.

Petikossa on tyypillisesti liiketiloja, joihin liittyy varastotiloja. Aiemmin on katsottu, että varastot eivät ole liiketilaa, jos asiakas ei niihin pääse. Korkein hallinto-oikeus (KHO:2020:83 / 6.7.2020) on kuitenkin katsonut, että liiketiloihin liittyvät varasto-, toimisto- ja sosiaalitilat tulee laskea liiketilan rakennusoikeuteen.

Kaavamuutoksen uusi paljon tilaa vaativan erikoistavaran vähittäiskaupan suuryksikön 6 650 k-m2 rakennusoikeus on 2,1 % Varisto–Petikon kaiken liiketilan rakennusoikeudesta. Kahden kaavamuutoksen (002659, 002660) jälkeen jää maakuntakaavan kaupan enimmäismitoituksesta Varisto–Petikkoon jäljelle vielä 34 731 k-m2 ja yleiskaavan enimmäismitoituksesta Hämeenkylä–Varisto–Petikkoon 19 498 k-m2. Kaavamuutosten kaupallinen mitoitus mahtuu maakuntakaavan ja yleiskaavan kokonaismitoitukseen, eikä hanke ei estä tulevia kaupan hankkeita.

Kaavamuutos on myös alueidenkäyttölain sijainnin ohjauksen mukainen. Alueidenkäyttölakia ollaan uudistamassa niin, että maakuntakaavan yksityiskohtaisuus vähenisi ja vähittäiskaupan suuryksiköiden sääntely kevenisi, mikä edistäisi kilpailua.

Kaavamuutos tiivistää nykyistä kaupan rakennetta ja vahvistaa paljon tilaa vaativaan kauppaan profiloitunutta aluetta, sillä Varisto–Petikossa on muutakin autokauppaa ja muitakin liikuntatiloja. Vanhan rakennuskannan uudistuminen lisää alueen kiinnostusta ja vetovoimaa. Hankkeelle riittävät tontin nykyiset autopaikat.

Kaavahankkeen kaupalliset vaikutukset eivät ole kokonaisuutena arvioiden merkittäviä olemassa olevaan palveluverkkoon tai keskusta-alueiden kehitykseen, johtuen erityisesti kaupan laadusta ja sijoittumisesta. Länsi-Vantaan asukasmäärän jatkuva kasvu lisää kaupan palvelujen kysyntää. Uusi hanke parantaa kaupallisten palveluiden tarjontaa. Myös Varisto–Petikon lähipalvelualueelle Myyrmäen ja Kivistön keskustoihin on juuri toteutettu kaupallisten palvelujen laajennuksia. Kaava-alue sijoittuu hyvin saavutettavalle sijainnille niin autolla kuin kestävillä liikkumisen tavoilla.

Näkymä Tiilipojanpolun sillalta Kehä III:lle ja kaava-alueelle. TKa 14.4.2026
Tavoitteena Vantaalla on, että yritystoiminta näkyy Kehä III:lle, joka on Suomen merkittävin kauppatie.

Tilaa vaativan erikoistavaran kaupan hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen, koska keskustoihin ei ole sijoittunut tilaa vaativaa erikoistavaran kauppaa, kuten rakentamis-, sisustus-, auto- tai huonekalukauppaa. Siten asemakaavamuutoksen sallima tilaa vaativan erikoiskaupan liiketilojen lisäys ei synnytä merkittäviä haitallisia vaikutuksia kaupan palveluverkkoon, keskusta-alueiden toiminta- tai kehittymisedellytyksiin, kaupan palveluiden saavutettavuuteen eikä kestävään liikkumiseen.

(Osin kaavamuutoksen 002484 Ainontie 5 selostuksesta 17.1.2023 / Jukka Köykkä)

Päivittäistavarakaupan edellytykset

Nykykaava sallii elintarvikemyymälän 500 k-m2, jonka rakennusoikeus jakaantuu nyt 4a-tontille 300 k-m2 ja 4b-tontille 200 k-m2. Vihdintien vyöhykkeellä kaupan rakenne on muuttunut. Pieniä kauppoja on lopetettu paitsi 4a-tontilta, myös Varistosta, Askistosta, Rajatorpasta ja Pähkinärinteestä. Uusia ovat Hämeenkylän K-supermarket 2012 (1 999 k-m2), Vapaalan Lidl 2020 (2 572 k-m2) ja Variston S-market 2026 (2 630 k-m2). Tiilipojanlenkillä ei ole edellytyksiä pienille päivittäistavarakaupoille, koska ihmiset asioivat isommissa marketeissa, joilla on parempi valikoima, edullisemmat hinnat, parempi sijainti ja laajempi markkina-alue.

Liikennevaikutukset

Liiketilan määrä Varisto-Petikossa kasvaa hankkeen myötä vain 1,3 %, minkä vaikutus Kehä III:n ja katuverkon liikennemääriin ja sujuvuuteen on pieni. Samalla teollisuuden liikennetuotos poistuu. Tilaa vaativan kaupan pysäköintinormi on 1 ap / 50 k-m2. Tontilla on pihalla 90 autopaikkaa. Enin osa autoista odottaa pihalla ostajaa. Tiilipojanlenkillä on aikarajoitettuja asiakaspaikkoja.

Kävijämäärät, kulkutapaosuus ja liikennemäärät (YM 2008 perusteella)
- Poistuva teollisuus 0,9–1,1 kävijää/100 k-m2 ja tavaraliikenne 20 ajon/vrk. (s. 36)
- Autoliike ja huoltokorjaamo (1 916 k-m2) suurella kaupunkiseudulla: kävijöitä henkilöautolla 4,0/100 k-m2, pakettiautolla 0,6/100 k-m2 ja kuorma-autolla 0,3/100 k-m2 vuorokaudessa. Paljon tilaa vaativan kaupan myyntiala on tyypillisesti noin 70 % kerrosalasta. Siten autokaupan liikennetuotos olisi noin 55–125 ajon/vrk, mikä sisältää kuorma-autot. (s. 53)
- Toimistot (73 k-m2), 3,0 kävijää/100 k-m2/vrk eli 3 ajon/vrk. (s. 37–38)

- Kuntosali (2 449 k-m2), 8 – (30?) kävijää/100 k-m2/vrk, näistä 51 % henkilöautolla, joissa on keskimäärin 1,87 henkilöä. Siten liikennetuotos 53 ajon/vrk ja liikennemäärä 107 – (401?) ajon/vrk. Keskustasijainneilla kävijämäärä on isompi kuin Petikossa. (s. 59, 61, 63)

Kehä III:n ennusteliikenne on 72 500 ajon/vrk vuonna 2040 (Sitowice 2024: 50). Kiinteistön liikennetuotos olisi 204–526 ajon/vrk ja se jakaantuu Kehä III:lle, Vihdintielle ja Martinkyläntielle. Samalla nykyinen liikennetuotos poistuu. Siten hankkeen vaikutus Kehä III:n liikenteeseen on hyvin pieni.

Autokaupan (+215 k-m2) liikenteestä ehkä isokin osa suuntautuu Kehä III:lle, mutta siitä 89 % on nykyistä liikennettä. Autokauppaa käydään nykyisin paljon verkossa, toisin kuin oppaan laatimisen aikaan 2008, ja ostaja käy samalla matkalla usein alueen eri autokaupoissa.

Kuntosali (2449 k-m2) valitaan yleensä kodin tai työpaikan läheltä tai matkareitin varrelta. Lähialueilta (Askisto, Hämeenkylä, Varisto, Vapaala, Martinlaakso, Myyrmäki) google ei opasta Kehä III:lle, paitsi vain Askiston eteläosaan. Kuntosalin liikenne kuormittaa lähinnä kaupungin katuverkkoa ja osin Vihdintietä, mutta ei juuri Kehä III:a. Siten hankkeen vaikutus Kehä III:n toimivuuteen on hyvin vähäinen.

Liikenne on eri toimintojen vuorovaikutuksesta syntynyt tarve, jota kaupunkikehitys määrittää. Kehä III:n tilavaraukset on tehty edellisessä asemakaavamuutoksessa 002030 (Kv 3.3.2014).

Ympäristöhäiriöt

Lentomelutaso Lden on 50–55 dB. Tiemelutaso Aeq vaihtelee nykyisin rakennuksen eri osissa ja on määräävä. Tiesuunnitelman mukainen melueste alentaisi tiemelutason pihalla tasolle 55–65 dB, mutta estäisi Petikon kauppa-alueen näkymisen tielle. Hanke vaatii erillisen meluselvityksen rakentamisluvan yhteydessä.

← Tiemelutasot Aeq päivällä 07–22, kun melueste Petikon puolelle on toteutettu.

45–50
50–55
55–60
60–65
65–70
50–75
yli 75 dB
Nykyinen melueste.
Meluntorjuntatarve.
Luonnonsuojelualue.

Sitowice 27.2.2024

Sosiaaliset vaikutukset

Kaavamuutos vastaa kaupungistumisen haasteeseen lisäämällä palvelutarjontaa ja työpaikkoja Kehä III:n yritysvyöhykkeellä lähellä kasvavia asuntoalueita.

Resurssiviisaus

■ *Luonto:* Kaavahankkeen muutos pysyy rakennuksen sisällä ja tontti on kokonaan asfalttipihana, joten hanke vaikuta luonnonympäristöön. Tontin istutusalue on liitetty tiealueeseen.

■ *Maankäyttö:* Melutilanteen vuoksi tontit eivät sovellu asumiseen, vaan yritystoimintaan. Kaavamuutos lisää liiketilaa, mikä sisältyy maakuntakaavan ja yleiskaavan kaupan mitoitukseen. Hankkeelle riittävät nykyiset autopaikat (90 kpl, 1 ap / 50 k-m2).

■ *Rakentaminen:* Hanke hyödyntää nykyistä rakennusta eikä vaadi lisärakentamista. Siten rakentamislain (2025) uusia rakennuksia koskevat säädökset eivät tule noudatettaviksi. Rakennuksen runko on betonia, mikä on kestävä ja elinkaareltaan pitkäikäinen materiaali. Vanhan rakennuksen käyttö on kestävää rakentamista.

■ *Liikenne:* Hanke hyödyntää nykyistä katuverkkoa, nykyistä rakennusta ja nykyisiä autopaikkoja. Kaavamuutos ei vaikuta merkittävästi tontin liikennetuotokseen eikä katuverkon liikenteeseen. Tiilipojanlenkillä on jalankulku- ja pyörätiet ja aikarajoitettuja pysäköintipaikkoja.

■ *Kunnallistekniikka:* Hanke hyödyntää nykyistä kunnallistekniikkaa.

■ *Vähähiilisyys:* Koska rakennusta ei laajenneta, ei hiilijalanjälkeä, hiilikädenjälkeä, energiatehokkuutta ja materiaaliselostetta tarvitse esittää rakentamisluvassa. Tilanne ei muutu merkittävästi.

■ *Hiilineutraali energia:* Rakennuksessa käytetään kaukolämpöä. Vantaan Energian tavoitteena on olla hiilinegatiivinen kiertotalousyhtiö 2030.

■ *Vihertehokkuus:* Muutos tapahtuu nykyisen rakennuksen sisällä eikä pihalla tehdä merkittäviä muutoksia, joten rakentamisluvan yhteydessä ei ole tarpeen esittää vihertehokkuuslaskelmaa.

■ *Hulevedet:* Hulevesien määrä ei muutu. Nykyiset hulevesiratkaisut riittävät ja säilyvät.

■ *Elinkaari:* Nykyisen rakennuksen uusi käyttö pidentää rakennuksen elinkaarta.

Ilmastovaikutukset

Hankkeella ei ole vaikutuksia ilmastoon, koska nykytilanne ei merkittävästi muutu. Korjaus- ja muutostyöt ja laajennukset eivät vaadi ilmastoselvitystä eikä hiilijalanjäljen laskentaa. Hankkeesta ei ole tarpeen selvittää myöskään vihertehokkuutta eikä hulevesien hallintaa, koska muutos tapahtuu rakennuksen sisällä. Näitä selvityksiä ei tarvita myöskään rakentamisluvan yhteydessä.

Tekninen huolto

Hanke hyödyntää nykyistä kunnallistekniikkaa, johon ei tule muutoksia.

4.3 NIMISTÖ

■ *Petikko* esiintyy Hämeenkylän kartassa 1700 Pettik äng (niitty) ja Pettik åker (pelto) nykyisen Tiilipojanlenkin kohdalla. Nimi oli 1824 Petik Ängen ja sen koillispuolella oli Petikbacka (Petikonmäki). Nimistönkeruussa 1913 kerrottiin, että muinoin on ollut Petik-niminen talo, joka on liitetty Tavastkullaan. Vielä 1960-luvulla Petikko tarkoitti Hämeenkylän kartanon peltoa.

Lähekkäin oli kolme vanhaa Hämeenkylän niittyä: 1691 Kynge nitu → Kynicke, 1700 Horik äng → Hoorikki ja 1700 Pittik äng → Petikko. Näiden kaikkien loppuun sisältyy niittyä tarkoittava hämäläinen murresana niittu, joka ruotsalaisten suussa oli saanut muodot -nicke ja -ik. Siten Petikko on alun perin niityn nimi ja myöhemmin pellon, mäen ja talon nimi. Petikko annettiin uuden kaupunginosan nimeksi 1977.

■ *Tiilipojanlenkki*, *Tegelpojkslänken*, 1979, Hämeenkylän tiilitehtaan aihepiiristä. Hämeenkylässä on ollut tiilitehdas jo 1890. Hämeenkylän kartano säilyi sodan jälkeiseltä pika-asutukselta, kun Tukon pääjohtaja aloitti kullanetsinnän. Kullan sijaan löytyi savea, joka sopi tiiliteollisuudelle. 1951 perustettiin Hämeenkylän Tiili Oy, joka oli Tukkukauppojen Oy:n sisaryritys ja valmistuessaan Pohjoismaiden suurin tiilitehdas. Tuotteista 40 % meni vientiin. Savi saatiin omalta maalta, jolloin syntyi Tiililampi. Tiilitehdas sijaitsi Hämeenkylän kartanon maalla Tiilitien ja Tiilenlyöjänkujan välissä. Sen rakennukset olivat paikallaan vielä 1988. Tiilipojanlenkki teki aluksi lenkin, mutta katua jatkettiin 2003 Vihdintielle. Jatke on ollut asemakaavassa 1979–2000 Lenkkipolku, Länkstigen.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Rakennushanke on tarkoitus toteuttaa, kun kaavamuutos on tullut voimaan. Mahdolliset julkisivumuutokset käsitellään erikseen rakennusvalvonnassa ja kaupunkikuvaneuvottelukunnassa.

Kaavaan liittyy maankäyttösopimus.

Kaavatyöhön osallistuneet		
Vantaan kaupunki		
Asemakaavoitus	aluearkkitehti	TIMO KALLALUOTO
	asemakaava-arkkitehti	ANNAKAISA HAANPÄÄ
	asemakaava-arkkitehti	ANNA HAKAMÄKI
	asemakaava-arkkitehti	ANDERS HEDMAN
	asemakaavainsinööri	MIKKO JÄRVI
	kaavatekninen koordinaattori	MARKO HOFFREN
Asiakaspalvelut ja hyvinvointi	liikuntapäällikkö	ANTON AHONEN
Asiakkuuspalvelut	avainasiakaspäällikkö	KATARIINA AHO
Kiinteistöhallinta ja asuminen	maankäyttöinsinööri	NOORA BUHANIST
	maankäyttöinsinööri	JOUNI KAHILA
Kiinteistöt ja tilat	projektijohtaja	SIRKKU WALLIN
Mittaus- ja geopalvelut	suunnitteluinsinööri	ISMO KAARNASAARI
Suunnittelu	alueinsinööri	VILLE HOTTOLA
	liikenteen alueinsinööri	TEEMU VIHERVAARA
	liikenneinsinööri	SATU KAUPPILA
	suunnitteluinsinööri	MARJA KIVELÄ
	viheraluesuunnittelija	SATU NÄTYNKI
Rakennusvalvonta	lupa-arkkitehti	JOHANNA BRUMMER
Tietopalvelut	kaavoituskoordinaattori	RITVA-LEENA KUJALA
Toimitilajohtaminen	hankekehitysarkkitehti	MERJA RYYTTY
Yleiskaavoitus	yleiskaavapäällikkö	JUHA NURMI
	yleiskaavasuunnittelija	JONNA KURITTU
	yleiskaavasuunnittelija	EEVA-MARIA NIEMI
	maisema-arkkitehti	EEVA EITSI
A1 Arkkitehdit Oy*	toimitusjohtaja	ARTO SIMONEN

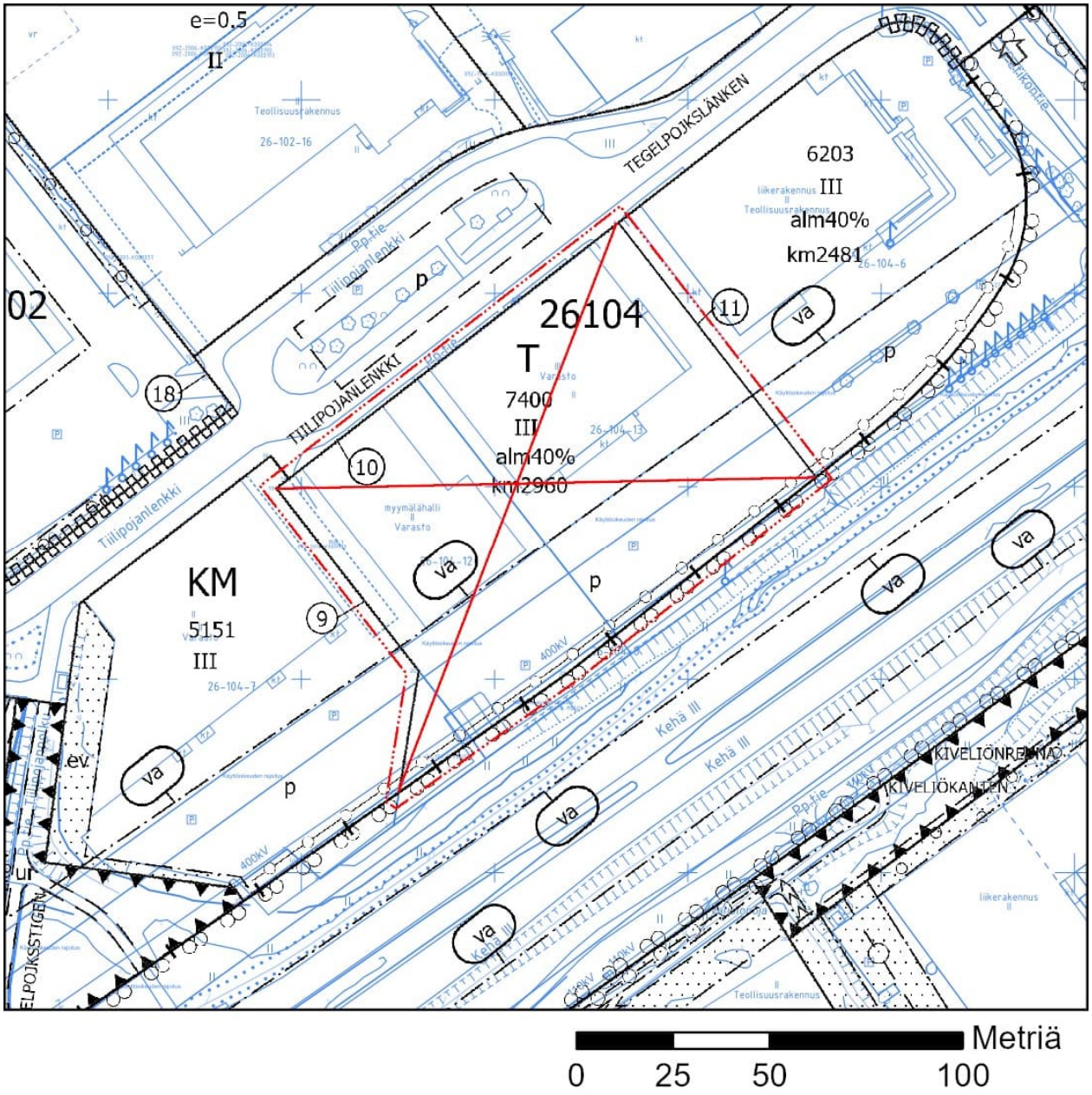
*) Sulan Tekijät Oy:n konsultti ja asiamies.

VANTAAN KAUPUNKI
Kaupunkirakenne ja ympäristö / Länsi-Vantaan asemakaavoitus

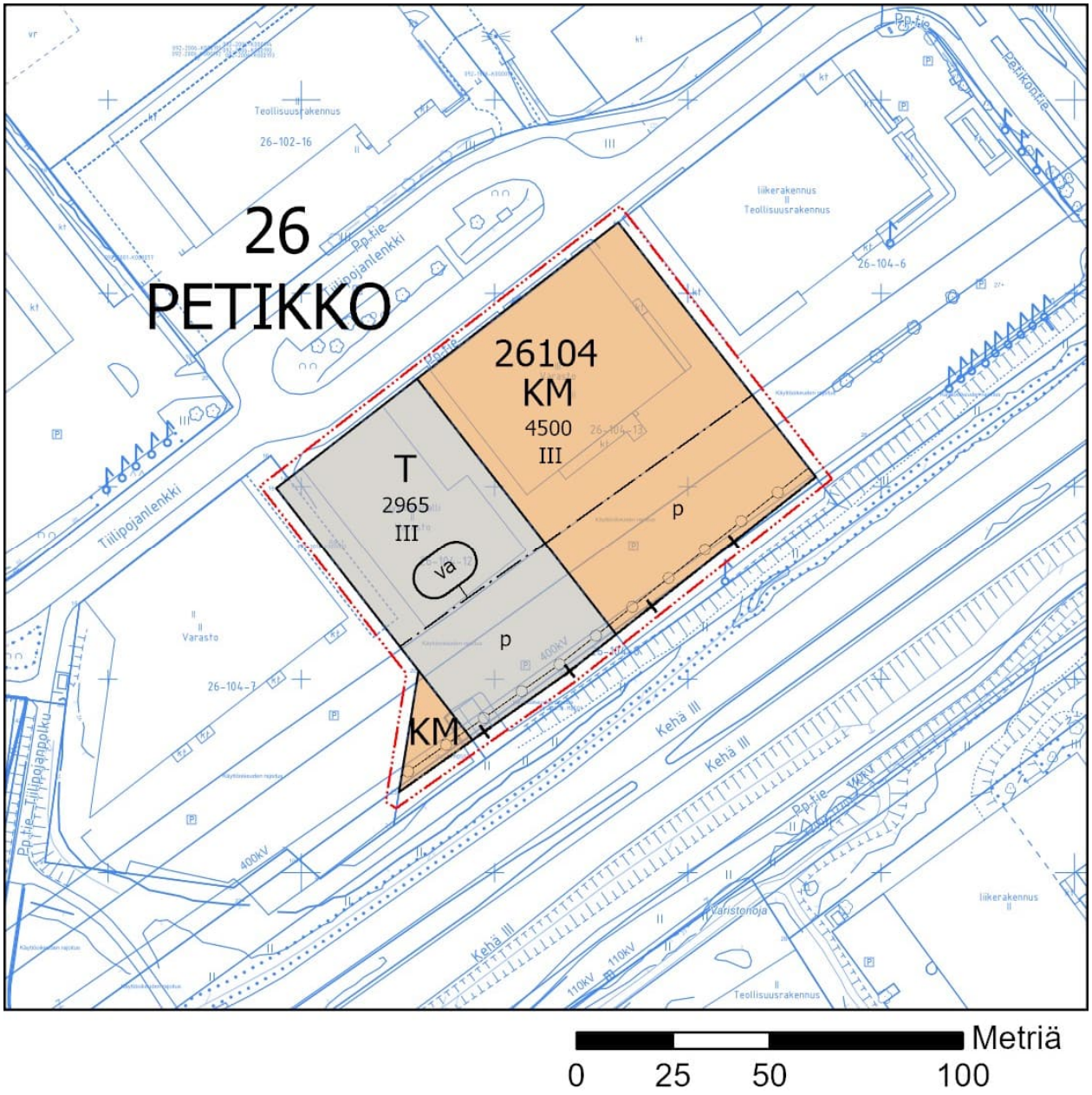
Vantaa 15.9.2026

Timo Kallaluoto, aluearkkitehti
etunimi.sukunimi@vantaa.fi, p. 050 312 2132

Poistettavat merkinnät

Asemakaavan muutosehdotus

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	1/3
002660	15.9.2026	

Vantaan kaupunki

TIILIPOJANLENKKI 4

Kaupunginosa 26, Petikko

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 26104.

1:2000

Vanda stad

TEGELPOJKSLÄNKEN 4

Stadsdel 26, Petikko

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 26104.

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · —	**3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
KM	**Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.**	**Kvartersområde för affärsbyggnader där en stor detaljhandelsenhet får placeras.**
	KM-aluetta tontilla 92-26-104-13 (Tiilipojanlenkki 4a) koskevia määräyksiä:	**Bestämmelser som gäller KM-området i tomten 92-26-104-13 (Tegelpojkslänken 4a):**
	Rakennusoikeus	**Byggrätt**
	Alueelle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön, joka ei kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa ja jossa myydään paljon tilaa vaativan kaupan tuotteita, mutta ei päivittäistavarakauppaa.	På området får placeras en stor detaljhandelsenhet, vilken inte konkurrerar med de affärer som placeras i centrum och vilken säljer varor som kräver mycket utrymme, men inte dagligvaruhandeln.
	Tontille saa sijoittaa tuotanto-, toimisto-, huoltoasema-, liikunta- ja varastotiloja.	På tomten får placeras produktions-, kontors-, servicestations-, idrotts- och lagerutrymmen.
	Julkisivut	**Fasader**
	Julkisivut tulee tehdä korkealuokkaisista materiaaleista yhtenäistä rakennustapaa noudattaen.	Fasaderna ska göras av högklassiga material och följa ett enhetligt byggnadssätt.
	Rakennuksen ääneneristävyys lento- ja tiemelua vastaan tulee esittää rakennusluvan yhteydessä.	Byggnadens ljudisolering mot flyg- och vägbuller ska presenteras i samband med bygglov.
	Energia	**Energi**
	Rakennusten energiantarve tulee ainakin osittain kattaa paikallisesti tuotetulla uusiutuvalla energialla. Uusiutuvan energian ratkaisut saavat olla rakennus- tai korttelikohtaisia tai alueellisia.	Byggnadernas energibehov ska åtminstone delvis tillgodoses med lokalt producerad förnybar energi. Lösningarna för förnybar energi får vara byggnads- eller kvartersspecifika eller områdesvisa.
	Piha	**Gårdsplan**
	Tontille tulee istuttaa pensasaita Kehä III:a vastaan.	På tomten ska planteras hägg mot Ring III.
	Hulevedet on viivytettävä, jos rakennusta laajennetaan tai rakennetaan uudisrakennus.	Dagvatten ska fördröjas, om byggnaden byggs ut eller nybyggnad byggs.
	Autopaikkojen vähimmäismäärät: Liikkeet 1 ap / 50 k-m² Toimistot 1 ap / 50 k-m² Tuotanto 1 ap / 120 k-m² Varastot 1 ap / 150 k-m²	Minimiantalet bilplatser: Affärer 1 bp / 50 m²-vy Kontor 1 bp / 50 m²-vy Produktion 1 bp / 120 m²-vy Lager 1 bp / 150 m²-vy
	KM-aluetta tonttijaon mukaisella tontilla 92-26-104-10 koskevia määräyksiä:	**Bestämmelser som gäller KM-området på tomten enligt tomtindelningen 92-26-104-10:**
	Tontilla ei ole rakennusoikeutta. Tonttia saa käyttää pysäköintiin.	Det finns ingen byggrätt på tomten. Tomten får användas för parkering.
	Tonttijaon mukaisen tontin 92-26-104-10 saa liittää KM-tonttiin 92-26-104-9 (Tiilipojanlenkki 6).	Tomten 92-26-104-10 enligt tomtindelningen får anslutas till KM-tomten 92-26-104-10 (Tegelpojkslänken 6).
	Tontille tulee istuttaa pensasaita Kehä III:a vastaan.	På tomten ska planteras hägg mot Ring III.
T	**Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader.**
	T-aluetta tontilla 92-26-104-12 (Tiilipojanlenkki 4b) koskevia määräyksiä:	**Bestämmelser som gäller T-området i tomten 92-26-104-12 (Tegelpojksvägen 4b):**

2/3

	Tontille saa sijoittaa liike-, toimisto- ja huoltoasematiloja yhteensä enintään 1 686 k-m², mutta ei päivittäistavarakauppaa.	På tomten får placeras affärs- och kontorsutrymmen och servicestations utrymmen tillsammans högst 1 686 m²-vy, men inte dagligvaruhandeln.
	Julkisivut tulee tehdä korkealuokkaisista materiaaleista yhtenäistä rakennustapaa noudattaen.	Fasaderna i huset ska göras av högklassiga material och följa ett enhetligt byggnadssätt.
	Rakennusten energiantarve tulee ainakin osittain kattaa paikallisesti tuotetulla uusiutuvalla energialla. Uusiutuvan energian ratkaisut saavat olla rakennus- tai korttelikohtaisia tai alueellisia.	Byggnadernas energibehov ska åtminstone delvis tillgodoses med lokalt producerad förnybar energi. Lösningarna för förnybar energi får vara byggnads- eller kvartersspecifika eller områdesvisa.
	Hulevedet on viivytettävä, jos rakennusta laajennetaan tai rakennetaan uudisrakennus.	Dagvatten ska fördröjas, om byggnaden byggs ut eller nybyggnad byggs.
	Lastaukseen käytettävä tontin osa on rajattava vähintään kaksi metriä korkealla, näkyvyyden estävällä aidalla tai puista ja pensaista muodostuvalla istutusvyöhykkeellä liikenne- tai katualuetta vastaan.	Den del av tomten som används för lastning ska avskärmas med ett minst två meter högt staket som hindrat insyn eller med en planteringszon bestående av träd och buskar mot trafik- eller gatuområdet.
	Tontille tulee istuttaa pensasaita Kehä III:a vastaan.	På tomten ska planteras hägg mot Ring III.
	Rakennuksen ääneneristävyys lento- ja tiemelua vastaan tulee esittää rakennusluvan yhteydessä.	Byggnadens ljudisolering mot flyg- och vägbuller ska presenteras i samband med bygglov.
	Tontilla tulee olla vähintään 34 autopaikkaa.	På tomten ska vara minst 34 bilplats.
	Kaupunginosan raja.	**Stadsdelsgräns.**
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
26	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
PETI	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
26104	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
4500	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
III	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
	Säilytettävä / istutettava pensasaita.	**Häck som ska bevaras / planteras.**
	Pysäköimispaikka.	**Parkeringsplats.**
	Vaara-alue.	**Faroområde.**
	TONTTIJAKO	TOMTINDELNING
	Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

3/3

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.	Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköise

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

Asemakaavan seurantalomake
Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Vantaa	**Täyttämispvm**	18.6.2026
Kaavan nimi	002660 Petikko 26 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	11.3.2026
Pysyvä kaavatunnus		**Kunnan kaavatunnus**	092002660
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,9631	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	0,9631

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,9631**	**100,00**	**7465**	**0,78**	**0,0000**	**65**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,5774	60,0	4500	0,78	0,5774	4500
T yhteensä	0,3857	40,0	2965	0,77	-0,5774	-4435
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,0000**	**0,00**	**0**	**0,0000**	**0**

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,9631**	**100,00**	**7465**	**0,78**	**0,0000**	**65**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,5774	60,0	4500	0,78	0,5774	4500
KM	0,5774	100,0	4500	0,78	0,5774	4500
T yhteensä	0,3857	40,0	2965	0,77	-0,5774	-4435
T	0,3857	100,0	2965	0,77	-0,5774	-4435
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Vantaa

OSALLISTEN MIELIPITEET

JA VASTINEET
VUOROVAIKUTUSRAPORTTI
15.9.2026

ASEMAKAAVAMUUTOS 002660 TILIPOJANLENKKI 4, PETIKKO

Mielipiteitä saatiin 7 kpl.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) julkaistiin internetissä ja postitettiin osallisille 11.3.2026, tarkistettuna 12.3.2026. Mielipiteet pyydettiin 13.4.2026 mennessä.

Kaavoituksen alkaminen ilmoitettiin Vantaan Sanomissa 11.3.2026.

Kaavatilaisuus Teams keskiviikkona 25.3.2026 klo 14.00–14.55.

Ennakkoneuvottelu

Lupa- ja viestintäviraston (LVV) kanssa neuvoteltiin 28.1.2026 kaupan määrästä Hämeenkylä–Varisto–Petikossa.

Osallistumisessa saadut mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen

Mielipiteet on anonymisoitu tietosuojalain mukaisesti.
→ *Vastineet sinisellä.*

NRO 1
Telia Finland Oy, 11.3.2026

”Telialla verkkoa suunnitellulla asemakaavan muutosehdotuksen alueella. Telialla tulee Tiilipojanlenkki 4A kuitusyöttö.

Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maarakennustöiden yhteydessä, siirto ja suojaustarpeista on oltava yhteydessä Telian osoitteeseen prpdukton-desk@telacompany.com hyvissä ajoin ennen maarakennustöiden alkua.

Kaapelien katkaisua pitäisi pyrkiä välttämään ja suunnitellaan mahdolliset työt sivuttaissiirtoina ja tuentoina, kun ne ovat mahdollisia. Suunnitelmat on myös pyrittävä laatimaan niin, että siirtoja ei tule kuin pakottavista syistä.

-Ennen töiden aloittamista pitää olla siirron maksaja selvillä.
-Korvaava siirtoreitti pitää olla valmiina ennen siirtojen suorittamista ja vanha reitti pitää olla toimintakuntoinen uuden reitin valmistumiseen asti.
-Osallistutaan hankkeen jatkosuunnitteluun.

Siirto ja suojauskustannukset kuuluvat lähtökohtaisesti siirron tilaajan maksettaviksi, ellei toisin ole sovittu (MRL, maankäyttö- ja rakennuslaki).”

→ *Tieto on välitetty hakijalle. Hanke ei tuota maarakennustöitä.*

NRO 2
Kaavatilaisuus / Teams, 25.3.2026 14.00–14.55

Läsnä oli aluearkkitehti ja 5 osallista. Aluearkkitehti esitteli hankkeen.

Tiilipojanlenkki 4b osalta
- Tehty luiska, jolloin hulevedet tulevat 4b:n tontille.
- Tiilipojanlenkki 6 teki julkisivuremppaa, jolloin kuultiin naapurit, mutta 4a julkisivurempan ja pihan osalta naapureita ei ole kuultu.
- Liikenne on lisääntynyt 4b puolella, kun liikenne ei pysy 4a puolella.
- 4a on tehnyt julkisivuun ovet, jollin liikenne tulee 4b tontille, jossa on putkia.
- Putket eivät kestä rekkoja, aiheuttaa merkittävää haittaa.
- Käyty keskustelua 4a omistajan ja rakennusvalvonnan kanssa.
- Milloin haettu rakentamislupaa ilman naapurin kuulemista, kaikki on tehty jo.
- Mentävä marssijärjestyksessä, ensin kaava, sitten rakentamislupa.
- Julkisivumuutoksille ei saa antaa lupaa ennen kuin asemakaavamuutos on tehty.
- Pihan kallistukset kuntoon.
- 4b:n oli vaikea saada liiketilaa, mutta se ei ole nyt ajankohtainen. Oasin keltainen rakennusoikeustaulukko on oikein.

Tiilipojanlenkki 4a osalta
- 4a-tontilla on vireillä 1. julkisivumuutos, johon tehty rakennusvalvonnan katselmus, 2. sisäisiä muutoksia ja 3. asemakaavamuutos.
- 4a:n omalta tontilta mahdutaan ajamaan sisään.
- Jos pihan kallistuksia on tehty väärin, ne tulee saada hyväksyttävään kuntoon.

Tontin 10 osalta
- Hyvä, jos Tiilipojanlenkki 6:n tonttiin voidaan liittää tontti 10. Se on Rinta-Joupin (autoliikkeen) pysäköintikäytössä. Molemmilla tonteilla on sama maanomistaja.

→ Asemakaavamuutoksessa käsitellään käyttötarkoitus ja rakennusoikeus. Rakennusvalvonta käsittelee rakentamislupa-asiat. 4a-tontin rakennuslupa ja julkisivumuutokset on käsitelty ja päätetty 2021, ja kaupunki kuuli naapurit. Rakentamisluvan voi antaa ilman asemakaavamuutosta hankkeille, jotka ovat voimassa olevan asemakaavan mukaisia, kuten piha- ja julkisivumuutokset. Kaupunki lähetti tietoa poikkeamisluvasta, asemakaavamuutoksesta, maankäyttösopimuksesta ja rakentamislupa-asioista. 4b-tontille myönnettiin poikkeamisluvalla 26.6.2026 lisää liikerakennusoikeutta 500 k-m2, mikä ei edellyttänyt asemakaavamuutosta eikä maankäyttösopimusta (AKL 91 c §) eikä tuota vähittäiskaupan suuryksikköä. Tontti 10 voidaan liittää Tiilipojanlenkki 6:n tonttiin, sillä niillä on nyt sama maanomistaja.

NRO 3
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY, 2.4.2026

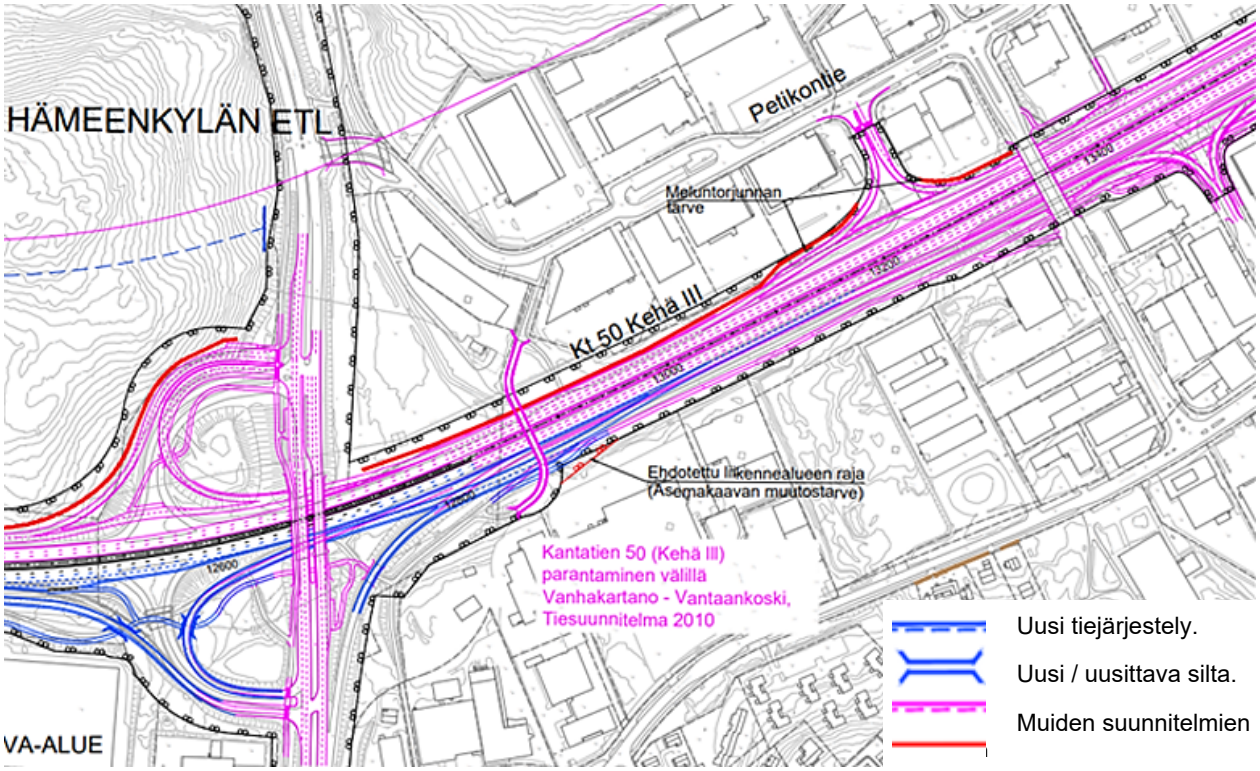
”Tiilipojanlenkki 4 palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Muutosehdotus ei edellytä niiden siirtämistä.”

NRO 4
Uudenmaan elinvoimakeskus, 7.4.2026

”Elinvoimakeskus huomauttaa, että suunnittelualue rajautuu TEN-T ydinverkkoon kuuluvaan Kehä 3:een (E18). Vähittäiskaupan suuryksikön liikennevaikutusten erotessa kaavan nykyisin mahdollistamasta teollisuus- ja varastorakennusten kaltaisesta toiminnosta, on liikennevaikutusten arviointi suhteessa Kehä 3:n sujuvuuteen ja turvallisuuteen erityisen tärkeää.”

”Asemakaavamuutoksen vaikutustenarvionnissa tulee soveltaa ympäristöministeriön oppaan (Liikennetarpeen arviointi maankäytön suunnittelussa, YM, 2008) mukaisia ohjearvoja. Lisäksi tienpitäjä toteaa, että Kehä 3 kehittämisselvityksen (Uudenmaan ELY-keskus, 2024) mukaiset ratkaisut tulee kuvata osana kaava-aineistoa.”

”Asemakaavamuutosta laadittaessa on varmistettava, ettei kaavamuutoksesta aiheudu haittaa Kehä 3:n hulevesien hallinnalle.”

Toimenpide 2: Juvanmalmi – mt 120 3+3-kaistaiseksi.

Toimenpide 3: Tiesuunnitelman Vanhakartano – Vantaankoski toteuttaminen, Kehä III 3+3-kaistaiseksi.

Kuva: Ote Kehä 3:n kehittämisselvityksestä (https://doria.fi/handle/10024/190708) / Sitowice 2024

→ Kaavamuutoksen sisältämä liiketilan lisäys on maakuntakaavan ja yleiskaavan mukainen. Liiketilan määrä Varisto–Petikon kaupan alueella kasvaa vain 1,3 %, jonka vaikutus Kehä III:n ja katujen liikennemääriin ja sujuvuuteen on pieni. Suunniteltu tieratkaisu (yllä) on ollut kaavan lähtökohtana. Muutos tapahtuu rakennuksen sisällä eikä muuta tontin hulevesijärjestelyjä. Liikennevaikutukset tarkemmin kaavaselostuksessa s. 23–24.

NRO 5
Vantaan kaupunginmuseo, 8.4.2026

”Kaupunginmuseo lausuu asiasta rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Alueella ei ole rakennusperintökohteita, eikä erityisiä maisemallisia arvoja. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä. Näin ollen Vantaan kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaupunginmuseota ei ole tarpeen kuulla kaavan jatkovaiheissa, mikäli suunnitelmaan ei tule kulttuuriympäristöön liittyviä merkittäviä muutoksia.”

NRO 6
Fingrid Oyj, 8.4.2026

”Asemakaava-alueelle sijoittuu Fingridin 400 kilovoltin voimajohto Hepokorpi–Tammisto. Fingridin 400 kV voimajohtoa varten on lunastettu kiinteistön käyttöoikeuden supistus 52 metriä leveälle johtoalueelle (poikkileikkaus kuvassa 1). Johtoalue muodostuu 32 metriä leveästä johtoaukeasta ja johtoaukean molemmin puolin olevista 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä. Rakennusrajoitusalue kattaa koko 52 metriä leveän voimajohtoalueen.”

Asemakaavan rakentaminen tapahtunee pääosin nykyisen rakennuksen sisällä. Muistutamme kuitenkin seuraavista asioista suunniteltaessa maankäyttöä ja rakentamista voimajohdon läheisyydessä:

- Voimajohtoalueelle ei voida sijoittaa rakennuksia tai rakennelmia ilman erityistä lupaa. Em. rakenteet tai laitteet eivät pääsääntöisesti saa olla yli kaksi metriä korkeita. Rakennusrajoitusalue koskee maanpäällisiä ja maanalaisia rakennuksia.
- Voimajohtojen läheisyydessä on otettava huomioon mahdolliset vaarajännitteet. Fingrid määrittelee etäisyys- ja suojausvaatimukset tapauskohtaisesti vaarajännitearvioiden perusteella. Vaarajännitteet kannattaa selvittää hyvissä ajoin risteämälausuntopyynnön kautta.
- Voimajohtoalueella tai sen tapahtuva toiminta ei saa ristiriidassa sähköturvallisuuden kanssa eikä toiminta voi aiheuttaa vaaraa voimajohdon ja kunnossa pysymiselle.
- Voimajohtoalueella ja sen läheisyydessä on rajoitettu maanmuokkausta ja läjittämistä turvallisuussyistä.
- Voimajohtoalue ei sovellu varastointiin eikä lastaukseen.
- Teiden ja katujen suunnittelussa tulee ottaa huomioon, mitä Liikenneviraston ohjeessa "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" (2018) esitetään.
- Pysäköintialueen sijoittamiseen voimajohtoalueelle tulee pyytää Fingridin lupa. Mikäli Fingrid toteaa alueen pysäköintiin soveltuvaksi, toiminnan harjoittajan tulee tehdä pysäköintialueesta Fingridin kanssa yksityisoikeudellinen sopimus.
- Voimajohdon rajoituksia maankäytölle käsitellään Fingridin julkaisemassa oppaassa Ohje voimajohtojen huomioon ottamiseen yleis- ja asemakaavoituksessa sekä maakäytön suunnittelussa, joka on ladattavissa Fingridin Internet-sivuilta https://www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/voimajohtoalueiden hyodyntaminen/ohjeita-kaavoittajalle/.

Tässä kaavalausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto, myös suunnitelmien tarkentuessa ja muuttuessa. Pyydämme toimittamaan risteämälausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Tämä lausunto koskee vain Fingridin voimajohtoja ja toimintoja.

Pyydämme toimittamaan kaava-asioita koskevat lausuntopyynnöt Fingridin kirjaamoon osoitteella kirjaamo@fingrid.fi.

→ *Lausunto on annettu tiedoksi hakijalle.*

NRO 7
Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy, 9.4.2026

- **Sähköverkko:** ”Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden --- mukaisesti. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.”

- **Kaukolämpöverkko:** ”Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Kaukolämpöputkien ajantasainen sijainti löytyy Vantaan kaupungin yhdistelmäjohtokartalta. Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.”

→ *Lausunto on annettu tiedoksi hakijalle.*

AKL 66 §:n viranomaisneuvottelu

Viranomaisneuvottelu ei ollut tarpeen, koska kaupan mitoitus on maakuntakaavan ja yleiskaavan mukainen eikä kaava vaikuta maantien alueeseen. Tiejärjestelyt on suunniteltu yhdessä ELY:n ja kaupunkien kanssa ja Vantaa on muuttanut asemakaavaa tiesuunnitelman mukaiseksi. Kaavaselostuksessa on esitetty Kehä III:n tiesuunnitelma (s. 14) ja on arvioitu vaikutuksia TEN-tieverkkoon (Kehä III), johon vaikutus on vähäinen (s. 23–24).

Vaikutuksia Kehä III:een käsiteltiin lupa- ja valvontaviraston, Uudenmaan elinvoima-keskuksen ja kaupungin neuvottelussa 13.5.2026.

25 § **Asemakaavamuutos 002483 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 26 Petikko / Etelä-Koivurinne - Ehdotus nähtäville /TeA**

VD/3120/10.02.04.00/2021

TeA/SP/MYL/TKA/J-VH/VIK/JK

Etelä-Koivurinteen asemakaavamuutos mahdollistaa olemassa olevan pientaloalueen laajentamisen. Alueella on voimassa oleva asemakaava, jota ei ole toteutettu yhdyskuntataloudellisista syistä. Alueelle mahdollistuu noin 135 uutta pientaloasuntoa noin 360 asukkaalle. Alueelle varataan lisäksi tontti uudelle päiväkodille sekä yritystontti tuleviin palvelutarpeisiin. Kaava-alueesta valtaosa osoitetaan lähivirkistysalueeksi. Vihdintien eritasoliittymävaraus muutetaan kiertoliittymäksi, mikä yksinkertaistaa katuverkkoa, jolloin kallis Hieskoivuntie voidaan poistaa tulvivalta pehmeiköltä.

Asemakaavan muutos koskee kortteleita 26201, 26202, 26210, 26212–26222, 26224–26226 ja osia kortteleista 26203–26206 sekä katu-, virkistys-, liikenne- ja erityisalueita kaupunginosassa 26 Petikko.

Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa kortteleita 26200–26202, 26209–26227 ja osia kortteleista 26203, 26206 ja 26208 sekä katu-, virkistys-, liikenne- ja erityisalueita.

Tonttijako
Korttelit 26205 ja 26206 ja osat kortteleista 26201, 26202, 26204, 26210, 26212-26222, 26224, 26225 ja 26226.

Tonttijaon muutos
Kortteli 26203 ja osat kortteleista 26201, 26202, 26204, 26210, 26212-26222, 26224, 26225 ja 26226.

Alue sijaitsee Vihdintien itäpuolella ja ympäröi nykyistä Koivurinteen pientaloaluetta. Aluetta rajaavat pohjoisessa metsäalueet ja Kotikoivuntie, idässä Friimetsän metsäalueet ja pientaloasutus.

Hakija
Vantaan kaupunki.

Maanomistus
Pääosin Vantaan kaupunki, osin yksityiset.

Valmistelu
Kaava on tehty kaupungin työnä. Tiesuunnitelman on tehnyt Sitowise Oy, meluselvityksen Akukon Oy, luontoselvitykset Faunatica Oy ja arkeologisen tarkkuusinventoinnin Ark-Byroo Oy.

Yleiskaava
Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymän oikeusvaikutteisen yleiskaavan mukaisesti kasvu ohjataan nykyisen rakenteen yhteyteen, tiivistäen, täydentäen ja uudistaen. Yleiskaavassa alue on pientalovaltaista asuinaluetta AP, lähivirkistysaluetta VL, lentomeluvyöhykettä L3 (Lden 50–55 dB) ja alueella kulkee ulkoilureitti. Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

Voimassa oleva asemakaava

Etelä-Koivurinteelle Vihdintien varrelle on vuonna 2010 kaavoitettu pientaloalue, joka ei ole toteutunut. Sen liikenne oli tarkoitettu järjestettäväksi uutta ohikulkukatua, Hieskoivuntietä pitkin, mutta tämä sijaitsee pehmeikkö- ja tulva-alueella, mistä syystä kaavaa ei ole voitu toteuttaa. Nykyinen kaavaratkaisu on perustunut siihen, että Askiston kohdalle on suunniteltu eritasoliittymä ja läpiajoa Koivurinteentien kautta haluttiin välttää.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on erillispientalojen korttelialuetta AO, asuinpientalojen korttelialuetta AP, asuinrakennusten korttelialuetta A, lähivirkistysaluetta VL, suojaviheraluetta EV, liiketilojen korttelialuetta KL, maantien aluetta LT, yleisten rakennusten korttelialuetta Y, lähivirkistysalueita VL ja katualueita.

Alueen keskelle jäävällä Etelä-Koivurinteen pientaloalueella on nyt 44 omakotitaloa.

Asemakaavamuutos
Asemakaavamuutoksessa tarkoitus on luopua tulvivalle pehmeikölle kaavoitetusta kalliista ohikulkukadusta. Samoin pehmeikölle suunniteltu Askiston eritasoliittymä on tarkoitus toteuttaa kiertoliittymänä, mikä säästää maata, yksinkertaistaa katujärjestelyjä ja on halvempi. Muutoin kaava perustuu suurelta osin Koivurinne 1 -asemakaavaan 2010, mutta kaavaa muutetaan ja ajanmukaistetaan tarvittavilta osin.

Muutosalue tukeutuu nykyiseen Koivurinteen kunnallistekniikkaan ja hyödyntää nykyistä katuverkkoa. Kaavamuutosalue on nykytilassaan pääosin peltoa ja metsää. Asemakaava mahdollistaa pientaloalueen täydentämisen ja laajentamisen noudattaen Vantaan strategista tavoitetta pientaloasumisen lisäämisestä.

Pientaloalueen laajennuksen merkittävin osa sijoittuu Vihdintien itäpuoliselle peltoaukealle. Pohjoinen osa nousee metsäiselle rinteelle. Idässä asuinalue rajautuu metsärinteessä peltomaisemaan. Eteläisin asuinpientalokortteli sijoittuu Vihdintien kiertoliittymän läheisyyteen, itään viettävään rinteeseen, lähimmäksi Askiston liikekeskusta ja bussipysäkkejä. Luontoselvityksen ja arkeologisen inventoinnin mukaan alue on kaavoitettavissa esitetyllä tavalla.

Alueelle varataan yleisten rakennusten korttelialueet uutta päiväkotia ja nykyistä Marttatupaa varten. Päiväkodin sijaintia muutetaan ylemmäksi rinteeseen, keskeiselle paikalle alueen kaupunkirakenteessa ja lähemmäksi Vihdintien pysäkkejä. Alueen sisääntulokohtaan kaavoitetaan toimitilarakennusten korttelі, joka palvelee tulevaisuudessa myös yleiskaavan Friimetsän pientaloaluetta.

Koivurinne-tietä levennetään ja sille lisätään jalkakäytävä, koska se on alueen kokoojakatu. Nykyisen asutuksen kohdalla levennys mahtuu nykyiselle katualueelle. Vihdintien, Askistontien ja Koivurinteen risteykseen varataan tila kiertoliittymälle. Meluselvityksen mukaan alue on rakennettavissa asemakaavan osoittamalla tavalla.

Alueelle voidaan rakentaa 89 tontille noin 135 uutta pientaloasuntoa. Pientaloasumista on yhteensä 21 204 k-m², toimitilarakentamista 1 200 k-m² ja yleistä rakentamista 2 180 k-m². Suurin kerrosluku on pääosin kaksi, osittain maisemallisista syistä I 2/3. Tonttitehokkuudet erillispientalotonteilla ovat keskimäärin e = 0,23 ja asuinpientalotonteilla e = 0,26.

Asemakaavamuutoksella edistetään kaupungin strategisia linjauksia monipuolisesta pientaloasumisesta, työpaikoista sekä luonnon ja ympäristön huomioimisesta. Alueen kaavoituksessa noudatetaan kokonaisheikentymättömyyden mallia.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelmat tehtiin 10.3.2023 ja 1.4.2026.
Kaavan vireille tulosta ilmoitettiin Vantaan Sanomissa ja osallisille varattiin mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Kaavatilaisuudet pidettiin 22.3.2023 ja 1.4.2026.
Mielipiteitä saatiin vuoden 2023 OAS:iin 36 kappaletta ja vuoden 2026 OAS:iin ja siihen liittyvään valmisteluaineistoon 32 kappaletta.
Mielipiteiden tiivistelmä vastineineen on kaavaselostuksessa ja kokonaisuudessaan liitteenä.
Erityisesti vastustettiin Hieskoivuntien poistamista ja liikenteen johtamista Koivurinne-tietä pitkin.

Viranomaisneuvottelu
AKL 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu on pidetty 29.4.2026.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7).
Kaava kohdistuu pääosin kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa asuntokerrosalaa 21 204 k-m², noin 135 asuntoa, päiväkotitontin ja työpaikkatontin.

Sopimus
Asemakaavaan liittyy maakaupan esisopimus, mutta ei maankäyttösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 15.9.2026 § 16

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 15.9.2026 päivätty asemakaavaehdotus 002483 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 26 Petikko / Etelä-Koivurinne,
b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 25

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 15.9.2026 päivätty asemakaavaehdotus 002483 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 26 Petikko / Etelä-Koivurinne, ja
b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Asemakaavan muutosehdotus 15.9.2026

- Asemakaavan selostus 15.9.2026
- Mielipiteet ja vastineet, vuorovaikutusraportti 15.9.2026
- Asiaan liittyvä muu aineisto

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Timo Kallaluoto, p. 050 312 2132,
asemakaava-arkkitehti Jukka-Veli Heikka, p. 040 825 2578
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002483

Päiväys
Datum

15.9.2026

Vantaan kaupunki

ETELÄ-KOIVURINNE

Kaupunginosa 26, Petikko

Asemakaavan muutos
Korttelit 26201, 26202, 26210, 26212-26222, 26224, 26225 ja 26226 ja osat kortteleista 26203-26206 sekä katu-, virkistys-, liikenne- ja erityisalueet.

Tonttijako
Korttelit 26205 ja 26206 ja osat kortteleista 26201, 26202, 26204, 26210, 26212-26222, 26224, 26225 ja 26226.

Tonttijaon muutos
Kortteli 26203 ja osat kortteleista 26201, 26202, 26204, 26210, 26212-26222, 26224, 26225 ja 26226.

1:2000

Vanda stad

SÖDRA BJÖRKBRINKEN

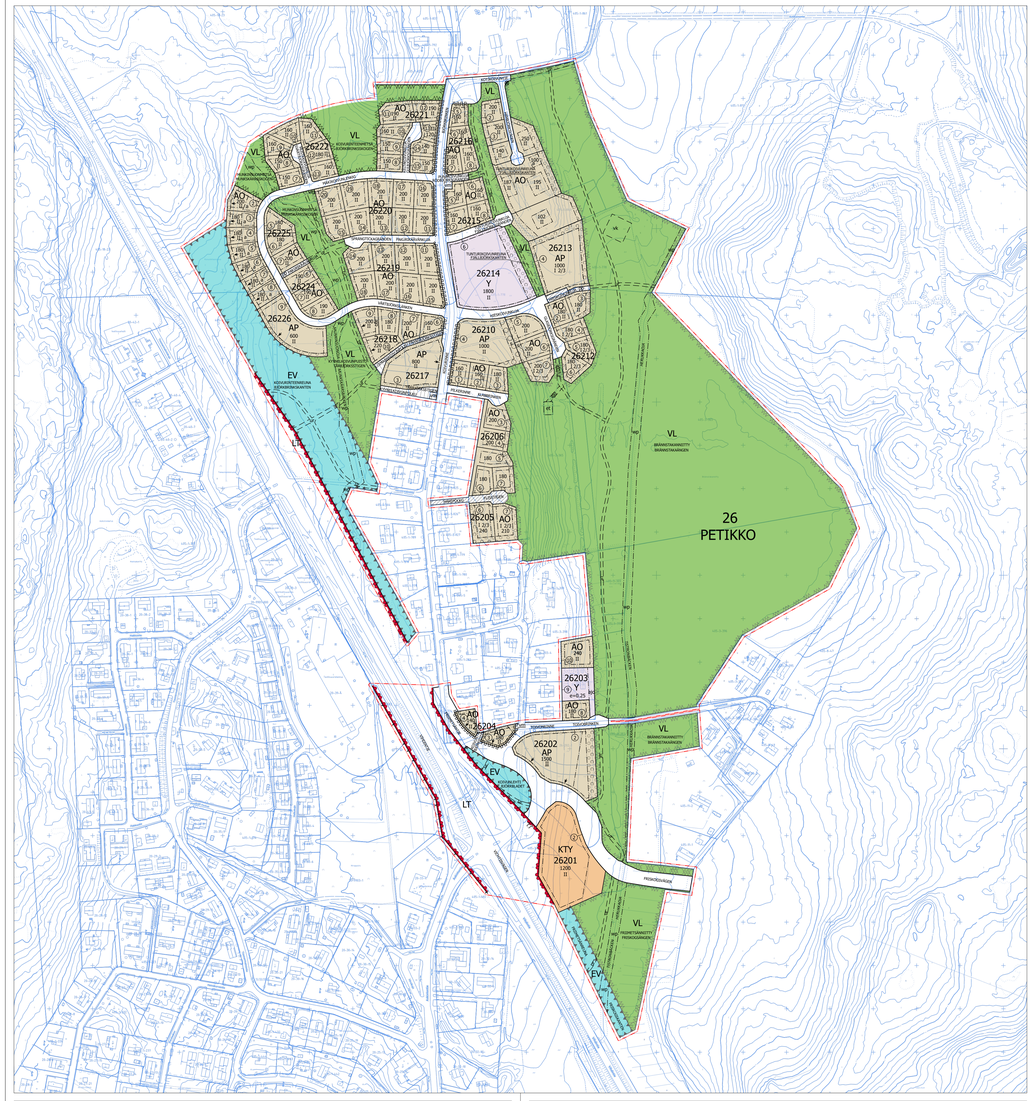
Stadsdel 26, Petikko

Ändring av detaljplanen
Kvarteren 26201, 26202, 26210, 26212-26222, 26224, 26225 och 26226 och del av kvarteret 26203-26206 samt gatu-, rekreations-, trafik- och specialområdena.

Tomtindelning
Kvarteret 26205 och 26206 och del av kvarteret 26201, 26202, 26204, 26210, 26212-26222, 26224, 26225 och 26226.

Ändring av tomtindelningen
Kvarteret 26203 och del av kvarteret 26201, 26202, 26204, 26210, 26212-26222, 26224, 26225 och 26226.

1:2000

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Asuinpientalojen korttelialue.

AP-kortteleissa saa rakentaa erillispientaloja, paritaloja tai autotallein tai -katoksin toisiinsa kytkettyjä asuinrakennuksia.

Kadun varteen sijoittuvien asuinrakennusten tulee olla kaksikerroksisia. Tonttien keskiosiin ja puistoon sekä jalankulkureittiin rajautuviin osiin saa sijoittaa yksikerroksisia asuinrakennuksia.

Samalla AP-tontilla olevien rakennusten tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus ja suojaisa pihapiiri. Rakennusten tulee poiketa toisistaan pienin sävyeroin.

Maanpinnan tarpeetonta muokkaamista, louhintaa tai täyttöjä tulee välttää tonteilla.

Meluntorjunta

Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔLA lento- ja teliikennemelua vastaan on oltava vähintään 32 dB.

Teknisin ratkaisuin tulee huolehtia siitä, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukainen laskennallinen melutaso ei oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla, terasseilla tai parvekkeilla ylity missään korttelialueen rakentumisen vaiheissa. Mahdolliset piharakennukset ja melusuojat tulee toteuttaa osana rakennusten arkkitehtuuria.

Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja teliikennemelua vastaan on oltava vähintään 32 dB.

Korttelin 26204 tonteilla ääneneristävyyden Vihdintien tiemelua vastaan tulee olla asunnoissa vähintään 35 dB sekä toimisto- ja työtiloissa vähintään 30 dB ja tontella tulee olla leikki- ja oleskelupaikka, jonka melutaso on alle 55 dB.

Rakennusoikeus ja rakennusala

Yksikerroksisen autosuojan tai talousrakennuksen voi sijoittaa 2 metriä naapuritontin rajasta. Rakennus on kuitenkin aina sijoitettava vähintään 8 metrin päähän naapuritontilla jo olevan asuinhuoneen pääikkunoista.

Alueelle saa sijoittaa sellaisia toimistotiloja ja niihin verrattavia työtiloja, jotka eivät häiritse asumista yhteensä 20 % tontin rakennusoikeudesta.

Tontille saa rakentaa autokatoksia tai talousrakennuksia yhteensä enintään 30 k-m² kutakin asuntoa kohden asemakaavakarttaan merkityn kerrosalan lisäksi. Rakennusoikeuden voi sijoittaa asuinrakennuksen yhteyteen.

Rakennukset

Rakennusten massoittelun ja julkisivuvärityksen tulee olla rauhallisia ja maisemaan sopivia.

Rakennusten julkisivujen on oltava pääosin puuta, muurattuja, rapattuja tai näiden yhdistelmiä.

Rakennukset tulee sijoittaa maaston muotoihin sopivasti. Rinnetontteilla rakennuksia on suositeltavaa porrastaa.

Asuinrakennusten kattomuodon tulee olla harjakatto tai sen sovellus. Kattokaltevuuden tulee olla 1:2.

Kattomateriaalin tulee olla ruukunpunainen kattotiili.

Rakennuksissa tulee olla avoräystät.

Mikäli tontilla on tulisijallinen rakennus, on polttopuun säilyttämiseen varattava paikka piharakennuksessa.

Pihat

Pihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 1:2. Vihertehokkuuslaskelma liitetään rakennuslupahakemukseen pihasuunnitelman kanssa.

Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.

Hulevesiä on viivytettävä tonteilla.

Pihojen pintamateriaalien tulee olla vettäläpäiseviä. Pihoja ei saa asvaltoida.

Tontit tulee rajata pensasaidoin.

Pihojen suunnittelussa tulee huomioida riittävä yksityisyys ja yhteisöllisyys.

Jäteastiat on ympäröitävä suojaistutuksilla tai -aitauksilla ja ne on sijoitettava erilleen oleskelu- ja leikkipaikoista.

Energia

Rakennusten energiantarve tulee osin tai kokonaan kattaa paikallisesti tuotetulla uusiutuvalla energialla. Uusiutuvan energian ratkaisut saavat olla rakennus- ja korttelikohtaisia tai alueellisia.

Aurinkopaneelit ja muut energiantuotantoon liittyvät laitteet tulee integroida luontevasti arkkitehtuuriin. Maalämpökaivot ja niiden vaatimat rakenteet ja laitteet eivät saa aiheuttaa haittaa alueen kunnallisteknikalle eivätkä estää mahdollisuutta hyödyntää maalämpöä viereisillä tonteilla.

Liikenne ja pysäköinti

Autopaikkojen vähimmäismäärät:
- 2 ap / asunto.
- vähintään 10 pientaloasunnon tontilla vähintään 1 ap / 80 k-m², kuitenkin vähintään 1,5 ap / asunto.

Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:
- vähintään 10 pientaloasunnon tontilla 1 pp /asuinhuone. Paikoista vähintään puolet on sijoitettava ulkoluiskarakennuksiin.

Erillispientalojen korttelialue.

AO-korttelin tontteille saa rakentaa yhden asunnon.

Maanpinnan tarpeetonta muokkaamista, louhintaa tai täyttöjä tulee välttää tonteilla.

Tontin koon on oltava vähintään 600 m², ellei kaavan yhteydessä tehdyssä tonttijaossa toisin esitetä.

Meluntorjunta

Teknisin ratkaisuin tulee huolehtia siitä, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukainen laskennallinen melutaso ei oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla, terasseilla tai parvekkeilla ylity missään korttelialueen rakentumisen vaiheissa. Mahdolliset piharakennukset ja melusuojat tulee toteuttaa osana rakennusten arkkitehtuuria.

Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja teliikennemelua vastaan on oltava vähintään 32 dB.

Korttelin 26204 tonteilla ääneneristävyyden Vihdintien tiemelua vastaan tulee olla asunnoissa vähintään 35 dB sekä toimisto- ja työtiloissa vähintään 30 dB ja tontella tulee olla leikki- ja oleskelupaikka, jonka melutaso on alle 55 dB.

Rakennusoikeus ja rakennusala

Yksikerroksisen autosuojan tai talousrakennuksen voi sijoittaa 2 metriä naapuritontin rajasta. Rakennus on kuitenkin aina sijoitettava vähintään 8 metrin päähän naapuritontilla jo olevan asuinhuoneen pääikkunoista.

Alueelle saa sijoittaa sellaisia toimistotiloja ja niihin verrattavia työtiloja, jotka eivät häiritse asumista yhteensä 20 % tontin rakennusoikeudesta.

Tontille saa rakentaa autokatoksia tai talousrakennuksia yhteensä enintään 30 k-m² kutakin asuntoa kohden asemakaavakarttaan merkityn kerrosalan lisäksi. Rakennusoikeuden voi sijoittaa asuinrakennuksen yhteyteen.

Rakennukset

Rakennusten massoittelun ja julkisivuvärityksen tulee olla rauhallisia ja maisemaan sopivia.

Vierekkäisillä tonteilla ei julkisivuissa saa käyttää samaa värisävyä.

Rakennusten julkisivujen on oltava pääosin puuta, muurattuja, rapattuja tai näiden yhdistelmiä.

Rakennukset tulee sijoittaa maaston muotoihin sopivasti. Rinnetontteilla rakennuksia on suositeltavaa porrasta.

Asuinrakennusten kattomuodon tulee olla harjakatto tai sen sovellus. Kattokaltevuuden tulee olla 1:2.

Byggnader

Byggnadernas gestaltning och fasadernas färgsättning ska vara lugna och passa in i landskapet.

På intilliggande tomter får inte samma färg användas i fasaderna.

Byggnadernas fasader ska huvudsakligen bestå av trä, vara murade, putsade eller kombinationer av dessa.

Byggnaderna ska placeras så att de är anpassade till terrängens former. På sluttande tomter rekommenderas terrassering av byggnaderna.

Bostadshusens takform ska vara sadeltak eller en tillämpning av det. Taklutningen ska vara 1:2.

Takmaterialen ska bestå av krukrött taktegel.

Byggnaderna bör förses med öppen takfot.

Om det på tomten finns en byggnad med eldstad ska plats för vedförvaring reserveras i en gårdsbyggnad.

Gårdarna

Gården ska ha minst 1:2 i grönefaktivitet. Kalkylen över grönefaktiviteten bifogas till bygglovsansökan tillsammans med planen över gården.

För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas.

Dagvatten ska fördröjas på tomter.

Gårdarnas ytmaterial ska släppa igenom vatten. Gårdarna får inte asfalteras.

Tomterna ska avgränsas med häckar.

Vid utformning av gårdarna ska tillräcklig integritet och gemenskap beaktas.

Avfallsbehållare ska omges av skyddande planteringar eller staket och ska placeras på avstånd från lek- och vistelseområden.

Energi

Byggnadernas energibehov ska delvis eller helt tillgodoses med lokalt producerad förnybar energi. Lösningarna för förnybar energi får vara byggnads- och kvartersspecifika eller områdesvisa.

Solpaneler och andra anordningar för energiproduktion ska integreras i arkitekturen på ett naturligt sätt. Bergvärmebrunnar och de konstruktioner och utrustningar de kräver får inte orsaka skada på den kommunala tekniken i området eller hindra möjligheten att utnyttja bergvärme på intilliggande tomter.

Trafik och parkering

Minimiantalet bilplatser:
- 2 bp / bostad.
- på en tomt med minst 10 småhusbostäder och minst 1 bp / 80 m²-vy dock minst 1,5 bp / bostad.

Minimiantalet cykelplatser:
- på en tomt med minst 10 småhusbostäder 1 cp / bostadsrum. Av platserna måste minst hälften placeras i ett förråd för friluftsutrustning.

Kvartersområde för fristående småhus.

På varje tomt i AO-kvartersområdena får en bostad byggas.

Ondög bearbetning, bryt ning eller fyllning av markytan ska undvikas på tomterna.

Tomtens storlek ska vara minst 600 m², om inte annat nämns i planen.

Bullerbekämpning

Genom tekniska lösningar ska man sörja för att bullernivån enligt statsrådets beslut 993/1992 inte överskrids i något skede av kvartersområdets utbyggnad i gårdsområden, terrasser och på balkonger som är avsedda för vistelse. Eventuella gårdsbyggnader och bullerskydd ska utföras som en del av byggnadernas arkitektur.

Ljudisoleringen ΔL mot flyg- och väg trafikbuller i bostadsrummens ytterhölje ska vara minst 32 dB.

På tomterna i kvarter 26204 ska ljudisoleringen mot trafikbullret från Vichtisvägen vara minst 35 dB i bostäder samt minst 30 dB i kontors- och arbetslokaler, och på tomterna ska det finnas en lek- och vistelseplats där bullernivån är under 55 dB.

Byggrätt och byggnadsyta

En bilskydd eller en ekonomibyggnad med en våning får byggas 2 meter från gränsen till grannto mten efter det att. Byggnaden ska dock alltid placeras minst 8 meter från huvudfönstren i det bostadsrum som redan finns på grannto mten.

I området får totalt högst 20% av tomtens byggnadsrätt utnyttjas för sådana kontorslokaler och med dem jämförbara arbetslokaler som inte inverkar störande på boendet.

På tomten får totalt högst 30 m²-vy täcka bilparkeringar eller ekonomibyggnader byggas per bostad utöver den våningsrätt som anvisats i detaljplanekarten. Byggrätten kan placeras i anslutning till bostadshuset.

Byggnader

Byggnadernas gestaltning och fasadernas färgsättning ska vara lugna och passa in i landskapet.

Byggnadernas fasader ska huvudsakligen bestå av trä, vara murade, putsade eller kombinationer av dessa.

Byggnaderna ska placeras så att de är anpassade till terrängens former. På sluttande tomter rekommenderas terrassering av byggnaderna.

Bostadshusens takform ska vara sadeltak eller en tillämpning av det. Taklutningen ska vara 1:2.

Kattomateriaalin tulee olla ruukunpunainen kattotiili.

Rakennuksissa tulee olla avoräystät.

Mikäli tontilla on tulisijallinen rakennus, on polttopuun säilyttämiseen varattava paikka piharakennuksessa.

Pihat

Pihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 1:2. Vihertehokkuuslaskelma liitetään rakennuslupahakemukseen pihasuunnitelman kanssa.

Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.

Hulevesiä on viivytettävä tonteilla.

Pihojen pintamateriaalien tulee olla vettäläpäiseviä. Pihoja ei saa asvaltoida.

Tontit tulee rajata pensasaidoin.

Energia

Rakennusten energiantarve tulee osin tai kokonaan kattaa paikallisesti tuotetulla uusiutuvalla energialla. Uusiutuvan energian ratkaisut saavat olla rakennus- ja korttelikohtaisia tai alueellisia.

Aurinkopaneelit ja muut energiantuotantoon liittyvät laitteet tulee integroida luontevasti arkkitehtuuriin. Maalämpökaivot ja niiden vaatimat rakenteet ja laitteet eivät saa aiheuttaa haittaa alueen kunnallisteknikalle eivätkä estää mahdollisuutta hyödyntää maalämpöä viereisillä tonteilla.

Liikenne ja pysäköinti

Tonttiliittymän leveyden tulee olla enintään 5 metriä. Tonttiliittymän läheisyydessä aidan korkeus ei saa ylittää 80 cm. Rakennuksen kohdalla tontilla olevat aidat ja rakenteet eivät saa peittää ajoneuvoliikenteen tarvitsemia näkemäalueita.

AO-korttelialueella autopaikkoja tulee osoittaa vähintään 2 ap / asunto. Pyöräpaikkoja tulee olla vähintään 1 pp / 30 k-m².

Yleisten rakennusten korttelialue.

Arkkitehtuurin tulee olla kestävää ja korkeatasoista.

Rakennukset tulee sovittaa pientaloympäristön kaupunkikuvan kaltoisten, kuitenkin tai muiden pienimittakaavaisten rakennusosien avulla.

Maantasokerroksen tulee antaa avonainen ja toiminnallinen vaikutelma.

Rakennusten ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja teliikennemelua vastaan tulee olla vähintään 32 dB.

Varastot ja erilliset katokset on tehtävä kasvikattoisina.

Vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,8.

Auto- ja pyöräpaikkojen lukumäärä määritellään rakennusluvassa.

Toimitilarakennusten korttelialue.

Alueelle voidaan rakentaa toimistorakennuksia sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia teollisuus- ja varastorakennuksia tai niiden yhdistelmiä. Rakennusoikeudesta enintään 50% saa olla myymälätilaa.

Takmaterialen ska bestå av krukrött taktegel.

Byggnaderna bör förses med öppen takfot.

Om det på tomten finns en byggnad med eldstad ska plats för vedförvaring reserveras i en gårdsbyggnad.

Gårdar

Gården ska ha minst 1:2 i grönefaktivitet. Kalkylen över grönefaktiviteten bifogas till bygglovsansökan tillsammans med planen över gården.

För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas.

Dagvatten ska fördröjas på tomter.

Gårdarnas ytmaterial ska släppa igenom vatten. Gårdarna får inte asfalteras.

Tomterna ska avgränsas med häckar.

Energi

Byggnadernas energibehov ska delvis eller helt tillgodoses med lokalt producerad förnybar energi. Lösningarna för förnybar energi får vara byggnads- och kvartersspecifika eller områdesvisa.

Solpaneler och andra anordningar för energiproduktion ska integreras i arkitekturen på ett naturligt sätt. Bergvärmebrunnar och de konstruktioner och utrustningar de kräver får inte orsaka skada på den kommunala tekniken i området eller hindra möjligheten att utnyttja bergvärme på intilliggande tomter.

Trafik och parkering

Tomtanslutningen ska ha en bredd av högst 5 meter. I tomtanslutningens närhet får inte häcken vara högre än 80 cm. Tomtens staket och konstruktioner som ligger i korsningsområden får inte skymma sikten i fordonstrafikens friskitsområden.

I AO-kvartersområdet ska minst 2 bp / bostad bilplatser anvisas. Cykelplatser minst 1 cp / 30 m²-vy.

Kvartersområde för allmänna byggnader.

Arkitekturen ska vara hållbar och högklassig.

Byggnaderna ska anpassas till småhusmiljöns gatubild genom takkonstruktioner, verandor eller andra småskaliga byggnadsdelar.

Markplansvåningarna ska ge ett öppet och funktionellt intryck.

Ljudisoleringen ΔL mot flyg- och vägtrafikbuller ska i byggnad uppgå till minst 32 dB.

Förråd och fristående takkonstruktioner ska förses med vegetationstak.

Grönefaktiviteten ska vara minst 0,8.

Antalet bil- och cykelplatser bestäms i bygglovet.

Kvartersområde för verksamhetsbyggnader.

Området får bebyggas med kontorsbyggnader samt industri- och lagerbyggnader som inte orsakar miljöstörningar, eller en kombination av dessa. Högst 50 % av byggrätten får användas för butikslokaler.

Takmaterialen ska bestå av krukrött taktegel.

Byggnaderna bör förses med öppen takfot.

Om det på tomten finns en byggnad med eldstad ska plats för vedförvaring reserveras i en gårdsbyggnad.

Gårdar

Gården ska ha minst 1:2 i grönefaktivitet. Kalkylen över grönefaktiviteten bifogas till bygglovsansökan tillsammans med planen över gården.

För byggnaderna ska anpassas till småhusmiljöns gatubild genom arkitektoniska medel.

För byggnaderna ska en dagvattenplan utarbetas.

Tomten ska ha minst 0,8 i grönefaktivitet. Kalkylen över grönefaktiviteten bifogas till bygglovsansökan tillsammans med planen över gården.

Förråd och fristående takkonstruktioner ska förses med vegetationstak.

Auto- ja pyöräpaikkojen vähimmäismäärät: teollisuus ja varastot 1 ap / 200 k-m², toimistot 1 ap / 50 k-m² ja 1 pp / 80 k-m², liiketilat 1 ap / 60 k-m² ja 1 pp / 50 k-m².

Miniantal bil- och cykelplatser: industri och lager 1 bp / 200 m²-vy, kontor 1 bp / 50 m²-vy och 1 cykelplats / 80 m²-vy, affärslokaler 1 bp / 60 m²-vy och 1 cykelplats / 50 m²-vy.

Område för närrekreation.

Översvämning från Tistronsbäcken ska beaktas med hjälp av parkplaneringsåtgärder.

Område för landsväg.

Bullerhinder bör byggas i samband med att landsvägen byggs om.

Skyddsgrönområde.

Stadsdelsgräns.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för områden eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Riktgivande tomtgräns.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Lähivirkistysalue.
Heräkkajan tulvimiseen tulee varautua puistosuunnittelun keinoilla.

Maantien alue.
Meluiselle tulee toteuttaa maantien parantamisen yhteydessä.

Suojaviheralue.

Kaupunginosan raja.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

Ohjeellinen tontin raja.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Kaupunginosan numero.

Kaupunginosan nimi.

Korttelin numero.

Område för landsväg.

Översvämning från Tistronsbäcken ska beaktas med hjälp av parkplaneringsåtgärder.

Skyddsgrönområde.

Stadsdelsgräns.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för områden eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Riktgivande tomtgräns.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

Korttelin, korttelinosan, alueen tai alueen osan nimi.

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennusosien tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Sulkeissa oleva murtoluku roomalaisen numeron jälkeissä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa rakennuksen ylimmässä kerroksessa käyttää kerrosalaan luettavaksi tilaksi.

Minimiantal bil- och cykelplatser: industri och lager 1 bp / 200 m²-vy, kontor 1 bp / 50 m²-vy och 1 cykelplats / 80 m²-vy, affärslokaler 1 bp / 60 m²-vy och 1 cykelplats / 50 m²-vy.

Allevilvaus osoittaa ehdottomasti käytettävän kaavamääräyksen.

Rakennusala.

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten rakennusala.

Auton säilytyspaikan rakennusala.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon.

Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.

Ohjeellinen ulkoilureitti.

Ohjeellinen leikkikenttä.

Puro tai pienvesialue.

Istutettava alueen osa.
Kadunvarren istutettavan alueen tulee muodostua ilmeeltään rehevälksi.

Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.

Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.

Suojeltava puu. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.

Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.

Understreckningen anger planbestämmelse som ovillkorligen skall tillämpas.

Rakennusala.

Byggnadsyta.

Byggnadsyta för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.

Byggnadsyta för förvaringsplats för bil.

Byggnadsyta där transformator får placeras.

Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.

Riktgivande friluftsled.

Riktgivande lekplats.

Bäck eller småvattenområde.

Del av område som skall planteras.
Delen av området som skall planteras ska ge ett frodigt intryck.

Del av område där träd och buskar skall planteras.

Del av område där trädbeståndet ska skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.

Träd som ska skydda. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.

Katu, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

Gata.

Jalankulkulle varattu katu/tie.

Gata/väg reserverad för gångtrafik.

Jalankulkulle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.

Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik.

Pihakatu.

Gårdsgata.

Ajoyhteys.

Körförbindelse.

Alueella oleva ohjeellinen ajoyhteys.

Riktgivande körförbindelse inom området.

Ohjeellinen ajoyhteys ja ulkoilureitti.

Riktgivande körförbindelse och friluftsled.

Ajoneuvoliittymän likimääräinen sijainti.

Ungefärligt läge för in- och utfart.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.

KOKO KAAVA-ALUETTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET:

Kaava-alueen rakentamisesta aiheutuvat luontohaitat tulee hyvittää täysimääräisesti toteuttamalla luonnonsuojelulain 11. luvun mukainen ekologinen kompensaatio. Rakentaminen voi alkaa vasta kun asianomainen viranomainen on antanut puoltavan päätöksen hyvityksen korvaavuudesta.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella olevin korttelein on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

BESTÄMMELSER SOM GÄLLER HELA PLANOMRÅDET:

Naturskadorna som orsakas av planområdets byggande ska kompenseras fullt genom att genomföra ekologisk kompensation i enlighet med kapitel 11 i naturvårdslagen. Byggandet får börja först efter att myndigheten har gett ett positivt beslut gällande den slutförda kompensationen.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.	Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.

Timo Kallaluoto, Aluearkkitehti, 25.8.2026 9.46

{Allekirjoitus kaupunginkeogeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

002483 ETELÄ-KOIVURINNE

PETIKKO

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen luonnoksen selostus

joka koskee 15.9.2026 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002483. Kaavoitus on tullut vireille 10.3.2023. Lisäksi uusi osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivätty 1.4.2026.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

Kaupunginosa 26 Petikko

Korttelit 26201, 26202, 26210, 26212-26222, 26224, 26225 ja 26226 ja osat kortteleista 26203-26206 sekä katu-, virkistys-, liikenne ja erityisalueet.

Tonttijako
Korttelit 26205 ja 26206 ja osat kortteleista 26201, 26202, 26204, 26210, 26212-26222, 26224, 26225 ja 26226.

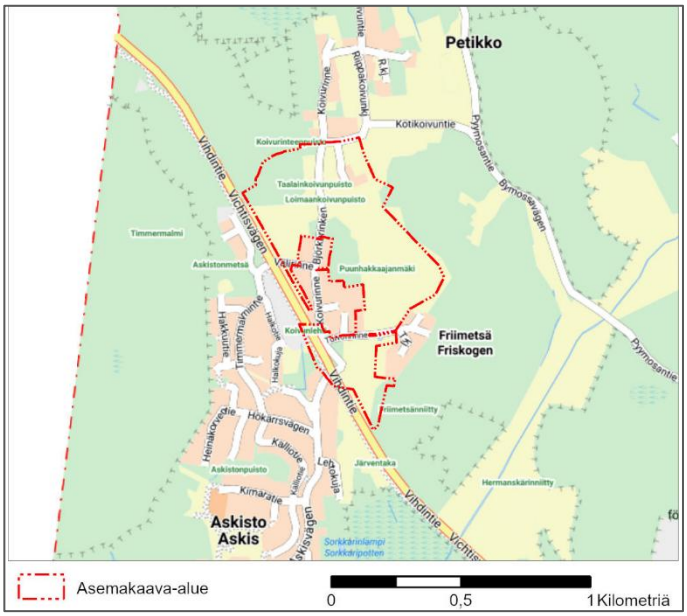
Tonttijaon muutos
Kortteli 26203 ja osat kortteleista 26201, 26202, 26204, 26210, 26212-26222, 26224, 26225 ja 26226.

Etelä-Koivurinteen asemakaavan muutos mahdollistaa olemassa olevan pientaloalueen laajentamisen Vantaan Petikossa, Koivurinteen alueella. Alueella on jo voimassa oleva asemakaava, mutta yhdyskuntataloudellisista syistä sitä ei ole toteutettu. Alueelle mahdollistuu enimmillään noin 135 uutta pientaloasuntoa laskennallisesti noin 360 asukkaalle. Alueelle varataan lisäksi tontti uudelle päiväkodille sekä yritystontti Friimetsän palvelutarpeisiin. Kaava-alueesta valtaosa osoitetaan lähivirkistysalueeksi. Kaavaratkaisu tukee yleiskaavan tavoitteita ja Vihdintien kehittämistä.

Asemakaavaan liittyy maakaupan esisopimus kaupungin ja yksityisen kiinteistön omistajan kesken, mutta ei maankäyttösopimusta.

Kaavan laatija: Jukka-Veli Heikka, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki; etunimi.sukunimi@vantaa.fi, puh. 0408252578.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuutosalueen raja on osoitettu kartalle punaisella viivalla. Alue sijaitsee Petikon kaupunginosassa, Vantaan Myyrmäen suuralueella Vihdintien varrella. Se ympäröi nykyistä Koivurinteen pientaloaluetta. Aluetta rajaavat lännessä Vihdintie (maantie 120), pohjoisessa metsäalueet ja Kotikoivuntie, idässä Friimetsän metsäalueet ja pientaloasutus. Espoon kaupungin raja on noin 800 metrin etäisyydellä luoteessa. Alueen pinta-ala on noin 36,2 hehtaaria.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Maanomistajan (Vantaan kaupunki, kiinteistöjen ja tilojen palvelualue) jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 24.3.2021.
- Kaavamuutos on hyväksytty kaavoitusohjelmaan Vantaan kaupunkiympäristölautakunnassa 17.1.2023
- Kaavoitus tuli vireille 10.3.2023 ja kaavamuutos sai numeron 002483.
- Mielipiteet pyydettiin 18.4.2023 mennessä (AKL 62 §) ja niitä saatiin 39 kappaletta.
- Asemakaava-arkkitehti ja aluearkkitehti sekä kaupunkisuunnittelujohtaja olivat tavattavissa Askiston koululla keskiviikkona 22.3.2023. Tilaisuudessa esiteltiin kaavamuutoksen lähtökohtia ja siihen osallistui noin 50 henkilöä.
- Kaavan tilannetta esiteltiin Askiston koululla 10.12.2025 yhdessä Halkotien kaavamuutoksen OAS:in kanssa.
- Kaavamuutosta varten laadittiin uusi, 1.4.2026 päivätty osallistumis- ja arviointisuunnitelma keväällä 2026. Siihen saatiin 32 mielipidettä.
- Kaavan valmisteluaineistoa esiteltiin Teams-asukastilaisuudessa 15.4.2026 ja siihen osallistui 18 henkilöä.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä 4
2. Lähtökohdat 6
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 6
2.2 Suunnittelutilanne 25
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 30
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo 30
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 30
3.3. Asemakaavan tavoitteet 33
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot 36
4. Asemakaavan kuvaus 37
4.1 Kaavan rakenne 37
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 39
4.3 Aluevaraukset 40
4.4 Kaavan vaikutukset 43
4.5 Ympäristön häiriötekijät 50
4.6 Nimistö 53
5. Asemakaavan toteutus 54
6. Kaavatyöhön osallistuneet 55
7. Asemakaavan seurantalomake 57
8. Asemakaavakartta ja –määräykset 59

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Makkonen, Henna, Koskimies, Pertti & Nieminen, Marko 2022: Vantaan Koivurinteen asemakaava-alueen luontoselvitykset vuonna 2022. – Faunatican raportteja 40/2022. 44 s.
- Saviharju, Henna & Carlson, Helmi 2023: Pohjois-Koivurinteen asemakaava-alueen luontoselvitykset Vantaalla vuonna 2023. – Faunatican raportteja 52/2023. 53 s.
- Pasi Myyryläinen, Liisa Kilpilehto Akukon 250891-02 Etelä-Koivurinne, asemakaavan meluselvitys, 3.10.2025
- Mikko Ahvonen lokakuu 2024, Etelä-Koivurinteen arkeologinen tarkkuusinventointi Arkbyroo oy (työ on luovutettu 17.1.2025).
- Liikenteen yleissuunnitelma, Vantaan kaupunki 2026, 17.8.2026
- Vihertehokkuuslaskelman tuloskortti, Vantaan kaupunki, 19.5.2026
- Maantie 120 Vihdintie välillä Kehä III (kt 50) – Lahnus -kehittämisselvitys, Uudenmaan Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus 2025, konsulttina Sitowise Oy
- Mielipiteiden kooste, 15.9.2026

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Vesihuollon esisuunnitelma, Vantaan kaupunki 2026

- Puunhakkaajanmäen maisemallinen analyysi, Silja Raappana, Ramboll 2023

1. TIIVISTELMÄ

Koivurinteelle Vihdintien varrelle, Petikon kaupunginosaan on vuonna 2010 kaavoitettu pientaloalue, joka ei ole toteutunut. Sen liikenne on nykyisessä asemakaavassa (261100 Koivurinne 1) tarkoitettu järjestettäväksi uutta ohikulkukatua, Hieskoivuntietä pitkin. Tämä sijaitsee pehmeikkö- ja tulva-alueella, mistä syystä kaavaa ei ole voitu toteuttaa. Nykyinen ratkaisu perustuu siihen, että Askiston kohdalle on suunniteltu eritasoliittymä ja että läpiajoa Koivurinteen kautta haluttiin välttää.

Asemakaavan muutoksessa tarkoitus on luopua nykyisessä kaavassa pehmeikölle suunnitellusta ohikulkukadusta (Hieskoivuntiestä). Samoin pehmeikölle suunniteltu Askiston eritasoliittymä on tarkoitus toteuttaa kiertoliittymänä. Kaavamuutosehdotuksen perusratkaisu perustuu muutoin suurelta osin Koivurinne 1 -asemakaavaan vuodelta 2010. Kaavaa on muutettu ja ajanmukaistettu tarvittavilta osin.

Yleiskaavassa alue on pientalovaltaista asuinaluetta (AP). Voimassa olevassa asema¬kaavassa alue on erillispientalojen korttelialuetta (AO), asuinpientalojen korttelialuetta (AP), asuinrakennusten korttelialuetta (A), lähivirkistysaluetta (VL), suojaviheraluetta (EV), liiketilojen korttelialuetta (KL), maantien aluetta (LT), yleisten rakennusten korttelialuetta (Y), lähivirkistysalueita (VL) ja katualueita. Tonttitehokkuudet erillispientalotonteilla (AO) ovat keskimäärin e = 0,23 ja asuinpientalotonteilla (AP) e=0,26. Uusi alue tukeutuu nykyisen Koivurinteen alueen kunnallistekniikkaan ja hyödyntää nykyistä katuverkkoa.

Kaava-alueen viereisellä Koivurinteen pientaloalueella on 44 omakotitaloa sekä Marttaliiton Marttatupa. Kaavamuutosalue on itsessään nykytilassaan pääosin peltoa ja metsää. Asemakaava mahdollistaa pientaloalueen täydentämisen ja laajentamisen noudattaen Vantaan strategista tavoitetta pientaloasumisen lisäämisestä. Pientaloalueen laajennuksen merkittävin osa sijoittuu Vihdintien itäpuoliselle peltoaukealle. Pohjoinen osa nousee metsäiselle rinteelle. Idässä asuinalue rajautuu metsärinteessä peltomaisemaan. Eteläisin asuinpientalokortteli sijoittuu Vihdintien kiertoliittymän läheisyyteen, itään viettävään rinteeseen.

Alueelle voidaan 89 tontille (84 AO ja 5 AP) yhteensä rakentaa noin 135 uutta pientaloasuntoa. Sille sijoittuu pientaloasumista (AO ja AP) yhteensä 21 204 k-m², toimitilarakennusten aluetta (KTY) 1200 k-m² ja yleisten rakennusten aluetta (Y) 1200 k-m². Suurin sallittu kerrosluku on pääosin kaksi (II), osittain maisemallisista syistä I 2/3.

Alueelle varataan yleisten rakennusten korttelialueet (Y) uutta päiväkotia ja nykyistä Marttatupaa varten. Päiväkodin sijaintia muutetaan kaavaehdotuksessa ylemmäs rinteeseen, keskeiselle paikalle alueen kaupunkirakenteessa. Alueen sisääntulokohtaan kaavoitetaan myös toimitilarakennusten kortteli (KTY) joka tulee palvelemaan myös yleiskaavassa osoitettua Friimetsän pientaloaluetta. Koivurinne-tietä levennetään ja siihen lisätään jalkakäytävä, koska katu on alueen kevyen liikenteen pääyhteys Askistoon. Tie on nykyisellään heikossa kunnossa. Asemakaavaa varten on teetetty erillinen meluselvitys (Akukon Oy, 3.10.2025), jonka mukaan alue on rakennettavissa asemakaavan osoittamalla tavalla.

Maantie 120 Vihdintie välillä Kehä III (kt 50) – Lahnus -kehittämisselvityksen mukaisesti Vihdintien, Askistontien ja Koivurinteen risteykseen varataan tila kiertoliittymälle.

Kuva: Viistoilmakuva alueen eteläosasta vuodelta 2019, Vantaan karttapalvelu

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

Kuva: Koivurinne-tie Välirinteen kohdalta, 2019.

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Alue on osa Vihdintien varren kaupunkirakennetta. Koivurinne on omakotivaltaista pientaloaluetta. Lähialueen vanhin rakennus on Nybackan torppa (rakennettu 1925), joka sijaitsee kaava-alueen pohjoispuolella, noin 100 metrin etäisyydellä kaava-alueen ulkorajasta. Kaavamuutosalueen pinta-ala on noin 36,2 ha. Alue rajautuu lännessä Vihdintiehen, pohjoisessa ja idässä metsänreunaan ja kaakossa Toivonrinteen pieneen asemakaavoittamattomaan omakotialueeseen.

Länsi-Vantaan keskukseen Myyrmäkeen matkaa kertyy noin 7 kilometriä, Kehä III:n liittymään 2 km ja Helsingin keskustaan (Elielinaukiolle) 21 km.

Rakennettu ympäristö
Selostusta kirjoitettaessa kaavamuutosalueella on omakoti- ja erillistaloja yhteensä 44. Niiden kerrosala vaihtelee Vantaan karttapalvelun tietojen mukaan noin 130 k-m² ja 320 k-m² välillä.

Liikenne

Autoliikenne
Vihdintie (seututie 120) on valtion maantie, jonka liikennesuoritteista lähes puolet on pituudeltaan yli 30 km ja vain pieni osa liikenteestä suuntautuu Kehä I:n eteläpuolelle. Koivurinne on liityntäkatu, joka toimii koulutienä. Sitä pitkin on myös kuorma-autoliikennettä loka-autoyritykselle.

	nykytilanne	2030	2040	2050
Askistontiestä etelään	10730	15 680	18 310	18 470
Askistontiestä pohjoiseen	10 730	14 350	16 890	17 040

Taulukko: Vihdintien liikennemäärät ja -ennusteet Vantaan tietojen mukaan

Kehä III-Lahnuksentie
Vyöhykkeen asukasmäärä kasvaa nykyisestä noin 2,1-kertaiseksi ja työpaikkamäärä 1,6-kertaiseksi. Asuinrakentaminen on pientalovaltaista. Maankäytön kasvu painottuu eniten Espoon Kalajärvelle ja sen lähialueille.
Työpaikkarakentaminen on muita vyöhykkeitä selvästi vähäisempää ja painottuu lähipalveluihin ja tilaa vaativiin erikoispalveluihin.

Vihdintien liikenne suuntautuu pääosin Kehä I:n ulkopuolella sijaitseville alueille, eikä joukkoliikenne kykene aina tarjoamaan kilpailukykyistä vaihtoehtoa. Autoliikenteen määrät kasvavat liikenteen mahdollisista hinnoittelutoimista huolimatta, ja liikenteellinen palvelutaso korostuu muita jaksoja enemmän.

Joukkoliikenne
Vihdintietä bussit kulkevat Helsingin keskustan Elielinaukiolle, Askistontien liittymästä myös Myyrmäkeen.

Kevyt liikenne
Vihdintien varrella on kevyen liikenteen raitti tien länsipuolella. Askistontien kohdalla on alikulkutunneli Vihdintie alitse.

2.1.2 Luonnonympäristö

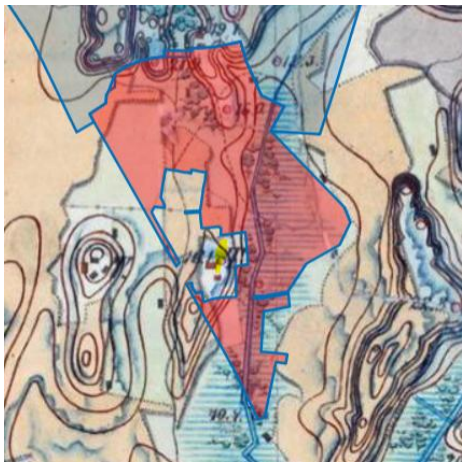
Maisemakuva ja -rakenne

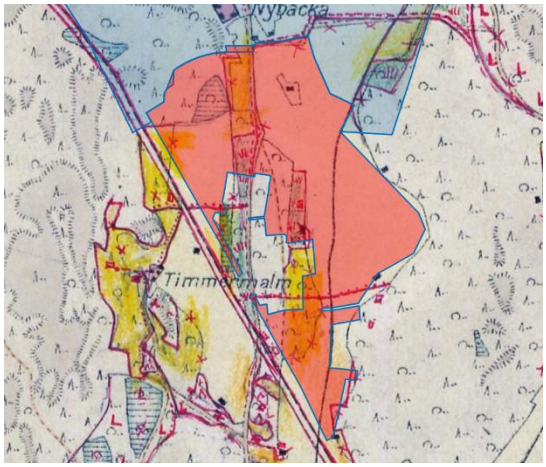
Puunhakkaajanmäen maisemaselvityksen (Silja Raappana 2023) mukaan tarkastelualue sijoittuu maisemamaakunnallisesti Eteläisen rantamaan eteläiseen viljelyseutuun (Ympäristöministeriön maisema-aluetyöryhmän mietintö 1992). Eteläinen rantamaa on pääpiirteissään korkovaihteluiltaan alavaa, mutta alueiden tarkempi pienipiirteinen korkokuva on hyvin vaihtelevaa. Eteläinen viljelyseutu on puolestaan perusluonteeltaan tasaista viljelymaata, johon vaihtelua tuovat joet, purot ja järvet. Alavien peltojen sekaan sijoittuu kallioisempia ja metsäisempiä alueita. Alueen maisemaa hallitsevat sen peruselementteinä pohjoiseteläsuuntaiset jokilaaksot, näiden viljavat savikot ja niiden väleihin sijoittuvat kumpuilevat metsäalueet sekä paikoittain paljastuneet kallioalueet.

Kaavamuutosalueen itäosassa sijaitsevan pellon toiselle puolelle sijoittuu laaja Friimetsän alue ja luoteeseen rakentamisen sekä peltojen toiselle puolelle sijoittuu Pyymoosankorpi, josta on viheryhteys aina Nuuksion kansallispuistoon asti.

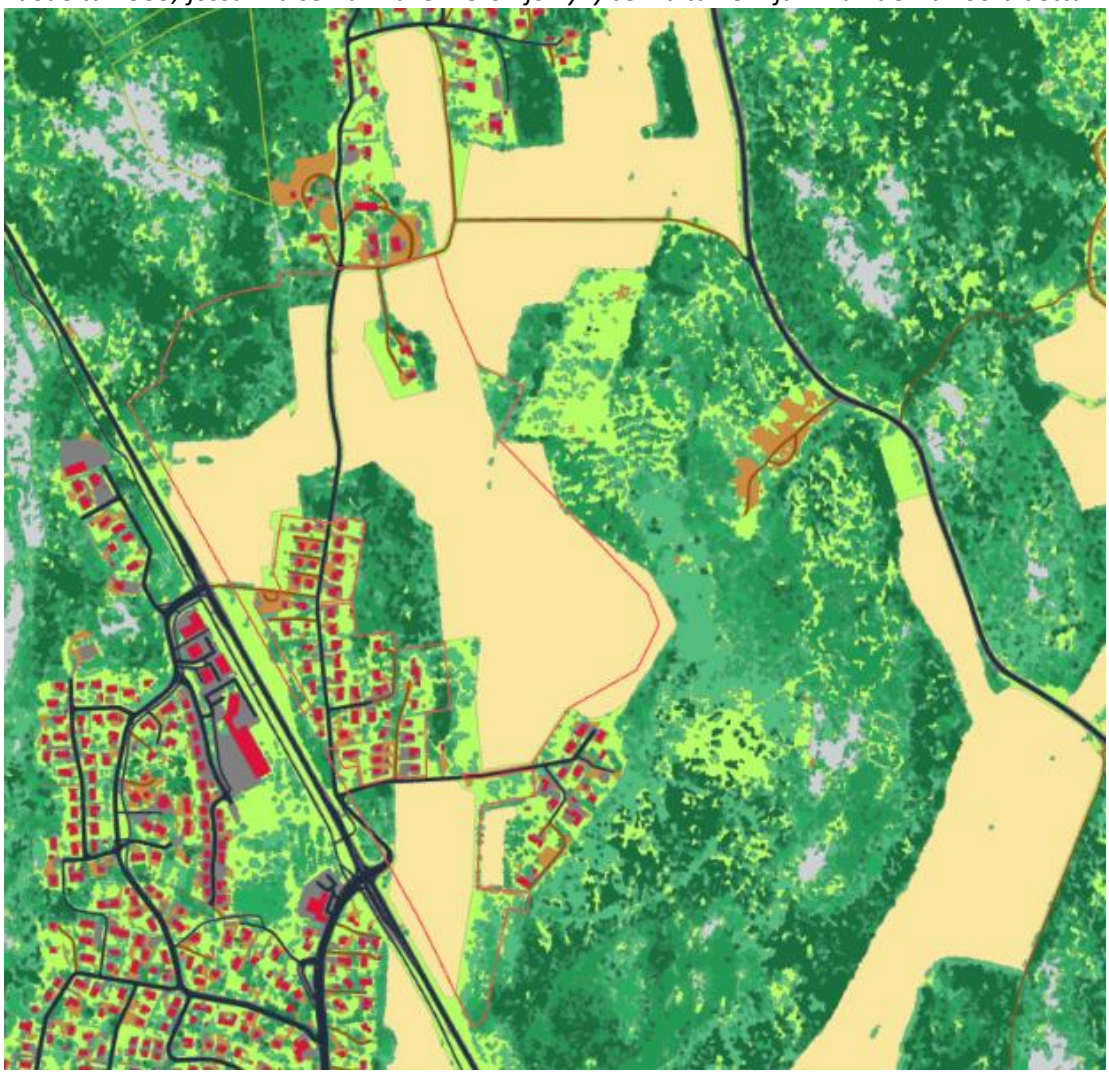
Rakennukset on perinteisesti rakennettu peltoaukeiden läheisyyteen kumpareille ja reunaselänteille sekä peltoaukeiden ja metsämaan rajavyöhykkeille, jossa myös tiestö pääsääntöisesti kulkee. Kasvillisuuden yleisilme on lähes koko seudulla rehevää. Kaavamuutosalue vastaa maisemarakenteen osalta hyvin tätä maisemamaakunnallista kuvausta. Puunhakkaajanmäki on metsäkumpuna keskellä alavia peltoaukeita. Alueen kasvillisuus on rehevää.

Maisemaa hallitsee avoin ja laakea kaava-alueen itäpuolinen peltolaakso. Sitä rajaavat metsäiset mäet, joiden rinteille asutus on vanhastaan sijoittunut. Kaava-alueen rakentamattomat osat ovat pääosin peltoa ja osin metsän peitossa. Alueella on metsäisten mäkien ympäröimä alava pelto, jonka alavin osa Brännstakanniitty tulvii keväisin.

Kuvat, edellisellä sivulla: Vasemmalla senaatin kartta vuodelta 1872. Oikealla pitäjänkartta vuodelta 1933, jossa maiseman rakenne on jo nykyisenkaltainen ja Vihdintie halkoo aluetta.

Kuva: Ote Vantaan maanpeiteaineistosta vuodelta 2022, Vantaan kaupunki. Tummempi vihreän sävy metsää, vaalean vihreä avointa kasvillisuuspeitteistä aluetta ja keltainen väri peltoa. Rakennukset punaisella.

Luontotyypit, kasvillisuus ja eläimistö

Alueen luontoarvot on kaavoitusta varten selvitetty kahtena erillisenä selvityksenä, jotka on teetetty konsulttityönä. Itäosassa on laadittu *Vantaan Koivurinteen asemakaava-alueen luontoselvitykset vuonna 2022* (Faunatica Oy, Makkonen, Koskimies & Nieminen) ja länsiosassa *Pohjois-Koivurinteen asemakaava-alueen luontoselvitykset Vantaalla vuonna 2023.*

Kaava-alueella ei ole kummankaan selvityksen alueella arvokkaita luontotyyppejä (luokka I). Vantaan Koivurinteen asemakaava-alueen luontoselvitykset vuonna 2022 -selvityksessä (Makkonen, Koskimies& Nieminen) rajattiin arvokkaana, arvoluokka II:n luontotyyppikohteena selvitysalueen kaakkoiskulmaa sivuava puro. Purokuvio on selvitysalueen osalta peltojen ympäröimää ja suoristettua uomaa. Se on kuitenkin osa huomattavan tärkeäksi luokiteltua Herukkaojaa ja vesilain 3 luvun 2 §:n mukainen puro, jonka luonnontilan vaarantaminen on kielletty.

Vantaan Koivurinteen asemakaava-alueen luontoselvitykset vuonna 2022 -selvityksessä (Makkonen, Koskimies & Nieminen) kohtalaisen arvokkaita, arvoluokan III kohteita alueelle rajattiin kahdeksan. Luoteisosassa on kostean, keski- ja runsasravinteisen lehdon reunustama noro (kohde 3), joka on vesilain 2 luvun 11 §:n kriteerit täyttävä pienvesi.

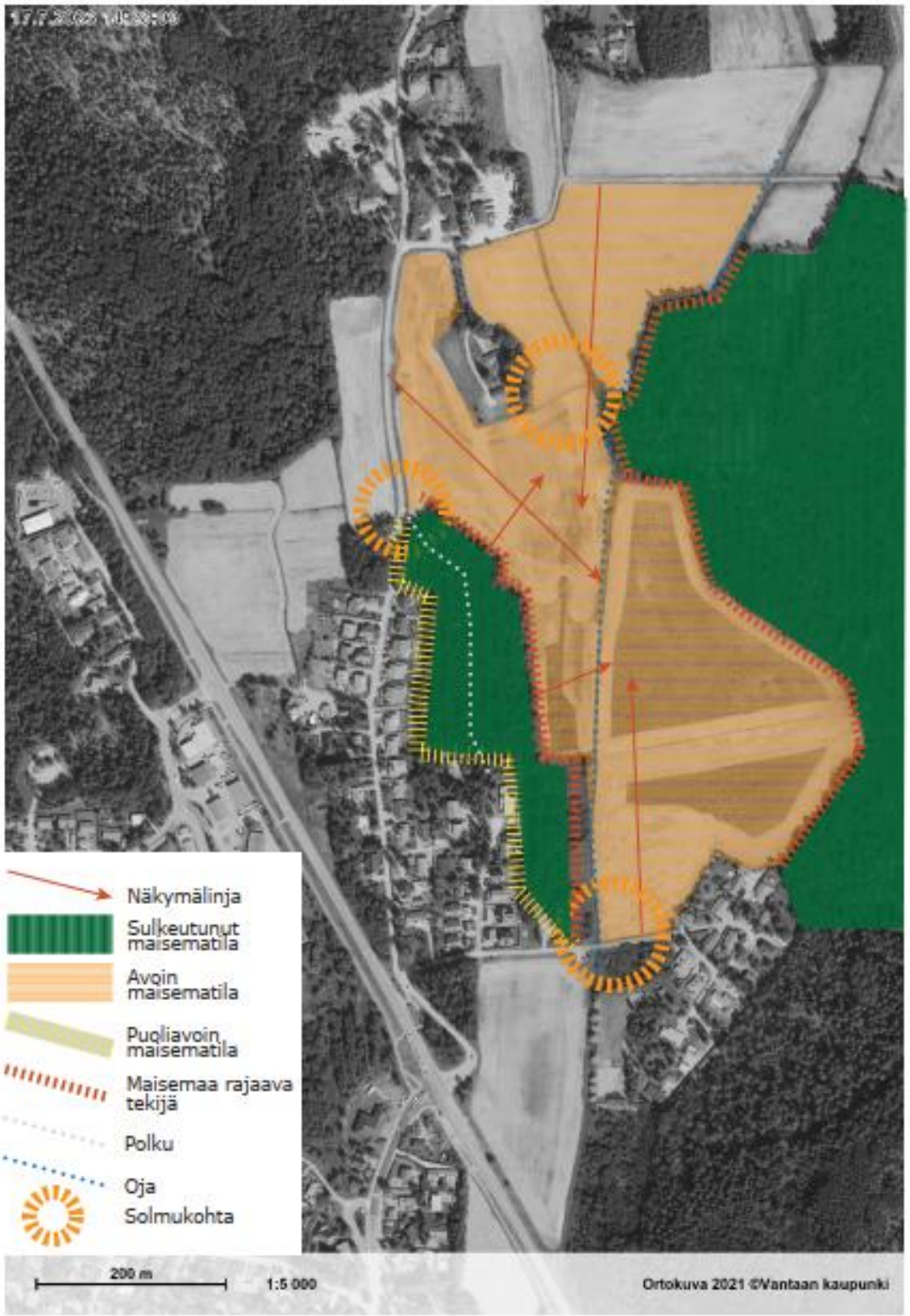
Lisäksi luoteisosan tuoreet ja lehtomaiset kangasmetsät sekä lehtometsä (kohteet 1, 2, ja 4) tukevat sekä norouoman monimuotoisuutta että ovat selvityksen mukaan suorassa, metsäisessä yhteydessä pohjoispuoleisiin Natura-alueisiin ja sen ekologiseen verkostoon.

Vantaan Koivurinteen asemakaava-alueen luontoselvitykset vuonna 2022 -selvityksessä liitooravan ei havaittu asuttavan selvitysaluetta vuonna 2022 (Makkonen, Koskimies & Nieminen), joten tämän tuloksen perusteella lajilla ei ole vaikutusta alueen maankäyttöön. Selvitysalueelta ei voida erotella mitään erityisen merkittävää lintujen pesimäaluetta tai -ympäristöä. Kokonaisuutena havaitut huomionarvoiset lajit ovat sen verran yleisiä ja runsaslukuisia koko Etelä-Suomessa, että niiden vähälukuiset reviirit eivät Koivurinteen suppealla alueella edellytä erityisiä suojelutoimia.

Pohjois-Koivurinteen asemakaava-alueen luontoselvitykset Vantaalla vuonna 2023 -selvityksen (Saviharju & Carlson 2023) mukaan selvitysalueelle rajattiin arvoluokka II:n luontotyyppikohteina yhteensä kuusi luontotyyppiä. Näistä kaksi on suojelualueille sijoittuvia luontotyyppikohteita, kolme on vesiluontokohdetta sekä yksi on metsäinen luontotyyppi, runsasravinteinen lehto. Tämän arvokkaan, rajatun lehtokuvion läpi kulkee yksi arvokkaista vesiluontokohteista Herukkaoja ja sille sijoittuu myös arvokkaaksi luokiteltuja tihkupintalähteitä. Kolmas arvokkaaksi luokiteltu vesiluontokohde on noro, joka on Herukkaojan sivu-uoma.

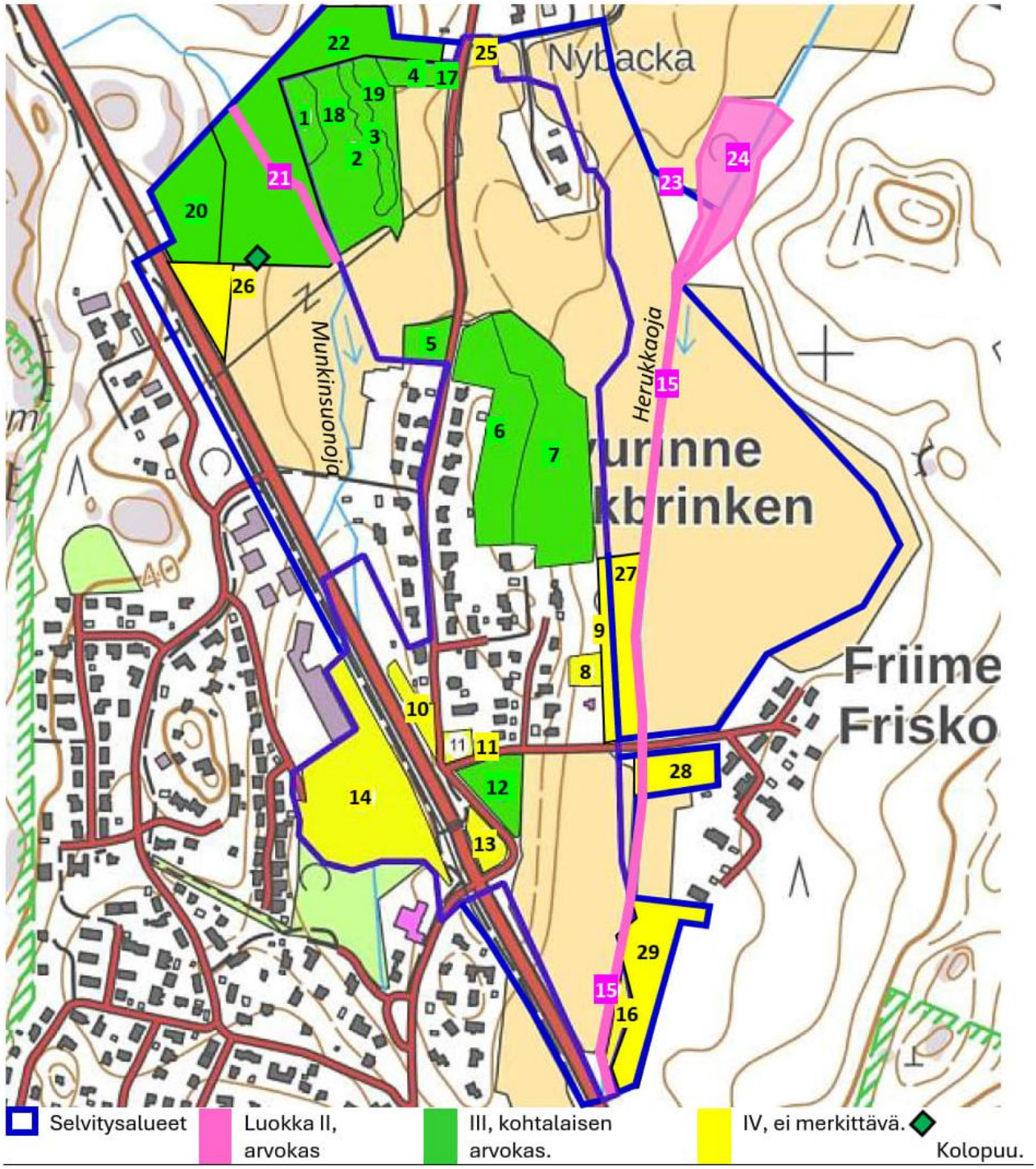
Herukkaoja on selvityksen (Saviharju& Carlson) Natura-alueen ja Natura-alueeseen sisältyvän Herukkaojan lehdon luonnonsuojelualueen alueella vesilain 3 luvun 2 §:n mukainen puro, jonka luonnontilan vaarantaminen on kielletty. Selvitysalueella purouoma on ojamaiseksi suoristettua ja virtaa peltoalueiden keskellä.
Norot ja lähteet, joihin tihkupinnat kuuluvat, ovat vesilain 2 luvun 11 §:n kriteerit täyttäviä pienvesiä, joiden vaarantaminen on kielletty. Kohtalaisen arvokkaita, arvoluokan III kohteita alueelle rajattiin kuusitoista. Näistä yksi on kostean, keski- ja runsasravinteisen lehdon reunustama noro, joka on vesilain 2 luvun 11 §:n kriteerit täyttävä pienvesi.

Keskeinen Puunhakkaajanmäki on lehtomaista kangasmetsää ja tuoretta keskiravinteikasta lehtoa. Luontoselvityksen mukaan Puunhakkaajanmäki on luonnontilaisuudeltaan vähän heikentynyttä arvoluokkaa III (kohtalaisen arvokas). Tonttien läheisyydessä on roskaantumista, puutarhakarkulaisia, sekä polkuja.

Kuva: Puunhakkaajanmäen ja sen ympäristön maiseman piirteitä, Silja Raappana, Ramboll 7/2023.

Puunhakkaajanmäki on osa pohjoiseteläsuunnassa kulkevaa selänteiden sarjaa, joiden väliin jää peltoaukeita. Sitä rajaa länsipuolelta pientalorakentaminen sekä etäämmällä Vihdintie. Mäen korkein kohta nousee 39 metriin meren pinnan yläpuolelle. Alueen itäreunalle muodostuu jyrkkä rinne maaston laskiessa 18 metriin meren pinnasta. Rinne nousee paikoitellen jopa 5 metriä 10 metrin matkalla. Selvitysalueen itäpuolelle jäävää peltoa halkoo Herukkaoja, joka sijoittuu pitkälti topografisesti kaava-alueen matalimpaan kohtaan.

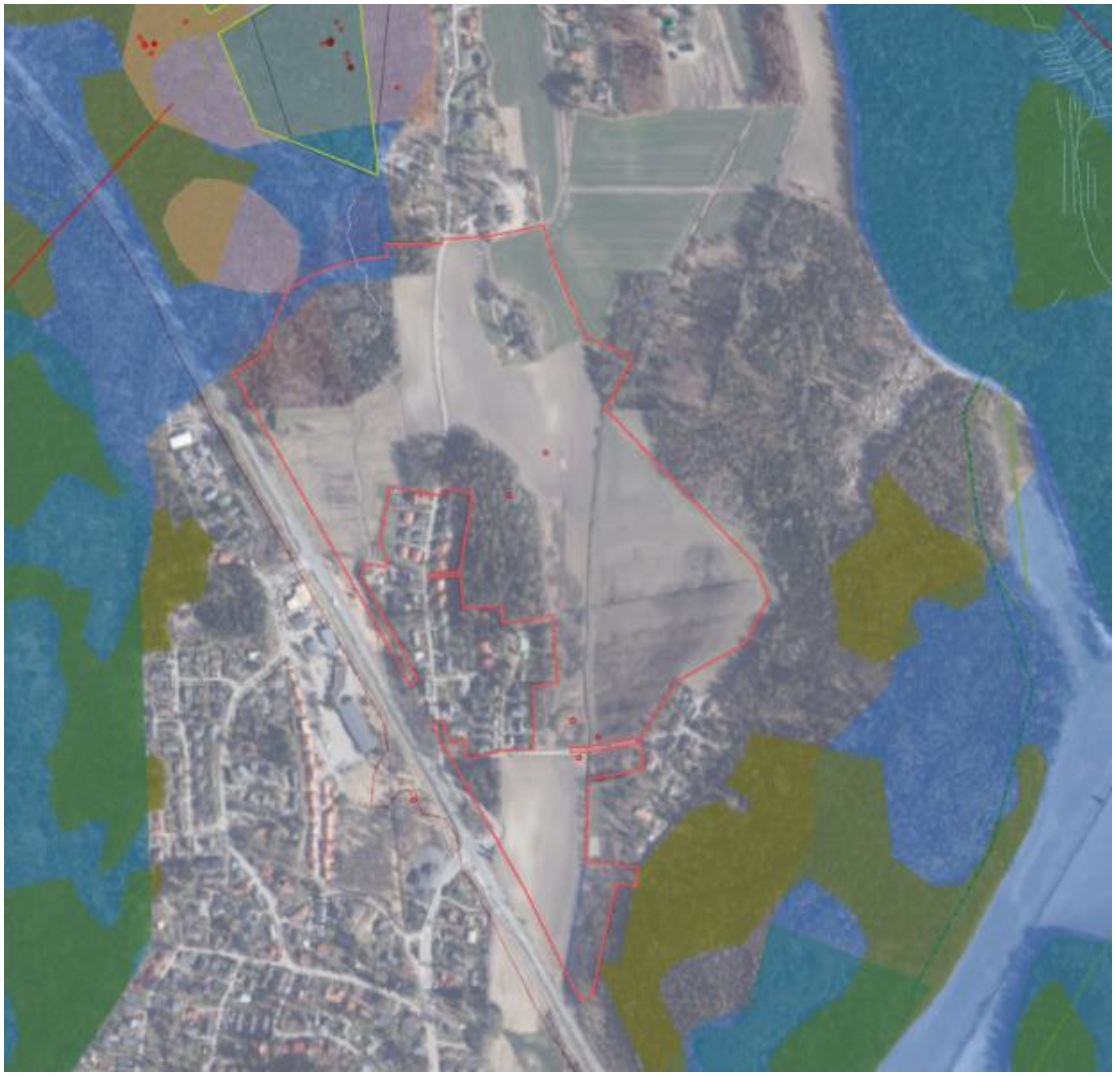

Kuva: Yhdistelmä luontoselvitysten karttakuvista. Selvitysten numerointi muutettu juoksevaksi.

Kaava-alueen luontotyypit ja arvoluokat

Kohde	Tyyppi	Uhanalaisuus	Edustavuus	Luonnontilaisuus	Arvoluokka
	Faunatican selvitys 2022				
1	Varttuneet lehtipuuvaltaiset lehtomaiset ja tuoreet kankaat	Valtakunnallisesti vaarantunut (VU) luontotyyppi	D	C	III
2	Tuoreet keskiravinteiset lehdot	Valtakunnallisesti vaarantunut (VU) luontotyyppi	C	B	III
3	Havumetsävyöhykkeen norot	Puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi			III
	Kosteat keski- ja runsasravinteiset lehdot	Valtakunnallisesti silmälläpidettävä (NT) ja vaarantunut (VU) luontotyyppi	B	B	III
4	Nuoret tuoreet kankaat	Valtakunnallisesti vaarantunut (VU) luontotyyppi	D	C	III
5	Tuoreet runsasravinteiset lehdot	Valtakunnallisesti erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	C	C	III
6	Lehtomaiset kankaat	Valtakunnallisesti vaarantunut (VU) luontotyyppi	C	B	III
7	Tuoreet keskiravinteiset lehdot	Valtakunnallisesti vaarantunut (VU) luontotyyppi	B	B	III
8	Tuoreet keskiravinteiset lehdot	Valtakunnallisesti vaarantunut (VU) luontotyyppi	D	C	IV
9	Metsittyvät pellot ja niityt	Ei luontotyyppi	–	–	IV
10	Tuoreet keskiravinteiset lehdot	Valtakunnallisesti vaarantunut (VU) luontotyyppi	D	D	IV
11	Vanhat puutarhat	Ei luontotyyppi	–	–	IV
12	Lehtomaiset kankaat	Valtakunnallisesti vaarantunut (VU) luontotyyppi	C	B	III
13	Katuvarren maisemametsät	Ei luontotyyppi	–	–	IV
14	Metsittyvät pellot ja niityt	Ei luontotyyppi	–	–	IV
15	Savimaiden purot ja pikkujoet	Valtakunnallisesti äärimmäisen uhanalainen (CE) luontotyyppi	D		II
16	Jokien rantapensaikot	Valtakunnallisesti säilyvä (LC) luontotyyppi	–	–	IV
	Faunatican selvitys 2023				
17	Tuore kangas	Vaarantunut (VU) luontotyyppi	D	C	III
18	Lehtomainen kangas Tuore kangas	Vaarantuneita (VU) luontotyyppejä	C	C	III
19	Kostea runsasravinteinen lehto Kostea keskiravinteinen lehto	Vaarantunut (VU) luontotyyppi Silmälläpidettävä (NA) luontotyyppi	B	B	III
20	Tuore kangas	Vaarantunut (VU) luontotyyppi	C	B	III
21	Havumetsävyöhykkeen norot (Munkinsuonojan yläjuoksu)	Puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	B	–	II
22	Havumetsävyöhykkeen norot	Puutteellisesti tunnettu (DD) luontotyyppi	B	–	III
23	Savimaiden norot ja pikkujoet	Äärimmäisen uhanalainen (CC, EN) luontotyyppi	B/D	–	II
24	Tihkupintalähteet	Valtakunnallisesti vaarantunut (VU), Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	A		II
25	Kulttuurivaikutteinen tuore runsasravinteinen lehto	Erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi	D	D	IV
26	Vanha pihapiiri	Ei luontotyyppi	–	–	IV
27	Metsittyvää niittyä	Ei luontotyyppi	–	–	IV
28	Kostea niitty, metsittyvä	Ei luontotyyppi	–	–	IV
29	Kostealle niitylle istutettu koivikko	Ei luontotyyppi	–	–	IV
Edustavuus: A erinomainen, B hyvä, C kohtalainen, D heikko, 0 ei luontotyyppi. **Luonnontilaisuus:** A luonnontilainen, B vähän heikentynyt, C heikentynyt, D täysin muuttunut. **Arvoluokka**: I erittäin arvokas, II arvokas, III kohtalaisen arvokas, IV ei merkittävä.			Selvitysten numerointi on muutettu juoksevaksi. Faunatica 2022, 2023		

Kuva: Luontoselvitysten tulokset yhdistettynä taulukkona. Numerointi on muutettu juoksevaksi.

Kuva: alueen luontoarvoja värialuein koostettuna Vantaan karttapalvelun mukaan. Liito-oravan elinalue vaaleanpunaisella värillä ja liito-oravalle soveltuva elinalue (ei havaintoja) punaisella vinoviivoituksella. Arvokkaat linnustoalueet sinisellä värillä, lintuhavainnot (silmälläpidettävät ja uhanalaiset) punaisilla ympyröillä. Lahokaviosammaleen ydinalue sammaleenvihreällä. Luonnonsuojelualueet vihreällä kellertävin ääriviivoin. Kaava-alueen raja punaisella. Rakentaminen ei ulotu arvokkaille alueille.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue kuuluu Munkinsuonojan ja Tukonkanaalin valuma-alueisiin. Hulevedet valuvat kaavamuutosalueen itäpuolelta Herukkaojaan ja länsipuolelta Munkinsuonojaan. Molemmat ojat alittavat etelässä Vihdintien ja purkavat vetensä Pikkujärveen. Pikkujärvi purkaa vedet lopulta Pitkäjärveen.

Kaavamuutosalue ei sijaitse pohjavesialueella.

Nykytilassa alue on käytännössä kokonaan metsä- ja peltoaluetta. Suurimmalta osin alue on hyvin vettä läpäisevää pintaa. Vain parin rakennuksen ja Koivurinteen osalta kaava-alueella on vettä läpäisemätöntä katto- ja asfalttipintaa.

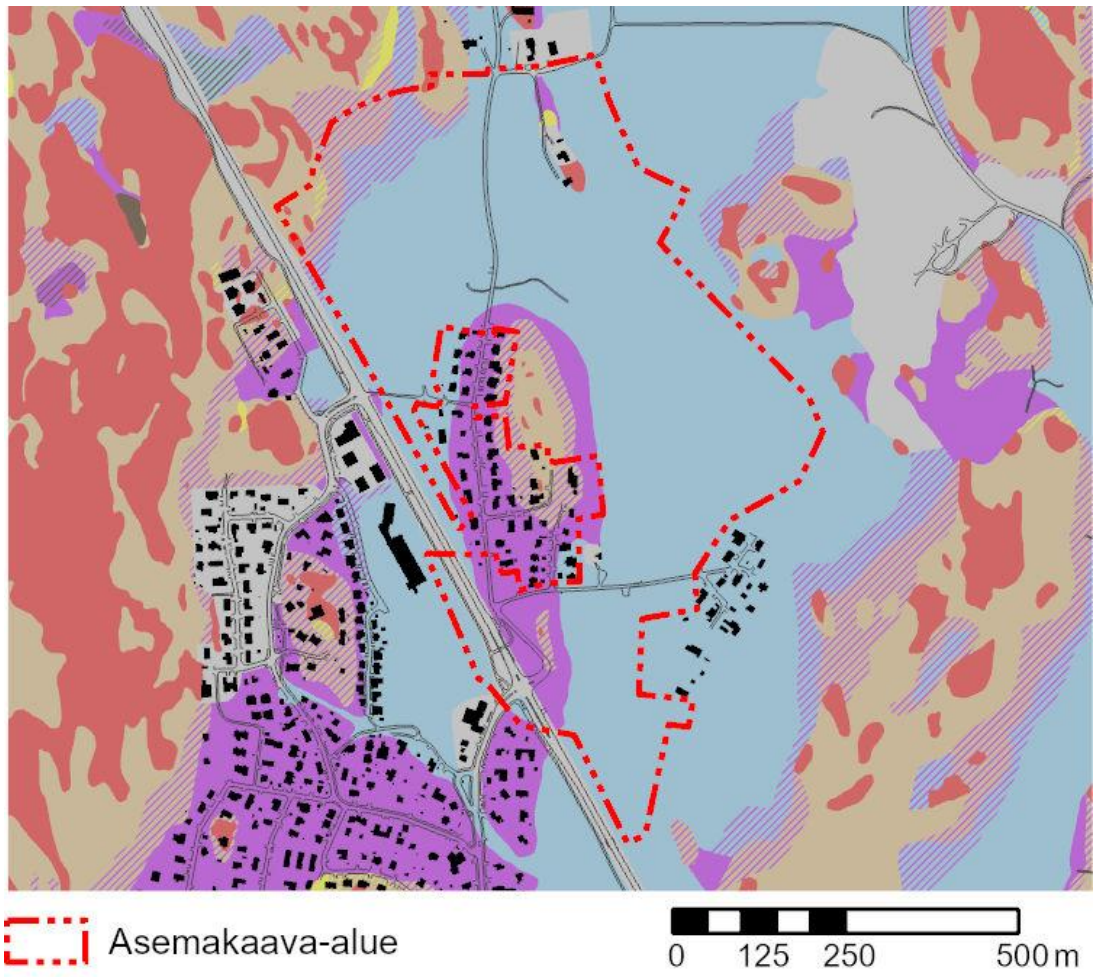
Maaperä
Kaavamuutosta varten tehtiin kaavavaiheen maaperätutkimukset kesällä-syksyllä 2023.

002483 AO korttelit 26214–26227 ja VL Kyynelkoivunpuisto

Alueella maanpinnan korkeus vaihtelee noin +29…+50. Alueilla, joissa ei ole pohjatutkimuksia, on pohjamaa arvioitu maaperäkartan perusteella.

Kuvassa 1 (maaperäkartta, alla) savialueella pohjamaan ylimpänä kerroksena on noin 1,4–3,4 metrin paksuinen saven kuivakuori- tai löyhä silttikerros, jonka alla on pehmeää savea noin 6,5 m. Saven alla on noin 0,5–3,5 metrin paksuinen siltti- tai hiekkakerros, jonka alla on moreenikerros ja kallio. Kairaukset ovat päätyneet 5–10 metrin syvyyteen. Siltti- ja moreenialueilta ei löydy kairauksia.

Kallion pintaa ei ole varmistettu porakonekairauksin. Alueella ei ole pohjavedenpinnan havaintoputkea.
Maaperä on pääosin savea, rinteillä silttiä ja ylemmillä alueilla moreenia.

Kuva 1: Maaperäkartta. Savimaat vaaleansinisellä värillä, moreenialueet vaaleanruskealla, siltialueet violetilla, kallioalueet punaruskealla ja hiekka keltaisella värillä. Kaksoismaalajit vinoviivoituksella osoitettuna.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Kuvan 2 (sivulla 16) rakennettavuuskartassa on esitetty rakennettavuusalueet:

1. Helposti rakennettavaa-aluetta, **2.** Normaalisti rakennettavaa-aluetta (vihreä väri), **3a.** Vaikeasti rakennettava pehmeikkö, **3b.** Vaikeasti rakennettava rinnemaasto sekä **4.** vaikeasti rakennettava syvä pehmeikköalue. **5 a** ja **5 b** ovat vaikeimmin rakennettavat alueet.

Korttelit 26214, 26215 ja 26216 (numerointi voimassa olevan kaavan mukainen) sekä infra-alueet kuuluvat pääosin rakennusluokkaan 4. Vaikeasti rakennettava syvä pehmeikkö, missä pohjamaa on savea. Korteleiden reuna-alueet kuuluvat rakennusluokkaan 3a. Vaikeasti rakennettava pehmeikkö. Pohjamaan ylimmäisenä kerroksena on 1,8–2,5 metrin paksuinen saven kuivakuorikerros, jonka alla on pehmeää savea noin 3–6 metriä. Saven alla on 1,0–5,6 metrin siltti- tai hiekkakerros, jonka alla on tiivis moreeni. Kairaukset ovat päätyneet noin 9–14 metrin syvyyteen.

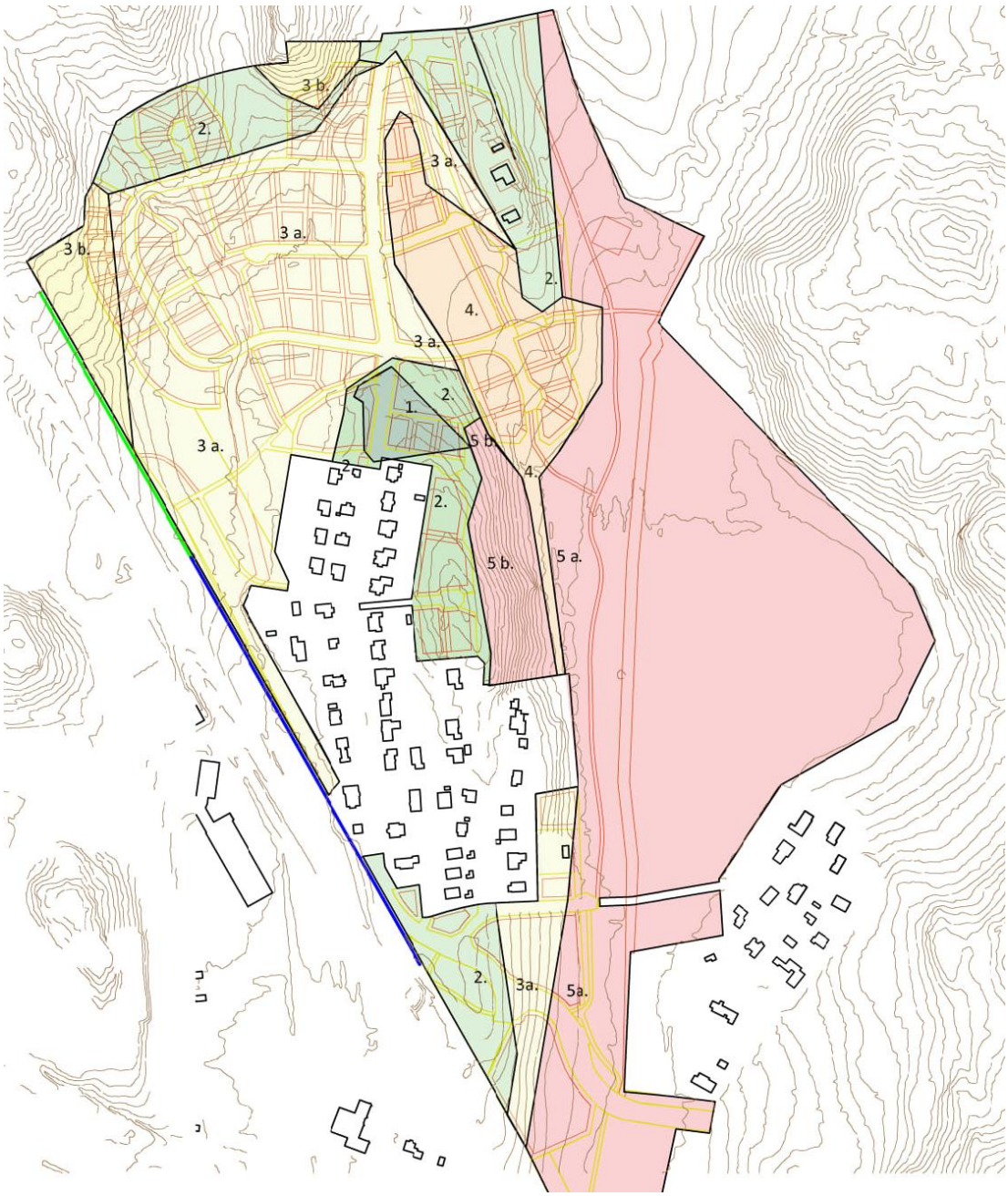
Korttelit 26217, 26218, 26219, 26220 ja 26224–26226 sekä (VL) kyynelkoivunpuisto, että infra-alueet kuuluvat pääosin rakennusluokkaan 3a. Vaikeasti rakennettava pehmeikkö, missä pohjamaana on noin 3–7,5 metriä savea. Saven alla on 0,5–3 metrin paksuinen siltti tai hiekkakerros, jonka alla on moreeni.

Korttelit 26221, 26222, 26223 ja 26227 (numerointi voimassa olevan kaavan mukainen) sekä infra-alueet kuuluvat rakennusluokkaan 2. normaalisti rakennettavaan ja 3b. vaikeasti rakennettavaan rinnemaastoon, missä pohjamaa on silttiä tai moreenia.

Rakennettavuusluokkien alustavat ominaisarvot ja alustavat perustamistavat on esitetty liitteessä ’Rakennettavuusluokitukset’

Alueella olevat ojat tulee siirtää pois tulevien rakennusten tieltä. Pehmeikköalueelle ei suositella kellarirakentamista.

Alustavien tutkimusten mukaan kuvan 2 rakennettavuuskartassa kirkkaanvihreän viivan alueella Vihdintien varteen tulevan meluesteen voi rakentaa enintään 5 metriä korkeana maavallina

Kuva 2: Rakennettavuuskartta, Vantaan kaupunki

maanvaraisena. Sinisen viivan alue tulee rakentaa meluaidalla. Mahdollisen aidan alustava perustamistapa on paalutus.

Rakentamisratkaisujen tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja -suunnitelmiin.

Topografia

Alue on pääosin loivasti ja osin jyrkemmin kumpuilevaa. Puunhakkaajanmäen itäreuna on melko jyrkkä, enimmillään jyrkkyys on jopa noin 50 %. Maaston korot vaihtelevat Brännstakanniityn +22,0 ja alueen pohjoisreunan + 46,0 metrin välillä. Alue koostuu kallioisista ja metsäisistä moreeniharjanteista, joiden alaosissa on yleensä silttivyöhyke. Alavat osat ovat maaperältään savea ja niillä on peltoa. Pellon alavimmalla osalla esiintyy jokakeväisiä tulvia.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa
Petikon kaupunginosassa asui vuoden 2024 alussa 268 henkeä. Alueen väkiluku on pysynyt melko tasaisena aikavälillä 2014–2024. Väkiluku on laskenut aikavälin huippuvuodesta 2019 22 henkeä. 0–15-vuotiaiden lasten osuus vuodenvaihteessa 2021–22 oli 19,4 %. Osuus on lähellä koko Vantaan lapsiväestön osuutta (18 %). Yli 65-vuotiaita oli vuonna 2024 12,7 %.
Koko Myyrmäen suuralueen asukasluku oli 58 212 henkeä vuonna 2021, jossa on kasvua 6 478 henkeä vuodesta 2011. Suuralueen väkiluku kääntyi laskuun vuonna 2021.
lähde: *http://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/tilastot_ja_tutkimukset*

Asuminen
Kaava-alueen viereisellä alueella on tällä hetkellä 44 omakoti- ja erillistaloa, jotka on rakennettu vuosina 1950–2016. Tonttikoot ovat pääosin suuria, noin 1000 m² luokkaa. Petikon alue on suurelta osin rakentamatonta, ja sen maisemaa hallitsevat laajat virkistysalueet, pellot ja metsät.
Sosiaalinen ympäristö

Petikon asukkaista vieraskielisiä oli 42 henkeä (15 %) vuodenvaihteessa 2021–22. Koko Vantaalla vastaava osuus on 24,8 %.

lähde: *http://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/tilastot_ja_tutkimukset*

Palvelut ja työpaikat

Petikon työpaikat ovat pääosin Petikon yritysalueella Kehä III:n varressa. Työpaikkoja on noin 2300 (lähde: Tilastokeskus 2020). Vihdintien länsipuolella Askistossa sijaitsee alakoulu ja päiväkoti. Kaupungin tarjoamia liikuntapalveluja on Petikossa ja Vihdintien länsipuolella Askistossa useampia, muun muassa hiihtolatuja, pallokenttiä ja leikkipaikkoja, sekä frisbeegolf-rata. Päiväkodissa ja koulussa on liikuntasalit.

http://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/tilastot_ja_tutkimukset

Palvelut

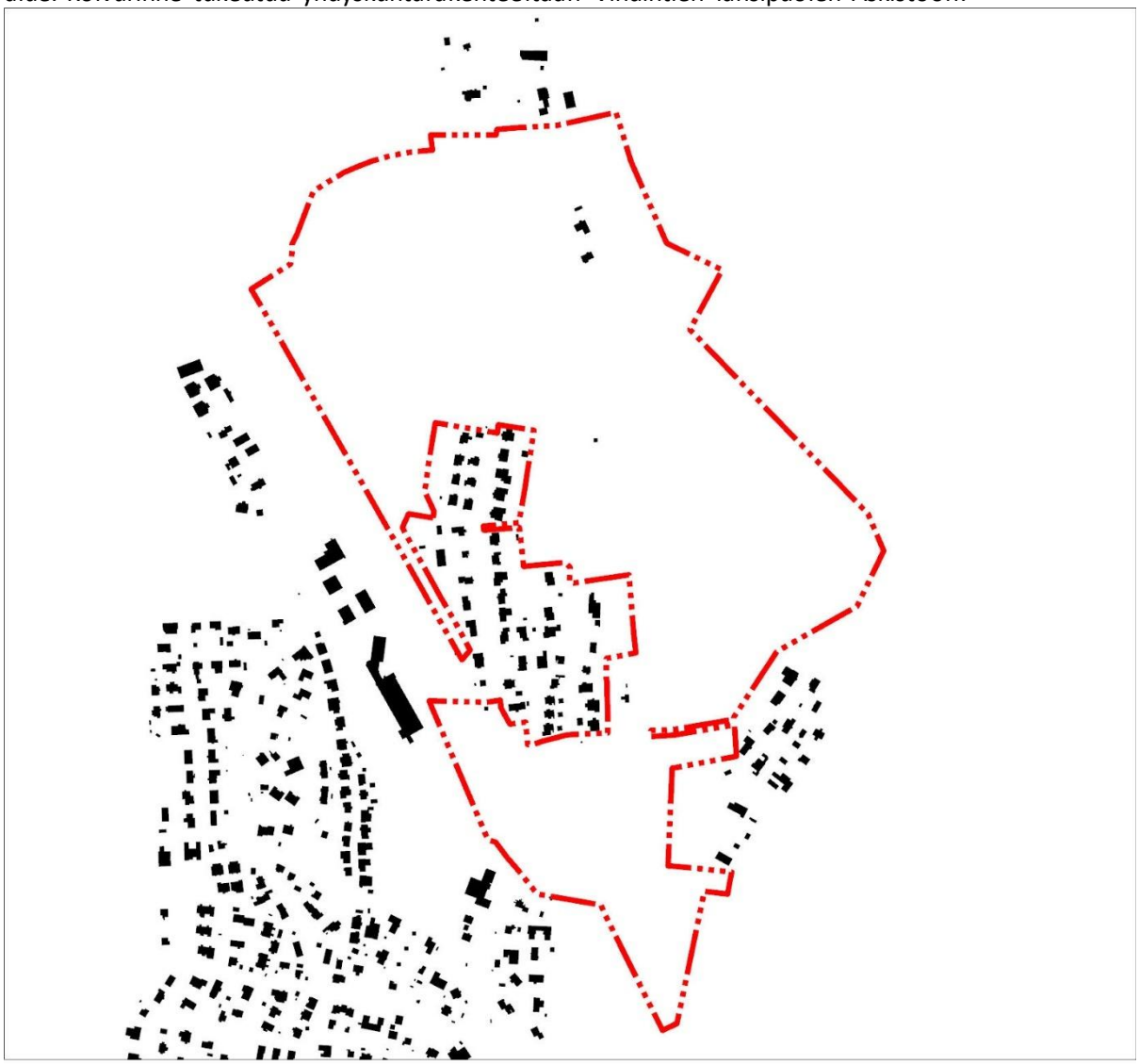
Askistossa ja Petikossa on 133 päivähoitoikäistä lasta (2025). Väestöennusteen mukaan alueen päivähoitoikäisten lasten määrä kasvaa seuraavalla kymmenvuotiskaudella 169 lapseen. Askistossa toimii 126-paikkainen Kimaran päiväkoti, jonka korjaus valmistuu syksyllä 2026. Tämä riittää toistaiseksi alueen tarpeeseen. Palveluverkkosuunnitelmassa 2022 alueelle ei esitetä uutta päiväkotia. Päiväkodin tulee vastata 85 % lapsimäärään nähden, jolloin 169 x 0,85 = 144 lapselle pitäisi löytyä päiväkotipaikka vuonna 2035. Koivurinteen asemakaavassa on tonttivaraus päiväkodille ja se vastaa osin myös Friimetsän tulevaan tarpeeseen (tiedot saatu palveluverkkoasiantuntija Satu Turuselta 15.10.2025).

Askiston koulussa toimii 1.–6. luokat. Oppilaita on 198 (2025). Määrä on laskenut, mutta ennustetaan kasvavan 208 oppilaaseen 2034. Koulussa voi olla 250–260 oppilasta, optimiryhminä jopa 300 oppilasta. 7.–9. luokat ovat Hämeenkylän koulussa Varistossa. (tiedot saatu palveluverkkoasiantuntija Hannu Haaralalta 15.10.2025).

Lähialueen kaupalliset palvelut ovat vähäisiä. Hämeenkylässä Ainontiellä on supermarket, noin 3 km etäisyydellä. Kaavamuutosalueen tuntumassa, osoitteessa Askistontie 1 sijaitsee liikerakennus, jossa toimii pizzeria, parturi-kampaamo ja uskonnollinen yhteisö. Rakennuksessa toimi aiemmin Askiston K-market, joka lopetti toimintansa vuonna 2019. Aluekeskus on Myyrmäessä 7 km etäisyydellä.

Yhdyskuntarakenne

Alue on osa Vihdintien varren kaupunkirakennetta, joka alkaa Helsingistä kaupunkimaisempana ja jatkuu Vantaan läpi ulottuen pientalovaltaisena metsien lomassa edelleen Espoon puolelle. Koivurinne on pientaloaluetta ja nykyisellään Petikon kaupunginosan ainoa asuinalue. Koivurinne tukeutuu yhdyskuntarakenteeltaan Vihdintien länsipuolen Askistoon.

Kuva: Alueen nykyinen rakennuskanta.

Kaupunkikuva

Koivurinteen keskiosassa on 44 pääosin vaaleasävyistä omakotitaloa vuosilta 1950–2018. Niiden kerrosala vaihtelee noin 130 k-m² ja 320 k-m² välillä. Alue on asemakaavoitettu pientaloalueeksi, pääosin omakotialueeksi, mutta on suurelta osin rakentamatta.

Rakennukset sijaitsevat Koivurinne-tien ja siitä haarautuvien sivuteiden varrella. Rakennettujen alueiden välillä on avoimia peltoalueita, joita yhä viljellään. Rakennuskanta on tyylin suhteen epäyhtenäistä ja talot edustavat rakennusajalleen tyypillisiä piirteitä. Tontit ovat pääosin aitaamattomia.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaisjäännökset

Lähiympäristön vanhin rakennus on Nybackan talo (rakennettu 1925), joka sijaitsee kaava-alueen pohjoispuolella. Se on ennen torpparivapautusta ollut Övre Labbaksen torppa.

Arkeologinen koekaivaus

Koska kaava-alueella sijaitsee kiinteäksi muinaisjäännökseksi luokiteltu kivikautinen asuinpaikka Koivurinne, (tunnus 1000034174), oli alueella suoritettava arkeologinen tarkkuusinventointi. Vantaan kaupunginmuseon antaman mielipiteen mukaan asiassa tuli menetellä muinaismuistolain 13 §:n mukaisesti.

Etelä-Koivurinteen arkeologinen tarkkuusinventointi (Ark-byroo 17.1.2025) suoritettiin arkeologian osalta 21.10.2024. Kaivinkoneurakoitsija täytti kaivetut koeojat tiistaina 22.10.2024. Alueelle kaivettiin lopulta 29 noin viisi metriä pitkää ja puoli metriä leveää koeojaa.

Inventoinnissa alueelta löytyi pellon pinnalta muutamia kvartsi-iskoksia, joilla koeojien sijaintia pyrittiin ohjaamaan myös potentiaalisille alueille. Ojista tuli kaikkiaan kaksi kivikaudelle ajoittuvaa löytöä (yksi kvarti-iskos ja yksi epämääräinen keramiikan pala).

Arkeologisen tarkkuusinventoinnin mukaan viljely on kauttaaltaan sekoittanut alkuperäisen, todennäköisesti hyvin ohuen kulttuurikerroksen, josta kertoi enää paikoitellen viljelyskerrokseen sekoittunut karkeahko hiekka, joka ei muodostanut missään kohtaa peltoa selkeää erottuvaa kerrostumaa (säilynyttä kulttuurimaan tasoa). Muutoin viljelyskeroksen paksuus vaihteli 10–40 cm välillä ja tämän alla oli luonnollista savi-/silttimaata. Kohde on siis kauttaaltaan viljelyn tuhoama.

Kuva: Kartalla esitettynä muinaisjäännösalue punaisella verkkokuviolla ja koeojat punaisella ääriviivalla sekä numeroinnilla.

Virkistys

Alue liittyy yleiskaavassa määriteltyyn laajaan Petikon lähivirkistys- ja retkeilyalueeseen. Alueella on hyvät ulkoilumahdollisuudet, viheryhteydet ulottuvat Espoon Nuuksioon asti. Petikossa sijaitsee myös käytöstä poistunut golfkenttä.

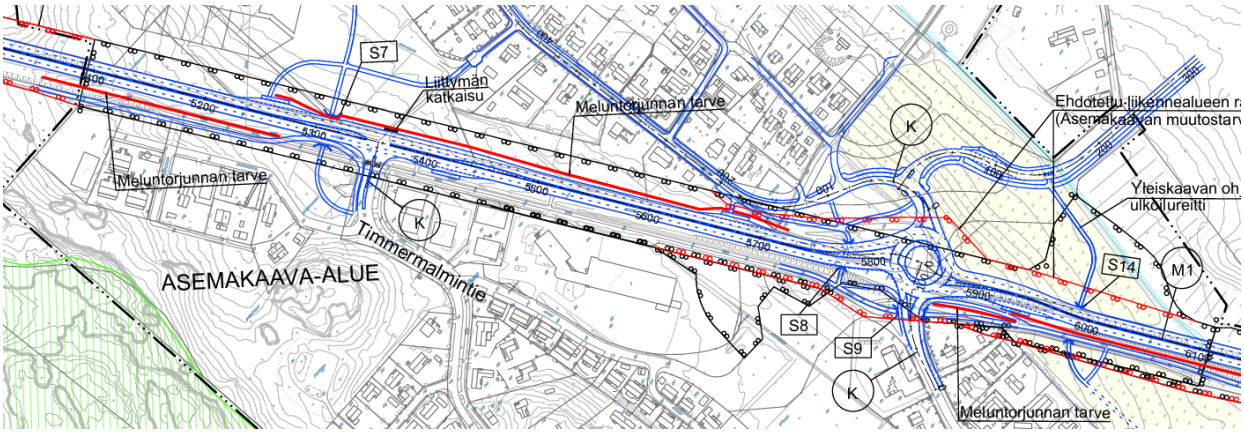
Liikenne

Vihdintien Kehä III:n pohjoispuolella autoliikenne kasvaa ennusteiden mukaan pitkällä aikavälillä, mutta merkittävästi vasta vuoden 2030 jälkeen Pohjois-Espoon maankäytön kasvun kiihtyessä.
Selkeänä haasteena tulevaisuudessa on Vihdintien poikittaisen liikkumisen sujuvuus kaikilla liikennemuodoilla, erityisesti Vihdintien ylittäminen jalan tai pyörällä.
Askistontien ja Koivurinteen tasoliittymän välityskyky varmistetaan varautumalla joko kaksikaistaiseen kiertoliittymään tai Vihdintien suuntaisten lisäkaistojen rakentamiseen liittymän läpi. Timmermalmintien liittymään esitetään pysäkkiparin kohdalle alikulkuyhteys Koivurinteen maankäytön kehittyessä. Vihdintien 2+2-kaistaisen poikkileikkauksen tilavaraus välillä Kehä III – Odilampi säilytetään
Pitkällä aikavälillä mahdolliset muut muutokset liikennejärjestelyissä kytkeytyvät alueiden maankäytön kehittämiseen. Nämä määritetään ja suunnitellaan aikanaan maankäytön suunnittelun yhteydessä.

Joukkoliikenne keväällä 2026

Aluetta palvelevat linjat 335 Myyrmäen kautta Linnaisiin, 343, 375 Myyrmäkeen, 345 Elielinaukiolle, 583 ja 583K Aviapolikseen ja 385 Kamppiin.
Vihdintien Timmermalmintien pysäkille rakennetaan ulkoilureitti, jolloin koko kaava-alue on joukkoliikenteellä saavutettavissa. Etäisyys lähimmälle pysäkille on alle 600 metriä.
Autoliikenne

Vihdintie on luokitukseltaan seututie ja Koivurinteen kohdalla nopeusrajoitus on 60 km/h. Vihdintien ja Askistontien liittymässä on liikennevalo-ohjaus. Koivurinne-tie ja siitä haarautuvat pienet kadut ovat valaistuja.
Vihdintietä kehitetään tulevaisuudessa 2- tai 4-kaistaisena tasoliittymin varustettuna maantienä ja samalla parannetaan maankäytön sekä jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä sekä meluntorjuntaa. Koivurinteen kohdalle tulisi kiertoliittymä, jolloin eritasoliittymän varauksesta luovutaan. Nopeusrajoitus on 60 km/h. Suojateitä sallitaan liikennevaloliittymissä, pääyhteydet ovat eritasossa Vihdintien kanssa.

Vihdintien kehittämisselvityksen kartta Koivurinteen kohdalta. Vihdintiellä varaudutaan 2 + 2-kaistaiseen maantiehen, jolloin levennys tulisi Koivurinteen puolelle, Askistontien ja Koivurinteen liittymässä kiertoliittymään ja Timmermalmintien kohdalla kevyen liikenteen alikulkuun. Koivurinteentien järjestely yksinkertaistuu ja Hieskoivuntiestä voidaan luopua. Sitowise 2025.

Pyöräily
Vihdintien suuntaisesti kulkee yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä tien länsipuolella sekä etelän

että pohjoisen suuntiin. Askistontiellä on vastaavanlainen reitti.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Koivurinteellä sijaitsee vesijohto, johon uusien alueiden yleinen vesihuolto liitetään. HSY:n esisuunnitelman mukaisesti vesijohdon kokoa tulee kasvattaa.
Asemakaava-alue kuuluu Myyrmäen painepiiriin. Painepiirin vesisäiliönä on Myyrmäen ylävesisäiliö, jonka tilavuus on 4500 m^3. Vedensyöttö Myyrmäen painepiiriin tapahtuu Helsingistä, Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Kaivokselan ja Myyrmäen paineenkorotuspumppaamoiden kautta.
Vesijohtoverkon painetaso alueella on alimmillaan +79,00 ja ylimmillään +80,00. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemäröinti

Koivurinteellä sijaitsee jätevesiviemäri, johon uusien alueiden yleinen vesihuolto liitetään. Koivurinteen jätevedenpumppaamo pumppaa jätevettä etelään ja Toivonrinteen jätevedenpumppaamo pumppaa jätevettä länteen Koivurinteen alla kulkevaan viettoviemäriin. Koivurinteeltä jätevesi johdetaan Vihdintien ali etelään Askiston jätevedenpumppaamolle, joka pumppaa jätevedet kohti koillista Espoossa sijaitsevaa Blominmäen jätevedenpuhdistamoa.

Hulevesiviemäröinti ja hulevesijärjestelmä

Suunnittelualueella vain osoite Toivonrinne 3 kuuluu HSY:n huleveden viemäröintialueeseen. Tontilla ei ole rakennusta, mutta tontin reunassa kulkee oja, joka purkaa vetensä Herukkaojaan.
Kaava-alue tullaan lisäämään HSY:n huleveden viemäröintialueeseen, ja tontin sijainnin mukaan hulevedet tullaan purkamaan joko Herukkaojaan tai Munkinsuonojaan.
Alueen hulevesimäärät tulevat kasvamaan, koska alueelle suunnitellaan paljon uudisrakentamista. Uusi vettä läpäisemättömän pinnan määrä tulee kasvamaan paljon.

Muut johtolaitokset

Kaavamuutosalueella sijaitsee kaksi jätevedenpumppaamoa, toinen lähellä osoitetta Koivurinne 11 ja toinen osoitteessa Toivonrinne 5.
Koivurinteen länsireunassa kulkee sähkö- ja telekaapeleita. Sähkökaapelit vaihtavat tien puolta jätevedenpumppaamon jälkeen ja tietokaapelit on tulpattu vähän ennen jätevedenpumppaamoa. Koko Koivurinteen alue on valaistu.
Mahdollisissa kaapeleiden siirroissa täytyy olla yhteydessä kaapeleiden omistajiin.

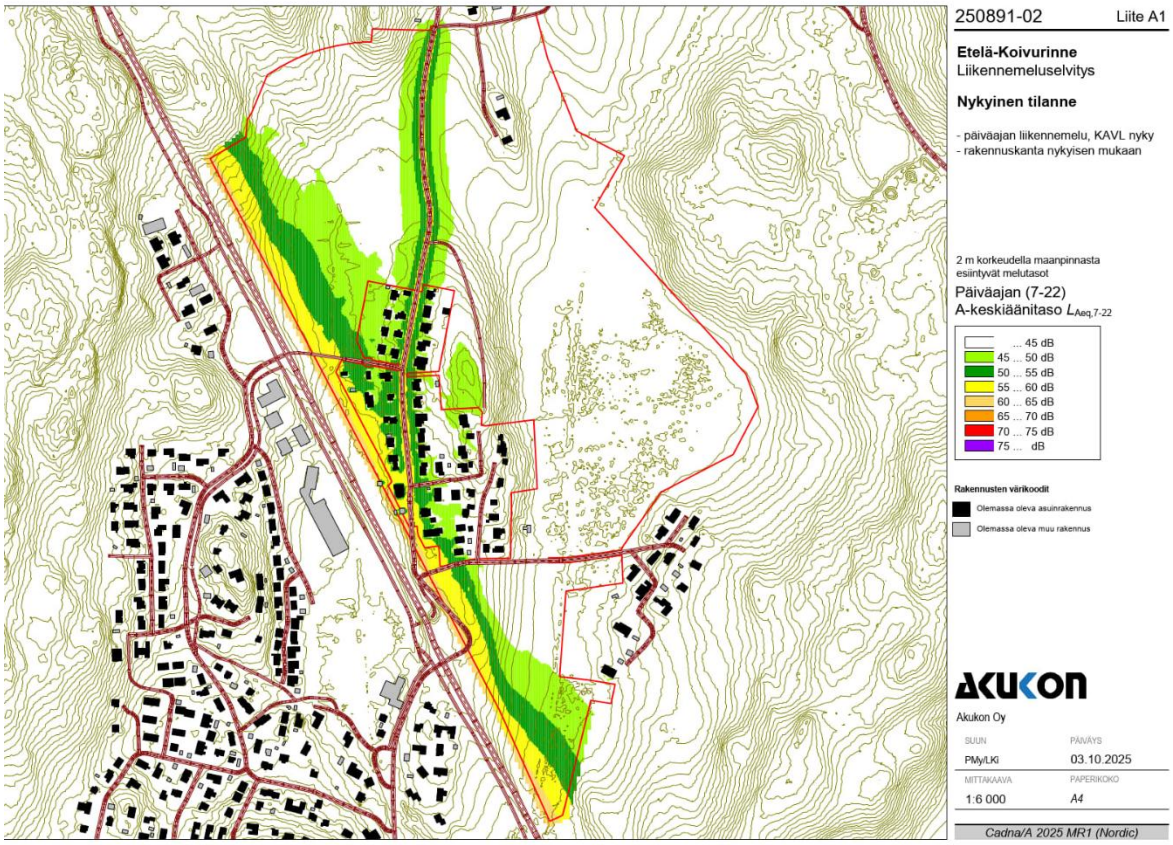
Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ei ulotu alueelle.

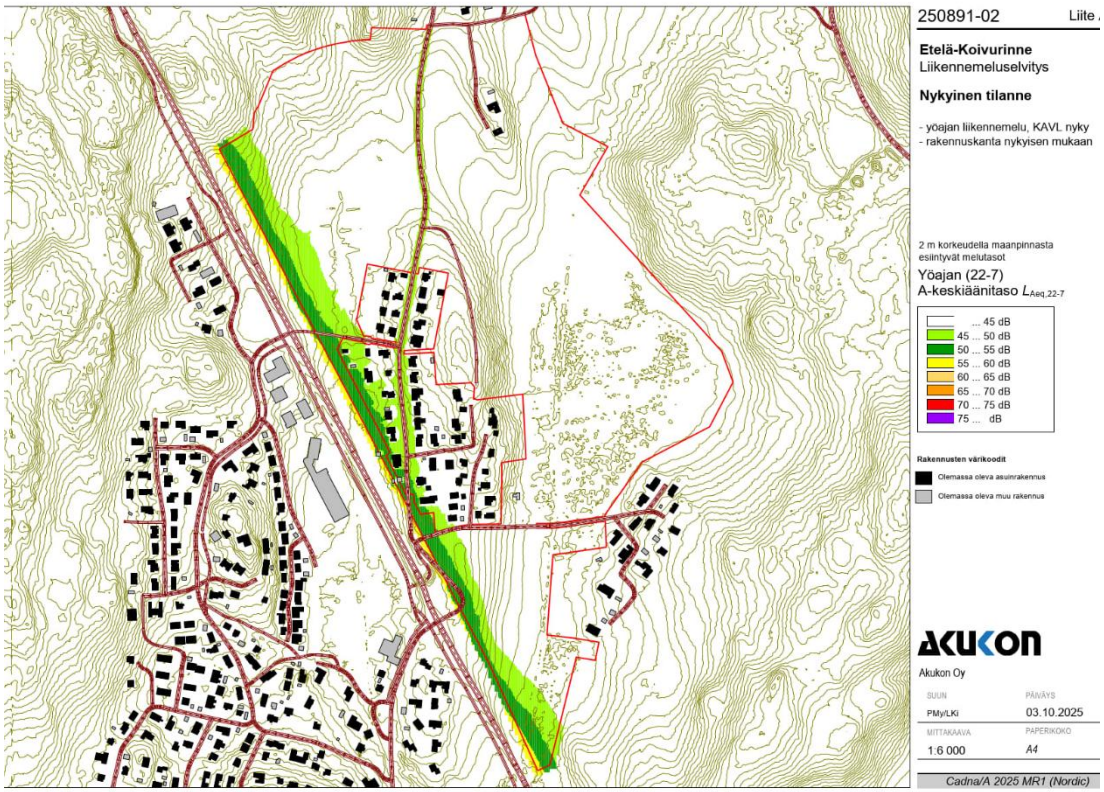
Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia pienjännitemaakaapeleita on Koivurinteen alueella.

Ympäristöhäiriöt

Kuva: Tiemelualueet päivällä nykyisen ja asemakaavaluonnoksen mukaan, Etelä-Koivurinteen liikennemeluselvitys (Akukon Oy, 3.10.2023)

Kuva: Tiemelualueet yöllä nykytilanteessa, Etelä-Koivurinteen liikennemeluselvitys (Akukon Oy, 3.10.2025)

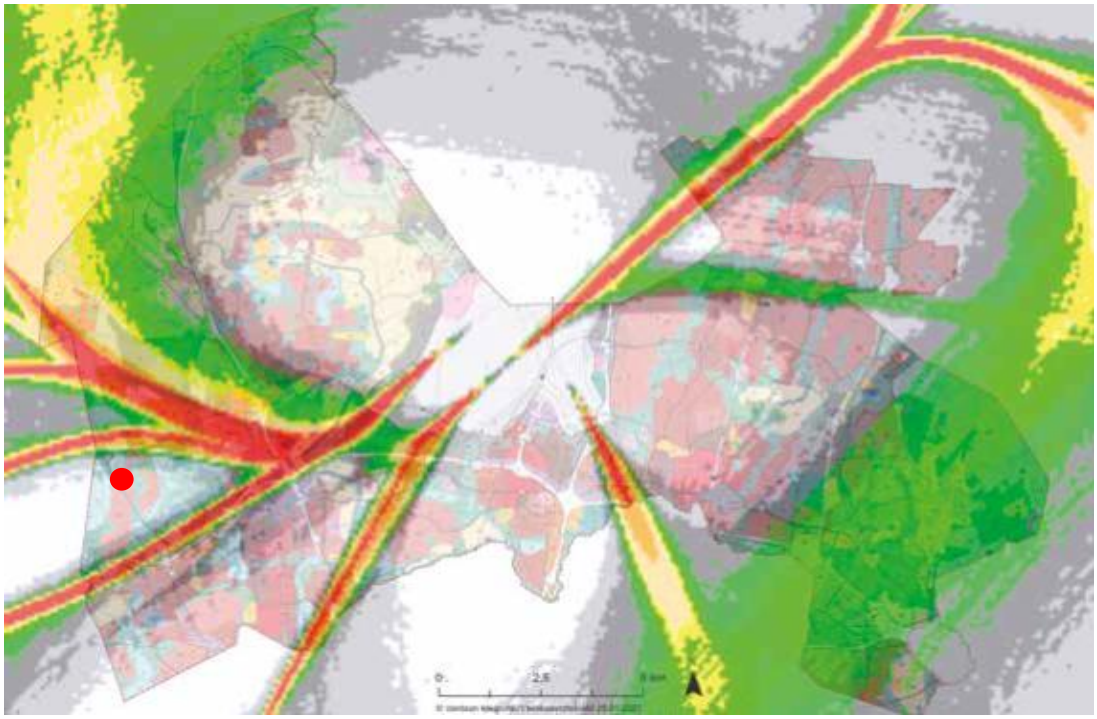
Kuva: Melutason erotus tilanteessa, jossa asemakaava ei toteudu, mutta Vihdintien liikenne kasvaa ennusteen mukaisesti. Punainen väri tarkoittaa, että melutaso kasvaa nykyisestä. Etelä-Koivurinteen liikennemeluselvitys (Akukon Oy, 3.10.2025)

Tiemelu

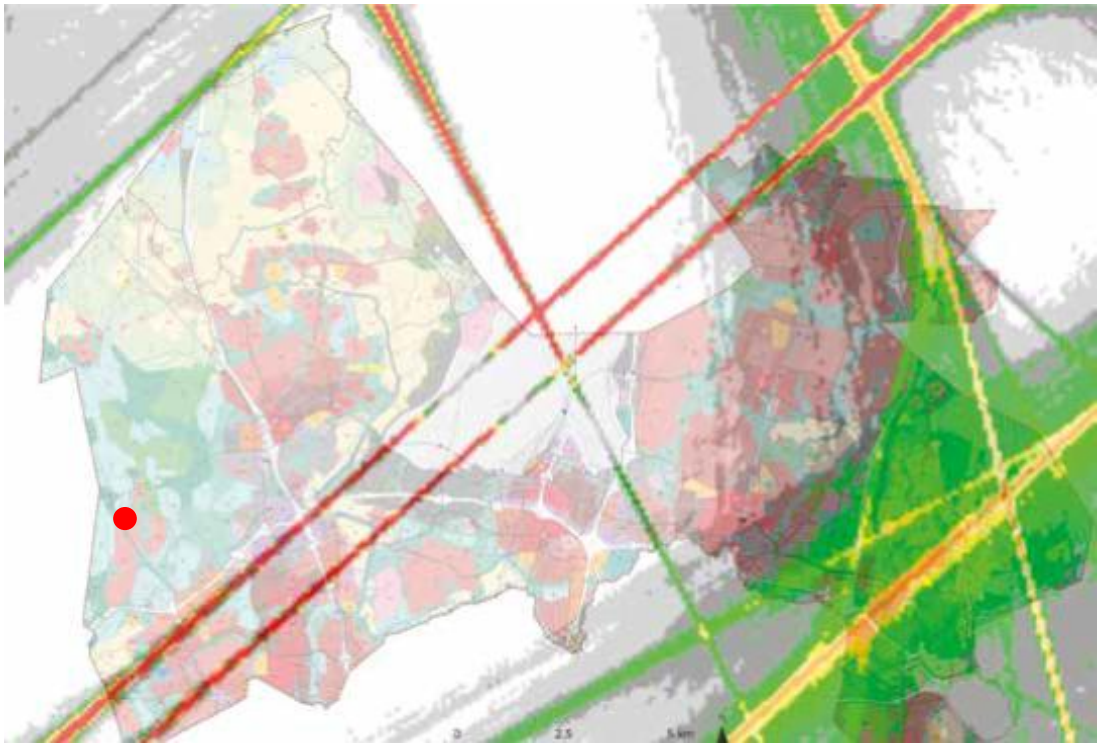
Asemakaava-alue sijoittuu lähelle vilkkaasti liikennöityä Vihdintietä, mistä aiheutuu alueelle tiemelua. Suunnittelun yhteydessä laadittiin koko kaavamuutosalueelle ja vanhalle Koivurinteen alueelle meluselvitys, jossa tarkasteltiin tieliikenteen aiheuttamia meluvaikutuksia suunnitelmaluonnoksen mukaisiin rakennuksiin ja vanhoihin rakennuksiin.

Lentomelu

Koko suunnittelualue sijaitsee lentomeluvyöhykkeellä L3 (Lden 50-55 dB), mikä ei estä asuntorakentamista. Vantaan kaupungin rakennusjärjestyksen mukaisesti rakennuksen ulkovaipan ääneneristyvaatimus asunnoissa [*koko asunto, siis ei pelkät asuinhuoneet*] lentomeluvyöhykkeellä L3 (Lden 50-55 dB) on ΔL = 32 dB. Nykyinen tilanne on kuvattu yllä olevissa kuvissa (Akukon Oy 3.10.2025). Alla olevissa kuvissa on kuvattu Finavian tietojen mukaiset lentokoneiden laskeutumis- ja lentoonlähtöreittien käyttötiheydet.

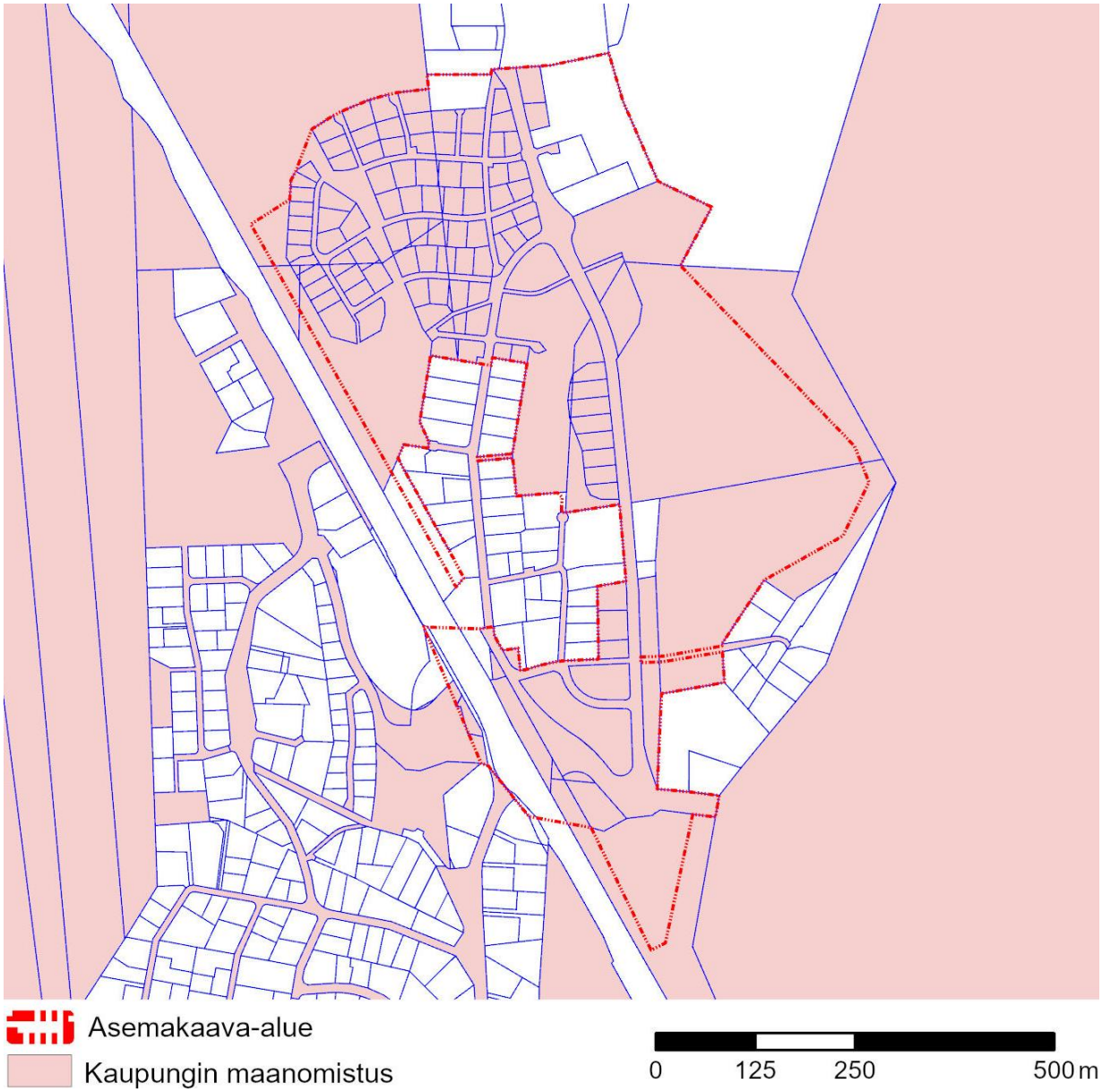

Kuva: Lentokoneiden laskeutumisreittien käyttötiheydet. Useimmin käytetyt reitit punaisella (keskimäärin yli 8 laskeutumista/vrk). Aineisto: Finavia. Kaava-alueen sijainti punaisella pallolla.

Kuva: Lentoonlähtöreittien käyttötiheydet. Useimmin käytetyt reitit punaisella (keskimäärin yli 8 lentoonlähtöä/vrk). Aineisto: Finavia Oyj. Kaava-alueen sijainti punaisella pallolla.

Maankäytön suunnittelu perustuu Finavian ympäristölupaan sekä maakuntakaavaan 2020 ja yleiskaavaan 2021 hyväksyttyihin lentomelun verhokäyriin. Alueen lentomelutaso Lden 50–55 dB ei estä asuntorakentamista.

Kuva: Maanomistus kaavamuutosalueella. Kaupungin maaomaisuus pinkillä värillä, kaavarajaus punaisella viivalla.

2.1.4 Maanomistus

Alueelle suunniteltu uusi pientalorakentaminen ja uudet kadut sekä lähivirkistysalueet sijoittuvat pääosin kaupungin omalle maalle. Koivurinteen olemassa oleva asutus ja yksi rakentamaton kiinteistö ovat yksityisessä omistuksessa. Kaavamuutosalueen läheisyydessä olevan Vihdintien omistaa valtio. Alueella on lisäksi neljä yksityistä kiinteistöä.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

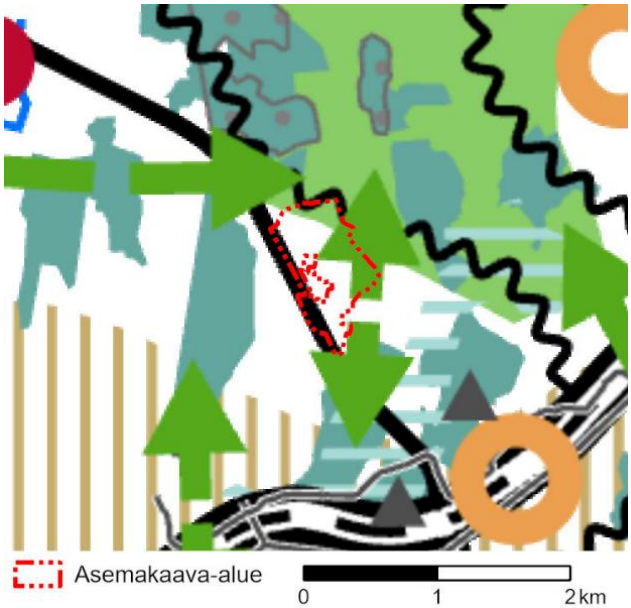
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia.

Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

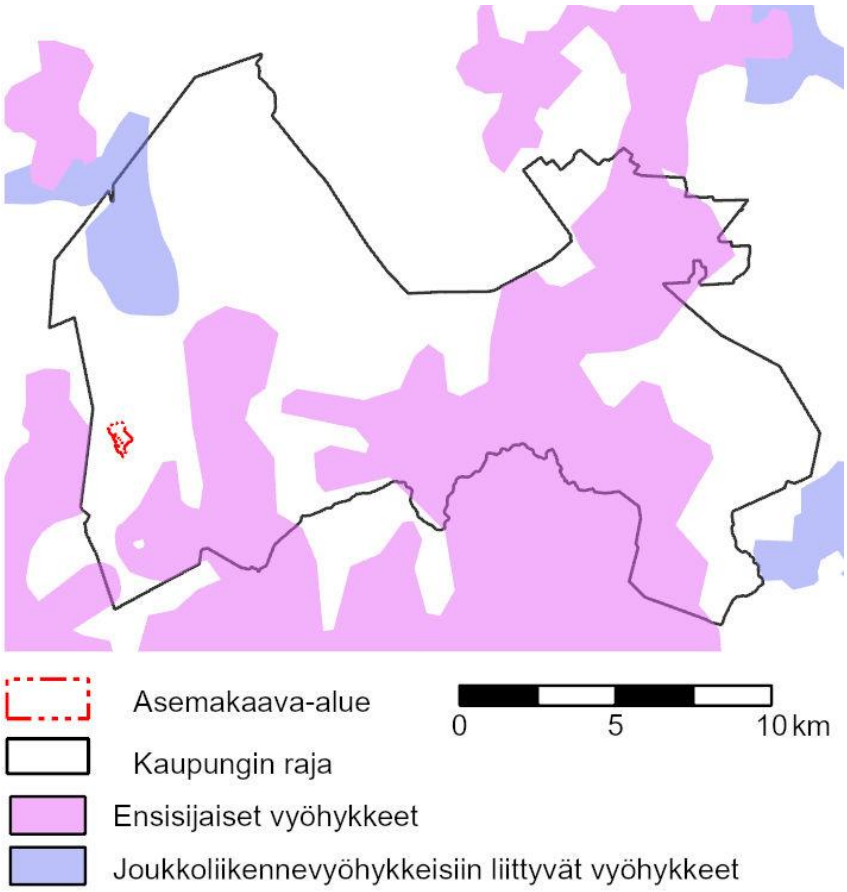
- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.
- Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä.

Maakuntakaava

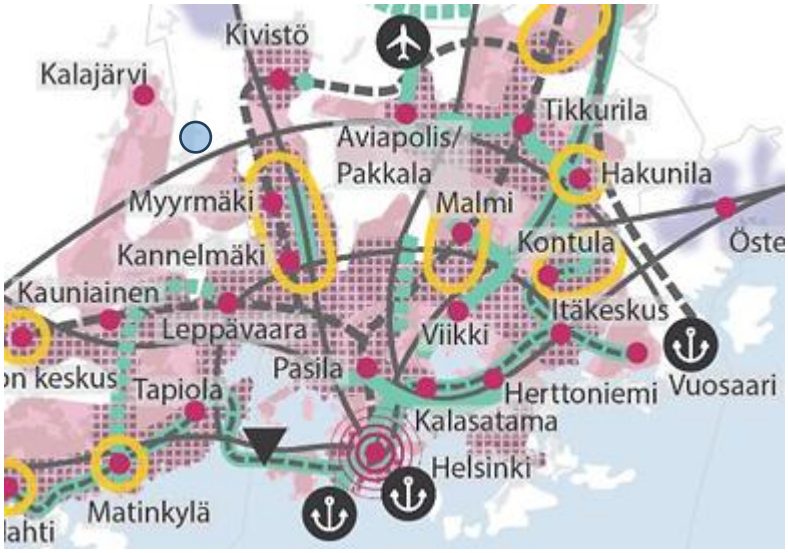

Ote maakuntakaavayhdistelmästä. Uusimaa 2050 -kaavan tavoitteena on ohjata kasvua kestävästi. Kaavamuutosalue on valkoista aluetta, johon ei kohdistu erityistavoitteita. Alueen länsipuolitse on osoitettu viheryhteystarve.

Uusimaa 2050 -maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 25.8.2020. Tavoitteena on ohjata kasvua nykyisille raide- ja tieyhteyksille. Kaava-alue sijoittuu Vihdintien käytävälle Vantaan kaupunkirakenteen ja Espoon Kalajärven keskuksen välille, nykyisen Askisto–Koivurinteen asutuksen yhteyteen.

Kuva: Mal 2023 -suunnitelmakartta, kaavamuutosalueen likimääräinen sijainti punaisella. MAL-sopimuksen ensisijainen vyöhyke violetilla värillä

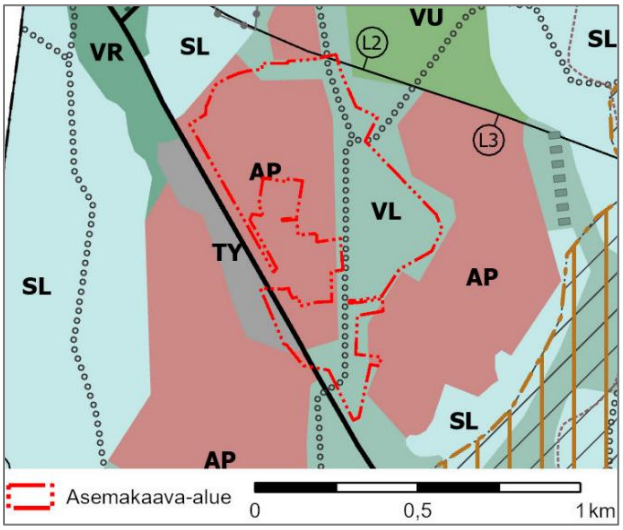
Kuva: Ote Mal 2023 -suunnitelma-aineistosta, kaavamuutosalueen likimääräinen sijainti sinisellä pallolla osoitettuna.

MAL 2023 -suunnitelma

MAL 2023 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2023–2040. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSLn toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Hiilineutraaliuden tavoitteena on seudun kasvu vähentäen hiilidioksidipäästöjä tehokkaasti kestävän yhdyskuntarakenteen, asumisen ja liikenteen keinoin. Menestys syntyy siten, että seutu tarjoaa houkuttelevan asuin- ja toimintaympäristön asukkaille ja elinkeinoelämän toimijoille. Hyvinvoivan seudun laadukas elinympäristö mahdollistaa hyvän ja onnellisen elämän kaikille asukkaille.

Maankäytön suunnittelussa jatketaan yhdyskuntarakenteen tiivistämistä erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Seudun uudesta asuntotuotannosta 95 % kohdistetaan ensisijaisille vyöhykkeille (yllä oleva kartta). Suunnittelulla mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen ja ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunkiuudistuksen keinoin. MAL 2030 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024.

Kaavamuutosalue ei sijaitse MAL-sopimuksen ensisijaisella vyöhykkeellä. Se sijaitsee kuitenkin Vantaan Myyrmäen ja Espoon Kalajärven keskusten ja ensisijaisten vyöhykkeiden välissä ja jo asemakaavoitetulla asuntoalueella.

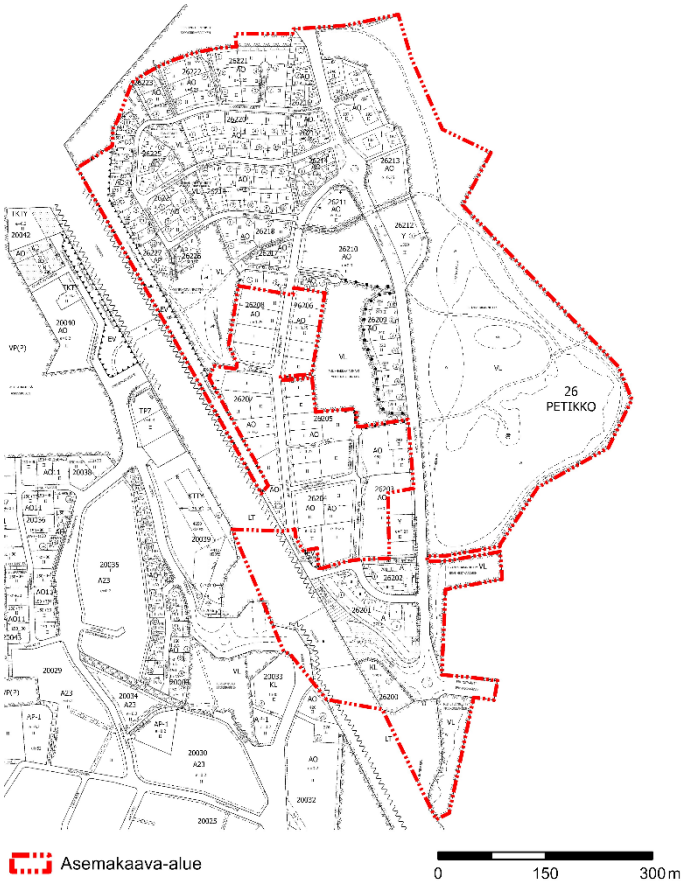
Kuva: Ote yleiskaavasta, kaavamuutosalueen raja punaisella.

AP	Pientalovaltainen asuinalue.
SL	Luonnonsuojelualue.
TY	Tuotanto- ja varastotoiminnan alue.
VL	Lähivirkistysalue.
VU	Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.
VR	Retkeily- ja ulkoilualue.
	Arvokas kulttuuriympäristö.
	Liikenneyhteys.
oooooo	Ohjeellinen ulkoilureitti.

Yleiskaavan mukaisesti kasvu ohjataan nykyisen rakenteen yhteyteen, tiivistäen ja uudistaen. Alue on pientalovaltaista asuinaluetta AP, lähivirkistysaluetta (VL) ja lentomeluvyöhykettä L3 (Lden 50–55 dB). Alueella kulkee yleiskaavan mukainen ulkoilureitti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Asemakaava

Kuva: Alueella on voimassa asemakaava 261100 Koivurinne 1 (Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 31.1.2011).

Voimassa oleva kaava koostuu erillispientalojen (AO), asuinpientalojen (AP), asuinrakennusten (A), yleisten rakennusten (Y) ja liikerakennusten (KL) korttelialueista. Lisäksi kaavassa on lähivirkistysaluetta (VL), suojaviheraluetta (EV), maantien aluetta (LT) sekä katualueita, joista osa

on jalankululle ja pyöräilylle varattuja. Asuinkorttelien korttelitehokkuudet vaihtelevat e=0,2 ja e=0,35 välillä.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan kaupungin kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 21.3.2021. Kaavamuutos 002483 tuli vireille 10.3.2023.

Kaavamuutos otettiin Vantaan kaavoitusohjelmaan 2023.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.
-

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (AKL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.
Kaavamuutoksesta järjestettiin ensimmäinen asukastilaisuus keskiviikkona 22.3.2023. kello 17.30–19.30, Askiston koululla. Tilaisuuteen osallistui 50 asukasta.

Eniten keskustelua tilaisuudessa herätti Koivurinne-tien läpiajoliikenteen lisääntyminen. Ehdotettiin mm. Vihdintieltä uutta liittymää pohjoisempaa, Timmermalmintien kohdalta. Koivurinne-tietä pidettiin liian kapeana kokoojakaduksi. Rakentamisen aikainen liikenne aiheutti huolta. Puunhakkaajamäen muutoksesta asumiselle saatiin myös yksi kommentti, jossa ratkaisua osallistumis- ja arviointisuunnitelman kaaviossa esitettyä vaihtoehtoa ei pidetty maisemallisesti hyvänä.

Kaavamuutoksen vireilletulovaiheessa mielipiteet pyydettiin 18.4.2023 mennessä (AKL 62 §) ja niitä jätettiin 39 kappaletta. Mielipiteistä suurin osa oli yksityisten jättämiä ja ne tulivat Koivurinteen alueen asukkailta. Niistä suurin osa koskee Hieskoivuntiestä luopumista ja lisääntyvää läpiajoliikennettä Koivurinne-tiellä sekä Koivurinne-tien leventämistä ja sen aiheuttamaa haittaa asumiselle. Loput mielipiteet saatiin viranomaistahoilta. Lisäksi yksi mielipide saatiin joulukuussa 2025, 10.12.2025 pidetyn kaavatilaisuuden perusteella. Mielipiteistä on koostettu tiivistelmä alla.

Mielipiteissä nousivat erityisesti esiin:

- Liikenteen lisääntyminen Koivurinne-tiellä, puollettiin Hieskoivuntien säilyttämistä.
- Koivurinne-tien lisääntyvä liikenne sekä katu- ja talonrakennustöiden aikaiset haitat.
- Toivottiin katuyhteyttä Vihdintien-Timmermalmintien liittymään tai Pyymosantielle.
- Viidessä mielipiteessä vastustettiin rakentamista Puunhakkaajanmäellä.
- Korttelin 26213 ajoyhteydet Kotikoivuntiellä.
- Vihdintien tulviminen Askiston kohdalla.
- Toivottiin keräyspistettä Koivurinteelle.
- Finavia Oyj katsoi, että asuinaluetta ei tule laajentaa lentomelun vuoksi.

Kaavamuutoksessa laadittiin uusi osallistumis- ja arviointisuunnitelma keväällä 2026, jonka lisäksi kommentoitavana oli alustavaa valmisteluaineistoa (kaavakartan, -määräysten ja -selostuksen luonnokset). Niihin jätettiin yhteensä 32 mielipidettä. Niistä 30 oli yksityishenkilöiltä tulleita, yksi Marttayhdistykseltä ja yksi Vantaan Energialta. Niistä edelleen suurin osa koskee Hieskoivuntiestä luopumista ja lisääntyvää läpiajoliikennettä Koivurinne-tiellä sekä Koivurinne-tien leventämistä ja sen aiheuttamaa haittaa asumiselle.

15.4.2026 asukastilaisuus, osallistuminen Teams-sovelluksen kautta

Toisen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja valmisteluaineistoon liittyen järjestettiin asukastilaisuus.

Tiivistelmä tilaisuudessa esitetyistä huomioista ja kysymyksistä:
Suunnitelmassa esitettyä näkemystä Hieskoivuntien tarpeettomuudesta pidettiin puutteellisesti perusteltuna. Alueen asukkaiden näkemyksen mukaan kasvava asukasmäärä ja liikenteen lisääntyminen puoltavat edelleen Hieskoivuntien toteuttamista. Pyydetttiin tarkentamaan, mihin liikenneselvityksiin, ennusteisiin ja laskelmiin johtopäätös perustuu sekä miksi voimassa olevassa kaavassa ollut ratkaisu on muutettu.

Koivurinteen osoittamista alueen kokoojakaduksi pidettiin ongelmallisena. Alueelle suunniteltujen uusien asuntojen arvioidaan lisäävän liikennettä merkittävästi, minkä seurauksena nykyisen asuntokadun luonne muuttuu olennaisesti. Pyydettiin esittämään Koivurinteen tulevia liikennemääriä koskevat laskelmat ja perustelut sille, millä tavoin katu täyttää kokoojakadulle asetetut toiminnalliset ja turvallisuuteen liittyvät vaatimukset.

Mielipiteisiin vastaa kaupunkiympäristölautakunta. Mielipiteet ja vastineet ovat esityslistan ja pöytäkirjan liitteenä vuorovaikutusraportissa.
→ paatokset.vantaa.fi > esityslistat/päätökset > kaupunkiympäristölautakunta

Kaavan aineisto ja käsittelyvaihe on nähtävillä osoitteessa:
https://www.vantaa.fi/fi/kaavoitus/kaavat/etela-koivurinteessa-katujarjestelyja-ja-asumista

Vuoden 2023 kuuleminen, mielipiteet kootusti:
HSL kannattaa olemassa olevan yhdyskuntarakenteen kehittämistä kestävän liikkumisen kulkuyhteyksien varrella. Kevyenliikenteen turvallisista ja sujuvista sekä esteettömistä yhteyksistä bussipysäkeille on huolehdittava. Kävelyn ja pyöräilyn tulee olla sujuvaa ympäri vuoden, erityisesti etelän suuntaan jossa Kehä III:n varrella olevat bussipysäkit voivat houkutella liityntäliikennettä, koska sijaitsevat B-vyöhykkeellä. Näiden pysäkkien,

Tiilipojanpolku (V1427) ja Riihimiehentie (V1428) sekä muiden suunnittelualueen lähettyville sijoittuvien B-vyöhykkeellä olevien bussipysäkkien pyöräliityntäpaikkojen riittävyys tulee myös varmistaa.

Kiertoliittymä tulee rakentaa siten, että bussit pääsevät sujuvasti liittymän joka haarasta sisään ja ulos. Mitoituksessa tulee käyttää telibussia.

Finavia katsoo, että alueelle voidaan sallia vain vähäistä täydennysrakentamista. Finavia mielestä uusien asuinalueiden sijoittaminen lentoonlähtöreittien välittömään läheisyyteen voi vakavasti vaarantaa lentoaseman kehittämismahdollisuuksia, mikäli lentoaseman toimintaa katsotaan myöhemmin tarpeelliseksi rajoittaa esimerkiksi alueen uusien asukkaiden vaatimuksesta. Tämän vuoksi Finavia katsoo, että Koivurinteen alueen nykyisen asutuksen lisääminen voi aiheuttaa merkittävän riskin lentoaseman toimintakyvylle.

Finavia korostaa lisäksi, että Koivurinteen ja Friimetsän alueelle ei tule suunnitella uusia asuinalueita. Alueen maankäytön suunnittelussa on huomioitava, että lentokonemelu alueella on toistuvaa, jokapäiväistä ja ympäristöluvan mukaisesti yöajan lentoon lähtevä liikenne ohjataan juuri tämän alueen suuntaan.

HSY toteaa, että asemakaava-aluetta palveleva vesihuolto on osittain rakennettu (Koivurinne, Toivonkuja, Toivonrinne). Alueen rakentuessa on tunnistettu tarve suurentaa Koivurinteen alueen vesihuoltoa ja hanke on alustavasti aikataulutettu HSY:n investointiohjelmaan vuodelle 2027. Kaava-aluetta varten on rakennettava myös uutta yleistä vesihuoltoverkostoa, jonka tarve ja laajuus tarkentuu alueen jatkosuunnittelussa. Vesihuoltolinjat tulee lähtökohtaisesti osoittaa yleisille alueille. Korttelien ja tonttien muutoksissa on huomioitava riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille, sekä tonttien kytkentä yleiseen vesihuoltoon. Vesihuollon tulee olla toteutettavissa HSY:n käytäntöjen mukaisesti, ja suunnitteluun ja toteutukseen tulee varata riittävästi aikaa.

Vantaan kaupunginmuseo tuo esiin mielipiteessään, että asemakaava-alueella sijaitsee muinaismuistolailla (295/1963) suojeltu Koivurinteen kivikautinen asuinpaikka (mj. rek. tunnus 1000034174).

Muinaismuistoalueelle on kaavoitettu tie ja korttelialuetta. Mikäli kaavoituksen yhteydessä on tarpeen mahdollistaa rakentaminen muinaisjäännöksen päälle, asiassa tulee menetellä muinaismuistolain 13 §:n mukaisesti.

Mikäli muinaisjäännökset tutkitaan kaavahankkeen kuluessa, ei niitä merkitä kaavaan lainkaan tai ne merkitään ainoastaan siltä osin kuin ne on säilytetty. Mikäli kajoaminen edellyttää kiinteän muinaisjäännöksen erityistä tutkimista taikka erityisiä toimenpiteitä sen säilyttämiseksi, on hankkeen toteuttajan korvattava tästä johtuvat kustannukset tai osallistuttava niihin, mikäli sitä olosuhteet huomioon ottaen ole katsottava kohtuuttomaksi (MML 15 §). Kustannusvastuu ratkaistaan neuvotteluissa.

Vantaan Energia ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.
Viimeisimpään asemakaavaluonnokseen 261400 on määritelty muuntamotarpeet etmerkinnällä yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueeksi. Nämä

kyseiset et- alueet tulee säilyttää ja päivittää kaavamerkintä vastaamaan paremmin muuntamon sijoitustarvetta muuntamon rakennusalaksi vm- kaavamerkinnällä.

Digita Oy:n puolelta lausutaan, että osana kaava-alueen infraa tulee asemakaava-alueelle varata paikkavaraus (emt) telecom-mastolle ja laitetilalle.
Asemakaavoituksen takia alueen asukasmäärä lisääntyy, jolloin matkaviestinverkon kapasiteetin tarve kasvaa. Digita Oy haluaa varata kaava-alueelle edellä mainitun mastopaikan.

Caruna Oy toteaa, että Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.

Asukasmielipiteiden teemoja, kokonaiset mielipiteet liitteenä

Asiaan saatiin ensimmäiseen OAS:iin 39 mielipidettä, joissa nousivat erityisesti esiin

1. Liikenteen lisääntyminen Koivurinne-tiellä, puollettiin Hieskoivuntien säilyttämistä.
2. Koivurinne-tien lisääntyvä liikenne sekä katu- ja talonrakennustöiden aikaiset haitat.
3. Toivottiin katuyhteyttä Vihdintien/Timmermalmintien liittymään tai Pyymosantielle.
4. Viidessä mielipiteessä vastustettiin rakentamista Puunhakkaajanmäellä.
5. Korttelin 26213 ajoyhteydet Kotikoivuntiellä.
6. Vihdintien tulviminen Askiston kohdalla.
7. Toivottiin keräyspistettä Koivurinteelle.
8. Finavia Oyj katsoi, että asuinaluetta ei tule laajentaa lentomelun vuoksi.

⇨ Yksityisten kiinteistöjen maanomistajien kanssa on pidetty yhteissuunnittelukokous 14.1.2026. Kokouksessa haettiin yhteinen ratkaisu mielipiteessä esille nousseisiin asioihin.

Viranomaisneuvottelut

18.9.2023 on järjestetty Museoviraston asiantuntijan, Vantaan asemakaavoituksen ja Vantaan kaupunginmuseon kesken muinaismuistolain (295/1963) 13§ mukainen neuvottelu liittyen asemakaavan muutokseen 002483. Kokouksessa sovittiin tarkemmin alueelle teetettävästä arkeologisesta koekaivauksesta. Lisäksi Uudenmaan ELY-keskuksen ja heidän konsulttinsa Sitowisen kanssa kanssa on pidetty yhteyttä Vihdintien kehittämiseen liittyen.

Vantaan, Lupa- ja valvontaviraston sekä Elinvoimakeskuksen kesken pidettiin viranomaisneuvottelu kaavamuutokseen sekä viereisiin kaavamuutoksiin liittyen 29.4.2026.

Vuoden 2026 kuuleminen, mielipiteet kootusti

Vantaan Energia toteaa kannanotossaan, että Muuntamoiden paikat on katsottu kaavan aiemmissa vaiheissa läpi sekä korjailtu menneen talven aikana palavereissa. Muuntamoiden paikat ovat kunnossa. Kaavakartalla ja kaavamääräyksissä muuntamoiden rakennusalat tulisi yhtenäistää ja esittää kaikki muuntamotarpeet vm-kaavamerkinnöillä. Tällä hetkellä

rakennusalat on kaavakartalla merkitty osin vm- ja osin et-merkinnällä, ja myös kaavamääräyksissä mainitaan molemmat.

Askisto-Hämeenkylän Martat tuo mielipiteessään esiin, että kaavassa on kaavoitettu mökin eteen omakotitontti. Jos ko. tontille tulisi rakennus, se vaikeuttaisi toimintaamme suuresti. Nykyisin järjestämme vuosittain kaksi tapahtumaan, joihin erityisesti Askistolaiset tulevat. Tapahtumista on muodostunut mukavia yhteisöllisiä tapahtumia, joita odotetaan. Askistossahan ei ole mitään muuta tilaa, missä tällaisia tapahtumia voisi järjestää. Joten kannanottomme on, että Marttamökin edessä oleva tontti säilyisi rakentamattomana.

Kokonaiset asukasmielipiteet ovat kaavan nettisivuilla erillisenä liitteenä.

3.3. Asemakaavan tavoitteet

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet
Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022–2025 strategia (Kv 31.1.2022):
Innovaatioiden Vantaa -strategian mukaan rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyyden edelläkävijä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.
Haluamme säilyttää luontomme monimuotoisuuden. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030.

MAL-tavoitteet:

http://www.helsinginseutu.fi/hki/HS/Maankayttosuunnitelma/Maankayttosuunnitelma/mal-seuranta

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

- Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021–2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:
- Hiilineutraalius ja resurssiviisaus ovat maankäytön suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtina.

- Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Viherrakenne on terveyttä tukevaa ja hyvinvointia luova. Säilytetään ja parannetaan viheralueiden saatavuutta.
- Luodaan hyvät edellytykset kestävälle ja monimuotoiselle liikkumiselle.
- Vähennetään liikkumistarvetta.
- Vähennetään lämmityksen päästöjä.
- Edistetään vähähiilistä rakentamista.
- Edistetään rakentamisen kiertotaloutta.
- Vähennetään infrarakentamisen ja massojenhallinnan hiilijalanjälkeä.
- Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti.
- Vahvistetaan toimia metsä- ja suoluonnon monimuotoisuuden parantamiseksi.
- Vesistöjen luonnontilaisuutta ja monimuotoisuutta parannetaan.
- Varmistetaan kattava avoimien alueiden (esim. niityt) verkosto.
- Suojellaan luontoa kulumiselta.
- Hiilinielujen ja hiilivarastojen vahvistaminen.
- Kasvatetaan hiilikädenjälkeä ja edistetään hiilinegatiivisuutta.

3.3.2 Muut tavoitteet

Kaavamuutokseen lähtemisen päätarkoituksena on ollut luopua Askiston eritasoliittymästä ja Hieskoivuntiestä, joka sijaitsee heikolla maaperällä. Eritasoliittymän sijaan nyt on suunniteltu kiertoliittymä. Näistä syistä nykyisen Koivurinne 1- kaavan muuttaminen katuverkon osalta on ollut välttämätöntä, jotta uuden pientaloalueen toteutuminen on Vantaan kaupungille taloudellisesti mahdollista.
Alueen luonne muodostuu miellyttävän väljäksi varsinkin virkistysalueiden hyvän saavutettavuuden ja omakotimaisen ilmeen kautta. Alueen katujen suunnittelussa tavoitteena on muodostaa kodikkaita katuja, joissa pientalojen rivistöjen vastapainona metsä ja osin avoin maisema tulee osaksi katutilaa.

Tonttisuunnittelun yleisiä tavoitteita

Petikon alueen laajojen metsä- ja peltoalueiden läheisyyden hyödyntäminen muodostui tärkeäksi kaavan laadinnassa. Tavoite näkyy siten, että suuri osa tonteista rajoittuu suoraan joko metsään tai avoimeen maisemaan. Erillispientalotonttien (AO) tarjonta muodostuu monipuoliseksi. Niiden koko vaihtelee ja muodostuu sekä tasamaan tontteja että jyrkkyydeltään vaihtelevia rinnetontteja.

Yhtiömuotoisten tonttien tavoitteita

Asuinpientalotontit (AP) mahdollistavat alueella asumisen myös niille, jotka eivät ole kiinnostuneita omatoimirakentamisesta. Ne monipuolistavat asuntotarjontaa tuomalla todennäköisesti keskipinta-alaltaan pienempiä asuntoja alueelle. AP-tonteille tavoitellaan samankaltaista omakotimaista rakeisuutta kuin AO-tonteille, esim. pieniä erillistaloja, paritaloja tai kytkettyjä pientaloja.

Vihertehokkuus

Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon

monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Kuvat: vasemmalla vaihtoehto, jossa uudelle alueelle olisi ollut liittymä Timmermalmintien kohdalta. Oikealla päiväkodin sijaintivaihtoehtoja.

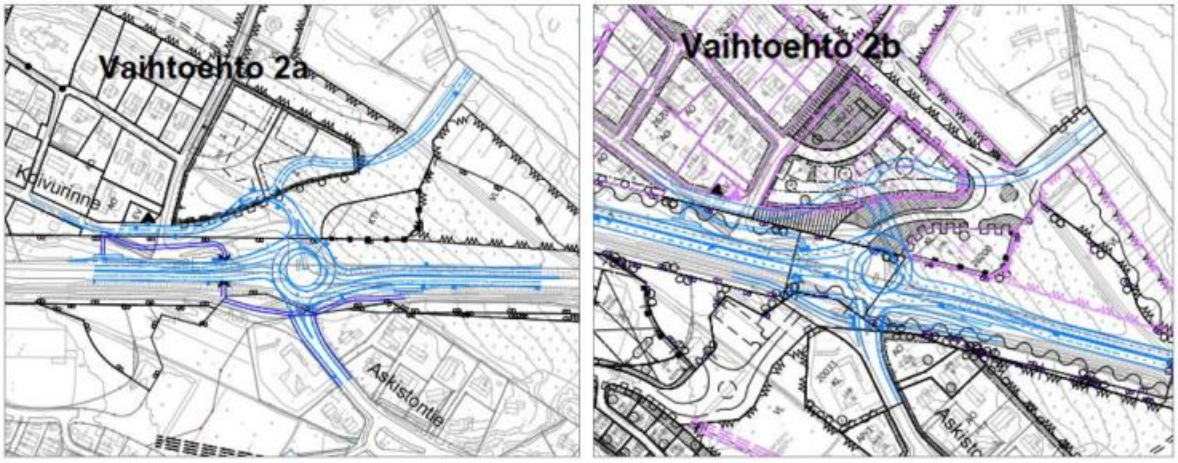
3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Alueen katuverkkoa suunniteltiin yhdessä Länsi-Vantaan liikenteen yleissuunnittelun kanssa. Katuverkon toteuttamiskelpoisuus mm. tasausten osalta varmistettiin muuttamalla katujen linjauksia tarvittavin osin. Lisäksi tarkasteltiin katuverkon taloudellisuutta.
Asukasmielipiteissä esiin noussut huoli läpiajoliikenteestä huomioitiin selvittämällä uuden ajoyhteyden mahdollisuutta Timmermalmintien kohdalta (kaaviot yllä). Koivurinteentien liikennemäärät ovat kuitenkin tulevaisuudessakin maltillisia, joten tarvetta uudelle liittymälle Vihdintieltä ei ole. Vihdintien ja Timmermalmintien liittymän neljäs haara heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta, eikä uusi katuyhteys ole liikenteelle välttämätön. Askistontien kiertoliittymä ja parannettu Koivurinne välittävät hyvin koko pientaloalueen liikenteen.
Vihdintie välillä Kehä III-Lahnus- kehittämisselvitystyön yhteydessä selvitettiin uutta yhteystarvetta Timmermalmin liittymän kohdalta Koivurinteeseen. Tästä todettiin seuraavaa:

> *”Uusi liittymä heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta, koska nelihaarainen liittymä on näiden tekijöiden suhteen kolmihaaraista liittymää huonompi. Lisäksi Askistontien kiertoliittymä pystyy välittämään hyvin alueelle suuntautuvan liikenteen, eivätkä matkat pitene oleellisesti verrattuna uuteen liittymään. Näistä syistä uutta liittymää ei suositella toteutettavaksi”.*

Luontoselvitysten tulokset huomiotiin alueen pohjoisreunalta löydetyn noron osalta, jolloin asuinalue rajautuu aiempaa pienemmäksi ja vastaavasti lähivirkistysaluetta muodostuu enemmän. Puunhakkaajanmäen kohtalaisen arvokkaaksi luokiteltua rinnemetsää säilyy OAS-vaiheen kaaviossa esitettyä enemmän.
Kaavatyön yhteydessä selvitettiin meluvallin rakentamisen mahdollisuuksia Vihdintien varteen. Alueen maapohjassa on eteläosalla 4–5 metriä savea, joka on vallimaisen rakenteen

osalta hyvin ongelmallinen. Meluvallin rakentaminen on taloudellisesta näkökulmasta poissuljettu osana kaavan toteuttamista. Kaavassa on määrätty Vihdintien varteen toteutettavaksi melueste tien perusparannuksen yhteydessä. Kaavan toteuttaminen ei vaadi meluesteiden rakentamista.
Maantie 120 Vihdintie välillä 52 (83) Kehä III (Kt 50) – Lahnus, Kehittämisselvitys- työn yhteydessä selvitettiin uutta yhteystarvetta Timmermalmin liittymän kohdalta Koivurinteeseen (kuva 3–9). Uusi nelihaaraliittymä heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta, koska nelihaarainen liittymä on näiden tekijöiden suhteen kolmihaaraista liittymää huonompi. Lisäksi Askistontien kiertoliittymä pystyy välittämään hyvin alueelle suuntautuvan liikenteen, eivätkä matkat pitene oleellisesti verrattuna uuteen liittymään. Näistä syistä uutta liittymää ei suositella toteutettavaksi.

Kuva: Askiston 2-kaistaisen kiertoliittymän tutkitut vaihtoehdot.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Kaavamuutoksen laatimiseen on lähdetty alueen toteutumisen mahdollistamiseksi. Pientaloalueen laajuus noudattaa Vantaan yleiskaava 2020:ssa osoitettua pientalovaltaisen alueen (AP) rajausta. Asemakaava-alue tukeutuu nykyiseen Koivurinteen pientaloasutukseen, sekä Vihdintien länsipuolen Askiston pientalovaltaiseen kaupunginosaan. Asemakaavalla muodostuu Koivurinteen pienipiirteiseen rinnemaastoon ilmeeltään vaihteleva asuinalue.

Kaavamuutosalueen pohjoisosassa asuinalueen läpi kulkevan noron varren Munkinsuonmetsän lähivirkistysalue sekä aiemmassa kaavassa olleen Hieskoivuntien pääosin korvaava kapea viheryhteys jakaa erillispientalotontit pienemmiksi naapurustoikseen ja tarjoaa samalla useammalle tontille suoran luontoyhteyden.

Erillispientalotontit sijoittuvat alueen lenkkimäisen tonttikadun varteen sekä sitä täydentävien muutamien pistokatujen varsille. AO-tontteja alueella on yhteensä 84 kpl ja AP-tontteja 5 kpl.

Pinta-alaltaan asemakaava-alue on noin 36,2 ha. Rakennusoikeutta on osoitettu AO-alueille 16304 k-m² ja AP-kortteleihin yhteensä 4900 k- m².
Asuinpientalotontit (AP) sijoittuvat erillispientalotonttien lomaan, jolloin tontti ja asuntotarjonta muodostuu monipuoliseksi. Päiväkoti sijoittuu keskeisesti Koivurinne-tien varteen meluttomaan ja maastoltaan tasaiseen kohtaan, josta on hyvät yhteydet virkistysalueille.

4.1.1 Mitoitus

Asukasmäärä on laskennallisesti noin 360 asukasta, arvioitu asumisväljyydellä 2,7 asukasta/asunto.

Asuinpientalojen korttelialueet (AP)
Tonttien pinta-alat ovat noin välillä 3040–5360 m². Rakennusoikeus yhteensä 4900 k-m2 ja asuntoja yhteensä arviolta 43 kpl. Yhteensä noin 1,9 hehtaarin alueet ja niiden tehokkuusluku on keskimäärin e= 0,26.

Erillispientalojen korttelialueet (AO)
Yhteensä noin 7 hehtaarin alueet, tehokkuusluku keskimäärin e= 0,23. 84 tonttia.

Yleisten rakennusten korttelialue (Y)
Päiväkotia varten on varattu 0,71 hehtaarin alue, jonka rakennusoikeus on 1800 k-m^2 ja tehokkuusluku noin e= 0,25. Lisäksi kaava-alueeseen kuuluu Marttatuvalle vuokrattu 0,15 ha alue, tehokkuudella e=0,25.

Toimitilarakennusten korttelialue (KTY)
Pinta-ala 0,64 hehtaaria, rakennusoikeus 1200 k- m² ja tehokkuusluku noin e=0,19.

Maantien aluetta (LT) on noin 2,2 ha.

Katualueita asemakaavassa on yhteensä n. 2,8 ha, josta katuja n. 2,6 ha, pihakatuja 0,09 ha jalankululle ja polkupyöräilylle varattua katua n. 0,11 ha.

Suojaviheraluetta (EV) on noin 2,8 ha.

Lähivirkistysaluetta (VL) on yhteensä noin 18,4 ha.

Autopaikkojen vähimmäisnormit ovat:

AO-alueella 2 ap/asunto.

AP-alueella 2 ap / asunto.

- vähintään 10 pientaloasunnon tontilla vähintään 1 ap / 80 k-m², kuitenkin vähintään 1,5 ap / asunto.

Kuva: Asemapiirros etelä-koivurinteen pientaloalueen uudesta pohjoisosasta.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaava-alueelle on laadittu konsulttityönä liikennemeluselvitys (Akukon 3.10.2025), joka on esitetty kaavaselostuksen liitteenä. Meluselvityksessä on käytetty ennusteliikennemääriä. Kaavan mukaiset uudet asuinrakennukset noudattavat rakeisuudeltaan ympäröivän kaupunkirakenteen omakotimaista mittakaavaa. Rakennusten arkkitehtuurista on annettu laatua ja julkisivumateriaaleja koskevia määräyksiä. Kaupunkikuvallisten tavoitteiden toteutumista ohjataan kaavassa mm. määräämällä tiettyjen rakennusten sijoittuminen kiinni rakennusalan reunaan. Alueelle muodostuu vaihteleva ilme, johon yhtenäisyyttä tuovat rakennusten yhtenevät kattokulmat ja kattomateriaali, joka on ruukunpunainen tiili. Pihojen tulee olla pensasaidoin rajattuja. Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakennusluvan yhteydessä pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Tärkeä lähtökohta Etelä-Koivurinteen kaavassa on alueen vaihtelevaan maisemaan sopeutuminen sekä riittävä sovittaminen maastonmuotoihin, välttäen ylimääräistä maaston muokkausta. Alueella sisällä säilyy viheraluetta kapeina puistoina tuoden luonnon tuntua tonttien lomaan. Tonttikatujen kaartuvilla linjauksilla pyritään mielenkiintoiseen liikkumiskokemukseen alueella ja hillitään samalla ajonopeuksia.
Rakentamisen vaikutuksia ympäristöön pyritään lieventämään määräämällä mm., että pihan materiaalien tulee olla vettä läpäiseviä eikä pihoja saa asfaltoida.

Kuva: Alue pohjoisesta katsottuna, viitteellinen havainnekuva, jossa uudisrakentaminen savitiilikattoisena esitettynä

4.3 ALUEVARAUKSET

Erillispientalojen (AO) korttelialueet muodostavat suurimman osan rakennettavan alueen pinta-alasta. Loppuosa asumisen alueesta varataan asuinpientalojen (AP) korttelialueiksi monipuolisen asuntotarjonnan takaamiseksi. Kaikkiaan asuntotontteja on yhteensä 89 kpl. Lisäksi asemakaavassa on Y-kortteli päiväkotia varten sekä liiketontti (KL). Asemakaavamuutoksella muodostuu voimassa olevaa kaavaa enemmän virkistysalueita, jotka ympäröivät korttelialueita eri ilmansuunnista. Vihdintien varressa on melualueella suojaviheraluetta (EV). Seuraavien otsikoiden alla kerrotaan tarkemmin käyttötarkoituksittain, sanallisesti kaavan sisältö.

4.3.1 Korttelialueet

AP, asuinpientalojen korttelialueet

Alueelle kaavoitetaan viisi asuinpientalojen AP-tonttia. Yksi AP-tontti sijoittuu eteläosaan Vihdintien kiertoliittymän tuntumaan. Kolme AP-tonteista sijoittuu päiväkodin lähiympäristöön pientaloaluetta täydentämään ja yksi tontti sijoittuu pitkänomaisena Mäkikoivunlenkin varteen.

AP-tonteilla tehokkuus on keskimäärin noin e=0,26. Leikki- ja oleskelupaikkojen sijainteja ei ole osoitettu kaavakartalle, jotta ne voidaan suunnitella joustavasti rakennushankkeeseen parhaiten sopivalla tavalla. Sanallisella määräyksellä vaaditaan kuitenkin, että pihojen suunnittelussa tulee huomioida sekä riittävä yksityisyys että yhteisöllisyys. Autopaikkojen vähimmäismäärä on 2 ap / asunto - vähintään 10 pientaloasunnon tontilla vähintään 1 ap / 80 k-m²,

kuitenkin väh. 1,5 ap / asunto.

Kuva: Esimerkinomainen pihaluonnos AP-tontille, ei samassa mittakaavassa kuin alempi kuva

AO, erillispientalojen korttelialueet

Erillispientalotontteja (AO) on kaavassa yhteensä 84 kappaletta. Näistä osa sijoittuu läntisenä omana pienempänä alueenaan Munkinsuonojan varren kapean lähivirkistysalueen (Munkinsuonmetsä) toiselle puolelle. Tonttien rakennusoikeus on osoitettu kartalle lukuna ja tehokkuusluvuksi muodostuu keskimäärin e=0,23. Tonttien keskipinta-ala on 837,5 m². Kerrosluku on pääosin II.
Asemakaavalla pyritään kodikkaaseen ja vaihtelevaan katukuvaan. Kaavamääräyksissä AO- ja AP-tonteilla annetaan määräyksiä rakennusten julkisivu- ja kattomateriaalien, kattomuodon osalta. Myös tonttien aitaamisesta annetaan kaavamääräys.
Omakotitontille voi lisäksi varata oman ammattinsa harjoittamiseen tarkoitettua ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta työ-, toimisto- ja palvelutilaa enintään 20 % rakennetusta kerrosalasta. kanssa. Autopaikkoja tulee varata 2 autopaikkaa/asunto.

Kuva: Esimerkinomainen pihaluonnos AO-tontille, ei samassa mittakaavassa kuin ylempi kuva

Y, yleisten rakennusten korttelialue

Asemakaavalla varataan tontti päiväkotia varten. Tontin pinta-ala on noin 7100 m² ja rakennusoikeutta 1800 k-m².

Kuva: yleispiirteinen luonnos päiväkotitontin pihajärjestelyistä

Kaavan Y-tontin osalta on laadittu alustava pihaluonnos, joka on toiminut vihertehokkuuslaskelman pohjana. Päiväkodin käyttöön osoitetulla Y-tontilla ei nykyisellään ole olemassa olevaa puustoa. Päiväkodin piha-alueen itäreunaan sijoittuu puustoinen leikkipiha-alue, joka muodostaa luontevan jatkumon viereiseen puistoalueeseen ja vahvistaa alueen viheryhteyttä. Alueelle sijoittuu myös puupöllejä ja lahopuita, jotka toimivat sekä leikki- ja tasapainoiluelementteinä että tukevat pihan luonnonmukaisuutta. Lisäksi alueelle on piirroksessa ehdotettu viljelylaatikoita sekä marjapensaita, jotka lisäävät pihan käyttömahdollisuuksia ja kasvillisuuden monikerroksellisuutta.

Päiväkodin pysäköinti sijaitsee pihan pohjoisreunalla, huoltopiha päiväkotirakennuksen lounaisnurkalla. Päiväkotitontti rakennuksineen, liikennejärjestelyineen ja pihaluonnoksineen on tässä vaiheessa hyvin alustava, ja se täsmentyy myöhemmässä vaiheessa, kun päiväkodin suunnittelu on ajankohtaista.

KTY, toimitilarakennusten korttelialue

Vihdintie varteen varataan kiertoliittymän tuntumaan tulevaisuutta varten tontti toimitilarakentamiselle. Tontin rakennusoikeus on 1200k-m². Liiketontin pysäköintivaade on auto- ja pyöräpaikkojen osalta seuraava: teollisuus ja varastot 1 ap / 200 k-m², toimistot 1 ap / 50 k-m² ja 1 pp / 80 k-m², liiketilat 1 ap / 60 k-m² ja 1 pp / 50 k-m².

4.3.2

Muut alueet

Liikennealueet, virkistysalueet, erityisalueet, suojelualueet jne.

Katualueiden pinta-ala on yhteensä noin 2,6 ha.

Katuverkko

Etelä-Koivurinteen asemakaava-alue rajautuu lounaassa Vihdintien tiealueeseen (seututie 120). Asemakaavamuutoksella muodostuvan uuden pohjoisen pientaloalueen katuverkon rungon muodostavat kokoojakaduksi muutettava olemassa oleva Koivurinne-tie ja siihen

liittyvä katulenkki (Mäkikoivunlenkki ja Hieskoivunkuja). Katulenkkiä ja Koivurinne-tietä täydentävät lyhyet pistokadut (Hakekuja, Pilkerinne, Tunturikoivunkuja, Punakoivunkuja, Kotikoivuntie, Pakurikäävänkuja, Koivuntyvi ja Toivonrinne). Pihakaduksi on osoitettu Hakepolku ja osa Hieskoivunkujasta.

VL Lähivirkistysalueet

Korttelialueet rajautuvat usealla ilmansuunnalla lähivirkistysalueisiin, jotka pohjoisessa ulottuvat edelleen laajoina metsäalueina Espoon puolelle. Sinne sijoittuu leikkipuisto ja ulkoilureitistöä, sekä jalankulun ja polkupyöräilyn reittejä. Lähivirkistysalueille on osoitettu myös puro tai pienvesialue-merkinnällä (wp) alueen pienvedet, Munkinsuonoja ja Herukkaoja.

Kuva: Alueen eteläosaa, Vihdintien uusi kiertoliittymä suuntaa antavasti esitettynä.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) ja yleiskaavan tavoitteiden toteutumista.
Hanke on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu kohtalaisten joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuutos täydentää harvaan asuttua Petikon kaupunginosaa tukeutuen olemassa olevaan asutukseen ja kunnallistekniikkaan, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tavoitteita. Uusia asuntoja tulee noin 135 kappaletta arviolta noin 360 uudelle asukkaalle.

Yhdyskuntarakenne

Alue sijoittuu Petikon kaupunginosaan, Vihdintien varrelle. Koivurinne on pientaloaluetta ja nykyisellään Petikon kaupunginosan ainoa asuinalue. Kaavamuutoksen mahdollistama uudisrakentaminen tukeutuu olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen ja täydentää sitä luontevasti.

Kaava-alueen pohjoisosan pientaloalue sijoittuu nykyisen Koivurinteen alueen ja ns. Pohjois-Koivurinteen alueiden väliin eheyttäen hajanaista yhdyskuntarakennetta.

Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen sopeutuu rakeisuudeltaan ja mittakaavaltaan pääosin nykyisen Koivurinteen alueen mittakaavaan. Vantaan yleiskaavassa on määrätty, että olemassa olevan pientaloalueen uudis- ja täydennysrakentamisessa tulee vaalia ympäristön arvokkaita ominaispiirteitä. Uusi rakentaminen muodostaakin kodikkaan ja vaihtelevan pientaloalueen yhdessä nykyisen Koivurinteen alueen kanssa.

Alueelle yhtenäistä ilmettä luovat ruukunpunaiset ja tiiliset harjakatot yhtenevine kattokulmineen, muutoin monenlainen pientaloarkkitehtuuri on sallittu. Kaarteleva katuverkko ja ulkoilureitit mahdollistavat miellyttävän ja vaihtelevan jalankulkuympäristön.

Asuminen

Kaavamuutos mahdollistaa alueelle noin 130–135 uutta pientaloasuntoa. Näistä omakotitaloja on pääosa ja taloyhtiömuotoisia pienempi osuus. Uusia asukkaita koko kaava-alueelle tulee arviolta 350. Asukkaista noin 50 sijoittuu kaava-alueen eteläosaan ja 300 uudelle pohjoiselle alueelle (Vuonna 2020 Vantaalla sijaitsevissa omakoti- ja paritaloissa asuntokunnan keskikoko oli 2,7, rivitaloissa 2,5 ja asuinkerrostaloissa 1,7 henkilöä).

Vantaan maa- ja asuntopoliittisissa linjauksissa todetaan, että Vantaa haluaa tarjota mahdollisuuden omakotitalojen rakentamiseen luovuttamalla pientalotontteja omatoimirakentajille monipuolisesti eri kaupunginosista. Kaavamuutoksen myötä toteutuvat asunnot vastaavat osaltaan tähän Vantaan tavoitteeseen. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita mm. luomalla edellytyksiä riittävälle ja monipuoliselle asuntorakentamiselle. Koivurinteen uudet asukkaat lisäävät myös HSL:n bussilinjojen käyttöastetta. Kodikas kaupunkikuva, metsiin ja peltoihin rajautuvat tontit ja päiväkoti lisäävät uuden alueen vetovoimaa.

Palvelut ja työpaikat

Uusia työpaikkoja alueelle ei tule lukuun ottamatta päiväkodin ja liiketontin mahdollistamia joitakin työpaikkoja. Asukkaiden lisäys vaikuttaa toisaalta positiivisesti koko Tikkurilan palveluiden säilymiseen ja monipuolistumiseen. Asukasluvun kasvu lisää päiväkotipaikkojen ja koulupaikkojen tarvetta, mutta niiden kapasiteetti ei ole vaarassa ylittyä. Palvelut ovat läheisissä kaupunginosissa.

Taloudelliset vaikutukset

Katujen ja muun kunnallistekniikan rakentaminen kaava-alueella maksaa karkean laskelman mukaan noin yhdeksän miljoonaa euroa. Se on noin neljä miljoonaa euroa vähemmän kuin voimassa olevan kaavan kustannus.
Koivurinne-niminen paikallinen kokoojakatu pitää leventää ja uusia.
Vesihuoltoa pitää uusia, koska nykyisen kapasiteetti ei muuten riitä. Kummatkin jäteveden pumppaamot on uusittava. Nykyinen vesihuollon verkosto on rakennettu vuonna 2004 ja sen uusiminen on HSY:n vuoden 2027 investointiohjelmassa.
Yksi puistomuuntamo pitää siirtää Toivonrinteellä kadun linjauksen muuttumisen vuoksi.
Rakennusoikeus vähenee nykyisen kaavan mukaisesta melko paljon. Tälle on syinä muun muassa luontoarvot sekä se, että tontteja sijoitetaan kauemmas Vihdintiestä, jolloin tonttien melutaso vähenee. Päiväkodin tontti on suurempi ja Koivurinne-kadun liikennemäärää vähennetään olemassa olevan asutuksen vuoksi. Myös Vihdintien kiertoliittymä vähentää kaavoitettavien asuinkortteleiden pinta-alaa.
Nykyisessä kaavassa uuden kokoojakatu Hieskoivuntien rakentamiskustannuksia oli tarkoitus kompensoida lisäämällä pientalotontteja sen varrelle. Ne jäävät nyt pois. Myös pohjoisosan noro vähensi tonttien määrää.
Rakennusoikeuden vähenemisestä huolimatta odotettavissa olevat maanmyyntitulot kattavat kunnallistekniikan rakentamisen kustannukset, lisäksi uusista tonteista kertyy muun muassa kiinteistöveroa sekä erilaisia liittymismaksuja.

Vesihuolto

HSY:n vesihuoltoverkostoa on tarve laajentaa. Uutta vesihuoltoa tarvitaan noin 1100 metriä, ja olemassa olevaa vesijohtoa Koivurinteellä tarvitsee suurentaa noin 900 metrin matkalta. Lisäksi myös Koivurinteen itäpuolella sijaitsevan (osoite noin Koivurinne 11) jätevedenpumppaamon pumput täytyy uusia lisääntyvän jätevesimäärän takia.
Kortteleissa 26210 ja 26212 tarvitaan tonttikohtaiset jätevedenpumppaamot.

Sosiaalinen ympäristö

Alueelle tulee uusia asukkaita, joista monet ovat omistusasuntoon investoivia lapsiperheitä. Kaavamuutos mahdollistaa alueelle sekä omakotitaloja että yhtiömuotoisia pientaloasuntoja. Siten alueelta löytyy asuntoja moneen tarpeeseen.

Vantaan vuoden 2021 väestötietojen mukaan Askistossa ja Petikossa on yhteensä 116 0–4-vuotiaita lapsia ja 5-9-vuotiaita 149. Askiston ja Petikon alueella on arviolta noin 160 päivähoitoikäistä lasta. Nykyisen väestöennusteen mukaan alueen päivähoitoikäisten lasten määrä säilyy ennallaan seuraavalla kymmenvuotiskaudella. Askistossa toimii noin satapaikkainen Kimaran päiväkoti, joka riittää toistaiseksi alueen tarpeeseen. Tällä hetkellä palveluverkkosuunnitelmassa ei esitetä alueelle uutta päiväkotia, mutta se varataan tulevaisuutta varten.

Virkistys

Hanke uusine asukkaineen lisää jonkin verran Petikon ja Askiston virkistysalueiden ja Askiston ulkoliikunta- ja leikkipaikkojen käyttöä. Petikon luontovirkistysalue on noin 1700 hehtaarin laajuinen monipuolinen ulkoilu- ja virkistysalue Länsi-Vantaalla. Sillä on keskeinen rooli kaupungin viheralueverkostossa sekä osana pääkaupunkiseudun viherkehää. Kaavamuutosalueelle tulee viheralueiden palveluverkkosuunnitelman mukaisesti leikkikenttä Brännstakanniitylle.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee kävelyetäisyydellä Vihdintiestä ja sen linja-autoyhteyksistä. Ratkaisu lisää alueen joukkoliikenteen matkustajamääriä ja parantaa joukkoliikennepalvelujen kannattavuutta paikallisesti. Kasvava asukasmäärä lisää osaltaan ajoneuvoliikennettä Koivurinteentiellä, mutta lisäys on kohtuullinen ja mahtuu parannettavalle ja levennettävälle kadulle, jolle rakennetaan myös jalkakäytävä. Suunnittelualue liittyy liikenteellisesti Askiston kaupunkirakenteeseen Vihdintien alikulkujen ja uuden kiertoliittymän kautta.
Koivurinne-tien nykyinen liikennemäärä on Vantaan liikennetiedon arvion mukaan 400 ajoneuvoa vuorokaudessa. Kaavan mukaisen uuden päiväkodin saattoliikenteen osuus on arviolta 360 ajoneuvoa vuorokaudessa ja uuden asumisen osuus arviolta 340 ajoneuvoa vuorokaudessa.
Etelä-Koivurinteen kaava laajentaa kevyen liikenteen verkostoa erityisesti Askiston ja Vihdintien pysäkkien suuntaan ja Brännstakanniityllä.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Alueen kaavoituksessa pyritään noudattamaan kokonaisheikentymättömyyden mallia. Niiltä osin kuin luontohaittojen välttäminen ei riitä, tarvitaan hyvittämistoimenpiteitä (ekologinen kompensaatio). Tästä on kaavassa annettu määräys: ”Kaava-alueen rakentamisesta aiheutuvat luontohaitat tulee hyvittää täysimääräisesti toteuttamalla luonnonsuojelulain 11. luvun mukainen ekologinen kompensaatio. Rakentaminen voi alkaa vasta kun asianomainen viranomainen on antanut puoltavan päätöksen hyvityksen korvaavuudesta”.

Puunhakkaajanmäen jyrkän rinnemetsän osalta on käytetty mallissa mainittua luontohaittojen välttämistä jättämällä se virkistysalueeksi. Kaava-alueen pohjoisosan noro ja pääosa sen valuma-alueesta säilyy. Länsiosan tontit heikentävät valuma-aluetta jonkin verran. Munkinsuonojan alajuoksu on luonnontilaltaan heikentynyt, pohjoisosa on enemmän luonnontilaisen kaltainen. Munkinsuonojalle on annettu nykyistä kaavaa jonkin verran enemmän tilaa. Olemassa olevien luonnonsuojelualueiden ja asutuksen väliin jää etäisyyttä.

Luontoalueiden ja asuinalueen raja on määritelty yleiskaavassa, joka säilyttää ympäröivällä alueella olevista metsistä arvokkaimmat. Uudisrakentamisen alueella noin puolet maapinta-alasta on peltoa, puolet nykyistä metsää. Metsissä on luontoselvitysten mukaan kohtalaisen

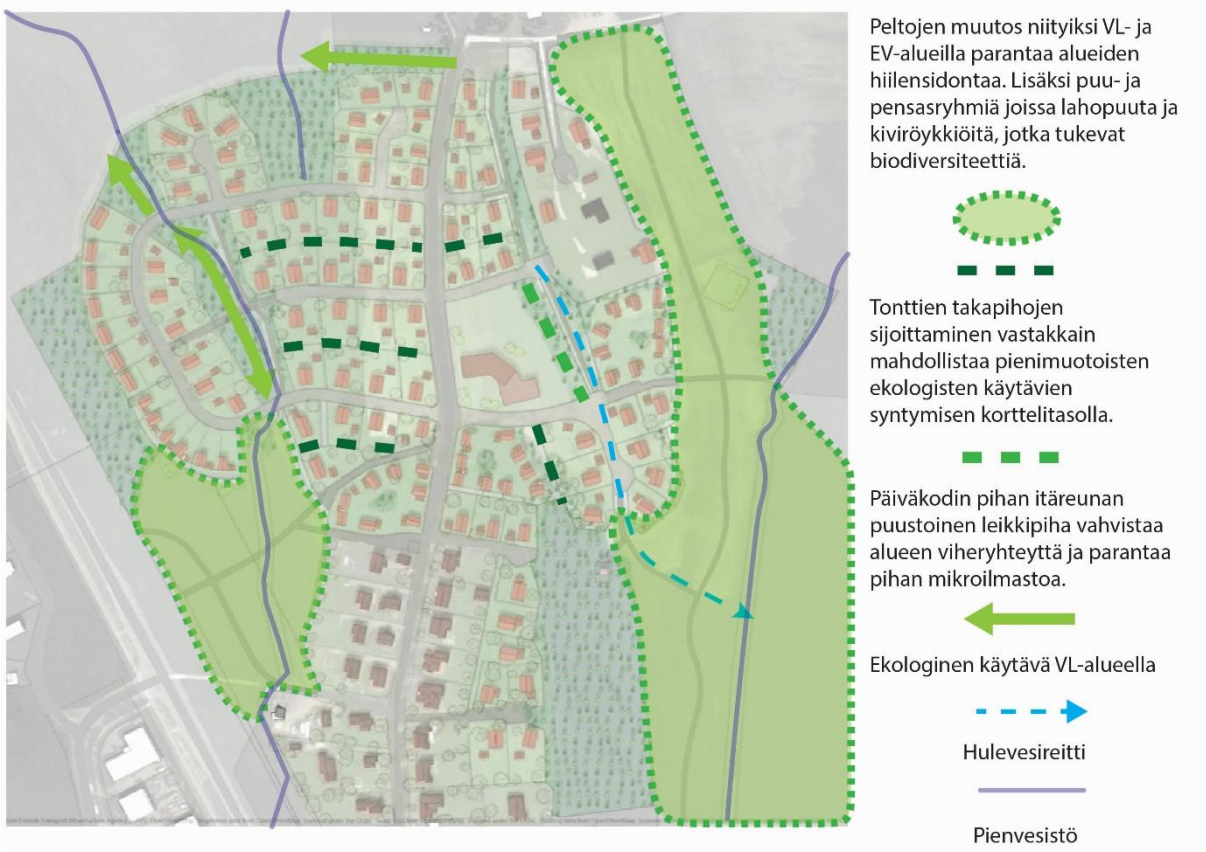
arvokkaita alueita (Saviharju & Carlson 2023) ja (Makkonen, Koskimies & Nieminen 2022), mutta pinta-alaltaan ne ovat pieniä.
Korttelialueiden vihertehokkuudella edistetään ekosysteemipalveluiden ja hulevesien hallinnan toteutumista. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.
Kaavamuutoksessa kaikki alueelta tunnistetut norot säilyvät. Lähtökohtaisesti kaikki norot ovat vesilain suojaamia, joten esimerkiksi maankäytön suunnittelussa niiden säilymisen tulee olla pääsääntö. Lupaviranomainen voi vesilain nojalla yksittäistapauksessa myöntää luvan noron suojelusta poikkeamiseen. (Faunatican raportteja 19/2024 ja Vantaan noroselvitys vuonna 2024 osa 1).
Alueen keskelle Puunhakkajamäen jyrkkään ja vaikeasti rakennettavaan rinteeseen jää myös kapeahko metsäinen alue, joka luontotyypiltään on lehtoa (kohtalaisen arvokas, arvoluokka III). Puunhakkajanmäen tasaisempi lakialue on kaavamuutoksessa hyödynnetty pientaloasumiseen. Rinnemetsässä näkyvät asutuksen vaikutukset, roskaisuus, asukkaiden puutarhajätteet yms. Brännstakanniitty ei toimi ekologisena verkostona, mutta ulkoiluyhteytenä se on merkittävä.
Rakentaminen ei tule haittaamaan liito-oravan kulkuyhteyksiä.

Vesistöt ja vesitalous

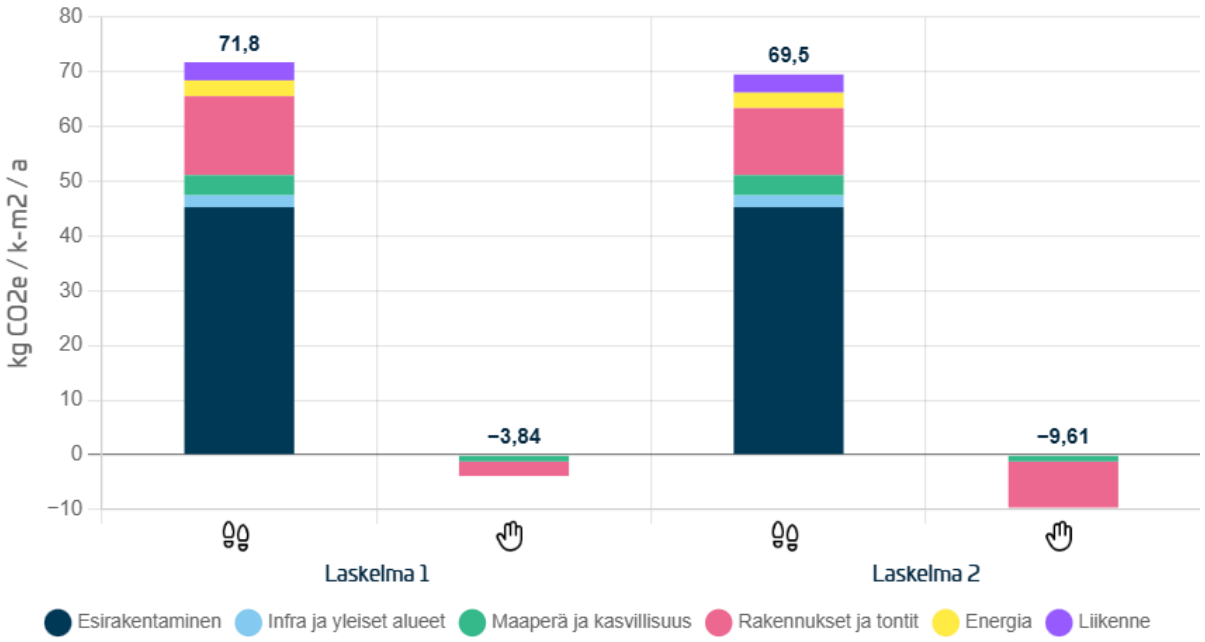
Kaavamuutosalueen ollessa nykytilassa pääosin rakentamatonta metsää ja peltoa, tulee vettä läpäisemättömän pinnan määrä suurenemaan ja muodostuvien hulevesien määrä kasvamaan runsaasti. Hulevesien hallinnan tavoitteena on, että alueelta poistuvan virtaamahuipun suuruus ei kasva rakentamisen myötä. Hulevesimäärän kasvun vaikutuksia pyritään minimoimaan viivyttämällä syntyviä hulevesiä tontilla ennen niiden johtamista yleiseen hulevesiviemäriin. Huleveden käsittely on suunniteltava tontti- tai korttelikohtaisesti. Hulevesien hallintarakenteet mitoitetaan sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha ja kesto 10 minuuttia. Tämä mitoitus tapahtuu vihertehokkuuslaskurin avulla. Varsinaisten hulevesirakenteiden lisäksi tonteilla tulee varautua harvinaisempiin sadetilanteisiin. Tontin tasauksessa tulee huomioida, että vesien tulee mahtua lammikoitumaan piha-alueille, joilla ei normaalitilanteessa viivytetä vesiä. Näillä sadetapahtumilla tontilta saa poistua samansuuruinen virtaama kuin sieltä laskennallisesti poistuisi luonnontilassa. Näitä sadetilanteita harvinaisemmat sateet saa ohjata tulvareittejä pitkin yleisille alueille.
Kaava-alueen itäreunassa kulkeva Herukkaoja on aikoinaan suoristettu ja nyt mietitään mahdollisuutta sen luonnonmukaistamiseksi. Herukkaoja on vesilain tarkoittama puro, joten toimenpiteille tarvitaan asianomaisen viraston suostumus.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

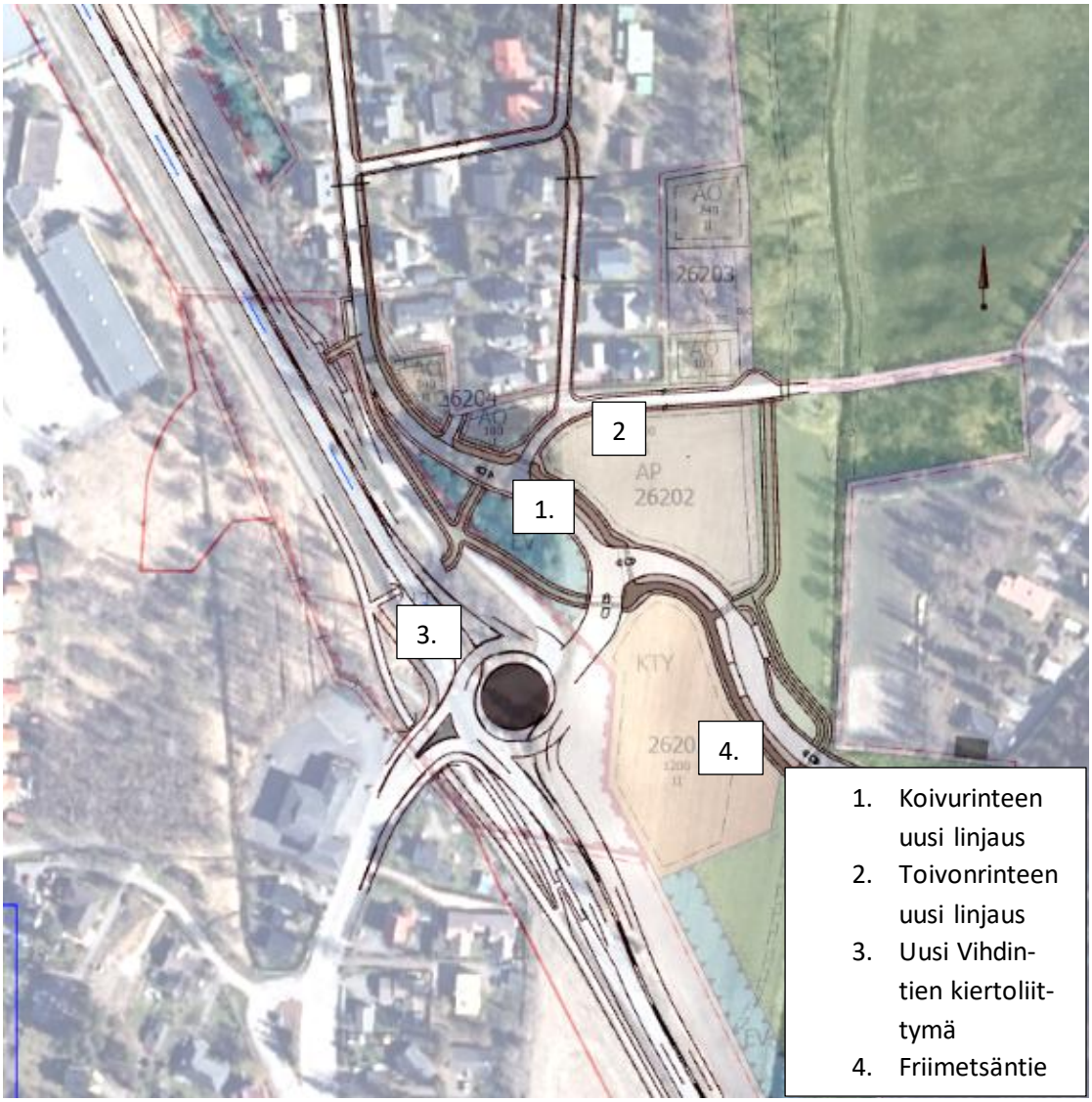
Vihertehokkuusmenetelmän avulla hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekeilmiötä.
Kaava-aluetta on tarkasteltu kahden erilaisen rakentamisvaihtoehdon avulla käyttäen hyväksi Sitowisen Planect -ohjelmaa. Ensimmäisessä tavanomaisessa ratkaisussa pientalojen runkomateriaali on vapaa, toisessa vaihtoehdossa puuta. Ensimmäisessä vaihtoehdossa energialähteenä oli tavanomainen sähköntuotanto, toisessa jokaisessa rakennuksessa on aurinkopaneeleja. Laskelma 1:ssä kasvihuonepäästöjä kertyi 50 vuoden aikana 76,3 tonnia. Laskelma 2:ssa 68,0 tonnia.
Hiilijalanjälki jää näillä keinoilla noin 3 % pienemmäksi. Seuraavalla sivulla on kuvaaja vertailluista vaihtoehdoista.
Esi- ja infrarakentamisen päästöjä voidaan vähentää vähähiilisten pohjanvahvistusmenetelmillä ja -materiaaleilla. Laskenta on tehty ympäristöministeriön hiilijalanjäljen laskentamenetelmän mukaisesti 50 vuoden elinkaarelle, huomioiden tuotevaihe (A1-A3), rakentaminen (A4-A5), käyttövaihe/korjaukset (B) sekä elinkaaren loppu (C).
Pihojen rakentamisen päästöt on arvioitu alueen pinnoitetun ja pinnoittamattoman alueen määrän perusteella. Arvio pinnoitetusta alueesta on muodostettu rakennustyyppiin pohjautuvana oletusarvona.

Kuva: nykyisten peltoalueiden muutos niityiksi parantaisi alueiden hiilensidontaa jonkin verran, vaikka kokonaisuutena vaikutus ei olisikaan suuri. Asiaa ei ole myöskään huomioitu päästölaskelmassa.

Kuva: Laskelma 1 (Business as usual) ja laskelma 2 (vain puurakennuksia ja aurinkopaneeleja jokaisessa rakennuksessa)

Kuva: Yhdistelmä kaavakartasta, liikenteen yleissuunnitelmasta ja ortoilmakuvasta (Maanmittauslaitos), kaava-alueen eteläosa.

Kuva: Yhdistelmä kaavakartasta ja ortoilmakuvasta (Maanmittauslaitos), kaava-alueen pohjoisosa

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

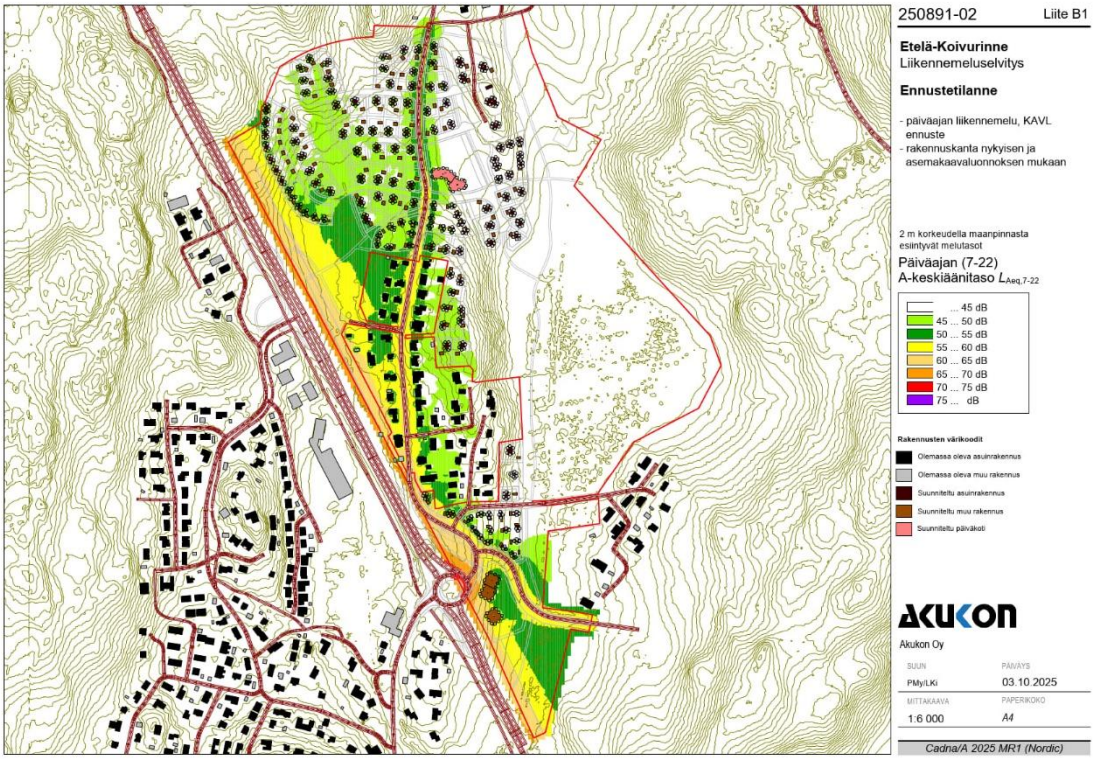
Ympäristöhäiriöt

Tie- ja katumelu eivät edellytä alueen rakennuksilta poikkeavaa julkisivujen A-äänitasoerotusta. Alueen lentomeluvyöhykkeen perusteella määrättävä A-äänitasoerotus ΔLA = 32 dB on riittävä myös tie- ja katumelua vastaan. Nykykaavan ääneneristävyysmääräykset ovat riittävät myös kaavarajauksen ulkopuolelle jäävillä nykytonteilla.
Asemakaava-alueen asuin- ja päiväkotirakennusten pihoilla melutaso ei ylitä päivä- tai yöajan ohjearvoja, koska Vihdintietä lähimpien tonttien rakennukset sijoitetaan tonttien länsiosaan, jolloin ne muodostavat luontevan melusuojan Vihdintien melulta. Aivan Vihdintien tuntumassa asemakaava-alueen eteläosassa tulee rakennusten sijoitteluun kiinnittää erityistä huomiota.
Nykyisten tonttien melutasot kasvavat hieman Koivurinteen liikenteen lisääntyessä uuden asuinalueen myötä. Merkittävin muutos melutasoihin johtuu kuitenkin Vihdintien liikennemäärän ennustetusta kasvusta, mikä peittää katumelun vaikutusta.

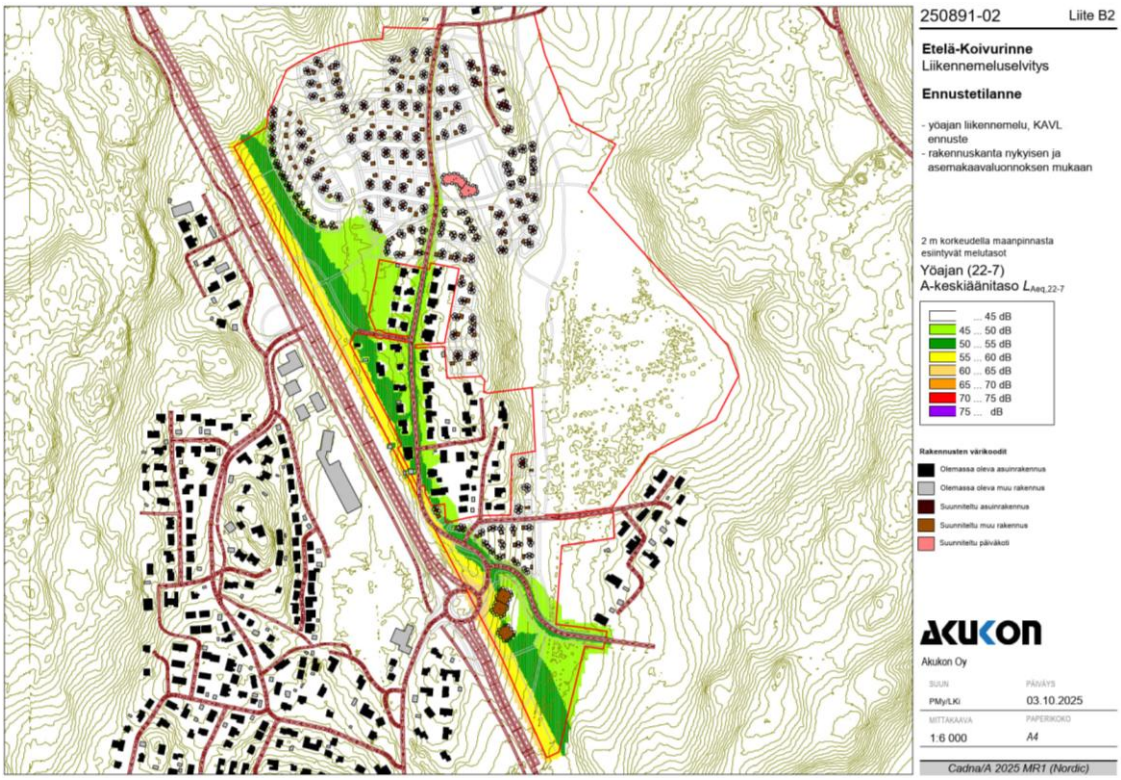
Tie- ja lentomelu

Etelä-Koivurinteen liikennemeluselvityksen (Akukon 3.10.2025) mukaan liikennemelu ei edellytä alueen rakennuksilta poikkeavaa julkisivujen A-äänitasoerotusta. Alueen lentomeluvyöhykkeen perusteella määrättävä A-äänitasoerotus ΔLA = 32 dB on riittävä myös liikennemelua vastaan. Asemakaava-alueen asuin- ja päiväkotirakennusten pihoilla melutaso ei ylitä päivä- tai yöajan ohjearvoja, koska Vihdintietä lähimpien tonttien rakennukset sijoitetaan tonttien länsiosaan, jolloin ne muodostavat luontevan melusuojan Vihdintien melulta.

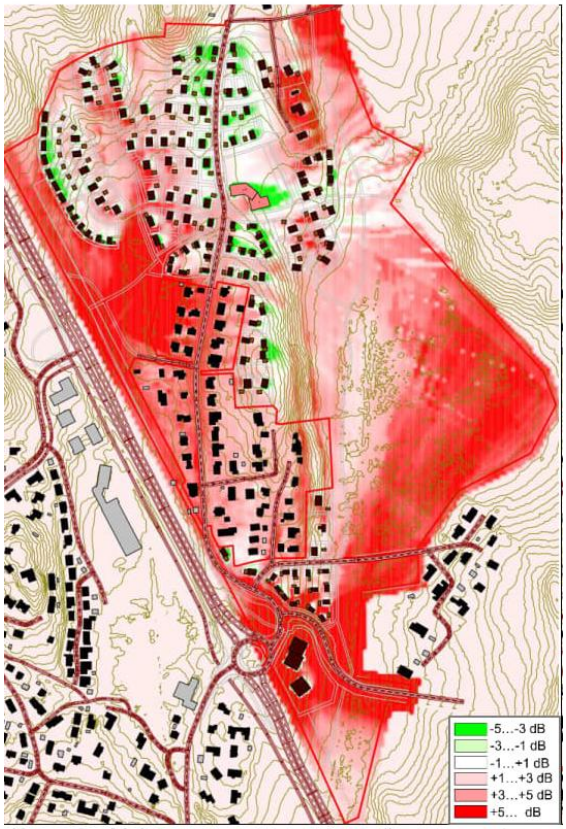
Aivan Vihdintien tuntumassa asemakaava-alueen eteläosassa tulee selvityksen mukaan rakennusten sijoitteluun kiinnittää erityistä huomiota. Nykyisen asuinalueen melutasot kasvavat hieman Koivurinteen liikenteen lisääntyessä uuden asuinalueen myötä. Merkittävin muutos melutasoihin johtuu Vihdintien liikennemäärän ennustetusta kasvusta.

Kuva: Päiväajan liikennemelu, rakennuskanta nykyisen ja asemakaavaluonnoksen mukaan (Akukon Oy 3.10.2025)

Kuva: Yöajan liikennemelu, rakennuskanta nykyisen ja asemakaavaluonnoksen mukaan (Akukon Oy 3.10.2025)

Kuva: Melutason erotus ennustetilanteessa (Akukon Oy 3.10.2025)

Yllä olevassa kuvassa on esitettynä melutason erotus ennustetilanteessa, jossa asemakaavan mukainen suunnitelma on toteutunut ja liikennemäärä on kasvanut sekä Koivurinteellä että Vihdintiellä. Punainen väri tarkoittaa, että melutaso kasvaa nykyisestä, ja vihreä väri tarkoittaa, että melutaso pienenee nykyisestä.

Ilmanlaatu

Pienhiukkaset eivät aiheuta ongelmia rakennusten sijaitessa riittävän etäällä Vihdintiestä.

4.6 NIMISTÖ

Asuinalueen nimi ***Koivurinne***, ***Björkbrinken***, johtuu tilan nimestä ***Björkeberga*** (1930). Siitä annettiin 1959 tiennimi ***Koivurinteentie***, jonka tienhoitokunta lyhensi 1970 muotoon ***Koivurinne***. Nimi on laajentunut tarkoittamaan koko Vihdintien itäpuolista asutusta, joka 1950–60-luvuilla katsottiin kuuluvaksi ***Askelaan*** (1965 lähtien Askisto), mutta on 1974 alkaen kuulunut ***Petikon*** kaupunginosaan.

Alueen nimistön aihepiirinä on käytetty koivulajeja ja muuta koivuun liittyvää sanastoa.

Tummalla värillä merkityt nimet ovat jo olemassa ja niiden tarkoitteet säilyvät kutakuinkin ennallaan. Uudet nimiehdotukset ovat punaisella ja kursivoituina. Näistäkin moni on jo vahvistettu alueen edellisissä kaavoissa (erityisesti vuoden 2011 kaavassa), mutta tarkoitteet ovat jääneet rakentumatta. Pääosa uusista nimiehdotuksista perustuu alueella käytettyyn koivuteemaan. Muutama nimi on myös johdettu alueen vanhoista paikannimistä. Lopussa lista niistä vuoden 2011 nimistä, jotka poistuisivat uuden kaavan myötä. Alla yksittäisten uusien nimiehdotusten perustelut:

Friimetsänniitty, Friskogsängen
Vihdintien ja Friimetsäntien väliin jäävä virkistys- ja ulkoilualue. Nimi on vahvistettu vuoden 2011 asemakaavassa, mutta VL-alueen koko on kasvanut uudessa kaavassa. Paikalla on sijainnut Hämeenkylän yhteinen metsäalue, jota on kutsuttu ruotsiksi nimellä *Friskogen* ja suomeksi *Riimetsä.*

Friimetsänreuna, Friskogskanten
Suojaviheralue Vihdintien varressa. Tarkempi selitys on edellisen otsikon alla.

Friimetsäntie, Friskogsvägen
Friimetsän halkova ja suunnittelulle Friimetsän asuntoalueelle vievä kokoojakatu. Nimi on vahvistettu vuoden 2011 asemakaavassa. Kts. yltä tarkempi selitys.

Hieskoivunkuja, Glasbjörkssgränden
Koivurinteen(tien) sivukuja. Nimi koivuteemasta. Hieskoivu on toinen Suomen yleisimmistä koivulajeista.

Keltakoivunkuja, Gulbjörksgränden
Pientalotonteille johtava kuja. Nimi koivuteemasta. Keltakoivu on alkujaan Pohjois-Amerikan itäosista.

Koivuntyvi, Björkfoten
Lyhyt asuintonteille johtava kuja. Nimi koivuteemasta.

Koivurinteenmetsä, Björkbrinksskogen
Alueen pohjoisosassa sijaitseva virkistys- ja ulkoilualue. Aiemmassa kaavassa (2011) nimi oli *Koivurinteenpuisto, Björkbrinksparken*. Alue on kuitenkin metsää, joten *puisto*-loppuosa ei ole kuvaava.

Koivurinteenreuna, Björkbrinkskanten
Suojaviheralue Vihdintien ja Koivurinteen asuinalueen välissä.

Koivurinne, Björkbrinken
Aluetta halkova tie, jonka eteläinen lähtöpiste on Vihdintiellä. Nimi oli vuodesta 1959 alkaen ehdotetussa muodossa. Vuonna 1970 Koivurinteen tiehoitokunta ilmoitti kaupungille

lyhentäneensä nimen nykyiseen muotoonsa (*Koivurinne, Björkbrinken*). Nimitoimikunnan pöytäkirjassa (1970) lausutaan seuraavaa: ”Koska tie sijaitsee Askistossa kaavattomalla alueella eikä kunnassa ennestään ole samannimistä tietä, ei nimitoimikunnalla ollut nimeä vastaan mitään huomauttamista.” Vuoden 1993 asemakaavassa nimi ehdotettiin muutettavan jälleen muotoon *Koivurinteentie, Björkbrinksvägen*. Perusteluksi annettiin, että ”nimeä joutuu usein selittämään Koivurinne-tieksi erotukseksi asuinalueen nimestä”. Kaava ei kuitenkaan ole edennyt. Vuoden 2011 kaavassa vuorostaan Koivurinteen(tien) piti lyhentyä ja läpiajoliikenteen siirtyä itään uudelle *Hieskoivuntielle*. Tätäkään ei ole koskaan toteutettu.

Kyynelkoivunpolku, Tårbjörksstigen
Kävelytie. Rauduskoivun alalajin mukaan. Polku johtaa Kyynelkoivunpuistoon.

Loimaankoivunpolku, Fransbjörksstigen
Koivurinteen(tieltä) lähtevä polku, jolta kevyen liikenteen yhteys Vihdintielle. Nimi koivuteemasta. Loimaankoivu on Suomessa harvinainen rauduskoivun alalaji. Ensimmäinen yksilö tunnistettiin Loimaalla 1950-luvulla. Loimaankoivun lehdet ovat kapeat, pitkät, sahalaitaiset ja eteenpäin suuntautuneet.

Mäkikoivunlenkki, Värtbjörkslänken
Koivurinteen(tien) länsipuolella kiertävä katu. Nimi koivuteemasta. Mäkikoivu on hämäläismurteissa yleisesti käytetty rauduskoivun synonyymi. Ruotsiksi ei löytynyt vastaavaa termiä, joten ehdotuksena on rauduskoivun yleiskielinen variantti eli *vårtbjörk*. Loppuosa *-lenkki* sopii muodoltaan lenkkiä muistuttavalle kadulle.

Munkinsuonmetsä, Munkskärrsskogen
Kaksiosainen virkistys- ja ulkoilualue kaava-alueen luoteislaidassa. Nimetty metsää halkovan *Munkinsuonojan* mukaan. Tämä vuorostaan nimetty vanhan viljelynimen *Munkos kärr* (1824) mukaan.

Mustakoivunkuja, Svartbjörksgränden
Asuintonteille johtava kuja. Nimi koivuteemasta. Mustakoivu on peräisin Pohjois-Amerikan kaakkoisosista. Koivun runko on väriltään tumma.

Pakurikäävänkuja, Sprängtickagränden
Asuintonteille johtaja kuja. Nimi koivuteemasta. Pakurikääpä on lehtipuissa ja erityisesti koivussa esiintyvä lahottajasieni. Sana *pakuri* on tarkoittanut murteissa ’muhkuraa; taulaa, kääpää’. Sanan *kääpä* merkitys on vuorostaan ollut ’puun pahka, sienikasvain koivun (tai muun puun) rungossa’. Pakuria on pitkään käytetty rohdoksena.

Punakoivunkuja, Rödbjörksgränden
Koivurinteeltä poikkeava lyhyt kuja. Nimi koivuteemasta. Punakoivu on hieskoivun mutatoitunut erikoismuoto.

Tunturikoivunkuja, Fjällbjörksgränden
Koivurinteeltä poikkeava lyhyt kuja. Nimi koivuteemasta. Tunturkoivu on pensasmainen hieskoivun alalaji.

Kaavamuutoksen myötä poistuvat nimet: *Halkotie, Hieskoivuntie, Kurkihirsi, Loimaankoivunpuisto, Pilkekuja, Pilkeraitti, Pilketie, Pirkkalankoivuntie, Puunhakkaajanmäki* (nimi jää kartalle mäennimeksi), *Rauduskoivuntie, Taalainkoivunpuisto* ja *Taalainkoivuntie*.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutosalue on suurelta osin kaupungin maata, eikä alueen toteuttamiseen liity sopimuksia, lukuun ottamatta sitoumusta maa-alueiden vaihdosta Kotikoivuntie 3:n ja kaupungin välillä. Alueen kunnallistekniikan toteuttaminen on HSY:n investointiohjelmassa suunniteltu

vuodelle 2027. Alueen toteuttamiseen liittyy myös Vihdintien kehittämissuunnitelmaan kuuluvan kiertoliittymän toteutuminen.
Vihdintien kiertoliittymän toteuttaminen edellyttää valtion budjettirahoitusta.
Kaupunki myy tai vuokraa muodostuvat tontit, kun kadut ja kunnallistekniikka on rakennettu.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Kaupungin asiantuntijat ovat valmistelleet kaavan.

Vantaan kaupunki

Asemakaavoitus	Timo Kallaluoto	aluearkkitehti
	Jukka-Veli Heikka	asemakaava-arkkitehti
	Annakaisa Haanpää	asemakaava-arkkitehti
	Anders Hedman	asemakaava-arkkitehti
	Mikko Järvi	kaavoitusinsinööri
	Marko Hoffren	kaavatekn. koordinaattori
	Jaakko Raunamaa	nimistönsuunnittelija
Kadunsuunnittelu	Santtu Bussian	suunnitteluinsinööri
Kasvatus ja oppiminen	Hannu Haarala	palveluverkkoasiantuntija
	Satu Turunen	palveluverkkoasiantuntija
Kiinteistöhallinta ja asuminen	Tomi Henriksson	kiinteistökehityspäällikkö
	Armi Vähä-Piikkiö	tonttipäällikkö
	Jorma Hopponen	maankäyttöteknikko
Kiinteistöt ja tilat	Antti Kari	kiinteistöjohtaja
	Sirkku Wallin	projektijohtaja
Liikennejärjestelmäsuunnittelu	Joonas Stenroth	liikenneinsinööri
Liikenteen aluesuunnittelu	Teemu Vihervaara	liikenteen alueinsinööri
	Aapeli Turunen	liikenteen alueinsinööri
	Roni Tallus	liikenneinsinööri
	Pirjo Salo	liikenneinsinööri
	Marjut Viljanen	suunnitteluinsinööri
Mittaus- ja geopalvelut	Heikki Kangas	geotekniikkapäällikkö
	Janne Karppinen	geotekniikkainsinööri
	Ismo Kaarnasaari	suunnitteluinsinööri
Vesihuollon yleissuunnittelu	Juuso Smolander	suunnitteluinsinööri
Yleiskaavoitus	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
	Jonna Kurittu	yleiskaavasuunnittelija
	Ville Selonen	ympäristösuunnittelija
Ympäristökeskus	Jarmo Honkanen	ympäristösuunnittelija
Toimitilajohtaminen	Merja Ryytty	hankekehitysarkkitehti

Viestintä ja vuorovaikutus	Milja Inkeroinen	vuorovaikutusasiantuntija
Akukon Oy	Liisa Kilpilehto	Pasi Myyryläinen
Ark-byroo Oy	Mikko Ahvonen	
Faunatica Oy	Henna Makkonen Marko Nieminen Helmi Carlson	Pertti Koskimies Henna Saviharju
Sitowise Oy	Janne Tuominen Maija Carlstedt	Annika Laitinen Rauno Tuominen

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaa 15.9.2026

Timo Kallaluoto
aluearkkitehti

Jukka-Veli Heikka
asemakaava-arkkitehti

7.ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan seurantalomake
Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Vantaa	**Täyttämispvm**	20.8.2026
Kaavan nimi	002483 Etelä-Koivurinne		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	24.3.2026
Pysyvä kaavatunnus		**Kunnan kaavatunnus**	092002483
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	36,1600	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	36,1600

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

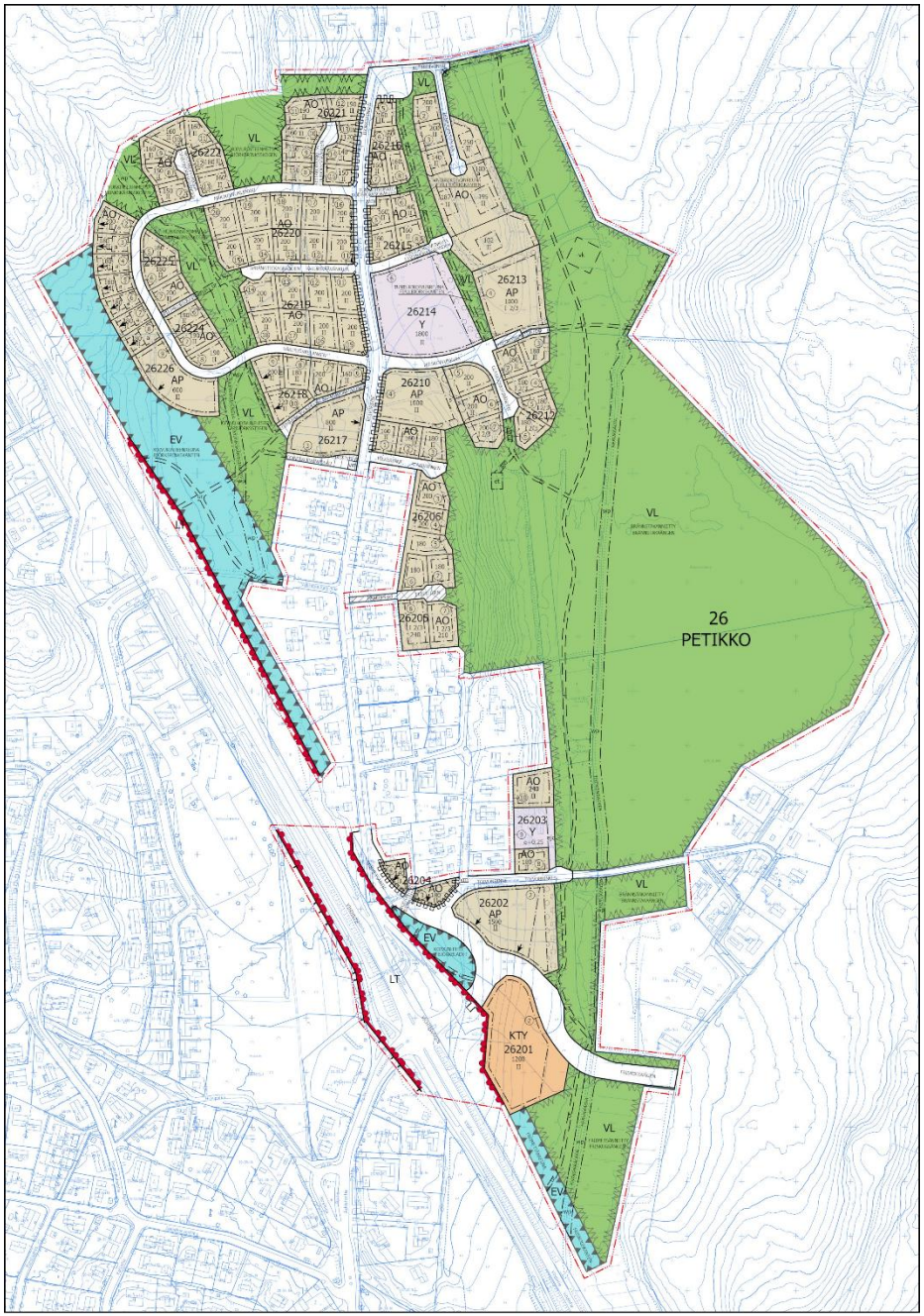
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**36,1600**	**100,00**	**24584**	**0,07**	**0,0000**	**-8172**
A yhteensä	8,9553	24,8	21204	0,24	-1,9206	-7703
P yhteensä						
Y yhteensä	0,8609	2,4	2180	0,25	0,2625	330
C yhteensä						
K yhteensä	0,6433	1,8	1200	0,19	0,3556	-799
T yhteensä						
V yhteensä	18,3917	50,9	0	0,00	1,9689	0
R yhteensä						
L yhteensä	4,9286	13,6	0	0,00	-2,0167	0
E yhteensä	2,3802	6,6	0	0,00	1,3503	0
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**0,0000**	**0,00**	**0**	**0,0000**	**0**

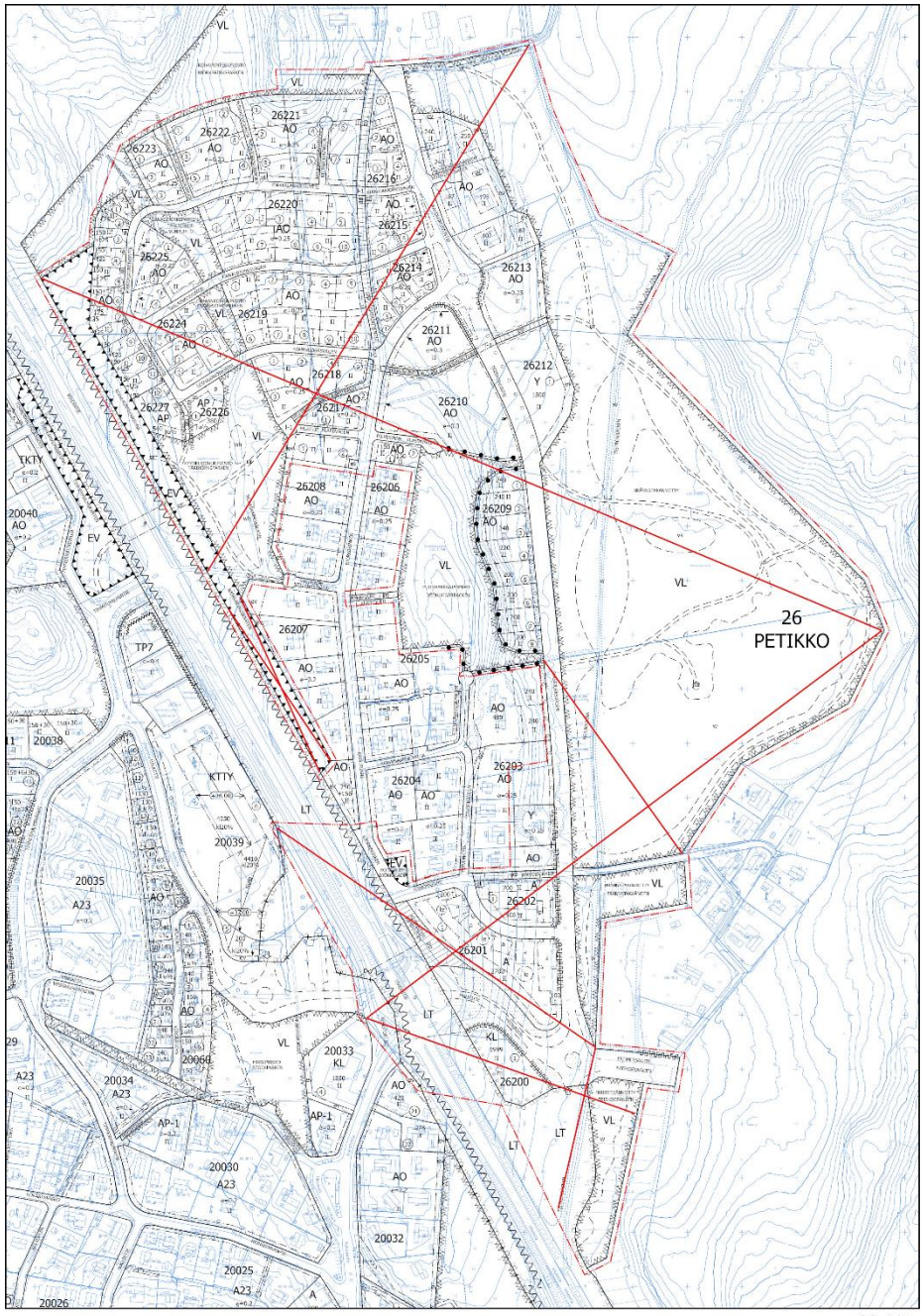
Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	**36,1600**	**100,00**	**24584**	**0,07**	**0,0000**	**-8172**
A yhteensä	8,9553	24,8	21204	0,24	-1,9206	-7703
A	0,0000	0,0	0		-1,0616	-4100
AP	1,9199	21,4	4900	0,26	1,6317	3980
AO	7,0354	78,6	16304	0,23	-2,4907	-7583
P yhteensä						
Y yhteensä	0,8609	2,4	2180	0,25	0,2625	330
Y	0,8609	100,0	2180	0,25	0,2625	330
C yhteensä						
K yhteensä	0,6433	1,8	1200	0,19	0,3556	-799
KL	0,0000	0,0	0		-0,2877	-1999
KTY	0,6433	100,0	1200	0,19	0,6433	1200
T yhteensä						
V yhteensä	18,3917	50,9	0	0,00	1,9689	0
VL	18,3917	100,0	0	0,00	1,9689	0
R yhteensä						
L yhteensä	4,9286	13,6	0	0,00	-2,0167	0
Kadut	2,6416	53,6	0	0,00	-1,4850	0
Pihakadut	0,0947	1,9	0	0,00	0,0947	0
Kev.liik.kadut (jk/pp)	0,1079	2,2	0	0,00	0,1079	0
LT	2,0520	41,6	0	0,00	-0,2247	0
pp	0,0324	0,7	0	0,00	-0,5096	0
E yhteensä	2,3802	6,6	0	0,00	1,3503	0
EV	2,3802	100,0	0	0,00	1,3503	0
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Asemakaavan muutosehdotus 15.9.2026

Poistettavat merkinnät 15.9.2026

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	1/6
002483	15.9.2026	

Vantaan kaupunki

ETELÄ-KOIVURINNE

Kaupunginosa 26, Petikko

Asemakaavan muutos
Korttelit 26201, 26202, 26210, 26212-26222, 26224, 26225 ja 26226 ja osat kortteleista 26203-26206 sekä katu-, virkistys-, liikenne- ja erityisalueet.

Tonttijako
Korttelit 26205 ja 26206 ja osat kortteleista 26201, 26202, 26204, 26210, 26212-26222, 26224, 26225 ja 26226.

Tonttijaon muutos
Kortteli 26203 ja osat kortteleista 26201, 26202, 26204, 26210, 26212-26222, 26224, 26225 ja 26226.

1:2000

Vanda stad

SÖDRA BJÖRKBRINKEN

Stadsdel 26, Petikko

Ändring av detaljplanen
Kvarteren 26201, 26202, 26210, 26212-26222, 26224, 26225 och 26226 och del av kvarteret 26203-26206 samt gatu-, rekreations-, trafik- och specialområdena.

Tomtindelning
Kvarteret 26205 och 26206 och del av kvarteret 26201, 26202, 26204, 26210, 26212-26222, 26224, 26225 och 26226.

Ändring av tomtindelningen
Kvarteret 26203 och del av kvarteret 26201, 26202, 26204, 26210, 26212-26222, 26224, 26225 och 26226.

1:2000

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

AP

Asuinpientalojen korttelialue.

AP-korttelessa saa rakentaa erillispientaloja, paritaloja tai autotallein tai -katoksin toisiinsa kytkettyjä asuinrakennuksia.

Kadun varteen sijoittuvien asuinrakennusten tulee olla kaksikerroksisia. Tonttien keskiosiin ja puistoon sekä jalankulkureittiin rajautuviin osiin saa sijoittaa yksikerroksisia asuinrakennuksia.

Samalla AP-tontilla olevien rakennusten tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus ja suojaisa pihapiiri. Rakennusten tulee poiketa toisistaan pienin sävyeroin.

Maanpinnan tarpeetonta muokkaamista, louhintaa tai täyttöjä tulee välttää tonteilla.

Meluntorjunta

Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔLA lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 32 dB.

Teknisin ratkaisuin tulee huolehtia siitä, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukainen laskennallinen melutaso ei oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla, terasseilla tai parvekekkeilla ylity missään korttelialueen rakentumisen vaiheissa. Mahdolliset piharakennukset ja meluesteet tulee toteuttaa osana rakennusten arkkitehtuuria.

Rakennusoikeus ja rakennusala

Tontille saa rakentaa autokatoksia tai talousrakennuksia yhteensä enintään 30 k-m² kutakin asuntoa kohden asemakaavakarttaan merkityn kerrosalan lisäksi. Rakennusoikeuden voi sijoittaa asuinrakennuksen yhteyteen.

Alueelle saa sijoittaa sellaisia toimistotiloja ja niihin verrattavia työtiloja, jotka eivät häiritse asumista yhteensä 20 % tontin rakennusoikeudesta.

Kvartersområde för småhus.

I AP-kvarteren får man bygga fristående småhus, parhus eller bostadshus som är kopplade till varandra med garage eller täckta bilparkeringar.

Bostadshus som placeras mot gatan ska vara tvåvåningshus. I tomternas mittpartier och i de delar som gränsar mot parken samt gångstråkarna får enplanshus placeras.

Byggnader som ligger i samma AP-tomten ska bilda en enhetlig helhet och en skyddad gård. Byggnaderna ska skilja sig från varandra genom små skillnader i ton.

Onödig bearbetning, brytning eller fyllning av markytan ska undvikas på tomterna.

Bullerbekämpning

Ljudisoleringen ΔLA mot flyg- och vägtrafikbuller i bostadsrummens ytterhölje ska vara minst 32 dB.

Genom tekniska lösningar ska man sörja för att bullernivån enligt statsrådets beslut 993/1992 inte överskrids i något skede av kvartersområdets utbyggnad i gårdsområden, terrasser och på balkonger som är avsedda för vistelse. Eventuella gårdsbyggnader och bullerskydd ska utföras som en del av byggnadernas arkitektur.

Byggnadsrätt och byggnadsyta

På tomten får totalt högst 30 m²-vy täckta bilparkeringar eller ekonomibyggnader byggas per bostad utöver den våningsrätt som anvisats i detaljplanekartan. Byggrätten kan placeras i anslutning till bostadshuset.

I området får totalt högst 20% av tomtens byggnadsrätt utnyttjas för sådana kontorslokaler och med dem jämförbara arbetslokaler som inte inverkar störande på boendet.

Rakennukset

Rakennusten massoittelun ja julkisivuvärityksen tulee olla rauhallisia ja maisemaan sopivia.

Rakennusten julkisivujen on oltava pääosin puuta, muurattuja, rapattuja tai näiden yhdistelmiä.

Rakennukset tulee sijoittaa maaston muotoihin sopivasti. Rinnetonteilla rakennuksia on suositeltavaa porrastaa.

Asuinrakennusten kattomuodon tulee olla harjakatto tai sen sovellus. Kattokaltevuuden tulee olla 1:2.

Kattomateriaalin tulee olla ruukunpunainen kattotiili.

Rakennuksissa tulee olla avoräystäät.

Mikäli tontilla on tulisijallinen rakennus, on polttopuun säilyttämiseen varattava paikka piharakennuksessa.

Pihat

Pihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 1,2. Vihertehokkuuslaskelma liitetään rakennuslupahakemukseen pihasuunnitelman kanssa.

Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.

Hulevesiä on viivytettävä tonteilla.

Pihojen pintamateriaalien tulee olla vettäläpäiseviä. Pihoja ei saa asvaltoida.

Tontit tulee rajata pensasaidoin.

Pihojen suunnittelussa tulee huomioida riittävä yksityisyys ja yhteisöllisyys.

Jäteastiat on ympäröitävä suojaistutuksilla tai -aitauksilla ja ne on sijoitettava erilleen oleskelu- ja leikkipaikoista.

Energia

Rakennusten energiantarve tulee osin tai kokonaan kattaa paikallisesti tuotetulla uusiutuvalla energialla. Uusiutuvan energian ratkaisut saavat olla rakennus- ja korttelikohtaisia tai alueellisia.

Aurinkopaneelit ja muut energiantuotantoon liittyvät laitteet tulee integroida luontevasti arkkitehtuuriin. Maalämpökaivot ja niiden vaatimat rakenteet ja laitteet eivät saa aiheuttaa haittaa alueen kunnallistekniikalle eivätkä estää mahdollisuutta hyödyntää maalämpöä viereisillä tonteilla.

Liikenne ja pysäköinti

Autopaikkojen vähimmäismäärät:
- 2 ap / asunto.
- vähintään 10 pientaloasunnon tontilla vähintään 1 ap / 80 k-m², kuitenkin vähintään 1,5 ap / asunto.

Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:
- vähintään 10 pientaloasunnon tontilla 1 pp /asuinhuone. Paikoista vähintään puolet on sijoitettava ulkoiluvälinevarastoon.

Byggnaderna

Byggnadernas gestaltning och fasadernas färgsättning ska vara lugna och passa in i landskapet.

Byggnadernas fasader ska huvudsakligen bestå av trä, vara murade, putsade eller kombinationer av dessa.

Byggnaderna ska placeras så att de är anpassade till terrängens former. På sluttande tomter rekommenderas terrassering av byggnaderna.

Bostadshusens takform ska vara sadeltak eller en tillämpning av det. Taklutningen ska vara 1:2.

Takmaterialen ska bestå av krukrött taktegel.

Byggnaderna bör förses med öppen takfot.

Om det på tomten finns en byggnad med eldstad ska plats för vedförvaring reserveras i en gårdsbyggnad.

Gårdarna

Gården ska ha minst 1,2 i gröneffektivitet. Kalkylen över gröneffektiviteten bifogas till bygglovsansökan tillsammans med planen över gården.

För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas.

Dagvatten ska fördröjas på tomter.

Gårdarnas ytmaterial ska släppa igenom vatten. Gårdarna får inte asfalteras.

Tomterna ska avgränsas med häckar.

Vid utformning av gårdarna ska tillräcklig integritet och gemenskap beaktas.

Avfallsbehållare ska omges av skyddande planteringar eller staket och ska placeras på avstånd från lek- och vistelseområden.

Energi

Byggnadernas energibehov ska delvis eller helt tillgodoses med lokalt producerad förnybar energi. Lösningarna för förnybar energi får vara byggnads- och kvartersspecifika eller områdesvisa.

Solpaneler och andra anordningar för energiproduktion ska integreras i arkitekturen på ett naturligt sätt. Bergvärmebrunnar och de konstruktioner och utrustningar de kräver får inte orsaka skada på den kommunala tekniken i området eller hindra möjligheten att utnyttja bergvärme på intilliggande tomter.

Trafik och parkering

Minimiantalet bilplatser:
- 2 bp / bostad.
- på en tomt med minst 10 småhusbostäder och minst 1 bp / 80 m²-vy dock minst 1,5 bp / bostad.

Minimiantalet cykelplatser:
- på en tomt med minst 10 småhusbostäder 1 cp / bostadsrum. Av platserna måste minst hälften placeras i ett förråd för friluftsutrustning.

AO

Erillispientalojen korttelialue.

AO-korttelin tonteille saa kullekin rakentaa yhden asunnon.

Maanpinnan tarpeetonta muokkaamista, louhintaa tai täyttöjä tulee välttää tonteilla.

Tontin koon on oltava vähintään 600 m², ellei kaavan yhteydessä tehdyssä tonttijaossa toisin esitetä.

Meluntorjunta

Teknisin ratkaisuin tulee huolehtia siitä, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukainen laskennallinen melutaso ei oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla, terasseilla tai parvekkeilla ylity missään korttelialueen rakentumisen vaiheissa. Mahdolliset piharakennukset ja meluesteet tulee toteuttaa osana rakennusten arkkitehtuuria.

Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 32 dB.

Kvartersområde för fristående småhus.

På varje tomt i AO-kvartersområdena får en bostad byggas.

Onödig bearbetning, brytning eller fyllning av markytan ska undvikas på tomterna.

Tomtens storlek ska vara minst 600 m², om inte annat nämns i planen.

Bullerbekämpning

Genom tekniska lösningar ska man sörja för att bullernivån enligt statsrådets beslut 993/1992 inte överskrids i något skede av kvartersområdets utbyggnad i gårdsområden, terrasser och på balkonger som är avsedda för vistelse. Eventuella gårdsbyggnader och bullerskydd ska utföras som en del av byggnadernas arkitektur.

Ljudisoleringen ΔL mot flyg- och väg trafikbuller i bostadsrummens ytterhölje ska vara minst 32 dB.

Korttelin 26204 tonteilla ääneneristävyyden Vihdintien tiemelua vastaan tulee olla asunnoissa vähintään 35 dB sekä toimisto- ja työtiloissa vähintään 30 dB ja tonteilla tulee olla leikki- ja oleskelupaikka, jonka melutaso on alle 55 dB.

Rakennusoikeus ja rakennusala

Yksikerroksisen autosuojan tai talousrakennuksen voi sijoittaa 2 metriä naapuritontin rajasta. Rakennus on kuitenkin aina sijoitettava vähintään 8 metrin päähän naapuritontilla jo olevan asuinhuoneen pääikkunoista.

Alueelle saa sijoittaa sellaisia toimistotiloja ja niihin verrattavia työtiloja, jotka eivät häiritse asumista yhteensä 20 % tontin rakennusoikeudesta.

Tontille saa rakentaa autokatoksia tai talousrakennuksia yhteensä enintään 30 k-m² kutakin asuntoa kohden asemakaavakarttaan merkityn kerrosalan lisäksi. Rakennusoikeuden voi sijoittaa asuinrakennuksen yhteyteen.

Rakennukset

Rakennusten massoittelun ja julkisivuvärityksen tulee olla rauhallisia ja maisemaan sopivia.

Vierekkäisillä tonteilla ei julkisivuissa saa käyttää samaa värisävyä.

Rakennusten julkisivujen on oltava pääosin puuta, muurattuja, rapattuja tai näiden yhdistelmiä.

Rakennukset tulee sijoittaa maaston muotoihin sopivasti. Rinnetonteilla rakennuksia on suositeltavaa porrasta.

Asuinrakennusten kattomuodon tulee olla harjakatto tai sen sovellus. Kattokaltevuuden tulee olla 1:2.

Kattomateriaalin tulee olla ruukunpunainen kattotiili.

Rakennuksissa tulee olla avoräystäät.

Mikäli tontilla on tulisijallinen rakennus, on polttopuun säilyttämiseen varattava paikka piharakennuksessa.

Pihat

Pihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 1,2. Vihertehokkuuslaskelma liitetään rakennuslupahakemukseen pihasuunnitelman kanssa.

Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.

Hulevesiä on viivytettävä tonteilla.

Pihojen pintamateriaalien tulee olla vettäläpäiseviä. Pihoja ei saa asvaltoida.

Tontit tulee rajata pensasaidoin.

Energia

Rakennusten energiantarve tulee osin tai kokonaan kattaa paikallisesti tuotetulla uusiutuvalla energialla. Uusiutuvan energian ratkaisut saavat olla rakennus- ja korttelikohtaisia tai alueellisia.

Aurinkopaneelit ja muut energiantuotantoon liittyvät laitteet tulee integroida luontevasti arkkitehtuuriin. Maalämpökaivot ja niiden vaatimat rakenteet ja laitteet eivät saa aiheuttaa haittaa alueen kunnallistekniikalle eivätkä estää mahdollisuutta hyödyntää maalämpöä viereisillä tonteilla.

Liikenne ja pysäköinti

Tonttiliittymän leveyden tulee olla enintään 5 metriä. Tonttiliittymän läheisyydessä aidan korkeus ei saa ylittää 80 cm. Risteysalueen kohdalla tontilla olevat aidat ja rakenteet eivät saa peittää ajoneuvoliikenteen tarvitsemia näkemäalueita.

AO-korttelialueella autopaikkoja tulee osoittaa vähintään 2 ap / asunto. Pyöräpaikkoja tulee olla vähintään 1 pp / 30 k-m².

Y

Yleisten rakennusten korttelialue.

Arkkitehtuurin tulee olla kestävää ja korkeatasoista.

På tomterna i kvarter 26204 ska ljudisoleringen mot trafikbullret från Vichtisvägen vara minst 35 dB i bostäder samt minst 30 dB i kontors- och arbetslokaler, och på tomterna ska det finnas en lek- och vistelseplats där bullernivån är under 55 dB.

Byggrätt och byggnadsyta

En bilskydd eller en ekonomibyggnad med en våning får byggas 2 meter från gränsen till granntomten efter det att. Byggnaden ska dock alltid placeras minst 8 meter från huvudfönstren i det bostadsrum som redan finns på granntomten.

I området får totalt högst 20% av tomtens byggnadsrätt utnyttjas för sådana kontorslokaler och med dem jämförbara arbetslokaler som inte inverkar störande på boendet.

På tomten får totalt högst 30 m²-vy täckta bilparkeringar eller ekonomibyggnader byggas per bostad utöver den våningsrätt som anvisats i detaljplanekartan. Byggrätten kan placeras i anslutning till bostadshuset.

Byggnader

Byggnadernas gestaltning och fasadernas färgsättning ska vara lugna och passa in i landskapet.

På intilliggande tomter får inte samma färg användas i fasaderna.

Byggnadernas fasader ska huvudsakligen bestå av trä, vara murade, putsade eller kombinationer av dessa.

Byggnaderna ska placeras så att de är anpassade till terrängens former. På sluttande tomter rekommenderas terrassering av byggnaderna.

Bostadshusens takform ska vara sadeltak eller en tillämpning av det. Taklutningen ska vara 1:2.

Takmaterialen ska bestå av krukrött taktegel.

Byggnaderna bör förses med öppen takfot.

Om det på tomten finns en byggnad med eldstad ska plats för vedförvaring reserveras i en gårdsbyggnad.

Gårdar

Gården ska ha minst 1,2 i gröneffektivitet. Kalkylen över gröneffektiviteten bifogas till bygglovsansökan tillsammans med planen över gården.

För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas.

Dagvatten ska fördröjas på tomter.

Gårdarnas ytmaterial ska släppa igenom vatten. Gårdarna får inte asfalteras.

Tomterna ska avgränsas med häckar.

Energi

Byggnadernas energibehov ska delvis eller helt tillgodoses med lokalt producerad förnybar energi. Lösningarna för förnybar energi får vara byggnads- och kvartersspecifika eller områdesvisa.

Solpaneler och andra anordningar för energiproduktion ska integreras i arkitekturen på ett naturligt sätt. Bergvärmebrunnar och de konstruktioner och utrustningar de kräver får inte orsaka skada på den kommunala tekniken i området eller hindra möjligheten att utnyttja bergvärme på intilliggande tomter.

Trafik och parkering

Tomtanslutningen ska ha en bredd av högst 5 meter. I tomtanslutningens närhet får inte häcken vara högre än 80 cm. Tomtens staket och konstruktioner som ligger i korsningsområden får inte skymma sikten i fordonstrafikens frisiktsområden.

I AO-kvartersområdet ska minst 2 bp / bostad bilplatser anvisas. Cykelplatser minst 1 cp / 30 m²-vy.

Kvartersområde för allmänna byggnader.

Arkitekturen ska vara hållbar och högklassig.

	Rakennukset tulee sovittaa pientaloympäristön kaupunkikuvaan katosten, kuistien tai muiden pienimittakaavaisten rakennusosien avulla.	Byggnaderna ska anpassas till småhusmiljöns gatubild genom takkonstruktioner, verandor eller andra småskaliga byggnadsdelar.
	Maantasokerrosten tulee antaa avonainen ja toiminnallinen vaikutelma.	Markplansvåningarna ska ge ett öppet och funktionellt intryck.
	Rakennusten ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan tulee olla vähintään 32 dB.	Ljudisoleringen ΔL mot flyg- och vägtrafikbuller ska i byggnad uppgå till minst 32 dB.
	Varastot ja erilliset katokset on tehtävä kasvikattoisina.	Förråd och fristående takkonstruktioner ska förses med vegetationstak.
	Vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,8.	Gröneffektiviteten ska vara minst 0,8.
	Auto- ja pyöräpaikkojen lukumäärä määritellään rakennusluvassa.	Antalet bil- och cykelplatser bestäms i bygglovet.
KTY	**Toimitilarakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för verksamhetsbyggnader.**
	Alueelle voidaan rakentaa toimistorakennuksia sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia teollisuus- ja varastorakennuksia tai niiden yhdistelmiä. Rakennusoikeudesta enintään 50% saa olla myymälätilaa.	Området får bebyggas med kontorsbyggnader samt industri- och lagerbyggnader som inte orsakar miljöstörningar, eller en kombination av dessa. Högst 50 % av byggrätten får användas för butikslokaler.
	Rakennusten äänitasoero lento- ja tieliikenteen melua vastaan on oltava kokoontumistiloissa vähintään ΔLA 32 dB sekä toimisto- ja liiketiloissa vähintään ΔLA 28 dB. Tieliikenteen melutaso liike- ja toimistohuoneissa ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 07–22) 45 dB (A). Tieliikenteen melutaso kokoontumistiloissa ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 07–22) 35 dB (A).	Byggnaders ljudnivåskillnad mot flyg- och vägtrafikbuller ska i samlingslokaler vara minst ΔLA 32 dB samt i kontors- och affärslokaler minst ΔLA 28 dB. Buller från vägtrafik i affärs- och kontorsrum får inte överstiga det A-vägda ekvivalenta ljudnivåns (LAeq) riktvärde för dagtid (kl. 07–22) på 45 dB(A). Buller från vägtrafik i samlingslokaler får inte överstiga det A-vägda ekvivalenta ljudnivåns (LAeq) riktvärde för dagtid (kl. 07–22) på 35 dB(A).
	Rakennukset tulee sovittaa pientaloympäristön kaupunkikuvaan arkkitehtuurin keinoilla.	Byggnaderna ska anpassas till småhusmiljöns gatubild genom arkitektoniska medel.
	Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.	För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas.
	Tontilla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,8. Vihertehokkuuslaskelma liitetään rakennuslupahakemukseen pihasuunnitelman kanssa.	Tomten ska ha minst 0,8 i gröneffektivitet. Kalkylen över gröneffektiviteten bifogas till bygglovsansökan tillsammans med planen över gården.
	Varastot ja erilliset katokset on tehtävä kasvikattoisina.	Förråd och fristående takkonstruktioner ska förses med vegetationstak.
	Auto- ja pyöräpaikkojen vähimmäismäärät: teollisuus ja varastot 1 ap / 200 k-m², toimistot 1 ap / 50 k-m² ja 1 pp / 80 k-m², liiketilat 1 ap / 60 k-m² ja 1 pp / 50 k-m².	Minimiantal bil- och cykelplatser: industri och lager 1 bp / 200 m²-vy, kontor 1 bp / 50 m²-vy och 1 cykelplats / 80 m²-vy, affärslokaler 1 bp / 60 m²-vy och 1 cykelplats / 50 m²-vy.
VL	**Lähivirkistysalue.**	**Område för närrekreation.**
	Herukkaojan tulvimiseen tulee varautua puistosuunnittelun keinoilla.	Översvämning från Tistronsbäcken ska beaktas med hjälp av parkplaneringsåtgärder.
LT	**Maantien alue.**	**Område för landsväg.**
	Melueste tulee toteuttaa maantien parantamisen yhteydessä.	Bullerhinder bör byggas i samband med att landsvägen byggs om.
EV	**Suojaviheralue.**	**Skyddsgrönområde.**
	Kaupunginosan raja.	**Stadsdelsgräns.**
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
3	**Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
	Ohjeellinen tontin raja.	**Riktgivande tomtgräns.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**

26	Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
PETI	Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
26212	Korttelin numero.	Kvartersnummer.
KOIVUNTYVI	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.
HERUKKAOJA	Korttelin, korttelinosan, alueen tai alueen osan nimi.	Namn på kvarteret, del av kvarteret, området eller del av området.
1500	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
II	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.
I (2/3)	Sulkeissa oleva murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa rakennuksen ylimmässä kerroksessa käyttää kerrosalaan luettavaksi tilaksi.	Det bråktal som står inom parentes efter den romerska siffran anger hur stor del av ytan på den största våningen i byggnaden som i den översta våningen får användas som ett utrymme som räknas in i våningsytan.
	Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.	Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.
II	Alleviivaus osoittaa ehdottomasti käytettävän kaavamääräyksen.	Understreckningen anger planbestämmelse som ovillkorligen skall tillämpas.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
et	Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten rakennusala.	Byggnadsyta för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.
a	Auton säilytyspaikan rakennusala.	Byggnadsyta för förvaringsplats för bil.
vm	Rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon.	Byggnadsyta där transformator får placeras.
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.	Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.
ur	Ohjeellinen ulkoilureitti.	Riktgivande friluftsled.
vk	Ohjeellinen leikkikenttä.	Riktgivande lekplats.
wp	Puro tai pienvesialue.	Bäck eller småvattenområde.
	Istutettava alueen osa. Kadunvarren istutettavan alueen tulee muodostua ilmeeltään reheväksi.	Del av område som skall planteras. Delen av området som skall planteras ska ge ett frodigt intryck.
	Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.	Del av område där träd och buskar skall planteras.
s	Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.	Del av område där trädbeståndet ska skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.
⊗	Suojeltava puu. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.	Träd som ska skyddas. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.
	Katu.	Gata.
	Jalankululle varattu katu/tie.	Gata/väg reserverad för gångtrafik.

6/6

Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie. **Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik.**

Pihakatu. **Gårdsgata.**

Ajoyhteys. **Körförbindelse.**

Alueella oleva ohjeellinen ajoyhteys. **Riktgivande körförbindelse inom området.**

Ohjeellinen ajoyhteys ja ulkoilureitti. **Riktgivande körförbindelse och friluftsled.**

Ajoneuvoliittymän likimääräinen sijainti. **Ungefärligt läge för in- och utfart.**

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää. **Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.**

KOKO KAAVA-ALUETTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET:

Kaava-alueen rakentamisesta aiheutuvat luontohaitat tulee hyvittää täysimääräisesti toteuttamalla luonnonsuojelulain 11. luvun mukainen ekologinen kompensaatio. Rakentaminen voi alkaa vasta kun asianomainen viranomainen on antanut puoltavan päätöksen hyvityksen korvaavuudesta.

BESTÄMMELSER SOM GÄLLER HELA PLANOMRÅDET:

Naturskadorna som orsakas av planområdets byggande ska kompenseras fullt genom att genomföra ekologisk kompensation i enlighet med kapitel 11 i naturvårdslagen. Byggandet får börja först efter att myndigheten har gett ett positivt beslut gällande den slutförda kompensationen.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto	Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,	ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä	höjdsystemet
N2000.	N2000.

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

10. MUU SUUNNITELMA-AINEISTO

VIHERTEHOKKUUSLASKELMA

Tuloskortti

Päivämäärä 19.5.2026

Osoite ja kaupunginosa Päiväkotitontti, Petikko
Kaavan numero ja kortteli Etelä-Koivurinne

Vihertehokkuuslaskelma

Viher-tehokkuus	**1,1**
Tavoiteluku	**1,0**

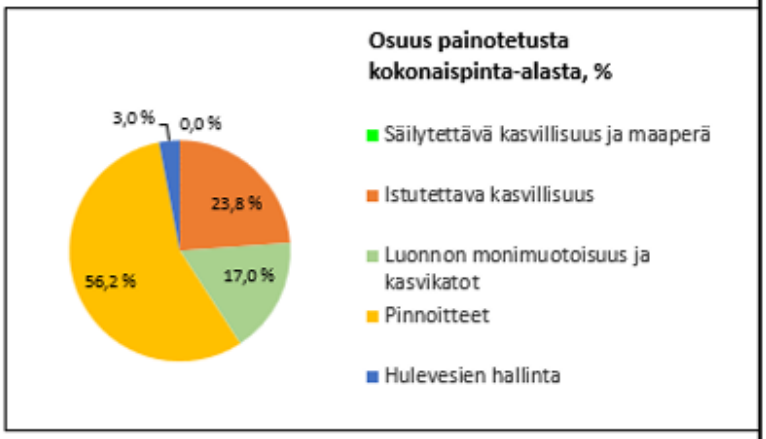
Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

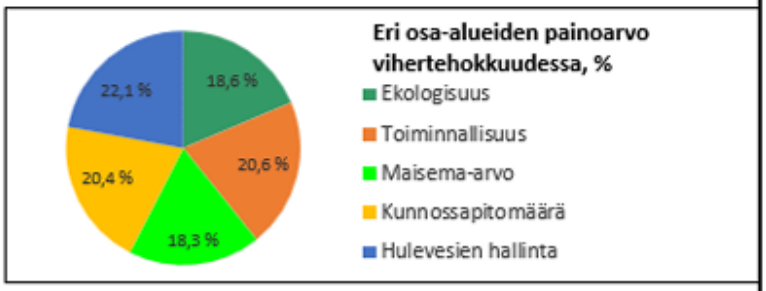
Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Laskurin elementtien kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	ei elementtiä!	7
Istutettava kasvillisuus	4	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvikatot	5	8
Pinnoitteet	3	3
Hulevesien maanpäälliset hallintarakenteet	1	10
Yhteensä	**13**	**36**

Hulevesimäärä m³
19,4
Valuma kerroin C
0,5
Viivytystilavuustarve m³
19,4

Jää viivyttämättä m³	**Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m³**
0,0	**22,0**

Läpäisemättömän pinnan osuus
16 %

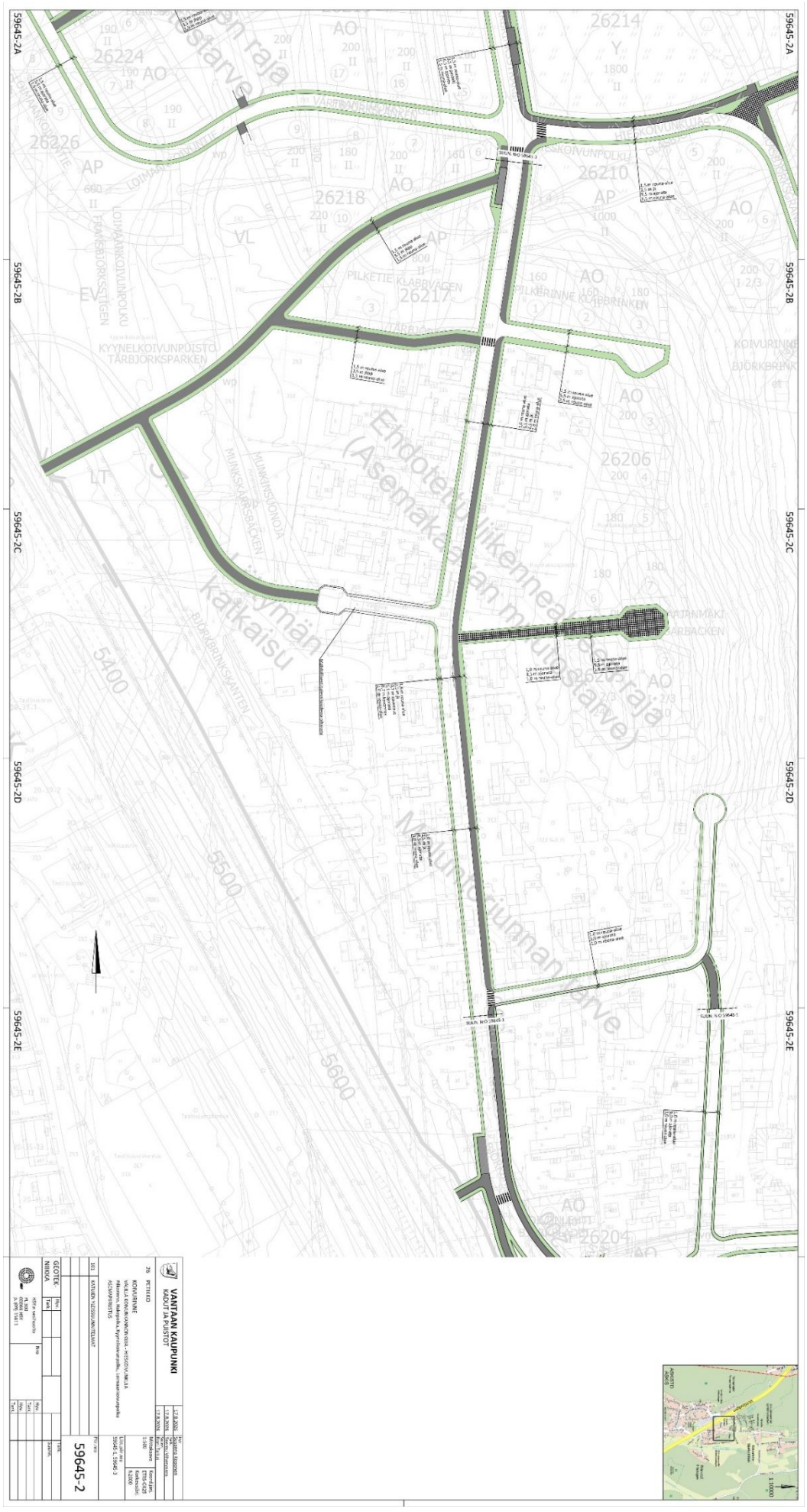

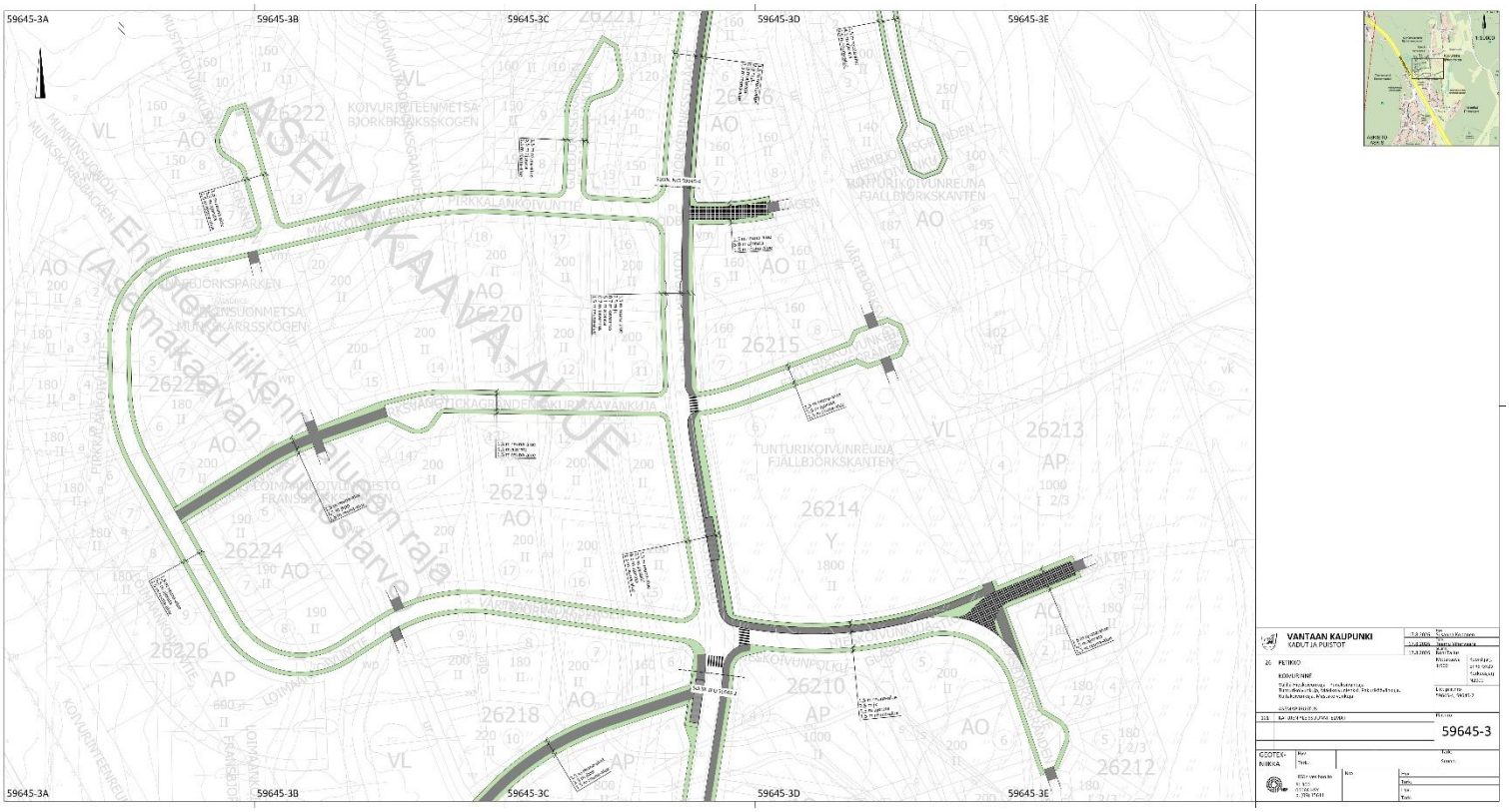
LISÄÄ "PIHASUUNNITELMA.JPG" SILLE VARATULLE VÄLILEHDELLE

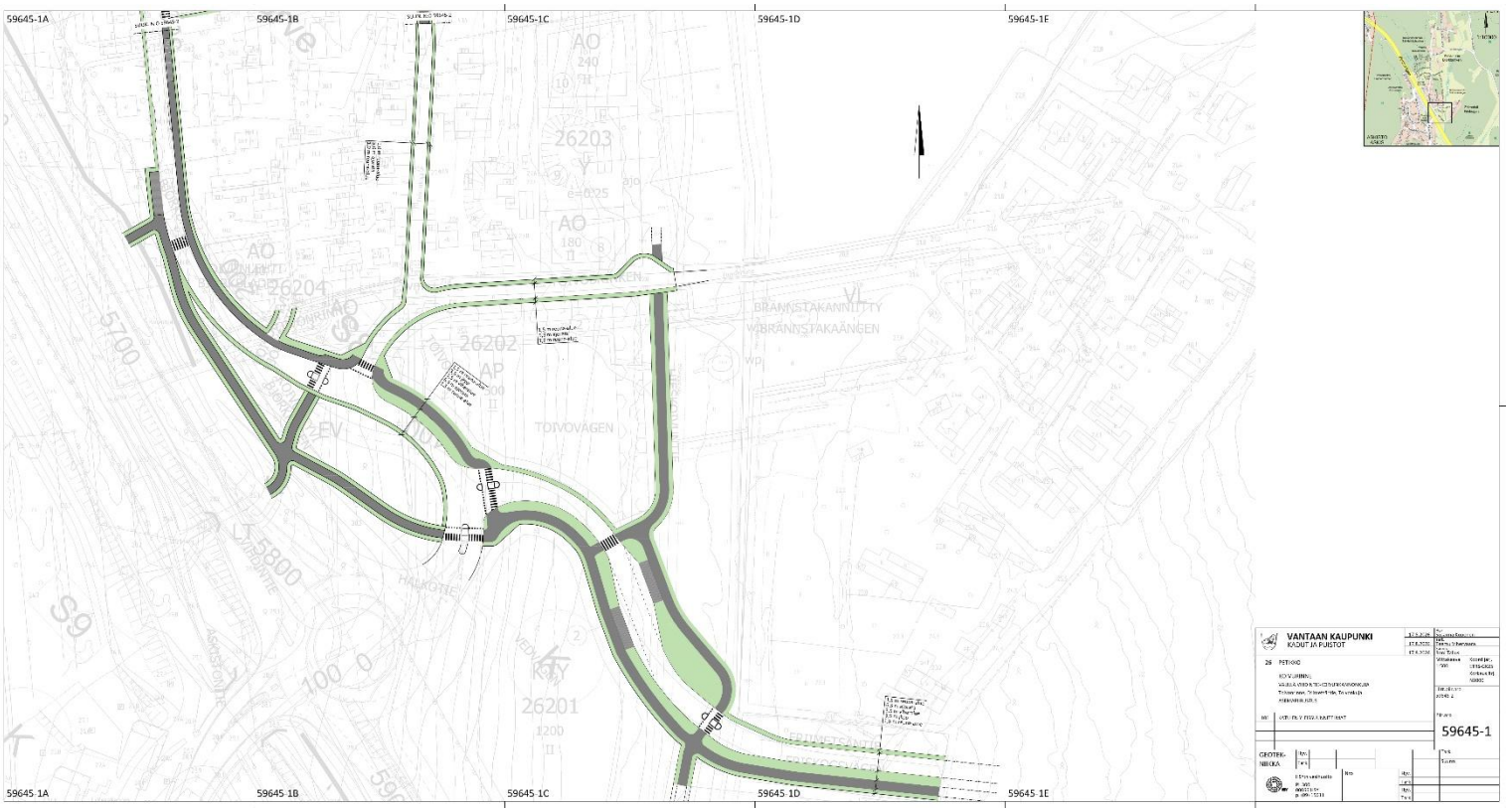
◉ KAAVAVAIHE
○ RAKENNUSLUPAVAIHE

LIIKENTEEN YLEISSUUNNITELMA, PIIRROKSET EIVÄT OLE KESKENÄÄN MITTAKAAVASSA

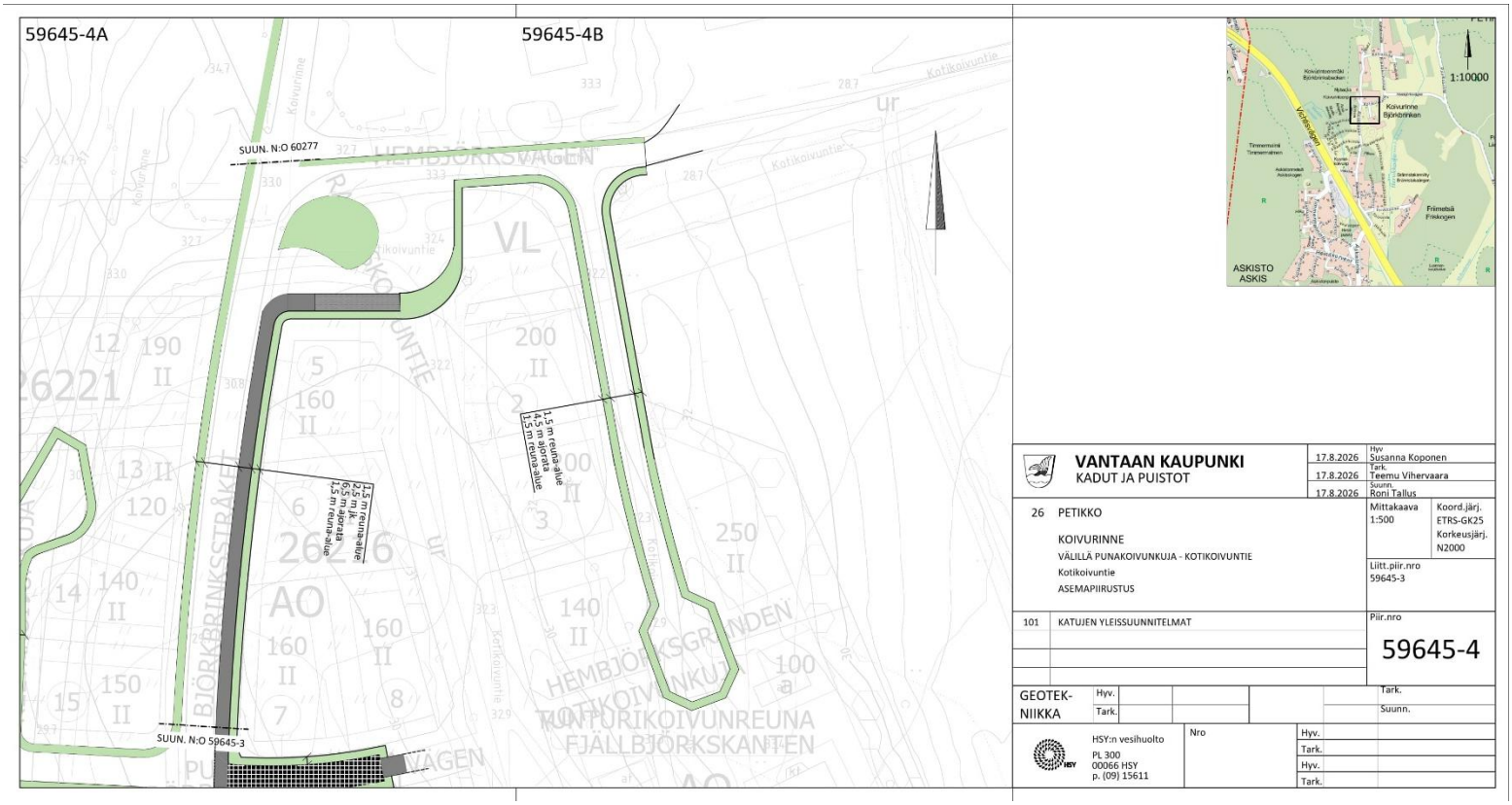

LIIKENTEEN YLEISSUUNNITELMA, PIIRROKSET EIVÄT OLE KESKENÄÄN MITTAKAAVASSA

LIIKENTEEN YLEISSUUNNITELMA, PIIRROKSET EIVÄT OLE KESKENÄÄN MITTAKAAVASSA

VANTAAN KAUPUNKI
KADUT JA PUISTOT

17.8.2026	Hyv.	Susanna Koponen
17.8.2026	Tark.	Teemu Vihervaara
17.8.2026	Suunn.	Roni Tallus

26 PETIKKO

KOIVURINNE
VÄLILLÄ PUNAKOIVUNKUJA - KOTIKOIVUNTIE
Kotikoivuntie
ASEMAPIIRUSTUS

Mittakaava 1:500
Koord.järj. ETRS-GK25
Korkeusjärj. N2000
Liitt.piir.nro 59645-3

101 KATUJEN YLEISSUUNNITELMAT

Piir.nro **59645-4**

GEOTEK-NIIKKA Hyv. Tark.

Tark.
Suunn.

HSY:n vesihuolto
PL 300
00066 HSY
p. (09) 15611

Nro

Hyv.
Tark.
Hyv.
Tark.

Asemakaavoitus / Länsi-Vantaa

Mielipiteiden luettelo 1.4-4.5.2026.
Asemakaavan muutos nro 002483, Etelä-Koivurinne. Kirjeenä saapuvat mielipiteet toimitetaan kirjaamosta asemakaava-arkkitehti Jukka-Veli Heikalle. Mielipiteitä saatiin 32 kappaletta.

Mielipiteiden luettelo 10.3-18.4.2023
Asemakaavan muutos nro 002483, Etelä-Koivurinne. Kirjeenä saapuvat mielipiteet toimitetaan kirjaamosta asemakaava-arkkitehti Jukka-Veli Heikalle. Mielipiteitä saatiin 39 kappaletta.

Asiakirjan lopussa on yhteenveto asukastilaisuuksissa käydyistä keskusteluista.

Mielipide 1 (yksityishenkilö)
Hei,
alla mielipide kaavahankkeeseen.
Viittaamme asemakaavamuutokseen Koivurinne, eteläosa (002483), Petikko sekä siihen liittyviin rakentamistapaohjeisiin.
Rakentamistapaohjeissa on esitetty yksityiskohtaisia määräyksiä rakennusten massoittelusta, julkisivuvärityksestä, kattomuodosta, kattokaltevuudesta sekä kattomateriaaleista. Katsomme, että ohjeistus on kokonaisuudessaan poikkeuksellisen tarkkarajaista.
Esitämme, että rakentamistapaohjeiden yksityiskohtaisuutta tarkistetaan erityisesti kattoratkaisujen ja julkisivujen värityksen osalta.
Nykyinen ohjaustaso rajoittaa tarpeettomasti suunnittelun joustavuutta sekä mahdollisuuksia hyödyntää nykyaikaisia, teknisesti ja ympäristöllisesti kestäviä ratkaisuja.
Katsomme, että:

- *kattomateriaalien osalta tulisi sallia useampia vaihtoehtoja yhden määrätyn materiaalin ja värisävyn sijaan*
- *väriohjauksen tulisi perustua yleiseen maisemaan soveltuvuuteen, ei yksittäisen sävyn velvoittavuuteen*
- *rakentamistapaohjeiden tulisi säilyä luonteeltaan ohjaavina eikä yksityiskohtaisesti määräävinä*

Perusteluna toteamme, että vastaavanlainen tiukka ohjaus naapurialueella on johtanut palautteeseen, jonka mukaan toteutettu kattoväritys ei kaikilta osin ole sopeutunut ympäröivään maastoon.
Tämä osoittaa, että liian yksityiskohtainen ennakkorakentamismäärittely ei välttämättä johda kaupunkikuvallisesti parhaaseen lopputulokseen.

Joustavampi ohjaustapa mahdollistaisi paremmin paikallisiin olosuhteisiin sovitetut, maisemallisesti laadukkaat sekä arkkitehtonisesti kestävät ratkaisut.
Pyydämme, että edellä esitetyt näkökohdat otetaan huomioon kaavahankkeen jatkovalmistelussa.

Vastine:
Kaavamääräykset ovat luonteeltaan yleispiirteisiä ja mahdollistavat rakennusten väljän toteutuksen ilman yksityiskohtaisia rakentamistapaohjeita. Esitetty mielipide perustuu nykyisen Koivurinne 1 -kaavan määräyksiin, jotka eivät sellaisenaan ohjaa uuden kaavan ratkaisuja. Kääntöpaikkaa on pienennetty siten, että se sijoittuu edelleen tasapuolisesti kummankin maanomistajan alueelle. Kyseiselle kiinteistölle on jo olemassa kaksi katuyhteyttä, eikä lisäyhteydelle ole liikenteellistä tarvetta. Tunturikoivunkuja on tarpeellinen, jotta kulkuyhteydet naapuritonteille voidaan järjestää asianmukaisesti.

Mielipide 2 (kaksi yksityishenkilöä)

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE
Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen. Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.
Koivurinteen osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen mukaista rakentamisesta aiheutuvia kasvavia liikennemääriä. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila ei nykyisten tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavine lumitiloineen 11,5 metrin levyisenä.
Hieskoivuntien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa Hieskoivuntien varrella olevien tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue.
Hieskoivuntien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu vähentää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakentamisen aikana.
Vantaalla 14.4.2026

Vastine:
Hieskoivuntien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivuntien varrelle osoitettujen

omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivuntien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähentäisi sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.

Mielipide 3 (kaksi yksityishenkilöä)

Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen. Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.
Koivurinteen osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen mukaista rakentamisesta aiheutuvia kasvavia liikennemääriä. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila ei nykyisten tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavine lumitiloineen 11,5 metrin levyisenä.
Hieskoivuntien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa Hies-koivuntien varrella olevien tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue.
Hieskoivuntien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu vähen-tää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakentamisen aikana.

Vantaalla 15.4.2026

Vastine:

Hieskoivuntien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivuntien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivuntien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähentäisi sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.

Mielipiteet 4 ja 5 (saapuneet samalta henkilöltä)

Mielipide 4, saapunut 19.4
Ilmaisen mielipiteeni esitetystä kaavamuutoksesta.
Vastustan Hieskoivuntiestä luopumista.
Kapea ja pehmeä Koivurinteentie ei voi toimia kokoojakatuna kasvaville liikennemäärille ja rakennusaikaisena tienä.
Tien parannustoimet ovat mahdottomia, koska muuta tietä alueelle ei ole ja se katkaisisi nykyisten asukkaiden liikkumisen koteihinsa.
Tuleva läpikulku liikenne kapealla tiellä on mahdotonta, kun nytkin kahden auton kohtaaminen on ahdasta.
Ehdotan Hieskoivuntien rakentamista vähän ylemmäs kovalle maalle, jolloin kustannukset laskevat. Hieskoivuntie rakentaminen ei tuo niin haittaa ja sen rakentamiskustannukset voidaan kattaa sen varrella olevilla rinnetonttien myynnillä. Rauhaisat peltonäkymä tontit olisivat varmasti monien mieleen.

Vihdintieltä suora tie Hieskoivuntielle. Eritasoliittymä on varmasti liian kallis, joten laaja kiertoliittymä toimisi sulavasti isojenkin autojen kanssa, joita Vihdintiellä paljon kulkee.

Marttojen mökille tarjottaisiin uusi tontti vaihdossa ylempää Koivurinteeltä ja mökin siirtokustannukset korvaisi kaupunki. Seuraavilta tonteilta lunastettaisiin alatontit käypään hintaan. Säästöä tulee kovemmasta tiepohjasta.

Maston voisi rakentaa jonnekkin muualle, niin siihenkin voisi myydä pari tonttia ja tonttien väliin jäisi puistometsä aluetta näkösuojaksi.

Uusien ja vanhojen talojen ja Vihdintien väliin tarvitaan meluaita tai muu vastaava EV alueelle. Hieskoivuntien rakentaminen on liikenteen sujuvuuden, turvallisuuden, alueen liikenteen toimivuuden sekä oelastustoiminnan kannalta ehdoton edellytys Etelä- Koivurinteen uudelle asuinalueelle.

Vantaalla 19.4.2026

Mielipiteen antajan ottama kuva

<u>Mielipide 5, saapunut 20.4</u>

Mielipide Etälä- Koivurinteen tien suunnitelmaan:
Koivurinteentie nykyisellään on 5 metriä kapea ja pehmeä. Tien leventäminen 11.5 m sisältäen jalkakäytävän on iso työ. Ja koska tie on umpikuja, ei nykyisen liikenteen ohjaaminen ole helppoa. Tiell kulkee lokarekkoja, roska- autoja ja jo nyt paljon pienautoja ja kohtaaminen on ahdasta. Uuden asuin-alueen vaatimat kaivuu, maansiirto, tavaran kuljetukset, alapohjabetonilaattojen ja talopakettitoimitukset yms parin vuoden ajalla vaativat vahvan pohjan tielle sekä leveyttä kohdata vastaantulevat autot. Sekä ennakointia tien osalta ja järkeviä päätöksiä nykyisten ja tulevien asukkaiden viihtyvyyden ja turvallisuuden pohjalta. Vastustan Koivurinteentie suunnitelmaa käyttää kokoojakatuna ja Hieskoivuntien poisjättämistä.
Vantaalla 20.4.2026

Vastine:

Hieskoivutien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.

Telemaston lupa on myönnetty helmikuussa 2026 ja se on tullut lainvoimaiseksi 9.4. Lupa on myönnetty 48 metrisen maston ja siihen liittyvän laitetilan rakentamiseen.

Mielipide 6 (kaksi yksityishenkilöä)

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE

Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen. Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.
Koivurinteen osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen mukaista rakentamisesta aiheutuvia kasvavia liikennemääriä. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila ei nykyisten tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavine lumitiloineen 11,5 metrin levyisenä.
Hieskoivuntien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa Hieskoivuntien varrella olevien tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue.
Hieskoivuntien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu

vähentää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakentamisen aikana.

Vantaalla 14.4.2026

Vastine:

Hieskoivutien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivuntien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.

Mielipide 7 (yksityishenkilö)

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE

Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen. Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.
Koivurinteen osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen mukaista rakentamisesta aiheutuvia kasvavia liikennemääriä. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila ei nykyisten tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavine lumitiloineen 11,5 metrin levyisenä.

Hieskoivuntien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa Hieskoivuntien varrella olevien tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue. Hieskoivuntien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu vähentää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakentamisen aikana.

Vantaalla 16.04.2026

Vastine:

Hieskoivuntien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivuntien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivuntien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.

Mielipide 8 (kaksi yksityishenkilöä)

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE
Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Luonnoksessa esitetty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen. Vastustamme kuitenkin Hieskovintien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteeseen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan. Koivurinteen osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen mukaista rakentamisesta aiheutuvia kasvavia liikennemääriä. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Kivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila

ei nykyisten tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavine lumitiloineen 11,5 metrin levyisenä.
Hieskovintien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa Hieskovintien varrella olevien tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue.
Hieskovintien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu vähentää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakennusvaiheen aikana.
Vantaa 12.4.2026.

Vastine:
Hieskoivutien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.

Mielipide 9 (kaksi yksityishenkilöä)

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE
Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Luonnoksessa esitetty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen. Vastustamme kuitenkin Hieskovintien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteeseen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan. Koivurinteen osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen mukaista rakentamisesta aiheutuvia kasvavia liikennemääriä. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Kivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia

kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila ei nykyisten tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavine lumitiloineen 11,5 metrin levyisenä.
Hieskovintien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa Hieskovintien varrella olevien tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue.
Hieskovintien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu vähentää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakennusvaiheen aikana.
Vantaa 12.4.2026.

Vastine:
Hieskoivutien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.

Mielipide 10, allekirjoituksesta ei selviä lähettäjän nimi eikä yhteystietoja ollut kirjekuoressa
Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen. Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.
Koivurinteen osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen mukaista rakentamisesta aiheutuvia kasvavia liikennemääriä. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila ei nykyisten

tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavine lumitiloineen 11,5 metrin levyisenä.
Hieskoivuntien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa Hieskoivuntien varrella olevien tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue. Hieskoivuntien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu vähen-tää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakentamisen aikana.

Vastine:

Hieskoivutien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE
Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen. Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteun muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.
Koivurinteen osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen mukaista rakentamisesta aiheutuvaa kasvavaa liikennemäärää. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Koivurinteun rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpiajoliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteun nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila

ei nykyisten tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavien lumitilojen 11,5 metrin levyisenä.
Hieskoivuntien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa Hieskoivuntien varrella olevien tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue.
Hieskoivuntien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu vähentää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakentamisen aikana.
Vantaalla 15.4.2026

Vastine:

Hieskoivuntien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.

Mielipide 11, (kaksi yksityishenkilöä), 21.4.2026

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE
Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen. Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteun muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.
Koivurinteun osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen

mukaista rakentamisesta aiheutuvaa kasvavaa liikennemäärää. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Koivurinteun rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpiajoliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteun nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila ei nykyisten tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavien lumitilojen 11,5 metrin levyisenä.
Hieskoivuntien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa Hieskoivuntien varrella olevien tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue.
Hieskoivuntien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu vähentää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakentamisen aikana.
Vantaalla 15.4.2026

Vastine:
Hieskoivuntien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.

Mielipide 12 (kaksi yksityishenkilöä), 15.4.2026

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE
Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen. Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.

Koivurinteen osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen mukaista rakentamisesta aiheutuvia kasvavia liikennemääriä. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila ei nykyisten tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavine lumitiloineen 11,5 metrin levyisenä.
Hieskoivuntien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa Hieskoivuntien varrella olevien tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue.
Hieskoivuntien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu vähentää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakentamisen aikana.
Vantaalla 15.4.2026

Vastine:

Hieskoivuntien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.

Mielipide 13 (yksityishenkilö), 21.4.2026

Mielipide: Etelä-Koivurinteen asemakaavamuutos 002483 Vastustan Etelä-Koivurinteen asemakaavamuutosta esitetyssä muodossaan. Kaavaehdotus ei täytä riittävästi maankäytön

suunnittelulle asetettuja vaatimuksia, sillä sen vaikutukset liikennejärjestelyihin sekä luonto- ja virkistysarvoihin ovat kokonaisuutena arvioiden kohtuuttomia nykyisille asukkaille. Liikennevaikutukset Kaava mahdollistaa noin 135 uuden pientalon rakentamisen alueelle, mikä kasvattaa liikennemääriä merkittävästi. Suunnitelmassa esitetään Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi, vaikka katu ei ominaisuuksiltaan sovellu lisääntyvän liikenteen välittämiseen. Katu on kapea, osin rakenteellisesti puutteellinen, eikä kaavaehdotus sisällä riittäviä parannustoimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi. Kadun asfaltoidun osuuden leveys on alkupäästään nykyisin noin 4,5 m. Nyt laaditussa kaavaluonnoksessa kadun leveys olisi 6,5 m + 2,5 m jalkakäytävä. Koko katutilan leveys olisi 11,5 m. Näin massiivinen levennys merkittäviä haasteita nykyisten tonttien ajoramppien jyrkkyyksille, sadevesien kululle sekä talvisin lumien sijoittelulle. Pidän suunniteltua tien levennystä täysin epärealistisena ja toteuttamiskelvottomana. Uskon sen aiheuttavan huomattavaa haittaa alueen nykyisille käytölle ja asukkaille. Lisäksi kaavaehdotuksessa esitetään luovuttavaksi Hieskoivuntien toteuttamisesta, mikä johtaa liikenteen keskittymiseen Koivurinteelle. Tämä lisää merkittävästi läpiajoliikennettä, melu- ja pölyhaittoja sekä heikentää liikenneturvallisuutta. Liikennevaikutusten kokonaisarviointi on puutteellinen, eikä kaavaehdotus perustu riittävään vaihtoehtotarkasteluun. Liikenne tulisi ensisijaisesti ohjata alueen ulkopuolisille pääväylille, kuten Vihdintien ja Bymosantien kautta, tai varmistaa Hieskoivuntien toteuttaminen ennen muuta rakentamista. Luonto- ja virkistysarvot Puunhakkaajanmäki muodostaa alueen keskellä sijaitsevan merkittävän luonto- ja virkistyskokonaisuuden. Alueella on todettu olevan luonnontilaisuudeltaan kohtalaisia arvoja (arvoluokka III), ja se edustaa valtakunnallisesti vaarantunutta luontotyyppiä. Alue koostuu kallioisista ja metsäisistä moreeniharjanteista Kaavaehdotuksessa esitetty rakentaminen pirstoisi tämän kokonaisuuden ja heikentäisi olennaisesti sen ekologista yhtenäisyyttä sekä virkistyskäyttöarvoa. Nykyisin alue on varsin vilkkaassa ja monipuolisessa käytössä risteilevine polkuineen ja ulkoilumahdollisuuksineen. Alueella on runsaasti sekä linnustoa että monenlaista muuta elämää valkohäntäpeuroineen, rusakkoineen ja kettuineen. Alue on pitkulainen ja kapea. Kaavamuutoksen myötä merkittävä ja virkistystoimintaan käyttökelpoisin osa alueesta menetettäisiin. Jäljelle jäävä luontoalue olisi erittäin kapea ja toiminnallisesti heikko ja sen topografia, käytännössä vain jyrkkä (jopa 50%) ja louhikkoinen itäosa, ei mahdollista korvaavaa virkistyskäyttöä. Lisäksi virkistysalueeksi merkitty pelto Puunhakkaajanmäen itäpuolella on pehmeää höttöaluetta, joka tulvii joka kevät. Sen käyttö virkistysalueena on hyvin kyseenalaista. Puunhakkaajanmäen länsireunalle on kaavailtu useita omakotitontteja, jotka lohkaisisivat merkittävän osan Puunhakkaajanmäen luonto- ja käyttöarvosta, ja joihin kulku menisi hyvin kapeaa kevyen liikenteen väylää pitkin. Liikenteellisesti tämä olisi erittäin hankalaa ja lisäisi nykyisten asukkaiden potentiaalisia häiriötekijöitä sekä vähentäisi asumismukavuutta. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on muun muassa huolehtia virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta. Nykyinen kaavaehdotus ei riittävällä tavalla turvaa luonnon

monimuotoisuutta eikä olemassa olevia virkistysarvoja. Yhteenveto ja vaatimus Kaavaehdotus: • lisää liikennettä merkittävästi ilman riittäviä ja kestäviä ratkaisuja • heikentää liikenneturvallisuutta ja asumisviihtyvyyttä • kohdistaa haitalliset vaikutukset kohtuuttomasti nykyisiin asukkaisiin • pirstoo ja heikentää arvokasta luonto- ja virkistysaluetta Edellä esitetyin perustein asemakaavaehdotusta tulee muuttaa olennaisesti. Erityisesti tulee varmistaa liikennejärjestelyjen toimivuus ja turvallisuus sekä turvata Puunhakkaajanmäen luonto- ja virkistysarvojen säilyminen.

Vantaa 21.4.2026

Vastine:

Hieskoivutien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.
Pyymosantielle menevä Kotikoivuntie on huonokuntoinen yksityistie savikolla ja on asemakaavassa virkistysalueen ulkoilureitti. Tulevaisuudessa Friimetsäntie jatkuisi Pyymosantielle.

Kaavan vaikutukset liikenteeseen, luontoon ja virkistykseen on arvioitu kaavaselostuksessa. Jo voimassa oleva kaava sallii alueelle lisärakentamista. Hieskoivuntiestä luopuminen yhdistää rinteen ja pellon virkistysalueet laajemmaksi kokonaisuudeksi. Koivurinteen alueella on riittävästi virkistysaluetta. Kokonaispinta-alasta noin 50 % on lähivirkistysaluetta (VL). Kaava perustuu luontoselvityksiin.

Mielipide 14 (kaksi yksityishenkilöä), 21.4.2026

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE

Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen. Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.
Koivurinteen osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen mukaista rakentamisesta aiheutuvia kasvavia liikennemääriä. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila ei nykyisten tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavine lumitiloineen 11,5 metrin levyisenä.
Hieskoivuntien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa Hieskoivuntien varrella olevien tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue.

Hieskoivuntien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu vähentää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakentamisen aikana.
Vantaalla 21.04.2026

Vastine:

Hieskoivuntien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat

luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.

Mielipide 15, (Asunto-osakeyhtiöltä), 21.4.2026

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE
Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen. Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.
Koivurinteen osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen mukaista rakentamisesta aiheutuvia kasvavia liikennemääriä. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila ei nykyisten tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavine lumitiloineen 11,5 metrin levyisenä.

Hieskoivuntien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa Hieskoivuntien varrella olevien tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue. Hieskoivuntien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu vähentää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakentamisen aikana.
Vantaalla 21.04.2026

Vastine:

Hieskoivutien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää

6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.

Mielipide 16 (kaksi yksityishenkilöä), 29.4.2026

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE
Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen. Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.
Koivurinteen osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen mukaista rakentamisesta aiheutuvia kasvavia liikennemääriä. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila ei nykyisten tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavine lumitiloineen 11,5 metrin levyisenä.
Hieskoivuntien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa Hieskoivuntien varrella olevien tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue.
Hieskoivuntien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu vähentää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakentamisen aikana.
Vantaalla 29.04.2026

Vastine:

Hieskoivuntien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.

Mielipide 17 (kaksi yksityishenkilöä), 26.4.2026

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE

Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpiajoliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila ei nykyisten tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavien lumitilojen 11,5 metrin levyisenä.

Koivurinteen itäpuolisista tonteista on jo muutama vuosi sitten otettu 3 metrin levyinen kaistale jalkakäytävän rakentamista varten. Aikanaan asukkaiden hyväksyntä tälle saatiin sillä, että jalkakäytävän leveys Koivurinne-tiellä päättyy. Nyt, kun puhutaan jopa 11,5 metrin levyisestä tiestä, pitäisi ilmeisesti piha-alueista leikata vielä ainakin toinen mokoma, kenties enemmänkin, koska nykyisen tien leveys on alle 5 metriä. Eristäytymisen riskin kasvu (Koivurinne 5a) aiemmin ehdotetusta osuus oli noin 10 %, joten uuden tien leventämisen takia tontti kärsisi jo todella pieneksi. Tontin koko putoaisi alle kaavan minimin, nykyiselle rakennukselle ei enää tontin rakennusoikeus riittäisi. Koivurne 3:n kohdalla on kapeimmillaan, ja 11,5 metrin levyin tie ulottuisi jo käytännössä lähes kiinni talon seinään. Osa rakennuksista on iäkkäitä, eikä niiden äänieristyskään ole kummoinen. Lisääntyvä liikenne olisi huomattava haitta kotirauhalle ja asumisviihtyvyydelle. Tien leventäminen kasvattaisi väistämättä myös ajonopeuksia, mikä pahentaisi turvallisuus- ja meluhaittaa.

Edellä mainituista syistä Koivurinteen muuttaminen kokoojakaduksi olisi aivan kohtuutonta Koivurinteen nykyisille asukkaille, kun hyvä vaihtoehtoinenkin ratkaisu on olemassa. Uuden tien rakentamisen myötä tarve kunnostaa laajemmin nykyistä tietä poistuisi, kun tietä käyttäisi pääasiallisesti vain paikallisliikenne sekä käytännössä karkea raskas liikenne. Jalkakäytävän voisi rakentaa, mutta pienen liikennemäärän vuoksi sekään ei enää olisi välttämätöntä. Tässä säästettäisiin merkittävästi myös kustannuksissa, koska nykyinen tiepohja tuskin kestäisi lisääntyvää liikennemäärää. Uuden tien varrelle mahdollisesti rakennettavat rakennukset taas voisivat uudelta alkaen huomioida paremmin tien aiheuttaman haitan, kun olisi jo rakennusvaiheessa tiedossa, että kyseessä on kokoojakatu.

Toisena vaihtoehtoisena ratkaisuna kannattaa vielä selvittää tieyhteyden rakentamista suoraan Etelä-Koivurinteelta aina Vihdintielle Timmermalmintien risteykseen. Tällöin rakennusvaiheen raskas liikenne sekä pysyvämmän liikenteen toimiva loka-autoyhteys raskas liikenne saataisiin suoraan Vihdintielle, ja niiden haitta alueen asukkaille olisi vähäisempi kokonaisuutena pienempi. Tässä ratkaisussa voitaisiin katkaista nykyisen Koivurinteen yhteys Vihdintielle. Tällöin lopputuloksena olisi 3 tien risteys Askistontien kohdalla ja 4 tien risteys Timmermalmintien kohdalla. Kun tällä hetkellä on 4 tien risteys Askistontien kohdalla ja 3 tien risteys Timmermalmintien kohdalla, ja autojen kokonaismäärän muutos ei vaikuttaisi, on vaikea nähdä, että tällä olisi kohteeseen suurta vaikutusta Vihdintien liikennevirtaan. Toteutus voisi olla liikennevaloilla tai kiertoliittymänä sen mukaan kumpi aiheuttaa vähemmän haittaa. On Vihdintien varrella useita uusia liittymiä rakennettu Espoon puolellakin.
Koivurinteen osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen mukaista rakentamisesta aiheutuvaa kasvavaa liikennemäärää. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpiajoliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila ei nykyisten tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavien lumitilojen 11,5 metrin levyisenä.
Hieskoivuntien rakentamisen kustannukset voitaneen kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue.
Hieskoivuntien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu vähentää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakentamisen aikana. Nykyisille Koivirinteelle ei saa aiheuttaa kohtuutonta haittaa, kun vaihtoehtoja on olemassa.
Vantaalla 26.4.2026

Vastine:
Hieskoivuntien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä. Koivurinne-tie on 11,5 m leveä jo voimassa olevassa kaavassa. Toisin sanoen Katualue ei levene, ajorata on 6,5 metriä kuten aiemmissakin suunnitelmissa. Nykyiset tontit säilyvät ennallaan.

- Yhteys Timmermalmintien kohdalta on selvitetty Vihdintien kehittämisuunnitelmassa. Alla ote selvityksestä:
    - *”Uusi liittymä heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta, koska nelihaarainen liittymä on näiden tekijöiden suhteen kolmihaaraista liittymää huonompi. Lisäksi Askistontien kiertoliittymä pystyy välittämään hyvin alueelle suuntautuvan liikenteen, eivätkä matkat pitene oleellisesti verrattuna uuteen liittymään. Näistä syistä uutta liittymää ei suositella toteutettavaksi”.*

Mielipide 18 (yksityishenkilö), 12.4.2026

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE

Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen. Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.
Koivurinteen osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen mukaista rakentamisesta aiheutuvia kasvavia liikennemääriä. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila ei nykyisten tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavine lumitiloineen 11,5 metrin levyisenä.
Hieskoivuntien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa Hieskoivuntien varrella olevien tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue.
Hieskoivuntien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu vähentää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakentamisen aikana.
Vantaa 12.4.2026.

Vastine:

Hieskoivuntien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivuntien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.

Mielipide 19 (Yksityishenkilö), 2.5.2026

Mielipide: Etelä-Koivurinteen asemakaavamuutos Kaavatyö 002483 Diaari VD/3120/10.02.04.00/2021 Vastustan Etelä-Koivurinteen asemakaavamuutosta esitetyssä muodossaan. Kaavaehdotus ei täytä riittävästi maankäytön suunnittelulle asetettuja vaatimuksia, sillä sen vaikutukset liikennejärjestelyihin sekä luonto- ja virkistysarvoihin ovat kokonaisuutena arvioiden kohtuuttomia nykyisille asukkaille. Liikennevaikutukset Kaava mahdollistaa noin 135 uuden pientalon rakentamisen alueelle, mikä kasvattaa liikennemääriä merkittävästi. Suunnitelmassa Koivurinteestä osoitetaan kokoojakatu, vaikka katu ei nykyisiltä ominaisuuksiltaan sovellu lisääntyvän liikenteen välittämiseen. Katu on kapea, osin rakenteellisesti puutteellinen, eikä kaavaehdotus sisällä riittäviä parannustoimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi. Kadun asfaltoidun osuuden leveys on alkupäästään nykyisin noin 4,5 m. Nyt laaditussa kaavaluonnoksessa kadun leveys olisi 6,5 m + 2,5 m jalkakäytävä. Koko katutilan leveys olisi 11,5 m. Näin massiivinen levennys merkittäviä haasteita nykyisten tonttien ajoramppien jyrkkyyksille, sadevesien kululle sekä talvisin lumien sijoittelulle. Pidän suunniteltua tien levennystä täysin epärealistisena ja uskon sen aiheuttavan huomattavaa haittaa alueen nykyisille käytölle ja asukkaille. Lisäksi kaavaehdotuksessa esitetään luovuttavaksi Hieskoivuntien toteuttamisesta, mikä johtaa liikenteen keskittymiseen Koivurinteelle. Tämä lisää merkittävästi läpiajoliikennettä, melu- ja pölyhaittoja sekä heikentää liikenneturvallisuutta. Liikennevaikutusten kokonaisarviointi on puutteellinen, eikä kaavaehdotus perustu riittävään vaihtoehtotarkasteluun. Liikenne tulisi ensisijaisesti ohjata alueen

ulkopuolisille pääväylille, kuten Vihdintien ja Pyymosantien kautta, tai varmistaa Hieskoivuntien toteuttaminen ennen muuta rakentamista.
Luonto- ja virkistysarvot
Puunhakkaajanmäki muodostaa alueen keskellä sijaitsevan merkittävän luonto- ja virkistyskokonaisuuden. Alueella on todettu olevan luonnontilaisuudeltaan kohtalaisia arvoja (arvoluokka III), ja se edustaa valtakunnallisesti vaarantunutta luontotyyppiä. Alue koostuu kallioisista ja metsäisistä moreeniharjanteista Kaavaehdotuksessa esitetty rakentaminen pirstoisi tämän kokonaisuuden ja heikentäisi olennaisesti sen ekologista yhtenäisyyttä sekä virkistyskäyttöarvoa. Nykyisin alue on varsin vilkkaassa ja monipuolisessa käytössä risteilevine polkuineen ja ulkoilumahdollisuuksineen. Alueella on runsaasti sekä linnustoa että monenlaista muuta elämää valkohäntäpeuroineen, rusakkoineen ja kettuineen. Alue on pitkulainen ja kapea. Kaavamuutoksen myötä merkittävä ja virkistystoimintaan käyttökelpoisin osa alueesta menetettäisiin. Jäljelle jäävä luontoalue olisi erittäin kapea ja toiminnallisesti heikko ja sen topografia, käytännössä vain jyrkkä (jopa 50%) ja louhikkoinen itäosa, ei mahdollista korvaavaa virkistyskäyttöä. Lisäksi virkistysalueeksi merkitty pelto Puunhakkaajanmäen itäpuolella on pehmeää höttöaluetta, joka tulvii joka kevät. Sen käyttö virkistysalueena on hyvin kyseenalaista. Puunhakkaajanmäen länsireunalle on kaavailtu useita omakotitontteja, jotka lohkaisisivat merkittävän osan Puunhakkaajanmäen luonto- ja käyttöarvosta, ja joihin kulku menisi hyvin kapeaa kevyen liikenteen väylää pitkin. Liikenteellisesti tämä olisi erittäin hankalaa ja lisäisi nykyisten asukkaiden potentiaalisia häiriötekijöitä sekä vähentäisi asumismukavuutta. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on muun muassa huolehtia virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta. Nykyinen kaavaehdotus ei riittävällä tavalla turvaa luonnon monimuotoisuutta eikä olemassa olevia virkistysarvoja.
Yhteenveto ja vaatimus Kaavaehdotus:
• lisää liikennettä merkittävästi ilman riittäviä ja kestäviä ratkaisuja
• heikentää liikenneturvallisuutta ja asumisviihtyvyyttä
• kohdistaa haitalliset vaikutukset kohtuuttomasti nykyisiin asukkaisiin
• pirstoo ja heikentää arvokasta luonto- ja virkistysaluetta Edellä esitetyin perustein asemakaavaehdotusta tulee muuttaa olennaisesti. Erityisesti tulee varmistaa liikennejärjestelyjen toimivuus ja turvallisuus sekä turvata Puunhakkaajanmäen luonto- ja virkistysarvojen säilyminen.
Vantaa 2.5.2026

Vastine:

Hieskoivutien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien

arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.
Kaavan vaikutukset liikenteeseen, luontoon ja virkistykseen on arvioitu kaavaselostuksessa. Kaavaselostukseen on täydennetty tiedot ennustetuista liikennemääristä. Jo voimassa oleva kaava sallii lisärakentamista.

Pyymosantielle menevä Kotikoivuntie on huonokuntoinen yksityistie savikolla ja on asemakaavassa virkistysalueen ulkoilureitti. Tulevaisuudessa Friimetsäntie jatkuisi Pyymosantielle.

Koivurinteen alueella on riittävästi virkistysaluetta. Lähivirkistysalueen (VL) osuus on noin 50 % kaava-alueesta. Hieskoivuntiestä luopuminen yhdistää rinteen ja pellon virkistysalueet laajemmaksi kokonaisuudeksi. Kaava perustuu luontoselvityksiin.

Myös Puunhakkaajamäen luontoarvot on selvitetty ja alue on yleiskaavassa pientalovaltaista aluetta (AP). Rinteinen osuus alueesta säilyy virkistysalueena.

Mielipide 20 (kaksi yksityishenkilöä), 30.4.2026

Puunhakkaajan mäelle ei saa rakentaa taloja, mäkeä pitää kehittää lähivirkistysalueena ja päiväkodin seikkailumetsänä. Koivurinne-tie muuttuu erittäin vaaralliseksi, kun alueelle tehdään ensin infrastruktuuri ja sen jälkeen rakennetaan kymmenittäin taloja. Vihdintielle on rakenne ava kiertoliittymä Timmermalmin en kohdalle
Vastine:
Ajoyhteyttä Timmermalmintien kohdalta on selvitetty Vihdintien kehittämisuunnitelmassa. Alla on ote selvityksestä:

”Uusi liittymä heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta, koska nelihaarainen liittymä on näiden tekijöiden suhteen kolmihaaraista liittymää huonompi. Lisäksi Askistontien kiertoliittymä pystyy välittämään hyvin alueelle suuntautuvan liikenteen, eivätkä matkat pitene oleellisesti verrattuna uuteen liittymään. Näistä syistä uutta liittymää ei suositella toteutettavaksi”.

Koivurinne-tie parannetaan tavanomaiseksi pientaloalueen kokoojakaduksi.
Puunhakkaajamäen luontoarvot on selvitetty ja alue on yleiskaavassa pientalovaltaista aluetta (AP). Rinteinen osuus alueesta säilyy virkistysalueena.

Mielipide 21 (kaksi yksityishenkilöä), 4.5.2026

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN ETELÄ-KOIVURINNE
Kaavatunnus: 002483
Diaarinumero: VD/3120/10.02.04.00/2021
Vastustamme Etelä-Koivurinteen asemakaavan muutosta esitettyssä muodossaan.
Asemakaavaehdotus on kokonaisuutena arvioiden vaikutuksiltaan kohtuuton ja on ristiriidassa maan-käyttö- ja rakennuslain (MRL) 54 §:ssä säädettyjen asemakaavan sisältövaatimusten kanssa.
Pohjois-Koivurinteen rakentaminen
Emme vastusta Pohjois-Koivurinteen asuinalueen rakentamista. Uuden asuinalueen toteuttaminen voi olla perusteltua, mikäli sen suunnittelu ja toteutus perustuvat oikeudellisesti kestävään kokonaisratkaisuun ja asianmukaisiin liikenne- ja yhdyskuntarakenteellisiin järjestelmiin.
Vastustuksemme kohdistuu nimenomaisesti siihen, että kaavaehdotuksessa sekä Pohjois-Koivurinteen rakentamisen aikana että pysyvä liikenne on esitetty ohjattavaksi Etelä-Kivurinteen olemassa olevan asuinalueen kautta. Tämä ratkaisu siirtää uuden asuinalueen liikenteelliset haitat kohtuuttomasti olemassa olevalle alueelle, eikä täytä MRL 9 §:n edellyttämiä vaikutusten riittävää selvittämistä eikä MRL 54 §:n mukaista kohtuullisuusvaatimusta.
Pohjois-Koivurinteen rakentamisen edellytyksenä tulee olla, että sekä rakentamisvaiheen ai-kaista että pysyvä liikenne ohjataan muualle kuin Etelä-Koivurinteen kautta, esimerkiksi uu-den rakentamisalueen lähiympärille ja kantavuudeltaan soveltuville yhteyksille. Olemassa olevaan asuinalueeseen ei tule kohdistaa muutoksia uuden alueen ensisijaisena liikenne- ja huoltoreittinä.
Liikennevaikutukset ja liikenneturvallisuus

Kaavaehdotus mahdollistaa noin 135 uuden pientalon rakentamisen ja päiväkodin, mikä lisää liikennemääriä huomattavasti. Tästä huolimatta Koivurinteen esittämän kokoojakadun kautta johdettava liikenne ei ole riittävän takaamaan katujen nykyisiä ominaisuuksia. Katu on kapea, rakenteellisesti heikko, eikä se sovellu merkittävästi kasvavalle liikenteelle.

Kaavaehdotuksessa esitetty Koivurinteen huomattava leventäminen aiheuttaa kohtuuttomia ongelmia tonttiliittymien toteuttamiselle, sadevesien hallinnalle ja talvikunnossapidolle. Riit-täviä vaikutusarvioita ei ole esitetty.

Hieskoivuntien toteuttamisesta luopuminen keskittää liikenteen Koivurinteelle, mikä lisää läpi-ajoliikennettä, melu- ja pölyhaittoja sekä liikenneturvallisuusriskejä. Näin laajalle uudelle asuinalueelle ei ole hyväksyttävää osoittaa käytännössä vain yhtä sisään- ja ulosajoyhteyttä Vihdintietä pitkin. Ratkaisu lisää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä ja heikentää pelastustoiminnan toimintaedellytyksiä.

Vihdintien ja Timmarmäentien risteys voisi olla looginen kohta toiselle väylälle Koivurinteeseen. Uusi suunniteltu osin pientaloalue sijoittuu siihen suuntaan hyvin, ja siinä olisi hyvä olla myös kevyenliikenteen väylä. Tätä mahdollistuvaa väylää voisi käyttää myös erinomaisesti uuden rakentamisalueen liittämistä Timmarmäentien ja Vihdintien risteyksessä muun muassa alueen puolin bussipysäkkiväliä. Vihdintiellä ei tässä kohdassa ole ollenkaan suojateitä ja muutakaan turvallisuutta parantavaa infrastruktuuria. Tätä risteyksen kehittämistä olisi ensisijaisen tärkeää tarkastella, kun juuri risteyksen länsipuolelle on suunniteltu uusi pientaloalue mistä liikennettä suuntautuu Asistoon koulun ja päiväkotiin. Risteykseen voisi sopia esimerkiksi kiertoliittymä suojateiden mikä lisäisi turvallisuutta bussipysäkkien käytössä sekä kevyen liikenteen liikkumisessa Asistojen ja Koivurinteen välillä ja toisi sujuvuutta Koivurinteen autoliikenteeseen.

Koska Koivurinne edellyttää kaavaehdotuksen mukaan kokonaisvaltaista uudelleenrakentamista ennen Pohjois-Koivurinteen rakentamisen aloittamista, nykyiset asukkaat joutuisivat kestämään haitallisia vaikutuksia kohtuuttoman pitkään ennen nykyisten rakentamisen ajan ja tämän jälkeen uuden asuinalueen rakentamisen ajan. Raskaan liikenteen, massakuljetusten ja työmaaliikenteen ohjaaminen Etelä-Koivurinteen kautta aiheuttaisi näin toteutuessaan nykyiselle asuinalueelle pitkäaikaista ja merkittävää melu-, pöly- ja tärinähaittaa. Näiden vaikutusten laajuus, yhteisvaikutukset ja kohtuullisuudelle ei ole esitetty asianmukaista arviointia, minkä vuoksi liikennevaikutusten arviointi on tältä osin puutteellinen, eikä täytä maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:ssä edellytettyä vaikutusten selvittämisvelvollisuutta.

Meluvaikutukset

Kaava-aineiston mukaan melutasot ylittävät paikoin ohjearvot jo nykytilanteessa, ja melutasot kasvavat edelleen kaavan toteutuessa. Puunhakkaajamäen metsä- ja puistoalueen supistaminen poistaa olennaisen melua vaimentavan vihersuojavyöhykkeen.

Kaavan mukainen, jäljelle jäävä puistoalue sijoittuu rinteeseen, eikä tosiasiallisesti estä melun leviämistä. Näin ollen kaavaratkaisun todelliset meluvaikutukset ovat todennäköisesti arvioitua suuremmat. Meluvaikutuksia ei ole arvioitu riittävän kattavasti suhteessa olemassa olevaan asutukseen.

Luonto- ja virkistysarvot sekä vaikutukset asumisolosuhteisiin ja kiinteistöjen arvoon

Kaavamuutos kohdistuu osittain alueeseen, joka on voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu puistoalueeksi, ja joka muodostaa alueen viimeisen yhtenäisen metsäisen luonto- ja virkistyskokonaisuuden. Puunhakkaajamäki on ekologisesti ja virkistyksellisesti merkittävä alue. Kaavaehdotuksen mukainen rakentaminen pilkkoo tämän kokonaisuuden ja heikentää olennaisesti sen ekologista toimivuutta sekä virkistyskäyttöarvoa. Alue on nykyisin vilkkaassa virkistyskäytössä ja toimii elinympäristönä monipuoliselle paikalliselle eliöstölle. Jäljelle jäävä alue on kapea ja jyrkkä, eikä mahdollista korvaavaa virkistyskäyttöä.
Luonto- ja virkistysarvojen menettämistä ei ole arvioitu riittävällä tavalla kaavaa valmisteltaessa eikä ratkaisu täytä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vaatimuksia viheralueverkoston jatkuvuuden ja luonnon monimuotoisuuden turvaamisen osalta.
Useiden Puunhakkaajanmäen puoleisen alueen kiinteistöjen hankinta- ja rakentamispäätökset ovat perustuneet siihen, että tontit rajautuvat puistoalueeseen ja rauhalliseen asuinympäristöön. Nyt esitetty kaavamuutos muuttaa nämä lähtökohdat pysyvästi. Liikenteen lisääntymisen myötä melun kasvu heikentää osaltaan olennaisesti asumisolosuhteita ja alentavat kiinteistöjen arvoa. Kiinteistöarvoihin kohdistuvia vaikutuksia ei ole arvioitu asianmukaisesti osana kaavan kokonaisvaikutusten arviointia, vaikka kyseessä on kohtuullisuusarvioinnin kannalta keskeinen tekijä.
Yhteenveto
Asemakaavaehdotus ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia asemakaavan sisältövaatimuksia. Se kohdistaa uuden asuinalueen liikenteelliset ja ympäristölliset haitat kohtuuttomasti olemassa olevaan asuinalueeseen, heikentää elinympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja viihtyisyyttä kohdistaa haitalliset vaikutukset kohtuuttomasti nykyisiin asukkaisiin. Lisäksi se johtaa merkittävien ja peruuttamattomien luonto- ja virkistysarvojen menetykseen sekä heikentää yhdyskuntien kiinteistöjen arvoa.
Edellä esitetyn perustein asemakaavaehdotusta ei tule hyväksyä esitetyssä muodossaan. Kaavaratkaisua on muutettava olennaisesti siten, että Pohjois-Koivurinteen rakentamisen aikainen ja pysyvä liikenne ohjataan muualta kuin Etelä-Koivurinteen kautta, liikennejärjestelyt ovat turvallisia ja toimivia, pelastustoimien edellytykset turvataan ja Puunhakkaajamäen luonto- ja virkistysarvot säilytetään.

<u>Vastine:</u>
Hieskoivuntien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.
Kaavan meluvaikutukset myös nykyiseen asutukseen on selvitetty osana vaikutusten arviointia. Selvityksen mukaan nykyisen asuinalueen melutasot kasvavat hieman Koivurinteen liikenteen lisääntyessä uuden asuinalueen myötä. Merkittävin muutos melutasoihin johtuu Vihdintien liikennemäärän ennustetusta kasvusta
Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.
Koivurinne-tie on 11,5 m leveä jo voimassa olevassa kaavassa. Toisin sanoen Katualue ei levene, ajorata on 6,5 metriä kuten aiemmissakin suunnitelmissa.

- Uutta ajoyhteyttä Vihdintieltä Timmermalmintien kohdalta on selvitetty Vihdintien kehittämisuunnitelmassa. Alla ote selvityksestä:
    - *”Uusi liittymä heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta, koska nelihaarainen liittymä on näiden tekijöiden suhteen kolmihaaraista liittymää huonompi. Lisäksi Askistontien kiertoliittymä pystyy välittämään hyvin alueelle suuntautuvan liikenteen, eivätkä matkat pitene oleellisesti verrattuna uuteen liittymään. Näistä syistä uutta liittymää ei suositella toteutettavaksi”.*

Puunhakkaajamäen luontoarvot on selvitetty ja alue on yleiskaavassa pientalovaltaista aluetta (AP). Rinteinen osuus alueesta säilyy virkistysalueena.
Kaavan vaikutukset liikenteeseen, luontoon ja virkistysmahdollisuuksiin on arvioitu kaavaselostuksessa.

Mielipide 22 (yksityishenkilö), 23.4.2026

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE
Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen. Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.
Koivurinteen osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen mukaista rakentamisesta aiheutuvia kasvavia liikennemääriä. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila ei nykyisten

tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavine lumitiloineen 11,5 metrin levyisenä.
Hieskoivuntien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa Hieskoivuntien varrella olevien tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue.
Hieskoivuntien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu vähentää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakentamisen aikana.
Vantaa 12.4.2026.

Vastine:
Hieskoivuntien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä. Koivurinne-tie on 11,5 m leveä jo voimassa olevassa kaavassa. Toisin sanoen katualue ei levene. Ajorata on 6,5 metriä kuten aiemmissakin suunnitelmissa

Mielipide 23 (yksityishenkilö), 23.4.2026

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE
Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen. Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.

Koivurinteen osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen mukaista rakentamisesta aiheutuvia kasvavia liikennemääriä. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila ei nykyisten tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavine lumitiloineen 11,5 metrin levyisenä.
Hieskoivuntien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa Hieskoivuntien varrella olevien tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue.
Hieskoivuntien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu vähentää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakentamisen aikana.
Vantaa 12.4.2026.

Vastine:
Hieskoivuntien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä. Koivurinne-tie on 11,5 m leveä jo voimassa olevassa kaavassa. Toisin sanoen katualue ei levene. Ajorata on 6,5 metriä kuten aiemmissakin suunnitelmissa

Mielipide 24 (kaksi yksityishenkilöä), 4.5.2026

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE

Vastustamme Etelä-Koivurinteen asemakaavan muutosta esitetyssä muodossaan. Asemakaavaehdotus on kokonaisuutena arvioiden vaikutuksiltaan kohtuuton ja on ristiriidassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 54 §:ssä säädettyjen asemakaavan sisältövaatimusten kanssa.

Pohjois-Koivurinteen rakentaminen

Uuden, Pohjois-Koivurinteen asuinalueen toteuttaminen on perusteltua, kunhan sen suunnittelu ja toteutus perustuvat oikeudellisesti kestävään kokonaisratkaisuun sekä asianmukaisiin liikenne- ja yhdyskuntarakenteellisiin järjestelyihin. Vastustuksemme kohdistuu siihen, että kaavaehdotuksessa sekä rakentamisen aikainen että py syvä liikenne on esitetty ohjattavaksi Etelä-Koivurinteen olemassa olevan asuinalueen kautta. Tämä ratkaisu siirtää uuden asuinalueen liikenteelliset haitat kohtuuttomasti olemassa olevalle asuinalueelle, eikä täytä MRL 9 §:n edellyttämää vaikutusten riittävää selvittämistä eikä MRL 54 §:n mukaista kohtuullisuusvaatimusta. Pohjois-Koivurinteen rakentamisen edellytyksenä tulee olla, että sekä rakentamisvaiheen raskas liikenne että pysyvä liikenne ohjataan muualta kuin Etelä-Koivurinteen läpi esimerkiksi uuden ra kentamisalueen läheisemmille ja kantavuudeltaan soveltuville yhteyksille. Olemassa olevaa asuinaluetta ei tule käyttää uuden alueen ensisijaisena liikenne- ja huoltoreittinä.

Liikennevaikutukset ja liikenneturvallisuus

Kaavaehdotus mahdollistaa yli sadan uuden pientalon rakentamisen, mikä lisää liikennemääriä merkittävästi. Kaavaehdotuksessa esitetty Koivurinteen huomattava leventäminen aiheuttaa kohtuuttomia ongelmia tonttiliittymien toteuttamiselle, sadevesien hallinnalle ja talvikunnossa pidolle. Riittäviä lumitilavarauksia ei ole tälläkään hetkellä, eikä uusia ole osoitettu. Hieskoivuntien toteuttamisesta luopuminen keskittää liikenteen Koivurinteelle, mikä lisää läpi ajoliikennettä, melu- ja pölyhaittoja sekä liikenneturvallisuusriskejä. Näin laajalle uudelle asuin alueelle ei ole hyväksyttävää osoittaa käytännössä vain yhtä sisään- ja ulosajoyhteyttä Vihdin tieltä. Ratkaisu lisää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä ja heikentää pelastustoiminnan toimintaedellytyksiä. Koska Koivurinne edellyttää kaavaehdotuksen mukaan kokonaisvaltaista uudelleenrakentamista ennen Pohjois-Koivurinteen rakentamisen aloittamista, nykyiset asukkaat joutuisivat kestämään haitallisia vaikutuksia kohtuuttoman pitkään: ensin katualueen rakentamisen ajan ja tämän jäl keen uuden asuinalueen rakentamisen ajan. Raskaan liikenteen, massakuljetusten ja työmaalii kenteen ohjaaminen Etelä-Koivurinteen kautta aiheuttaisi näin toteutuessaan nykyisille asuk kaille pitkäaikaista ja merkittävää melu-, pöly- ja tärinähaittaa. Näiden vaikutusten kestoa, yh teisvaikutuksia ja kohtuullisuutta ei ole arvioitu asianmukaisesti, minkä vuoksi liikennevaikutus ten arviointi on tältä osin puutteellinen, eikä täytä maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:ssä edellytet tyä vaikutusten selvittämisvelvollisuutta. 1 Meluvaikutukset Kaava-aineiston mukaan melutasot ylittävät paikoin ohjearvot jo nykytilanteessa, ja melutasot kasvavat edelleen kaavan toteutuessa. Puunhakkaajanmäen metsä- ja puistoalueen supistami nen poistaa olennaisen melua vaimentavan vihersuojavyöhykkeen. Kaavan mukainen, jäljelle jäävä

puistosuikale sijoittuu rinteeseen, eikä tosiasiallisesti estä melun leviämistä. Näin ollen kaavaratkaisun todelliset meluvaikutukset ovat todennäköisesti arvioi tua suuremmat.
Luonto- ja virkistysarvot sekä vaikutukset asumisolosuhteisiin ja kiinteistöjen arvoon
Kaavamuutos kohdistuu osittain alueeseen, joka on voimassa olevassa asemakaavassa osoi tettu puistoalueeksi, ja joka muodostaa alueen viimeisen yhtenäisen metsäisen luonto- ja virkis tyskokonaisuuden. Puunhakkaajanmäki on ekologisesti ja virkistyskäytöllisesti merkittävä alue. Kaavaehdotuksen mukainen rakentaminen pirstoo tämän kokonaisuuden ja heikentää olennai sesti sen ekologista toimivuutta sekä virkistyskäyttöarvoa. Alue on nykyisin vilkkaassa virkistyskäytössä ja toimii elinympäristönä monipuoliselle paikalliselle eläimistölle. Jäljelle jäävä alue on kapea ja jyrkkä, eikä mahdollista korvaavaa virkistyskäyttöä. Luonto- ja virkistysarvojen menettämistä ei ole arvioitu riittävällä tavalla kaavaa valmisteltaessa eikä ratkaisu täytä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vaatimuksia viheralueverkoston jatkuvuuden ja luonnon monimuotoisuuden turvaamisesta. Meidän, kuten myös useiden muiden Puunhakkaajanmäen puoleisen alueen kiinteistöjen han kinta- ja rakentamispäätökset ovat perustuneet siihen, että tontit rajoittuvat puistoalueeseen ja rauhalliseen asuinympäristöön. Nyt esitetty kaavamuutos muuttaa nämä lähtökohdat pysyvästi. Liikenteen lisääntymisen myötä melun kasvu heikentää osaltaan olennaisesti asumisolosuhteita ja alentavat kiinteistöjen arvoa. Kiinteistöarvoihin kohdistuvia vaikutuksia ei ole arvioitu asianmukaisesti osana kaavan kokonaisvaikutusten arviointia, vaikka kyseessä on kohtuullisuusarvioinnin kannalta keskeinen tekijä.
Yhteenveto
Asemakaavaehdotus ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia asemakaavan sisältövaati muksia. Se kohdistaa uuden asuinalueen liikenteelliset ja ympäristölliset haitat kohtuuttomasti olemassa olevaan asuinalueeseen, heikentää elinympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja viihtyisyyttä kohdistaen haitalliset vaikutuksen kohtuuttomasti nykyisiin asukkaisiin. Lisäksi se johtaa merkittävien ja peruuttamattomien luonto- ja virkistysarvojen menetykseen sekä heiken tää yksittäisten kiinteistöjen arvoa. Edellä esitetyin perustein asemakaavaehdotusta ei tule hyväksyä esitetyssä muodossaan. Kaavaratkaisua on muutettava olennaisesti siten, että Pohjois-Koivurinteen rakentamisen aikainen ja pysyvä liikenne ohjataan muualta kuin Etelä-Koivurinteen läpi, liikennejärjestelyt ovat turvallisia ja toimivia, pelastustoimen edellytykset turvataan ja Puunhakkaajanmäen luonto- ja virkistysarvot säilytetään. Vantaalla 3.5.2026

Vastine:
Hieskoivuntien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.
Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.
Koivurinne-tie on 11,5 m leveä jo voimassa olevassa kaavassa. Toisin sanoen Katualue ei levene, ajorata on 6,5 metriä kuten aiemmissakin suunnitelmissa
Hieskoivuntiestä luopuminen yhdistää rinteen ja pellon virkistysalueet laajemmaksi kokonaisuudeksi. Koivurinteen alueella on riittävästi virkistysaluetta. Kokonaispinta-alasta noin 50 % on lähivirkistysaluetta (VL). Kaava perustuu luontoselvityksiin.
Myös Puunhakkaajamäen luontoarvot on selvitetty ja alue on yleiskaavassa pientalovaltaista aluetta (AP). Rinteinen osuus alueesta säilyy virkistysalueena.

Mielipide 25 (kaksi yksityishenkilöä), 30.4.2026

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE
Ilmaisemme mielipiteemme esitetystä kaavamuutoksesta. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen. Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.
Koivurinteen osalta on huomattava, että alueelle ei aikanaan voitu asentaa hidasteita tien heikon kantavuuden vuoksi. Nykyisessä kunnossa Koivurinne ei kestä kaavaehdotuksen mukaista rakentamisesta aiheutuvia kasvavia liikennemääriä. Perusparannus- ja korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi nykyinen katutila ei nykyisten tonttien kohdalla ole riittävä eikä katua voida rakentaa vaadittavine lumitiloineen 11,5 metrin levyisenä.
Hieskoivuntien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa nykyisessä kaavaehdotuksessa Hieskoivuntien varrella olevien tonttien myynnillä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue.
Hieskoivuntien rakentaminen on liikenneturvallisuuden kannalta ehdoton edellytys sekä rakentamisen sujuvuuden että olemassa olevan asuinalueen suojaamisen kannalta. Ratkaisu vähentää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä sekä varmistaa pelastustoiminnan toimintaedellytykset rakentamisen aikana.
Vantaalla 30.4.2026

Vastine:
Hieskoivutien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.
Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.
Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.
Koivurinne-tie on 11,5 m leveä jo voimassa olevassa kaavassa. Toisin sanoen katualue ei levene, ajorata on 6,5 metriä kuten aiemmissakin suunnitelmissa
Mitoitukseltaan katu on täysin sama kuin edellisessä asemakaavavaiheessa, jolloin muutos ei ole merkittävä.

Mielipide 26 (yksityishenkilö), 4.5.2026
MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN - KAAVATYÖN NUMERO 002483 ETELÄ-KOIVURINNE
Ilmaisen mielipiteeni esitetystä kaavamuutoksesta. Vastustan Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan. Arviointisuunnitelma 2 pitää sisällään ehdotuksen suunnitelmaksi, jossa ei ole huomioitu oikeastaan millään tavalla alueen asukkaiden aikaisemmin antamia mielipiteitä. Vastaavasti yksityiskohtaisemmat perustelut ja laskelmat eri vaihtoehdoista puuttuvat lähes kokonaan. Alueen asukkaiden lukumäärä tulee kasvamaan moninkertaiseksi ja Koivurinne kokoojakatuna tulisi aiheuttamaan kohtuuttoman rasituksen nykyisille asukkaille. Mikäli Hieskoivun rakentaminen osoittautuu lukujen valossa kannattomaksi pidän perusteltuna rakentaa liittymä Timmermalmin kiertoliittymään siitäkin huolimatta, että asukastilaisuudessa totesitte konsulttiyrityksen arvioineen liittymän riskillisyyden kasvavan tästä toimesta. Koivurinne ei voi missään tapauksessa toimia kokoojakatuna.
Vantaalla 4.5.2026

Vastine:
Aiempiin, vuonna 2023 saatuihin mielipiteisiin vastataan tässä yhteydessä.

Yhteys Timmermalmintien kohdalta on selvitetty Vihdintien kehittämisuunnitelmassa. Alla ote selvityksestä:

- *”Uusi liittymä heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta, koska nelihaarainen liittymä on näiden tekijöiden suhteen kolmihaaraista liittymää huonompi. Lisäksi Askistontien kiertoliittymä pystyy välittämään hyvin alueelle suuntautuvan liikenteen, eivätkä matkat pitene oleellisesti verrattuna uuteen liittymään. Näistä syistä uutta liittymää ei suositella toteutettavaksi”.*

Kaavaselostuksessa on arvioitu kaavan vaikutukset ympäristöön, mukaan lukien liikenteelliset vaikutukset.

Mielipide 27 (kaksi yksityishenkilöä)

MIELIPIDE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN ETELÄ-KOIVURINNE Kaavatyön numero: 002483 Diaarinumero: VD/3120/10.02.04.00/2021 Vastustamme Etelä-Koivurinteen asemakaavan muutosta esitetyssä muodossaan. Asemakaavaehdotus on kokonaisuutena arvioiden vaikutuksiltaan kohtuuton ja on ristiriidassa maan käyttö- ja rakennuslain (MRL) 54 §:ssä säädettyjen asemakaavan sisältövaatimusten kanssa.
Pohjois-Koivurinteen rakentaminen
Emme vastusta Pohjois-Koivurinteen asuinalueen rakentamista. Uuden asuinalueen toteutta minen voi olla perusteltua, mikäli sen suunnittelu ja toteutus perustuvat oikeudellisesti kestä vään kokonaisratkaisuun ja asianmukaisiin liikenne- ja yhdyskuntarakenteellisiin järjestelyihin. Vastustuksemme kohdistuu nimenomaisesti siihen, että kaavaehdotuksessa sekä Pohjois-Koivurinteen rakentamisen aikainen että pysyvä liikenne on esitetty ohjattavaksi Etelä-Koivurinteen olemassa olevan asuinalueen kautta. Tämä ratkaisu siirtää uuden asuinalueen liikenteelliset haitat kohtuuttomasti olemassa olevalle alueelle, eikä täytä MRL 9 §:n edellyttämää vaikutusten riittävää selvittämistä eikä MRL 54 §:n mukaista kohtuullisuusvaatimusta. Pohjois-Koivurinteen rakentamisen edellytyksenä tulee olla, että sekä rakentamisvaiheen raskas liikenne että pysyvä liikenne ohjataan muualta kuin Etelä-Koivurinteen kautta, esimerkiksi uuden rakentamisalueen läheisemmille ja kantavuudeltaan soveltuville yhteyksille. Olemassa olevaa asuinaluetta ei tule käyttää uuden alueen ensisijaisena liikenne- ja huoltoreittinä.
Liikennevaikutukset ja liikenneturvallisuus
Kaavaehdotus mahdollistaa noin 135 uuden pientalon rakentamisen ja päiväkodin, mikä lisää liikennemääriä huomattavasti. Tästä huolimatta Koivurinteen esittäminen kokoojakaduksi pe rustuu ratkaisuihin, jotka eivät vastaa kadun nykyisiä ominaisuuksia. Katu on kapea, rakenteellisesti heikko, eikä se sovellu merkittävästi kasvavalle liikenteelle. Kaavaehdotuksessa esitetty Koivurinteen huomattava leventäminen aiheuttaa kohtuuttomia ongelmia tonttiliittymien toteuttamiselle, sadevesien hallinnalle ja talvikunnossapidolle. Riittä viä lumitilavarauksia ei ole

osoitettu. Hieskoivuntien toteuttamisesta luopuminen keskittää liikenteen Koivurinteelle, mikä lisää läpi ajoliikennettä, melu- ja pölyhaittoja sekä liikenneturvallisuusriskejä. Näin laajalle uudelle asuin alueelle ei ole hyväksyttävää osoittaa käytännössä vain yhtä sisään- ja ulosajoyhteyttä Vihdin tieltä. Ratkaisu lisää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä ja heikentää pelastustoiminnan toimintaedellytyksiä. Vihdintien ja Timmermalmintien risteys voisi olla looginen kohta toiselle väylälle Koivurintee seen. Uusi suunniteltu osa pientaloaluetta sopisi siihen suunnitelmaan hyvin, ja siinä olisi hyvä olla myös kevyenliikenteen tila. Tätä mahdollista väylää voisi käyttää myös erinomaisesti alueen rakentamisvaiheessa. Tällä hetkellä Timmermalmintien ja Vihdintien risteyksessä on molemmin puolin bussipysäkki. Vihdintiellä ei tässä kohdassa ole ollenkaan suojatietä ja muutakaan turvallista reittiä ylittää tietä, ja tämänkin vuoksi risteyksen kehittäminen olisi ensisijaisen tärkeää varsinkin, kun juuri risteyksen läheisyyteen on suunnitteilla uusi pientaloalue mistä liikennettä suuntautuu Askiston kouluun ja päiväkotiin. Risteykseen voisi sopia esimerkiksi kiertoliittymä 1 (3) suojateineen mikä lisäisi turvallisuutta bussipysäkkien käytössä sekä kevyen liikenteen liikkumi sessa Askiston ja Koivurinteen välillä ja toisi sujuvuutta Koivurinteen autoliikenteeseen. Koska Koivurinne edellyttää kaavaehdotuksen mukaan kokonaisvaltaista uudelleenrakentamista ennen Pohjois-Koivurinteen rakentamisen aloittamista, nykyiset asukkaat joutuisivat kes tämään haitallisia vaikutuksia kohtuuttoman pitkään: ensin katualueen rakentamisen ajan ja tämän jälkeen uuden asuinalueen rakentamisen ajan. Raskaan liikenteen, massakuljetusten ja työmaaliikenteen ohjaaminen Etelä-Koivurinteen kautta aiheuttaisi näin toteutuessaan nykyi sille asukkaille pitkäaikaista ja merkittävää melu-, pöly- ja tärinähaittaa. Näiden vaikutusten kestolle, yhteisvaikutuksille ja kohtuullisuudelle ei ole esitetty asianmukaista arviointia, minkä vuoksi liikennevaikutusten arviointi on tältä osin puutteellinen, eikä täytä maankäyttö- ja raken nuslain 9 §:ssä edellytettyä vaikutusten selvittämisvelvollisuutta.

Meluvaikutukset
Kaava-aineiston mukaan melutasot ylittävät paikoin ohjearvot jo nykytilanteessa, ja melutasot kasvavat edelleen kaavan toteutuessa. Puunhakkaajanmäen metsä- ja puistoalueen supistami nen poistaa olennaisen melua vaimentavan vihersuojavyöhykkeen. Kaavan mukainen, jäljelle jäävä puistosuikale sijoittuu rinteeseen, eikä tosiasiallisesti estä me lun leviämistä. Näin ollen kaavaratkaisun todelliset meluvaikutukset ovat todennäköisesti arvi oitua suuremmat. Meluvaikutuksia ei ole arvioitu riittävän kattavasti suhteessa olemassa ole vaan asutukseen.
Luonto- ja virkistysarvot sekä vaikutukset asumisolosuhteisiin ja kiinteistöjen arvoon
Kaavamuutos kohdistuu osittain alueeseen, joka on voimassa olevassa asemakaavassa osoi tettu puistoalueeksi, ja joka muodostaa alueen viimeisen yhtenäisen metsäisen luonto- ja vir kistyskokonaisuuden. Puunhakkaajanmäki on ekologisesti ja virkistyskäytöllisesti merkittävä alue. Kaavaehdotuksen mukainen rakentaminen pirstoo tämän kokonaisuuden ja heikentää olennai sesti sen ekologista toimivuutta sekä virkistyskäyttöarvoa. Alue on nykyisin vilkkaassa virkistys käytössä

ja toimii elinympäristönä monipuoliselle paikalliselle eläimistölle. Jäljelle jäävä alue on kapea ja jyrkkä, eikä mahdollista korvaavaa virkistyskäyttöä. Luonto- ja virkistysarvojen menettämistä ei ole arvioitu riittävällä tavalla kaavaa valmisteltaessa eikä ratkaisu täytä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vaatimuksia viheralueverkoston jatkuvuuden ja luonnon monimuotoisuuden turvaamisesta. Useiden Puunhakkaajanmäen puoleisen alueen kiinteistöjen hankinta- ja rakentamispäätökset ovat perustuneet siihen, että tontit rajoittuvat puistoalueeseen ja rauhalliseen asuinympäris töön. Nyt esitetty kaavamuutos muuttaa nämä lähtökohdat pysyvästi. Liikenteen lisääntymisen myötä melun kasvu heikentää osaltaan olennaisesti asumisolosuhteita ja alentavat kiinteistö jen arvoa. Kiinteistöarvoihin kohdistuvia vaikutuksia ei ole arvioitu asianmukaisesti osana kaavan koko naisvaikutusten arviointia, vaikka kyseessä on kohtuullisuusarvioinnin kannalta keskeinen tekijä.

Yhteenveto

Asemakaavaehdotus ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia asemakaavan sisältövaati muksia. Se kohdistaa uuden asuinalueen liikenteelliset ja ympäristölliset haitat kohtuuttomasti 2 (3) olemassa olevaan asuinalueeseen, heikentää elinympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja viihtyisyyttä kohdistaen haitalliset vaikutuksen kohtuuttomasti nykyisiin asukkaisiin. Lisäksi se johtaa merkittävien ja peruuttamattomien luonto- ja virkistysarvojen menetykseen sekä heiken tää yksittäisten kiinteistöjen arvoa. Edellä esitetyin perustein asemakaavaehdotusta ei tule hyväksyä esitetyssä muodossaan. Kaa varatkaisua on muutettava olennaisesti siten, että Pohjois-Koivurinteen rakentamisen aikainen ja pysyvä liikenne ohjataan muualta kuin Etelä-Koivurinteen kautta, liikennejärjestelyt ovat tur vallisia ja toimivia, pelastustoimen edellytykset turvataan ja Puunhakkaajanmäen luonto- ja vir kistysarvot säilytetään.

Vastine:

Hieskoivuntien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Kaavan meluvaikutukset myös nykyiseen asutukseen on selvitetty osana vaikutusten arviointia. Selvityksen mukaan nykyisen asuinalueen melutasot kasvavat hieman Koivurinteen liikenteen lisääntyessä uuden asuinalueen myötä. Merkittävin muutos melutasoihin johtuu kuitenkin Vihdintien liikennemäärän ennustetusta kasvusta, eikä uuden pientaloasutuksen kaavoittamisesta. Meluselvitys on kaavan liitteenä.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.
Koivurinne-tie on 11,5 m leveä jo voimassa olevassa kaavassa. Toisin sanoen katualue ei levene, ajorata on 6,5 metriä kuten aiemmissakin suunnitelmissa.
Kadun perusparannuksen yhteydessä Koivurinne-tielle tulee hulevesiviemäröinti eikä avo-ojia tarvita.
Hieskoivuntiestä luopuminen yhdistää rinteen ja pellon virkistysalueet laajemmaksi kokonaisuudeksi. Koivurinteen alueella on riittävästi virkistysaluetta. Kaava-alueen kokonaispinta-alasta noin 50 % on lähivirkistysaluetta (VL). Kaava perustuu luontoselvityksiin.

Mielipide 28 (kaksi yksityishenkilöä), 2.5.2026

MIELIPITEEMME ASEMAKAAVATYÖN NUMEROON 002483
Haluamme tuoda osaltamme tiettäväksi ongelma-alueet, jotka liittyvat Etelä-Koivurinteen kaavatyöhön numero 002483. Vastustamme Hieskoivuntien rakennushankkeesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi. Alueen pitkaaikaisina asukkaina olemme enemmän kuin paremmin tietoisia kaikista Koivurinteen tiealueen ongelmista. Etelä-ja Pohjois-Koivurinteen lisarakentaminen suunnitelmienne mukaisesti tulee lisäämään liikennemääriä rajusti. Vanha kylätie Koivurinne on rakennettu halvalla ja perustettu savipohjalle, eikä sitä koskaan tarkoitettu jatkuvan raskaan liikenteen, tai suurien liikkennemäärien käyttöön. Jokainen tien töyssy ja kuoppa tärisyttävät ja vioittavat kadun vierustan nykyisiä rakennuksia. Tästä johtuen myös nopeushidasteiden asentamisesta Koivurinteelle oli aikanaan luovuttava. Kuluneiden vuosien aikana tietä on virheellisesti ja halvalla uudistettu vain päällystettä lisäämällä. Päällysteen lisäykset ja Vantaan rakennusvalvonnan päivittämättä jääneet virheelliset tienkorkeusmerkinnät ovat syypäänä siihen, että Vihdintien puoleisten rakennusten sokkelikorot on määrätty aivan liian matalalle, eivätkä salli minkäänlaista tienpinnan korottamista. Erityisesti keväisin sulamis- ja hulevesien aikaan, sekä rankkasateiden aikana, ojitusvirheet ja hulevesien johtamisen puute aiheuttavat huomattavia tulvavesiongelmia Vihdintien puoleisille (alapuolisille) tonteille. Etenkin Koivunkannonkujan alueelta valuvat hulevedet aiheuttavat suuria ongelmia. Nykyiset avo-ojat ovat ainoa toimiva ympärivuotinen ratkaisu tähän ongelmaan. Rakennusvaiheessa taloamme siirrettiin lähemmäksi Koivurinne-tietä asemakaava-arkkitehdin toimesta, perustuen siihen, että Koivurinteestä tulee päättyvä katu ja liikenne alueelle johdetaan eri kautta. Tästä johtuen suunnitelmaanne 11,5m leveästä katualueesta ei voida toteuttaa kohdallamme. Lisäksi varaus 11.5 m, ei tule riittämään katualueelle, avo ojille ja lumitiloille. Viimevuosien lumitalvet ja lumimassat

ovat osoittaneet, etteivät edes kapean kadun lumimassat mahdu nykyiselle katualueelle ja lisäksi niiden auraus aiheuttaa vaurioita asukkaiden aidoille ja pensaille. Kaupunki vetoaa Hieskoivuntien rakentamisen hintaan. Koivurinnetie on myös perustettu huonolle maaperälle ja sen uudelleenrakentaminen tarvittavine paalutuksineen ja muine perustustöineen, sekä myös purkukustannuksineen tulee varmasti vähintäänkin yhtä kalliiksi kuin uuden Hieskoivuntien rakentaminen. Lisäksi Koivurinne-tien rakentaminen aiheuttaisi nykyiselle rakennuskannalle sietämätöntä rasitusta. Hieskoivuntien rakentaminen sen sijaan ei aiheuta kohtuutonta rasitusta tai ongelmaa rakennusaikaisen liikenteen sujuvuuden ja pelastustoiminnan kannalta. Koivurinne-tien levennys baanaksi muodostaa tiestä kaahauspaikan. Nykyisin tätä on siedettävissä määrin johtuen vähäisesta asukasmäärästä, tien kapeudesta ja tasa-arvoisista risteyksistä. Tien levennys tarkoittaa käytännössä tonttien aitaamista, jotta estetään pienten lasten päätyminen tieliikenteen uhreiksi. Koivurinne tulee säilyttää kylätienä tai pihakatuna, joka jatkossakin palvelee vain alueen nykyistä rakennuskantaa ja liityntäliikenne uudelle väkirikkaalle lisärakentamiselle johdetaan uuden Hieskoivuntien kautta. Nykyisinkin on erittäin riskialtista, että Koivurinne on ainoa väylä, jonka tukos tulppaa kaiken liikenteen alueelle. Ajatus asukasmäärän rajusta lisäyksestä on pelottava ja kuka kantaa vastuun onnettomuus- ja hätätilanteissa, joissa ainoa tie voi olla suljettuna ilman kiertotiemahdollisuutta? Vantaalla 2.5.2026

Vastine:

Hieskoivuntien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivuntien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivuntien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.

Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähentäisi sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.

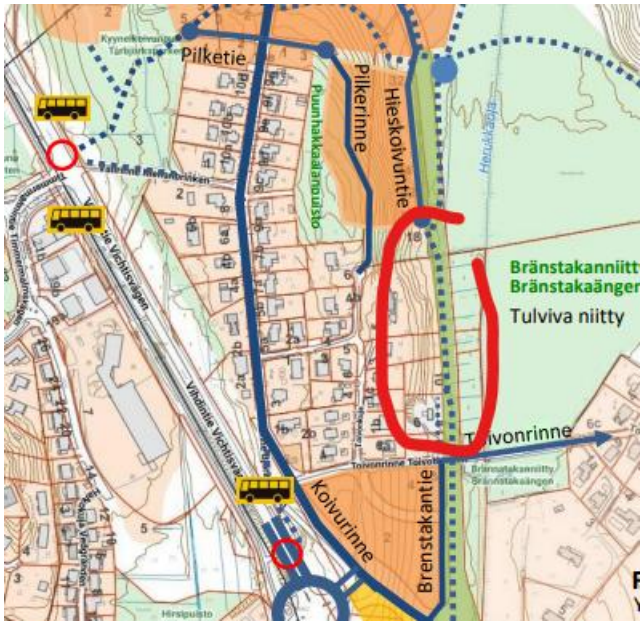
Kadun perusparannuksen yhteydessä Koivurinne-tielle tulee hulevesiviemäröinti eikä avo-ojia tarvita.

Mielipide 29 (yksityishenkilö), 3.5.2026

MIELIPIDE ASEMAKAAVAMUUTOKSEEN 1.4.2026, 002483 ETELÄ-KOIVURINNE

Hieskoivuntien rakentaminen

Ilmaisen mielipiteeni Etelä-Koivurinteen asemakaavan muutossuunnitelmaan 002483, myöhemmin tekstissä AK-ehdotus. Vastustan Hieskoivuntien eteläosan rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi Hieskoivuntien asemesta.

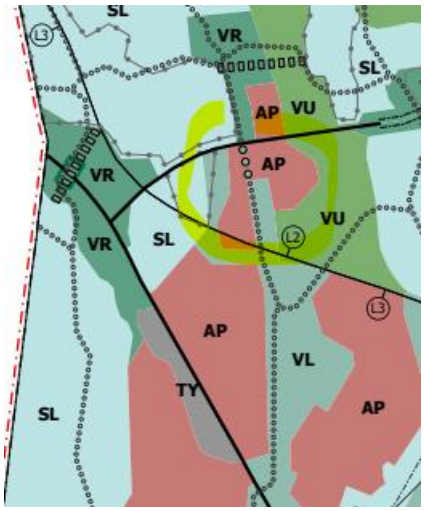
Vuoden 2023 kaavaehdotus

Tällä hetkellä voimassa olevassa kaavassa näkyvän 'Pilketien/-rinteen' pohjoispuolella on alle 40 pientaloa. Uudessa kaavaehdotuksessa on esitetty pelkästään 'Pilketien/-rinteen' ja Kotikoivuntien väliselle alueelle noin 130 uutta pientaloa. Asemakaavan muutoksessa esitetyn noin 130 pientalon rakentaminen 'pientalopellolle' aiheuttaa vuosia kestävän rekka, maansiirtokuorma-auto ja traktori 'rallin', jota jo nyt heikossa kunnossa oleva Koivurinteentie ei kestä (AK-ehdotuksen aineisto s.4, kappale 6). Vuosia kestävän rakentamisvaiheen jälkeen pientalojen lukumäärän nelinkertaistuminen aiheuttaa luonnollisesti Koivurinteen eteläpäässä myös läpiajoliikenteen vähintään nelinkertaistumisen, koska tonteilla tulee keskimäärin enemmän kuin yksi autopaikka. Asukasliikenteen lisäksi tulee suunnitellun päiväkodin päivittäinen liikenne. Yleisötilaisuuden 10.12.2025 diassa nro. 9 on kerrottu varautumisesta bussiliikenteeseen tulevaisuudessa Koivurinteentiellä. Rakennusaikaisen ja sen jälkeisen asukkaiden, päiväkoti- ja bussiliikenteen aiheuttama läpiajoliikenteen lisääntyminen nykyisellä pientaloa-alueella kasvattaa paikallisesti pakokaasu-, auton renkaiden mikromuovi- ja pienhiukkaspäästöjä, lisää liikenteen ilmaan nostattamaa pölyä, alentaa kiinteistöjen arvoa ja tekee Koivurinteentien alkupään kiinteistöistä

lapsiperheiden kannalta turvattomamman. Ilmeisesti valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kohta AK-ehdotuksen sivulla 26:

- *Ehkäistä melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja*

Tätä alueidenkäyttötavoitetta siis tarvitse ottaa huomioon Vantaalla?
AK-ehdotuksen sivulla 44 lukee, että asemakaavalla pyritään kodikkaaseen ja vaihtelevaan katukuvaan. Koivurinteentien alkupään asukkaille edellä mainittu pyrkimys vaikuttaa lähinnä kaavoitusjargonilta ja tyhjänpäiväiseltä sanahelinältä.
Koska kalliin kunnastekniikan rakentamiselle tulee saada lisää maksajia, niin on todennäköistä, että Vantaan seuraavissa kaavamuutoksissa Pohjois-Koivurinteen alueelle kaavoitetaan vielä lisää asuntoja. Tämä näkyy jo yleiskaavassa AP-alueena nyt suunnitellun pientalopeltoalueen pohjoispuolella, kuva 1. Ja lopputuloksena on läpiajoliikenteen jatkuva lisääntyminen Koivurinteen eteläosassa. Ns. kehityksen ja asemakaavan 'ajanmukaistamisen' aiheuttamien käytännön ongelmien maksajiksi joutuvat Koivurinteentien alkupään nykyiset asukkaat.

Kuva 1

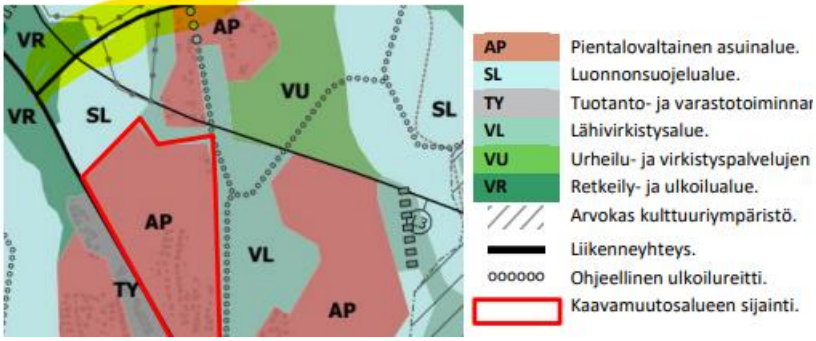
Jos Vantaalla on varaa investoida kaupungin itäisiin osiin satoja miljoonia 'patikkaratikkaan', jolla ei pääse edes lentoasemalle asti, niin rahaa pitää löytyä myös Länsi-Vantaan katuverkoston kehittämiseen, siis tässä tapauksessa Hieskoivuntien eteläosan rakentamiseen ja sen liittämiseen vuoden 2023 kaavaehdotuksessa esitetyn Brenstakantien jatkeeksi ohjaamaan läpikulkuliikenne pois Koivurinteentien eteläpäästä. Hieskoivuntien rakentamisen kustannukset voidaan kattaa sen varrella olevien ja 'pientalopeltoalueelta' myytävien tonttien hinnoilla. AK-ehdotuksen sivun 46 mukaan:' kodikas kaupunkikuva, metsiin ja peltoihin rajautuvat tontit ja päiväkoti lisäävät uuden alueen vetovoimaa'. Siis tonttien hintoihin voidaan lisätä pientä 'vetovoimalisää', jolla kompensoidaan Hieskoivuntien eteläosan rakentaminen. Vai meneekö 'pientalopellon' tonttien myynnistä saadut voitot 'patikkaratikan' rahoitukseen?

Hieskoivuntiestä luopumista perustellaan heikolla maaperällä, eli tie pitäisi rakentaa pehmeikköalueelle. AK-ehdotuksen sivun16 rakennettavuuskartan mukaan lähes kaikki talot 'pientalopellolla' rakennetaan maaperätyypille 3a, eli vaikeasti rakennettava pehmeikkö. 'Pientalopellolla' kulkeva Koivurinteentien osa voidaan myös ongelmitta rakentaa 3a maaperälle ja päiväkoti jopa maaperälle 4, jota kuivaillaan vaikeasti rakennettavaksi syväksi pehmeikköalueeksi. Siis päiväkoti voidaan rakentaa syvälle pehmeikköalueelle, mutta Hieskoivuntietä ei…

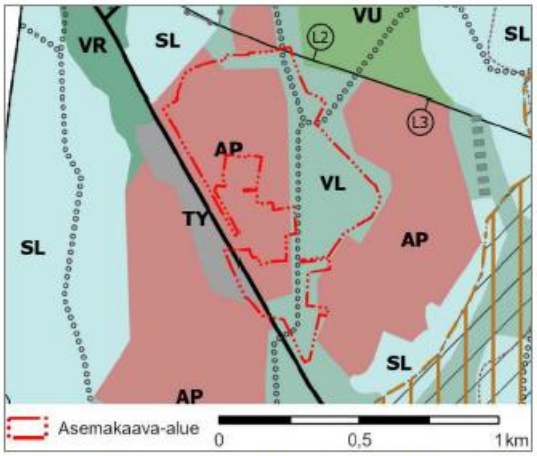
Vantaan kaupungin nettisivuilla kerrotaan, että asemakaavamuutoksessa: 'Tarkoitus on luopua Askiston eritasoliittymästä ja Hieskoivuntiestä, jotka sijaitsevat heikolla maaperällä'. Siis miten on mahdollista rakentaa kaksikaistainen kiertoliittymä Vihdintien (MT120) suurelle liikennevirralle, raskaille erikoiskuljetuksille ja heikolle maaperälle, jos Hieskoivuntien eteläosan rakentaminen vastaavasti heikolle maaperälle ja huomattavasti pienemmälle liikennemäärälle on liian kallista? Asemakaavamuutoksen 002483 sivun 29 yläreunassa on yleiskaavasta leikattu kuva (kuva 3), jonka vasemmassa yläreunassa ei vuoden 2026 versiossa näy ns. Tikkurilantien varaus välillä Vihdintie - Kolmikoivuntie. Lieneekö tarkoitushakuinen kuvamanipulaatio? Jos Hieskoivuntien eteläosan rakentaminen on heikon maaperän vuoksi hyvin kallista, niin kallioiseen maastoon kaavoitettu ns. Tikkurilantien jatke on varmaankin toteutettavissa jo tässä yhteydessä ja halvemmalla kuin Hieskoivuntie eteläpää ja 'pientalopellon' asutuksen liikenne voidaan ohjata sille.

lentomeluvyöhykettä L2 (Lden 50–55 dB), joka ei rajoita asuntorakentamista, mutta asettaa määräyksen. AP-alueelle voi sijoittaa myös palveluita. (Kv 25.1.2021)

Kuva 2. Yleiskaavan leikkaus 2023

002483 - Etelä-Koivurinne 1.4.2026 Sivu 29 / 6

Kuva: Ote yleiskaavasta, kaavamuutosalueen raja

Yleiskaavan mukaisesti kasvu ohjataan nykyisen rakenteen yhteyteen, tiivistäen ja uudistaen. Alue on pientalovaltaista asuinaluetta AP, lähivirkistysaluetta (VL) ja len-

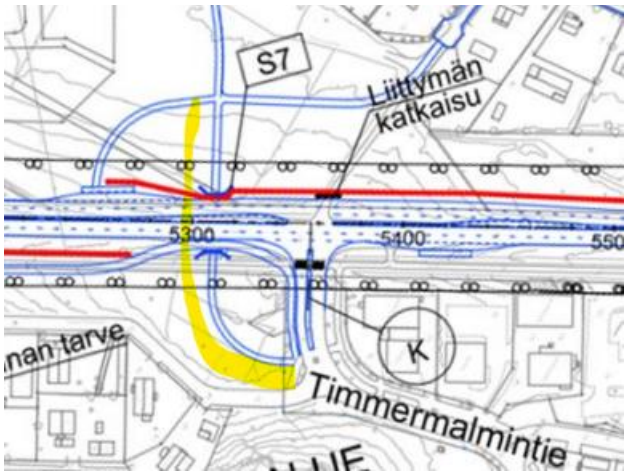
Kuva 3

Askiston liittymän kiertoliittymä

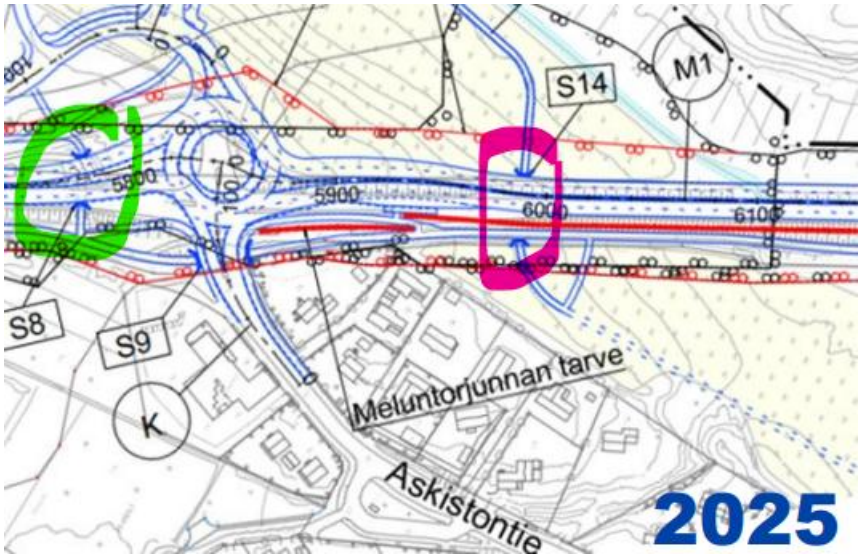
Kaavaluonnoksessa esitetty Askiston eritasoliittymästä luopuminen on järkevä toimenpide, mutta muutos kiertoliittymäksi on vastaavasti täysin tarpeeton. Kaksikaistaisia kiertoliittymiä rakennetaan vilkkaasti liikennöityjen teiden risteyksiin, joita Askistontie ja Koivurinteentie eivät varmasti ole. Askiston läpi ei kulje merkittävää läpiajoliikennettä Kehä III suunnalta verrattuna esimerkiksi läpiajoliikenteeseen Juvanmalmin teollisuusalueen läpi Odilammen kiertoliittymään. Askiston alue on jo täyteen rakennettu, joten uusista pientaloista ei tule kuin marginaalista lisäliikennettä. Kuten AK-luonnoksen sivulla 39 esitetään, Koivurinteentien liikennemäärät ovat tulevaisuudessakin maltillisia ja liikennemäärän lisäys kohtuullinen, joten miten on perusteltavissa uuden kiertoliittymän rakentaminen? Jos Vihdintien ja Timmermalmintien kohdalle ehdotetun liittymän neljäs haara heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta, niin asianlaita lienee sama myös Askiston risteykseen suunnitellun nelihaaraisen kiertoliittymän osalta. Siis AK-luonnoksen sivulla 20 kolmannessa kappaleessa esitetty ratkaisuvaihtoehto, jossa risteykseen rakennetaan Vihdintien suuntaisen lisäkaistat liittymän läpi, on halvempi ratkaisu eikä vaaranna Vihdintien

liikenteen turvallisuutta. Vaikka kiertoliittymän rakentaminen menee ELYn budjettiin, niin siitä huolimatta sen rakentaminen on kallis ja turha investointi ja lisäksi liittymän rakentamisen hiilijalanjälki heikolle maaperälle on merkittäviä.
Olen kulkenut päivittäin Odilammelle rakennetun kaksikaistaisen kiertoliittymän läpi sen valmistumisesta alkaen ja sen haitat ovat käyneet selvästi ilmi. 'Kiireiset' ja 'pyrkivää' ajotapaa harrastavat audi, bemari ja teslan kuskit käyttävät kiertoliittymän uloimpia, liittymän jälkeen päättyviä kaistoja ohituskaistoina ja aiheuttavat vaaratilanteita pyrkiessään liittymän jälkeen takaisin 'hitaampien' liikennevirtaan. Haluammeko samanlaisen 'häirikkökäyttätymisen' yleistyvän tulevaisuudessa myös Askiston risteyksen kohdalla?
Vihdintien (MT 120) liikenteen sujuvoittaminen Pohjois-Espoosta, Nurmijärveltä ja Vihdin suunnasta tulevalle työmatkaliikenteelle EI ole Vantaan Askiston ja Koivurinteen asukkaiden etujen ajamista. Askiston liittymän liiallinen sujuvoittaminen siirtää osan Juvanmalmin läpikulkuliikenteestä Vihdintien osuudelle Kehä III -Odilampi. Vantaan tulisi siis keskittyä omien asukkaiden ympäristöön ja hyvinvointiin, kuten esimerkiksi edellä mainitun Hieskoivuntien eteläosan rakentamiseen. Vantaan pitäisi keskittyä edistämään ELYn megaprojekteista vain niitä, jotka ovat hyödyllisiä vantaalaisten kannalta, ei Pohjois-Espoon, Nurmijärven ja Vihdin työmatkaliikenteelle.

Asemakaavaehdotuken vaihtoehdot, kohta 3.4.1: Timmermalmin liittymä
Asemakaavaluonnoksessa Timmermalmin uuden liittymän vaihtoehtojen selvitys on puutteellinen ja ilmeisesti tarkoituksella. Asemakaavaluonnoksessa ei ole selvitetty vaihtoehtoa, jossa liikenne uudelta 'pientalopellolta' johdetaan Timmermalmintien kolmihaaraisen liittymän pohjoispuolella Vihdintien ali. AK-luonnoksen sivulla 20 on Timmermalmintien kohdalle esitetty jo ratkaisu, jossa on kevyen liikenteen alikulku, kuva 4. Alikulkua voidaan leventää minimissään jopa vain yhdellä ajoneuvokaistalla. Lisätyn yhden ajoneuvokaistan etuajo-oikeus voidaan toteuttaa liikennemerkeillä, kuten on tehty Askistontie 36 A:n kohdalla. Kuten AK-luonnoksen sivulla 39 esitetään, Koivurinteentien liikennemäärät ovat tulevaisuudessakin maltillisia ja liikennemäärän lisäys kohtuullinen, joten mainituista seikoista voi päätellä, että edes yksi ajoneuvokaista Vihdintien alikulussa ei muodostu liikennettä rajoittavaksi tekijäksi. Verrattuna nelihaaraiseen vaihtoehtoon, ehdotettu kolmihaarainen liittymä laajennetulla ajoneuvoalikululla ei siis heikennä Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta. Kustannusten kompensoimiseksi Askiston liittymästä noin 150 metrin päähän etelään suunniteltu kevyen liikenteen alikulku S14 voidaan jättää rakentamatta, sillä se on lähtökohtaisesti turha investointi. Koivurinteentie on alueen kevyen liikenteen pääyhteys Askistoon ja asukkaat voivat käyttää Vihdintien alittamiseen Askiston risteyksen alikulkua S8. (Kuva 5)

Kuva 4.

Kuva 5.

Vantaalla 3.5.2026 AD
Nöyrä hallintoalamainen ja veronmaksaja

Mielipide 30 (kaksi yksityishenkilöä), 4.5.2026

ASUKASPALAUTE ASEMAKAAVAN MUUTOKSEEN 002483 ETELÄ-KOIVURINNE
Kaavan numero 002483, diaarinumero VD/3120/10.02.04.00/2021
Vastustamme Etelä-Kivurinteen asemakaavan muutosta esitetyssä muodossaan.
Asemakaavaehdotus on kokonaisuutena arvioiden vaikutuksiltaan kohtuuton ja on ristiriidassa maan-käyttö- ja rakennuslain (MRL) 54 §:ssä säädettyjen asemakaavan sisältövaatimusten kanssa.
Pohjois-Koivurinteen rakentaminen
Emme vastusta Pohjois-Koivurinteen asuinalueen rakentamista. Uuden asuinalueen toteutta-minen

voi olla perusteltua, mikäli sen suunnittelu ja toteutus perustuvat oikeudellisesti kestävään kokonaisratkaisuun ja asianmukaisiin liikenne- ja yhdyskuntarakenteellisiin järjestelmiin.
Vastustuksemme kohdistuu nimenomaisesti siihen, että kaavaehdotuksessa sekä Pohjois-Koivurinteen rakentamisen aikainen että pysyvä liikenne on esitetty ohjattavaksi Etelä-Koivurinteen olemassa olevan asuinalueen kautta. Tämä ratkaisu siirtää uuden asuinalueen liikenteelliset haitat kohtuuttomasti olemassa olevalle alueelle, eikä täytä MRL 9 §:n edellyttämiä vaikutusten riittävää selvittämistä eikä MRL 54 §:n mukaista kohtuullisuusvaatimusta.
Pohjois-Koivurinteen rakentamisen edellytyksenä tulee olla, että sekä rakentamisvaiheen ai-kainen että pysyvä liikenne ohjataan muualta kuin Etelä-Koivurinteen kautta, esimerkiksi uu-den rakentamisalueen lähiympärille ja kantavuudeltaan soveltuville yhteyksille. Olemassa olevaan asuinalueeseen ei tule käyttää uuden alueen ensisijaisena liikenne- ja huoltoreittinä.
Liikennevaikutukset ja liikenneturvallisuus
Kaavaehdotus mahdollistaa noin 135 uuden pientalon rakentamisen ja päiväkodin, mikä lisää liikennemääriä huomattavasti. Tästä huolimatta Koivurinteen esittämän kokoojakadun kautta johdettava liikenne ei ole riittävän takaamaan katujen nykyisiä ominaisuuksia. Katu on kapea, rakenteellisesti heikko, eikä se sovellu merkittävästi kasvavalle liikenteelle.
Kaavaehdotuksessa esitetty Koivurinteen huomattava leventäminen aiheuttaa kohtuuttomia ongelmia tonttiliittymien toteuttamiselle, sadevesien hallinnalle ja talvikunnossapidolle. Riit-täviä vaikutusarvioita ei ole esitetty.
Hieskovintien toteuttamisesta luopuminen keskittää liikenteen Koivurinteelle, mikä lisää läpi-ajoliikennettä, melu- ja pölyhaittoja sekä liikenneturvallisuusriskejä. Näin laajalle uudelle asuinalueelle ei ole hyväksyttävää osoittaa käytännössä vain yhtä sisään- ja ulosajoyhteyttä Vihdintietä pitkin. Ratkaisu lisää ruuhkautumisen ja onnettomuuksien riskiä ja heikentää pelastustoiminnan toimintaedellytyksiä.
Vihdintien ja Timmarmäentien kiertoliittymä on looginen kohta toiselle väylälle Koivurinteeseen. 002483 - Etelä-Koivurinne 1.4.2026 - suunnitelmassa on esitetty perustelemattomiin väitteisiin, että mm. liittymän neljäs haara heikentäisi Vihdintien sujuvuutta. Päinvastoin, uusi kokoojakatu Pohjois-Koivurinteen asutusta varten jakaisi liikenteen tehokkaasti Timmarmäentien kiertoliittymään, samalla varmistaen Vihdintien liikenteen esteettömän kulun liikenneturvallisuutta lisä-
Uusi kokoojakatu palvelisi uutta pientaloaluetta hyvin. Siinä olisi hyvä olla myös kevyenliiken-teen tila. Tätä mahdollista väylää voisi käyttää myös erinomaisesti alueen rakentamisvaiheessa.

Vastine:
Hieskoivuntien linjaus sijoittuu tulvaherkälle pehmeikköalueelle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia huomattavasti. Hieskoivutien varrelle osoitettujen omakotitonttien arvioitu myyntitulo, noin 1,0 miljoonaa euroa, ei kata katu- ja kunnallistekniikan toteuttamisesta aiheutuvia menoja.

Suunniteltu Hieskoivutien ja Rauduskoivuntien yhteys toimisi käytännössä ainoastaan kiertotienä Pohjois-Koivurinteelle, eikä sillä olisi merkittävää vaikutusta alueen liikenteen toimivuuteen, koska parannettu Koivurinne-tie riittää välittämään liikenteen.
Kaavan meluvaikutukset myös nykyiseen asutukseen on selvitetty osana vaikutusten arviointia. Selvityksen mukaan nykyisen asuinalueen melutasot kasvavat hieman Koivurinteen liikenteen lisääntyessä uuden asuinalueen myötä. Merkittävin muutos melutasoihin johtuu Vihdintien liikennemäärän ennustetusta kasvusta
Koivurinne-tien peruskorjaus on joka tapauksessa välttämätöntä, eikä uuden yhteyden rakentaminen vähennä sen tarvetta. Katualueen 11,5 metrin kokonaisleveys, joka sisältää 6,5 metrin ajoradan, 2,5 metrin jalkakäytävän ja lumitilat, vastaa tavanomaisia pientaloalueen kokoojakadun mitoitusvaatimuksia. Rakentamisen aikaiset haitat ovat luonteeltaan tavanomaisia kaupunkiympäristössä, eikä niitä voida pitää hankkeen toteuttamisen estävinä tekijöinä.
Koivurinne-tie on 11,5 m leveä jo voimassa olevassa kaavassa. Toisin sanoen Katualue ei levene, ajorata on 6,5 metriä kuten aiemmissakin suunnitelmissa.

- Uutta ajoyhteyttä Vihdintieltä Timmermalmintien kohdalta on selvitetty Vihdintien kehittämisuunnitelmassa. Alla ote selvityksestä:
  - *”Uusi liittymä heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta, koska nelihaarainen liittymä on näiden tekijöiden suhteen kolmihaaraista liittymää huonompi. Lisäksi Askistontien kiertoliittymä pystyy välittämään hyvin alueelle suuntautuvan liikenteen, eivätkä matkat pitene oleellisesti verrattuna uuteen liittymään. Näistä syistä uutta liittymää ei suositella toteutettavaksi”.*

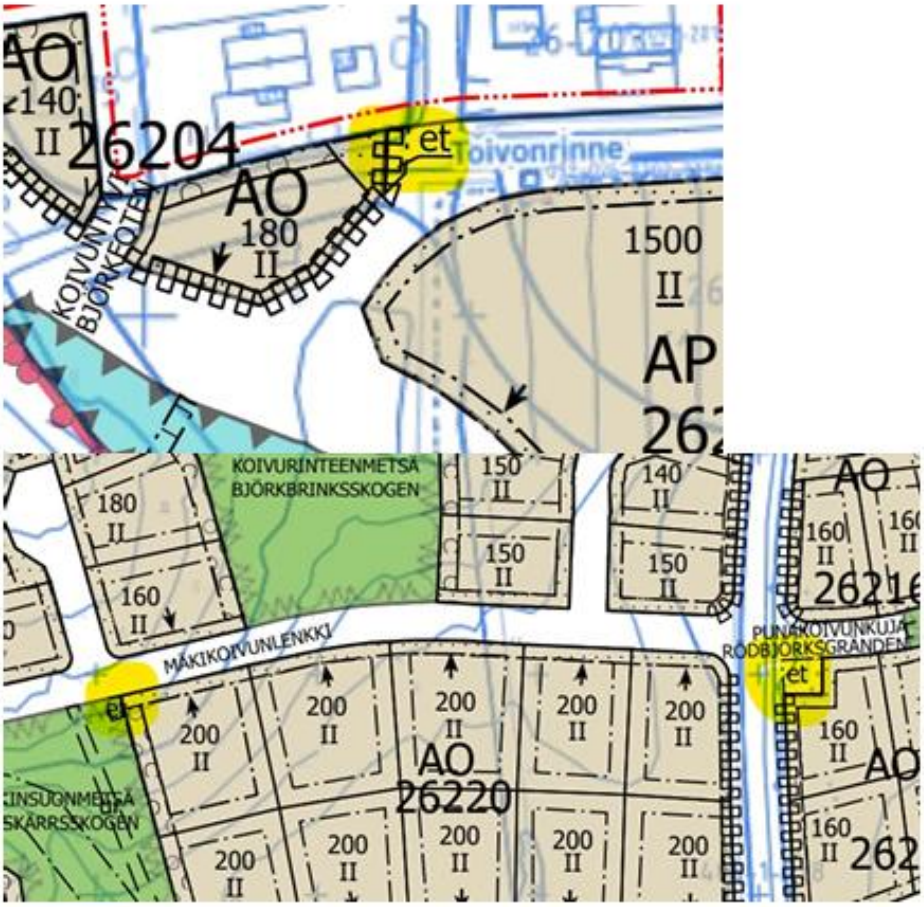
Puunhakkaajamäen luontoarvot on selvitetty ja alue on yleiskaavassa pientalovaltaista aluetta (AP). Rinteinen osuus alueesta säilyy virkistysalueena.
Kaavan vaikutukset liikenteeseen, luontoon ja virkistysmahdollisuuksiin on arvioitu kaavaselostuksessa.

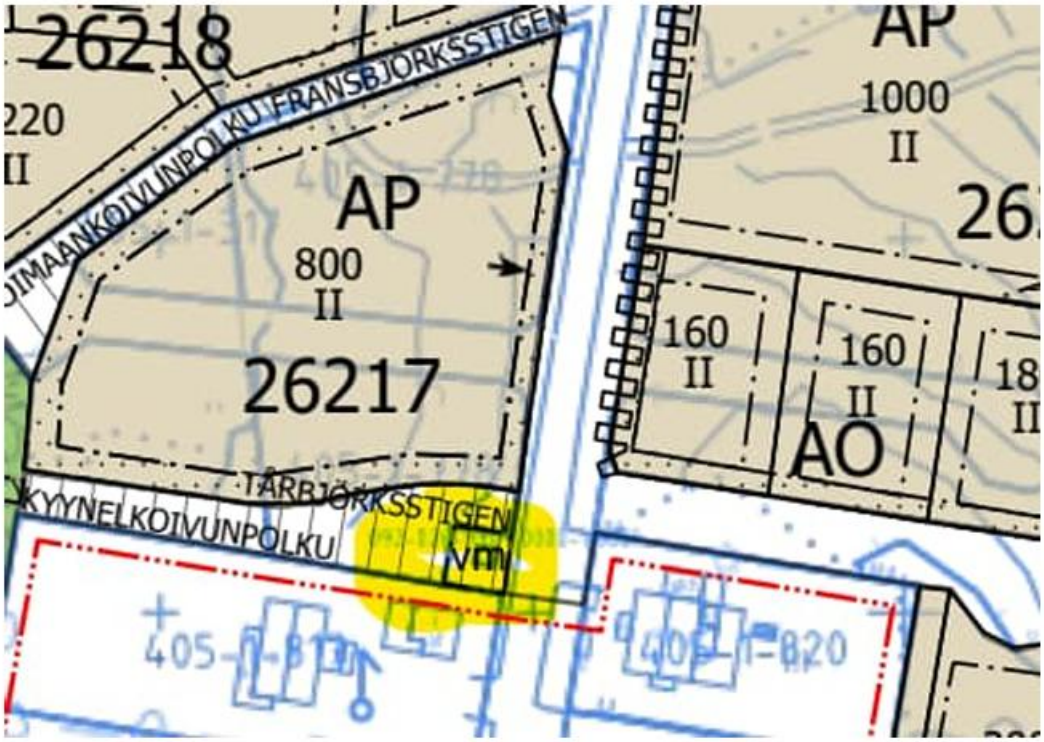
Mielipide 31 (Vantaan Energia), 4.5.2026

Hei, Kaavamuutoksen kaavakartta, määräykset ja selostuksen luonnokset ovat nyt nähtävillä tähän päivään 4.5 asti. Muuntamoiden paikat on katsottu kaavan aiemmissa vaiheissa läpi sekä korjailtu menneen talven aikana palavereissa. Muuntamoiden paikat ovat kunnossa. Kaavakartalla ja kaavamääräyksissä muuntamoiden rakennusalat tulisi yhtenäistää ja esittää kaikki muuntamotarpeet vm-kaavamerkinnöillä. Tällä hetkellä rakennusalat on kaavakartalla merkitty osin vm- ja osin et-merkinnällä, ja myös kaavamääräyksissä mainitaan molemmat.
https://www.vantaa.fi/sites/default/files/matti/1331385-1410071002483%20kaavam%C3%A4%C3%A4r%C3%A4ykset%20valmisteluaineisto%201.4.2026.pdf

https://www.vantaa.fi/sites/default/files/matti/1331361-1410038-002483%20kaavakartta%20valmisteluaineisto%201.4.2026.pdf

Vastine:
Mielipiteen mukaisesti muuntajien rakennusalojen merkinnät on korjattu yhdenmukaisiksi ehdotusvaiheen kaavakarttaan.

Mielipide 32, Askisto-Hämeenkylän Martat, 5.5.2026

Päivän myöhässä määräajasta laitan Askisto-Hämeenkylän Marttojen kannanoton kaavoitukseen. Yhdistyksemme kokoontuu osoitteessa Toivonrinne 6 omassa vaatimattomassa mökissä, jonka yhdistyksemme perustaja Anna Toivola siirrätti muualta Suomesta Marttojen tilaksi. Tontti on Y tontti. Nyt kaavassa on kaavoitettu mökin eteen omakotitontti. Jos ko. tontille tulisi rakennus, se vaikeuttaisi toimintaamme suuresti. Nykyisin järjestämme vuosittain kaksi tapahtumaan, joihin erityisesti Askistolaiset tulevat. Tapahtumista on muodostunut mukavia yhteisöllisiä tapahtumia, joita odotetaan. Askistossahan ei ole mitään muuta tilaa, missä tällaisia tapahtumia voisi järjestää. Joten kannanottomme on, että Marttamökin edessä oleva tontti säilyisi rakentamattomana.

Vastine:
Mielipide on saapunut annetun määräpäivän jälkeen, jolloin sitä ei tutkita. Kuitenkin todetaan, että Marttatuvan eteläpuolella on jo voimassa olevassa kaavassa AO-tontti.

<u>Vuoden 2023 kuuleminen</u> (10.3-18.4.2023)

1. Caruna Oy, 16.3.2023:
”Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.”

2. Yksityishenkilö, 18.3.2023:
”Mielipidettä kyseltiin, mutta esitetään samalla vastakysymys: Milloin kaavaa käytäisiin toteuttamaan? Koska toiveena olisi mahdollisimman pian! Alue nimenomaan kaipaa infran ja muun modernisointia. Liiketila olisi ehdottomasti myös tervetullut lisä.

Kuinka pitkälle kaavassa ehdotettua Friimetsäntietä olisi tarkoitus jatkaa? Joskus muistaakseni ehdotin teille villiä ajatusta yhteydestä Askistosta Vehkalan asemalle saakka.”

> Vastine: *Kaava voidaan toteuttaa, kun se on saanut lainvoiman ja katuihin ja kunnallistekniikkaan*
> *on budjetissa määräraha. Kaupungin tontinmyynti edellyttää erillistä päätöstä. Tulevaisuudessa*
> *Friimetsäntie jatkuisi yleiskaavan Friimetsän asuntoalueelle ja Pyymosantielle. Yleiskaavassa on osoitettu myös uusi Kynikentie Vihdintieltä Pohjois-Koivurinteen kautta Tikkurilantielle Kivistöön, mikä varauduttaisiin toteuttamaan joskus tulevaisuudessa.*

3. Yksityishenkilö, 23.3.2023:
”Uudessa kaavassa on Toivonkujaa jatkettu tienpätkällä joka yhdistyy Koivunkannonkujaan. Tuo jatke on aivan turha, koska siitä ei ole mitään hyötyä kenellekään. Koivunkannonkujan asukkaat ajavat Koivurinteen kautta ja Toivonkujan asukkaat Toivonrinteen kautta Vihdintielle. Lisäksi Toivonkujan yhdistäminen Koivunkannonkujaan vaatii hurjasi maatöitä, koska on suuri korkeusero.

Suunniteltu asutus Pilkerinne, miksi rakennuttaa pienelle metsäalueelle taloja? Alue on todella pieni, joten ainoa metsäalue tällä alueella poistuisi, koska aluetta ympäröi pellot. Metsä tulee säilyttää!

Koivurinteeltä puuttuu kokonaan kierrätyspiste, olisi asiallista saada sellainen, koska asukkaita on paljon.”

> Vastine: *Toivonkuja ja Koivunkannonkuja ovat jo voimassa olevassa asemakaavassa ja kaupungin omistuksessa eivätkä sisälly tähän kaavamuutokseen. Katuyhteyttä ei ole tarpeen rakentaa.*

Kaavaa varten on tehty luontoselvitys. Puunhakkaajanmäki on yleiskaavassa pientaloaluetta, mutta siitä suurin osa jää virkistysalueeksi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 2023 esitettyä katua Koivunkannonkujalta Pilkerinteelle ja kapeaa puistosuikaletta ei kaavoiteta. Nykyisen asemakaavan Hieskoivuntie ja siihen liittyvät omakotitontit poistuvat. Tontit on siirretty lehtorinteeltä kankaalle lyhyiden Pilkerinteen ja Hakekujan päähän. Näin syntyy vähemmän katuja ja säilyy laajempi ja yhtenäinen virkistysalue, joka sisältää Puunhakkaajanmäen arvokkaamman lehtorinteen ja Brännstakanniityn virkistysalueen. Puunhakkaajanmäen luontoarvo on paikallinen.

Kierrätyspiste tarvittaisiin Askiston puolelle, jossa on enemmän asukkaita, mutta sitä ei ole enää Hämeenkylässäkään. Sortti-asema on Konalassa ja toista kaavoitetaan Martinkyläntielle. HSY järjestää kierrätyspisteet.

4. Digita Oy, 24.3.2023:

”Digita Oy:n puolelta lausutaan, että osana kaava-alueen infraa tulee asemakaava-alueelle varata paikkavaraus (emt) telecom mastolle ja laitetilalle. Asemakaavoituksen takia alueen asukasmäärä lisääntyy, jolloin matkaviestinverkon kapasiteetin tarve kasvaa. Digita Oy haluaa varata kaava-alueelle edellä mainitun mastopaikan. Digita Oy antaa tarvittaessa asiantuntija-apua maston sijoittumiseen kaava-alueelle.

Digita toimii valtakunnallisesti telecom-mastojen rakentajana. Digita on kiinnostunut osallistumaan asumis- ja yritysalueiden kaavoitukselliseen suunnitteluun tuoden parhaan näkemyksen verkon toimivuuden saamiseksi masto- ja muiden tukiasemaratkaisujen avulla.”

Vastine: *Telemastolle on osoitettu paikka (et) uuden Hieskoivunkujan päähän VL-alueelle.*

5. Yksityishenkilöt (2), 27.3.2023:

”Ilmaisemme mielipiteemme Etelä-Koivurinteen asemakaavan muutossuunnitelmasta 002483. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on erinomainen.
Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.”

Vastine: *Hieskoivuntie sijaitsisi pehmeiköllä, kairaukset ovat ulottuneet 5,0–19,6 metriin, katu olisi pitkä, tulisi stabiloida ja sijoittuisi Brännstakanniitylle, joka joutuu vuosittain tulvan alle. Nykyisen kaavan Hieskoivuntie maksaisi arvion mukaan noin 3,3 miljoonaa euroa eikä ole liikenteen järjestämiseksi välttämätön. Kun eritasoliittymästä*

luovutaan, saadaan kiertoliittymästä suora yhteys Koivurinteelle. Koivurinne toimii jo nyt kokoojakatuna ja on joka tapauksessa perusparannettava, mikä maksaa arviolta 1,7 miljoonaa euroa.

”Koivurinteelle on aiemmin esitetty rakennettavaksi töyssyjä, joita ei voitu rakentaa tien heikon kantavuuden vuoksi. Koska Etelä-Koivurinteelle tullaan rakentamaan parisen sataa uutta asuntoa, se tarkoittaa, että Koivurinne vaatii valtavan perusparannus- ja laajennustyön sekä kunnallistekniikan uusimisen. Korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi aiemmassa suunnitelmassa Hieskoivuntielle on harkittu bussiliikennettä, joka tulisi ilmeisesti jatkossa rasittamaan Koivurinnettä.”

Vastine: *Etelä-Koivurinteellä on 138 asuntoa ja uusia asuntoja tulisi noin 135 kpl. Koivurinne-tie ei ole nykyisen asutuksen kohdalla savikolla, vaan silttialueella, jossa kairaukset ovat ulottuneet 2,8–7,0 metriin. Koivurinne on joka tapauksessa perusparannettava.*

Katu- ja talonrakennustyöt ovat kaupungeissa tavallisia. Katutyö ei estä kadun liikennöintiä. Linja-auto tarjoaa yhteyden Askiston kouluun, Martinlaaksoon ja Myyrmäkeen, kun bussi alkaa kulkea Askistontien sillan kautta. Parannettu katu kantaa kuorma-autot ja bussin.

”Vantaan kaupungin olisi tullut toimittaa Etelä-Koivurinteen asukkaille tiedoksi myös Pohjois-Koivurinteen osalta käynnistetty kaavoitussuunnitelma, sillä Pohjois-Koivurinteen liikenne tulee kulkemaan Koivurinnettä pitkin, eli tämä lisää rasitusta edelleen.”

Vastine: *Pohjois-Koivurinteen osallistumisia on järjestetty 19.1.2004, 7.2.2007, 11.2.2009 ja 9.3.2023, niistä on ilmoitettu Vantaan Sanomissa, viimeksi 18.3.2023. Kaavoituksesta on ilmoitettu vuosittain maaliskuussa Vantaan asukaslehden kaavoituskatsauksissa ja internetissä. Yleisötilaisuus oli Askiston koululla 22.3.2023. Vantaan Sanomat ja Vantaan asukaslehti jaetaan joka kotiin.*

Kirjeet on lähetetty alueen maanomistajille ja naapureille. Luonnoksiin voi tutustua kaavan nettisivulla https://www.vantaa.fi/sites/default/files/matti/1017094-1036726-261600%20Osallistumis-%20ja%20arviointisuunnitelma%209.3.2023%2C%20Pohjois-Koivurinne.pdf

”Mielestämme nykyiseen luonnokseen lisätty Brenstakantie ja Hieskoivuntie on yhdistettävä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu rasitusta nykyisille asukkaille, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue. Kyseenalaistamme myös sen, että Brenstakantien ja Hieskoivuintien välisen pätkän rakennuskustannukset olisivat huomattavasti korkeammat kuin koko Koivurinteen perusparantaminen. Vaihtoehtoisesti Etelä- ja Pohjois-Koivurinteen liikenne tulee ohjata Vihditien tai Bymosantien kautta.”

Vastine: *Hieskoivuntie ja Brenstakantie (kaavoitetun Hieskoivuntien eteläosa) sijoittuisivat pehmeikölle ja tulvivalle pehmeikölle. Eivätkä ne ole välttämättömiä, koska Koivurinne on joka tapauksessa perusparannettava. Vihdintien/Timmermalmintien liittymä on tutkittu Vihdintien kehittämisselvityksessä 2025. Neljäs haara Timmermalmintien liittymään heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta, eikä uusi katuyhteys ole liikenteelle välttämätön. Askiston kiertoliittymä ja parannettu Koivurinne välittävät hyvin koko pientaloalueen liikenteen.*

> *Pyymosantielle menevä Kotikoivuntie on huonokuntoinen yksityistie savikolla ja on asemakaavassa virkistysalueen ulkoilureitti. Tulevaisuudessa Friimetsäntie jatkuisi Pyymosantielle. Yleiskaavassa on esitetty Pohjois-Koivurinteelle myös Kynikentie Vihdintieltä Tikkurilantielle Kivistöön.*

”Vastustamme myös nykyiseen luonnokseen lisättyä alustavaa suunnitelmaa tonttivaraukista Pilkerinteelle. Kun ostimme tonttimme, meille vakuutettiin kaupungilta, että Puunhakkaajanpuisto säilytetään puistoalueena.”

Vastine: *Kaupunki ei myynyt kyseistä kiinteistöä, joka on ostettu 22.8.2002 ja rekisteröity 8.5.2003. Koivurinne 1 -asemakaava hyväksyttiin 31.1.2011 ja siinä Puunhakkaajanmäki kaavoitettiin lähivirkistysalueeksi ja itärinne omakotitonteiksi. Puunhakkaajanmäki on yleiskaavassa pientaloaluetta, mutta siitä suurin osa jää virkistysalueeksi. Nykyisen asemakaavan Hieskoivuntie ja siihen liittyvät omakotitontit poistuvat.*
Tontit on siirretty rinteeltä lakialueelle lyhyiden Pilkerinteen ja Hakepolun päähän. Näin syntyy vähemmän katuja ja säilyy laajempi ja yhtenäinen virkistysalue, joka sisältää Puunhakkaajanmäen rinneosuuden ja Brännstakanniityn virkistysalueen.
Puunhakkaajanmäen luontoarvo on paikallinen.

6. Yksityishenkilö, 30.3.2023:
”1. Puunhakkaajanmäki on Etelä-Koivurinteen ainut yhtenäinen, metsäinen lähivirkistysalue, todellinen henkireikä keskellä omakotitaloaluetta. Aluetta käytetään ahkerasti ulkoiluun, koirien ulkoiluttamiseen ja jopa frisbee golfin pelaamiseen. Alueella liikkuu myös runsaasti villieläimiä, kuten mm. rusakoita, valkohäntäpeuroja sekä kettuja. Esillä oleva kaavamuutoksen mukaan Pilkerinne-niminen katu halkaisisi alueen ja merkittävä osa pinta-alasta täyttyisi omakotitonteilla ja
-taloilla. Tämä ehdotus jättäisi tästä luontoalueesta jäljelle käytännössä vain käyttökelvottoman kapean suikaleen sekä samalla tuhoaisi sen luonto- ja virkistysarvon. Vastustan voimakkaasti oheista muutosta”

Vastine: *Kaavaa varten on tehty luontoselvitys. Puunhakkaajanmäki on yleiskaavassa pientaloaluetta, mutta siitä suurin osa jää virkistysalueeksi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 2023 esitettyä katua Koivunkannonkujalta Pilkerinteelle ja kapeaa puistosuikaletta ei kaavoiteta. Nykyisen asemakaavan Hieskoivuntie ja siihen liittyvät omakotitontit poistuvat.*

Tontit on siirretty rinteeltä kankaalle lyhyiden Pilkerinteen ja Hakekujan päähän. Näin syntyy vähemmän katuja ja säilyy laajempi ja yhtenäinen virkistysalue, joka sisältää Puunhakkaajanmäen arvokkaamman lehtorinteen ja Brännstakanniityn virkistysalueen.

”2. Suunnitelma Koivurinteen leventämiseksi 11,5-metriseksi (ml. kevyen liikenteen raitteineen) kokoojakaduksi on mielestäni täysin epärealistinen, epäkäytännöllinen ja jopa vaarallinen. Se aiheuttaa merkittävää ja kohtuutonta rasitusta Koivurinteen nykyisille asukkaille sekä lisääntyneen rakennusaikaisen liikenteen että tulevan läpikulkuliikenteen muodossa. Mielestäni huomattavasti järkevämpi ja kustannustehokkaampi vaihtoehto sekä läpikulkuliikenteen että tien rakentamisen kannalta olisi rakentaa kiertoliittymä n. 500 pohjoiseen nykyisestä Vihdintien ja Askistontien risteyksestä. Tässä vaihtoehdossa saataisiin ohjattua läpikulkuliikenne Pohjois-Koivurinteelle että rakennettavalle Etelä-Koivurinteelle suoraan Pirkkalankoivuntielle ja sieltä edelleen Koivurinteelle.”

Vastine: *Koivurinteen nykyiselle 11,5 metrin katualueelle mahtuu ajorata 6,5 metriä, jalkakäytävä 2,5 metriä ja lumitilat sekä tarvittava kunnallistekniikka. Ajorata on nyt vain 4,5 metriä leveä ja tie on koulutie, jolla kulkee myös kuorma-autoja. Mitoitus on tavanomainen. Rakennusaikainen liikenne on kaupungeissa tavallista ja sitä on ollut kaikkien talojen kohdalla.*

Koivurinteen liikennemäärä on nyt tien eteläpäässä 400 ajon/vrk, ennuste keskiosassa 930 ajon/vrk ja eteläpäässä ilman Friimetsäntien liikennettä 1 100 ajon/vrk (2050), mikä mahtuu parannettavalle kadulle. Vihdintien-Timmermalmintien liittymä on tutkittu Vihdintien kehittämisselvityksessä 2025. Neljäs haara Timmermalmintien liittymään heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta. Uusi katuyhteys ei ole liikenteelle välttämätön.

Kun eritasoliittymästä luovutaan, saadaan kiertoliittymästä suora yhteys Koivurinteelle. Askiston kiertoliittymä ja parannettu Koivurinne välittävät hyvin koko pientaloalueen liikenteen.

7. Yksityishenkilöt (2), 4.4.2023:
”Ilmaisemme mielipiteemme Etelä-Koivurinteen asemakaavan muutossuunnitelmasta 002483. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on järkevä, samoin alikulku Timmermalmintielle turvallisuuden takia välttämätön. Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.”

Vastine: *Hieskoivuntie sijaitsisi pehmeiköllä, kairaukset ovat ulottuneet 5,0–19,6 metriin, katu olisi pitkä, tulisi stabiloida ja sijoittuisi Brännstakanniitylle, joka joutuu vuosittain tulvan alle. Nykyisen kaavan Hieskoivuntie maksaisi arvion mukaan noin 3,3 miljoonaa euroa eikä ole liikenteen järjestämiseksi välttämätön. Kun eritasoliittymästä luovutaan, saadaan kiertoliittymästä suora yhteys Koivurinteelle. Koivurinne toimii jo nyt kokoojakatuna ja on joka tapauksessa perusparannettava, mikä maksaa arvion mukaan noin 1,7 miljoonaa euroa. Arvio on hyvin karkea ja perustuu keskiarvoihin.*

”Koivurinteen muuttaminen alueen kokoojakaduksi vaatisi valtavan perusparannus- ja laajennustyön sekä kunnallistekniikan uusimisen. Korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttaisivat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi aiemmassa suunnitelmassa Hieskoivuntielle on harkittu myös bussiliikennettä, joka tulisi ilmeisesti jatkossa rasittamaan Koivurinnettä. Koivurinteen kantavuus on todettu aiemmin heikoksi ja talot ovat osin jo nyt hyvin lähellä tietä. Näin ollen on useita perusteita, ettei Koivurinteen muuttaminen kokoojakaduksi ole vaihtoehto. Koivurinteen perusparannus leventämisineen tarkoittaisi käytännössä koko tiealueen sulkemisen rakennusaikana – miten on mahdollista turvata asukkaiden jatkuva ja esteetön kulku kiinteistöille?”

Vastine: *Katu- ja talonrakennustyöt ovat kaupungeissa tavallisia. Katutyö ei estä kadun liikennöintiä. Bussi tarjoaa yhteyden Askiston kouluun, Martinlaaksoon ja Myyrmäkeen, kun bussi alkaa kulkea Askistontien sillan kautta. Parannettu katu kantaa sekä kuorma-autot ja bussin.*

”Etelä-Koivurinteelle suunnitellaan rakennettavaksi parisen sataa uutta asuntoa tarkoittaen merkittävää liikenteen kasvua. Kaavoitus on käynnistetty myös Pohjois-Koivurinteen osalta, jonne tullee täydennysrakentamista. On täysin kestämätöntä, että myös Pohjois-Koivurinteen kasvava liikenne kulkisi Koivurinnettä pitkin.”

Vastine: *Etelä-Koivurinteellä on 138 asuntoa ja uusia asuntoja tulisi noin 135 kpl. Pohjois-Koivurinteellä on 34 asuntoa ja uusia asuntoja tulisi 27 kpl. Koivurinteen liikennemäärä on nyt tien eteläpäässä 400 ajon/vrk, ennuste keskiosassa 930 ajon/vrk ja eteläpäässä ilman Friimetsäntien liikennettä 1 100 ajon/vrk (2050), mikä mahtuu parannettavalle kadulle.*

”Hieskoivuntie on rakennettava kokoojakaduksi yhdistäen se Brenstakantiehen. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue. Asemakaavamuutos 261100 (7.12.2010) mukaisesti Vantaan kaupunki on selkeästi aiemmin todennut, että Hieskoivuntiestä tulee tehdä kokoojakatu ja sen kustannukset voidaan kattaa tienvarren tonttimyynnillä. Joka tapauksessa alueen savimaarakentaminen vaatii paalutukset tms. asianmukaisen rakentamisen, joten Hieskoivuntien rakentamista ei voida hylätä sillä perusteella. Uudessa kaavamuutosehdotuksessa Koivurinteen uudistaminen
kokoojakaduksi tulisi luultavasti kalliimmaksi, ja siitä aiheutuvaa kohtuutonta haittaa asukkaille ei voida hyväksyä!”

Vastine: *Koivurinne-tie sijaitsee nykyisen asutuksen kohdalla silttialueella, jossa kairaukset ovat ulottuneet 2,8–7,0 metriin. Hieskoivuntie sijaitsisi tulvivalla pehmeiköllä. Kaavaselostuksessa 7.12.2010 todetaan, että Hieskoivuntie on huonon maaperän vuoksi huomattavan kallis, mutta tulisi kustannetuksi siihen rajautuvien tonttien myynnillä, mutta arvio on osoittautunut vääräksi.*

Hieskoivuntie ei ole toteuttamiskelpoinen eikä ole liikenteelle välttämätön. Myös Brenstakantie (kaavoitetun Hieskoivuntien eteläosa) sijoittuisi tulvivalle pehmeikölle ja on poistettu kalliina ja tarpeettomana. Koivurinne on joka tapauksessa perusparannettava.

”Vantaan kaupungin tulee tasapuolisesti huomioida suunnitelmissa asukkaiden mielipide, joka on käytännössä yksimielisesti vastustanut jo 2010 asemakaavamuutoksen kuulemisissa Koivurinteen leventämistä. Koivurinne voidaan muuttaa vähin kustannuksin pihakaduksi ja ohjata liikenne uudelle kokoojakadulle.”

Vastine: *Nykyisen asemakaavan osallistumisessa 2007 asukkaat esittivät 12,0 metrin katualueen kaventamista, joten katualue kavennettiin 11,0 metriin. Kadulle mahtuu ajorata 6,5 metriä, jalkakäytävä 2,5 metriä ja lumitilat.*

Koivurinne on luonteeltaan asuinalueen kokoojakatu. Tämä asemakaavamuutos ei koske Koivurinteen keskiosaa.

”Rakentamalla Hieskoivuntie kokoojakaduksi turvataan lain vaatima hälytysajoneuvojen esteetön kulku kiinteistöille sekä muu välttämätön huolto- ja asukasliikenne kaikissa tilanteissa. Vaihtoehtona on rakentaa uusi kokoojakatu Vihdintielle kaava-alueen pohjoisosasta. Kaikissa kaavavaihtoehdoissa on vaadittava rakentamisjärjestyssuunnitelmaan kokoojakadun rakentamista ensimmäiseksi, turvaten nykyisten asukkaiden kulku tonteille rakennusaikana! Uusien tonttien rakentaminen voidaan aloittaa vasta uuden tie-infran valmistuttua.”

Vastine: *Varakatujen rakentaminen poikkeustilanteita varten ei ole taloudellista eikä tarkoituksenmukaista. Hälytysajoneuvojen kulku turvataan nykyisellä*

aluepysäköintikiellolla. Neljäs haara Timmermalmintien liittymään heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta eikä ole liikenteelle välttämätön. Parannettu Koivurinne välittää hyvin pientaloalueen liikenteen. Monille asuinalueille johtaa vain yksi katu.

8. Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy, 5.4.2023:
- Sähköverkko: ”Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 - 2 mukaisesti. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Viimeisimpään asemakaavaluonnokseen 261400 on määritelty muuntamotarpeet et- merkinnällä yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueeksi. Nämä kyseiset et-alueet tulee säilyttää ja päivittää kaavamerkintä vastaamaan paremmin muuntamon sijoitustarvetta muuntamon rakennusalaksi vm- kaavamerkinnällä. Muuntamotarpeet on esitetty oheiseen karttaliitteeseen, liite 3. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.”

- Kaukolämpöverkko: ”Ei huomautettavaa. Asemakaavan muutosalueella ei sijaitse Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia.”

Vastine: *Mielipide on huomioitu kaavan laadinnassa.*

Samasanaiset mielipiteet (10 kpl, toistuvan mielipiteen sisältö jäljessä)

9. Yksityishenkilöt (2), 6.4.2023:
10. Yksityishenkilöt, 6.4.2023:
11. Yksityishenkilöt, 11.4.2023:
12. Yksityishenkilöt (2), 14.4.2023:
13. Yksityishenkilö, 14.4.2023:
14. Yksityishenkilöt (2), 14.4.2023:

Numero 14:ssa on oma loppulisäyksensä:
”Haluamme lisätä vielä tähän huomauksen Välirinteelle, joka on päättyvä tie, suunnitellun kääntöpaikan. Kääntöpaikka on merkitty keskelle tietä kun tie jatkuu vielä Koivurinne 8 tontin rajalle. Omituinen ratkaisu, jos siihen rakennetaan kääntöpaikka. Kysyisimme, miten esim. kuorma-autot, rekka-autot/täysperävaunut voivat kääntyä siinä? Tilaa olisi tehdä se kääntöpaikka Välirinteentien loppuun jossa on myös kiinteistön Koivurinne 8 tyhjää tonttia. Kääntöpaikka joka on merkattu puoleenväliin Välirinnettä veisi myös osan Koivurinne 10 A 2 tontista jossa on myös iso korkeusero.”

Vastine: *Välirinteen kääntöpaikka on voimassa olevassa asemakaavassa eikä kuulu tähän kaavamuutokseen. Se sijoittuu tonttiliittymien kohdalle ja tarvitaan kadun kunnossapitoa varten. Tonteille tulevat ajoneuvot käännetään tonteilla.*

15. Yksityishenkilöt (2), 14.4.2023:
Numero 15:ssa on oma loppulisäyksensä:

”Haluamme lisätä vielä tähän huomauksen Välirinteelle, joka on päättyvä tie, suunnitellun kääntöpaikan. Kääntöpaikka on merkitty keskelle tietä kun tie jatkuu vielä Koivurinne 8 tontin rajalle. Omituinen ratkaisu, jos siihen rakennetaan kääntöpaikka. Kysyisimme, miten esim. kuorma-autot, rekka-autot/täysperävaunut voivat kääntyä siinä? Tilaa olisi tehdä se kääntöpaikka Välirinnetien loppuun jossa on myös kiinteistön Koivurinne 8 tyhjää tonttia.”

> Vastine: *Välirinteen kääntöpaikka on voimassa olevassa asemakaavassa eikä kuulu tähän kaavamuutokseen. Se sijoittuu tonttiliittymien kohdalle ja tarvitaan kadun kunnossapitoa varten. Tonteille tulevat ajoneuvot käännetään tonteilla.*

16. Yksityishenkilöt (2), 18.4.2023:

17. (Yksityishenkilö/asunto-osakeyhtiö), 19.4.2023:

18. Yksityishenkilöt (2), 19.4.2023:

Samasanaisten mielipiteiden sisältö alla:

”Ilmaisemme mielipiteemme Etelä-Koivurinteen asemakaavan muutossuunnitelmasta 002483. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen.
Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.”

> Vastine: *Hieskoivuntie sijaitsisi pehmeiköllä, kairaukset ovat ulottuneet 5,0–19,6 metriin, katu olisi pitkä, tulisi stabiloida ja sijoittuisi Brännstakanniitylle, joka joutuu vuosittain tulvan alle. Hieskoivuntie maksaisi 3,3 miljoonaa euroa eikä ole liikenteen järjestämiseksi välttämätön. Kun eritasoliittymästä luovutaan, saadaan kiertoliittymästä suora yhteys Koivurinteelle. Koivurinne toimii jo nyt kokoojakatuna ja on joka tapauksessa perusparannettava, mikä maksaa 1,7 miljoonaa euroa. Arvio on hyvin karkea ja perustuu keskiarvoihin.*

”Koivurinteelle on aiemmin esitetty tehtäväksi töyssyjä, joita ei voitu rakentaa tien heikon kantavuuden vuoksi. Koska Etelä-Koivurinteelle tullaan rakentamaan parisen sataa uutta asuntoa, se tarkoittaa, että Koivurinne vaatii valtavan perusparannus- ja laajennustyön sekä kunnallistekniikan uusimisen. Korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille. Lisäksi aiemmassa suunnitelmassa Hieskoivuntielle on harkittu myös bussiliikennettä, joka tulisi ilmeisesti jatkossa rasittamaan Koivurinnettä.”

Vastine: *Etelä-Koivurinteellä on 138 asuntoa ja uusia asuntoja tulisi noin 135 kpl. Koivurinne-tie ei ole nykyisen asutuksen kohdalla savikolla, vaan silttialueella, jossa kairaukset ovat ulottuneet 2,8–7,0 metriin. Katu- ja talonrakennustyöt ovat kaupungeissa tavallisia. Katutyö ei estä kadun liikennöintiä. Bussi tarjoaa yhteyden Askiston kouluun, Martinlaaksoon ja Myyrmäkeen, kun bussi alkaa kulkea Askistontien sillan kautta. Parannettu katu kantaa kuorma-autot ja bussin.*
”Kaavoitus on käynnistetty myös Pohjois-Koivurinteen osalta, jonne tullee täydennysrakentamista. On täysin kestämätöntä, että myös Pohjois-Koivurinteen liikenne kulkisi Koivurinnettä pitkin.”

> Vastine: *Pohjois-Koivurinteellä on 34 asuntoa ja uusia asuntoja tulisi 27 kpl. Koivurinteen liikennemäärä on nyt tien eteläpäässä 400 ajon/vrk, ennuste keskiosassa 930 ajon/vrk ja eteläpäässä ilman Friimetsäntien liikennettä 1 100 ajon/vrk (2050). Koivurinne välittää sille tulevan liikenteen, kun katu parannetaan ja sille rakennetaan jalkakäytävä.*

”Mielestämme nykyiseen luonnokseen lisätty Brenstakantie ja Hieskoivuntie on yhdistettävä. Tien rakentamisesta ja liikenteen ohjaamisesta sitä kautta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue. On myös kyseenalaista, että Brenstakantien ja Hieskoivuntien välisen pätkän rakennuskustannukset olisivat huomattavasti korkeammat kuin Koivurinteen parannus- ja laajennustöistä aiheutuvat kustannukset. Vaihtoehtoisesti Etelä- ja Pohjois-Koivurinteen liikenne tulee ohjata Vihdintien tai Bymosantien kautta.”

> Vastine: *Myös Brenstakantie (kaavoitetun Hieskoivuntien eteläosa) sijoittuisi tulvivalle pehmeikölle ja on poistettu kalliina ja tarpeettomana. Vihdintien/Timmermalmintien liittymä on tutkittu Vihdintien kehittämisselvityksessä 2025. Neljäs haara Timmermalmintien liittymään heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta, eikä uusi katuyhteys ole liikenteelle välttämätön.*
>
> *Askistontien kiertoliittymä ja parannettu Koivurinne välittävät hyvin koko pientaloalueen liikenteen. Pyymosantielle menevä Kotikoivuntie on huonokuntoinen yksityistie savikolla ja on asemakaavassa virkistysalueen ulkoilureitti. Tulevaisuudessa Friimetsäntie jatkuisi Pyymosantielle. Yleiskaavassa on esitetty Koivurinteen pohjoisosaan myös Kynikentie Vihdintieltä Tikkurilantielle Kivistöön.*

19. Yksityishenkilöt (3), 10.4.2023:
”Arviointisuunnitelmassa yksityisten maat on siirretty **hammastaen** asemakaavaan 261600. Keskustelutilaisuudessa 08.02.2023 kaupunkisuunnittelujohtaja ymmärsimme muutosten oleva kevyitä ja kaavan sisäisiä. Mistä muutos johtuu?

- Koivurinteellä pohjoisempi liikenneympyrä on turha nyt esitettyjen muutosten perusteella.

- Tarve kiertoliittymälle Vihdintielle osapuilleen Timmermalmintien kohdalle jo ennen rakentamisen alkamista pidetään tarpeellisena. Koivurinteen leventäminen ilman vaihtoehtoisia reittejä on varmaankin haasteellinen.
- Alueellisena nopeusrajoituksena maksimi 30 k-m/h."

Vastine: *Alueen jakaminen Etelä- ja Pohjois-Koivurinteen kaavoihin on johtunut siitä, että pohjoisosa sijoittuu lentomelun Lden 55–60 dB lentomeluvyöhykkeelle, jossa sallitaan vain vähäistä täydennysrakentamista, eri selvityksistä sekä pohjoisosassa tarvittavista maankäyttösopimuksista, joita maanomistajat eivät halunneet.*

Koivurinteellä varaudutaan linja-auton kääntöpaikkaan. Hieskoivuntie sijoittuisi tulvivalle pehmeikölle, eikä ole välttämätön, koska Koivurinne on joka tapauksessa perusparannettava. Neljäs haara Timmermalmintien kohdalta Koivurinteelle heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta eikä ole liikenteelle välttämätön. Katutyö ei estä kadun liikennöintiä. Alueella on nopeusrajoitus 30 km/h ja aluepysäköintikielto

20. Yksityishenkilöt (2), 12.4.2023:
"Asumme Koivurinteentien varrella. Olemme tutustuneet meille lähetettyyn asemakaavamuutosta koskevaan aineistoon.

Aineiston perusteella lausumme mielipiteenämme seuraavaa:
Vihdintielle kaavailtu kiertoliittymä on varmaankin tarpeellinen, mutta sen ensisijainen paikka ei välttämättä ole paras mahdollinen. Kiertoliittymiä voisi ajan saatossa ja koko kaava-alueen rakentuessa olla kaksikin; yksi Askiston Timmermalmintien kohdalle, josta kokoojatie kohti päiväkodin korttelia ja sieltä edelleen uudelle asuinalueelle, uutta kokoojakatua pitkin. Koivurinne säilyisi
"pihakatuna" ilman läpiajoliikennettä tai ainakaan raskas liikenne ei olisi mahdollista."

Vastine: *Kiertoliittymä on suunniteltu Vihdintien-Askistontien-Koivurinteen risteykseen. Vihdintien/Timmermalmintien liittymä on tutkittu Vihdintien kehittämisselvityksessä 2025. Neljäs haara Timmermalmintien liittymään heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta, eikä uusi katuyhteys ole liikenteelle välttämätön. Kun eritasoliittymästä luovutaan, saadaan kiertoliittymästä suora yhteys Koivurinteelle.*

"Kun Toivonrinteen etelän puoleista aluetta rakennetaan, voisi toinen kiertoliittymä sijaita kaavamuutosesityksen mukaisessa paikassa ja palvella Koivurinteen eteläpään ja Toivonrinteen olemassa olevia kiinteistöjä sekä uutta asuinaluetta. Friimetsän mahdollista asuinaluetta voisi tämä kiertoliittymä myös palvella. Tässäkään tapauksessa ei koivurinteelle läpiajoliikennettä sen lopullisessa valmiudessaan."

Vastine: *Askistontien kiertoliittymä ja parannettu Koivurinne välittävät hyvin koko pientaloalueen liikenteen, joten ylimääräisiä katuja ei tarvita.*

”Koivurinne on luonteeltaan **pihakatu** nopeusrajoituksineen ja sen leventäminen sekä vahvistaminen kokoojakaduksi on mielestämme vailla järkeviä perusteluja. Mielestämme huomattavasti taloudellisempaakin on lähestyä lopullista ratkaisua ottaen yllä mainitsemanne vaihtoehdot rakentavina ratkaisuvaihtoehtoina kaavoituksen jatkosuunnitteluun.”

Vastine: Koivurinne toimii nykyiselläänkin asuinalueen kokoojakatuna.

”Tien tekeminen Puunhakkaajan mäelle olisi suorastaan ”ympäristörikos”, sillä tuolla pienellä puistoalueella on arvokas luontokokonaisuus kelopuita toista sataa, isoja haapoja, koivuja ja havupuita. alueella pesii ja esiintyy runsas linnusto ja muu eläimistö sekä eliöstö ollen samalla erityisen säilyttämisen arvoinen luontokohde.”

Vastine: *Kaavaa varten on tehty luontoselvitys. Puunhakkaajanmäki on yleiskaavassa pientaloaluetta, mutta siitä suurin osa jää virkistysalueeksi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa vuonna 2023 esitettyä katua Koivunkannonkujalta Pilkerinteelle ja kapeaa puistosuikaletta ei kaavoiteta.*
Nykyisen asemakaavan Hieskoivuntie ja siihen liittyvät omakotitontit poistuvat. Tontit on siirretty lehtorinteeltä kankaalle lyhyiden Pilkerinteen ja Hakekujan päähän. Näin syntyy vähemmän katuja ja säilyy laajempi ja yhtenäinen virkistysalue, joka sisältää Puunhakkaajanmäen rinneosuuden ja Brännstakanniityn virkistysalueen.
Puunhakkaajanmäen luontoarvo on paikallinen.

21. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL, 12.4.2023:
”HSL kannattaa olemassa olevan yhdyskuntarakenteen kehittämistä kestävän liikkumisen kulkuyhteyksien varrella. Kevyenliikenteen turvallisista ja sujuvista sekä esteettömistä yhteyksistä bussipysäkeille on huolehdittava. Kävelyn ja pyöräilyn tulee olla sujuvaa ympäri vuoden, erityisesti etelän suuntaan jossa Kehä III:n varrella olevat bussipysäkit voivat houkutella liityntäliikennettä, koska sijaitsevat B-vyöhykkeellä. Näiden pysäkkien Tiilipojanpolku (V1427) ja Riihimiehentie (V1428) sekä muiden suunnittelualueen lähettyville sijoittuvien B-vyöhykkeellä olevien bussipysäkkien pyöräliityntäpaikkojen riittävyys tulee myös varmistaa.”

Vastine: *Koivurinne-tielle rakennetaan jalkakäytävä. Vihdintielle tulee kolme uutta alikulkutunnelia, yksi Timmermalmintien kohdalle, toinen Askistontien eteläpuolelle ja kolmas Askistontien ali.*

Ehdotetut pyöräparkit sijaitsevat kaavamuutosalueen ulkopuolella.

”Kiertoliittymä tulee rakentaa siten, että bussit pääsevät sujuvasti liittymän joka haarasta sisään ja ulos, mitoituksessa tulee käyttää telibussia. Rakentamisen aikaiset järjestelyt eivät saa haitata joukkoliikennettä tai yhteyksiä pysäkeille. Mahdollisista pysäkkien ja linjojen

väliaikaisista siirroista tulee olla yhteydessä HSL:n hyvissä ajoin. HSL on mielellään mukana kestäviin liikkumismuotoihin liittyvässä jatkosuunnittelussa."

Vastine: *Kiertoliittymä on mitoitettu erikoiskuljetuksille. Bussiliikenne toimii myös rakentamisvaiheessa. Koivurinteelle bussireitti voi tulla, kun katu on perusparannettu ja uusi kääntöpaikka rakennettu.*

22. Yksityishenkilöt (2), 13.4.2023:
"Liiteessä mielipide koskien otsikon kaavamuutosehdotusta."

1. "Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi
   Kannatamme ehdotusta."

2. "Hieskoivuntien poistaminen kaavasta ja Koivurinne-tien muuttaminen kokoojakaduksi
   Emme vastusta Hieskoivuntien poistamista kaavasta. Vastustamme Koivurinne-tien suunniteltua muuttamista kokoojakaduksi.
   Perusteluja: • jo nyt liikenne Koivurinne-tiellä on vilkasta ja ylinopeuksien vuoksi vaarallista • suunniteltu asutus Etelä-Koivurinteeseen (asemakaavamuutos 002483) ja Pohjois-Koivurinteeseen (asemakaava 261600) tulee lisäämään liikennettä huomattavan paljon
   • Koivurinne-tien rakenne ei kestä rakennusaikaista työmaaliikennettä ilman huomattavaa vahvistamista
   Ehdotus: • tehdään Timmermalmintien ja Välirinteen kohdalle uusi kiertoliittymä, jota kautta lisääntynyt liikenne voisi kulkea"

Vastine: *1–2. Koivurinne toimii jo nyt kokoojakatuna ja on joka tapauksessa perusparannettava. Neljäs haara Timmermalmintien kohdalta Koivurinteelle heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta eikä ole liikenteelle välttämätön. Kun eritasoliittymästä luovutaan, saadaan kiertoliittymästä suora yhteys Koivurinteelle. Askiston kiertoliittymä ja parannettu Koivurinne välittävät hyvin alueen liikenteen.*

3. "Lisätonttien kaavoittaminen Puunhakkaajanmäelle ja sinne suunnitellut uudet tiet
   Vastustamme Puunhakkaajanpuiston kaavoittamista tonteiksi.
   Vastustamme Pilkerinne-tien jatkamista Puunhakkaajanmäelle.
   Perustelu: • kyseessä on ainoa jäljellä oleva metsäalue Etelä-Koivurinteessä

   Vastustamme Toivonkujan jatkamista Koivunkannonkujalle.
   Perusteluja: • muutokselle ei ole liikenteellistä tarvetta ja toisi talojen väliin turhaa ajoneuvoliikennettä • tie ei mahdollista uutta asutusta"

Vastine: *3a. Asemakaavaa varten on tehty luontoselvitys. Puunhakkaajanmäki on yleiskaavassa pientaloaluetta, mutta siitä suurin osa jää virkistysalueeksi. Osallistumis-*

ja arviointisuunnitelmassa 2023 esitettyä katua Koivunkannonkujalta Pilkerinteelle ja kapeaa puistosuikaletta ei kaavoiteta. Nykyisen asemakaavan Hieskoivuntie ja siihen liittyvät omakotitontit poistuvat. Tontit on siirretty rinteeltä kankaalle lyhyiden Pilkerinteen ja Hakepolun päähän.

Näin syntyy vähemmän katuja ja säilyy laajempi ja yhtenäinen virkistysalue, joka sisältää Puunhakkaajanmäen rinteen ja Brännstakanniityn virkistysalueen. Puunhakkaajanmäen luontoarvo on paikallinen.

Vastine: *3b. Toivonkuja ja Koivunkannonkuja eivät sisälly kaavamuutokseen. Ne on lunastettu kaupungille, mutta asemakaava ei pakota rakentamaan katuyhteyttä*.

4. ”Jätteiden lajittelu uusilla asuntoalueilla
   Ehdotus: • uusille asuntoalueille tarvitaan paperin, lasin ja metallin keräyspiste • useiden talojen yhteiset jäteastiat (sekajäte, muovi, biojäte) pitäisi ottaa huomioon jo kaavoituksessa (halvempaa ja ekolgisempaa)”

Vastine kohtaan 4*: Keräyspiste voidaan sijoittaa uudelle liiketontille.*

23. Yksityishenkilö, 14.4.2023:
”Ilmaisen mielipiteeni Etelä-Koivurinteen asemakaavan muutossuunnitelmasta 002483. Vastustan suunnitelmaanne käyttää Koivurinnettä kokoojakatuna alkuperäisen suunnitelman mukaisen Hieskoivuntien sijaan.”

Vastine: *Hieskoivuntie sijaitsisi pehmeiköllä, kairaukset ovat ulottuneet 5,0–19,6 metriin, katu olisi pitkä, tulisi stabiloida ja sijoittuisi Brännstakanniitylle, joka joutuu vuosittain tulvan alle. Nykyisen kaavan Hieskoivuntie maksaisi arvion mukaan 3,3 miljoonaa euroa eikä ole liikenteen järjestämiseksi välttämätön. Kun eritasoliittymästä luovutaan, saadaan kiertoliittymästä suora yhteys Koivurinteelle. Koivurinne toimii jo nyt kokoojakatuna ja on joka tapauksessa perusparannettava, mikä maksaa 1,7 miljoonaa euroa.*

”Koivurinteelle on aiemmin esitetty tehtäväksi töyssyjä/hidasteita, joita ei voitu rakentaa sen heikon kantavuuden vuoksi. Koska Etelä-Koivurinteelle tullaan rakentamaan runsaasti uutta rakennuskantaa, on kyseenalaista, että Koivurinne kokoojakatuna kestäisi kasvavan alueen liikenteen.
Tämän lisäksi Koivurinnettä tulisi rasittamaan myös Pohjois-Koivurinteelle käynnistyneen kaavoituksen mukainen liikenne, joka tulisi kulkemaan kokonaisuudessaan Koivurinteen kautta. Koivurinne tulisi vaatimaan erittäin mittavan, monivuotisen ja varmaankin kustannuksiltaan suuren perusparannuksen ja laajennustyön mikäli suunnitelman mukaiseen muutokseen ryhdyttäisiin. Kyseessä on suunnitelma, joka on kohtuuton Koivurinteen nykyisille asukkaille.”

Vastine: *Parannettu ja levennetty Koivurinne, jolle tulee myös jalkakäytävä, välittää ja kestää hyvin sille tulevan liikenteen. Katu- ja talonrakennustyöt ovat kaupungeissa tavallisia. Katutyö ei estä kadun liikennöintiä.*

”Mielestäni nykyiseen luonnokseen lisätty Brenstakantie ja Hieskoivuntie on yhdistettävä ja liikenne ohjattava kulkemaan näin vähäisemmän haitan alueen kautta. Vaihtoehtoisesti Etelä- ja Pohjois-Koivurinteen liikenne tulee ohjata Vihdintien tai Bymosantien kautta.”

Vastine: *Myös Brenstakantie (kaavoitetun Hieskoivuntien eteläosa) sijoittuisi tulvivalle pehmeikölle ja on poistettu kalliina ja tarpeettomana. Vihdintien/Timmermalmintien liittymän neljäs haara Koivurinteelle heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta eikä ole liikenteelle välttämätön. Pyymosantielle menevä Kotikoivuntie on huonokuntoinen yksityistie savikolla ja on asemakaavassa virkistysalueen ulkoilureitti. Tulevaisuudessa Friimetsäntie jatkuisi Pyymosantielle. Yleiskaavassa on esitetty Koivurinteen pohjoisosaan myös Kynikentie Vihdintieltä Tikkurilantielle Kivistöön.*

24. Yksityishenkilöt (2), 14.4.2023:
”Haluamme tuoda tiettäväksi ongelma-alueet, jotka liittyvät Etelä-Koivurinteen muutossuunnitelmaan 002483. Alueen pitkäaikaisina asukkaina olemme henkilökohtaisesti tietoisia Koivurinne-tiealueemme ongelmista. Luonnoksessa esitetty eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi ei juurikaan vaikuta nykyisen Koivurinne umpitien liikennemääriin, vaikka tuleekin varmasti hidastamaan pääsyä Vihdintielle ruuhka-aikoina. Sen sijaan Etelä- ja Pohjois-Koivurinteen lisärakentaminen muutossuunnitelmienne mukaisesti tulee lisäämään liikennemäärää rajusti. Vanha kylätiemme Koivurinne on perustettu savipohjalle, eikä sitä ole koskaan tarkoitettu raskaan liikenteen käyttöön. Jokainen tien töyssy ja kuoppa tärisyttää ja vioittaa tien varren rakennuksia. Vuosien aikana tietä on virheellisesti ja halvalla korjattu vain päällystettä lisäämällä. Tämä ja Vantaan rakennusvalvonnan virheelliset tiekorkeusmerkinnät ovat aiheuttaneet sen, että Vihdintien puoleisten rakennusten sokkelikorkeudet on määrätty aivan liian matalalle, eivätkä salli tienpinnan korottamista. Ongelma korostuu erityisesti keväisin tiealueen lumien sulamis- ja hulevesien aikaan. Ojitusvirheet ja hulevesien johtaminen, etenkin Koivunkannonkujan alueella, aiheuttavat keväisin ja rankkasateiden aikana huomattavia vesiongelmia alapuolisille tonteille.”

Vastine: *Kiertoliittymä välittää sille tulevan liikenteen. Hieskoivuntie sijaitsisi tulvivalla pehmeiköllä, sen*
katulinjalla kairaukset ovat ulottuneet 5,0–19,6 metriin. Koivurinteen liikennemäärä on nyt tien eteläpäässä 400 ajon/vrk, ennuste keskiosassa 930 ajon/vrk ja eteläpäässä ilman Friimetsäntien liikennettä 1 100 ajon/vrk (2050), mikä mahtuu parannettavalle kadulle.

Koivurinne-tie ei ole nykyisen asutuksen kohdalla savikolla, vaan silttialueella, jossa kairaukset ovat ulottuneet 2,8–7,0 metriin. Koivurinne on joka tapauksessa perusparannettava.

”Mikäli Koivurinnettä levennetään, on varmistettava hulevesijärjestelmän toimivuus, joka edellyttää avo-ojia tai tien alla kulkevaa jäätymätöntä hulevesiviemäriverkostoa. Suunnitelmassa varattu 11,5 m ei riitä katualueelle ja avo-ojille. Lisäksi viimevuosien lumitalvet ja näiden aiheuttamat valtaisat lumimassat eivät mahdu katualueelle siten, että suunniteltu kevyen liikenteen väylä voisi olla käytössä myös talviaikana. Jo nykyiset lumimassat ja niiden auraus aiheuttaa vaurioita asukkaiden aidoille ja pensaille.”

Vastine: *Koivurinteen katualueelle mahtuu ajorata 6,5 metriä, jalkakäytävä 2,5 metriä ja lumitilat. Pensasaitoja ja muureja on osin katualueella. Hulevedet voidaan hoitaa hulevesiviemärillä.*

Koivurinne-tien levennys kylätiestä baanaksi tulee auttamatta muodostamaan kaahauspaikan.
Nykyisellään tätä on havaittavissa vain siedettävissä määrin johtuen vähäisestä asukasmäärästä, tien kapeudesta ja tasa-arvoisista risteyksistä. Tien levennys tarkoittaisi käytännössä vähintään tonttien tienpuoleisten sivujen aitaamista ja sulkemista, jotta voidaan estää pienten lasten päätyminen tieliikenteen uhreiksi. Koivurinne on säilytettävä kylätienä ja/tai muutettava pihakaduksi, joka jatkossakin palvelee vain alueen nykyistä asujaimistoa ja liityntäliikenne uudelle Etelä- ja Pohjois-Koivurinteen väkirikkaalle lisärakentamiselle on siirrettävä muualle. Jo nykyisellä asukasmäärällä on riskialtista, että Koivurinne-tie on ainoa väylä, joka johtaa alueelle ja jonka tukos estää kaiken liikenteen alueelle. Ajatus asukasmäärään rajusta lisääntymisestä on pelottava. Kuinka hoidetaan ja kuka ottaa vastuun onnettomuus- ja hätätilanteista, jos ja kun tie on suljettuna ilman kiertotiemahdollisuutta? Koivurinne-tien perusongelma on sama kuin useilla vanhoilla kyläteillä, se on rakennettu halvalla, perustettu huonosti ja huonolle maaperälle. Maaperätutkimusten mukaan alueella on reilut toistakymmentä metriä savea lähes kaikkialla. Jos Koivurinne-tie kaivetaan ylös, perustetaan asiaankuuluvasti ja tehdään hulevesiviemäröinnit, on kustannus varmasti samaa luokkaa kuin uuden Hieskoivuntien rakentaminen. Umpitien kunnostus aiheuttaa lisäksi kestämättömän rasituksen alueen nykyisille asukkaille. Alueen logistiikan kannalta on huomattavasti järkevämpi ja vaivattomampi vaihtoehto rakentaa uusi tie tulevaa uutta asuinaluetta varten.

Vastine: *Liikennesuunnittelun lähtökohtana on liikennesääntöjen noudattaminen, aluerajoitus on 30 km/h. Koivurinne on luonteeltaan asuinalueen kokoojakatu eikä pihakatu, jota koskisivat omat liikennesääntönsä kävelyn, kulkemisen ja pysäköinnin suhteen. Monille alueille menee vain yksi katu. Jo nykyisessä asemakaavassa on varattu katutila leveämmälle ajoradalle 6,5 metriä ja jalkakäytävälle 2,5 metriä, joten ajoneuvojen kohtaaminen on entistä paremmin mahdollista.*

Hälytysajoneuvojen kulku turvataan nykyisellä aluepysäköintikiellolla. Varakatujen rakentaminen poikkeustilanteita varten ei ole taloudellista eikä tarkoituksenmukaista.

Koivurinne-tie ei ole nykyisen asutuksen kohdalla savikolla, vaan silttialueella, jossa kairaukset ovat ulottuneet 2,8–7,0 metriin.

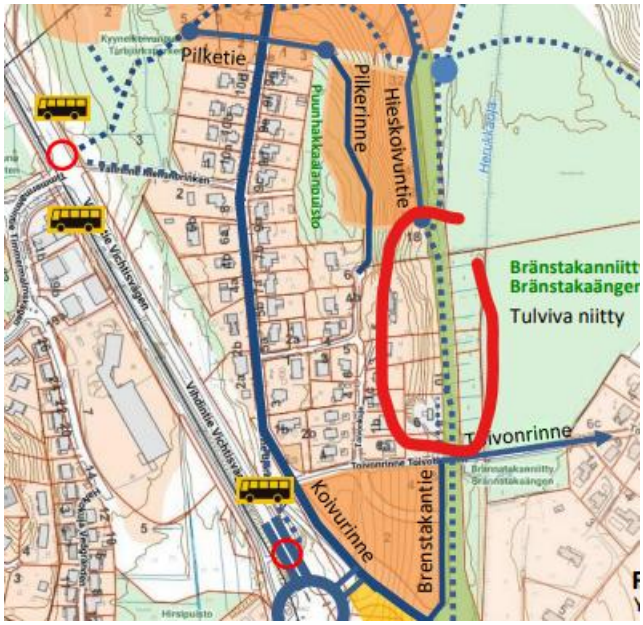
Koivurinne on joka tapauksessa perusparannettava, mikä maksaa arvion mukaan 1,7 miljoonaa euroa. Hieskoivuntie sijaitsisi pehmeiköllä, kairaukset ovat ulottuneet 5,0–19,6 metriin, katu olisi pitkä, tulisi stabiloida ja sijoittuisi Brännstakanniitylle, joka joutuu vuosittain tulvan alle. Nykyisen kaavan Hieskoivuntie maksaisi noin 3,3 miljoonaa euroa eikä ole liikenteen järjestämiseksi välttämätön. Katu- ja talonrakennustyöt ovat kaupungeissa tavallisia. Katutyö ei estä kadun liikennöintiä. Kustannusarvio on hyvin karkea ja perustuu keskiarvoihin.

”Paras vaihtoehto lisääntyvää rakennuskantaa ja alueen logistiikkaa silmällä pitäen on tehdä uusi kiertoliittymä Vihdintielle (nykyisen Koivurinteen risteyksen pohjoispuolelle) ja johtaa kaikki asuinalueen liikenne sitä kautta. Tällä ratkaisulla vältetään kaupungin verojen tuhlaus Hieskoivuntien rakentamiseen tai Koivurinne-tien perusteelliseen peruskorjaukseen. Samalla hoituu Koivurinteen umpitieongelma ja turvataan vaihtoehtoinen ajoreitti hätätapauksissa.”

Vastine: *Neljäs haara Timmermalmintien kohdalta Koivurinteelle heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta eikä ole liikenteelle välttämätön. Koivurinne on joka tapauksessa peruskorjattava.*

25. Yksityishenkilö, 16.4.2023:
”**Hieskoivuntien rakentaminen**
Ilmaisen mielipiteeni Etelä-Koivurinteen asemakaava muutossuunnitelmaan 002483. Vastustan Hieskoivuntien eteläosan rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi Hieskoivuntien asemesta.”

Vastine: *Hieskoivuntie sijaitsisi pehmeiköllä, kairaukset ovat ulottuneet 5,0–19,6 metriin, katu olisi pitkä, tulisi stabiloida ja sijoittuisi Brännstakanniitylle, joka joutuu vuosittain tulvan alle. Hieskoivuntie maksaisi 3,3 miljoonaa euroa eikä ole liikenteen järjestämiseksi välttämätön. Kun eritasoliittymästä luovutaan, saadaan kiertoliittymästä suora yhteys Koivurinteelle. Koivurinne toimii jo nyt kokoojakatuna ja on joka tapauksessa perusparannettava, mikä maksaa 1,7 miljoonaa euroa. Kustannusarvio on hyvin karkea ja perustuu keskiarvoihin.*

alle

”Tällä hetkellä kaavassa näkyvän 'Pilketien/-rinteen' pohjoispuolella on 40 pientaloa. Kaavassa on esitetty pelkästään 'Pilketien/-rinteen' ja Kotikoivuntien väliselle alueelle yli 80 pientaloa. Pientalojen lukumäärän kolminkertaistuminen aiheuttaa luonnollisesti Koivurinteen eteläpäässä myös läpiajoliikenteen kolminkertaistumisen. Läpiajoliikenteen lisääntyminen pientaloa-alueella kasvattaa paikallisesti pakokaasu- ja pienhiukkaspäästöjä, lisää liikenteen ilmaan nostattamaa pölyä, alentaa kiinteistöjen arvoa ja tekee Koivurinteen alkupään kiinteistöistä lapsiperheiden kannalta turvattomamman. Koska kalliin kunnastekniikan rakentamiselle tulee saada lisää maksajia, niin on sangen todennäköistä, että Vantaan seuraavissa kaavamuutoksissa Pohjois-Koivurinteen alueelle kaavoittaa vielä lisää asuntoja. Ja lopputuloksena on läpiajoliikenteen jatkuva lisääntyminen Koivurinteen eteläosassa. Ns. kehityksen maksajiksi joutuvat Koivurinteen alkupään nykyiset asukkaat.”

Vastine: *Etelä-Koivurinteellä on 138 asuntoa ja uusia asuntoja tulisi noin 135 kpl. Sen sijaan voimassa oleva asemakaava tuottaisi Etelä-Koivurinteelle noin 190 uutta asuntoa. Pohjois-Koivurinteellä on 34 asuntoa ja uusia asuntoja tulisi 27 kpl. Koivurinteen liikennemäärä on nyt tien eteläpäässä 400 ajon/vrk, ennuste keskiosassa 930 ajon/vrk ja eteläpäässä ilman Friimetsäntien liikennettä 1 100 ajon/vrk (2050). Koivurinne välittää hyvin koko pientaloalueen liikenteen, kun katu parannetaan ja sille rakennetaan jalkakäytävä, mikä lisää kadun turvallisuutta. Ilmanlaadun osalta asunrakennuksen suositusetäisyys Koivurinteen ajoradan reunasta on vain 2 metriä (ELY 2015), mikä täyttyy kaikilla tonteilla. Vihdintien melu ja ilmanlaatu on isompi ongelma.*

”Jos Vantaalla on varaa investoida itäisiin osiin satoja miljoonia 'sporainfraan', niin rahaa pitää löytyä myös Länsi-Vantaan katuverkoston kehittämiseen, siis tässä tapauksessa Hieskoivuntien eteläosan rakentamiseen ja sen liittämiseen kaavassa esitetyn Brenstakantien jatkeeksi ohjaamaan
läpikulkuliikenne pois Koivurinteen eteläpäästä.”

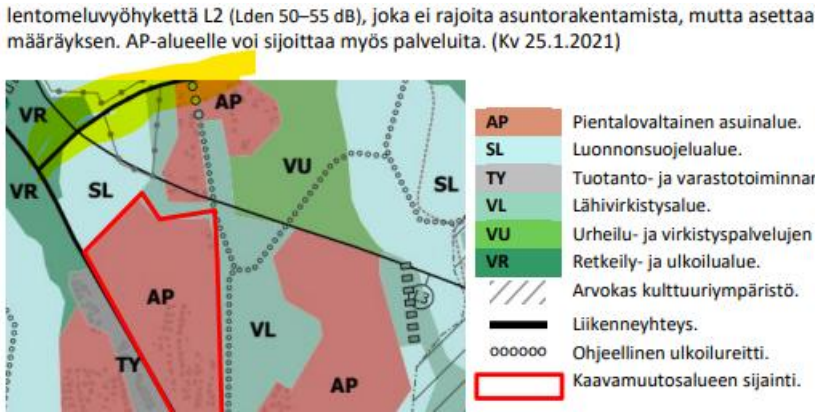
Vastine: *Vantaan ratikka Mellunmäestä Lentokentälle ei ole pelkkä ratahanke, vaan kaupunkikehityshanke, joka sisältää tulevaisuuden kaupunkirakenteen kehittämistä. Hieskoivuntie ja Brenstakantie (kaavoitetun Hieskoivuntien eteläosa) sijoittuisivat tulvivalle pehmeikölle. Eivätkä ne ole välttämättömiä, koska Koivurinne on joka*

tapauksessa perusparannettava ja se välittää hyvin koko pientaloalueen liikenteen. Myös Hieskoivuntie toisi liikenteen Koivurinteen eteläpäähän.

”Vantaan kaupungin nettisivuilla kerrotaan, että asemakaavamuutoksessa: '*Tarkoitus on luopua Askiston eritasoliittymästä ja Hieskoivuntiestä, jotka sijaitsevat heikolla maaperällä*'. Siis miten on mahdollista rakentaa kaksikaistainen kiertoliittymä Vihdintien (MT120) suurelle liikennevirralle ja heikolle maaperälle, jos Hieskoivuntien eteläosan rakentaminen vastaavasti heikolle maaperälle ja huomattavasti pienemmälle liikennemäärälle on liian kallista??”

Vastine: *Eritasoliittymä tulisi kaivaa Vihdintien ali savikkoon, jossa kairaukset ovat ulottuneet 3,0–15,0 metriin, se veisi turhaan laajan maa-alueen ja olisi erittäin kallis upporakenne. Kiertoliittymän kohdalla kairaukset ovat ulottuneet 3,0–7,2 metriin, se mahtuu suppeammalle alueelle eikä maata tarvitse kaivaa, koska se sijoittuu maantasoon. Hieskoivuntie sijaitsisi pehmeiköllä, kairaukset ovat ulottuneet 5,0–19,6 metriin, katu olisi pitkä ja sijoittuisi Brännstakanniitylle, joka joutuu vuosittain tulvan alle. Hieskoivuntie ei ole liikenteen järjestämiseksi välttämätön. Koivurinne on joka tapauksessa perusparannettava.*

”Asemakaavamuutoksen 002483 sivun 3 alareunassa on yleiskaavasta leikattu kuva, jonka vasemmassa yläreunassa näkyy lyhyenä pätkä ns. Tikkurilantien varaus välillä Vihdintie - Kolmikoivuntie. Jos Hieskoivuntien eteläosan rakentaminen on heikon maaperän vuoksi hyvin kallista, niin kallioiseen maastoon kaavoitettu ns. Tikkurilantien jatke on varmaankin toteutettavissa jo tässä yhteydessä ja halvemmalla kuin Hieskoivuntie eteläpää.

Vastaus: *Kynikentie, eli Tikkurilantien jatke välille Vihdintie – Pohjois-Koivurinne johtaisi Koivurinteen liikennettä vain pohjoiseen Espooseen, mutta valtaosa liikenteestä suuntautuu etelään. Kynikentie ei sisälly tähän asemakaavamuutokseen vaan asemakaavaan 261600 Pohjois-Koivurinne.*

Askiston liittymän kiertoliittymä

Luonnoksessa esitelty Askiston liittymän muutos kiertoliittymäksi EI ole tarpeellinen. Kaksikaistaisia kiertoliittymiä rakennetaan vilkkaasti liikennöityjen teiden risteyksiin, joita Askistontie ja
Koivurinteen katu eivät varmasti ole. Kiertoliittymän rakentaminen on kallis ja turha investointi, lisäksi liittymän rakentamisen hiilijalanjälki heikolle maaperälle on merkittäviä. Odilammelle rakennetun kaksikaistaisen kiertoliittymän haitat ovat käyneet siellä ilmi sen valmistumisen jälkeen. 'Kiireiset' ja 'pyrkivää' ajotapaa noudattavat ajoneuvot käyttävät kiertoliittymän uloimpia, päättyviä kaistoja ohituskaistoina ja aiheuttavat vaaratilanteita pyrkiessään liittymän jälkeen takaisin
'hitaampien' liikennevirtaan."

Vastaus: *Vihdintien tilavaraus on suunniteltu tulevaisuutta (2040+) varten. Vihdintien liikennemäärä tulee kasvamaan, jolloin liikennevalot eivät enää riitä. Vihdintie levenisi 2+2-kaistaiseksi. Maantasoon sijoittuvan kiertoliittymän hiilijalanjälki jää huomattavasti eritasoliittymää pienemmäksi.*

"Askiston liittymään riittää parannettu liikennevaloristeys, joka on esitetty dokumentissa *'Vihdintien kehityskäytäväselvitys, 27.11.2019'.* Helsingin suunnasta tulevalle liikenteelle on oma kääntymiskaista Koivurinteen suuntaan ja vastaavasti Pohjoisesta tulevalle liikenteelle oma kaista Askistoon menevälle liikenteelle."

Vastaus: *Parannettu liikennevaloristeys olisi väliaikaisratkaisu. Vihdintien kehittämisselvitys 2025 suosittaa vain kiertoliittymän toteuttamista. Kiertoliittymän viiveajat pysyvät liikennevalo-ohjattua liittymää pienempinä.*

"Vuoden 2019 kehityskäytäväselvityksen eri risteysvaihtoehtojen toimivuustarkastelut on tehty vuoden 2017 tilanteen perusteella. Selvityksen sivulla 84 todetaan näin: '*Liittymässä ei ole nykyisin erityisiä toimivuusongelmia eikä tilanteen ennusteta heikkenevän vuoteen 2030 mennessä*'. Ottaen huomioon, että vuoden 2017 jälkeen on tapahtunut huomattava työtapojen muutos
korona-ajan seurauksena ja etätyö on yleistynyt merkittävästi, niin mielestäni vuoden 2019 selvityksen ennusteisiin liikennemääristä pitkällä aikavälillä tulee suhtautua kriittisesti ja selvityksen ennusteet tulee päivittää perustuen ajantasaisen tietoon työmatkaliikenteestä tällä hetkellä ja
lähitulevaisuudessa."

Vastaus: *Uudessa Vihdintien kehittämisselvityksessä 2025 Askiston kohdalle on esitetty kalliin eritasoliittymäratkaisun korvaava kaksikaistainen kiertoliittymä. Kaupunkiseutu kasvaa. Uusin liikenne-ennuste ulottuu vuoteen 2050 ja esittää Vihdintielle Askistontiestä pohjoiseen 17 040 ajon/vrk ja Askistontiestä etelään 18 470 ajon/vrk.*

”Tiedotteen asemakaavamuutos 002483 Etelä-Koivurinne sivulla 3 olevat kuvat nykyisestä ja suunnitellusta kiertoliittymästä ovat eri mittakaavassa. On tarkoituksella haluttu antaa lukijalle vaikutelma siitä, että kaksikaistainen kiertoliittymä olisi pienempi kuin se todellisuudessa on?”

Vastaus: *Kuvat ovat kehityskäytäväselvityksestä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 10.3.2023 esitetty vuoden 2019 kiertoliittymäratkaisu on vanhentunut. Vihdintien kehityssuunnitelman 2025 ratkaisu on esitetty kaavan nettisivulla asukastilaisuuden diasarjan 10.12.2025 diassa 10: https://www.vantaa.fi/fi/kaavoitus/kaavat/etela-koivurinteessa-katujarjestelyja-ja-asumista ja kaavaselostuksessa.*

”Vihdintien (MT 120) liikenteen sujuvoittaminen Pohjois-Espoosta, Nurmijärveltä ja Vihdin suunnasta tulevalle työmatkaliikenteelle EI ole Vantaan Askiston ja Koivurinteen asukkaiden etujen
ajamista. Vantaan tulisi siis keskittyä omien asukkaiden ympäristöön ja hyvinvointiin, kuten esimerkiksi edellä mainitun Hieskoivuntien eteläosan rakentamiseen. Vantaan pitäisi keskittyä edistämään ELYn megaprojekteista vain niitä, jotka ovat hyödyllisiä vantaalaisten kannalta, ei
Pohjois-Espoon, Nurmijärven ja Vihdin työmatkaliikenteelle. Esimerkkinä Vantaalaisille hyödyllisistä tienrakennusprojekteista olisi vaikkapa Vihdintien ja sen viereisen pyörätien tulvivan osuuden korottaminen välillä Askisto - Kakolanmäki, jotta molempien väylien käyttö olisi sujuvaa myös tulvakauden aikana.”

Vastaus: *Elinvoiman ja työllisyyden edistäminen on Vantaan etujen mukaista. Puolet Vihdintien pohjoisesta tulevasta liikenteestä suuntautuu Kehä III:lle. Vihdintie on valtion maantie, jonka parantaa valtio, ei kaupunki. Tiehankkeeseen kuuluu Vihdintien parantaminen myös välillä Askisto – Kakolanmäki. Nykyisen kaavan Hieskoivuntie sijaitsisi tulvivalla pehmeiköllä, maksaisi 3,3 miljoonaa euroa eikä ole liikenteen järjestämiseksi välttämätön. Koivurinne riittää välittämään pientaloalueen liikenteen. Kustannusarvio on hyvin karkea ja perustuu keskiarvoihin.*

26. Yksityishenkilöt (2), 16.4.2023:
”Ilmaisemme huolemme Etelä-Koivurinteen asemakaavan muutossuunnitelmasta 002483. Luonnoksessa esitelty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen ja sopii nykyiseen Vihdintien kehittämissuunnitelmaan eritasoliittymää paremmin ja säästää tilaa Askiston ja Koivurinteen liittymässä.

Vastustamme kuitenkin Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi. Etelä-Koivurinteelle tullaan rakentamaan yli kaksi sataa uutta asuntoa ja Pohjois-Koivurinteelle on myös tulossa paljon uutta asutusta. Alueelle on tulossa

uusi päiväkoti, joka sekin lisää liikennettä merkittävästi. Nämä lisäävät liikennettä moninkertaiseksi nykyiseen nähden.
Lisäksi kokonaisen asuinalueen rakentaminen kestää useita vuosia. Tämä kaikki on aivan kohtuuttoman suuri rasite ja häiriö Koivurinteelle tuottaen pysyvän melu ja pölyhaitan kadun nykyisille asukkaille.”

Vastaus: *Hieskoivuntie sijaitsisi pehmeiköllä, kairaukset ovat ulottuneet 5,0–19,6 metriin, katu olisi pitkä, tulisi stabiloida ja sijoittuisi Brännstakanniitylle, joka joutuu vuosittain tulvan alle. Nykyisen kaavan Hieskoivuntie maksaisi 3,3 miljoonaa euroa eikä ole liikenteen järjestämiseksi välttämätön. Kun eritasoliittymästä luovutaan, saadaan kiertoliittymästä suora yhteys Koivurinteelle. Koivurinne on joka tapauksessa perusparannettava, mikä maksaa 1,7 miljoonaa euroa. Kustannusarvio on hyvin karkea ja perustuu keskiarvoihin.*

Koivurinne toimii jo nyt kokoojakatuna, joskin on nyt kapea ja jalkakäytävä puuttuu. Etelä-Koivurinteellä on 138 asuntoa ja uusia asuntoja tulisi noin 135 kpl. Sen sijaan voimassa oleva asemakaava tuottaisi Etelä-Koivurinteelle noin 190 uutta asuntoa. Pohjois-Koivurinteellä on 34 asuntoa ja uusia asuntoja tulisi 27 kpl. Koivurinteen liikennemäärä on nyt tien eteläpäässä 400 ajon/vrk, ennuste keskiosassa 930 ajon/vrk ja eteläpäässä ilman Friimetsäntien liikennettä 1 100 ajon/vrk (2050), mikä mahtuu parannettavalle kadulle. Rakentaminen olevien katujen, kunnallistekniikan, palveluiden ja joukkoliikenteen varaan on ekonomista ja kestävän kehityksen mukaista.

Kaavan meluselvityksen (Akukon 2025) mukaan pihoilla toteutuu vaadittu melutaso alle 55 dB, paitsi Koivurinne 2–4:n tonteilla, joita kaavamuutos ei koske. Vihdintien meluselvityksen (Sitowice 2024) mukaan ongelma on nykyisillä Vihdintien ja Koivurinteen välisillä tonteilla Vihdintien melu, joka hoituu, kun suunnitellut meluesteet toteutetaan. Alueen lentomelutaso Lden 50–55 dB edellyttää asunnoilta 32 dB äänen-eristävyyttä, mikä täyttää myös tie- ja katumelun ääneneristävyysvaatimuksen, paitsi Koivurinne 2–8:n tonteilla, joille on voimassa olevassa asemakaavassa annettu korotettu ääneneristävyysvaatimus 33 dB.

Ilmanlaadun etäisyyssuositus asuinrakennuksiin (ELY 2015) on Vihdintien ajoradasta 34 metriä (2050), mikä ei toteudu Koivurinne 2a-b tonteilla. Mutta vanhojen alueiden minimietäisyys 12 metriä toteutuu näilläkin tonteilla, koska etäisyys uuden ajoradan reunaan on rakentamisen jälkeenkin 20 metriä. Etäisyyssuositus Koivurinteen ajoradasta on 2 metriä, mikä täyttyy kaikilla kadun varren tonteilla. Pienhiukkasmäärät ovat laskeneet viime vuosina huomattavasti.

”Hieskoivuntietä ei saa poistaa kaavasta ja se on toteutettava ennen Koivurinteen muuta uudisrakentamista. Rakentamisen aikaista liikennettä ei saa ohjata uudelle kaava-alueelle Koivurinne katua pitkin.

Vastine: *Katu- ja talonrakennustyöt ovat kaupungeissa tavallisia. Katutyö ei estä kadun liikennöintiä.*

Hieskoivuntie on rakennettava nykyisen kaavan mukaisesti. Nykyiseen kaavaan verrattuna luonnokseen on lisätty tontivarauksia Pilkerinteelle, joten ei voida perustella, että pätkä Hieskoivuntietä jätetään rakentamatta kustannussyistä. Koko uusi kaava-alue katuineen on suunniteltu pellolle, jossa savikerroksen paksuus edellyttää pohjanvahvistuksia kunnallistekniikalle ja katurakenteelle. Hieskoivuntie ei ole tässä mikään poikkeus.”

Vastine: *Hieskoivuntie sijaitsisi tulvivalla pehmeiköllä, olisi erityisen kallis eikä ole liikenteelle välttämätön. Tontit on siirretty lyhyiden Pilkerinteen ja Hakepolun päähän Puunhakkaajanmäen länsiosaan kankaalle, jolloin arvokkaampi lehtorinne säilyy ja virkistysalueesta tulee laajempi ja yhtenäinen. Puunhakkaajanmäen luontoarvo on paikallinen.*

27. Yksityishenkilö (henkilö välittänyt kannanoton kolmen muun henkilön puolesta), 17.4.2023:

”Perehdyttyämme arviointi suunnitelmiin molempien kaavojen 261600 Pohjois-Koivurinne ja 0002483 Etelä-Koivurinne rajoihin huomasimme muutoksen joka ei tullut esille 22.03.2023 yhteissuunnitelu tilaisuudessa. Muutoin, iso kiitos erittäin asiallisesta ja sujuvasta tilaisuudesta.

I HUOLENAIHE
Huomion kiinnitti asemakaavan 261600 Pohjois-Koivurinne Etelä kaavan vastainen raja. Raja muistuttaa hampaattoman peikon suuta, johtuen yksityisten maiden siirtämisestä etelä kaavasta pohjois kaavaan. Aiemman vahvistetun ei käytäntöön siirretyn kaavan yhteydessä oli sovittu seuraavasti: henkilön 1 ja henkilön 2 jo rakennettujen tonttien rakennusoikeutta pienennettiin siten ettei maankäyttö sopimuksen edellyttämät neliöt täyty, etelä-Koivurinteen kaavassa olevien neljän uuden tontin kanssa. Yksi peruste oli jo rakennettujen tonttien hankala hyödyntäminen lisärakentamiselle.

Lisäksi: Nyt tontit on siirretty Pohjois-Koivurinne kaavaan jossa on rajattu rakennusten määrä lentomelun johdosta. Pohjois-kaavan edistäminen Vaatinee kannanottoja Finavialta ja Ely keskukselta. Johtopäätös edellä mainitusta on Etelä-Koivurinteen kaavan "putsaaminen" yksityisistä maista välittämättä jo sovitusta ja edelleen sen että Etelä-Kaava nopeasti käyntiin Pohjois-kaavan aikataulusta välittämättä..

Mitään syytä siirtää tontit pohjois kaavaan etelä kaavasta emme näe. Maanomistajien ja kaupungin välillä asiat oli kunnossa ja sovittu. Eteläkaavan "jarruna" on ollut tolkuttoman kallis tie jonka poistaminen on kaikille ok.

Muutos kyseenalaistaa yhdenvertaisuuden ja luottamuksen virkamiehiin.

Ja edelleen, asiat ovat keskusteltavissa ja sovittavissa, yhdenvertaisuuden puitteissa kaavaan on iso tahtotila.”

> Vastine: *Kaavojen rajat on esitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelmissa. Alueen jakaminen Etelä- ja Pohjois-Koivurinteen kaavoihin on johtunut siitä, että pohjoisosa sijaitsee lentomelun Lden 55–60 dB lentomeluvyöhykkeellä, jossa sallitaan vain vähäistä täydennysrakentamista, tarvittavista eri selvityksistä sekä tarvittavista maankäyttösopimuksista, joita maanomistajat eivät halunneet. Myös Etelä-Koivurinteen kaava sisältää yksityistä maita.*

”II YEINEN HUOLENAIHE
Koivurinteen tien alkupään parannustöiden käynnistyessä, olisi hyvä olla liikenneyhteys Vihdintielle osapuilleen Timmarmalmintietä vastapäätä tai Pyymosantielle. Koivurinteen parannustyöt tukkivat liikenteen kokolailla totaalisesti, saattaa olla niinkin että alkupään asukkaat käyttäisibvät silloin pohjoisempia reittejä.”

> Vastine: *Vihdintien/Timmermalmintien liittymä on tutkittu Vihdintien kehittämisselvityksessä 2025.*
> *Neljäs haara Timmermalmintien kohdalta Koivurinteelle heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja*

turvallisuutta eikä ole liikenteelle välttämätön. Pyymosantielle menevä Kotikoivuntie on huonokuntoinen yksityistie savikolla ja on asemakaavassa virkistysalueen ulkoilureitti. Tulevaisuudessa Friimetsäntie jatkuisi Pyymosantielle.

”III HANKE
Koivurinne x:n asuintalomme on Koivurinteen ja Askiston vanhin talo. Noin 50 neliöinen hirsimökki, valmistunut 1925-6.. Talo on teknisesti loppu, vaatisi maa-ainesten-, tekniikan-, piipun- ja kattorakenteiden vaihdon.

Keskustelimme yhteissuunnitelu tilaisuudessa hanke ehdotuksestamme pikaisesti asemakaavinsinöörin kanssa. Laitoin hänelle sovitusti kirjaamon kautta ehdotusta, hieman alla olevaa suppeammin.

Vanhan hirsimökin kokoaminen lähemmäksi tontin pohjois-itärajaa nykyisestä sijainnista. Tehden mahdollisimman alkuperäiseksi ja näkyväksi Koivurinnetta kulkiessa. Tontille tekisimme uuden asuintalon pohjois-länsirajalle etäisyydet huomioiden, talojen väliin ulkorakennuksen jakamaan tilaa.

Vanha hirsimökki, ei ympärivuotiseen käyttöön. Hirsi näkyville molemmin puolin, jälkeen rakennetut yläkerta ja eteinen pois, kattomateriaali, ikkunat, ovet vaihtaen alkuperäistä mukaillen jne... Museovirasto ei ole hankkeessa mukana, päätöksen ovat tehneet aikoinaan mm -80 luvun ikkunoiden- sekä tontin lohkomisen johdosta. Joitakin teknisiä asioita toteuttaisimme nykytekniikalla, siitä johtuen ei tarvetta museoviraston apuun ja avustuksiin. Toimin itse korjausrakentamisen parissa. Nostanut, siirtänyt ja oikonut hirsimökkejä. Hirsimökin käyttö olisi kausiluontoista kevät-syksy. Perheen / suvun ja Koivurinteen naapureiden kera. Pohjois-Koivuointeellä on hyvin tiivis yhteisöllisyys. Toki rajallinen kaupallisuuskin vaihtoehtona kaavan salliessa. Kohdistaen erilaisten sosiaalista apua tarvitseviin pienryhmiin. Osaamista, kokemusta ja kontakteja perhepiirissämme toiminnan luomiseksi on.

Hirret ovat hyväkuntoiset, N N:n veistämät yhdessä isänsä N N:n kanssa. Vahva tahtotilamme hankkeelle keskustellen kaava näkökulmat huomioon ottaen. Hirsimökin kehikon säästämme joka tapauksessa, toinen paikka löytyy Pusulasta..

Koivirnteellä on vielä paljon ihmisiä joiden muistoissa N.N. elää: " PERKKELE, TULEVAT KARJALASTA TÄNNE, LUULEVAT OMISTAVANSA KAIKEN JA MÄÄRÄÄVÄT TIEMAKSUN MINUN TEKEMÄLLE TIELLE !!! ...ja monta muuta legendaarista juttua. Nuo Karjalasta tulleet (nimi) sekä (nimi) "sekoittunut" ajan saatossa ja yksi, allekirjoittanut Pohjois-Espoon Odilammella syntynyt säätämässä.

Vaikka tuo huolenaiheemme ei tullut esille yhteis suunnitelutilaisuudessa, oli tilaisuus vuorovaikutteeltaan erittäin hyvä. Antoi uskoa päästäksemme maaliin yhteisymmärryksessä.

Toivoisin kuittausta saadusta s-postista, roskaposti riskin johdosta."

> Vastine: *Kyseinen hirsimökki on peräisin 1920-luvulta, Koivurinteen vanhin rakennus. Se ei kuulu tähän kaavamuutokseen vaan asemakaavaan 261600 Pohjois-Koivurinne.*

28. Yksityishenkilöt (5), 17.4.2023:

"Toivonkujan katujärjestelyt
Lähdemme siitä, että Toivonkujan ja Koivunkannonkujan nykyiset järjestelyt ovat toimivat ja riittävät. Toivonkujan jatke Koivunkannonkujalle on tarpeeton ja aiheuttaa kaupungille turhia kustannuksia. Koivunkannonkujan päähän suunniteltu kääntöpaikka on myös täysin tarpeeton.

Perustelut:
- tieyhteys Toivonkujalta Koivunkannonkujalle ei tuo lisäarvoa alueen asukkaille koska kaikille tonteille päästään nykyisillä tiejärjestelyillä
- edellyttäisi tonttien rajalla olevan kallion räjäyttämisen
- teiden välinen korkeusero on 3-4 m
- asennettuja sähkökaapeliverkkoja ja vesijohtoverkostoa tulisi siirtää
- kaupungin varojen kohdentamista tarpeettomaan kohteeseen
- Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua
- ehdotus ei tue tavoitetta aikaansaada alueelle järkevä ja hyödyllinen asemakaava
- Toivonkujan ja Koivunkannonkujan huoltoliikenne ja kadun kunnossapito toimivat täysin moitteettomasti nykyjärjestelyillä

Kaupunkisuunnittelujohtaja totesi asukastilaisuudessa 22.3.2023, että on turha tehdä tarpeettomia muutoksia joista aiheutuu kaupungille ylimääräisiä kustannuksia."

Vastine: *Toivonkuja ja Koivunkannonkuja eivät sisälly kaavamuutokseen. Ne ja kääntöpaikka ovat kaupungin omistuksessa, mutta asemakaava ei pakota rakentamaan katuyhteyttä. Kaavamuutos ei enää sisällä myöskään Koivunkannonkujan jatkamista Pilkerinteelle.*

29. Yksityishenkilö, 17.4.2023:
"Toivonrinne ja Koivurinne teiden risteyksessä on huomioitava jalankulkijoiden näkyvyys ja autojen nopeudet. Toivonkuja on sijoitettava tarkemmin lunastetulle tiealueelle. Lähipalvelut ja suoremmat ulkoilureitit Petikon ulkoilualueelle lisäävät alueen viihtyvyyttä. Tulvien takia alueen vesien ohjaukseen on kiinnitettävä suunnittelussa enemmän huomiota."

Vastine: *Toivonrinteen länsipää käännetään siirrettävälle Koivurinteelle päin. Asemakaavamuutos ei koske Toivonkujan tontteja. Toivonkuja on jo lunastettu kaupungille. Toivonkujan pohjoispäässä on vanha ajorasite. Tulvat voivat levittäytyä Brännstakanniitylle nykyiseen tapaan. Hulevesien johtaminen ratkaistaan tie- ja katusuunnitelmissa.*

30. Yksityishenkilö,, 17.4.2023:
”Perheemme kuljetusliike sijaitsee Koivurinteellä. Tonttimme on tarkoitettu viemärihuolto ja kuljetusliike toimintaan. Kalustomme sekä hallimme sijaitsee täällä, kalustoomme kuuluu kuorma-autoja sekä ajoneuvoyhdistelmiä. Kaava ehdotukseen on piirretty liikenneympyrä meidän portille, kaavan supistuessa emme koe tätä ympyrää tarpeelliseksi. Mikäli ympyrä toteutuu on huomioitava, että ympyrästä on päästävä kulkemaan 25metrin yhdistelmällä päivittäin myös öisin. Tämä koskee myös muita ehdotukseen piirrettyjä ympyröitä, koska tontillemme ei ole vaihtoehtoista kulku yhteyttä. Piirrustukseen on myös piirretty päiväkoti tonttimme viereiselle pellolle. Me joudumme kulkemaan koivurinnettä päivittäin useammalla kuorma-autolla sekä ajoneuvoyhdistelmällä. Tosiaan koivurinne on ainoa kulkuyhteys niin meille kuin päiväkodille ja päiväkodin toteutuessa kuljemme samaa tietä pienten lasten kanssa isoilla kuorma-autoilla. Tämä aiheuttaa suurta vaaraa lapsille.”

Vastine: *Havainnekuvan liikenneympyrä on bussin kääntöpaikka eikä se muuta nykyistä tieyhteyttä tontille. Vihdintien-Koivurinteen liikenneympyrä on mitoitettu erikoiskuljetuksille. Päiväkodin tontti on siirretty maastossa ylemmäksi paremmalle maaperälle ja tonttia on laajennettu päiväkodille sopivaksi. Päiväkodin piha aidataan. Koivurinne-tien ajorata levennetään 4,5 metristä 6,5 metriin, mikä sallii paremmin ajoneuvojen kohtaamisen, ja kadulle rakennetaan jalkakäytävä.*

31. Yksityishenkilöt (2), 17.12.2023:
”Kaavoihin liittyvät mielipiteet:
- vahva ei Tikkurilantien jatkeelle Kynikentielle
- Koivurinne-tie tulee kunnostaa ja pitää kunnossa myös mahdollisten alueella tehtävien rakennustöiden ajan. Nykyisessä kunnossaan tie mahdollistaa juuri ja juuri nykyisten

asukkaiden liikkumisen, talviaikaan huonosti. Aurauksesta tai sen puutteesta johtuen talvisin kaksi autoa ei aina mahdu kohtaamaan tiellä
- asukastilaisuudessa esiin noussutta uutta tietä Pohjois-Koivurinteestä suoraan Vihdintielle emme kannata
- Vihdintien tulvaongelmien korjaaminen välillä Kehä III - Askisto/Koivurinne -liittymä tulee tehdä korkealla prioriteetilla
- Koivurinne x- tontti jatkuu noin 2 metriä Koivurinteentien toiselle puolelle, johon on uudessa kaavassa suunniteltu rakentamista. Kuinka tällaiset asiat tullaan hoitamaan? Esimerkiksi kulku tuolle uudelle tontille?
- ja bonuksena Kotikoivuntien pelto-osuuden ilmoittaminen karttasovelluksille (esim. Google Maps) ei talvikunnossapidettäväksi tieksi, koska havaintojen mukaan sitä ei talvikunnossapidetä”

Vastine: *Tämä asemakaavamuutos ei koske Pohjois-Koivurinnettä eikä Kynikentietä, joka on yleiskaavan liikenneyhteys Vihdintieltä Kivistöön. Koivurinne-tien ajorata levennetään 4,5 metristä 6,5 metriin ja kadulle rakennetaan jalkakäytävä. Katutyö ei estä kadun liikennöintiä. Kaavamuutos ei sisällä katua Koivurinteeltä. Vihdintien-Timmermalmintien risteykseen. Vihdintie on maantie, jonka korjaa valtio. Katualueet lunastetaan kaupungille. Kaupunki ei vastaa yksityistä karttapalveluista.*

32. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY, 18.4.2023:
”Asemakaava-aluetta palveleva vesihuolto on osittain rakennettu (Koivurinne, Toivonkuja, Toivonrinne). Alueen rakentuessa on tunnistettu tarve suurentaa Koivurinteen alueen vesihuoltoa ja hanke on alustavasti aikataulutettu HSY investointiohjelmaan vuodelle 2027. Kaava-aluetta varten on rakennettava myös uutta yleistä vesihuoltoverkostoa, jonka tarve ja laajuus tarkentuu alueen jatkosuunnittelussa. Vesihuoltolinjat tulee lähtökohtaisesti osoittaa yleisille alueille. Korttelien ja tonttien muutoksissa on huomioitava riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille, sekä tonttien kytkentä yleiseen vesihuoltoon. Vesihuollon tulee olla toteutettavissa HSY:n käytäntöjen mukaisesti, ja suunnitteluun ja toteutukseen tulee varata riittävästi aikaa.”

Vastine: *Kaava-alueelle on laadittu vesihuollon yleissuunnitelma.*

33. Yksityishenkilö, 18.4.2023:
”Katsoin vielä kaava ehdotusta ja pisti silmään semmoinen asia, että tonteillemme Koivurinteellä on piirretty talot. Kulkuyhteydet taloihin ovat huonot ja kulkevat pihamme kautta. liiketoimintamme vuoksi ehdottaisinkin rakennusoikeuden siirtämistä tontillemme x. Muistutan vielä, että tonttimme on tarkoitettu viemärihuolto sekä kuljetusliike toimintaan.”

Vastine: *Mielipide ei koske tätä asemakaavamuutosta vaan asemakaavaa 261600 Pohjois-Koivurinne. Esitetty uusi paikka on yleiskaavassa virkistysaluetta.*

34. Vantaan kaupunginmuseo, 18.4.2023:
”Asemakaava-alueella sijaitsee muinaismuistolailla (295/1963) suojeltu Koivurinteen kivikautinen asuinpaikka (mj. rek. tunnus 1000034174). Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Pyymosasta Pikkujärveen laskevan purolaakson länsireunalla, Nybacka-nimisen talon eteläpuolella olevalla pellolla. Paikalla pelto muodostaa etelään pistävän niemenkärjen useita metrejä laakson pohjan yläpuolella.

Muinaismuistoalueelle on kaavoitettu tie ja korttelialuetta. Mikäli kaavoituksen yhteydessä on tarpeen mahdollistaa rakentaminen muinaisjäännöksen päälle, asiassa tulee menetellä muinaismuistolain 13 §:n mukaisesti. Kaavoituksen kyseessä ollessa järjestetään neuvottelu, jossa todetaan, että muinaisjäännös on mahdollista poistaa riittävien tutkimusten jälkeen. Neuvottelussa tulee olla mukana Museovirasto, kunta ja maanomistaja.

Kajoamisen mahdollisesti vaatimat tutkimukset tulee ensisijaisesti toteuttaa kohdealueilla jo kaavaprosessin aikana. Mikäli muinaisjäännökset tutkitaan pois kaavahankkeen kuluessa, ei niitä merkitä kaavaan lainkaan tai ne merkitään ainoastaan siltä osin kuin ne on säilytetty. Mikäli kajoaminen edellyttää kiinteän muinaisjäännöksen erityistä tutkimista taikka erityisiä toimenpiteitä sen säilyttämiseksi, on hankkeen toteuttajan korvattava tästä johtuvat kustannukset tai osallistuttava niihin, mikäli sitä olosuhteet huomioon ottaen ole katsottava kohtuuttomaksi (MML 15 §). Kustannusvastuu ratkaistaan neuvotteluissa.”

> Vastine: *Muinaisjäännös on tutkittu 2025, jolloin todettiin, että se on tuhoutunut, ei estä rakentamista ja voidaan poistaa muinaisjäännösrekisteristä. Kaava-alueella ei ole rakennusperintökohteita.*

35. Yksityishenkilöt (2), 18.4.2023:
”Ilmaisemme mielipiteemme Etelä-Koivurinnettä koskevaan asemakaavamuutokseen 002483.
Vastustamme luonnoksessa esitettyä Hieskoivuntien rakentamisesta luopumista, ja Koivurinteen muuttamista kokoojakaduksi sen sijaan.”

> Vastine: *Hieskoivuntie sijaitsisi pehmeiköllä, kairaukset ovat ulottuneet 5,0–19,6 metriin, katu olisi pitkä, tulisi stabiloida ja sijoittuisi Brännstakanniitylle, joka joutuu vuosittain tulvan alle. Nykyisen kaavan Hieskoivuntie maksaisi 3,3 miljoonaa euroa eikä ole liikenteen järjestämiseksi välttämätön. Kun eritasoliittymästä luovutaan, saadaan kiertoliittymästä suora yhteys Koivurinteelle. Koivurinne toimii jo nyt kokoojakatuna ja on joka tapauksessa perusparannettava, mikä maksaa noin 1,7 miljoonaa euroa. Kustannusarvio on hyvin karkea ja perustuu keskiarvoihin.*

”Koivurinne on nykyisellään jo kovassa käytössä, nykyisillä liikennemäärillä, eikä asemakaavamuutoksessa ole tähän asiaan tulossa parannuksia, vaan liikennemäärien odotetaan nousevan huomattavasti. Koivurinteen kantavuus on nykyisellään jo koetuksella, kun maansiirtokoneita ajaa sitä pitkin Pohjois-Koivurinteeseen, samoin kuin Loka-Vedon tankkiautot. Etelä-Koivurinteelle on suunniteltu kaavan mukaan tulevan pari sataa uutta asuntoa, joten se tarkoittaa, että Koivurinne vaatii valtavan perusparannus- ja laajennustyön sekä kunnallistekniikan uusimisen. Korjaustyöt, Etelä-Koivurinteen rakennusaikainen liikenne ja tuleva läpikulkuliikenne aiheuttavat vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille, ottaen huomioon että Koivurinne on tällä hetkellä ainoa kulkuyhteys koko asuinalueelle. Lisäksi aiemmassa suunnitelmassa Hieskoivuntielle on harkittu myös bussiliikennettä, joka tulisi ilmeisesti jatkossa rasittamaan myös Koivurinnettä.”

> Vastine: *Etelä-Koivurinteellä on 138 asuntoa ja uusia asuntoja tulisi noin 135 kpl. Koivurinteen liikennemäärä on nyt tien eteläpäässä 400 ajon/vrk, ennuste keskiosassa 930 ajon/vrk ja eteläpäässä ilman Friimetsäntien liikennettä 1 100 ajon/vrk (2050), mikä mahtuu parannettavalle kadulle.*
>
> *Vastine: Koivurinteen ajorata levennetään 4,5 metristä 6,5 metriin ja kadulle rakennetaan jalkakäytävä. Katu- ja talonrakennustyöt ovat kaupungeissa tavallisia. Katutyö ei estä kadun liikennöintiä.*
> *Bussi tarjoaa yhteyden Askiston kouluun, Martinlaaksoon ja Myyrmäkeen, kun bussi alkaa kulkea Askistontien sillan kautta.*

”Kartoissa näkyy myös tieyhteys Kotikoivuntie Pyymosantielle, joka voisi olla varteenotettavakulkureitti myöskin, tosin kyseinen tie taitaa olla tällä hetkellä yksityistie, ja varsin heikossa kunnossa.”

> Vastine: *Kotikoivuntie on huonokuntoinen yksityistie savikolla ja on asemakaavassa virkistysalueen ulkoilureitti.*

”Kaavoitus on käynnistetty myös Pohjois-Koivurinteen osalta, jonne tulee myös täydennysrakentamista, sekä mahdollinen kulkuyhteys Kynikentielle, joskin yhteissuunnittelutilaisuudessa 22.3.2023 ei nähty sitä todennäköiseksi tapahtuvan ennen vuotta 2050. Joten on täysin kestämätön ajatus, että myös Pohjois-Koivurinteen liikenne kulkisi ainoastaan Koivurinnettä pitkin.”

> Vastine: *Pohjois-Koivurinteellä on nyt 34 asuntoa, kaavalla tulisi lisää 27 asuntoa; liikenne kulkee jo nyt Koivurinnettä pitkin, joka välittää hyvin sille tulevan liikenteen, kun katu parannetaan.*

”Mielestämme nykyiseen luonnokseen lisätty Brenstakantie ja suunniteltu Hieskoivuntie on yhdistettävä tienä, eikä ainoastaan ulkoilureittinä. Tien rakentamisesta ja liikenteenohjaamisesta tätä reittiä pitkin ei aiheudu kohtuutonta rasitusta nykyisille

asukkaille, sillä kyseessä on toistaiseksi rakentamaton alue. On myös kyseenalaista, että Brenstakantien ja Hieskoivuntien välisen yhteyden rakentamiskustannukset olisivat huomattavasti korkeammat kuin Koivurinteen parannus- ja laajennustöistä aiheutuvat kustannukset. Vaihtoehtoisesti Etelä- ja Pohjois-Koivurinteen liikenne tulee ohjata joko Vihdintien kautta, esim. jatkamalla Pilketietä Vihdintielle asti, mukaillen ajateltua ulkoilureittiä, tai aiemmin mainiten Pyymosantielle Kotikoivuntien kautta.”

Vastine: *Hieskoivuntie ja Brenstakantie (kaavoitetun Hieskoivuntien eteläosa) sijoittuisivat tulvivalle*
pehmeikölle eivätkä ole välttämättömiä, koska Koivurinne on joka tapauksessa perusparannettava ja välittää hyvin koko pientaloalueen liikenteen. Vihdintien-Timmermalmintien liittymä on tutkittu Vihdintien kehittämisselvityksessä 2025.

Neljäs haara Timmermalmintien kohdalta Koivurinteelle heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta eikä ole liikenteen järjestämiseksi välttämätön. Kotikoivuntie on huonokuntoinen yksityistie savikolla ja on asemakaavassa virkistysalueen ulkoilureitti. Tulevaisuudessa Friimetsäntie jatkuisi Pyymosantielle.

36. Yksityishenkilöt (2), 18.4.2023:
”Etelä-Koivurinteen asemakaava muutossuunnitelman luonnoksessa esitetty Askiston eritasoliittymän muutos kiertoliittymäksi on tarpeellinen, kuten myös Koivurinteen tien parannustyöt.
Tärkeintä on saada jalkakäytävät Koivurinteen tielle. Jalkakäytävät olisi saatava vaikka Koivurinteen alueelle ei rakennettaisi yhtään uutta rakennusta. Koivurinteen tiheästi asuttuun alkupäähän on jalkakäytävä ollut tulossa jo 20 - 30 vuotta ja tie on mennyt todella huonoon kuntoon, kun
mitään parannustöitä ei ole tehty. Lasten turvallisuus on vaarassa, koska rakennukset on pitänyt rakentaa kaavan mukaisesti aivan tien reunaan.”

Vastine: *Koivurinne-tie on joka tapauksessa perusparannettava ja sille lisätään jalkakäytävä. Katualueelle mahtuu vain yksi jalkakäytävä. Talot on rakennettu 5,0 metriä katualueen rajasta, mikä on tavallista pientaloalueilla.*

”Etelä-Koivurinteen asemakaava muutossuunnitelman mukaan Etelä-Koivurinteelle tullaan rakentamaan lähes kaksisataa uutta asuntoa. Rakennusaikainen liikenne ja tuleva merkittävästi kasvava läpikulkuliikenne, esim. Pohjois-Koivurinteen alueelle, aiheuttavat pitkäaikaisen monia vuosia kestävän kohtuuttoman rasituksen Koivurinteen nykyisille asukkaille.

Mielestämme rakennusaikaista liikennettä ja tulevaa läpikulkuliikennettä varten Pohjois-Koivurinteen alueelle pitäisi tehdä uusi tie ”Vihdintie – Timmermalmintie” risteyksestä tulevaan Loimaankoivuntien liikenneympyrään. Katso viereinen kuva.

Vaihtoehtoisesti nykyiseen luonnokseen lisätty Brenstakantie ja Hieskoivuntie voitaisiin yhdistää ja liikenne ohjattaisiin sitä kautta. Tämäkään vaihtoehto ei sulje pois sitä tosiasiaa että Koivurinteen tien parannustyöt ja jalkakäytävä Koivurinteen tielle olisi tehtävä välittömästi.”

Vastine: *Etelä-Koivurinteellä on 138 asuntoa ja uusia asuntoja tulisi noin 135 kpl. Sen sijaan voimassa oleva asemakaava tuottaisi Etelä-Koivurinteelle noin 190 uutta asuntoa. Koivurinteen liikennemäärä on nyt tien eteläpäässä 400 ajon/vrk, ennuste keskiosassa 930 ajon/vrk ja eteläpäässä ilman Friimetsäntien liikennettä 1 100 ajon/vrk (2050), mikä mahtuu parannettavalle kadulle.*

Katutyöt eivät estä kadun liikennöintiä. Vihdintien-Timmermalmintien liittymä on tutkittu Vihdintien kehittämisselvityksessä 2025. Neljäs haara Timmermalmintien kohdalta Koivurinteelle heikentäisi Vihdintien sujuvuutta ja turvallisuutta eikä ole liikenteelle välttämätön. Hieskoivuntie ja Brenstakantie (kaavoitetun Hieskoivuntien eteläosa) sijoittuisivat tulvivalle pehmeikölle eivätkä ne ole välttämättömiä, koska Koivurinne on joka tapauksessa perusparannettava ja se välittää hyvin koko pientaloalueen liikenteen.

37. Finavia Oyj, 18.4.2023:
”Etelä-Koivurinteen asemakaavamuutoksen tavoitteena on liikennejärjestelyjen muuttaminen, asuinalueiden kasvattaminen ja päiväkodin sijainnin tarkastelu. Etelä-Koivurinteen alueella on

voimassa oleva asemakaava (Koivurinne 1, 2011). Asemakaavan alueella on nykyisin noin 30 pientaloa. Asemakaavassa on esitetty asuinalueen laajentamista nykyisen asutuksen pohjoispuolelle nykyistä asutusta tiiviimmällä korttelirakenteella. Finavia arvioi, että kaavan toteutumisen myötä asemakaava-alueen asukasmäärä kaksin-kolminkertaistuu."

Vastine: *Etelä-Koivurinteellä on 138 asuntoa ja uusia asuntoja tulisi noin 135 kpl. Sen sijaan voimassa oleva asemakaava tuottaisi Etelä-Koivurinteelle noin 190 uutta asuntoa, joista omakoitaloihin 96 ja muihin pientaloihin noin 94. Pohjois-Koivurinteellä on 34 asuntoa ja uusia asuntoja tulisi 27 kpl.*

Siten kyse on asuntojen täydennysrakentamisesta. Vähäisen täydennysrakentamisen vaatimus koskee vain Pohjois-Koivurinteen Lden 55–60 dB lentomeluvyöhykettä, ei tätä kaavamuutosta.

"Etelä-Koivurinteen asemakaavamuutoksen alue sijaitsee Vantaan yleiskaavassa esitetyllä Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelun verhokäyrän Lden 50–55 dB (lentomeluvyöhyke 2) alueella. Yleiskaavan määräys ei rajoita asuinrakentamista, mutta edellyttää asuinrakennusten ääneneristävyydeksi vähintään 32 dB."

Vastine: Kaavan ääneneristävyysvaatimus 32 dB perustuu lentomeluvyöhykkeeseen Lden 50–55 dB ja täyttää kaava-alueella myös tie- ja katumelun ääneneristävyysvaatimuksen.

"Finavia toteaa, että Koivurinteen asuinalueen kaavoitusasia on ollut tekeillä lukuisia kertoja eri vuosikymmenillä. Ilmailuhallituksen/Ilmailulaitoksen aloitteesta asemakaavan laatimista on käsitelty hallintooikeudessa jo 1980–1990 -luvulla. Myöhemmin 2000-luvulla kaavoitus keskittyi Koivurinteen eteläosaan. Finavia toistaa aiemmissa kaavavaiheissa lausumansa ja pysyy kannassaan, että alueelle voidaan sallia vain vähäistä täydennysrakentamista."

Vastine: *Lentomeluvyöhyke Lden 50–55 dB sallii asuntorakentamista, mutta määrittää ääneneristävyysvaatimukseksi 32 dB. Alueella on voimassa lainvoimainen asemakaava asuntorakentamiseen. Samoin Vantaan oikeusvaikutteinen yleiskaava sallii alueelle pientalorakentamista ilman asuntojen lukumäärän rajoitusta.*

"Etelä-Koivurinteen asemakaavamuutoksen alue sijaitsee noin 6 km etäisyydellä Helsinki-Vantaan lentoaseman kiitotien 22R päästä ja noin 2 km etäisyydellä kiitotien jatkeelta luoteeseen. Kiitotie 22R on valtakunnan päälentoaseman tärkein lentoonlähtevien koneiden kiitotie. Suurin osa Helsinki-Vantaan lentoonlähdöistä jatkaa matkaansa länteen/lounaaseen ja siten nousevien koneiden pääreitti kulkee EteläKoivurinteen alueen pohjoispuolelta. Lentoonlähtöreitit on tarkkaan sovitettu kapeaan käytävään nykyisten asuinalueiden väliin, eikä reittien siirtämiseen nykytilanteessa enää ole liikkumavaraa tai vaihtoehtoja. Tämän mukaisesti Finavia katsoo, että uusien asuinalueiden sijoittaminen lentoonlähtöreittien välittömään läheisyyteen voi vakavasti vaarantaa lentoaseman kehittämismahdollisuuksia, mikäli lentoaseman toimintaa katsotaan myöhemmin tarpeelliseksi rajoittaa esimerkiksi

alueen uusien asukkaiden vaatimuksesta. Tämän vuoksi Finavia katsoo, että Koivurinteen alueen nykyisen asutuksen lisääminen voi aiheuttaa merkittävän riskin lentoaseman toimintakyvylle.”

Vastine: *Kyseessä on nykyisen asuinalueen täydentäminen. Jos asemakaavamuutosta ei hyväksytä, alueelle jää voimaan asemakaava, joka sallii noin 190 uuden asunnon rakentamisen asemakaavamuutoksen 135 uuden asunnon sijaan.*

”Vantaan yleiskaavaan on merkitty Friimetsän asuinalue Etelä-Koivurinteen asuinalueen viereen. Etelä- ja Pohjois-Koivurinne sekä Friimetsän alue muodostavat ison asuinalueen Vihdintien pohjoispuolelle. Friimetsän asemakaava-alue on nykyisin asututtua vain pieneltä osalta, joten kolmeen asemakaavaan pilkottu kokonaisuus tuo alueelle arviolta useita satoja uusia asukkaita.
Finavia pitää erittäin huolestuttavana hankkeita, joissa uusia asuinalueita sijoitetaan hyvin lähelle tärkeimpiä lentoaseman lentoonlähtö- tai laskeutumisreittejä. Finavia katsoo, että Koivurinteen ja Friimetsän alueelle ei tule suunnitella uusia asuinalueita. Alueen maankäytön suunnittelussa on huomioitava, että lentokonemelu alueella on toistuvaa, jokapäiväistä ja ympäristöluvan mukaisesti yöajan lentoonlähtevä liikenne ohjataan juuri tämän alueen suuntaan.”

Vastine: *Vantaan yleiskaava on lainvoimainen ja oikeusvaikutteinen. Asemakaavamuutos on yleiskaavan mukainen. Tämä asemakaavamuutos ei koske Friimetsän rakentamista.*

39. Yksityishenkilö, 9.5.2023:
”Toivoisimme palaveria kanssasi liittyen Hieskoivun tien poistumiseen. Lähinnä pihaliittymien vaihtoehdot ja päiväkodin sijainti.

Pahoittelut ettei tämä viesti ehtinyt tuohon 18.04 mennessä. Hämmensi ensin tuo etelä-pohjois kaavan muuttunut raja, ymmärtääksemme huolenaiheemme siltä osin huomioitu. Meille käy palaveri lyhyelläkin varoitusajalla.”

Vastine: *Katuliittymistä ja ajoyhteyksistä on neuvoteltu 14.1.2026. Alueen jakaminen Etelä- ja Pohjois-Koivurinteen kaavoihin on johtunut siitä, että pohjoisosa sijoittuu lentomelun Lden 55–60 dB lentomeluvyöhykkeelle, jossa sallitaan vain vähäistä täydennysrakentamista, eri selvityksistä sekä pohjoisosassa tarvittavista maankäyttösopimuksista, joita maanomistajat eivät halunneet.*

YHTEENVETO ASUKASTILAISUUKSISTA

Toinen osallistuminen ja vuorovaikutus, 10.12.2025

Yleisötilaisuus Askiston koululla keskiviikkona 10.12.2025 klo 17.30–19.30, mistä ilmoitettiin kaavan omalla ja ajankohtaiset kaavat verkkosivuilla sekä kaupungin tapahtumakalenterissa.

Alla tiivistelmä toisessa osallistumisessa saaduista mielipiteistä ja niiden huomioon ottamisesta:

Tilaisuudessa esitetyt kysymykset ja näkemykset koskivat erityisesti liikennettä, katujärjestelyjä, meluntorjuntaa, hulevesiä sekä alueen saavutettavuutta. Vastauksissa todettiin, että Vihdintien melu- ja liikenneolosuhteita on selvitetty asemakaavatyön ja Vihdintien kehittämisselvityksen yhteydessä. Vihdintien hulevesi- ja tulvaongelmat kuuluvat valtion vastuulle maantien ylläpitäjänä, ja niiden suunnittelu on käynnistetty. Liikenneturvallisuuden parantamiseksi Vihdintien kehittämisselvityksessä on esitetty alikulkujärjestelyjä.

Koivurinteen katujärjestelyjen osalta todettiin, että katu parannetaan nykyiselle sijainnilleen voimassa olevan asemakaavan mukaisella katualueella. Kadun rakentaminen ei estä alueen liikennöintiä. Hieskoivuntien toteuttamisesta on luovuttu sen haastavien maaperä- ja tulvaolosuhteiden vuoksi.

Kaavaluonnosta on tarkistettu siten, että osa tonteista voidaan saavuttaa Kotikoivuntien kautta, jolloin aiemmin suunnitellusta korttelin sisäisestä ajoyhteydestä voidaan luopua. Virkistysalue ja sillä sijaitseva ajoyhteys siirtyvät kaupungin hallintaan alueen toteuttamisen yhteydessä. Lisäksi todettiin, että tulevaisuudessa Friimetsäntien jatkaminen Pyymosantielle mahdollistaa alueellisten yhteyksien kehittämisen.

Päiväkotitontin mitoitusta pidettiin suurena, mutta sen todettiin mahdollistavan suunnitellun päiväkodin sekä piha-, pysäköinti- ja huoltoalueiden sijoittamisen tontille. Osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyjen osalta todettiin, että yleisötilaisuudesta tiedotettiin maanomistajille ja naapureille kirjeitse sekä kaupungin verkkosivuilla ja tapahtumakalenterissa, minkä lisäksi kaavaluonnoksesta järjestettiin erillinen osallistumismahdollisuus.

Kolmas osallistuminen ja vuorovaikutus, 15.4.2026

Teams-yleisötilaisuus klo 15.4.2026 kello 17-18, mistä ilmoitettiin kaavan omalla ja ajankohtaiset kaavat- verkkosivuilla sekä kaupungin tapahtumakalenterissa sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Keskustelussa esitettiin runsaasti näkemyksiä alueen liikennejärjestelyistä, katuverkon toimivuudesta sekä suunnitteluratkaisujen perusteista. Useissa puheenvuoroissa katsottiin, että Hieskoivuntie olisi edelleen tarpeellinen osa alueen liikenneverkkoa, ja sen poistamista suunnitelmasta pidettiin ongelmallisena. Samalla arvioitiin uuden asuntorakentamisen lisäävän liikennettä merkittävästi ja kohdistavan kasvavan liikennemäärän erityisesti Koivurinteelle.

Osallistujat pyysivät tarkempia perusteluja sille, millä perusteilla uudistettavan Koivurinteen on arvioitu soveltuvan alueen kokoojakaduksi. Lisäksi kysyttiin tarkennuksia katualueen leveyttä koskeviin tietoihin sekä liikennemääräarvioihin. Keskustelussa tuotiin esiin huoli siitä, että liikenteen kasvu voisi heikentää nykyisen asuinympäristön viihtyisyyttä ja turvallisuutta.

Liikennejärjestelyihin liittyen esitettiin kysymyksiä Timmermalmintien liittymää ja suunniteltuja alikulkuyhteyksiä koskevista selvityksistä sekä niiden johtopäätöksistä. Lisäksi tiedusteltiin vaihtoehtoisten ratkaisujen arviointiperusteita ja vaikutuksia liikenneverkon toimivuuteen.

Keskustelussa käsiteltiin myös kaavaratkaisun taloudellisia lähtökohtia, toteuttamiskelpoisuutta sekä katuinvestointien rahoitusta. Eräissä puheenvuoroissa viitattiin aiempiin suunnitteluratkaisuihin ja niiden muuttumiseen valmistelun aikana.

Rakentamisen vaikutuksista nykyisiin asukkaisiin esitettiin useita huolenaiheita. Erityisesti nostettiin esiin rakentamisen aikaiset melu-, pöly-, tärinä- ja liikennevaikutukset sekä mahdollisesti pitkä rakentamisaika. Lisäksi kysyttiin katualueen leventämisen vaikutuksista nykyisten asuinrakennusten läheisyydessä sijaitsevien tonttien turvallisuuteen ja asumisviihtyvyyteen sekä mahdollisista vastaavista toteutetuista kohteista.

Yllä oleviin teemoihin vastataan mielipiteiden vastineissa.

Ensimmäinen osallistuminen ja vuorovaikutus, 22.3.2023 kello 17.30 Askiston koululla

Keskustelussa käsiteltiin erityisesti Koivurinne-kadun liikennejärjestelyjä, katuverkon toimivuutta sekä rakentamisen vaikutuksia nykyiseen asuinympäristöön. Osallistujat esittivät huolta siitä, että uusi rakentaminen lisäisi liikennettä merkittävästi Koivurinteellä ja että alueen pohjoisosien liikenne ohjautuisi nykyisen asuinalueen kautta. Lisäksi arvioitiin, ettei kadun nykyinen leveys vastaa tulevia liikennetarpeita. Keskustelussa korostettiin myös rakentamisen aikaisten liikennejärjestelyjen suunnittelun tärkeyttä sekä sitä, että alueen saavutettavuus tulisi turvata koko toteutuksen ajan.

Hulevesien hallintaan liittyen tuotiin esiin huoli nykyisten kuivatusjärjestelyjen toimivuudesta, erityisesti mahdollisten katujärjestelyjen muutosten yhteydessä. Myös Herukkaojan tulviminen nostettiin esiin ratkaistavana kysymyksenä.

Päiväkotitontin osalta esitettiin toiveita asukkaiden osallistamisesta tulevien toimintojen suunnitteluun. Päiväkodin yhteyteen ehdotettiin myös muita alueen asukkaita palvelevia toimintoja ja yhteiskäyttötiloja.

Alueen eteläosan suunnittelussa keskusteltiin yhteisen jätepisteen säilyttämismahdollisuuksista sekä joidenkin katu- ja yhteysjärjestelyjen tarpeellisuudesta. Lisäksi esiin nostettiin ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia, kuten Petikon läjitysalueen raskaan liikenteen aiheuttamaa kuormitusta. Keskustelussa korostettiin vuorovaikutuksen merkitystä suunnittelun jatkovaiheissa sekä toivottiin alueen liikenne- ja kehittämisselvitysten laajempaa saatavuutta. Lisäksi esitettiin toiveita maastokäynneistä ja nykyisten asukkaiden paikallistuntemuksen hyödyntämisestä suunnittelutyössä.

Yllä oleviin teemoihin vastataan mielipiteiden vastineissa.

Asiaan liittyvä muu aineisto

Asiaan liittyvä muu aineisto:
- Luontoselvitykset 2022, Faunatica Oy 19.1.2023
Vantaan Koivurinteen asemakaava-alueen luontoselvitykset vuonna 2022
- Luontoselvitykset 2023, Faunatica Oy 29.9.2023
Pohjois-Koivurinteen asemakaava-alueen luontoselvitykset Vantaalla vuonna 2022
- Meluselvitys, Akukon Oy 3.10.2025
1331380-1410066-002483 asemakaavan meluselvitys, 3.10.2025.pdf
- Arkeologinen tarkkuusinventointi, Ark byroo oy, lokakuu 2024
1340535-1420787-002483 tarkkuusinventointi_loppuraportti 2024.pdf
- Vihdintien kehittämisselvitys, Uudenmaan ELY-keskus, Espoo, Vantaa ja Sitowise Oy, 2025
Maantie 120 Vihdintie välillä Kehä III - Lahnus, Kehittämisselvitys
- Ilmastoviisas asemakaava -selvitys, 15.9.2026 https://www.vantaa.fi/fi/kaavoitus/kaavat/etela-koivurinteelle-katujarjestelyja-ja-asumista?did=1370566&fid=1456404&download=002483%20Etel%C3%A4-Koivurinne%20Ilmastoviisas%20asemakaava%20-selvitys%2015.9.2026.pdf

26 § Vantaan kaupungin kaksikielisyysohjelman raportti 2025 /KK

VD/6687/00.02.01.00/2026

KK/NM/JK

Kaupunginhallitus hyväksyi Vantaan kaksikielisyysohjelman 14.2.2022 § 17. Ohjelman tavoitteena oli kuvata kansalliskielten asemaa Vantaalla ja määritellä toimintatavat kielilainsäädännön sekä valtioneuvoston kansalliskielistrategian (2.12.2021) toteuttamiseksi.

Kaksikielisyysohjelman työryhmän raportissa käsitellään työryhmän käytännön toimia vuonna 2025. Kaksikielisyysohjelmassa on 31 tavoitetta, joista neljä kuului sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyi pois kaupungilta vuoden 2022 jälkeen.

Vuonna 2025 tarkasteltavia tavoitteita oli 27, joista 15 toteutui ja 12 toteutui osittain. Koko kauden 2022 –2025 aikana 18 tavoitetta toteutui ja 13 toteutui osittain.

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 26

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään merkitä liitteenä oleva kaksikielisyysohjelman raportti vuodelta 2025 tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet
- Kaksikielisyysohjelman raportti 2025
- Tvåspråkighetsporgrammets rapport 2025

Täytäntöönpano: Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:
Koordinaattori Nicole Majström, +358 40 6145 967, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi.

Tvåspråkighetsarbetsgruppen
Vanda stad
Rapport för år 2025

Inledning

Språklagen som trädde i kraft i början av år 2004 ålägger tvåspråkiga kommuner att betjäna invånarna på finska och svenska och ska både i sin service och i annan verksamhet utåt visa att de använder båda språken. Lagen utgår från att myndigheterna i sin verksamhet självmant ska se till att de språkliga rättigheterna förverkligas i praktiken. Enligt språklagen är en stad tvåspråkig om minst 8 % av invånarna eller 3 000 invånare är svenskspråkiga. Vanda hade 5 272 invånare med svenska som modersmål 31.12.2025 (2,1 %). I och med detta räknas Vanda officiellt som en tvåspråkig stad.

Uppdraget och arbetsgruppens sammansättning

I Vanda stads strategiska mål för 2012 skrevs det in att ett tvåspråkighetsprogram skulle utarbetas. Stadsstyrelsen godkände det första tvåspråkighetsprogrammet 28.1.2013 § 8 och det andra tvåspråkighetsprogrammet 14.2.2022. Uppdateringen av tvåspråkighetsprogrammet sammanföll och korrelerade med justitieministeriets förnyande av nationalspråksstrategin. Målet med det nya tvåspråkighetsprogrammet var att beskriva nationalspråkens ställning i kommunen och fastställa arbetssätt för de kommande fyra åren för att förverkliga språklagens krav och följa nationalspråksstrategin.

Vanda stads strategi för år 2026–2029 färdigställdes med en viss fördröjning, vilket ledde till att också processen för förnyandet av tvåspråkighetsprogrammet sköts upp. I processen för den nya strategin konstaterade stadsdirektör Pekka Timonen att staden har för många program för att de ska kunna förverkligas kvalitativt och genomsyras av stadsstrategin. Därför beslöts att tvåspråkighetsprogrammet i fortsättningen går under benämningen tvåspråkighetsplan. Också uppföljningen och styrningen av tvåspråkighetsarbetet i staden ändrades (Pekka Timonen 5.8.2025 (VD/5392/00.01.02.06/2025)).

Från 1.1.2025-4.8.2025 bestod tvåspråkighetsarbetsgruppen av följande personer:

- Anders Vikström, direktör för svenskspråkig service, verksamhetsområdet för fostran och lärande, ordförande
- Nicole Majström, koordinator för svenskspråkig service, verksamhetsområdet för fostran och lärande, sekreterare
- Markus Hammarström, säkerhetschef, representant för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft
- Milja Inkeroinen, interaktionsexpert, representant för stadsmiljöns verksamhetsområde.
- Heli-Kaarina Degerman, utbildningschef, representant för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd.

- Ann-Mari Berlin, kommunikationsplanerare för flerspråkig kommunikation, representant för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft.
- Anna Pietelin, kommunikationsplanerare, representant för verksamhetsområdet för fostran och lärande.

Arbetsgruppen sammanträdde en gång, 25.8.2025. Försök att sammanträda tidigare hade gjorts, men en tillräckligt bred representation var svår att uppnå.

Stadsdirektören beslöt 5.8.2025 (VD/5392/00.01.02.06/2025) att för övervakningen av och genomförandet av tvåspråkighetsplanen och -arbetet utses en styrgrupp och en arbetsgrupp.

Tvåspråkighetsplanens styrgrupp, med 1 representant i beslutsfattande position per verksamhetsområde samt 2 kommunikationsplanerare och 1 sekreterare, har som uppgift att

- övervaka genomförandet av Vanda stads tvåspråkighetsplan
- övervaka utvecklingen av språktjänster på nationell nivå
- rapportera årligen till stadsstyrelsen, som enligt tvåspråkighetsplanen ansvarar för genomförandet, utvecklingen och uppföljningen av planen.
- fatta beslut om god praxis som ska genomföras på stadsnivå.

Styrgruppen för Vanda stads tvåspråkighetsplan bestod år 2025 av

- Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för fostran och lärande 19.8.2025 § 7
  Anders Vikström, direktör för svenskspråkig service, verksamhetsområdet för fostran och lärande, ordförande,
  Nicole Majström, koordinator för svenskspråkig service, verksamhetsområdet för fostran och lärande, sekreterare,
  Anna Pietelin, kommunikationsplanerare, verksamhetsområdet för fostran och lärande, medlem.
- Ledningsgruppen för stadsmiljöns verksamhetsområde 27.08.2025 § 5
  Anna Sarikaya, ledande arkitekt inom detaljplanering, representant för stadsmiljöns verksamhetsområde,
- Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft 19.8.2025 § 5
  Mari Kalmari, kommunikationsdirektör, representant för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft,
  Lena Rusanen, förvaltningsdirektör, representant för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft,
  Ann-Mari Berlin, kommunikationsplanerare för flerspråkig kommunikation, representant för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft.
- Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd 19.8.2025 § 8
  Heli-Kaarina Degerman, utbildningschef, representant för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd.

Styrgruppen sammanträdde en gång under året, 14.11.2025.

Tvåspråkighetsplanens arbetsgrupp, med 1 representant på sakkunnignivå per verksamhetsområde samt 2 kommunikationsplanerare och 1 sekreterare, har som uppgift att:

- koordinera genomförandet av Vanda stads tvåspråkighetsplan
- aktivt främja målen i stadens tvåspråkighetsplan
- följa utvecklingen av språktjänsterna lokalt
- underrätta vederbörande instanser om uppdagade brister och lägga fram förslag inriktade på en förbättring av beredskapen för språklig service,
- bereda och sammanställa information till stadsstyrelsens rapport. Stadsstyrelsen ansvarar för genomförandet, utvecklingen och uppföljningen av tvåspråkighetsplanen.
- söka efter och lyfta fram god praxis inom olika verksamhetsområden, så att man på stadsnivå kan dela med sig av eller införa god praxis.

Arbetsgruppen för Vanda stads tvåspråkighetsplan bestod år 2025 av följande medlemmar

- Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för fostran och lärande 19.8.2025 § 7
  Nicole Majström, koordinator för svenskspråkig service, verksamhetsområdet för fostran och lärande, ordförande,
  Frida Hellström, servicesekreterare, verksamhetsområdet för fostran och lärande, sekreterare,
  Anna Pietelin, kommunikationsplanerare, verksamhetsområdet för fostran och lärande, medlem.
- Ledningsgruppen för stadsmiljöns verksamhetsområde 27.08.2025 § 5
  Milja Inkeroinen, interaktionsexpert, representant för stadsmiljöns verksamhetsområde.
- Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft 19.8.2025 § 5
  Sam Lindberg, webbdesigner, representant för verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft,
  Ann-Mari Berlin, kommunikationsplanerare för flerspråkig kommunikation, verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft, medlem.
- Ledningsgruppen för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd 19.8.2025 § 8
  Edith Lignell, kulturproducent, representant för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd.

Arbetsgruppen sammanträdde en gång, 10.11.2025.

Samarbete med svenska kommittén

Koordinatorn för svenskspråkig service har informerat tvåspråkighetsarbetsgruppen om ärenden som tagits upp på svenska kommitténs möten och även informerat svenska kommittén om stadens tvåspråkighetsarbete. Dessutom har Svenska kommitténs tankar om

tvåspråkighetsarbetet i samband med den nya strategin behandlats på Svenska kommitténs sammanträde 26.11.2025. På sammanträdet presenterade direktören för svenskspråkig service Anders Vikström aktuellt inom stadens tvåspråkighetsarbete.

Samarbete med Vanda och Kervo välfärdsområde

Arbetsgruppen sammanträdde en gång, 25.8.2025, och till sammanträdet kallades specialsakkunnig Tea Brusas från Vanda och Kervo välfärdsområde för att trygga informationsgången om nationalspråkens ställning mellan kommunen och Vanda och Kervo välfärdsområde. Brusas deltog även i styrgruppens sammanträde 14.11.2025.

Koordinatorn för svenskspråkig service deltog även i välfärdsområdets tvåspråkiga seminarium för språktjänster 24.11.2025.

På svenska kommitténs samtliga sammanträden behandlas aktuellt från välfärdsområdet.

Genomförandet av tvåspråkighetsprogrammet

Nedan beskrivs hur åtgärderna i tvåspråkighetsprogrammet har genomförts. Åtgärdernas grad av genomförande beskrivs genom kategoriseringen: förverkligades, förverkligades delvis och förverkligades inte.

I tvåspråkighetsprogrammet ingår 31 åtgärder varav 4 åtgärder gällde verksamhetsområdet för social- och hälsovård, som tillhörde stadens verksamhet endast år 2022. 27 åtgärder från tvåspråkighetsprogrammet hade planerats genomföras under år 2025, varav 15 förverkligades, 11 förverkligades delvis och 1 förverkligades inte. Under hela perioden 2022–2025 förverkligades 18 mål helt, 12 mål förverkligades delvis och 1 mål förverkligades inte.

Gemensamma åtgärder i tvåspråkighetsprogrammet

Mål	Kommentarer/åtgärder	Förverkligades	Förverkligades delvis	Förverkligades inte
Alla översättningar språkgranskas (vilket leder till en jämn kvalitet på översättningar)	En kartläggning gjordes, men konstaterades år 2025 att nya granskningar behövs med AI som verktyg för översättningar.	X		
De digitala tjänsternas tillgänglighet på de båda inhemska språken tryggas	Alla digitala tjänster fungerar inte på svenska, bland annat prenumeration av nyhetsbrev.		X	

Verksamhetsområdenas åtgärder från tvåspråkighetsprogrammet: Bra service som utgår ifrån invånarna

Verksamhetsområdet för fostran och lärande

Mål	Kommentarer/åtgärder	Förverkligades	Förverkligades delvis	Förverkligades inte
De finskspråkiga vårdnadshavarna som har barn i svenskspråkiga enheter tas bättre i beaktande	Webbsidorna granskas kontinuerligt och kriskommunikation sker på minst svenska och finska, men i övrigt har inga specifika satsningar gjorts.	.	X	
Språkbadsverksamheten i Vanda utvecklas	Arbetsgruppen för språkbadsverksamheten sammanträder minst 2 gånger per år. Särskilt under år 2025 har språkbadsverksamheten lyfts fram i kommunikationen.	X		
Samarbetet mellan svensk- och finskspråkiga enheter ökar	Enheterna som kunde samarbeta mera har utretts och en del samarbete sker, men mera kunde göras. I samband med att daghemmet Silva ska byggas sker nytt samarbete.	X		

Stadskulturens verksamhetsområde

Mål	Kommentarer/åtgärder	Förverkligades	Förverkliades delvis	Förverkligades inte
Anordnande av tvåspråkiga evenemang inom biblioteksservicen, kulturservicen, kundservicehelheten, kommunikationen och musikinstitutet i samarbete med olika aktörer	Exempel på evenemang: • Luciakröning och övriga uppträdanden (av musikinstitutet, främst svenskspråkiga evenemang) • Halloween – elevmatiné (sve.) • Klingande julmarknad (2-spr) • Klingande huset (2-spr.) • Vårkonsert (sve.) • Skaka teatern konserter (2-spr.)	x		
Marknadsföring av de svenskspråkiga evenemangen även till finskspråkiga	Marknadsföring har skett inom alla serviceområden i olika kanaler (bl.a. via evenemangskalendern, invånartidningen och sociala media).	x		

Stadsmiljöns verksamhetsområde

Mål	Kommentarer/åtgärder	Förverkligades	Förverkligades delvis	Förverkligades inte
Felöversatta skyltar åtgärdas	När verksamhetsområdet får felöversättningar till kännedom korrigeras skyltarna och nya skyltar görs på finska och svenska.	X		

Verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning

Mål	Kommentarer/åtgärder	Förverkligades	Förverkligades delvis	Förverkligades inte
Den svenskspråkiga kommunikationen ökar i stadens alla kanaler	Antalet översatta webbsidor har ökat och också svenskspråkiga inlägg på sociala media och i övriga kanaler har ökat.	x		
Flaggor eller liknande som avslöjar språkkunskaper kan användas i stadens fastigheter och av kundbetjäningspersonal	Ett försök med affischer där personal som kan svenska framkommer gjordes, men det var inte en fungerande lösning. Användning av pins skedde bl.a. inom biblioteken, men ingen gemensam lösning hittades.		x	
I stadsledningens officiella tal finns också en svenskspråkig del	Det erbjöds möjligheter till tvåspråkiga tal, men alla tal genomfördes inte på finska och svenska. Förverkligades åren 2022-2024.		x	
Det görs klara och tydliga integrationsstigar på svenska i Vanda	Det är möjligt att integreras på svenska och ansvarspersoner inom olika verksamheter är utsedda, men tydliga stigar har inte gjorts.		x	

Social- och hälsovårdens verksamhetsområde (gällde 2022)

Mål	Kommentarer/ åtgärder	Förverkligades	Förverkligades delvis	Förverkligades inte
Det samlas in feed-back om såväl de svenskspråkiga som de finskspråkiga vårdtjänsterna	Kunderna hade möjlighet att ge respons också på svenska och det berörde hela verksamhetsområdets tjänsteproduktion.	X		
Det ordnas informationstillfällen om hur den svenskspråkiga och den finskspråkiga servicen ordnas i det nya välfärdsområdet.	Det ordnades ett informationstillfälle om den svenskspråkiga servicen för tvåspråkighetsarbetsgruppen och svenska kommittén 16.2.2022, men informationstillfällen för övriga målgrupper ordnades av Vanda och Kervo välfärdsområde. Om den finskspråkiga servicen ordnades flera informationstillfällen med olika målgrupper.		X	

Verksamhetsområdenas åtgärder från tvåspråkighetsprogrammet: Blomstrande stadscentrum

Verksamhetsområdet för fostran och lärande

Mål	Kommentarer/ åtgärder	Förverkligades	Förverkligades delvis	Förverkligades inte
Samarbetet mellan den finsk- och svenskspråkiga ungdomsverksamheten ökar (inkluderar Stadskulturens verksamhetsområde)	Det gjordes en grundlig kartläggning av den svenskspråkiga ungdomsverksamheten och den svenskspråkiga ungdomsverksamheten och flyttades administrativt till det finskspråkiga ungdomsarbetet och samarbetet har ökat.	X		
Mårtensdals bildningsrum blir centrum för	En plan för samarbete inom ungdomsarbetet i Mårtensdals	X		

svenskspråkig verksamhet för invånarna i västra Vanda. Ungdomstjänsterna och tredje sektorn ordnar verksamhet på svenska i byggnaden.	bildningsrum skapades och de berörda aktörerna träffas varje termin. Det ordnas verksamhet på svenska för unga av olika aktörer. Det ordnas också verksamhet på svenska för olika målgrupper.			
Service på både finska och svenska tryggas i stadscentrens enheter	Alla stormområden erbjuder inte direkt svenskspråkig service, men den är tryggad i de storområden som har förhållandevis många svenskspråkiga invånare som Dickursby och Myrbacka. Service på finska är tryggad i alla storområden genom storområdesvisa ledningsgrupper.		X	

Stadskulturens verksamhetsområde

Mål	Kommentarer/åtgärder	Förverkligades	Förverkligades delvis	Förverkligades inte
Anordnande av tvåspråkiga evenemang i stadscentren, speciellt inom biblioteksservicen, kulturservicen, kundservicehelheten, kommunikationen och musikinstitutet	Exempel på evenemang: • Luciakröning och övriga uppträdanden (av musikinstitutet, främst svenskspråkiga evenemang) • Halloween – elevmatiné (sve.) • Klingande julmarknad (2-spr) • Klingande huset (2-spr.) • Vårkonsert (sve.) • Skaka teatern konserter (2-spr.)	x		

Stadsmiljöns verksamhetsområde

Mål	Kommentarer/åtgärder	Förverkligades	Förverkligades	Förverkligades

			delvis	inte
Det försäkras att det i stadscentren finns information och namn synligt på både finska och svenska	Information och kommunikation behandlas i de storområdesvisa ledningsgrupperna. Dessutom fungerar tvåspråkighetsprogrammet som en riktlinje för kommunikation på finska och svenska i staden.	X		
Det skapas en skyltnings- och informationsplan för att se till att de svenskspråkiga översättningarna är korrekta och att den svenskspråkiga informationen stämmer	När verksamhetsområdet får fel till kännedom korrigeras felen och nya skyltar görs på finska och svenska.			X

Verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning

Mål	Kommentarer/åtgärder	Förverkligades	Förverkligades delvis	Förverkligades inte
Invånarevenemang som hålls i stadscentren ordnas så att en del av programmet går på svenska	Alla invånartillfällen har inte haft en svenskspråkig programpunkt.		X	

Social- och hälsovårdens verksamhetsområde

Mål	Kommentarer/åtgärder	Förverkligades	Förverkligades delvis	Förverkligades inte
Service på både finska och svenska tryggas i synnerhet i stadscentrens enheter	Tillgången till svenskspråkiga och finskspråkiga tjänster tryggs genom lagen för hela tjänsteproduktionen.	X		

Verksamhetsområdenas åtgärder: Meningsfullt arbete genom effektivt ledarskap

Verksamhetsområdet för fostran och lärande

Mål	Kommentarer/åtgärder	Förverkligades	Förverkligades delvis	Förverkligades inte

Samarbetet mellan den finska språkundervisningens och den svenska språkundervisningens lärare utvecklas	Enheterna som kunde samarbeta mera har utretts, men samarbeten har inte inletts ännu.		x	
Konceptet för tvåspråkiga fortbildningsdagar för personalen utvecklas	Konceptet prövades men utvecklades inte märkbart. Definitionen för tvåspråkig utbildning förblev diffus vad gäller i vilken utsträckning båda språken används.		X	
Verksamhetsområdets personal uppmuntras och uppmuntrar varandra att använda sina språkkunskaper i finska och svenska	Bland annat gemensamma kaffepauser på svenska har ordnats och fortbildningar på båda språken har erbjudits.	X		

Stadskulturens verksamhetsområde

Mål	Kommentarer/åtgärder	Förverkligades	Förverkligades delvis	Förverkligades inte
Språkkurser och diskussionstillfällen på svenska ordnas för personalen	Behov av fortbildningskurser utreds Musikinstitutet har egna svenskspråkiga lärarmöten på den svenska sidan 3–4 gånger/år Egen svenskspråkig diskussionsgrupp för pedagogiska och praktiska saker Finskspråkiga elever och deras lärare bjuds in och uppträda i de svenskspråkiga evenemang som fungerar som språkdusch. Bibliotekets språkkafé är öppen för personalen.	X		

Stadsmiljöns verksamhetsområde

Mål	Kommentarer/åtgärder	Förverkligades	Förverkligades delvis	Förverkligades inte
Regelbundna diskussionstillfällen på svenska fortsätts att ordnas för personalen	Diskussionstillfällen på svenska för personalen ordnades under åren 2022 –2025 främst online, men en träff ordnades också ansikte mot ansikte.	x		
Studiebesök för byggprojekt ordnas också till svenskspråkiga områden i Finland och i Norden	Studiebesök har ordnats inom Norden.	x		

Verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning

Mål	Kommentarer/åtgärder	Förverkligades	Förverkligades delvis	Förverkligades inte
Lockande av tvåspråkig arbetskraft uppmärksammas	En rekryteringskampanj genomfördes på finska och svenska och en del arbetsplatsannonser publicerades på finska och svenska, men stadens tvåspråkighet nämns sällan i rekryteringen.		X	
Det informeras mera om språktillägg och eventuellt språkbrukstillägg	Det har publicerats nyheter för personalen om språktillägg samt skapats en skild sida om det på stadens intranet. Språkbrukstillägg är inte i användning.	X		

Social- och hälsovårdens verksamhetsområde

Mål	Kommentarer/	Förverkl	Förverkligades	Förverkligades

	åtgärder	igades	delvis	inte
Fortbildning erbjuds till personalen där språktillägg och de lagliga skyldigheterna om att erbjuda finsk- och svenskspråkig service behandlas	Personalen erbjöds fler språkkurser och möjligheter att stärka sina språkkunskaper, men informeringen om språktilläggen skedde inte i samband med fortbildning.		X	

Kaksikielisyysohjelman raportti 2022-2025

Vanda

Kaksikielisyysohjelman toteutus 2022-2025

Kaksikielisyysohjelmassa on **31 tavoitetta**, joista 4 kuuluivat sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan.

Vuonna **2025 tavoitteita oli 27**, joista

- 15 ovat toteutuneet
- 12 ovat osittain toteutuneet

Kauden **2022-2025** aikana tavoitteista

- 18 ovat toteutuneet
- 13 ovat osittain toteutuneet

Kaksikielisyysohjelma: Hyvät asukaslähtöiset palvelut (kaikki toimialat)

Toimenpide	Milloin toteutus alkaa	Miten hyvin on toteutettu
Kaikille käännöksille tehdään kielentarkistus (mikä johtaa käännösten tasaiseen laatuun)	2025 2023	Toteutui, AI työkalu käytössä
Digitaalisten palvelujen saatavuuden varmistaminen molemmilla kotimaisilla kielillä	2022-2025	Toteutui osittain

Lapsi-ystävällinen kunta | unicef

Vanda

Kaksikielisyysohjelma: Hyvät asukaslähtöiset palvelut (KASO)

Toimenpide	Milloin toteutus alkaa	Miten hyvin on toteutettu
Suomenkieliset huoltajat, joilla on lapsia ruotsinkielisissä yksiköissä, otetaan paremmin huomioon	2022-2025	Toteutui osittain
Kielikylpytoiminta Vantaalla kehittyy	2023-2025	Toteutui
Ruotsin- ja suomenkielisten yksiköiden yhteistyö lisääntyy • Kartoitetaan ensin nykytilaa	2025 2023	Toteutui Toteutui

Lapsi-ystävällinen kunta | unicef

Vanda

Kaksikielisyysohjelma: Hyvät asukaslähtöiset palvelut (KAKU)

Toimenpide	Milloin toteutus alkaa	Miten hyvin on toteutettu
Kaksikielisten tapahtumien järjestäminen kirjastopalveluissa, kulttuuripalveluissa, asiakaspalvelukokonaisuudessa ja ruotsinkielisessä musiikkiopistossa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	2022-2025	Toteutui
Ruotsinkielisten tapahtumien markkinointi myös suomenkielisille	2022-2025	Toteutui

Lapsi-ystävällinen kunta | unicef

Vanda

Kaksikielisyysohjelma: Hyvät asukaslähtöiset palvelut (KATO)

Toimenpide	Milloin toteutus alkaa	Miten hyvin on toteutettu
Kylttejä, joissa teksti on väärin suomeksi tai ruotsiksi, korjataan.	2022-2025	Toteutui

Lapsi-ystävällinen kunta | unicef

Vanda

Kaksikielisyysohjelma: Hyvät asukaslähtöiset palvelut (KAJO/KOJE)

Toimenpide	Milloin toteutus alkaa	Miten hyvin on toteutettu
Ruotsinkielistä viestintää lisätään kaikissa kaupungin viestintäkanavissa	2022-2025	Toteutui
Kielitaitoa ilmaisevia lippuja (ja/tai lappuja) voidaan käyttää kiinteistöissä ja asiakaspalveluhenkilöstöllä	2025	Toteutui osittain
Kaupungin johdon virallisissa puheissa on aina myös ruotsinkielinen osuus	2025 2022-2024	Toteutui osittain Toteutui
Vantaalla luodaan selkeä kotoutumispolku ruotsiksi	2023-2025	Toteutui osittain

Lapsi-ystävällinen kunta | unicef

Vanda

Kaksikielisyysohjelma: Hyvät asukaslähtöiset palvelut (SOTE)

Toimenpide	Milloin toteutus alkaa	Miten hyvin on toteutettu
Palautetta kerätään sekä ruotsin- että suomenkielisistä terveydenhuoltopalveluista	2022	Toteutui
Järjestetään tiedotustilaisuuksia siitä, miten ruotsin- ja suomenkieliset palvelut järjestetään uudella hyvinvointialueella	2022	Toteutui osittain

Lapsi-ystävällinen kunta | unicef
Vanda

Kaksikielisyysohjelma: Kukoistavat kaupunkikeskukset (KASO)

Toimenpide	Milloin toteutus alkaa	Miten hyvin on toteutettu
Suomen- ja ruotsinkielisen nuorisotoiminnan yhteistyö lisääntyy	2022- 2025	Toteutui
Mårtensdals bildningsrumistä tulee Länsi-Vantaan asukkaiden ruotsinkielisen toiminnan keskus. Nuorisotoiminta ja kolmas sektori järjestää rakennuksessa ruotsinkielistä toimintaa	2022-2025	Toteutui
Palvelu sekä suomeksi että ruotsiksi turvataan kaupunkien keskustojen yksiköissä	2022-2025	Toteutui osittain

Lapsi-ystävällinen kunta | unicef

Vanda

Kaksikielisyysohjelma: Kukoistavat kaupunkikeskukset (KAKU)

Toimenpide	Milloin toteutus alkaa	Miten hyvin on toteutettu
Kaksikielisten tapahtumien järjestäminen kaupunkien keskustoissa, erityisesti kirjastopalveluissa, kulttuuripalveluissa, asiakaspalvelukokonaisuudessa, viestinnässä ja musiikkiopistossa	2022-2025	Toteutui

Lapsi-ystävällinen kunta | unicef

Vanda

Kaksikielisyysohjelma: Kukoistavat kaupunkikeskukset (KATO)

Toimenpide	Milloin toteutus alkaa	Miten hyvin on toteutettu
Varmistetaan, että tiedot ja (kadun)nimet näkyvät sekä suomeksi että ruotsiksi	2022-2025	Toteutui
Luodaan kyltti- ja tietosuunnitelma sen varmistamiseksi, että ruotsinkieliset versiot ovat oikein ja että ruotsinkieliset tiedot ovat oikein	2022-2025	Toteutui osittain

Kaksikielisyysohjelma: Kukoistavat kaupunkikeskukset (KOJE/KAJO)

Toimenpide	Milloin toteutus alkaa	Miten hyvin on toteutettu
Kaupungin asiakasfoorumeissa osa ohjelmasta pidetään ruotsin kielellä	2022-2025	Toteutui osittain

Lapsi-ystävällinen kunta | unicef

Vanda

Kaksikielisyysohjelma: Kukoistavat kaupunkikeskukset (SOTE)

Toimenpide	Milloin toteutus alkaa	Miten hyvin on toteutettu
Palvelu sekä suomeksi että ruotsiksi varmistetaan erityisesti kaupunkien keskustojen yksiköissä	2022	Toteutui

Lapsi-ystävällinen kunta | unicef

Vanda

Kaksikielisyysohjelma: Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella (KASO)

Toimenpide	Milloin toteutus alkaa	Miten hyvin on toteutettu
Suomen kielen opetuksen ja ruotsin kielen opetuksen opettajien välistä yhteistyötä kehitetään	2024-2025	Toteutui osittain
Henkilöstön kaksikielisten koulutuspäivien käsitettä kehitetään	2022-2025	Toteutui osittain
Toimialueen henkilöstöä kannustetaan ja henkilöstö kannustaa toisiaan käyttämään kielitaitoaan suomeksi ja ruotsiksi	2023-2025	Toteutui

Lapsi-ystävällinen kunta | unicef

Vanda

Kaksikielisyysohjelma: Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella (KAKU)

Toimenpide	Milloin toteutus alkaa	Miten hyvin on toteutettu
Henkilökunnalle järjestetään kielikursseja ja ruotsinkielisiä keskustelutilaisuuksia	2022-2025	Toteutui

Lapsi-ystävällinen kunta | unicef

Vanda

Kaksikielisyysohjelma: Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella (KATO)

Toimenpide	Milloin toteutus alkaa	Miten hyvin on toteutettu
Henkilöstölle järjestetään edelleen säännöllisiä ruotsinkielisiä keskustelutilaisuuksia	2022-2025	Toteutui
Rakennushankkeiden opintovierailut järjestetään myös ruotsinkielisille alueille Suomessa ja Pohjoismaissa	2022-2025	Toteutui

Lapsi-ystävällinen kunta | unicef

Vanda

Kaksikielisyysohjelma: Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella (KOJE/KAJO)

Toimenpide	Milloin toteutus alkaa	Miten hyvin on toteutettu
Kaksikielisen työvoiman houkutteleminen korostuu	2022-2025	Toteutui osittain
Kielilisästä ja mahdollisesta kielenkäyttölisästä tiedotetaan lisää	2023-2025	Toteutui

Lapsi-ystävällinen kunta | unicef

Vanda

Kiitos
Tack!
Vanda

27 § **Vastaus Nuorisovaltuuston aloitteeseen: Vantaan Kaupungin Kesäyrittäjyys-ohjelman saavutettavuuden lisääminen ja näkyvyyden parantaminen / PT**

VD/338/00.02.03.00/2025

PT/MN

Puheenjohtaja **Vida Amoah** on valmistellut seuraavan aloitteen Vantaan kaupungin Kesäyrittäjyys-ohjelman saavutettavuuden lisäämisestä ja näkyvyyden parantamisesta

” Vantaan kaupungin maksuton kesäyrittäjyys -ohjelma tarjoaa vuosittain enintään 100 vantaalaiselle 15–29-vuotiaalle nuorelle mahdollisuuden kokeilla yrittäjyyttä. Ohjelma sisältää oman mentorin tuen sekä 300 euron kesäyrittäjyyssetelin liiketoiminnan käynnistämiseen

Ohjelman potentiaali nuorten tukemisessa ja aktivoimisessa on suuri, mutta osallistujamäärät ovat viime vuosina jääneet odotettua alhaisemmiksi. Vuonna 2023 kesäyrittäjyysseteleitä myönnettiin vain 16 kappaletta, kun edeltävänä vuonna niitä jaettiin 36. Tämä voi osittain selittyä sillä, että kaikilla hakijoilla liiketoimintasuunnitelmat eivät välttämättä ole täyttäneet kriteereitä. On kuitenkin ilmeistä, että ohjelman näkyvyyttä ja saavutettavuutta on tarpeen parantaa, jotta sen mahdollisuudet tavoittavat laajemman joukon nuoria ja ohjelman potentiaali voidaan hyödyntää täysimääräisesti.

Ehdotamme, että kesäyrittäjyyssetelin vähimmäisikäraja lasketaan 13 ikävuoteen, mikä vastaa nuorisolain määritelmää nuorista. Lasku kannustaisi yhä nuorempia yrittämään ja antaisi tilaisuuden heillekin toteuttaa haaveitaan. Ehdotamme myös, että Kesäyrittäjyys-ohjelman ja yrittäjyyssetelin tunnettavuutta lisätään tiedottamalla niistä Wilma-viestien välityksellä kaikille Vantaan koulujen ja oppilaitosten oppilaille sekä opiskelijoille ja heidän huoltajilleen, kuten kesätyösetelin kohdalla on jo vuosia tehty. Lisäksi ohjelmasta tulisi antaa tietoa oppilaanohjauksen tunneilla, jotta tieto tavoittaisi mahdollisimman monet nuoret. Tunnettavuutta olisi tärkeää vahvistaa myös sosiaalisen median ja nuorisotilojen avulla.

Vantaan Kaupungin vuoden 2025 kunnianhimoinen tavoite myöntää 100 kesäyrittäjyyseteliä ja hakijamääräien kasvattaminen myös tulevina vuosina on mahdollista saavuttaa vain, jos yllä ehdotetut toimenpiteet toteutetaan.”

Nuorisovaltuusto 22.1.2025

Puheenjohtajiston esitys:
Päätetään
a) hyväksyä aloite

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue toteaa vastauksena seuraavaa
Nuorten yrittäjyys tietoisuuden lisääminen, yrittäjyyskokeilut ja mahdollisuus yrittäjyysvalmennukseen ovat viime vuosina nousseet esiin mietittäessä pitemmän tähtäimen keinoja työllisyysasteen ja

taloudellisen toimeliaisuuden lisäämiseen. Jokainen uusi yritys tarvitsee käynnistyäkseen henkilön tai henkilöitä, joilla yritysidean lisäksi on tietoa ja rohkeutta lähteä viemään suunnitelmaansa eteenpäin. Vantaan nuorten kesäyrittäjyysohjelma pyrkii herättämään yrittäjyyskipinää, antamaan nuorille lisävalmiuksia ja poistamaan ennakkoluuloja ja turhia pelkoja yrittäjänä toimimiseen. Ohjelma on järjestetty joka kesä vuodesta 2020 ensin kaupungin omana toimintana ja vuodesta 2023 yhteistyössä ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa. Vuodesta 2020 yrittäjyys ohjelman osallistujamäärät ovat olleet seuraavat.

	ohjelmaan valittiin	seteli maksettiin	Yrityksiä/Yritysaihioita syntyi	Yhteistyökumppanit
2020	35	31	17	TAT ry
2021	79	70	35	TAT ry, Pks4H ry
2022	40	36	32	TAT ry, Pks4H ry
2023	19	16	13	SunUra Oy
2024	45	42	40	SunUra Oy
2025	112	98	78	SunUra Oy
2026	138	116	46*	SunUra Oy

**Vuoden 2026 yritysaihioiden lukumäärätieto ei ole käytettävissä.*
Taulukon luku 46 tarkoittaa yritysaihioita, jotka onnistuivat saamaan kesän aikana liikevaihtoa.

Toteutus kesäaikaan tarkoittaa, että monelle nuorelle ohjelma on käytännössä vaihtoehto kesätyölle, joka selkeää taloudellista tuottoa tarjoavana on useimmiten kuitenkin nuoren ensisijainen vaihtoehto. Nuorten kesätyöllistymistä kaupunki tukee työnantajalle annettavalla kesätyösetelillä.

Kesäyrittäjyysohjelman tunnettavuuden lisääminen
Vuosien 2025 ja 2026 aikana kesäyrittäjyysohjelman markkinointia ja viestintää vahvistettiin merkittävästi muun muassa nuorisovaltuustolta saadun palautteen pohjalta. Ohjelman tunnettuuden kasvattamisessa tärkeässä roolissa olivat nuorten yrittäjyyttä edistävät yhteistyötahot, kuten Kauppakamari, Vantaan Yrittäjät, Nuorten yrittäjyys ja talous NYT, 4H, keskeiset toisen asteen oppilaitokset sekä kaupungin työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue, elinvoimapalvelut sekä kasvatuksen ja oppimisen toimiala. Yhteistyökumppanit nostivat kesäyrittäjyyttä esiin aktiivisesti omissa viestintäkanavissaan ja tapahtumissaan.

Markkinointia koordinoivat elinvoimapalvelut tiiviissä yhteistyössä oppilaanohjaajien ja muiden opettajien kanssa. Kesäyrittäjyysohjelmaa esiteltiin useissa tapahtumissa, kuten Vantaan Yrittäjien toteuttamalla laajalla koulukiertueella. Lisäksi opettajille järjestettiin erillisiä infotilaisuuksia ohjelman sisältöjen ja mahdollisuuksien esittelemiseksi. Ohjelmasta on tiedotettu koko sen toiminnan ajan myös Wilman kautta kesätyöseteleitä koskevan viestinnän yhteydessä.

Erityisen merkittävässä roolissa ohjelman tunnettuuden kasvattamisessa on ollut nuorten oma viestintä ja kokemusten jakaminen omissa verkostoissaan sekä nuorten suosimilla sosiaalisen median alustoilla. Kaupunki on tukenut tätä tuomalla esiin ohjelman kautta syntyneitä nuorten yrityksiä ja yrittäjätarinoita. Kokemusten perusteella vertaisesimerkit ovat osoittautuneet erittäin vaikuttaviksi. Nuorten kiinnostus yrittäjyyttä kohtaan on ollut viime vuosina vahvassa kasvussa, ja innostavimmat esimerkit ovat usein tulleet toisilta nuorilta. Ohjelman vaikuttavuutta kuvaa myös se, että vuonna 2026 kaksi nuorten käynnistämää yritysaihiota saavutti yli 3 000 euron liikevaihdon.

Ohjelman toteuttaja vuosina 2026–2028

Vuoden 2026 kilpailutuksessa ohjelman toteuttajaksi valikoitui jälleen SunUra Oy. Kilpailutuksen yhteydessä mietittiin erilaisia muutostarpeita ohjelman tehostamiseksi mm. nuorisovaltuuston aloitteen ja 2025 kesältä saadun palautteen pohjalta. Lähikunnista Helsinki on jo käynnistänyt ympärivuotisen nuorten yrittäjyysneuvonnan mitä vaihtoehtoa on jollakin aikavälillä pohdittu toteutettavaksi myös Vantaalle. Kaupungin puolelta mukana valmistelussa ovat Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualeen lisäksi ennen kaikkea Elinvoimapalvelut sekä Opetustoimi.

Kesäyrittäjyysohjelmat vuosina 2025 ja 2026
Vuoden 2025 kesäyrittäjyysohjelmaan ilmoittautui ennätykselliset 112 hakijaa. Näistä 100 osallistujaa eteni hyväksytyn liiketoimintasuunnitelman laatimiseen asti. Kesän erityispiirteenä nähtiin kaveriparien ja pienten ystäväryhmien aktiivinen osallistuminen ohjelmaan. Osa nuorista toteutti yhteisen liiketoimintasuunnitelman, kun taas osa työskenteli yhteistyöstä huolimatta omien yritysideoidensa ja suunnitelmiensa parissa.

Vuonna 2026 hakijamäärä kasvoi edelleen 138 nuoreen, joista 116 laati hyväksytyn liiketoimintasuunnitelman. Samalla havaittiin, että osa osallistujista tarvitsi aiempaa enemmän tukea sitoutumisessa ohjelman eri vaiheisiin. Tämä toi alkuvaiheen valmennusten toteutukseen jonkin verran lisäohjaustarpeita. Positiivisena kehityksenä yritysideoiden kirjo laajeni entisestään. Suosittuja liikeideoita olivat muun muassa auton- ja ikkunanpesupalvelut sekä parturipalvelut. Lisäksi kiinnostusta herättivät kiinteistöhuoltoon, pihatöihin ja vaatebrändien rakentamiseen liittyvät yritysideat.

Ikärajan alentaminen 13-vuoteen
Ikärajan alentamista 13 vuoteen tarkasteltiin vuoden 2026 kilpailutuksen valmistelun yhteydessä, ja asiasta käytiin perusteellinen keskustelu. Arvioinnissa todettiin, että eri-ikäisten osallistujien tarpeet poikkeavat toisistaan merkittävästi. Nuoremmat osallistujat hyötyisivät ikätasolleen suunnitellusta ohjauksesta, kun taas ohjelmassa on mukana myös yli 20-vuotiaita osallistujia. Tästä syystä ikärajan alentamisen katsottiin edellyttävän nykyistä enemmän kohdennettuja resursseja, jotta ohjauksen laatu, turvallisuus ja osallistujien yhdenvertaiset mahdollisuudet onnistua voitaisiin varmistaa.

Vaikka ikärajaa ei tässä vaiheessa muutettu, nähtiin nuorempien ikäryhmien yrittäjyysvalmiuksien tukeminen tärkeänä tavoitteena. Meneillään oleva kaupungin organisaatiouudistus, jossa työllisyys-, elinvoima- ja nuorisopalvelut yhdistyvät samalle toimialalle, voi jatkossa tarjota uusia mahdollisuuksia kehittää juuri nuoremmille suunnattuja yrittäjyyspalveluja ja mahdollisesti myös erillinen yrittäjyysohjelma heidän tarpeitaan varten.

Yhteenveto
Yhteenvetona palvelualue toteaa, että ohjelman tunnettavuutta on onnistuneesti lisätty ja Wilma on ollut osa viestintää koko ohjelman ajan. Ikärajan alentamista ei tässä vaiheessa esitetä toteutettavaksi, mutta asiaa voidaan arvioida uudelleen osana palveluiden tulevaa kehittämistä.

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 27

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa nuorisovaltuustolle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:

- Aloite: Vantaan Kaupungin Kesäyrittäjyys-ohjelman saavutettavuuden lisääminen ja näkyvyyden parantaminen

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, ote nuorisovaltuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Työllisyyspäällikkö Marjo Nurminen, marjo.nurminen@vantaa.fi,

Aloite: Vantaan Kaupungin Kesäyrittäjyys-ohjelman saavutettavuuden lisääminen ja näkyvyyden parantaminen.

Vantaan kaupungin maksuton kesäyrittäjyys -ohjelma tarjoaa vuosittain enintään 100 vantaalaiselle 15–29-vuotiaalle nuorelle mahdollisuuden kokeilla yrittäjyyttä. Ohjelma sisältää oman mentorin tuen sekä 300 euron kesäyrittäjyyssetelin liiketoiminnan käynnistämiseen [2].

Ohjelman potentiaali nuorten tukemisessa ja aktivoimisessa on suuri, mutta osallistujamäärät ovat viime vuosina jääneet odotettua alhaisemmiksi. Vuonna 2023 kesäyrittäjyysseteleitä myönnettiin vain 16 kappaletta, kun edeltävänä vuonna niitä jaettiin 36 [1]. Tämä voi osittain selittyä sillä, että kaikilla hakijoilla liiketoimintasuunnitelmat eivät välttämättä ole täyttäneet kriteereitä.

On kuitenkin ilmeistä, että ohjelman näkyvyyttä ja saavutettavuutta on tarpeen parantaa, jotta sen mahdollisuudet tavoittavat laajemman joukon nuoria ja ohjelman potentiaali voidaan hyödyntää täysimääräisesti.

Ehdotamme, että kesäyrittäjyyssetelin vähimmäisikäraja lasketaan 13 ikävuoteen, mikä vastaa nuorisolain määritelmää nuorista. Lasku kannustaisi yhä nuorempia yrittämään ja antaisi tilaisuuden heillekin toteuttaa haaveitaan.

Ehdotamme myös, että Kesäyrittäjyys-ohjelman ja yrittäjyyssetelin tunnettavuutta lisätään tiedottamalla niistä Wilma-viestien välityksellä kaikille Vantaan koulujen ja oppilaitosten oppilaille sekä opiskelijoille ja heidän huoltajilleen, kuten kesätyösetelin kohdalla on jo vuosia tehty [1]. Lisäksi ohjelmasta tulisi antaa tietoa oppilaanohjauksen tunneilla, jotta tieto tavoittaisi mahdollisimman monet nuoret. Tunnettavuutta olisi tärkeää vahvistaa myös sosiaalisen median ja nuorisotilojen avulla.

Vantaan Kaupungin vuoden 2025 kunnianhimoinen tavoite myöntää 100 kesäyrittäjyyseteliä [1] ja hakijamääräien kasvattaminen myös tulevina vuosina on mahdollista saavuttaa vain, jos yllä ehdotetut toimenpiteet toteutetaan.

Lähteet:

1. https://paatokset.vantaa.fi/ktwebscr/fileshow?doctype=3&docid=3061061

2. https://www.vantaa.fi/fi/nuorten-kesayrittajyys

28 § Vastaus Eve Rämön ja Otso Kivimäen sekä 37 muun valtuutetun aloitteeseen voimajohtohankkeiden päätöksenteon, vaikuttamisen ja omistajaohjauksen selkiyttämiseksi /PT (kvalt)

VD/1462/00.02.00.03/2026

PT/TeA/SP/JN/A-MK/JK

Eve Rämö ja **Otso Kivimäki** sekä 37 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan Energian Sähköverkot Oy on käynnistänyt suunnitellun uuden kaksipiirisen 110kV suurijännitteisen voimalinjan rakentamisen Vantaan alueella, josta kritiikkiä saanut osa kulkisi Aviapoliksesta Seutulan ja Lapinkylän kautta Keimolaan.
Voimajohdon osalta keskusteluun on sekä asukkaiden että järjestöjen toimesta esitetty lukuisia huolenaiheita. Lisäksi voimalinjan päätöksenteon ja vaikuttamisen prosessit ovat jääneet osin epäselviksi myös luottamushenkilöille.

Yksi huolta herättävä seikka on voimajohdon vaikutukset luontoon, maisemaan ja olemassa olevaan asutukseen. Nyt suunnitellun sähkölinjan alla Lapinkylän metsässä on mm. kaapelilinjalla luonnostilaisena suojeltava noro sekä Vantaan kaupungin liito- oravan suojeluohjelman mukainen liito-oravien kulkuyhteys.
Seutulassa sähköverkko kulkee maakuntakaavassa vaalittavassa kulttuurihistoriallisessa maisemassa ja on uhka erityisesti isoille muuttolinnuille, jotka käyttävät Seutulan peltoja levähtämispaikkanaan. Myös Ely keskus on lausunnossaan ottanut kantaa siihen, että uuden ilmajohdon rakentaminen heikentäisi merkittävästi tärkeän lintualueen arvoa eikä sitä tulisi rakentaa kyseiseen kohtaan ilmajohtona.

Keskustelussa voimalinjasta on vedottu sen olevan merkittynä yleiskaavaan. Samaan aikaan kaupunki myös toteaa, ettei voimalinja vaadi yleiskaavamerkintää (lähde: vastaus kuntalaisaloitteeseen 28.1.2026). Voimajohtojen toteuttaminen ei edellytä niiden osoittamista kaavassa sähköasemia lukuun ottamatta. Vantaa voi siis halutessaan tarkastella reittilinjoja uudelleen, tarpeen niin vaatiessa. Tämä mahdollistaa ympäristön, asukkaiden ja maankäytön kokonaisedun kannalta paremmat ratkaisut tilanteissa, joissa alkuperäinen linjaus osoittautuu ongelmalliseksi.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että

- Kaupunki antaa selvityksen mitkä ovat mahdollisuudet edellyttää sähköverkkoyhtiöitä toteuttamaan 110 kV:n sähkölinjat maakaapelointina silloin, kun se on kokonaisuutena arvioiden perusteltua ja hyödyllistä ympäristön, eläinlajien sekä alueen asukkaiden kannalta.
- Selvityksessä tulee tarkastella myös keinoja, joilla kaupunki voi vaikuttaa sähkölinjojen toteutustapaan lainsäädäntö ja kuntien toimivalta huomioon ottaen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää maisemavaikutuksiin, luonnon monimuotoisuuteen, asuinympäristön viihtyisyyteen sekä pitkäaikaisiin ympäristövaikutuksiin.
- Pyydämme kaupunkia luomaan kuvauksen voimalinjojen päätöksenteon prosesseista ja Vantaan vaikuttamiskeinoista asian eri vaiheissa ja asukkaiden kuulemisesta sekä osallistamisesta voimajohtohankkeiden osalta.
- Selvityksen pohjalta kaupungin tulee arvioida, millaisia linjauksia ja toimintamalleja Vantaa jatkossa noudattaa sähkölinjahankkeiden ohjauksessa ja kaavoituksessa.
- Me allekirjoittaneet valtuutetut haluamme vastauksen siihen, tarvitseeko voimalinjahankkeiden noudattaa miltä osin yleiskaavan määrittelemää linjaa, ja miltä osin linjasta voidaan poiketa ja

millä perusteilla. Mitkä ovat tilanteet ja prosessit, joilla kaupunki tarkastelee vaihtoehtoisia linjauksia?
- Millä tavoin Vantaa voi käyttää omistajaohjausta Vantaan Energian voimalinjahankkeiden suunnittelun ja toteutuksen osalta.”

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026 § 29

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:
- allekirjoitettu Eve Rämön ja Otso Kivimäen sekä 37 muun valtuutetun aloite voimajohtohankkeiden päätöksenteon, vaikuttamisen ja omistajaohjauksen selkiyttämiseksi

_____

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kaupunkiympäristön toimiala on koonnut vastauksen valtuustoaloitteeseen yhteistyössä konsernijohdon ja elinvoiman toimialan sekä Vantaan Energia Oy:n ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n kanssa. Vastauksen liitteenä on yksityiskohtaisempi kuvaus voimajohdon suunnittelun alueidenkäyttölain ja sähkömarkkinalain mukaisista prosesseista ja toteutustavan valinnasta. Vantaan Energia on antanut tietoja sähköverkkojen suunnittelusta Vantaan alueella, Aviapolis-Keimola 110 kV voimajohtohankkeesta sekä voimajohtojen toteutustavoista (vastauksessa osiot Johdanto ja tausta, Voimajohtohankkeen vaiheet sekä liitteen Voimajohtohankkeen vaiheet, Voimajohtojen toteutustavat). Konsernipalvelut on kuvannut omistajaohjauksen käytön mahdollisuudet ja periaatteet.

Johdanto ja tausta

Sähköverkkojen ja uusien siirtoyhteyksien suunnittelu perustuu pitkän aikavälin kokonaisuusarvioon, jossa huomioidaan kaupungin kasvu, sähköistymisen eteneminen sekä sähkön tuotannon ja kulutuksen muutokset. Sähköverkkoa kehitetään vaiheittain siten, että se pystyy vastaamaan kasvavaan sähkönkulutukseen kaikissa tilanteissa ja turvaamaan sähkönsaannin yrityksille, kotitalouksille ja muille toimijoille myös tulevaisuudessa.

Sähköverkkojen kehittämistä ohjaavat sekä lainsäädäntö että viranomaisvaatimukset. Verkkoyhtiöillä on lakisääteinen velvollisuus kehittää sähköverkkoa alueellaan ja varmistaa sähkönsiirron toimitusvarmuus. Samalla verkkoa on rakennettava kustannustehokkaasti, jotta asiakkaiden siirtohinnat pysyvät kohtuullisina. Energiavirasto valvoo, että verkonhaltijat täyttävät nämä velvoitteet.

Toimintaympäristö muuttuu nopeasti. Sähkön käyttö kasvaa vauhdilla, kun teollisuus, liikenne ja lämmitys sähköistyvät ja fossiilisia polttoaineita korvataan sähköön perustuvilla ratkaisuilla. Samalla sähköverkkoon liitetään entistä enemmän uusia suuritehoisia asiakkaita sekä hajautettua sähköntuotantoa ja sähkövarastoja. Tämä lisää siirtokapasiteetin tarvetta ja vaatii sähköverkon merkittävää vahvistamista. Uusien voimajohtojen rakentaminen on myös sähköverkkoyhtiön näkökulmasta välttämätöntä, jotta ikääntyvää verkkoa voidaan saneerata ja koko sähköjärjestelmän toimintavarmuus säilyttää. Aviapolis-Keimola -voimajohtohanke on osa tätä kokonaisuutta. Kyseessä on 110 kV:n voimajohto, jolla on keskeinen rooli Vantaan sähkönsiirtoverkon kehittämisessä ja joka mahdollistaa sähkön

toimitusvarmuuden ja kapasiteetin kasvun koko alueella. Hanke ei ole yksittäinen ratkaisu, vaan osa laajempaa verkon kehittämistä, jossa rakennetaan uusia siirtoyhteyksiä ja vahvistetaan olemassa olevaa verkkoa. Aviapolis-Keimola -voimajohto toimii myös yhteytenä kantaverkkoon: Fingrid suunnittelee Vantaan pohjoispuolelle uutta sähköasemaa, josta tuleva sähkönsyöttö liitetään Vantaan jakeluverkkoon. Tämän yhteyden kautta voidaan siirtää suuria määriä sähköä Vantaan alueelle ja turvata sähkönsaanti pitkälle tulevaisuuteen.

Kokonaisuutena sähköverkkojen kehittäminen, mukaan lukien Aviapolis-Keimola -voimajohto, on keskeinen edellytys Vantaan kasvulle, elinvoimalle ja ilmastotavoitteiden saavuttamiselle.

Kaavoituksen vaikutusmahdollisuudet voimajohtolinjauksiin

Kaavoituksesta säädetään alueidenkäyttölaissa (132/1999). Osoitettaessa voimajohtoja kaavoissa on otettava huomioon alueidenkäyttölaissa säädetyt kaavojen sisältövaatimukset.

Vantaalla voimajohtoja on osoitettu yleiskaavassa, joka on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.1.2021. Yleiskaavaa laadittaessa tulee huomioida valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, joihin sisältyy myös valtakunnallisen energiahuollon kysymyksiä. Myös maakuntakaavoissa osoitettu energiahuollon verkosto tulee huomioida. Yleiskaavoissa osoitetaan tarvittavat johtokäytävät yleispiirteisellä tasolla. Mahdollisissa asemakaavoissa määritetään tarkemmin johdon sijainti ja sen asettamat reunaehdot maankäytölle. Kaavojen vaikutukset arvioidaan. Voimajohtojen toteutus ei edellytä niiden osoittamista kaavoissa, vaan niiden rakentaminen perustuu lunastusmenettelyyn. Tiedossa olevat yhteystarpeet kuitenkin osoitetaan kaavoissa, jotta ne voidaan huomioida muun maankäytön suunnittelussa. Mikäli yhteys on osoitettu kaavassa, ja se on toteuttamiskelpoinen, on sijainti lähtökohtana toteutuksen suunnittelulle.

Kun kaavoja laaditaan, käydään vuoropuhelua sähköverkkoyhtiöiden kanssa ja huomioidaan sähköverkkojen kehittämistarpeet pitkällä aikavälillä sekä sovitetaan niitä ympäristöön ja lähialueen suunniteltuun maankäyttöön. Vuoropuhelun avulla pyritään löytämään ratkaisuja, jotka ovat sähköverkkojen kehittämisen kannalta toimivia sekä yhteensovitettavissa alueen maankäytön kannalta. Kaupungilla on mahdollisuus vaikuttaa ratkaisuihin kaavaa laatiessa.

Voimajohtohankkeen vaiheet

Voimajohtohankkeen toteutuksen lähestyessä esisuunnitteluvaiheessa järjestetään viranomaisneuvottelu, jossa kaupunki voi tuoda esiin suunnittelussa huomioitavia näkökulmia. Kaupungin kaavoituksen ja ympäristönsuojelun edustajat kutsutaan neuvotteluun. Viranomaisneuvottelussa käydään läpi kaavatilanne, alueen nykytila ja selvitystarpeet. Tässä vaiheessa kaupunki voi tuoda esiin suunnittelussa huomioitavat reunaehdot myös reitin osalta. Esisuunnitteluvaiheessa johdon rakentaja myös pyytää kaupungilta lausunnon voimajohtohankkeesta ja sen sijainnista lunastuslupahakemusta varten. Johdon rakentaja hakee johtoreitille hankeluvan Energiavirastolta ja tutkimusluvan Maanmittauslaitokselta.

Yleissuunnitteluvaiheessa johdon rakentaja ottaa yhteyttä maanomistajiin ja käy sopimusneuvottelut maanomistajien kanssa ja tarkentaa esisuunnitteluvaiheen reittiä tutkimusluvan nojalla.

Lunastuslupahakemus jätetään työ- ja elinkeinoministeriölle ja sen myöntää Valtioneuvosto, jos kaikkien maanomistajien kanssa ei ole päästy ennakkosopimukseen. Jos ennakkosopimukset on tehty kaikkien maanomistajien kanssa, lunastuslupahakemus jätetään Maanmittauslaitokselle.
Kaavoituksen ja voimajohtosuunnittelun prosessit sekä niihin liittyvät kaupungin, maanomistajien ja muiden asukkaiden osallistumismahdollisuudet on kuvattu yksityiskohtaisemmin liitteessä.

Omistajaohjaus

Vantaan Energian omistajana Vantaan kaupungin tehtävänä on varmistaa, että sen omistama yhtiö toimii vastuullisesti ja huolellisesti. Omistajaohjauksen lähtökohtana toimivat valtuuston 12.10.2024 § 12 hyväksymät omistajapoliittiset linjaukset.

Omistajapoliittisten linjausten mukaan Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n tavoitteena on varmistaa luotettava sähkönjakelu ja se, että sähkön siirron hinnoittelu säilyy kohtuullisena ja tulevat investointitarpeet mahdollistavana. Lisäksi tavoitteeksi on asetettu varmistaa riittävä siirtokapasiteetti.

Markkinaehtoisen yhtiön vastuullisena omistajana kaupungin tehtävänä ei ole sanella tai puuttua suoraan yhtiön operatiiviseen toimintaan, kuten sähköverkkojen linjausten suunnitteluun. Omistajaohjaus käy yhtiön ja sen johdon sekä vähemmistöosakkaana olevan Helsingin kaupungin kanssa jatkuvaa keskustelua yhtiön tilanteesta ja omistajan toiminnalle asettamista tavoitteista.

Vantaan Energian osakassopimuksen mukaan yhtiön ja sen osakkaiden välisten keskinäisten liikesuhteiden tulee noudattaa samoja periaatteita, mitä noudatetaan toisistaan riippumattomien yritysten välillä. Omistajaohjauksessa kaupunki on pyytänyt Vantaan Energia -konsernia kehittämään asukasvuorovaikutusta ja jatkossa kartoittamaan jo ennakollisesti ne tulevat investoinnit, joissa vuorovaikutukseen tulisi erityisesti panostaa.

Toteuttaminen maakaapelointina

Lähtökohtaisesti uudet voimajohdot, erityisesti suuren teholuokan johdot, toteutetaan ilmajohtoina. Poikkeustapauksissa on maakaapelointi mahdollinen sellaisissa kohteissa, joissa sillä voidaan saavuttaa riittävä siirtokapasiteetti ja kokonaisuus on teknis-taloudellisesti kannattava.

Maakaapelointi ei Vantaan Energia Sähköverkkojen mukaan ole Aviapolis-Keimola 110 kV hankkeessa teknisesti eikä taloudellisesti tarkoituksenmukainen ratkaisu. Suunnitteilla oleva voimajohto on 110 kV:n johto, jonka tehtävä on siirtää Vantaalle suuria määriä sähköä ja varmistaa alueen sähkönsaanti pitkälle tulevaisuuteen. Vastaavan siirtokapasiteetin toteuttaminen maakaapelina edellyttäisi useita rinnakkaisia kaapeleita, laajoja maanrakennustöitä sekä suuria maanpäällisiä liityntärakenteita joillekin osuuksille. Tämä lisäisi hankkeen teknistä monimutkaisuutta, ympäristövaikutuksia ja rakentamisen aikaisia haittoja.

Aviapolis-Keimola 110 kV hankkeessa maakaapelointi olisi moninkertaisesti kalliimpi kuin ilmajohto, ja käytettävissä olevien selvitysten perusteella kustannusero on erittäin merkittävä. Sekä lainsäädäntö että kaupungin omistajaohjaus velvoittavat sähköverkkoyhtiöitä kehittämään verkkoa mahdollisimman kustannustehokkaasti, jotta asiakkaiden siirtohinnat pysyvät kohtuullisina. 110 kV:n siirtoyhteydet rakennetaan yleensä Suomessa ilmajohtona.

Maakaapeloinnin vaikutuksista tarkemmin on oheisessa liitteessä.

Kaupungin toimintamallit ja linjaukset

Selvityksen pohjalta on pyydetty arvioimaan, millaisia linjauksia ja toimintamalleja Vantaa jatkossa noudattaisi voimajohtohankkeiden ohjauksessa ja kaavoituksessa.

Kaupunkiympäristön toimiala tuo esiin seuraavat:

- Jatkossa tulee varmistaa sijoittamis- ja rakentamislupakäsittelyssä sekä asemakaavoituksessa, että huomioidaan tarvittavat suojaetäisyydet suunnitelluista voimajohdoista ja sähköasemista.
- Yleiskaavassa tulee huomioida riittävät sähköverkkojen kehittämistarpeet ja tehdä tarvittavat tilavaraukset.
- Yhteydet olisivat asukkaiden näkökulmasta hyvä olla kaavoissa (yleiskaavassa), jotta voidaan varmistaa riittävän kattavat osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyt sekä muutoksenhakumahdollisuus.
- Mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tehdään yhteistyötä sähköverkkoyhtiöiden kanssa, jotta uudet yhteystarpeet ja tulevat hankkeet ovat tiedossa ja saadaan yhteensovitettua käynnissä olevien kaavahankkeiden kanssa.
- Vantaan kaupunki voi viranomaisneuvottelussa ohjeistaa sekä lausuntonsa yhteydessä edellyttää johtohankkeen rakentajaa järjestämään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tiedotusta ja vuorovaikutusmahdollisuuksia myös muille kuin hankkeen yhteydessä virallisesti kuultaville maanomistajille.
- Omistajaohjauksen kautta kaupunki neuvottelee yhtiön kanssa toimintatavoista.

Kaupunginhallitus 7.9.2026 § 18

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) antaa Eve Rämölle, Otso Kivimäelle ja 37 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja

b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa täydennettynä vastauksenaan seuraavaa:

Vastaus on jäsennelty valtuustoaloitteen kysymysten mukaan ja sitä on täydennetty nostamalla luonto- ja maisemanäkökulmia. Uudelleen valmisteltu vastaus perustuu aiempaan vastaukseen, joka on laadittu yhteistyössä Vantaan Energia Oy:n ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n sekä Vantaan kaupungin konsernipalveluiden kanssa. Vastausta täydentävää lisätietoa on liitteessä.

Esitetään, että kaupunki antaa selvityksen mitkä ovat mahdollisuudet edellyttää sähköverkkoyhtiöitä toteuttamaan 110 kV:n sähkölinjat maakaapelointina silloin, kun se on kokonaisuutena arvioiden perusteltua ja hyödyllistä ympäristön, eläinlajien sekä alueen asukkaiden kannalta. Selvityksessä tulee tarkastella myös keinoja, joilla kaupunki voi vaikuttaa sähkölinjojen toteutustapaan lainsäädäntö ja kuntien toimivalta huomioon ottaen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää maisemavaikutuksiin, luonnon monimuotoisuuteen, asuinympäristön viihtyisyyteen sekä pitkäaikaisiin ympäristövaikutuksiin.

Vastaus: Kaupunki ei voi yksipuolisesti edellyttää voimajohtohankkeen toteuttamista tietyllä toteutustavalla. Asiasta voidaan neuvotella suunnittelun eri vaiheissa ja kaavoituksen yhteydessä sekä viranomaisneuvottelussa. Omistajaohjauksen kautta käydään neuvotteluja yhtiölle asetetuista tavoitteista, mutta ei puututa suoraan operatiiviseen toimintaan, kuten yksittäisen hankkeen toteutustapaan.

Uusia voimajohtoja rakennetaan, koska sähkön kulutus kasvaa merkittävästi. Verkkoyhtiöillä on lakisääteinen velvollisuus kehittää sähköverkkoa alueellaan ja varmistaa sähkönsiirron toimitusvarmuus. Samalla verkkoa on rakennettava kustannustehokkaasti, jotta asiakkaiden siirtohinnat pysyvät kohtuullisina. Energiavirasto valvoo, että verkonhaltijat täyttävät nämä velvoitteet.

Hanketta suunnitellessa otetaan huomioon rakentamisen aikaiset ja pitkäaikaiset luontoon, ympäristöön, lajistoon, vesistöihin, maisemaan ja ihmisiin kohdistuvat vaikutukset lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Mikäli yhteys osoitetaan kaavassa, arvioidaan vaikutuksia kaavan yhteydessä kaavan tarkkuustaso huomioiden. Johdon esisuunnittelun yhteydessä johdon rakentaja tekee ympäristöselvityksen, jossa selvitetään vaikutukset ihmisiin, maisemaan, luontoarvoihin, vesistöön ja lajistoon. Selvitysten perusteella arvioidaan, onko reitti toteutettavissa ja kuinka vaikutuksia vältetään ja lievennetään. Merkittävillä hankkeilla on vaikutuksia, ja keskeistä on vaikutusten minimoiminen. Viranomaisneuvottelussa kunta voi vaikuttaa, mitä ja missä laajuudessa on tarpeen selvittää.

Johdon rakentaja arvioi, millä keinoilla vaikutuksia voi vähentää. Aviapolis-Keimola-johtohankkeen osalta hankkeen toteuttaja on tuonut esiin, että kokonaisuutena arvioiden hankkeen toteutus maakaapeloituna ei ole perusteltua, sillä siten ei saavuteta riittävää sähkön siirtotehoa, johon hankkeella pyritään.

Pyydämme kaupunkia luomaan kuvauksen voimalinjojen päätöksenteon prosesseista ja Vantaan vaikuttamiskeinoista asian eri vaiheissa ja asukkaiden kuulemisesta sekä osallistamisesta voimajohtohankkeiden osalta.

Vastaus: Voimajohtohankkeen eteneminen on kuvattu tarkemmin liitteessä.

Kaupungin on mahdollista vaikuttaa seuraavissa vaiheissa:

- Kaupunki voi ottaa lausunnossaan kantaa maakuntakaavassa esitettäviin voimajohtoyhteyksiin ja niiden sijaintiin.
- Yleiskaavaa laadittaessa huomioidaan tiedossa olevat yhteystarpeet ja voidaan yhteistyössä verkkoyhtiöiden kanssa osallistua voimajohtoyhteyksien suunnitteluun ja yhteensovittamiseen muun maankäytön kanssa. Asemakaavassa sijaintia voidaan tarkentaa.
- Voimajohdon esisuunnitteluvaiheessa johdon rakentaja järjestää viranomaisneuvottelun keskeisten tahojen kanssa. Kaupungin viranomaiset ovat edustettuna kokouksessa. Neuvottelussa päätetään, mitä reittivaihtoehtoa edistetään ja mitä selvityksiä edellytetään.
- Johdon rakentaja pyytää lausunnot tarvittavilta viranomaisilta lausunnot. Myös kaupungilta pyydetään voimajohtohankkeesta ja sen sijainnista lausunto, joka liitetään lunastuslupahakemukseen. Kaupunki voi lausunnossaan ottaa kantaa voimajohdon toteutustapaan ja reunaehtoihin.

Asukkaita kuullaan ja osallistetaan seuraavissa vaiheissa:

- Mikäli voimajohto osoitetaan kaavassa, koskee kaavaa alueidenkäyttölain 62 § mukainen vuorovaikutusmenettely. Alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.
- Voimajohtohankkeen suunnittelussa asukkaiden kuuleminen ja osallistuminen on rajattu ainoastaan maanomistajiin ja käyttöoikeuden haltijoihin. Heihin ollaan yhteydessä, kun hankkeelle on saatu tutkimuslupa ja ennen kuin maastotyöt aloitetaan.
- Kun johdon sijainti ja pylväspaikat on selvitetty, johdon rakentaja käy maanomistajien kanssa sopimusneuvottelut.

- Lunastusmenettelyssä kiinteistönomistajille ja käyttöoikeuden haltijoille järjestetään kuulemistilaisuus. Maanomistaja osallistuu lunastustoimitukseen.

Selvityksen pohjalta kaupungin tulee arvioida, millaisia linjauksia ja toimintamalleja Vantaa jatkossa noudattaa sähkölinjahankkeiden ohjauksessa ja kaavoituksessa.

Vastaus: Ehdotetaan seuraavia:

- Jatkossa tulee varmistaa sijoittamis- ja rakentamislupakäsittelyssä sekä asemakaavoituksessa, että huomioidaan tarvittavat suojaetäisyydet suunnitelluista voimajohdoista ja sähköasemista.
- Yleiskaavassa tulee huomioida riittävät sähköverkkojen kehittämistarpeet ja tehdä tarvittavat tilavaraukset.
- Yhteydet olisivat asukkaiden näkökulmasta hyvä olla kaavoissa (yleiskaavassa), jotta voidaan varmistaa riittävän kattavat osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyt sekä muutoksenhakumahdollisuus.
- Mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tehdään yhteistyötä sähköverkkoyhtiöiden kanssa, jotta uudet yhteystarpeet ja tulevat hankkeet ovat tiedossa ja saadaan yhteensovitettua käynnissä olevien kaavahankkeiden kanssa.
- Vantaan kaupunki voi viranomaisneuvottelussa ohjeistaa sekä lausuntonsa yhteydessä edellyttää johtohankkeen rakentajaa järjestämään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tiedotusta ja vuorovaikutusmahdollisuuksia myös muille kuin hankkeen yhteydessä virallisesti kuultaville maanomistajille.
- Omistajaohjauksen kautta kaupunki neuvottelee yhtiön kanssa toimintatavoista.

Pyydetään vastaus siihen, tarvitseeko voimalinjahankkeiden noudattaa miltä osin yleiskaavan määrittelemää linjaa, ja miltä osin linjasta voidaan poiketa ja millä perusteilla. Mitkä ovat tilanteet ja prosessit, joilla kaupunki tarkastelee vaihtoehtoisia linjauksia?

Kaavoitusprosessin eri vaiheiden sekä Aviapolis-Keimola-voimajohtohankkeen kaavoituksen kuvaus on esitetty yksityiskohtaisemmin liitteessä. Maankäytön suunnittelua ohjaa alueidenkäyttölaki (132/1999). Osoitettaessa voimajohtoja kaavoissa on otettava huomioon alueidenkäyttölaissa säädetyt kaavojen sisältövaatimukset. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on huomioitava maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa. Voimajohtoverkkoa on osoitettu maakuntakaavoissa, ja ne tulee huomioida yleiskaavaa laatiessa. Yleiskaavoissa osoitetaan tarvittavat johtokäytävät yleispiirteisellä tasolla. Asemakaavoissa osoitetaan nykyisten ja tiedossa olevien voimajohtojen edellyttämät suojaetäisyydet ja voidaan yhteensovittaa johdon tarkempaa sijaintia yhdessä sähköverkkoyhtiön kanssa. Kaavojen vaikutukset arvioidaan.

Voimajohtojen toteutus ei edellytä niiden osoittamista kaavoissa, vaan niiden rakentaminen perustuu lunastusmenettelyyn. Tiedossa olevat yhteystarpeet kuitenkin osoitetaan kaavoissa, jotta ne voidaan huomioida muun maankäytön suunnittelussa. Jos voimajohdon sijainti on ratkaistu yleiskaavassa ja alueen läheisyydessä on voimajohdon sijaintiin vaikuttavia tekijöitä kuten asutusta tai luonto- ja maisema-arvoja, on yleiskaavassa osoitettu ratkaisu lähtökohtana yksityiskohtaisemmalle suunnittelulle.

Viranomaisten on suunnitellessa alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessä muutoin toimenpiteisiin ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista. Alueidenkäyttölaki siis edellyttää, että yleiskaava on ohjeena yleiskaavassa osoitettua voimajohtolinjausta toteutettaessa.

Poikkeaminen yleiskaavassa osoitetusta ratkaisusta on mahdollista tietyin edellytyksin ja perustellusta syystä. Perusteluja poikkeamiselle voi olla esimerkiksi poikkeamisen vähäisyys, yleiskaavan tavoitteiden mukaisuus ja ratkaisun vaikutukset ympäristöön ja maanomistajien yhdenvertaiseen kohteluun. Voimajohtohankkeen viranomaisneuvottelussa voidaan ottaa kantaa poikkeamiseen ja vaihtoehtojen tarkasteluun, mikäli yleiskaavassa osoitettu ratkaisu ei ole mahdollinen.

Millä tavoin Vantaa voi käyttää omistajaohjausta Vantaan Energian voimalinjahankkeiden suunnittelun ja toteutuksen osalta?

Vastaus: Vantaan Energian omistajana Vantaan kaupungin tehtävänä on varmistaa, että sen omistama yhtiö toimii vastuullisesti ja huolellisesti. Omistajaohjauksen lähtökohtana toimivat valtuuston 12.10.2024 § 12 hyväksymät omistajapoliittiset linjaukset. Omistajapoliittisten linjausten mukaan Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n tavoitteena on varmistaa luotettava sähkönjakelu ja se, että sähkön siirron hinnoittelu säilyy kohtuullisena ja tulevat investointitarpeet mahdollistavana. Lisäksi tavoitteeksi on asetettu varmistaa riittävä siirtokapasiteetti.

Markkinaehtoisen yhtiön vastuullisena omistajana kaupungin tehtävänä ei ole sanella tai puuttua suoraan yhtiön operatiiviseen toimintaan, kuten sähköverkkojen linjausten suunnitteluun. Omistajaohjaus käy yhtiön ja sen johdon sekä vähemmistöosakkaana olevan Helsingin kaupungin kanssa jatkuvaa keskustelua yhtiön tilanteesta ja omistajan toiminnalle asettamista tavoitteista. Vantaan Energian osakassopimuksen mukaan yhtiön ja sen osakkaiden välisten keskinäisten liikesuhteiden tulee noudattaa samoja periaatteita, mitä noudatetaan toisistaan riippumattomien yritysten välillä.

Omistajaohjauksessa kaupunki on pyytänyt Vantaan Energia -konsernia kehittämään asukasvuorovaikutusta ja jatkossa kartoittamaan jo ennakollisesti ne tulevat investoinnit, joissa vuorovaikutukseen tulisi erityisesti panostaa.

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 28

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Eve Rämölle, Otso Kivimäelle ja 37 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Kuvaus voimajohdon suunnittelusta alueidenkäyttölain ja sähkömarkkinalain mukaisissa prosesseissa sekä toteutustavan valinnasta
- Allekirjoitettu Eve Rämön ja Otso Kivimäen sekä 37 muun valtuutetun aloite voimajohtohankkeiden päätöksenteon, vaikuttamisen ja omistajaohjauksen selkiyttämiseksi

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Yleiskaavapäällikkö Juha Nurmi, puh. +358 40 336 0159
Yleiskaavasuunnittelija Anna-Mari Kangas, puh. +358 50 302 9224
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VOIMAJOHDON SUUNNITTELU ALUEIDENKÄYTTÖLAIN JA SÄHKÖMARKKINALAIN MUKAISISSA PROSESSEISSA SEKÄ TOTEUTUSTAVAN VALINTA

Kaavoitus ja sähköverkon kehittäminen

Kaavoituksesta säädetään alueidenkäyttölaissa (132/1999). Osoitettaessa voimajohtoja kaavoissa on otettava huomioon alueidenkäyttölaissa säädetyt kaavojen sisältövaatimukset.

Alueidenkäyttölain 24 §:n mukaan maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista. Uusiutumiskykyistä energiahuoltoa koskevat alueidenkäyttötavoitteet edellyttävät muun muassa valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja niiden toteuttamismahdollisuuksien turvaamista sekä ensisijaisesti olemassa olevien johtokäytävien hyödyntämistä voimajohtolinjauksissa.

Lisäksi alueidenkäyttötavoitteissa on tavoitteita, jotka koskevat toimivia yhdyskuntia ja kestävää liikkumista, tehokasta liikennejärjestelmää, terveellistä ja turvallista elinympäristöä sekä elinvoimaista luonto- ja kulttuuriympäristö ja luonnonvaroja. Alueidenkäyttölain 24 §:n 2 momentin mukaan maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.

Kaavojen sisältövaatimusten huomioon ottaminen saattaa edellyttää kaavaratkaisun haitallisten vaikutusten ehkäisemistä tai lieventämistä esimerkiksi kaavamääräyksin. Kaavamääräykset voivat koskea esimerkiksi voimajohtojen toteutustapaa. Yleiskaavaa laadittaessa ei yleensä voida ottaa huomioon yksityiskohtaisesti voimajohdon toteuttamiseen liittyviä ympäristön reunaehtoja, joten voimajohdon teknisen toteutustavan ohjaaminen voi olla haastavaa. Kaavaratkaisun pitää olla myös teknistaloudellisesti toteutuskelpoinen.

Kun kaavoja laaditaan, käydään vuoropuhelua myös sähköverkkoyhtiöiden kanssa ja huomioidaan sähköverkkojen kehittämistarpeet pitkällä aikavälillä sekä sovitetaan niitä ympäristöön ja lähialueen suunniteltuun maankäyttöön. Vuoropuhelun avulla pyritään löytämään ratkaisuja, jotka ovat sähköverkkojen kehittämisen kannalta toimivia sekä yhteensovitettavissa alueen maankäytön kannalta.

Voimajohtoverkkoa on osoitettu maakuntakaavoissa, ja ne tulee huomioida yleiskaavaa laatiessa. Yleiskaavoissa osoitetaan tarvittavat johtokäytävät yleispiirteisellä tasolla. Asemakaavoissa

osoitetaan nykyisten ja tiedossa olevien voimajohtojen edellyttämät suojaetäisyydet ja voidaan yhteensovittaa johdon tarkempaa sijaintia yhdessä sähköverkkoyhtiön kanssa. Kaavojen vaikutukset arvioidaan. Voimajohtojen toteutus ei edellytä niiden osoittamista kaavoissa, vaan niiden rakentaminen perustuu lunastusmenettelyyn.

Yleiskaavan sisältövaatimusten (alueidenkäyttölain 39 §) mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon mm. mahdollisuudet energiahuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät.

Jos voimajohdon sijainti on ratkaistu yleiskaavassa ja alueen läheisyydessä on voimajohdon sijaintiin vaikuttavia tekijöitä kuten asutusta tai luonto- ja maisema-arvoja, on yleiskaavassa osoitettu ratkaisu lähtökohtana yksityiskohtaisemmalle suunnittelulle.

Yleiskaavassa tai asemakaavassa voidaan määrätä sähkölinjan toteutustavasta. Vantaan yleiskaavassa ei ole määritelty voimajohtojen toteutustapaa lukuun ottamatta Länsisalmi-Viikinmäki 400 kV:n voimajohtoyhteyttä, joka on alun perin suunniteltu toteutettavaksi maakaapelina.

Yleiskaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan on säädetty alueidenkäyttölain 42 §:ssä. Sen mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Viranomaisten on suunnitellessa alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessä muutoin toimenpiteisiin ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista. Alueidenkäyttölaki siis edellyttää, että yleiskaava on ohjeena yleiskaavassa osoitettua voimajohtolinjausta toteutettaessa.

Poikkeaminen yleiskaavassa osoitetusta ratkaisusta on mahdollista tietyin edellytyksin ja perustellusta syystä. Perusteluja poikkeamiselle voi olla esimerkiksi poikkeamisen vähäisyys, yleiskaavan tavoitteiden mukaisuus ja ratkaisun vaikutukset ympäristöön ja maanomistajien yhdenvertaiseen kohteluun.

Kaavoitusprosessin vaiheet

Yleiskaavan laatimisen vaiheita ovat aloitusvaihe, valmisteluvaihe, ehdotuksen laatiminen ja käsittely sekä hyväksyminen ja voimaantulo. Aloitusvaiheessa kaavoitus käynnistetään ja kuulutetaan kaavan vireilletulosta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma laaditaan ja asetetaan nähtäville. Lähtötiedot kootaan ja ohjelmoidaan tarvittavat lisäselvitykset. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestetään. Aloitusvaiheessa voidaan kaavan tavoitteisiin tuoda esimerkiksi voimajohtoverkkoja koskevia tavoitteita.

Valmisteluvaiheessa kaavatyön tavoitteet tarkennetaan. Valmisteluaineisto valmistellaan ja asetetaan nähtäville. Valmisteluaineistosta saadut palautteet ja lausunnot käsitellään. Valmisteluaineisto voi koostua esimerkiksi lähtötiedoista, selvityksistä, vaihtoehdoista ja/tai kaavaluonnoksesta ja niiden vaikutusten arvioinnista sekä kaavaselostuksesta. Valmisteluaineisto voi sisältää esimerkiksi vaihtoehtoisia voimajohtolinjauksia ja niiden vaikutusten vertailua. Vantaan yleiskaavan 2020 valmisteluvaiheessa käytiin läpi sähköverkkojen kehittämistarpeet kaikkien verkkoyhtiöiden kanssa. Vantaan kautta kulkee useiden sähköverkkoyhtiöiden voimajohtoja: Vantaan Energia Sähköverkot Oy, Fingrid Oyj, Nurmijärven Sähköverkko Oy, Helen Sähköverkko Oy, Caruna Oy, Sipoon Energia Oy ja Keravan Energia Oy.

Ehdotusvaiheessa laaditaan valmisteluaineiston ja siitä saadun palautteen perusteella kaavaehdotus ja kaavaselostus. Vaikutusten arviointia päivitetään. Kaavaehdotus asetetaan nähtäville ja siitä pyydetään muistutukset ja lausunnot. Vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin laaditaan. Ehdotusvaiheessa ei enää esitetä vaihtoehtoisia voimajohtolinjauksia.

Hyväksymis- ja voimaantulovaiheessa kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavan. Hyväksymispäätöksestä tiedotetaan ja kaavan voimaantulosta kuulutetaan. Mikä kaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan muutosta, kaupunki laatii vastineet valituksiin. Hyväksymis- ja voimaantulovaiheessa kaavaratkaisua ei enää voi muuttaa, mutta hallintotuomioistuimet saattavat kumota osia kaavasta tai kaavan kokonaisuudessaan, mikäli se katsotaan lainvastaiseksi.

Aviapolis-Keimola -voimajohdon kaavoitus

Aviapolis-Keimola -voimajohtoyhteyden reitti perustuu yleiskaavoissa osoitettuun linjaukseen, joka osoitetiin ensimmäisen kerran yleiskaavaan 1983 Keimola-Tuusula (Ruotsinkylä) välille ja linjausta muutettiin Lapintien AP-alueiden välistä 1992. Tuolloin se sovitettiin muuhun maankäyttöön, ja reitti on huomioitu mm. suunnittelutarveratkaisuja myöntäessä.

Yleiskaavaa 2020 laadittaessa arvioitiin vaihtoehtoisia linjauksia Seutulan peltoaukean/Seutulan Isoniitun ylityksen osalta, sillä taustaselvityksissä nousi esiin uusi yhteystarve Keimolan sähköasemalta Aviapoliksen suuntaan. Peltoaukean yli oli tarve kahdelle voimajohtoyhteydelle. Yleiskaavaluonnoksessa tutkittiin kolmea vaihtoehtoa, joista yleiskaavaehdotukseen valittiin se, jossa molemmat yhteydet kulkevat samassa johtokäytävässä ja reitti haarautuu peltoaukean reunan lähellä.

Vantaan yleiskaava 2020 on laadittu alueidenkäyttölaissa säädetyn kaavaprosessin mukaisesti. Prosessin tarkoituksena on ollut varmistaa riittävä vuorovaikutus ja vaikutusten arviointi ennen poliittista päätöksentekoa. Yleiskaavaa laadittaessa alueen asukkailla, maanomistajilla ja muilla osallisilla on ollut mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun.

Yleiskaavan 2020 luonnos on ollut nähtävillä 18.2. - 29.3.2019. Nähtävilläolon aikana järjestettiin yleisötilaisuuksia, ja osallisilla on ollut mahdollisuus jättää luonnoksesta mielipiteensä. Yleiskaavaehdotus oli nähtävillä 22.04.-18.06.2020 (KH 6.4.2020 § 7). Kevään 2020 koronaviruksen aiheuttamasta poikkeustilasta ja kokoontumisrajoituksista johtuen ehdotusvaiheen vuorovaikutus toteutettiin hyödyntämällä sähköisiä välineitä mahdollisimman laajasti. Nähtävilläoloaikaa pidennettiin tavanomaisesta 30 päivästä 58 päivään. Yleiskaavaehdotuksesta oli mahdollisuus jättää muistutus. Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Hyväksymispäätöksestä oli mahdollista valittaa hallinto-oikeuteen. Yleiskaavan voimajohtomerkinnöistä ei valitettu. Yleiskaava tuli voimaan kuulutuksella 11.1.2023.

Voimajohtohankkeiden suunnittelu ja toteutus

Verkonhaltijalla on velvollisuus huolehtia sähkön riittävyydestä (Sähkömarkkinalaki 19 §). Jakeluverkonhaltijan on huolehdittava, että jakeluverkon rakentamista koskevasta suunnittelusta tiedotetaan kunnille. Jakeluverkonhaltijan on yhdessä vastuualueensa kuntien kanssa muutoinkin huolehdittava riittävästä yhteistoiminnasta siten, että kuntien maankäyttöä koskevat näkökohdat tulevat verkon sijoittamisessa huomioon otetuiksi. (17 §)

Sähköverkkoja suunnitellaan kokonaisuutena. Toteutustapa vaikuttaa muihinkin osiin, mikä tulee suunnitteluvaiheessa huomioida. Sähköverkkoyhtiöt vastaavat sähköverkon suunnittelusta ja rakentamisesta.

Voimajohtohankkeen suunnittelu etenee vaiheittain. Voimajohtoreitin alustavassa suunnittelussa selvitetään alustavia vaihtoehtoja tarvittaville yhteyksille. Alustavaa suunnittelua voidaan tehdä esimerkiksi maakuntakaavan tai yleiskaavan vireillä ollessa, jotta reittitarpeet voidaan huomioida kaavoissa.

Mikäli voimajohto osoitetaan kaavassa, koskee kaavaa alueidenkäyttölain 62 § mukainen vuorovaikutusmenettely. Alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

YVA-lain (252/2017) mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely koskee vähintään 220 kilovoltin maanpäällisiä voimajohtoja, joiden pituus on yli 15 kilometriä (Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 252/2017, Liite 1 Hankeluettelo, kohta 8) b) Lisäksi joissakin hankkeissa voidaan edellyttää YVA-menettelyn soveltamista yksittäistapauksessa. Pääsääntöisesti 110 kV voimajohtohankkeet eivät edellytä YVA-menettelyä. Mikäli YVA-menettelyä edellytetään, sisältyy siihen YVA-lain mukainen vuorovaikutusmenettely, jossa kuullaan viranomaisia ja niitä, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa, sekä yhteisöjä ja säätiöitä, joiden toimialaa hankkeen vaikutukset saattavat koskea.

Voimajohtohankkeen vaiheet

Voimajohdon esisuunnittelussa selvitetään alustava reitti, kartoitetaan ympäristö- ja kaavavaatimukset sekä käydään viranomaisneuvottelut. Yleissuunnitteluvaiheessa reittiä tarkennetaan, tehdään maastotutkimuksia ja aloitetaan yhteydenpito maanomistajiin. Voimajohtohankkeissa osallisena ovat maanomistajat, joiden omistamille kiinteistöille suunniteltu johto tai sen aiheuttamat rajoitusalueet sijoittuvat. Muilla, kuten lähialueen asukkailla, ei ole virallista asemaa prosessissa.

Esisuunnittelun vaiheet

- Johdon rakentaja (verkkoyhtiö, suunnittelukonsultti) tekee alustavan reittisuunnitelman, jossa selvitetään ja huomioidaan kaavoitustilanne (maakunta-, yleis- ja asemakaavat) sekä selvitetään ympäristö-, kulttuuri- ja luontokohteet.
- Johdon rakentaja järjestää viranomaisneuvottelut johtohankkeen kannalta keskeisten tahojen kanssa: Vantaan kaupunki, Vantaan ympäristökeskus, Uudenmaan liitto, Vantaan kaupunginmuseo, Lupa- ja valvontavirasto sekä elinvoimakeskukset (ent. ELY-keskusten tehtävät siirtyneet näihin). Viranomaisneuvottelussa päätetään, mitä reittivaihtoehtoa edistetään. Mikäli reitti on osoitettu oikeusvaikutteisissa kaavoissa, ovat nämä lähtökohtana reitille. Viranomaiset määrittelevät, millaisia selvityksiä (esim. ympäristö, arkeologia, liikenne jne.) johdon rakentajan tulee suunnitelulla reitillä tehdä.
- Johdon rakentaja tekee hankkeelle ympäristöselvityksen voimajohtohankkeen ympäristöselvityksestä annettujen ohjeiden ja viranomaisneuvotteluissa sovittujen linjausten mukaisesti. Viranomaisen kanssa sovitaan tarvittavien selvitysten laajuudesta. Selvitykset kattavat kaikki olennaiset ympäristönäkökohdat, joita voimajohdon sijoittamisesta, reitistä ja rakentamisesta aiheutuu. Näitä ovat mm. luontoarvot, arvokkaat lajit (ml. liito-orava ja muuttolinnut), maisemavaikutukset, vaikutukset vesistöön (ml. norot) ja ihmisiin. Ympäristöselvitys on sisällöltään samantapainen kuin YVA-selostus. Ympäristöselvitystä varten tehdään tarvittavat luontoselvitykset maastossa. Lisäksi teetetään arkeologinen inventointi viranomaisneuvotteluissa sovitun mukaisesti. Nämä kaikki selvitykset on tehty kyseiselle hankkeelle ulkopuolisten asiantuntijoiden toimesta. Samoja ympäristönäkökohtia on myös selvitetty jo yleiskaavan laatimisen aikana.
- Johdon rakentaja pyytää tarvittavilta viranomaisilta lausunnot. Lausuntopyyntöön liitetään tehdyt selvitykset. Johdon suunnittelua edistetään viranomaislausuntojen pohjalta. Tarvittaessa johdon rakentaja teettää lausunnoissa vaaditut lisäselvitykset. Myös kaupungilta pyydetään voimajohtohankkeesta ja sen sijainnista kaupungilta lausunto, joka liitetään lunastuslupahakemukseen. Kaupunki voi lausunnossaan ottaa kantaa voimajohdon toteutustapaan ja reunaehtoihin.
- Johdon rakentaja hakee johdolle hankeluvan Energiavirastolta. Sähkömarkkinalain 16 §:n 1 momentin mukaan hankeluvan myöntämisen edellytyksenä on, että sähköjohdon rakentaminen on sähkön siirron turvaamiseksi tarpeellista. Hankeluvassa ei määrätä sähkönjohdon reittiä, eikä hankelupa siten ota kantaa rakennettavan sähköjohdon ympäristövaikutuksiin ja maankäyttöön.

- Johdon rakentaja hakee johtoreitille tutkimusluvan Maanmittauslaitokselta.

Yleissuunnittelun vaiheet

- Johdon rakentaja tarkentaa esisuunnitteluvaiheen reittiä ja määrittelee alustavat pylväspaikat ja -rakenteet.
- Tutkimusluvan saatuaan johdon rakentaja selvittää johtoreitin maanomistajat ja informoi maanomistajia alkavista tutkimusluvan mukaisista maastotöistä ensisijaisesti infokirjeellä. Informointi tehdään viimeistään kahta viikkoa ennen maastotöitä. Tutkimusluvan mukaisissa maastotöissä ei tehdä mitään peruuttamatonta ja vältetään vahingon aiheuttamista. Maastotyöt tarkoittavat käytännössä lähtötietojen hankkimista, pylväspaikkojen merkkaamista ja maaperätutkimuksia (kairaukset) pylväspaikoille. Mikäli maastotutkimuksissa tulee vahinkoja, johdon omistaja luetteloi vahingot ja laatii maanomistajakohtaiset maastotöiden vahinkolaskelmat.
- Maastotutkimusten tulosten pohjalta johdon suunnitelmaa tarkennetaan mm. Pylväspaikkojen ja -rakenteiden sekä tarvittavien maadoitusrakenteiden osalta.
- Johdon rakentaja kontaktoi maanomistajat ja käy sopimusneuvottelut maanomistajien kanssa. Ensisijaisesti pyritään sopimaan johdon sijoittamisesta ja huomioimaan maanomistajien toiveet tekniset reunaehdot huomioiden. Mikäli maanomistaja suostuu ennakkosopimukseen johdon omistajan kanssa, on maanomistaja oikeutettu 10 prosenttia suurempaan haittakorvaukseen kuin mitä hän saa ilman ennakkosopimuksen laatimista lunastuskorvauksen kautta.
- Johdon rakentaja hakee johdolle lunastuslupaa. Tehdyt selvitykset ja viranomaislausunnot liitetään lunastuslupahakemukseen. Lunastusluvan hakemisen yhteydessä haetaan ennakkohaltuunottoa, joka mahdollistaa johdon rakentamisen aloittamisen. Lunastusprosessin yhteydessä viranomainen järjestää lunastuslain mukaiset lunastuskokoukset ja maanomistajien kuulemiskokouksen. Lunastusmenettely on kuvattu alla. Lunastuslupamenettelyn jälkeen rakennusurakka kilpailutetaan.

Lunastuslupamenettelyn kuvaus

Ennakkosopimusneuvottelut:

- Ennen lunastuslupahakemuksen jättämistä verkkoyhtiö käy aina johtoalueella olevien kiinteistöjen omistajien kanssa ennakkosopimusneuvottelut (maanomistajaneuvottelut). Neuvotteluiden tarkoituksena on luvittaa johdon rakentaminen sopimuksilla.
- Maanomistajaneuvotteluissa kiinteistöjen omistajille tarjotaan ennakkosopimusta. Hyväksymällä sopimuksen maanomistaja hyväksyy ennakkohaltuunoton ja rakentamisen aloittamisen ennen lunastuspäätöstä. Ennakkosopimuksen tehneille maanomistajille maksetaan lunastuskorvauksen lisäksi ylimääräinen kertakorvaus, jonka suuruus on 10 % määrättävästä lunastuskorvauksesta.

Lunastusluvan hakeminen:

- Lunastuslupahakemuksen yhteydessä haetaan ennakkohaltuunottolupaa, jolla johdon rakentaminen voidaan käynnistää ilman lunastustoimituksen loppuunsaattamista. Mikäli

kaikki maanomistajat eivät tee ennakkosopimusta, lunastuslupahakemus jätetään TEM:lle ja luvan myöntämisestä päättää valtioneuvosto.

- Osallisina lunastusmenettelyssä ovat kiinteistöjen omistajat ja käyttöoikeuden haltijat (esim. vuokra ja rasiteoikeudet). Osallisina voi olla myös kunta ja viranomaisia, kuten Lupa- ja valvontavirasto (LVV). Osallisille järjestetään kuulemistilaisuus, jonka jälkeen heillä on 30 vuorokautta aikaa toimittaa kirjalliset lausunnot. Lunastuslupapäätökseen voivat hakea muutosta ne asianosaiset, joiden oikeutta tai etua päätös koskee. Valitus tehdään korkeimpaan hallinto-oikeuteen (KHO). Lunastusluvan käsittelyaika tällä hetkellä on vähintään 18 kuukautta.
- Mikäli kaikkien maanomistajien kanssa saadaan tehtyä ennakkosopimukset, lunastuslupahakemus jätetään Maanmittauslaitokselle. MML käsittelee lupahakemuksen ja myöntää lunastusluvan. Tässä tapauksessa ei järjestetä kuulemiskokousta. Käsittelyaika on tällä hetkellä n. 5-6 kuukautta.

Lunastustoimitus:

- Lunastusluvan myöntämisen jälkeen Maanmittauslaitos käynnistää lunastustoimituksen, johon kuuluu alku- ja loppukokous sekä tarvittaessa tehtävä arviointikatselmus.
- Alkukokouksessa (ennen rakentamista) todetaan toimituksen kulku ja osapuolet, määritellään lunastettava alue tai käyttöoikeus, sekä myönnetään ennakkohaltuunotto, joka mahdollistaa rakentamisen aloittamisen.
- Arviointikatselmus voidaan järjestää ennen rakentamista ja/tai rakentamisen aikana tarvittaessa. Maastokäynnillä arvioidaan haitat ja vahingot sekä korvausperusteet.
- Loppukokouksessa (rakentamisen jälkeen) määritetään lunastuskorvaukset lopullisen toteutuksen mukaisesti sekä saatetaan lunastustoimitus päätökseen.
- Lunastustoimituksessa tehdyistä päätöksistä on erillinen muutoksenhakuoikeus. Valitus tehdään maaoikeuteen (käräjäoikeuden yhteydessä toimiva erikoistuomioistuin).
- Maanomistajalla on oikeus hakea ennakkokorvausta (enintään 75 % arvioidusta lopullisesta, haltuun otettavaa omaisuutta koskevasta korvauksesta) ennen lopullista lunastuskorvauksen määrittämistä.

Rakentamisen vaiheet

Voimajohdon rakentamisen ensimmäisessä vaiheessa johtoaukealta ja pylväspaikoilta poistetaan puusto sekä tehdään muut tarvittavat ennakkotyöt rakentamista varten. Pylväiden perustukset rakennetaan maasto- ja pohjaolosuhteet huomioiden. Voimajohdon pylväät kuljetetaan työmaille ja pystytetään perustuksilleen. Sähköjohtimet ja mahdolliset ukkosjohtimet vedetään ja asennetaan pylväiden varaan. Lopuksi rakennusalue siistitään, tilapäiset rakenteet poistetaan ja varmistetaan, että työt on tehty suunnitelmien mukaisesti. Rakentamisesta mahdollisesti aiheutuneet vahingot korjataan tai korvataan maanomistajille. Hanke tarkastetaan yhdessä tilaajan ja urakoitsijoiden kanssa ennen voimajohdon käyttöönottoa.

Voimajohtojen toteutustavat

Lähtökohtaisesti uudet voimajohdot, erityisesti suuren teholuokan johdot, toteutetaan ilmajohtoina. Poikkeustapauksissa on maakaapelointi mahdollinen sellaisissa kohteissa, joissa sillä voidaan saavuttaa riittävä siirtokapasiteetti ja kokonaisuus on teknis-taloudellisesti kannattava.

Maakaapelointi ei Vantaan Energia Sähköverkkojen mukaan ole Aviapolis-Keimola 110 kV hankkeessa teknisesti eikä taloudellisesti tarkoituksenmukainen ratkaisu. Suunnitteilla oleva voimajohto on 110 kV:n johto, jonka tehtävä on siirtää Vantaalle suuria määriä sähköä ja varmistaa alueen sähkönsaanti pitkälle tulevaisuuteen. Vastaavan siirtokapasiteetin toteuttaminen maakaapelina edellyttäisi useita rinnakkaisia kaapeleita, laajoja maanrakennustöitä sekä suuria maanpäällisiä liityntärakenteita joillekin osuuksille. Tämä lisäisi hankkeen teknistä monimutkaisuutta, ympäristövaikutuksia ja rakentamisen aikaisia haittoja.

Aviapolis-Keimola 110 kV hankkeessa maakaapelointi olisi moninkertaisesti kalliimpi kuin ilmajohto, ja käytettävissä olevien selvitysten perusteella kustannusero on erittäin merkittävä. Sekä lainsäädäntö että kaupungin omistajaohjaus velvoittavat sähköverkkoyhtiöitä kehittämään verkkoa mahdollisimman kustannustehokkaasti, jotta asiakkaiden siirtohinnat pysyvät kohtuullisina. 110 kV:n siirtoyhteydet rakennetaan yleensä Suomessa ilmajohtona.

Myös toimitusvarmuuden näkökulmasta ilmajohto on tässä tapauksessa toimivin ratkaisu. Maakaapelissa vikojen paikantaminen ja korjaaminen on hitaampaa kuin ilmajohdossa, mikä voi pitkittää sähkökatkoja vikatilanteissa. Tavoitteena on varmistaa, että Vantaan sähköverkko toimii luotettavasti kaikissa tilanteissa, myös kulutuksen kasvaessa merkittävästi.

Maakaapelilla on myös ympäristövaikutuksia. 110 kV maakaapelin rakentamisen aikana aiheutuvat ympäristövaikutukset ovat huomattavasti suurempia kaapeliojan kaivamisen vuoksi kuin ilmajohdolla. Kaapeliojat tehdään massanvaihtokaivuuna, jossa kaivannon maa-aines korvataan kaapeliasennukseen soveltuvalla kivituhkalla tai hienolla hiekalla. Vaadittava massanvaihtokaivu aiheuttaa myös merkittävän rekkaliikenteen koko kaapeliojan matkalle sekä vaatii työmaateiden rakentamista. Yksistään Seutulan peltojen alueen maakaapeloinnin maamassan siirtoon tarvittaisiin noin 2000 edestakaista rekkakuormaa. Vesistöjen läheisyydessä kaapeliojien kaivuu vaatii rakenteita työnaikaisten pintavesien käsittelyyn ja silti vaikutuksia voi kohdistua vesistöihin mm. samentumisena. Joissakin vesistökohteissa rakentaminen maakaapelin rakentaminen voi aiheuttaa vaikutuksia pienvesiin kuten puroihin ja noroihin ja vaatia luonnonsuojelulain mukaista poikkeamista.

Maakaapelointi aiheuttaa maan tasolla johdon keskilinjalla huomattavasti ilmajohtoa suuremman magneettikentän. Maakaapelin magneettikenttä vaimenee ilmajohdon aiheuttamaa magneettikenttää nopeammin siirryttäessä pois johdon keksilinjalta. Ilmajohdon aiheuttamat magneettikentän arvot alittavat reilusti määräysten mukaiset arvot. Samoin kentänvoimakkuudet alittavat huomattavan alhaiset suosituksen mukaiset arvot.

Maakaapelin yläpuolisen alueen käyttö on yhtä lailla rajoitettua kuin ilmajohtojen alapuolisen alueen käyttö. Maakaapelin johtoalue on jonkin verran ilmajohtoa pienempi. Maakaapelin päälle ei voi istuttaa puustoa tai rakentaa rakennuksia, rakennelmia tai teitä. Näin ollen sillä samankaltaisia vaikutuksia maankäyttörajoittava tekijänä kuin ilmajohdolla. Metsäisillä alueilla luontoon ja lajistoon kohdistuu myös samanlaisia vaikutuksia, koska alueelta joudutaan poistamaan puusto. Maakaapelilla on vähemmän vaikutuksia linnustoon ja maisemaan kuin ilmajohdolla.

Valtuustoaloite voimajohtohankkeiden päätöksenteon, vaikuttamisen ja omistajaohjauksen selkiyttämiseksi	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Valtuustoaloite voimajohtohankkeiden päätöksenteon, vaikuttamisen ja omistajaohjauksen selkiyttämiseksi Vantaan Energian Sähköverkot Oy on käynnistänyt suunnitellun uuden kaksipiirisen 110kV suurijännitteisen voimalinjan rakentamisen Vantaan alueella, josta kritiikkiä saanut osa kulkisi Aviapoliksesta Seutulan ja Lapinkylän kautta Keimolaan. Voimajohdon osalta keskusteluun on sekä asukkaiden että järjestöjen toimesta esitetty lukuisia huolenaiheita. Lisäksi voimalinjan päätöksenteon ja vaikuttamisen prosessit ovat jääneet osin epäselviksi myös luottamushenkilöille. Yksi huolta herättävä seikka on voimajohdon vaikutukset luontoon, maisemaan ja olemassa olevaan asutukseen. Nyt suunnitellun sähkölinjan alla Lapinkylän metsässä on mm. kaapelilinjalla luonnostilaisena suojeltava noro sekä Vantaan kaupungin liito-oravan suojeluohjelman mukainen liito-oravien kulkuyhteys**.** Seutulassa sähköverkko kulkee maakuntakaavassa vaalittavassa kulttuurihistoriallisessa maisemassa ja on uhka erityisesti isoille muuttolinnuille, jotka käyttävät Seutulan peltoja levähtämispaikkanaan. Myös Ely keskus on lausunnossaan ottanut kantaa siihen, että uuden ilmajohdon rakentaminen heikentäisi merkittävästi tärkeän lintualueen arvoa eikä sitä tulisi rakentaa kyseiseen kohtaan ilmajohtona. Keskustelussa voimalinjasta on vedottu sen olevan merkittynä yleiskaavaan. Samaan aikaan kaupunki myös toteaa, ettei voimalinja vaadi yleiskaavamerkintää (lähde: vastaus kuntalaisaloitteeseen 28.1.2026). Voimajohtojen toteuttaminen ei edellytä niiden osoittamista kaavassa sähköasemia lukuun ottamatta. Vantaa voi siis halutessaan tarkastella reittilinjoja uudelleen, tarpeen niin vaatiessa. Tämä mahdollistaa ympäristön, asukkaiden ja maankäytön kokonaisedun kannalta paremmat ratkaisut tilanteissa, joissa alkuperäinen linjaus osoittautuu ongelmalliseksi. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että - Kaupunki antaa selvityksen mitkä ovat mahdollisuudet edellyttää sähköverkkoyhtiöitä toteuttamaan 110 kV:n sähkölinjat maakaapelointina silloin, kun se on kokonaisuutena arvioiden	Aloitteen tekijät Eve Rämö Otso Kivimäki Aloitteen Allekirjoitukset 1.Mika Kasonen 2.Patrik Karlsson 3. Patrik Borg 4. Sirpa Siru Kauppinen 5. Vaula Norrena 6. Topi Liutu 7. Marjo Vacker 8. Nina Nummela 9. Elina Nykyri 10. Gashaw Bibani 11. Tiina Tuomela 12. Marja Ahava 13. Jenni Alasuutari 14 Paula Lehmuskallio 15. Victor Snellman 16. Tia Seppänen 17. Heidi Blomberg 18. Tuomas Vanhanen 19. Kai-Ari Lundell 20. Tuire Kaimio 21. Tomi Puikkonen 22. Anitta Orpana 23. Eva Tawasoli 24. Antero Eerola 25. Reija Friman 26. Chau Nguyen 27. Funda Demiri 28. Loviisa Kaartokallio 29. Suvi Karhu 30. Jorma Hentilä 31. Jussi Vähäkangas 32. Jenni Karemo 33. Juha Suoniemi 34. Maarit Raja-Aho

perusteltua ja hyödyllistä ympäristön, eläinlajien sekä alueen asukkaiden kannalta. -Selvityksessä tulee tarkastella myös keinoja, joilla kaupunki voi vaikuttaa sähkölinjojen toteutustapaan lainsäädäntö ja kuntien toimivalta huomioon ottaen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää maisemavaikutuksiin, luonnon monimuotoisuuteen, asuinympäristön viihtyisyyteen sekä pitkäaikaisiin ympäristövaikutuksiin. - Pyydämme kaupunkia luomaan kuvauksen voimalinjojen päätöksenteon prosesseista ja Vantaan vaikuttamiskeinoista asian eri vaiheissa ja asukkaiden kuulemisesta sekä osallistamisesta voimajohtohankkeiden osalta. -Selvityksen pohjalta kaupungin tulee arvioida, millaisia linjauksia ja toimintamalleja Vantaa jatkossa noudattaa sähkölinjahankkeiden ohjauksessa ja kaavoituksessa. -Me allekirjoittaneet valtuutetut haluamme vastauksen siihen, tarvitseeko voimalinjahankkeiden noudattaa miltä osin yleiskaavan määrittelemää linjaa, ja miltä osin linjasta voidaan poiketa ja millä perusteilla. Mitkä ovat tilanteet ja prosessit joilla kaupunki tarkastelee vaihtoehtoisia linjauksia? -Millä tavoin Vantaa voi käyttää omistajaohjausta Vantaan Energian voimalinjahankkeiden suunnittelun ja toteutuksen osalta. Allekirjoitukset Eve Rämö Otso Kivimäki	35. Juha Järä 36. Anu Hall 37. Mika Niikko

29 § **Vastaus Anu Hallin ja 36 muun valtuutetun aloitteeseen kaupungin on tuettava aktiivisemmin järjestöjä ja asukasyhdistyksiä espanjansiruetanoiden torjunnassa /TeA (kvalt)**

VD/6418/00.02.00.03/2025

TeA/JK/JV/JKa

Anu Hall sekä 36 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Espanjansiruetanat leviävät Vantaalla ennätysmäistä vauhtia ja mm. Kartanonkoskella, Vantaanlaakson viljelypalstoilla ja Kivistössä sijaitsevan Majtorpin alueilla, niitä on ollut ennätyksellisen paljon. Ne ja muut vieraslajit aiheuttavat merkittävää haittaa sekä kotipuutarhoissa että kaupunkiluonnossa.

Kaupunki on aiemmin tukenut järjestöjä toimittamalla heille etanantorjuntaan tarkoitettuja rakeita. Tästä on nyt luovuttu. Kivistön alueella, MarjaVerkko aluekehitysverkosto, on organisoinut talkoita ja näiden keräystalkoiden yhteydessä on rakeita levitetty Majtorpin alueelle, jonka ansiosta etanat vähenivät merkittävästi. Tilanne on sittemmin riistäytynyt käsistä ja etanakanta on räjähtänyt, kun rakeita ei ole ollut enää saatavissa. Talkoovoimin on kuitenkin kerätty tuhansia etanoita, mutta on huomattu, ettei kerääminen yksin riitä.

Etanoiden torjuntaan käytettävistä menetelmistä rautafosfaattipohjaiset rakeet tehoavat hyvin etanoihin, mutta eivät vaaranna muita eläimiä, kuten mehiläisiä, kastematoja tai lintuja. Rautafostaatti hyväksytään monissa luomusertifikaateissa, kuten EU:n luomusäädöksissä etanantorjuntaan. Käsitellyt alueet voidaan myös merkitä talkoiden yhteydessä.

Kaupungin tulisi tukea aktiivisemmin asukasyhdistysten ja järjestöjen talkoita, joissa asukkaat osallistuvat etanantorjuntaan. Ongelmasta selviäminen vaatii pitkäjänteistä ja koordinoitua toimintaa – yksittäisten asukkaiden ponnistelut eivät yksin riitä.
Tämän vuoksi järjestöjen rooli on merkittävä. Lisäksi talkoot tuovat yhteen ihmisiä, lisäävät ympäristötietoisuutta ja vahvistavat yhteisöllisyyttä. Kun toiminta tapahtuu koordinoidusti, torjunta on tehokkaampaa ja laajat alueet saadaan käsiteltyä samanaikaisesti.

Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki tukee aktiivisemmin järjestöjen ja asukastoimikuntien organisoimia etanantorjuntatalkoita.

1. Jakamalla niiden torjuntaan tarkoitettua torjunta-ainetta (rakeita), silloin kun järjestö, asukastoimikunta tms. järjestää talkoot.
2. Toimittamalla etanaroskiksia puistoihin, joissa niitä on erityisen paljon.
3. Mahdollinen muu palkkio (leffalippu tms.) yksittäiselle asukkaalle, joka kerää aktiivisesti etanoita.

Kaupunginvaltuusto 22.9.2025 § 15

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Anu Hallin ja 36 muun valtuutetun aloite kaupungin on tuettava aktiivisemmin järjestöjä ja asukasyhdistyksiä espanjansiruetanoiden torjunnassa

___

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualueen kunnossapidon palveluyksikkö toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kunnossapito toteaa, että kaupunki, ympäristökeskus mukaan lukien, on linjannut, että se ei kohdista erityisiä toimia kiinteistöjen etanantorjuntoihin. Toisin sanoen kaupunki ei torju tai avusta torjuntoja yksityisten kiinteistöjen tonteilla. Kaupunki ei myöskään käytä mitään myrkkyjä (esim. rautafosfaatti) omilla alueillaan, koska saatavilla olevat myrkyt eivät valikoi pelkästään espanjansiruetanoita, vaan ne tuhoavat myös muita Vantaalla esiintyviä, suomalaiseen luontoon normaalisti kuuluvia etana- ja kotilolajeja. Kaupunki pyrkii estämään espanjansiruetanakantojen leviämistä omilla alueillaan mm. kesäaikaisten työntekijöiden toimesta, vieraslajitalkoilla sekä luonnonmukaisilla menetelmillä.

Etanat tulee torjua ja tappaa asianmukaisesti. Kuolleet ja asianmukaisesti tapetut etanat voidaan laittaa normaaliin sekajäteastiaan, eli erillisiä etanaroska-astioita ei ole tätä varten tarkoituksen mukaista hankkia ja asentaa julkisille alueille. Yleisillä alueilla olevista roska-astioista on huomioitava, että niihin kohdistuu paljon ilkivaltaa ja niihin kertyy kaikkea muutakin jätteitä. Ylimääräiset jätteet jouduttaisiin kaupungin toimesta aina lajittelemaan ennen niiden loppusijoituspaikkaa. Kiinteistöjen sekajäteastioissa tätä tarvetta ei oikein käytettynä esiinny.

Kaupunki on osallistanut ja osallistaa jatkossakin kaupunkilaisiaan etanatorjunnassa esimerkiksi vieraslajitalkoilla sekä kaupunkiympäristön mikrotehtäviin soveltuvalla mobiilipeli Crowdsorsan avulla. Pelisovelluksen avulla pelaaja voi ansaita rahaa vieraslajeja torjuessaan.

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 29

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Anu Hallille ja 36 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Anu Hallin ja 36 muun valtuutetun aloite kaupungin on tuettava aktiivisemmin järjestöjä ja asukasyhdistyksiä espanjansiruetanoiden torjunnassa

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kunnossapitopäällikkö, Jyrki Vättö, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: **Kaupungin on tuettava aktiivisemmin järjestöjä ja asukasyhdistyksiä espanjasiruetanoiden torjunnassa**	**Aloitteen tekijä/tekijät ja Allekirjoitukset**
Espanjansiruetanat leviävät Vantaalla ennätysmäistä vauhtia ja mm. Kartanonkoskella, Vantaanlaakson viljelypalstoilla ja Kivistössä sijaitsevan Majtorpin alueilla, niitä on ollut ennätyksellisen paljon. Ne ja muut vieraslajit aiheuttavat merkittävää haittaa sekä kotipuutarhoissa että kaupunkiluonnossa. Kaupunki on aiemmin tukenut järjestöjä toimittamalla heille etanantorjuntaan tarkoitettuja rakeita. Tästä on nyt luovuttu. Kivistön alueella, MarjaVerkko aluekehitysverkosto, on organisoinut talkoita ja näiden keräystalkoiden yhteydessä on rakeita levitetty Majtorpin alueelle, jonka ansiosta etanat vähenivät merkittävästi. Tilanne on sittemmin riistäytynyt käsistä ja etanakanta on räjähtänyt, kun rakeita ei ole ollut enää saatavissa. Talkoovoimin on kuitenkin kerätty tuhansia etanoita, mutta on huomattu, ettei kerääminen yksin riitä. Etanoiden torjuntaan käytettävistä menetelmistä rautafosfaattipohjaiset rakeet tehoavat hyvin etanoihin, mutta eivät vaaranna muita eläimiä, kuten mehiläisiä, kastematoja tai lintuja. Rautafostaatti hyväksytään monissa luomusertifikaateissa, kuten EU:n luomusäädöksissä etanantorjuntaan. Käsitellyt alueet voidaan myös merkitä talkoiden yhteydessä. Kaupungin tulisi tukea aktiivisemmin asukasyhdistysten ja järjestöjen talkoita, joissa asukkaat osallistuvat etanantorjuntaan. Ongelmasta selviäminen vaatii pitkäjänteistä ja koordinoitua toimintaa – yksittäisten asukkaiden ponnistelut eivät yksin riitä. Tämän vuoksi järjestöjen rooli on merkittävä. Lisäksi talkoot tuovat yhteen ihmisiä, lisäävät ympäristötietoisuutta ja vahvistavat yhteisöllisyyttä. Kun toiminta tapahtuu koordinoidusti, torjunta on tehokkaampaa ja laajat alueet saadaan käsiteltyä samanaikaisesti. **Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki tukee aktiivisemmin järjestöjen ja asukastoimikuntien organisoimia etanantorjuntatalkoita**.	Aloitteen laatija/laatijat: Anu Hall Aloitteen Allekirjoitukset 1. Elina Nykyri 2.Juha Järä 3. Eve Rämö 4.Tanja Aidanjuuri 5. Ulla-Maija Kopra 6. Tarja Eklund 7. Gashaw Bibani 8. Otso Kivimäki 9. Tiina Tuomela 10. Suvi Karhu 11.Loviisa Kaartokallio 12. Funda Demiri 13.Faysal Abdi 14. Tuomas Vanhanen 15. Chau Nguyen 16. Nina Nummela 17. Antero Eerola 18. Vaula Norrena 19. Sirpa Kauppinen 20. Marjo Vacker 21. Tia Seppänen 22. Emily Strohm 23. Kai-Ari Lundell 24. Jenni Alasuutari 25. Victor Snellman 26. Ziaulhag Momeni 27. Eva Tawasoli 28. Jari Jääskeläinen 29. Heidi Blomberg 30. Mika Kasonen 31. Jorma Hentilä

1. Jakamalla niiden torjuntaan tarkoitettua torjunta-ainetta (rakeita), silloin kun järjestö, asukastoimikunta tms. järjestää talkoot. 2. Toimittamalla etanaroskiksia puistoihin, joissa niitä on erityisen paljon. 3. Mahdollinen muu palkkio (leffalippu tms.) yksittäiselle asukkaalle, joka kerää aktiivisesti etanoita. *Aloite jätetään kaupunginvaltuuston kokouksessa 22.9.2025.*	32. Tiina Arlin 33. Drilon Kllokoqi 34. Siri Ahokas 35. Karita Snellman 36. Maarit Raja-Aho

30 § Kaupunginjohtajan sijaisen määrääminen ajalle 13.10.2026 /KK

VD/6280/00.01.01.03/2024

KK/S-AP/JK

Hallintosäännön 12 luvun 9 §:n 1 momentin mukaan kaupunginhallitus päättää kaupunginjohtajan sijaisista.

Kaupunginhallitus on 13.2.2023 § 6 päättänyt kaupunginjohtajan sijaistusjärjestyksestä. Tällä päätöksellä ei ole tarkoitus muuttaa sijaistusjärjestystä, vaan päättää kaupunginjohtajan sijaisen määräämisestä ajalle 13.10.2026, jolloin kaikki apulaiskaupunginjohtajat ovat estyneitä toimimaan sijaisina.

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 30

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään nimetä talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula kaupunginjohtajan sijaiseksi ajalle 13.10.2026.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
Katri Kalske, vs. kaupunginjohtaja
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunginhallitukselta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai
tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä
- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, itsenäisyyspäiväksi, vapunpäiväksi taikka joulu- tai juhannusaatoksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunginhallituksen yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa
(Tarkista aukiolo soittamalla tai osoitteesta https://www.vantaa.fi/vantaa-info)
Puhelin: (09) 83911 (vaihde)
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Asiointipalvelun osoite: Kirjaudu sisään (https://asiointi-vantaa.digiloikka.fi/prod/eservices/available/start/Oikaisuvaatimus-paatokselle)

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen perille, jos asiakirja saapuu perille viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:
- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, itsenäisyyspäiväksi, vapunpäiväksi taikka joulu- tai juhannusaatoksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan toimittaa (prosessiosoite), henkilötunnuksesi tai yritys- ja yhteisötunnuksesi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus, kotikunta, sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat tulee toimittaa, ja allekirjoitus. Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Ensisijainen yhteystieto: Asiointipalvelu (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet)

Vantaa

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Virka-aika: klo 8.00–16.15.

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän p**äätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa**, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän **päätökseen, joka koskee hankintaoikaisua**, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

3.3. Tähän **päätökseen, joilla on päätetty olla käyttämättä etuosto-oikeutta**, ei saa hakea muutosta.
(Etuostolaki 22 § 3 mom.)

3.4. Tähän oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun **päätökseen, joka koskee verotusta**, ei saa hakea muutosta.
(Veronkantolain 51 § 1 mom. ja 50 § 7 mom.)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.
Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.
Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhakuaika suorahankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suorahankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suorahankintaa koskevaa ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suorahankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suorahankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi, kotikunta ja henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi, kotikunta tai henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus. Lisäksi on ilmoitettava sähköinen tai muu mahdollinen osoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita. Sähköisesti lähetettyä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot
Ensisijainen asiointiosoite: https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puh. 029 56 43300
markkinaoikeus@oikeus.fi
Virka-aika 8.00 – 16.15.
Sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen perille, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana 23.59 mennessä.

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Voit tehdä valituksen myös, jos olet kunnan jäsen. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikutukseltaan vähäiset muutokset muuhun asemakaavaan kuin ranta-asemakaavaan. Näihin vaikutukseltaan vähäisiin muutoksiin kunnan jäsenellä ei ole valitusoikeutta. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa
- muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta
- supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita
- nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla
- heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä tai
- muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen voi tehdä myös
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Kunnan jäsenen ja asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle, pyhäpäiväksi, itsenäisyyspäiväksi, vapunpäiväksi taikka joulu- tai juhannusaatoksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat tulee toimittaa, henkilötunnuksesi tai yritys- ja yhteisötunnus ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimesi ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat tulee toimittaa, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus sekä allekirjoitus. Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto- ja erityistuomioistuimen sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Ensisijainen asiointiosoite: (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet)
Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079, Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Virka-aika: klo 8.00–16.15
Sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisenä päivänä 23.59 mennessä.

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen eli päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Valituksen voi tehdä myös asiassa julkista etua valvova viranomainen.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana.

Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle, pyhäpäiväksi, itsenäisyyspäiväksi, vapunpäiväksi taikka joulu- tai juhannusaatoksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi, sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voi toimittaa, henkilötunnuksesi tai yritys- ja yhteisötunnus ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, sähköinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voi toimittaa, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus ja allekirjoitus. Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Ensisijainen asiointiosoite: https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet

- ostaja tai
- myyjä.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta. Ilmoita valituksessa kotikuntasi, henkilötunnuksesi tai yritys- ja yhteisötunnus, sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voi toimittaa, ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimesi ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus, kotikunta, sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voi toimittaa ja allekirjoitus. Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Ensisijainen asiointiosoite: https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Virka-aika: klo 8.00–16.15

Sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisenä päivänä.

Muutoksenhakuohje 8: Hallintovalitus hallinto-oikeudelle

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/ erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi, henkilötunnuksesi tai yritys- ja yhteisötunnus, sähköinen tai muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan toimittaa ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus, kotikunta, sähköinen tai muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan toimittaa, ja allekirjoitus. Jos toimitat valituksen tai muun asiakirjan hallinto- tai erityistuomioistuimen sähköiseen asiointipalveluun katsotaan se ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Ensisijainen asiointiosoite: https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Virka-aika: klo 8.00–16.15
Sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitetulla tavalla.